

သလကုန်ကုသုဒ္ဓိသမ္ပယ

(စာအုပ်အတွက်)

နမော တဿ ဘဂဝံတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၃-အဗ္ဗုဒ္ဓိသုတ်

ပဌမဗျူဟဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၃။ သယာနော ဝါတိအာဒိဝစနံ၊ သယာနော ဝါ- ဤသို့ အစရှိသော စကားကို။ ကိဉ္ဇာပိန ဝတ္ထုဗျူဟံ၊ အကယ်၍ကား မဆိုအပ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ မာနဝသေန၊ မာန၏အစွမ်းဖြင့်။ ယုဂဂ္ဂါဟံ၊ အစုံယူခြင်းကို (ဝါ) အပြိုင်ပြုခြင်းကို။ ကရောဇ္ဇော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေဇ္ဇော၊ ၍။ ကာမံ တိသုတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၍။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ဌ။ တိသု ဣရိယာပထေသ္မတိ၊ ကား။ ဌာနဂမနနိသဇ္ဇာသု၊ ရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းတို့၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ တေသ္မေဝ တေသ္မေဝ၊ ထိုရပ်ခြင်း၊ သွားခြင်း၊ ထိုင်ခြင်း ဣရိယာပုထ်တို့၌ သာလျှင်။ အာစရိယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သလ္လပိတုံ၊ စကားပြောဟော ခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ တု၊ ဗျုတ်ရိုက်ကို ဆိုဦးအံ့။ သယနေ၊ အိပ်ခြင်း အရိယာပုထ်၌။ န အရဟတိ၊ မထိုက်။ ကဿ၊ ကား။ ဂရုကရဏီယာနံ၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်ကုန်သော။ သယာနာနမ္ပိ၊ အိပ်ကုန်သော ဆရာတို့၏ လည်း။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ဂရုကာရေဟိ၊ အလေးအမြတ်ပြုကုန်သော တပည့်တို့သည်။ သယနဿ၊ အိပ်ခြင်း၏။ အကတ္တဗ္ဗဘာဝတော၊ မပြုအပ်သည် ၍အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ကထာသလ္လပန္နိ၊ ကား။ ကထာဝသေန၊ စကား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယုဂဂ္ဂါဟကရဏတ္ထံ၊ အစုံယူခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ (ဝါ) စကားတု

၂

ပြိုင်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ။ သလ္လပနံ၊ စကားပြောဟောခြင်းကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သယာနေန၊ အိပ်သော (ဝါ) လျောင်းသော။ အာစရိယေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သယနဿ၊ အိပ်လျောင်းသော တပည့်၏။ ကထာ နာမ၊ စကားဆိုခြင်း မည်သည်၊ အာစာရော၊ အကျင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဝင် အကျင့်မဟုတ်သင့်သော်လည်း။ ဣတရေဟိ၊ ဤဆရာမှ တစ်ပါးကုန်သော သူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံသံ၊ တူသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဧတံ ကထနံ၊ ထိုစကားပြောဆို ခြင်းသည်။ ဣမ၊ ဤ။ ကထာသလ္လာပေါ၊ မည်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ သယာနေ ဝါ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏော သယာ-
နေန ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ သလ္လပံတုမရဟတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သော။
သလ္လာပဿ၊ စကားပြောဟောခြင်း၏။ ယံ ဧတံ အနာစာရတာဝဝိတာဝနံ၊
အကြင်အကျင့် မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာ ပြခြင်းကို။ အမ္မဋ္ဌေန၊ နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ကထေန္တေန၊ စကားဆိုတော်မူသော။ သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ တံ အနာစာရတာဝဝိတာဝနံ၊ ထိုအကျင့်
မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြသော စကားကို။ ပါဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂီတံ၊
သင်္ဂါယနာသို့။ အနာရုဋ္ဌမ္ပိ၊ မတင်အပ်သော်လည်း။ အဂရဟိတဿ၊ မကဲ့ရဲ့
အပ်သော။ အာစရိယပရမ္ပရာယ၊ ဆရာအဆက်ဆက်သည်။ ယာဝဇ္ဇတနာ၊
ယနေတိုင်အောင်။ သမာသတံ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
၏။ ယေ စ ခေါ တေ ဘော ဂေါတမတိအာဒိကာယ၊ ဤသို့ အစရှိသော။
ဥပရိပါဠိယာ၊ အဖက်၌ ဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့သော ပါဠိနှင့်။ သမ္မန္တဘ-
ဝေန၊ စပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်၊ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ တတော ကံရာတိအာဒိံ၊
ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာပ၊ ၏။ ဂေါရူပန္တိ၊ ကား။ ဂေါ နူန၊ နွား
လေလော။ ကသ္မာ၊ ကား။ ရူပကဝသေန၊ ရူပက၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊
ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ရူပသဒ္ဓဿ၊ ၏။ တဗ္ဘာဝဝုတ္တိ-
တော စ၊ တဗ္ဘောအနက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။
အဟိဋ္ဌေန္တော၊ မကဲ့ရဲ့လိုသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ မုဏ္ဍာ
သမဏာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဟိဋ္ဌေန္တော၊
ကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်၍။ ဂရဟတ္တေန၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်ရှိသော။ ကသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
(ဝါ) ကပစ္စည်းဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ဝစေတော၊ ပွား၍။ မုဏ္ဍကာ သမဏကာတိ၊ ရှိ။
အမ္မဋ္ဌမာဏဝေါ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။
မုဏ္ဍေ မုဏ္ဍာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဗ္ဘာတိ ဂဟ-
ပတိကာတိ ဣဒံ စဝနံ၊ ဣဗ္ဘာတိ ဂဟပတိကာ ဟူသော ဤစကားသည်။
အတ္ထမတ္ထဝစနံ၊ အနက်မျက်သာလျှင် ဖွင့်ဆိုကြောင်းဖြစ်သော သံဝဏ္ဏနာ
စကားတည်း။ ပန၊ သဒ္ဓတ္တကိုဆိုဦးအံ့။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ ဣတဿ၊

သတ္တိ

ပဌမဗျူဟာဝါဒစန္ဒနာ

၃

ဆင်၏။ ပယောဂေါ၊ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လပယောဂသည်။ ဥတ္တရပဒလော-
 ပေန၊ ပယောဂဟူသော နောက်ပုဒ်ကျေသောအားဖြင့်။ ဣဘော၊ ဣဘမည်၏။
 တံ ဣဘံ၊ ထိုဆင်၏ လုံ့လပယောဂကို။ အရဟန္တံ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဒွိတ္တံ၊ အသဒိသ ဒွေဘော်၏အဖြစ်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဣဗ္ဘာ၊ ဣဗ္ဗ
 မည်ကုန်၏။ ကိံ ကော အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်သနည်း။ သောဘနံ၊ တင့်တယ်စွာ။ ဂမနတော၊ သွားသောအားဖြင့်။
 ဣဘသင်္ခါတော၊ ဣဘဟု ဆိုအပ်သော။ ဟတ္ထိဝါဟနဘူတော၊ ဆင်ယာဉ်ဖြစ်
 ရှိ ဖြစ်သော။ ဟတ္ထိ၊ ဆင်သည်။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏ (ဝါ) ဆင်ဦးစီး၏။
 ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ အတ္တနော၊ ၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ န ပဝတ္တတိ ယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ပြာဟ္မ-
 ဏာနံ၊ တို့၏။ သံဃုသကာ၊ အငယ်ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) စကားကို နားထောင်
 တတ်ကုန်သော။ ဧတေပိ သုဒ္ဓါ၊ ထိုသူဆင်းရဲတို့သည်။ ပရဿ၊ ၏။
 (၅၁-၂၅၀) ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တန္တံ၊ ကုန်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသေန၊
 ဖြင့်။ န ပဝတ္တန္တံ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဘသဒိသပယောဂတာယ၊
 ဆင်နှင့်တူသော လုံ့လပယောဂ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဗ္ဘာ၊ မည်ကုန်
 ၏။ ဣတိအယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ပန၊ ပါး။ တေ၊ ထိုဣဗ္ဗမည်ကုန်သော သူကြွယ်တို့သည်။ ကုဠုမ္ပိကတာယ၊
 သူကြွယ်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဥစ္စာကြွယ်ဝသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဥစ္စာ
 ကြွယ်ဝသည် ဖြစ်သောကြောင့်။ ဃရဝါသိနော၊ အိမ်၌နေကုန်သော။ ဃရ-
 သာမိကာ၊ အိမ်ရှင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေတ္ထမတ္တံ၊ အနက်၊
 မျှကို။ ဂဟပတိကာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသေတိ၊ ၏။

ကဏ္ဍာတိ၊ ကား။ ကဏ္ဍဇာတိကာ၊ မည်းနက်သော ဇာတ်ရှိကုန်၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒွိဇာ ဧဝ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်သာလျှင်။ သုဒ္ဓဇာတိကာ၊ စင်ကြယ်
 သော ဇာတ်ရှိကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤပုဏ္ဏားမှ - တပါးကုန်သောသူတို့သည်။
 န သုဒ္ဓဇာတိကာ၊ စင်ကြယ်သော ဇာတ်မရှိကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
 သော စကားသည်ကား။ တဿ၊ ထိုအဗ္ဗလုလင်၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလို
 တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာဠုကာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ ပိတာမဟဘာဝေန၊ အဘိုး၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဉာတိဗန္ဓဝတ္တာ၊ ဉာတိအား
 ဖြင့် စပ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗန္ဓု၊ ဗန္ဓုမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ပိတာမဟောတိ ဝေါဟရန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 အပစ္စာတိ၊ ကား။ ပုတ္တာ၊ သားတို့တည်း။ မုခတော နိက္ခန္ဓာတိ၊ ကား။
 ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗပုရိသာ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ကုန်သော ယောက်ျားတို့သည်။
 ပြဟ္မုနော၊ ပြဟ္မာ၏။ မုခတော၊ ခံတွင်းမှ။ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်ကုန်၏။ အယံ၊

ဤရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောက်ျားသည်။ တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ ပဌမပုဏ္ဏံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်သော ယောက်ျားတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်၏ အလိုတည်း။ သေသပဒေသုပ၊ တို့၌လည်း။ ဒေသဝ နယော သော ဣဝ နယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သော နည်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဝိသေသော၊ တည်း။ ဣဗ္ဗာ ကဏ္ဍာတံ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ၍။ ဗန္ဓုပါဒါပစ္စာတံ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုအပ်သော အမ္မဋ္ဌလုလင်သည်။ ကုလဝသေန၊ အမျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ သမဏာ၊ ရဟန်းတို့ သည်။ ဝေဿကုလပရိယာပန္နာ၊ ကုန်သည်မျိုး၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ပဌမပုဏ္ဏံဝသေန၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗြဟ္မာ- နော၊ ၏။ ပိဋ္ဌပါဒတော၊ ခြေဖမိုးမှ။ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်ကုန်၏။ ပကတိဝေဿာ ဝိယ၊ ပကတိကုန်သည်မျိုးတို့ကဲ့သို့။ နာဘိတော၊ ချက်မှ။ န နိက္ခန္ဓာ၊ မထွက် ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတံ၊ ပြ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဿ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌလုလင် ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဗန္ဓုပါဒါပစ္စာ ဟူသောစကားသည်။ မုခတော နိက္ခန္ဓာတံ- အာဒိဝစနတောပိ၊ မုခတော နိက္ခန္ဓာ- ဤသို့ အစရှိသော စကားကိုဆိုသော စကားထက်လည်း။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အသမဝေက္ခိတပုဗ္ဗဝစနံ၊ မညီ မညွတ် ဆင်ခြင်ခြင်း ရှေးရှိသော စကားသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ စတုဝဏ္ဏပရိယာပန္နသေဝ၊ လေးပါးသောအမျိုး၌ အကျုံးဝင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏သာလျှင်။ သမဏဘာဝသမ္ဘဝတော၊ ရဟန်းအဖြစ်၏ ဖြစ် သင့်သောကြောင့်တည်း (ဝါ) ရဟန်း၏အဖြစ် ထင်ရှားရှိသောကြောင့်တည်း။ အနိယမေတာတံ၊ ကား။ အဝိသေသေတွာ၊ အထူးမပြုမူ၍။ အနုဒ္ဓေသိကဘာ- ဝေန၊ ညွှန်ပြသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။

မာနမေဝ နိဿာယ ကတေသိတံ၊ ကား။ မာနမေဝ၊ မာနကိုသာလျှင်။ အပဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတွာ၊ ၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ဥက္ကံသေန္တော စ၊ ချီးမြှောက်လိုသည်ဖြစ်၍ လည်းကောင်း။ ပရေ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို။ ဝမ္မေန္တော စ၊ ရှုတ်ချနှိပ်စက်လိုသည် ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ မုဏ္ဍကာ သမဏကာတိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ဆို၏။ ဇာနာပေဿာမိတံ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂေါတ္ထ- ပမာဏံ၊ အမျိုးအနွယ်၏ အတိုင်းအရှည်ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ဝိဘာဝနေန၊ ထင်စွာပြခြင်းဖြင့်။ ဝိညာပေဿာမိ၊ သိစေအံ့။ အတ္ထောတံ၊ ကား။ ဟိတံ၊ အစီးအပွားသည်။ ဝါ၊ ကား။ ဣစ္ဆိတဝတ္ထု၊ အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုသည်။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ၊ ထိုအလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထု သည်။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စမေဝ၊ ပြုအပ်သော ကိစ္စသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂန္ဓာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စသင်္ခါတော အတ္ထောတံ၊ အတ္ထော-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေဿ၊ ထိုစိတ်အား။ သော၊

သတ္တိ

ပဌမဇ္ဈိမဝါဒဝဏ္ဏနာ

၅

အကျိုးစီးပွားသည် (ဝါ) အလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထုသည် (ဝါ) ပြုအပ်သောကိစ္စ
 ဟု ဆိုအပ်သော အကျိုးသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ
 စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္တိကံ၊ ၏။ ဒဏ္ဍိကောတိ ယထာ၊ ဒဏ္ဍိကော- ဟူသော ပုဒ်ကဲ့
 သို့တည်း။ ဒုတိယဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ပုဂ္ဂလဝါစကဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဟော
 သော အတ္တိကသဒ္ဒါ၏လည်း။ တဒဿတ္ထိ၊ စွယဿ၊ တံအဿတ္ထိအနက်၌ သက်
 သောဝန္တုပစ္စည်း၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဌမေန၊
 ရှေးဦးစွာသော အတ္တိကသဒ္ဒါဖြင့်။ တဒါရမ္မဏိကစိတ္တမေဝ၊ ထိုအကျိုးစီးပွား
 ကို အာရုံပြုသော စိတ်ကိုသာလျှင်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တဿ မာဏဝဿ စိတ္တန္တိ၊ စိတ္တံ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌလုလင်အား။ အတ္တိကံ၊ အကျိုးကိုအလို
 ရှိသော စိတ်သည် (ဝါ) ပြုအပ်သော ကိစ္စဟုဆိုအပ်သော အကျိုးကိုအလို
 ရှိသော စိတ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော အမ္မဋ္ဌမာ-
 ဏဝေါ၊ သည်။ အတ္တိ ကဝါ၊ မည်၏။ ဂုဏာဝါတိ ယထာ၊ ဂုဏာဝါ-ဟူသော
 ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

ယာယေဝ ခေါ ပနတ္ထာယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသဝသေန၊
 ပုလ္လိင်္ဂကို ဣတ္ထိလိင်္ဂပြန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တိ၊ ကို။
 ယေနေဝ ခေါ ပနတ္ထေနာကိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊
 ၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ တမေဝ အတ္တန္တိ ဣဒံ ပုရိသလိင်္ဂဝသေ-
 နေဝ ဝုတ္တန္တိ၊ ဝုတ္တံ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုတမေဝ အတ္တန္တိ အစရှိသော ကား
 ၌။ သာဘာဝိကလိင်္ဂတာဒဿနေန၊ ထင်မှားပြုအပ်သည်နှင့်တကွ ဖြစ်သောလိင်္ဂ
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဒေသာဘာဝိကလိင်္ဂတာသိဒ္ဓိ၊
 ထင်စွာပြုအပ်သည်နှင့်တကွ မဖြစ်သောလိင်္ဂရှိသည်၏အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။ အယံ
 ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား၊ ဧတ္ထ၊ ၌။ အဋ္ဌကထာတော၊ အဋ္ဌကထာမှ။
 အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။ ယာယ အတ္ထာယာတိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။
 ပုလ္လိင်္ဂဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တဒတ္ထေ၊ ၌။ သမ္ပဒါနဝစနံ၊ သမ္ပဒါနဝိဘတ်
 အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စသင်္ခါတဿ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စဟု ဆိုအပ်
 သော။ ယဿ အတ္တဿ၊ အကြင်အကျိုး၏၊ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ဤသို့သောဒနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။
 အဿာတိ၊ ကား။ (နာ-၂၅၁) အမ္မဋ္ဌဿ၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်အား။ ဒဿေတွာ၊
 ပြပြီး၌။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အညေသံ
 သန္တိကံ အာဂတာနန္တိ၊ ကား။ ဂရုဋ္ဌာနိယာနံ၊ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော

၆

အရာ ရှိကုန်သော သူတို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဥပဂတာနံ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သာဓုရူပါနံ၊ ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော သူတို့၏။ ဝတ္တန္တိကား။ တေသံ၊ ထိုကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော သူတို့၏ (ဝါ) ထိုအလေးအမြတ်ပြုအပ်သော သူ၏အထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်သော ကောင်းသောသဘောရှိကုန်သော သူတို့၏။ သမာဓိဏ္ဏံ၊ ကောင်းသောအလေ့ အကျက်စို။ ပကရဏတောယေဝ၊ အရာအားဖြင့်သာလျှင်။ အာစရိယကုလေတိ၊ ဟူ၍။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ အဝုသိတဝါတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ အသိက္ခိတဘာဝေါယေဝ၊ မသင်အပ်သော အတတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝေါဟာရဝသေန၊ ဖြင့် (ဝါ) ခေါ်ဝေါ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား (တံသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။ စီဝရဒါနံ၊ သင်္ကန်းအလှူကို။ တိစိဝရေန၊ သုံးထည်သော သင်္ကန်းဖြင့်။ အစ္ဆာဒေသိ၊ ဖုံးလွှမ်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာစရိယကုလေ အဝုသိတဝါ အသိက္ခိတောတိ၊ အသိက္ခိတော ဟူသော သံသန္တနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အသိက္ခိတတ္တာ ဝေ၊ ဆရာ၏အထံ၌ အတတ်ပညာကို မသင်ဖူးသော် ၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အပ္ပဿတော၊ နည်းသော အကြားအမြင်ရှိ၏ (ဝါ) သင်ကြားအပ်သော အတတ်ပညာမရှိ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝုသိတမာနိကံ ပဒံ၊ ဝုသိတမာနိ ဟူသောပုဒ်ကို။ အပေက္ခာယ၊ ငဲ့သဖြင့်။ အပရိယောသိဘဝစနတ္တာ၊ မပြီးဆုံးသော စကားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာနောတိ၊ သမာနော-ဟူသော။ ပါဠိသေသော၊ ပါဠိကြွင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အပ္ပဿတောဝ သမာနောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသေတိ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗာဟုသစ္စံ နာမ၊ များသော အကြားအမြင် ရှိသည်၏အဖြစ် မည်သည်ကို။ ယောဒေဝ၊ အကြင်မျှလောက်လျှင်။ ဥပသမတ္တံ၊ ကိလေသာမှ ငြိမ်းခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကို ဆိုဦးအံ့။ တဒဘာဝတော၊ ထိုကိလေသာကို ငြိမ်းစေခြင်းငှာ များသော အကြားအမြင် ပညာမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ အဗ္ဗဋ္ဌော၊ ဤအဗ္ဗဋ္ဌလုလင်ကို။ အဝုသိတဝါ၊ ကဏ္ဍထံ၌ မနေဖူးသည်ဖြစ်၍။ အသိက္ခိတော၊ ဆရာ၏အထံ၌ ပညာမသင်ဖူးသည်ဖြစ်၍။ (အဝုသိတဝါ အသိက္ခိတော-ဟု ဝတ်ပေါင်းတည်းသော်လည်း ယောဇနာ)။ အပ္ပဿတောတိ၊ နည်းသော အကြားအမြင် ရှိ၏ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္တာပတ္တိတော၊ အနက်ရောက်သော အားဖြင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ၍။ ကိမညတြ အဝုသိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒမ္ပိ သမ္ပန္နံ၊ ဤပုဒ်စပ်ခြင်းကိုလည်း။ တေဿ ဟိဘိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒိပေတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။

တေ ဝစနံ၊ ထိုတေယ ဟိ အစရှိသော စကားသည်။ ယထာရုတတော၊
 တိုက်ရိုက်ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိအားဖြင့် (ဝါ) လျော်စွာ။ ဖရသဝစန-
 သမုဒါစာရေန၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို ဆိုသောအားဖြင့်။ အနုပသမ
 ကာရုဏဒဿနံ၊ ကိလေသာမငြိမ်းခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ တတြ၊ ထို ကိမညတြ စသောဝါကျ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ
 သည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ကိမညတြ အဝုသိတတ္တာတိ ဣဒံ ကာရဏံ၊
 အဝုသိတတ္တာ-ဟူသော ဤအကြောင်းသည်။ တေယ အဗ္ဗဋ္ဌဿ၊ ၏။ ဖရသ-
 ဝစနသမုဒါစာရေန၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို ဆိုခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ တည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဖရသဝစနသမုဒါစာရေနာတိပိ၊
 ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သမုဒါစာရဝသေန၊
 ပြောဆိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧမိ၊ ဤဆိုလတ္တံသော နည်းဖြင့်လည်း။ အာစရိ-
 ယာ၊ တို့သည်။ ယောဇနိ၊ ကုန်၏။ အဝုသိတတ္တာ အဝုသိတဘာဝံ၊
 ဆရာ၏အထံ၌ မနေဖူးသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) ဆရာ၏အထံ၌ နေ၍
 ပညာမသင်ကြားဖူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ အညတြ ဌာပတွာ၊ ထား၍၊
 တေယ အဗ္ဗဋ္ဌဿ၊ ၏။ ဧဝံ သို့။ ဖရသဝစနသမုဒါစာရေန ဤ။ အညံ၊ သော။
 ကာရဏံ၊ သည်။ ကိ၊ အတ္ထိအဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနိ၊ ပုဒ်ကို
 ယှဉ်ကြကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသောယောဇနာခြင်းတို့တွင်။ ပုရိမယောဇနာဝ၊
 ချေးဖြစ်သော ယောဇနာခြင်းသည်သာလျှင်။ ယုတ္တတရာ၊ အလွန်သင့်မြတ်၏။
 ကဿ၊ ကား။ ယထာပါဠိ၊ ပါဠိရှိသည်အားလျော်စွာ။ ယောဇတဗ္ဗတော၊
 ယှဉ်အပ်သောကြောင့်တည်း။ အညတြာတိ နိပါတယောဂတော၊ အညတြ-ဟူ
 သော နိပါတ်ပုဒ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ အဝုသိတတ္တာတိ ပဒံ၊ သည်။ ဥပယော-
 ဂတ္ထေ၊ ဒုတိယအနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။
 တဒေဝ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင်။ အာစရိယ ကုလေတိအာဒိနာ၊
 ဖြင့်။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။

၂၆၄။ ကောသခါတဿ၊ ကောဓ ဟုဆိုအပ်သော။ ပရဿ၊ ၏။ ဝသံ-
 နုဂတစိတ္တတဿ၊ အလိုသို့အစဉ်လိုက်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အသကမနော၊ မည်၏(ဝါ) မိမိစိတ်မကုတ်သည်ဖြစ်၍။ မာန နိမ္မဒနတ္ထန္တိ၊ ကား။
 မာနဿ၊ မာနကို။ နိမ္မဒနတ္ထံ အဘိမဒ္ဒနတ္ထံ၊ နှိပ်နင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ကား။
 အမဒနတ္ထံ၊ မာန်မယစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ မာနမဒဝိရဟတ္ထံ၊ ငါ သောမာန်မာနဖြင့်
 ယစ်ခြင်းမှကင်းခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒေါသံ
 ဥဂ္ဂိလေတာတိ၊ ကား။ သိနေဟပါနေန၊ အစေးရှိသော အဖျော်ကိုသောက်
 သဖြင့်။ ကိလိန္နံ၊ ညစ်နွမ်းသော။ ဝါတပိတ္တသေမှ ဒေါသံ၊ လေ၊ သည်း ချေ၊ သလိပ်

ဖြစ်သော။ (နှာ-၂၅၂) အာဒိပုရိသံ၊ အစအဦးဖြစ်သောယောကျ်ားသည်။ ပတ်၊
 အရှင်သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ တံ ဂေါတ္တံ၊ ထိုအနွယ်သည်။ ဂေါတမ ဂေါတ္တံ၊ မည်၏။
 ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာဟ၊ ဘုရား
 အဘယ်ကဲ့သို့ ဟောတော်မူသနည်းဟူမူကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ္တေ၊ ဌံ။ အာဒိစ္စာ နာမ
 ဂေါတ္တေန။ ပ။ န ကာမေ အဘိပတ္တယန္တိ၊ အဘိပတ္တယံဟူသော စကားကို
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

(အနက်ကား) ဂေါ်ထွေ့န၊ အနွယ်အားဖြင့်၊ အာဒိစ္စာ နာမ၊ အာဒိစ္စ မည်၏။ ဇောတိယာ၊ အမျိုးအားဖြင့်။ သာကိယာ နာမ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုး မည်၏။ တမ္ဘာ ကုလား၊ ထိုသာကီဝင်မင်းမျိုးမှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်၍ (ထည့် ။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်။ အမ္မိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ၊ သည်။ တာမေ၊ ဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့ကို။ န အဘိပတ္တယံ၊ မတောင့်တ။ (ရင်းပါဠိ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော် မိမ္မိသာရမင်းကြီးကို ဟောတော်မူသည်)။

ပန၊ ပါး။ မာသဝကုလံ၊ မာသဝအမျိုးသည်။ တဒန္တယော၊ ထိုမာသဝ
အန္တယ်၌။ အဘိညာတံ၊ ကျော်စောထင်ရှားသော။ မစလဂါမိကပုရိသံ၊ စေလ
ရွာ၌နေသော ယောက်ျားသည်။ ပတိ၊ အရှင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဂေါတ္ထ-
မူလသာ၊ အန္တယ်ရင်း၏။ ဂါရယုတာယ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အမာန-

အတ္ထု

ပဌမဗျူဟာဝိသုဒ္ဓိ

ဝတ္ထုဘာဝပဝေဒနတော၊ မာန်တက်ကြခြင်း၏ အကြောင်းဝတ္ထုမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုကြားလိုသောအားဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ မာနဗ္ဗဇ်မူလေ ဆေတွာ နိပါဓဏာာ မိထိ၊ နိပါဓဏာာမိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗန္ဓုန္တောတိ၊ ကား။ ဇာတိဂေါတ္တဝသေန၊ ဇာတိအမျိုးအနွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဩမသန္တော၊ ဆဲရေးလိုသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) နှုတ်လှံထိုးလိုသည်ဖြစ်၍။ ဟိဋ္ဌေန္တောတိ၊ ကား။ ဟိဋ္ဌနံ ဂရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ စက္ကာဘော ဂေါတမ သကျဇာတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သာကံယေသု၊ သာကံဝင်မင်းမျိုးတို့၌။ စက္ကာဘာဝါဒီဒေါသံ၊ ကြမ်းတမ်းသည်၏ အဖြစ် အစရှိသော အပြစ်ကို။ ပါပိတေသု၊ ရောက်စေအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သမဏောပိ ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်လည်း(ဝါ)သို့လည်း။ ပါပိတော၊ ရောက်စေအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်၏အလိုတည်း။

ယသ္မိံ ကုလေ၊ အကြင်အမျိုး၌။ မာနဿယကောဓုဿယာ၊ မာနပြောသောသူ၊ ကောဓ ပြောသောသူတို့သည် (ဝါ) မာနများသောသူ၊ ကောဓများသော သူတို့သည်။ အညမညပတ္တဒ္ဓါ၊ အချင်းချင်း ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော ကုလော၊ ထိုအမျိုးကို။ စက္ကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ မာနနိဿိတကောယေတတာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တွေ၊ ဤမာန နိဿိတ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပကတုပနိဿယာရမ္မဏဝသေန၊ ပကတုပနိဿယပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိဿိတဘာဝေါ၊ မှီအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဟဇာတာဒိဝသေန၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဿိတဘာဝေါ၊ ကို။ န ဝေဒိတဗ္ဗော၊ မသိအပ်၊ ရောက်၊ ကား။ စိတ္တေန စ၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါစာယ စ၊ နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ကက္ခန္ဓာ၊ ကြမ်းတမ်းကုန်၏။ လဟကာတိ၊ ကား။ တရုဏာ၊ ငယ်ကုန်၏။ အဝုဒ္ဓကမ္မာ၊ မကြီးပွားသော အမှုရှိကုန်၏။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌-လဟကော၊ ပေါ်သောစကားရှိကုန်၏။ ကက္ခန္ဓိ-လဟကော၊ ပေါ်လွင်ကုန်၏။ ဤသို့ ဟောဇနာဖြင့်။ ဋီကာဟောင်း၌-လဟကတိ တရုဏာ ဟု တစ်ချက်သာ ဖွင့်၏။ နှိုင်းချိန်၌ယူ]။

ထေန၊ ကြောင့်။ အပ္ပကေနဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယောသည်၊ အာဟ၊ ၏။ အလာဗုကဋ္ဌာဟန္တိ၊ ကား။ လာဗုဖလဿ၊ ဘူးသီး၏။ အဘေဋ္ဌကပါလံ၊ မကွဲမယှက်သော ဘူးခွံတည်း။ အဋ္ဌကထာ မုတ္တကနယံ၊ အဋ္ဌကထာမှ လွတ်သောနည်းကို။ ဒဿေတု၊ ငါး။ ဘဿာတိ သာဟသိကာတိ ကေမိ ဝဂ္ဂန္တိ၊ သာရမ္မကာတိ အပရေတိ၊ အပရေ-ဟူသောကားကို။ အာစရိယေန အဋ္ဌကထာလို့ကာဟောင်းရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)ဘဿာတိ၊ ကား။ သာဟသိကာ၊

အဆောတလျင် ပြုတတ်ကုန်၏ (ဝါ) အဆောတလျင် ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ကေစိ၊တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ သာရမ္ဘကာ၊သူတစ်ပါးကို စောင်းမြောင်း
 ချုတ်ချယ်တတ်ကုန်၏ (ဝါ) စောင်းမြောင်းချုတ်ချယ်၍ ဆိုတတ်ကုန်၏။
 ဣတိ၊သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ကုန်၏။ သမာနာတိ၊ကား။ ဟောန္တာ
 ဘဝမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ ဣတိ၊သို့။ အသသဒ္ဓဝသေန၊ဖြင့်။ အတ္ထော၊သည်။
 ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ သန္တာတိ ပုရိမပဒသေဝ ဝေဝစနန္တိ၊
 ဟူ၍။ အာစရိယော၊သည်။ အာဟ၊၏။ န သက္ကရောန္တိတိ၊ ကား။ သက္ကာရံ၊
 အရိဒာသေကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ အတ္ထမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
 န ပြာဟ္မဏနန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊သည်။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေ၏။
 အပဓိတိကမ္မန္တိ၊ကား။ ပဏိပါတကမ္မံ၊ လက်ကိုကျစေသောအားဖြင့် ရှိခိုးခြင်း
 စသောအမှုကို။ ယဒိမေ သကျာတိ၊ ယဒိမေ သကျာ-ဟူသော။ ပစ္ဆိမဝါကျေ၊
 နောက်ဝါကျ၌။ ကိရိယာပရာမသနဿ၊ ကြိယာကို သုံးသပ်သော (ဝါ) သက္က-
 ရောန္တိ စသော ကြိယာကို စွဲသော။ အနိဿဿ၊ မမြဲသော။ ယသဒ္ဓဿ၊ ယ
 သဒ္ဓါ၏။ တယိဒံ ဘော ဂေါတမာတိ၊ တယိဒံ ဘော ဂေါတမ-ဟူသော။ ပုရိမ
 ဝါကျေ၊ ရှေးဝါကျ၌။ တသဒ္ဓေန၊ဖြင့်။ နိယမနံ၊နိယမကို (ဝါ) အစွဲမြဲခြင်းကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ယံ ဣမေ သကျာတိအာဒိ၊ကို။ အာစရိ-
 ယော၊သည်။ အာဟ၊၏။ နာနုလောမန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊၏။ ဇာတိယာ၊
 အမျိုးအားဖြင့်။ န အနုစ္စဝိကံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။

ပဌမဗျူဟဝါဒဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဒုတိယဗျူဟဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၅။ သန္တာဂါရပဒနိဗ္ဗစနံ၊ သန္တာဂါရပုဒ်၏ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊အောက်၌၊
 ဝုတ္တမေဝ၊ ဆို အပ်ပြီးသည့်သာလျှင်တည်း။ တဒါ၊ထိုအခါ၌။ အဘိသိတ္တသက္ခ၊
 ထုဇ္ဇနမှီ၊ အဘိသိက်သွန်းအပ်ပြီးသော သာကီဝင်မင်းတို့၏လည်း။ ဗဟုတံ၊များ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ အဘိသိတ္တသက္ခရာဇာနောတိ၊ဟူ၍။ အာစရိ-
 ယော၊သည်။ အာဟ၊၏။ ဟံ သစ္စံ၊၏။ သက္ခရာဇကုလေ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုး၌။
 ယော၊ အကြင်သူသည်။ သဗ္ဗေသံ၊ တို့ထက်။ ဝုဒ္ဓတရော စ၊ ကြီးသည်လည်း
 ကောင်း။ သမတ္ထော စ၊ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည် လည်း
 ကောင်း။ ဟောတိ၊၏။ ယော ခေ၊ထိုသူသည်သာလျှင်။ အဘိဓေ ကံ၊ အဘိ
 သိက်ကို။ (နှာ-၂၅၃) ကာမဉ္စ လဘတိ၊ အကယ်၍ကား ရ၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊
 သော်လည်း။ ဧကစ္စော၊အချို့သောသူသည်။ အဘိသိတ္ထော၊ အဘိသိက်သွန်း

အပ်သည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ ဣဒံ ရဇံ နာမ၊ ဤမင်းအဖြစ်မည်သည်။
 ဗဟုကိစ္စံ၊ များသောကိစ္စရှိ၏။ ဗဟုဗျာပါရံ၊ များစွာသော ကြောင့်ကြဗျာပါရ
 ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍၊ တတော၊ ထိုမင်းအဖြစ်မှ။ နိဗ္ဗိဇ္ဇ၊ နုတ်ထွက်၍။
 ရဇံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ဝယသ၊ အရွယ်အားဖြင့်။ အနန္တရဿ၊ အခြားမရှိသော
 သူအား။ နိယျာတေတိ၊ ဆောက်နှင်း၏ (ဝါ) အပ်နှင်း၏။ ကဒါစိ၊ တစ်ခုတစ်ခါ။
 သောပိ၊ ထိုအပ်နှင်းခြင်းကို ခံရသောမင်းသည်လည်း။ အညဿ၊ တစ်ပါးသော
 သူအား။ နိယျာတေတိ၊ ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရမ္ပရာနိယျာတနဝသေန၊ အဆက်
 ဆက် ဆောက်နှင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တဒါ၊ ဤ။ ဗဟု၊ များကုန်သော။ အဘိ-
 သိတ္တပုဗ္ဗာ၊ အဘိသိက်သွန်းဖူးကုန်သော။ သက္ကရာဇာနော၊ သင်္ကတင်မင်းတို့
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယဿ၊ အရှင်ဓမ္မပါလ
 ဋီကာဟောင်း ဆရာသည်။ အဘိမတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ (တစ်နည်း) ဣဒံ ဝစနံ၊
 သည်။ အာစရိယဿ၊ ။ အဘိမတံ၊ အလိုတည်း (ဝါ) နှစ်အပ်သောအယူတည်း။
 အပိစ အပရော နယော မယာ ဝုစ္စတေ၊ (အနက်ပေး၍)။ ယထာရဟံ၊ စွာ။
 ဌာနန္တရေသ၊ ရာထူးတို့၌။ အဘိသိတ္တသက္ကရာဇေနမ္ပိ၊ အဘိသိက်သွန်းအပ်ကုန်
 သော သင်္ကတင်မင်းတို့၏လည်း။ ဗဟုတံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ဤအဘိသိတ္တသက္ကရာဇာနော-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ ။ ဟိ သန္တံ၊ ။ တေ၊ ထိုသင်္ကတင်မင်း
 တို့ကို။ ရာဇာနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပထာဟ၊ (ပေး၍)။ ရာဇာနော
 နာမ ပထဗျာရာဇာ။ ပ။ ဧကေ ရာဇာနော နာမာတိ၊ နာမဟူ၍။ ပါရာဇိက
 ကဏ္ဍပါဠိယံ၊ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ။

(အနက်ကား) ရာဇာနော နာမ၊ မင်းတို့မည်သည်ကား။ ပထဗျာရာဇာ၊
 လေးကျွန်းလုံး မြေအပြင်ကို အစိုးရသော စကြာမင်း၊ တစ်ကျွန်းလုံး မြေ
 အပြင်ကို အစိုးရသော ဧကရာဇ်မင်းသည်လည်းကောင်း။ ပဒေသရာဇာ၊ တစ်
 ကျွန်း၏ တစ်စိတ်သောအရပ်ကို အစိုးရသော မင်းသည်လည်းကောင်း။ မဏ္ဍ-
 လိကာ၊ ကျွန်းတစ်စိတ်အရပ်တွင် တစ်ခုတစ်ခုသော အရပ်အဝန်းကိုသုံးဆောင်
 ခံစားရသော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အန္တရဘောဂိကာ၊ မင်းနှစ်ယောက်
 တို့၏အကြား၌ နှစ်ရွာသုံးရွာကို အစိုးရသော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း (ဝါ)
 တိုင်း ကြပ်ရွာစားမင်းတို့သည်လည်းကောင်း (ဝါ) နယ်ကြားဝန်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ အက္ခဒဿ၊ တရားဆုံးဖြတ်တတ်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့
 သည်လည်းကောင်း။ မဟာမတ္တာ၊ အမတ်ကြီးတို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာ-
 နော နာမ၊ ကုန်၏။ (တစ်နည်း) အတ္ထိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝါ ပန၊ တစ်နည်း
 သော်ကား။ ယေ၊ အကြင်ရာထူးသို့ရောက်ကုန်သော သူတို့သည်။ ဓေဇ္ဇဘေဇ္ဇံ၊
 လက်ခြေကိုဖြတ်ခြင်း၊ ဝမ်းကိုဖောက်ခွဲခြင်းကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည်ဖြစ်၍။

အနုသာသန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏။ တေတ သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံသော သူတို့သည်။ ရာဇာနော နာမ၊ မင်းတို့မည်ကုန်၏။

သံဟာရိမေဟိ၊ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းငှာ ထိုက်တန်ကုန်သော (သံဟာရိတုံ အရဟ-
တိတိ သံဟာရိမော ဟု ဝစနတ္ထပြ)။ ဝါဠု ရူပေဟိ၊ သားရဲရုပ်တို့ဖြင့်။ ကတော၊
ပြုအပ်သောညောင်စောင်းသည်။ ပလ္လင်္ကော၊ ပလ္လင်မည်၏။ ဘဒ္ဒပိဋံ၊ ကြိမ်ဖြင့်
ခက်သော အင်းပျဉ်သည်။ ဝေတ္တာသနံ၊ မည်၏။ မိဟိတမတ္တံ၊ ပြုံးကာမျှသည်။
ဟသိတမတ္တံ၊ မည်၏။ အနုဟသန္တိတိ၊ ကား။ မမ၊ ငါ့အား။ ဥဒ္ဓေသိကံ၊ ရည်
ညွှန်းအပ်သော (ဝါ) ရည်ညွှန်းသည်ကိုပြု၍။ ဟောဟသိတံ၊ ပြင်းထန်စွာ ရယ်
မောသည်ကို။ ကလေန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤအနုဟသန္တိ-
ဟူသော ပုဒ်သည်။ အနုဇ္ဈန္တာတိ တေသ၊ အနုဇ္ဈန္တာ-ဟူသောပုဒ်၏။
သံဝဏ္ဏနာပဒံ၊ သံဝဏ္ဏနာပုဒ်တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဇန္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မဟာ
ဟသနေ၊ ကျယ်စွာရယ်ခြင်း၌ (ဝါ) ပြင်းစွာရယ်ခြင်း၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကိံ သု
ငိယ၊ အဘယ်ပါ၌တို့၌ ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ န ဥဇ္ဈိကာယ ဒန္တရသရေ
ဂမိယာမိတိအာဒိသု ငိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။

ကဏ္ဍာယနတော၊ ကဏ္ဍာယနအနွယ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပရမ္မရာဂတံ၊ အဆက်
ဆက်မှလာသော။ ကုလဝံသံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို။ အနုသဝဝသေန၊ အဆင့်
ကြားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကုလာဘိမာနိနော၊
အမျိုး၌ မာန်ရှိကုန်သောသူတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။
ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏။ ဥစ္စာဝစံ၊ အမြတ်အယုတ်ဖြစ်သော။ ကုလံ၊ အမျိုးကို။
တထာ တတာ၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥဒါဟရန္တိ၊ ထုတ်ဆောင်
ကုန်၏။ အတ္တနော စ၊ မိမိ၏လည်း။ ကုလဝံသံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို။ ဇာနန္တိ၊
ကုန်၏။ ဧဝံ သို့ (ဝါ) ဤအတူ။ အဗ္ဗဋ္ဌောပိ၊ သည်လည်း။ အတ္တနော၊ ၏။
ကုလဝံသံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ထိုသို့ မိမိ အမျိုး
အနွယ်ကိုသိသောကြောင့်သလျှင်။ ယေ ဧသော အဗ္ဗဋ္ဌော၊ သည်။ ပရတော၊
နောက်မှ။ ဘဂဝတာ သည်။ ပုဗ္ဗိတော၊ မေးတော်မူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝဇီရပါ-
ဏိဘယေန၊ ဝရဇိန်လက်နက်လက်၌ရှိသော ဘီလူးကိုကြောက်သေးကြောင့်။
အတ္တနော၊ ၏။ ကုလဝံသံ၊ ကို။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။
ကထေသိ၊ ဆိုပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဩလမ္ဗေတူတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိ
သောဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒိနာ၊ ဆင်နာမောင်းသဏ္ဌာန် အာရုံသည်ဖြင့်။ သာဠကံ၊
ဝပ်ဆည်းသော ပုဆိုးကို။ အဝလမ္ဗေတူ၊ တွဲရ၍ဆွဲ၍။ တဇေတိ၊ ကား။
တထာ၊ ကဲ့သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဇာနနတော စ၊ သိသောကြောင့်
လည်းကောင်း။ ဂမနတော စ၊ သွားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ မဗျေဝ

သုတ္တံ

တတိယဗျူဟဝိသေသနာ

၁၃

မညေတံ၊ ကား။ မမမေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်ရွယ်၍ (ထည့်)။
အနုဇ္ဈန္တာ မညေ၊ ရယ်ကုန်ရောင်တကား။

ဒုတိယဗျူဟဝိသေသနာ ပြီး၏။

တတိယဗျူဟဝိသေသနာ

၂၆၆။ ခေတ္တလေဉ္စူနန္တိ၊ ကား။ ခေတ္တေ၊ လယ်၌။ ကသနဝသေန၊ ထွန်
သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌာပိတမတ္တိကာဓဏ္ဍာနံ၊ ထကုန်သော မြေစိုင်ခဲပိုင်းတို့၏
(ဝါ) ခဲကျိုးတို့၏။ လေဉ္စူကာနံ၊ မြေခဲကျိုးတို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။
နိဝါသိတတ္တာ၊ နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လေဉ္စူကိကဏ္ဍေဝ၊ လေဉ္စူကိ-
ကာ-ဟူ၍သာလျှင်။ သညာတ၊ မှတ်အပ်ကုန်သော (ဝါ) သိအပ်ကုန်သော။
ခုဒ္ဓကသကုဏိကာ၊ ငှက်ငယ်တို့သည်(ဝါ)ဘီလုံးငှက်ငယ်တို့သည်။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ-
ကောဉ္စ။ လေဉ္စူကိကောပမသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ လေဉ္စူကိကောပမသုတ်
အဋ္ဌကထာ၌။ စာတကသကုဏိကာတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) စာတကမည်သော ငှက်မ
ဟူ၍ (ဝါ) ရွှေအဆင်းရှိသော ငှက်မငယ်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ နိသဏ္ဍုသတ္ထေသု
ပန၊ တို့၌ကား။ တံ သကုဏံ၊ ကို။ လာပသကုဏိကာတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) မြည်တတ်
သော ငှက်မငယ်ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကောဓဝသေန လဂ္ဂိတုန္တိ၊ ကား။ ဥပ-
နယိတံ၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းငှါ။ အာသာတံ၊ အမျက်ကောဏိ။ ဗန္ဓိတံ၊ ငှါ။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

☞

(နှာ-၂၅၄) အမှေ၊ ငါတို့ကို။ ဟံသကောဉ္စမောရသမေ၊ ဟင်္သာ
ငှက်၊ ကြိုးကြာငှက်၊ ဥဒေါင်းငှက်၊ တို့နှင့် တူသည် တို့ကို။ သမဏော
ဂေါတမော၊ သည်(ထည့်)။ ကဏေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော
အဋ္ဌကထာဆရာသည် (ဒသေတိ၌စပ်)။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်
ပြီးသော(ဣဒမ္ပိ ဝစနံ၌စပ်)။ တံ သကုဏံ၊ ထိုမည်သောငှက်မငယ်ကို။ ကောစိ၊
တစ်စုံတစ်ခုသော။ တံသော ဝါ၊ ဟင်္သာငှက်သည်လည်းကောင်း။ ကောဉ္စော ဝါ၊
ကြိုးကြာငှက်သည် လည်းကောင်း။ မောရော ဝါ၊ ဥဒေါင်းငှက်သည်လည်း
ကောင်း။ အာဂန္တာ၊ ၍။ တံ၊ သည်။ ကိံ၊ အတယ်ကြောင့်။ လပသိ၊ မြည်
သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ န နိသေဓေတိ၊ မတားမြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ သော။
ဣဒမ္ပိ ဝစနံ၊ ကိုလည်း။ သဂ္ဂိတိံ၊ သင်္ဂါယနာသို့။ အနာရုဋ္ဌံ၊ မတင်အပ်။
ပန တထာပိ၊ ထိုသို့သင်္ဂါယနာသို့ မတင်အပ်သော်လည်း(ထည့်)။ တဒါ၊
ထိုအဗ္ဗုဒ္ဓလုလင်နှင့် စကားပြောဟောတော်မူသော အခါ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။

ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌလုလင်နှင့် စကားပြောဟောတော်မူသောအခါ၌။ ဝဒန္တေယေဝ၊ ဟောတော်မူသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော ဥပမာစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ဌာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ အမှေ ဟံသကောဉ္စမောရသမေ ကရောတိတိ ဣမိနာ န နံကောစိ ဟံသော ဝါတိအာဒိဝစနံ သင်္ဂီတိ* အနုရုဋ္ဌံ တဒါ ဘဂဝတာ ဝုတ္တမေဝါတိ ဒဿေတိ-ဟု ဖွင့်၏။]

ဧဝံ န တေတိအာဒိဝစနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဝုသိတဝါယေဝါတိ- အာဒိဝစနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ မာနဝသေန၊ မာန၏အစွမ်းဖြင့်။ သမဏေန ဂေါတမေန၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အမ္မဋ္ဌော၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည်။ မညာတိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အမ္မဋ္ဌလုလင်အလိုအားဖြင့်။ နိမ္မာနော ဒါနိ ဇာတောတိ မညမာနေောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

တတိယဗျူဟဝိဒဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၆၇။ နိမ္မာဒေတိတိ ဧသော နိဒ္ဒေသော၊ သည်။ အကာရဿ၊ အ-အက္ခရာ၏။ အာကာရံ၊ အာ-အက္ခရာကို။ ကတွာ၊ ၍။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဥမ္မာဒေ၊ ရူးသွပ်ခြင်းအနက်၌။ ပဝတ္ထေန၊ ဖြစ်သော။ မဒသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိပုဗ္ဗတ္တာ၊ ပုဒ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ နိမ္မဒေတိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နိမ္မာနေတိ၊ ကား။ ဝိဂတမာနေ၊ ကင်းသောမာန်ရှိသည်တို့ကို။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဂေါတ္တံ၊ ကို။ ယဒိ ပန ပုစ္ဆေယျံ၊ အကယ်၍မေးရမူကား။ သာဓုဝတ၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ အဟံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကာတုကမ္ပတာယ၊ ပြုခြင်းငှာအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ မဟာသဒ္ဓေန၊ ကျယ်စွာသောအသံဖြင့်။ အဝေါစ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ အဝေါစာတိ ပုစ္ဆာ၊ ကသ္မာ အဝေါစ-ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ အသုဒ္ဓဘာဝံ၊ မစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနန္တဿာပိ၊ သိတော်မူသော်လည်း။ တတာ ဝစနေ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဆိုခြင်း၌။ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကိုမေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ဂေါတ္တဘူတံ၊ အနွယ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ နာမမေဝ၊

သုတ္တံ]

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၅

အမည်ကိုသာလျှင်။ အဓိပေတံ၏။ ဝိသု၊ အသိ၊ ဂေါတ္တံ၊ ကို။ န အဓိပေတံ၊
 အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတာပေတ္တိကန္တိ မာတာပိတုနံ
 သန္တကန္တိ၊ သန္တကံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပီတိတော၊ အဘဗ္ဗ။ လဒ္ဓဗ္ဗံ၊ ရအပ်သော။ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်သည်။
 ပေတ္တိကမေဝ၊ ပေတ္တိကမည်သည်သာလျှင်တည်း။ မာတာပေတ္တိကံ၊ အမိ
 ရအပ်သော အနွယ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏား
 တို့အား။ သဂေါတ္တာယ ဝေ၊ မိမိအနွယ်အကျိုးငှာသာလျှင်။ အာဝါဟဝိဝါဟော၊
 သမီးပေးခြင်း ယူခြင်းကံ။ န ဣစ္ဆိတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ။
 ဂေါတ္တနာမံ၊ အမည်အနွယ်သည် (ဝါ) ဂေါတ္တအမည်သည်။ ဇာတိသိဒ္ဓံ၊ အမျိုး
 အားဖြင့်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဇာတိသဒ္ဓါ ကုလဝါစက။ ဇာယတိ ဇောယ
 ခတ္တိယာတိ သာမညာတိ ဇာတိ၊ ကုလံ။ ဤသို့ဝစနတ္ထပြ)။ ကိတ္တိမံ၊ ကိတ္တိမနာမ်
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ ဂုဏနာမံ၊ ဂုဏနာမ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။
 ဇာတိ၊ အမျိုးသည်။ ဥဘယသမ္ပန္နိနိ၊ မိဘနှစ်ဦးနှင့် စပ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတာပေတ္တိကမေဝ၊ မာတာပေတ္တိကမည်သည်
 သာလျှင်တည်း (ပါ) အမိအဘနှစ်ဦးမှ ရအပ်သော အနွယ်မည်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ပေတ္တိကမတ္တံ၊ အဘဗ္ဗရအပ်သော အနွယ်မျှသာလျှင်။ န၊ မဟုတ်။
 နာမဂေါတ္တန္တိ၊ ကား။ ဂေါတ္တတူတံ၊ အနွယ်ပြစ်၍ဖြစ်သော။ နာမံ၊ အမည်တည်း။
 န ကိတ္တိမံ၊ ကိတ္တိမနာမ်မဟုတ်။ ဝါ၊ ကား။ န ဂုဏနာမံ၊ ဂုဏနာမ်မဟုတ်။ ကသ္မာ၊
 ကား။ ဝိသေသနပရနိပါတဝသေန၊ ဂေါတ္တ-ဟူသော ဝိသေသနပုဒ်နောက်၌
 ကျသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ နာမဂေါတ္တန္တိ ပဒဿ၊ ကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ တည်း။
 ယသကံ၊ ကား။ အဂ္ဂါဟိတောတိ ယတာ၊ အဂ္ဂါဟိတောဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့
 တည်း။ 'ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နာမဉ္စ၊ အမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဝေ၊ ထို
 အမည်သည်ပင်လျှင်။ ပဝေဏီဝသေန၊ အစဉ်အဆက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝုတ္တတ္တာ၊
 ကြောင့်။ ဂေါတ္တဉ္စ၊ အနွယ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 နာမဂေါတ္တံ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုနာမဂေါတ္တနှစ်ပါးတို့တွင်။ ကဏ္ဍာယနောတိ၊
 ကဏ္ဍာယနောဟူသော။ ယာ နာမပဏ္ဏတ္တံ၊ အကြင်နာမပညတ်ကို။ နိရုဇ္ဈာ၊
 တင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုနာမပညတ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပဏ္ဏတ္တိဝသေန နာမန္တိ၊
 နာမ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တံ ဇေ
 နာမံ၊ သည်။ ကဏ္ဍုလသိတော၊ ကဏ္ဍရသေ့မှ။ ပဌာယ၊ စ၍။ တသ္မိ' ကုလေ၊
 ၌။ ကုလပရမ္ပရာဝသေန၊ အမျိုးအဆက်ဆက်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။
 တေသ္မိ' ယော၊ ထိုအဗ္ဗဋ္ဌအမျိုး၌သာလျှင်။ န နိရုဇ္ဈံ၊ မထင် (ဝါ) မထင်အင်။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဝေဏီဝသေန ဂေါတ္တန္တိ၊ ဂေါတ္တံ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂေါတ္တပဒဿ၊ ၏။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။
 ဝုတ္ထောယေဝ၊ သာလျှင်တည်း။

အနုဿရတောတိ ဧတ္ထံ၊ ဤ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အနုဿရဏမတ္တံ၊ အစဉ်
 လျှောက်၍အောက်မေ့ကုသမ္ပကံ။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ အထ ခေါ်၊
 စင်စစ်သော်ကား။ ကုလသုဒ္ဓိဝိမံသနဝသေနဝ၊ အမျိုး၏စင်ကြယ်ခြင်းကိုစုံစမ်း
 ဆင်ခြင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အနုဿရဏံ၊ ကို (ထည့်)။ အဓိပ္ပေတံ၊
 ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုလကောဋိံ သောဓေန္တဿာတိ၊ ဟူသောစ-
 ကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကုလဂုံ၊ အမျိုး၏အစွန်အဖျားကို။
 ဝိသောဓေန္တဿ၊ သုတ်သင်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အယျ-
 ပုတ္တာတိ ဧတ္ထံ၊ ဤ။ အယျသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အယျရကော၊ အရှင်၌ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သာမိနော ပုတ္တာတိ၊ ပုတ္တာ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (၃၁-၂၂၅) ဩက္ကာကရညော၊ ဩက္ကာကမင်း၏။ ဒိဿ၊
 ဒိဿအမည်ရှိသောကျွန်မသည်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဒါသိသု၊ အန္တောဇာတ၊
 နေက္ကိဏ၊ ကရမရ၊ ဒါသဗျ၊ ကျွန်တို့တွင်။ အန္တောဇာတဒါသိ၊ အိမ်ပေါက်ကျွန်မ
 တည်း (ဝါ) အိမ်၏အတွင်း၌ဖြစ်သောကျွန်မတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ခရဒါ၊
 သိယာ ပုတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထံ၊ ဤအရာ၌။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမ္မဋ္ဌော၊ သည်။ ဇာတိံ၊ အမျိုးကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။
 မာနထဒ္ဓေါ၊ မာန်ခက်ထန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌလုလင်အား။
 ယာယာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးကို။ အဝိဘာဝိ-
 တာယ၊ ထင်စွာမပြုအပ်သည်ရှိသော်။ မာနနိဂ္ဂဟော၊ မာန်ကိုနှိပ်ခြင်းကို။
 န စ ကရိယတိ၊ မပြုအပ်။ မာနနိဂ္ဂဟော၊ ကို။ အကတေ စ၊ မပြုအပ်သည်ရှိသော်
 လည်း။ မာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ရတနတ္ထယံ၊ ကို။ အပရဇ္ဈိယတိ၊ ပြစ်မှားလတ္တံ့။ ပန၊
 အလျော်ကိုဆိုဦးအံ့။ မာနနိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတေ၊ သော်။ အပရဘာဂေ၊ နောက်
 အဖို့၌။ ရတနတ္ထယေ၊ ရတနာတို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌။ ပသိဒိဿတိ၊ ကြည်
 ညိုလတ္တံ့။ ဤဒိသိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဝါစာ၊ သည်။ ဖရုသဝါစာ နာမ၊
 ကြမ်းကြုတ်သောစကားမည်သည်။ န စ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ စိတ္တဿ၊ ၏။
 သဏ္ဍာဝတော၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊
 မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကဉ်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ အဘယသုတ္တံ၊ အဘယသုတ်သည် (ဝါ)
 အဘယရာဇကုမာရသုတ် သည်။ ဧတ္ထံ၊ ဤဒါသိပုတ္တောဟုအမ္မဋ္ဌကိုဆိုရာ ဖရုသဝါစာ
 မဖြစ်ခြင်း၌။ နိဒဏနံ၊ ဥဒါဟရဏ်တည်း (ဝါ) သက်သေဥပမာတည်း။ (စသဒ္ဓါ
 ဥပနာသဘေတက)။

မှတ်ချက်။ ။မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော် အဘယရာဇကုမာရသုတ်၌ စကား
 ခြောက်ခွန်းကို ဟောတော်မူ၏။

ထိုစကားခြောက်ခွန်းဟူသည် အကျဉ်းအားဖြင့်—

- (၁) အကြင်စကားသည် မဟုတ်မမှန်၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် မယှဉ်၊ သူတစ်ပါးတို့ မနှစ်သက်အပ်။ ထိုစကားကို ဘုရားဆိုတော်မမူ။
- (၂) အကြင်စကားသည် ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့်မယှဉ်။ သူတစ်ပါးတို့ မနှစ်သက်အပ်။ ထိုစကားကို ဘုရားဆိုတော်မမူ။
- (၃) အကြင်စကားသည် ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့် ယှဉ်၏။ သူတစ်ပါးတို့မနှစ်သက်အပ်။ ထိုစကားကို ဘုရားဆိုတော်မမူ။
- (၄) အကြင်စကားသည် မဟုတ်မမှန်၊ အကျိုးစီးပွားနှင့်မယှဉ်။ သူတစ်ပါးတို့ နှစ်သက်အပ်၏။ ထိုစကားကို ဘုရားဆိုတော်မမူ။
- (၅) အကြင်စကားသည် ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့် မယှဉ်။ သူတစ်ပါးတို့ နှစ်သက်အပ်၏။ ထိုစကားကို ဘုရားဆိုတော်မမူ။
- (၆) အကြင်စကားသည် ဟုတ်မှန်၏။ အကျိုးစီးပွားနှင့်ယှဉ်၏။ သူတစ်ပါးတို့ နှစ်သက်အပ်၏။ ထိုစကားကို ဘုရားဆိုတော်မမူ။

ထိုစကားခြောက်ခွန်းတို့တွင် တတိယစကားနှင့် ဆဋ္ဌစကား ဤစကားနှစ်ခွန်းကိုသာ ဘုရားဆိုတော်မမူ၏။ ထို့ကြောင့် ရှေး ပညာရှိတို့သည် “စကားခြောက်ခွန်း၊ လှည့်ထွန်း၊ လေးခွန်းကို ပယ်၊ နှစ်ခွန်းတယ်” ဟု စင်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။ ဤ၌ အဓမ္မကို ဒါသိပုတ္တော - ဟု ဘုရားဆိုတော်မူခြင်းသည် တတိယစကားဟု မှတ်။ ထို့ကြောင့် ဖရသဝါစာ မပြစ်။ ဤစကားခြောက်ခွန်း အကျယ်ကို အဘယျရာဇကုမာရသုတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ၊ ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ၊ အဇ္ဈတ္တိကနိဒါန်း သုဂတပုဒ်အဖွင့်တို့၌ ကြည့်ရှု မှတ်သားအပ်၏။

စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော်။ ဇန၊ လူတို့ သည်။ ကက္ခဋ္ဌာယ၊ ကြမ်းတမ်းသော၊ ပါစာယ၊ စကားဖြင့်၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ် ကုန်သည်ရှိသော်။ အဝ္ဗနာ၊ မီးဖြင့်။ လောဟာဒယော၊ သံအစရှိသည်တို့သည်။ မုဒုဘာဝံ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ ဝိယ၊ ရောက်ကုန် ကဲ့သို့။ မုဒုဘာဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဗ္ဗဋ္ဌ၊ ကို။ နိဗ္ဗိဒေဝနံ၊ မာန်တည်းဟူသော အဆိပ်မရှိသည်ကို။ ကတ္တုကာမော၊ ပြုတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ အယျပုတ္တာ သကျာ ဘဝန္တိ၊ ဒါသိပုတ္တော တွမသိ သကျာနန္တိ၊ သကျာန- ဟူသောစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ (ပါဠိတော်အနက်ကား)။ အဓမ္မ

အိုအဗ္ဗန္ဓလုလင်၊ သကျာ။ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ အယုပုတ္တာ၊ အရှင်သား
တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ သည်။ သကျာနံ၊ ဟူ၏။ ဒါသိပုတ္တာ၊ ကျွန်မ၏
သားသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။

ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကစ္စော၊ အချို့သော။ ပါပဘိက္ခု၊ ယုတ်မာ
သောရဟန်းသည်။ ဧကထာဂတပုဂ္ဂိုလ်၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောတော်မူ
အပ်သော။ ဓမ္မဝိနယံ၊ သုတ်၊ အဘဓမ္မာ၊ ဝိနည်းကို။ ပရိယာပုဏိတော၊ သင်ယူပြီး
၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဒဟတိ၊ နှလုံး၌ထား၏။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့ အစရှိ
သော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဒဟသဗ္ဗေ၊ သည်။ ဓာရဏတ္ထော၊ ထားခြင်း၊ ဆောင်
ခြင်းအနက်ရှိ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣတ္ထိ၊ ဤဒဟန္တိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပုဗ္ဗပုရိသ-
ဝသေန၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်သောယောကျာ်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သညာပနံ၊ သိစေ
ခြင်း သည်။ ဓာရဏံ၊ မည်၏ (ဝါ) ထားသည်မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ဩက္ကာကော နော ပုဗ္ဗပုရိသောတိအာဒိ၊ ကဲ့။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒဟသဗ္ဗေ၊ ကို။ တသ္မိကရဏေ စ၊ ပြာကိုပြုခြင်းအနက်၌ လည်း
ကောင်း။ ဓာရဏေ စ၊ ဆောင်ခြင်း၊ ထားခြင်းအနက်၌လည်းကောင်း။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓါ
တို့သည်။ ဣန္ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဘာ နိစ္ဆရတိတိ၊ ကား။ ပဘဿရံ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်
ထွက်သောအရောင်ရှိသည်။ ဟုဇ္ဇော၊ ၍။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။
ဧကထာရူပေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ပုညကမ္မေန၊ ကောင်းမှုကံကြောင့်။
ဒန္တာနံ၊ သွားတို့၏။ ပဘဿရဘာဝတော၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်ထွက်သောအရောင်
ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း။

ဧတတိ၊ ကား။ ဇေဋ္ဌကုမာရေ၊ မင်းသားကြီးတို့ကို (ဝါ) ကြီးသောမင်းသား
တို့ကို။ ပဌမကပ္ပိကာနန္တိ၊ ကား။ ပဌမကပ္ပဿ၊ ရှေးဦးစွာသောကမ္ဘာ၏။ အာဒိ-
ကာလေ၊ အစအဦးဖြစ်သောကာလ၌။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သောသူတို့၏။ စ၊
ဆက်ဦးအံ့။ ဣတ္ထိ၊ ဤပဌမကပ္ပိကာနံ ကိရ အစရှိသောပါဠိ၌။ အနုဿဝတ္ထေန၊
အဆင့်စကားကြားခြင်းအနက်ရှိသော။ ကိရသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနာယ၊ ဆိုအပ်
လတ္တံ့သော။ ရာဇပရမ္ပရာယ၊ မင်းအဆက်ဆက်အားဖြင့်။ ဧကသဉ္စိ၊ အချို့သော
ဆရာတို့၏။ ယော မတိဘေဒေါ၊ အကြင်အယူအထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ
မတိဘေဒံ၊ ကို။ ဥလ္လိဂေတိ၊ သိစေ၏ (ဝါ) ခုန့်ကျော်၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
အနုဿဝ ဝစနေနေဝ၊ အဆင့်ကြားခြင်းကိုဆိုသဖြင့်သာလျှင်။ အနုနုဿတော၊
အဆင့်စကားမကြားဖူးသော။ ဥတ္တမဝိဟာရဝါသိအာဒိနံ၊ ဥက္ခရကျောင်းတိုက်၌
နေလေ့ရှိကုန်သော ဆရာအစရှိသည်တို့၏။ မတိဘေဒေါ၊ အယူအထူးကို။
နိက္ခကရိယတိ၊ မြစ်အပ်၏ (ဝါ) မမှတ်အပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥလ္လိဂေတိ၊
၏။ မဟာသမ္ပတဿာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂညသုတ္တေ၊ ၌။ ဝက္ခမာနနယေန၊ ဟော

သုတ္တံ

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၁၉

တော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ အယံ၊ ဤသူသည်။ နော၊ ငါတို့၏။ ရာဇာ၊ မင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မဟာဇနေန၊ လူများအပေါင်းသည်။ သမ္ဗုဒ္ဓိတော၊ သမုတ်ပြီး၍။ ဌပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသမ္ဗုတောတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ သမ္ဗုတဿ၊ သမုတ်အပ်သော။ ယံ၊ အကြင်မဟာသမ္ဗုတမင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အာဒိစ္စကုလသမ္ဘူတော ။ပ။ ကုလယန္တိ၊ မနုတိ ယန္တိ၊ မနုတိ ယံ-ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

(အနက်ကား) အာဒိစ္စကုလသမ္ဘူတော၊ အာဒိစ္စအနွယ်ဖြစ်သော အမျိုးမူကောင်းစွာဖြစ်သော။ သုဝိသုဒ္ဓဂုဏာကရော၊ ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သော ဂုဏ်ဟူသောအခြင်းအရာရှိသော။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးမြတ်သောမင်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသော။ မဟာသမ္ဗုတနာမကော၊ မဟာသမ္ဗုတအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ အာဒိကပ္ပေ၊ ကမ္ဘာဦး၌။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

လောကဿ၊ ၏ (ဝါ) လူအပေါင်း၏။ စက္ခုဘူတော၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဂုဏရိသိသမုဇ္ဇလော၊ ဂုဏ်ဟူသောရောင်ခြည်ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင်မှ ထွန်းလင်းတောက်ပသော။ တမောနုဒေါ၊ မောဟတည်းဟူသောအမိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ ယော ရာဇာ၊ အကြင်မဟာသမ္ဗုတမင်းသည်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော (ဝါ) နှစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဘာဏုမာဝိယ၊ နေမင်းကဲ့သို့။ ဝိရေစိတ္တံ၊ တင့်တယ်ပြီ။

(နာ-၂၅၆) လောကော၊ ၌။ လောကဟိတေသိနာ၊ လောက၏အစီးအပွားကိုရှာလေ့ရှိသော။ ယေန ရညာ၊ အကြင်မဟာသမ္ဗုတမင်းသည်။ ဝဝတ္ထိတော၊ ရှေးပညာရှိတို့သည် ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော။ မရိယာဒါ၊ စည်းမျဉ်းဥပဒေအပိုင်းအခြားတို့ကို။ ဌပိတော၊ ထားအပ်ကုန်ပြီ။ တံ မရိယာဒံ၊ ထိုစည်းမျဉ်းဥပဒေအပိုင်းအခြားကို။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ ဝိလဗ်ယိတုံ၊ ကြူးလွန်ခန့်ကျော်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကုဏန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။

ယသသီနံ၊ များသောအပြံအရံရှိကုန်သော။ ရာဇိသီနံ၊ မင်းမိန်းမတို့၏။ လောကသီမာနုရက္ခကံ၊ လောက၏အပိုင်းအခြားကို စောင့်ရှောက်တတ်သော။ အာဒိဘူတံ၊ အစဦးဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မဟာဝီရံ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော။ ယံ ရာဇံ၊ အကြင်မဟာသမ္ဗုတမင်းကို။ မနုတိ၊ မနုဟူ၍။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ ကထယန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

တဿ စ၊ ထိုမနုအမည်ရှိသော မဟာသမ္ဗုတမင်း၏လည်း။ ပုတ္တပပုတ္တပရမ္မရံ၊ သားမြေးအစဉ်အဆက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။

အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ကိံ ဝဒန္တိ၊ အတယ်သို့ဆိုကုန်သနည်း ဟူမကား။ တဿ ပုတ္တော မဟာတေဇော ။ပ။ အရုဒ္ဓေါ ရာဇမဏ္ဍလေတိ၊ မဏ္ဍလေ-ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

(အနက်ကား) တဿ၊ ထိုမဟာသမ္မတမင်း၏။ ပုတ္တော၊ သားဖြစ်သော။ မဟာတေဇော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ မဟိပတိ၊ မြေကြီး၏ အရှင် ဖြစ်သော (ဝါ) မြေကြီးကိုအစိုးရသော။ ရောဇော နာမ၊ ရောဇအမည်ရှိသော။ ရာဇမဏ္ဍလေ၊ မင်းအဝန် ဌ (ဝါ) မင်းအပေါင်းတို့။ ပဝရော၊ မြတ်သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဗျေဇမင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။ ရာဇမဏ္ဍလေ၊ မင်းအဝန် ဌ (ဝါ) မင်းအပေါင်းတို့။ ပဝရော၊ မြတ်သော။ ဝရရောဇော၊ ဝရဗျေဇမင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

တဿ၊ ထိုဝရဗျေဇမင်း၏။ အတြဇော၊ မိမိဖြစ်သော (ဝါ) သားဖြစ် သော။ ကလျာဏဂုဏော၊ ကောင်းသောဂုဏ်ရှိသော။ ကလျာဏော နာမ၊ သော။ ရဇော၊ သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ကလျာဏအမည်ရှိသော မင်း၏။ တနယော၊ သားဖြစ်သော။ ဝရကလျာဏနာမကော၊ ဝရကလျာဏ အမည်ရှိသော။ ရဇော၊ သည်။ အသိ၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဝရကလျာဏမင်း၏။ ပုတ္တော၊ ထသော။ မဟာဝီရော၊ ကြီးသော လုံ့လရှိသော။ ကာမဘောဂီနံ၊ ကာမဂုဏ် စည်းစိမ်ကို ခံစားကုန်သော မင်းတို့ ထက်။ အဂ္ဂဘူတော၊ အမြတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မဟိန္ဒေန၊ မြေကြီးကိုအစိုး ရသောမင်းသည်။ အဘူရဇေန၊ ထက်ဝက်သောတိုင်းပြည်ဖြင့် (ဝါ) ထက်ဝက်သော မင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်သော။ မန္ဒာတာ၊ မန္ဒာတ်စကြာမင်း သည်။ အသိ၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုမန္ဒာတ်စကြာမင်း၏။ သူနု၊ သားဖြစ်သော။ မဟာတေဇော၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော။ ဝရမန္ဒာတုနမကော၊ ဝရမန္ဒာတ်အမည်ရှိသော။ ရဇော၊ သည်။ အသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုဝရမန္ဒာတ်မင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။ မဟာဗေတော၊ မြတ်သော စကြာရထားရှိသော။ ရဇော၊ သည်။ ဥပေါ သထောတိ နာမေန၊ ဥပေါသထ ဟူသောအမည်ဖြင့်။ အသိ၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဝရမန္ဒာတ်မင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။ မဟာဟရော၊ ကြီးသော အားကို ဆောင်တစ ထသော (မဟိသာရော ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မဟာဝရော ဟူ ၍လည်းကောင်း ပါဠိရှိ၏)။ မဟာဝေတော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ ဝရော နာမ၊ ရောအမည်ရှိသော။ ရဇော၊ သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဝရမည်

သောမင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။ မဟာဗလော၊ ကြီးသောအားရှိသော။ ဥပ
ဝရောတိ ဥပဝရော နာမ၊ ဥပဝရအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ အသိ၊ ပြီ။

တဿ၊ ထိုဥပဝရမင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။ ဒေဝတုလျော၊ နတ်နှင့်တူ
သော။ မဟိပတိ၊ မြေကြီး၏ အရှုံးဖြစ်သော(ဝါ)မြေကြီးကို အစိုးရသော။
မဿဒေဝေါ၊ မဿဒေဝအမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ အသိ၊ ပြီ။ တဿ၊
ထိုမဿဒေဝမင်း၏။ ပုတ္တပရမ္မရာ၊ သားမြေးအဆက်ဆက်တို့သည်။ စတုရာသီတိ
သဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တေသံ၊ ထိုရှစ်သောင်း လေးထောင်ကန်သောမင်းတို့၏။ ပစ္ဆိမကော၊
နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဩက္ကာကော ဣတိ၊ ဩက္ကာက ဟူ၍။ ဝိသုတော၊ ကျော်
စောထင်ရှားထသော။ မဟာယသော၊ များသော အခြံအရံရှိထသော။
မဟာတေဇော၊ ကြီးသောမင်း၏ တန်ခိုးရှိထသော။ ရာဇမဏ္ဍလေ၊ မင်းအဝန်း
၌ (ဝါ) မင်းအပေါင်းတွင်။ အခုဒ္ဒေါ၊ မင်း၏တန်ခိုးအားဖြင့်မသေးငယ်သော။
ရာဇာ၊ သည်။ အသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဆရာတို့ ဆိုသောစကားသည်။ အဋ္ဌကထာနုပရောဓဝစနံ၊
အဋ္ဌကထာနှင့် မဆန့်ကျင်သောစကားတည်း။ ပန၊ ပါး။ ဒီပဝံသေ၊ ဒီပဝင်၌။
ပဌမာဘိသိတော ရာဇာ ။ပ။ စေတိယော စ မဟိဿရောတိ အာဒိ၊ မဟိဿရော
ဤသို့ အစရှိသော။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) ပဌမာဘိသိတ္တော၊ ကမ္ဘာဦး၌ ရှေးဦးစွာ အဘိသိက်သွန်း
အပ်ထသော။ ဘူမိပါလော၊ မြေကြီးကို စောင့်တတ်ထသော။ ဇုတိန္ဒရော၊
မင်း၏ တန်ခိုးကို ဆောင်တတ်ထသော။ ခတ္တိယော၊ လမ်းကိုအစိုးရထသော။
နာမေန၊ အမည်အားဖြင့်။ မဟာသမ္ပတော၊ မဟာသမ္ပတ အမည်ရှိသော။
ရာဇာ၊ သည်။ အာဒိကပ္ပေ၊ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာဦး၌ (ထည့်)။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။
ကာရေသိ၊ ပြုပြီ။

တတော၊ ထိုမဟာသမ္ပတမင်းမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ တဿ မဟာသမ္ပတဿ။
၏။ ပုတ္တော၊ သော။ ရောဇော နာမ၊ ရောဇအမည်ရှိသော။ ခတ္တိယော စ၊
မင်းသည်လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုရောဇမည်သော မင်း၏။ ပုတ္တော၊
သော (တဿ ပုတ္တောသဒ္ဒါကို ပုဒ်တိုင်းလိုက်၍ ယောဇော)။ ဝရေရောဇော၊
မည်သော။ ခတ္တိယော စ၊ သည်လည်းကောင်း။ မဟိဿရော၊ မြေကြီးကိုအစိုး
ရသော။ ကလျာဏော စ၊ ကလျာဏ အမည်ရှိသော မင်းသည်လည်းကောင်း။
ဝရကလျာဏော စ၊ ဝရကလျာဏ အမည်ရှိသောမင်းသည်လည်းကောင်း။
ဥပေါသထော စ၊ ဥပေါသထ အမည်ရှိသောမင်းသည်လည်းကောင်း။ အသိ၊ ပြီ။

(၃၁-၂၅၇) ကေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ သတ္တမော၊ ခုနစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်
သော။ စတုဒ္ဓိပမ္ပိ၊ လေးကျွန်းလုံး၌။ ဣဿရော၊ အစိုးရသော။ မန္ဒာတာ၊
မန္ဒာတ်မင်းသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုမန္ဒာတ်မင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။
မဟိဿရော၊ မြေကြီးကို အစိုးရသော။ ဝရော၊ ဝရအမည်ရှိသော။ ရာဇာ စ၊
သည်လည်းကောင်း။ ဥပဝရော၊ ဥပဝရမည်သော။ ရာဇာ စ၊ သည်လည်း
ကောင်း။ စေတိယော၊ စေတိယမည်သော။ ရာဇာ စ၊ သည်လည်းကောင်း။
အသိ၊ ပြီ။

မဟာဝံသာဒီသု၊ မဟာဝင်ကျမ်း စသည်တို့၌။ မဟာသမ္ပတရာဇဿ ။ပ။
ဝရကော ပရာ ဒုဝေတိအာဒိ၊ ဒုဝေ ဤသို့အစရှိသော။ ယဉ္ဇ ဝစနံ၊ ကိုလည်း။
ဝုတ္တံ၊ ။

(အနက်ကား) မဟာသမ္ပတရာဇဿ၊ ။ ။ ဝံသာဒော၊ အနွယ်မှဖြစ်သော
(ဟိသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကပ္ပဒိသ္မိံ၊ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာ
ဦး၌။ မဟာသမ္ပတနာမကော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အသိ၊ ဖြစ်ဖူးပြီ။

ရာဇော၊ စ။ ရာဇမင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝရရာဇော စ၊ ဝရရာဇမင်း
သည်လည်းကောင်း။ အသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒုဝေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်
သော။ ကလျာဏက၊ ကလျာဏမင်း၊ ဝရကလျာဏမင်းတို့သည်လည်းကောင်း။
အာသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဥပဝါသထော စ၊ ဥပဝါသထမင်းသည်လည်းကောင်း။
မန္ဒာတာ စ၊ မန္ဒာတ်ကြာမင်းသည် လည်းကောင်း။ အသိ၊ ပြီ။ ဒုဝေ၊
နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဝရကောပရာ၊ ဝရကမင်း၊ ဥပဝရကမင်းတို့သည်
လည်းကောင်း။ အာသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ ယေဘုယျတော၊ များစွာ
သောအားဖြင့်။ အဋ္ဌကထာဝိဇ္ဇေဝစနံ၊ အဋ္ဌကထာနှင့် ဆန့်ကျင်သောစကား
တည်း (ဝါ) သည်။ ဟောတိ၊ ။ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြေ ငုံ။
အဋ္ဌကထာယံ၊ ။ ။ မန္ဒာတုရာဇာ၊ မန္ဒာတ်ကြာမင်းကို။ ဆဋ္ဌော၊ မြောက်
ယောက်မြောက်ကို။ ဝုတ္တော၊ ။ ။ မဃဒေဝရာဇာ၊ မဃဒေဝမင်းကို။ ကော-
ဒသမော၊ ဝစ်ဆယ့်တစ်ယောက်မြောက်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝုတ္တော၊ ။ ။ တဿ
စ၊ ထိုမဃဒေဝမင်း၏လည်း။ ပုတ္တပရမ္ပရာယ၊ သားမြေးအဆက်ဆက်အားဖြင့်။
စတုရာသီတိသဟဿရာဇုနံ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောမင်းတို့၏။ ပစ္ဆိမ-
ကော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဩက္ကာကရာဇာ၊ ဩက္ကာကမင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ။ ။
ပန၊ အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ၊ မင်းတို့တွင်။ မန္ဒာတုရာဇာ၊ မန္ဒာတ်မင်းကို။
သတ္တမော၊ ခုနစ်ယောက်မြောက်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝုတ္တော၊ ။ ။ မဃဒေဝရာဇာ၊
သည်။ အနေကေသံ၊ တစ်ပါးမကများစွာကုန်သော။ ရာဇသဟဿာနံ၊ မင်း

အထောင်တို့၏။ ပစ္ဆိမကော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သောမင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တဿ စ၊ ထိုမဃဒေဝမင်း၏လည်း။ ပုတ္တပရမ္ပရာယ၊ သားမြေးအဆက်ဆက်
 အားဖြင့်။ အနေကရာဇာ ဟဿာနံ၊ အထောင်မကကုန်သော မင်းတို့၏။
 ဩက္ကာကရာဇာ၊ သည်။ ပစ္ဆိမကော၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သောမင်းသည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနေကော၊ များသော
 အပြားအားဖြင့်။ စိရောဓဝနံ၊ ဆန့်ကျင်စကားကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ နိရာ-
 ကရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ကိရသန္ဓေန စေတ္ထ အနုဿဝတ္ထေန၊ ယော ဝုစ္စမာနာယ
 ရာဇပမ္ပရာယ၊ ကေသဉ္စိ မတိဘေဒေါ၊ တံ ဥလ္လိင်္ဂေတိ၊ ဥလ္လိင်္ဂေတိ-ဟူသော
 စကားကို။ မ ဟံ၊ တို့သည်။ အဝေါစုမှ နန၊ ဆိုခဲ့ကုန်ပြီးသည်မဟုတ်တုံလော။
 တေသံ ပစ္ဆတောတိ၊ ကား။ မဃဒေဝပရမ္ပရာဘူတာနံ၊ မဃဒေဝမင်း၏
 သားမြေးအဆက်ဆက်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ကဠာရဇနကပရိယောသာနာနံ၊
 ကဠာရဇနကမင်းအဆုံးရှိကုန်သော။ စတုရာသီတိခတ္တိယသဟာသာနံ၊ ရှစ်သောင်း
 လေးထောင်ကုန်သောမင်းတို့၏။ အပရတာပေဂေါ၊ နောက်အဖို့၌။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ယဇာနုဿတိ၊ အဆင့်စကား ကြားဖူးသည့် အားလျော်စွာ။
 အာရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 ဒီပဝံသာဒီသု၊ ဒီပဝင်ကျမ်း အစရှိသည်တို့၌။ ကဠာရဇနက ရညော၊ ၏။
 ပုတ္တပရမ္ပရာယ၊ သားအဆက်ဆက်အားဖြင့်။ အနေက ခတ္တိယသဟဿာနံ၊
 အထောင်မကကုန်သောမင်းတို့၏။ ပစ္ဆိမကော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ သဇာ-
 တော နာမ၊ သုဇာတအမည်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုသုဇာတ
 အမည်ရှိသောမင်း၏။ ပုတ္တော၊ သော။ ဩက္ကာကော၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မဃဒေဝပရမ္ပရာယ၊ မဃဒေဝမင်းအဆက်
 ဆက်အားဖြင့်။ အနေကသဟဿ ရာဇနံ၊ တို့၏။ အပရတာဂေါ၊ နောက်အဖို့ကာလ
 ၌။ ပဉ္စမော၊ သော။ ဩက္ကာကော နာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ပန၊ ပါး။ တဿ၊ ထိုဩက္ကာကမင်း၏။ ပရမ္ပရာဘူတာနံ၊ အဆက်ဆက်
 ဖြစ်ခဲ့ဖြစ်ကုန်သော။ အနေကသဟဿရာဇနံ၊ တို့၏။ အပရတာဂေါ၊ ဤ။
 ဒုတိယော၊ သော။ ဩက္ကာကော နာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ တဿပိ၊ ထိုနှစ်ယောက်ကြောက်သော ဩက္ကာကမင်း၏လည်း။ ပရမ္ပရာယ၊
 ဖြင့်။ အနေကသဟဿရာဇနံ၊ တို့၏။ အပရတာဂေါ၊ ဤ။ တတိယော၊ သုံး
 ယောက်မြောက်သော။ ဩက္ကာကော နာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ တံ၊ ထိုတတိယ ဩက္ကာကမင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ တယော ဩက္ကာက-
 ဝံသာအဟေသုန္တိအာဒံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အဟာ၊ ၏။

ဇာတိယာ၊ မွေးဖွားသည်မှ (ဇာတိသဒ္ဓါပသုတိအားကိစ္စ ဖြစ်၏) 'ပဉ္စမဒီ' သေ၊
 ငါးရက်မြောက်သောနေ့၌။ နာမကမ္မာဒိမင်္ဂလံ၊ အမည်နှင့်ခြင်း အစရှိသော

မင်္ဂလာသည်။ လောကစိန္တံ၊ လောက၏ အလေ့အကျင့်တည်း (ဝါ) လူတို့၏ အလေ့အကျင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စမဒိဝသေ အလင်္ကရိတုတံ၊ အလင်္ကရိတု ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ နေ။ သဟ-
 သာ ဝရံ အဒါသိန္တိ၊ ကား။ ပုတ္တဒဿနေန၊ သားကိုမြင်သဖြင့်။ (နာ-၂၅၈)
 ဗလဝသော မနဿပုတ္တော၊ အားကြီးသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသို့ ရောက်
 သည်ဖြစ်၍။ တရိတံ၊ ဆောသောလင်္ဂလျင် (ဝါ) ဆောလျင်မြန်စွာ။ အဝိမံ-
 သိတု၊ မစုံစမ်းမဆင်ခြင်မှု၍။ တုဒ္ဓါဒါယဝသေန၊ နှစ်သက်သောပေးခြင်း၏
 အနှမ်းဖြင့်။ ယံ ဝရံ၊ အကြင်ဆကို။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိ၏။ တံ ဝရံ၊ ကို။ ဂဏှာဟိ၊
 ယူလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝရံ၊ ကို၊ အဒါသိ၊ ပေးပြီ။ သာတိ၊ ကား။ ဇနုက္ခ-
 မာရမာတာ၊ ဇနုမင်းသား၏ မယ်တော်သည်။ ရဇ္ဇံ ပရိဏာမေတုံ၊ ဣစ္ဆတိတံ၊
 ကား။ မမ၊ ငါ့အား။ ဝရဒါနံ၊ ပေးအပ်သောဆုကို။ အန္တရံ၊ အခွင့်ကို။ ကတု၊
 ၍။ ဣမံ ရဇ္ဇံ၊ ဤမင်းအဖြစ်ကို။ ပရိဏာမေတုံ၊ ညွတ်စေခြင်းငှာ (ဝါ) ဆောင်နှမ်း
 စေခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။

ရဇ္ဇံ ကာရောသန္တိတိ၊ ကား။ ရာဇဘာဝံ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ မဟာဇနေန၊
 တိုင်းသူပြည်သားလူအများသည်။ ဝါ၊ ကား။ မဟာဇနံ၊ ကို။ ကာရာပေသန္တိ၊
 ပြုစေကုန်အံ့။ နပ္ပဝ ဟေယျာတိ၊ ကား။ နိဝါသတ္ထာယ၊ နေခြင်းအကျိုးငှာ။
 ပရိယတ္တော၊ စွမ်းနိုင်သည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်ရာ။

ကဋ္ဌာရဝဏ္ဏတဿ၊ မည်းနက်သောအဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ)
 ကြောင်ကြားသော အဆင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂ ပိလဗြာဟ္မဏော
 နာမ၊ ကပိလပုဏ္ဏားမည်။ အဟောသိ၊ မြင်ပြီ။ နိက္ခမ္မတိ၊ ကား။ သရာ-
 ဝါသတော စ၊ အိမ်၌နေခြင်းမှလည်းကောင်း (ဝါ) အိမ်ရာထောင်သောလူ၏
 တောင်မှလည်းကောင်း။ ကာမေဟိ စ၊ ကာမဂုဏ်တို့မှလည်းကောင်း။ နိက္ခ-
 မိတု၊ ထွက်ခွာခြင်း၍။ သဗ္ဗဝ၊ ဘုရားမယော၊ အလုံးစုံအနှစ်မြို့ပြီးသော။ ရုက္ခဝိသေ-
 သော၊ သစ်ပင်အထူးသည်။ သာကော နာမ၊ သာကမည်၏ (ဝါ) ကျွန်းပင်မည်၏။
 ယေန၊ အကြင်သစ် င်ဖြင့်။ ပါသဒါဒိ၊ နေရာပြာသင်း အစရှိသည်ကို။
 ကံ ယတေ၊ ပြုအပ်၏။ တံသမုဒါယဘူတေ၊ ထိုကျွန်းငယ်အပေါင်း ရှိရာဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဝနသဏေ၊ ဝေသာပိနံ၊ ဣတိ အယံ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဘူမိယာ၊ မြေ၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဘူမံ၊ မြေဖြစ်သည်။ တောယ ဝိဇ္ဇာယ၊
 ထိုအတတ်ပြညာဖြင့်။ တံ ဂုဏဒေါသံ၊ ထိုမြေ၌ဖြစ်သောဂုဏ်အဖြစ်ကို။ ဇာလေ-
 တိ ဇောတေတိ၊ ထွန်းပြတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တံ ဂုဏဒေါသံ၊ ကို။ ဇေတိ
 ဇောတေတိ၊ ထွန်းပြတတ်၏။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားစွာ။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ ဝိဇ္ဇာသညံ၊ ဘုမ္မဇာလာ၊ မည်၏။ ဟေဋ္ဌာ စာတိတ္ထေ၊

သုတ္တံ]

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၅

၌။ သမာဓိဝိဝေဒနာ၊ သော။ စသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အသိတိဟတ္ထေတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကိ။
 အနုကဗျတိ၊ ဝင်၏။ တေသ္မိံ ပဒေသေတိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်။ သာကဝနသဏ္ဌံ၊
 ကျန်းတောအုပ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ ခန္ဓပန္နိဝသေန၊ ပင်စည်အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဒက္ခိကာဝဇ္ဇာ၊ လက်ယာရစ် လည်ကုန်သည်။ သာခါပန္နိဝသေန၊ အခက်အစား ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပါစိနာဘိမုခါ၊ အငွေ့သို့ ရှေးရှုကုန်သည် (ဝါ) အရှေ့အရပ်သို့
 ရှေးရှုကုန်သည်။ ဟုတွာရိ။ (ထည့်)။ (ဇာယန္တိပုဒ်နှင့်စပ်)။ တေတိတိ၊ ကား။
 မိဂသုကရေဟိ စ၊ သမင်၊ ဝက်တို့သည်လည်းကောင်း။ မဏ္ဍုကမုသိကေဟိ စ၊
 ဖား၊ ကြွက်တို့သည်လည်းကောင်း။ တေတိ၊ ကား။ သိဟဗျုတ္တိဒယော စ၊
 ခြင်္သေ့၊ ကျား စသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ သပ္ပဗိဇ္ဇာရာ စ၊ မြေ၊ ကြောင်
 တို့သည်လည်းကောင်း။

တ္ထောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ မာပိယမာနေ၊ ဖန်ဆင်းအပ်သော။ နဂရေ၊ မြို့၌။
 တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ ပုရိသေသု၊ ယောက်ျားတို့၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်
 သော။ ဧကေကမ္ပိ ပုရိသံ၊ တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော ယောက်ျားကို
 လည်း။ ပစ္စတ္ထိကဘူတံ၊ ဆန့်ကိုင်ဘက် ရန်သူဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အညံ၊ တစ်ပါး
 သော။ ပုရိသသတမ္ပိ၊ ယောက်ျားအရာသည်လည်းကောင်း။ ပုရိသသဟဿမ္ပိ၊
 ယောက်ျားအထောင်သည်လည်းကောင်း။ အဘိဘဝိတုံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းငှါ။
 န ဘက္ခိယတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။
 စက္ကဝတ္တိဗလေနာတိ၊ ကား။ စက္ကဝတ္တိဗလဘာဝေန၊ စကြဝတေးမင်း၏ အား
 အစွမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အတိသေယျောတိ၊ ကား။ အဘိဝိယ၊ အလွန်
 လျှင်။ ဥတ္တမော၊ မြတ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကပိလဿ၊ ကပိလအမည်
 ရှိသော။ ဣသိနော၊ ရသေ့၏။ ဝသနဋ္ဌာနတ္တာ၊ နေရာအရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကပိလဝတ္ထု၊ မည်၏။

နေသံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အသဒိသသံယောဂေတိ၊
 ကား။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးအားဖြင့်။ အသဒိသာနံ၊ မတူကုန်သောသူတို့၏။
 ဟေတုဘူတေ၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဃရာဝါသပယောဂေ၊ ဃရာဝါသအား
 ဖြင့် ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ ၏။ အဝသေသော၊ ကြီးသောမင်းသားမှ
 ကြွင်းကုန်သော မင်းသားငယ်တို့သည်။ အတ္တနော၊ အတ္တနော၊ မိမိ၊ မိမိ၏။
 ကဏိဋ္ဌာဟိ၊ ငယ်ကုန်သော နှစ်မတို့နှင့် ဃရာဝါသပယောဂေ၊ ကြောင့်(လိုက်)။

ဝစ္စမာနန္တိ ပဒံ၊ သည်။ အနာဒရေ၊ မရှိသေခြင်းအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိ
 ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ အနန္တရာယိကာယ၊ အန္တရာယ်မရှိသော။

ပုတ္တဓိတုဝနာယ၊ သားသမီးပွားခြင်းဖြင့်။ ဝဗ္ဗမာနေသု ဝေ၊ ပွားကုန်ရန်
သာလျှင်။ အပရေန၊ တစ်ပါးသော။ သမယေန၊ ဇေယျကတင်္ဂနိယာ၊ အစ်မ
ကြီးအား။ ကုဋ္ဌရောဂေါ၊ နှုနာရောဂါသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဖြစ်ပေါ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ (အပရေန စသောပုဒ်တို့ကို အဓိပ္ပါယ် ထင်ရှားစေခြင်းငှာ
အဋ္ဌကထာမှယူ၍ ထည့်သည်။) လောဟိတကတယ၊ သွေးကဲ့သို့ နီသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖသဒိသာနိ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပွင့်နှင့် တူကုန်
သော။ ကုဋ္ဌရောဂေါ နာမ၊ နှုနာရောဂါမည်သည်။ ပါမာမသုရရောဂေါ ဝိယ၊
ပေးနာ ကျောက်နာကဲ့သို့။

မှတ်ချက်။ ။ပါဟ၊ဟုပါဌ်ရှိ၏။မမှန်။ ပါမာဟု ပါဌ်ရှိရမည်။ ပါမာသဒ္ဓါသည်
ပေးနာဟော ဝါကေသဒ္ဓါဟူ၍ အဘိဓာန် ဆေးကျမ်းတို့၌လာ
သည်။ မသုရသဒ္ဓါသည် ကျောက်နာဟောဟူ၍ သာရကောမုခိ
စသော ဆေးကျမ်းတို့၌ လာသည်။ ဤဋီကာသစ်၌ မသုရိက
ဟူ၍ရှိ၏။ကျောက်နာဟော ဟူ၍သာမှတ်အပ်၏။မဂဓအဘိဓာန်
ကျမ်းတို့၌ မရှိ။ ဋီကာဟောင်း၌ သာသမသုရရောဂေါ ဝိယ-
ဟူ၍ ပါဌ်ရှိ၏။ သြသရေတနကရဆေးကျမ်း၌ ကူးစက်ကတ်
သော ရောဂါကို နှုနာ၊ အဖျားနာ၊ ခယရုတ်နာ၊ မျက်စိနာ၊
ပေးနာ၊ ညှင်းနာဟူ၍ ဆို၏။ဆင်ခြင်၍ယူအပ် ။[*ယခု ဆဋ္ဌမူ၌
“သာသမသုရရောဂေါ ဝိယ”ဟု၍ “ပါဟမသုရရောဂေါ(က)”
ဟု မှကွဲပြထား၏။]

ယေဘုယျေန ဖြင့်။ သင်္ကမနသဘာဝေါ၊ ရွှေ့ပြောင်းတတ်သော သဘော
ရှိ၏ (ဝံ) ကူးစက်တတ်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ
နေဂေါ သင်္ကမတိတိ၊ သင်္ကမဟိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။
ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တံ၊ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပဒရေန၊ ပျဉ်ချပ်ဖြင့်။ ပဋိစ္စာဒေဘွာ၊ ဖုံးလွှမ်း
ပြီး၍။ ပံသု၊ မြေနှုတ်ကို။ ရာသိကရဏေန၊ အစုပြုသဖြင့်။ ဒတုာ၊ ပေးပြီး၍။

(နာ-၂၅၉) နစ္ဆိယော၊ ကချေသည် မိန်းမတို့သည်။ နာဠကိတ္တိယော
နာမ၊ မည်ကုန်၏။ရာဘရိယာယော၊ မင်း၏မယားတို့သည်။ သြရောဓာ နာမ၊
သြရောဓာတို့မည်ကုန်၏ (ဝါ) မောင်းမတို့မည်ကုန်၏ (ဝါ) ကိုယ်လုပ်တော်တို့
မည်ကုန်၏။ တဿာတိ၊ ကား။ သုသိရဿ၊ အခေါင်းရှိသောသစ်ပင်၏။ မဂ-
သကုဏာဒိနန္တိ ဧတ္ထံ၌။ အာဒိဒဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ ဝနစရကပေတာဒိဂေ။ တော၌
ကျင်လည်ကွက်စားကုန်သော ပြိတ္တာ အစရှိသည်တို့ကို။သင်္ကဏာတိ၊ ခေါ်ယူ၏။
တသ္မိံ ရာမရညေ၊ ထိုရာမမင်းသည်။ နိသိန္နော၊ နေသည်ရှိသော်၊ ဣတိ၊ သို့။
သဗ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပဒရေတိ၊ ကား။ ဒါနုဖလကေ၊ သစ်သား

ပျဉ်ချင်၌။ ခတ္တိယမာယာရောစနေန၊ မင်း၏ မာယာကို ပြောကြားသဖြင့်။ အတ္တနော၏ ခတ္တိယဘာဝ၊ မင်း၏အဖြစ်ကို။ ဇာနာပေတွာ၊ သိစေပြီး၍။

မာတိကန္တိ၊ ကား။ မာတိတေ၊ အဓိမ္မ။ အာဂတံ၊ လာသော။ ပါဘတန္တိ၊ ကား။ မူလဘဏ္ဍံ၊ အရင်းမူလဘဏ္ဍာကို။ ဝါ၊ ကား။ ပဏ္ဏာကာရော၊ လက်ဆောင်ကို။ ဧညောတိ၊ ကား။ ရာမရာဇဿ၊ မင်းရာမ၏။ ဇေဋ္ဌပုတ္တဘူတဿ၊ သားကြီးဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗာရာဏသီရဉ္ဇော၊ ဗာရာဏသီမင်းအား။ ဝတ္ထာတိ၊ ကား။ ဗာရာဏသီယံ၊ ဗာရာဏသီပြည်၌။ ဣဓေဝါတိ၊ ကား။ ဟိမဝန္တပဿေယဝ၊ ဟိမဝန္တာနံပါး၌သာလျှင်။ နဂရန္တိ၊ ကား။ ရာဇဓာနီဘူတံ၊ မင်းနေပြည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မဟာနဂရံ၊ မြို့ကြီးကို။ ကုဋ္ဌဘေသဇ္ဇပဂေါ၊ နန္ဒာဆေး၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော။ ဧကော၊ တစ်ပင်သော။ ရုက္ခဝိသေသော၊ သစ်ပင်အထူးသည်။ ကောလရုက္ခော နာမ၊ မည်၏ (ဝါ) ကလောပင် မည်၏။ ဗျဉ္ဇပထေတိ၊ ကား။ ဗျဉ္ဇမဂ္ဂေ၊ ကျားလမ်းခရီး၌။

မာတုလာတိ၊ ကား။ မာတု ဘာတရော၊ အမိ၏မောင်တို့သည် (ဝါ) ဦးရီးတို့သည်။ ကေသဂ္ဂဟဏန္တိ၊ ကား။ ကေသဝေဏိဗန္ဓနံ၊ ဆံထုံးဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဒုဿဂ္ဂဟဏန္တိ၊ ကား။ ဝတ္ထဿ၊ အဝတ်ပုဆိုး၏။ နိဝသနာကာရော၊ ဝတ်ဆည်းသော အခြင်းအရာသည်။ နာနတိတ္ထန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တယ၊ သော။ ပေါက္ခရာဏိယာ၊ ရေကန်၏။ ဥဒကနာနတိတ္ထံ၊ ရေချိုးဆိုင်သို့။ ဣဒါနိပိ၊ ၌လည်း။ ဧသံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏။ ဇာတိသမ္ဘေဒါဘာဝံ၊ အမျိုးရောယှက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ဧဝံ တေသန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဒါရိကာဟရဏံ၊ သတို့သမီးကို ဆောင်ယူခြင်းသည်။ အာဝါဟော၊ မည်၏။ ဒါရိကာဒါနံ၊ သတို့သမီးကို ပေးခြင်းသည်။ ဝိဝါဟော၊ မည်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေသု သကျကောလိယေသု၊ ထိုသာကီဝင်မင်းမျိုးကောလိယမင်းမျိုးတို့တွင်။ ဓာတုသဒ္ဓါနံ၊ ဓာတုသဒ္ဓါတို့၏။ အနေကတ္ထတ္တာ၊ များသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဝိသတ္ထော၊ နေခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝသန္တိတိ၊ ဝသန္တ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဂ္ဂေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ဥပယောဂတ္ထေ၊ ၌။ ဘမ္မဝစနံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ အာဒျတ္ထေ၊ အာဒိအနက်၌။ ပာတ္ထော၊ သော။ အဂ္ဂသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကိရိယာဝိသေသော၊ ကြိယာကို အထူးပြုတတ်၏။ ဣဘိ စ အတ္ထံ၊ ကဲ့လည်း။ တံ အဂ္ဂန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဘဂဝတော၊ သည်။ အထ ခေါ် အဗ္ဗုဒ္ဓ ရာဇာ ဩက္ကာကော ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ သကျာ ဝတဘော ကုမာရာ၊ ပရမသကျာ ဝတဘော ကုမာရာတိ၊ တဒဂ္ဂေ ခေါ် ပန အဗ္ဗုဒ္ဓ သကျာ ပညာယန္တိတိ၊ ပညာ

ယန္တိ ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ ဇေတံ ဝစနံ၊ ထိုဘုရား စကားတော်သည်။ သဒ္ဓတော စ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အတ္တတော စ၊ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သဘာဝိကနိဗ္ဗာနနိဒဿနံ၊ သဘောအားဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ညွှန်းပြကြောင်းဖြစ်သော စကားသည်။ (ပါဠိတော်အနက်ကား) အထ ခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ သြက္ကာကော၊ သြက္ကာက အမည်ရှိသော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဥဒါနံ၊ ဝမ်းမြောက်သော ဥဒါန်းစကားကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြက်ကြား၏။ ကိံ ဥဒါနေသိ၊ အဘယ်သို့မြက်ကြားသနည်း ဟူမူကား။ ဘော၊ အိုအမတ်တို့။ ကုမာရာမင်းသားတို့သည်။ သကျာဝတ၊ စွမ်းနိုင်ပေကုန်စွတကား။ ဘော၊ အို—အမတ်တို့။ ကုမာရာ၊ တို့သည်။ ပရမသကျာ ဝတ။ အလွန်စွမ်းနိုင်ပေကုန်စွတကား။ ဣတိ၊ သိ။ ဥဒါနေသိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ အမ္မဋ္ဌ၊ ဋ္ဌ။ တံ ဝစနံ၊ ထိုသြက္ကာကမင်းကြီး ဥဒါန်းကျူးရင့်သော “သကျာဝတ” ဟူသော စကားကို။ အဂ္ဂေ အာဒိံ ကတော၊ အစပြု၍။ သကျာ၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့သည်။ ပညာယန္တိ၊ လောက၌ ထင်ရှားကုန်၏။ (ဤကား ပါဠိတော်အနက်)။ သကာဟိ၊ မိမိအမျိုး၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဘဂီနိဟိ၊ နှစ်မတို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံဝါ၊ ငသေန၊ ပေါင်းဖော်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာတိသမ္ဘေဒံ၊ အမျိုးရောယှက်ခြင်းကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ ကုလဝံသံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို။ အနုရက္ခိတံ၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ခြင်းငှါ။ ယေ ရာဇကုမာရာ၊ အကြင်မင်းသားတို့သည်။ သက္ကုဏန္တိ သမ္ဘေဒန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ သကျာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂ္ဂိုဟ်တည်း။ တေယေဝ၊ ထိုမင်းသားတို့သည် သာလျှင်။ သဒ္ဓရစနာဝိသေသေန၊ သကျသဒ္ဓါကို စီမံခြင်းအထူးအားဖြင့်။ သာကီယာ၊ သာကီယမည်ကုန်၏။ ပန၊ ဝါဒထူးကို ဆိုဦးအံ့။ သက္ကတနိဗ္ဗာနသက္ကတကျမ်း၊ နိဗ္ဗာနကျမ်းတို့၌။ သာကရက္ခပဋိစ္ဆန္တံ ။ပ။ ဘုဝိ သကျာတိ ဝိဿတာတိ၊ ဝိဿတာ—ဟူသော။ ယံ ဇေတံ ဝစနံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ ဇေတံ ဝစနံ၊ သည်။ သဒ္ဓဗတ္တံ၊ သကျသဒ္ဓါမျှကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ အသဘာဝိကနိဗ္ဗစနိဒဿနံ၊ သဘောအားဖြင့် ဖြစ်လေ့မရှိသော ဝိဂ္ဂိုဟ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ (သဘာဝေန ပဝတ္တနသီလောတိ သဘာဝိကံ (တဿီလတဒ္ဓိတံ)။ န သဘာဝိကံ အသဘာဝိကံ—ဟု ဝစနတ္ထပြ)။

(ဂါထာအနက်ကား) သာကရက္ခပဋိစ္ဆန္တံ၊ ကျွန်းပင်ဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို (ဝါ) နေရာအရပ်ကို။ ပုရာ ပုရေ၊ ရွှေ-အခါ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ အကံသု၊ ပြုကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝံသဇာတေ၊ မင်းမျိုးအနွယ်အားဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘုဝိ၊ မြေ၌။ သကျာတိ၊ ဟူ၍။

သုတ္တံ

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာ

၂၉

ဝိဿုတာ၊ ကျော်စောထင်ရှားကုန်သော။ တေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ (တစ်နည်း) ဒိဋ္ဌာ၊ ရှုမြင်အပ်ကုန်သော။ ဝိသဇာဇေ၊ မင်းမျိုး မင်းနွယ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ ဘုဝိ၊ မြေ၌ (ဝါ) မြေအပြင်၌။ သကျာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဿုတာ၊ ကျော်စောထင်ရှားကုန်၏။

ယေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ ကပိလမုနိနော၊ ကပိလရသေ့၏။ ဝသနဋ္ဌာနေ၊ နေရာအရပ်ဖြစ်သော။ သာကဝနေ၊ ကျွန်းတော၌။ ဝသန္တိ၊ နေတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ သကျာ၊ မည်ကုန်၏။ သာကိယာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။

(နာ-၂၆၀) ကာဠဝဏ္ဏတာယ၊ မည်းနက်သောအဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏှော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာဠဝဏ္ဏာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟနယံ၊ မေး၌။ ဇာတာ၊ ပေါက်ရောက်သောအမွေးသည်။ မဿ၊ မဿမည်၏။ (ဝါ) မုတ်ဆိတ်မည်၏။ ဥတ္တရေဌဿ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၏။ ဥဘောသု ပဿေသု၊ နိပါးနှစ်ဖက်တို့၌။ ဒါဌာကာရေန၊ အစွယ်ဟူသောအခြင်းအရာအားဖြင့် (ဝါ) အဖွယ်နှင့်တူသောအားဖြင့်။ ဇာတာ၊ ပေါက်ရောက်သောအမွေးသည်။ ဒါဌိကာ၊ ဂျှင်ဖွယ်မည်၏(ဝါ)နှုတ်ခမ်းမွေးမည်၏။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ၊ ဤ ကဏှံ နာမ ဇနေသီတိ ကာဠဝဏ္ဏံ အစရှိသော သံဝဏ္ဏနာ စကားကိုလည်း။ အတ္တမတ္တေန၊ အနက်မျှဖြင့်။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ တဒ္ဓိတဝဇေန၊ တဒ္ဓိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ယက္ခေ၊ ဘီလူးတို့ကို။ ပိသာစောတိ၊ ဟူ၍။ သမညာ ယထာ၊ သမုတ်သကဲ့သို့(ဝါ)ခေါ်ဝေါ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တဏှာ၊ တူ။ တဒါ၊ ထိုရွေးအခါ၌(ဝါ)ထိုကဏှကိုမွေးဖွားသောအခါ၌။ ယက္ခေ၊ တို့ကို။ ကဏှောတိ၊ ဟူ၍။ သမညာ၊ သမုတ်ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇာတမတ္တေယေဝ၊ မွေးဖွားကာမျှကာလ၌သာလျှင်။ သဗျာဟရဏေန၊ စကားဆိုခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သဖြင့်။ ပိသာစသဒိသတေယ၊ ဘီလူးနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏှောတိ၊ ကဏှဟူ၍ (ဝါ) ဘီလူးဟူ၍။ သမညာ၊ ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ကြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏ (ကဏှေန ယက္ခေန သဒိသော ကဏှော၊ တဒ္ဓိတ်ဝစနတ္ထပ္ပ ဟူလို့)။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ကြောင့်လျှင်။ ယထာ ခေါ် ပန ။ပ။ သဉ္ဇာနန္တိတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) အမ္မဋ္ဌ၊ အမ္မဋ္ဌ။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ မနုဿာ၊ လူတူသည်။ ပိသာစေ၊ ဘီလူးတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်ရုံ။ ပိသာစောတိ၊ ဘီလူးတို့ဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ ယထာ၊ သဲကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝ မေဝ ခေါ်၊ ဤအတူသာလျှင်။ အမ္မဋ္ဌ၊ အမ္မဋ္ဌ။ တေန ခေါ် ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။

မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပိဿာစော၊ ဘီလူးတို့ကို။ ကဏှာတိ၊ ကဏှာတို့ဟူ၍။ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ကာလေ၊ ဤ။ ပိဿာစော ဇာတောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ပိဿာစော ဇာတော-ဟူသောစကားကို။ (တစ်နည်း) ပိဿာစော ဇာတောတိ၊ ဇာတောဟူ၍။ (အဋ္ဌကထာ၌ ယက္ခော ဇာတော-ဟူ၍ ပါ၍ရှိ၏။ ပရိယာယ်သာတည်း)။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပါကဋ္ဌနာမေန၊ ထင်ရှားသော အမည်အားဖြင့်။ သုဂိညာပနတ္ထံ၊ သိလ္လယံစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ပရိမပဒဿေဝ၊ ရွေး၌ ဖြစ်သော ကဏှဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကဗဠေန၊ ဆွမ်းလှော်နှင့်တကွသော။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ န ဗျာဟရိယာမိ၊ စကားမဆိုအံ့။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါ၍တို့၌ကဲ့သို့။ ဥပသဂ္ဂဝသေန၊ ဝိ၊ အာ-ဟူသော ဥပသာရပုဒ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သဒ္ဓကရဏတ္ထော၊ အသံပြုခြင်းအနက်ရှိ၏။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဒုတိယောပသဂ္ဂဝသေန၊ “ပ” ဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့်။ ယုတ္တော၊ ယှဉ်သော။ ဟရသဒ္ဓေါ၊ သည်(၁၇)။ ဥစ္စာသဒ္ဓကရဏေ၊ ကျယ်စွာသောအသံပြုခြင်းအနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥစ္စာသဒ္ဓမကာသိတိ၊ မကာသိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၆၈။ အတ္တနော ဥပါရမ္မမောစနတ္တာယာတိ၊ ကား။ အာစရိယေန စ ဆရာဖြစ်သော ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း။ အမ္မဋ္ဌန စ၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်သည်လည်းကောင်း။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိမိ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပါပေတဗ္ဗောပဝါဒဿ၊ နောက်စေအပ်သောစွပ်စွဲခြင်းကို။ အပနယနဗ္ဗံ၊ ပယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတ္တနောတံ ဇေတံ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိစ္ဆာလောပဝစနံ၊ ဝိစ္ဆာဟော အတ္တနော တစ်ပုဒ်ကျေခြင်းကိုပြသော စကားတည်း။ ပရိဘိန္ဒဿတိတံ၊ ကား။ အနတ္တကာမတာပဝေဒနေ၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကို ကြားသဖြင့်။ ပရိဘေဒံ၊ ကွဲဖျက်ခြင်းကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလက္ခံ။ ပေသုညံ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်ခြင်းကို (ဝါ) အချစ်မှဆိတ်သော စကားကို။ ဥပသံဟရိယတိ၊ ဆောင်လတ္တံ့။ ဣတိ သ္မိံ၊ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္ထဝိညာပနေ၊ အနက်ကိုသိစေခြင်း၌ (ဝါ) ကို။ သာနေတာယ၊ ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါစာ ဝေ၊ စကားကိုသာလျှင်။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဝါက္ကရဏံ၊ စကားကိုပြုခြင်း (ဝါစာကရဏဟု ဆိုလိုလျက် စာကိုချေ။ ကကို ဒွေဘော်ပြု၍ ဝါက္ကရဏံပြီး၏ဟူလို)။ အဿ၊ ထိုသူအား။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းသော။ တံ၊ ထိုစကားကို ပြုခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုသူသည်။ ကလျာဏဝါက္ကရဏော၊ မည်၏။ အသ္မိံ ဝစနေတိ ဣတ္ထံ၊ ဤ။ တသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။

စက္ကာရော မေ ဘော ဂေါတမ ဝဏ္ဏာတိအာဒိနာ၊ ဝဏ္ဏာဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အဗ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌှံ။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဇာတိဝါဒေါ၊ ကို။ ပရာမသိ-
 တဗ္ဗော၊ သုံးသပ်အပ်သည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်၊
 တဏှာပိ၊ သော်လည်း။ သေ ဧသော ဇာတိဝါဒေါ၊ ကို။ ဝေဒေ၊ ဗေဒင်၌။
 ဝုတ္တဝိဓိနာယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအစီအရင်ဖြင့်သာလျှင်။ တေန၊ ထိုအဗ္ဗုဒ္ဓ
 သည်။ ပဋိမန္တေတဗ္ဗော၊ ပုစ္ဆာကိုဖြေဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိမန္တန-
 ဟေတုဘာဝေန၊ ဖြေဆိုခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပသိဒ္ဓံ၊ ထင်ရှား
 သော (ဝါ) ပြီးသော။ ဝေဒတ္တယဝစနေမေဝ၊ ဗေဒင်၌၏သုံးပါးတို့၏ အပေါင်း
 စကားကို။ ပရမသိတဗ္ဗံ၊ သုံးသပ်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ အတ္တနာ
 ဥဂ္ဂဟိတေ ဝေဒတ္တယဝစနေတိ၊ ဝစနေ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဌှံ။ ပေါရုဏံ ခေါ ပန တေ အဗ္ဗုဒ္ဓ မာတာ-
 ဇေတ္တိကန္တအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿပိ၊ ဟောတော်
 မူအပ်သောစကား၏လည်း။ ပရာမသန္၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ဌှံ။
 တေသ္မိံ ဝါ ဒါသိပုတ္တဝစနေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 အပိစ၊ တစ်နည်းသော်ကား။ ပဋိမန္တေတုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဌှံ။ ပဋိမန္တနာ နာမ၊
 ပဋိမန္တနာမည်သည်ကား။ ပဉ္စာဝိသုဒ္ဓိနာ၊ အမေးပုစ္ဆာပြဿနာကို ဖြေကြား
 ခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဥတ္တရိ၊ အလွန် (ဝါ) မေးသည်၏အထက်၌။ ကာနာ၊
 ဖြေဆိုခြင်းတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တဒ္ဓယာနုရူပံ၊ အနက်နှစ်ခုတို့၏
 အပေါင်းအားလျော်စွာ။ တဗ္ဗိသယဿ၊ ထိုအရာ၏ (ပါ) ထိုမေးခြင်းဖြေခြင်း
 အရာနှစ်ခုကို။ တသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပရာမသန္၊ သုံးသပ်ခြင်းကို (ဝါ) စွဲခြင်းကို။
 ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၆၉။ တာဝါတိ၊ ကား။ မန္တနာယ၊ ဖြေဆိုသည်မှ။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာ
 သာလျှင်။ မန္တနာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းကို။ အကတယ ဝေ၊ မပြုမီသာလျှင်
 (အကတယ ဝေ ပါဌိသာ သင့်မြတ်၏)။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဇ္ဇာနာတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗိညေယျာ၊ သိနိုင်
 ခဲ့၏ (ဝါ) ဆင်းရဲငြဲငြင်သဖြင့်သိအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးက
 ပင်လျှင်။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ချီခြင်းဌာ။ (နှာ-၂၆၁) အသမတ္ထ-
 နတော စ၊ မစွမ်းနိုင်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ဇာတိယာ၊ အမျိုး၏ (ဝါ)
 ကို၊ ဒုဗ္ဗိညေယျတ္တာ စ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုဿ၊
 တရားဆိုခြင်း၏ (ဝါ) ကို။ ဒုက္ကရဏတော စ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သောကြောင့် လည်း
 ကောင်း။ အဗ္ဗုဒ္ဓော၊ သည်။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ မောစေတု၊
 လွတ်စေသတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရားအလိုတော်တည်း။

အတ္တနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ သကျေသု၊ သာကီဝင်မင်းမျိုးတို့၌။ ဣဗ္ဗဝါဒ နိပါတနေန၊ ဣဗ္ဗဝါဒ၌ကျစေသဖြင့် (ဝါ) သူကြွယ်ဟူသော ဝါဒ၌ကျစေသဖြင့်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပါပုဏန၊ ကျရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အတ္တနာ ဗဒ္ဓံ ပုဋ္ဌကန္တိ၊ ပုဋ္ဌကံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဗဒ္ဓံ ပုဋ္ဌော၊ ဖွဲ့အပ်သောအထုပ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ [ဆဗ္ဗမ္မ၌ ပုဋ္ဌောဋ္ဌိန္တိ အတ္ထော-ဟု ရှိ၏။]

၂၇၀။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဓမ္မော နာမ၊ မည်၏။ ကိံ သ၊ ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါတိအာဒိသ၊ ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့ တည်း။ ဓမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တတံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဓမ္မော၊ မည်၏။ သော ဝေ၊ ထိုသဟဓမ္မသည်ပင်လျှင်။ သဟဓမ္မိကော၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟေတုကောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧတံ၊ ထိုသဟေတုကသဒ္ဓါသည်။ ပရိယာယ-ဝစနံ၊ ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဇနကော၊ ဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်းသည်။ ဟေတု၊ မည်၏။ ဥပတ္တမ္ဘကော၊ ထောက်ပံ့တတ်သော အကြောင်းသည်။ ကာရဏံ၊ မည်၏။ အညေန၊ တစ်ပါးသော။ အဋ္ဌာန-ဂတေန၊ အရာသို့မရောက်သော။ ငစနေန၊ စကားဖြင့် (ထည့်)။ အညံ၊ သော။ အဋ္ဌာနဂတံ၊ သော။ ဝစနံ၊ ကို။ တေန၊ ကြောင့်။ ယောဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

တတောတိ၊ ကား။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ စောဒနာတော၊ တိုက်တွန် ပြီး သည်။ ပရံ၊ နောက်၌။ တတိယစောဒနာယ၊ သုံးကြိမ်တိုက်တွန်းခြင်းသည်။ အနာဂတာယ ဝေ၊ မရောက်မီသာလျှင်။ ပက္ကမိဿာမိ၊ ဖဲသွားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂၇၁။ ပူဇိတဗ္ဗတော၊ ပူဇော်အပ်သောကြောင့်။ သက္ကော ဒေဝရာဇာ၊ သိကြားမင်း နတ်မင်းသည်။ ယက္ခော နာမ၊ မည်၏။ အဂ္ဂိဿ၊ မီး၏။ ယော ပကတိဝဏ္ဏော၊ အကြင်ပကတိအဆင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုမီး၏ ပကတိအဆင်းနှင့်။ သမန္ဓာဂတံ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိတ္တန္တိ အဂ္ဂိဝဏ္ဏန္တိ၊ အဂ္ဂိဝဏ္ဏံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုပ္ဖုပဂရုက္ခဝိသေသော၊ ပွင့်ခြင်းသို့ရောက်သော သစ်ပင်အထူးသည်။ ကန္ဓလော နာမ၊ မည်၏ (ဝါ) သင်းခွေပင်မည်၏။ ယဿ၊ အကြင်သစ်ပင် အား (ဝါ) ၏။ သေတံ၊ ဖြူသော။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်သည်။ ပုပ္ဖတိ၊ ပွင့်၏။ အဿ ပုပ္ဖဿ၊ ထိုပန်း၏။ မက္ခဋ္ဌမ္ပိ၊ အငိုသည်လည်း။ သေတဝဏ္ဏံ၊ ဖြူသောအဆင်း

ရှိသည်။ ဒါဌာကာရံ၊ အစွယ်နှင့်တူသည်(ဝါ) အစွယ်ဟူသော အခြင်းအရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိရူပရူပန္တိ၊ ကား။ ဝိပရိတရူပသဏ္ဌာနံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ဖောက်ပြန်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်ကို။

အဋ္ဌမသတ္တာဟေ၊ အဋ္ဌမသတ္တာဟဉ္စ။ အဇပါလနိဋ္ဌောဓမ္မလေ၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်၏အနီး၌။ နိသိန္ဓဿ၊ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓဿ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံသော မြတ်စွာဘုရား၏။ အာစိဏ္ဏသမာစိဏ္ဏံ၊ ကောင်းသော အလေ့အကျက်တော်ဖြစ်သော။ အပ္ပေါဿုက္ကတံ၊ တရားဟောခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကို(ဝါ) တရားမဟောလိုသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ အဟဉ္ဇေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဝတ္တမာနေတိ၊ ကား။ အပ္ပဋ္ဌိပဇ္ဇမာနေ၊ မကျင့်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ကား။ အနန္တဝတ္တမာနေ၊ အလိုသို့မလိုက်သည်ရှိသော်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တတာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သက္ကဿ၊ သိကြား၏။ (ထည့်)။ ပဋိညာတတ္တာ၊ ဝန်ခံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အမ္မဋ္ဌံ၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်ကို (ထည့်)။ တာသေတွာ၊ ထိတ်လန့်စေပြီး၍။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇာပေဿာမိ၊ ဖြေဆိုစေအံ့။ ဣတိ မနသိ ကရိတွာ၊ ဤ။ ယက္ခော၊ သိကြားဖြစ်သော ဘီလူးသည် (ထည့်)။ အာဂတော၊ လာ၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား (တံသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ မူလပဏ္ဏာသကေ၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၌။ အာဂတဿ၊ လာသော။ သစ္စကပရိပ္ပာဇကဿ၊ သစ္စကပရိပ္ပိုဇ်၏။ သမာဂမေ၊ အစည်းအဝေး၌။ ယက္ခော၊ သည်။ အာဂတော ယတာ၊ လာသကဲ့သို့တည်း။

အဂဝါ စေဝ ပဿတိ အမ္မဋ္ဌော စာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဣတရေသံ၊ ဤဘုရား၊ အမ္မဋ္ဌမှတစ်ပါးသောသူတို့၏။ အဒဿနေ၊ မမြင်ခြင်း၌။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယဒိ ဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာရဏတ္ထေ၊ ၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂရု၊ ဝန်မလေးသည် (ဝါ) မခဲယဉ်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယသ္မာ စ၊ ကြောင့်လည်း။ ဝဒေယျ၊ ဆိုကုန်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အညေသမ္ပိ၊ ဘုရားမှတစ်ပါးကုန်သော သူတို့နှင့်လည်း။ သာဓာရဏတော၊ ဆက်ဆံခြင်းကြောင့်။ အဂရု အဘာရိယံ၊ ဝန်မလေးသည်။ ဘဝေယျ၊ ၏။ အာဝါဟေတာတိ၊ ကား။ မန္တဗလေန၊ ဂါထာမန္တန်၏အား အစွမ်းဖြင့်။ အဝ္ဗါနံ၊ ခေါ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ဤ။ တဿာတိ၊ ကား။ အမ္မဋ္ဌဿ၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်၏။ အန္တအန္တဂုဏာဒိကော၊ အူမအူသိမ်အစရှိသော။ အန္တောကုစ္ဆိ၊ ဝမ်းအတွင်းသည်။ ဝါဒသံသဒ္ဓေတိ၊

ကား။ ဝါစာသံသန္ဓနေ၊ ရွှေ့နောက်စကားကို စပ်ခြင်း၏။ မညမာနောတိ၊ ကား။ မညနတော၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍ (ဝါ) အောက်မေ့မှတ်ထင်သောအမ္မဋ္ဌ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုမညမာနော ဟူသောပုဒ်သည်၊ သမ္ပန္နဒဿနံ၊ သမ္ပာန်ကိုပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်တည်း။

၂၇၂။ တာဏံ ဂဝေသမာနောတိ၊ ကား။ ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်သော၊ အယမေဝ သမဏော၊ ဤရဟန်းသည်သာလျှင်။ ဣတော ဘယတော၊ ဤဘိလူးဘေးမှ၊ မမ၊ ငါ့အား၊ (ဝါ)ကို။ တာယကော၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘဂဝန္တိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ တာဏန္တိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောဟူ၍ (ဝါ) စောင့်ရှောက်ရာဟူ၍။ (နှာ-၂၆၂) ပရိယေသန္ဓော၊ ရှားမိုးသည်ဖြစ်၍။ ဥပဂစ္ဆန္ဓော၊ ကပ်ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ၊ ကြွင်းသော လေဏံ ဂဝေသမာနော သရဏံ ဂဝေသမာနော-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တာယတိတိ၊ ကား။ ယထူပဋ္ဌိတဘယတော၊ အကြင်ထင်တိုင်းသော ဘိလူးဘေးမှ၊ ပါလေတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ရက္ခတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုတာဏံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကတ္ထုသာဓနံ၊ တည်း။ နိလိယတိတိ၊ ကား။ ယထူပဋ္ဌိတေနော၊ ထင်မြင်တိုင်းသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဘယေန၊ ဘိလူးဘေးမှ။ ဥပဒ္ဓုတော၊ ကပ်၍နှိပ်စက်ခြင်းမှ။ နိလိနော၊ ပုန်းအောင်းရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုလေဏံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဓိကရဏသာဓနံ၊ တည်း။ သရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟိံ သနေ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းအနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တဉ္စ၊ ထိုဟိံ သနတ္ထကိုလည်း။ ဝိဒ္ဓံသနမေဝ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းကိုသာလျှင်။ အဓိပေတံ၊ ၏။ ဣဘိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘယံ ဟိံ သတိ ဝိဒ္ဓံသေတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုသရဏံ- ဟူသောပုဒ်သည်။ ကတ္ထုသာဓနံ၊ တည်း။

ဒါသိပုတ္တဝါဒဝဏ္ဏနာပြီး၏။

အမ္မဋ္ဌဝိသကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၄။ ဂင်္ဂီယ ဒက္ခိဏတောတိ၊ ကား။ ဂင်္ဂီယ နာမ၊ ဂင်္ဂါအမည်ရှိသော။ နဒိယာ၊ မြစ်၏။ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေ၊ တောင်မျက်နှာအရပ်အဖို့၌။ ပြာဟ္မဏ-တာပသာတိ၊ ကား။ ပြဟ္မကုလိနော၊ ပြဟ္မာအမျိုး ဖြစ်ကုန်သော။ တာပသာ၊ ရသေ့တို့သည်။ သရံ ဝါ၊ မြားကိုလည်းကောင်း။ သတ္တိ-

အာဒယော ဝါ၊ လုံအစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။
 ဥပရိ၊ အထက်၌။ ခိပိတုကာမဿ၊ ပစ်ချခြင်းငှါ အလိုရှိသော သူ၏။
 မန္တာနုဘာဝေန၊ ဂါထာမန္တန်၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်။ ဟတ္ထံ၊ လက်သည်။
 န ပရိဝတ္တတိ၊ မပြန်လည်နိုင်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဟတ္ထေ၊ ကို။ အပရိ-
 ဝတ္တန္တေ၊ မပြန်လည်နိုင်သည်ရှိသော်။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။ အာဝုဓံ၊ လက်နက်
 သည်။ ပရိဝတ္တိယတိ၊ ပြန်လည်နိုင်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အပရိဝတ္တနံ၊ မပြန်လည်ခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာဝုဓံ နပရိဝတ္တတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကဲ့။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘဒြံ ဘောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ သမ္ပုဋ္ဌိန္တနံ၊ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ (ဝါ)
 ဝန်ခံသည့်စကားတည်း။ သာဓု၊ ကောင်းပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဓနုနာ၊ လေးဖြင့်။ ခိတ္တသရေန၊ ပစ်အပ်သောမြားသည်။ အဂမနီယံ၊
 မရောက်အပ်သော။ သသမ္ဘာရကထာနယေန၊ သသမ္ဘာရကထာနည်းအားဖြင့်။
 ဓနု အာဂမနီယန္တိ၊ ဓနု အာဂမနီယံ-ဟူသောစကားကို။ အဠကထာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ ကိံ၊ မူကား။ ဓနုနာ ဝိဇ္ဇတိ၊ စက္ခုနာ ပဿတိ တိ
 ယထာ၊ ဟူသောပုဒ်ဝါကျ ကဲ့သို့တည်း။ ဓနုနာ၊ လေးဖြင့်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ပစ်၏။
 စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်(ဝါ)စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏(ဖလူပစာဟူလို)။ အဗ္ဗဠာ
 နာမ ဝိဇ္ဇန္တိ။ ကား။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ အဗ္ဗင်္ဂံ၊ ရှေးရှု
 ရောက်သောမြား စသည်ကို။ ဌပေတိ၊ ထားတတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊
 ကြောင့်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗဠာ၊ မည်၏။ ဝေံ၊ သို့။ လဒ္ဓနာမံ၊ ရအပ်
 သောအမည်ရှိသော။ မန္တဝိဇ္ဇံ၊ ဂါထာမန္တန်အတတ်ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ တေသ္မိံ၊ ထိုရသေ့၌။ အဗ္ဗဠာ၊
 အဗ္ဗဠာမည်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ မန္တန်အတတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊
 ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ကဏှော ဣသိ၊ ကဏှရသေ့သည်။ အဗ္ဗဠောတိ၊ ဟူ၍။
 ပညာယိတ္ထ၊ ထင်ရှားပြီ။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တဗ္ဗံသဇာတတာယ၊ ထိုအဗ္ဗဠာအနွယ်၌
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ မာဏဝေါ၊ ဤလူလင်ကို။ အဗ္ဗဠောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝေါဟရီယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ ကိရ၊ အဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား။
 သော၊ ထိုကဏှရသေ့သည်။ ကထံ နာမ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါသည်။
 ဒိသာယ၊ ဒိသာအမည်ရှိသော။ ဒါသိယာ၊ ကျွန်မ၏။ ကုန္တိမိ၊ ဝမ်း၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊
 ဖြစ်ရသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဟိနံ၊ ယုတ်သော။ တံ ဇာတိံ၊ ထိုကျွန်မျိုးကို။
 ဇိဂုစ္ဆန္တော၊ စက်ဆုပ်သည်ဖြစ်၍။ ဟန္တ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်
 ဟုတ်ညားညား (တစ်နည်း) ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 ကရောန္တေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ဒါသဇာတိတော၊ ကျန်းမျိုးမှ။ မုတ္တော၊ လွတ်၏။

တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣမံ ဇာတိံ၊ ဤကျွန်မျိုးကို။
 သောဓေယျာမိ၊ သုတ်သင်အံ့။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤ။ နိဂ္ဂဟော၊ ထွက်၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ မေ မနောရထံ ပူရေသာမီတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏(အဋ္ဌကထာ၌ မေ မနောရထံ ဟုပါ၍ရှိ၏)။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အဿ၊
 ထိုကုဏ္ဍရသေ့၏။ ဝိဇ္ဇာဗလေန၊ ဂါထာမန္တန် အတတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ရာဇာနံ၊
 ဩက္ကာကမင်းကို။ တာသေတွာ၊ ထိတ်လန့်စေ၍။ တဿ၊ ထိုဩက္ကာကမင်း၏။
 ဓိတရံ၊ သမီးကို။ လဒ္ဓကာလတော၊ ရသောကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မေ မယာ၊
 သည်။ အယံ ဒါသဇာတိ၊ ဤကျွန်မျိုးကို။ (ဝါ) ကျွန်ဇာတ်ကို။ သောဓိတာ၊
 သုတ်သင်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အယံ မနောရထော၊
 ဤနှလုံးအလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

သေဋ္ဌမန္တေတိ၊ ကား။ သေဋ္ဌဘူတေ၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝေဒမန္တေ၊
 ဗေဒင်မန္တန်ကို။ ကော န ကိ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။
 ဒါသိပုတ္တော၊ ကျွန်မ၏သားသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်လျက်။ မဒ္ဒရူပိ၊ ချောမွေ့
 သော ရုပ်အဆင်းရှိသော။ ဓိတရံ၊ သမီးကို။ ယာစတိ၊ တောင်းသနည်း။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ယော သရော၊ သည်။ ခုရတိ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်
 တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော သရော၊ သည်။ ခုရပွေ၊ မည်၏။
 (ကတ္ထုသဓန၊ ခုရဇာတ်၊ ပွပစ္စည်း)။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ခုရံ၊ စဉ်းသွားကို။
 ပါတိ ပိဝတိ၊ သောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခုရပွေ၊ မည်၏။
 (ခုရသဒ္ဓုပပဒ ပါဇာတ် အပစ္စည်း။ တစ်နည်း ပ၊ ပစ္စည်း)။ ဝါ၊ ကား။
 အဿ သရဿ၊ ထိုမြား၏။ အဂ္ဂေ၊ အဖျား၌။ ခုရံ၊ စဉ်းသွားကို။ အပ္ပိယတိ
 ဌပ္ပိယတိ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထားအပ်သော သတ္တိကြောင့်။
 ခုရပွေ၊ မည်၏။ သရော၊ မြားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏(ကမ္မသာဓန ဥရသဒ္ဓုပပဒ
 အပဇာတ် အပစ္စည်း)။ မန္တာနုဘာဝေန၊ ဂါထာမန္တန်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။
 ရညော၊ ဩက္ကာကမင်း၏။ ဗာဟုက္ခမ္ဘမတ္တံ၊ လက်ရုံး၏ ခိုင်မာကာမျှသည်။
 ဇာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေန ဗာဟုက္ခမ္ဘေန၊ ထိုလက်ရုံး ခိုင်မာ
 ခြင်းကြောင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဇာနာတိ၊ သိသနည်း။ ကိ၊ အဘယ်
 သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇာ၊ ဩက္ကာကမင်းသည်။
 ဘိတော၊ ကြောက်ခြင်းသည်။ ဥဿကိ၊ ရွံရှာခြင်းသည်။ ဥတြတ္တော၊ ထိတ်
 လန့်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တထာ စ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်
 သာလျှင်။ ဘယေန ဝေဓမာနော အဋ္ဌာသိတိ၊ အဋ္ဌာသိ ဟူသောကောင်းကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (နှာ-၂၆၃) သရဘင်္ဂဇာတကေ၊ သရဘင်္ဂ
 ဇာတ်၌။ အာဂတာနံ၊ လာကုန်သော။ ဒဏ္ဍကီရာဇာဒိနံ၊ ဒဏ္ဍကီမင်းအစ

၂၆

ရှိသည်တို့၏။ ပစ္စွာ၊ နောက်၌။ ဩက္ကာကရာဇာ၊ ဩက္ကာကမင်းသည်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်ပြီ။ တေသံ၊ ဒဏ္ဍကီမင်းအစရှိသည်တို့၏။ ပဝတ္တိ စ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။
 သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ် တိုင်းနိုင်ငံတို့၌။ စိရကာလံ၊ ကြွာမြင့်စွာသော
 ကာလပတ်လုံး။ ပါကဋ္ဌာ၊ ယင်ရှား၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဏ္ဍကီရ-
 ညောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အပရဒ္ဒတာ၊
 ကိသဝစ္စ ရသေ့ကို ပြစ်မှားသော။ ဒဏ္ဍကီရညော၊ ဒဏ္ဍကီမင်း၏။
 အပရဒ္ဒေါ၊ ရသေ့ ငါးရာကို ပြစ်မှားသော။ နာဠိကေရော စ၊ နာဠိကေရ
 မင်းသည် လည်းကောင်း။ အပရဒ္ဒေါ၊ အင်္ဂီရသရသေ့ကို ပြစ်မှားသော။
 အဇ္ဈုနော စ၊ အဇ္ဈုနမင်းသည် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊
 ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါလုကာဒိဝဿ၊ သဲမိုးအစရှိသော မိုးရွာ
 ခြင်းသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အာဝုဓေသောနေဝ၊ လက်နက်မိုးရွာခြင်း
 ဖြင့်သာလျှင်။ င်နာသော၊ ပျက်ဆီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အာဝုဓ ဝုဠိယာတိ၊ ဝုဠိယာဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယမ္ပိ၊ ဤကဏ္ဍရသေ့သည်လည်း။ ဤဒိသော၊ ဤသို့သဘော
 ရှိသော။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနာ၊
 အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တယန္တာ၊ ကြံကြံကုန်လျက်။
 အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ ဘယေန၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဧတံ
 သောတ္တိ ဘဒ္ဒန္တေဟူသောစကားကို(ထည့်)။ အဝေါစုံ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥန္တုယိဿတိတိ၊ ကား။ ဘိန္ဒုယိဿတိ၊ ပြိုကွဲလတ္တံ့ (ဝါ) ပြိုကွဲအပ်လတ္တံ့။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံပဒံ၊ ထိုဥန္တုယိဿတိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ကမ္မရူပံ၊ ကံနှင့်တူသော
 ကတ္တားဟောပုဒ်တည်း။ (ဝါ) ကံသဟောရိသော ကတ္တားပုဒ်တည်း။ ကသ္မာ၊ ဟူမူ
 ကား။ ပထဝီတိ၊ ပထဝီဟူ၍။ ကမ္မကတ္တုဝသေန၊ ကမ္မကတ္တား၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊
 ဘုရားဟောတော်မူအပ်သည်၏ အငြိမ်ကြောင့်တည်း။ ယထာ ကိ၊ ဥဒါဟရုဏ်
 အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ကုသုလော ဘိဇ္ဇတိတိ၊ ကုသုလော ဘိဇ္ဇတိအစရှိသည်
 တည်း။ (အနက်ကား)။ ကုသုလော၊ ကျီကို။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ဖျက်အပ်၏။ (သယံ
 သဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်လျှင်) ကုသုလော၊ ကိုသည်။ သယံ၊ အလိုလို။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပြို၏။

[ကမ္မကတ္တားအရာ သဒ္ဓါငယ်ကျမ်းများ၌ ကုသုလော ဘိဇ္ဇတေ
 သယံ ဟု ပါရှိ၏။ ပထဝီ ဥန္တုယိဿတိ-ဟူသော ပါဠိတော်၌ မြား
 အဟုန်ကြောင့်မြေကြီးပြိုကွဲခြင်းကို အလိုရှိသင့်ရကား ပထဝီ၊ မြေကြီး
 ကို။ ဥန္တုယိဿတိ၊ ခွဲဖြိုအပ်လတ္တံ့ -ဟု ယောနောသင့်၏။]

တေန၊ ကြောင့်။ ဘိဇ္ဇိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ ယုသမုဠိတိ၊ ကား။
 ပုလ္လသမုဠိ၊ ကောက်ရိုးဆုပ်သည် (ဝါ) စပါးဖျင်းဆုပ်သည်။ ဝါ၊ ကား။ ဘုသ

မုဋ္ဌိ၊ ဖွဲ့ဆုပ်သည် (အဋ္ဌကထာ၌ ထုသမုဋ္ဌိ ဝိယဟူ၍ ပါ၍ရှိ၏)။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ သော၊ ထိုကဏ္ဍရသေ့သည်။ မုသ၊ ချွတ်ယွင်းစကားကို။ ဘဏတံ၊
ဆိုသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ သရသန္တမ္မနမတ္ထေတံအာဒိ၊ ကို။
အာစရိယော၊သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဘိတတသိတာဘယာသေန၊ ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်
တည်းဟူသော ဘေး၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဆမ္ဘိတသရီရာ၊ ကြမ်းတမ်း ခက်ထန်သော
ကိုယ်ရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ဥဒ္ဓဂ္ဂလောမာ၊ အထက်သို့ထောင်သော အဖျား
ရှိကုန်သော အမွေးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဟဋ္ဌလောမာ၊ ရွှင်သော အမွေး
ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊ ဗျကိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ အဘိတတသိတာ၊
ကြောက်ခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိကုန်သော သူတို့သည်။ ဘယုပဒ္ဓဝါဘဝတော၊
ဘေးဥပဒ္ဓဝေါ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တမ္ဘိတသရီရာ၊ မကြမ်းတမ်း
မခက်ထန်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်။ ပတိတလောမာ၊ ကျသောအမွေးရှိကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟဋ္ဌလောမာ၊ မရွှင်သော အမွေးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ခေမေန၊ ဘေးမရှိသော။ သောတ္ထိနာ၊ ချမ်းသာခြင်းဖြင့်။ တိဋ္ဌန္တိ၊
တည်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဘာယ ပတိတလောမတာယ၊ ထိုကျသော
အမွေးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုမင်းသားအား (ဝါ) ထိုသားကြီး
အား။ သော သောတ္ထိဘာဝေါ၊ ထိုချမ်းသာသည်၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌော၊
ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဖလေန၊ အကျိုးဖြင့်။ ကာရဏံ၊အကြောင်းကို။
ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ပါဠိယံ၊၌။ ပလ္လောမောတိ၊ဟူ၍ (ဝါ) ဟူသော
စကားကို။ ဘဂဝတာ၊သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ပန္နလော
မောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊သည်။ ဒသေတိ၊၏။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။
ပဒသိဒ္ဓိ၊ပလ္လောမော-ဟူသောပုဒ်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။

[ပန္နလောမော-ဟုဆိုအပ်လျက် န္ဒအက္ခရာကိုချေ။ လကို ဒွေဘော်
ပြု၍ ပလ္လောမောပြီး၏ဟူလို။]

ယထာ၊ အဘယ်ပုဒ် အဘယ်ပါဌ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား (တံသဒ္ဓါ အနက်
မရှိ)။ ဘယဘေရဝသုတ္တော၌။ သိယျော ပလ္လောမမာပါဒိံ အရညေ ဝိဟာ-
ရာယာတိ ယထာ၊ ဝိဟာရာယ-ဟူသော ပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ (အနက်ကား)။
အရညေ၊တော၌။ ဝိဟာရာယ၊နေခြင်းငှါ။ ဘိယျော၊ လွန်စွာ။ ပလ္လောမံ၊ချသော
အမွေးရှိသည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) ချအပ်ပြီးသော မာန်မာနရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
အာပါဒိံ၊ ယူပြီ။ ဣဒန္တိ၊ကား။ ဩသာနဝဇနံ၊ အဆုံးဖြစ်သောစကားကို။
မောငါ့အား။ ရာဇာ၊ဩက္ကာကမင်းသည်။ တံ ဒါရိကံ၊ ထိုသူငယ်မကို။ သစေ

ဒဿေတိ၊ အကယ်၍ ပေးအံ့ (ဝါ) ပေးလတ္တံ့ သည်ဖြစ်အံ့။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ သောတ္တံ၊ ချမ်းသာခြင်းသည်။ ပလ္လောမော၊ ချသောအမွှေးရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိညာကရဏံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်။ ပကရဏတောယေဝ၊ အရာအားဖြင့်သာလျှင်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား၏။ တေနာတိ၊ ကား။ ကဏ္ဍေန၊ ကဏ္ဍရသေ့သည်။ မန္တေတိ၊ ကား။ ဗာဟုက္ခမ္ဘကမန္တဿ၊ လက်ရုံးကို ခိုင်စေတတ်သော မန္တန်၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘကဝိဇ္ဇာသင်္ခါတေ၊ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော အတတ်ဟု ဆိုအပ်သော။ မန္တေ၊ ဂါထာ၊ မန္တန်ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဘယုပဒ္ဒဝကရာနံ၊ ဘေးဥပဒ္ဒဝေါကို ပြုတတ်ကုန်သော။ မန္တာနံ၊ တို့၏။ ဧကံသေနော၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘကမန္တာ၊ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သောမန္တန်တို့သည် (ဝါ) ငြိမ်းစေတတ်သောမန္တန်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ကုသုမာရကဝိဇ္ဇာဒိနံ၊ ကုသုမာရကအတတ် အစရှိသည်တို့၏ (ဝါ) ပန်းကိုညှို့၊ စေတတ်သောအတတ် အစရှိသည်တို့၏။ ပဋိပ္ပဿမ္ဘကမန္တာ ယထာ၊ ငြိမ်းခြင်းကို ပြုတတ်သော မန္တန်ကဲ့သို့တည်း။ ပရိဝတ္တိတေတိ၊ ကား။ ပဇ္ဇေတေ၊ ရွတ်သည်ရှိသော် (ဝါ) စုတ်မန်းသည်ရှိသော်။ အတ္တေနာ၊ ၏။ ဓိတုယာ၊ သမီး၏။ အပဝါဒမောစနတ္တံ၊ စုပ်စွဲကဲ့ရဲ့ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ။ တံ၊ ထိုကဏ္ဍရသေ့ကို။ အဒါသံ၊ ကျွန်မဟုတ်သည်ကို။ ဘုဇိဿံ၊ တော်လှန်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တဿာ၊ ထိုသမီးအား။ အနုရူပေ၊ လျှောက်ပတ်သော။ ဣဿရိယေ၊ အစိုးရခြင်း၌ (ဝါ) အစိုးရသည်၏အဖြစ်၌။ ဌပနတ္တံ၊ ထားခြင်းအကျိုးငှာ။ နံ၊ ထိုကဏ္ဍရသေ့ကို။ ဥဠာရေ၊ မြတ်သော။ ဌာနေ စ၊ အရာ၌လည်း။ ဌပသိ၊ ထားပြီ။ ဧကေန ပက္ခေနာတိ၊ ကား။ မာတုပက္ခေန၊ အမိအဖို့အားဖြင့်။ ကရုဏာယန္တော၊ သနားတော်မူသည်ဖြစ်၍။ သမဿာသနတ္တံ၊ သက်သာရေးခြင်းအကျိုးငှာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မာ ခေါ် တုမေ၊ မာဏဝကောတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို (ထည့်)။ အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဥစ္စာကုလိနဘာဝဒဿနတ္တံ၊ မြတ်သောအမျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ န အာဟ၊ မိန့်ဆိုတော်မူ။ တေန၊ ကြောင့်။ အထ ခေါ် ဘဂဝါတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

အပ္ပဋ္ဌဝံသကထာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ခတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝဝဏ္ဏနာ

၂၇၅၊ ဗြာဟ္မဏေသုတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ဝေါဟာရဗေတ္တံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏေန၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ သမိပေ၊ အနီး၌။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ထိုသည်။ လဒ္ဓဗ္ဗာနိ၊ ရအပ်ကုန်သော။ အာသနာဒိနိ၊ နေရာအဝင်

သည်တို့ကို။ လဘေထံ၊ ရကုန်ရာသလော။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ။ ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗြာဟ္မဏာနံအန္တရေတိ၊ ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ (နာ-၂၆၄)ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝေဒသတ္ထာ-
 နုရူပံ၊ ဗေဒင်ကျမ်းအားလျော်စွာ။ ပရလောကဂတေ၊ တမလွန်လောကသို့
 သွားသောသူတို့ကို။ သဒ္ဓါယ ဝေ၊ ရည်ရွယ်၍သာလျှင်။ ကာတဗ္ဗံ၊ ။ ။
 တဒညံ၊ ထိုမှတစ်ပါးသော။ ကိဉ္စ၊ တစ်စုံတစ်ခုကို။ အဘိပတ္တေန္တေန၊ တောင့်တ
 သဖြင့်။ န ကတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓံ၊ မည်၏။ (သဒ္ဓါယ
 ဝေ ကတံ အတ္ထံ သဒ္ဓံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု)။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဒသေတံ၊
 ငှါ။ မတကေ ဥဒ္ဓိဿ ကတဘတ္တေတိ၊ ကတဘတ္တေ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိ
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ။ မင်္ဂလာဒိဘတ္တေတိ ဧတ္ထ၊ ဌံ။ သမဘိနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။
 အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဥဿဝဒေဝတာရာဇနာဒိဘတ္တေ၊ ပဲ့လမ်းသဘင်ပြုလုပ်ခြင်း
 နတ်အား ပသတင်မြှောက်ခြင်း စသည်အကျိုးငှါ ပြုအပ်သောထမင်းတို့ကို။
 (ဝါ)ပဲ့လမ်းသဘင်အလို ငှါ ပြုအပ်သောထမင်း၊ နတ်အားနှစ်သက်စေခြင်းငှါ
 ပြုအပ်သောထမင်း စသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ယညဘတ္တေတိ၊
 ကား။ ပါပသညမာဒိဝသေန၊ မကောင်းမှုမှ စောင့်စည်းခြင်း အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကတဘတ္တေ၊ ပြုအပ်သောထမင်းတို့ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ။ ပါပသည-
 မာဒိဘတ္တော၊ မကောင်းမှုကို စောင့်စည်းခြင်း အစရှိသောအကျိုးငှါ ပြုအပ်
 သောထမင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အဂ္ဂိဟောမော၊
 မီးပူဇော်ခြင်းသည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ယညံ၊ မည်၏။ ပါဟနကာနန္တိ၊ ကား။
 အတိထိနံ၊ ဧည့်သည်တို့၏။ အနာဂန္တုကာနမ္ပိ၊ မလာကုန်သော ဧည့်သည်တို့၏
 လည်း (ဝါ)တို့အားလည်း။ ပါဟေဏကဘတ္တံ၊ ပို့သစေအပ်သော လက်ဆောင်
 ထမင်းကို။ ပါဟနန္တေဝ၊ ပါဟနဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ။ ။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပဏ္ဏာကာရဘတ္တေ ဝါတိ၊ ဘတ္တေ ဝါ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ အာဟ၊ ။ ။ နိဝါရဏံ၊ တားမြစ်ခြင်းသည်။ အာဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။
 အနိဝါရဏံ၊ မတားမြစ်ခြင်းသည်။ အနာဝဋ္ဋံ၊ မည်၏။ ဥဘတော၊ မိဘနှစ်ပါး
 စုံမှ။ သုဇာတာဘာဝတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်။ ခတ္တိယဘာဝံ၊
 မင်း၏အဖြစ်သို့။ အပ္ပတ္တော၊ မရောက်။ တေန၊ ကြောင့်။ အပရိသုဒ္ဓေါတိ၊
 ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

၂၇၆။ ဣတ္ထိယာ ဝါ ဣတ္ထိံ ကရိတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဌံ။ ကိရိယာသာမညဝိသယံ၊
 ကြိယာ သာမညအရာသည် (ဝါ)ကြိယာ အများနှင့် ဆက်ဆံသောအရာသည်။
 ကရဏံ နာမ၊ မည်၏။ (ဝါ)ပြုခြင်းမည်၏။ (တစ်နည်း) ကရဏံ နာမ၊ ပြုခြင်း
 မည်သည်။ ကိရိယာသာမညဝိသယံ၊ ကြိယာသာမညအရာရှိ၏ (ဝါ) ကြိယာ

အများနှင့် ဆက်ဆံသောအရာရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမ္မကား။ ကရဘူဓာတုနံ၊ ကရဓာတ်၊ ဘူဓာတ်တို့၏။ အတ္ထဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗဓာတုန္တောဂဓတ္တာ၊ အလုံးစုံသောဓာတ်၌ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဓာတုဘုံသကရာ ဧတေ၊ ကိရိယာသာမညဝါစကော၊ ဂမုပစာဒိကေ ကိရိယာဝိသေသဝါစကော-ဟူသည်နှင့် အညီတည်း)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိယေသိတွာ၊ တိ၊ ပရိယေသိတွာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို၊ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ခတ္တိယကုမာရဿ၊ မင်းသားငယ်၏။ ဘရိယာဘူတံ၊ မယားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပြာဟ္မဏကညံ၊ ပုဏ္ဏားသတို့သမီးကို၊ ဣတ္ထိံ၊ မိန်းမကို။ ပရိယေသိတွာ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဣတ္ထိယာ ဝါ၊ မိန်းမဖြင့်လည်း။ ခတ္တိယာဝ၊ မင်းမျိုးတို့သည်သာလျှင်။ သေဋ္ဌာ၊ မြတ်ကုန်၏။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဟိနာ၊ ယုတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိံ၊ ပါဠိတော်ကို။ ဥဒါဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ပုရိသေန ဝါ ပုရိသံ ကရိတွာတိ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း။ သေဝနယောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထိုသို့ပင်ဆိုအပ်သော်လည်း။ တတ္တာပိ၊ ထို ပုရိသေန ဝါ ပုရိသံ ကရိတွာတိ-ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ခတ္တိယကညာယ၊ မင်းသမီး၏။ ပတိဘူတံ၊ လင်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပြာဟ္မဏကုမာရံ၊ ပုဏ္ဏားသူငယ်ကို။ ပရိသံ၊ ကို။ ပရိယေသိတွာ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ပုရိသေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်း။ ခတ္တိယာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ သေဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဟိနာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ပကရဏေတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပကရဏံ နာမ၊ ပကရဏမည်သည်ကား။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ကိံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်းဟူမ္မကား။ ဧတသ္မိံ နိဒါနေ ဧတသ္မိံ ပကရဏေတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဝါ) ထိုပကရဏသဒ္ဓါအကြောင်းကို ဟောသောကြောင့်။ ရာဂါဒိဝသေန၊ ရဂအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပက္ခလိတေ၊ ချော်ချွတ်သော။ ဟေတုဘူတေ၊ ဟိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဌာနေ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အပရာဓော၊ ပြစ်မှားခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ သော စ၊ ထိုပြစ်မှားခြင်းသည်လည်း။ အကတ္တဗ္ဗကရဏံ၊ မပြုအပ်သည်ကို ပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ဒေါသေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဘဿသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘသ္မပရိယာယော၊ ဘသ္မသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း (ဝါ) ပြာဟောပရိယာယ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ နိရုတ္တကဘာဝေန၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဖြင့်။ ဘသီယတိ ခိပီယတိ၊ ပိုင်ချအပ်၏ (ဝါ) ပစ်စွန့်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဿံ

မည်၏။ ဆာရိကာ၊ ပြာကို၊ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ သြကိရိတွာတိ ဝစနံ၊ သြကိရိတွာ-
ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဝဓိတွာတိ တေဿ၊ ဝဓိတွာတိ-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊
အနက်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။

၂၇၇။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊ ကံ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ဇနေတဗ္ဗော၊ ဖြစ်စေ
အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေဟိ၊ ထိုကံကိလေသာတို့ကြောင့်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇနိတော၊ မည်၏။ သောဝ၊ ထိုဇနိတသည်ပင်လျှင်။
ဇနေတော၊ မည်၏။ မနုဿော၊ လူကံသလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တသ ဟိ
တတော ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ယေ ဂေါတ္တပဋိသာရိနောတိ၊ သာရိနော-
ဟူသောကေားကို။ သဂဂတ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ ဇေတံ ဝစနံ၊
ထိုဇနေတသဒ္ဒါသည်။ ပဇာဝစနံ ဝိယ၊ ပဇာသဒ္ဒါကဲ့သို့။ ဇာတိသဒ္ဒဝသေန၊
ဖြင့်။ ဗဟုမ္ပိ၊ အများ၌။ ကေဝစနံ၊ ကေဝုစိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဇာယာတိ အတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
၏။ တေသ္မိ၊ ဇနေ၊ ထိုလူအပေါင်း၌။ ဣတိပိ အပ္ပေသ၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊
သင့်၏။ ပဋိသရန္တိတိ၊ ကား။ ဂေါတ္တံ၊ အနွယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။
ဂေါတမော၊ ဂေါတမအနွယ်တည်း။ အဟံ၊ သည်။ ကဿပေါ၊ ကဿပအနွယ်
တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သရဏံ၊ အောက်မေ့ခြင်းကို။
ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိစိနန္တိ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်ကုန်၏။

ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

ဓတ္တိယသေဋ္ဌဘာဝဝဏ္ဏနာ၊ ပြီး၏။

—

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာဝဏ္ဏနာ

(နာ-၂၆၅) ၂၇၈။ ပန၊ ပါး။ ဣမသ္မိ၊ သီလောကေ၊ ဤဂါထာကို။
အာဟရိယမာနေ၊ ဆောင်အပ်သည်ရှိသော်။ ဗြဟ္မဂရုကာ၊ ဗြဟ္မာကိုအလေးပြု
ကုန်သောသူတို့သည်။ သဒ္ဓေဟျတံ၊ ယုံကြည်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိ-
ယန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ အဗ္ဗဋ္ဌော စ၊ အဗ္ဗဋ္ဌလုလင်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏ-
သပ္ပန္နောဟိ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ ဝိဇ္ဇာစရဏံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိယတိ၊
မေးလတ္တံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မေးသည်ရှိသော်။ ဝိဇ္ဇာစရဏပရိဒီပနီ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏကို
ပြတတ်သော။ အဟံ ဒေသနာ၊ ဤဒေသနာတော်သည်။ မဟာဇနဿ၊ လူများ
အပေါင်းအား။ သာတ္ထိကာ၊ အကျိုးရှိသည်။ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။
ပဿန္တု၊ ဖြင်တော်မူ၍။ လောကနာထော၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်
တော်မူသော ဗြဟ္မာဘုရားသည်။ သနက္ခမာရဘာသိတံ၊ သနက္ခမာရဗြဟ္မာ

သည် ရွတ်ဆိုအပ်သော။ ဣမံ သိလောကံ၊ ဤဂါထာကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်
 ထော်မူပြီ။ ဣမမတ္ထမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြတော်မူလိုသည်
 ဖြစ်၍။ ဣမာယ ပန ဂါထာယာတိဒါဒိ၊ ကို။ အာရိယော၊ သည်။ အာဟာ
 ရိ၊ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကို ဆိုဦးအံ့။ ဣတရထာ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယမာနေ၊ သော်။ အဂေါပိ၊ သည်လည်း။ အသဗ္ဗည၊ သဗ္ဗည
 မဟုတ်သည်။ ပရာဝဿယော၊ သူတစ်ပါးကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ အယေ၊ ပြင်ရာ၏။
 အဂဝတော၊ ဤ။ ပရာဝဿယာဟာ၊ တစ်ပါးသော မှီရာရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ န စ
 ယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ ကသ္မာ၊ ဟူမှုကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓအဂဝတော၊ သမ္မာ
 သမ္ဗုဒ္ဓ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) သင်္ခတ၊ အသင်္ခတအားဖြင့်ပြားသောပေသိမ်း
 သော တရားတို့ကို မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်ဟိုင်သားလျှင် အကြွင်းမရှိ သိမြင်
 ထော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝေဟမ္ပိဟိ အဗ္ဗုဒ္ဓ ဝေဝဒါ
 ဝီရိယာဒိ၊ ကို။ အာရိယော၊ သည်။ အာဟာ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏသမယေသိဒ္ဓန္တိ၊
 ကား။ ဗြာဟ္မဏလဒ္ဓိယာ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏အယူ၍။ ပါ၊ ဟူ၍။ ထင်ရှားသော။ ဝက္ခ
 မာနနယေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဇေတိဝါဒါဒိ ပဋိသိယတ္တံ၊ ဇာတိဝါဒ
 အစရှိသည်နှင့် ယှဉ်သော။ သံသန္တိတောတိ၊ ကား။ သဇ္ဇေတွာ၊ စပ်၍။ အဝိရုဒ္ဓံ၊
 မဆန့်ကျင်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ အာရိယေန၊ အင်္ဂဓမ္မပါလင်္ဂိကာဟောင်းအရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊
 ယခုအခါ၌။ ပေါတ္တကော၊ ဇေတိ၌။ ပဋိက္ခိပိတောတိ ပါဠော၊ ပဋိက္ခိပိတော
 တသောပါဌ်သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သော၊ ပါဠော၊ ထိုပဋိက္ခိပိတောဟူသော
 ပါဌ်သည်။ အယုတ္တောဝ၊ မသင့်သက်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အယုတ္တော၊ မသင့်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခေ ပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍မေးငြားအံ့။
 ဟိယတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဗြာဟ္မဏသမယသိဒ္ဓံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏
 အယုဏားဖြင့်ပြီးသော။ ဝိဇ္ဇာစရကံ၊ ကို။ အဂေါ၊ သည်။ န ပဋိက္ခိပတိ၊
 ဖယ်တော်မပူ။ အမ္မဋေန၊ သက်။ စိန္တိတံ၊ ကြံအပ်သော။ ဝဒေဝ ဝိဇ္ဇာစရကံ၊
 ဆိုဝိဇ္ဇာစရကံကိုသာလျှင်။ သဇ္ဇေတွာ၊ စပ်၍။ အဝိရုဒ္ဓံ၊ မဆန့်ကျင်သည်ကို။
 ကတွာ၊ ၍။ အနကရံ၊ အတုမရှိသော (ဝါ) အလွန်ကင်းတိမဝိသော။ ဝိဇ္ဇာစရကံ၊
 ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ တတွာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တောဝ၊
 သင့်သည်သလင်တည်း။

ဝါဒေါတိ၊ ကား။ လန္တံ၊ အယုတည်း။ ဝါ၊ တော။ ဝေပသော၊ နှုတ်ပြန်
 ဖြစ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗြာဟ္မဏသမယသိဒ္ဓံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏အယုဏား
 တော်ကို။ အာရိယော၊ သည်။ အာဟာ၊ သည်။ အာရိယော၊ သည်။ အာရိယော၊
 သည်လည်း။ ဝတ္ထုဗ္ဗတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် နှစ်အရာသော ဝိဇ္ဇာစရကံ

သည့်သာလျှင်တည်း။ ဣဒန္တိ၊ ကား၊ အဇ္ဈေနဇ္ဈာပန ယဇနံ ယာဇနာဒိကမ္ပံ၊
 ဗေဒင်ကိုသင်ခြင်း၊ သင်စေခြင်း၊ ယဇပူဇော်ခြင်း၊ ပူဇော်စေခြင်း စသော
 အမှုသည်၊ ဝေဿဿ၊ ကုန်သည်အား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ခတ္တိယဿ၊
 မင်းအား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ တဒညေသံ၊ ထိုမင်း၊ ကုန်သည်မှ တစ်ပါးကုန်သော
 သူတို့အား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့် (န ဝဇ္ဇတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာ ကြံယာကိုယူ၍
 ဟောဇနာ)။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို၊ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏(န သုဒ္ဓဿာတိ
 အာဒိဝစနန္တိ အတ္ထော-ဟူသော အဋ္ဌကထာဝါကျ၌လာသော အာဒိ သဒ္ဓါကိုယူ)
 သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ ဂေါတ္ထဝါဒမာနဝါဒေသု၊ ဂေါတ္ထဝါဒ၊ မာနဝါဒတို့၌။
 ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဂေါတ္ထဝါဒ၊ မာနဝါဒနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း။ ဂေါတ္ထ-
 ဝါဒေါတိ၊ ကား။ ဂေါတ္ထံ၊ အနွယ်ကို၊ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဝါဒေါ၊
 ဆိုသော အယူစကားတည်း။ ဣဒံ၊ ဤအဇ္ဈေနဇ္ဈာပန စသောအမှုသည်။
 ကဿပဿေဝ၊ က.ဿပအနွယ် အားသာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်မြတ်၏။ ကောသိ-
 ယဿ၊ ကောသိယအနွယ်အား။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်မြတ်။ ဣတိအာဒိဝစနံ၊ ဤသို့
 အစရှိသောစကားကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မာနဝါဒေါတိ၊
 ကား။ မာနံ၊ မာနကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ အတ္ထုက္ကံသနပရဝမ္ဘန-
 ဝသေန၊ မိမိကိုယ်ကိုချီးမြှောက်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝါဒေါ၊ ဆိုခြင်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤအဇ္ဈေနဇ္ဈာပနစသောအမှုသည်။ ဗြာဟ္မဏ-
 ယေဝ၊ အားသာလျှင်။ ဝဇ္ဇတိ၊ ၏။ သုဒ္ဓဿ၊ သူဆင်းရဲအား။ န ဝဇ္ဇတိ၊
 မသင့်မြတ် (ဝါ) မလျှောက်ပတ်။ ဣတိအာဒိဝစနံ၊ ကို၊ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဇာတိဝါဒေ ဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဇာတိသန္နိသိတဝါဒေ၊
 အမျိုးဇာတ်ကိုမှီသော အယူစကားကိုဆိုခြင်း၌။ ပဋိဗ္ဗဒ္ဓါ၊ စပ်ကုန်၏။ သဗ္ဗ-
 ဘ္ဗာတိ၊ ကား။ ဂေါတ္ထဝါဒဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါဒိသု၊ အနွယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ အယူဝါဒကို
 ဆိုခြင်း၌စပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဂေါတ္ထဝါဒဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါတိ၊ ကား။
 ဂေါတ္ထဝါဒေ၊ အနွယ်ကိုအကြောင်းပြု၍ဆိုသောအယူဝါဒ၌။ ဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါ၊ စပ်ကုန်၏။
 မာနဝါဒဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ယေ ဝါဒေါ၊ အကြင် အယူစကား
 တို့သည် (ပဝတ္တာ၌စပ်)။ အဇ္ဈေနဇ္ဈာပနယဇနယာဇနာဒယော၊ သင်ခြင်း၊
 သင်စေခြင်း၊ ယဇပူဇော်ခြင်း၊ ပူဇော်စေခြင်း အစရှိသည်တို့သည်။ ဗြာဟ္မဏ-
 ယေဝ၊ ပုဏ္ဏားအားသာလျှင်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အပ်ကုန်၏(ဝါ)သင့်မြတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊
 သို့။ အတ္ထုက္ကံသနပရဝမ္ဘနဝသေန၊ မိမိကိုယ်ကိုချီးမြှောက်ခြင်း၊ သူတစ်ပါး
 တို့ကိုကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချနှိပ်စက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟေ ဝါဒေါ၊
 ထိုအယူစကားတို့သည်။ မာနဝါဒဝိနိဗ္ဗဒ္ဓါ စ၊ မာနကို အကြောင်းပြု၍ ဆို
 အပ်သော အယူဝါဒနှင့်စပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓါတိ၊ ကား။ အာဝါဟဝိဝါဟေသု၊ သမီးပေးခြင်း၊ သမီးယူခြင်းမင်္ဂလာတို့၌။ ဝိနိဗဒ္ဓါ၊ ဖပ်ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ယေ ဝါဒါ၊ အကြင်အယူဝါဒတို့သည်။ ဝိနိဗဒ္ဓတ္ထယဝသေန၊ စပ်ခြင်းသုံးပါးတို့၏အပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ဂေါတ္ထဝိနိဗဒ္ဓ၊ မာနဝိနိဗဒ္ဓ၊ အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓ - ဟူသောသုံးပါး အပေါင်းကိုယူ)။ တံ၊ သင်သည်။ မံ၊ ငါတုရားကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးခြင်းငှါ။ အရဟသိ ဝါ၊ ထိုက်သလော။ တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊ ငှါ။ န ဝါ အရဟသိ၊ မထိုက်သလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တနကာ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ တေ ဝါဒါ၊ တို့သည်။ အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓါ စ၊ သမီးပေးခြင်း၊ သမီးယူခြင်းမင်္ဂလာနှင့် စပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထသေသံ၊ ဤအနက်ကြွင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ (နှာ-၂၆၆)သေ နယော တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကံ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။ အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓဘာဝဝိဘာဝနတ္ထံ၊ အာဝါဟဝိဝါဟနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ကို ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အရဟသိ ဝါ မံ တံ၊ န ဝါ မံ တံ အရဟသိတိ။ အရဟသိ-ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေဝံ တံ ဧဝံ ပါဠိံ၊ ကို။ ဇာတိဝါဒါဒီဟိ၊ ဇာတိဝါဒ အစရှိကုန်သော။ တိဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပဒေဟိ၊ တို့နှင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အာဝုတ္တိအာဒိနယေန၊ အာဝုတ္တိအစရှိသောနည်းအားဖြင့်။ ဇာတိ ဝါဒါဒယော၊ ဇာတိဝါဒအစရှိသည်တို့သည်။ ဒွိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ အတ္ထဒီပကာ၊ အနက်ကိုပြတတ်ကုန်၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒီကာဟောင်း ဆရာသည်။ ယေ ပန အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓါ၊ တေ ဧဝ သမ္ပန္နတ္ထယဝသေန အရဟသိ ဝါ မံ တံ၊ န ဝါ မံ တံ အရဟသိတိ ဧဝံ ပဝတ္တနကာတိ၊ ပဝတ္တနကာ-ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) ယေ ဝါဒါ၊ အကြင်အယူဝါဒတို့သည် (ဝါ)အယူစကားတို့သည်။ အာဝါဟဝိဝါဟဝိနိဗဒ္ဓါ၊ သမီးပေးခြင်း သမီးယူခြင်း မင်္ဂလာနှင့်စပ်ကုန်၏။ တေ ဧဝ ဝါဒါ၊ တို့သည်သာလျှင်။ သမ္ပန္နတ္ထယဝသေန၊ စပ်ခြင်းတို့၏ သုံးပါးတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တံ၊ သည်။ မံ၊ ငါတုရားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ အရဟသိ ဝါ၊ ထိုက်သလော။ တံ၊ သည်။ မံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ငှါ။ န ဝါ အရဟသိ၊ မထိုက်သလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္တနကာ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။

ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝိဇ္ဇာစရဏံ၊ ကို။ အဗ္ဗုဇ္ဇေန၊ သည်။ ပုဋ္ဌံ နန၊ မေးအပ်ပြီးသည် မဟုတ်တုံလော။ အထ၊ ထိုသို့မေးအပ်ပြီးသည်ဖြစ်ပါလျက် (ထည့်)။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဟံ၊ ထိုဝိဇ္ဇာစရဏကို။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ တတော

အဗ္ဗဒ္ဓောတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ တတ္ထ
 တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထို တတော အဗ္ဗဒ္ဓော အစရှိသောစကား၌။ ယတ္ထာတိ၊
 ကား။ ယသံ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိယံ၊ အကြင်ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ (ဤ
 အဋ္ဌကထာ၌။ ယတ္ထ-ဟုပါ၍ရှိ၏)။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိယံ-ဟူသော
 စကားကို(ကံထည့်)။ ပြာဟ္မဏသမယသိဒ္ဓံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ အယူအားဖြင့် ပြီးခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ လဂ္ဂိယာမာတိ၊ ကား။ ဩလဂ္ဂိ၊ ငြိကပ်ကုန်သည်။
 အန္တော၊ အတွင်းဝင်ကုန်သည်။ ဘဝိယာမ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ တတောတိ၊
 ကား။ တာယ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိယံ၊ ထိုဝိဇ္ဇာစရဏနှင့် ပြည့်စုံခြင်းမှ။ အဝက္ခိပိတိ၊
 ကား။ အဝစာသိ၊ ဆိုပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။
 အဝိဇ္ဇာစရဏာနိယေဝ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏမဟုတ်သော တရားတို့သည်သာလျှင် (ဝါ)
 ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇာစရ-
 ဏာနိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏမည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ မိစ္ဆာဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍။
 ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာစရဏေသု၊ တို့ကို။
 ဝိဘဇိယမာနေသု၊ ဝေဖန်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တတော၊ ထိုဝိဇ္ဇာစရဏမှ။
 ဒုရတော၊ အဝေးမှ။ အပနီတော နာမ၊ ပယ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ဧ။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသံ ပန ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိယံ၊ အကြင်ဝိဇ္ဇာ စရဏ၏
 ပြည့်စုံခြင်း၌။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိယံ-ဟူသောစကားကို (ထည့်)။
 အနုတ္တရဝိဇ္ဇာစရဏံ၊ အကုမရှိသော ဝိဇ္ဇာစရဏကို(ဝါ) မိမိထက် လွန်ကဲသော
 တရားမရှိသော ဝိဇ္ဇာစရဏကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဇာနန ကိရိယာယောဂေါ
 ဉာတုံ-ဟူသော ဇာနနကြိယာနှင့်ယှဉ်သော နောသဒ္ဓါသည်။ ယုဇ္ဇနကိရိယာ
 ယောဂေါ၊ နိယောဇေတိ-ဟူသော ယုဇ္ဇနကြိယာနှင့် ယှဉ်ရာ၌။
 ကမ္မမ္ပိ၊ ကံဖြစ်သော်လည်း။ ကတ္တာယေဝ၊ ကတ္တားသည်သာလျှင်။ ဥပပန္နော၊
 ပြည့်စုံ၏။ (ဝါ)ကပ်၍ရောက်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ကာရကာ၊ ကာရကတို့သည်။
 ပဓာနကိရိယာပေက္ခာ၊ ပဓာနကြိယာကိုင်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ
 နော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိ ဉာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ၊ ဝဇ္ဇတိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိသော အရာဌာနတို့၌။ ဝေ၊
 ဤအတူ။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။တတ္ထ နော နိယောဇေတိ ဟူသောအဋ္ဌကထာဝါကျ၌ နောသဒ္ဓါ
 သည် နိယောဇေတိ ဟူသော ယုဇ္ဇနကြိယာနှင့် ယှဉ်သော
 ကြောင့် ကံဖြစ်၏။ အယံ နော ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပတ္တိ
 ဉာတုံ ဝဇ္ဇတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာဝါကျ၌ နောသဒ္ဓါသည်
 ဉာတုံ-ဟူသော ဇာနနကြိယာနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် ကတ္တား
 ဖြစ်၏ဟုလို။]

သမုဒါဂမတောတိ၊ ကား၊ အာဒိသမုဋ္ဌာနတော၊ အစဉ်ဖြစ်သည်မှ။ စရဏ-
ပရိယာပနတ္တာ၊ စရဏ၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စရဏဝသေန၊
ဖြင့်။ နိယျာတေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။

၂၇၉။ ကာမံ ဝဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ကားသင့်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။
အဗ္ဗဋ္ဌဿ၊ ၏။ အသမပထဂမနံ၊ မညီမညွတ်သောခရီးသို့ သွားခြင်းကို။
နိဝါရေန္တော၊ တားမြစ်လိုသည်ဖြစ်၍။ သီလဝသေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နိယျာ-
တေတိ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူ၏။ ဣမေတ္တံ၊ ကို။ ဝိသာဝေတုံ စရဏပရိယာပနဗ္ဗူတိ၊
ပနဗ္ဗူ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗြဟ္မဇာလေ၊ ဗြဟ္မဇာလ
သုတ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ ခုဒ္ဒကာဒိဘေဒံ၊ ခုဒ္ဒကသီလ
စသည်အပြားရှိသော။ တိဝိဓံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ သီလံ၊ ကို။ သီလဝသေ-
နေဝါတိ၊ ကား။ သီလပရိယာယဝသေနဝ၊ သီလပရိယာယ်၏ အစွမ်းဖြင့်
သာလျှင်။ ကိဉ္စ ကိဉ္စ သီလန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဇာတိသိဒ္ဓံ၊ အမျိုး
ဇာတ်အားဖြင့်ပြီးသော။ အဟိံ သနာဒိယမနိယမလက္ခဏံ၊ သူတစ်ပါးတို့အား
မညှဉ်းဆဲခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော နိယမလက္ခဏာရှိသော။ အပ္ပ-
မတ္တကံ၊ အနည်း ငယ်မျှသော။ သီလံ၊ ကို။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တတာဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊
ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တနိ၊
မိမိ၌။ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော။ သီလမတ္တမ္ပိ၊ သီလမျှကိုလည်း။ နိဿယ၊
မှီ၍။ လဂ္ဂေယျ၊ ငြိကပ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝတ္ထ
တဗ္ဗေဝ လဂ္ဂေယျာတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဏသမယသိဒ္ဓေ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ အယူ
အားဖြင့်ပြီးသော။ တသ္မိံ တသ္မိံ ယေဝ သီလမတ္တေ၊ ထိုထိုသီလမျှ၌သာလျှင်။
စရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ လဂ္ဂေယျ၊ ငြိကပ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်
ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ တေ ဝစနံ၊ ထိုဋီကာဟောင်း
စကားကို။ အဋ္ဌကထာယမေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သာကာရဝစနဿ၊ အခြင်းအရာ
နှင့်တကွသော စကားကို။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိစာရေ-
တဗ္ဗံ၊ စူးစမ်းခြင်ဆင်အပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ တေ ဝစနံ၊ ထိုဋီကာဟောင်းဆရာ
ဆိုသောစကားသည်။ အဓိပ္ပါယမတ္တဒဿနံ၊ အဓိပ္ပာယ်မျှကိုပြကြောင်းဖြစ်သော
စကားတည်း။ အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤတတ္ထ တတ္ထေဝ
လဂ္ဂေယျ-ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ တတ္ထေဝ လဂ္ဂေယျာတိ၊

ကား။ အတ္တနိ၊ ဌ။ ဝိဇ္ဇမာနသီလမတ္တံ၊ ထင်ရှားရှိသောသီလမျှကို(ဝါ)ထင်ရှား
ရှိသော ပုဏ္ဏားတို့၏အလေ့အကျင့်မျှကို။ တသ္မိံ တသ္မိံယောဝ ပဋိသိယုတ္တဋ္ဌာနေ၊
ထိုထိုယုဉ်သင့်ရာအရပ်၌သာလျှင်။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ စရဏသမ္ပန္နာ၊
စရဏနှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လပေယျ၊ ငြိမ်းရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
သီလဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ နိယျာတေတိ၊ ပြီးဆုံးစေ၏။ ဣတိ၊ သို့။
သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ တဏှာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ
အားဖြင့်။ ပသင်္ဂါဘာဝတော၊ လျဉ်းပါးဖွယ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပရိ၊
အထက်၌။ စရဏဝသေနေဝ၊ ကျင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ (နာ-၂၆၇)
နိယျာတေတိ၊ ပြီးစေကော်မူ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။
ယံ ပနာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ရူပါဝစရ-
စတုတ္ထဇ္ဈာနနိဒ္ဒေသေနေဝ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနနိဒ္ဒေသဖြင့်သာလျှင်။ အရူပါ-
ဝစရဇ္ဈာနာနမ္ပိ၊ အရူပါဝစရဇ္ဈာနတို့၏လည်း (ဝါ)တို့ကိုလည်း။ နိဒ္ဒိဋ္ဌဘာဝါ-
ပတ္တိတော၊ ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းကြောင့်။ အဋ္ဌပိ သမာပတ္တိ-
ယော စရဏန္တိ နိယျာတိတာတိ၊ နိယျာတိတာ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိ-
ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တာနိပိ၊ ထိုအရူပါဝစရဇ္ဈာနတို့သည်
လည်း။ အင်္ဂသမတာယ၊ ဇ္ဈာနအင်္ဂါတို့မျှသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာ-
နေဝ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနမည်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
နိယျာတိတာတိ စ၊ နိယျာတိတာဟူသည်လည်း။ အသေသတော၊ အကြွင်း
အကျန်ရှိသောအားဖြင့်။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်ပြီး၍။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်ပြီ။
နိဒသိတာ၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိပဿနာ
ဉာဏတော ပနာတိ၊ ကား။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ ။ပ။ အာနေဉ္စပုတ္တေ
ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိတိအာဒိနာ၊ အဘိနိန္ဒာ-
မေတိ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဝိပဿနာဉာဏတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊
စ၍။

ဝိဇ္ဇာစရဏကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

စတုအပါယမုခကထာဝဏ္ဏနာ

၂၇၀။ အသမ္ပာပုဏ္ဏန္တောတိ၊ ကား။ အာရဘိတွာပိ၊ အားထုတ်ပြီး၍လည်း။
သမ္ပဇ္ဇိတံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ(ဝါ)ဝင်စားခြင်းငှာ။ အသက္ခောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်
ဖြစ်၍။ အဝိသဟမာနောတိ၊ ကား။ အာရဘိတုမေဝ၊ အားထုတ်ခြင်းငှာသာ
လျှင်။ အသက္ခောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍။ ခါရိတိ ဧတံ နာမံ၊ ခါရိ-
ဟူသော ဤအမည်သည်။ ဘာပသပရိက္ခာရဿ၊ ရသေ့ပရိက္ခရာ၏။ အဓိဝစနံ၊

သုတ္တံ]

စတုအပါယမုခကထာဝဏ္ဏနာ

၆၆

အမည်တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သော၊ ထိုရသေ့ပရိက္ခရာသည်။ အနေက၊
 ဘေဒေါ၊ တစ်ပါးမကများသောအပြားရှိ၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဝိဘဇိတော၊ ဝေဖန်
 ပြီး၍။ ဒသေတံ၊ ဌာ။ အရဏီတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထိုအရဏီ အစရှိသောဝါကျ၌။ အရဏီတိ၊ ကား။
 ဟေဋ္ဌိမုပရိမဝသေန၊ အောက်အထက်၏အစွန်းဖြင့်။ အဂ္ဂိမေနကံ အရဏီဒွယံ၊
 မီးကိုမှတ်တတ်သော(ဝါ) မီးကိုဖြစ်စေတတ်သော မီးပွတ်ခုံ မီးပွတ်လေး နှစ်ခု
 တို့၏ အကြောင်းတည်း။ ကမဏ္ဍလူတိ၊ ကား။ ကုဏ္ဍိကာ၊ ကရားတည်း။ သုဇာတိ၊
 ကား။ ဟောမဒဗ္ဗိ၊ မီးမွေ့ယောက်မတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သုဇာသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ဟောမကမ္မနိ၊ မီးပူဇော်သောအမှု၌လည်းကောင်း။ ဟဗျန္ဓာဒီနံ၊ ယဇ်
 ပူဇော်သော ထမင်းအစရှိသည်တို့ကို။ ဥဒ္ဓရဏတ္ထံ၊ ထုတ်ယူခြင်းငှာ (ဝါ) ခူးယူ
 ခြင်းငှာ။ ကတဒဗ္ဗိယံ၊ ပြုအပ်သောယောက်မ၌လည်းကောင်း။ ဝုတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။
 တံ ဥဒါဟရဏံ၊ ထိုဥဒါဟရဏံသည်။ ယထာ ကတမံ၊ အဘယ်နည်းဟူမကား။
 ကုဋ္ဌဒန္တသုတ္တေ၊ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ်၌။ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနန္တိ၊
 ပဂ္ဂဏန္တာနံ အစရှိသည်တည်း။ (တစ်နည်း) ယထာကံ၊ အဘယ်ပါဌ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမကား (တံသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ္တေ၊ ၌။ ပဌမော ဝါ ဒုတိယော
 ဝါ သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနန္တိ ယထာ၊ ပဂ္ဂဏန္တာနံ-ဟူသော ပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။
 (အနက်ကား) သုဇံ၊ ယဇ်ပူဇော်သော ယောက်မကို(ဝါ)ယဇ်ကြီးပူဇော်သော
 အလှူကိုခံရာအရပ်၌ ဆွမ်းဝေင်ကော်၍ လှူသောယောက်မကို။ ပဂ္ဂဏန္တာနံ၊
 ကိုင်သောသူတို့တွင်။ ပဌမော ဝါ၊ ရှေးဦးစွာသော သူသည်လည်းကောင်း။
 ဒုတိယောဝါ၊ နှစ်ယောက်မြောက်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 (သုဇံ ပဂ္ဂဏန္တာနန္တိ မဟာယာဂံ ပဋိဂ္ဂဏနဌာနေ ဒါနကဋ္ဌဉ္စူ ပဂ္ဂဏန္တာနံ၊
 ၎င်းအဋ္ဌကထာ)။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။
 ဣမသ္မိံယေဝ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌သာလျှင်။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ
 ဒီကာဟောင်းဆရာသည်။ သုဇာတိ ဒဗ္ဗိတိ၊ ဒဗ္ဗိ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဟဗျန္ဓာဒီနံ၊ ယဇ်ပူဇော်သောထမင်း အစရှိသည်တို့ကို။
 သုဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူလွယ်စိမ့်သောငှါ။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သုဇာ၊ မည်၏။ ကေဝိ ပန၊ အချို့သောဆရာတို့သည်ကား။
 ဣမဗ္ဗံ၊ ကို။ အဝိစာရေတွာ၊ မစုံစမ်းမဆင်ခြင်မှု၍။ တုန္တတ္ထမေဝ၊ အပ်ဟူ
 သောအနက်ကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ သုစိတိ၊ ဟူ၍။ ပဌန္တိ၊
 ရွတ်ဆိုကြကုန်၏။ တံ၊ ထိုသုစိယူ၍ရွတ်ဆိုခြင်းသည်။ အယုတ္တမေဝ၊
 မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ

ဦးကာဟောင်းဆရာသည်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် (ဝါ) ထိုအတူ။ အဝဏ္ဏတတ္တာ၊ မဖွင့်အပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စမတံ အဒတိ၊ စားတတ်၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စမရော၊ မည်၏။ မိဂဝိသေသော၊ သားအထူးကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုစမရမည်သောသားအထူး၏။ ဝါလေန၊ အမြီးဖြင့်။ ကတ၊ ပြုအပ်သော။ ဗီဇနီ၊ ယပ်သည်။ စာမရာ၊ မည်၏။ (တစ်နည်း)။ တဿ၊ ၏။ ဝါလေန၊ ဖြင့်။ ကတ၊ သော။ ဗီဇနီ၊ ယပ်တည်း။ စာမရာ၊ စမရမည်သောသား၏အမြီးဖြင့် ပြုအပ်သောယပ်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တိဒဏ္ဍတ်သဋ္ဌိကာဒိနိ၊ လုံတံသုံးခွ၊ အိုးသုံးအိုး အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟာတိ၊ ၏။ ကုစ္ဆိတေန၊ စက်ဆုပ်အပ်သော။ ဝင်္ကာကာရေန၊ ကောက်သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာဇော၊ မည်၏။ ယထာ ကိ၊ မူကား။ ကာလဝဏန္တိ ယထာ၊ ကာလဝဏ် ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း (ကုစ္ဆိတံ အာလဝဏံ ကာလဝဏံ-ဝစနတ္ထပြု။) (ဝါ) ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ မိပိ၊ တာရံ၊ ဝန်ကို။ ကစတိ၊ ဗန္ဓတံ၊ ဖွဲ့တတ်၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝန်ကိုဖွဲ့ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ ကာဇော၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒုဝိဓေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည့်လည်းဖြစ်သော။ ပဒံ၊ ကာဇော၊ ကာစ ဟူသောပုဒ်ကို။ သဒ္ဓဝိဒ၊ သဒ္ဓါမြင်သိပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ခါရိဘရိတန္တိ၊ ကား။ ခါရိဟိ၊ ရသေ့ပရိ ခုရာတို့ဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်စုံသော။ ဧကေန၊ တစ်ခုသော။ ဝိကာရေန၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းဖြင့်။ ပဒံ၊ ကို။ ပရေတော၊ ပွား၍။ ခါရိ-ဝိဓိန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဌန္တာနံ၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်သောဆရာတို့။ ဝါဒေ၊ အယူ၌။ သမုစ္စယသမာသေန၊ သမုစ္စသုံးသမာသဖြင့်(ဝါ)ဒွန်သမာသ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေဇ္ဇော၊ ၍။ ယေ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဥပသမ္ပန္နဿ၊ မြင့်မြတ်သောအဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ သာသနိကောပိ၊ သာသနာတော်၌ဖြစ်သော်လည်း (ဝါ) သာသနာတော်၌ အကျုံးဝင်သော်လည်း။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ယောက်သော။ အနုပသမ္ပန္နော၊ လူသာမဏေသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ ခိဏာသဝသာမဏေရောအပိ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသောရဟန္တာသာမဏေ သော်လည်း။ ပရိစာရကောဝ၊ အလုပ်အကျွေးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။ ဗာဟိရကပဗ္ဗဇိတေ၊ သာသနာတော်မှအပ ဖြစ်သောရသေ့ရဟန်း၌။ ကိမင်္ဂံ ပန၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရှိအံ့နည်း။ ဣတံ အနု ယောဂံ၊ ဤသို့မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ တတ္ထ၊ ထိုပရိစာရက၌။ ဝိသေသံ၊ အထူးကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ ကာမဉ္ဇာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝိတ္တံ၊ ၏။ ဝုတ္တနယေနာတိ၊ ကား။ ကပ္ပိယံ ။ပ။ (နှာ-၂၆၈) ဝတ္ထကရဏာဝသေ

သုတ္တံ]

စတုအပါယမုခဝဏ္ဏနာ

၅၈

နာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနေကသတသဟဿသံဝရဝိနယ သမာဒါနဝသေန၊ အသိန်းမကသောသံဝရဝိနည်းကို ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပသမ္ပန္နဘာဝဿ၊ မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော ရဟန်းအဖြစ်၏။ ဝိသုဋ္ဌဘာဝတော၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခိဏာသမ သမဏေရောပိ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိသော ရဟန္တာသာမဏေ သည်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သောရဟန်း၏။ ပရိစာရကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။

(ဂါထာအနက်) သိက္ခာ၊ ရဟန်းတို့သည်ကျင့်အပ်ကုန်သော(ဝါ)ဆည်းပူး ကျင့်သုံးအပ်ကုန်သော။ ယေ သံဝရဝိနယာ၊ အကြင် သံဝရဝိနည်းတို့သည်။ (ဝါ) အကြင်ကာယဒွါရ ဝစီဒွါရကို စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့ ကြောင်းကိုယ်နှုတ်ကို ဆုံးမကြောင်းဖြစ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဂဏနဟော၊ အရေအတွက် သင်္ချာအားဖြင့်။ (ထည့်)နဝကောဋ္ဌိသဟဿနိ၊ ကုဋေကိုးထောင်တို့သည် လည်းကောင်း။ အသိတိသတကောဋ္ဌိယော၊ ကုဋေတစ်ရာရှစ်ဆယ်တို့သည်လည်း ကောင်း။ ပညာသ သတသဟဿနိ၊ ငါးသန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အပရော တပါးကုန်သော။ ဆတ္တိံသသဟဿနိ၊ သုံးသောင်းခြောက်ထောင်တို့သည် လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဧတေ သံဝရဝိနယာ၊ ထိုသံဝရဝိနည်းတို့ကို။ (ဝါ) ထိုကုဋေကိုးထောင်- တစ်ရာရှစ်ဆယ် ငါးသန်းသုံးသောင်းခြောက်ထောင်ကုန်သော သံဝရဝိနယ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝိနယသံဝရေ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၌။ သမ္ပုဒေန၊ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပကာသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ(ဝါ)ဟောတော်မူအပ် ကုန်ပြီ။ သဂီတိကာရေဟိ၊ ဝိနည်းကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သောရဟန္တာအရှင်မြတ် တို့သည်။ ပေယျာလမုခေန၊ နည်းတူကျမြုပ်ထားခြင်း ပေယျာလနည်း အမြွက် အားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အကျဉ်းပြအပ်ကုန်ပြီ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တပ္ပတေဒါနံ၊ ဝိသုဒ္ဓိပင် ၌ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ အနေကသတသဟဿာနံ၊ အသိန်းမကကုန်သော။ သံဝရဝိနယာနံ၊ တို့ကို။ သမာဒါယ။ ကောင်းစွာဆောက်တည်၍ (ဝါ)ကောင်းစွာယူပြီး၍။ သိက္ခနေန၊ ကျင့်သဖြင့်(ဝါ)ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ ဥပရိဘူတာအဂ္ဂဘူတာ၊ အမြတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္ပဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပသမ္ပဒါ၊ ဥပသမ္ပဒါမည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တာယ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ထိုမြတ် သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သောရဟန်း သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ ဧသ ဧသော ပုထုဇ္ဇန

ဘိက္ခု၊ ထိုပုထုဇဉ်ဖြစ်သောရဟန်းသည်။ ဥပသမ္ပန္နော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၏။

အယံ ပနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တလက္ခဏော၊ အကြင်ကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိသော။ တာပသော၊ ရသေ့သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တာပသ၊ ရသေ့ တို့သည်။ ကမ္မဝါဒိကိရိယာဝါဒိနော၊ ကမ္မဝါဒိ၊ ကိရိယာဝါဒိအယူရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သာသနဿ၊ ၏။ ပဋ္ဌာဏီဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်မယ့်နသဖွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ သာသ နဿ၊ ၏။ ပဋ္ဌာဏီဘူတာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်(လိုက်)တတော၊ ထို့ကြောင့်(ထည့်)ပဗ္ဗဇိဟုံ၊ ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းငှါ။ အာဂတာနံ၊ ရောက်လာကုန် သော။ နေသံ၊ ထိုကမ္မဝါဒိကိရိယာဝါဒိရသေ့တို့အား။ တိတ္ထိယပရိဝါသေန၊ တိတ္ထိယ ပရိဝတ်နှင့် (ဝါ) တိတ္ထိတို့သည် ကျင့်အပ်သောပရိဝတ်နှင့်။ ဝိနာဝ၊ ကင်း၍ သာလျှင်။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝါခန္ဓကဋ္ဌ၊ ပဗ္ဗဇော၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုရသေ့တို့ အား။ တပေါ၊ အကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တကာရဿ၊ တအက္ခရာ၏။ ဒီသံ၊ ကံ။ ကတော၊ ၍။ တာပသ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ လောမသတိအာ ဒီသုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ အဿတ္ထုတ္တေ၊ အဿတ္ထိအနက်၌။ သ၊ ပစ္စယံ၊ သပစ္စည်းကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခိကာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိသော။ သာမဏေရောအပိ၊ ရဟန္တာသာမဏေသည်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ ပရိစာရကောဝ၊ အလုပ်အကျွေးသည်သာလျှင်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ကားဖြစ်၏ရှင့်။ ပန တထာပိ။ သော်လည်း။ သော သာမဏေရော၊ ထိုရဟန္တာသာမဏေသည်။ ဝတ္ထကရဏမတ္တေနဝ၊ ဝတ်ကိုပြုကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ လာမကဘာဝေန၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပရိစာရကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တု၊ ထိုမှတပါး။ တာပသော၊ သည်။ ဂုဏဝသေန စဝ၊ ဂုဏ်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝေယျာဝစ္စကရဏဝသေန စ၊ အမှူ ကြီးငယ်ကိုပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ လာမကဘာဝေနဝ၊ ယုတ် သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ပရိစာရကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္ထ ကရဏမတ္တေန၊ ဝတ်ကိုပြုကာမျှဖြင့်။ ပရိစာရကော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

ဝေံ၊ သို့။ ဣမေသံ၊ ဤရဟန္တာသာမဏေ ရသေ့တို့၏။ နာနာကရဏံ၊ အထူးထူးသောအကြောင်းကို (ဝ၊) အသီးအသီးကွဲပြားခြင်းကိုပြုကြောင်းဖြစ်သောအထူးကို။ သန္တာယ၊ ရည်ရှိ။ တာပသသေဝ၊ ၏သာလျှင်။ ပရိစာရကလ၊ အလုပ်အကျွေး၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကသ္မာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စောဒကော၊ သည်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ စောဒေတိ၊ ၏။ ယသ္မာတ်အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယာ၊ သည်။ ကာရဏံ၊ ကို။ ဒသေတွာ၊ ၍။ ပရိဟရတိ၊ ပယ်ဖြေ၏။ ဝေံ၊ သို့။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပရိဟရိတံ၊ ပယ်ဖြေအပ်ပြီးသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဝရိတံ၊ ဖွင့်ခြင်းငှါ။ ဣမသ္မိဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အသက္ကောန္တန္တိ၊ ကား။ အသမတ္ထနန၊ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သဖြင့်။ ဝိဗုဒ္ဓိပဇ္ဇန္တိ၊ ဖောက်ပြန်၍ကျင့်သော။ အလဇ္ဇိ၊ အလဇ္ဇိရဟန်းကို။ ခုရဓာရူပမန္တိ၊ ကား။ ခုရဓာရနံ၊ သင်တုန်းဓားသွားတို့၏။ မတ္ထကေနေဝ၊ ထိပ်ဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ခွံသာလျှင်။ အက္ကမိက္ခာ၊ နင်း၍။ ဂမန္တပမံ၊ သွားခြင်းဥပမာရှိသော။ ဗဟုဇနသမ္ပတာတိ၊ ကား။ မဟာဇနေန၊ များစွာသောလူသည်။ သေဌသမ္ပတာ၊ မြတ်၏ဟူ၍သမုတ်အပ်၏။ အညေတိ၊ ကား။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော၊ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဣဓာတိ၊ ကား။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်၌။ ယေတာပသာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒေန၊ မိမိအလိုဆန္ဒနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇေတာပသာ၊ တို့သည်။ သဆန္ဒဇရိနော၊ မည်ကုန်၏။ ယထာကာမံ၊ အလိုအတိုင်း (ဝါ) မိမိအလိုအားလျော်စွာ။ ပဋိပန္နကာ၊ ကျင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနုသိက္ခန္တောတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌာနဂတိယာ၊ မြင်မြင်သို့အစဉ်လိုက်သဖြင့်။ သိက္ခန္တေ၊ ကျင့်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တာပသာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဗဟုကာ၊ များကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဗဟုကာ၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (နှာ ၂၆၉) ကုဒါလပိဋကနံ၊ ပေါက်တူးခြင်းဘောင်းတို့၏။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဟေ၊ ဤ။ ဝုတ္တမေဝ၊ တည်း။ ဗဟုဇနကုဟာပနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဗဟုနော၊ များစွာသော။ ဇနဿ၊ လူ၏။ ဝိမ္မာပနတ္ထံ၊ အံ့ဖွယ်သရဲကိုဖြစ်စေခြင် ငှါ (ဝါ) အံ့ဩဖွယ်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အပ္ပိသာလန္တိ၊ ကား။ အပ္ပိဟုတ္တသာလံ၊ မီးပူဇော်ရာဇရပ်ကို။ နာနာဒါရူဟိတိ၊ ကား။ ပလာသရက္ခန္ဓာဒိဟိ၊ ကောက်ရိုး၊ သစ်၊ တုတ်၊ လှံ တံအရိကုန်သော။ နာနာဝိဓသမိဓာဒါရူ ဟိ၊ အထူးထူးအပြားပြားကုန်သော မီးလောင်စာထင်းဖျံ့ဖြင့်။ ဟောမကရဏဝသေ နာတိ၊ ကား။ ယညကရဏဝသေန၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကိုပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။

တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒကဝသေန၊ ရေ၏အစွင်းဖြင့်။ ပါနာဂါရံ၊ မည်၏(ဝါ) ရေတင်းကုပ်မည်၏ (ဝါ) ရေအိုးစင်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌပေတာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ယံ တတ္ထပုဋ္ဌံ ဝါ၊ အကြင်ထမင်းထုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ယာနိ တဏှုလာဒိနိ ဝါ၊ အကြင်ဆန်အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ အမ္မိယယာဂု နာမ၊ မည်သည်ကား။ တက္ကာဒိအမ္မိလသံယုတ္တာ၊ ရက်တက်ရည်အစရှိသောအချဉ်နှင့်ယှဉ်သော။ ယာဂု၊ ယာဂုတည်း။ တဏှာဒိဟိ၊ တဏှာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အာမသိတဗ္ဗတော၊ သုံးသပ်အပ်သောကြောင့်။ စိဝရာဒိ၊ သင်္ကန်းအစရှိသည်သည်။ အာမိသံ နာမ၊ မည်၏။ ဝဇ္ဇိယာတိ၊ ကား။ ဒိဂုဏတိဂုဏာဒိဝဇ္ဇိယာ၊ နှစ်ဆတက်၊ သုံးဆတက်ပွားခြင်းဖြင့်။ ကုဋုမ္ပံ သဏှပေသိတိ၊ ကား။ ခနံ၊ ဥစ္စာကို။ ပကိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေ၏။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော(ဝါ)ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ နိဒဿနမတ္တေန၊ ညွှန်ပြကာမျှဖြင့် (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ပနဿ ပဋိပတ္တိမုခန္တိ၊ ဟူ၍(ဝါ)မုခဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဣဒံ ပါဠိဝစနံ၊ ဤပါဠိတော်စကားသည်။ စတုတ္ထဿ၊ လေးယောက်မြောက်သော။ အဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကောဟညပဋိပတ္တိယာ၊ အံ့ဖွယ်သရဲကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသောအကျင့်၏။ မုခမတ္တံ၊ အမြွက်မျှတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ ကား။(တစ်နည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုခမတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ ငြားအံ့။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုစတုတ္ထပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နာနာဝိဓေန၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ ကောဟညေန၊ အံ့ဩဖွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ လောကံ၊ လောကကို(ဝါ)လူကို။ ဝိမ္မာပယန္တော၊ အံ့ဩဖွယ်ကိုဖြစ်စေလျက်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ အဇ္ဈတိ၊ နေ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမိနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝေန္တိ၊ ကား။ တတ္ထ ပါနိယံ ဥပဋ္ဌပေတာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

သဗ္ဗာပိ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာ နိဒ္ဒိဋ္ဌာတိ၊ ဟူ၍။ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာနနယေန၊ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်နည်းအားဖြင့်။ ဒဿိတမေဝ၊ ပြအပ်ပြီးသော ရသေ့ကိုသာလျှင်။ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနနယေန၊ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန်နည်းအားဖြင့်။ ဝိဝရိတံ၊ ငှါ။ အဋ္ဌဝိဓာဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ခလာဒိသု၊ ကောက်နယ်ဟလင်း အစရှိသည်တို့၌။ မနုဿနံ၊ တို့၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ဥပတိဋ္ဌိတော၊ အနီး၌ရပ်၍။ ဝိဟိမ္မဂ္ဂမာသတိလာဒိနိ၊ ကောက်စပါး ပဲနောက် ပဲကြီး နှမ်း အစရှိသည်တို့ကို။ ဘိက္ခာရေယ

နိယာမေန၊ ဆွမ်းခံသောနည်းအားဖြင့်(ဝါ)ဆွမ်းအကျိုးငှါ သွားလာလှည့်လည်
သောနည်းအားဖြင့်။ သင်္ကတံ၊ စုရုံး၍။ ဥဉ္ဇနံ၊ ဆွမ်းခံခြင်းသည်။ ဥဉ္ဇာ၊
မည်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုရသေ့တို့အား။ သာ ဝေ၊ ထိုဆွမ်းခံခြင်းသည်ပင်လျှင်။
စရိယာဝုတ္တံ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊
ထိုရသေ့တို့သည်။ ဥဉ္ဇာစရိယာ၊ မည်ကုန်၏။ အဂ္ဂိပက္ကိကာယ၊ မီးဖြင့်ကျက်ခြင်း
ရှိသော။ တတ္တဘိက္ခာယ၊ ထမင်းကိုတောင်းခြင်းဖြင့်။ ဇီဝန္တိ၊ အသက်မွေးကုန်၏။
ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂိပက္ကိကာ၊ မည်ကုန်၏။ အဂ္ဂိပက္ကိကာမီးဖြင့်ကျက်
ခြင်းရှိသောထမင်းကိုတောင်းခြင်းဖြင့် အသက်မွေးကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။
အနဂ္ဂိပက္ကိကာ၊ မီးဖြင့် ကျက်ခြင်း ရှိသော ထမင်းကို တောင်းခြင်းဖြင့်
အသက်မွေးကုန်သည် မဟုတ်ကုန်။ တဏှုလဘိက္ခာယ ဝေ၊ ဆန်ကို
တောင်းခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဇီဝိကာ၊ အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတံ အယံ
အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ရသေ့နှစ်ယောက်တို့၏
အထူးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဥဉ္ဇာစရိယာ၊ ဥဉ္ဇာစရိယရသေ့တို့သည်။ ခလဒဒိန္နိ၊ ကောက်နယ်
တလင်း အစရှိသည်တို့သို့။ ဝန္တော၊ ၍။ ဥပတိဋ္ဌိတော၊ အနီး၌ရပ်ပြီး၍။ မနုဿေဟိ၊
တို့သည်။ ဒိယျမာနံ၊ လှူအပ်သော။ ခလဂ္ဂံ နာမ၊ တလင်းအညွန့်အဖျားမည်သော။
ဓညံ၊ စပါးကို။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ ခံကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ အနဂ္ဂိပက္ကိကာ၊ အနဂ္ဂိပက္ကိကရသေ့
တို့သည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောစပါးကို။ အပဋိဂ္ဂဏိတော၊ မခံယူမူ၍။
တဏှုလမေဝ၊ ဆန်ကိုသာလျှင်။ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ခံယူကုန်၏။ ဣတံ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီး
သည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုဥဉ္ဇာစရိယရသေ့ အနဂ္ဂိပက္ကိကရသေ့တို့၏။ ဝိသေ
သော၊ အထူးတည်း။ ယေ တာပသာ၊ တို့သည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ န ပစန္တိ၊
မချက်ကုန်။ ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ တာပသာ၊ တို့သည်။ အသာမပါ
က၊ မည်ကုန်၏။ ပက္ကဘိက္ခာယ ဝေ၊ ကျက်ပြီးသောထမင်းကို တောင်းခြင်း
ဖြင့်သာလျှင်။ ဇီဝိကာ၊ အသက်မွေးတတ်ကုန်၏။ အယော ဝိယ၊ သံကဲ့သို့။
ကဋ္ဌိနော၊ ကြမ်းတမ်းခက်မာသော။ မုဋ္ဌိပ္ပမာဏော၊ လက်စစ်ဆုပ်အတိုင်းအရှည်
ရှိသော။ ပါသာဏော၊ ကျောက်သည်။ အယ၊ မုဋ္ဌိနာမ။ မည်၏။ ယေ တာပသာ၊
တို့သည်။ တေန၊ ထိုအယမုဋ္ဌိမည်သောလက်စစ်ဆုပ်ပမာဏကျောက်ဖြင့်။
ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ (ဝါ) သစ်ခေါက်ကိုတုခွာ၍အသက်မွေးတတ်ကုန်၏။
ဣတံ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ တာပသာ၊ တို့သည်။ အယမုဋ္ဌိကာ၊ မည်ကုန်၏။
ဒန္တေန၊ သွားဖြင့်။ ဥပ္ပါဋိတံ၊ ခွာနုတ်အပ်သော။ ဝက္ကလံ ရုက္ခတ္တစော၊
သစ်ခွံသည်။ ဒန္တဝက္ကလံ၊ မည်၏။ ယေ တာပသာ၊ တို့သည်။ တေန၊

၇၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

[၃-အမူဋ္ဌ

ထိုသွားဖြင့်ခွာနုတ်အပ်သောသစ်ခွံဖြင့်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏(ဝါ)အသက်
 မွေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ တာပသ၊ တို့သည်။
 ခန္တဝက္ကလိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ တာပသ၊ တို့သည်။
 ဖဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ရုက္ခာဒိတော၊ သစ်ပင်အစရှိသည်မှ။ ပါတာပိတံ၊ ကျစေ
 အပ်သော။ ဖလံ၊ အသီးကို။ သီလေန၊ အလေ့အားဖြင့်။ ဘုဉ္ဇန္တိ၊ စားတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ တာပသ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တဖလဘော
 ဇီနော၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဍုပလာသသဒ္ဓဿ၊ ။ ကေသေသနယေန၊ ကေသေသ
 နည်းအားဖြင့်။ ဇိဏ္ဏတာယ၊ ရင့်ရော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍုဘူတံ၊ ဖျော့
 စော့သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပလာသဉ္ဇေဝ၊ သစ်ရွက်လည်းကောင်း။ ဇိဏ္ဏပက္က
 ဘာဝေန၊ ရင့်မှည့်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ တံ သဒိသံ၊ ထိုသစ်ရွက်ရော်နှင့်
 တူသော။ (နှာ-၂၇၀)ပုပ္ဖဖလာဒိ စ၊ အပွင့်အသီးအစရှိသည်လည်းကောင်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ။ တေန၊
 ကြောင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ သယံပတိတာနေဝ ပုပ္ဖဖလပဏ္ဍုပလာသဒိန္နိ
 ဓါဒန္တယာပေဇ္ဇိတိ၊ ယာပေဇ္ဇိ ဟူသောစကားကို။ ငက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ ယေ
 တာပသ၊ တို့သည်။ တေန၊ ထိုအပွင့်အသီးအရွက်ဖြင့်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။
 (ဝါ)အသက်မွေးတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ တာပသ၊ တို့သည်။
 ပဏ္ဍုပလာသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ သယံပတိတပဏ္ဍုပုပ္ဖဖလဘောဇီနော၊ အလံလို
 ကြွေကျသော အရွက်အသီးအပွင့်ကို စားလေ့ရှိကုန်သောရသေ့တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဋ္ဌဝိဓေပိ၊ ရှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်
 စသော။ တေ တာပသေ၊ ထိုရသေ့တို့ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။
 ဒသေတံ၊ ငှါ။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။
 ဧကနိယဇဋ္ဌိလဝတ္ထု၊ ဧကနိယရသေ့၏ဝတ္ထုကို။ နန္ဒကဝဏ္ဏနာယ၊ မဟာဝါ ခန္ဓကအ
 ဖွင့်၌။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ။

သင်္ခါယိတောတိ၊ ကား။ ဘိက္ခာစရိယဝသေန၊ ဆွမ်းခံသည်၏အစွမ်းဖြင့်
 (ဝါ)ဆွမ်းအကျိုးငှါ သွားလာလှည့်လည်သည်၏အစွမ်းဖြင့် (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဧကဇ္ဈံ၊
 တပေါင်းတည်း။ ကတွာ၊ ၍။

တဏှုလဘိက္ခန္တိ၊ ကား။ တဏှုလမေဝ၊ ဆန်သည်သာလျှင်။ ဘိက္ခံ၊
 မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ဘိက္ခိတဗ္ဗာ ယာစိတဗ္ဗာ၊ တောင်းအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဘိက္ခာ၊ မည်၏။ (ဝါ) ကား။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အယံ၊
 ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘိက္ခာ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဘိက္ခာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဏှုလဒိသုပိ၊ ဆန်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ နိရုဇ္ဈော၊

ထင်၏။ တေန၊ ကြောင့်၊ ပစိတွာ ပရိဘုဉ္ဇန္တိတိ၊ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝပရိယေဋ္ဌိ နာမ ဒုက္ခဘိက္ခဝ၊ ကား။ ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏။ ဂေဟတော၊ တစ်အိမ်မှ။ ဂေဟံ၊ တစ်အိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွားပြီး၍။ ဘိက္ခဝယ၊ ထမင်းကို။ ပရိယေကနာ နာမ၊ ရှာမှီးရခြင်းမည်သည်။ ဒီနဝုတ္တိတာနေ၊ ဆင်းရဲသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခဘ၊ မည်၏ (ဝါ) ဆင်းရဲ၏။ (ဒီနသဒ္ဓါ ဒုက္ခဝါစကမုတ်)။

ပန၊ ပါး။ ယေ တာပသာ၊ တို့သည်။ ပါသာဏဿ၊ ကျောက်ကို။ ပရိဂ္ဂဟော နာမ၊ ကိုင်ယူရခြင်းမည်သည်။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရသေ့ရဟန်းအား။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဒန္တဟေဝ၊ သွားတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ရုက္ခတ္တစံ၊ သစ်ခွံသစ်ခေါက်ကို(ထည့်)။ ဥပ္ပါဋေတွာ၊ နုတ်ခွာ၍။ ခါဒန္တိ၊ ခဲစားကုန်၏။ တေ တာပသာ၊ တို့သည်။ ဒန္တဝဏ္ဏလိကာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကနယော၊ အဋ္ဌကထာမှလွတ်သောနည်းတည်း။

ပဏ္ဍုပလာသသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပုပ္ဖဖလဝိသယောပိ၊ အပွင့်အသီးအရာရှိသော်လည်း။ သဒိသတာကပ္ပနေ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကိုကြံခြင်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။ ပုပ္ဖဖလပဏ္ဍုပလာသဒီနီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။

တေတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍုပလာသိကာ၊ ပဏ္ဍုပလာသိကရသေ့တို့သည် (ဝါ) ထိုအပွင့်အသီးအရွက်ဖြင့်အသက်မွေးကုန်သောရသေ့တို့သည်။ တေ ဝစနံ၊ ဤပဏ္ဍုပလာသိကာ ဟူသောစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာလည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ အညေသမ္ပိ၊ တပါးကုန်သောရသေ့တို့၏လည်း။ တထာဘေဒသမ္ပဝတော၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အထူးအပြား၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ပါပုဏနဋ္ဌာနေတိ၊ ကား။ ဂဟေတုံ၊ လက်ဖြင့်ဆွတ်ခူး၍ ယူခြင်းငှါ။ သမ္မာပုဏနဋ္ဌာနေ၊ လက်ဖြင့်လှမ်းမီရာအပေါ်၌။ ဧကရုက္ခတောတိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပဂတရုက္ခတော၊ ကပ်ရောက်သောသစ်ပင်မှ။

ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော လေးယောက်သောရသေ့ဖြင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တာပသပဗ္ဗဇော၊ ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်တို့ကို။ နိဋ္ဌိဋ္ဌာ၊

ညွှန်ပြအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာ၊ ဤသို့စောဒနာခြင်းကို။ တာဝပဌမံ၊ စွာ။ န ဝိသောဓိတာ၊ သေုတ်သင်အပ်သေး။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[စာအုပ်မူ၌ န တာဝ ဝိသောဓိတာတိအာဒိ စတုဟိ ဝေါတိ အာဟ ဣမာ ပနာတိ ဟုပါ၍ရှိ၏။ မှား၍နေ၏။ သတိပြု။]

စတုဟိ ယေဝါတိ၊ ကား။ ခါရိဝိမောဒါယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာဟိ၊ ပါဠိတော်၌ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ပဝတ္ထုဖလဘောဇနိကာ စ၊ ဖြစ်သော သင်ပင်မှ ကျစေအပ်သော အသီးကို စားကုန်သောရသေ့တို့လည်းကောင်း။ ကန္ဓမူလဖလဘောဇနိကာ စ၊ သင်ဥ၊ သင်ဖု၊ သင်မု၊ သင်သီးကိုစားကုန်သော ရသေ့တို့လည်းကောင်း။ အဂ္ဂါဂါရိကာ စ၊ မီးကိုလုပ်ကျွေးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် မီးတင်းကုပ်၌နေကုန်သောရသေ့တို့လည်းကောင်း။ အာဂါရိကာ စ၊ နေသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်အိမ်သို့ကပ်ရောက်သောရသေ့တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ သို့။ စတုဟိ ဧဝံလေးယောက်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာဟိ၊ ရသေ့ရဟန်းဒ ဖြစ် ထ့်ဖြင့်။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်စပ်)။ အဂါရံ ဘဇန္တိတိ၊ ကား။ အဂါရံ၊ အိမ်သို့။ နိဝါသတာဝေန၊ နေသည်၏အဖြစ် အားဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤ အဂါရံ ဘဇန္တိ- ဟူသောပါဠိဖြင့်။ တေဒ္ဓါရံ အဂါရံ ကရိတူာ အစ္ဆတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဣမ၊ ဤအမ္မဋ္ဌသုတ်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ စတုတ္ထာယ၊ လေးယောက်မြောက်သော။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်၌။ တေသံ၊ ထိုရသေ့တို့၏။ အဝရောဓတံ၊ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဣတရေသုပိ၊ ဤမှတပါးကုန်သောရသေ့တို့၌ လည်း။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလုံအားဖြင့် (ဝါ) အပြန်အားဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ အဂ္ဂိပရိစရဏဝသေန၊ မီးကိုလုပ်ကျွေးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဂ္ဂါဂါရံ၊ မီးတင်းကုပ်သို့။ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်ကုန်၏။ (နာ-၂၇၁) ပန၊ ဆက် ဦးအံ။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုရသေ့တို့၏။ အဝရောဓတံ၊ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တဒနု ရူပံ၊ ထိုလေးယောက်သောရသေ့တို့အားလျော်စွာ။ ဣမေသမ္ပိ၊ ဤရသေ့တို့၏ လည်း။ ပဒစ္စကဒုဝိတေ၊ အသီးအသီးနှစ်ယောက်အပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၇၁။ ယော အမ္မဋ္ဌော၊ သည်။ အာစရိယေန၊ ဆရာဖြစ်သော။ ပေါက္ခရ သာတိနာ၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ ဣတံ ဝ.သ္မာ၊

ကြောင့်။ သောအမ္မဋ္ဌော၊ သည်။ သာစရိယကော၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဆရာ
နှင့်တကွဖြစ်သော အမ္မဋ္ဌ၏။ အပါယမုခမ္ပိတံ၊ ကား။ ဝိနာသ ကာရဏမ္ပိ၊ ပျက်
စီးခြင်း၏အကြောင်းသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံ
ခြင်း၏။ သန္တိဿနေ၊ ထင်ခြင်း၌ ပဝေဝ၊ အဘယ်ဆိုပုယရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂရဟာယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ အပိန တံ ဣမာယ အနတ္တရာယ ဝိဇ္ဇာမဏေသမ္ပဒါယ သန္တိဿ တိ
သာစရိယကောတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုပါဠိတော်
စကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာမုတ္တက နယော၊ အဋ္ဌကထာမှ
လွတ်သောနည်းတည်း။ နော ဟံဒိ ဘော ဂေါတမာတံ၊ ဟူရဲ့။ သန္တိဿနံ၊ ဝိဇ္ဇာ-
စရဏ၌ထင်ခြင်းကို။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်ပြီး၍။ အသန္တိဿနာကာရမေဝ၊
မထင်သောအခြင်းအရာကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ။ ကော
စာဟန္တိအာဒိ၊ ကို။ အမ္မဋ္ဌေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့်
တကွသော။ အဟံ၊ သည်။ ကော စ ကိဒိသော၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသ ည်။
ယုတွာ၊ ၍။ အနတ္တရာယ၊ တုဘက်မရှိသော(ဝါ) မိမိငယ်လွန်မြတ်သောတရား
မရှိသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ သန္တိဿ၊ မိ-
ငယ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ အနတ္တရာ၊ သော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊ သည်။ ကာ စ
ကိဒိသာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာစရိယကော၊ သော။ မယံ၊ ငါ၌။
သန္တိဿတိ၊ ထင်လတ္တံ့ နည်း။ သာစရိယကော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ ပ။
အာရကာ၊ ဝေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဌသေသေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

၂၇၂။ အပါယေ ဝိနာသနုပါယေ၊ ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌။ နိယုတ္တော၊
ယှဉ်သည်တည်း။ အာပါယိကော၊ ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌ယှဉ်သည်။
တဗ္ဗာဝံ၊ ထိုပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌ ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) ပျက်စီးခြင်း၏
အကြောင်း၌ယှဉ်သောရသေ့၏အဖြစ်ကို။ န ပရိပူရေတိ၊ မပြည့်စေတတ်။
ပရိပူရေတုံ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ တဿ၊
ကြောင့်။ အပရိပူရမာနေ၊ မည်၏။ တဗ္ဗာဝေန၊ ထိုပျက်စီးခြင်း၏
အကြောင်း၌ယှဉ်သောရသေ့၏အဖြစ်နှင့်။ အပရိပူရော၊ မပြည့်စုံ။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အာပါယိကေန၊
ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌ယှဉ်သည်။ ဟောန္တေနာပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။
တဗ္ဗာဝံ၊ ထိုပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌ယှဉ်သောရသေ့၏အဖြစ်ကို။ အပရိပူရ
မာနေ၊ မပြည့်သော။ ပေါက္ခရသာတိနာ၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်။

သော ဝါစာ၊ ဤစကားကို။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထုတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ သမ္မန္တတ္တာ၊ စပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုအာပါယိကောဟူသောပုဒ်သည်။ ကတုတ္ထေ၊ ကတ္တား အနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာပါယိကေနာပိ အပရိပူရမာနေနာတိ၊ မာနေန-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အတ္တနာ၊ သည်။ အပရိပူရမာနေန၊ မပြည့်စေအပ်သော။ အာပါယိကေနာပိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌ယှဉ်သော်လည်း။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အပရိပူရမာနာပါယိကေန၊ မပြည့်စံသည်ဖြစ်၍ပျက်စီးခြင်း၏အကြောင်း၌ယှဉ်သောရသေ့သည်။ ဟုတုာပိ၊ ဖြစ်၍သော်လည်း။ ပေါက္ခရသာတိနာ၊ သည်။ သော ဝါစာ၊ ကို။ ဘာသိတာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထယုတ္တိတော၊ အတ္ထယုတ္တိအားဖြင့် (ဝါ) အနက်အသင့်အားဖြင့်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအာပါယိကောသဒ္ဓါသည်။ ဣတ္ထမ္မ၊ တလက္ခဏေ၊ ၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောသဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓက္ကမော၊ သဒ္ဓါအစဉ်သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ အတ္ထက္ကမော၊ အနက်အစဉ်သည်။ အညော၊ တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိပိ ဧဝံ၊ သို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ပြန်၍စပ်)။

[ဒီကာဟောင်း၌။ အပါယေ ဝိနာသေ နိယုတ္တော အာပါယိကော၊ တဗ္ဘာဝံ ပရိပူရေတုံ အသက္ခောန္တော တေန အပရိပူရေ အပရိပူရမာနော။ ဂရဏေ စေတံ ပစ္စတ္တဝစနံ။ တေနာဟ အာပါယိကေနာပိ အပရိပူရမာနေနာတိ-ဟူ၍ ကရိုဏ်းအနက်၌ ပဌမာဝိဘတ်ဟု ဖွင့်၏။ ပါဠိတော်နိဿယ၌ အတ္တနာ၊ သည်။ အာပါယိကောပိ အာပါယိကေနာပိ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ ပြည့်စုံခြင်း၏ပျက်စီးခြင်းအကြောင်းဖြစ်သော ရသေ့တို့၏ အကျင့်ကိုလည်း။ အပရိပူရမာနော အပရိပူရမာနေန၊ မပြည့်စုံစေနိုင်သည်ဖြစ်၍။ (အပရဒ္ဓံစပ်)။ ဤ နှစ်ပုဒ်ကား တတိယအနက်၌ ပဌမာဝိဘတ်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ အတ္တနာ အာပါယိကောပိ အပရိပူရမာနောတိ အတ္တနာ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ အာပါယိကေနာပိ အပရိပူရမာနေန-ဟု ဆိုသတည်း။ ဤသို့ယောဇနာ၍ မှာသား၏။ ဒီကာဟောင်းနှင့် ညီ၏။ အဋ္ဌကထာနိဿယ ၌လည်း အတ္တနာ အာပါယိကောပိ အပရိပူရမာနောတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါယ၊ ၏။ အာပါယိကေနာပိ၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်း

သုတ္တ

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၁

နှင့်လည်း။ အပရိပူရမာနေန၊ မပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ (တစ်နည်း) အာပါ-
ယိကေနပိ၊ ကံလည်း။ အပရိပူရမာနေန၊ မပြည့်စုံစေနိုင်သည် ဖြစ်၍
ဤသို့ ယောဇနာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌ အာပါယိကေနပိ အပရိပူရမာနေန၊
ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အကျင့်ကိုမျှ မပြည့်နိုင်သောသူ
ဖြစ်လျှင်လည်း ဟု နှစ်ပုဒ် တပေါင်းတည်း ယောဇနာ၏။ ဤ ဋီကာ
သစ်၌ကား အာပါယိကောပိ အပရိပူရမာနေန-ဟူသော နှစ်ပုဒ်၌
ကတုတ္ထံ၌ ပဌမာ။ ဣတ္ထမ္မဟလက္ခဏတ္ထံ၌ ပဌမာဟုဆို၏။ နှိုးနှော၍
နှစ်သက်ရာကိုမှတ်ရန် မေးထည့်လိုက်သည်။]

ပန၊ ဝါဒထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ကေဝိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ကရုဏတ္ထ-
မေဝ၊ ကရိုဏ်းအနက်ကိုသာလျှင်။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့သော
အာပါယိကေနပိ အပရိပူရမာနေန-ဟူသောကောင်းကို။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌ-
ကဏာ ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ငဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။
အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်လည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပဒဒ္ဒယဿ၊
အာပါယိကောပိ၊ အပရိပူရမာနေန-ဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၏။
ကတ္တ ပဒေန၊ ပေါက္ခရသာတံနာဟူသော ကတ္တာပုဒ်နှင့်။ သမာနတ္ထတာ စ၊
တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမာနတ္တာနံ၊
တူသော အနက်ရှိကုန်သော။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ကဏ္ဍ-
ဘာဝါနုပပတ္တိတော စ၊ ကရိုဏ်း၏အဖြစ်သို့ မရောက်မြင်းကြောင့်လည်းကောင်း
တည်း။ အတိပပဉ္စေန၊ အလွန်ချွဲသဖြင့်။ အလံ နိရုတ္တကံ၊ အကျိုးမရှိ။

[ဤ ဋီကာသစ် အလိုအားဖြင့် ကရိုဏ်းအနက်ကို အလုံးပယ်၏။
နှစ်သက်ရာကိုယူ။ အဓိပ္ပါယ်မကွဲကြဟုမှတ်။]

စတုအပါယမုခကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၂၇၃။ ဒီယတေ၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒတ္တိ၊ မည်၏။ သာ
ဝေ၊ ထိုဒတ္တိသည်ပင်လျှင်။ ဒတ္တိကံ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိန္နကန္တိ၊
ဒိန္နကံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အဒါတု-
ကာမဗ္ဗိ၊ မပေးလိုသော်လည်း။ ဒါတုကာမံ၊ ပေးလိုသည်ကို။ ကတု၊ ၍။
တောယ ဝိဇ္ဇာယ၊ ထိုအတတ်ဖြင့်။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို။
အာဝဇ္ဇေတိ၊ လည်စေတတ်၏။ သမ္မုဉ္ဇေ၊ တွေဝေသည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။

ဣတိ ကသ္မာ၊ ထိုတွေဝေသည်ကို ပြုတတ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ ဝိဇ္ဇာ၊ သည်၊ သမ္မုခါဝဇ္ဇနီ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ န ဒေမိတိ ဝတ္ထု န သက္ကောတိတိ၊ န သက္ကောတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ တဿာတိ၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ကာရဏာ-နရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ရာဇနံ၊ တို့အား။ ပုဏ္ဏပတ္တံ၊ ပြည့်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဣတိ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကသ္မာ (နာ-၂၇၂) မေ ဒိန္နောတိ၊ ဒိ-နာ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ သင်္ခပလိတ-ကုဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ဓောတသင်္ခမိဝ၊ ဆေးကြောသုတ်သင်အပ်ပြီးသော ခရုသင်း ကဲ့သို့။ သေတကုဋ္ဌံ၊ ဖြူသောနှုနာသည်။ သေတ၊ ပေါက္ခရ၊ ရဇတ၊ တောရဏ သမာနကာယတ္တာ၊ ဖြူသောကြာနှင့်တူသော ငွေတုရိဏ်တိုင်နှင့်တူသော ကိုယ် ရှိသင်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [*ဆဋ္ဌမုဋ္ဌ “သေတပေါက္ခရ ရဇတတော ဂုဏသမာန ကာယတ္တာ”ဟု ရှိ၏။] ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့သော သင်္ခပလိကကုဋ္ဌံ-ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ အနုဂစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးသို့။ အနု-ဗန္ဓတိ၊ အစဉ်လိုက်၏(ဝါ)ကူးစက်တတ်၏။

ဒုဝိဓေနပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ရာဇာ၊ ပဿေနဒီ ကောသလမင်းသည်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ပေါက္ခရသတ် ပုဏ္ဏား အား။ သမ္မုခါဘာဝံ၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကို(ဝါ)မျက်နှာတည့်တည့် ရေးရှု တူရူနေသည်၏ အဖြစ်ကို။ ယဒိ န ဒေတိ၊ အကယ်၍ မပေးအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မပေးသည် ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုပ သင်္ခမနံ၊ ထိုပေါက္ခရသတ် ပုဏ္ဏား၏ အနီး၌ ချဉ်းကပ်ခြင်းကို။ န ပဋိက္ခိတ္တံ၊ မပယ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ခေတ္တ ဝိဇ္ဇာ ယာတိ၊ ကား။ နိတိသတ္ထေ၊ နိတိကျမ်း၌။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌ ဖြစ်သော။ ဗြဟ္မဇာလဝဏ္ဏနာယံပိ၊ ဗြဟ္မဇာလ သုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ခေတ္တဝိဇ္ဇာတိ အဗ္ဗေယျမာသုရက္ခရာဇသတ္တာဒိနိတိ-သတ္တန္တိ၊ သတ္တံဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား)ခေတ္တဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗေယျမာသုရက္ခရာဇသတ္တာဒိနိတိသတ္တံ၊ အဗ္ဗေယျကျမ်း၊ မာသုရက္ခကျမ်း၊ ရာဇကျမ်း အစရှိသော နိတိကျမ်းတည်း။

[အဋ္ဌကထာ၌ အင်္ဂေယျ-ဟု ပါရှိ၏။ အချို့စာ၌ အဇေယျ-ဟု ရှိ၏။ ဋီကာသစ်၌ အဋ္ဌိနော သတ္တံ အဗ္ဗေယျံ။ မာသုရက္ခေန ကတော ဂန္ဓော မာသုရက္ခော။ ရာဇူ ဟိ ပရိဘုတ္တံ သတ္တံ ရာဇသတ္တံ။

သုတ္တံ]

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၃

သဗ္ဗာနိ ပေတာနိ ခေတ္တဝိဇ္ဇာပကရဏာနိဟု ဖွင့်၏။ ဤ ဋီကာအလို အားဖြင့် အဗ္ဘေယျရှိသင့်၏။ ဤ ဋီကာအတိုင်း ယောဇနာလျှင် အဗ္ဘိဆရာ၏ ကျမ်း၊ မာသုရက္ခဆရာသည် ပြုအပ်သော ကျမ်း၊ မင်း တို့သည် သုံးဆောင်အပ်သောကျမ်း အစရှိသောနိတိကျမ်းတည်း။ ဤ သို့ ယောဇနာ။ နှစ်သက်ရာကိုယူ။

ဧတ္ထေ၊ ဤတိရောဓုဿန္တေန-ဟူသောပုဒ်၌၊ တိရောကရဏိယံ၊ တင်းတိမ် ကန်လန်ကာသည်။ ဓုဿနံ၊ ဓုဿနမည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သာဏိပါကာရဿ အန္တောဌတာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တဗ္ဘာဝေန၊ တဗ္ဘော၊ ဖြစ်သော (ဝါ) အနက်မရှိသော။ အန္တသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပဒေ၊ ဒုဿ- ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝဇီယမာနေ၊ ပူးအပ်သည် ရှိသော်။ ဒုဿန္တံ၊ ဒုဿန္တံ- ဟူသောပုဒ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပနသဒ္ဓါ ဥပနာသဇောတက) ယထာ ကံ၊ မူကား။ ဝနန္တောကံ ယထာ၊ ဝနန္တော-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့ တည်း။ ပယာတန္တံ၊ ကား။ သဒ္ဓံ၊ ကုတ်ဘီး ထမင်းဖြစ်သော (ဝါ) ယုံကြည်သဖြင့် သူသေကိုရည်၍ ပြုအပ်သော ထမင်းဖြစ်သော။

[သဒ္ဓါယ မတကေ ဥဒ္ဓိဿ ဂတံ ဘတ္တံ သဒ္ဓိဟု ဝစနတ္ထပြု။ ထို့ ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ သဒ္ဓေတိ မတကေ ဥဒ္ဓိဿကတဘတ္တေ-ဟု ဖွင့်ခဲ့ပြီ။]

ဝါ၊ ကား။ သဿတိကံ၊ အမြဲပေးအပ်သော။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘိဟရိ- တွာ ဒိန္နန္တံ၊ ဒိန္နံ-ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိ- ယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ မတက- ဘတ္တသဇေပေန ဝါ၊ မတကဘတ်အသွင်အားဖြင့် လည်းကောင်း (ဝါ) သူသေ ကိုရည်၍ ပြုအပ်သော ထမင်းအသွင်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ နိစ္စဘတ္တသဇေ- ပေန ဝါ၊ အမြဲပေးသော ထမင်းအသွင်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ အဘိဟရိ- တွာ၊ ရှေးရှု ဆောင်၍။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော။ ဘိက္ခံ၊ ထမင်းကို။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ယဿ ခေါ် ပန အဗ္ဗဋ္ဌ ဓမ္မိကံ ပယာတံ ဘိက္ခံ ပဋိဂ္ဂဏေယျ-ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ရှု၍အဓိပ္ပါယ် ကိုမှတ်)။ အယံ ပနာတိအာဒိ၊ အယံ ပန ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ အတ္တာပတ္တိဝစနံ၊ အနက်ရောက်သောအားဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ နိဋ္ဌန္တံ၊ ကား။ နိစ္စိယံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ခေရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ အမနာပံ၊ ဝိဟိန္နသုံးကို မပွားစေတတ်သော။ မဗ္ဗဝစနံ၊ မမြှင့်နိုးအပ်သော စကားကို

(ဝါ) ကြင်နာခြင်းကို ဖြတ်ကြောင်း ဖြစ်သော စကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်ဆို တော်မူသနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒယေတော၊ ရှိ။ သောဇေတုံ၊ သက်သ်ခြင်းငှာ။ ဣဒံ ပနာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရဟဿမ္ပိ၊ လျှိုဝှက်အပ်သော် လည်းကောင်း။ ပဉ္စိန္ဒန္တမ္ပိ၊ ဖုံးလွှမ်းအပ်သော် လည်းကောင်း။ မမ္မဝစနံ၊ မမြတ် နှိုးအပ်သော စကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပကာသေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ရွှေ့နောက် ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းတည်း။

၂၀၄ ။ ရာဇာသနံ နာမ၊ မင်း၏ နေရာမည်သည်ကား။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓပဒေသံ၊ ဆင်ကျောက်ကုန်းအရပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဟတ္ထိဂီဝါယ ဝါ နိသိန္ဓောတိ၊ ဟူ၍၊ ပါဠိယံ၊ ဌှံ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရုတ္တပတ္ထရေတိ၊ ကား။ ရထဿ၊ ရထား ၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အတ္ထရံတပဒေသေ၊ ခင်းအပ်သော အရပ်၌။ တေန၊ ကြောင့်။ ရထမ္ပိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဥဂ္ဂတုဂ္ဂ- တေဟိတိ၊ ကား။ ဥဂ္ဂါတာနံ၊ ထင်ရှားကျော်စောကုန်သော သူတို့ထက်။ အတိ- သယေန၊ အလွန်အားဖြင့်။ ဥဂ္ဂတေဟိ၊ ထင်ရှားကျော်စော ကုန်သော။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိစ္ဆာသမာသော၊ ဝိစ္ဆာသမာသ်ကို။ လောကိကေဟိ၊ လောက၌ အကျုံးဝင်သော ဆရာတို့သည်။ န အဘိမတော၊ အလိုမရှိအပ် (ဝါ) မသိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ရညော၊ မင်း၏။ အပစ္စံ၊ သားတည်း။ ရာဇညော၊ မင်း၏သား။ ဗဟုကတ္တံ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပတိ၊ စွဲ၍ (ဝါ) ကား။ ဧကသေသနယေန၊ ဧကသိသနည်းအားဖြင့်။ ရာဇညေဟိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါကဋ္ဌမန္တနန္တိ၊ ကား။ ပကာသဘူတံ၊ ထင်ရှားပြသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မန္တနံ၊ တိုင်ပင်ခြင်းကို။ တဒေဝ တံ ဝေ၊ ထိုထင်ရှားပြသော တိုင်ပင်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိ အပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သုဒ္ဓါဒိဟိပိ၊ သူဆင်းရဲ အစရှိသည် တို့သည်လည်း။ သုယျမာနဿ၊ နားထောင်အပ်သည်ကို (ဝါ) ကြားနာအပ် သည်ကို။ ဣစ္ဆိတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အထအာဂစ္ဆေယျ သုဒ္ဓေါ ဝါ သုဒ္ဓေါသော ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တာဒိသေဟိယေဝါတိ၊ ကား။ ရညော၊ ၏။ အာကာရသဒိသေဟေဝ၊ အခြင်းအရာနှင့် တူကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဿတ္ထဿ၊ ထိုအကျိုးကို။ သာဓနသမတ္ထံ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ရညော၊ မင်းသည်။ ဘဏိဘံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သောပိ၊ ထိုသူဆင်းရဲသည်လည်း။ တဿတ္ထဿ၊ ကို။ သာဓနသမတ္ထမေဝ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဘဏိဘံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ အပိန္န ဘဏတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သတ္တ

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိတာဝါနယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၅

မှတ်ချက်။

။အဋ္ဌကထာ၌ ရာဇဘဏိတန္တိ ယထာ ရညာ ဘဏိတံ တဿတ္ထဿ သာဓနသမတ္ထံ။ န သောပိ တဿတ္ထဿ သာဓနသမတ္ထမေဝ ဘဏိတံ ဘဏိတိတံ အတ္ထော-ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗအဋ္ဌကထာ ပါဠိ၌ န သောပိ ဟူ၍ ပါဠိရှိ၏။ ဤဋီကာသစ် အလိုအားဖြင့် အပိနု သောပိ-ဟူ၍သာ ပါဠိရှိသင့်၏။ ဋီကာဆရာစကားသည် အပိနု သော ရာဇဘဏိတံ ဝါ ဘဏိတံ ရာဇမန္တံ ဝါ မန္တေတိ ဟူသော သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပါဠိတော်ရင်းနှင့် ညီ၏။ ထို့ကြောင့် အပိနု သောပိ-ဟု ရှိသော ပါဠိသည်သာလျှင် သင့်မြတ်၏။ န သောပိ-ဟု ရှိသောပါဠိ မသင့်မြတ်ဟု မှတ်အပ်၏။

၂၀၅။ ပဝတ္တာရောတိ၊ ကား။ တေဿ မန္တဿ၊ ထိုဗေဒင်၏။ ပါဝစနု-
ဘာဝေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသော စကား၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝတ္တာရော၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။
ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓတော၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ တည်း။

[ဝေမေဝ ခေါ် တံ အဗ္ဗုဒ္ဓ ယေ တေ အဟေသံ ဗြာဟ္မဏာနံ
ပုဗ္ဗကာ ဣသယော မန္တာနံ ကတ္တာရော မန္တာနံ ပဝတ္တာရော ဟူသော
ပါဠိတော်ရင်းကိုထောက်။ ပကဋ္ဌံ ဝစနံ ပါဝစနံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု။]

ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဣသယော၊ ထိုရသေ့တို့သည်။
တထာတူတာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏ (ဝါ) ကုန်သော။
မန္တာနံ၊ ဗေဒင်တို့ကို။ ပဝတ္တကာ နာမ၊ ဖြစ်စေတတ်သည် မည်ကုန်၏။
(နာ-၂၇၃) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိပ္ပါယ်တော၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေဟုံ၊
ငှါ။ ပဝတ္တယိတာရောတိ၊ ပဝတ္တယိတာရော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ သင်္ဂဟ-
ကာရေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝဒသဒ္ဓေန စ၊
ဝဒသဒ္ဓါဖြင့် လည်းကောင်း။ တုပစ္စယေန စ၊ တုပစ္စည်းဖြင့် လည်းကောင်း။
ဝတ္တာရောတိ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ဝတ္တာရော-ဟူသောပုဒ်၏ ပြီးခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။
တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝတုသဒ္ဓေန၊ ဝတုသဒ္ဓါဖြင့်။ ပဝတ္တယိတာရောတိ၊ ဟူ၍။
ပဒသိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဆိုခဲ့ပြီးသော စကားသည်။ အာစရိ-
ယဿ စ၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာ၏ လည်းကောင်း။ အာစရိယ
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ စ၊ ဆရာဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တဘထေရ်၏လည်းကောင်း။
မတံ၊ အယူတည်း။ ဝတုသဒ္ဓေနဝ၊ ဝတုသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တာရောတိ
ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပဝတ္တာရောဟူသော ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။
ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တံ၊ ကုန်၏။ ပဒဒ္ဓယဿ၊ မန္တပဒဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏
အပေါင်း၏။ တုလျာဓိကရဏတ္တာ၊ တူသောတည်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

မန္တမေဝါတိ၊ မန္တမေဝ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သုဒ္ဓေ၊ သူဆင်းရဲတို့ကို။ ဗဟိကတွာ၊ အပပြုပြီး၍။ ရဟော၊
 ဆိတ်ကုယ်ရာ အရပ်၌။ ဘာသိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ဆိုအပ်သော အနက်သဘောကြောင့်။
 မန္တာ ဝေ၊ မေဒင်တို့သည်ပင်လျှင်။ တံ တံ အတ္တပဋိပတ္တိဟေတုတယ၊ ထိုထို
 သို့သော အကျိုးတို့ကို ကျင့်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒံ၊
 မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုလျာဓိကရဏံ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အနုပနီတာသာဓာရဏတယ၊ မနတ်ပယ်အပ်သည်နှင့် ဆက်ဆံ
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရဟဿဘာဝေန၊ လျှို့ဝှက်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
 ဝတ္တဗ္ဗာယ၊ ဆိုအပ်သော။ မန္တနာရိယာယ၊ ဗေဒင်ကို သင်ကြားခြင်း၊
 သရဇ္ဈာယ်ခြင်း ကြိယာ၏ (ဝါ) ကို။ ပဒံ အဓိဂမုပါယံ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်း
 တည်း။ ဣတိပိ တသ္မာ၊ ကြောင့်လည်း။ မန္တပဒံ၊ မည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆို
 အပ်ပြီးသည်ကား။ အဋ္ဌကဘာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာမှ လွတ်သော။ နယော၊
 တည်း။ ဂီတန္တိ၊ ကား။ ဂါယနဝသေန၊ သီဆိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဇ္ဈာယိတံ၊
 သရဇ္ဈာယ်အပ်၏။ ဂါယနမ္ပ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းကိုလည်း (ဝါ) သီဆိုခြင်းကိုလည်း။
 ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒတ္တာနုဒတ္တာ ဒိသရသမ္ပာဒနဝသေနော၊ ဝမ်းမြောက်သည်၏
 အဖြစ် အဖန်တလဲလဲ ဝမ်းမြောက်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အသံကို ဖြစ်စေ
 သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင် (ဥဒ မောဒနေ၊ ဓာတ်ကျမ်း)။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရသမ္ပတ္တိဝသေနာတိ၊ ဝသေန ဟူသော စကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဝစနဘာဝေန၊ သင်ကြားချပို့သည်၏အဖြစ်
 အားဖြင့်။ အညေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့အား။ ဝုတ္တံ၊ သင်ကြားချပို့အပ်၏။
 တံ မန္တပဒံ၊ ထိုဗေဒင်ကို။ အညေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့အား (ဝါ)တို့ကို။ ဝါဒါပန-
 ဝသေန၊ ဆိုစေသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) သင်ကြား ချပို့စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝါစိတံ၊ ဆိုစေအပ်၏(ဝါ)သင်ကြား ချပို့စေအပ်၏။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းစု၍။
 ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ သည္ဗုဋ္ဌာဝသေန၊ အမည်သညာကို ထားခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်။ သမုပဗျူဋ္ဌံ၊ ပေါင်းစု၍ ထားအပ်၏။ ဣရုဝေဒယဇုဝေဒသာမ-
 ဝေဒါဒိဝသေန၊ ဣရုဗေဒင်၊ ယဇုဗေဒင်၊ သာမဗေဒင် အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုဗေဒင်တို့၌လည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ မန္တဗြဟ္မာ-
 ဒိဝသေန၊ ဗေဒင်ကို တက်ကုန်သော ပုဏ္ဏားအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ အဇ္ဈာယာနုဝါဒကာဒိဝသေန စ၊ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကို အတုလိုက်၍
 ဆိုတတ်သောသူ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ရာသိကတံ၊ အစု

သုတ္တံ]

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏံနာ

၆၃

ပြုအပ်၏။ ယထာဝုတ္တန်ယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပိဏ္ဏံ၊ အပေါင်းကို။ ကတု၊
 ရှိ။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏။ အညေသံ ဝါစိတံ အနုဝါစေန္တိတိ၊ ကား။ ကမ္မ-
 ဘူတာနံ၊ ကံဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အညေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို။ တေဟိ၊
 ထိုရသေ့တို့သည်။ ဝါစာပိတံ၊ ဆိုစေအပ်သော(ဝါ) သင်စေအပ်သော(ဝါ)
 သင်ကြား ချပို့စေအပ်သော၊ မန္တပဒံ၊ ဗေဒင်ကို(ဝါ)ဗေဒင်သုံးပုံကို၊ တေရဟိ၊
 ယခုအခါ၌။ ပြာဟ္မဏာဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ အညေသံ၊ တို့ကို။ အနုဝါစာ၊
 ပေန္တိ၊ အတုလိုက်၍ သင်စေကုန်၏။

တေသန္တိ၊ ကား။ မန္တကတ္ထုနံ၊ ဗေဒင်ကိုပြုတတ်ကုန်သောရသေ့တို့၏။
 ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိဘဏ္ဍံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြင့်ခြံရံအပ်သော။ ယထာကမ္မပဂဉာဏဉ္စ၊
 ယထာကမ္မပဂဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။
 ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်တတ်သောအနက်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုသဒိသံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော
 မျက်စိနှင့်တူသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သန္တာယ၊ ၍။
 ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာတိ၊ စက္ခုနာဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ အထော၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဒိဗ္ဗစက္ခုပရိဘဏ္ဍေန၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်လျှင် အခြံ
 အရံရှိသော။ ကထာကမ္မပဂဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကမ္မဿကဏာ
 ဒိနိ စေ၊ ကံသာလျှင် မိမိဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 ဒိဗ္ဗစက္ခုသဒိသေန၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဉာဏ်နှင့်တူသော။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ
 ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ အတိဘာပေ၊ ရှေးလွန်လေပြီးသော ကမ္မာ၌။ ပြာဟ္မဏာနံ၊
 တို့၏။ မန္တဇ္ဈေနဝိဓိဉ္စ၊ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈယ်သော အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း။
 သြလောကေတွာ၊ ကြည့်ပြီး၍။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဂပေ၊ တဗျော၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပမေဝ၊ ရုပ်သည်သာလျှင် (ဝါ) ရူပါရုံ
 သည်သာလျှင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊ ၏။ (ဝါ) ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်ဉာဏ်၏။ အာရမ္မ
 ဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံသည်။
 ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဋ္ဌာနဂတံ၊ အရာမဟုတ်သည် (ဝါ) အကြောင်းမဟုတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဂတသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ ပါဝစနေန သဟ သံသန္တိတွာတိ၊
 ကား။ ကဿပသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝဋ္ဋသန္တိဿိတံ၊
 သံသရာဝဋ်ကို မှီသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်၏။ တေန ပါဝစနေန၊ ထိုမြတ်သောစကားတော်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သံသ
 န္တိတွာ၊ နှီးနှောပြီး၍၊ အဝိရုဇ္ဈံ၊ မဆန့်ကျင်သည်ကို။ ကတု၊ ပြုင်း၍။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏။ တေသံ ဣသိနံ၊ ထိုအဋ္ဌကအစဉ်ကုန်သော ရသေ့တို့အား။ ဝိဝဋ္ဋသန္တိ
 ဿိတော၊ ဝဋ်မှကင်းရာ လောကုတ္တရာနိဗ္ဗာန်ကိုမှီသော။ အတ္ထော၊ သည်။
 ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဂန္တိ သူတိ၊

ကား။ ပဇ္ဇဂဇ္ဇဗန္ဓဝသေန၊ ပဇ္ဇဗန္ဓဂဇ္ဇဗန္ဓ၏အစွမ်းဖြင့်။ သိက္ခတဘာသာယ၊ သိက္ခတဘာသာဖြင့်။ ဗန္ဓိံ သု၊ ဖွဲ့ကုန်၏။ အပရာပရေတိ၊ ကား။ အဋ္ဌကဒိဟိ၊ အဋ္ဌကရသေ့အစရှိသည်တို့မှ။ အပရာ။ တပါးကုန်သော။ အညပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဩက္ကာကရာဇကောလာဒိသု၊ ဩက္ကာကမင်း၏ လက်ထက်ကာလအစရှိသည်တို့၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ ပါဏာတိပါတဒီနိ ပက္ခိပိတာတိ၊ ကား။ အဋ္ဌကဒိဟိ၊ အဋ္ဌကရသေ့ အစရှိသည်တို့သည်။ ဂန္ထတမန္တ ပဒေသေဝ၊ ဖွဲ့သိကုံးအပ်သော ဗေဒင်ကျမ်းတို့၌သာလျှင်၊ ပါဏာတိပါတဒိ ကိလေသသန္ဓိသိတပဒါနံ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိကုန်သော ကိလေသကိုမှီကုန် သောပုဒ်တို့ကို။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဗေဒင်တို့၌ (ဝါ) ထိုထိုဗေဒင်ကျမ်းတို့၌။ ပက္ခိပနံ၊ ထည့်ခြင်းကို။ ကတော၊ ရှိ။

ဝိရုဒ္ဓေ အကံသုတိ၊ ကား။ သုတ္တနိပါတေ၊ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်၌။ ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ္တာဒိသု၊ ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ် အစရှိသည်တို့၌။ အာဂတ နယေန၊ လာသောနည်းအားဖြင့်။ (နာ·၂၇၄) သံကိလေသိကတ္ထဒိပနတော၊ ပူပန်စေတတ်နိုင်ပင်တတ်သော ကိလေသကိုရခြင်းငှါ ထိုက်ကုန်သောအနက် တို့ကိုပြသောအားဖြင့်။ ပစ္စနိကဘူတေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်တို့ကို။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ဣသိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဣသိ ဟူသော ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ဟိ သစ္စံ ၏။ ဣသိ ဝါ၊ ရသေ့သည် လည်းကောင်း။ ဣသိတ္တာယ၊ ရသေ့ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ၊ ပဋိပနော ဝါ၊ ကျင့်သောသူသည်လည်းကောင်း။ ဣတိ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ ၏။ ပန၊ ပါး။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပဋိညာဂဟဏဝသေန၊ ဝန်ခံခြင်းပဋိညာဉ်ကိုယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေသနာသောတပတိတံ၊ ဒေသနာတော်အလှူ၌ကျသည်ကို။ န ကရေတိ၊ မပြုသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဣမ ဘဂဝတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓေတိ၊ ကား။ တျာဟံ မန္တေ အဓိယာမိ သာစရိယကောတိ တံ မညသိတိ၊ မညသိ- ဟူ၍။ ဝုတ္တဋ္ဌာနေ၊ ဟောတော်မူသောအရာ၌။ ပဋိညံ အဂဟေတုတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ ဂဟိတာ ယတာ၊ ယူသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ တံ ကိံ မညသိ အဋ္ဌဋ္ဌ တာဝတာ တံ အဓိယသိ ဣသိ ဝါ ဣသိတ္တာယ ဝါ ပဋိပနော သာစရိယကောတိ၊ နော ဟိဒံ ဘော ဂေါတမာတိ၊ ဘော ဂေါတမ-ဟူ၍။ ဂံ၊ သို့။ ဣမတ္ထိအရာ၌။ ပဋိညံ၊ ဝန်ခံခြင်းကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ ပယုမ္ပဋ္ဌံ။ (ပါဠိတော်အနက်ကား)။ အဋ္ဌဋ္ဌ၊ အဋ္ဌဋ္ဌ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ထိုအပ်လတ္တံ့သော။ တံ ဝစနံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့

သုတ္တံ

ပုဗ္ဗကဏ္ဍသီတာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၆၉

မှတ်ထင်သနည်း။ တာဝတာ၊ ထိုရသေ့တို့သည်ပေါင်း၍ထားအပ်သောဗေဒင်ကို
 သင်ကာမျှဖြင့်။ တံ၊ သည်။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့်တကွ။ ဣသိ ဝါ၊ ရသေ့သည်
 မူလည်း။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဣသိပ္ပဿ၊ ရသေ့အဖြစ်အကျိုးငှါ။
 ပဋိပန္နော ဝါ၊ ကျင့်သောသူသည်မူလည်း။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊
 သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူ၏။ ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ဤရသေ့ဖြစ်လတ္တံ့ဟူသော စကားသည်။ နော ဟိ ယုတ္တံ၊ မသင့်သည်သာလျှင်။
 ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်၏။

၂၇၆။ နိရာမဂန္ဓာတိ၊ ကား။ ကိလေသာသုစိဝသေန၊ ကိလေသာမယို။
 စီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (သုဒ ပဋ္ဌရဏေ၊ ဒဿ စတ္တံ)။ ဝိဿဂန္ဓရဟိတား
 အဆိပ်နံ့မှကင်းကုန်သည်။ အနိတ္ထိဂန္ဓာတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိနံ၊ မိန်းမသို့၏။
 ဂန္ဓမတ္တဿပိ၊ အနံ့မျှ၏လည်း(ဝါ)ကိုလည်း။ အဝိသဟနေန၊ သည်းမခံခြင်း
 ဖြင့်။ ဣတ္ထိဂန္ဓရဟိတာ၊ မိန်းမသို့၏ အနံ့မှကင်းကုန်သည်။ ရဇောဇလ္လဓရာတိ၊
 ကား။ ပကတိရဇသေဒါဒိဇလ္လဓရာ၊ ပြကတေသောမြို့ချေး အစရှိသောမြို့
 အညစ်အကြေးကို ဆောင်ကုန်သည်။ ပါကာရပုရိသဂုတ္တိတိ၊ ကား။ ပါကာရာ
 ဝရဏဉ္စ၊ တံတိုင်းအစောင့်အရှောက်သည်လည်းကောင်း။ ပုရိသာဝရဏဉ္စ၊
 ယောကျ်ားအစောင့်အရှောက်သည် လည်းကောင်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့(ဝါ)
 လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု ပဒေသု၊ ဤနိရာမဂန္ဓာ စသောပုဒ်တို့တွင်။
 နိရာမဂန္ဓာတိ ဧတေန၊ နိရာမဂန္ဓာဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တေသံ ဒသ ပြာဟ္မဏာနံ၊
 ထိုတစ်ကျိပ်သောပုဏ္ဏားတို့၏၊ ဝိက္ခမ္ဘိတကိလေသတံ၊ စွန့်ဖြင့်ခွာအပ်ပြီးသော
 ကိလေသာရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ အနိတ္ထိဂန္ဓာ
 ဗြဟ္မစာရိနောတိ စ ဧတေန၊ ဖြင့်လည်း။ ဧကဝိဟာရိတံ၊ တစ်ယောက်ထီး
 တည်းနေသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ရဇောဇလ္လဓရာတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။
 မဏ္ဍနဝိဘူသနာဘာဝံ၊ မိမိကိုယ်ကို တန်ဆာဆင်ခြင်း တင့်တယ်စေခြင်း မရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အရညာယတနေ ပဗ္ဗတပါဒေသု ဝသံ သူတိ
 ဧတေန၊ ဖြင့်။ မနုဿုပစာရံ၊ လူတို့၏ ကျက်စားရာအရပ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။
 ဝိဝိတ္တဝါသံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌နေခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝနမူလဖလာဟာ
 ရာ ဝသိံ သူတိ ဧတေန၊ ဖြင့်။ သာလိမံသောဒနာဒိပဏီတာဟာရပဋိက္ခေပံ၊
 သလေးသားဩမ်းထမင်း အစရှိသော မွန်မြတ်သော အစာအာဟာရကို ပယ်
 ခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ယဒါတိအာဒိနာ၊ ယဒါ ဤသို့ အစရှိသောပါ၌ဖြင့်။
 ယာနဝါဟနပဋိက္ခေပံ၊ လှည်းယာဉ်၊ ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်ကို ပယ်ခြင်းကို။

ဒဿတိ၊ ဧ၊ သဗ္ဗဒိသာသုတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ရက္ခာဝရဏပဋိက္ခေပံ၊ တံတိုင်း အစောင့်အရှောက်၊ ယောကျ်ား အစောင့်အရှောက်ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ဧ၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ သို့(ဝါ)ဧဝံ၊ လူမိနာ ဝုတ္တ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူသည်ရှိသော်(ဝါ)ပြတော်မူသော မြတ်စွာ တုရားသည်(ဝိဘာဝေတိ၌ စပ်)။ မိစ္ဆာပဋိပဒါပက္ခိတံ၊ မှားသောအကျင့် အဖို့ရှိ သော။ သာစရိယကဿ၊ ဆရာနှင့်တကွသော။ အမ္မဋ္ဌဿ၊ ဧ၊ ဝုတ္တိံ၊ အသက် မွေးခြင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စုံ၍(ဝါ)ထောက်၍။ သမ္မာပဋိပဒါပက္ခိကာပိ၊ ကောင်း သောအကျင့်အဖို့ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ တေသံ၊ ပြာဟ္မဏာနံ၊ ထိုတစ်ကျိပ် ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့၏။ ဝုတ္တိံ၊ အသက်မွေးခြင်းသည်။ အရိယဝိနယေ၊ အရိယ ဝိနည်း၌(ဝါ)မြတ်စွာတုရား၏ သာသနာတော်၌။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ မဖောက် မပြန် ကောင်းမွန်သော အကျင့်မြတ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စုံ၍(ဝါ)ထောက်ဆလျှင်။ မိစ္ဆာပဋိပဒါယေဝ၊ ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသော အကျင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ တေသံ၊ ထိုတစ်ကျိပ်ကုန်သော ရသေ့ ပုဏ္ဏားတို့၏ (တေ-ဟု ပါဠိရှိ၏။ မသင့်။ တေသံ ရှိမှ ပဋိပတ္တိယတ္တတာ-ဟူသောပုဒ်နှင့် သမ္ပန်စပ်နိုင် သည်)။ သလ္လေခပဋိပတ္တိယတ္တတာ၊ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးစေတတ်သော အကျင့်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကလံ နာမ ဘဝိဿတိ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်လတ္တံ့နည်း(နာမေဒ္ဒါ ဂရဟာဝါစက)။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဧဝံသု တေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အမ္မဋ္ဌံ၊ ကိ၊ သန္တဇ္ဇန္တော၊ ခြိမ်း ခြောက်တော်မူလျက်။ နိဂ္ဂဟာတိ၊ နှိပ်တော်မူ၏။ ဣတိပိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုလည်း။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြတော်မူ၏။ ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤကထာ၌ နာမ စသော စကားသည်။ ဝက္ခမာနာယ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ပါဠိယာ၊ ဧ၊ ပိဏ္ဏတ္ထဒဿနံ၊ အပေါင်းဖြစ်သောအနက်ကို ပြခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဒုဿပဋိကာ၊ ပုဆိုးပြားသည်။ ဒုဿပဋ္ဌံ၊ မည်၏။ ဒုဿကလာပေါ၊ ပုဆိုး စည်းသည်။ ဒုဿဝေဏိ၊ မည်၏။ ဝေဠုကေဟိတိ၊ ကား။ ဝေဠုကပဋ္ဌကေဟိ ရစ်ပတ်အပ်ကုန်သော ပုဆိုးပြားတို့ဖြင့်။ ဒုဿဟိ၊ ပုဆိုးတို့ဖြင့်။ သံဝေဠုတွာ၊ ရစ်ပတ်၍။ ကတနမိတဖာသုကာဟိ၊ ပြုအပ်ညွတ်စေအပ်ပြီးသော နံရိုးတို့ဖြင့်။ ဣဟိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ကပ္ပေတုန္တိ၊ ကား။ ကတ္တ-ရိကာယ၊ ကတ်ကြေးဖြင့်။ ဆိန္ဒိဟံ၊ ဖြတ်ခြင်းငှာ။ ကပ္ပိတဝါလေဟိတိ ဧတ္တာပိ၊ ၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဣဗ္ဗေ၊ ဧ၊ ကပ္ပိတဝါလေ ဟိ၊ ကတ်ကြေးဖြင့် ဖြတ်အပ်သော သားမြီးတို့ဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ န ဘိက္ခဝေ မဿုကပ္ပါပေငှာ၊ ဗုဒ္ဓိ အာဒိသု ဝိယ၊ ကပ္ပါပေတဗ္ဗ-ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့

သုတ္တံ

ပုဗ္ဗကုလသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၇၁

၌ကဲ့သို့။ ကပုသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဆေဒနေ၊ ဖြတ်ခြင်းဟူသော အနက်၌။ ငတ္ထတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မသ္မံ၊ မှတ်ဆိတ် ကျင်စွယ်ကို။ ကတ္တရိကဿ၊ ဖြင့်။ န ကပ္ပပါပေတဗ္ဗံ၊ မဖြတ်စေအပ်။ ယုတ္တဋ္ဌာနေသုတိ၊ ကား။ ဂီဝါသိသဝါလဓိသု၊ လည်၊ ဦးခေါင်း၊ အမြီးတို့၌။ ဝါလာတိ၊ ကား။ တေသု ဌာနေသု၊ ထိုလည်၊ ဦးခေါင်း၊ အမြီးတို့၌။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော(ဝါ)ပေါက်ရောက်ကုန်သော။ လောမာ၊ အမွေးတို့သည်။ ပါ၊ ကား။ သယစရဏဝသေန၊ တကွဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌာနိနာမေန၊ ဌာနိ၏အမည်အားဖြင့်။ ရထာ၊ ကို။ (နာ-၂၇၅) ကုတ္တဝါလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဝါဠယုတ္တတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ပါဌံ၊ ပါဌ်အမှားကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ ဝါဠပယုတ္တတ္တာ၊ သားရဲ ရုပ်နှင့်ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပါဠိယာနပေက္ခနမေဝ၊ ပါဠိတော်ကို မကြည့်ရှုခြင်းသည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုကေစိစရာတို့၏။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (စာအုပ်မှ၌ ဟိ ကျသည်။) ကုတ္တဝါလေဟိ ဝဠဝါရယေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကုတ္တဝါလေဟိ၊ ပြုပြင်အပ်သော အမြီးရှိကုန်သော။ ဝဠဝါရယေဟိ၊ မြည်း တို့ဖြင့် ကအပ်ကုန်သော ရထားတို့ဖြင့်။

မှတ်ချက်။ «ကုတ္တဝါလေဟိတိ သောဘာကရဏတ္ထံ ကပ္ပေတုံ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု ကပ္ပိတဝါလေဟိ။ ဧတ္ထ စ ဝဠဝါနုယောဝ ဝါလာ ကပ္ပိတာ၊ န ရထာနံ၊ ဝဠဝပယုတ္တတ္တာ ပန ရထာပိ ကုတ္တဝါလာတိ ဝုတ္တာ- ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌ နိဿယ၊ ဂဏ္ဍိတို့၌ အနက် ယောဇနာ ခြင်းမှားယွင်း၏။ ဋီကာနှင့် မညီ။ ယောဇနာပုံကား-ကုတ္တ- ဝါဠဟိတိ၊ ကား။ သောဘာကရဏတ္ထံ၊ တင့်တယ်စေခြင်းငှာ။ ကပ္ပေတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ(ဝါ)စီရင်ခြင်းငှာ (တန်ဆာ ဆင်ခြင်းငှာ လည်းပေး)။ ယုတ္တဋ္ဌာနေသု၊ သင့်ရာတို့၌။ ကပ္ပိတဝါဠဟိ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော သားရဲရုပ်ရှိကုန်သော(ဝါ)ကောင်း စွာထားအပ်သော သားရဲရုပ် ရှိကုန်သော။ ဧတ္ထ၊ ဤကုတ္တ ဝါဠဟိ စသောပါဌ်၌(စသဒ္ဓါဝါကျာရမ္မဇောတက)။ ဝဠဝါနု- ယောဝ၊ သားရဲရုပ် ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဠဝကပ္ပိ- တာနံ၊ သားရဲရုပ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော။ ရထာနံ၊ ရထားတို့၏။ ဝဠဝယုတ္တတ္တာ ပန၊ သားရဲရုပ်တို့နှင့် ယှဉ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်ကား။ ရထာပိ၊ ရထားကိုလည်း။ ကုတ္တဝါဠာတိ၊ ကုတ္တဝါဠ မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ (ဤသို့ ယောဇနာ

၏။ ချောင်းကောက်ဂဏ္ဍိမ္မာလည်း အတူတူလိုပင် ယောဇနာ
၏။ လငယ် ဋ္ဌကြီး လွဲသဖြင့် အနက်ယောဇနာခြင်း မှားကြ
ကုန်၏။ ပါဠိတော် ၎င်းနိဿယ၌ ဋီကာသစ်တို့နှင့်မညီ။ ၎င်း
အဋ္ဌကထာနိဿယမှာ အမှားပါသော နေရာများ၏။ သတိရှိကြ
စေ။ ဋီကာဟောင်းမှာ ဤနေရာ၌ အဖွင့်မရှိ။

ဋီကာသစ်အလိုအားဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ယောဇနာ
သင့်၏။ ကုတ္တဝါလေဟိတိ၊ ကား။ သောတာကရဏတ္ထံ၊ လှပ
တင့်တယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ကပ္ပေတုံ၊ ကတ်ကြေး
ဖြင့် ဖြတ်ခြင်းငှာ၊ ကပု ဟိ သာတက္ကလဂန္ဓေသု၊ ကပ္ပတိ၊
ကပ္ပရော (သဒ္ဓနီတိ)။ ဋီကာဆရာ အလိုအားဖြင့်။ ကပု
ဆေဒနေ၊ ယုတ္တဌာနေသု၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော လည်
အမြီး ဦးခေါင်း အရပ်တို့၌။ ကပ္ပိတဝါလေဟိ၊ ကတ်ကြေးဖြင့်
ကိုက်ဖြတ်အပ်သော အမြီးရှိကုန်သော။ ကပ္ပေတုန္တိ၊ ကတ္တာ-
ရိကာယ ဆိန္ဒတုံ၊ ကပ္ပိတဝါလေဟိတိ ဧတ္တာပိ ဧသေဝ နယော၊
(ဋီကာသစ်)။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကုတ္တဝါလေဟိဟူသော
ပုဒ်၌၊ ဝဠဝါနိယေဝ၊ မြည်းတို့၏သာလျှင်။ ဝါလာ၊ အမြီးတို့တည်း။
(ဝါ) ထိုလည်၊ ဦးခေါင်း၊ အမြီးအရပ်တို့၌ ပေါက်ရောက်ကုန်
သော အမွေးတို့တည်း။ ဝါလာတိ တေသု ဌာနေသု ဇာယ-
မာနာ လောမာ (ဋီကာ) ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ကပ္ပိတာနံ၊ ပြုပြင်
အပ်ကုန်သော။ ရထာနံ၊ ရထားတို့၏။ ဝဠဝပယုတ္တတ္တာ၊ မြည်းတို့
ဖြင့် က၊ အပ် ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရထာပိ၊ ရထား
ကိုလည်း။ ဌာနျုပစာရေန၊ ဌာနျုပစာအားဖြင့် (ဝါ) ဌာနီ၏
အမည်ကို ဌာန၌ တင်စားသောအားဖြင့် (ထည့်)။ ကုတ္တဝါလာတိ၊
ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဤသို့ ယောဇနာသင့်၏။ သတိ
ရှိကြစေ။

သမန္တာ နဂရာတိ၊ ကား။ နဂရဿ၊ မြို့၏။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
ပါကာရဿ၊ တံတိုင်း၏။ အဓောဘာဂေ၊ အောက်အဖို့၌။ ကတသုခကမ္ပံ၊
အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော အင်္ဂတေ အမှုရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ နဂရဿ၊ ၏။
သမိပေ၊ အနီး၌။ ကတ္တဗ္ဗတော စ၊ ပြုအပ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။
ဥပကာရကရဏတော စ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥပကာရိ-
ကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တောသံ၊ ထိုပြုအပ်ပြီးသော အင်္ဂတေ အမှုရှိကုန်

သတ္တိ

ဇွဲလကွဏ္ဍဗသနဝဏ္ဏနာ

၇၃

သော အရပ်တို့အား။ နဂရဿ၊ အား။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းတို့သည်။
 အတ္တိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာ သုဓာကမ္မဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။
 နဂရပကာရိကာယော၊ မည်ကုန်၏။ ရာဇဓာနီအပေက္ခာယ၊ ရာဇဓာနီသဒ္ဓါကို
 ဝံသဖြင့်။ ဣတ္ထိလိင်္ဂနိဓ္ဓေသော၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣမ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ပြီ။ မတိတိ၊ ကား။ ဝိစိကိစ္ဆာဝသေန၊ ယုံမှားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်
 ကုစားခြင်းမှ ကင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနေကံသိကဇာနနာ၊ ကေန မဟုတ်
 သော သိခြင်းတည်း။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေသနာယ၊ ၏။ အဝဇ္ဇကာရဏံ၊
 မပွားခြင်း၏ အကြောင်းကို။ ဒသေန္တေ၊ ဤ။ ဣဒံ ဘဂဝိတိ အာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သော မံ ပဉ္စေနာတိ၊ ကား။
 သော ဇနော၊ ထိုသူသည်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ ပုစ္ဆာဝသေန၊ မေးသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ သောဓေယျ၊ သုတ်သင်ရာ၏။ အဟံ ဝေယျာကရဏေန သောဓေ
 သာမိတိ၊ ကား။ အဟမ္မိ၊ ငါသည်လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဝိဿဇ္ဇနာဝသေန၊ ပြေဆို
 သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သောဓေသာမိ၊ သုတ်သင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊
 စွာ။ အဓိကာရဝသေန၊ ပုဒ်လိုက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ
 တံဗျော၊ ၏။

[အဟမ္မိ မံ၊ ကို။ အဟံ+ပိ+ ဣမံ၊ ဟုပဒစ္စေဒပြုပြီးလျှင်၊ အဟံပိ၊
 သည်လည်း။ ဣမံ၊ ဤပြဿနာကို။ ဤသို့ ယောဇနာလျှင်လည်း သင့်ရန်
 ရှိ၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

(ပုဗ္ဗကဏ္ဍသိဘာဝါနုယောဂဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။)

ဇွဲလကွဏ္ဍဗသနဝဏ္ဏနာ

၂၇၇။ နိသိန္နာနန္တိအာဒိ၊ နိသိန္နာနံ ဤသို့အစရှိသောပုဒ်သည်။ အနာ
 ဒရေ၊ မရှိသေခြင်းအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်အဆုံး၌ရှိသောပုဒ်တည်း။
 ဝါ၊ ကား။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ သကုစိတေ၊ တွန့်သော။ ဣရိယာ
 ပထေ၊ ထိုင်ခြင်း၊ လျောင်းခြင်း ဣရိယာပုထ်၌။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်း
 အကျန် မရှိသောအားဖြင့်။ လက္ခဏာနံ၊ ဖြတ်စွာဘုရား လက္ခဏာတော်တို့၏
 (ဝါ) တို့ကို။ ဒုဗ္ဗိတာဝနတော၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုခြင်းကြောင့်။ န
 သက္ကောတိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊
 အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဣထာ၊ ပါး(ဝါ) ထိုသို့သော စင်္ကြံ ကြွသွားတော်မူသော

အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သုဝိဘာဝနတော၊ ကောင်းစွာ ပြတော်မူခြင်းကြောင့်။
 သက္ကောတိတိ၊ သက္ကောတိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ပရိယောဂနသုခတ္ထမေဝ၊ လက္ခဏာကို ရှာခြင်း၌ ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှာ
 သာလျှင် (ဝါ) လက္ခဏာတော်ကို ရှာလွယ်ခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်။ တဒါ-
 စိတ္တတ၊ ထိုစင်္ကြံ ကြွလွှားတော်မူခြင်း အလေ့အကျက်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊
 ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ ဒုဝိဓေနပိ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။
 ကာရဏေန၊ အကြောင်းကြောင့်။

ဂဝေသိတိ၊ ကား။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပရိယေသနံ၊ ရှာခြင်းကို။ အကာသိ၊
 ပြုပြီ။ ဂဏယန္တောတိ၊ ကား။ ဉာဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ကလယန္တော၊
 ရေတွက်သည် ဖြစ်၍။ သမာနယတိ၊ ကား။ သမ္မာ အာနယံ သမာဟရိ၊
 ကောင်းစွာဆောင်ပြီး ကံတိတိ ပဒဿ၊ ၏။ အာကံတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အဟော ဝတာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အနုပသဂ္ဂမ္ပိ၊ ဥပသာရပုဒ် မရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဒံ၊ သည်။ ကတ္တစိ၊
 အချို့သောအရာ၌။ သဥပသဂ္ဂမိဝ၊ ဥပသာရပုဒ်ရှိသကဲ့သို့။ အတ္ထဝိသေသ-
 ဝါစကံ၊ အနက်ထူးကို ဟောတတ်၏။ ဂေါတြဘူတိ ယထာ၊ ဂေါတြဘု-ဟူသော
 ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ တတော ဖတော သရီရပုဒေသတော၊ ထိုသို့မြတ်စွာဘုရား
 ကိုယ်တော်အရပ်မှ။ ကိစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ န သက္ကောတိ ဒဋ္ဌန္တိ၊ ဒဋ္ဌ- ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တယာဟိ၊ ကား။ ဝိစိနန္တော၊ ဉာဏ်ဖြင့် စုံစမ်းဆင်ခြင်
 သည်ရှိသော်။ တိစ္ဆာ၊ ပင်ပန်းတတ်၏။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တာယ၊ ဆိုအပ်သော။
 ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ တဘောတိ၊ ကား။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ အဂမန-
 တော၊ မရောက်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ သို့။ ကံတိတိ ပဒဿ၊ ၏။ အာသိ-
 သနတ္ထတံ၊ တောင့်တခြင်း၊ အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတော၊ ၍။ ဣဒါနိ၊
 ၌။ သံသယတ္ထတံ၊ ယုံမှားခြင်း အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။
 ကံဓိယ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မံ
 ဝါကျေ၊ ထိုကံဓိယ ဝါ အစရှိသော ဝါကျ၌။ ကံဓိယာတိ၊ ကား။ ကံတိတိ
 ပဒေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တာယ၊ သော။ ကံဓိယ၊ ယုံမှားခြင်းဖြင့်။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။
 အသတုပဓာနံ၊ ဒြပ်မပြဓာန်းသော (ဝါ) ကြိယာပြဓာန်းသော (ဝါ) ဂုဏ်
 ပြဓာန်းသော။ အာချာတိကံ၊ အာချာတ်ပုဒ်တည်း (ဝါ) အာချာတ်ရှိသောပုဒ်
 တည်း (သတံ ဝုစ္စတိ ဒဗ္ဗံ၊ အသတံ ဝုစ္စတိ အဒဗ္ဗံ-ကိုထောက်)။ သေသေသု-
 ပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဝတ္ထာ

သံတံ

ဒေလက္ခဏာဒယနဝဏ္ဏနာ

၇၅

ပဘေဒဂတာ၊ အခိုက်အတန့် အပြားအထူးသို့ ရောက်သော။ ဝိမတိ ဝေ၊ ဝိမတိကိုသာလျှင် (ဝါ) ယုံမှားတွေးတောခြင်းကိုသာလျှင်။ တိဟိ ဓမ္မေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ တိပ္ပကာရေဟိ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော။ သံသယ ဓမ္မေဟိ၊ ယုံမှားခြင်းတရားတို့ဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[တိဓမ္မ သရုပ်ကို ကင်္ခါဝိမတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝိမတိ၊ အနုမိမ္မစူနဝိမတိ ဤသုံးပါးကိုယူ။]

ကာလုဿိယဘာဝေါတိ၊ ကား။ အပသန္နတာယ၊ မကြည်ညိုသည်၏အဖြစ်၏။ ဟေတုဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာဝိလဘာဝေါ၊ နောက်ကျ သည်၏အဖြစ်တည်း။

☞ (နာ-၂၇၆) ဝတ္ထိကောသေနာတိ၊ ကား။ နာဘိယာ၊ ချက်၏။ အဇော ဘာဂသင်္ခါတေ၊ အောက်အဖို့ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထိမိ၊ စည်ပေါင်းအိမ်၌။ ဇာတေန၊ ဖြစ်သော။ လိင်္ဂံပသိဗ္ဗကေန၊ လိင်္ဂအိတ်ဖြင့်။

[ဤ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ ဝတ္ထိကောသေန၊ ဝေးစေ့အိတ်ဖြင့် (အင်္ဂါဇာတ်အိမ်ဖြင့်လည်းဟူ။) ဤသို့ ယောဇနာ၏။ ဝတ္ထိ၌ ဝတ္ထိကော သေန၊ သိုအိမ်ဖြင့် (ဤသို့ ယောဇနာ၏)။ ဤကော အလိုအားဖြင့် စည်ပေါင်းအိမ်၌ (ဝါ) ဆီးပုံး၌ဖြစ်သော လိင်္ဂအိတ်ဖြင့်ဟု ယောဇနာ သင့်၏။]

ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ အဇ္ဈကောသောတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ကောသ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပရိဝေဋ္ဌကပသိဗ္ဗကေ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ရစ်ပတ်သော အိတ်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ဤ။ ဝတ္ထေန၊ တည်နေရာလိင်္ဂအိတ်ဖြင့်။ ဂုဟိတဗ္ဗတ္တာ၊ လျှိုဝှက်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝတ္ထဂုယံ၊ မည်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ကောသောဟိတံ၊ အိမ်၌တည်သော (ဝါ) လိင်္ဂအိတ်၌တည်သော။

[အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌ ကောသောဟိတံ၊ အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ် ထသောဟု ယောဇနာ၏။ ဓာဓာတ်ဖြစ်ရကား သင့်မည်မထင်။]

သဗ္ဗဗုဒ္ဓါဝေဏိကံ၊ အလုံးစုံသော ငြိတ်စွာဘုရားတို့၏ အသီးဥစ္စာ ဖြစ်ထ သော။ အညေဟိ၊ ဘုရားမှတစ်ပါးကုန်သောသူတို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက် ဆံထသော။ သုဝိသုဒ္ဓကဉ္စနမဏ္ဍလသန္နိတံ၊ ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော ရွှေဝန်း၏ အရောင်နှင့်တူသော အရောင်ရှိထသော။ ဝပ္ပဂုယံ၊ အင်္ဂါဇာတ် တော်သည် (ဝါ) တည်နေရာလိင်္ဂအိတ်ဖြင့် လျှိုဝှက်အပ်သော လိင်္ဂတော်သည်။ (သဒ္ဓတ္ထ)(ဝါ) ရွှေပန်းတော်သည် (ဝေါဟာရတ္ထ) (ဝိရာဇဟိန္ဒိ ကတ္တားစပ်)။

၇၆

သီလက္ခန္ဓာသီလနိဿယ

၂-အဗ္ဗုဒ္ဓ

အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်၏။ သဏ္ဌာနသန္တိဝေသသုန္ဓရတာယ၊
သဏ္ဌာန် စုဝေးရာအရပ်၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဇာနေယျ၊
ဂန္ဓဟတ္ထိနော၊ အာဇာနည်ဖြစ်သော ဂန္ဓဆင်၏။ ဝရဂ်ပရမစာရတာဝဉ္စ၊ မြတ်
သော အင်္ဂါရှိသည်၏ အဖြစ်၊ မြတ်သော တင့်တယ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို
လည်းကောင်း။ ဝိကသမာနတပနိယ ရဝိန္ဒသမုဇ္ဇလကေသရာဝတ္ထဝိလာသဉ္စ၊
ပွင့်ပြီးသော တပ်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော ပဒုမ္မာကြာ၏ ကောင်းစွာ အရောင်ဖြင့်
ထွန်းလင်းတောက်ပသော ဝတ်မှုန် ဝတ်ဆံတို့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းကို လည်း
ကောင်း။ [*“ဝိကသမာနတပနိယာ’ ရဝိန္ဒသမုဇ္ဇလကေသရာဝတ္ထဝိလာသံ”ဟု
ဆဋ္ဌမူ၌ ရှိ၏။ သဉ္စ]၊ ပတာနုရဉ္စိတဇလဝနန္တရာဘိလက္ခိတသမ္ပုဏ္ဏန္တမဏ္ဍလ-
သောဘဉ္စ၊ ဆည်းဆာရောင်ဖြင့် တပ်စွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍ တောက်ပသောတော၏
အကြားအလယ်၌ မှတ်အပ်သော လပြည့်ဝန်း၏ တင့်တယ်ခြင်းကိုလည်း
ကောင်း။ အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော အင်္ဂါဇာတ်တော်၏။ သိရိယာ၊
အသရေဖြင့်။ အဘိဘုယျ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်၍။ ဝိရာဇတိ၊ တင့်တယ်၏။ ဗာဟိ-
ရဗ္ဗန္တရမလေဟိ၊ အပအတွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော အညင်အကြေးတို့ဖြင့်၊ အနုပက္ကိ-
လိဋ္ဌတာယ စ၊ မညစ်နွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) မလိမ်း
ကံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ စိရကာလပရိစိတဗြဟ္မစရိယာ-
ဓိကာရတာယ စ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ဆည်းပူး လေ့ကျက်အပ်ပြီး
သောမြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းတည်းဟူသောအလွန်ပြုအပ်သောကောင်းမှု
ပုညရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ သဏ္ဌိတသဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ စ၊
ကောင်းစွာ တည်သော သဏ္ဌာန်တော်၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။
ယံ ကောပီနံ၊ အကြင် အင်္ဂါဇာတ်တော်သည်။ သမာနံပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း
(ဝါ) ရှိသော်လည်း (ဋီကာဟောင်း၌ သန္တိ-ဟု ပါဌ်ရှိ၏)။ တံ ကောပီနံ၊
သည်။ အကောပီနမေဝ၊ ငယ်သော အင်္ဂါဇာတ်သည်သာလျှင် (အသဒ္ဓါ အနု
ဒရာကညာကဲ့သို့ အပ္ပကဝါစက)။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂ-
ဝတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ဤ ယသ္မာ စသော
ဝါကျသည် ဋီကာဟောင်းနှင့် တူ၏။ ဝိသေသန ရှေ့ နောက်မျှသာ လှ၏)။
ဝရဝါရဏသေဝါတိ၊ ကား။ ဝရဂန္ဓဟတ္ထိနော လူဝ၊ မြတ်သော ဂန္ဓဆင်၏သို့။
ပတူတဘာဝန္တိ၊ ကား။ ပုထုလဘာဝံ၊ လျှာတော်၏ကြီးပြန့်သည်၏ အဖြစ်ကို။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထေဝ၊ ဤ လျှာတော်၌သာလျှင်။ တဿ၊ အဗ္ဗုဒ္ဓလုလင်၏။
သံသယော၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အဿ၊

ထိုလျှာတော်၏။ တနုမုဒုသုကုမာရာဒီသု၊ ပါးခြင်း၊ နူးညံ့ခြင်း၊ သိမ်မွေ့ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေသု၊ ဂုဏ်တို့၌၊ ဝိစာရဏာဝေ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်သည်သာလျှင်၊ (ဝါ) စိစစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။

၂၈။ တထာရူပန္တိ ဣဒံ၊ တထာရူပံ—ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ သမာသ-
ပဒံ၊ သမာသ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ရူပန္တိ၊ တံ ရူပံ—ဟူသော
သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ အဗ္ဗုဋ္ဌော၊
သည်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခရဏေ၊
တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြုသည်ရှိသော်။ ကောသောဟိတံ၊ အအိမ်၌ တည်သော
(ဝါ) လိင်အိတ်၌တည်သော။ ဝတ္ထုဂုယံ၊ တည်နေရာအိတ်ဖြင့် လျှိုဝှက်အပ်သော
အင်္ဂါဇာတ်တော်ကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခရံ၊ တန်ခိုးဖြင့် ပြုပြင်ခြင်းကို။ အဘိသင်္ခရဏေ၊ ပြုပြင်ခြင်း၌။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤဧတ္ထ ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ တထာရူပံ၊ ထိုသို့
သဘောရှိသော။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခရံ၊ တန်ခိုးဖြင့် ပြုပြင်ခြင်းကို(ဝါ) တန်ခိုးဖန်ဆင်း
ခြင်းကို။ အဘိသင်္ခရံ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ပါဠိ၊ ကို။
ပရာမသနံ၊ သုံးသပ်၏ (ဝါ) စုံ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အတော တသ္မာ ကာရဏာ၊
ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤတန်ခိုး ဖန်ဆင်းရာ၌။ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခရနယေန၊ တန်ခိုး
ဖန်ဆင်းသောနည်းနှင့် (ဝါ) တန်ခိုးပြုပြင်သောနည်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ၊
ဝတ္ထုဂုယဒဿနကာရဏံ၊ လျှိုဝှက်သောအင်္ဂါဇာတ်ကို ပြုတော်မူခြင်း၏အကြောင်း
ကို။ မိလိန္ဒပဉ္စာပါဠေန၊ မိလိန္ဒပဉ္စာပါဠိတော်ပါဠိဖြင့်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ထင်စွာပြုအပ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။ ဝတ္ထုဂုယဒဿန၊ အင်္ဂါဇာတ်
တော်ပြုရာ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ပရာမသန္တိ၊ သုံးသပ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုသို့ ကေစိဆရာတို့
သုံးသပ်ခြင်းသည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
(ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို အင်္ဂါဇာတ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ပါဠိယဉ္စ၊
ပါဠိတော်၌ လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ၊ ၌လည်းကောင်း။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တမေဝ၊ တည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ယံ ပရာမသိတဗ္ဗံ၊ အကြင်
သုံးသပ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်၏။ ဧဝံ သတိ၊ သော် (ထည့်)။ ဣဒ္ဓါဘိ-
သင်္ခရနယော စ၊ တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း နည်းသည်လည်း။ အဝိဘာဝိတော၊
ထင်စွာ မပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဧတ္ထ၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြုပြင်
ရာ၌ (ဝါ) တန်ခိုးဖန်ဆင်းရာ၌။ ဟညေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာမှ တစ်ပါးသော

ဆရာသည်။ စတုပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တေန၊ လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သို့ ရောက်
 ပြီးသော။ ဆဋ္ဌဘိညေန၊ ခြောက်ပါး အဘိညဉ်ဉာဏ်ရှိတော်မူသော။ ဝါဒီဝရေန၊
 ဆိုတတ်သော သူတို့ထက် မြတ်တော်မူသော။ တဒ္ဓန္တနာဂသေနတ္ထရေန၊
 အရှင်နာဂသေနထေရ်သည်။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာ
 လျှင်။ သမ္ပုဋ္ဌိစိတဗ္ဗတ္တာ၊ ဝန်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 ရှက်အပ်သော အရပ်၌။ ဟိရိ၊ ကရိယတေ၊ ရှက်ခြင်းကို ပြုအပ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုရှက်ခြင်းကို ပြုအပ်ရာ ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ
 ဟိရိယိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ဟိရိကရဏံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထို ဟိရိကရဏသည်
 ပင်လျှင်။ ဩကာဘော၊ အရပ်တည်း။ တထာ၊ ထိုဟိရိကရဏ သည်ပင်လျှင်
 အရပ်။ ဟိရိယိတဗ္ဗဋ္ဌာနံ၊ ရှက်အပ်ရာ အရပ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဥတ္တရဿာတိ၊
 ကား။ သုတ္တနိပါတေ၊ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်၌။ အာဂတဿ၊ လာသော။ ဥတ္တရ-
 မာဏဝဿ၊ ဥတ္တရလူလင်အား။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သဗ္ဗေသမ္ဘိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထိုဥတ္တရလူလင် အစရှိကုန်သော သူတို့၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။
 သုတ္တနိပါတတော၊ မှ။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဆာယန္တိ၊ ကား။ ပဋိဗိမ္ဗံ၊ ဆင်းတုကို။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ ကား။
 ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့ သဘောရှိသော အင်္ဂါဇာတ်တော်ကို။ ဒဿေတိ၊ နည်း။
 ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ ဆာယာရူပကမတ္တန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပဋိဗိမ္ဗရူပကမေဝ၊
 ဆင်တူရုပ်မျှကိုသာလျှင်။ ပကတိဝတ္ထုဂုဟံ၊ ပြကခေ အင်္ဂါဇာတ်တော်သည်။ န၊
 မဟုတ်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ ထိုပဋိဗိမ္ဗရူပကသည်။ ဗုဒ္ဓသန္တာနတော၊ မြတ်စွာဘုရား
 ကိုယ်သန္တာန်တော်အစဉ်မှ။ ဝိနိမုတ္တတ္တာ၊ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပကမတ္တံ၊
 အတူမျှဖြစ်သော။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒိသဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဝယဝံ၊ တူသော
 အဆင်းသဏ္ဌာန်တော်၏ အစိတ်ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိမယံ၊ တန်ခိုးဖြင့်ပြီးသော(ဝါ)
 တန်ခိုးဖြင့် ပြုအပ်သော။ ဗိမ္ဗမေဝ၊ ဆင်းတုသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဝေဉ္ဇေ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်လည်း။ အပ္ပကတ္တေန၊ အပ္ပက
 အနက်ရှိသော။ ကကာရေန၊ က-အက္ခရာဖြင့်။ ဝိသေသိတဝစနံ၊ အထူးပြု
 အပ်သော စကားသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဆာယာရူပကမတ္တံ၊
 အရိပ်အယောင်အတူမျှကို။ ဣဒ္ဓိယာ။ တန်ခိုးဖြင့်၊ အဘိသင်္ခရိတွာ၊ ပြုပြင်ပြီး၍
 (ဝါ) ဖန်ဆင်းပြီး၍။ (နာ-၂၇၇) ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊
 ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ ဆာယာရူပကမတ္တံ၊ ကို။

သုတ္တံ

ဒေသနာသုတ္တံ

၇၉

ဒေသနော၊ ပြတော်မူသော၊ ဘဂဝါ၊ သည်း၊ ယထာ၊ အကြင်သို့သော
အခြင်းအရာဖြင့်။ ကရောဇ္ဇော၊ ပြတော်မူသည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်
မြတ်ဘုရား၏။ ဗုဒ္ဓရူပံ၊ ဘုရားအဆင်းတော်သည်။ န ဒိဿတိ၊ မတင်မမြင်။
တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတ္တာ၊ ရှိ။ ဒေသတိ၊ ပြတော်မူပြီ။
ဣတိ၊ သို့၊ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တဒေတံ တံ တေ ဝစနံ၊
ထိုဆရာတို့ဆိုသော စကားသည်။ ဘဒ္ဒန္တနာဂသေနတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တေန၊
သော၊ ဣဒ္ဓါဘိသင်္ခတဆာယာရူပကမတ္တဒဿနဝစနေန၊ တန်ခိုးဖြင့် ပြုပြင်
အပ်သော အရိပ်အယောင် အတူမျှကို ပြခြင်းကို ဆိုသောစကားနှင့်။ သံသန္ဓတိ
စေ၊ နှိုးလည်း နှိုးနှော၏။ သမေတိ စ၊ ညီလည်းညီ၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်
ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား (တံသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။ ခီရေန၊ နို့ရည်နှင့်။ ခီရံ၊ သည်။
ဂင်္ဂီဒကေန၊ ဂင်္ဂါရေနှင့်။ ယမုနောဒကံ၊ ယမုနာမြစ်ရေသည်။ သံသန္ဓတိ
စေ ယထာ၊ နှိုးလည်း နှိုးနှောသကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ သမေတိ စ ယထာ၊
ညီလည်း ညီသကဲ့သို့ လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။
ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဟိ၊ ဝစနေနေဝ၊ ထိုဆရာတို့ဆိုသော
စကားဖြင့်သာလျှင်။ သေသဗုဒ္ဓရူပဿ၊ အင်္ဂါဇာတ်မှကြွင်းသော ဘုရားအဆင်း
တော်၏။ တင်္ခဏေ၊ ထိုတန်ခိုးဖြင့် ပြုပြင်သော ခဏ၌။ အဒဿိတဘာဝေါ၊ မပြ
အပ်သည်၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) မမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္တတော၊
အနက်အားဖြင့်။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဧတ္ထ၊
ဤမိလိန္ဒပဉ္စပါဠိတော်၌။ နိဝါသနနိဝတ္ထတာဒိဝစနေန၊ နိဝါသနနိဝတ္ထတံ
အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓသန္တာနတော၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်သန္တာန်
အစရှိမှ။ ဝိနိမုတ္တဿပိ၊ လွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဆာယာရူပကဿ၊
အရိပ်အယောင် အတူဖြစ်သော အင်္ဂါဇာတ်၏။ နိဝါသနာဒိအဗဟိဂတဘာဝေါ၊
ဝတ်တော်မူသော သင်းပိုင်တော် အစရှိသည်မှ အပသို့ မရောက်သည်၏
အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ နိဝါသနာဒိအန္တရဂတံ၊
ဝတ်တော်မူသော သင်းပိုင်တော် အစရှိသည်တို့၏ အတွင်း၌တည်သော (ဝါ)
ရောက်သော။ ဆာယာရူပကံ၊ အရိပ်အယောင်အတူဖြစ်သော အင်္ဂါဇာတ်တော်ကို။
ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေသတိ၊ ပြသနည်း။ ကထဉ္စ၊ အသယ်သို့လျှင်။ အမ္မဋ္ဌော၊
သည်။ ပဿတိ၊ မြင်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န စောဒေတဗ္ဗံ၊ မစောဒနာအပ်။ ကသ္မာ၊
ကြောင့်။ န စောဒေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိဝိသယော၊ တန်ခိုး
အရာကို။ အစိန္တေယျော၊ မကြံစည်အပ်။ တသ္မာ၊ တည်း။ ဆာယံ ဒိဋ္ဌေဟိ၊

ကား။ ဆာယာယ။ အရိပ်အယောင် အတူဖြစ်သော အင်္ဂါတော်တော်ကို။ ဒိဋ္ဌာယ။
မြင်သည်ရှိသော်။ တေန္တိ။ ကား။ ဆာယာရူပကံ။ ကို။ ဗုဒ္ဓနကေ။ သစ္စာ
လေးပါးကို သိလတ္တံ့သော သတ္တဝါသည်။ သတိ။ သော်။ ဇီဝိတနိမိတ္တမ္ပိ။
အသက်၏ အကြောင်းလည်းဖြစ်သော။ ဟဒယမံသံ။ နှလုံးသားကို။ (တစ်နည်း)
ဇီဝိတနိမိတ္တံ။ သော။ ဟဒယမံသမ္ပိ။ ကိုသော်လည်း။ ဒဿယျ။ ပြရာ၏။ ဣတိ
အယံ။ ကား။ အဓိပ္ပါယော။ ဘုရားအလိုတော်တည်း။ နိဇ္ဇေတူတိ။ ကား။
နိဟရိတူ။ ထုတ်ပြီး၍။ ဝါ။ ကား။ အယမေဝ ပါဌော။ ဤနိဟရိတူဟူသော
ပါဌသည်သာလျှင်။ အတ္ထိ။ ၏။ ကလ္လောသိတိ။ ကား။ ဝိဿဇ္ဇေန၊ ပြဿနာကို
ဖြေဆိုခြင်း၌။ တံ။ အရှင်ဘုရားသည်။ ကုသလော ဆေကော။ လိမ္မာသည်။
အသိ။ ဖြစ်၏။ ဝါ။ ကား။ ယထာဝုတ္တော။ သော။ ဝိဿဇ္ဇနာမဂ္ဂေါ။ ပြဿနာကို
ဖြေဆိုသော လမ်းခရီးသည်။ ဥပပန္နော။ ပြည့်စုံသည်။ ယုတ္တော။ သင့်မြတ်သည်။
အသိ။ ၏။ ဣတိ အယံ။ ကား။ အတ္တော။ တည်း။ ကုသလောတိ။ ဟူ၍။
ကေစိ။ ထို့သည်။ ပဌန္တိ။ ရွတ်ကုန်၏။ ဧတံ ပဒံ။ ထိုကုသလောဟူသောပုဒ်သည်။
အယုတ္တံ။ မသင့်။ ဟိ သစ္စံ။ ၏။ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိလိန္ဒပဉ္စေ၊ ၌။
သဗ္ဗတ္ထံ။ အလုံးစုံသော အမေးတို့၌။ ဝိဿဇ္ဇနာဝသာနေ၊ အဖြေ၏အဆုံး၌။
ကလ္လော ဣစ္စေဝ၊ ကလ္လောဟူ၍သာလျှင် (ဝါ) ကလ္လောဟူသောပါဌကိုသာလျှင်။
ဒိဌော၊ မြင်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တံ။ မသင့်။

နိဇ္ဇာမေတူတိ။ ကား။ မုခတော၊ ခံတွင်းတော်မှ။ နိဟရဏဝသေန၊
ထုတ်ဆောင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဏ္ဍသောတာဒိအဘိမုခံ၊ နား၊ သောတ
အစရှိသည်သို့ ရွေး၍ (ဝါ) နားတွင်းတော် စသည်သို့ ရွေး၍။ ပနာမေတူ၊
ညွတ်စေပြီး၍။ အဓိပ္ပါယမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ နိဟရိတူတိ။ ဟူ၍
(ဝါ) နိဟရိတူ ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ။ ၏။
ကထိန သုစိံ ဝိယာတိ။ ကား။ ဆနသုခမတာဝါပါဒနေန၊ တခဲနက်၏အဖြစ်၊
သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ ကက္ခဋ္ဌသုစိမိဝ၊ ကြမ်းတမ်းသော
အပ်ကဲ့သို့။ ကတူ၊ ၍။ ကထာကာရဏေနာတိ။ ကား။ ကထိနသုစိံ ဝိယ၊
ကြမ်းတမ်းခက်မာသော အပ်ကဲ့သို့။ ကရဏေန၊ ပြုသဖြင့်။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ကထိနသုစိံ ဝိယ ကထိနချုပ်သောအပ်ကဲ့သို့ ဟု
ယောဇနာ၏။ ဋီကာနှင့် မညီ။ ကထိနသုစိ ကက္ခဋ္ဌတ္တကို ဟောရကား
သင့်မည်မထင်]

တ္ထောတိ၊ ကား။ ပဟုတဓိဝါယ၊ ကြီးရှည်ပြန်သော လျှာတော်၌။ မုဒုဘာ-
 ဝေါ စ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒိဃဘာဝေါ စ၊ ရှည်သည်၏
 အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တနုဘာဝေါ စ၊ ပါးသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။
 ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အမုဒုနော၊ မနူးညံ့သောလျှာ၏။ ဃန-
 သုခမဘာဝါပါဒနတ္ထံ၊ တခဲနက်၏အဖြစ်၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေ
 ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျတ္ထာ၊ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း
 (ဝါ) မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်
 မွေပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတြ၊ ထို မုဒုဘာဝေါ
 အစရှိသော ဋီကာဟောင်း ဆရာ၏ စကား၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုလတ္တံ့
 သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒုမေဝ၊ နူးညံ့သော
 လျှာသည်သာလျှင်။ ဃနသုခမဘာဝါပါဒနတ္ထံ၊ တခဲနက်၏အဖြစ်၊ သိမ်
 မွေ့သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းငှါ။ သက္ကာတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တထာကရဏေန၊ ထိုကြမ်းသောအပ်ကဲ့သို့ ပြသဖြင့် (ဝါ) ထိုတခဲနက်၏
 အဖြစ်၊ သိမ်မွေ့ သည်၏အဖြစ်ကို ပြသဖြင့်။ မုဒုဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။
 ကိမိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဓူမေန၊ အခိုးဖြင့်။ အဂ္ဂိမီးကို။ ဒဿိတော
 ဝိယ၊ ပြသကဲ့သို့တည်း။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒုယေဝ၊ နူးညံ့
 သော လျှာသည်သာလျှင်။ ဃနသုခမဘာဝါပါဒနေန၊ ဖြင့်။ ဒိဃဂါမိ၊ ရှည်သည်၏
 အဖြစ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကဏ္ဍသောတာနုမသ-
 နေန၊ နားတွင်းပေါက်ကို သုံးသပ်တော်မူခြင်းဖြင့်။ ဒိဃဘာဝေါ၊ ရှည်သည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုဒု ဝေ၊ သည်သာလျှင်။
 ဃနသုခမဘာဝါပါဒနေန၊ ဖြင့်။ တနု၊ ပါးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 နာယိကာသောတာနုမသနေန၊ နှာခေါင်းပေါက်တွင်းကို သုံးသပ်တော်မူသဖြင့်။
 တနုဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ အပုထုလဿ၊ မကြီးမပြန့်သော လျှာ၏။
 တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိစ္စာဒနတ္ထံ၊ နဖူးကိုဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ။
 အသက္ကုဏေယျတ္ထာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) မတတ်ကောင်း
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နလာဋ္ဌစ္စာဒနေန၊ နဖူးတော်ကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းဖြင့်။
 ပုထုလဘာဝေါ၊ ကြီးပြန့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။

၂၀၉။ ပတ္ထေန္တော၊ တောင့်တသည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဥဒိက္ခန္တော၊ ကြည့်ရှု
 သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗိ၊ ၏။

(နာ-၂၇၀) ၂၉၀။ မူလဝစနံ၊ မူလဆိုသောစကားသည်။ ကထာ၊ မည်၏။
 ပဋိစ္စာဒနံ၊ စကားတို့ ပေးသောစကားသည်။ သလ္လာပေါ၊ မည်၏။

၂၂၁။ ဥဒ္ဓါမာတကန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ တိဋ္ဌိကဲ့သို့။ ကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဇိကုစ္ဆ-
 နတ္ထော၊ စက်ဆုပ်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေမေဝဇိဂုစ္ဆန္တော-
 တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တမေဝါတိ၊ ကား။
 ပဏ္ဍိတဘာဝမေဝ၊ ပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ အမ္မဋ္ဌမေဝ၊ အမ္မဋ္ဌလုလင်
 ကိုသာလျှင်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 အမ္မဋ္ဌံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ ငစနံ၊ ဤသို့ တမေဝ-ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊
 ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ခြေခံလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ပ။ အမ္မဋ္ဌမာဏဝံ
 တေဒဝေါစာတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အမ္မဋ္ဌံ၊ ကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ကမဉ္စ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကား ငါတောတော်မူ၏ရှင်။ ပန
 တထာပိ၊ သော်လည်း။ နာမဂေါတ္ထဝသေန၊ အမည်အနွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနိ-
 ယမံ၊ မမြဲသည်ကို။ ကတော၊ ၍။ ဂရဟန္တော၊ ကဲ့ရဲ့လိုသည်ဖြစ်၍။ ပုထုဝစနေန၊
 ဗဟုဝစိဝိဘတ်ဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ယဒေဝ ခေါ် တန္တိ
 တေဿ အနိယမဝစနဿ၊ ယဒေဝ ခေါ် တံ-ဟူသော ထိုအနိယမ စကား၏။
 ဝေရူပေနာတိ ဣဒံ၊ ဝေရူပေန-ဟူသော ဤစကားသည်။ နိယမဝစနံ၊ နိယမစကား
 တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ယာဒိသောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ၏။
 ဘာဝေန၊ ဂြိယာတစ်ပါးဖြင့်။ ဘာဝလက္ခဏေ၊ ဂြိယာတစ်ပါးကိုမှတ်ရာ၌။
 ဘုမ္မဝစနတ္ထေ၊ သတ္တမိဝိဘတ်အနက်၌။ ကရုဏာဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေသေ အတ္ထစရကေတိ၊ အတ္ထစရကေ- ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ န အညတြာတိ၊ ကား။ အညတ္တ၊
 တစ်ပါးသော။ သုဂတိယံ၊ သုဂတဘဝ၌ (ဝိ)သို့။ န ဂစ္ဆေယျ၊ မသွားရာ။ ပန၊
 ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤ ဝေရူပေန စသော ပါဠိတော်၌။ အတ္ထစရကေနာတိ
 ဣမံနာ၊ ဖြင့်။ ဗျတိရေကမုနေ၊ ဗျတိရိုက်ကို အရင်းပြုသဖြင့်။ အနတ္တစရက
 တံယေဝ၊ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးစီးပွားကို မပြုတတ်သောသူ၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။
 ဝိဘဿေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပနေယျ ဥပနေယျာတိ ဣဒံ
 ဝစနံ၊ သည်။ တွာဒ္ဓန္တံ၊ တွာအစရှိသော ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော။ ဝိစ္ဆာဝစနံ၊ ဝိစ္ဆာ
 စကားတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပြာဟ္မဏော ခေါ် ပနာတိအာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ငြိ။ ဧဝံ ဥပနေတွာ ဥပနေတွာတိ၊ ကား။ တံ တံ
 ဒေါသံ၊ ထိုထိုအဖြစ်ကို။ ဥပနိယ၊ ဆောင်၍။ ဥပနိယ၊ ဆောင်၍။ တေန၊ ကြောင့်။
 သုဋ္ဌ၊ ဒါသာဒိဘာဝံ အာရောပေတွာတိ။ အာရောပေတွာ-ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပါတေသိတိ၊ ကား။ ပဝဋ္ဌနဝသေန၊ လိမ့်စေ

သုတ္တံ

ပေါက္ခရသဘာဝဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်မနဝဏ္ဏနာ

၈၃

သည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါတေသိ၊ ကျစေ၏ (ဝါ) လဲစေ၏။ ယဉ္ဇ ဌာနံ၊ အကြွင်းအရပ်
သို့လည်း။ အဂမာသိ၊ သွားပြီ။ အဿ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌအား။ တထာဂမနသင်္ခါတံ၊
ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် သွားခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တမ္ပိ ဌာနံ၊ ထို
အရပ်ကိုလည်း (ဝါ) ထိုအရာကိုလည်း။ အန္တိန္ဒိတော၊ ရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
ယောဇနာ၊ တည်း။

ဒွေလက္ခဏဒဿနဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ပေါက္ခရသဘာဝဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်မနဝဏ္ဏနာ

၂၉၂-၂၉၃-၂၉၆။ ပန၊ ကား။ သောကာလော၊ ထိုကာလသည်။ ကိတ္တကော၊
အဘယ်နည်း။ ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ သမ္မောဒနိယကထာယပိ ကာလော
နတ္ထိတိ၊ နတ္ထိ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အာဂမာနုတိ၊
ကား။ အာဂတောနု၊ လာသနည်း။ ခေါတိပဒံ၊ ခေါဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတ-
မတ္တံ၊ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ဣဇာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်သို့။ တုမ္မာကံ၊
အရှင်ဘုရားတို့၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
အဓိဝါသေတူတိ၊ ကား။ သာဒိယတု၊ သာယာတော်မူပါလော့။ ပန၊ ဆက်။
တံသာဒိယနံ၊ ထိုသာယာခြင်းသည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ မနသာဝ၊ စိတ်တော်
ဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ပဋိဂ္ဂဟော၊ ခံယူခြင်းတည်း။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့
ဖြင့်။ နသမ္ပဋိဂ္ဂဟော၊ ခံယူခြင်းမဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဋိစ္စတူတိ၊
သမ္ပဋိစ္စတုဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။
အဇ္ဇ၊ ယနေ၌။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ အဇ္ဇတနံ၊ ယနေ၌ဖြစ်သည်။
ပုညဉ္စ။ ကောင်းမှုသည်လည်းကောင်း။ ပီတိပါမောဇ္ဇဉ္စ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်
ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဣမမတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယံမေတိအာဒိ၊
ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကာရန္တိ၊ ကား။ ဥပကာရံ၊ ကျေးဇူး
ပြုခြင်းကို။ ဝါ ကား။ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ (ဝါ) အရိအသေကို။
အစောပေတွာတိ၊ ကား။ အစာလေတွာ၊ မလှုပ်စေမှု၍။

၂၉၇။ သဟတ္ထာတိ ဣဒံ၊ သဟတ္ထာဟူသောဤပုဒ်သည်။ ကရုဏတ္ထေ၊
၌။ နိဿဂ္ဂဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သဟ
တ္ထေနာတိ၊ သဟတ္ထေနဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊

၏။ သုဟိတန္တိ၊ ကား။ ဓာတံ၊ ဆောင်သည်ကို။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဇီဝတ္ထာ
 ဒုက္ခာဘာဝေန၊ ဆာလောင် မှတ်သိပ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်း
 မရှိသောအားဖြင့်။ သုခိတံ၊ ချမ်းသာသည်ကို (ဝါ) ချမ်းသာခြင်းသို့ရောက်
 သည်ကို။ ယာဝဒတ္တန္တိ၊ ကား။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အတ္တော၊ အလို
 ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်။ ဘောဇနေန၊ ဘောဇဉ်ဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုဆွမ်း
 လှူသောအခါ၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ကို။ ပဋိက္ခေပပဝါရဏာဝ၊ ပယ်ခြင်းမြစ်
 ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤယာဝဒတ္တံဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်
 ၏။ နိမန္တနပဝါရဏာ၊ ပင့်ခေါ်ခြင်းဖိတ်ခြင်းကို။ နအဓိပ္ပေတာ၊ အလိုမရှိအပ်။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ပြီ။ ဟတ္ထသညာယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊
 ကား။ အညတ္တ၊ ဖုပါးသောအရာ၌။ မုခဝိကာရေန၊ မျက်နှာဖောက်ပြန်ခြင်း
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝစိဘေ ဒေနစ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ပဋိက္ခေပဿ၊ ပယ်ခြင်းကို။ (နာ-၂၃၉)ဝုတ္တ ဣာစ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဧကက္ခဏေပိ၊ ဖုတ်ပြိုင်နက်သောခဏ၌လည်း (ဝါ)
 တစ်ခုသောခဏ၌လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိက္ခေ-
 ပဿ၊ ၏ (ဝါ)ကို။ လဗ္ဘနတော စ၊ ရခြင်းကြောင့်တည်း။ (ဝါ) ရအပ်သော
 ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

ဧတဿဗုဒ္ဓဿ၊ အား။ ပတ္တတော၊ သပိတ်တော်မှ။ ဩနိတာ၊ ပယ်အပ်
 ပြီးသော(ဝါ) ချအပ်ပြီးသော။ ပ'ဏိ၊ လက်တော်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဩနိတပတ္တပါဏီ၊ မည်တော်
 မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိန္နာဓိကရဏဝိသယော၊ ပြားသော တည်ရာရှိသော
 အရာရှိသော။ တိပဒေါ၊ သုံးပုဒ်ရှိသော။ ဗဟိရတ္ထသမာသော၊ ဗဟိရတ္ထ
 သမာသ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ မုဒ္ဓဇဏ၊ ကာရေနစ၊ မုဒ္ဓဇဏအက္ခရာ
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ သညောဂုတ-ကာရေနစ၊ သံယုတ္တအက္ခရာလည်းကောင်း
 ဖြင့်။ ဩဏိတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိနာဘူတေ၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အနက်
 ၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိဣမံအတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။
 ဩဏိတ္တပတ္တပါဏီန္တိပိပိဋ္ဌောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊
 ၏။ (ဝါ)ကား။ ဩဏိတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သုစိကရဏတ္ထေ၊ စင်ကြယ်သည်ကို
 ပြုခြင်းဟူသောအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဟိတဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ အဿ ဘဂဝ
 တော၊ အား။ အာမိသာပနယနေန၊ ဆွမ်းဘောဇဉ်ဟူသော အာမိသ်ကိုပယ်
 သဖြင့်။ ဩဏိတ္တံ သုစိကတံ၊ စင်ကြယ်သည်ကိုပြုအပ်ပြီးသော။ ပတ္တဉ္စ၊ သပိတ်
 သည်လည်းကောင်း။ ပါဏိစ၊ လက်တော်သည်လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ

သုတ္တံ]

ပေါက္ခရာသတ်ဗုဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်မနဝဏ္ဏနာ

၈၅

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏိ၊ မည်တော်မူ၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ ဟတ္ထေပတ္တဉ္စောဝိတွာတိ၊ ဧဝံတွာဟူသော သံဝဏ္ဏ
 နာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အဿ သဂဝတော၊ အားပါဏိ
 တော၊ လက်တော်မှ။ ဩဏိတ္တံ နာနာဘူတံ ဝိနာဘူတံ၊ ကင်းသည်ဖြစ်၍ဖြစ်
 သော။ ဝါ၊ ကား။ အာမိသာပနယနေန၊ ဆွမ်းဘောဇဉ်ဟူသော အာမိသ
 ကိုပယ်သဖြင့်။ သုစိကတံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းကိုပြုအပ်ပြီးသော။ ပတ္တံ၊ သည်။
 အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဩဏိတ္တပတ္တပါဏိ၊
 မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သာရတ္ထဒီပနီယံ၊ သာရတ္ထဒီပနီမည်သောဝိနည်း
 ဋီကာ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထသာရတ္ထဒီပနီယံ၊ ထိုသာရတ္ထဒီပနီဋီကာဆရာစကား
 ၌။ ပစ္စိမဝစနံ၊ အာမိသာပနယနေန ဝါ သုစိကတံ ပတ္တံဟူသော နောက်
 စကားသည် (ဝါ)ကို။ ဟတ္ထေ စ ပတ္တဉ္စောဝိတွာတိ ဣမိနာ၊ ဧဝံတွာ
 ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ အသံသန္ဓနတော၊ မနီးနှောခြင်းကြောင့်။
 ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်းအပ်၏။ ဧဝံဘူတန္တိ၊
 ကား။ ဘုတ္တာဝိဉာဏိတပတ္တပါဏိန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တပုကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အပြားအားဖြင့်။ ဘူတံ၊ ဖြစ်သည်ကို။

- ၂၇၈။ အနုပုဗ္ဗိကထန္တိ၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗိ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ကထေတဗ္ဗံ၊
 ဆိုအပ်သော။ ကထံ၊ တရားစကားကို။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုပုဗ္ဗိပါဠိကထန္တိ၊
 ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ သာ ကထာ၊ ထိုအစဉ်အတိုင်း
 သော တရားစကားသည်။ ကား၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိပုဗ္ဗိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 ဒါနာနန္တရံ သီလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော သည်။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ထို
 ဒါနာနန္တရံ သီလံ စသောပါဌ်ဖြင့်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဆိုလတ္တံ သော အနက်သည်။
 ဗောဓိတော၊ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါနကထာ။ သည် (ဝါ) ကို။
 တာဝ၊ သီလကထာ စသည်တို့၏ရေးဦးစွာ။ ပရုဇနေသုပိ၊ ဉာဏ်ပညာ ပြန်ဖျင်း
 သော သူတို့၌လည်း။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်သဖြင့်။ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာ စ၊ အလုံးစုံ
 သော သူတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သုကရတ္တာ စ၊
 ပြုလွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သီလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာနဿ၊
 တည်သောသူ၏။ ဥပါယဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ထိုအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ပရိစ္စာဂသီလော၊ လှူဒါန်းပေးကမ်း စွန့်ကြဲလေ့ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 ပရိဂ္ဂဟဝတ္ထု၊ သူ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သော ဝတ္ထုတို့၌။ ဝိနိယဋ္ဌဘာဝတော၊
 လွတ်လွတ်စွန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခေနော၊ လွယ်သဖြင့်သာလျှင် (ဝါ)

ချမ်းသာသဖြင့်လျှင်။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ သမာဒိယတံ၊ ဆောက်တည်၏။ တတ္ထစ၊
 ထိုသီသဉ္ဇလည်း။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 သီလေန၊ ဖြင့်။ ဒါယကပဋိဂ္ဂဟကသုဒ္ဓိတော၊ ပေးလှူတတ်သော ဒါယကာ၏
 စင်ကြယ်ခြင်း၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရာနုဂ္ဂဟံ၊ သူတစ်ပါး
 တို့အား ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍(ဝါ)ဟောတော်မူပြီး၍။ ပရပိဋ္ဌာ-
 နိဝတ္တိဝစနတော စ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းမှ နစ်ခြင်းကို ဟောတော်မူ
 သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ကိရိယဓမ္မံ၊ ပြုအပ်သောတရားကို။ ဝတော၊ ၍။
 အကိရိယဝစနတော စ၊ မပြုအပ်သောတရားကို ဟောတော်မူသောကြောင့်
 လည်းကောင်း။ ဘောဂသမ္ပတ္တိဟေတု၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာ ပြည့်စုံခြင်း၏
 အကြောင်းကို။ ဝတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဘဝသမ္ပတ္တိဟေတုဝစနတော စ၊
 ဘဝ၏ပြည့်စုံခြင်း၏အကြောင်းကို ဟောတော်မူသောကြောင့်လည်းကောင်း။
 ဒါနကထာနန္တရံ၊ ဒါနကထာ၏အခြားမဲ့၌။ သီလကထာ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ တံ ဒါနသီလံ၊ ထိုဒါနသီလသည်။ ဝဇ္ဇနိဿိတံ၊ သံသရာဝဋ်ကို
 မှီ၏။ အယံဘဝသမ္ပတ္တိ၊ ဤဘဝ၏ပြည့်စုံခြင်းသည်။ တဿ၊ ထိုဒါနသီလ၏။
 ဖလံ၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သီလကထာနန္တရံ၊ သီလ
 ကထာ၏အခြားမဲ့၌။ သဂ္ဂကထာ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ၏။

ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုသဂ္ဂကထာဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊
 ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါနသီလမယေဟိ စ၊ ဒါနမယသီလမယလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပဏီတပဏီတတရာဒိဘေဒဘိန္ဓဟိ စ၊ မွန်မြတ်သည် အထူး
 သဖြင့် အလွန်မွန်မြတ်သည် အစရှိသော အပြားအားဖြင့် ပြားသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ ပုညကြိယဝတ္ထုဟိ၊ ဤပုညကြိယဝတ္ထုတို့ဖြင့်။ စာတု
 မဟာရာဇာဒိသု၊ စာတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်အစရှိသည်တို့၌။ ပဏီတပဏီတတရာ
 ဒိဘေဒဘိန္ဓာ၊ မွန်မြတ်သည် အထူးသဖြင့် အလွန်မွန်မြတ်သည် အစရှိသော
 အပြားအားဖြင့် ပြားကုန်သော။ အပရိမေယျာ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သော။
 တောဒိဗ္ဗသတ္တိယော၊ ထိုနတ်၌ဖြစ်ကုန်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာတို့ကို။ လဒ္ဓဗ္ဗာ၊
 ရအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သွာယံ သော
 အယံ သဂ္ဂေါ၊ နတ်ပြည်သည်။ ရာဂါဒိဟိ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥပက္ကံလိဋ္ဌော၊
 ညစ်နွမ်း၏ (ဝါ)ညစ်ညူး၏။

ပန၊ ပါး။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ သံဗုဒ္ဓာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာဖြင့်။
 တေဟိ၊ ထိုရာဂအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အနုပက္ကံလိဋ္ဌော၊ မညစ်နွမ်း (ဝါ)မညစ်ညူး။
 ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ သဂ္ဂကထာနန္တရံ၌။ မဂ္ဂကထာ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊

၏။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ်ကိုလည်း။ ကထေန္တေန၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။
 တဒဓိဂမုပါယဒဿနတ္ထံ၊ ထိုမဂ်ကိုရခြင်း၏အကြောင်းကို ပြခြင်းငှါ။ ကာမာနံ၊
 ကာမဂုဏ်တို့၏။ အာဒီနဝေါ စ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဩကာရော စ၊
 အယုတ်ကိုလည်းကောင်း (ဝါ) ယုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ (ဘာဝပွ-
 ဓာနံ) သံကိလေသော စ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နေက္ခမ္မေ၊ ကမ္မမမှ
 ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ အာနိသံသော စ၊ အကျိုးအာနိသင်ကိုလည်းကောင်း။
 ကထေတဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ သဂ္ဂပရိယာပန္နာပိ၊ နတ်ပြည်၌
 အကျိုးဝင်ကုန်သော်လည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကာမာနာမ၊ ကာမဂုဏ်တို့
 မည်ကုန်သည်။ ဗဟ္မာဒီနဝါ၊ အလွန်များသောအပြစ်ရှိကုန်၏။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။
 အဓုဝါ၊ နိစ္စအားဖြင့် မြဲခြင်းမရှိကုန်။ ဝိပရိကာမဓမ္မာ၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော
 သဘောရှိကုန်၏။ ဣတရေ၊ ဤနတ်ပြည်၌ အကျိုးဝင်ကုန်သော ကာမဂုဏ်မှ
 တစ်ပါးကုန်သောကာမဂုဏ်တို့သည်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ (နာ-၂၈၀) အာဒီနဝေါ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမာ၊ တို့သည်။ ဟိနာ၊ ယုတ်ကုန်၏။ ဂမ္မာ၊ ရွာ၌ဖြစ်
 ကုန်၏ (ဝါ) ရွာသူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်ကုန်၏။ ပေါထုဇ္ဇနိကာ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ဥစ္စာ
 ဖြစ်ကုန်၏။ အနရိယာ၊ အရိယာတို့၏ဥစ္စာမဟုတ်ကုန်။ အနတ္ထသံဟိတာ၊ အကျိုး
 စီးပွားမဲ့နှင့် ယှဉ်ကုန်၏ (ဝါ) အကျိုးစီးပွားမရှိသည်ကို ဆောင်တတ်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဩကာရော လာမကဘာဝေါ စ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်း
 ကောင်း။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ ဘဝါ၊ တို့သည်။ ကိလေသာနံ၊ ငွေ၏။
 ဝတ္ထုဘူတာ၊ ဇာည်ရာဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့ (ဝါ) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သံကိလေသော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သဗ္ဗသံကိလေသဝိယုတ္တံ၊
 အလုံးစုံသော သံကိလေသနှင့် မယှဉ်။ ဣတိ၊ သို့ (ဝါ) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 နေက္ခမ္မေ၊ သံကိလေသမှ ထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ (ဝါ) သံသရာဝဋ်မှ ထွက်
 မြောက်ရာနိဗ္ဗာန်၌။ အာနိသံသောစ၊ အကျိုးအာနိသင်ကို လည်းကောင်း။
 ကထေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမ္ပိ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဗောဓိတော၊
 သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဟိ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ မဂ္ဂေါတိ ဧတ္ထ၊ မဂ္ဂေါဟူသော ဤပုဒ်၌။
 အာဒိဇ္ဈေန၊ အာဒိအနက်ရှိသော။ ဣတိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ကာမဒီနဝါဒီနမ္ပိ၊
 ကာမဂုဏ်၏အပြစ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ကဟော၊ ရေထွက်ခြင်းသည်
 (ဝါ) ပေါင်း၍ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယံအတ္ထဝဏ္ဏနာ၊

ဤအနက်အဖွင့်သည်။ ကထာ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သေယျထိဒံ ဒါနကထံ၊ သီလကထံ၊ သဂ္ဂကထံ၊ ကာမာနံ အာဒိနဝံ ဩကာရံ သံကိလေသံ နေက္ခမ္မေ အာနိသံသံပကာသေတိ” တိ ဟူ၍။ ၁၈၀၁။ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော် မူပြီ။ (အနက်ကား) ဣဒံ သာ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ ထိုအစဉ်အတိုင်းသော တရား စကားတော်သည်။ သေယျထာ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ဒါနကထံ၊ ကိုလည်း ကောင်း။ သီလကထံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကာမာနံ၊ တို့၏။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို လည်းကောင်း။ ဩကာရံ၊ ယုတ်သည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သံကိလေသံ၊ ညစ်ညူးခြင်းကိုလည်းကောင်း။ နေက္ခမ္မေ၊ ကာမမှထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၌။ အာနိသံသံ၊ အကျိုးအာနိသင်ကိုလည်းကောင်း။ ပကာသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣတံအယံ၊ ဤသည်ကား။ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကား တော်တည်း။ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ သာရတ္ထဒီနိယံ၊ သာရတ္ထဒီပနီအမည် ရှိသော ဝိနည်းဋီကာ၌။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။

ကသိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ဂဟဏေ၊ ယူခြင်းဟူသော အနက်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတာတိအာဒိ၊ ဂဟိတာဤသို့အစရှိသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ သာမံသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ နိဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ နစ်စေအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အသာဓာရဏာ၊ အညေသန္တိဣမိနံ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရဓမ္မာဓိဂမေ၊ လောကုတ္တရာ တရားကို ရခြင်း သိခြင်း၌။ ပရူပဒေသဝိဂတတ္တာစ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် ညွှန်ပြ အပ်သော ဥပဒေသမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဇကေနေဝ၊ တစ်ယောက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ လောကော၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ အနုတ္တရာယ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရားမရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် (ဝါ) မဖောက်မပြန် ကောင်းမွန်စွာ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓတ္တာစ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။ အညေသံ၊ တစ်ပါးကုန်လော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝက တို့နှင့်။ အသာဓာရဏာ၊ မဆက်ဆံကုန်။ ဣတိအယံအဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ၊ ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဗြဟ္မာယုသုတ္တေဝိယ၊ ဗြဟ္မာယုသုတ်၌ကဲ့သို့။ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ တို့ကို။ နအဓိပ္ပေ တာ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တေ ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ အာသဝက္ခယော၊ အာသဝေါတရား၏ ကုန်ခြင်းကို(ဝါ) အာသဝက္ခယ

သုတ္တံ] ပေါက္ခရသဘာဝိ ဥပါသကတ္ထ ပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၈၉

ဉာဏ်ကို။ နအဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ တဿ ဥပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနတ္ထန္တိ၊
ဟူ၍။ ကဿာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ အသင်္ခတဓမ္မာရမ္မဏမေဝ၊
အသင်္ခဟနိဗ္ဗာန်တရားကို အာရုံပြုသည်သာလျှင် (ဝါ) အသင်္ခတတရားလျှင်
အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိနန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ သင်္ခတဓမ္မာရမ္မဏံ၊
သင်္ခတတရားလျှင် အာရုံရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိစောဒနံ၊ ဤသို့သော
စောဒနာခြင်းကို။ သောဓေန္တော၊ သုခိသင်လိုသည်ဖြစ်၍။ တဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကိစ္စဝသေနာတိ၊ ကား။ အသမ္မောဟ
ပဋိဝေဒကိစ္စဝသေန၊ မတေ့မဝေ ထိုးထွင်း၍သိသော ကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်။

ပေါက္ခရသဘာဝိ ဗုဒ္ဓုပသင်္ကမနဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ပေါက္ခရသဘာဝိဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၉။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဒိဋ္ဌဓမ္မောတိအာဒိသု၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မော-ဤသို့အစရှိ
ကုန်သော ပါဠိတို့၌။ ဒဿနံနာမ၊ မြင်ခြင်းမည်သည်။ ဉာဏတော၊ ဉာဏ်မှ။ အညမ္ပ၊
တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ စက္ခာဒိဒဿနံ၊ မျက်စိ အစရှိသည်တို့၏မြင်ခြင်းသည်။
အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒ္ဓိဝတ္တနတ္ထံ၊ ထိုစက္ခာဒိအစရှိသည်တို့၏
မြင်ခြင်းကို နှစ်စေခြင်းငှါ။ ပတ္တဓမ္မောတိ၊ ပတ္တဓမ္မောဟူသော စကားကို။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပတ္တိစ၊ ရောက်ခြင်းသည်လည်း။
ဉာဏပတ္တိတော၊ ဉာဏ်၏ရောက်ခြင်းမှ။ အညာပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။
ကာယဂမနာဒိပတ္တိ၊ ကိုယ်ဖြင့်သွားခြင်း အစရှိသည်တို့၏ ရောက်ခြင်းသည်။
ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတော၊ ထိုကိုယ်ဖြင့် သွားခြင်း အစ
ရှိသည်တို့၏ရောက်ခြင်းမှ။ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ အထူးကိုပြုခြင်းငှါ။ ဝိဒိတဓမ္မောတိ၊
ဝိဒိတဓမ္မောဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သာ သော
ဝိဒိတဓမ္မဂတာ၊ ထိုသိအပ်ပြီးသော သစ္စာလေးပါး တရားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။
ဧကဒေသတောပိ၊ တစ်တံအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
နိပ္ပဒေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ ဝိဒိတဓမ္မတံ၊ သိအပ်ပြီးသော
သစ္စာလေးပါးတရားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပရိယောဂါဠဓမ္မောတိ၊
ဓမ္မောဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ထို ပရိယောဂါဠ
ဓမ္မောဟူသောပါဠိဖြင့်။ အဿ၊ ထိုပေါက္ခရသဘာဝိပုဏ္ဏား၏။ သစ္စာဘိသမ္မောဓ
မေဝ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒီပေတိ၊ ၏။
ဟိသစ္စံ၊ ၏။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ သည်။ ကောဘိသမယဝသေန၊ တစ်ခုတည်းကို ထိုးထွင်း၍
သိမြင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိညာဒိစတုကိစ္စံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသော
လေးပါးသောကိစ္စကို။ သာဓေန္တံ၊ ပြီးစေလျက်။ နိပ္ပဒေသေန၊ အကြွင်းအကျန်

မရှိသောအားဖြင့်။ စတုသစ္စဓမ္မာသည်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဩဂါဠိ
နာမ၊ သက်ဝင်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဧတန၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌောအရိယ
သစ္စဓမ္မောဧတေနာတိဒိဋ္ဌဓမ္မောတိ၊ ဓမ္မောဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊
သည်။ အာဟ၊ပြီ။

ပန၊ဆ ခဉ်းအံ။ ကထံ၊အဘယ်သို့လျှင်။ဧကမေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။
ဉာဏံ၊ကည်။ ဧကသ္မိံ၊ခဏ၊ တစ်ခုသောခဏ၌။ စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊
တို့ကို။ သာဓဇန္တံ၊ပြီးစေလျက်၊ ပဝတ္တတိ၊ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
ပုစ္ဆော၊အမေးတည်း။ (ပဝတ္တတိ၌ ဣတိသဒ္ဓါကျသည်။ ပဝတ္တတိတိ-ဟု ပါဠိရှိရ
မည်)။ ဟိ၊အဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ လောကော၌။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။
ဒိဋ္ဌံ၊မြင်ခြင်းသည်။ နပဝတ္တတိ၊မဖြစ်၊ဝါ၊ကား။တာဒိသော၊ သော။အာဂမော၊
အာဂုံ၊ပါဠိသည်။ နအတ္ထိ၊မရှိ။ (နာ-၂၉၁)ဣတိ၊သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊မဆိုအပ် (ဝါ)
မဆိုထိုက်။ ဟိ တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ထိုကားကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ ပဒီပေါ၊
ဆီမီးသည်။ ဧကသ္မိံ၊ယေဝခဏ၊ တစ်ခုသောခဏ၌သာလျှင်။ ဝဇ္ဇိံ၊ ဆီမီး
စာကို။ ဒဟတိယထာ၊လောင်သကဲ့သို့။ သွေဟံ၊လောင်စာဆီကို။ ပရိယာဒိယတိ
ယထာ၊ ကုန်ခန်းစေသကဲ့သို့။ အန္တက၊အမှိုက်မှောင်ကို။ဝိခမတိယထာ၊ပယ်
ဖျောက်သကဲ့သို့။ အာလောကဉ္စာပိ၊ အလင်းကိုလည်း။ ဒဿေတိယထာ၊ ပြတ်
သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဧတံဉာဏံ၊ ထိုမဂ်ဉာဏ်သည်။
ပဝတ္တတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ မဂ္ဂသမဂ္ဂိယ၊ မဂ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။
ဉာဏံ၊မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဒုက္ခေပိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌လည်း။ ဧတံဉာဏံ၊ထိုမဂ်ဉာဏ်သည်။
ဟောတိ၊၏။ ဒုက္ခသမုဒယေပိ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဖြစ်ဘော သမုဒသသစ္စာ၌
လည်း။ ဧတံဉာဏံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓေပိ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိရောဓ
သစ္စာ၌လည်း။ ဧတံဉာဏံ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာပဋိပဒါ၊
ယပိ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ဖြစ်သောမဂ္ဂသစ္စာ၌လည်း။
ဧတံဉာဏံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊ဟောတော်မူအပ်သော။ သုတ္တပဒံ၊
သုတ်ပုဒ်ကို။ ဧတ္ထ၊ ဤမဂ်ဉာဏ်ဖြစ်ရာ၌။ ဥဒါဟရိတဗ္ဗံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။
ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ ။

တိဏ္ဏာဝိစိကိစ္ဆာတိ၊ကား။ သပ္ပဋိဘယ၊ကန္တာရသဒိသာ၊ တေးဘျမ်းရှိသော
ခရီးခဲနှင့်တူသော။ သောဠသဝတ္ထု၊ကား၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးသောဝတ္ထု
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အဠဝတ္ထု၊ကား၊ ရှစ်ပါးသော ဝတ္ထုရှိသည်လည်း ဖြစ်
သော။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ကို။ အနေနု၊ဤပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်။ ဝိတိဏ္ဏာ၊ လွန်
မြောက်အပ်ပြီ(ဝါ)ကျူးမြောက်အပ်ပြီ။ ဝိဂတာကထံကတာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တိ

သုတ္တံ] ပေါက္ခရာသုတ္တံ ဥပါသကတ္တံ ပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၉၁

အာဒိယု၊ ဖြစ်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ ဧဝံ နုခေါ၊ ဤသို့ဖြစ်သလော။ နုခေါ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္ထိတာ၊ ဖြစ်သော။ ကထံကထာ၊ ဤသို့ဖြစ်သလော။ ဤသို့မဖြစ်သလောဟု တွေးတောယုံမှားခြင်းကို။ အဿ၊ ထိုပေါက္ခရာသုတ္တံ ပုဏ္ဏားသည်။ ဝိဂတာ သမုစ္ဆန္နာ၊ မဂ်ဖြင့်ဖြတ်အပ်ပြီ။ ဝိသာရဒဘာဝံ၊ ပတ္တောတိ၊ ကား။ သာရဇ္ဇကရာနံ၊ ရှုံ့ ရှားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ပါပဓမ္မာနံ၊ အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပဟိနတ္တာစ၊ ပယ်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ တပုဋ္ဌိပက္ခေသု၊ ထိုအကုသိုလ်တရားတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော။ သီလာဒိဂုဏေသု၊ သီလအစရှိကုန်သောဂုဏ်တို့၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတတ္တာစ၊ ကောင်းစွာတည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိသာရဒဘာဝံ၊ ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) ယုံမှားကင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေယျတ္တိယံ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) ဉာဏ်လျင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပတ္တောအဓိဂတော၊ ရပြီ။ သာယံ ဝေသာရဇ္ဇပတ္တိသုပ္ပတိဋ္ဌိတတ၊ ထိုရဲရင့်ခြင်းကို ရသင့်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်သည် (ဝါ) ရှုံ့ ရှားခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍ ကောင်းစွာတည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိစောဒနာယ၊ ကြောင့်။ သတ္ထုသာသနေတိ၊ သာသနေ ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဓဿန္တော၊ ရှုံ့။ ကတ္ထသတ္ထုသာသနေတိ၊ သာသနေဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ ပစ္စက္ခဝေ၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌတ္တာစ၊ မြင်အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဓိဂတတ္တာစ၊ ရအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဿ၊ ထိုပေါက္ခရာသုတ္တံ ပုဏ္ဏားအား။ ပစ္စယော ပစ္စေတဗ္ဗော၊ ယုံကြည်အပ်သော။ ပရော၊ သူတစ်ပါးသည် (ဝါ) ဘုရားမှတစ်ပါးသောသူသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုအပရပစ္စယော—ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိပ္ပါယ်ကို။ န ပရသာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ နဝတ္ထတိတိ၊ ကား။ န ပဝတ္ထတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။ နပဋိပဇ္ဇတိ၊ မကျင့်။ ပရံ၊ သူတစ်ပါးကို (ဝါ) ဘုရားမှတစ်ပါးသောသူကို။ နပစ္စေတိ ပတ္တိယာယတိ၊ မတောင့်တ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပရပစ္စယော၊ မည်၏။ ဣတိ ပိ ဝစနတ္ထော၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ပန၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ဧတ္တ၊ ဤအမ္ပဋသုတ်၌။ ယံဝစနံ၊ အကြင်သံဝဏ္ဏနာစကားကို။ ဝတ္ထဗ္ဗမ္ပိ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သော်လည်း။ မယာ၊ သည်။ အဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်။ တဒေတံ တိတေသံဝဏ္ဏနာဝစနံကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝုတ္တတ္တာစ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်

ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပရတော၊ နောက်မှ(ဝါ)၌။ ဝုစ္စမာနတ္တာစ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်
လတ္တံ့ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝုတ္တံ၊ မဖွင့်ဆိုအပ်။ ဣတိ၊ သို့။
ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဣတိ၊ သို့။ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်ရှိထသော
(ဝါ) ကောင်းစွာဆိုအပ်သော သုဘာသိတမင်္ဂလာဖြင့် ပညာရှိတို့၏ စိတ်နှလုံး
ကို အထူးသဖြင့် နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်
ရှိထသော (ဝါ) ကောင်းစွာဆိုအပ်သော သဒ္ဓမင်္ဂလ၊ အတ္ထမင်္ဂလာ ဝိနိစ္ဆယ
မင်္ဂလာဖြင့် ပညာရှိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို ယူကြုံးမရ နှစ်သက်စေတတ် တင့်တယ်
စံပယ်တတ်သောကြောင့် သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်ရှိထသော။
(လာသ ကန္တိယံ။ သဒ္ဓနိတိ)။ ပရမသုခမဂ္ဂမ္ဘိရဒရနံဗောဓတ္ထပရိဒီပနာယ၊
မြတ်သော သိမ်မွေ့နက်နဲသော ဉာဏ်ပညာဖြင့် လျော်စွာ ထိုးထွင်း၍
သိနိုင်ခဲ့သော အနက်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြဟတ်ထသော (ဝါ) အလွန်သိမ်
မွေ့နက်နဲသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲ ငြိုငြင်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာ ထိုးထွင်း၍
သိအပ်သောအနက်ကို ပိုင်းခြား၍ ပြတတ်ထသော(ဝါ) မြတ်သော သိမ်မွေ့
နက်နဲသော ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော
အနက်ကိုပိုင်းခြား၍ ပြရာပြကြောင်း ဖြစ်ထသော (သဒ္ဓတ္ထ)။ သုဝိမလဝိပုလ-
ပညာ ဝေယျတ္တိယဇနနာယ၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်း ထင်ခြင်း အစွမ်းသတ္တိကို
ဖြစ်စေတတ်သော (ဝါ) အလွန် ကင်းသော မောဟတည်းဟူသော အညစ်
အကြေးရှိသော အထူးအထူး အပြားပြား ဖြစ်သော ပညာ၏ တိက္ခဝိသဒ
အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ ဒီသနိကာယဌ
ကထာယ၊ ဒီသနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ (ဝါ)၏။

[အမ္မဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၌ အာဓာရစပ် (ဝါ) ဂေါဏုစေတဿဩကာ-
ရသ၌ကဲ့သို့ အနီးအဝေး အပေါင်းအစိတ် အဝယဝသမ္ပန်စပ်။ “နှစ်ပါး
သမ္ပန်၊ စပ်ရန်ရှာဖွေ၊ တူမကွေ၊ သွားလေနီးအဝေး”-ဟူသော နိယံ
နှင့်အညီတည်း။]

အဇ္ဇဝမဒ္ဓဝသောရဇ္ဇသဒ္ဓါသတိဓိတိဗုဒ္ဓိခန္တိဝီရိယာဒိဓမ္မသမင်္ဂီနာ၊ ဖြောင့်မတ်
သည်၏အဖြစ်၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်၊ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော ကာယကံ
ဝစီကံတရား၌ မွေ့လျော်တတ်သောသူ၏အဖြစ်၊ သဒ္ဓါသတိသမာဓိ ပညာ ခန္တိ
ဝီရိယ အစရှိကုန်သောတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော (ဝါ) ရာဂစသည်ဖြင့်
မကောက်မကျစ် ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်၊ မာန ဒေါသဖြင့် ကြမ်းတမ်း
ခက်ထန်ခြင်းမရှိ လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်၊ ကောင်းမြတ်
တင့်တယ်သော ကာယကံ ဝစီကံတရား၌ မွေ့လျော်တတ်သောသူ၏ အဖြစ်၊

သုတ္တံ] ပေါက္ခရာသတ် ဥပါသကတ္ထ ပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏိနာ ၉၃

သဒ္ဓါသတိသမာဓိပညာ ခန္တိ ဝီရိယ အစရှိကုန်သော တရားတို့နှင့် အမြဲမကွာ ကိုယ်၌စွဲထုံ ပြည့်စုံခြင်းရှိတယ်။ (ထေရေန၌ ဝိသေသ နှစ်ပုံ။) သာဠကထေ၊ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွသော။ ပိဋကတ္ထယေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌။ အသင်္ဂါသံဟိရ ဝိသာရဒဉာဏစာရိနာ၊ ငြိကပ်ခြင်းမရှိ တွန့်တိုဆုတ်နစ်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍ ရဲရင့်သော ဉာဏ်ဖြင့် ကျက်စားလေ့ရှိတယ်။ (ဝါ) ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်း ရှိတယ်။ (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့် ဖြစ်လေ့ရှိတယ်။ အနေကပ္ပဘေဒသကသမယသမယန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟိနာ၊ တစ်ပါးမက များသောအပြားရှိသော သကသမယ တည်းဟူသော တောအုပ်၊ သမယန္တရတည်းဟူသော တောအုပ်သို့ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် သက်ဝင်နိုင်တယ်။ (အကျဉ်းသာ)။ မဟာဂဏိနာ၊ တပည့်လက်သား များသော ဂိုဏ်းရှိတယ်။ (ဝါ) များစွာသော ဂိုဏ်းသံဃာတို့ကို အစိုးရတယ်။ မဟာဝေယျာကရဏေန၊ ဗျာကရုဏ်း သဒ္ဓါကျမ်းကြီးကိုတတ်တယ်။ (ဝါ) များသော ဗျာကရုဏ်းသဒ္ဓါကျမ်းကို တတ်တယ်။ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရုနာ၊ မြတ်သော တရားစောင့်ကုန်သော မင်းတို့ထက် ဘုန်းပညာစသည့်တို့ဖြင့် လွန်ကဲသော ဘိုးတော် မင်းတရား၏ဆရာဖြစ်တယ်။ (ဝါ) စည်းစိမ်ချမ်းသာ များမြတ်ကုန်သော မင်းကျင့်တရားရှိကုန်သော မင်းတို့ကို အစိုးရအပ်သော ဘိုးတော် မင်းတရားသည် ကျောက်ထီးအတူအလေးမူအပ်သော မင်းဆရာ ဖြစ်တယ်။ ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိနာ၊ မဏ္ဍေရေန၊ ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိ အမည်ရှိသော သာသနာပြု မဟာထေရ်သည်။ (ဝါ) မောင်းထောင်သာသနာပိုင် မဟာထေရ်သည်။ ကတာယ၊ ပြုစီရင်အပ်သော။ သာဓုဝိလာသိနိယာနာမ၊ ပညာရှိအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် “သာဓုဝိလာသိနိ” အမည်ရှိသော၊ လိနတ္ထပ္ပကာသနိယာ၊ ကွယ်ဝှက်တိမ်မြုပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ထင်ရှားပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာ၌။ အမ္မဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ အမ္မဋ္ဌသုတ် အဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထဝိဘာဝနာ၊ ကွယ်ဝှက် တိမ်မြုပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကောင်းကင်ပြင်၌ နေလအသွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် ပြခြင်းသည်။ ဣတိ သမတ္တာ၊ ဤတွင်ပြီးပြီ။ ဣဒံ မေ ပညံ ဓမ္မဓာတု ပစ္စယော ဟောတု။

အမ္မဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
အမ္မဋ္ဌသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

၉။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ နိဗ္ဗာန်

(၈၁-၂၀၂)၃၀၀။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဗ္ဗုဒ္ဓသတ္တံ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏေတော၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဣဒါနိ ဣသိံ ကာလေ၊ ဤအခါ ကာလ၌။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်တော်မူ လိုသောအဗ္ဗုဒ္ဓကထာအရာသည်။ ယထာနုပဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း (ဝါ) အစဉ် အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏေနာကာသဿ၊ ဖွင့်ဆိုရာအရပ်၏။ ပတ္တတာဝံ၊ ရောက် သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ ဝါ၊ ကား။ အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီယနာ တင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တတာဝံ၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသေတံ၊ ငှာ။ ဧဝံ မေ သုတ် အင်္ဂေသုတိ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧတေသံ ရာဇကုမာရာနံ၊ တို့အား။ သန္တရတာဝေန၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သာတိသယာနိ၊ အလွန် အကဲနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ အင်္ဂါမည်ကုန် ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဒ္ဓိတပစ္စယဿ၊ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်း၏။ အတိသယဝိသိဋ္ဌေ၊ အလွန်ထူးသော။ အတ္ထိတာအတ္ထေ၊ ရှိသည်အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္ထိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပဓာနတော၊ ပြဋ္ဌာန်းသော အားဖြင့်။ ရာဇကုမာရာ၊ မင်းသားတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏။ ပန၊ မုချမှတစ်ပါး ဥပစာကို ဆိုဦးအံ့။ ရုဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇနပဒေါ၊ ဇနပုဒ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အင်္ဂါနာမာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤသောဏဒဏ္ဍသုတ်၌လည်း။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ္တေဝေ၊ ၌သာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ တဒါကိရာတိအာဒိ၊ တဒါကိရ- ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ တဿာစာရိကာယ၊ ထိုဒေသစာရီ ကြံချီ တော်မူခြင်း၏။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းကိုဆိုသော ကေးတည်း။ အာဂမနေ၊ ဘုရားထံသို့ လာခြင်း၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကို။ ဒေသေတော၊ ၍။ ပဋိကိပနဝသေန၊ ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဂန္တံ၊ ဘုရားထံသို့ လာခြင်းငှာ။ နဒဿန္တိ၊ မပေး ကုန်လတ္တံ့။ နာနုဇာနိဿန္တိ၊ ခွင့်မပြုကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ- ယော၊ တည်း။

နိလသောကကဏိကာရကောဝိဋ္ဌာရကုန္ဒရာဇရက္ခာဒိသမ္ဘိဿတာယ၊ ညီသော သော်ကပင်၊ မဟာလှေကားပင်၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၊ သင်းခွေပင်၊ လင်းလွန်း ပင် အစရှိကုန်သော သစ်ပင်တို့နှင့် ရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ

စမ္ပကဝနံ၊ ထိုစကားတောကို။ နိလာဒိပဉ္စဝဏ္ဏကုသုမပဋိမဏ္ဍိတံ၊ အညိ၊ အစရှိ
 ကုန်သော ငါးပါးကုန်သော အဆင်းရှိကုန်သော ပန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်
 ၏။ (တစ်နည်း) နိလာဒိပဉ္စဝဏ္ဏကုသုမပဋိမဏ္ဍိတံ၊ သော။ တံစမ္ပကဝနံ၊ ထို
 စကားတောသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (ဤသို့အဋ္ဌကထာပါဌ် အစဉ်ရှိတိုင်းသော်လည်း
 ယောဇနာ)။ စမ္ပကရုက္ခာနုညေဝ၊ စကားပင်တို့၏သာလျှင်။ နိလာဒိပဉ္စဝဏ္ဏ-
 ကုသုမတာယ၊ အညိ၊ အစရှိကုန်သော ငါးပါးကုန်သော အဆင်းရှိကုန်သော
 ပန်းတို့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိလာဒိပဉ္စဝဏ္ဏကုသုမပဋိမဏ္ဍိတံ၊ တန်ဆာ
 ဆင်အပ်သည်။ (လိုက်)။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။
 ဇာတုယာ၊ ဖြင့်။ စမ္ပကရုက္ခာဝ၊ စကားပင်တို့သည်သာလျှင်။ နိလာဒိပဉ္စဝဏ္ဏမ္ပိ၊
 အညိ၊ အစရှိသော ငါးပါးသောအဆင်းရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကုသုမံ၊ ပန်းကို။
 ပုပ္ဖန္တိ၊ ပွင့်ကုန်၏။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒါနိပိယဓုအခါ၌လည်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော။
 ဒေသေ၊ အရပ်၌။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 သော အဓိပ္ပာယ်ကို ယူသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ယထာရူတမ္ပိ၊ တိုက်ရိုက်
 ဆိုအပ်သော ပါဠိတော် အားလျော်စွာလည်း။ အဋ္ဌကထာဝစနံ၊ အဋ္ဌကထာ
 စကားသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသုမဂန္ဓသုဂန္ဓတိ၊ ကား။
 ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်သောနည်းဖြင့်။ မိဿကာနံ၊ ရောနှောကုန်သော သစ်ပင်
 တို့၏။ ဝါ၊ ကား။ သုဒ္ဓစမ္ပကဝနံ၊ သက်သက် စကားပင်တို့၏။ ကုသုမာနံ၊
 ပန်းတို့၏။ ဂန္ဓေဟိ၊ အနံ့တို့ဖြင့်။ သုဂန္ဓေ၊ ကောင်းသောအနံ့ ရှိသော။ ပန၊
 ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော်လည်း။ (ပိကျေ)။ မာပန-
 ကာလေယေဝ၊ မြို့ကို တည်ထောင်ဖန်ဆင်းသော ကာလ၌သာလျှင်။ တသ္မိံ
 နဂရေ၊ ၌။ စမ္ပကရုက္ခာ၊ စကားပင်တို့သည်။ ဥဿန္နာ၊ များကုန်သည်။ န၊
 မဟုတ်ကုန်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အပရဘာဂေပိ၊ မြို့ကို တည်
 ထောင်ဖန်ဆင်းပြီးသော နောက်အဖို့၌လည်း။ ဥဿန္နာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထိ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မာပနကာလေ၊
 ၌။ စမ္ပကရုက္ခာနံ၊ တို့၏။ ဥဿန္နတာယ၊ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံနဂရံ၊
 သည်။ စမ္ပာတိနာမံ၊ စမ္ပာဟူသော အမည်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဣဿရတ္တာတိ၊
 ကား။ အဓိပတိဘာဝတော၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေဿ၊ ထို
 ဗိမ္ဗိသာရမင်းအား။ သေနာ၊ စစ်သည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော ရာဇာ၊ သည်။ သေနိကော၊ မည်၏။ သွေဝ၊ ထိုသေနိက သည်ပင်

လျှင်။ သေနိယော၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသေနိယော ဟူသောပုဒ်
 ၌။ ဗဟုဘာဝဝိသိဋ္ဌာ၊ များသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်ထူးသော။ အတ္တိတာ၊ ရှိသည်
 ၏အဖြစ်ကို။ တဒ္ဓိတပစ္စယေန၊ တဒ္ဓိတ်ဏိကဇစ္စည်းဖြင့်။ ဇောတိတာ၊ ထွန်းပြ
 အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟတိယာသေနာယ သမန္နာဂတတ္တာတိ၊
 ဂတတ္တာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သုာရသုဝဏ္ဏ-
 သဒိသတာယာတိ၊ ကား။ ဥတ္တမဇောတိသုဝဏ္ဏသဒိသတာယ၊ မြတ်သောဇောတိ
 ရှိသော ရွှေနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပန၊ ဝါဒထူးကို ဆိုဦးအံ့။ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓ-
 သုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ ဧဝံ သို့ (ဝါ) ဤသို့သော
 စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေနိယောတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ နာမံ၊ အမည်
 တည်း။ အတ္တဘာဝဿ၊ အတ္တဘော၏။ နာမံ၊ ကို။ ဗိမ္ဗိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊
 ၏။ တဿ၊ အတ္တဘာဝဿ၊ ထိုအတ္တဘော၏။ သာရဘူတော၊ အနှစ်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဒဿနိယော၊ ရှုချင်ဖွယ်ရှိသော(ဝါ) ရှုမြင်အပ်သော။ ပါသာ
 ဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသော (ဝါ) ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။
 သောရာဇော၊ ကို။ အတ္တဘာဝသမိဒ္ဓိယာ၊ ကိုယ်အတ္တဘောနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
 ကြောင့်။ ဗိမ္ဗိသာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိသို့။ ဝုတ္တံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။

၃၁-၃၀၂။ သံဟတာတိ၊ ကား။ သန္နိပတိတဝသေန၊ စည်းဝေး
 သည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) စုဝေးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ခဋိတာ၊ ပေါင်းစုအပ်၏။
 သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးအပ်၏။ ဣတိ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဧကေကိဿာယ ဒိသာယာတိ၊ ကား။ ဧကေကာယ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော။
 ပဒေသဘူတာယ၊ အရပ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊ အရပ်မှ။ ပါဠိယံ၊ ၌။
 ပြာဟ္မဏဂဟပတီနံ၊ ပုဏ္ဏားသုကြွယ်တို့၏(ဝါ)တို့ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။
 သံသိနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်လျက်။ (၃၁-၂၇၃) သံသိတိ၊ ဟူ၍။
 ပုထုတ္ထေ၊ များသောအနက်၌။ ဧကဝစနံ၊ ဧကဝုတ်ဝိဘတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ
 အတ္ထံ၊ ကို။ ဧတေသန္တိ ဣမံနာ၊ ဧဟေသံဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊
 သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဧဝံသို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်း ဆရာ
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ သံဂီတိ၊ ဟူ၍။ ဒိသဝသေန၊ ဒိသ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုဝစနမ္ပိ၊ ဗဟုဝုတ် ဝိဘတ်သည်လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အဂ-
 ဏာတိ၊ ကား။ အသမ္မဟဘူတာ၊ မပေါင်းအပ်သည်ဖြစ်၍ဖြင့်ကုန်၏။ အဂဏ၊ ဗန္ဓာ၊
 ဂိုဏ်းမဖွဲ့အပ်ကုန်။ အဂဏနာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယ
 မေ ဝတ္ထော၊ ဤအနက်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ သင်္ချာတ္ထဿ၊
 သင်္ချာအနက်၏။ အယုတ္တတ္တာ၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။
 တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏား သုကြွယ်တို့၏။ သင်္ချာ၊ အရေအတွက်သင်္ချာသည်။ န အတ္ထိ၊

သုတ္တံ

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၆၇

မဏိ။ ဣတိ။ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ။ ဟိ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ အန္တောနဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ အဂဏာပိ၊ ဂိုဏ်းအဖွဲ့မရှိကုန်သော်လည်း။ ပတ္တာ၊ နောက်မှ (ဝါ) နောက်ကာလ၌။ ဗဟိ၊ နဂရ၊ မြို့ပ၌။ ဂဏံ၊ ဂိုဏ်းအဖွဲ့သို့။ ဘူတာ၊ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဏိဘူတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ။ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဟိ။ သစ္စံ၊ ၏။ အဘူတတဗ္ဗာဝေ၊ အဘူတတဗ္ဗော အနက်၌။ ကမ္ပသဘူဒယာဂေ၊ ကရဓာတ် အသဓာတ် ဘူဓာတ်နှင့်ယှဉ်သည်ရှိသော်။ အကာရဿ၊ ၏။ ဤကာလံ ဒေသော၊ ဤအကွရာအပြုသည်။ ဟောတိ။ ဝါ၊ ကား ဤပုဏ္ဏေယော၊ သည်။ ဟောတိ။ ရာဇရာဇညာဒီနံ၊ မင်း၊ မင်း၏သား အစရှိသည်တို့၏။ (ရာဇဿ အပစ္စံ ရာဇညောဟုပြု) ဒဏ္ဍဓရော၊ တုတ်လှံတံကိုကိုင်ဆောင်သော။ ပုရိသောဝ၊ သည်သာလျှင်။ (ခတ္တာ၌ တုလျှတ်လိဂံတံစပံ။) တတောတတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ ခတ္တိယာနံ၊ မင်းတို့ကို။ တာယနတော ရက္ခနတော၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းကြောင့်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ခတ္တာ၊ မည်၏။ (ခတ္တိယတာဟုဆိုအပ်လျက် ဣယံကိုချေ၍ တာကို ဒွေးဘော်ပြု၍ ခတ္တာပြုံး၏ဟူလို။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ ထိုခတ္တာမည်သောယောကျ်ားသည်။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်သို့။ တေဟိ၊ ထိုမင်း၊ မင်း၏ သားတို့သည်။ ပေသိတော၊ စေလွှတ်အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုစေလွှတ်အပ်သော အရပ်၌။ တေသံ၊ ထိုမင်း၊ မင်း၏သားတို့၏။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ပရိဟရန္တော၊ ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။ ယုတ္တပတ္တဝသေန၊ လျှောက်ပတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆိတံ၊ မေးအပ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို(ဝါ) အကြောင်းကို။ ဣယေတိ၊ ဆို၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆိတပဉ္စေဗျာကရဏသမတ္ထောတိ၊ သမတ္ထော ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တေဿ၊ ထိုမင်း၏ အမတ်အား။ ကုလသပဒေသာဒိနာ၊ အမျိုးကို ညွှန်းခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ မဟတိ၊ ကြီးစွာသော။ မတ္တာ၊ ပဇာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ အမတ္တာ၊ သည်။ မဟာမတ္တာ၊ မည်၏။

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၃။ ကေဿ၊ တစ်ဟောက်သော။ ရညော၊ ၏။ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနာနိ အာဏာဖြစ်ရာအရပ်တို့သည်။ ရဇ္ဇာနိ နာမ၊ တိုင်းပြည်တို့မည်ကုန်၏။ ဝိသိဋ္ဌာနိ၊ ထူးကုန်သော။ ရဇ္ဇာနိ၊ တိုင်းပြည်တို့သည်။ ဝိရဇ္ဇာနိ၊ ထူးကုန်သော တိုင်းပြည်တို့။ တာနေဝ၊ ထိုဝိရဇ္ဇာနိတို့သည်ပင်။ ဝေရဇ္ဇာနိ၊ တို့မည်၏။ နာနာဘိဓာနိ၊ အထူးအထူး အပြားအပြား ရှိကုန်သော။ ဝေရဇ္ဇာနိ၊ ထူးကုန်သော တိုင်းပြည်တို့သည်။ တဿ၊ အထူးအထူး အပြားပြား ရှိကုန်သော ထူးကုန်သော တိုင်းပြည်တို့၊ တေသု ဇာတာတိအာဒိနာ၊ တေသုဇာတာ ဤသို့

၆၇

သီလက္ခန်ဋီကာသစ်နိဿယ

[၄-သောဏဒဏ္ဍ

အရိယော ပါဌ်ဖြင့်။ တိဓာသုံးပါးအပြားဖြင့်၊ တဒ္ဓိတနိဗ္ဗစနံ၊ တဒ္ဓိတဝိဂ္ဂိုဟ်ကို။
 ခံသေတိ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒ္ဓိတဝုတ္တိ၊ တဒ္ဓိတ၏
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝိစိတြာ၊ ဆန်းကြယ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒ္ဓိတနိဗ္ဗစနံ၊ ကို။
 ဒေသေတိ၏။ ယညာနုဘဝနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်မရှိစွာ ခုခူသော။
 ပုညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ အနုဘဝနတ္ထံ၊ ခံစားခြင်းအကျိုးငှါ။
 တေတိ၊ ကား။ နာနာဝေရဇ္ဇကာ၊ အထူးအထူး အပြားပြား ရှိသော
 တိုင်းပြည်၌ နေကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တဿာတိ၊ ကား။ သေဏ
 ဒဏ္ဍပြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဥတ္တမပြာဟ္မဏောတိ၊ ကား။ အဘိဇနသမ္ပတ္တိယာ စ၊
 ကောင်းသော အခြေအရံလှနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
 ဝိတ္တသမ္ပတ္တိယာ စ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဥစ္စာစည်းစိမ်နှင့် ပြည့်စုံ
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိဇ္ဇာသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ဗေဒင်အတတ်နှင့်
 ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဥဂ္ဂတတရော၊ ကျော်စော
 ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ထက် အထူးသဖြင့် အလွန်ကျော်စောသော။
 ဝါ၊ ကား။ ဥဋ္ဌာရော၊ မြတ်သော။ ပြာဟ္မဏော၊ တည်း။ မာယာ၊ လှည့်ပတ်
 ခြင်းကို။ အာဝဇ္ဇနိ၊ အာဝဇ္ဇနိဟူ၍။ (ဣတိ၊ ကျေ။) ဝုတ္တဘဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ လာဘမစ္ဆေရန၊ လာဘမစ္ဆေရဖြင့် (ဝါ)သည်။ နိပ္ပိဋ္ဌိတတာယ၊
 နှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသန္နိပါတော၊ မစည်းဝေးခြင်းသည်။
 ဝ၊ ဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) မိမိဟုဆိုအပ်သောအကြောင်း၏။ ဖလံ၊ အကျိုး
 ကို။ အဂေတိ ဂမေတိ ဉာပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိဟု
 ဆိုအပ်သောအကြောင်းကို။ အဂီယတိ ဂမီယတိ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂံ၊ မည်၏။ ဟေဟု၊ အကြောင်းကို။ ဇဗ္ဗတိ၊
 ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာရဏေနာတိ၊ ကာရဏေနဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ လောကဓမ္မတာနုဿရဏေန၊ လောက
 ၏ သဘောကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သဖြင့်။ အပရနိပိ၊ တပါးလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ကာရဏာနိ၊ တို့ကို။ အဟံသု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေသေန္တော၊
 ပြဇော့မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဝေန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဒွိဟိပက္ခေဟိတိ၊ ကား။ မာတုပက္ခေန စ၊ အမိအဖို့မှ လည်းကောင်း။
 ပိတုပက္ခေန စ၊ အဘအဖို့မှ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။
 ဉာတိပက္ခေဟိ၊ အဆွေအမျိုး အဖွဲ့တို့မှ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥဘတောသုဇာ-
 တောတိ၊ ဟူ၍။ ဧတ္တကေယေဝ၊ ဤမျှကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ယေဟိ၊

သတ္တ

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၉၉

ကေဟိစိ၊ အမှတ်မရှိကုန်သော။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဘာဂေဟိ၊ အဖို့
 တို့မှ။ သုဇာတတ္ထံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဇေနေယျ၊ သိရာ၏။
 သုဇာတသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ သုဇာတော၊ လုံးရပ်သဏ္ဌာန်အားဖြင့်
 ကောင်းစွာဖြစ်သော (ဝါ) ကောင်းစွာဖြစ်သော လုံးရပ်သဏ္ဌာန်ရှိသော။
 စာရဿနော၊ တင့်တယ်သော မြင်ခြင်းရှိသော။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိ
 သည်တို့၌။ အာရောဟသမ္ပတ္တိပရိယာယောပိ၊ လုံးရပ်သဏ္ဌာန်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏
 ပရိယာယ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဘိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နှာ-၂၈၄)
 ဇာတိဝသေနေဝ၊ အမျိုးဇာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ သုဇာတတ္ထံ၊
 ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ မာတိတောစပိတိတော၊
 စာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘောတော
 မာတာ ပြာဟ္မဏီတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧဝန္တိ၊
 ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ မဟုပက္ခတော စ၊
 အမိအဖို့မှလည်းကောင်း။ ပိတုပက္ခတော စ၊ အဘအဖို့မှလည်းကောင်း။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ တိဝိဓေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဉာတိပရိဝဇ္ဇေန၊
 ဆွေမျိုးအဆက်အားဖြင့်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကောတိ ဣမိနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။
 မာတိတော စ ပိတိတောစာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်
 ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ သမတ္ထေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သံသုဒ္ဓါ တေ မာတုဂဟဏီတိ၊ ဂဟဏီဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ အနညပုရိသသာဓာရဏာ၊ တပါးသော ယောက်ျားတို့
 နှင့် မဆက်ဆံခြင်းသည်။ သံသုဒ္ဓါဝ၊ စင်ကြယ်ခြင်း မည်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အနောရသပုတ္တဝသေနပိ၊ ရင်၌ဖြစ်သော သားမဟုတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်
 လည်း။ လောကေ၊ ၌။ မာတာပိတုသမညာ၊ အမိအဘဟု သမုတ်ခြင်းသည်။
 ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣပေန၊ ဤအရာ၌ကား။ အဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား။
 သြရသပုတ္တဝသေန၊ ရင်၌ဖြစ်သော သား၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတာ၊
 အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကောတိ၊ ဂဟဏိကော
 ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂဗ္ဘံ၊ သူငယ်ကို (ဝါ)
 ကိုယ်ဝန်ကို။ ဂဏှာတိ ဓာရေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဂဟဏိ၊ မည်၏။ ဟတိယာဝဋ္ဌသင်္ခါတော၊ သုံးခုမြောက်သော အစုဟု ဆိုအပ်

သော။ ဂဗ္ဘာသယသညိတော၊ သူငယ်တည်ရာ အရပ်ဟု မှတ်အပ်သော။
 မာတုကုစ္ဆိပဒေသော၊ အမိ၏ဝမ်းအရပ်ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ သမဝေ-
 ပါကိနိယာတိ၊ ကား။ သမဝိပါစနိယာ၊ အညီအမျှကျက်စေတတ်သော။ ဧတ္တာတိ၊
 ကား။ မဟာသုဒဿနသုတ္တေ၊ မဟာသုဒဿနသုတ်၌။ ယဇာတုတ္ထံ၊ အကြင်
 အကြင် စားအပ်ပြီးသေး။ အာဟာရံ၊ ကို။ ဝိပါစနဝသေန၊ ကြည်စေ
 သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ နုဆဉ္ဇေတိ၊ မစွန့်တတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဂဟဏီ၊ ၏။ ကမ္မဇတေဇောဓာတု၊ ကံကြောင့်ဖြစ်သော တေဇော
 ဓာတ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ယာ၊ အကြင် ကမ္မဇတေဇောဓာတ်သည်။ ဥဒရဂ္ဂိတိ၊
 ဝမ်းမီးဟူ၍။ လောကေ၊ ၌။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။

ပိတုပိတာတိ၊ ကား။ ပိတုနော၊ အဘ၏။ ပိတာ၊ အဘသည်။ အာမဟ-
 ပစ္စယေန၊ အာမဟပစ္စည်းဖြင့်။ တဒ္ဓိတသိဒ္ဓိ၊ တဒ္ဓိတ်၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ (ပိတုနော ပိတာ ပိတုမဟော။ ဟုတဒ္ဓိတ်ဝစနဝူ ပြု။) တေယုဂန္တိအာဒိ-
 သုဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ တံတဒတ္ထေ၊ ထိုထိုဒနက်၌။ ယုဇ္ဇိတဗ္ဗတော၊ ယှဉ်အပ်
 သောကြောင့်။ ကာလဝိသေသော၊ ကာလအထူးသည်။ ယုဂံ နာမ၊
 မည်၏။ ဧတံ ယုဂသဒ္ဓေန အာယုပ္ပမာဏဝစနံ၊ ထိုယုဂသဒ္ဓါဖြင့် အသက်
 အတိုင်းအရှည်ကို ဆိုခြင်းသည်။ အဘိလာပမတ္ထံ၊ ဆိုကာမျှတည်း။
 လောကဝေါဟာရ ဝစနမတ္ထမေဝ၊ လောက၌ လူတို့၏ ဧဝံ ဧဝံ ပြောဆိုသော
 စကားမျှသာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဓိပေတတ္ထတော၊ အလုံ့ရှိအပ်
 သောအနက်အားဖြင့်။ ပိတာမဟောယေဝ၊ ပိတုမဟုကိုသာလျှင် (ဝါ) အဘိုး
 ကိုသာလျှင်။ ပိတာမဟယုဂသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 တသေဝ၊ ထိုအဘိုး၏သာလျှင်။ ပဓာနဗာဝေန၊ ပြဇာန်းသည်အဖြစ်
 အားဖြင့်။ အဓိပေတတ္ထာ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊
 တည်း။ တတောဥဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ပိတာမဟတော၊ အဘိုးမှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
 တေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗပုရိသောတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 တဒဝသေသ၊ ထိုအဘိုးမှကြွင်းကုန်သော။ ပုဗ္ဗက၊ ရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။
 ဆပုရိသာ၊ ခြောက်ယောက်ကုန်သောယောက်ျားတို့သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထေ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဆွေမျိုးအစုအဆက်ကို ဆိုရာ၌။
 ပုရိသဂ္ဂဟဏံ၊ ပုရိသသဒ္ဓါကို (ဝါ) 'ပုရိသောဟူ၍ သူခြင်းကို။ (ပုရိသော ဣတိ
 ဂဟဏံ ပုရိသဂ္ဂဟဏံ ဟူပြု။) ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသေန၊ ဖြင့်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပုရိသသဒ္ဓါကို ဥက္ကဋ္ဌနိဒ္ဒေသ-
 အားဖြင့်ပြုသည်။ သတိ၊ သော်။ မတိတေတိပါဠိဝစနံ၊ မာတ်တောဟူသော
 ပါဠိတောစကားသည်။ သမတ္ထိတိ၊ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တကြဝစနေ၊ ထိုဆွေမျိုးအစဉ်အဆက်ကိုဆိုသော စကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းသည်။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကနယော၊ အဋ္ဌကထာမှ လွတ်သောနည်းတည်း။ မာတာ စ၊ အမိလည်း။ ပိတာ စ၊ အဘလည်း။ ပိတရော၊ အမိအဘတို့။ ပိတုနံ၊ အမိအဘတို့၏။ ပိတရော၊ အမိအဘတို့တည်း။ ပိတာမဟာ၊ အမိအဘတို့၏အမိအဘတို့။ တေသံ၊ ထိုအမိအဘတို့၏အမိအဘတို့၏။ ယုဂေါဒ္ဓန္ဓော၊ အစုံ ဟည်။ ပိတာမဟယုဂေါ၊ မင်း၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာဝ၊ သတ္တမာ ပိတာမဟယုဂေါ ပိတာမဟဒ္ဓန္ဓာ၊ ခုနစ်ခုမြောက်သော ပိတာမဟအစုံတိုင်အောင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ အကျိုးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့အနက်ကိုယူသည်။ သတိ၊ သော်။ ပိတာမဟဂူဟဏေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ မာတာမဟောပိ၊ အမိ၏အမိကိုလည်း (ဝါ) အဘွားကိုလည်း။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပိတာမဟယုဂဟူသောပုဒ်၌။ ယုဂေါ စ၊ အစုံလည်း။ ယုဂေါ စ၊ အစုံလည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝေသော၊ ဧကသိက်ဖြစ်သော။ ယုဂသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဂဟိတော၊ ၏။ အတော တသ္မာကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထတတ္ထဉာတိ၊ ရိဝဇ္ဇော၊ ထိုထိုဆွေမျိုးအစဉ်အဆက်၌။ ပိတာမဟဒ္ဓန္ဓံ၊ ပိတာမဟအစုံသည်။ ဂဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကနယော၊ ဟည်း။ ယာဝ သတ္တမာပိတာမဟယုဂေါတိဣဒံ၊ ယုဂေါ ဟူသောဣဒံပုဒ်သည်။ ကာကပေက္ခနမိဝ၊ ကျိုး၏ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဉာယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသော အဘိုးအဘွား၌။ သမ္ပန္နဂတံ၊ စပ်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေ့လောက်။ သတ္တမော၊ ခုနစ်ဆက်မြောက်သော။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည် (ဝါ) ယောက်ျားအဆက်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်။ (နာ-၂၇၅) ဇာတိဝါဒေန၊ အမျိုးဇာတ်ကို စွဲ၍ဆိုသောစကားဖြင့်။ အက္ခိတ္တော၊ မပစ်ပယ်အပ်။ အနုပကုဋ္ဌော၊ မဆဲရေးအပ် (ဝါ) မကဲ့ရဲ့အပ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ တည်း။ အက္ခိတ္တောတိ၊ ကား။ အပ္ပတ္တဓေပေါ၊ မပစ်ပယ်အပ် (ဝါ) မရောက်အပ်သောအပြစ်ကိုပယ်ခြင်းရှိ၏။ အနဝက္ခိတ္တောတိ၊ ကား။ သဒ္ဓထာလိပါကာဒိသု၊ ကုဗ္ဗိး ထမင်းကျက်အိုး အစရှိသည်တို့၌။ နဆဉ္စိကော၊ ဖစ္စန္ဒအပ်။ နဉပကုဋ္ဌောတိ၊ ကား။ နဉပတ္တောသိတော၊ မဆဲရေးအပ်။ ဇာတိဝါဒေနာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောဤပုဒ်သည်။ ဟောတုဗ္ဗိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ကရုဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေသေတု၊ ငါ။ ဧနကာရဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဣတ္ထိ၊ ၏

ဣတိ-ပီတိ၊ ကား။ ဣဒိနာ ပိ ကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ အဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ဥဘဘော၊ ပ။ ယုဂါဝိဇေတေန၊ ယုဂါဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ယောနိဒေါသာဘာဝေါ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) အမိယောနိ၏ အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိကဘာဝကိတ္တနတော၊ စင်ကြယ်သောအမိ၏ဝမ်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို ကြားခြင်းကြောင့်တည်း။ အက္ခိ-တ္တာတိဇေတေန၊ ဖြင့်။ ကိရိယာပရာဓာတာဝေါ၊ ပြုခြင်းကြိယာ၏အပြစ်မရှိသည် ၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာပရာဓေန၊ ပြုမှုခြင်းကြိယာ၏အပြစ်အားဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ ဖန်တီးခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရိယာပရာဓာ- ဘာဝေါ၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ အနုပကုဋ္ဌေတိဇေတေန၊ ဖြင့်။ အယုတ္တ- သံသဂ္ဂါဘာဝေါ၊ မပေါင်းယှဉ်သင့်သောသူနှင့် နှီးနှောခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တသံသဂ္ဂံ၊ မပေါင်းယှဉ်သင့်သောသူနှင့် နှီးနှောခြင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အက္ခောသံ၊ ဆဲရေးခြင်းကို။ လဘတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿိတော၊ ၏။

ဣဿရောတိ၊ ကား။ အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိယကမ္မဗလေန၊ အစိုးရသည်၏ အဖြစ်ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏အစွမ်းကြောင့်။ ဤသနသံဇော၊ အစိုးရခြင်း အလေ့ရှိ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ အဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ သာ ဣဿ- ရတာ၊ ထိုအစိုးရသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိဘဝသမ္ပတ္တိပစ္စယာ၊ စည်းစိမ် ချမ်းသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းအကြောင်းကြောင့်။ ပိ၊ ကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားခြင်းသည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုဘာဝပရိယာယေန၊ ဥစ္စာကြွယ်ဝသည်၏ အဖြစ်ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အနောတိ ဣဿရောတိ၊ ဣဿရောဟူသောသံဝတ္တနာကို။ အာစဓိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အဿ၊ ထိုသော ဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား။ ဘူမိဂတဉ္စ၊ မြေ၌ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော (ဝါ) မြေ၌မြုပ်ထားသည်လည်းဖြစ်သော (ဝါ) မြေ၌တည်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဝေဟာသဂတဉ္စ၊ ကောင်းကင်၌ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တိ၊ များသော။ ခနံ၊ ဥစ္စာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဗြာဟ္မဏေ၊ သည်။ မဟဋ္ဌနော၊ မည်၏။ တဿာတိ၊ ကား။ တဿ တဿ ဂုဏဿ၊ ထိုထိုဂုဏ်၏။ စ၊ ဆက်။ အယမေဝပါဌော၊ ဤ တဿ တဿ ဂုဏဿဟူသောပါဠိသည် သာလျှင်။ အနုနာ၊ ယခုအခါ၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အဂုဏ်ယေဝ ဒဿေမာ-

တိ၊ ကား။ အနုယတော၊ အလျော်အားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား
၏။ ဂုဏံ၊ ကို။ ဝတ္ထု၊ ရှိ။ ဗျတိရေကတော၊ ဗျတ်ရိက်အားဖြင့်။ ဘဂ္ဂဝ
တော၊ အား။ အနုပသကံမနကာရဏံ၊ မချဉ်းကပ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။
အဂုဏမေဝ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးမဲ့ကိုသာလျှင်။ ဒသေမ၊ ပြကုန်အံ့။

အဓိကရပေါတိ၊ ကား။ ဝိသိဋ္ဌရူပေါ၊ ထူးသောအဆင်းရှိ၏။ ဥတ္တမသရီရော၊
မြတ်သောကိုယ်ရှိ၏။ ဒဿနံ၊ ရှုမြင်ခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဒဿနိယော၊ မည်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿနယောဂ္ဂေါတိ၊
ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပဿာဒံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို။ အာဝဟတိ၊
ဆောင်ယူ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပါသဒိကော၊ မည်၏။ တေန၊
ကြောင့်။ ပဿာဒေနတောတိ၊ ဇနနတောဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပေါက္ခရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
သုန္ဓရတ္ထေ စ၊ ကောင်းသောအနက်၌လည်းကောင်း။ သရီရတ္ထေ စ၊ ကိုယ်ဟူ
သောအနက်၌လည်းကောင်း။ နိရုဇ္ဈော၊ ထင်၏။ ဝဏ္ဏဿာတိ၊ ကား။ ဝဏ္ဏ-
ဓာတုဿ၊ အဆင်းဓာတ်၏။ ပကာသနိယေန၊ ထင်ရှားပြအပ်သော။ ပရိသုဒ္ဓ-
နိမိတ္တေန၊ ထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သော အကြောင်းနိမိတ်ဖြင့်။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓဿ၊
၏။ ဝဏ္ဏဓာတုယံ၊ အဆင်းဓာတ်၌။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တန္နိ-
မိတ္တမေဝ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်ခြင်း၏အကြောင်း နိမိတ်သည်သာလျှင်။
ဝဏ္ဏတာ၊ ဝဏ္ဏတာမည်၏။ (ဝါ) အဆင်းဓာတ်ရှိသည်၏အဖြစ်မည်၏။ သာ စ၊ ထို
ဝဏ္ဏတာသည်လည်း။ (ဝါ) အဆင်း ဓာတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်း။
ဝဏ္ဏနိဿိတာ၊ အဆင်းဓာတ်ကိုမီ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘေဒဝသေန၊
မပြားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥတ္တမေန ပရိသုဒ္ဓေနဝဏ္ဏနာတိ၊ ဝဏ္ဏနဟူသော
စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ သန္တိဝေသင်္ဂိသိဋ္ဌံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါစုဝေးသောအားဖြင့်ထူးသော။
ကရစရဏဂီဝါသိသာဒိသမုဒါယံ၊ လက်၊ ခြေ၊ လည်၊ ဦးခေါင်းအစင်သည်တို့၏
အပေါင်းသည်။ သရီရံ၊ မည်၏။ တဉ္စ၊ ထိုကိုယ်ကိုလည်း။ အဝယဝဘူတေန၊
အစိတ်စိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သဏ္ဌာနနိမိတ္တေန၊ သဏ္ဌာန်နိမိတ်ဖြင့်။ ဂယုတိ၊
ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တနိမိတ္တမေဝ ထိုသဏ္ဌာန်နိမိတ်သည်သာလျှင်။
ပေါက္ခရတာ၊ ပေါက္ခရအဖြစ်မည်၏။ (ဝါ) ကိုယ်သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရီရသဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာတိ၊ သမ္ပတ္တိယာ
ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥတ္တမာယံ၊
မြတ်သော။ သရီရသဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိယာ၊ ကိုယ်၏သဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။

ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ။ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ။ အတ္ထဝသ၊ အနက်
 ။ ။ အစွမ်းဖြင့်။ လိင်္ဂဝိဘတ္တိပရိကာမော၊ လိင်္ဂဝိဘတ်၏ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ။ ။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝဏ္ဏေသု၊ အဆင်းတို့တွင်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောဝ၊
 ရွှေအဆင်းသည်သာလျှင်။ ဥတ္တမော၊ မြတ်၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏေသုပိ သေဠေန သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေန သမန္နာဂတောတိ၊ သမန္နာ
 ဂတော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တထာ
 ဟိတတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင် (ဝါ) တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။
 ဟိ သစ္စံ၊ ။ ။ ဗုဒ္ဓါ စ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်းကောင်း။ စက္ကဝတ္တိနော စ၊
 ကြေစတေးမင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောဝ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူ
 သောအဆင်းရှိကုန်သည်သာလျှင် (ဝါ) ရွှေ၏အဆင်းကဲ့သို့သော အဆင်းရှိ
 ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစ္ဆသ
 သဒ္ဓေါ၊ သည်။ သရိရာဘော၊ ကိုယ်ရောင်၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဗြဟ္မဝစ္ဆသီတိပဒဿ၊ ။ ။ ဥတ္တမသရိရာဘော၊ မြတ်သောကိုယ်
 ရောင်ရှိ၏။ သုဝဏ္ဏာဘော၊ ရွှေရောင်ရှိ၏။ ဣစ္စေဝ ဣတိဝေ၊ ဤသို့သာလျှင်။
 အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠေဗ္ဗော၊ ။ ။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ။ ဣမမေဝအတ္တံ၊ ဤအနက်ကို
 သာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ။ ။ မဟာဗြဟ္မာနော သရိရသဒိသေနဝ သရိရေန
 သမန္နာဂတောတိ၊ ဂတောဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ။ ။ (နှာ-၂၈၆) ဗြဟ္မဇုဂတ္တတံ၊ ဗြဟ္မာမင်းကဲ့သို့ဖြောင့်သောကိုယ်ရှိ
 သည်၏အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဩကာသောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗင်္ဂပဉ္စင်္ဂနံ၊
 အလုံးစုံသောကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ်အရပ်သည်။ အာရောဟပရိကာဟသမ္ပတ္တိယာ
 စ၊ အရပ်အလုံးနှင့်ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) လုံးရပ်သဏ္ဌာန်နှင့်
 ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝယပပါရိပူရိယာ စ၊ အစိတ်စိတ်သော
 ကိုယ်အင်္ဂါ၏ ပြည့်ဖြိုးခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ဒဿနဿ၊ ရှုမြင်ရခြင်း၏။
 ဩကာသော၊ အရပ်သည်။ နုဒ္ဓကော၊ မငယ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 စည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ။ ။

သီလန္တိ၊ ကား။ အနိယမလက္ခဏံ၊ အမြဲအားဖြင့်မမှတ်အပ်သော။ သီလံ၊
 စည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံသီလံ၊ သည်။ အဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား
 (ဝါ) ။ ။ ရတ္တညူတာယ၊ ညဉ့်အပိုင်းအခြားကို သိသည်၏ အပ္ပစ်ကြောင့်။

ဝုဒ္ဓဝုဒ္ဓိတံ၊ ပွားအပ်ပြီးသောသီလရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဝုဒ္ဓသီလိတံ၊ ဝုဒ္ဓသီလိဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုဒ္ဓသီလေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါ-ပ်သိမ်း။ သမ္မာယောဂတော၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ ဝုဒ္ဓေန၊ ပွားသော။ ဓုဝသီလေန၊ မြဲသော သီလနှင့်။ ဝေဠုကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ ပဒတ္တယံ၊ ဤပုဒ် သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ အဓိပ္ပေတတ္ထတော၊ အလိုရှိအပ်သောအနက်မှ။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပဒတ္တယ-အရကို သီလဝါ၊ ဝုဒ္ဓသီလိ၊ ဝုဒ္ဓသီလေန၊ ဟူသောသုံးပုဒ်ကိုယူ)။ ပန၊ ဆက်။ သဒ္ဓတ္ထမတ္တံ၊ သဒ္ဓါအနက်မျှကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဣဒံ ဝုဒ္ဓသီလိတိပဒသေဝ ဝေဝစနန္တိ၊ ဝေဝစနံ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စသီလတော၊ ငါးပါးသီလထက်။ ပရံ၊ အလွန်။ တတ္ထ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၌။ သီလဿ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊ မရှိခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ အဇာနနတော စ၊ မသိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဉ္စသီလမတ္ထမေဝါတိ၊ မတ္တမေဝ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဝါစာယ၊ စကား၏။ အပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနတာဝေ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်း သောပုဒ် အက္ခရာရှိသည်၏အဖြစ်သည်သာလျှင် (ဝါ)ပုဒ်ဝါကျတို့ရှိသည်၏အဖြစ် သည်သာလျှင်။ သုန္ဓရဘာဝေါ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုန္ဓရာပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနာတိ၊ ပဒဗျဉ္ဇနနာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတိဿာဝါစာယ၊ ထိုစကား အား။ ဌာနကရဏသမ္ပတ္တိယာ စ၊ ဌာနကရိုဏ်း၏ ပြည့်စုံခြင်းမှ လည်းကောင်း။ သိက္ခာသမ္ပတ္တိယာ စ၊ သင်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းမှလည်းကောင်း။ (အနုနတာယ ၌ အပါဒါန်စပ်)။ ကဿစိပံ၊ တစ်စုံတစ်ခု၏လည်း။ အနုနတာယ၊ မယုတ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိမဏ္ဍလပဒါနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းသော ပုဒ်တို့သည် လည်းကောင်း။ ပရိမဏ္ဍလဗျဉ္ဇနာနိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းသော ဗျည်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ပရိမဏ္ဍလအက္ခရာနိ၊ အက္ခရာတို့သည် လည်းကောင်း။ (ပရိမဏ္ဍလသဒ္ဓါ-လိုက်၍ယှဉ်)။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျဉ္ဇနာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ တဒတ္ထဝါစကဘာဝေန၊ ထိုထိုအနက်ကို ဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တံ၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ အက္ခရမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပဒံ၊ မည်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ ပဒမေဝ၊ ပုဒ်သည်သာလျှင်။ အတ္ထဿ၊ ၏ (ဝါ) ကို။

ဗျူကတ္တာ၊ ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗျူနံ၊ မည်၏။ သီထိလဓနိတာဒိ-
 အက္ခရပါရိပုရိယာ စ၊ သီထိလဓနိတံ အစရှိသော အက္ခရာ ပြည့်စုံခြင်း
 ဖြင့်လည်း။ ပဒဗျူနာယ၊ ပုဒ်ဗျည်း၏ (ဝါ) ပုဒ်အက္ခရာ၏။ ပရိမဏ္ဍလတာ၊
 ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝန်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတိဿ၊
 ဝါစာယ၊ ထိုစကားအား။ ပရိမဏ္ဍလံ၊ သော။ ပဒဗျူနံ၊ သည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သာဝါစာ၊ သည်။ တထာ၊ ပရိမဏ္ဍလပဒဗျူနာ
 မည်၏။ အပိ စ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စကော၊ ဆိုအပ်
 ၏ (ဝါ) ဆိုဦးအံ့။ ဧတေန နာမ ဒိဇနော၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ပဇ္ဇတိ ဉာယတိ၊
 သိအပ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့သိအပ်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ
 နာမာဒိပဒံ၊ သည်။ ပဒံ၊ ၏။ နာမာဒိ၊ နာမအစရှိသော ပုဒ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊
 ၏။ ယထာဓိပေတံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗျူဇ္ဇတိ၊
 ပြုတတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဗျူနံ၊ မည်၏။ ဝါကံ၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 တေသံ၊ ထိုပုဒ်ဝါကျတို့၏။ ပရိပုဏ္ဏတာယ၊ ပြည့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ပရိမဏ္ဍလပဒဗျူနာ၊ မည်၏။

အတ္ထဝိညာပနေ၊ အနက်ကို သိစေခြင်း၌။ သာဓနတာယ၊ ပြီးစေတတ်သည်
 ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါစာဝ၊ စကားသည်သာလျှင်။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းတည်း။
 ဝါက္ကရဏံ၊ စကားသည်သာလျှင် ပြုခြင်း။ ဣတိ သို့။ တုလျာဓိကရဏတံ၊
 တူသော တည်နုရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒေသတံ၊ ဌာ။ ဥဒါဟရဏသောသောတံ၊
 သောသော ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝစီဘေဒ-
 သဒ္ဓေါ၊ နှုတ်မြှက်သော အသံတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 တဿ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍ ပုဏ္ဏားသည် ဝါ၊ ကား။ တေန၊ ထို
 သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ ဘာသိတဗ္ဗဿ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။ ဂုဏ၊ ရိပုဏ္ဏ-
 ဘာဝေန၊ ဂုဏ်ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ပူရေ ဂုဏေဟိ ပရိပုဏ္ဏဘာဝေ၊
 ဂုဏ်ရှိဖြင့် (ဝါ) နှင့် ပြည့်သည်၏ အဖြစ်တို့၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ
 တဿ၊ ကြောင့်။ ပေါရိ၊ မည်၏။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ပုဒရတိ၊ ကား။ ရာဇဓာနီ-
 မဟာနာရေ၊ မင်းနေပြည်ကြီး၌။ ဘဝတ္တာတိ၊ ကား။ သံဝုစ္စတ္တာ၊ ကြီးပွား
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုခမာလတ္တနေနာတိ၊ ကား။ သုခမာလဘာဝေန၊
 သိမ်မွေ့ ညံ့သည်၏ အဖြစ်၌။

[အဗ္ဗကထာနိယယ၌ သုခမာလတ္တနေန၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ကိုယ်
 နှင့် ဘု ယောဇနာ၏။ ဋီကာနှစ်စောင်နှင့် မညီ။ သုခမာလတ္တနေနကို
 သုခမာလအတ္တနေန-ဟုပဒစ္ဆေဒ ကြံဟန်တူသည်။ မသင့်။]

လုမိနာ၊ ဤသုခမာလတ္တနေန ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဿ ဘနာရိယာ၊ ထိုဝိုန်းမ၏။ ဝါစာယ၊ ကောင်း၏။ မုဒုသဏ္ဍတ္တံ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ အပလိဗုဒ္ဓါယာတိ၊ ကား။ ပိတ္တသေမှာဒီဟိ၊ သည်းချေသလိပ်အစရှိသည်တို့သည်။ အပရိယောနဒ္ဓါယ၊ မမြှေးယှက်အပ်သော။ (အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ အပလိဗုဒ္ဓါယ၊ ဟု ရှိ၏။) တေပဒံ၊ ဤအပလိဗုဒ္ဓါယဟူသော ဝိသေသနပုဒ်သည်။ ဟေတုဂဗ္ဘပဒံ၊ ဟိတ်အတွင်းဝင်သော ဝိသေသနပုဒ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတောဝေ၊ ထိုသည်းချေ သလိပ် စသည်တို့ဖြင့် မြှေးယှက်ခြင်းမရှိ သောကြောင့်သာလျှင်။ ယထာဝုတ္တဒေါသာဘာဝေါ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ် ပြီးသော အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုဂဗ္ဘပဒံ၊ တည်း။ ခု သေတွာ၊ နှုတ်ခမ်းကိုက်၍။ ကထနံ ဝိယ၊ ဆိုသကဲ့သို့။ ကေဒေသကထနံ၊ တစ်စိတ်ကိုဆိုခြင်းသည်။ သန္နိဋ္ဌံ၊ မည်၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ သန္နိဋ္ဌံ သဗ္ဗံ ဒဿေတွာ ဝိယ ကေဒေသကထနံဟု ဖွင့်၏။ ဋီကာဟောင်း၌ သန္နိဋ္ဌံဟု ပါဠိရှိ၏။ ဒိသဓာတ် တပစ္စည်း ဋီကာသစ်၌ သန္နိဋ္ဌံဟု ပါဠိရှိ၏။ နိဒဓာတ် တပစ္စည်း။ ဓာတ်တို့၏ အနေကတ္ထကို သတိပြု။]

သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ စိရာယိတွာ၊ ကြာငြင့်စေပြီး၍။ ကထနံ၊ ဆိုခြင်း သည်။ ဝိလမ္ဗိတံ၊ မည်၏။ သန္နိဋ္ဌဝိလမ္ဗိတာဒီတံပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဝါစိနံ၊ စကားကိုဆိုသော သူတို့၏ (ဝါ) စကားတို့၏။ သဒ္ဓေန၊ အသံဖြင့် (ဝါ) ကို။ အဇနကံ၊ မဖြစ်စေခြင်းသည်။ သန္နိဋ္ဌံ၊ မည်၏ ဝါ။ ကား။ မဗ္ဗကသင်္ခါတံ၊ မဗ္ဗကဟုဆိုအပ်သော (ဝါ) မန်းစွဲသည်ဟုဆိုအပ်သော (ဝါ) စကားထစ်သည်ဟုဆိုအပ်သော။ (ဥစ္စာရဏံ၌စပ်)။ ကေက္ခရမေဝ၊ တစ်လုံးသော အက္ခရာကိုသာလျှင်။ ဒုတ္တိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ်။ ဥစ္စာရဏံ၊ ရွတ်ဆိုခြင်းသည်။ သန္နိဋ္ဌံ၊ မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဒုက္ခလိတာနုကမ္ပိ တာဒီနိ၊ မကောင်းသဖြင့် ချွတ်ချော်၍ဆိုခြင်း အဖန်တလဲလဲ ဆွဲငင်၍ဆိုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ (ဋီကာဟောင်း၌ သန္နိဋ္ဌံ သန္နေဟဇနကံဟု ဖွင့်၏။) ဧဋ္ဌာဂဧဋ္ဌနာတိ၊ ကား။ ဧဋ္ဌာပဂ္ဂရဏေန၊ တံတွေးယိုသဖြင့် (ဝါ) လျှာရည်ယိုသဖြင့်။ ဧဋ္ဌာဂဧဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တသေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပုဒ်၏ သာလျှင်။ ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ လာလာ ဝါ (နာ-၂၀၇) ပဂ္ဂရဋ္ဌိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒဿေဋ္ဌမူဂံဥရဂံ ဒုတိဝုန္တိအာဒိသုဝိယ၊ ဒုတိဝံ ဤသို့ အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဧဋ္ဌာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ လာလာယ စ၊ လျှာရည်ယိုခြင်း၌ လည်း

ကောင်း။ ခေဋ္ဌေ စ၊ တံတွေဉ်လည်းကောင်း။ ဝတ္တတိ၊ ဇီ။ (ဒဿေဋ္ဌကို ဒဿ+ဋ္ဌေဟု ပဒစ္ဆေဒပြု။) ဒဿေဋ္ဌံ၊ ပြအပ်သော တံတွေဉ်ရှိသော။ မူဂံ၊ အသော။ [ဆဋ္ဌမ္ပိ ပဿေဋ္ဌ မူဂံဟု ရှိ၏။] ဒုဇိဝံ၊ လျာနှစ်ခွဲရှိသော။ ဥရဂံ၊ မြွေကို။

[ပေမ္ပ၌ ဝဿေလံဟု ပါဠိရှိ၏။ ဝဿ-သေစနေဟု ဓာတ်ကျမ်းရှိ သောကြောင့် ဝဿေလံ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော တံတွေဉ်ရှိသော။ ဟုယောဇနာသင့်၏။ ဝေသေလံဟုရှိမူလည်း။ ဝိသလေဟု ပဒစ္ဆေဒပြု၍ ဝေသေလံ၊ အဆိပ်ဟူသော တံတွေဉ်ရှိသောဟု ယောဇနာ သင့်၏။ နှစ်သက်ရာကိုယူ၊ နောမတိ။]

ခေဋ္ဌဗုသိတာနီတိ၊ ကား။ ခေဋ္ဌဗိန္ဒုနိ၊ တံတွေဉ်ပေါက်တို့သည်။

တတြ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုလေဂလေနဟူသောပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကနယော၊ အဋ္ဌကထာမှ လွတ်သောနည်းတည်း။ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါတိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ လေန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇီ။ ယာ သာ ဝါစာ၊ အကြင်စကားသည်။ နေလာ၊ အပြစ်မရှိ။ ကဏ္ဍသုခါ၊ နားဦးချမ်းသာ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမရှိသောသတို့သည်။ သဒေါသမေဝ၊ အပြစ်နှင့်တကွသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကထံ၊ ကို။ ကထေန္နာ၊ ဆိုကုန်သည်ရှိသော်။ လေ၊ တံတွေဉ်ကို (ဝါ) အပြစ် ကို။ ဝုတ္တရာပေန္တိ၊ ယိုးစေကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုပညာမရှိ ကုန်သော သူတို့၏။ ဝါစာ၊ သည်။ လေဂဋ္ဌာနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တဗ္ဗိပရိတာယ၊ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာဒိမဗျပရိယောသာနံ ပါကဋ္ဌံ ကတုာတိ ဣဒိနာ၊ ဖြင့်၊ တဿာ ဝါစာယ၊ ထိုကား၏။ အဘ္ဘပါရိပူရိ၊ အနက် ၏ ပြသ့်စုံခြင်းကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဝိညာ- ပနသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ တေသ၊ ထိုအာဒိမဗျပရိယောသာနံ ပါကဋ္ဌံ ကတုာဟူသော ပုဒ်၏။ သမ္ပန္နော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗျော၊ ဇီ။

ဇရာဒိဏ္ဏတာယဇိဏ္ဏောတိ၊ ကား။ ခဏ္ဍိစူပါလိစ္စာဒိဘာဝံ၊ သွားကျိုးသည် ၏အဖြစ်၊ ဆံဖြူသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒိတော၊ ရောက်၏။ ဝုဒ္ဓိမရိသာဒပတ္တောတိ၊ ကား။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ ကြီးပွားခြင်း၏။ ပရိ- ဇ္ဈေဒိ ပရိယန္တံ၊ အဆုံးသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်၏ (ဝါ) ပြီ။ ဇာတိမဟလ္လက တာယာတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်။ မဟလ္လကဘာဝေန၊ ကြီးသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ စိရကာလပ္ပသုတောတိ၊ စိရကာလပ္ပသုတော ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

သုတ္တံ

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၀၉

အဒ္ဓသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဒ္ဓါနပရိယာယော၊ အဒ္ဓါနသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယတည်း။
 ဒီသကာလဝါစကော၊ ရှည်သောကာလကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ပန၊ ဆက်။
 သောကာလော၊ သည်။ ကိတ္တကော၊ အဘယ်မျှ အဝံ့င်းအရှည်ရှိသနည်း။
 ဣတိပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ မေးအပ်သောကြောင့်။ ဒွေတယောရာဇေရိဝဇ္ဇော၊
 ဝဇ္ဇောဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ယောက်
 ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ ရုဇ္ဈနံ၊ တို့၏။ ရဇ္ဇပ-
 ဘာသနပဋိပါဋိယော၊ မင်း၏အဖြစ်အားဖြင့် ဇွန်းလင်းတောက်ပကုန်
 သော အဆက်တို့ကို။ [ဆဋ္ဌမုဉ် ရဇ္ဇပသာသနပဋိပါဋိယောဟု ချ်၏။] ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဒ္ဓဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတှာပိ၊ ရှိလည်း။
 ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ဝယောသဒ္ဓါသည်။ ဩသာနဝယာပေက္ခံ၊ အဆုံးဖြစ်သော
 အရွယ်ကို ဝံ့ခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆိမဝယံသမ္ပတ္တောတိ၊
 သမ္ပတ္တောဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ပစ္ဆိမောတတိယဘာဂေါတိ၊ ကား။ ဝဿသတံ၊ အနှစ်တစ်ရာကို။ တိဓာ၊
 သုံးပါးအပြားအားဖြင့်။ ကတေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ ဘာဂေသု၊ အဖို့တို့တွင်။
 တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဩသာနဘာဂေါ၊ အဆုံးဖြစ်သော အဖို့
 တည်း။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ တေတ္ထိံသဝဿတော စ၊ သုံးဆယ့်သုံးနှစ်
 ထက်လည်း။ အဓိကမာသပက္ခာဒိပိ၊ လွန်သော လပက္ခအစရှိသည်ကိုလည်း။
 ဝိဘဇိယတိ၊ ဝေဖန်အပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတ္တသဋ္ဌိမေ ဝဿ၊ ခြောက်ဆယ့်
 ခုနှစ်နှစ်ကို။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ လဗ္ဘမာနမာသပက္ခာဒိပိတော၊ ရအပ်သော၊
 လပက္ခ၊ နေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ပစ္ဆိမဝယော၊ မစ္ဆိမအရွယ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ အာစရိယသာရိပုတ္တတ္ထေနေပိ၊ သည်လည်း။ ဣမမေ-
 ဝတ္ထံ၊ ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သတ္တသဋ္ဌိဝဿတော၊ ခြောက်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်မှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ပစ္ဆိမဝယော၊ ပစ္ဆိမအရွယ်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌာသော၊ အစု
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသကိုဆိုဦးအံ့။ ဣတေတော၊ ဤမှ
 တပဒသော အပြားအားဖြင့်။ အတ္ထေ၊ ကို။ ဂယမာနေ၊ သော်။ ပစ္ဆိမဝယော
 နာမ ဝဿသတဿ ပစ္ဆိမောတတိယဘာဂေါတိ၊ တတိယဘာဂေါဟူသော။
 အဋ္ဌကထာဝစနေန၊ အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ ဝိရောဓော၊ ဆန့်ကျင်သည်။
 ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ဝေ၊ သို့။ ကေဝလဇာတိဝသေန၊ အသုံးစုံသော အမျိုးစာဝ်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ပဌမဝိကပ္ပံ၊ ပဌမဝိကပ်ကို။ ဝတှာ၊ ချ်ပြီး၍။ ဂုဏမိဿကဝသေနပိ၊ သံလ
 အစရှိသောဂုဏ်နှင့် ရောသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ဒုတိယဝိကပ္ပံ၊ ကို။ ဝဒဇ္ဇေန

ဆိုတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာရဇ္ဈံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအပိစ အစရှိသောစကား၌။ အယံ၊ ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ ဝယောမတ္တေန၊ အရွယ်မျှဖြင့်။ ဇိဏ္ဏဟာ၊ အိုမင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထခေါ၊ စင်စစ်သောကား။ ကုလပရိဝဋ္ဌေန၊ အမျိုးအစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ ပုရာဏတာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) ရှေးပုဏ္ဏားတို့၏ အနွယ်အဆက်၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဇိဏ္ဏော၊ မည်၏ (ထည့်။) ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဇိဏ္ဏောတိ ပေါရာဏောတိ၊ ပေါရာဏောဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ စိရကာလပ္ပဝတ္ထကုလန္တယောတိ၊ ကား။ ဗရကာလံ၊ ကြာမြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး။ ပဝတ္ထကုလပရိဝဋ္ဌော၊ ဖြစ်သောအမျိုးအစဉ်အဆက်ဖြစ်သော။ တေနုပါဌေန၊ ထိုစိရကာလပ္ပဝတ္ထကုလန္တယောဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အထ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ကုလဝသေန၊ အမျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒိတောဒိတ ဘာဝံ၊ အလွန်ကျော်စောထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝယော၊ အနုပုတ္တောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဇာတိဝုဒ္ဓိယာ၊ အမျိုး ဇာတ်အားဖြင့် ကြီးပွားခြင်းကို။ ဝက္ခမာနတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်၏အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။ (နှာ-၂၈၈) ဂုဏဝုဒ္ဓိယာ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ် အားဖြင့် ကြီးပွားခြင်း၏။ တတော၊ ထိုဇာတိဝုဒ္ဓိယာ။ သာတိသယတ္တာ စ၊ လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) အလွန်နှင့်ဟုကျွန်ုပ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝုဒ္ဓောတိ သီလာစာရာဒိဂုဏဝုဒ္ဓိယာယုတ္တောတိ၊ ယုတ္တော ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဇောဝစနံ၊ ထိုဝုဒ္ဓောတိ သီလာစာရာဒိဂုဏယုတ္တော ဟူသောစကားသည်။ ဝက္ခမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော ဝယောအနုပုတ္တော ဟူသောစကားကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ပါရိသေသဂ္ဂဟဏံ၊ အကြွင်းကိုယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာတိ၊ မဟလ္လကတာယပိ၊ ဇာတ်အားဖြင့် ကြီးသည်၏အဖြစ်၌လည်း။ ဟထာ၊ ထိုအတူ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနဝပဒေန၊ ထိုဇာတိမဟလ္လက ဟူသောပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝက္ခမာနတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိဘဝ- မဟတ္တဘာယ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်များသည်၏အဖြစ်၏။ အနဝသေသိတတ္တာ စ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မဟလ္လကောတိ ဝိဘဝမဟန္တတာယသမန္နာဂဘောတိ၊ ဂတောဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ ပြာဟူဏာနံ၊

သုတ္တံ]

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၁

ဟို၏။ ယုတ္တပဋိပတ္တိဝီထိံ၊ လျောက်ပတ်သော အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော ခရီးသို့။ အဝေါက္ကမ္မ၊ သက်ရောက်၍။ စရဏဝသေန၊ ကျင့်သည့်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပဂတော၊ ကပ်ရောက်သော (ဝါ)၏။ ဣတိဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ပြာဟူဏာနန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဇာတိဝုဒ္ဓဘာဝံ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်ပြီ။ တမ္ပိ၊ ထိုအမျိုးဇာတ်အားဖြင့် ကြီးသည်၏အဖြစ်သို့ အစဉ်ရောက်ခြင်းသည် လည်း။ အန္တိမဝယံ ပစ္ဆိမဝယမေဝ၊ ပစ္ဆိမအရွယ်သို့သာလျှင် (ဝါ)နောက်ဆုံး ဖြစ်သော အရွယ်သို့သာလျှင်။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သာဓိပ္ပါယယောဇနာ၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ ဖြစ်သောယောဇနာ ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒိနာ၊ ဤယော အနုပ္ပတ္တော ဟူသော ပါဠိဝေါဟာရဖြင့် (ဝါ) ဇာတိဝုဒ္ဓဘာဝံ အန္တိမဝယံ ပစ္ဆိမဝယမေဝ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါဠိဖြင့်။ ပစ္ဆိမဝယဝသေန၊ ဖြင့်။ ဇာတိ-ဝုဒ္ဓဘာဝံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓိပ္ပါယ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။

သောဏဒဏ္ဍဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၃၀၄။ တာဒိသေဟိ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ မဟာနုဘာဝေဟိ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိကုန်သော သူတို့နှင့် (ဝါ)ကြီးသောအာနုဘော် ရှိကုန်သော ဘုရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယုဂ္ဂါဟဝသေန၊ အစုံကိုယူသည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)အပိုင်ပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ထပနမ္ပိ၊ ထားခြင်းသည်လည်း။ မာဒိ-သာနံ၊ ငါသို့သဘောရှိကုန်သော။ ပဏ္ဍိတဇာတိနံ၊ ပည ရှိသော သဘောရှိကုန်သော သူတို့အား။ နအနုစ္ဆဝိကံ၊ မလျောက်ပတ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥက္ကံသဝသေန၊ လွန်ကဲသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ထပနံ၊ ထားခြင်းသည်။ ကုတော-ဘဝတိ၊ အဘယ်မှာဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ ပြာဟူဏသ၊ အား။ ဣဒံ ယုတ္တရူပံ၊ ဤ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော သဘောသည်။ နဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ န ခေါ ပန မေတန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣတ္ထ၊ ထို န ခေါ ပန မေတံ၊ အစရှိသော ဝါကျ၌။ ယေဂုဏာ၊ အကြင်ဇာတ်စသော ဂုဏ်တို့သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒိသာ၊ တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ-ဂုဏေ၊ ထိုဂုဏ်တို့ကိုလည်း။ ဥတ္တရိတရေယေဝ၊ လွန်မြတ်ကုန်၏ဟူ၍သာလျှင်။ မညမာနော၊ အောက်မေ့မှတ်သင့်သည် စ၍။ ပကာသေတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သဒိသာတိ၊ ကား။ ကေ-

ဒေသေန၊ တစ်စိတ်အားဖြင့်။ သဒိသာ၊ တူကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဝိ၏။
 ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဗ္ဗထာ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဒိသာ၊
 တူကုန်သော။ ကေစပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဂုဏာ၊ တို့ကို။
 အညေသု၊ ဘုရားမှတစ်ပါးကုန်သောသူတို့၌။ နလဗ္ဗန္တိ၊ မရအပ်ကုန်။

ကောစာဟန္တိအာဒိ၊ ကောစာဟံ၌သို့အစရှိသောစကားသည်။ ဥတ္တရိ-
 တရာကာရဒဿနံ၊ လွန်မြတ်သော အခြင်းအရာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကား
 တည်း။ အဟဉ္ဇ၊ ငါသည်လည်း။ ကိဒိသေနာမ၊ အတယ်သို့သဘောရှိသည်
 မည်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ သဒိသော၊ သည်။ ဘဝိဿမိ၊ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။
 သမဏဿဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ။ပ။ ဂုဏာ စ၊ ထိုသည်လည်း။
 ကိဒိသေနာမ၊ အတယ်သို့ သဘောရှိသည် မည် ကုန် သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။
 သဒိသာ၊ တူကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 သာဓိပ္ပာယ်ယောဇနာ၊ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွသော ယောဇနာခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊
 ၏။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ နဝံ၊ အသစ်သော။ ပါဌံ၊ ပါဌ်ကို။
 ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ အယမေဝ၊ ဤကောစာဟံ စသော ပါဌ်သည်သာလျှင်။
 မူလပါဌော၊ မူလပါဌ်တည်း။ ယထာကံ၊ အတယ်ပါဌ်ကဲ့သို့နည်း။ ဟူမူကား။
 အဗ္ဗုဒ္ဓသုတ္တေ၊ ၌။ ကောစာဟံဘောဂေါတမ သာစရိယကော၊ ကာ စ
 အနတ္တဉ္စ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါတိယထာ၊ သမ္ပဒါဟူသောပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ ဘော-
 ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ သာစရိယကော၊ ဆရာနှင့်တကွသော။ အဟံ၊ သည်။
 ကော စ၊ အတယ်သူနည်း။ အနတ္တရာ၊ အတုမရှိသော။ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပဒါ၊
 ဝိဇ္ဇာစရဏနှင့်ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ကာစ၊ အတယ်နည်း။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဣတ-
 ရေတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂုဏေဟိ၊ တို့နှင့်။ အသဒိသော၊ မတူကုန်သော။
 ဂုဏေ၊ တို့ကို။ ပကာသေတိတိ ဣမိနာဝ၊ ပကာသေတိဟူသော၌ပုဒ်နှင့်သာ
 လျှင်။ ကမ္မဘာဝေန၊ ကံ၏အဖြစ်အားဖြင့်(ထည့်)။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊
 ၏။ ကေန္တေနဝါတိ၊ ကား။ သဒိသဂုဏာနံ ဝိယ၊ တူသောဂုဏ်တို့၏သို့။
 ပသင်္ဂါဘာဝေန၊ လျဉ်းပါးဖွယ်မရှိသောအားဖြင့်။

ဧဝံ၊ သို့။ နိယမေန္တော၊ မှတ်သည်ဖြစ်၍။ သောဏဒဏ္ဍော၊ သည်။
 ဣဒံအတ္ထဇာတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ပထာဟိဘိတ္တော၌။
 ဟိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာရဏေ၊ အကြောင်း၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 တသ္မာ မယမေဝ အရဟာမာတိ၊ အရဟာမဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝေါပဒကန္တိ၊ ကား။ ဂါဝိယာ၊ နွားမ၏။ ခုဋ္ဌောနေ၊
 ခွာရာအရပ်၌။ ဌိတဉ္စကံ၊ တည်သောရေသည် (ဝါ) ဌိတဉ္စကံ ယထာ၊ တည်
 သောရေကဲ့သို့။ ဂုဏေတိ၊ ကား။ သဒိသဂုဏေပိ၊ တူသောဂုဏ်၌လည်း။
 အသဒိသဂုဏေ၊ မတူသောဂုဏ်၌။ ပဂေဝ ပါဝေ၊ အတယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။

သဋ္ဌိကုလသတသဟဿန္တိ၊ ကား။ သဋ္ဌိသဟဿာဓိကံ၊ ခြောက်သောင်းအလွန် ရှိသော။ ကုလသတသဟဿံ၊ အမျိုးတစ်သိန်းကို။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာဒီသု ပန။ အစရှိသည်တို့၌ကား။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောအရာတို့၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အသီတိကုလသဟဿတာဝစနံ၊ ရှစ်သောင်းသော အမျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းကို။ ဧကေကပက္ခမေဝ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော အမိအဖို့အဘအဖို့ကို သာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

(၂၇၉-၂၈၀) သုခမဋ္ဌပေါက္ခရဏိယောတိ၊ ကား။ သုခယ၊ အင်္ဂုဏေဖြင့်။ ပရိကမ္မကတာ၊ အပြေအပြစ်ပြုအပ်ကုန်သော။ ပေါက္ခရဏိယော၊ လေး ထောင်ကန်တို့ကို။ သတ္တရတနာနန္တိ၊ ကား။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊ ရတနာ နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပူရယောဂေ၊ ပူရသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကရုဏတ္ထေ၊ ၌။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ဆဋ္ဌိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါသာဒနိယူဟာဒယောတိ၊ ကား။ ဥပရိပါသာဒေ၊ ပြာသာဒ်၏ အထက်၌။ ဌိတတုလာသိသာဒယော၊ တည်သော ထုပ်လျောက်စွန်းအစရှိသည် တို့ကို။ သတ္တရတနာနန္တိပဒံ၊ သတ္တရတနာနံဟူသော ပုဒ်သည်။ အဓိကာရော၊ လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေ ယေသော၊ ဤပါသာဒနိယူဟာဒယော ဟူသော ဝေါဟာရသည်။ အဘေဒေပိ၊ မပြားရာ၌လည်း။ ဘေဒဝေါဟာရော၊ အပြား အားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုလပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇဿ၊ သုဒ္ဓေါဒန မင်းကြီး၏။ အသမ္ဘိန္နခတ္တိယကုလာနုက္က မေန၊ တစ်ပါးကုန်သော အမျိုးတို့နှင့် မစပ်သော မင်းမျိုး အစဉ်အားဖြင့်။ တေသုပိတိ၊ ကား။ စတုသု၊ လေးလုံးကုန်သော။ နိဓိသုပိ၊ ရွှေအိုးတို့၌လည်း။ ဂဟိတံ၊ ဂဟိတံ၊ ယူတိုင်းယူတိုင်းသော။ ဌာနံ၊ အရပ်သည်။ ပူရတိယေဝ၊ ပြည့် သည်သာလျှင်တည်း။ ဓနေန၊ ဥစ္စာဖြင့်။ ပါကတိကမေဝ၊ ပြကတေသည်သာ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ န ဥနံ၊ မယုတ်။

ဘဒ္ဒကေနာတိ၊ ကား။ သုန္ဓရေန၊ ကောင်းသော။ ပစ္စိမဝယေ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေနဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဌမဝယော၊ ပဌမအရွယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ မာတာပိတုနံ၊ တို့၏။ အနိစ္ဆာယ၊ အလိုမရှိ သဖြင့် (ဝါ) အလိုမရှိဘဲ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝ၊ ရဟန်းပြုခြင်းသည်သာလျှင်။ အနာ ဒရော၊ မည်၏ (ဝါ) မရှိသေသည်မည်၏။ တေန၊ ထိုမရှိသေခြင်း ကြိယာနှင့်။ ယုတ္တေ၊ ယှဉ်သော။ အတ္ထေ၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေသန္တိ၊ ကား။ မာတာပိတုနံ၊ တို့၏။ ကန္တိ-

တူတိ၊ ကား။ ပိယပုတ္တကံ၊ ချစ်အပ်သောသားငယ်သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်မှာ
နည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ပရိဒေဝိတော၊ ငို၍ (ဝါ) ငိုမြည်
တမ်း၍။

အပရိမာဏော ယေဝါတိ၊ ကား။ သော၊ ဤဒေသနာတော်၏ ဖြစ်ရာအရပ်
သည်။ ဧတ္ထကော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့၊ ကေနစိ၊ တစ်စုံ
တစ်ယောက်သော်လည်း။ ပရိစ္ဆန္တတုံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းငှာ။ အသက္က-
ဏေယျတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပရိစ္ဆန္တောယေဝ၊ အပိုင်း
အခြား မရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဒွေ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ ဝေဠု၊ ဝါးတို့
သည်။ အစော၊ အောက်၌။ ကဋ္ဌိမတ္တကမေဝ၊ ခါးမျှအတိုင်း အရှည်ရှည်ရှိသည်
သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိန္တံ၊ ဝေဠုနှင့် ဥပရိ ကဋ္ဌိ-
မတ္တကမေဝါတိ၊ မေဝဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၏။
ပါရမီတာနုဘာဝေန၊ ပါရမီတော်၏ အာနုဘော်အားဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ဝေ၊
ပုဏ္ဏားအားသာလျှင်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ ပန၊ ပါး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဒါ၊
ထိုပုဏ္ဏားသည်ဝါးဖြင့်အရပ်တော်ကို တိုင်းသောအခါ၌။ ပကတိပုမာဏောဝ၊ ပြက
တေသော အရပ်တော်ပမာဏသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊
ငှာ။ ပညာယမာနေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမိဝ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။
ဝိမံသိတော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။ န ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါရမီတာ-
ဗလေနော၊ ပါရမီတော်၏ အားအစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေ၊ သို့။ အပရိမာဏတာ၊
အတိုင်းအရှည် မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒ္ဓိဗလေန၊ တန်ခိုး
တော်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပရိမာဏတာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ
ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အတုလောတိ၊ ကား။ အသဒိသော၊ တူသောသူမရှိ။ ဓမ္မပဒေ-
ဂါထမာဟာတိ၊ ဟူ၍။ ကတ္ထဇိ၊ အချို့သော ပေတို့၌။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊
၏။ သော ပါဠော၊ သည်(ထည့်)။ အယုတ္ထောဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင် တည်း။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော ပါဠော၊ သည် (ထည့်)။ ဓမ္မပဒေ၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌။
အယံ ဂါထာ၊ ဤတေ တာဒိသေ ပူဇယကာ၊ ဟူသော ဂါထာသည်။ န ဒိဿတိ၊
မထင် (ဝါ) မမြင်။ ပန၊ လာသည်ကို ဆိုဦးအံ့။ သုခာပိဏ္ဍိယတ္ထေရာပဒါ-
နာဒိသု၊ သုခာပိဏ္ဍိယတ္ထေရာအပဒါန်ပါဠိတော်စသည်တို့၌။ အယံ ဂါထာ၊ သည်။
အာဂတာ၊ လာ၏။ သာ စ၊ ထိုဂါထာသည်လည်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ အညဝတ္ထုသို့။

သုတ္တံ]

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၅

ဝေ၊ တစ်ပါးသော စေတီတော်ကို ပူဇော်သော ဝတ္ထု၌သာလျှင်။ အာဂတာ၊
 ၏။ ဣမသ္မိံ ဝတ္ထုမှ၊ ဤဝတ္ထု၌။ န အာဂတာ၊ မလာ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မလာ
 သောကြောင့်။ ပါဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂတိံ၊ သင်္ဂါယနာသို့။ အနာရုဠာ၊
 မတင်အပ်သော။ အယံ ဂါထာ၊ ဤ-တေ တာဒိသေ ဟူသော ဂါထာသည်။
 ပကိဏ္ဏကဒေသနာယေဝ၊ ပကိဏ္ဏကဒေသနာတော်၌သာလျှင်။ အာဂတာ၊
 ၏။ (တစ်နည်း) ပါဠိဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂတိံ၊ သို့။ အနာရုဠာအနာရုဠာယ၊
 သော(ယ-ကြေ)။ ပကိဏ္ဏကဒေသနာယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အယံဂါထာ၊ သည်။
 အာဂတာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထ တံယံ ဂါထာယံ၊ ၌၊ တေ တာဒိသေတိ ဧတံ ဝစနံ၊ တေ တာဒိသေ
 ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။
 ကံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌တို့၌ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ အပ္ပံ ဝဿသတံ အာယု၊
 ဣဒါနေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိတိအာဒိသုဝိယ၊ ဝိဇ္ဇတိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့၌
 ကဲ့သို့တည်း။ (ဣဒါနိသဒ္ဒါနှင့် တေရဟိ သဒ္ဒါ ပရိယာယ်ဝေစုတ် ဖြစ်သကဲ့သို့။
 ဘေသဒ္ဒါနှင့် တာဒိသေသဒ္ဒါလည်း ပရိယာယ်ဝေစုတ် ဟူလို။) အပ္ပံ၊ နည်းသော။
 ဝဿသတံ၊ အနှစ်တစ်ရာဟူဆိုအပ်သော။ အာယု၊ အသက်သည်။ ဣဒါနိ၊ ယခု
 အခါ၌။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ရှိ၏။ တောဒိသေတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။
 ပဌန္တိ၊ ရွတ်ကြကုန်၏။ တံ၊ ထို တောဒိသေဟူ၍ ရွတ်ခြင်းသည်။ အသုန္တရံ၊
 မကောင်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အပဒါနာဒိသု၊ အပဒါန်ပါဠိတော် စသည်တို့၌။
 တထာ တေန ပကာရေန၊ ထိုတောဒိသေ ဟူသောအပြားအားဖြင့်။ အဒိဿန-
 တော၊ မထင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသပရိဗ္ဗာန်ဖြင့်။
 ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးသော (ဝါ) ငြိမ်းအေးပြီးသော။ ကုတောစိပိ အဘ-
 ယေ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောဘေးလည်း မရှိသော။ တေ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘော
 ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၌။ ပူဇယတော၊ ပူဇော်သောသူ၏။ (ပုညံ၌စပ်)။ ဧတ္ထ၊
 ဤသို့ပူဇော်ရာ၌။ ဣဒံ ပုညံ၊ ဤကောင်းမှုကို။ (ဝါ) ဤကောင်းမှု၏အကျိုးကို။
 ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ မဟာနုဘာဝေန အပိ၊ ကြီးသော
 ပညာ၏အာနုဘော်ဖြင့်လည်း။ သင်္ခါတုံ၊ ရေတွက်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်
 ကောင်း (ဝါ) မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ (ဂါထာ၏)
 အနက်တည်း။

☸ (နာ-၂၉၀) ဗာဟန္တရန္တိ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ဗာဟန္တံ၊
 လက်ရုံးတို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားသည်။ ဒွါဒသယောဇနသတနီတိ၊ ကား။
 ဒွါဒသာဓိကာနိ၊ တစ်ဆယ့်ယူဇနာ အလွန်ရှိကုန်သော။ ယောဇနသတနီ၊
 ယူဇနာတစ်ရာတို့သည်။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ ၌- ဒွါဒသယောဇနသတနိ၊ ယူဇနာ တစ်ထောင်နှစ်ဆယ်ရှိကုန်သည် ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာဆရာတို့ အလို အားဖြင့် ယူဇနာ တစ်ရာ တစ်ဆယ် နှစ်ယူဇနာရှိ၏ဟု ဆိုလိုသည်။ ဋီကာဟောင်း၌ အဖွင့်မရှိ၊ နှစ်သက်ရာကိုယူ။]

ဗာဟလန္တရေနာတိ၊ ကား။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ သရီရပရိဏာဟပွ-
မာဏေန၊ ကိုယ်လုံးပတ် အတိုင်း အရှည်အားဖြင့်။ ပုထုလတောတိ၊ ကား။
ဝိတ္တာရတော၊ အပြန့်အကျယ်အားဖြင့်။ အင်္ဂုလိပဗ္ဗာနီတိ၊ ကား။ ဧကေနာနိ၊
တစ်ခုတစ်ခုကုန်သော။ အင်္ဂုလိပဗ္ဗာနိ၊ လက်ချောင်းဆစ်တို့သည်။ ဘမုကန္တရ-
န္တိ၊ ကား။ ဒွိန္တိ၊ ကုန်သော။ ဘမုကနံ၊ မျက်မှောင်တို့၏။ အန္တရံ၊ အကြား
တည်း။ မုခံ၊ ခံတွင်းသည်။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဒွိယောဇနသတံ၊
ယူဇနာ နှစ်ရာရှိ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပရိမဏ္ဍလတော၊ အဝန်းအားဖြင့်။ ဝိသ္မံ၊
အသီး။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဧဒိယော၊ ဤသို့သဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။
ယာ ကထာ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ (တစ်နည်း)။ ဝုတ္တာ၊ သော။
ယာကထာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿာ ကထာယ၊ ထိုစကားအား။ အနုရူပံ၊
လျောက်ပတ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ ကထံ၊ မည်၏။
ဣမိနာ၊ ဤယထာ ကထံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အညေဟံ၊ ဘုရားမှ တစ်ပါးကုန်သော
သူတို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ငဏ္ဍကထံ၊ ကျေးဇူးကို
ဆိုသောစကားကို။ သုတ္တာ၊ ကြား၍ (ဝါ) သောကြောင့်။ ဩလောကေတု-
ကာမတာယ၊ ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အသုရိန္ဒော၊
အသုရိန်နိတ်သည်)။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊
၏ (ဝါ) တစ်နည်းကား။ ယထာကထန္တိ၊ ကား။ ကိဒိသံ၊ အဘယ်သို့သဘော
ရှိသနည်း။ ဟိ တဒေဝသစ္စံ၊ ၏။ ယထာ ကထံ ပန တုမေ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါ
သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ဖာသုကံ ဝဿံ ဝသိတ္တာတိ အာဒိသုဝိယ
ယထာ ကထံ ပန ။လ။ ဝသိတ္ထ-ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ ပုစ္ဆာယံ၊
မေးခြင်းဟူသောအနက်၌။ ဧသ ဧသော ယထာကထံ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိပါတ-
သမုဒါယော၊ နိပါဌ်ပုဒ်အပေါင်းတည်း (ဝါ) ကား။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။
နိပါတော၊ တည်း။ (ပါဠိတော်အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။
ယထာကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင် (ဝါ) အဘယ်သို့သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ သမဂ္ဂါ၊
ညီညွတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သမ္မောဒမာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဝိ၊
ဝဒမာနာ၊ ငြင်းခုံခြင်းမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဖာသုကံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝဿံ၊ ဝါသို့
(ဝါ)၌။ ဝသိတ္ထ၊ နေကြရကုန်သနည်း(ဝါ) ဝသံဝသိတ္ထ၊ ဝါဆိုကြရကုန်၏လော။

ဂန္ဓကုဋိပရိဝေဏေတိ၊ ကား။ ဂန္ဓကုဋိယာ၊ ဂန္ဓကုဋိ၏။ ပရိဝေဏေ၊
 ပရဝုဏ်ဉ္စ။ ဂန္ဓကုဋိတော၊ ဂန္ဓကုဋိမှ။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ပရိဝေဏဗ္ဗန္တရေ၊ ပရဝုဏ်
 အတွင်း၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ မဉ္ဇကော၊
 ညောင်စောင်း၌။ သီဟသေယျံ၊ ကပ္ပေသီတိ၊ ကား။ ယထာ ယေနာကာရေန၊
 အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ရာဟုအသုရိန္ဒော၊ ရာဟုအသုရိန်နတ်
 သည်။ အာယာမတော စ၊ အလျားအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိတ္ထာရတော စ၊
 အနံအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဗ္ဗေဓတော စ၊ အစောက်အားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ ရူပကာယဿ၊ ရူပကာယတော်၏။ ပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။
 ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ န သက္ကောသိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။
 ရူပံ၊ ရူပကာယတော်ကို။ ဣဒ္ဓါဘိသခါရံ၊ တန်ခိုးအားဖြင့်ပြုပြင်ဖန်ဆင်းခြင်းကို။
 အဘိသခံဓောန္တော၊ ပြုပြင်ဖန်ဆင်းတော်မူလျက်။ သီဟသေယျံ၊ ခြင်္သေ့မင်းကဲ့
 သို့ လက်ယာနံတောင်းဖြင့် လျောင်းအိပ်တော်မူခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။
 ဝေံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 တဒေတံ တံ တေ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ န မယာ အသုရိန္ဒ အဓောမုခေန ပါရမိ-
 ယော ပူရိတာ၊ ဥဒ္ဓဂ္ဂမေဝ ကတွာ ဒါနံ ဒိန္နန္တိ၊ အဋ္ဌကထာဝစနေန၊ ဒိန္နံဟူသော။
 အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ အစူန္တမေဝ၊ စင်စစ်သာလျှင်။ ဝိရုဇ္ဈံ၊ ဆန့်ကျင်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ (အဋ္ဌကထာအနက်ကား) အသုရိန္ဒ၊ အသုရိန်။ မယာ၊ ငါဘုရား
 သည်။ အဓောမုခေန၊ အောက်၌ မျက်နှာရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပါရမိယော၊
 တို့ကို။ န ပူရိတာ၊ မဖြည့်အပ်ကုန်။ ဥဒ္ဓဂ္ဂမေဝ၊ အထက်၌အဖျားရှိသည်ကိုသာ
 လျှင်။ ကတွာ၊ ၍။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်ပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 တေဝစနံ၊ ထို နမယာ အစရှိသောစကားသည်။ ဂန္ဓကုဋိဒွါရဝိဝရဏာဒိသု ဝိယ၊
 ဂန္ဓကုဋိတံခါးကိုဖွင့်ခြင်းအစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။ ပါရမိတာနုဘဝသိဒ္ဓိဒဿနံ၊ ပါရမိ
 တော်၏ အာနုဘော်ကြောင့်ပြီးခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။
 အညထာ၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ တဒေဝ တံ ဧဝ ဝစနံ၊ ထို န မယာ
 အစရှိသော စကားကိုသာလျှင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိမံသိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
 စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတဗ္ဗံ၊ ဝန်ခံအပ်၏။ အဓောမုခေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။
 ဩသက္ကိတဝီရိယတံ၊ တွန့်တိုဆုတ်နစ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊
 ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဒ္ဓဂ္ဂမေဝတိ၊ ကား။ အနောသက္ကိတဝီရိယတံ၊ နောက်သို့
 မဆုတ်နစ်သော ဝီရိယရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဥတ္တကောဋ္ဌိကံ၊ အထက်၌ အစွန်း

အဖျားရှိသည်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဒါ၊
 ထိုအခါ၌။ ရာဟု၊ ရာဟုအသ္မရိန်နတ်သည်။ ဥပါသကဘာဝံ၊ ရတနာသုံးပါးသို့
 ဆည်းကပ်တတ်သော ဥပါသကာ၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဝေဒေသိ၊ ကြားလျှောက်ပြီး။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဒိဝသန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၏။

ကိလေသေဟိ၊ တို့မှ။ အာရကတ္တာ၊ ဝေးတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ အရိယံ၊ အရိယမည်တော်မူ၏။ (အာရကဟုဆိုအပ်လျက်
 နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့် အာကိုရဿ ဣကိုခေ၊ ကကိုယပြု၍ အရိယံဟု ပြီး၏
 ဟူလို။) အတောယေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဥတ္တမတာ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်
 သည်။ ပရိသုဒ္ဓတာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တမံ ပရိသုဒ္ဓန္တိ၊ ပရိသုဒ္ဓံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေနော၊ အပြစ်မရှိသော အနက်
 သဘောကြောင့်သာလျှင်။ ကုသလံ၊ မည်၏။ သုခဝိပါကဋ္ဌေန၊ ချမ်းသာသော
 အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ န ကုသလံ၊ ကုသလ
 မမည်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ အရဟတ္တမသမ္ဘဝတော၊
 ရဟန္တာတို့ထက်မြတ်သော ရဟန္တာ၏အဖြစ် ငွေရှားသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ (သံသဒ္ဓါပါကဋ္ဌတ္ထ။) ကုသလသီလေနာတိ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေနော၊
 အပြစ်မရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိဒ္ဓတ္ထသဝါသနကိလေသေန၊ အရဟတ္တ
 မဂ်ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော ဝါသနာနှင့်တကွသော ကိလေသာရှိသော(ဝါ)
 ဝါသနာနှင့်တကွသော ကိလေသာကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော။
 သီလေန၊ သီလနှင့်။ ဧဝံ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧတံ ပဒေတုက္ကမ္ဘိ၊
 ဤပုဒ်လေးခုတို့၏အပေါင်းသည်လည်း။ အဓိပ္ပေတတ္ထတော၊ အလိုရှိအပ်သော
 အနက်မှ။ ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပဒေတုက္ကအရကို သီလဝါ၊
 အရိယသီလံ၊ ကုသလသီလံ၊ ကုသလသီလေန၊ ဤလေးပုဒ်ကိုယူ။) ဝန၊ ဆက်၍
 ဆိုပြီးအံ့။ သဒ္ဓတ္ထမတ္တံ၊ သဒ္ဓါအနက်မျက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဣဒမဿ ဝေဝစနန္တိ၊
 ဝေဝစနံဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (နာ-၂၉၁)
 ကတ္တမိ၊ အချို့သော သုတ်ကိုဟောရာ၌။ ဧတုရာသီတိပါဏသဟဿာနိ၊
 ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော သတ္တဝါတို့သည်။ (မဂ္ဂဖလမတံ၊ မဂ်ဖိုလ်တည်း
 ဟူသော အမြိုက်ရည်ကို။ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။) ကတ္တမိ၊ အချို့သောသုတ်ကို
 ဟောရာ၌။ အပရိမာဏာပိ၊ အတိုင်းအစည်မရှိသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ဒေဝပဋိဿာ၊ နတ်လူတို့သည်။ (မဂ္ဂဖလမတံ၊ ကို။ ပိဝန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ
 ဣပံ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ြ။ ဘဂဝတော ဇဏကာယ ဓမ္မဒေသနာဟာတိ

သုတ္တံ

ဗုဒ္ဓဂုဏ်ကထာဝဏ္ဏနာ

၁၁၉

အာဒိတိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ (ဝါ) ဟိ
 ဂိတ္တာရေမိ၊ အံ။ မဟာသမယသုတ္တမဂ်လသုတ္တဒေသနာဒိသု၊ မဟာသမယသုတ်၊
 မဂ်လသုတ်ကိုဟောတော်မူခြင်း အစရှိကုန်သော။ စတုဝိသတိယာဌာနေသု၊
 နှစ်ဆယ့်လေးဌာနတို့၌။ အသင်္ချေယ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်သော (ဝါ)
 မရေတွက်နိုင်ကုန်သော။ အပရိမေယျ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်သော (ဝါ) အတိုင်း
 အရည်မရှိကုန်သော။ ဒေဝမနုဿ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဗလာမတံ၊ မဂ်ဖိုလ်ဟူသော
 အမြို့က်ရည်ကို။ ပိဝိံ သု၊ သောက်ကုန်ပြီ။ ကောဋိသတသဟဿာဒိပရိမာဏေ-
 နပိ၊ ကုဋေတစ်သိန်းအစရှိသော အတိုင်းအရည်အားဖြင့်လည်း။ ဗဟု ဝေ၊
 များကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ ဆုံးဦးအံ။ နိဒဿန-
 ဝသေန၊ ညွှန်ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) နိဒဿနနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဝေ၊ ဤသို့ စတုရသီတိပါဏသဟဿာနိ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုတ္တရသိက္ခာပကဘာဝေန၊ အတုမရှိသော
 လောကုတ္တရာ တရားကို သင်စေသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဗဟုနံ၊ များစွာကုန်သော လူနတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏။ အာစရိယော၊
 ဆရာတည်း (ဝါ) သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ အာစရိယဘူတာနံ၊ ဆရာဖြစ်၍
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ သာဝကနံ၊ ထိုတပည့်သာဝကတို့၏။ အာစရိယ
 ဘာဝေန၊ ဆရာ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ သာဝကဝေနေယျာနံ၊ သာဝကဝေနေယျ
 တို့၏။ ပါစရိယော၊ အဆက်ဆက်သော ဆရာသည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊
 ဧ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေ၊ ပေးတော်မူအပ်သော နည်း၌။ ဌာတာ၊
 တည်ပြီး၍။ သာဝကော၊ တပည့်သာဝကတို့သည်။ ဝိနေယျံ၊ ဆုံးမထိုက်သော
 သတ္တဝါကို။ ဝိနေန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုဆရာအများတို့၏။ (ဝါ) ထိုသာဝကဆရာတို့၏။
 ပဓာနေ၊ ပြဋ္ဌာန်းသော။ အာစရိယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ သို့။
 ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ၊ ဝဒန္တိဿ၊ ဆိုသောဆရာ၏။ အဓိပ္ပေတောဝ၊ အလိုရှိအပ်သည်
 သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 လက္ခဏဟာရာဒိဝိသယော၊ လက္ခဏဟာရာ အစရှိသောအရာသည်။ န ပမာဏံ၊
 ပမာဏမဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မဏော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။

ဣမဿ၊ ဝါ။ ပူတိကာယဿာတိ၊ ကာယဿဟူသော။ ပါဌာဝသာနေ၊
 ပါဌ်၏အဆုံး၌။ ပေယျာလံ၊ ပေယျာလကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ “ကေလနာပဋိကေ-
 လနာ”-တိ၊ ကေလနာ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ

တဒေဝယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင် သင့်စွ။ အယံ ပါဠိ၊ ဤကေလနာပဋိ
 ကေလနာဟူသောပါဠိသည်။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂပါဠိ၊ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်းပါဠိတော်
 တည်း။ ဗာဟိရာနံ ဝါ ပရိက္ခာရာနံ မဏ္ဍနာတိအာဒိ ပေယျာလဝသေန၊
 ဗာဟိရာနံ ဝါ ပရိက္ခာရာနံ မဏ္ဍနာ-ဤသို့အစရှိသောပေယျာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ဂယုတိ၊ ယုအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလူမယ စ ပုတိကာယဿ စသောပါဠိ၌။ လူမ
 ယံ စ ပုတိကာယဿာတိ၊ ကား။ လူမယံ ဝါ မနုဿသရီရဿ၊ ဤလူတို့၏
 ကိုယ်၏မူလည်း။ ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြု
 ဦးအံ့။ တဒဟုဇာတောပိ၊ ထိုနေ့၌မွေးဖွားသော်လည်း။ သိင်္ဂါလော၊ မြေခွေး
 သည်။ ဇရသိင်္ဂါလောတွေဝ၊ ဇရသိင်္ဂါလဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်း
 သို့။ ဂစ္ဆတိ ယထာ စ၊ ရောက်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဥရုပ္ပမာဏာပိ၊ ပေါင်မျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော်လည်း။ ဂလောစိလတာ၊ နွယ်ပုပ်သည်(ဝါ)ဆင်သမနွယ်
 သည်။ ပုတိလတာတွေဝ၊ နွယ်ပုပ်ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ ယထာ စ၊
 ရောက်သကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောပိ၊ ရွှေ၏
 အဆင်းကဲ့သို့သော အဆင်းရှိသော်လည်း။ မနုဿသရီရော၊ လူတို့၏ကိုယ်သည်။
 ပုတိကာယောတွေဝ၊ ပုပ်သောကိုယ်ဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်
 ၏။ တဿ၊ ထိုပုပ်သောကိုယ်ကို။ မဏ္ဍနာ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းတည်း။ လူတို့
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေလနာတိ၊ ကား။ ကိဋ္ဌနာ၊ ကစားပြီးတူး၍
 နေခြင်း။ (ကိလ ကိဋ္ဌဝိဟာဓေ။ သဒ္ဓနီတိ။) (ဝါ)နှစ်သက်ခြင်း။ (ကိလပိတိယက-
 န္တိသု။ ကိဋ္ဌတိ။ သဒ္ဓနီတိ။) ကေလာယနာတိပိ၊ ကေလာယနာဟူ၍လည်း။ ပဌန္နိ၊
 ရွတ်ကြကုန်၏။ ပဋိကေလနာတိ၊ ကား။ ပဋိကိလနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ကစားပြီး
 တူး၍နေခြင်း(ဝါ)အဖန်တလဲလဲ နှစ်သက်ခြင်း။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌။ ကေလာယနာ၊ ပြုပြင်ခြင်းလည်းကောင်း။
 ပဋိကေလာယနာ၊ အဖန်တလဲလဲ ပြုပြင်ခြင်းလည်းကောင်း ဟု ယောဇ-
 နာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌ ကေလာယနာ၊ မြတ်နိုးတနာပြုခြင်း ဟု ယောဇနာ၏။
 ဂဏ္ဍိယောဇနာခြင်းသည် ကေလ-မမာယနေ။ မမာယနံ တဏှာဒိဋ္ဌိ-
 ဝသေန မမ လူစန္ဒိ ဂဟဏံ။ တံ ကံ ကေလာယတိ ဟူသော သဒ္ဓနီတိ
 ဓာတုမာလာနှင့် ညီ၏။ အဋ္ဌကထာနိဿယဆရာ ယောဇနာခြင်းသည်
 သင့်မည်ဟူ၍ မထင်။ လဋ္ဌာန မဝိသေသော ဟု ရူပသိဒ္ဓိ၌ လငယ် ဌကြီး
 အထူးမရှိဟုဆိုသောကြောင့် ကိဋ္ဌနာ မရက်မစက်မြတ်နိုးခြင်း။ ဤသို့
 ယောဇနာလျှင် သာ၍ပင် သင့်မြတ်ရန်ရှိ၏။]

သုတ္တံ]

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၁

စပလယံ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီသောသု၏။ တာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။
 စာပလျံ၊ လျှပ်ပေါ်လော်လီသောသု၏အဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။ စာပလ္လံ၊ မည်၏။
 ယေန၊ အကြင်စာပလျနှင့် (ဝါ)အကြင် လျှပ်ပေါ်လော်လီသော သု၏အဖြစ်
 နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝဿသတိကော၊ အနှစ်
 တစ်ရာရည်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ တဒဟုဇာတော၊ ထိုနေ့၌
 မွေးဖွားသော။ ဒါရကော ဝိယ၊ သူငယ်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ နာမံ၊
 ဤစာပလျ ဟူသောအမည်သည်။ တဿ၊ ထိုလျှပ်ပေါ်လော်လီသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဟဿတမဓိဝစနန္တိ ဟု ပါဠိရှိသင့်၏။ သို့သော် စာအုပ်မှ ပေမူတို့၌
 တဿေဒ ဟု ဒန္တဇ တတိယက္ခရာနှင့်ရှိသောကြောင့်။ ပါဠိရှိတိုင်းသာ
 ယောဇနာသည်။]

အပါပေ၊ မယုတ်မာကုန်သော (ဝါ)မကောင်းမှု အကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်
 ဘက်ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ)မကောင်းမှု အကုသိုလ်မှ ကင်းကုန်သော။

[ဤအဋ္ဌကထာနိဿယ၌ အပါပေ၊ မြတ်ကုန်သော ဟု ယောဇနာ
 ၏။ အပါပေတိ စ ပါပပဋိပက္ခေ ပါပရဟိတေ ဝါ၊ ဟူသော ဖွင့်
 လတ္တံ့သော ဋီကာတို့နှင့်မညီ။]

နဝလောကုတ္တရဓမ္မေ၊ ကိုးပါးကုန်သော လောကုတ္တရာတရားတို့ကို (ထည့်။)
 ပုရေ ကရေတံ၊ ရှေ့သွားပြုတတ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပါပံ၊ အကုသိုလ်ကို။ န ပုရေ-
 ကရေတံ၊ ရှေ့သွား မပြုတတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပါပပုရေက္ခာရော၊
 မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယုတ္တာယုတ္တသမာသဝသေန၊ ယုတ္တသမာသ် အယုတ္တသမာသ်
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အပါပေ
 နဝလောကုတ္တရဓမ္မေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊
 ဆက်ဦးအံ့။ အပါပေတိ၊ ကား။ ပါပပဋိပက္ခေ၊ အကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပါပဝိရဟိတေ၊ မကောင်းမှုမှ ကင်းကုန်သော။ ဗြဟ္မနိသ-
 ဌေ၊ မြတ်သော။ ဘဂဝတံ၊ မြတ်စွာဘုရား၌၊ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဗြဟ္မညာ၊
 မြတ်သော မြတ်စွာဘုရား၌ဖြစ်သည်။ (နိပ္ပန္နပုဒ်လိုက်။) ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။
 တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဓမ္မဒေသနာဝသေန၊ ဖြင့်။ အရိယာယ၊
 အရိယာဖြစ်သော (ဝါ) မြတ်သော။ ဇာတိယာ၊ ဇာတ်အားဖြင့်။ ဇာတတ္တော၊
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဗြဟ္မုနော ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ အပစ္စံ၊ သားတည်း (ဝါ) အနွယ်တည်း။ ဗြဟ္မညာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏

သား (ဝါ) အနွယ်။ ဝါ၊ ကား။ ဂရုကရုဏာဒိနာ စ၊ အလေးအမြတ်ပြုခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ယထာနုသိဋ္ဌံ၊ ဆုံးမတော်မူတိုင်း (ဝါ) ဆုံးမတော် မူအပ်သော တရားတော်အားလျော်စွာ။ ပဉ္စိပတ္တိယာ စ၊ ကျင့်ခြင်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မံ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယာမဂ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြဟ္မညာ၊ မည်၏။ အရိယသာဝကသင်္ခါတာ၊ အရိယာသာဝကဟုဆိုအပ်သော။ ပဇာ၊ သတ္တဝါကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဗြာဟ္မဏပဇာယာတိ၊ ကား။ ဗဟိတပါပပဇာယ၊ အပပြုအပ်ပြီးသေးမကောင်းမှု အကုသိုလ်ရှိသော သတ္တဝါ၏။ အပါပပုရေက္ခာရေတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ပုရေက္ခာရေတိ ပဒံ၊ ပုရေက္ခာရော ဟူသောပုဒ်သည်။ အဓိကံ၊ လွန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဧတိဿာယ စ ပဇာယ၊ ပုရေက္ခာရေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ဧတိဿာယ စ ဟူသော ပုဒ်၌။ သမာဓိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။ (နှာ-၂၉၂) စသဒ္ဒေါ၊ သည်။ သမုစ္စယတ္ထော၊ သမုစ္စည်းအနက်ရှိ၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အပါပပုရေက္ခာရောဝေ၊ အကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) အကုသိုလ်မှ ကင်းကုန်သော လောကုတ္တရာတရားကိုးပါးတို့ကို ရွေးသွားပြုသည် သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်သေး။ အထ ခေါ်၊ စင်စစ်သော်ကား။ သမ္ပန္နဘူတာယ၊ သမ္မာန်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗြဟ္မညာယ၊ မြတ်သောဘုရား၌ဖြစ်သော (ဝါ) မြတ်စွာ ဘုရား၏သားဖြစ်သော (ဝါ) မြတ်သော အရိယာမဂ်ကို သိတတ်သော။ (သဒ္ဓတ္ထ)။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါတို့၏ (ဝါ) သတ္တဝါအပေါင်း၏။ ပုရေက္ခာရော၊ ရွေးသွားပြုတော်မူတတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ အယမ္ပိတိ အာဒိ၊ အယမ္ပိ ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ အဓိပ္ပါယမတ္ထဒဿနံ၊ အလိုရှိအပ်သော အဓိပ္ပါယ်မျှကို ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ အပါပပုရေက္ခာရေတိ ဣဒံ ပဒံ၊ ကို။ ဗြဟ္မညာယ ပဇာယာတိ ဣမိနာဝေ၊ ပဇာယဟူသော ဤပုဒ်နှင့်သာ လျှင်။ သမ္ပန္နိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ အတ္တဒီပကံ၊ အနက် ကို ပြကတ်သည်။ န စ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ပကတိဗြာဟ္မဏဇာတိဝသေန ပိ၊ ပကတိသော ပုဏ္ဏားဇာတ်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်း။ တေဿံ၊ ထိုအပါပပုရေက္ခာရောဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿန္တော၊ ၍။ အပိစာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အယံ သမာသော၊ သည်။ အယုတ္တသမာ သော၊ အယုတ္တသမာသ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါပန္နိကံ၊ ကား။ ပါပကမ္မံ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ကံကို။ အဟိတံ၊ အစီးအပွားမရှိသော၊ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲသော ကံကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တဿံ၊ ထိုပါပဟူသောပုဒ်၏။ သမ္ပန္နိပေက္ခတ္တာ၊

သမ္ပန်ကိစ္စသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကဿာ(ပဇာယ)၊ အဘယ်သတ္တဝါ၏။ အပါပပုရေက္ခာရော၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်ကံကို ရှေးမှပြုခြင်းသည်။ ဟောတိနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိသော်။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။ ဣတိ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ကဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနာတိအာဒိ၊ အတ္တနာ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ တဒတ္တဝိဝရဏံ၊ ထိုအနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော စကား တည်း။ ဗြာဟ္မဏပဇာယာတိ၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏ ဇာတိပဇာယ၊ ပုဏ္ဏားဇာတ် ရှိသော သတ္တဝါ၏။

ဧတေန ဇနပဒေန၊ ထိုဇနပုဒ်ဖြင့်။ ရ၊ ဇာနော၊ တို့သည်။ အနံ၊ တရားသို့ (ဝါ)တရားရုံးသို့။ ရဉ္စန္ဒိ၊ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့ ဆည်းကပ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဇနပဒံ၊ သည်။ ရဉ္စံ၊ မည်၏။ ဧကဿ၊ တစ်ယောက်သော။ ရညော၊ မင်း၏။ ရဇေဘူတာ၊ တိုင်းပြည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာသိကောသလာဒိမဟာဇနပဒါ၊ ကာသိတိုင်း ကောသလ တိုင်း အစရှိကုန်သော ဇနပုဒ်ကြီးတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးခြင်းသို့။ ပဇေန္တိ၊ ပါပု-
ဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ထိုသို့ ရောက်ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော ပဒေသော၊ သည်။ ဇနပဒေါ၊ မည်၏။ ဧကဿ၊ တစ်ယောက်သော။ ရညော၊ မင်း၏။ ရဇေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ဧကေကကောဠာသဘူတာ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော အစုဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတ္တရပထဒက္ခိဏပထာဒိ-
ခုဒ္ဒကဇနပဒါ၊ ဥတ္တရပထဇနပုဒ်၊ ဒက္ခိဏပထဇနပုဒ် အစရှိကုန်သော ငယ်သော ဇနပုဒ်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဂတေသု၊ လာသောသူတို့တွင်။ ပုစ္ဆာယာတိ၊ ကား။ အတ္တနာ၊ သည်။ အဘိသင်္ခတာယ၊ ပြုပြင် စီရင်အပ်သော။ ပုစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇနာယ သမ္ပုဋ္ဌိစူနေတိ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇနာယ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိဂ္ဂဟဏေ ခံခြင်း၌။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ သောသူတို့၏။ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိ၌၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းကောင်းမှု ၏ပြည့်စုံခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဉာဏပရိပါကဉ္စ၊ ဉာဏ်၏ ရင့်ခြင်းကို လည်း ကောင်း။ စိတ္တာစာရဉ္စ၊ စိတ်၏ ကျက်စားခြင်းကို လည်းကောင်း (ဝါ)စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥဘ္ဘာ၊ သိတော်မူ၏။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သာလျှင်။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်း၌ (ဝါ)ငှါ။ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ ဇနေတု၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေဆိုစေတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-
ယော၊ တည်း။

တတ္ထကတမံ သာဓလျန္တိအာဒိ၊ သာဓလျံ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိသည်။
 နိက္ခေပကဏ္ဍပါဠိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် နိက္ခေပကဏ္ဍ၌ လာသော ပါဠိတည်း။
 အဒ္ဓါနဒရထန္တိ၊ ကား။ ဒီသမဂ္ဂဂမနပရိယမံ၊ ရှည်သော ခရီးသို့ သွားခြင်း
 ကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းကို။ အဿာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ဇီ။ မုခပဒုမံ၊
 မျက်နှာတော်တည်းဟူသော ကြာပန်းသည် (ဝါ) ပဒုမာ ကြာပန်းကဲ့သို့သော
 မျက်နှာတော်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဇီ။ ဗာလာ-
 တပသပ္ပဿနေနေဝါတိ၊ ကား။ အဘိနဂ္ဂတသ္မရိယရိသိသမ္ပဿနေန၊ တက်သစ်စ
 ဖြစ်သောနေ၏အရောင်နှင့်တွေ့ထိခြင်းကြောင့်။ ပဒုမံ၊ သည်။ ဝိကသိတံ ဣဝံ၊
 ပွင့်သကဲ့သို့။ တထာဟိ တတော ဇော၊ လျှင်။ သူရိယော၊ သည်။ ပဌဗန္ဓုတိ၊
 ပဒုမာကြာ၏အဆွေဟူ၍။ လောကော၊ ၌။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။ ပန၊ ပါး။
 စန္ဒော၊ လသည်။ ကုမုဒဗန္ဓုတိ၊ ကုမုဒြာကြာ၏အဆွေဟူ၍။ လောကော၊ ၌။
 ပါကဋ္ဌော၊ ဇီ။ တေဿ၊ ထိုမျက်နှာတော်အား။ ပုဏ္ဏစန္ဒဿ၊ ပြည့်သောလ၏
 (ဝါ) လပြည့်ဝန်း၏။ သိရိယာ၊ အသရေနှင့်။ သမာနာ၊ တူသော။ သိရိ၊
 အသရေတော်သည်။ အတ္ထိ၊ ဇီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ မုခံ၊ သည်။ ပုဏ္ဏ-
 စန္ဒသဿိရိကံ၊ မည်တော်မူ၏။ ကသံ၊ အဘယ်သို့လျှင် (ဝါ) ကသံ ကေန
 ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ နိကုဇ္ဇိတသဒိသတာ၊ မှောက်၍ထားအပ်သော အိုးနှင့်
 တူသော မျက်နှာရှိသည်၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) အောက်သို့ ချထားသောမျက်နှာ
 နှင့်တူသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊
 ကြောင့်။ သမ္ပတ္တာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇီ။ ပန၊
 ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့(ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်တို့ကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဠိတော်၌(ဝါ) ဧတ္ထ
 ဧတေသု ပဒေသု၊ ဤဟိ သွာဂတဝါဒီ စသောပုဒ်တို့တွင်။ ဧဟိ သွာဂတဝါဒီတိ
 ဣမိနာ ပဒေန၊ ဖြင့်။ သုခသမ္ဘာပုဗ္ဗကံ၊ ချမ်းသာစွာပြောဆိုခြင်း ရှေးရှိသော။
 ပိယဝါဒိတံ၊ ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဒဿေတိ၊ ဇီ။ “သခိလော”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သဏ္ဍဝါစတံ၊ သိမ်မွေ့သော
 စကားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ဇီ။ သမ္ဘောဒကောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
 ပဋိသန္ဓာရကုသလတံ၊ အစေ့အစပ်ကိုပြုခြင်း၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဒဿေတိ၊ ဇီ။ “အဗ္ဘာကုဋ္ဌိကော”တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထေဝ၊ အလုံးစုံသော
 အခါကာလ၌သာလျှင်။ ဝိပ္ပသန္ဓမူတံ၊ အထူးသဖြင့်ကြည်လင်သောမျက်နှာရှိ
 သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ဇီ။ “ဥတ္တာနမုခေါ”တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သုခသလ္လဗ-
 ပတံ၊ ချမ်းသာစွာ ပြောဟောခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ဇီ။ “ပုဗ္ဗဘာ-
 သိ”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟဿ၊ တရားကို ချီးမြှောက်ခြင်း၏။ ဩကာသ-
 ကရဏေန၊ အခွင့်ကိုပြုသဖြင့်။ ဟိတဇ္ဈာသယတံ၊ အစီးအပွားကိုအလိုရှိသည်

သတ္တ

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာဝရဏနာ

၁၂၅

၏အဖြစ်ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (နှာ-၂၉၃) ယတ္ထ ကိရာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သမာဓိနိဝိဇ္ဇာ၊ သော။ ကိရ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အရုစိသုစနေ၊ မနုစမ္ပိ၊ ခြင်းကို ပြခြင်း၌။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ကိ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်း ဟူမကား။ “ဓဏဝတ္ထုပရိတ္တတ္တာ ။ပ။ ယေ’သံ ရူပါဒယော ကိရာ”တိအာဒိသု ဝိယ၊ ကိရ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့ တည်း။

[ဤဂါထာသည် အဘိဓမ္မာဝတာရ၊ အာရမ္မဏဝိဘာဂ၌လာသော ဂါထာတည်း။ အဘိဓမ္မာဝတာရဋီကာဟောင်း၌ ကိရာတိ အနုဿဝန- ဧတ္ထ နိပါတော-ဟုဖွင့်၏။ ဤဋီကာသစ်၌ ၎င်းဂါထာသည် ဧကစ္စာစရိယ ဝါဒကို ပြသောဂါထာဖြစ်၍ ယတ္ထ ကိရာတိ ဧတ္ထ ကိရသဒ္ဓေါ အရုစိ သုစနေ ဟုဖွင့်၏။ ဓဏဝတ္ထုပရိတ္တတ္တာ ဟုပါဌ်ရှိ၏။ ပါဌ်ပျက်။ ဓဏဝတ္ထု ပရိတ္တတ္တာ ရှိမှသာလျှင်မှန်၏။]

(၎င်းဂါထာ၏အနက်ကား။) ယေ ရူပါဒယော၊ အကြင်ရူပါရုံ အစရှိကုန် သော ငါးပါးကုန်သော အာရုံတို့သည်။ ပဉ္စာရမ္မဏာနံ၊ ငါးပါးကုန်သောအာရုံ တို့၏။ (သမ္ပန်ထည့်။ ဋီကာဟောင်း)။ ဓဏဝတ္ထုပရိတ္တတ္တာ၊ စိတ္တက္ခဏအသက်၏ မှီရာ စက္ခုစသော ဝတ္ထုနည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စဒါရေ၊ ငါးဒွါရ၌။ အာပါယံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ န ဝဇန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ တေ ရူပါဒယော၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိကုန်သော ငါးပါးကုန်သော အာရုံတို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာ နာမ၊ ဓမ္မာရုံမည် ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့(ထည့်)။ ယေသံ ဧကစ္စာစရိယာနံ၊ အကြင် အချို့သော ဆရာတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ (ဤကား ဂါထာ ၏ အနက်။ အဓိပ္ပါယ်ကို ၎င်းဋီကာနှစ်စောင်မှ ယူလေ။) တေန ပါဠေန၊ ထိုယတ္ထကိရ စသောပါဌ်ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဓိဝုတ္တုပဒေသေ၊ စိုးအုပ်၍ နေအပ်သောအရပ်၌။ ဒေဝတာနုဘာဝေန၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၏ အာနုဘော်အား ဖြင့် (ဝါ)ကြောင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပဒ္ဒဝတာ၊ ဘေးရန်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တော်အားဖြင့် (ဝါ)ကြောင့်။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အာနုပ္ပဒ္ဒဝတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အာနုဘော်တော်ကြောင့် သာလျှင်။ တာ ဒေဝတာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ပံသုနိဿိတပိသာစကာဒယောတိ၊ ကား။ ပံသုနိဿိတပိသာ- စကာဒယော၊ မြေကိုမှီသော မြေဘုတ်ဘီလူး အစရှိသည်တို့သည်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊

ဖြင့်။ ဘုတရက္ခသဒိနံ၊ ဘုတ်ရက္ခိကံ၊ ဘီလူးအစရှိသည်တို့ကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝမေဝ၊ ဘုရားအာနုဘော်ကိုသာလျှင်။ ပါကဠု၊ ထင်ရှားစွာ၊ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အပိစာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

အနုသာသိတဗ္ဗော၊ ဆုံးမအပ်သော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝိနေယျဇနသမ္မဟော၊ ဆုံးမအပ်သော လူအပေါင်းသည်။ သံသော နာမ၊ မည်၏။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဥပ္ပါဒိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ နိဗ္ဗတ္တိတအရိယပုဂ္ဂလသမ္မဟော၊ မုချဆတ်ဆတ် ပရမတ်ဖြစ်သော အရိယပုဂ္ဂိုလ် အပေါင်းသည်။ သံသော နာမ၊ ၏။ တာဒိသောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သယံ ဝါ ဥပ္ပါဒိ တောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝိကပေါ ဝေ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိကပ်ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဋ္ဌော၊ သုံးသပ်အပ်၏။ အနန္တရဿ၊ အခြားမရှိသည်ဖြစ်သော အနုသာသိတဗ္ဗောဟူသော ပဌမဝိကပ်၏။ ဝိမိပဋိသေခေဝ၊ အစီအရင်ကို တားမြစ်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တဝိကပွမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဋ္ဌော ၏။ (ပြန်လည်၍စပ်) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမပဒေသေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝိကပ္ပန္တရဂဟဏံ၊ ဝိကပ်တပါးကို ယူခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်း ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(ဋီကာဟောင်း၌ အနုသာသိတဗ္ဗောပိ ဝိနေယျဇနသမ္မဟော ဂယုတိတိ နိဗ္ဗတ္တိတံ အရိယသံသမေဝ ဒဿေတုံ သယံ ဝါတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အနန္တရဿ ဝိမိပဋိသေခေဝါတိ ကတွာ။ တာဒိသောဝါတိ ဣမိနာ သယံဝါတိ အာဒိနာ ဝုတ္တဝိကပေါ ဝေ ပစ္စာမဋ္ဌောတိ ပုရိမပဒေသေဝါတိ ဝိကပ္ပန္တရဂဟဏံ ဟူ၍ ပါဌ်အစဉ်ရှိ၏။ ဋီကာသစ် ဆရာပြသော ပါဌ် အစဉ်နှင့်လွဲ၍နေ၏။ ဆင်ခြင်၍ ယူအပ်၏။ အဓိပ္ပါယ်မှာတူ၏။)

တတြ၊ ဋီကာဟောင်းဆရာတို့ဆိုသော စကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဂဏီတိ ဣဒံ၊ ဂဏီဟူသောဤပုဒ်သည်။ သံသိတိပဒေသေဝ၊ သံသိဟူသောပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစသည်။ ကာမဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ အတ္ထမတ္တံ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ယထာ ဝုတ္တ ဝိကပ္ပဒယေ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိကပ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၌ (ဝါ) တွင်း (ဝိကပ္ပဒယ-အရကို အနုသာသိတဗ္ဗော ဟူသော ဝိကပ်တစ်ခု။ သယံ ဝါ ဥပ္ပါဒိတော ဟူသော ဝိကပ်တစ်ခု။ ဤနှစ်ခုကိုယူ။) ဒုတိယဝိကပ္ပမေဝ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သယံ ဝါ ဥပ္ပါဒိတော ဟူသော ဝိကပ်ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသိတွာ၊ သုံးသပ်ပြီး၍ (ဝါ) စွဲပြီး၍။

သုတ္တံ]

ဗုဒ္ဓဂုဏကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၇

“တာဒိသော ဝါဿဂဏော အတ္ထိ”တိ၊ အတ္ထိ ဟူ၍။ ‘ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသိဋ္ဌဿပိ၊ ကြွင်းသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဌမဝိကပ္ပဿ၊ အနုသာသိတဗ္ဗောဟူသော ပဌမဝိကပ်၏ (ဝါ) ကို။ သင်္ဂဟဏတ္ထံ၊ သင်္ဂြိုဟ် ရေတွက်ခြင်းငှါ။ ပုရိမပဒဿေဝ ဝါ ဝေဝစနမေတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဋီကာဟောင်းဆရာ၏ အလိုတည်း။ ဝေမ္မိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မသေနာပတိ ထေရာဒိနံ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ် အစရှိကုန်သော။ ပဇ္ဇေကဂဏီနံ၊ အသီးအသီးသောဂိုဏ်းရှိကုန်သော ဗဟာထေရ် တို့၏။ ဂဏံ ဝါ၊ ဂိုဏ်းကိုလည်းကောင်း။ သုတ္တန္တိကဒိဂဏံ ဝါ၊ သုတ္တန္တိက အစ ရှိသော ဂိုဏ်းကိုလည်းကောင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တာဒိသောတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထာပိ၊ ထိုတာဒိသော အစရှိသော ပါဠိ၌လည်း။ သဗ္ဗောဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုဂဏော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။ အနုသာသိတဗ္ဗော-နာမ၊ ဆုံးမအပ်သော သံဃာမည်၏။ ပန၊ ပါး။ နိဗ္ဗတ္တိတအရိယဂဏော၊ မုချဆတ်ဆတ် ပရမတ်ဖြစ်သော အရိယာသံဃာတို့၏ အပေါင်းသည်။ သယံ ဥပ္ပါဒိတောနာမ၊ မည်၏ (ဝါ) မိမိသည်ဖြစ်စေအပ်သော သံဃာမည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဒိသောတိ ဣမိနာ၊ ြင့်။ ဝိကပ္ပဒ္ဓယဿာပိ၊ အနုသာသိတဗ္ဗော သယံ ဝါ ဥပ္ပါဒိတောဟူသော ဝိကပ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၏လည်း (ဝါ) ကိုလည်း။ ပစ္စာမ- သနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ြင့်။ ပဒ္ဓဒ္ဓယဿ၊ သံဃိ ဂဏီဟူသော ပုဒ်နှစ်တို့၏အပေါင်း၏။ ဝိသေသတ္ထတံ၊ ထူးသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗထာပိ၊ အလုံးစုံသောအပြားအားဖြင့်လည်း။ သမာနတ္ထတံ၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ၊ ပုရိမပဒဿေဝဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ (ပြန်၍စပ်) ပူရဏမက္ခလိအာဒိနံ၊ ပူရဏကဿပမက္ခလိဂေါသာလ အစရှိကုန်သော။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သော။ တိတ္ထကရာနံ၊ မိစ္ဆာအယူကို ပြုတတ်ကုန်သောသူတို့တွင်။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒံ၊ ဤပုထုတိတ္ထိကရာနံ ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ ၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ အစေလကာဒိ မတ္တ- ကေနာ ပိ ကာရဏေနာတိ၊ ကား။ နိစ္စောဋ္ဌတာဒိမတ္တကေနပိ၊ အဝတ်ပုဆိုး မဝတ်၊ မရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်မျှလည်းဖြစ်သော။ အပ္ပိစ္ဆသန္တုဋ္ဌတာဒိ

သမာရောဓနလက္ခဏေန၊ အလိမ္မိသည၏အဖြစ် (ဝါ) အလိနည်းသည်၏အဖြစ် နှစ်သက်လွယ်သည်၏အဖြစ် (ဝါ) ရောင့်ရဲလွယ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်သို့ ကောင်းစွာ တင်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။

နဝကတိ၊ ကား။ အဘိနဝါ၊ အသစ်ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဟနကတိ၊ ကား။ ပဟေဏကံ၊ ပို့သစေအပ်သောဝတ္ထုကို။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူခြင်းငှါ။ အနန္တဝိကာ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော အာဂန္တုကတို့သည်။ ဧတေန ပါဠိဌေန၊ ထိုအဘိနဝကတိ ပါဟနကတိ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဒုဝိဇေယျ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိကုန်သော။ အာဂန္တုကေသု၊ တို့တွင်။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ အာဂတဝသေန၊ လာသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အတိထိနော၊ ဧည့်သည်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (နှာ-၂၉၄) ဘောဇနဝေလာယံ၊ စားချိန်အခါကာလ၌။ အာဂတဝသေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဘာဂတာ၊ ရှေးရှုရောက်လာကုန်သော သူတို့သည်။ အတိထိနော၊ တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပရိယာပုဏာမိတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆိန္နတံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းငှာ (ဝါ) ပရိစ္ဆိန္နတံ ပရိစ္ဆိန္နနံ၊ ကို။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဇာတုတ္တမတ္တံ၊ ဇာတ်အနက်မျှကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ဇာနာမိတိ၊ ဇာနာမိ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကပ္ပမ္ပိတိ၊ ကား။ အာယုကပ္ပမ္ပိ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံးလည်း။ စေ ဘဏေယျ၊ အကယ်၍ဟောဆိုငြားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ စိရံ စိရကာလေ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလ၌။ ကပ္ပေါ၊ အာယုကပ်သည်။ ခိယေထ၊ ကုန်ရာ၏။ ဒိဃမန္တရေ ဒိဃကာလန္တရေပိ၊ ရှည်စွာသော ကာလအကြား၌ လည်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဝဇ္ဇော၊ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူးတော်သည်။ န ခိယေထ၊ မကုန်ရာ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ ဂါထာ၏ယောဇနာတည်း။ စ၊ ဆက် ၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓေါ ပိ ဗုဒ္ဓဿ ဟူသောဂါထာ၌။ စိရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ပိ၊ ဆိုအပ် သော်လည်း (ဝါ) ဆိုအပ် လျက်လည်း။ ဆန္ဒဟာနိဘယာ၊ ဆန်းမှ ယုတ်ခြင်းကို ကြောက် သော ကြောင့်။ ရဿတ္ထံ၊ ရဿ အကျိုး ငှါ။ နိဂ္ဂဟိတလောပေါ၊ နိဂ္ဂဟိတ်၏ ကြေခြင်းကို ကတော၊ ပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတိဒိဃကာလံ၊ အလွန်ရှည်ကြာသော ကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ စိရဒိဃမန္တရေတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေပဒံ၊ ထိုအန္တရ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးစုံသော စိရဒိဃ ဟူသောပုဒ်တို့၌။ သမ္ပိန္နတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ကိရိယာရဟာနိယောဂေ ဝိယ၊ အရဟ-

သတ္တိ

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ

၁၂၉

အစရှိသောကြံယာနှင့်ယှဉ်ရာ၌ကဲ့သို့။ အန္တရယောဂေါ၊ အန္တရသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ရာ၌။ အဓိကက္ခရာပါဒေါ၊ လွန်သောအက္ခရာရှိသော ပါဒကို။ အနုပဝဇ္ဇော၊ မကဲ့ရဲ့အပ်။ အယဉ္ဇ ဂါထာ၊ ဤဗုဒ္ဓေါ ပိ ဟူသောဂါထာကို။ အဘူတပရိကပ္ပနာဝသေန၊ မဖြစ်ဖူးသည်ကို ကြံဆသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အဗ္ဗကတာသု၊ တံ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တထာ၊ လိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ ဟောတော်မူခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

၃၀၅။ နန္တိ၊ ကား။ အာစရိယံ၊ ဆရာကို။ အလံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အရဟတ္တော၊ ထိုက်ခြင်းအနက်ရှိ၏။ ကံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါ၌ တံ၌ကဲ့သို့နည်းဟူကား။ အလမေဝ နိဗ္ဗန္တိတန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ နိဗ္ဗန္တိတုံ အစရှိကုန်သော ပါ၌တံ၌ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယုတ္တမေဝါတိ၊ ယုတ္တမေဝဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ နိဗ္ဗန္တိတုံ၊ ပြီးငွေ့ခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ ထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဤသို့ယောဇနာ။) ပုဋ္ဌေန၊ အထုပ်ဖြင့်။ နေတု၊ ဆောင်ပြီး၍။ အသိတဗ္ဗတော၊ ဘု၌တဗ္ဗတော၊ စားအပ်သောကြောင့်။ ပါထေယျံ၊ ရိက္ခာကို။ ပုဋ္ဌောသံ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတ္ထမ္မုတလက္ခဏေ၊ ၌ (ဝါ) တစ်စုံတစ်ခု အထူးအပြားသို့ ရောက်သည်ကို မှတ်ကြောင်း၊ လက္ခဏာ၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုက်စိသတ်ကို။ တံဂဟေတုတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ပုဋ္ဌသေနပိ၊ ရိက္ခာထုပ်ကို ပခုံး၌ဆောင်ယူ၍လည်း။ (ဣတ္ထမ္မုတ လက္ခဏ အနက်။) ကုလပုတ္တေန၊ သည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ဗန္တံ၊ ကို။ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ တေန၊ ပုဋ္ဌသေနာတိ၊ ပုဋ္ဌသေန ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ကျောက်စာမူ၌ ပုဋ္ဌောသေနဟူပါ၌ရှိ၏။) အံသေနာတိ အာဒိ၊ အံသေန ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ အဓိပ္ပါယ်မတ္တဒဿနံ၊ အဓိပ္ပါယ်မျှကိုပြကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဝဟန္တေန၊ ရိက္ခာထုပ်ကို ဆောင်သော (ဝါ) ရိက္ခာထုပ်ကိုဆောင်သည်ဖြစ်၍။ ကုလပုတ္တေန၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ ဥပသင်္ကမိတုံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှါ။ အလမေဝ၊ ထိုက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။

ဗုဒ္ဓဂုဏကသဝဏ္ဏနာပြီး၏။

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ

၃၀၆-၇။ ဣဓ ဣမသ္မိံ ပဒေ၊ ဤတိရော ဝနသဏ္ဌဂတဿဟူသောပုဒ်၌။ တိရောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တိရောကုဇ္ဇေ ဝါ တိရောပါကာရေ ဝါ ဆဇ္ဇေယျ ဝါ ဆဇ္ဇာပေယျ ဝါတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ဗဟိအတ္တော၊ အပဟူသောအနက်ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ အန္တောဝနသဏ္ဍေ ဂတဿာတိ၊ ဂတဿဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တိရောကုဗ္ဗေ ဝါ၊ နိရုတိဘက်၌
 လည်း ကောင်း (ဝါ) နိရုပဉ် လည်း ကောင်း။ တိရောပါကာရေ ဝါ၊
 တံတိုင်းတစ်ဘက်၌လည်းကောင်း (ဝါ) တံတိုင်းပဉ်လည်းကောင်း။ ဆဇ္ဈေယျ ဝါ၊
 စွန့်မူလည်း စွန့်ရာ၏။ ဆဇ္ဈာပေယျ ဝါ၊ စွန့်မူလည်း စွန့်စေရာ၏ (ဤကား
 သာဓကအနက်)။ တတ္ထ၊ ထိုတောအုပ်အတွင်း၌၊ ဝိဟာရောပိ၊ ကျောင်းသည်
 လည်း။ ဝနသဏ္ဍပရိယာပန္နော။ ကောအုပ်၌ အကျုံးဝင်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဝိဟာရဗ္ဗန္တရံ ဝဝိဋ္ဌဿာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဉ္ဇလိံ၊ လက်
 အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်၍ (ဝါ) ချီ၍။ နိသိန္နာ၊ နေကုန်သော။ တေ၊
 ထိုစမှာပြည်၌ နေကုန်သော ပုဏ္ဏားသုကြွယ်တို့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသမ္မာဒိဋ္ဌိဝသေန၊
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဘတောပက္ခိကာ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အဖို့
 ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဣတရေ၊ ဤဥဘတောပက္ခိကမှ
 တစ်ပါးကုန်သော ပုဏ္ဏားသုကြွယ်တို့သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဝသေန၊ ဖြင့်။ ကေတော
 ပက္ခိကာ၊ တစ်ပါးသော အဖို့ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထ-
 တော၊ အနက်အားဖြင့်။ အာပန္နော၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒလိဒ္ဓတ္တာ စ၊
 ဆင်းရဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဉာတိပါရိဇ္ဈာဒိနာ၊ ဆွေမျိုး
 တို့၏ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဇိဏ္ဏတ္တာ စ၊ အိုမင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ နာမဂေါတ္ထဝသေန၊ အမည်အနွယ်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အပါကဋ္ဌာ၊ မထင်ရှားကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပါကဋ္ဌာ ဘဝိတုကာမာ၊ ထင်
 ရှားစွာ ဖြစ်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍ (ဝါ) ထင်ရှားစွာဖြစ်ခြင်းကို အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။
 ဧဝံ၊ သို့။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။
 ကေရာဋ္ဌိကာတိ၊ ကား။ သဌာ၊ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲကုန်သည်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။
 ဒိဋ္ဌိသု၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဇနေသု၊ ကေရာဋ္ဌိက၊ အနန္တဗာလ လူနှစ်ယောက်
 တို့တွင်။ တတောတိ၊ ကား။ ဝိဿာသကော၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်ခြင်းမှ။ ဝါ၊ ကား။
 ဒါနတော၊ ပေးလှူခြင်းမှ။

သောဏဒဏ္ဍပရိဝိတက္ကဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

၂၂ (နာ-၂၉၅) ၃၀၉။ အနောနတကာယဝသေန၊ မကိုင်းမညွတ်သော
 ကိုယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ထဗ္ဗဂတ္ထော၊ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍။
 မာနဝသေန၊ မာန၏အစွမ်းဖြင့်။ ထဗ္ဗဂတ္ထော၊ ကြမ်းတမ်းခက်မာသော ကိုယ်
 ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အဗ္ဗန္တုမေတွာတိ၊ ဟူ၍။

သုတ္တံ]

ပြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

၁၃၁

ဂက္ခတိ၊ ဟောတော်မူလတ္တံ့။ စေတောဝိဘက္ကံ၊ စိတ်၏အကြံအစည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ စိတ္တသိသေန၊ စိတ်ကိုအရင်းပြုသဖြင့်။ စိတ္တံ အညာသီတိ၊ အညာသိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိဿာသန္တိ၊ ကား။ စိတ္တဒုက္ခံ၊ စိတ်၏ဆင်းရဲခြင်းသို့။

၃၁၁။ သကသမယေတိ၊ ကား။ ပြာဟ္မဏလဒ္ဓိယံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ အယူ၌။ မီယမာနောတိ၊ ကား။ မရိယမာနော၊ သေသော။ ဒိဋ္ဌိသဉ္ဇာနနေနေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိသဉ္ဇာနနေနေဝ၊ အယူကိုသိသဖြင့်သာလျှင်။ သုဇန္တိ၊ ကား။ ဟောမဒဗ္ဗိ၊ မီးမွေ့ငယ်သော ယောက်မကို (ဝါ) မီးပူဇော်သော ယောက်မကို။ နိဗ္ဗဇနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဂဏ္ဍန္တေသုတိ၊ ကား။ ဇုဟနတ္တံ၊ မီးပူဇော်ခြင်းငှာ။ ဂဏ္ဍနကေသု၊ ကိုင်ယူကုန်သော သူတို့တွင်။ ဣရုဝိဇ္ဇေသု၊ ဣရုဗေဒင်ကို ဖတ်ကုန်သောသူတို့တွင်။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣရုဗေဒဝသေန၊ ဣရုဗေဒင်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောမကရဏတော၊ မီးပူဇော်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ယညယဇကော၊ ယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းတို့ကို။ ဣရုဝိဇ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုဇန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပဌမော ဝါတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထိုယဇ်ပူဇော်ရာအရပ်၌။ သန္နိပတိတေသု၊ စည်းဝေးသောပုဏ္ဏားတို့တွင်။ သုဇာကရိယာယံ၊ မီးပူဇော်သော ယောက်မကိုကိုင်ခြင်းကြံယာ၌။ သဗ္ဗပဓာနော ဝါ၊ အလုံးစုံသော ပုဏ္ဏားတို့ထက် ပြဓာန်းသော ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ ဒုတိယော ဝါတိ၊ ကား။ တဒနန္တရိကော ဝါ၊ ထိုပဌမပုဏ္ဏား၏ အခြားမရှိသော ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ သုဇန္တိ ဣဒံ၊ သုဇာဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ကရဏတ္ထေ၌၊ ဥပယောဂဝစနံ၊ တည်း။ ဣတိ ဇသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုဇာယာတိ၊ သုဇာယဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏။ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခတာယ၊ မီးပူဇော်ခြင်းအရင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယညေ၊ ပူဇော်ရာ၌။ ဒိယုမာနံ၊ ပေးလှူပူဇော်သည်ရှိသော်။ သုဇာမုခေန၊ ယောက်မ၊ ဝဖြင့်။ ဒိယုတိ၊ ပေးလှူအပ်၏ (ဝါ) ပူဇော်အပ်၏။ စ သစ္စံ၊ ၏။ အဂ္ဂိမုတ္တမုခါ ယညာ၊ သာဝိတ္တိ ဆန္ဒသော မုခန္တိ၊ မုခံ-ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။ ယညာ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည်။ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခါ၊ မီးပူဇော်ခြင်း အရင်းရှိ၏။ သာဝိတ္တိ၊ သာဝိတ္တိမည်သောကျမ်းသည်။ ဆန္ဒသော၊ ဆန်းကျမ်း၏။ မုခံ၊ အကြောင်းရင်းတည်း(ဝါ) အဖွင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိယုမာနံ၊ ပေးလှူပူဇော်အပ်သည် ရှိသော်။ ဣတိ သို့။ အယံ ပါဌသေသော၊ ဤပါဌကြွင်းကို။ ဝိညာယတိ၊ သံအပ်၏။ ဣတိ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါရမီကာဟောင်း

ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။ အပိစ္ဆ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊
 အံ။ သုဇာယ၊ ယောက်မဖြင့်။ ဒိယယမာနံ၊ ပေးအပ်သည်တည်း။ သုဇံ၊ ယောက်မ
 ဖြင့် ပေးအပ်သည်။ ဣတိ၊ သို့။ တဒ္ဓိတဝသေန၊ တဒ္ဓိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤဒိယယမာနံ-ဟူသောဒပါဌသေသစကားကို။
 အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အာဟ၊ ဇာတိ။ ပေါရာဏာတိ၊ ကံး။
 အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော
 ဝါဒတို့တွင်။ ပုရိမဝါဒေ၊ ရှေးဖြစ်သောဝါဒ၌။ ဒါနဝသေန၊ ပေးလှူသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဌမော ဝါ၊ ရှေးဦးစွာသော ပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း (ဝါ)
 ပြဋ္ဌာန်းသောပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း။ ဒုတိယောဝါ၊ နှစ်ယောက်မြောက်
 သော ပုဏ္ဏားသည်လည်းကောင်း။ ပဉ္စမဝါဒေ၊ နောက်ဖြစ်သောဝါဒ၌။
 အာဒါနဝသေန၊ မီးပူဇော်သော ယောက်မကို ကိုင်ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ပဌမော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဒုတိယော ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။
 ဟောတိ၊ ဇာတိ။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုပုရိမဝါဒ၊
 ပဉ္စမဝါဒတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဝိသေသတောတိ၊ ကံး။
 ဝိဇ္ဇာစရဏဝိသေသတော၊ ဝိဇ္ဇာစရဏအလူးအားဖြင့်။ ပြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။
 ဣစ္ဆိတဝိဇ္ဇာစရဏမတ္တတော၊ အလိုရှိအပ်သော ဝိဇ္ဇာစရဏမျှဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။
 ဥက္ကမပြာဟ္မဏဿာတိ၊ ကံး။ အနုတ္တရဒက္ခိဏေယျတာယ၊ အတုမရှိမြတ်
 သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ ဥက္ကဋ္ဌ
 ပြာဟ္မဏဿ၊ မြတ်သောပုဏ္ဏားကို။ (ဆဒ္ဓိကံ)ဟိ တဗေဝ သစ္စံ၊ ထိုအဖွင့်စကား
 သည်သာလျှင်မှန်၏။ ယထာဓိပ္ပေတဿ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော။
 ဝိဇ္ဇာစရဏဝိသေသဒီပကဿ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏအထူးကို ပြတတ်သော (ဝစနဿ
 ဌံ ဝိသေသနစပ်)။ ကတမံ ပန တံ ပြာဟ္မဏ သီလံ၊ ကတမာ သာ ပညာတိ
 အာဒိဝစနဿ၊ သာ ပညာစသောစကား၏။ ဩကာသကရဏတ္ထမေဝ၊ အခွင့်ကို
 ပြုခြင်းငှါသာလျှင်။ ဣမေသံ ပန ပြာဟ္မဏ ပဉ္စန္ဒံ အင်္ဂါနန္တိ အာဒိဝစနံ၊
 အင်္ဂါနံ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူ၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဓာနဝစနာနုရူပံ၊ ပြဓာန်းသောစကားအားလျော်စွာ။
 အနုသန္တိ၊ အနုသန္တေကို (ဝါ) ရွှေနောက်စံကား အဆက်အစပ်ကို။ ဒသေတုံ၊
 ငှါ။ ဘဂဝါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။

၃၁၃။ အပဝဒတိတိ၊ ကံး။ ဝဏ္ဏာဒီနိ၊ အဆင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အပ
 နေတွာ၊ ပယ်၍။ ဝဒတိ၊ ဇာတိ။ ပန၊ ထိုသို့သဒ္ဓတ္ထအားဖြင့် ဖြစ်သော်လည်း။
 အတ္ထမတ္တံ၊ အဓိပ္ပါယ် အနက်မျှကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ပဋိက္ခိပတိတိ၊ ပဋိက္ခိပတိ

သုတ္တံ]

ဗြဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ

၁၃၃

ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒန္တိ၊ ကား။
မာ ဘဝံ သောဏဒဏ္ဍော ဧဝံ အဝစာတိ အာဒိဝစနံ၊ အဝစ ဤသို့အစရိ
သောစကားကို။ ဗြဟ္မဏသမယန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မဏသိဒ္ဓန္တံ၊ ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်ကို
ပြီးစေတတ်သောအယူကို။ မာ ဘိန္နိတိ၊ ကား။ မာ ဝိနာသေသိ၊ မဖျက်ဆီး
လင့်။

၃၁၆။ သမောယေဝ၊ တူသည်သာလျှင်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ သမော၊ တူသည်
ထည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမသမော၊ မည်၏၊ သဗ္ဗထာ၊ ပေါ်သိမ်း
သော အပြားအားဖြင့်။ သမော၊ တူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပရိယာယဒ္ဓယံ၊ ပရိယာယသဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏အပေါင်းသည်။
အတိသယတ္ထဒီပကံ၊ လွန်သောအနက်ကိုပြတတ်၏။ ယထာကိံ၊ အသယ်ပုဒ်ကဲ့သို့
နည်းဟူမကား။ ဒုက္ခဒုက္ခံ ရူပရူပန္တိယထာ၊ ရူပရူပဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
ပန၊ ပါး။ ဧကဒေသမတ္တတော၊ တစ်စိတ်မျှဖြင့်။ အင်္ဂကေန၊ အင်္ဂကအမည်ရှိ
သော။ မာဏဝေန၊ လူလင်နှင့်။ တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ (နှာ-၂၉၆)သမ
ဘာဝတော၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထိုတူသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဝတ္ထေ
န္တော၊ နှစ်စေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဌပေတွာ ဧကဒေသမတ္တန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိ
ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကုလကောဋ္ဌိပရိဒီပနန္တိ၊ ကား။ ကုလဿ၊ အမျိုး
၏။ အာဒိ ပရိဒီပနံ၊ အစကိုပြခြင်းကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏
(ဝါ) မိမိဟုဆိုအပ်သော သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ဘဂိနိယာ၊ နှမ၏။
ပုတ္တဿ၊ သား၏(ဝါ)သားဖြစ်သော အင်္ဂကလုလင်၏(ဝါ)သည်။ မာတာပိတ
ရော၊ အမိ အဘတို့ကို။ ကိံ န ဇာနိဿတိ၊ အဘယ်သို့မသိလတ္တံနည်း(ပေယျာ
လဖော်၍ယောဇနာသည်)။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿ၊ ထိုနှမ၏သား၏(ဝါ)
ထိုနှမ၏သားဖြစ်သော အင်္ဂကလုလင်၏။ မာတာပိတုမတ္တံ၊ အမိအဘမျှကို။
သန္ဓာယ၊ ရှိ။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုဦးအံ့။ ကုလကောဋ္ဌိပရိ-
ဒီပနံ၊ အမျိုး၏ အစအစွန်းကိုပြခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အတ္တဘဉ္စနကန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကမ္မ
ပထပတ္တံ၊ ကမ္မပထသို့ရောက်သည်ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဂုံဏေတိ၊ ကား။ ယထာ
ဝုတ္တော၊ သော။ ပဉ္စသီလေ၊ ငါးပါးသီလသည်။ အထာပိ သိယာတိ၊ ကား။
တုမ္မာကံ၊ သင်တို့၏။ ဧဝံ ပရိဝိတက္ကော၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ ယဒိပိ သိ
ယာ၊ အကယ်၍လည်းဖြစ်ငြားအံ့။ ဘိန္နသီလဿာပိ၊ ကျိုးပျက်သောသီလရှိ
သော ပုဏ္ဏား၏လည်း။ ပုန၊ ငစ်ဖန်။ ပကတိသီလေ။ ပြကတသောသီလ၌။
ဌိတဿ၊ တည်သောသူ၏။ ဗြဟ္မဏဘာဝံ၊ ကို။ ဝဏ္ဏာဒယော၊ အဆင်းအစ

ရှိသည်တို့သည်။ သာဓေန္တိ၊ ပြီးစေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ခော၊
 သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သ၊ ဓေ
 တိတိ ပါဠိ။ သာဓေတိ-ဟူသောပါဠိ။ ဝတ္ထောတိ ကတ္တာ၊ ဝတ္ထော-ဟူ
 သောကတ္တာကို။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ၊ ဌိကာဟောင်းဆရာသည်။
 အဇ္ဈာဟဋ္ဌော၊ ထုတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ပဒံ၊ ဤ ဝတ္ထော ဟူသောပုဒ်
 သည်။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြကာမျှတည်း (ဝါ) နိဒဿနမျှသာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ မန္တဇောတိသုပိ၊ ဗေဒင်ပုဏ္ဏားဇောတ်တို့၌လည်း။ ဧဝေ ဝ နယော၊ ဤနည်း
 ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ သီလမေဝါတိ၊ ကား၊ ပုနံ၊ တစ်ဖန်။ ပကတိဘူတံ၊
 ပြုကတေ့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သီလမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဗြာဟ္မဏဘာဝံ၊ ကို
 သာဓေတိ၊ ပြီးစေလတ္တံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေလတ္တံ့၊
 နည်း။ ဣတိ စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဟိ၊ အဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ အဿ၊
 ထိုပုဏ္ဏားအား။ တသ္မိံ သီလေ၊ ထိုငါးပါးသီလသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်
 ရှိသော်။ ဗြာဟ္မဏဘာဝေါ၊ ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်သည်။ နာဟောသိ၊ မပြင်။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထာဒယော၊ အဆင်းအစရှိသည်တို့သည် (ဝါ) အဆင်း
 ဗေဒင်ဇောတ်တို့သည်။ သမ္မောဟမတ္တံ၊ ပုဏ္ဏားအဖြစ်၏အကြောင်း အင်္ဂါ ဟူ၍
 ပြင်းစွာ တွေ့ဝေကာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာဇော၊
 တည်း (အဋ္ဌကထာပါဠိ ပေယျာလကိုဖော်၍ ယောဇနာသည်။)။ တတ္ထ တသ္မိံ
 ဝါကျေ၊ ထိုတသ္မိံ အစရှိသော ဝါကျ၌။ သမ္မောဟမတ္တံ ဝတ္ထာဒယောတိဇော
 ဝစနံ၊ သည်။ ဝတ္ထမန္တဇောတိယော၊ အဆင်းဗေဒင်ဇောတ်တို့သည်။ ဗြာဟ္မဏ-
 ဘာဝဿ၊ ၏။ အင်္ဂန္တံ၊ အကြောင်းအင်္ဂါဟူ၍။ သမ္မောဟမတ္တံ၊ ပြင်းစွာ
 တွေ့ဝေကာမျှသည် (ဝါ) တွေ့ဝေကာမျှကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအဆင်းဗေဒင်ပုဏ္ဏားဇောတ်သည်သည် ပုဏ္ဏား၏
 အဖြစ်၏ အင်္ဂါဟူ၍ ဆိုသောစကားကို။ အသဝေက္ခိတော၊ အညီအညွတ်
 မဆင်ခြင်မှု၍ (ဝါ) ကောင်းစွာမဆင်ခြင်မှု၍။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဗြာဟ္မဏပညတ္တိဝဏ္ဏနာ ပြီး၏

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၇။ ကထိတော ဗြာဟ္မဏေန ပညောတိ၊ ကား။ သီလဝါ စ ဟောတိတိ-
 အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဇွန္တမေဝ၊ နှစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အင်္ဂါနံ၊ တို့၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာပုစ္ဆိတော၊ အကြင်အကြင် မေးမြန်းအပ်သော။ ပညော၊
 ကို။ ယထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်၊ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ဖြေဆိုအပ်သည်
 ရှိသော်။ ဧတ္ထောတိ၊ ကား။ ယထာဝိဿဇ္ဇိတော၊ အကြင်အကြင်ဖြေဆိုအပ်သော

ဆုတ္တ]

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၅

အတ္ထေ၌။ ဝါ။ ကား။ အင်္ဂုဗ္ဗေ။ အင်္ဂါနုစုတံ၏အပေါင်း၌။ တဿာတိ။ ကား။
 သောဏဒဏ္ဍာသိ။ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ကေမင်္ဂံ။ တစ်ခုသောအင်္ဂါကို။ ယဒိ
 ဌပေယျ။ အကယ်၍ထားဌားအံ့။ အထ၊ ထိုသို့ထားသည်ရှိသော်။ ပတိဌာတံ၊
 တည်တံ့ခြင်းငှာ။ န သက္ကုဏေယျ၊ မစွမ်းနိုင်ရာ။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။
 ကေမင်္ဂံ၊ ကို(လိုက်)။ ယဒိ န ဌပေယျ၊ အကယ်၍ မထားဌားအံ့။ အထ၊
 ထိုသို့မထားသည်ရှိသော်။ သက္ကုဏေယျ၊ စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ပန၊ ပါး။ သေသော၊
 ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ တထာ တေန၊ ကာရေန၊ ဖြင့်။ သက္ခိယတိ ကိံ န
 ခေါ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။ နော သက္ခိယတိ ကိံ န ခေါ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့လော။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသနတ္ထ မေဝ၊ စုံစမ်းခြင်းငှာသာလျှင်။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့သော
 ကောင်းကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကေသ၊ တစ်ခုသော။
 အင်္ဂဿ၊ အင်္ဂါ၏(ဝါ)ကို။ ဌပနီယတ္တာ၊ တားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န
 အာဟ၊ မဆို။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ စ တတော
 ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဧဝမေတံ ဗြာဟ္မဏာတံ အာဒိ၊ ကို။၊ ဆဂဝါ၊ သည်။
 အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

[ပါဠိတော်၌လည်းကောင်း အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း ဣမေသံ ပန
 ဗြာဟ္မဏ-ဟူ၍သာ ပါဠိရှိ၏။ ဒွိကာဉ္စလာသော ဧဝမေတံ ဗြာဟ္မဏ-
 ဟူသော ပါဠိမရှိ။ ဆင်ခြင်]။

ဧဝံတတ္ထာဝ၊ ဆေးကြော သုတ်သင်အင်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 သာလျှင်(ဝါ)ဖြူစင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင် (ဧဝံတိတိ သုဇ္ဈတိ- ဟု
 ဖွင့်လတ္တံ့)။ ပရိသုဇ္ဈနံ၊ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သီလပရိသုဇ္ဈတိ၊ သုဇ္ဈိ ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ပြီ။ သီလသမ္ပတ္တိယာ၊ သီလ၏ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်(ဝါ)ကြောင့်။ သဗ္ဗသော၊
 အချင်းခပ်သိမ်း။ သုဇ္ဈ၊ စင်ကြယ်၏။ အနုပက္ကိလိဋ္ဌာ၊ ညစ်နွမ်းခြင်းမရှိ။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဒုဿိလေ၊ သီလမရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၌။ ပညာ၊
 သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ၊ ထိုသီလ
 မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသမာဟိတတ္တာ၊ မတည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပညာရဟိတေ၊ ပညာမှကင်းသော။ ဇေဋ္ဌေ၊ မိုက်မဲ
 တေဝေသော။ ဇေဋ္ဌမူဂေ၊ ဖျင်းအသော (ဝါ) ခံတွင်း၌ တံတွေး ယိုစီးသော
 သူ၌။ သိလံ၊ သည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 သီလဝိဘာဂဿ စ၊ သီလကိုခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သီလပရိသော
 နေပါယဿ စ၊ သီလကိုသုတ်သင်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ အဇနာ

နတော၊ မသိခြင်းကြောင့်တည်း။ ယသ ပုဂ္ဂလဿ၊ ငါ။ မုခေ ခံတွင်း၌။
 ငွေ၊ တံတေးသည်။ ဂဠုတိ၊ လျှော့ကျော်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
 ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဧကာရဿ၊ ဝေလျှော့ရင်း။ ကာရံ၊ ကာလ၊ ရာဂံ။ ကတော၊ ရှိ။
 လေမုဂေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ လေမုခေါ၊ မည်၏။ လေမုကော၊ မည်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဗဟုခေ၊ ပျားသောအပြားအားဖြင့်။ ပီဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ငါ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဘယ၊ ဘေဝေ သတ္တုဂ္ဂကတယံ၊ ။ ဝုဇ္ဇော၊ ငါ။ ပကဋ္ဌံ ဥက္ကဋ္ဌံ၊
 မြတ်သော၊ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ပညာဏံ၊ မြတ်သောဉာဏ်။ ဣတိ ဣမံ ဝေရတ္ထံ၊
 ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ပါကတိကံ၊ ပြကတေအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ကို။ နိဝေတ္တတံ၊
 နစ်စေခြင်းငှာ။ ပညာဏံ၊ ပညာဏံ ဟူသော မကားကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ငါ။ ဟိ သစ္စံ၊ ငါ။ ဝိပဿနာဒိဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဒိဌိသော ဉာဏ်ကို။ အဓိပ္ပတံ၊
 အလိုရှိအပ်။ တဒေတံ တံ တေ ဉာဏံ၊ ထိုဝိပဿနာဒိဌိသော ဉာဏ်သည်။
 ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။ ဇေနနတော၊ သိခြင်းကြောင့်။ ပညာဝါ၊ မည်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာယောဝါတိ၊ ပညာယေပဟူသော သံဝဇ္ဇနာကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီး။

(နာ-၂၉၇) စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန ဇောတတိ၊ ကား။ သမာဓိပဒဋ္ဌာနေန၊
 သမာဓိလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိသော။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလေန၊ ဖြင့်။
 သကလသံကိလေသမလဝိသုဒ္ဓိယ၊ အလုံးစုံသော သံကိလေသ ဟုဆိုဒ်သော
 အညစ်အကြေးမှ စင်ကြယ်ခြင်းဖြင့်။ ဇောဝိတာ ဝိသုဒ္ဓါ၊ စင်ကြယ်။ ဇေန၊
 ကြောင့်။ ကသံ ပနာသိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ငါ။ တညော၊
 ထို ကသံ ပန စသောပါကျင့်။ ဇောဝိတိတိ၊ ကား။ သုဇ္ဈတိ၊ စင်ကြယ်၏။
 သဋ္ဌိအသိတိဝဿာနိတိ၊ ကား။ သဋ္ဌိဝဿာနိ ဝါ၊ အနုစိန္တိဝိသယံတို့ ပတ်
 လုံးလည်းကောင်း။ အသိတိဝဿာနိ ဝါ၊ အနုစိန္တိဝိသယံတို့ ပတ်လုံး လည်း
 ကောင်း။ မရဏကာလေပိ၊ သေခါနီးသော ကာလ၌လည်း(ဝါ)သေရာညောင်
 စောင်းသို့ လျောင်းသော ကာလ၌လည်း။ အညသ္မိကာလေ၊ တစ်ပါး
 သောကာလ၌။ ပကေဝ၊ ဆိုဖွယ်ရာမရှိသည်သာလျှင်တည်း။ မဟာသဋ္ဌိ-
 ဝဿတ္ထေရော ဝိယတိ၊ ကား။ သဋ္ဌိဝဿမဟာဇောရော ဝိယ၊ ငါခြောက်
 ဆယ် ရပြီးသော မဟာထေရ်ကြီးကဲ့သို့ တည်း။ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟမတ္တမ္ပိတိ
 ဧန္တံ၊ ။ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟော နာမ၊ ဝေဒနာကိုသိမ်းဆည်းခြင်းမည်သည်။
 ယထာဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သိုင်းသော (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းအပြားရှိသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။
 သဘာဝသိရသတော၊ မိမိသဘော မိမိကိစ္စအားဖြင့်။ ဥပဓာရေတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်
 မှတ်၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ပဒဋ္ဌာနိတော၊ နီးစွာသောအကြောင်းအားဖြင့်။ အယံ
 ဝေဒနာ၊ သည်။ ဖဿံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သော စ ဖသော၊
 ထိုဖဿသည်လည်း။ အနိစ္စော၊ အမြဲမရှိ။ ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲ၏။ ဝိပရိတာမဓမ္မော၊

သုတ္တံ]

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၇

ဖောက်ပြန်တတ်သောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လက္ခဏတ္ထယံ၊ လက္ခဏာတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းသို့။ အာရောပေတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်တင်ပြီး၍။ ပဝတ္ထိတ-
 ဝိပဿနာ၊ ဖြစ်စေအပ်သောဝိပဿနာတည်း (ဝါ) သည်။ ဝေဒနာပရိဂ္ဂဟော
 နာမ၊ မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုညှိုးအံ့။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿန္တေန၊ ရှုသောပုဂ္ဂိုလ်
 သည်။ ဝေဒနာ ဧဝ၊ ဝေဒနာသည်သာလျှင်။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဆင်ခြင်ပြီး၍။ သုခေန၊ လွယ်သဖြင့် (ဝါ) ချမ်းသာ
 သဖြင့်။ သာ ဝေဒနာ၊ ထိုဖြစ်ဆဲဖြစ်သောဝေဒနာကို။ အဓိဝါသေတုံ၊
 သည်းခံခြင်းငှါ (ဝါ) သည်းခံ၍နေခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ မှမ်းနိုင်၏။ ဝေဒနံ
 ဝိက္ခမေတ္တာတိ၊ ကား။ ယထာ ဥပန္နံ၊ ဖြစ်တိုင်းသော (ဝါ) အကြက်အကြွင်
 ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော။ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဆင်းရဲဝေဒနာသို့။ အနဝတ္တိတွာ၊ အရှင်လိုက်၍။
 ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတွာ၊ အားထုတ်ပြီး၍။ ဝိထိပဋိပန္နာယ၊ ခရီးအစဉ်သို့
 သွားသော။ ဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ တံ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ကို။ ဝိနာဒေတွာ၊
 ပယ်ဖျောက်ပြီး၍။ သံသမာရပတိဝေဒနာတိ၊ ကား။ ကုမ္ဘီလေန၊ မိကျောင်းသည်။

နိပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ အိပ်သကဲ့သို့။ ဘူမိသံ၊ မြေ။ ဥရေန၊ ရင်ဖြင့်။ နိပဇ္ဇေနေန၊
 ဝပ်သဖြင့်။ နာဟန္တိအာဒိ၊ နာဟံ၊ ဤသို့ အရှိုသောကောင်း။ တထာ
 တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ သီလရက္ခဏမေဝ။ သီလကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်
 သာလျှင်။ ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကက္ကာ၊ နှလုံးထားသည်ကိုပြု၍။
 ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သီလေ၊ ဌံ။ ပတိဋ္ဌိတဿ၊ တည်သောသူ၏ (ဝါ)
 အား။ အရဟတ္တံ၊ ရဟန္တာ၏ အဖြစ်သည်။ ဟတ္ထဂတံယေဝ၊ လက်၌ ရောက်
 သည်သာလျှင်တည်း။ ယထာ ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ သီလေ
 ပတိဋ္ဌိတဿ ။ပ။ ဟတ္ထဂတံယေဝါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ
 တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သီလေပတိဋ္ဌာယ၊ ပ။ ဝိဇ္ဇေယေ
 ဇဉ္ဇန္တိ၊ ဇဉ်ဟူသော စကားကို။ သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ္တေ၊ ဌံ။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူ၏။

သီလေ ပတိဋ္ဌာယ နရော သပညော၊ စိတ္တံ ပညေ ဘာဝယံ။
 အာတာပီ နိပကော ဘိက္ခု၊ သော ဣမံ ဝိဇ္ဇေယေ ဇဉ္ဇံ။
 ဤသို့ ပေယျာလကိုဖော်။

(အနက်ကား) သပညာ၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှင့် ယှဉ်သော ပညာရှိသော။
 နရော၊ သတ္တဝါသည်(ဝါ) သူသည် (ဝါ) နရော၊ နရဟုဆိုအပ်သော။ ယော
 ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ သီလေ၊ သမထဝိပဿနာ၏ အခြေပါဒကဖြစ်
 သော သီလ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ကောင်းစွာကျင့်သောအားဖြင့် တည်ပြီး၍။ အာ-
 တာပီ၊ ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍။ နိပကော၊

ရင့်ကုန်သော ပညာရှိသည်ဖြစ်၍။ စိတ္တဉ္စ၊ သမာဓိကို လည်းကောင်း။ ပညာဉ္စ၊
 ဝိပဿနာပညာကို။ ဘာဝယံ ဘာဝယန္တော၊ ပွားစေသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 သောဘိက္ခု၊ လိုရဟန်းသည်၊ ဣမံ ဇဉ်း၊ ဤတဏှာတည်းဟူသော အမွေးအယှက်
 ကို။ ဝိဇေဋ္ဌယေ ဝိဇေဋ္ဌယ၊ ဖြတ်ရှင်းနိုင်ရာ၏ (ဤကား အကျဉ်းဖြစ်သော
 အနက်တည်း။ အကျယ်အလျဉ်းမူ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်နိဿယမှာယူ)။ အယံ ဝိသယော၊
 ဤအရာသည်(ဝိ)ပညာဖြင့် သီလကို ဖြစ်စေသော အရာသည်။ စတုသု၊
 လေးယောက်ကုန်သော ပုဂ္ဂလေသု၊ တို့တွင်။ ဥဂ္ဂါဒိတညုနော ဧဝ၊ ဥဂ္ဂါဒိတ-
 ညုပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဥဂ္ဂါဒိတညုပာယာတိ၊
 တာယ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၏။ (ဥဂ္ဂါဒိတညုပုဂ္ဂိုလ်၊
 ဝိတဇိတညုပုဂ္ဂိုလ်၊ နေယျပုဂ္ဂိုလ်၊ ပဒပမပုဂ္ဂိုလ် ဤသို့လေးယောက်သရုပ်
 ကိုယူ)။ ပညာယ သီလံ ခောဝိတာတိ၊ ကား။ သီလံကို။ အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာ
 နေသု၊ အစအလယ်အဆုံးတို့၌။ အဓဏှာဒိတာဝါပဒနေန၊ မကျိုးခြင်းအစရှိ
 သည်တို့၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေသဖြင့်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ သုဝိသောဓိတံ၊ ကောင်း
 စွာသုတ်သင်အပ်သည်ကို။ ကတော၊ ပြုပြီး၍။ သန္တတိ မဟာမတ္တဝတ္ထု၊ သန္တတိ-
 အမတ်ကြီး၏ ဝတ္ထုကို။ ဓမ္မပဒေ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

၃၁၈။ ကသ္မာ အာဟာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေသနာယ၊
 ဧ။ ကာရဏံ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ဧ။ လဇ္ဇာ နာမ၊ ရှက်ခြင်းမည်သည်။ သီလဿ စ၊
 ၏လည်းကောင်း။ ဇာတိယာ စ၊ ဇာတ်၏လည်းကောင်း။ ဂုဏဒေါသပ္ပကာသနေ၊
 ဂုဏ်အပြစ်ကိုပြရာ၌။ သမဏေန ဂေါတမေန၊ သည်။ ပုစ္ဆိတပဉ္စံ၊ မေးအပ်
 သောပြဿနာကို။ ဝိသုဇ္ဇေတိ၊ ပြေဆိုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိသာယ၊
 ပရိသတ်၌။ ပညာတံတာ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်တည်း (ဝိ)သည်။ လဇ္ဇာ
 နာမ၊ မည်၏။ သာ လဇ္ဇာ၊ ထိုရှက်ခြင်းသည်။ တထာ ဝေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။
 ဝိသုဇ္ဇိတံ၊ ငှါ။ အသမတ္တတာယ၊ မနှမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သိဇ္ဇိသ-
 တိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ အလဇ္ဇ-
 မာနောပိ၊ မရှက်သော်လည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ လဇ္ဇိသာမိ၊ ရှက်ရအံ့။ ဣတိ အယံ၊
 အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပရမန္တိ၊ ကား။
 ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း။ ဧတ္တကပရမာ မယန္တိ ပဒါနံ၊ မယံ-ဟူကုန်သော
 ပုဒ်တို့၏။ တုလျာဓိကရဏတံ၊ တူသောတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊
 ငှါ။ တေ မယန္တိ၊ တေ မယံ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
 ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သီလ-
 ပညာဏန္တိဝစနမေဝ၊ သီလပညာဏ်-ဟူသော စကားသည်သာလျှင်။ အမှာကံ၊
 တို့၏။ ပရမံ၊ အတိုင်းအရှည်တည်း။ တဒတ္တဘူတာနိ၊ ထိုသီလပညာဏ် ဟူသော
 ပုဒ်၏ အနက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စသီလနိ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။

သုတ္တံ]

သီလပညာကထာဝဏ္ဏနာ

၁၃၉

ဝေဒတ္တယဝိဘာဝနဉ္စ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏အပေါင်းကို လည်းကောင်း။ ပညာ၊ ကို
 လည်းကောင်း။ လက္ခဏာဒိတော၊ လက္ခဏာအစရှိသည်မှ (ဝါ)ဖြင့်။ နိဗ္ဗာရေ-
 တာ၊ ထုတ်၍။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧဝံ၊ သက်သက်။
 တတ္ထ၊ သီလအစရှိသည်တို့၌။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝစီပရမာ၊ စကား အတိုင်း
 အရည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံ ပန၊
 ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤဧတ္ထကပရမာဟူသောပုဒ်၌။ အဋ္ဌကထာ-
 မုတ္တကနယော၊ အဋ္ဌကထာမှလွတ်သောနည်းတည်း။ ဧတ္ထကပရမာတိ၊ ကား။
 ဧတ္ထကဥက္ကံသကောဋ္ဌိက၊ ဤမျှလောက်လွန်သောအစွန်းရှိကုန်၏။ ပဌမံစွာ၊
 ပဉ္စမိသ ဇ္ဇနာဝ၊ ပြဿနာကိုဖြေခြင်းသည်သာလျှင်။ (နာ-၂၉၈) အမှာကံ၊
 တို့၏။ ဥက္ကံသကောဋ္ဌိ၊ လွန်သောအစွန်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊
 တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ မယာသကသမယဝသေန ပဉ္စော ဝိဿဇ္ဇိတောတိ၊
 ဝိဿဇ္ဇိတောဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပရမန္တိ၊
 ကား။ အတိရေကံ၊ လွန်စွာ။ ဘာသိတဿာတိ၊ ကား။ ဝစနဿ၊ ဆိုအပ်သော
 (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်သော။ သဒ္ဓဿ၊ သဒ္ဓါ၏။

အယံ ပန ဝိသေသောတိ ဣဒံ ဝဇနံ၊ ကို။ သီလနိဇ္ဈေသေ၊ သီလနိဇ္ဈေသဉ္စ။
 နိယျာတနမတ္ထံ၊ ပြီးစေကာမျှကို။ အပေက္ခိတော၊ ငဲ့၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ သီလမိဇ္ဈေဝ နိယျာတိတန္တိ၊ နိယျာတိတံဟူသောစကားကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ၊ ဝါကျတစ်ပါးကိုအားထုတ်ဦးအံ့။ သာမည-
 ဖလသုတ္တေ၊ ၌။ သီလံ၊ ကို။ နိယျာတေတုပိ၊ ပြီးဆုံးစေပြီး၍လည်း။ ပုန၊
 တစ်ဖန်။ သာမညဖလမိဇ္ဈေဝ၊ ရဟန်း၏ အကျိုးဟူ၍သလျှင်။ နိယျာတိတံ၊
 ပြီးဆုံးစေအပ်၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဟဂ္ဂတစိတ္တဉ္စနံ၊
 မဟဂ္ဂတစိတ်တို့၏။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတ္တာ စ၊ ဉာဏနှင့်ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ ဈာနာနံ ဈာန်တို့၏။ တံသမ္ပယောဂတော စ၊ ထိုဉာဏနှင့် ယှဉ်
 ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့် (ဝါ) သဘောအား
 ဖြင့်။ ပညာသမ္ပဒါ ဝေ၊ ပညာနှင့်ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပညာနိဇ္ဈေသေ၊ ၌။ ဈာနာနံ၊ ဈာန်ပညာကို (ဝါ) ဈာန်
 နှင့်ယှဉ်သောပညာကို။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်ရာကို။ ဂ တွာ၍။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိပဿနာ-
 ပညာကို။ နိယျာတိတံ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနာ-
 ပညာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

သီလပညာကထာ ဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သောဏဒဏ္ဍပုပါသကတ္တပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ

၃၂၁။ ဒဟဇော ယဝါတိ တွေ၊ ဌ။ ဒဟရဝစနေန၊ ဒဟရသဒ္ဓါဖြင့်။ ဘဂဝ-
 တော၊ ဇာ(သမ္ပန္နိယဉ်)။ ပဌမယောဗ္ဗနဘာဝံ၊ ပဌမအရုဿ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
 ဒဿတိ၊ ဇာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ ပဌမယောဗ္ဗနကာလဂတော၊ ပဌမ အရုဿ်၌ ဖြစ်
 သောသူကို (ဝါ) ပဌမအရုဿ်သို့ရောက်သောသူကို။ ဒဟဇောတိ၊ ဟူ၍(ဝါ)
 သူ့ယဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ဇာ။ ပုတ္တဿ၊ သား၏။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ နတ္တာ နာမ၊
 မြေးမည်၏။ နပုဟောတိတိ၊ ကား။ န သမ္ပဇောတိ၊ မပြည့်စုံ။ ပုတ္တနတ္တပမာဏောပိ၊
 သားမြေးပမာဏရှိသည်လည်း (ဝါ) သားမြေးအတိုင်းအရှည် ရှိသည်လည်း။
 န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်
 တည်း။ အာသနာ မေတံ ဝုဋ္ဌာနန္တိ တေဿ၊ ဝုဋ္ဌာနံ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္တာ-
 ပတ္တံ၊ အနက် ရာက်သည်ကို (ဝါ) ရောက်သောအနက်ကို။ ဒဿတုံ၊ ဌ။ မမ၊
 အဂါရဝေနာတိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ တေန္တိ၊ ကား။ အဉ္ဇလိပဂ္ဂဟဏံ၊ လက်အုပ်
 ချီခြင်းကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ(ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဗြာဟ္မဏော၊ ဤ
 သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား။ (တစ်နည်း)
 ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမ္ဘဝတိ၊ ချီးမွမ်း၏။ တထာ၊
 ထိုသို့ချီးမွမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္တနော၊ အား။ မဟာဇနဿ၊
 လူများအပေါင်း၏။ သမ္ဘာဝနံ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။
 ကောဟညေန၊ အံ့ဖွယ်သရဲကိုဖြစ်စေသဖြင့်။ ပရေ၊ သူတစ်ပါးတို့ကို။ ဝိမ္မာ-
 ပေတွာ၊ ပြော၍မပြီး ချီးမွမ်းအံ့ဩစေ၍။ လာဘုပ္ပါဒနံ၊ လာဘ်ကိုဖြစ်စေခြင်း
 ကို။ နိဗ္ဗိဂီသန္တော၊ ရွာမှီးလျက်။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ကုဟကဘာဝံ၊
 အံ့ဩစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ဌ။ ဣမိနာ ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။
 ဝဒတိ၊ ဆို၏။ အဂါရဝံ နာမ နတ္တိတိ၊ ကား။ အဂါရဝဝစနံ နာမ၊ မရှိသေ
 သောစကားမည်သည်။ နတ္တိ၊ မရှိ။ အယံ၊ ဤသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။
 ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အဂါရဝေန၊ မရှိသေသဖြင့် (ဝါ) မရှိသေသော
 ကြောင့်။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပနာတိအာဒိ၊ ခေါ ပန ဤသို့အစရှိသောစကား
 ကို။ န အာဟ၊ မဆို။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အတ္တနော၊ ဇာ။ လာဘ-
 ပရိဟာနိဘယေနဝ၊ လာဘ်မှယုတ်ခြင်းကို ကြောက်သဖြင့်သာလျှင် (ဝါ)
 ကြောင့်သာလျှင်။ အဟဉ္ဇေဝ ခေါ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဇာ။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။

သုတ္တံ] သောဏဒဏ္ဍပုပ္ပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ၁၄၁

၃၂၂။ တခံဏာနုရူပါယာတိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား။ ယာဒိသိ။ အကြင်သို့သဘောရှိသော။ အဇ္ဈာသယ ပဝတ္တိ၊ အလိုဆန္ဒ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တဒနုရူပါယာ၊ ထိုအခါ၌ဖြစ်သော ထိုအလိုဆန္ဒအားလျော်သော။ ဣတိ၊ သို့။ မဇ္ဈေပဒလောပေန၊ အလယ်ပုဒ်ကျသောအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုဘုရား၊ တရားဟောတော်မူသောအခါ၌။ တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား။ ဝိဝဋ္ဌသန္နိဿိ၊ တဿ၊ ဝဋ်မှကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကိုမှီသော။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဉာဏပရိပါကဿ၊ ပါရမီဉာဏ်ရင့်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အဗ္ဘန္တရသန္နိဿိတော ဧဝ၊ ကိုယ်တွင်းအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ မှီသည်သာလျှင်ဖြစ်သော (ဝါ) ရှေးရှုဖြစ်သော အဇ္ဈာသယစိတ်ကို မှီသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။

[ယဿန္တရတော န သန္တိ ကောပါဟူသောပါဌ်၌ အန္တရသဒ္ဓါကဲ့သို့ စိတ္တဝါစကကြံ၍ တစ်နည်း ယောဇနာသည်။ ဋီကာသစ်၌ အဗ္ဘုဒယသန္တိဿိတော ဧဝ ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

အတ္ထော၊ ကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကံ အတ္တံ သန္တဿေတံတိ။ တွာ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြုပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကုသလေ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ တေဘူမကေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထေ၊ ဤ ကုသလေ ဓမ္မေ ဟူသောပုဒ်၌။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ မုချမှတစ်ပါးဥပစာကိုဆိုဦးအံ့။ ပရိယာယတော၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် (ဝါ)ဥပစာအားဖြင့်။ စတုဘူမကေ၊ ဘုံလေးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝတ္တံ၊ ဌ။ ဝန္တတိ၊ သင့်၏(ဝါ)အပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ လောကုတ္တရကုသလဿပိ။ လောကုတ္တရာကုသိုလ်၏လည်း။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ လဗ္ဗမာနတ္တာ၊ ရအပ်လတ္တံ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တထာ ဟိ တတော ဝေလျှင်။ အာယတိံ နိဗ္ဗတ္တနတ္ထာယ(နှာ-၂၉၉)ဝါသနာဘာဂိယာယ ဝါတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ)ဘာဂိယာယ ဝါ-ဟူသောစကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယော၊ သည်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာသမာဒပိတေ၊ အကြင်ကြင်ဆောက်တည်အပ်ပြီးသော။ ကုသလေ ဓမ္မေ၌။ နန္တိ၊ ကား။ သောဏဒဏ္ဍဗြာဟ္မဏံ၊ ကို။ သမုတ္တေဇေတံတိ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်

ဆင့်။ နိဿာနေတွာ၊ ထက်ရေ၍၊ ပုညကိရိယာယ၊ ပုညကိရိယာဝတ္ထု၌ (ဝါ) ကုသိုလ်ပုညကိုပို့ခြင်း၌။ တိက္ခဝိသဒဘာဝံ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်၊ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပါဒေတွာ၊ ရောက်စေပြီ၍။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ၊ ထိုတိက္ခဝိသဒအဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပုညကိရိယာ၌။ ဥဿာဟဇနနမေဝ၊ အားထုတ်ခြင်းကိုဖြစ်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ခံ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဉ္ဇဿာဟံကတွာတိ ကတွာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယောလည်း။ အာဟ၊ ပြီ။ တာယ စ သဉ္ဇဿာဟတာယာတိ၊ ကား။ ဧဝံ သို့။ ပုညကိရိယာယ၊ ၌။ သဉ္ဇဿာဟတာ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထသမ္ပာဒနိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကစသောအကျိုးကို ပြီးစေခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တာယ၊ သော။ သဉ္ဇဿာဟတာယ စ၊ အားထုတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ရှင်စေပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ရွှေပုဒ်နောက်ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းတည်း။ အညေဟိ စ ဝိဇ္ဇမာနဂုဏေဟိတိ၊ ကား။ ဝေရူပါ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ တေဂုဏသမဂ္ဂိတာ စ၊ ထိုဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္ထနိပ္ပါဒနိ စ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကစသောအကျိုးကိုပြီးစေခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ သို့၊ တသ္မိံ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၌။ ဝိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ အညေဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ရှင်စေပြီး၍။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဘာဝံ၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပါဒေတွာ၊ ရောက်စေပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မရတနဝသံ၊ တရားရတနာတည်းဟူသော မိုးကို။ ယဒိဝသံ၊ အကယ်၍ကား ရွာစေတော်မူ၏ရှင်။ အထ၊ ထိုသို့ရွာစေသည်ရှိသော် (ဝါ)လျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ ဝိသေသံ၊ မဂ်ဖိုလ်တရား အထူးကို။ နာဓိဂစ္ဆိ၊ မရသနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ဗြာဟ္မဏော ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ခံ။ ကုဟကတာယာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကောဟညကတွာ၊ အံ့ဩဖွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒိနာ၊ ဤကုဟကတာယ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏(သမ္ပန်ထည့်)။ ပယောဂသမ္ပတ္တိအဘာဝံ၊ ပယောဂသမ္ပတ္တိ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿတိ၊ ခံ။ တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ဝိသေသာဓိဂမာ

ဘာဝေါ၊ မဂ်ဖိုလ်တရား အထူးကိုရခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် (ဤအနက်ကို ဘဂဝတိ ဓမ္မဝဿံ ဝဿိတေ ဝိသေသံ နိဗ္ဗတ္တေတုံ နာသက္ခိ ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ဝံ့၍ ယောဇနာသည်)။ (တနည်း) တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား၏။ ပယောဂံ သမ္ပတ္တိ အဘာဝေါ၊ လုံ့လပယောဂ ပြည့်စုံခြင်း၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။

[ဤအနက်ကိုကား- ဣမိနာ ပယောဂသမ္ပတ္တိ အဘာဝံ ဒေသေတိ ဟူသော ဋီကာနောက်ဝါကျကို ဝံ့၍ ယောဇနာသည်။ နှစ်သက်ရာကိုယူ ယဇ္ဇေဝံကို ယဒိ ဧဝံ ဟု ပဒစ္ဆေဒပြု။]

ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားအား။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဓမ္မရတနဝဿံ၊ တရားရတနာတည်း ဟူသော မိုးကို။ ဝဿိ၊ ရွာစေတော်မူသနည်း။ ဣတံ၊ သို့။ ပဋိစောဒနမ္ပိ၊ တစ်ဖန် စောဒနာခြင်းကိုလည်း။ သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်လိုသည်ဖြစ်၍။ ကေဝလ- မဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကတ္ထ၊ ထိုကေဝလမဿ အစရှိသော ဝါကျ၌။ ကေဝလန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗေဓာသေက္ခဘာဂိယေန၊ ငြီးငွေ့ ခြင်း၏အဖို့ အသေက္ခ၏အဖို့ ရှိသည်နှင့် အသမ္ပိဿံ၊ မရောမယှက် သက်သက်။ နိဗ္ဗာနံတ္ထာယတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနာဓိဂမတ္ထာယ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုရခြင်း အကျိုးငှါ။ ဝါ၊ ကား။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်း အကျိုးငှါ။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဝိသေသာဓိဂမနုပါယ ဘူတာ၊ မဂ် ဖိုလ်တရား အထူးကို ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုညကိရိယာသု၊ တို့၌ (ငါ)ကောင်းမှု ပုညကို ပြုခြင်းတို့၌။ ပရိစယသင်္ခါတာ၊ လေ့ကျက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါသနာ ဝေ၊ ဝါသနာသည်သာလျှင်။ ဘာဂေါ၊ မည်၏။ (ပရိစယသင်္ခါတာ ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဝါသိယတိ ပရိစယတိတိ ဝါသနာဟူသော ဝစနတ္ထကို ပြသည်)။ တသ္မိံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်တရား အထူးကိုရခြင်း သ်ခြင်း၌။ ဥပါယဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါသနာဘာဂိယာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ၏။ နိရတ္ထကာ၊ အကျိုးမရှိသော။ စတုပ္ပဒိကဂါထာမတ္တမ္ပိ၊ လေးပုဒ်ရှိသော (ဝါ)လေးပါဒ်ရှိသော ဂါထာမျှလည်း ဖြစ်သော။ ဓမ္မဒေသနာ၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗပုရိမပစ္ဆိမကထာတိ၊ ကထာ၊ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ တောသု ကထာသု၊ ဤနှစ်ပါးကုန်သော ပုရိမကထာ၊ ပစ္ဆိမကထာတို့တွင်။ အာဒိတော၊

အစမှ။ ပဘုတိ၊ စရိ၊ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ပြာဟူဏသ၊ သောဏဒဏ္ဍ
 ပုဏ္ဏား၏။ ဝိဿဇ္ဇနာပရိယောသာနံ၊ ဖြေခြင်းအဆုံးသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တာဝ၊
 လောက်။ ပုရိမကထာ၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သီလပညာ
 ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သီလပညာကို ဖြေဆိုတော်မူသော စကားသည်။ ပစ္ဆိမကထာ၊
 မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပြာဟူဏန၊ သည်။ ဝုတ္တာပိ၊ ဆိုအပ်သော်လည်း။
 ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိပဋိသညတ္တာ၊ မြတ်ဘုရား၏ဂုဏ်တော် အစရှိသည်တို့နှင့် ယှဉ်သော။
 ကထာ၊ စကားသည်။ အာယတိ၊ ဌ။ နိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ငှါ။ ဝါသနာဘာဂီယာ ဝေ၊
 ဝါသနာဘာဂီယမည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ပရိသမာပနံ၊ ဤသည်လျှင်
 စကားဝတ်ချပ် အပြီးသတ်တည်း။ ဧသံ၊ အနှံ့ပြီးသည်မှ ကြွင်းသော
 စကားသည်။ သုဝိညယုမေ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း(ဝါ)ကောင်းစွာ
 သိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဣတိ ဝေ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤနှင့်ဆိုပြီးသော နည်းဖြင့်။ သုဂေလ-
 ဝိလာသိနိယာ၊ သုခဂေလဝိလာသိနိ အမည်ရှိသော။ ပရေသုနုဂေမ္ဘိရဒုနေဗော-
 ဓတ္တပရိဒိပနာယ၊ မြတ်သော သံဃမ္ဗေနနံသော ထိုးသွင်း၍ သံနိုင်ခံသော
 အနက်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်ထသော။ သုဝိမလဝိပုလပညာဝေယုတ္တိယ
 ဇနနာယ၊ ကောင်းစွာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော ပြန့်ပြောသော ပညာ၏
 လျင်စွာဖြစ်ခြင်း၊ ထင်ခြင်း အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ ဒီသနိကာယ
 ဇ္ဇကထာယ၊ ဒီသနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၏။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ သာဓု-
 ဝိလာသိနိ အမည်ရှိသော။ လိနတ္ထပကာသနိယာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်ကုန်သော
 အနက်တို့ကိုပြရာ ပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာကျမ်း၌။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏ-
 နာယ၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ်အဖွင့်၏။ လိနတ္ထပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်
 ကုန်သောအနက်တို့ကို ထင်စွာပြခြင်းသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။ [အနက်အကျယ်
 ကို အောက်သုတ်တို့၏ နိဂုံး၌ ဆိုခဲ့ပြီ။]

သောဏဒဏ္ဍဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။
 သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
 သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာပြီးပြီ။

၅- ကုရမဗ္ဗေဒုဗ္ဗေဒဗ္ဗေဒ

၃၂၃။ (နှာ-၃၀၀) ဧဝံ သို့။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တံ၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေတော၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ကုဋဒန္တသုတ္တံ၊ ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့် ဆိုသည့်ဖြစ်၍။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ သုတ်အစဉ်အတိုင်း (ဝါ) သုတ်အစဉ်အားလျော် စွာ။ သံဝဏ္ဏနောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။ ပဗ္ဗဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ် ကို။ ဓိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာ ပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ကား။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၍။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော (ဝါ) ပေါင်း၍ ရှုတ်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ ကုဋဒန္တသုတ္တဘာဝံ၊ ကုဋဒန္တသုတ်၏အဖြစ် ကို။ ပကာသေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဧဝံ မေ သုတ် ။ပ။ မဂဓေသုတ် ကုဋဒန္တ သုတ္တံ၊ သုတ္တံ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မဂဓာ နာမ ဇနပဒီနော ရာဇကုမာရာတိအာဒိသု၊ ရာဇကုမာရာ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၍။ အမ္မဋ္ဌသုတ္တေ၊ ဤ။ ကောသလဇနပဒဝဏ္ဏနာယံ၊ ကော သလဇနပဒ ဣသော ပုဒ်၏အဖွင့်၍။ အမ္မေဟိ၊ ငါ့ကိုသည်။ ဝုတ္တနယော၊ ဖွင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကို။ ယဘာရဟံ၊ စွာ။ နေတဗ္ဗေ၊ ဆောင်အပ်၏ (ဝါ) သိအပ်၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထံ၊ ဤမဂဓာနာမ အစရှိသော ပုဒ်တို့၍။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ယေ ရာဇက္ခံ မာရာ၊ အကြင်မင်းသားတို့သည်။ မဂေန၊ သားနှင့် (ဝါ) ဟင်းလျာမျိုး သား ကောင်နှင့်။ သိဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဇာဝန္တိ၊ ပြေးသွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ မဂဓာ၊ မည်ကုန်၏။ ရာဇကုမာရာ၊ မင်းသားတို့ကို။ ပလဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ မိသေသု၊ အသားတို့၍။ ဝိဇ္ဇန္တိ၊ တစ်မက်မောတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ မဂဓာ၊ မည်ကုန် ၏။ (မိသဂဓ-ဟု ဆိုအပ်လျက် နိဂ္ဂဟိတံ၊ သ- အကွရာကိုချေ၍ မဂဓ-ဟုပြီး သည်။) ရုဋ္ဌိတော၊ စ၊ ရုဋ္ဌိအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ပစ္စယလောပတော၊ စ၊ ဣ-ပစ္စည်းကျသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ တေသံ၊ ထိုမင်းသားတို့၏။ နိဝါသဘူတေပိ၊ နေရာဖြစ်၍လည်း ဖြစ်သော။ ဇနပဒေ၊ ဇနပုဒ်၍။ ဝုဒ္ဓိ၊ ဝုဒ္ဓိ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ နေရုတ္တိကာ၊ သဒ္ဓါကိုသိသော ဆရာတို့ သည် (ဝါ) သဒ္ဓါကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[မဂဓေ ဇနပဒေ နိဝါသ မဂဓာ-ဟု နိဝါသဘဒ္ဒိတံပြု။ မဂဓပုဒ် ဣ-ပစ္စည်း ဣကာရာနုဗန္ဓော ဝုဒ္ဓိ အတ္ထော၊ ဟူသည်နှင့်အညီ ဝုဒ္ဓိ မရောက်ဟူလို။]

ဇနပဒနာမေယေဝ၊ ဇနပုဒ်အညေဉ်သာလျှင်။ ဗဟုဝစနံ၊ ဗဟုဝစ ဝိဘတ်
 ကိုး၊ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဇနပဒသဒ္ဓေ၊ ဇနပဒသဒ္ဓါ၌။ ဇာတိသဒ္ဓတ္တာ၊ ဇာတိ
 သဒ္ဓါ၏ အဖြစ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တသ္မိ
 မဂဓေသု၊ ဇနပဒေတိ၊ ဇနပဒေ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေနံ၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဘော ပရန္တံ၊ ကား။ မဂဓေသုတိ၊ ပဒတော၊ မဂဓေသု-ဟူသော
 ပုဒ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌ဖြစ်သော။ စာရိကံ စရမာနောတိအာဒိဝစနံ၊ စရမာနော
 ဤသို့ အစရှိသောစကားသည်။ ပုရိမသုတ္တဒ္ဓယေတိ၊ ကား။ အမ္မဋ္ဌသောဏဒဏ္ဍ-
 သုတ္တဒ္ဓယေ အမ္မဋ္ဌသုတ်၊ သောဏဒဏ္ဍ သုတ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၌။ ဝုတ္တနယ-
 မေဝါတိ၊ ကား။ ဓတ္ထံ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌသုတ်၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ် နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၌။
 အာဂတသဒိသံ၊ လာသည်နှင့် တူသော။ ဣဓ၊ ဤကုသလသုတ်၌။ အာဂတံ၊
 လာသော။ ယံ ပဒံ၊ အကြင်ပုဒ်သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တံ ပဒံ၊ သည်။ အတ္ထ-
 ဝဏ္ဏနတော၊ အနက်အဖွင့်အားဖြင့်။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်
 သာလျှင်တည်း။ တတ္ထံ၊ ထိုအမ္မဋ္ဌသုတ်၊ သောဏဒဏ္ဍသုတ်၌။ ဝုတ္တနယေနော၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တရုဏော အမ္မရုက္ခော အမ္မလဋ္ဌိကာတိ၊ ဟူ၍။ ပြဟုဇာလသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊
 ၌။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အမ္မလဋ္ဌိကာ ပြဟုဇာလေ
 ဝုတ္တသဒိသာဝါတိ၊ သဒိသာဝ- ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။

ယညာဝါဠံ၊ ယဇ်တွင်းကို။ သမ္မာဒေက္ခာ၊ စီရင်စေပြီး၍။ မဟာယညံ၊
 ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ ဥဒ္ဓိယ၊ ရည်၍။ သဝိညာဏကာနိ၊ စ၊
 အသက်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိညာဏကာနိ၊ စ၊ အသက် မရှိသည်
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယညုပကရဏာနိ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အဆောက်အဦ
 တို့ကို။ ဥပဋ္ဌပိတာနိ၊ ယဇ်တိုင်၏ အနီး၌ ထားအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့
 သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ မဟာယညော ဥပက္ခဋ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ-
 ၌။ အာဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ တေ ဥပကရဏံ၊ ထို
 ယဇ်အဆောက်အဦသည်။ တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဇ္ဇနမေဝ၊ စီရင်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ
 အတ္ထံ၊ ကို။ သဇ္ဇိတောတိ ဂ္ဂမိနာ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝစ္ဆတရသတာနိတိ၊
 ကား။ ယုဝဘာဝပုတ္တာနိ၊ နွားပျို၏အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သော။ ဗလဝဝစ္ဆသတာနိ၊
 အားရှိကုန်သော နို့စို့နွားငယ်တစ်ကောင်ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝစ္ဆာနံ၊ နို့စို့နွား
 ငယ်တို့၏။ ဝိသေသော၊ အလူးတို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစ္ဆတရာ၊

မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေ၊ ထိုနှားငယ်အထူးတို့သည်။ ဝစ္ဆာ ဝေ၊ နှားငယ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မာ စ၊ ဆုံးမလောက်သော နှားတို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဗလိဗဒ္ဓါ၊ အားရှိသော နှားလားတို့သည်။ န စ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစ္ဆသတနီတိ၊ ဝစ္ဆသတနီ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်။ အာစရိယမတိ။ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်း ဆရာ၏အလိုတည်း။ ဝါ၊ ကား။ တရသဒ္ဓေါ၊ တရသဒ္ဓါသည် (ဝါ)တရပစ္စည်းသည်။ အနတ္တကော၊ အနက်မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစ္ဆသတနီတိ၊ ဝစ္ဆသတနီ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ တရပစ္စည်းအနက်မရှိယူသည်။ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံအလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဝစ္ဆပ္ပဘေဒေါ၊ နှားငယ်အထူးအပြားသည်။ သင်္ဂဟိတော၊ ပေါင်းယူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေတိ၊ ကား။ ဥရုပ္ပပရိယောသာနာ၊ ဆိတ်အဆုံးရှိကုန်သော။ ဥသဘာဒယော၊ နှားလား ဥသဘာအစရှိသည်တို့သည်။ အနေကေသန္တိ၊ ကား။ အနေကဇာတိကာနံ၊ များသော ဇာတ်ရှိကုန်သော။ မိဂပက္ခိနန္တိ၊ ကား။ မဟိံသ၊ ကျွဲ။ ရုရ၊ ပြောင်။ ပသဒ၊ သမင်ပြောက်(ဝါ)ချေ။ ကုရုင်္ဂ၊ ဒရယ်။ ဂေါကဏ္ဍ၊ စိုင်း။ မိဂါနဉ္စေဝ၊ သားတို့၏လည်းကောင်း။ မောရ၊ ဥဒေါင်း။ ကပိဉ္ဇရ၊ ချိုး။ ဝန္ဓက၊ ငုံး။ တိတ္ထိရ၊ ခါ။ လာပါဒိပက္ခိနဉ္စ၊ ဗီလုံးအစရှိသော ငှက်တို့၏လည်းကောင်း။ သင်္ချာဝသေန၊ အရေအတွက်သင်္ချာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနေကတံ၊ တစ်ပါးမကများသည်၏အဖြစ်ကို။ သတ္တသတဂ္ဂဟဏေန၊ သတ္တသတသဒ္ဓါဖြင့်။ ပရိစ္ဆန္တိဟံ၊ ပိုင်းခြားခြင်းငှာ။ သတ္တသတ္တသတနီတိ၊ သတနီ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သတ္တသတနီ စ၊ ခုနစ်ရာတို့လည်းကောင်း။ (နှာ-၃၀၀) သတ္တသတနီ စ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ထူဏန္တိ၊ ကား။ ယညောပကရဏာနံ၊ ယင်ပူဇော်ခြင်း၏ အဆောက်အဦဖြစ်ကုန်သော။ မိဂပက္ခိနံ၊ သားငှက်တို့၏။ ဗန္ဓနတ္ထမ္ဘံ၊ ဖွဲ့ချည်သောသည်တိုင်ကို။ ယူပေါတိပိ၊ ယူပေါဟူသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုယင်တိုင်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ယူပသင်္ခါတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၃၂၈။ ဝိဇာတိ၊ ကား။ ဝိပုဋ္ဌိသာရဝိနာဒနာ၊ နှလုံးမသာယောခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ) ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ယညသင်္ခါတဿ၊ ယင်ဟုဆိုအပ်သော။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှု၏။ ယော ဥပက္ကိလေ-

သော၊ အကြင်ညစ်နွမ်းခြင်း ကိလေသာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ထံကဲ့။ ဝိမေနတော၊ ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့်။ နိဝါရဏတော၊ တားမြစ်တတ်သောကြောင့်။ နိရောဓနတော၊ ချုပ်စေတတ်သောကြောင့်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရဝိနောဒနာ၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကို။ ဝိဓာ၊ ဝိဓာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တာ ဝေ၊ ထိုဝိဓကိုပင်လျှင်။ ပုညဘိသန္ဓံ၊ ကောင်းမှုအလျဉ်ကို။ အဝိစ္ဆန္တိတု၊ မပြတ်စေမူ၍။ ဌပေန္တိ၊ ထားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌပနာတိ စ၊ ဌပနာ-ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ နှင်အပ်ကုန်၏။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိပုဋ္ဌိသာရတော ဝေ၊ နှလုံးသာရှင်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပုညဘိသန္ဓဗ္ဗဝတ္တိ၊ ကောင်းမှုအလျဉ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တော ဌပနာ စ၊ ထိုထားခြင်းသည်လည်း။ ယညဿ၊ ယဇ်၏(ဝါ) ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏။ အာဓိမဇ္ဈပရိယောသာနဝသေန၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးတို့၏အစွမ်းဖြင့်။ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကာလေသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်။ တိပ္ပကရာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တိဌပနန္တိ၊ တိဌပန-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဝါကျတပါးကို အားထုတ် ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤသောဌသပရိက္ခာရံ ဟူသောပုဒ်၌။ ပရိက္ခာရသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပရိဝါရပရိယာယော၊ ပရိဝါရသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်သဒ္ဓါတည်း။ ယညံ၊ ယဇ်ကို။ ပရိကရောန္တိ အဘိသင်္ခရောန္တိ၊ စီရင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတော၊ ဣဓိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ပရိက္ခာရော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သောဌသပရိ ဝါရန္တိ၊ ပရိဝါရ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

မဟာဝိဇီတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၆။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ဘူတံ၊ ဖြစ်ဖူးသည်တည်း။ ဣဇပုဗ္ဗံ၊ ရှေးအခါ၌ ဖြစ်ဖူးသည်။ ဒိဌပုဗ္ဗန္တိ ယသ၊ ဒိဌပုဗ္ဗံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗစရိဘန္တိ၊ ပုဗ္ဗစရိတံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုရိမဇာတိသမ္ဘူတံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဘာ၌ ကောင်းစွာ ဖြည့်ဆည်းပူးအပ်သော။ ဗောဓိသမ္ဘာရဘူတံ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အသောက် အဦဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုညစရိယံ၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသောအကျင့်ကို။ ဣတိ အယံ၊ လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ ဟိ၊ ဘဘော ဝေ၊ လျှင်။ တထ အနုဂါမိနိဓိဿ၊ ထိုအနုဂါမိရွှေအိုး၏ (ဝါ) မိမိ၏နောက်သို့ အစဉ်လိုက်တတ်သော ကောင်းမှုဟူသော ရွှေအိုး၏။

ထာဝရနိဓိနာ၊ မြဲမြံသော ထာဝရရွှေအိုးဖြင့်။ နိဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။
 ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဝါဒတ ပါးကို ဆိုဦးအံ့။
 သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါဖြင့်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဘူတပဗ္ဗန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ ဘူတပဗ္ဗံ-ဟူသော
 ဤပုဒ်သည်။ ကာလသတ္တမိယာ၊ ကာလသတ္တမိအနက်၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။
 နေပါတိကပဒံ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။
 အတီတကာလေ၊ ရှေးလွန်လေပြီးသောကာလ၌။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 တေသံ၊ ထိုသဒ္ဓဝိဒ္ဓဆရာတို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဒဗ္ဗဗ္ဗေ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ အနေန၊ ဤမဟာဝိဇ္ဇိတမင်းသည်။ မဟန္တံ၊
 ကျယ်စွာသော။ ပထဝီဇဏ္ဍလံ၊ မြေအဝန်းကို။ ဝိဇ္ဇိတံ၊ အောင်အပ်ပြီး။ ဣတိ၊
 သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကတဗျော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဿ၊ ထိုမဟာဝိဇ္ဇိတ မင်း
 အား (ဝါ) သည်။ ဝိဇ္ဇိတံ၊ အောင်အပ်ပြီးသော။ မဟန္တံ၊ ကျယ်စွာသော။
 ပထဝီဇဏ္ဍလံ၊ သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အန္တောဇ္ဈေတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်မင်း၏။ ဝိဇ္ဇိတေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။
 ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ၊ ထိုမင်း၏။ ရဇ္ဈေ၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ဣတိအာဒိသု ဝိယ၊ ဤသို့
 အစရှိသည်တို့၌ကဲ့သို့။ (ဟိသဒ္ဓါ ဒဠိဇောတက)။ ဝိဇ္ဇိတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရဇ္ဈေ၊
 မင်း၏အဖြစ်၌ (ဝါ) တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ပဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤ
 မဟာဝိဇ္ဇိတော-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဿ ရညော၊ ထိုမဟာဝိဇ္ဇိတ မင်း၏။
 ကေရာဇဘာဝံ၊ ကေရာဇ်မင်း၏အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ က္ကဝတ္တိရာဇဘာဝံ၊
 ဧကရာဇ်မင်း၏အဖြစ်ကို။ န ဒီပေတိ၊ မပြ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သတ္တရတန
 သမ္ပန္နတာအဝံစနတော၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာ၏ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို
 ဘုရားမဟောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ယေန ကေနစိ၊ အမှတ်
 မရှိ တစ်ခုခုသော။ သန္တကမတ္တေန၊ ဥစ္စာမျှဖြင့်။ အခုတာ၊ ကြွယ်ဝသည်၏
 အဖြစ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အဇောတိ၊
 ဟူ၍။ ဝတ္ထော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ မဟဒ္ဓနောတိ၊ မဟဒ္ဓနော-ဟူသောစကားကို။
 ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဟော ကောစိတိအာဒိ၊ ကို။ အာ-
 စရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အခုတာ နာမ၊ ကြွယ်ဝသည်၏အဖြစ်
 မည်သည်။ ဝိဘဝသမန္တတာ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်တည်း။
 သာ၊ စ၊ ထိုစည်းစိမ်ချမ်းသာနှင့်ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ တံ တံ၊ ထိုထို
 အသုံးအဆောင် ဥစ္စာပစ္စည်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ မဟဒ္ဓနတာပိ၊ များသော
 ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ တဿ၊ ထိုအတွက်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထသ္မာ၊

ကြောင့်၊ ထာမပုတ္တံ၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သော။ ဥက္ကံသဂတံ၊ အလွန်အကဲသို့
 ရောက်သော။ တံ ခနံ၊ ထိုဥက္ကံကို (ဝါ) ထိုအစု မဟဒ္ဒန၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊
 ငှါ။ အပရိမာဏသင်္ချေနာတိ၊ သင်္ချေနာဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဘုဉ္ဇိတဗုဒ္ဓေန၊ သုံးဆောင်အပ်သော အနက်ကြေခင်း။
 ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ကာမာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
 ဘောဂါ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ ဒဏ္ဍံ၊ ကို။ ပဉ္စကာမဂုဏဝသေနာတိ
 ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ပိဏ္ဍပိဏ္ဍဝသေနာတိ၊ ကား။
 ဘာဇနာလင်္ကာရာဒိဝိဘာဂံ၊ ရွှေခွက်၊ ငွေခွက် အဆင်တန်ဆာ စရှိသည်ဖြင့်
 ဝေဖန်ခြင်းသည်။ အဟုတ္တာ၊ မဖြစ်မူ၍။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ခဏ္ဍခဏ္ဍဝသေန၊
 အပိုင်းအပိုင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။

ရှုပုံ၊ အမှတ်သင်္ကေတတံဆိပ်ရုပ်ကို။ အပေတ္တာ ဝါ၊ ပြီးစေ၍လည်းကောင်း
 (ဝါ) ထင်စေ၍လည်းကောင်း။ အနပေတ္တာ ပါ၊ မပြီးစေမူ၍လည်းကောင်း
 (ဝါ) မထင်စေမူ၍လည်းကောင်း။ မာသပ္ပမာဏေန၊ ပဲအတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။
 ကတော၊ ပြုအပ်သောဝတ္ထုသည် (ဝါ) ကြေး၊ ခဲ၊ ရွှေ၊ ငွေသည်။ မာသကော၊
 မည်၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ထာလကာဒိနိ၊ ခွက်အရေရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊
 ၏။ အနေကကောဋိသင်္ချေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ (နှာ-၃၀၂) ကဟာပဏာနံ၊
 အသပြာတို့၏။ ကောဋိသတာဒိပ္ပမာဏံ၊ ကုဋေတစ်ရာ အစရှိသော အတိုင်း
 အရှည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 ဟေဋ္ဌမန္တေန၊ အောက်၌ဖြစ်သော (ဝါ) အောက်အယုတ်၌ဖြစ်သော။ ကောဋိ-
 သတပ္ပမာဏေန၊ ကုဋေတစ်ရာ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်သာလျှင်။
 ခတ္တိယမဟာသာလတာဝပ္ပတ္တိတော၊ ခတ္တိယမဟာသာလ၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း
 ကြောင့်တည်း။

တုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ သုမနကာ၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည်၏အဖြစ်တည်း။
 စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိတ္ထံ။ ပကရုဏာဟူသောပုဒ်၌။
 ဥပကရုဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာရုဏပရိယာယော၊ ကာရုဏသဒ္ဓါ၏ပရိယာယ် ဖြစ်
 သော သဒ္ဓါတည်း။ တံ ပန၊ ထိုအကြောင်းဟူသည်ကား။ ကိ၊ အဘယ်
 နည်း။ ဣတိ ပုဉ္ဇိတဗုဒ္ဓော၊ ကြောင့်။ နာနာဝိသေလင်္ကာရသုဝဏ္ဏရတ-
 ဘာဇနာဒိတေဒန္တံ၊ တေဒံဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထသေယျာဝသတာဒိနိ၊ အဝတ်ပုဆိုး အိပ်ရာ နေရာ
 အိမ် အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂယန္တိ၊ ပေါင်းယူအပ်ကုန်၏။ သုဝဏ္ဏ၊ ရွှေ။ ရတ၊
 ငွေ။ မဏိ၊ ပတ္တမြား။ မုတ္တာ၊ ပုလဲ။ ဝေဠုရိယ၊ ကျောက်မျက်ရဲ။ ဝဇီရ၊

သတ္တ

မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၁

ဝရဇိန် (ဝါ) စိန်။ ပဝါဠာနိ၊ သန္တာတို့ကို (သမာသ်ပုဒ်ဖြစ်၍ တပေါင်း
 ကည်းသော်လည်း၊ ယောဇနာ)။ စတ္တရတနာနီတိ၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာတို့
 ဟူ၍။ အာစရိယာ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မယာ၊
 သည်၊ ဝတ္တစေ့သော၊ ချီး။ သာဓကံ၊ သော။ ပထာ ကံ၊ ဝစနံ၊ အဘယ်
 သို့သော စကားကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်သည်။
 သုဝဏ္ဏံ ရဇတံ၊ မုတ္တာ ။ပ။ သတ္တာဟု ရတနာနိဇေတိ၊ ရတနာနိမေ-ဟု
 သောစကားတို့ကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ (ဝါ) အာဟု
 ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

(ဂါထာအနက်ကား) သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေလည်းကောင်း။ ရဇတံ၊ ငွေလည်း
 ကောင်း။ မုတ္တာ၊ ပုလဲလည်းကောင်း။ မဏိ၊ ပတ္တမြားလည်းကောင်း။
 ဝေဠုရိယာနိ စ၊ ကျောက်မျက်ရွဲတို့လည်းကောင်း (ဝါ) ငြောင်မျက်ရွဲတို့
 လည်းကောင်း။ ဝဇိရဉ္စ၊ ဝရဇိန်လည်းကောင်း (ဝါ) စိန်လည်းကောင်း။ ပဝါဠာ
 သန္တာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့ကို။ ရတနာနိ၊
 ရတနာတို့ဟူ၍ (ဣပိ-ကျေ)။ အာဟု၊ ဆိုကုန်၏။ သာလိဝိဟိအာဒိ- သလေး
 ကောက်အစရှိသည်သည်။ သာနုလောမံ၊ အနုလောမနှင့်တကွသော (ဝါ)
 အလျော်နှင့်တကွသော။ သတ္တဓညံ၊ စပါးမျိုးခုနစ်ပါးသည်။ ပုရေက္ခတံ၊
 ရှေးဦးစွာခံစားအပ်သော။ သဿဗလံ၊ ကောက်သီးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနံ၊
 ကို။ ကတော၊ ၍ (ဝါ)ဣတိ ကတော ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗန္တံ နာမ၊ မည်
 ၏။ ဣပ္ပိပရိယာယတော၊ ထိုပုဗ္ဗန္တံဖြင့်သောအားဖြင့်။ မုလ္လမာသင်္ခိတဒဝသေသံ။
 ပဲနောက်အစရှိသော ထိုစပါးမျိုးခုနစ်ပါးမှ ကြွင်းသောခံစားအပ်သော
 အာဟာရသည်။ အပရန္တံ နာမ၊ မည်၏(ဝါ)နောက်၌စားအပ်သောထမင်းမည်၏
 (ဝါ)နောက်၌ဖြစ်သောထမင်းမည်၏။ အပရန္တတော၊နောက်၌ဖြစ်သော ထမင်း
 မှ၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ အန္တံ၊ ထမင်းသည်။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ မည်၏။တတော၊
 ရှေး၌ဖြစ်သောထမင်းမှ၊ အပရသ္မိံ ။ နောက်ကာလ၌။ ပဝတ္တံ၊ သော။ အန္တံ၊
 သည်။ အပရန္တံ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ န္ဓကာရဿ၊ န္ဓအက္ခရာ၏။
 ဣကာရေ၊ ဣအက္ခရာကို။ ကတေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗဏ္ဏဉ္စ၊ ပုဗ္ဗဏ္ဏမည်သည်
 လည်း။ ဟောတိ၊ အပရဏ္ဏဉ္စ၊ အပရဏ္ဏမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ နေရတ္ထိကာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 ဧတေတံ၊ ထိုပုဗ္ဗဏ္ဏ၊ အပရဏ္ဏတို့၏။ ပုဗ္ဗာပရဘာဝေါ၊ ရှေ့နောက်အဖြစ်ကို။
 အာဒိကဗ္ဗေ၊ ကမ္ဘာဦး၌(ဝါ) အစအထူးကိုရှေးဦးစွာဖြစ်သောကမ္ဘာ၌။ သမ္ဘဝါ
 သမ္ဘဝဝသေန၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း၊ ထင်ရှားမဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊

၏။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ အစော မဟဒ္ဒနော ပဟူတဇာတရူပရတတောတိ
 ဝစနံ။ ဇေတေသဟူသောစကားကို။ ဒေဝသိကံ၊ နေတိုင်းနေတိုင်း။ ပရိဗ္ဗယ
 ဒါနဂဏာဒိဝသေန စ၊ ကွန်အလုပ်ယောကျ်ားအစရှိသည်တို့အား ထမင်း
 ရိက္ခာလက်ကျေးပေးခြင်း၊ ကျေးမြီကိုသုတ်သင်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ဥစ္စာစပါးကို
 ယူခြင်းအစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိဝတ္တနနေဓညဝသေန စ၊
 ရောင်းဝယ်ခြင်းကို ပြုသဖြင့် ပြန်လွန်အပ်ကုန်သော ဥစ္စာစပါးတို့၏အစွမ်းဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောစေ၍အပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣဒံ ပဟူတနေ
 ဓညောတိ ဝစနံ၊ ဤ ဓညော-ဟူသောစကားကို။ နိဓာနဂတနေဝသေန စ၊
 မြေ၌မြုပ်နှံ၍ ထားအပ်သော ဥစ္စာ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သင်္ဂဟိတ
 ဓညဝသေန စ၊ ပေါင်းစု၍ထားအပ်သောစပါး၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဣမံ ဝိသေသံ၊ ဤအထူးကို။ သန္နိယရံ၊ အယံ နယော၊ ဤနည်းကို။
 ဒသိတော၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဝိသကဟာမဏမ္ပဏာဒိဒေဝသိကဝုဉ္ဇနမ္ပိ၊ အသပြာ
 အဗ္ဗဏ နှစ်ဆယ်အစရှိသည်ကို နေတိုင်းနေတိုင်း သုံးဆောင်ခြင်းသည်လည်း။
 မဟာသာလလက္ခဏံ၊ မဟာသာလ သေဋ္ဌေးကြီး၏မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ တဗ္ဗိပရိတဝသေန၊ ထိုဆီအပ်ပြီးသော ပဌမနည်းမှပြန်သည်
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိသေသံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ အထ ဝါတိအာဒိနာ၊ အထ ဝါ ဤသို့
 အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒုတိယနယော၊ ဒုတိယနည်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရ
 ဒ္ဒေါ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိနာ ဇေ၊ ဤဒုတိယနည်း
 ဖြင့်သာလျှင်။ ပုရိမဝစနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အစော မဟဒ္ဒနော ပဟူတဇာတရူပ
 ရတတ-ဟူသောစကားကို။ နိဓာနဂတနေဝသေန စ၊ မြေ၌မြုပ်နှံ၍ထား
 အပ်သော ရွှေငွေစသော ဥစ္စာ၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သင်္ဂဟိတဓည
 ဝသေန စ၊ ပေါင်းစု၍ထားအပ်သော စပါး၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တတော၊ အားဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ အပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတ္ထ တသ္မိံ အထ ဝါတိအာဒိဝါကျေ၊ ထိုအထ ဝါ ဤသို့အစရှိသောဝါကျ၌။
 ဣဒန္တိ၊ ကား။ ပဟူတနေဓညောတိ ဝစနံ၊ ပဟူတနေဓညော-ဟူသောစကားကို။
 အသတိ၊ ကား။ မဟာဝိဇိတရဓညော၊ မဟာဝိဇိတမင်းအား။ ဒိဝသေ ဒိဝ
 သေ၊ နေတိုင်းနေတိုင်း။ ပရိဘူတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်အပ်သည်။ ဧတံ ပဒံ၊
 ထိုဒေဝသိက-ဟူသောပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝနပုံးတည်း(ဝါ) ကြိယာ
 ကိုထွန်းဖြတ်သောနပုံးတည်း(ဝါ) ကြိယာသို့အစဉ်လိုက်သောနပုံးတည်း။

[ဘာဝနပုံသကန္တိ ဘာဝဇောထကံ နပုံသကဝစနံ။ (သံယုတ်
ဋီကာ)။ ဘာဝံ အနုဂတံ နပုံသကံ ဘာဝနပုံသကံ။ (မဏိဒီပ)။ ၎င်း
တို့နှင့်အညီတည်း။]

ဒါသကမုကရပေါရိသာဒိနံ၊ ကျွန်အမှုလုပ်ယောက်ျားအစရှိသည်တို့အား။
ဝေတ္တနာနုပုဒါနံ၊ ထင်းလစာရိက္ခာကိုပေးခြင်းသည်။ ပရိဗ္ဗယဒါနံ၊ မည်၏။
ဣဏဘောဓနာဒိဝသေန၊ ကြေးမြီကိုသုတ်သင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ဓနဓညာနံ၊ ဥစ္စာစပါးတို့ကို။ အာဒါနံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဂဟဏံ၊ မည်၏။
အာဒိယဓဗ္ဗန၊ ဖြင့်။ ဣဏဒါနာဒိနံ၊ ကြေးမြီပေးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။
သင်္ဂဟော၊ ပေါင်းယူခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိဝတ္တနဓနဓညဝသေနာတိ၊
ကား။ ကယဝိက္ကယကရဏေန၊ ဝယ်ခြင်း၊ ရောင်းခြင်းကိုပြုသဖြင့်။ ပရိဝတ္တဗ္ဗာနံ၊
ပြန်လှန်အပ်ကုန်သော။ ဓနဓညာနံ၊ ဥစ္စာစပါးတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
ပန၊ ပါဠိထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ကတ္တမိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ သမုစ္စယဝိရဟိတပါဠော၊
သမုစ္စည်းအနက်ရှိသောစသဒ္ဓါမကင်းသောပါဠိသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တတ္ထ
တသ္မိံ ပါဠော၊ ထိုသမုစ္စယ-ဝိရဟိတပါဠိ၌။ ပရိဗ္ဗယဒါနဂဟဏာဒိဝသေနာတိ
ဣဒံ၊ ဝသေန-ဟူသောဤပုဒ်ကို။ ပရိဝတ္တနပဒေန၊ ပရိဝတ္တန-ဟူသောပုဒ်နှင့်။
သမ္ပန္နံ၊ စပ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တာဒိသေန၊ ထိုသို့သဘောရှိသော (ဝါ)
ထိုကဲ့သို့ရအပ်သော။ ဝိဓိနာ၊ အစီအရင်ဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှဤမှ
လည်း (ဝါ) ဤမှထိုမှလည်း။ ပရိဝတ္တေတဗ္ဗာနံ၊ ပြန်လှန်အပ်ကုန်သော။ ဓန
ဓညာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

(၃၁-၃၀၃)ဓညဥပနဋ္ဌာနံ၊ စပါးထားရာအရပ်ကို။ ကောဋ္ဌံ၊ ကောဋ္ဌဟူ၍။
ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုကောဋ္ဌသည်ပင်လျှင်။ အဂါရံ၊ အိမ်တည်း။ တထာ၊
ကောဋ္ဌသည်ပင်လျှင်အိမ်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဓညေန ပရိပုဏ္ဏကောဋ္ဌာဂါရေတိ၊
ဂါရေ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဝေံ၊ သို့။
သာရဂဗ္ဗံ၊ ဥစ္စာနှစ်ထားရာတိုက်သည်။ ကောသော၊ ကောသမည်၏ (ဝါ)
ကျိုကျမည်။ ဓညဥပနဋ္ဌာနံ၊ စပါးထားရာအရပ်သည်။ ကောဋ္ဌာဂါရံ၊ မည်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တတော၊ ထိုကောသကောဋ္ဌာဂါရမှ။
အညထာပိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ တံ၊ ထိုကောသကို။
ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ အထ ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊
ထိုအထ ဝါ အစရှိသောဝါကျ၌။ အသိနော၊ သန်လျက်၏။ တိက္ခဘာဝပရိဟာရ-
တော၊ ထက်သည် အဖြစ်ကိုဆောင်တတ်သောကြောင့်။ ပရိစ္ဆဒေါ၊ ပိုင်းခြား
ဖုံးလွှမ်းတတ်သော သန်လျက်အိမ်ကို။ ကောသောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊

ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တု။ ရညော၊ မင်း၏။ တိက္ခာဝပရိဟာရကတ္တာ၊
 တန်ခိုးအာဏာထက်သည်၏အဖြစ်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 စာတုရဂီနီသေနာ၊ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်သည်။ ကောသော၊ မည်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုပ္ပိဓော ကောသောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤစတုပ္ပိဓော ကောသော
 အစရှိသောပါဌ်၌။ ဒွါဒသပုရိသော၊ တစ်ကျိပ်နှင့်ယောက်သော ယောက်ျား
 ရှိသော။ ဟတ္ထိ၊ ဆင်။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ ဝုတ္တလကဏ္ဍေန၊
 ဟောတော်မူအပ်သော လက္ခဏာဖြင့်။ ဟတ္ထိကောဒယော၊ ဆင်အစရှိသည်တို့ကို။
 ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဝုတ္တကောဠာဂါရုဂဟဏေနော၊ ဝုတ္တကောဠာဂါရု
 သဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ သဗ္ဗဿပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ကုပ္ပဘဏ္ဍုပနဋ္ဌာနဿ၊
 လုံခြုံစေအပ်သော (ဝါ) စောင့်ရှောက်အပ်သော ဘဏ္ဍာထားရာအရပ်၏
 (ဝါ) ကို။

[ဂေါပေတဗ္ဗန္တိ ကုပ္ပံ-ဟု ဝစနတ္ထုပ္ပိ။ ဂုပဓာတ် ပပစ္စည်း။ ဂအက္ခရာ
 ကို ကပြသည်။ နောက်၌ဆိုလတ္တံ့။]

ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကောဠာဂါရုတိဝိဇ္ဇန္တိအာဒိ၊
 ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဇာတရူပရဇတတော၊
 ရွှေငွေမှ။ အညံ၊ တပါးသော။ လောဟအယဒါရူပိသာဏဝတ္ထာဒိကံ၊ ကြေး၊
 သံ၊ သစ်ထင်း၊ သားချို၊ အဝတ်ပုဆိုး အစရှိသော။ အသာရဒဗ္ဗံ၊ အနှစ်မရှိသော
 ဗြဲကို။ ဂေါပေတဗ္ဗတော၊ လုံခြုံစေအပ်သောကြောင့် (ဝါ) စောင့်ရှောက်
 အပ်သောကြောင့်။ ဂကာရဿ၊ ဂအက္ခရာ၏။ ကကာရံ၊ ကအက္ခရာကို။ ကတွာ၊
 ၍။ ကုပ္ပံ၊ ကုပ္ပမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဇာတရူပရဇတနိဓာနံ၊ ရွှေငွေကို
 သိမှီးရာအရပ်သည်။ နေကောဠာဂါရံ၊ မည်၏။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။
 ရတနံ၊ ရွှေငွေစသောရတနာကို။ ဝိလောကေတွာ၊ ကြည့်ပြီး၍။ စရဏံ၊
 သွားခြင်းတည်း။ ရတနဝိလောကနဇာရိကာ၊ ထိုထိုအရပ်၌ ရတနာကိုကြည့်၍
 သွားခြင်း။ တမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ ရာဇာ၊ သည်။ ကာမံ ဇာနာတံ၊
 အကယ်၍ကားသိ၏ရှင်။ ပန တကာပိ၊ ထိုသို့ပင်သိသော်လည်း။ ဘဏ္ဍာဂါရိ-
 ကေန၊ ဘဏ္ဍာစိုးကို။ ကထာပေတွာ၊ ဆိုစေပြီး၍ (ဝါ)ဆိုစေသည်ရှိသော်။
 ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၏။ နိဿဒ္ဓဘာဝါပါနတ္ထမေ၊ ကဲ့ရဲ့ဖြစ်တင်သော
 စကားသံမရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဧဝံ သို့။
 ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ တေနာ၊
 ကာရေန၊ ဖြင့်။ ကထာပနေ၊ ဆိုစေခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။

သုတ္တံ]

မဟာဝိဇ္ဇိတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ

၁၅၅

ပရိသာ၊ မင်း၏ပရိသတ်သည်။ သဒ္ဓါ၊ ကဲ့ရဲ့သောစကားသံကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ရဇာ၊ မဟာဝိဇ္ဇိတမင်းသည်။ ပရမ္မရာဂတံ၊ အမျိုးအဆက်ဆက်မှလာသော။ ကုလဓနံ၊ အမျိုးတို့၏ဥစ္စာကို။ ဝိနာသေတိ၊ ဖျက်ဆီးဘိသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ္ဓါ၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သော စကားသံကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ တတော စ၊ ထိုကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သော စကားသံကိုပြုသောကြောင့်သာလျှင်။ ပကတိက္ခောဘော၊ ပြကတေအားဖြင့် တိုင်းပြည်ချောက်ချားခြင်းသည် (ဝါ) ပကတိမှဖောက်ပြန်၍ တိုင်းပြည်ချောက်ချားခြင်းသည်။ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကထာပနေ၊ ဘဏ္ဍာစိုးကိုဆိုစေသည်။ သတိ၊ သော်။ ဧတံ ကာရဏာ၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ တံ ဓနံ၊ ထိုအမျိုးအဆက်ဆက်မှလာသော ဥစ္စာကို။ ဆဇ္ဇေတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ နိဿဒ္ဓဘဝံ၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သော စကားသံ မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇိယတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ တတော စ၊ ထိုကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သောစကားသံ မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောကြောင့်လည်း (ဝါ) လျှင်။ ပကတိက္ခောဘော၊ ပကတိအားဖြင့် တိုင်းပြည်ချောက်ချားခြင်းသည် (ဝါ) ပကတိသဘောမှဖောက်ပြန်၍ တိုင်းပြည်ချောက်ချားခြင်းသည်။ န ဘဝိယတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စတိ၊ ဘဏ္ဍာစိုးကိုမေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မရဏဝသန္တံ၊ ကား။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ ဝါ၊ ကား။ မရဏသင်္ခါတံ၊ သော၊ ဝိသယံ၊ နိုင်ငံသို့ (ဝါ) အရာသို့။

၃၃၇။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အာမန္တေတွာတိ ဧတဿ၊ အာမန္တေတွာဟူသောပုဒ်၏။ မန္တိတုကာမော၊ တိုင်ပင်လိုသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣတိ အတ္တံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝိညာပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ ဧကေန ပဏ္ဍိတေန သဒ္ဓိံ၊ မန္တေတွာတိ၊ မန္တေတွာဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤ အာမန္တေတွာ ဟူသောပုဒ်၌။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ အာဟူသောဥပသာရပုဒ်သည်။ ဓာတုတ္ထာနုဝတ္ထကော၊ မန္တဓာတ်သို့ အစဉ်လိုက်သည်။ ဧဟာတိ၊ ၏။ ပကရဏာဓိဂဏော စ၊ အရာကိုသိသောအားဖြင့်လည်း (ဝါ) အရာဌာနသို့လိုက်သောအားဖြင့်လည်း။ ကတ္တစိ၊ အချို့သော အရာ၌။ ဥပသဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္ထဝိသေသော၊ အနက်ထူးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယသ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ သိက္ခမာနေန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနာ အညာတဗ္ဗံ ပရိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗန္တိ ယထာ၊ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံဟူသော ပါဠိတော်ကဲ့သို့တည်း။ (သာကေပါဠိတော်အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ ထို။

၁၅၆

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

၂-ကုဋ်ဒုဏ္ဍ

သိက္ခမာနေန၊ ကျင့်လိုသော။ သိက္ခာနာ၊ ရဟန်းသည်။ အညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏ (ဝါ) သိအောင်ပြုအပ်၏။ ပရိပုစ္ဆတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲမေးမြန်းအပ်၏။ ပရိပဉ္စိတဗ္ဗံ၊ အဖန်တလဲလဲ နှိုင်းချိန်အပ်၏။ တထာ ဟိ တဇော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ အဿ၊ သိက္ခမာနေန သိက္ခဝေဟူသော သိက္ခာပုဒ်၏။ ပဒတာဇနေ၊ ပဒတာဇနိဋ္ဌံ။ သိက္ခမာနေနာတိ၊ ဗ။ အာဇာနိတဗ္ဗန္တိအာဒိ၊ ကိ။ သကဝတာ။ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ သိက္ခမာနေတိ၊ ကား။ သိက္ခိတုကာမေန၊ ကျင့်ခြင်းငှါအလိုရှိသော။ အညာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အာဇာနိတဗ္ဗံ၊ အကျင့်ကိုသိအပ်၏ (ဤ သာဓကကား ဓာတုတ္တာနုဝတ္တကဏ် သာဓကဟုမှတ်)။ အာမန္တေသီတိ၊ ကား။ မန္တိတုကာမော၊ တိုင်ပင်လိုသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဇနပဒဿ၊ ဇနပုဒ်၏။ အနုပဒ္ဒဝတ္ထုဉ္စ၊ ဇေးနေမရှိခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ယညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ (စသဋ္ဌ၊ အဋ္ဌာနပယောဂ)။ စိရ နုပုပတ္တနုတ္တု၊ ကြာမြင့်စွာအစဉ်မပြတ် ဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ ပြာဟ္မဇော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ရာဇာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ အာဟရန္တာနံ၊ ဆောင်ကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။ ဂေဟာနိ၊ အိမ်တို့ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုအာဟရန္တာနံဟူသောပုဒ်သည်။ အနာဇရေ၊ မရှိသေခြင်းဟူသောအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်တည်း။

(နာ-၃၀၄) ၃၃၀။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဟိတသုဿ၊ စီးပွားချမ်းသာ၏ (ဝါ) ကိ။ ဝိဒူသနဘော စ၊ လုယုဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အဟိတဒုက္ခဿ၊ အစီးအပွားမရှိ ဆင်းရဲခြင်း၏ (ဝါ) ကိ။ အာဝဟနတော စ၊ ဆောင်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ကဏ္ဍကသဒိသတာ စ၊ ဆူးငြောင့်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ စောရာ ဝေ၊ ခိုးသူတို့သည်သာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ကဏ္ဍကာ၊ ကဏ္ဍကမည်ကုန်၏ (ဝါ) ဆူးငြောင့်မည်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စောရကဏ္ဍကေဟိ သကဏ္ဍကောတိ၊ သကဏ္ဍကောဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဝါမဝါသိနံ၊ ရွာ၌နေကုန်သော လူတို့ကို။ သာတကာ၊ လုယုဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော ခိုးသူတို့သည်။ အဘေဒဝသေန စ၊ မပြားသည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) အဘေဒဘေဒုပစာ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပစာရေန စ၊ နိဿယူပစာအားဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ဌာနူပစာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ နိဿယနာမဿ၊ နိဿယအမည်၏ (ဝါ) နိဿယဖြစ်သောရွာ၏အမည်။ နိဿိတေပိ၊ နိဿိတ၌လည်း (ဝါ) နိဿိတ ဖြစ်သောလူ၌လည်း။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါမသာတကာ၊

ဂါမဿာတကမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
 ဤ။ ပန္နကနံ၊ ခရီးသွားကုန်သောသူတို့ကို။ ဗုဟနာဗာနော၊ လူယုနိပ်စက်
 တတ်ကုန်သော သူခိုးတို့သည်။ ပန္နဒုဟာ၊ ပန္နဒုဟမည်ကုန်၏။ ဓမ္မဝော၊
 တရားမှ။ အပေတဿ၊ ကင်းသော။ ဒ၊ ယုတ္တဿ၊ တရားနှင့်မယှဉ်သည်ကို။
 ကရုဏသီလော၊ ပြုတတ်သောအလေ့သည်။ အဓမ္မကာရီ၊ မည်၏။ (တစ်နည်း)
 ကရုဏသီလော၊ ပြုလေ့ရှိသည်တည်း။ အဓမ္မကာရီ၊ တရားနှင့်မယှဉ်သည်ကိုပြုလေ့
 ရှိသည် ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝိဇီတော၊ တိုင်းနိုင်ငံ၌။
 ဇနပဒါဒိနံ၊ ဇနပုဒ်၌နေသောသူ အစရှိသည်တို့၏။ တတော တတော
 အနတ္တတော၊ ထိုထိုအကျိုးမဲ့မှ။ တာယနေန၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော။
 ခတ္တိယေန၊ မင်းသည်။ ယော ကတ္တဗ္ဗဓမ္မော၊ အခြင်ပြုအပ်သော မင်းကျင့်
 တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ ကတ္တဗ္ဗဓမ္မဿ၊ ထိုပြုအပ်သော မင်းကျင့်တရား
 ကို။ အကရုဏသီလော၊ မပြုခြင်းအလေ့ရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ ဒဿတိ ဧတံ နာမံ၊ ဒဿဟူသေ အမည်သည်။ စောရာနံ၊ ခိုးသူတို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒိသေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်
 ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟိတလောပေန၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေသောအားဖြင့်။
 ဒဿဝေါ၊ မည်၏။ တေ ဧဝ၊ ထိုဒဿဝမည်ကုန်သော ခိုးသူတို့သည်သာလျှင်။
 ခီလသဒိသတ္တာ၊ ခြောင့်တံသင်းနှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ခီလံ၊ မည်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒဿခီလံ၊ မည်၏။ ဟိ တံ ပါကဋံ ကဗျေမံ၊ ထိုစကား
 ကို မပေါ်လွင်ငြား ဥပမာအားဖြင့်ထင်ရှားပြုဦးအံ့။ ခေတ္တေ၊ လယ်၌။ ခီလံ၊
 ခြောင့်တံသင်းသည်။ ကံသနာဒိနံ၊ လယ်ထွန်ခြင်းအစရှိသည်တို့၏။ သုခပ္ပ
 ဝတ္တိဉ္စ၊ ချမ်းသာစွာဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း (ဝါ) လွယ်စွာဖြစ်ခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ မူလသန္တာနေန၊ အဖြစ်အစဉ်အားဖြင့်။ ယဿပရိဗုဒ္ဓိဉ္စ၊ ကောက်၏
 ပွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိဗန္ဓတိ ယထာ၊ တားမြစ်ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့။ ဧဝံ
 တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒဿဝေါပိ၊ ခိုးသူတို့သည်လည်း။ ရဇဇ္ဇေ၊ မင်း၏အဖြစ်၌
 (ဝါ)တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ရာဇာဏာယ၊ မင်းအာဏာ၏။ သုခပ္ပဝတ္တိဉ္စ၊ ချမ်းသာစွာဖြစ်
 ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မူလဝိရုဉ္စယာ၊ မူလစည်၍ပြန်ပွားခြင်းဖြင့်။ ဇနပဒပရိ
 ဗုဒ္ဓိဉ္စ၊ ဇနပုဒ်၏ကြီးပွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဝိဗန္ဓန္တိ၊ တားမြစ်ဖျက်ဆီးတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါဏစာဂံ၊ အသက်ကိုစွန့်ခြင်းကို။ ဒဿေ
 တံ၊ ငှါ။ မာရဏေနာဘိ၊ မာရဏေနဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစဒိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သနံ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်းကို။ ဒဿာဘိ၊ ငှါ။ ဝေသာဓုနေနာဘိ

ကောသလန္ဒနန္ဒဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝေဿဓဓေါ၊ သည်။ ဟိ သနတ္ထောပိ၊ ညည်းဆဲခြင်း အနက်ရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝေတိ န ရောဒတိ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာသိအာဒိသု ဝိယ၊ ဒုက္ကဋ္ဌဿ ဤသို့အစရှိကုန် သောပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ (အနက်ကား) ဝေတိ၊ ထု၏ (ဝါ) နှိပ်စက်၏။ န ရောဒတိ၊ မငိုသည်ဖြစ်အံ့။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကပ္ပရာဒိဟိ၊ တတောင်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ပေါထနေန၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။ ဒါရုက္ခန္ဓေန၊ သစ်တုံးဖြင့်။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ ဗန္ဓနောပကရဏဝိသေသော၊ ဖွဲ့ရာအဆောက်အဦ အထူးသည်။ အဒ္ဓ၊ နာမ၊ အဒ္ဓမည်၏ (ဝါ) ထိတ်မည်၏။ တေန၊ ထိုထိတ်ဖြင့်။ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ တထာ၊ ထိတ်ဖြင့်ဖွဲ့ခြင်း။ အာဒိ- သဓဓေန၊ ဖြင့်။ ရဇ္ဇဗန္ဓနသင်္ခလိကဗန္ဓနသရဗန္ဓနဒီနိ၊ ကြိုးဖြင့်နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ သံခြေကျင်းဖြင့်နှောင်ဖွဲ့ခြင်း၊ နှောင်အိမ်ဖြင့်နှောင်ဖွဲ့ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ဟာဓာတုယာ၊ ဟာဓာတ်၏။ ဇာနိပဒနိပ္ပတ္တိံ၊ ဇာနိ ပုဒ်၏ပြီးခြင်းကို။ ဟာနိယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။ သာ စ၊ ထိုယုတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဓနဟာယနမေဝ၊ ဥစ္စာ၏ယုတ်ခြင်း သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သတံ ဂဏထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဉ္စသိခါမတ္ထံ၊ ဦးစွန်းငါးခုမျှကို။ ဌပေတွာ၊ ထားပြီး၍။ မုဏ္ဍာပနံ၊ ဦးပြည်း စေခြင်းသည်။ ပဉ္စသိခမုဏ္ဍကရဏံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုဦးစွန်းငါးခုထား၍ ဦးပြည်း စေခြင်းကိုပြုခြင်းကို။ ကာကပက္ခကရဏန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း (ဝါ) ကျိုးတောင်ကဲ့သို့ ပြုခြင်းဟူ၍လည်း။ လောကေ၊ ၌(ထည့်)။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ သိသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ဆကဏောဒကာဝသေစနံ၊ နွားချေးရေဖြင့်သွန်းလောင်း ခြင်းသည်။ ဂေါမယသိဉ္ဇနံ၊ မည်၏။ စတုဟတ္ထတော၊ လေးတောင်မှ။ ဦနော၊ ယုတ်သော။ ရဿဒဏ္ဍကော၊ တိုသောတုတ်လှံတံသည်။ ကုဒဏ္ဍကော နာမ၊ မည်၏။ ယော ကုဒဏ္ဍကော၊ အပြင်လေးတောင်မှ ယုတ်သော တုတ်ကို။ ဂဒ္ဓုလောတိပိ၊ ဂဒ္ဓုလဟူ၍လည်း (ဝါ) ထောက်ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုထောက်ဖြင့်။ ဗန္ဓနံ၊ ဖွဲ့ခြင်းတည်း။ ကုဒဏ္ဍကဗန္ဓနံ၊ ထောက်ဖြင့်ဖွဲ့ ခြင်း (ရှေးပေါရာဏဝေါဟာရကား ပင်သကားလည်ညွှပ်ဖွဲ့ခြင်းဟူ၏)။ အာဒိ- သဓဓေန၊ ဖြင့်။ ခုရမုဏ္ဍံ၊ သင်းတုန်းဖြင့် ဦးပြည်းသည်ကို။ ကရိတွာ၊ ပြုပြီး၍။ အသ္မပုဋ္ဌဝနောဒီနိ၊ ပြာဆုပ်ဖြင့်ပြီး၍ ညည်းဆဲခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊

သုတ္တံ]

မဟာဝိဇီတရာဇယညကကာဝဏ္ဏနာ

၁၅၉

ရေတွက်ခြင်းသည် (ဝါ)ပေါင်း၍ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမ္မာသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ဉာယတ္ထော၊ ဉာယအနက်ရှိ၏ (ဝါ)အသင့်အလျော်ဟူသောအနက်ရှိ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေတုနာတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဟေတုနယကာရဏ-ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ပရိယာယဝစနံ၊
 ပရိယာယ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဥဟနိဿာမိတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓရိဿာမိ၊ နုတ်အံ။
 အပနေဿာမိ၊ ပယ်အံ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး
 အခါ၌။ တတ္ထ၊ ထိုလယ်ထွန်ခြင်း၌။ ကတပရိစယတာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 လေ့ကျက်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဿာဟံ၊ အားထုတ်ခြင်းကို။
 ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ အနုပ္ပဒေတူတိ ဧတဿ၊ အနုပ္ပဒေတူ - ဟူသော
 ပုဒ်၏။ အနု အနု ပဒေတူ၊ အဖန်တလဲလဲ ပေးလော့ (ဝါ) အကပ်ထပ်
 ပေးလော့။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကိ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒိဒန္တ အပ္ပဟောန္တေတိအာဒိ၊
 ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဖာလပါဇနယုဂနဂ်လာဒိ၊ ထွန်သွား၊
 နှင်တံ၊ ထမ်းပိုး၊ ထွန်တုံး အစရှိသည်သည်။ ကသိဥပကာရဘဏ္ဍံ၊ လယ်ထွန်
 ခြင်း ဒေသောက်အဥ္စိ သဏ္ဌာမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။သဒ္ဓါကြီး၌ ဖာလပါစနံ၊ ထွန်တုံးထွန်သွား။ ယုဂနဂ်လံ၊
 ထမ်းပိုး၊ နှင်တံဟု ယောဇနာကြခြင်းသည် မသင့်။ ဖာလတိ
 ဘူမိံ ဝိလေခဟိ ဘိန္ဒုတိတိ ဖာလော။ (သဒ္ဓနီတိ)။ ဖာလတိ
 ပထဝီ ဝိနာသေတိတိ ဖာလော။ (ဂဠုန်ပျံ)။ ထွန်သွားရ
 စေ။ ပါဇေန္တိ အနေနာတိ ပါဇနံ၊ နှင်တံရစေ။ ယုဇ္ဇတဗ္ဗန္တိ
 ယုဂံ၊ ထမ်းပိုးရစေ။ တိဏဉ္စ ကဠုဉ္စ ဝိနာသေ တွာ ဂတန္တိ
 ပပတ္တန္တိတိ နဂ်လံ။ (ဂဠုန်ပျံ)။ ဘူမိနဂ်မနဂ် ကရောတိတိ
 နဂ်လံ (အဘိဓာန်ဋီကာ)။ ၎င်းတို့ကိုရှု၍ ဖာလ၊ ထွန်သွား။
 ပါဇန၊ နှင်တံ။ ယုဂံ၊ ထမ်းပိုး။ နဂ်လံ၊ ထွန်တုံး-ဟု ယောဇနာ
 အပ်၏။

ဣမိနာ ပါဠေန၊ ဤကသိဥပကာရဏဘဏ္ဍံ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ဖြင့်။
 ပါဠိယံ၊ ၌။ ဗီဇဘတ္တမေဝ၊ မျိုးစေ့ထမင်းကိုသာလျှင်။ နိဒဿနဝသေန၊
 နိဒဿနနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဝဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊
 ကိ။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (နှာ-၃၀၅) သက္ခိကရဏပဏ္ဏာရောပနနိဗန္ဓနံ၊ အသိ
 သက်သေပြုခြင်း ထန်းရွက်စသည်၌ ကမ္မဿာစာချုပ် ရေးတင်ခြင်းဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း
 သည် (ဝါ) အသိသက်သေ မျက်မှောက်၌ထားခြင်း ခေါင်းစက္ကူစာရွက်၌
 ရေးတင်ခြင်းဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းသည်။ ဝနိယာ၊ အတိုးအပွားနှင့် (ထည့်။) သဟ ဝါ၊

၁၆၀

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၅-ကုဋ္ဌဇာတ]

တကွလည်းကောင်း။ ဝိနာ၊ ဝါ၊ ကင်း၍လည်းကောင်း။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဂဟေ-
 တုကာမဿ၊ ယူခြင်းငှာ အလိုရှိသောသု၏။ ဒါနေ၊ ပေးခြင်း၌။ ဟောတီ၊ ၏။
 ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ဣမ၊ ဤဘုရင်မင်းမြတ်သည် လယ်ထွန်ယောက်ျား
 ကုန်သည်တို့အား ပေးကမ်းချီးမြှောက်ရာ၌။ တဒုဘယမ္ပ၊ ဆိုအသိသက်သေ
 ပြုခြင်း၊ ထန်းရွက်စက္ကူ၊ ပုရပိုက် စသည်၌ စာချုပ်ရေးတင်ခြင်း နှစ်ပါးစုံသည်
 လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကဿ၊ မူကား။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အဂ္ဂဟေတုကာမတ္တာ၊
 ပြန်၍ယူခြင်းငှာ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တဿ၊
 ကြောင့်။ သက္ကိံ အကဘူတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ သက္ကိကရဏပဏ္ဏာရောပနာနိ ဝဇ္ဇိယာ သဟ
 ဝိနာ ဝါ ပုန ဂဟေတုကာမဿ၊ ဣမ ပန တံ နတ္ထိတိ အာဟ သက္ကိံ
 အကဘူတိအာဒိ-ဟု ဖွင့်၏။ နီးနှော၍ယူ။]

တေန၊ ကြောင့်။ မူလဇေဇ္ဇဝသေနာတိ၊ ဝသေန-ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သက္ကိန္တိ၊ ကား။ တဒါ၊ ထိုပေးသော
 အခါ၌၊ ပစ္စက္ခကဗ္ဗနံ၊ မျက်မှောက်ရှိသောသုကို။ ပဏ္ဏေ အနာရောပေတောတိ၊
 ကား။ တာလာဒိပဏ္ဏေ၊ ထန်းရွက် အစရှိသော သစ်ရွက်၌။ ယထာစိန္တံ၊
 အလေ့အကျက်အားလျော်စွာ။ လိခနဝသေန၊ ရေးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနာ-
 ရောပေတွာ၊ မတင်မူ၍။ အညတ္ထ၊ တပါးကုန်သော ဈေးတို့၌ (ဝါ) တ
 ပါးသောအရာ၌။ ပါဘတသဒ္ဓေ၊ သည်။ ပဏ္ဏကာရေပိ၊ လက်ဆောင်၌လည်း။
 ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣမ ပန။ ဤပါဠိတော်၌ကား (ဝါ) ဤအရာ၌ကား။ ဘဏ္ဍ-
 မူလေယေဝ၊ ဘဏ္ဍာရင်းဥစ္စာ၌သာလျှင် (ဝါ) ဘဏ္ဍာဖိုး၌သာလျှင်။ ဝတ္တတိ၊
 ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဘဏ္ဍမူလဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘဏ္ဍမူလံ၊ ဘဏ္ဍာရင်းဥစ္စာသည် (ဝါ)
 ဘဏ္ဍာအရင်းအနှီးဥစ္စာသည်။ ဧတေန ဘဏ္ဍမူလေန၊ ဖြင့်။ ပကာရတော၊
 အပြားအားဖြင့်။ ဥဒယဘဏ္ဍာနိ၊ ဖြစ်ပွားကုန်သော ဥစ္စာဘဏ္ဍာတို့ကို။
 အာဘရတိ သံဟရတိ၊ ကောင်းစွာဆောင်တတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊
 ကြောင့်။ ပါဘတံ၊ မည်၏။ ဥဒယနတော၊ ဖြစ်ပွားသောဥစ္စာမှ။ ပဂေဝ၊
 ရှေးဦးစွာကပင်လျှင်။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်သည်တည်း။ ပါဘတံ၊ ဖြစ်ပွား
 သောဥစ္စာမှ နှေးဦးကပင်လျှင် ဆောင်အပ်သည်။ ဣတိ သို့။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါ
 ကို လိသောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ ပကာရတော ဘဏ္ဍာနိ အာဘရတိ သမ္ပရတိ
 ပရိဝယတိ ဧတေနာတိ ပါဘတံ၊ ဘဏ္ဍမူလံ-ဟု ဖွင့်၏။]

ပန၊ ပါး (ဝါ) ပဏ္ဏာကာရ ဝါစက ပါဘတသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကိုပြဦးအံ့။
 ပဏ္ဏာကာရော၊ လက်ဆောင်သည်။ တံ တဒတ္ထံ၊ ထိုထိုအကျိုးကို။ ပတ္တေန္တေ-
 ဟံ၊ တောင့်တကုန်သော သူတို့သည်။ အာဘရိယတေ၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတံ
 ဣမိနာ ဝစနတ္တေန၊ ကြောင့်။ ပါဘတံ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယံ ပ သဒ္ဓေါ၊
 ဤ ပ သဒ္ဓါသည်။ ပတ္တနတ္ထဒဇာတကော၊ တောင့်တခြင်းအနက်ကို ထွန်းပြ
 ထတ်၏။

ယထာဟာဒိ အာဒိနာ၊ ယထာဟ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဘတသဒ္ဓဿ၊
 ၏။ မူလဘဏ္ဍတ္တတံ၊ မူလဘဏ္ဍာ အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ စူဠသေဋ္ဌိ-
 ဇာတကပါဌေန၊ စူဠသေဋ္ဌိ ဇာတ်ပါဌ်ဖြင့်။ သာဓေတံ၊ ပြီးစေ၏။ တတြ တိဿံ
 ဂါထာယံ၊ ထိုဂါထာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌ-
 ကထာတည်း။ အပ္ပကေနာပိတံ၊ ကား။ ထောကေနပိ ပရိတ္တကေနပိ၊ အနည်း
 ငယ်လည်းဖြစ်သော။ မေဓာဝိတံ၊ ကား။ ပညဝါ၊ ပညာရှိသော။ ပါဘတေ-
 နာတံ၊ ကား။ ဘဏ္ဍမူလေန၊ ဘဏ္ဍာရင်းဖြင့် (ဝါ) ဘဏ္ဍာအရင်းအနှီး
 ဥစ္စာဖြင့်။ ဝိစက္ခဏောတံ၊ ကား။ ဝေါဟာရကုသလော၊ ဝယ်ခြင်း
 ရောင်းခြင်း၌ လိမ္မာသောသူသည်။ သမုဋ္ဌာပေဟိ အတ္တာနန္တံ၊ ကား။ မဟန္တံ၊
 များစွာသော။ ဓနုဉ္စ၊ ဥစ္စာကို လည်းကောင်း။ ယသဉ္စ၊ အခြံရံ
 ကိုလည်းကောင်း။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထိုများသော ဥစ္စာအခြံ
 အရံ၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သဏ္ဌာပေတံ ပတိဋ္ဌာပေတံ၊ တည်စေ၏။ ယထာ
 ကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အဏံ၊ အနည်းငယ်သော။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။
 သန္ဓမံ သန္ဓမန္တော၊ နှုတ်ခမ်းလေဖြင့်မှုတ်ပွားစေသကဲ့သို့တည်း။ ပဏ္ဍိတော၊
 ပညာရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပရိတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော။ အဂ္ဂိံ၊ မီးကို။
 အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဂေါမယစုဏ္ဏာဒီနိ၊ နွားချေးမှုန့်အစရှိသည်တို့ကို။
 ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်ပြီး၍။ မုခဝါတေန၊ ခံတွင်းလေဖြင့် (ဝါ) နှုတ်ခမ်းလေဖြင့်။
 မေန္တော၊ မှတ်သည်ဖြစ်၍။ သမုဋ္ဌာပေတံ ဝဇေတံ ယထာ၊ ပွားစေသကဲ့သို့။
 မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓံ၊ မီးပုံကြီးကို။ (ခန္ဓသဒ္ဓါ ပညတ္ထ)၊ (ဝါ) မီးအစု
 ကို(ခန္ဓသဒ္ဓါ ရာသဋ္ဌ)။ ကရောတိ ယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာ
 လျှင်။ ပဏ္ဍိတော၊ သေခ။ ပုရိသော၊ သည်။ ထောကမ္ပိ၊ အနည်းငယ်လည်း
 ဖြစ်သော။ ပါဘတံ၊ အရင်းအနှီးဥစ္စာကို။ လတိတွာ၊ ရ၍။ နာနာဥပါယေဟိ၊
 အထူးထူးသောဥပါယ်တံမျှတို့ဖြင့် (ဝါ) အထူးထူးသော အကြောင်းဥပါယ်တို့
 ဖြင့်။ ပယောဇေတွာ၊ ယှဉ်ပြီး၍။ ဓနုဉ္စ၊ ဥစ္စာကို လည်းကောင်း။ ယသဉ္စ၊
 အခြံအရံကိုလည်းကောင်း။ ဝဇေတံ၊ ပွားစေ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝဇေတွာ

စ၊ ပွားစေပြီး၍လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသေဋ္ဌေးအရာ၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ။ သေဋ္ဌေးအရာ၌ တည်စေ၏ (ဝါ) သေဋ္ဌေးအရာ၌ ဖြစ်စေ၏။ ဝါပန၊ တနည်းကား။ နေဿ၊ ဥစ္စာ၏။ တာယ ဝေ မဟန္တတာယ၊ ထိုသို့ များသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ သေဋ္ဌေးအရာ၌ဖြစ်စေ၏(ဝါ) သေဋ္ဌေးအရာ၌တည်စေ၏။ အဘိညာတံ ပါဝနံ၊ လောက၌ ကျော်စော ထင်ရှားသည်ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား၊ အဋ္ဌကထာ။ စူဠသေဋ္ဌိဇာတ် အဋ္ဌကထာတည်း။

[၎င်းအဋ္ဌကထာ၌ တာယ ဝေ ဥပ္ပန္နနေဿ မဟန္တတာယဟု ပါ၍ ရှိ၏။ ဝါ ပနသဒ္ဓါ မပါ။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဓါ ပါ၏။ သတိပြု။]

ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သည်တည်း။ ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ပေးအပ်သည်။ မာသေ မာသေ၊ လတိုင်းလတိုင်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးအပ်သည်တည်း။ မာသိကံ၊ လတိုင်းလတိုင်း ပေးအပ်သည်။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အနုပေါသထိကာဒိနိ၊ ဥပုသ်နေ့မဟုတ်သောနေ့၌ ပေးလှူခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏှာတိ၊ ၏။ တဿ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုထိုယောက်ျားအား။ ကုသလာနုရူပေန၊ လိမ္မာသည်အားလျော်သဖြင့် (ဝါ)စွာ။ ကမ္မာနုရူပေန၊ ပြုအပ်သောအမှုအားလျော်သဖြင့် (ဝါ)စွာ။ သူရတာဝါနုရူပေန၊ ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်အားလျော်သဖြင့်(ဝါ)စွာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒန္တတော၊ ဒွန်ပုဒ်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သုယုမာနော၊ ကြားအပ်သော။ အနုရူပသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလကမ္မသူရတာဝါနုရူပေန-ဟူသောပုဒ်၌။ ဆေကတာဝါနုရူပတာ၊ လိမ္မာသည်အားလျော်သည်၏အဖြစ်သည်။ ကုသလာနုရူပံ၊ မည်၏။ ကတ္ထဝိ၊ အချို့သော ပေတို့၌။ ကုလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သော စ၊ ထိုကုလသဒ္ဓါသည်လည်း။ ဇာဏုသောဏိအာဒိကုလာနမိဝ၊ ဇာဏုသောဏိပုဏ္ဏားအစရှိကုန်သောအမျိုးတို့၏သို့။ ကုလာနုရူပမ္ပိ၊ အမျိုးအားလျော်စွာလည်း။ ဒါတဗ္ဗတော၊ ပေးအပ်သောကြောင့်။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ သေနာပစွာဒိဌာနန္တရံ၊ သေနာပတိအစရှိသောရာထူးကို(ဝါ) စစ်သူကြီးအစရှိသောရာထူးကို။ ဣမိနာ ပါဌေန၊ ဤကုသလကမ္မသူရတာဝါနုရူပေန အစရှိသောပါ၌ဖြင့်။ သတ္တဝေတနံ၊ ထမင်းရိက္ခာလစာကို။ နိဒ္ဒိဌမတ္တံ၊ ညှန်းပြကာမျှတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သကကမ္မပသုတတ္တာ စ၊ မိမိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော လယ်ထွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းအစရှိကုန်သော အမှုကိစ္စတို့၏ လေ့ကျက်

သုတ္တံ

မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ

၁၆၃

အပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုပဒ္ဒဝတ္ထာ ၈။ နှိပ်စက်တတ်သောဘေးရန်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း (၎င်းဟိတ်နှစ်ခုကို ဥယျုတ္တာ ဗျာဝဋ္ဌာ-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်စပ်)။ နေဓညာနံ၊ ဥစ္စာ စပါးတို့၏။ ရာသိကော ရာသိကာရဘူတော၊ အစုအပုံဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်၍ဖြစ်သည်။ (နှာ-၃၀၆) ခေမေန ဌိတာတိ၊ ကား။ အနုပဒ္ဒဝေန၊ နှိပ်စက်တတ်သော ဘေးရန်မရှိသဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ တေန၊ ကြောင့်။ အဘယာတိ၊ အဘယာ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကုတောစိပိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော ခိုးသူစသည်မှလည်း (ဝါ) ကြောင့်လည်း။ ပဝတ္ထာ၊ ကုန်သော(လည်း)။ ဘယဟိတာ၊ ဘေးမှ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဘယာ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။ မောဒါ မောဒမာနာတိ၊ ကား။ မောဒါယ၊ ဝမ်းမြောက်သဖြင့်။ မောဒမာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သောမနဿေနဝ၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သဖြင့်သာလျှင်။ မောဒမာနာ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ သံသန္ဓနမတ္ထေန၊ နှီးနှောကာမျှဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္မောဒိ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှီးနှော၏။ ဣတိ အာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌ်တို့၌။ မုဒသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သံသန္ဓနေပိ၊ နှီးနှောခြင်း၌လည်း။ ပဝတ္ထတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အညေ၊ တစ်ပါးကုန်သောသူတို့သည်။ မောဒါ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အပရေပိ၊ တစ်ပါးကုန်သော သူတို့သည်လည်း။ မောဒမာနာ၊ ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ မောဒါ၊ မောဒမာနာ ဟူသောပုဒ်၏အနက်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အညမညံ ပမုဒိတစိတ္တာတိ၊ စိတ္တာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အသညောဂေပိ၊ သံယုဂ်ကင်းသော်လည်း။ ဝတ္တိစ္ဆာယေဝ၊ ဝတ္တိစ္ဆာစကား၌သာလျှင်။ ဝုဒ္ဓိ၊ အာဝုဒ္ဓိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ပါဌော၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဒ္ဓဇိတဘာဝန္တိ၊ ကား။ သမိဒ္ဓဝေပုလ္လဘာဝံ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်ကို။

မဟာဝိဇိတရာဇယညကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

စတုပရိက္ခာပဝဏ္ဏနာ

၃၃၉။ ယေ ခတ္တိယာဒယော၊ အကြင်မင်းမျိုး အစရှိကုန်သောသူတို့သည်။
 တသ္မိံ တသ္မိံ ကိစ္စေ၊ ထိုထိုအမှုကိစ္စ၌။ အနုယန္တိ အနုဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်
 တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ခတ္တိယာဒယော၊ တို့သည်။
 အနုယန္တာ၊ မည်ကုန်၏။ တေယေဝ၊ ထိုအနုယန္တာတို့သည်ပင်လျှင်။ အာနု
 ယန္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ပုဒ်တို့ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား-
 အနုဘာဝေါ ဝေ အနုဘာဝေါတိ ယထာ၊ အနုဘာဝေါ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့
 တည်း။ အာနုယုတ္တာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယေ ခတ္တိယာဒယော၊ တို့သည်။ တသ္မိံ တသ္မိံ ကိစ္စေ၊ ၌။
 အနုယုတ္တန္တိ၊ အားထုတ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။
 တေ ခတ္တိယာဒယော၊ တို့သည်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အာနုယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။
 (ဝုတ္တနယေန-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အာနုယုတ္တာ ဝေ အာနုယုတ္တာ-ဟူသော ဝစနတ္ထ
 ကံပြုသည်)။ အဿာတိ၊ ကား။ ရညော၊ မဟာဝိဇိတမင်း၏။ တေတိ၊ ကား။
 အာနုယန္တ ခတ္တိယာဒယော၊ ထိုထိုအမှုကိစ္စ၌ အစဉ်လိုက်ကုန်သော မင်းအစရှိသူ
 တို့သည်။ တေ၊ ဤပေးလှူပူဇော်ရာ၌။ အဓမ္မ၊ ငါတို့ကို။ ဗဟိ ကရောတိ၊ အပပြု
 ၏။ ဣတိ မနသိကတာ၊ ၍။ အတ္တမနာ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကုန်သည် (ဝါ)
 မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်။ (သဒ္ဓတ္ထ)။ န တဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ နိဗန္ဓဝိပုလ္လာယ၊
 အစဉ်မပြတ် ပြန့်ပြောခြင်းငှာ။ အာဂမော၊ လာသော။ ဂါမော၊ ရွာသည်။
 နိဂမော၊ နိဂုံးမည်၏။ ဝိဝဇ္ဇိတ မဟာအာယော၊ အထူးအားဖြင့် ပွားသော
 များသောအခွန်ရှိသော။ မဟာဂါမော၊ ရွာကြီးတည်း။ ဣတိ သို့၊ အာစရိ-
 ယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

[ဒ္ဓိကာဟောင်း၌ နိဗန္ဓဝိပုလ္လာဂမော ဂါမော၊ နိဂမော ဝိဝဇ္ဇိတ-
 မဟာအာယော မဟာဂါမောတိ အတ္ထော-ဟုဖွင့်၏။ (၎င်းအနက်ကား)
 နိဗန္ဓဝိပုလ္လာဂမော။ အစဉ်မပြတ် ပြန့်ပြော၍လာသော ရွာသည်။
 ဂါမော၊ မည်၏။ ဝိဝဇ္ဇိတမဟာအာယော၊ အထူးအားဖြင့် (ဝါ)
 အထူးထူး အပြားပြားသောအားဖြင့် ပွားသော များသော အခွန်
 ရှိသော ရွာသည်။ နိဂမော၊ နိဂုံးမည်၏။ မဟာဂါမော၊ ရွာကြီးတည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဤသို့ယောဇနာ မတူကြ၊
 နီးနှော၍ယူ]။

အပါကာရပရိက္ခေပေါ၊ တံတိုင်းအခြံအရံမရှိသော။ သာပဏော၊ အိမ်ဈေး
 ရှိသော။ ဂါမော၊ ရွာသည် (ထည့်)။ နိဂမော၊ မည်၏။ သပါကာရာပဏံ။
 တံတိုင်းအိမ်ဈေးရှိသော။ ဂါမံ၊ သည်။ နဂရံ၊ မြို့မည်၏။ တံတဗ္ဗိပရိတော၊
 ထိုထို မြို့နိဂုံးမှပြန်သောအားဖြင့်။ ဂါမော၊ ရွာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိနယဒ္ဓိကာ-
 သု၊ ဝိနည်းဋီကာတို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။
 ဂဿန္တိ မဒန္တိ၊ ရာဂဖြင့်ယစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ရာဂဖြင့် ယစ်ရာ
 ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော ပဒေသော၊ သည်။ ဂါမော၊ မည်၏။ သေဝ၊
 ထိုရွာသည်သာလျှင်။ ပါကဇ္ဇော၊ ထင်ရှားသည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်အံ့။ အတိရေကော၊ လွန်သော။ ဂါမော၊ ရွာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတ္တံ၊
 ကို။ ကတော၊ ၍။ နိဂမော နာမ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤ
 နိဂမော-ဟူသောပုဒ်၌။ နိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘုသတ္တော၊ ဘုသသဒ္ဓါ၏အနက်
 ရှိ၏။ ပညာသဒ္ဓတ္တာ စ၊ ထင်ရှားခြင်းအနက်ကိုဟောသော ပညာသဒ္ဓါ၏အနက်
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း [ဆဋ္ဌမုဋ္ဌ-သညာသဒ္ဓတ္တာ စ-ဟု ပါဠိရှိ၏]။
 ရသော၊ နိဟူသောပုဒ်၌ ဤ ဒီသကို ဣရဿပြုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဇနပဒဇ္ဈော၊ ဇနပဒပုဒ်၏အနက်ကို။
 ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ သာမ္ဗာမစ္စော သခါ ကောသော၊
 ဒုဂ္ဂဉ္စ ဝိဇီတံ ဗလန္တိ၊ ဗလံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တာသု၊ အဘိဓာန်၌ ဆိုအပ်ကုန်သော။
 သတ္တသု၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ရာဇပကတိသု၊ မင်း၏ ဖွယ်ရာသဘောတို့တွင်။
 ရညော၊ မင်း၏။ တဒဝသေသာနံ၊ ထိုသာမိမှ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ ဆန္တံ၊
 ခြောက်ပါးတို့၏။ ဝဝောန၊ ဖြင့်။ ဟိတသုခါဘိဝုဒ္ဓိ၊ စီးပွားချမ်းသာ၏ အလွန်
 တိုးပွားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ သာမ္ဗာမစ္စော သခါ ကောသော၊ ဒုဂ္ဂဉ္စ ဝိဇီတံ ဗလံ။
 ရဇ္ဇင်္ဂါနီတိ သတ္တေတေ၊ သိယံ ပကတိယောပိ စ-ဟူသော
 အဘိဓာန်ပါဠိကို အပြည့်အစုံ ထည့်လိုက်သည်။

(အနက်ကား) သာမိ၊ ပြည့်ရှင်မင်းလည်းကောင်း (ဝါ)တိုင်းပြည်ကို အစိုး
 ရသောမင်းလည်းကောင်း။ အမစ္စော၊ အမတ်လည်းကောင်း။ သခါ၊ အဆွေ
 ခင်ပွန်း လည်းကောင်း (ဝါ) မဟာမိတ်မင်း လည်းကောင်း။ ကောသော၊
 သဏ္ဌာ ကျီကြလည်းကောင်း။ ဒုဂ္ဂဉ္စ၊ တောင်၊ ရေ၊ သစ်ပင်အစရှိသည်တို့ဖြင့် သွား
 လာခက်သော မြို့လည်းကောင်း (ပဗ္ဗတောဒကရုက္ခာဒီဟိ ဒုဂ္ဂမံ ပုရံ ဒုဂ္ဂံ-ဟူသော
 အဘိဓာန်ဋီကာနှင့်အညီတည်း)။ ဒုဂ္ဂဉ္စ၊ ခံတပ်ကတုတ်လည်းကောင်းဟု (အချို့
 ဆရာတို့ ယောဇနာကြကုန်၏)။ ဝိဇီတံ၊ တိုင်းပြည်နိုင်ငံလည်းကောင်း (ဝါ)

ဇနပုဒ်ရှိသောမြေလည်းကောင်း။ (ဝိဇီတံ ဇနပဒဝတိဘူမိ-ဟူသော အဘိဓာန် ဋီကာနှင့်အညီတည်း)။ ဗလံ၊ စစ်ဗိုလ်ပါလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတ သတ္တ၊ ဤခုနစ်ပါးတို့သည်။ ရဇ္ဇင်္ဂါနိ၊ တိုင်းပြည်၏အင်္ဂါတို့သည်။ ပကတိယောပိ စ၊ တိုင်းပြည်၏ သဘောတို့သည်လည်း (ဝါ)တိုင်းပြည်၏ ဖွယ်ရာသဘောတို့သည် လည်း။ သိယံ၊ ဖြစ်ကုန်၏ (ဤသို့ပြည်၏ အင်္ဂါသရုပ်ပြဂါထာ၌ ယောဇနာ)။ အနုယန္တာဒယော၊ ထိုထိုမင်း၏ အမှုကိစ္စကို အစဉ်လိုက်ကုန်သော သူတို့သည်။ တဒေကသေသာ စ၊ ထိုပြည်၏ အင်္ဂါတစ်ခု အကြွင်းတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယံ တုမ္ဘာကန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ တဒေကဒေသာ စ အနုယန္တာဒယော-ဟု ဆို၏။ ဋီကာဟောင်းဆရာသည် အနုယန္တာဒယော-ဟူသည် အမစ္စသခါပင် လျှင်တည်း။ ထိုအမစ္စ သခါ-ဟူသည်လည်း ပြည်၏အင်္ဂါ ခုနစ်ပါးတွင် တစိတ်ပင်တည်းဟု ရည်၍ တဒေကဒေသာ စ-ဟု ဆိုဟန်ရှိသည်။ ဋီကာသစ်ဆရာသည် အနုယန္တာဒယော-သည် ပြည်၏ခုနစ်ပါးအင်္ဂါမှ တစ်ပါး အကြွင်းကိုရည်၍ တဒေကသေသာ စ-ဟု ဆိုအပ်ဟန်ရှိသည်။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

ယေ၊ အကြွင်းသူတို့သည်။ တံတံကိစ္စေသု၊ ထိုထိုမင်း၏ အမှုကိစ္စတို့၌။ ရညာ၊ မင်းနှင့်။ အမာ သဟ၊ တကွ။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ အမစ္စာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ အမာ-ဝါသိတံအာဒိသု ဝိယ၊ အမာဝါသိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ သမ-ကိရိယာယ၊ တူမျှသော ကြံယာ၌။ အမာတိ ပဒံ၊ အမာ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဗျယပဒံ၊ အဗျယနိပါတ်ပုဒ်တည်း (ဝါ) လိင်သုံးပါး၊ ဝိဘတ်ခုနစ်သွယ်တို့ ဖြင့် မပျက်ကောင်းသော နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ စပစ္စယေန၊ စပစ္စည်းဖြင့်။ တဒ္ဓိ-တသိဒ္ဓိ၊ တဒ္ဓိတ်ဖြင့်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နေရုတ္တိကာ၊ သဒ္ဓါ တတ်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ရဇ္ဇင်္ဂါစ-ဝေါသာသနကာလေ၊ တိုင်းပြည်၏ အမှုကိစ္စကို စီရင်သောအခါကာလ၌။ တေ အမစ္စာ၊ ထိုအမတ်တို့သည်။ ရညာ၊ မင်းသည်။ ပိယာ စ၊ ချစ်အပ်ကုန် သည် လည်းကောင်း။ သဟပဝတ္တနကာ စ၊ မင်းနှင့် အတူတကွ ဖြစ်တတ်ကုန် သည် လည်းကောင်း။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တဇာတံ၊ ဤသို့ သော အနက်သဘောကို။ ပိယသဟာယကာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။ ရညော၊ ၏။ ပရိသတိ၊ ပရိသတ်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်သည်

သုတ္တံ]

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၁၆၇

တည်း။ ပါရိသဇ္ဇာ၊ မင်း၏ ပရိသတ်၌ ဖြစ်သည်။ ပန၊ ပါး။ တေ၊ ထိုမင်း၏ ပရိသတ်တို့သည်။ ကေ၊ အဘယ်တို့နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 သေသာ (နာ-၃၀၇) အာဏတ္ထိကာရကာတိ၊ ကာရကာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာဝုတ္တာနယုတ္တာဒတ္ထိယာဒိဟိ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော မင်း၏ အမှုကိစ္စ၌ ယှဉ်တတ်ကုန်၊ အားထုတ်တတ် ကုန်သော ငင်းမျိုး အစရှိသည်တို့မှ။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ ရညော၊ ၏။ အာဏာကရာ၊ အာဏာကို လိုက်နာတတ်ကုန်သော သူတို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ အာဏတ္ထိကာရဏ- ဟူသော ပုဒ်၏ အနက် တည်း။ ဒေယျဓမ္မေ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ အာနုဘာဝ သမ္ပတ္တိယာ စ၊ တန်ခိုးအာနုဘော်၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ လည်းကောင်း။ ပရိဝါရ- သမ္ပတ္တိယာ စ၊ အခြံအရံ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏လည်းကောင်း။ အဘာဝေ၊ မရှိသည် ရှိသော်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော အလှူကို။ ဒါတုံ၊ ပေးလှူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း (ဝါ) မစွမ်းနိုင်။ ဝုဒ္ဓကာလေ စ၊ ကြီးရင့်သော ကာလ၌လည်း။ တာဒိသနံ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော (ဝါ)ထိုသို့ ပေးလှူ ခြင်း သဘောမရှိကုန်သော။ ရာဇနံ၊ တို့၏။ တဒုဘယံ၊ ထိန္ဒစ်ပါးစုံသော အာနုဘာဝသမ္ပတ္တိ၊ ပရိဝါရသမ္ပတ္တိသည်။ ဟာယတေဝ၊ ယုတ်သည်သာလျှင် တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဒေယျဓမ္မေ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ပဂေဝ ပါ ဧဝ၊ အဘယ်သို့ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ ဒေယျဓမ္မသိဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဒေယျဓမ္မသိဉ္စိ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည်။ အသတိ စ၊ မရှိသော်လည်း ကောင်း။ မဟလ္လကကာလေ စ၊ အသက်ကြီးရင့်သော ကာလ၌သော်လည်း ကောင်း (ဝါ) အရွယ်ကြီးသော ကာလ၌ သော်လည်းကောင်း။ ဒါတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း (ဝါ) မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ ပုဒ်ကိုယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဧတေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာကာရဏဒ္ဒယေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကြောင့်။ အနုမတိယာတိ၊ ကား။ အနုဇာနနေန၊ ခွင့်ပြုခြင်းဖြင့် (ဝါ) လျော်စွာ သိစေ ခြင်းဖြင့်။ ပက္ခာတိ၊ ကား။ သပက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ယညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏။ အင်္ဂဘူတာ၊ အကြောင်းအင်္ဂါ ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ယေ သမ္ဘာရာ၊ အကြင် အဆောက်အဦတို့သည်။ ယညံ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ ပရိကရောန္တိ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။

ပရိက္ခရာ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္ဘာရာ၊ အဆောက်အဦတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ
 ၈၊ ထိုပရိက္ခရာ တို့သည်လည်း။ တဿ ယညဿ၊ ထိုယဉ်ပူဇော်ခြင်း၏
 အင်္ဂဘူတတ္တာ၊ အကြောင်းအင်္ဂါ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိဝါရာ ဝိယ၊ အခြံအရံ
 ကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဝါရာ ဘဝန္တိတိ၊
 ဘဝန္တိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ရထော
 တိအာဒိနာ၊ ရထော ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤပရိက္ခရာ-ဟူသောပုဒ်၌။
 အနုဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ နိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရထော သေတပရိက္ခရာရာ ။ပ။ အနိစ္စာ ပရိဝါရဏန္တိ၊
 ပရိဝါရဏံ-ဟူသော ပါဠိသည်။ သံယုတ္တမဟာဝဂ္ဂပါဠိ၊ သံယုတ်ပါဠိတော်
 မဟာဝဂ္ဂပါဠိတည်း။

(ဂါထာ-အနက်ကား) ရထော၊ အရိယာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်း ဟူသောရထား
 သည်။ သေတပရိက္ခရာရာ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ-ဟူသော ဖြူသော တန်ဆာရှိ၏။
 ဈာနက္ခော၊ ဈာန်ဖြင့်ပြီးသော ဝင်ရိုးရှိ၏။ စက္ကဝိရိယော၊ ဝီရိယတည်းဟူသော
 လှည်းဘီးစက်ရှိ၏။ ဥပေက္ခာ ဓုရသမာဓိ၊ တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည် ဖြစ်စေ
 အပ်သော သမာဓိတည်းဟူသော လှည်းဦးရှိ၏ (ဝါ) တကြမဇ္ဈတ္တပေက္ခာသည်
 ဖြစ်စေအပ်သော နှစ်ခုကုန်သော လှည်းသန်ဦးတို့၏ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်
 ဟည်းဟူသော သမာဓိရှိ၏။ အနိစ္စာ ပရိဝါရဏံ၊ အလိုမရှိတတ်သော
 အလောဘဟု ဆိုအပ်သော အခြံအရံရှိ၏။

[ဤကား ဂါထာ၏အနက်အကျဉ်း၊ အကျယ်ကို ဋီကာ ဖွင့်လှစ်
 သောနည်းဖြင့် သိအပ်၏။]

တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုရထော ဟူသောဂါထာ၌။ ရထောတိ၊ ကား။
 ဗြဟ္မယာနသညိတော၊ မြတ်သောယာဉ်ဟုမှတ်အပ်သော။ အဋ္ဌဂီကမဂ္ဂရထော၊
 အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော မင်္ဂတည်းဟူသော ရထားသည်။ သေတပရိက္ခရာရာတိ၊
 ကား။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာလင်္ကာရာ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလဟူသောတန်ဆာရှိ၏။
 သီလပရိက္ခရာရာတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဈာနက္ခောတိ၊
 ကား။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါး
 ကုန်သော။ ဈာနင်္ဂါနံ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဈာနမယအက္ခော၊
 ဈာန်ဖြင့်ပြီးသော ဝင်ရိုးရှိ၏။ စက္ကဝိရိယောတိ၊ ကား။ ဝီရိယစက္ခော၊ ဝီရိယ
 တည်းဟူသော လှည်းဘီးစက်ရှိ၏။ ဥပေက္ခာ ဓုရသမာဓိတိ၊ ကား။ ဥပေက္ခာ

သုတ္တံ]

အဋ္ဌပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၁၆၉

ဥပေက္ခာယ ဇနိတာ၊ ဥပေက္ခာသညံ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ရက်ကုန်သော။ ဓုရုနံ၊ လှည်းသန်ဦးတို့၏။ သမတာ၊ ညီမျှသည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သမာဓိရှိ၏။

[ဒိန္နံ ဓုရုနံ-ဟုပါဌ်ရှိ၏။ ဒိန္နံ ဓုရုနံ-ဟုရှိသောလျှင် ဒိန္နမ္ပိ ယုဂပ္ပဒေသာနံ သမတာတိ အတ္ထော-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်ညီမည်ဟုမှတ်။]

အနိစ္ဆာ ပရိဝါရဏန္တိ၊ ကား။ အလောဘော၊ အလောဘသည်။ သိဟစမ္မာဒီနိ ဝိယ၊ ခြင်္သေ့ရေ စသည်တို့ကဲ့သို့။ ပရိဝါရဏံ၊ အခြံအရံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[ယင်းဂါထာ၏အဖွင့် မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ကား ရထောတိ အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂရထော။ သီလပရိက္ခာရောတိ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာလင်္ကာရော။ ဈာနက္ခေတိ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တာနံ ပဉ္စန္ဒ ဈာနဂါနိ အဝသေသဇ္ဈာနမယအက္ခော။ စက္ကဝီရိယောတိ ဝီရိယစက္ခော။ ကာယိက စေတသိကသင်္ခါတာနိ ဒွေ ဝီရိယာနိ အယံ စက္ကာနီတိ အတ္ထော။ ဥပေက္ခာ ဓုရသမာဓိတိ ဓုရဿ သမာဓိဥပ္ပဇ္ဇနတော နတာကာရဿ အဘာဝေန ဒိန္နမ္ပိ ယုဂပ္ပဒေသာနံ သမတာတိ အတ္ထော။ အယံ ဟိ တဩဇ္ဈတ္ထုပေက္ခာ စိတ္တုပ္ပါဒဿ လိနုဒ္ဓစ္စဘာဝံ ဟရိတွာ ပယောဂမဇ္ဈတ္တေ စိတ္တံ ဌပေတိ၊ တသ္မာ ဣမဿ မဂ္ဂရထဿ ဓုရသမာ တိ ဝုတ္တာ။ အနိစ္ဆာ ပရိဝါရဏန္တိ ဗာဟိရကရထဿ သိဟစမ္မာဒီနိ ဝိယ ဣမဿာပိ အရိယမဂ္ဂဿ ရထဿ အလောဘသင်္ခါတာ အနိစ္ဆာ ပရိဝါရဏံ နာမ-ဟူ၍ ဖွင့်ပြ၏။ တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုရန် ရေးထည့်လိုက်သည်။]

စတုပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အဋ္ဌပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၃၄၀။ ဝုစ္စာမာနေဟိ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကုန်သော (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့ကုန်သော။ ဥဘတော သုဘတာဒီဟိ၊ ဥဘတောသုဘတ အစရှိကုန်သော။ ယသသတိ၊ ကား။ ပဉ္စဝိဓေန၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။ အာဏာဌပနသမတ္ထတာယာတိ၊ တာယ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ သဒ္ဓေါတိ၊ တေဿ၊ သဒ္ဓေါ-ဟူသောပုဒ်၏။ ဒါတာ ဒါနဿ၊ ပေးလှူအပ်သော ဒါန၏။

ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ပစ္စန္နဘောတိ၊ ခံစားရ၏ဟူ၍။ ပတ္တိယာသတိ၊ တောင့်တ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို၊ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ ဒါနဿာတိအာဒိ၊ ကို၊ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒါနေ သုရောတိ၊ ကား။ ဒါနသုရော၊ အသျှု၌ ရဲရင့်သော သူသည်။ ဒေယျဓမ္မေလှူဖွယ်ဝတ္ထု၌(ဝါ)လှူ အပ်သောသဘောရှိသောဝတ္ထု၌။ ဤသကမ္ပိ၊ စိုးစဉ်းမျှသည်း စဉ်းငယ်မျှလည်း(ဝါ)စိုးစဉ်အနည်းငယ်မျှလည်း။ သင်္ဂံ၊ ငြိကပ်ခြင်းကို (ဝါ) ငြိကပ်တယ်တာခြင်းကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍၊ မုတ္တဇာဂေါ၊ လွတ်လွတ် စွန့်ကြဲတတ်သောသူသည်။ ပန၊ ဆက်၍ ပြဦးအံ့။ ကမ္ဘာဝေါ၊ ထိုမုတ္တဇာဂ၏အဖြစ်ကို။ ကမ္မဿကတာညဏဿ၊ ကမ္မဿကတာညဏ်၏။ တိက္ခဝိသဒဘာဝေန၊ ထက်သည်၏အဖြစ်၊ သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ် အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကမ္မဿကတာညဏ် ၏။ တိက္ခဝိသဒဘာဝံ၊ ကက်သည်၏အဖြစ်၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေကုံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ။ သဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတော၊ ဆိုပြီး၍။ ဒါနသုရောတိ၊ ကူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ န သဒ္ဓါမတ္တေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ကမ္မဿကတာ၊ ကံသာလျှင် မိမိ ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ပစ္စက္ခမိဝ၊ မျက်မှောက်ကဲ့သို့။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ယံ ဒါနံ ဒေတီတိ၊ ကား။ ယံ ဒေယျဓမ္မံ၊ အကြင်လှူဖွယ်ဝတ္ထုကို။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါးအား။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ ၏။ တဿ ပတိ ဟုတောတိ၊ ကား။ တဗ္ဗိသယံ၊ ထိုဒါနဝတ္ထုလျှင်အာရုံရှိသော။ လောဘံ၊ ကို။ သုဋ္ဌု၊ ကောင်းစွာ။ အဘိဘဝန္တော၊ လွှမ်းမိုးနိုင်စက်သည်ဖြစ်၍။ တဿ၊ ထိုဒါနဝတ္ထု၏။ အဓိပတိ၊ အရှင်သည်။ (နာ-၃၁) ဟုတော ၍။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ ဝစနံ၊ ထိုဒါနပဘိ-ဟူသော စကားသည်။ ကာရဏော၊ စာရဝစနံ၊ အကြောင်း၏အမည်ကို အကျိုး၌ တင်စား၍ ဆိုသော စကားတည်း။ ပရတောပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဧသေ နယော၊ ဤနည်း ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တဗ္ဗိသယေန၊ ထိုဒါနဝတ္ထုလျှင်အာရုံရှိသော။ လောဘေန၊ လောဘသည်။ အနာကစ္ဆနိယတ္တာ၊ မဆွဲငင်အပ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ဒါသော၊ ကျွန်ုပ်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ န ဒေတိ၊ မပေးလှူ။ သဟာယော၊ အပေါင်းအဖော်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ န ဒေတိ၊ မပေးလှူ။

တဒေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဗျတိရေကတော စ၊ ဗျတိရိုက်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ အနုယတော စ၊ အလျော်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဝရိတော၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဒဿန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ယော ဟိတိ

သတ္တ

အဋ္ဌပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ

၁၇၁

အာဒိ၊ ကို၊ အာဟ၊ ဟိ သစ္စ၊ ဣ၊ ဤဒါနပတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ အန-
 ဓိပေတဿ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဒါသာဒိဒ္ဓယဿ၊ ဒါသ အစရှိသော ပုဒ်နှစ်ခု
 တို့၏ အပေါင်း၏။ ဗျတိရေကတော၊ ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ခါဒနိယဘောဇနိယာဒိသု၊ ခဲအပ်သော ခဲဖွယ်၊ စားအပ်သော စားဖွယ် အစရှိ
 သည်တို့တွင်။ မဓုရဿေဝ၊ ချိုမြိန် ကောင်းမြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်၏
 သာလျှင်။ ပဏိတတ္တာ၊ မှန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဓုရံ ဘုဉ္ဇတိတိ၊
 ဘုဉ္ဇတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ငါ။ ဝါ၊ ကား။ ဧတံ ပဒံ၊
 ထိုမဓုရံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ ညွှန်ပြကာမျှသာတည်း (ဝါ) နိဒဿန
 နည်းမျှသာတည်း။ ပဏိတံ၊ မှန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတိ၊
 သုံးဆောင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါသော၊ ကျွန်သည်။
 ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဒေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဏှာယ၊ ၏။ ဒါသဗျတံ၊ ကျွန်၏အဖြစ်
 သို့။ ဥပဂတတ္တာ၊ ကပ်ရောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဟာယော၊
 အပေါင်းအဖော်သည် (ဝါ) အဆွေခင်ပွန်းသည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဒေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ တဿ၊ ထိုအပေါင်းအဖော်၏ (ဝါ) အဆွေခင်ပွန်း၏။ ပိယဘာဝါ
 နိဿန္တေနတော၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်တည်း။ သာမိ၊
 အရှင်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ ဒေတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။
 တတ္ထ၊ ထိုပေးလှူရာ၌။ တဏှာဒါသဗျတော၊ ပဏှာ၏ကျွန်၏ အဖြစ်မှ။
 အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ငမာစေတွာ၊ လွတ်စေပြီး၍။ အဘိဘုယ၊ လွှမ်းမိုး
 နှိပ်စက်၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဝါဒထူးကို ပြဦးအံ့။
 အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ သာမိပရိဘောဂသဒိ-
 သာတိ၊ သဒိသာ-ဟူသော။ ယံ ဧတံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ
 ဝစနံကို။ တဏှာဒါသဗျံ၊ တဏှာ၏ကျွန်၏အဖြစ်ကို။ အတိက္ကန္တတာသမညံ၊
 လွန်သည်၏အဖြစ်သာမညကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စ၊ ၏။
 ခိဏာသဝဿ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါတရားရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။
 ပရိဘောဂေါ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်းသည်။ သာမိပရိဘောဂေါ-
 ဝိယ၊ သာမိပရိဘောဂမည်သကဲ့သို့ (ဝါ) အစိုးရသော သုံးဆောင်ခြင်း မည်
 သကဲ့သို့။ ခိဏာသဝဿော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ဒါနံ၊ ပေးလှူခြင်း
 သည်။ ဒါနသာမိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ ဥပပန္နော၊
 ကပ်၍ရောက်သည် (ဝါ) ပြည့်စုံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။ ဗစ္စာ၊
 နောက်၌ဖြစ်သော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုသာမိဘောဂသဒိသာ ဟေတုဿာယံ

သမိတပါပသမဏဗာဟိတပါပဗြာဟ္မဏာ၊ ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်
ရှိသော ရဟန်း၊ အပပြုအပ်ပြီးသော အကုသိုလ်ရှိသော ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ဥက္ကဋ္ဌ
နိဓဒ္ဒသေန၊ ဥက္ကဋ္ဌနိဓဒ္ဒသအားဖြင့် (ဝါ) အမြတ်ကို ညွှန်ပြသော အားဖြင့်။
တ္ထေ၊ ဤအရာ၌။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တသမဏဗာဟိ
မတ္တဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းအဖြစ်မျှသာ ဖြစ်သော ရဟန်း၊ ဇာတ်မျှသာ
ဖြစ်သောပုဏ္ဏားတို့ကို။ ကပဏာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ ကပဏ အစရှိသော သဒ္ဒါဖြင့်။
ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒုဂ္ဂတာတိ၊ ကား။
ဒုက္ကရံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ပြုအပ်သော။ ဇီဝိကံ၊ အသက်မွေးခြင်းသို့။
ဥပဂတာ။ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ ကသိရဝုတ္တိကာ၊ ပင်ပန်းငြိုငြင်စွာ
အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော သူဆင်းရဲဘို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဒလိဒ္ဓ
မနုဿာဟိ၊ မနုဿာဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။
ပထာဝိနောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဂါမိနော၊ ခရီးသွားသော သူတို့တည်း။ ဝဏိဗ္ဗကာ
တိ၊ ကား။ ဒါယကာနံ၊ ပေးလှူတတ်ကုန်သော သူတို့၏။ ဂုဏကိတ္တနဝသေန
စ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်း ပြောကြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။
ကမ္မဗလကိတ္တနမုနေ စ၊ ဒါနစေတနာကံ၏ အကျိုးကို ကြားခြင်းကိုအရင်းပြု
သဖြင့်လည်းကောင်း။ နဂ္ဂစရိယာဒယော သေယျတာပိ၊ အဝတ်မဆည်း
အချည်းနှီး ကျင့်ကုန်သော အစေလကတက္ကတုန်း အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ယာစကာ၊
တောင်းခံတတ်ကုန်သော သူတို့တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။
ယေ ဣဋ္ဌံ ဒိန္နန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ပြဦးအံ့။
တဒုဘယေနဝ၊ ထိုပေးလှူတတ်ကုန်သော သူတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ကြား
ခြင်း ဒါနစေတနာကံ၏ အကျိုးကိုကြားခြင်း နှစ်ပါးဖြင့်သာလျှင်။ ဒါနဿ၊ ၏။
ဝဏ္ဏထောမနာ၊ ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ယေ ဇနာ၊
အကြင်သူတို့သည်။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ တေ ဇနာ၊ တို့သည်။ ဝဏိဗ္ဗကာ
နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပသဟမတ္တန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။
ဝိဟိတဣလဒိဝသေန၊ ကောက်စပါးဆန် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊
၏။ သရာဝမတ္တန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ယာဂုဘတ္တာဒိဝသေန၊ ယာဂုထမင်း အစ
ရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သြဂါဟေတွာ၊ သက်ဝင်၍။ ပါတဗ္ဗတော၊
သောက်အပ်သောကြောင့်။ နဒိဟဋ္ဌာကာဒိနံ၊ မြစ်၊ တဘက်သည်ကန် အစ

ရှိသည်တို့၏။ သဗ္ဗသာဓာရဏံ၊ အယံစုံသောသုတ္တံနှင့် ဆက်ဆံသော။ တိတ္ထံ၊ ရေဆိပ်ကံ။ သြပါနံ၊ သြပါနဟူ၍ (ဣတိကျေ)။ ဝုစ္စတံ၊ ဆိုအပ်၏။ သြပါနမိဝ၊ ရေဆိပ်ကဲ့သို့။ ဘူတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သြပါန ဘူတော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဒပါနဘူတောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟုတောတိ၊ ကား။ ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သုတမေဝ သုတဇာတန္တိ ဣမာယ သံဝဏ္ဏနာယ၊ သုတဇာတံ-ဟူသော ဤသံဝဏ္ဏနာဖြင့်။ ဇာတသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ကောသဇာတန္တိ ယထာ၊ ကောသဇာတံ-ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ ကောသဇာတံ၊ ပိုးအိမ်(ဝါ)သန်လျက်အိမ်။ အနတ္တန္တရဝါစကတ္တံ၊ အနက် အထူးကို မဟောသည်၏အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

အတိတာဒိအတ္တစိန္တနသမတ္တတာ နာမ၊ အတိတ်အစရှိသော အကျိုးကို ကြံခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်မည်သည်ကို။ တဿ ရညော၊ ထိုမဟာဝိဇိတ မင်း၏။ အနုမာနဝသေန စ၊ နှိုင်းချိန်သော အနုမာနဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့် လည်း ကောင်း။ ဣတိကတ္တဗ္ဗတာဝသေန စ၊ ဤသို့ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ ဘုရားတို့၏သို့။ တတ္ထ၊ ထိုပေးလှူ ရာ၌။ ပစ္စက္ခဒဿိတာယ၊ မျက်မှောက်မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ န ဝေဒိ- တဗ္ဗာ၊ မသိအပ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အတိတေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့ ။တ္ထေ၊ ဤကောင်းမှု၏ အကျိုးကို ကြံရာ၌။ ပုညာပုညာနိသံသစိန္တနံ၊ ကောင်းမှု၏ အာနိသင်္ခမကောင်း မှု၏ အာနိသင်ကို ကြံခြင်းကို (နှာ-၃၀၉)။ ပကရဏာဓိဂတဝသေန၊ အရာ ဌာနကိုသိသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုညဿာတံ၊ ကား။ ယညပုညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဟူသော ကောင်းမှု၏။ ဒါယကစိတ္တမ္ပိတံ၊ ကား။ ဒါယကနံ၊ ပေးလှူတတ်ကုန်သော သူတို့၏။ ဝါ၊ ကား။ ဒါယကံ၊ ပေးလှူတတ်သော။ စိတ္တမ္ပိ၊ စိတ်သည်လည်း။ ဒါတုကမ္ပတစိတ္တမ္ပိ၊ ပေးလှူခြင်းငှါ အလိုရှိသော သူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော စိတ်သည်လည်း။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေသု အင်္ဂေသု၊ ဤအင်္ဂါတို့တွင်။ အနုတာဒယော၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ကြွယ်ဝ သည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည် (အနုတာ စသော ပဉ္စ သရုပ်ကို ပါဠိတော်၌ယူ)။ ယညဿ၊ ၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပရိက္ခာရာ၊ အခြံအရံ တို့သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်(ဝါ)ဖြစ်စေကုန်ဦး။ ကသ္မံ၊ မူကား။ တေဟိ၊ ထိုအနုတာ အစရှိကုန်သော ငါးပါးတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တဿ၊ ထိုယဇ် ပူဇော်ခြင်း၏။ အသိဇ္ဈနတော၊ မပြီးခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဝါကျတစ်ပါးကို

အားထုတ်ဦးအံ့။ သုဇာတတာ စ၊ မိဘနှစ်ဦးမှ ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်
 သည်လည်းကောင်း။ သုရူပတာ စ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 သည်လည်းကောင်း။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင် (ဝါ) ကထံ ကေန ကာရဏေန၊
 ကြောင့်။ ယညဿ၊ ၏။ ပရိက္ခာရော၊ အခြံအရံသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။
 ကဿ၊ မူကား။ တဒဘယေန၊ ထိုသုဇာတတာ၊ သုရူပတာ-ဟူသော နှစ်ပါးစုံ
 နှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ တံဿ ယညဿ၊ ၏။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်
 တည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊
 အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ ထို့၏။ ပရိက္ခာရ
 တာဝံ၊ အခြံအရံ၏အဖြစ်ကို။ အနုယတော စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဗျတိရေ-
 ကတော စ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒသေန္တော၊ ၍။ ဧတေ ဟိ ကိရာတိအာဒိ၊
 ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုပြဦးအံ့ (ဝါ) ကေစိဝါဒကို ပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအင်္ဂါရှစ်ပါးကို
 ပြရာ၌။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘူတာဒယော၊ ဥစ္စာပစ္စည်း ကြွယ်ဝသည်၏အဖြစ် အစရှိ
 ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ယညဿ၊ ၏။ ဧကံသတောဝ၊ စင်စစ်အား
 ဖြင့်သာလျှင်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
 တူ။ သုဇာတတာ စ၊ မိဘနှစ်ဦးမှ ကောင်းစွာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည် လည်း
 ကောင်း။ သုရူပတာ စ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်း
 ကောင်း။ ယညဿ၊ ၏။ ဧကံသတောဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။
 န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ တဒဘယံ၊ ထိုသုဇာတတာ၊
 သုရူပတာ နှစ်ပါးစုံသည်။ အနေကံသတောဝ၊ စင်စစ်မဟုတ်သောအားဖြင့်
 သာလျှင် (ဝါ) ကေန္တမဟုတ်သောအားဖြင့်သာလျှင်။ ယညဿ၊ ၏။ အင်္ဂံ၊
 အင်္ဂါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံကို။ ဒီပေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ အရူစိ
 သူစကဿ၊ မနှစ်သက်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ ကိရသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဂဟဏံ၊ ကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊
 ထိုကေစိဆရာတို့သည်။ အယံ ဒုဇ္ဇာတောတိ အာဒိဝစနဿ၊ အယံ ဒုဇ္ဇာတော
 ဤသို့အစရှိသော စကား၏။ အနေကံသိကတံ၊ ကေန္တမုချ မဟုတ်သည်၏
 အဖြစ်ကို။ မညမာနာ၊ မှတ်ထင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ တထာ၊ ထိုသို့သော အပြား
 အားဖြင့်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တယိဒံ တံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ ဆိုသော
 စကားသည်။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအယံ
 ဒုဇ္ဇာတော အစရှိသောစကားသည်။ သဗ္ဗသာဓာရဏဝသေန၊ အလုံးစုံသော

သုတ္တံနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အားဖြင့်။ ယညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏။ အင်္ဂဘာဝဒဿနံ၊ အင်္ဂါ၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုအင်္ဂါကိုပြဆို သော စကား၌။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ကုန်သော ဆရာတို့၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ပရိင်္ဂတက္ကော၊ အကြံသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ တဿာပိ၊ ထိုစောဒနာခြင်း၏လည်း။ အနဝကာသာ ဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ၊ အရမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဟောတိ၊ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဥဘတော သုဇာ- တော စသော စကားကို။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဟောတော်မူ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဒုတယသာဓာရဏဝသေနေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ သော သုဇာတတာ၊ သုရူပတာနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အနေကံသဟော၊ စင်စစ်မူချ မဟုတ်သောအားဖြင့်။ အင်္ဂဘာဝဿ၊ အင်္ဂါ၏ အဖြစ်၏ (ဝါ) ကို။ အဒဿနတော စ၊ မပြခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယိဒံ တံ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ အသာရံ၊ အနှစ်မရှိ။ (ပြန် လည်၍ စပ်)။

[ဋီကာဟောင်း၌ ဧတ္ထ စ ကေဝိ ယထာ အစုတာဒယော ယညဿ ကေသတော အင်္ဂါနိ။ န ဝေမာဘိဇာတတာ အဘိရူပတာ စာတိ ဒဿေတုံ ကိရသဒ္ဓဂ္ဂဟဏန္တိ ဝဒန္တိ။ အယံ ဒုဇ္ဇာတောတိ အာဒိဝစန- ဿ အနေကန္တိကတံ မညမာနာ။ တယိဒံ အသာရံ။ သဗ္ဗသာဓာရဏ ဝသေန ဟေသ ယညာရမ္ဘော စ။ တတ္ထ သိယာ ကေသဉ္စိ တထာ ပရိ- ဝိတက္ကောတိ တဿာပိ အဝဟရာဘာဝဒဿနတ္ထံ တထာ ဝုတ္တတ္တာ ဟု ဆို၏။ နှီးနှော၍ယူရန် ရေးထည့်လိုက်သည်။ ဋီကာနှစ်စောင်လုံး၌ ပင်လျှင် တတ္ထ သိယာ ဟူသော ဝါကျ၌ အဓိပ္ပါယ်အယူအဆ ခက်၏။ သဘော မိနိုင်ခဲ၏။ ဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆ၍ ယူအပ်၏။]

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤတေဟိ ကိရ စသော ပါဠိ၌။ ကိရသဒ္ဓေါ၊ ကို။ တဒါ၊ ထိုမင်းကို ပြောကြားသောအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏား၏။ စိန္တိတာကာရသုစနတ္ထော၊ ကြံစည်အပ်သော အခြင်းအရာကိုပြခြင်း အနက်ရှိဟူ၍ (ဣတိကျေ)။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အနေန ဗြာဟ္မဏေန၊ သည်။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ ဣမာနိပိ အဋ္ဌင်္ဂါနိ၊ ဤရှစ်ပါး ကုန်သော အင်္ဂါတို့သည်လည်း။ တဿေဝ ယညဿ၊ ထိုယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ သာလျှင်။ ပရိက္ခာရာ၊ အခြံအရံတို့သည်။ ဘာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာနိ၊

ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကိရသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုပရောဟိတ်
 ပုဏ္ဏား၏။ စိန္တိတာကာရော၊ ကြံစည်အပ်သော အခြင်းအရာသည်။ သူစိတော၊
 ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဝေမာဒိနီတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သမာတိနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။
 အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အယံ၊ ဤမင်းသည်။ ဝိရူပေါ၊ ဖောက်ပြန်သော သဘော
 ရှိ၏။ (တစ်နည်း) အယံ ဝိရူပေါ၊ ဤဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော
 သူသည်။ ကိတ္တကံ၊ အဘယ်မျှလောက်သော (ဝါ) အနည်းငယ်မျှလောက်
 သော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ဒဿတိ၊ ပေးလှူလတ္တံ့။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။
 ဝိပုဋ္ဌိသာရိ၊ နှလုံးမသာမယာသည်။ ဟုတူ၊ ။ ဥပစိန္တိဿတိ၊ အလှူကို
 ဖြတ်လတ္တံ့ (ပေယျာလကို ဖော်၍ ယောဇနာသည်)။ အယံ ဒလိဒ္ဓေါ၊ ဤ
 သူဆင်းရဲသည်။ အယံ အပ္ပေသက္ခော၊ ဤတန်ခိုးနည်းသော သူသည်။ အယံ
 အဿဒ္ဓေါ၊ ဤသဒ္ဓါတရားမရှိသော သူသည်။ အယံ အပ္ပဿုတော၊ အကြား
 အမြင် မရှိသောသူသည် (ဝါ) ကြားနာအပ်သော တရားမရှိသောသူသည်။
 အယံ န အတ္တည၊ ဤအကျိုးကိုမသိသောသူသည်။ အယံ န မေဓဝီ၊ ဤပညာ
 မရှိသောသူသည်။ ကိတ္တကံ၊ အဘယ်မျှလောက်သော။ ပ။ ဥပစိန္တိဿတိ၊ အလှူကို
 ဖြတ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ ပဒါနံ၊ ထိုပုဒ်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊
 ရေတွက်ခြင်းကို (ဝါ) ပေါင်း၍ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။

အဋ္ဌပရိက္ခာရဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

စတုပရိက္ခာရဒိဝဏ္ဏနာ

၃၄၁။ သုဗ္ဗံ ပဂ္ဂဏန္တာနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ သောဏဒဏ္ဍသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ
 သောဏဒဏ္ဍသုတ်၏ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒွသု၊ ကုန်သော။
 ဝိကပ္ပေသု၊ ဝိကပ်တို့တွင်။ ဒုတိယဝိကပ္ပံ၊ ဒုတိယဝိကပ်ကို။ နိသေဓေန္တော၊
 တားမြစ်လိုသည်ဖြစ်၍။ မဟာယာဂန္တိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့ (ဝါ) လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြဦးအံ့။ တေန၊ ထိုမဟာ
 ယာဂံ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ပုရောဟိတဿ၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏား၏။ သယမေဝ၊
 ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ကဋ္ဌစူဂ္ဂဟဏဇောတနေန၊ ထမင်းကော်၍ လှူသော
 ယောက်ချိုကို ကိုင်ခြင်းကို ထွန်းပြသဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ သဟတ္တာ
 သဟတ္တေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ ဒါနေ၊ ပေးလှူခြင်း၌။ ယုတ္တ
 ပယုတ္တတာ၊ အလွန်အားထုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣဒ္ဓိတဗ္ဗာ၊ အလိုရှိအပ်၏။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတိ၊ ။ ဧဝံ ဒုဇ္ဇာတဿာတိ ဧတ္တာပိ၊ ။ ဤလည်း။
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဒုဇ္ဇာတဿ ဟူသောစကားသည်။ သုဇောတတာယ၊ အမိ အဘ

နှစ်ပါးစုံမှ ကောင်းစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကံသတော၊ ဧကန္တ
 မဟုတ်သောအားဖြင့် (ဝါ) စင်စစ်မဟုတ်သောအားဖြင့်။ အင်္ဂတာဝဒဿန-
 မေဝ၊ အင်္ဂါ၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားသဘာဝည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသဘာရ-
 ဏဝသေနော၊ အလုံးစုံသောအင်္ဂါနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်
 (ဝါ) အလုံးစုံသော သူတို့နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊
 ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ အနဇ္ဈာ-
 ယယဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၊ အဇ္ဈာသယ မရှိသောသူ၏ (ဝါ) ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို
 အလိုမရှိသောသူ၏ ။ပ။ ဒုဿိလဿ၊ သိလမရှိသောသူ၏ ။ပ။ (နှာ-၃၁၀)
 ဒပ္ပညဿ၊ ပညာမရှိသောသူ၏။ သံဝိဓာနေန၊ စီရင်ခြင်းဖြင့်။ ပဝတ္တဒါနံ၊ ဖြစ်စေ
 အပ်သော အလှူသည်။ ကိတ္တကံ၊ အဘယ်မျှလောက်သော (ဝါ) အနည်းငယ်
 မျှလောက်သော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ၊
 သို့။ ဧတေသံ ပဒါနံ၊ ထိုပုဒ်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တဒုတယကာရဏတော၊ ထိုနှစ်ပါးသော “ဧဝံ
 ဒုဇ္ဇာတဿ” စသောအကြောင်း၊ ဂရဟိတဗ္ဗာဘာဝတော၊ ဟူသောအကြောင်း
 ကြောင့် (ဝါ) ထိုနှစ်ပါးသော မချဉ်းကပ်သောအကြောင်း၊ ချဉ်းကပ်သော
 အကြောင်းကြောင့် (ဧတေသုပိ အသတိ-စသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို ကြည့်ရှု
 ရှိစွဲ)။

စတုပရိက္ခရာဒိဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

တိဿောဝိဓာ ဝဏ္ဏနာ

၃၄၂။ တိဏ္ဏံ ဌာနာနန္တိ၊ ကား။ ဒါနဿ၊ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၏။
 အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနသင်္ခါတာနံ၊ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးဟု ဆိုအပ်ကုန်
 သော။ တိဿန္တံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဘူမိနံ၊ အရာတို့၏။ အဝတ္ထာနာနံ၊ အခိုက်
 အတန် ကာလတို့၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စလန္တိတိ၊ ကား။
 ကမ္ပန္တိ၊ တုန်လှုပ်ကုန်၏။ ပုရိမာကာရေန၊ ရွေး၌ဖြစ်သော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ ကရဏတ္ထေတိ၊ ကား။ တတိယာဝိဘတ္တိအတ္ထေ၊
 တတိယာဝိဘတ်၏ အနက်၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကရဏီယသဒ္ဓါပေက္ခာယ၊
 ကရဏီယ သဒ္ဓါကို ဝံ့သဖြင့်။ ကတ္တရိ ဧဝ၊ ကတ္တားအနက်၌သာလျှင်။ ဧတံ ပဒံ၊
 ထို ဘောတော ရညော-ဟူသောပုဒ်သည်။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်တည်း
 (ဝါ) ဆဋ္ဌိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ကရဏေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။

န သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ နိ။ ယေဘုယျေန၊ များသော အားဖြင့်။ ကရုဏာဇောတကဝစနယ၊ ကရိုဏ်းကို ထွန်းပြတတ်သော ဝိဘတ်၏။ အတ္တဘာဝတော၊ အနက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုတ္တကတ္တာဝ၊ အာချာတ်၊ ကိတ် ဝါစကတို့သည် မဟောအပ်သော ကတ္တားသည်သာလျှင်တည်း။ ကရုဏတ္ထော၊ ကရိုဏ်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝါ) ကရုဏတ္ထောတိ၊ ကရိုဏ်းအနက်ရှိ၏ဟူ၍။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတော၊ နိ။ ပစ္စာနုတာပဿ၊ နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း၏။ အကရုဏ္ဍပါယံ၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်ကို။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ ပုဗ္ဗ။ ပ။ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗာတိ၊ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထို ပုဗ္ဗစေတနာ ပန အစလာ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗာ-ဟူသောဝါကျ၌။ အစလာတိ၊ ကား။ ဒဉ္ဇာ၊ မြဲမြံသည်။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအကြောင်းကြောင့်။ အသံဟိရာ၊ တွန့်တိုဆုတ်နစ်ခြင်း မရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ (ထည့်)။ ပတိဋ္ဌပေတဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သုပ္ပတိဋ္ဌတာ၊ ကောင်းစွာတည်သည်ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ နိ။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပန္နပါယမ္ပိ၊ တည်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း။ ဒဿေန္တော၊ ရှိ။ ဝေဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ နိ။

မှတ်ချက်။ ။ဝေဉ္စိ ဒါနံ မဟပ္ပလံ ဟောတိတိ ဒဿေတိ- ဟူသော ဝါကျကို ဋီကာဆရာသည် အကြောင်းဝါကျကြံ၍ အနုသန္ဓေကို ပြတော်မူသည်။ ဒဿေတိ-ပုဒ်ကိုထောက်၍ ဖလဝါကျကြံပြီးလျှင် တထာ ပတိဋ္ဌာပနဿ ဖလမ္ပိ ဒဿေန္တော ဝေဉ္စိတိအာဒိမာဟ-ဟူ၍ အနုသန္ဓေကို ပြလျှင်လည်း သင့်ရန်ရှိပေ၏။

[ဝေဉ္စိ အစရှိသော ဝါကျ၏ ကရုဏဝါကျ အဖြစ်ကို ထင်စွာပြလိုသော ဋီကာဆရာသည်။ တထာ ပတိဋ္ဌာပနေန ဟိ-စသည်ကိုမိန့်။]

ဟိ တံ ပါကဋ္ဌကရောမိ၊ အံ။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပနေန၊ ပုဗ္ဗစေတနာကို မတုန်မလှုပ်တည်စေသဖြင့်။ တံ ဒါနံ၊ ထိုအလှူသည်။ သမ္ပတိ၊ ယခုပေးလှူဆဲအခါ၌။ ယထာဓိပ္ပာယ်၊ အလိုအားလျော်စွာ။ နိပ္ပဇ္ဇတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေ တထာ၊ တူ။ အာယတိမ္ပိ၊ နောင်အခါ၌လည်း။ ဝိပုလဖလတယ၊ ပြန့်ပြောသောအကျိုးရှိသည် အဖြစ်ကြောင့်။ မဟပ္ပလံ၊ ကြီးမြတ်သောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝိပုဋ္ဌိသာရေန၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းဖြင့်။ အနုပက္ခိလိဋ္ဌဘာဝတော၊ မညစ်နွမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း(ဝါ) မညစ်ညူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒွံသု ဌာနေသ္မတိ၊

ကား။ ယဇမာနယိဋ္ဌဋ္ဌာနေသု၊ ယဇ်ပူဇော်ဆဲဌာနံ၊ ယဇ်ပူဇော်ပြီးသောဌာနတို့
 ဌံ။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ နှလုံးမသာမယာခြင်းကို(ဝါ) ဖောက်ပြန်သောကြံအောက်မေ့
 ခြင်းကို။ ပ။ န ကတ္တဗ္ဗော၊ မပြုအပ်။ (တစ်နည်း) ဝိပုဋ္ဌိသာရော န ကရဏီယော-
 တိ၊ ကား။ ဘောဂါနံ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့၏။ ဝိဂမဟေတုကော၊ ကင်းခြင်း၏
 အကြောင်းရှိသော။ ပစ္စာနုတာပေါ၊ လှူပြီးသောနောက်၌ နှလုံးပူပန်ခြင်းကို။
 န ကတ္တဗ္ဗော၊ မပြုအပ် (ဤသို့ပေယျာလကံ ဖော်၍သော်လည်း ယောဇနာ)။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဒေဝေ နယောတိ၊ နယော-ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ မုဉ္ဇဗေတနာတိ၊ ကား။ ပရိစ္စာဂ-
 စေတနာ၊ စွန့်ကြဲကြောင်းဖြစ်သောစေတနာကို။ တဿာ၊ ထိုမုဉ္ဇဗေတနာ၏။
 နိစ္စလဘာဝေါ နာမ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ မုတ္တစာဂတာ၊
 လွတ်လွတ်စွန့်ကြဲသည်၏အဖြစ်မှ။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ရှေး၌စီရင်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဥဋ္ဌာရဘာဝေါ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်တည်း (ဝါ)သည်။ နိစ္စလ
 ဘာဝေါ နာမ၊ မည်၏။ ပစ္စာသမနုဿ ရဏစေတနာတိ၊ ကား။ ပရစေတနာ၊
 ပရစေတနာတည်း (ဝါ) လှူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော စေတနာ
 တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တဿာ၊ ထိုပရစေတနာ၏။ နိစ္စလဘာဝေါ၊ တုန်လှုပ်
 ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒိန္နံ၊ လှူရခြင်းသည်။
 အဟော သာဓု၊ ဪ ကောင်းလေစွ။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါနဿ၊
 ပေးလှူခြင်း၏ (ဝါ)ကို။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာ။ ပစ္စဝေက္ခိဏဝသေန၊ ဆင်ခြင်
 သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တဒုဘယစေတနာနံ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်
 သော မုဉ္ဇဗေတနာ၊ ပရစေတနာတို့၏။ နိစ္စလကရဏုပါယံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ
 ခြင်း၏ အကြောင်းဥပါယ်ကို။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။
 ဒဿောဟံ၊ ငှါ။ တဿာ။ ပ။ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထို တဿာ။ ပ။ ဟောတိ-ဟူ
 သောဝါကျ၌။ တဿာ အကရောန္တဿတိ၊ ကား။ မုဉ္ဇဗေတနဉ္စ၊ အလှူဝတ္ထု
 ကို စွန့်လွှတ်ဆဲဖြစ်သောကလ၌ဖြစ်သော စေတနာကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စာ၊
 အလှူဝတ္ထုကို စွန့်လှူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ သမနုဿရဏစေတနဉ္စ၊
 ကောင်းစွာအဖန်တလဲလဲအောက်မေ့သောစေတနာကို လည်းကောင်း။ နိစ္စလံ၊
 တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်ကို။ အကရောန္တဿ၊ မပြုသောသူ၏။ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ၊ ကို။
 ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ
 ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နာပိ ဥဠာရေသု ဘောဂေသု စိတ္တံ နမတိတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ နမတိ-ဟူသော ဤစကားသည် (ပနသဒ္ဓါ ပက္ခန္တရဇောတက)။ ပစ္စာ၊ ပေးလှူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ သမနုဿရဏစေတနာယဝေ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့သော ပရစေတနာ၏သာလျှင်။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ နိစ္စလ ကရဏူပါယဒဿနံ၊ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်၏ အကြောင်းဥပါယ်ကို ပြကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ပြသည်ရှိ သော်။ ယထာနိဒ္ဓိဌနိဒဿနံ၊ အကြင်အကြင်ပြအပ်ပြီးသော ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထို နာပိ ဥဠာရေသု စသောဝါကျစကားရပ်၌။ ဥဠာရေသု ဘောဂေသုတိ၊ ကား။ ခေတ္တဝိသေသေ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော ခေတ်အထူး၌။ ပရိစ္စါဂဿ၊ ပေးလှူစွန့်ကြဲ ခြင်း၏ (ဝါ)ကို။ ကတတ္ထာ၊ ကြောင့်။ လဒ္ဓေသုပိ၊ ရအပ်သည်လည်းဖြစ်ကုန် သော။ ဥဠာရေသု၊ မြတ်ကုန်သော။ ဘောဂေသု၊ ထို၌။ ပစ္စာ၊ ပေးလှူ ပြီးသည်မှနောက်ကာလ၌။ ဝိပုဋ္ဌိသရေန၊ ဖြင့်(ဝါ)သည်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌဘာဝတော၊ စိတ်ညစ်ညူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်(ဝါ) နှိပ်စက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ ပေးလှူလိုသောစိတ်သည်။ နာပိနမတိ၊ ညွတ်လည်း မညွတ်။ ယထာကထံ၊ အဘယ်သူကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ မဟာရာဇဝန္တိ- အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။ ဟိ ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ တဿ သေဋ္ဌိဿ ဂဟပတိနော၊ ထိုသူဌေး သူကြွယ်၏။ ဝတ္ထု၊ သည်။ ကောသလ- သံယုတ္တေ စ၊ သင်္ဂါထာဝဂ္ဂကောသလသံယုတ်၌ လည်းကောင်း။ မယုက ဇာတကေ စ၊ မယုကဇာတ်၌ လည်းကောင်း။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တထာ ဟိ

တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ (နှာ-၃၁၁) ဘူတပုဗ္ဗံ သော မဟာရာဇ။ ပ။ ဘုဉ္ဇေယျန္တိအာဒိ၊ ကို။ ကောသလသံယုတ္တေ၊ ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။

(အနက်ကား)။ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ် (ဝါ) ပဿေနဒီကောသလမင်းကြီး။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသည်ကား (ဝါ) ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား။ သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ၊ သူဌေးသူကြွယ်သည်။ တဂရသိခံ နာမ၊ တဂရသိခိအမည် တော်ရှိသော။ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓံ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားကို။ ပိဏ္ဍပါတေန၊ ဆွမ်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပဋိပါဒေသိ၊ ယှဉ်စေ၏။ (တစ်နည်း) ပိဏ္ဍပါတေန ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပဋိပါဒေသိ အဒါသိ၊ ပေးလှူပြီ။

[ပိဏ္ဍပါတေန ပဋိပါဒေ သတိ ပိဏ္ဍပါတေန သဒ္ဓိံ သံယောဇေသိ၊ ပိဏ္ဍပါတံ အဒါသိတိ အတ္ထော-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် အညီတည်း။]

သတ္တ]

တိဿောဝိဓာဝဏ္ဏနာ

၁၈၁

သမဏဿ။ ရဟန်းအား။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒေထ၊ လှူကြကုန်လော့၊ ဇူတံ၊
 သို့။ ဝတူ၊ ပြောဆိုပြီး၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဠာယ၊ ထ၍။ ပက္ခာမိ၊
 ဖဲသွား၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဒတူ၊ စ၊ ပေးလှူပြီး၍လည်း။ ဝိပ္ပဋိသာရီ၊
 နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဧတံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒါသ၊
 ဝါ၊ ကျန်တို့သည်လည်းကောင်း။ ကမ္မကရာ ဝါ၊ အမှုလုပ်ကိုင်ကုန်သော
 ယောက်ျားတို့သည်လည်းကောင်း။ အုဇ္ဈေယျံ၊ စားကုန်ကောင်း။ ဝရံ၊ မြတ်
 သေး၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဝိပ္ပဋိသာရီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ဤကား ပါဠိတော်
 နက်။)

ကိရ၊ အဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား၊ သော သေဋ္ဌိ၊ ထိုသေဋ္ဌေးသည်။
 အညေသုပ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဝသေသု၊ နေတို့၌။ တံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ၊
 ထိုပစ္စေက ဗုဒ္ဓါဘုရားကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ပန တထာပီ၊ ထိုသို့ပင်မြင်သော်
 လည်း။ ဒါတံ၊ ပေးလှူခြင်းငှာ။ အဿ၊ ထိုသေဋ္ဌေး၏။ စိတ္တံ၊ သည်။
 န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ပါး။ တသ္မိံ ဒိဝသေ၊ ထိုဆွမ်းကိုလှူသောနေ့၌။
 ပဒုမဝတိယာ၊ ပဒုမဝတီအမည်ရှိသော။ ဒေဝိယာ၊ မိဖုရား၏။ တတိယပုတ္တော၊
 တတိယသားတော်ဖြစ်သော။ အယံ ဇာဂရသိခိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ ဤဇာဂရသိခိ
 အမည်ရှိသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားသည်။ ဂန္ဓမာဒနပဗ္ဗတေ၊ ဂန္ဓမာဒနတောင်၌။
 ဖလသမာပတ္တိသုခေန၊ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာဖြင့်။ ဝီတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ
 ပြီး၍။ ပုဗ္ဗဏှသမယေ၊ နံနက်အခါ၌။ ဝုဠာယ၊ ဖလသမာပတ်မှထပြီး၍။
 အနောတတ္ထဒဟေ၊ အနဝတတ်အိုင်၌။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဓောဝိတွာ၊ သစ်ပြီး
 ၍ (ဝါ) ဆေးကြောသုတ်သင်ပြီး၍။ မနောသိလာတလေ၊ ဆေးဒန်းမြင်း
 သိလာကျောက်ဖျာအပြင်၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင် ဝတ် ပြီး ၍။
 ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့ပြီး၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊
 ယူ၍။ အဘိညာပါဒကံ၊ အဘိညာဉ်၏အခြေခံဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်
 ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ဝင်စားပြီး၍။ ဣဒ္ဓိယာ၊ တန်ခိုးဖြင့်။ ဝေဟာသံ၊
 ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဘုဂ္ဂန္ဓာ၊ တက်၍။ နဂရဒ္ဓါရေ၊ မြို့တံခါး၌။ ဩရယု၊
 သက်ဆင်းပြီး၍။ စိဝရံ၊ ကို။ ပါရုပိတွာ၊ ရုံပြီး၍။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ အာဒါယ၊
 လက်ဖြင့်ကိုင်ယူ၍။ နဂရဝါသိနံ၊ မြို့၌နေလေ့ရှိကုန်သော သူတို့၏(ဝါ)မြို့သူ
 တို့၏။ သရဒ္ဓါရေသု၊ အိမ်တံခါးတို့၌။ သဟဿတဏှိကံ၊ အသပြာထောင်
 ထုပ်ကို။ ဥပေန္တော ဝိယ၊ ထားသကဲ့သို့။ ပါသာဒိကေဟိ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို
 ဆောင်တတ်ကုန်သော။ အဘိက္ကမနာဒိဟိ၊ ရွှေသို့တက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်
 (ဝါ) ရွှေရှုတူရူသွားခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။

သေဋ္ဌိနော၊ နိ။ သံရဒ္ဓါရံ၊ အိမ်တံခါးသို့။ သမ္ပုဇ္ဈော၊ ရောက်တော်မူ၏။
 တံ ဒီဝသဉ္စ၊ ထိုနေ့၌လည်း။ သေဋ္ဌိ၊ သည်။ ပါတောဝ၊ စောစောကသာလျှင်။
 ဥဋ္ဌာယ၊ အိပ်ရာမှထပြီး၍။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်ကောင်းမွန်သော။ ဘောဇနံ၊
 ဘောဇဉ်ကို။ ဘုဉ္ဇိတော၊ စားပြီး၍။ သံရဒ္ဓါရကောဋ္ဌကေ၊ အိမ်တံခါးမှခန့်။
 အာသနံ၊ နေရာကို။ ပညပေတော၊ ခင်းစေပြီး၍။ ဒန္တန္တရာနိ၊ သွားကြားတို့ကို။
 သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်လျက် (ဝါ) ဒန္တန္တရာနိ သောဓေန္တော၊ သွားကြား
 ထိုးလျက်။ နိသိန္နော၊ နေသည်။ ပောတိ၊ နိ။ သော သေဋ္ဌိ၊ ထိုသေဋ္ဌေး
 သည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ တံ ဒီဝသံ၊ ထိုနေ့၌။ ပါတောဝ၊ စော
 စောမှသာလျှင်။ ဘုတော၊ စားပြီး၍။ နိသိန္နတ္တာ၊ နေသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 ဒါနစိတ္တံ၊ ပေးလှူလိုသောစိတ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတော၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ဘရိယံ၊
 မယားကို (ဝါ) သေဋ္ဌေးကတော်ကို။ ပက္ခောသာပေတော၊ ခေါ်စေပြီး၍။ ဣဿ
 သမဏဿ၊ ဤရဟန်းအား။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလှူလော့။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝတော၊ မှာဆိုပြီး၍။ ရာဇုပဋ္ဌာနတ္ထံ၊ မင်းအား စားဆည်းကပ်ခြင်းငှား
 ပက္ကမိ၊ ဖဲသွား၏။

သေဋ္ဌိဘရိယာ၊ သေဋ္ဌေးမယားသည် (ဝါ) သေဋ္ဌေးကတော်သည်။ သမ္ပုဇ္ဈ-
 ဇာတိကာ၊ ပညာရှိသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ (ဝါ) ကောင်းစွာ အပြား
 အားဖြင့် သိတတ်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ မယာ၊
 ငါသည်။ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှလောက်သော။ ကာလေန၊ ဖြင့် (ဝါ) ၌။ ဣဿ၊
 ဤသူအား။ ဒေသ၊ ပေးလှူကြကုန်လော့။ ဣတိ ပစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။
 န သုတပုဗ္ဗံ၊ မကြားစဖူး (ဝါ) ရှေး၌မကြားစဖူး။ ဒါပေန္တောပိ စ၊ ပေးလှူစေ
 သော်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၊ ယဿ ဝါ၊ အကြင်သူအားလည်းကောင်း။ တဿ
 ဝါ၊ ထိုသူအားလည်းကောင်း။ (ဝါ) ယဿ ဝါ တဿ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား
 သော သူအားလည်း (ဝါ) ဟော်အောင် ရော်အောင်သူအားလည်း။ န ဒါပေတိ၊
 မပေးလှူစေ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား (ထည့်)။ ဝီတရာဂဒေါသမောဟဿ၊
 ကင်းပြီးသော ရာ၊ ဒေါသ၊ မောဟရှိသော။ ဝန္တကိလေသဿ၊ ထွေးအန်
 အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော။ ဩဟိတဘာရဿ၊ ချအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်ရှိ
 ထသော။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ၊ အား။ ဒါပေတိ၊ လှူစေ၏။ ယံ ဝါ တံ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်
 ငြားငြားသော (ဝါ) တော်အောင်ရော်အောင်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။
 (ထည့်)။ အဒတော၊ မပေးလှူမူ၍။ ပဏီတံ၊ မှန်မြတ်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။
 ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ စိန္တေတော၊ ကြံပြီး၍
 (ထည့်)။ သရာ၊ အိမ်မှ။ နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန၊

သုတ္တံ]

တိဿောဝိဓာဝဏ္ဏနာ

၁၈၃

ငါးပါးသော တည်ခြင်းဖြင့်။ ဝဏ္ဏိတော၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ အာဒါယ၊ ယူပြီး၍။ အန္တောနိဝေသနေ၊ အိမ်၏အတွင်း၌။ ပညတ္တာသနေ၊ ခင်းထားအပ်သော နေရာ၌။ နိသီဒါပေယျော၊ နေစေတော်မူပြီး၍။ သုပရိ-
သုဒ္ဓေဟိ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်ကုန်သော။ သာလိတဏ္ဍုလေဟိ၊
သလေးဆန်တို့ဖြင့်။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ သမ္ပာဒေတော၊ ချက်ပြုတ်စီရင်ပြီး၍။
တဒနုရုပ်၊ ထိုဆွမ်းအားလျှောက်ပတ်သော၊ ခါဒနိယဉ္စ၊ ခဲဖယ်ကိုလည်းကောင်း။
ဗျဉ္ဇနဉ္စ၊ သားမျိုးဟင်းကိုလည်းကောင်း(ဝါ) ဆွမ်းမြိန်ကြောင်း ဟင်းကောင်း
လက်သုပ်ကိုလည်းကောင်း။ သူပေယျဉ္စ၊ ပဲနောက်ဟင်းကိုလည်းကောင်း။
အဘိသခိရိတော၊ ပြုပြင်စီရင်ပြီး၍။ ပတ္တံ၊ ကို။ ပူရေတော၊ ပြည့်စေပြီး၍။ ဗဟံ၊
သပိတ်၏အပ၌။ ဂန္ဓေဟိ၊ နံ့သာတို့ဖြင့်။ အလင်္ကရိတော၊ တန်ဆာဆင်ပြီး၍။
ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဟတ္ထေသု၊ လက်တို့၌။ ပတိဋ္ဌပေတော၊ တည်ထားစေပြီး၍။
ဝဏ္ဏိ၊ ရှိခိုး၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အညေသံ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓါနမ္ပိ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့အားလည်း။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂြိုဟ် ချီးမြှောက်ခြင်းကို။
ကရိယာမိတံ၊ ပြုအံ့ဟူ၍။ အပရိဘုဉ္ဇိတော၊ မတုဉ်းပေး မသုံးဆောင်မှ၍
သာလျှင်။ အနုမောဒနံ၊ ဆွမ်းအနုမောဒနာကို။ ဝတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။
ပဏ္ဏာမိ၊ ဖဲကြွတော်မူ၏။

[ဣစ္ဆိတံ ပတ္တိတံ တုယံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။
သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပိ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။
ဣစ္ဆိတံ ပတ္တိတံ တုယံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု။
သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပိ၊ မဏိဇောတရသော ယထာ—

ဟူသော နှစ်ဂါထာဖြင့် အနုမောဒနာပြု၏ဟူလို၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်
နှစ်ဂါထာဖြင့်သာလျှင် တရားဟော။ ၎င်းပြင်မဟောဟုမှတ်။]

သောပိ ခေါ် သေဌိ၊ ထိုသေဌေးသည်လည်း။ ရာဇုပဋ္ဌာနံ၊ မင်းအား စား
ဆည်းကပ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ၍။ အာဂစ္ဆန္တော၊ ပြန်လာသည်ရှိသော်။ ပစ္စေက
ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ တုမှာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့အား။
ပိဏ္ဍုပိတံ၊ ကို။ ဒေထ၊ လျှူကြကုန်လော့။ ဣတံ၊ သို့။ ဝတော၊ ၍။ ပဏ္ဏန္တော၊
ဖဲသွားကုန်၏။ ဝေါ၊ အရှင်တို့အား(ဝါ)တို့သည်။ ပိဏ္ဍုပိတော၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊
အပံ၊ ရအပ်ပါ၏လော့။ ဣတံ၊ သို့။ အာဟ အဝေါ၊ လျှောက်ဆို၏။ သေဌိ၊
သုဇဉ်း။ အာမ၊ အိမ်း။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ(ဝါ) အာမ လဒ္ဓေါ၊ ခြော်ရအပ်ပြီ။
ဣတံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါက မိန့်ဆိုတော်မူသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။

ပဿာမိ၊ ကြည့်ရှုပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ဤ။ ဂီဝံ၊ လည်းကို။ ဥက္ခိပိတော၊
 မြောက်ချီ၍။ (နာ-၃၁၂) သြလောကေသိ၊ ကြည့်၏။ အထ၊ ထိုသို့ကြည့်သော
 အခါ၌။ အဿ သေဋ္ဌိနော၊ ၏(နာသပုဋ်၌စပ်)။ ပိဏ္ဍပါတဂန္ဓော၊ ဆွမ်းအနံ့သည်။
 ဥဋ္ဌဟိတော၊ ထ၍။ နာသပုဋ်၊ နှာခေါင်းဖုကို။ ပဟရိ၊ ခတ်၏။ သော သေဋ္ဌိ၊
 သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ သံယမေတံ၊ စောင့်စည်းခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်း
 နိုင်သည်ဖြစ်၍။ ပစ္ဆာ၊ လှူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ ဝိပ္ပဋိသာရီ၊ စိတ်နှလုံး
 မသာမယာခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တဿ ဝိပ္ပဋိ-
 သာရဿ၊ ထိုစိတ်နှလုံးမသာမယာခြင်း၏။ ဥပ္ပန္နာကာရော၊ ဖြစ်သောအခြင်း
 အရာကို။ ဝရမေတန္တိ အာဒိနာ၊ ဝရမေတံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊
 ကောသလသံယုတ်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တောဓယဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ပန၊ ပါး။ ပိဏ္ဍပါတဒါနေန၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား ဆွမ်းလှူသောဒါန
 ကြောင့်။ သေ သေသော သေဋ္ဌိ၊ သည်။ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ခုနစ်ကြိမ်။ သုဂတိံ။
 ကောင်းမှုကိုပြုကုန်သော သူတို့၏ ကောင်းစွာလားရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂလောကံ၊
 နတ်ပြည်သို့။ ဥပပန္နော၊ ရောက်၏။ သတ္တက္ခတ္တံ၊ မေဝ စ၊ ခုနစ်ကြိမ်သာလျှင်လည်း။
 သာဝတ္ထိယံ၊ သာဝတ္ထိပြည်၌။ သေဋ္ဌိကုလေ၊ သေဋ္ဌေးမျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။
 အဿ သေဋ္ဌိနော၊ ထိုသေဋ္ဌေး၏။ အယဉ္ဇဘဝေါ၊ ဤဘဝသည်လည်း။ သတ္တမော၊
 ခုနစ်ခုမြောက်သော။ ဘဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်သေဋ္ဌေး
 မျိုး၌ဖြစ်သော်လည်း။ ပစ္ဆာ၊ ပေးလှူပြီးသည်မှနောက်ကာလ၌။ ဝိပ္ပဋိသာရေန၊
 နှလုံးမသာမယာခြင်းကြောင့် (ဝါ) နောင်တပူပန်ခြင်းကြောင့်။ ဥဋ္ဌာရေသု၊
 ကုန်သော။ ဘောဂေသု၊ ထို၌။ စိတ္တံ၊ သုံးဆောင်လိုသောစိတ် လှူလိုသော
 စိတ်သည်။ နာပိ နမတိ၊ ညွတ်လည်းမညွတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သံယုတ္တဝရလဉ္ဇကေ၊
 ကောသလသံယုတ်ဝရလဉ္ဇက၌ (ဝါ) ကောသလ သံယုတ်အမြတ်ကိုသုံးဆောင်
 ခြင်းကိုပြရာ၌။ ယံ ခေါသော။ ပ။ စိတ္တံ နမတိတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) နမတိ-ဟူသော
 စကားကို။ ဘဂ္ဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား)။ မဟာရာဇ။ မင်းမြတ် (ဝါ) မင်းမြတ် ပ သေ န ခီ
 ကောသလ မင်းကြီး။ သော သေဋ္ဌိ ဂဟပတိ၊ ထိုသေဋ္ဌေးသူကြွယ်သည်။
 ယံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဝတော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား လှူပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ ဝိပ္ပဋိ
 သာရီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဧတံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒါသာ ဝါ၊ ကျွန်
 တို့သည်လည်းကောင်း။ ကမ္မကရာ ဝါ၊ အမှုလုပ်ကိုင်ကုန်သော သူတို့သည်
 လည်းကောင်း။ ဘုဉ္ဇေယျံ၊ စားကုန်မှုကား။ ဝရံ၊ မြတ်သေး၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝိပ္ပဋိသာရီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုစိတ်နှလုံး မသာမယာ

သုတ္တံ]

တိဿောဝိဓာဝဏ္ဏနာ

၁၈၅

ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပါကေန၊ အကျိုးကြောင့်။ အဿ သေဌိနော၊ ၏။ ဥဠာရာယ၊ မြတ်သော။ ဘတ္တဘောဂါယ၊ ထမင်းကို စားသောက်သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ န နမတိ၊ မညွတ်။ အဿ သေဌိနော၊ ၏။ ဥဠာရာယ၊ သော။ ဝတ္တဘောဂါယ၊ အဝတ်ပုဆိုးကို သုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ ယာနဘောဂါယ၊ ယာဉ်ကိုသုံးဆောင်ခြင်းငှာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ န နမတိ၊ မညွတ်။ ဥဠာရာနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏာနံ၊ တို့ကို။ ဘောဂါယ၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှာ။ စိတ္တံ၊ သည်။ န နမတိ၊ မညွတ်။ (ဤကား ပါဠိတော် အနက်)။

မယှကဇာတကေပိ၊ မယှကဇာတ်၌လည်း (ဝါ) မယှကဇာတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ဣတိ မဟာရာဇ ။ပ။ နာသက္ခိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

(အနက်ကား) မဟာရာဇ၊ မြတ်သော ကောသလမင်းကြီး။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂန္တုကသေဌိ၊ သည်။ တဂရသိခိပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ၊ တဂရသိခိ အမည်ရှိသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဘုရားအား။ ဒိန္နပစ္စယေန၊ ဆွမ်းလှူခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဗဟံ ခနံ၊ များစွာသောဥစ္စာကို။ လဘိ၊ ရပြီ။ ဒေတာ၊ ပေးပြီး၍။ အပရဇေတနံ၊ ပေးလှူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ဖြစ်သော စေတနာကို။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်သည်ကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ အသမတ္တတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏီတေ၊ မွန်မြတ်ကုန်သော။ ဘောဂေ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ဘုဉ္ဇိတံ၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။

မှတ်ချက်။ ။ဣတိ မဟာရာဇ-စသော ပါဠိသည် မယှကဇာတ် ပါဠိတော် မဟုတ်၊ အဋ္ဌကထာ ပါဠိတည်း။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအဋ္ဌကထာ၌-

ပုဗ္ဗေဝ ဒါနာ သုမနော၊ ဒဓံ စိတ္တံ ပသာဒယေ။

ဒေတာ အတ္တမနော ဟောတိ၊ သော ပုညဿ သမ္ပဒါ။

ဣတိ မဟာရာဇ အာဂန္တုကသေဌိ ။ပ။ ဘောဂေ ဘုဉ္ဇိတံ

နာသက္ခိတိ-ဟု ပြဆို၏။

ပန၊ ပါး။ သေ သေသော သေဌိ၊ ဤသေဌေးသည်။ ဘာတုစ္ဆံ၊ အစ်ကို၏ သားဖြစ်သော။

[ကောသလသံယုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဘာတု စံ ပန ကေပုတ္တကံ သာ-
 ပတေယျဿ ကာရဏာ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိတိ-ဟု ပါဠိရှိ၏။
 မာတုယာ ဘဂိနိ မာတုတ္ထာ-ကဲ့သို့ ဘာတုနော ပုတ္တံ ဘာတုတ္ထံ-ဟု
 ဝစနတ္ထပြုသင့်၏။]

ကေ ပုတ္တံ၊ တစ်ယောက်သောသားကို။ သာပတေယျဿ၊ ဥစ္စာနှစ်၏ (ဝါ)
 ဥစ္စာရှင်အဖြစ်၏ (ဝါ) ဥစ္စာရှင်၏ အစီးအပွားဖြစ်သော ဥစ္စာ၏။ ကာရဏာ၊
 အကြောင်းကြောင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြေကို။ ဝေါရောပေသိ
 ချ၏ (ဝါ) ကျစေ၏။ တေန ကမ္မေန၊ ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်။ ဗဟုနိ
 ဝဿာနိ၊ များစွာကုန်သော နှစ်တို့ဘတ်လုံး။ နိရယေ၊ ရောရဝင်ရဲ၌။ ပစ္စိတ္တံ၊
 ကျက်စားရပြီ။ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ခုနစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်လည်း။ အပုတ္တကော၊ သား
 သမီးမရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣဒါနိပိ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ တေနော
 ကမ္မေန၊ ထိုအစွဲ၏သားကို သတ်သော မကောင်းမှုကံကြောင့်သာလျှင်။
 မဟာဇေရုဝံ၊ မဟာဇေရုဝင်ရဲသို့ (ဝါ) ၌။ ဥပပန္နော၊ ရောက်၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ မဟာဇေရုဝံ ဥပပန္နဿ သေဌိဂဟပတိနော ဝိယာတိ၊ ဝိယ-ဟူ
 သော စကားကို။ အာရရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသုံးပါးကုန်သော စေတနာတို့တွင်။ ပုရိမပစ္စိမစေတနာ-
 ဝသေန၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော စေတနာ၊ နောက်၌ဖြစ်သော စေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အတ္ထော၊ကို၊ ဝေဒိတဗျော၊၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကော၊ တစ်ခုသော။ စေတနာ၊
 သည်။ ဓမ္မ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ပဋိသန္ဓိယော၊ ပဋိသန္ဓေတို့ကို။ န ခေတိ၊မပေး။
 ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ကောင်းတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤသေဋ္ဌေးဝတ္ထုကို ကောသလသံယုတ် အဋ္ဌကထာအတိုင်းပင်
 ဆိုသော်လည်း အချို့သောနေရာ၌ မတူကြ၊ ကွဲလွဲ၏။ သို့သော်
 လည်း အပေါ့ယာတူ၏ဟုမှတ်။

တိသောဝိဝေဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဒသအာကာရဝဏ္ဏနာ

၃၄၃။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) အား။ အနုရူပတာယ၊ လျှောက်ပတ်
 သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သမရိယာဒပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားနှင့် တကွ
 သော။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ အာကရောတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာကာရော၊ မည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသဟိ ကာရဏေဟိတိ၊ ကာရဏေဟိ-ဟူသော
 သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ ၁ ည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အာကာရော-ဟူသော ပုဒ်၌။ အာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မရိယာဒတ္ထော၊ ပိုင်း
 ခြားခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဒုဿီလေသွေဝ၊ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်တို့၌သာလျှင်၊ န၊ မဟုတ်
 သေး။ အထ ခေါ၊ ဖင်စစ်သော်ကား။ သီလဝန္တေသုပိ၊ သီလရှိကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌လည်း။ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေသတိ၊ ဖြစ်လေတ္တံ့။ တဒုဘယေပိ၊
 ထိုဒုဿီလသီလဝန္တပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး၌လည်း။ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ ကို။ (ကံထည့်)။
 န ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗော၊ မဖြစ်စေအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ (နှာ-၃၁၃) ဒသေတံ၊ ၄။
 အပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သမ္ပိဇ္ဇနံ၊ ပေါင်းခြင်းကို။
 ကရောတိ၊ ၏ (ဟိသဒ္ဓါ ဒဠိဇောတက)။ ပဋိဂ္ဂဟကတောဝဥပ္ပဇ္ဇတီတိ
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဗလဝတရံ၊ အလွန်အားကြီးသော။ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ၊ ကို။
 သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဗုဗ္ဗလော၊ အားနည်းသော။ ဝိပုဋ္ဌိသာ-
 ရော၊ သည်(ထည့်)။ ဒေယျဓမ္မတောပိ၊ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကြောင့်လည်းကောင်း။
 ပရိဝါရဇနတောပိ၊ အခြံအရံဖြစ်သော လူကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ၊
 ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတံ ယုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟံ၊ ဖြစ်ခြင်း
 ၄။ ထိုက်သော။ ဝိပုဋ္ဌိသာရမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိနောဒေသိ၊ ပယ်ဖျောက်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တေသံယေဝါတိ၊ ကား။ ပါဏာတိ-
 ပါတီနမေဝ၊ သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချသော သူတို့အားသာလျှင်။ ဧတ္ထ၊
 ဤ ယဇတံ ဘဝံ-ဟူသော ပါဠိ၌။ ဒါနမေဝ၊ ပေးလှူခြင်းကိုသာလျှင်။ ယဇနံ
 နာမ၊ ယဇနမည်၏ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ အဂ္ဂိဇဟနံ၊ မီးပူဇော်
 ခြင်းကို။ န အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေတု ဘဝန္တိ၊
 ဘဝံဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝိသုဇ္ဇတူတိ၊
 ကား။ မုတ္တစာဂဝသေန၊ လွတ်လွတ်စွန့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စတု၊ စွန့်လေဘူ။
 အဗ္ဘန္တရန္တိ၊ ကား။ အဗျတ္တံ သကသန္တာနေ၊ မိမိသန္တာန်၌။
 ဒသအာကာရဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သောဠသံသကရဝဏ္ဏနာ

၃၄၄။ အနုမတိပက္ခာဒယော ဝေ၊ အနုမတိပက္ခ အစရှိသည်တို့ကိုသာလျှင်။
 ဟေဠာ၊ အောက်၌။ ယညဿ၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ ကတု၊
 ပြု၍။ သောဠဿပရိက္ခာရာဘိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆီအပ်ကုန်၏။ ဣဓ ပန၊
 ဤပေးလှူရာ၌ကား။ သန္ဓဿနာဒိသေန၊ အကျိုးကိုပြုခြင်း အစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အနုမောနာယ၊ ဝမ်းမြောက်စေခြင်းငှာ။ အာရဒ္ဒတ္တာ၊ အားထုတ်
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောဠသဟိ အာကာရေဟိတိ၊ အာကာရေဟိ-
 ဟူသော စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဒယေတူတိ၊ ကား။
 အတ္တနော၊ ၏။ ဒေသနာနုဘာဝေန၊ ဒေသနာ၏အာနုတော်ဖြင့်။ ပစ္စက္ခမိဝ၊
 မျက်မှောက်ကဲ့သို့။ ဖလံ၊ အကျိုးကို။ ဒယေတူ၊ ပြီး၍။ ပန၊ ဆက်၍
 ဆိုဦးအံ့။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဒသနတော၊ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒယေတူ
 ဒယေတူတိ၊ ဒယေတူဒယေတူဟူသော။ ဗျာပနဝစနံ၊ နှိုသောဝိတ္တာစကား
 ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ကာ၊ ၏။ ဖဒေဝ၊ ထိုဗျာပနဝိတ္တာစကားကို
 သာလျှင်။ အာဘုသော၊ လွန်စွာ။ မေဉနဋ္ဌေန၊ ဆိုတတ်သောအနက်ကြောင့်။
 အာမေဉိတာစနံ၊ အာမေဉိတိစကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊
 အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာဒပေတွာ သမာဒ-
 ပေတွာတိအာဒိသပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေဝေ နယော၊ ဤနည်းကဲ့သို့သောနည်း
 ရှိ၏။ တမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ဒါနဖလဝသေန၊ အလှူ၏အကျိုး၏အစွမ်းဖြင့်။
 ကမ္မဖလသမ္ပန္နံ၊ ကံ၏အကျိုးနှင့်စပ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ သမာဒပေတွာတိ၊
 ကား။ သုတမတ္တံ၊ ကြားနာကာမျှကို။ အကတု၊ မပြုမူ၍။ ယထာ၊ အကြင်
 သို့သော အပြားအားဖြင့်။ ရာဇာ၊ မဟာဝိဇိတမင်းသည်။ တမတ္တံ၊ ထိုဟော
 ကြားသောအနက်ကို။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အာဒိယတိ၊ မှတ်ယူ၏။
 စိတ္တေ၊ ၌။ ကရေဇန္တော၊ ထားသည်ကိုပြုလျက်။ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာယူအပ်
 သည်ကို။ ကတု၊ ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။
 သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ အာဒါပေတွာ၊ ယူစေပြီး၍။

ဝိပုဋ္ဌိသာရဝိနောဒနေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ နိဒဿန-
 မတ္တံ၊ ညွှန်ပြကာမျှသည် (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ လောဘဒေါသမောဟ ဣဿာမစ္ဆရိယမာနာဒယောပိ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊
 မောဟ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ မာန အစရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒါနစိတ္တဿ၊
 ပေးလှူသောစိတ်၏။ ဥပက္ကိလေသာ၊ ညစ်ညူးကြောင်း ကိုလေသာတို့သည်။

သုတ္တံ]

သောဠသကာကရဝဏ္ဏနာ

၁၈၉

အတ္တိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလောဘ အစရှိကုန်သော ဥပတ္တိလေသ
 တို့ကို။ ဝိနောဒနေနပိ၊ ပယ်ဖျောက်သဖြင့်လည်း။ တံ ဝေါဒါပိတံ၊ ထိုစိတ်ကို
 ဖြုတ်စေခြင်းသည်။ သမုတ္တေဇိတံ နာမ၊ ထက်သန်စေအပ်သည်မည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ယူမှုကား။ တိက္ခဝိသဒဘာဝါပဉ္စိတော၊ ထက်သည်၏
 အဖြစ် သန့်ရှင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်။
 အာသန္နတရဘာဝတော၊ အလွန်နီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရင်္ဂနော-
 ဒနဗေဝ၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏(ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနေ၊ အလှူသည်။ ဗဝတ္ထိတေ၊ ဖြစ်သည်
 ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုဝိပုဋ္ဌိသာရ၏။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။
 ဝိဇ္ဇမာနေဟိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဟဉ္စပဟဋ္ဌဘာဝါပါဒနံ၊
 အလွန်ရှင်လန်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည်။ သမ္ပဟံသနံ၊ မည်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုန္ဒရန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဓမ္မတောတိ၊ ကား။ သစ္စတော၊ မှန်သောအားဖြင့်။ တဒတ္ထဗေဝ၊ ထိုအနက်ကို
 သာလျှင်။ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ ဓမ္မေန သမေန ကာရဏေနာတိ၊ ကာရဏေန-ဟူသော
 ကောင်းကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သစ္စံ၊ သစ္စာကို
 (ဝါ) မှန်သောစကားကို။ ဓမ္မတော၊ တရားမှ။ အနပေတတ္တာ၊ မကင်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မန္တိ စ၊ ဓမ္မဟူ၍လည်းကောင်း။ ဥပသမေရိယဘာဝတော၊
 ကိလေသာငြိမ်းသော အကျင့်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သန္တိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။
 ယုတ္တသာဝေန၊ လျှောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာရဏန္တိ စ၊ ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၄၅။ တသ္မိံ ယညေ၊ ထိုယဇ်၌ (ဝါ) ထိုးပေးလှူခြင်း၌။ ရုက္ခတိဏစ္ဆေ-
 ဒေါပိ နာမ၊ သစ်ပင်မြက်ကို ခုတ်ဖြတ်ခြင်းမည်သည်လည်း။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။
 ပါဏဝဓော၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်းသည်။ ကုတော ဘဝတိ၊ အဘယ်မှာဖြစ်အံ့
 နည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဏဝဓဘာဝဿေဝ၊ သတ္တဝါသတ်ခြင်း
 မရှိသည်၏အဖြစ်၏သာလျှင်။ ဒဠိကရဏတ္ထဉ္စ၊ မြဲမြံစွာပြုခြင်းငှါလည်းကောင်း။
 သဗ္ဗသော၊ အခြင်းခပ်သိမ်း။ ဝိပရီတဂ္ဂါဟေဟိ၊ ဖောက်ပြန်သောယူခြင်းတို့
 သည်။ အဝိဒ္ဓသိတတာဒဿနတ္ထဉ္စ၊ မဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုခြင်းငှါ
 လည်းကောင်း။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ နေဝ ဂါဝေါ ဟညိံ သူတံအာဒိနိ၊
 ဟညိံ သူဤသို့အစရှိကုန်သောစကားတို့ကို။ (နှာ-၃၁၄) ဝတွာပိ၊ ဟောတော်
 မူပြီး၍လည်း။ န ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇိံ သူတံအာဒိ၊ ကို။ တဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၂၅

ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒဿေန္တော၊ ဤ။ ယေ ယုပနာမကေတိအာဒိံ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဗရိဟိသတ္တာယာတိ၊ ကား။ ပရိစ္ဆေဒတ္တာယ၊ ပိုင်းခြားခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝနမာလာသခေပေနာတိ၊ ကား။ ဝနပုဗ္ဗေပိ၊ တောပန်းတို့ကိုလည်း။ ဂန္ထိတမာလာနိယာမေန၊ သိက္ခိအပ်သောပန်းကုံး အမှတ်အားဖြင့်။ ဇဝံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလင်္ခိကဟောင်း ဆရာ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဝနပန္နိအာကာရေန၊ တောအစဉ်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ဘူမိယံ ဝါ ပတ္တရန္တိတိ၊ ကား။ ဝေဒိဘူမိံ၊ ဂါထာမန္တန်စသည်ဖြင့် စီရင်အပ်သောမြေကို။ ပရိက္ခိပန္နာ၊ ခြံရံကုန်လျက်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ပတ္တရန္တိ၊ ဖြန့်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ မန္တာဒိနာ၊ ဂါထာမန္တန်အစရှိသည်ဖြင့်။ ပရိသင်္ခတ၊ ပြုပြင်အပ်သော။ ဘူမိ၊ မြေကို။ အဿ၊ ထိုသူအား။ လာဘသက္ကာရေ၊ လာဘ်ငွေစာသကာ တို့ကို။ ဝိန္ဒတိ၊ ရ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတ္ထံ၊ ကံ။ ကတွာ၊ ဤ။ ဝေဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တေပိ ရုက္ခာ၊ ထိုသစ်ပင်တို့သည်လည်း။ တေပိ ဒဗ္ဗော၊ ထိုနေဇာမြက် တို့သည်လည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္တော၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗော၊ ဧ။ စ၊ ဆက်။ တေ ဒ္ဓယံ၊ ထိုရုက္ခာ၊ ဒဗ္ဗော-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ကမ္မကတ္တာ၊ ကမ္မ ကတ္တာသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါ၊ ကား။ အဘိဟိတကမ္မံ၊ အဘိဟိတကံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ ဝတ္ထိတ္ထာယ၊ ဆိုသောသူ၏အလိုအားဖြင့်။ ယထာ သတ္တိံ၊ သတ္တိအားလျော်စွာ။ ကာရကာ၊ ကာရကတို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တန်ယေန၊ ဖြင့်။ ပါဏဝဓာဘာဝဿ၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်းမရှိသည်၏။ ဓဋ္ဌိကရုဏတ္ထု၊ မြဲမြံစွာပြုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝိပရိတဂ္ဂါဟေန၊ ဖောက်ပြန် သောယူခြင်းသည်။ အဝိဒူသိဟဘာဝဒဿနတ္ထု၊ မဖျက်ဆီးအပ်သော၏အဖြစ် ကို ပြခြင်းငှါလည်းကောင်း။ တေ ဝစနံ၊ သို့ “န ရုက္ခာ ဆိဇ္ဇိ” သု န ဒဗ္ဗော လာယံ” သု-ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ကိံ ပနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။

အန္တောဂေဟဒါသော၊ အိမ်အတွင်း၌ ပေါက်ဖွားသောကျွန်သည်။ အန္တော- ဇာတော၊ ဧ။ အာဒိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ နေဟ္မိတကရမရာနိတ သာမဒါသဗျူပဂ- တာနံ၊ ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်ယူအပ်သောကျွန်၊ သို့ ပန်းကျွန်၊ ကိုယ်တိုင် ကျွန်၏အဖြစ် သို့ကပ်ရောက်ကုန်သော ကျွန်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။ ပုဗ္ဗမေဝါတိ၊ ကား။ ဘတိကရုဏဟော၊ လက်စားအမှုကို ပြုလုပ်သည်မှ။ ပဂေဝ၊ စောစောကသာလျှင် (ဝါ) ရှေးဦးကပင်လျှင် (ဋီကာဟောင်း၌ သတိကရုဏတော-ဟူပါဌ်ရှိ၏)။ နေံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊

နေတိုင်း နေတိုင်း။ ယထာကမ္မံ ပြုလုပ်သော အမှုအားလျော်စွာ။ ဂဟေတွာ၊
ယူ၍။ ဘတ္တဝေတနန္တိ၊ ကား။ ဒေဝသိကံ၊ နေတိုင်း နေတိုင်းပေးအပ်သော။
ဘတ္တခဉ္စဝ၊ ထမင်းကိုလည်းကောင်း။ မာသိကာဒိပရိဗ္ဗယဉ္စ၊ လတိုင်းလတိုင်း
ပေးအပ်သည်အစရှိသော လစာရိက္ခာကိုလည်းကောင်း။ အယံ အတ္ထော၊
ဤ မာသိကာ စသောပုဒ်တို့၏အနက်ကို။ ဝုတ္တောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်
တည်း။ တဇ္ဇိတာတိ၊ ကား။ သန္တဇ္ဇိတာ၊ မြိမ်းခြောက်အပ်ကုန်သော ခုတို့
တည်း။ ပရိကမ္မာနီတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဘာဂိယာနိ၊ အလုံးစုံသောအဖို့ရှိကုန်
သော။ ကမ္မာနိ၊ ယဇ်၏အမှုတို့ကို။ ဥစ္စာဝစာနိ၊ အမြတ်အယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။
ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပိယသမုဒါစာနေနေ
ဝါတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌဝစနေနေဝ၊ ကောင်းသောကားဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) အလို
ရှိအပ် နှစ်သက်အပ်သောစကားဖြင့်သာလျှင်။ ယထာနာမဝေ နာ၊ ဝါတိ၊ ကား။
ပါကဋ္ဌနာမာနုရူပေနေဝ၊ ထင်ရှားသော အမည်အားလျော်သဖြင့်သာလျှင်။
သပ္ပိတေလနဝနီယဒမိမရေဖာဏိတေန ဝေဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ စသဒ္ဓေါ၊ သည်။
အဝုတ္တသမုတ္တယတ္ထော၊ မဆိုအပ်သေးသည်ကို ဆည်းခြင်းအနက်နှင့်။ တေန၊
ထိုစသဒ္ဓါဖြင့်။ ပဏီတပဏီတာနိ၊ မှန်မြတ်သည်ထက် မှန်မြတ်ကုန်သော။
နာနပ္ပကာရေန၊ အထူးထူး အပြားအပြား ရှိကုန်သော။ ခါဒနီယဘောဒနီ
ယာဒီနဉ္စေဝ၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ ဝတ္ထယာန၊
မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန သေယျာဝသသာဒီနဉ္စ၊ အဝတ်ပုဆိုး၊ ယာဉ်၊ ပန်း၊ နံသာ
နံသာပျောင်း၊ အိပ်ရာနေရာကျောင်း အစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ သင်္ဂ
ဟော၊ ရေတွက်သဂြိုဟ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပဏီတေဟိ
သပ္ပိတေလာဒိသမ္ပိသေဟေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
တဿ တဿ ကာလဿ၊ ထိုထိုကာလအား။ အနုရူပေဟိ၊ လျောက်ပတ်
ကုန်သော။ ယာဂူ၊ ပ။ ပါနကာဒိဟိ၊ ယမန်းယာဂူ ခဲဖွယ် ထမင်းဟင်းလျာ
အဖျော် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဣတိ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။
သပ္ပိအာဒီနန္တိ၊ ကား။ သပ္ပိအာဒိဟိ၊ ထောပတ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။

၃၄၆။ ပဋိသာမေတဗ္ဗတော စ၊ သိုမှီးအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။
အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ သန္တကဘာဝတော စ၊ ဥစ္စာ၏ အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ သံ နာမ၊ သံမည်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ တဿ၊
ထိုဥစ္စာ၏။ ပတိ၊ အရှင်တည်း။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟိတလောပေန၊
နိဂ္ဂဟိတ် ကျေသောအားဖြင့်။ သပတိ၊ မည်၏။ နေဝါ၊ ဥစ္စာရှိသောသူကို။
လဗ္ဗတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဟိတာဝဟတ္တာ၊ မျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်

အတ္တဘောဉ်ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွား၊ တမလွန်လောကဉ်ဖြစ်သော အကျိုး
 စီးပွားကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုဥစ္စာရှင်၏ (ဝါ)ဥစ္စာ
 ရှိသောသူ၏။ ဟိဟံ၊ အစီးအပွားတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပတေယျံ၊
 ၏။ တဒေဝ ခနံ၊ ထိုဥစ္စာကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ပဟူတံ ခနန္တိ၊ ခနံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 အက္ခယဓမ္မမေဝါတိ၊ ကား။ အဓယသဘာဝမေဝ၊ မကုန်ခြင်းသဘော ရှိသည်
 သာလျှင်။ ဝါ၊ ကား။ ဂါမတာဂေနာတိ၊ ကား။ သံကိတ္တနဝသေန၊ ကြားသည်
 ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ဂဟေတဗ္ဗတာဂေန၊ ယူအပ်သော အဖို့အားဖြင့်။
 ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဒီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သဘာဂဂါမကောဋ္ဌာသေန၊ သဘောတူသော ရွာအစု
 အားဖြင့်။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကိုလည်း။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။
 သေသေသုပိ၊ ဂါမတာဂေန-ဟူသောပုဒ်မှ ကြွင်းကုန်သော နိဂမတာဂေန
 စသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။

(နာ-၄၁၅) ၃၄၇။ ယညာဝါဋ္ဌာတိ ဧတံ နာမံ၊ သည်။ ခဏိတာဝါဋ္ဌဿ၊
 တူးအပ်သော တွင်း၏။ အဿမေခာဒိယညယဇနဋ္ဌာနဿ၊ အဿမေခ အစ
 ရှိသော ယဇ်ပူဇော်ရာအရပ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။
 တဗ္ဗောဟာရေန၊ ထိုတူးအပ်သော ယဇ်တွင်း ယဇ်ပူဇော်ရာ အရပ်၌ တင်စား၍
 ခေါ်ဝေါ်သောအားဖြင့်။ ဣမ၊ ဤပေးလှူရာ၌။ ဒါနသာလာယဝေ၊ အလှူ
 တင်းကုပ် ဇရပ်၏သာလျှင်။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ပုရတ္ထိမနဂရဒ္ဓါရေ၊ အရှေ့
 ဖြစ်သော မြို့တံခါးအနီး၌။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ တာယ စ၊ ထိုအလှူတင်း
 ကုပ်ဇရပ်၏လည်း။ ပုရတ္ထိမတာဂေ ဝေ၊ အရှေ့အရပ်အဘို့၌သာလျှင်။ ဣတိအတ္ထံ၊
 ကို။ ပုရတ္ထိမတော နဂရဒ္ဓါရေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေသေတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 တံ ဌာနံ၊ ထိုတိုင်း ပြည်သူတို့၏ အလှူတင်းကုပ်အရပ်သည်။ ရညော၊ မဟာ
 ဝိဇိတမင်း၏။ ဒါနသာလာယ၊ ၏။ နာတိဒူရေ ဝေ၊ မနီးလွန်း မဝေးလွန်း
 သော အရပ်၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယတော၊ အကြင်အရပ်မှ။
 အာဂစ္ဆန္တာ၊ လာကုန်သော သူတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုတိုင်းပြည်သူတို့၏ အလှူ
 တင်းကုပ်ဇရပ်၌။ ပါတရာသံ၊ နံနက်စာကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ စားကုန်ပြီး၍။ အကိလန္တ-
 ရူပါယေဝ၊ မပင်ပန်းသော သဘော ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။
 သာယန္တေ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ရညော၊ ၏။ ဒါနသာလံ၊ သို့။ သမ္မာပုဏန္တိ၊ ရောက်
 ကုန်၏။ ဒက္ခိဏေန ယညာဝါဋ္ဌဿာတိအာဒိသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၁၉၃

ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဇာ၊ ဟိ၊ ချေ၍ဆိုဦးအံ့။ ယာဂုံ ပိဋိတဘတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယာဂု-
သိသေန၊ ယမန်းယာဂုကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ပါတရသဘောဇနံ၊ နံနက်ကာလ၌
စားအပ်သော ဘောဇဉ်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။

၃၄၈။ မဇ္ဈိန္ဒ၊ ကား။ သာဒုရသံ၊ ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အရသာကို
(ဝါ) သာယာအပ်သော အရသာကို။ ဥပရိ ဝတ္တဗ္ဗမတ္တန္တိ၊ ကား။ အပိစ မေ
ဘော ဧဝံ ဟောတိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဗြာဟ္မဏေန၊ ကုဋဒန္တပုဏ္ဏားသည်။
ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်သတ္တံသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဟာရေနာတိ၊ ကား။ ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဂရံ၊ အလေးအမြတ်ကို။ ကတွာ၊ ချ်။ အဂါရဝပရိဟာရေန၊ မရှိသေသည်၏
အဖြစ်ကို ဆောင်သဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဥဇ္ဇကဘာဝါ ပနယနေန၊ ခြောင့်သည်၏
အဖြစ်ကိုပယ်သဖြင့်။ ဥဇ္ဇကဝုတ္တိံ၊ ခြောင့်ခြောင့်ဖြစ်ခြင်းကို။ ပရိဟာရိတွာ၊ ပယ်ပြီး
၍။ ဝက်ဝုတ္တိယာဝ၊ ဝက်ဝုတ္တိနည်းဖြင့်သာလျှင် (ဝါ) ကောက်သော ဖြစ်ခြင်း
ဖြင့်သာလျှင်။ ယထာစိန္တိတံ၊ ကြံတိုင်းသော (ဝါ) အကြင်အကြင်ကြံအပ်ပြီးသော။
(ဝါ) ကြံအပ်သောအပြားရှိသော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလျှောက်လိုသည်
ဖြစ်၍။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့သော အပိ စ မေ ဘော ဧဝံ ဟောတိ စသော
စကားကို။ ဗြာဟ္မဏောသည်။ အာဟ၊ ဇာ။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်သောသည်။
ဝုတ္တံ ဝုတ္တောသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဥဇ္ဇကမေဝ ပုစ္ဆယမာနော
အဂါရဝေါ ဝိယ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊
သည်။ အာဟ၊ ဇာ။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပရိဟာရေန၊ ပရိဟာရ်ဆောင်သဖြင့်ဟု
ပေး၏။ ဂဏ္ဍိ၌ အဂါရဝကို ပယ်သဖြင့်ဟုပေး၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။]

သောဠသကာရဝဏ္ဏနာပြီး၏။

*****

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၃၄၉။ ဥဠာယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒါနေ၊ ပေးလှူခြင်း၌။ ဥဠာနဇိရိယံ၊
ထကြွလုံ့လဝီရိယကို။ အာဟ၊ ဇာ။ သမုဠာယာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထို
ပေးလှူခြင်း၏။ သာတစ္ဆကရိယံ၊ အမြဲမပြတ်ပြုခြင်းကြိယာကို။ အာဟ၊ ဇာ။
ကသိဝါဏိဇ္ဇာဒိကမ္မာနိ၊ လယ်ထွန်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းအစရှိကုန်သောအမှုတို့ကို။
အကရောန္တော၊ မပြုမူ၍။ ဒလိဒ္ဓါယာဒိအနုတ္တာပတ္တိယာ၊ ဒလိဒ္ဓါ၏အပြစ် အစ
ရှိသော အကျိုးမဲ့သို့ရောက်သဖြင့်။ နဿိဿတိ၊ ယှက်ဝီးလတ္တံ့။ ဣတိ အယံ

ကား။ အဓိပ္ပါယ်တည်း။ အပ္ပသမ္ဘာရတရော စေဝ မဟပ္ပလတရော စာတိ၊
 ဟူ၍။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ ဝုတ္တော၊ ဇ်။
 ပါဠိယံ ပန၊ ပါဠိတော်၌ကား။ အပ္ပတ္တတရော စ အပ္ပသမာရမ္ဘတရော စ
 မဟပ္ပလတရော စ မဟာနိသံသတရောစာတိ၊ တရော စ-ဟူ၍။ ပါဠော၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ဤ။ တတ္ထ တိဿံ ပါဠိယံ၊ ထိုပါဠိတော်၌ (ဝါ) ထိုအပ္ပသမ္ဘာရတရော
 စသောပုဒ်တို့တွင် (အဋ္ဌကထာလာပါဠိပါ ပေါင်းယူ၍စွဲသည်)။ အပ္ပသမ္ဘာရ-
 တရောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပရိတ္တသမ္ဘာရော၊ နည်းသောအဆောက်
 အဦရှိ၏။ အသမာရမ္ဘိယသမ္ဘာရော၊ ကောင်းစွာအားမထုတ်သော အဆောက်
 အဦရှိ၏ (ဝါ) ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤကား အဋ္ဌကထာလာပါဠိ၏အဖွင့်တည်း။
 ပန၊ ပါဠိတော်လာ ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုဆိုပြီးအံ့။ အပ္ပတ္တတရောတိ၊ ကား။
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အပ္ပကိစ္စော၊ နည်းသောကိစ္စရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ
 အပ္ပတ္တတရော-ဟူသောပုဒ်၌။ ကိစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထော၊ အတ္ထမည်၏။ တ္တကာရဿ၊
 ၏။ ဌကာရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အပ္ပဋ္ဌတရောတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ဤ။ ဧတေန၊ ထိုအဆောက်အဦဖြင့်။ ယညော၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို။ သမ္မာ၊
 ကောင်းစွာ။ အာရဘိယတိ၊ အားထုတ်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့အားထုတ်
 ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော သမ္ဘာရော၊ သည်။ သမာရမ္ဘော၊
 မည်၏။ သမ္ဘာရသမ္ဘရဏဝသေန၊ အဆောက်အဦကို ပြီးစေသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ပဝတ္ထသတ္တဝိဋ္ဌာ၊ ဖြစ်သောသတ္တဝါကို နှိပ်စက်ခြင်းတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဧတဿ ယညဿ၊ ထိုယဇ်ပူဇော်ခြင်းအား။ အပ္ပေါ၊ နည်းသော။ သမာရမ္ဘော၊
 ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော
 ယညော၊ သည်။ တထာ၊ အပ္ပသမာရမ္ဘမည်၏။ အယံ ပန၊ ဤအပ္ပသမာရမ္ဘ
 သည်ကား (ဝါ) ဤနည်းသောအားထုတ်ခြင်းရှိသော ယဇ်သည်ကား။
 အတိသယေန၊ အလွန်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အပ္ပသမာရမ္ဘတရော၊ မည်၏။ ဧတဿ ယညဿ၊ အား။ ဝိပါကသညိတံ၊ အကျိုး
 ဝိပါကဟု မှတ်အပ်သော။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော (ဝါ) များစွာသော။ သဒိသံ၊ ဒါန
 စေတနာကံနှင့်တူသော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော ယညော၊ သည်။ မဟပ္ပလော၊ မည်၏။ အယံ ပန၊ ဤမဟပ္ပလသည်
 ကား။ အတိသယေန၊ အလွန်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 မဟပ္ပလတရော၊ မည်၏။ ဧတဿ ယညဿ၊ အား။ ဥဒ္ဓိဿသညိတံ၊ စေတနာ
 ကံကိုစွဲ၍ဖြစ်၏ဟု မှတ်အပ်သော (ဋီကာသစ်နှင့် ဋီကာဟောင်းတို့၌ ဥဒယ-

သတ္တိ

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၁၉၅

သညိတံဟု ပါဠိရှိ၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးမြတ်သော။ နိဿန္နာဒိဖလံ၊ နိဿန္န အစ
 ရှိသောအကျိုးသည် (ဝါ) အကျိုးဆက်အစရှိသောအကျိုးသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ယညော၊ သည်။ မဟာနိသံသော၊ မည်၏။ အယံ
 ပန၊ ဤမဟာနိသံသသည်ကား။ အတိသယေန၊ ဖြင့်။ ဟောတံ၊ ၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာနိသံသတရော၊ မည်၏။ ဓုဒါနာနိတိ၊ ကား။ ဓုဝါနိ
 ထိရာနိ၊ မြဲမြံသည်တို့ကို။ အဝိစ္စန္ဓာနိ မပြတ်သည်တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ချွံ။ ဒါတဗ္ဗဒါနာနိ၊
 ပေးလှူအပ်ကုန်သော အလှူဒါနတို့သည်။ နိစ္စဘတ္တာနိတိ ဧတ္ထ၊ နိစ္စဘတ္တာနိ
 ဟူသောပုဒ်၌။ ဘတ္တသိသေန၊ ဆွမ်းကို အရင်းသိသပြုသဖြင့်။ စတုပစ္စယဂ္ဂဟဏံ၊
 ပစ္စည်းလေးပါးကို ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အနုကုလယညာနိတိ၊ ကား။
 အနုကုလံ ကုလာနုက္ကမံ၊ အမျိုးစဉ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဒါတဗ္ဗဒါနာနိ၊ ပေးလှူ
 အပ်ကုန်သော အလှူဒါနတို့သည်။ (၃၁-၃၁၆) တေန၊ ကြောင့်။ အမှာကန္တိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယာနိ ဒါနာနိ၊ အကြင်အလှူ
 တို့ကို။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ တာနိဒါနာနိ၊ တို့သည်။ အနုကုလ-
 ယညာနိ နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ နိဗဒ္ဓဒါနာနိတိ၊
 ကား။ နိဗဒ္ဓေတွာ နိယမေတွာ၊ မှတ်၍။ ပဝေဏိဝသေန၊ အစဉ်အဆက်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထိတဒါနာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သောအလှူတို့သည်။

ဟတ္ထိဒန္တေန၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော စာရေးတံသည်။ ဒန္တမယ
 သလာကာ၊ မည်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်စာရေးတံ၌။ ဒါယကာနံ၊ ပေးလှူတတ်သော
 ဒါယကာတို့၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ အင်္ဂန္တိ၊ မှတ်ကုန်၏။ ဣမိနာ၊ ဤစာရေးတံ
 ဖြင့်။ တံ နိစ္စဘတ္တံ၊ ထိုမြဲသောဆွမ်းကို (ဝါ) အမြဲလှူသောဆွမ်းကို။
 သလာကဒါနဝသေန၊ စာရေးတံအလှူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒီယတံ၊ ပေးလှူအပ်၏။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတံ၊ ၏။ တံ ကုလန္တိ၊ ကား။ အနာထပိဏ္ဍိက-
 ကုလံ၊ အနာထပိဏ္ဍိကသေဌေးအမျိုးသည်။ ဒါလိဒ္ဓိယေနာတိ၊ ကား။ ဒလိဒ္ဓ-
 ဘာဝေန၊ ဆင်းရဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကေသလာကတော ဥဒ္ဓံ ဒါတုံ
 နာသက္ခိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကေနပိ၊ တစ်ခုလည်းဖြစ်သော။ သလာကဒါနေန၊
 စာရေးတံလှူခြင်းဖြင့်။ နိဗဒ္ဓဒါနံ၊ အမြဲမပြတ် လှူခြင်းကို။ ဥပစ္စန္ဓိတံ၊
 ဖြတ်ခြင်းငှာ (ဝါ) ကို။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အနုရက္ခနံ၊ အစဉ်စောင့်ခြင်းကို။
 အာဟ၊ ၏။ ရညောတိ၊ ကား။ သေတဝါဟနရညော၊ သေတဝါဟနမင်းအား။
 အာဒိနိ ဝတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သေနော၊ သိန်းစွန့်သည်။ မံသပေသိ၊ သားတစ်ကို။ ပက္ခန္ဓိတွာ၊ ပျံ၍။
 ဂဏှာတိ ဝိယ၊ ယူသကဲ့သို့။ ဂဏှာသိ၊ ခံယူတိသနည်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနံ၊

၁၉၆

သီလကွန်ဋီကာသစ်နိဿယ

[၅-ကုဋဒန္တ

ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သမသမဒါနေ၊ အညီအမျှ အညီအမျှ ပေးလှူရာ၌။
 ဥဿုက္ကန ဝစနာနံ၊ ကြောင့်ကြသော စကားကို ဆိုခြင်းတို့ကို။ သင်္ဂဟော၊
 ရေတွက်ခြင်းကို (ဝါ) ပေါင်း၍ယူခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ ဂလဂ္ဂါဟာတိ၊ ကား။
 ဂလ္လဟာတာ၊ လည်ကိုကိုင်ခြင်းတို့သည်။ ကမ္မဇ္ဈဒဝသေနာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။
 အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ကမ္မောကာသာဒါနမ္ပိ၊ ပြုလုပ်အပ်သော
 အမှု၏ အခွင့်ကို ယူခြင်းကိုလည်း။ ပိဋ္ဌာယေဝ၊ နှိပ်စက်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ ဣခံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။
 သမာရမ္ဘသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပိဋ္ဌနတ္ထော၊ နှိပ်စက်ခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပိဋ္ဌာသင်္ခါတော သမာရမ္ဘောတိ၊ ရမ္ဘော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပုဗ္ဗစေတနာ မုဉ္ဇစေတနာ အပရစေတနာ
 သမ္ပတ္တိယာ၊ ပုဗ္ဗစေတနာ၊ မုဉ္ဇစေတနာ၊ အပရစေတနာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်
 (ဝါ) မလှူမီ ရှေးအပို၌ ဖြစ်သောစေတနာ၊ ဒါနဝတ္ထုကို စွန့်လွှတ်ဆဲဖြစ်သော
 ကာလ၌ ဖြစ်သော စေတနာ၊ ပေးလှူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ဖြစ်သော
 စေတနာတို့၏ ပြည့်စုံခြင်း၏။ ဒါယကဝသေန၊ ပေးလှူတတ်သော ဒါယကာ
 တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့လည်းကောင်း။
 ဝိတရာဂတာ ဝိတဒေါသတာ ဝိတမောဟတာ ပဋိပတ္တိယာ၊ ကင်းပြီးသော
 ရာဂရှိသည်၏အဖြစ်၊ ကင်းပြီးသော ဒေါသရှိသည်၏အဖြစ်၊ ကင်းပြီးသော
 မောဟရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျင့်ပဋိပတ်အားဖြင့်။ ဒက္ခိဏေယျဝသေန စ၊
 အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊
 တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ ဒက္ခိဏာ၊ အလှူသည်။ ဆဠှင်္ဂသမန္တာဂတာ၊
 အင်္ဂါခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ သစ္စံ၊ ၏။ ဆဠှင်္ဂတ္ထရေ၊
 ဆဠှနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်၌။ နန္ဒမာတာသုတ္တံ၊ နန္ဒမာတာသုတ်သည်။
 တဿတ္ထဿ၊ ထိုအနက်၏။ သာဓကံ၊ ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော သက်သေတည်း။
 အပရာပရံ၊ အဆက်ဆက် (ဝါ) အဆင့်ဆင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနကစေတနာဝသေန။ ဖြစ်
 သော စေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဟာနဒီ ဝိယ စ။ မြစ်ကြီးကဲ့သို့လည်းကောင်း။
 မဟောသော ဝိယ စ။ များစွာသော ရေအလျဉ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဣတော
 စိတော စ။ ဤမှ ဤမှလည်း (ဝါ) ဤမှထိုမှလည်း။ အဘိသန္နိတွာ၊ ယိုစီး၍။
 ပက္ခန္နိတွာ၊ ပြေးဝင်၍။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပုညမေဝ၊ ကောင်းမှု
 သည်သာလျှင်။ ပုညဘိသန္ဓော၊ မည်၏။ တထာဝိဝံန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပမာ-
 ဏဿ၊ အတိုင်းအရှည်ပမာဏကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ အသုကရတ္တံ၊ မလွယ်သည်၏

သုတ္တံ

နိစ္စဒ္ဓါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၁၉၇

အဖြစ်ကို။ အာစရိယော၊ သညံ။ အာဟ၊ ဧ။ ကာရဏမဟတ္တေန၊ အကြောင်းကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဖလမဟတ္တမ္ပိ၊ အကျိုးကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ နဇ္ဇော နဒိယ၊ မြစ်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝုဠိယာ၊ မိုးရွာသဖြင့်။ မဟောသော ဝိယ၊ များစွာသော ရေအလျဉ်းကို။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သညံ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

၃၅၀။ နဝနဝေါတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဒါ၊ အချင်းပေသိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံသော အခါ၌။ အဘိနဝေါ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ဒါယကဿ၊ ဧ။ ဗျာပါရာပဇ္ဇနတော၊ ကြောင့်ကြအားထုတ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ကိစ္စပရိယောသာနံ၊ ကိစ္စ၏ပြီးဆုံးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သညံ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ယသာရဒ္ဓဿ၊ အကြင်ကြင်အားထုတ်အပ်သော။ အာဝါသဿ၊ ကျောင်း၏။ ကတိပယေနာပိ၊ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်လည်းဖြစ်သော။ ကာလေန၊ ကာလဖြင့်။ ပရိသမာပေတဗ္ဇတော၊ ပြီးဆုံးစေအပ်သောကြောင့်။ ကိစ္စပရိယောသာနံ၊ သညံ။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဏသာလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သညံ။ အာဟ၊ ဧ။ မဟာဝိဟာရေပိ၊ ကျောင်းကြီး၌လည်း။ ကိစ္စပရိယောသာနဿ၊ ဧ။ အတ္ထိတာဥပါယံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်၏ အကြောင်း ဥပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ ကေဝါရံ ဓနပရိစ္စာဂံ ကတွာတိ၊ ကတွာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သုတ္တန္တပရိယာယေနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာသဝသုတ္တန္တာဒိပါဠိနယေန၊ သဗ္ဗာသဝသုတ် အစရှိသော ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့်။ နဝါနိသံသာတိ၊ ကား။ သီတပဋိသ္မာတာဒယော၊ အချမ်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ ပဋိသလ္လာနာရာမပရိယောသာနာ၊ ကိန်းအောင်း မွေ့လျော်ခြင်း အဆုံးရှိကုန်သော။ ယထာ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်သည်အားလျော်စွာ။ ဂဏိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သော။ နဝ၊ ကိုးပါးကုန်သော။ ဥဒယာ၊ ဖြစ်ခြင်းပွားခြင်းတို့ကို။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတေ နဝါနိသံသာ၊ ထိုကိုးပါးကုန်သော အာနိသင်တို့ကို။ အပ္ပမတ္တတာယ၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဝါသံ၊ ကျောင်းကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးလှူသောသူသည်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စယဇာတံ၊ ဖြစ်သော ပစ္စည်းကို (ဝါ) ပစ္စည်းသဘောကို။ ဒိန္နမေဝ နာမ၊ ပေးလှူအပ်သည်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မယာ၊ သည်း။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ဧ။ သာဓကံ၊ သော။

ယထာ ကိံ ဝစနံ၊ ကိံ။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ အာဟ၊ နည်း။ သံယုတ္တဘဂဝရ-
 လဉ္ဇကော၊ သံယုတ္တနိကာယမြတ်လဉ္ဇကဉ္စ။ သော စ သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိ၊ ယော
 ဒဒါတိ ဥပဿယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ အာဟ၊ နည်း။ ယော၊ အကြင်သူ
 သည်း။ ဥပဿယံ၊ ကျောင်းကို။ ဒဒါတိ၊ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။ သော စ၊
 ထိုကျောင်းဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော သူသည်လည်း။ သဗ္ဗဒဒေါ၊ အလုံးစုံကို
 လှူဒါန်းသည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ တေ ဒါနံ၊ ထိုကျောင်း ဆောက်လုပ်
 လှူဒါန်းခြင်းသည်။ သဒါ၊ အခါပပ်သိမ်း။ ပုညဝစနုပါယဉ္ဇ၊ ကောင်းမှုပုည
 တိုးပွားခြင်း၏ အကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ တတ္ထေဝ၊
 ထိုသံယုတ္တနိကာယဉ္စပင်။ ယေ ဒဒန္တိ ဥပဿယံ၊ တေသံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ၊
 သဒါ ပုည ပဝစုတိတိ၊ ပဝစုတိ-ဟူသော ဒေသနာတော်ကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်း။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။ (အနက်ကား) ယေ ဇနာ၊ အကြင်လူတို့သည်။
 ဥပဿယံ၊ ကျောင်းကို။ ဒဒန္တိ၊ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းကုန်၏။ တေသံ ဇနာနံ၊
 ထိုကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းကုန်သော လူတို့အား။ ဒိဝါ စ၊ နေ့အခါ၌
 လည်းကောင်း။ ရတ္တော စ၊ ည၌အခါ၌လည်းကောင်း။ သဒါ၊ အခါပပ်သိမ်း။
 ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ပဝစုတိ၊ ပွား၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်း။
 ဟိ သစ္စံ၊ နည်း။ ဒေ တသော၊ နှစ်ပါး၊ သုံးပါးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဂါမေ၊
 ရွာ၌။ ပိဏ္ဏာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ။ ဧရိတွာ၊ လှည့်လည်ပြီး၍ (ဝါ) သွားလာ
 လှည့်လည်သည်ရှိသော်။ ကိဉ္စ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ဆွမ်းစသည်ကို။ အလဒ္ဓါ၊
 မရကုန်မူ၍။ အာဂတဿာပိ၊ လာသော်လည်း (ဝါ) လာသောရဟန်း၏လည်း။
 ဆာယုဒကသမ္ပန္နံ၊ အရိပ်ရေနှင့် ပြည့်စုံသော။ အာရာမံ၊ ကျောင်းအာရာမသို့။
 ပဝိသိတွာ၊ ဝင်ပြီး၍။ နဟာယိတွာ၊ ရေချိုးပြီး၍။ ပတိဿယေ၊ မှီခိုနေထိုင်ရာ
 ဖြစ်သောကျောင်း၌။ မဟုတ္တံ၊ တစ်မဟုတ်မျှ။ နိပဇ္ဇိတွာ၊ အိပ်ပြီး၍။ ဥဋ္ဌာယ၊
 ထ၍။ နိသိန္နဿ၊ နေထိုင်သောရဟန်း၏။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဗလံ၊ အားသည်။
 အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ ပက္ခိတ္တံ ဝိယ၊ ထည့်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ နည်း။ စ၊ ထိုမှ
 တစ်ပါး။ ဗဟိ၊ ကျောင်းပ၌။ ဝိစရန္တဿ၊ လှည့်လည်သွားလာသောရဟန်း၏။
 ကာယေ၊ ၌။ ဝဏ္ဏဓာတု၊ အဆင်းဓာတ်သည်။ ဝါတာတပေဟိ၊ လေနေပူတို့
 ကြောင့်။ ကိလမတိ၊ ပင်ပန်း၏ (ဝါ) ပျက်၏။ ပတိဿယံ၊ မှီခိုနေထိုင်ရာ
 ကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဓာယ၊ ပိတ်၍။ မဟုတ္တံ၊
 တစ်မဟုတ်မျှ။ နိပဇ္ဇဿ၊ အိပ်သောရဟန်းအား (ဝါ)၏။ ဝိသဘာဂသန္တတိ၊
 သဘောမတူသော နာမ်ရုပ်အစဉ်သည်။ ဝူပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ သဘာဂသန္တတိ၊
 သဘောတူသော နာမ်ရုပ်အစဉ်သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဝဏ္ဏဓာတု၊
 သည်း။ အာဟရိတွာ၊ တစ်ပါးမှဆောင်၍။ ပက္ခိတ္တံ ဝိယ၊ ထည့်သကဲ့သို့။
 ဟောတိ၊ နည်း။

သုတ္တံ

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၁၉၉

၈။ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗဟိ။ ဌ။ ဝိစရန္တဿ။ ဇာ။ ပါဒေ။ ခြေဌ။ ကဏ္ဍကော။
 ဆူးငြောင့်သည်။ ဝိဇ္ဇတိ။ စူး၏။ ခါဏ။ သစ်ငုတ်သည်။ ပဟရတိ။ ခတ်မိ၏။
 သရိသပါဒိပရိယယာဏေ။ မြေ၊ ကင်း၊ သန်း စသော ဘေးရန်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ စောရဘယ။ နိုးသူဘေးသည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဖြစ်၏။
 ပတိဿယံ။ ကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ။ ရှိ။ ဒွါရံ။ ကို။ ပိဓာယ။ ပိတ်၍။ နိပန္နဿ။
 အိပ်သောရဟန်းအား။ သဗ္ဗေ။ ကုန်သော။ ဧတ ပရိယယာ။ ထိုဘေးရန်တို့
 သည်။ န ဟောန္တိ။ မဖြင့်ကုန်။ သဗ္ဗေယန္တဿ။ ပရိယတ္တိဓမ္မကို ရွတ်အံ
 သရဇ္ဈာယ်သော ရဟန်းအား။ ဓမ္မပိတိသုခဉ္စ။ တရားကြောင့်ဖြစ်သော ပိတိသုခ
 သည်လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ။ ကို။ မနသိကဗောဓန္တဿ။ နှလုံးသွင်းသော
 ရဟန်းအား။ ဥပသမသုခဉ္စ။ ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းမှ ငြိမ်းသောသုခ
 သည်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဇာ။ ကသ္မာ။ ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ။ အပအာရံဌ။
 ဝိက္ခေပါသာဝတော။ ပျံလွင့်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ၈။ ပါး။
 ဗဟိ။ ဌ။ ဝိစရန္တဿ။ ဇာ။ ကာဗယ။ ဌ။ သေဒါ။ ချေးတို့သည်။ မုစ္ဆန္တိ။ ထွက်
 ကုန်၏။ အက္ခိန္တိ။ မျက်စိတို့သည်။ ဖန္တန္တိ။ တုန်လှုပ်ကုန်၏။ သေနာသနံ။
 ကျောင်းသို့။ ပဝိသနက္ခဏေ။ ဝင်သောခဏဌ။ မဉ္ဇပိဋ္ဌာဒိန္တိ။ ညောင်စောင်း
 အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့သည်။ န ပညာယန္တိ။ မထင်မြင်ကုန်။ ပန။ အနွယကို
 ဆိုဦးအံ့။ မဟုတ္တံ။ တစ်မဟုတ်မျှ။ နိပန္နဿ။ အိပ်သောရဟန်း၏။ အက္ခိပသာဒေဒါ။
 မျက်စိ၏ ကြည်လင်ခြင်းသည်။ အာဟရိတွာ။ တစ်ပါးမှဆောင်၍။ ပက္ခိတ္တော-
 ဝိယ။ ထည့်သကဲ့သို့။ ဟောတိ။ ဇာ။ ဒွါရဝါတပါနမဉ္ဇပိဋ္ဌာဒိန္တိ။ တံခါး လေသာ
 ပြတင်း၊ ညောင်စောင်း၊ အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့သည် (ဝါ) ထွက်ဝင်ရာ တံခါး
 လေသောက်ပြတင်း၊ ညောင်စောင်း အင်းပျဉ် အစရှိသည်တို့သည်။ ပညာယန္တိ။
 ထင်မြင်ကုန်၏။ ကေသိဉ္စ အာဝါသေ။ တစ်ခုသော ကျောင်း၌လည်း။ ဝသန္တိ။
 နေသည်ကို။ ဒိသ္မာ။ မြင်၍။ မနုဿာ။ တို့သည်။ စတုဟိ။ လေးပါးကုန်သော။
 ပစ္စယေဟိ။ ထိုဖြင့်။ သက္ကစ္စံ။ စွာ။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ။ လုပ်ကျွေးကုန်၏။ တေန။
 ကြောင့်။ “အာဝါသံ ဒေန္တေန ဟ။ ဟောတိ” တိ ၈။ ဟူ၍လည်းကောင်း။ “သဒါ
 ပုညပဝစ္ဆန္တပါယဉ္ဇတေန္တိ” ၈။ ဟူ၍လည်းကောင်း။ မယာ။ ငါဦးကာဆရာသည်။
 ဝုတ္တံ။ ဇာ။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ ယထာ ဝုတ္တာ။ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီး
 သော။ သဗ္ဗေပိ။ ကုန်သော။ ဧတ အာနိသံသာ။ ထိုအကျိုးအာနိသင်တို့ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ကုန်၏။

ခန္ဓကပရိယာယေနာတိ။ ကား။ သေနာသနက္ခန္ဓကေ။ ဌ။ အာဂတဝိနယ-
 ပါဠိနယေန။ လာသော ဝိနည်းပါဠိတော် နည်းအားဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ။ ဇာ။ တတ္ထ။
 ထိုသေနာသနက္ခန္ဓက ပါဠိတော်၌။ သိတံ ဥက္ကံ ပဋိဟန္တိ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗာတိ အနာ-
 သဝေါတိ။ အနာသဝေါ ဟူ၍။ အာဂတာ။ လာ၏။

(သာဓကပါဠိတော်အနက်ကား) ဝိဟာရော၊ ကျောင်းသည်။ သီတဉ္စ၊ အချမ်းကိုလည်းကောင်း (ဝါ) အတ္တတ္ထဓာတုကောသ၊ ဗဟိဒ္ဓဉ္စတုဝိပရိဏာမ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော အချမ်းကိုလည်းကောင်း။ ဥဏှဉ္စ၊ မီးပူကိုလည်းကောင်း။ ပဋိဟန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်၏။ တတော၊ ထိုအချမ်းအပူမှ။ အညာနိ၊ တစ်ပါး ကုန်သော။ ဝါဠုမိဂါနိ စ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျားသစ် အစရှိကုန်သော သားရဲတို့ကို လည်းကောင်း။ သရိသပေ စ၊ ခြေကင်းသန်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ မကသေ စ၊ ခြင်္သေ့တို့ကိုလည်းကောင်း။ သိသိရေစာပိ၊ လေနှင့်တကွသော မိုးဖဲ့တို့ကို လည်းကောင်း။ (သိသိရေတိ သံဗုသိတဝါတော ဝုစ္စတိ။ စူဠဝါအဋ္ဌကထာ)။ (ဝါ) ချမ်းအေးသောဥတုကာလ၊ ခုနစ်ရက်မိုးစေ့သောကာလ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ချမ်းအေးသော အတ္တတ္ထကိုလည်းကောင်း (သိသိရေတိ သိသိရ- ကာလဝသေန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိဝသေန စ ဥပ္ပန္နေ သိသိရသမ္ပယော၊ တေရသုကဏ်ဋ္ဌိကာ)။ ဝုဋ္ဌိယော စ၊ ပြောင်ပြောင်သည်းထန်စွာ ရွာသောမိုး တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိဟန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်၏။

တတော၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိဟာရေန၊ သည်။ အညော၊ တစ်ပါးသော။ သောရော၊ ကြမ်းတမ်းထသော။ သဉ္စာတော၊ ပြင်းထန်စွာဖြစ်ထသော။ ဝါတာတပေါ စ၊ လေနေပူကိုလည်း။ ပဋိဟညတိ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကျောင်း အလှူသည်။ လေဏတ္ထဉ္စ၊ အထူးထူးသော အာရုံမှ စိတ်ကိုနှစ်စေ၍ ကိန်း အောင်းမွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သုဓတ္ထဉ္စ၊ ဘေးရန်မရှိသဖြင့် ချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဈာယိတုဉ္စ၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး ကုန်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အာရုံကိုရှုခြင်းငှာ လည်း ကောင်း (ဈာယိတုဉ္စ၊ ဈာန်ဝင်စားခြင်းငှာဟု ယောဇနာကြ၏၊ မသဉ္စ၊ ဋ္ဌိကာတို့နှင့်မညီ)။ ဝိပဿိတုဉ္စ၊ အနိစ္စ-အစရှိသည်ဖြင့် ဝိပဿနာရှုခြင်းငှာ လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။

သံဃဿ၊ သံဃာတော်အား။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကိုဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ အဂ္ဂံအဂ္ဂံ ဣတိ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ ဟိ တသ္မာဓေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သို့ ပညာရှိသော။ အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ သံသရာ နှစ်ဖြာသော အကျိုးကို (ဝါ) လောကီ၊ လောကုတ္တရာနှစ်ဖြာသောအကျိုးကို။ သမ္ပယံ သမ္ပယန္တော၊ ကောင်း စွာမြင်သော။ ပေါသော၊ သတ္တဝါသည် (ဝါ) ယောက်ျားသည်။ (နှာ-၃၁၈) ရမ္မေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ပျော်ဖွယ် ရှိကုန်သော(ငါ) နေထိုင်ခြင်းငှာချမ်းသာကုန် သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတို့ကို။ ကာရယေ၊ ဆောက်လုပ်စေရာ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဆောက်လုပ်စေပြီးသောကျောင်း၌။ ဗဟုဿုတေ၊ များသောအကြားအမြင်

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၀၁

ရှိကုန်သော သိလဝန္တရဟန်းတို့ကို။ ဝါသယေ သိတင်းသုံး နေထိုင်စေရာ၏ (ဝါ) ပင့်၍ တင်လှူထားရာ၏။ တောသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုကျောင်း၌ သိတင်းသုံးနေထိုင် ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ အနုဉ္စ၊ ဆင်းကိုလည်းကောင်း။ ပါနဉ္စ၊ အဖျော်ကို လည်းကောင်း။ ဝတ္ထသေနာသနာနိ စ၊ အဝတ်သင်္ကန်း ညောင်စောင်းအင်း ပျဉ်၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကိုလည်းကောင်း။

ဥဇုတုတေသု၊ ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သောရဟန်းတို့၌။ ဝိပ္ပသန္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် ကြည်ညိုစွာသော။ စေတသ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒဒေယျ၊ ပေးလှူရာ၏။ တေ၊ ထိုကျောင်း၌ သိတင်းသုံး နေထိုင်ကုန်သောရဟန်းတို့ သည်။ တဿ၊ ထိုကျောင်းဒါယကာအား။ သဗ္ဗဒုက္ခပန္နဒနံ၊ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ ယံ ဓမ္မံ၊ အကြင်တရားကို။ ဒေသန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ သော၊ ထိုကျောင်းဒါယကာသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ကျောင်း နေရဟန်းတို့ ဟောသောတရားကို။ အညာယ၊ သိ၍။ ဣဓ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာဟော်၌။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါတရားကင်းသည် ဖြစ်၍။ ဗရိ နိဗ္ဗာတိ၊ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော မီးမှ ငြိမ်းအေး၏။ (ဝါ) ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ၏။ (ဤကားဂါထာတို့၏ အနက်တည်း)။

ရာဇဂဟသေဋ္ဌာဒိနံ၊ ရာဇဂြိုဟ် သေဋ္ဌေးအစရှိသော သူတို့အား။ ဝိဟာရ ဒါနေန၊ ကျောင်းဆောက်လုပ်လှူဒါန်းရာ ၌။ (ပေမူ ဝိဟာရဒါနေ-ဟု ပါဠိရှိ၏)။ အနုမောဒနာဂါထာယော၊ အနုမောဒနာဂါထာတို့ကို (ဝါ) ဝမ်းမြောက်စေ တော်မူသောဂါထာတို့ကို။ ပေယျာလဝသေန၊ ပေယျာလ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒသိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ တာသု ဂါထာသု၊ ထိုအနုမောဒနာ- ဂါထာတို့၌။ သိတံ ဥဏန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ဥတုဝိသဘာဂဝသေန၊ ဥတု- သဘော မတူသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ဥတုမညီမျှသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ သိသိဓေ စာပိ ဝုဋ္ဌိယောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ သမ္မုသိတက- ဝါတော၊ မိုးပေါက်မိုးဖွဲနှင့်တကွ သောလေကို။ သိသိရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုဇ္ဇတိ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌိယောတိ။ ကား၊ ဥဇုမေသဝုဋ္ဌိယောဝေ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်သည်းထန်စွာ ရွာသောမိုးကြိုးတို့ကိုသာလျှင်။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ ပဒါနိ၊ ထိုသိတံ ဥဏ္ဍံ” အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့ကို။ ပဋ္ဌဟန္တိတိ ဣမိနာဝပဒေန၊ နှင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ပဋိဟညတိတိ၊ ကား။ ဝိဟာရေန၊ သည်။ ပဋိဟညတိ၊ ပယ်ဖျောက် အပ်၏။ လေဏတ္တန္တိ၊ ကား။ နိလိယနတ္ထံ၊ ကိန်းအောင်းမွေ့လျော်ခြင်း အကျိုးငှာ။ သုခတ္တန္တိ၊ ကား။ သိတာဒိပရိသယာဘာဝေန၊ အချမ်းအစရှိသော ဘေးရန် မရှိသဖြင့်။ သုခဝိဟာရတ္ထံ၊ ချမ်းသာစွာ နေခြင်း အကျိုးငှာ။

ဈာယိတုဉ္စ ဝိပဿိတုဉ္စ ဣဒမ္ပိ ပဒေသံ၊ ဤ ဈာယိတုဉ္စ ဝိပဿိတု-ဟူသောပုဒ်
 နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကိုလည်း။ သုခတ္ထဉ္စာတိ ဣမိနာဝ ပဒေန၊ နင့်သာလျှင်။
 ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ ကထံ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ အဘယ်သို့ယှဉ်အပ်သနည်းဟူမူ
 ကား (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကျောင်းအလှူသည်။ သုခတ္ထဉ္စ၊ ချမ်းသာခြင်း
 အကျိုးငှါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကတမသုခတ္ထံ၊ အဘယ်ချမ်းသာခြင်းအကျိုး
 ငှါ။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဈာယိတုဉ္စ၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ
 တို့တွင် တစ်ပါးပါးသောအာရုံကိုကပ်၍ ရှုလည်းကောင်း (ဝါ) ရှုသည်ရှိသော်
 လည်းကောင်း။ ဝိပဿိတုဉ္စ၊ အနိစ္စအစရှိသောအားဖြင့် ဝိပဿနာရှုလည်း
 ကောင်း (ဝါ) ရှုသည်ရှိသော်လည်းကောင်း။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော (ထည့်)။ ယံ
 သုခံ၊ အကြင်ဈာနသုခ၊ ဝိပဿနာသုခသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ တဒတ္ထံ၊ ထိုဈာနသုခ၊
 ဝိပဿနာသုခ၊ အကျိုးငှါ။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဈာယိတံ ဝိပဿိတုဉ္စ-ဟူသောနှစ်ပုဒ်ကို ငှါဟု မယောဇနာလင့်။
 အဓိပ္ပါယ်မဖြောင့်။ နိက္ခမံ ဒဠု ခေမတော-ဟူသော ပါဠိကို
 လည်းကောင်း၊ အဘိဟဋ္ဌံ ပဝါရေယျာတိ အဘိဟရိတွာ ဟန္တ-
 ဘိက္ခု ခါဒ ဝါ ဘုဉ္စ ဝါတိ-ဝံ ပဝါရေယျ-ဟူသော က.ခါဒ ဌက
 ထာဉ္စ အဘိဟဋ္ဌံကို အဘိဟရိတွာ-ဟုဖွင့်သည်ကိုလည်းကောင်း
 ထောက်ရှု၍ ဈာယိတံ ဝိပဿိတု-ဟူသောပုဒ်နှင့်ခွဲ၍ တုံ့ပစ္စည်း
 ကို တွာပစ္စယတ္ထံဖြစ်သည်ကို နှလုံးပြုပြီးလျှင် ပုဗ္ဗကာလ-
 ကြိယာအနက်၊ လက္ခဏအနက်ယောဇနာသည်။ ဤသို့
 ယောဇနာမှသာလျှင် ပုဗ္ဗကာလကြိယာအနက်၊ လက္ခဏအနက်
 အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်သည်ဟုမှတ်။ စူဠဝါအဋ္ဌကထာနိဿယဉ္စ
 ယောဇနာသည်ကိုဆင်ခြင်။

အထိ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ပရပဒေနပိ၊ ဝိဟာရဒါနံ-ဟူသောနောက်ပုဒ်နှင့်
 လည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဈာယိတုဉ္စ၊ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံ
 တို့တွင် တစ်ပါးပါးသောအာရုံ၌ ကပ်၍ရှုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝိပဿိတုဉ္စ၊
 အနိစ္စအစရှိသည်ဖြင့် ဝိပဿနာရှုခြင်းငှါလည်းကောင်း။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကျောင်း
 အလှူကို။ ဣဒ ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ဤ။ ဈာယိဿတိ၊ သမထကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို
 ရှုလတ္တံ့။ ဝိပဿိဿတိ၊ ဝိပဿနာရှုလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဒေတော၊
 ကျောင်းလှူသောဒါယကာ၏။ သံဃဿ၊ အား။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကိုး အဂ္ဂံ၊
 မြတ်၏ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။

သော စ သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိ၊ ယော ဒဒါတိ ဥပဿယန္တိ၊ ဥပဿယံ-ဟူသော။
 တေ ဝစနံ၊ ကိ။ သဂဝတာ၊ သည်။ သဂါတာဝဂ္ဂသံယုတ္တေ၊ ဌံ။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ယော
 ဥပါသကော၊ အကြင်ဒါယကာသည်။ ဥပဿယံ၊ မှီခိုနေထိုင်ရာကျောင်းကို။
 ဒဒါတိ၊ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း၏။ သော စ ဥပါသကော၊ သည်လည်း။ သဗ္ဗဒဒေါ၊
 ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံကို လှူဒါန်းသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

ယသ္မာ စ၊ အကြင်ကြောင့်လည်း။ ဝိဟာရဒါနံ၊ ကိ။ အဂ္ဂံ၊ ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓေန၊
 သည်။ ဝဏ္ဏိတံ၊ နိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ထည့်)။ တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော
 ပေါသောတိ ဂါထာ၊ ပေါသော-ဟူသောဂါထာကို။ သဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊
 ဟောတော်မူအပ်၏။ ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ဤ
 ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပြီးသောကျောင်း၌။ ပရိယတ္တိဗဟုဿုတေ စ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မ၌
 များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း (ဝါ) ပရိယတ္တိ
 တရားတော်၌ များစွာသင်အပ်နာအပ်ကုန်ပြီးသော ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း။
 ပဋိဝေဓဗဟုဿုတေ စ၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပဋိဝေဓ၌
 များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝါသေယျ၊
 သီတင်းသုံးနေထိုင်စေရာ၏ (ဝါ) ဗင့်၍တင်လှူထားရာ၏။ တေသံ အန္တဉာတိ၊
 ကား။ တေသံ ဗဟုဿုတာနံ၊ ထိုဗဟုဿုတရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ အနုစ္စ-
 ဝိကံ၊ လျောက်ပတ်သော။ ယံ အန္တဉာ၊ အကြင်ဆွမ်းသည်လည်းကောင်း။ ယံ
 ပါနဉာ၊ အကြင်အဖျော်သည်လည်းကောင်း။ ယာနိ ဝုတ္တာနိ စ၊ အကြင်အဝတ်
 သင်္ကန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ယာနိ မဉ္ဇပိဌာဒိသေနာသနာနိ စ၊ အကြင်
 ညောင်စောင်း အင်းပျဉ်အစရှိကုန်သော အိပ်ရာနေရာတို့သည်လည်းကောင်း။
 သန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံကို။ ဥဇုဘူတေသု၊ ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သည်
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အကုဋိလစိတ္တေသု၊ မကောက်ကျစ်သောစိတ်ရှိကုန်သော။
 တေသု၊ ထိုဗဟုဿုတရဟန်းတို့၌။ ဒဒေယျာတိ၊ ကား။ နိဒဟေယျ၊ ကုသိုလ်
 ရွှေအိုးကိုမြှုပ်ရာ၏။ တဉ္စ၊ လိုပေးလှူခြင်းကိုလည်း (ဝါ) မြှုပ်နှံခြင်းကိုလည်း။
 ဝိပ္ပသန္နေန၊ အထူးသဖြင့်ကြည်ညိုစွာသော။ စေတသ၊ ဖြင့်။ ဒဒေယျ၊ နိ
 (ဝါ) ဒဒေယျ နိဒဟေယျ၊ မြှုပ်နှံရာ၏။ စိတ္တပ္ပသာဒံ၊ စိတ်၏ကြည်ခြင်းကို။
 ဝိရာဓေတွာ၊ ချွတ်ယွင်းစေ၍ (ဝါ) ပျက်စေ၍။ န ဒဒေယျ၊ မပေးလှူရာ(ဝါ)
 န ဒဒေယျ န နိဒဟေယျ၊ မမြှုပ်နှံရာ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ နိ (ဝါ) ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦး
 အံ။ ဝေံ၊ သို့။ ဝိပ္ပသန္နစိတ္တဿ၊ အထူးသဖြင့်ကြည်လင်သောစိတ်ရှိသော။ တဿ၊
 ထိုကျောင်းဒါယကာအား။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုကျောင်းနေဗဟုဿုတရဟန်းတို့

သည်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ဒေသေန္တိ၊ ဟောကုန်အံ့ ။ပ။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ
 တရားမှကင်းသည်ဖြစ်၍။ ပရိနိဗ္ဗာတံ၊ တစ်ဆယ်တစ်ပါးသောမီးမှ ငြိမ်းအေး၏
 (ဝါ) ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ“သီတံ
 ဥဏှ” စသော အနုမောဒနာ ဂါထာတို့၌။ အဋ္ဌကထာနယော၊ စူဠဝါသေနာ
 သနက္ခန္ဓက အဋ္ဌကထာ၌လာသော နည်းတည်း။

အယံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အာစရိယဓမ္မပါလတ္တေရေန စေတ၊
 ဆရာဖြစ်သော အရှင်ဓမ္မပါလ ဆရာထေရ်သည် လည်းကောင်း။ အာရေယ-
 သာရိပုတ္တဇတ္တရေန စ၊ ဆရာဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည် လည်း
 ကောင်း။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ဖွင့်အပ်သော။ ဋီကာနယော၊ ဋီကာနည်းတည်း (ဝါ)
 သီလက္ခန္ဓာဟောင်း၊ ကေရသကဏ်ဋီကာ၌ လာသောနည်းတည်း။ သီတန္တိ၊
 ကား။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ ဓာတုဇ္ဈောဘဝသေနဝါ၊ ဓာတ်ချောက်ချား
 သည်၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ (နာ-၃၁၃) ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ ဥတုဝိပရိ-
 ကာမဝသေန ဝါ၊ ဥတုဖောက်ပြန်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန-
 ကသီတံ၊ ဖြစ်သောအချမ်းကို။ ဥဏှန္တိ၊ ကား။ အဂ္ဂိသန္တာပံဝါ၊ မီးပူကို လည်း
 ကောင်း။ တဿ၊ ထိုမီးပူ၏။ ဝနဉာဟာဒီသု၊ တောမီးလောင်ခြင်း အစရှိသည်
 တို့၌။ သမ္ပဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို (ဝါ) ထင်ရှားခြင်းဖြစ်ကို။ ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပဋိ-
 ဟန္တိတိ၊ ကား။ ပဋိဗာတေ၊ တားမြစ်ပယ်ဖျောက်တတ်၏။ ယထာ ယေန ပကာ-
 ရေန၊ အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့်။ တဒုဘယဝသေန၊ ထိုသီတဥဏှ နှစ်ပါး
 စုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ကာယစိတ္တာနံ၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏။ ဗာဓနံ၊ ကျင်နာခြင်းသည် (ဝါ)
 နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ ဝထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။
 ဝိဟာရော၊ သည်။ ကနောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်ကို။ သီတု-
 ကုဗ္ဗာဟတေ၊ အချမ်းအပူဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည်ရှိသော် (ဝါ) သီတဥဏှသည်
 နှိပ်စက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော၊ ပျံ့လွင့်သောစိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ပဒဟိတုံ၊ တရားကို
 အားထုတ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဝိဠမိဂါနိတိ၊ ကား။ သီဟ-
 ဗျုပ္ပါဒိစဏ္ဍမိဂေ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ် အစရှိကုန်သော သားရဲတို့ကို။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အာရညကမ္ပိ၊ တော၌လည်းဖြစ်သော။ ဂုတ္တသေနာသနံ၊ လုံခြုံသော
 ကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဓာယ၊ ပိတ်၍။ နိသိန္နဿ၊
 နေသောရဟန်းအား။ တေ ပရိယယာ၊ ထိုခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ် စသောဘေးရန်
 တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ သရီသပေတိ၊ ကား။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်
 မရှိကုန်သော။ သရန္တေ ဂစ္ဆန္တေ၊ ကိုယ်ဖြင့်သွားတတ်ကုန်သော။ ဒီသဇာတိ-

သတ္တ

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏံနာ

၂၀၅

ကော၊ ရှည်သောဇာတ်ရှိကုန်သော။ သပ္ပါဒိကော၊ မြေ အစရှိသည်တို့ကို။
 မကသတိ တေ ဝစနံ၊ မကသေ-ဟသော ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊
 နိဒဿန နည်းမျှသာတည်း။ ခုံသာဒီနမ္ပိ၊ မှတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဧတေ-
 နေဝ၊ ထိုမကသပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ သိသိရေတိ၊
 ကား။ သိသိရကလဝသေန စ၊ သိသိရ ဥတုကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း
 (ဝါ) ပြာသိုလဆုတ် တစ်ရက်နေ့မှစ၍ တပေါင်းလပြည့်နေ့အထိ နှစ်လ သိသိရ
 ဥတုကာလ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာဒိဝသေန စ၊ ခုနစ်
 ရက် မိုးစေ့ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ကုန်
 သော။ သိသိရသမ္ပယော၊ ချမ်းအေးသော အတွေ့ကို။ ဝုဠိယောတိ၊ ကား။
 ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌၊ တဒါ၊ ထိုအခါ၌ (ဝါ) ယဒါ တဒါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား
 သောအခါ၌။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝသဝုဠိယော၊ ဖြောင့်ပြောင့်
 သည်းထန်စွာ ရွာသောမိုးတို့ကို။ ပဋိဟန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်တားမြစ်တတ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ယောနော၊ ပုဒ်ကိုယှဉ်ခြင်းကို။ ကာတဉ္ဇာ၊ ပြုအပ်။

ဝါတာတပေါ ဘောရောတိ၊ ကား။ ရုက္ခဂစ္ဆာဒီနံ၊ သစ်ပင်ချ အစရှိသည်
 တို့၏။ ဥမ္မုလဘဉ္ဇနာဒိဝသေန၊ အမြစ်၏အထက်၌ ပျက်စီးခြင်း အစရှိသည်တို့
 ၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အထက်၌ အမြစ်ရောက်၍ ပျက်စီးခြင်းအစရှိသည်တို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ဖြစ်သဖြင့်။ ဘောရော၊
 ကြမ်းတမ်းသော။ သရဇအရဇာဒိဘေဒေါ၊ သရဇ၊ အရဇ စသည်အပြားရှိ
 သော (ဝါ) မြို့နှင့်တကွဖြစ်သောလေ၊ မြို့မရှိသောလေ စသည်အပြားရှိသော။
 ဝါတော စေဝ၊ လေကိုလည်းကောင်း။ ဂိမ္မပရိဋ္ဌာဟသမယေသု၊ နွေအခါကာလ၊
 ပုအိုက်သောအခါကာလတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) ဖြစ်သဖြင့်။
 ဘောရော၊ ပြင်းထန်စွာသော။ သူရိယာတပေါ စ၊ နေပူကိုလည်းကောင်း။
 ပဋိဟညတိ ပဋိဗာဟိယတိ၊ ပယ်ဖျောက်တားမြစ်အပ်၏။ လေဏတ္ထန္တိ၊ ကား။
 နာနာရမ္ပဏတော၊ အထူးထူးသော အာရုံမှ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဝတ္တေတွာ၊ နှစ်စေ့၍။
 ပဋိသလ္လနာဆုမတ္တံ၊ ကိန်းအောင်းမွေလျော်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ သုခတ္ထန္တိ၊ ကား။
 ဝုတ္တပရိယယာဘာဝေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဘေးရန်မရှိသဖြင့်။ ဖာသုဝိဟာရတ္တံ၊
 ချမ်းသာစွာနေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဈာယိတုန္တိ၊ ကား။ အဋ္ဌတိ သာယ၊ သုံးဆယ့်
 ရှစ်ပါးသော။ အာရမ္ပဏေသု၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့တွင်။ ယတ္ထ ကတ္တစိ၊ အမှတ်
 မရှိ တစ်ခုခုသော အာရုံ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပနိဗ္ဗန္တိတွာ၊ အမြဲပျံ့၍။ ဥပနိဇ္ဈာ-
 ယိတုံ၊ ကပ်၍ရှိခြင်းငှာ။ ဝိပဿိတုန္တိ၊ ကား။ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရှိ
 သောအားဖြင့်။ သင်္ခါရေ၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရားတို့ကို။ သမ္ပသိတုံ၊ သုံးသပ်
 ခြင်းငှာ (ဝါ) ရှုခြင်းငှာ။

ဝိဟာရေတိ၊ ကား။ ပတိသယေ၊ မှီခိုနေထိုင်ရာကျောင်းတို့ကို။ ကာရ-
ယေတိ၊ ကား။ ကာရာပေယျ၊ ဆောက်လုပ်စေရာ၏။ ရမ္မေတိ၊ ကား။ မနော-
ရမေ၊ စိတ်နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိကုန်သော။ နိဝါသသုခေ၊ နေထိုင်ခြင်းငှာ
ချမ်းသာကုန်သော။ ဝါသယေတ္ထ ဗဟုဿုတေတိ၊ ကား။ ကာရေတွာ၊ ကျောင်းကို
ဆောက်လုပ်စေပြီး၍ (ပန သဒ္ဓါ ပက္ခန္ဓာရဇောတက)။ ဧတ္ထ ဝိဟာရေ၊ ဤ
ကျောင်း၌။ ဗဟုဿုတေ၊ များသောအကြားအမြင်ရှိကုန်သော (ဝါ) ပရိယတ္တိ
ဗဟုဿုတပ၊ ခိုင်ခံ့စေဟု ဆုတရှိကုန်သော။ သီလဝန္တေ၊ သီလ ရှိကုန်သော။
ကလျာဏဓမ္မေ၊ ကောင်းသောကိုယ်ကျင့်တရားရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
တို့ကို။ နိဝါသေယျ၊ သီတင်းသုံးနေစေရာ၏ (ဝါ) ပဋိဟင်၍ ထားရာ၏။ ပန၊
ထိုမှတစ်ပါး။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုဗဟုဿုတရဟန်းတို့သည်။ နိဝါသေန္တော၊
သီတင်းသုံးနေကုန်သည်ရှိသော်။ ဗဟုဿုတာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊
တို့အား။ ယထာ ယေန ပကာရေန၊ အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့်။
ပစ္စယေဟိ၊ ရဟန်းတို့၏အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းတို့ဖြင့်။ ကိလမထော၊ ပင်ပန်း
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ တထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ အန္တဉ္စ၊
ဆွမ်းကိုလည်းကောင်း။ ပါနဉ္စ၊ အဖျော်ကို လည်းကောင်း။ သေနာသနဉ္စ၊
ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် အိပ်ရာနေရာကိုလည်းကောင်း။ ဒဒေယျ၊ ပေးလှူရာ
၏။ ဥဇုဘူတေသု၊ ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အဇ္ဈာသယ-
သမ္ပန္နေသု၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒအဇ္ဈာသယနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ရဟန်းတို့၌။ ကမ္မ-
ကမ္မဗလာနဉ္စ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ရတနတ္ထယဂုဏာနဉ္စ၊ ရတနာ
တို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို လည်းကောင်း။ သဒ္ဓဟနေန၊
ယုံကြည်သော။ ဝိပ္ပသန္နေန၊ ကြည်လင်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဒဒေယျ၊
ပေးလှူရာ၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဂဟဋ္ဌပဗ္ဗဇိတာနံ၊ လူရဟန်းတို့၏။ အညမည၊ ပကာရိတံ၊
အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုအပ်သည်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “တေ တဿာ”တိ
ဂါထံ၊ တေတဿ အစရှိသောဂါထာကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ အဝေါစ၊
ဟောတော်မူ၏။ တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ၊ ဤ။ တေတိ၊ ကား။ ဗဟုဿုတာ၊
များသော အကြားအမြင်ရှိကုန်သော ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်။ တဿာတိ၊
ကား။ ဥပါသကဿ၊ ရတနာသုံးပါးသို့ ဆည်းကပ်တတ်သော ကျောင်း
ဒါယကာအား။ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိတိ၊ ကား။ သကလဝဉ္စဒုက္ခပနုဒနံ၊ အလုံးစုံ
သော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော။ သဒ္ဓမ္မံ၊ သတော်ကောင်း
တို့၏တရားကို (ဝါ) ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော တရားကို။ ဒေသေန္တိ၊

ဟောကုန်၏။ ယံ သော ဓမ္မဗျူဟာယာတိ၊ ကား။ သောဥပါသကော၊
 ထိုကျောင်းဒါယကာသည်။ ယံ သဒ္ဓမ္မံ၊ အကြင်သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို။
 ဣမသ္မိံ သာသနော၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ သမ္မာ ပဋိပဇ္ဇန္တေန၊
 မဖောက်မပြန် ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်သဖြင့်။ ဇာနိတော၊ အနိစ္စကေန ဒုက္ခကေန
 အနတ္တကေန အမှန်သိပြီး၍။ အဂ္ဂမဂ္ဂါဒိဂမေန၊ အရဟတ္တမဂ်ကိုရသဖြင့်။ အနာသ-
 ဝေါ၊ အာသဝေါတရားမရှိသည်။ ဟုတော၊ ။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ မီးတစ်ဆယ့်တစ်ပါး
 မှ ငြိမ်းအေး၏။ ကောဒသဂ္ဂိဝုသမေန၊ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော ကိလေသာမီး
 အပူမှငြိမ်းသဖြင့်။ သီတိ၊ ချမ်းအေးခြင်းသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အယံ၊
 ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ (ဋီကာနုယော၊ သီလက္ခန္ဓီဋီကာဟောင်း၊ တေရသကဏ်
 ဋီကာ၌လာသောနည်းတည်း။)

☞ (နှာ-၃၂၀) သီတပဋိသုတာဒိကာ၊ အချမ်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်း အစရှိ
 ကုန်သော။ ဝိပဿနာဝသနာ၊ ဝိပဿနာအဆုံးရှိကုန်သော။ တေရသ၊
 တစ်ဆယ့်သုံးပါးတို့လည်းကောင်း။ အန္တဒီလာဘော၊ ဆွမ်းအစရှိသည်ကိုရခြင်း
 လည်းကောင်း။ ဓမ္မသဝနံ၊ တရားနာခြင်းလည်းကောင်း။ ဓမ္မာဝဗောဓော၊
 အရိယာမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းလည်းကောင်း (ဝါ) သစ္စာလေးပါး တရားကို
 ထိုးထွင်း၍သိခြင်းလည်းကောင်း။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ မီးတစ်ဆယ့်တစ်ပါးမှ ငြိမ်းခြင်း
 လည်းကောင်း (ဝါ) ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊
 ကျောင်းကိုဆောက်လုပ်၍ လှူဒါန်းရာ၌။ သတ္တမသ၊ တစ်ဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်
 သော။ အာနိသံသာ၊ ထို့ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ကုန်၏။

ပဋိဂ္ဂဟဏကာနံ၊ အလှူခံရဟန်းတို့၏။ ဝိဟာရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နဖလာ-
 နုရူပမ္ပိ၊ ဖြစ်သောအကျိုးအားလျော်စွာလည်း။ ဒါယကာနံ၊ တို့၏။ ဝိဟာရ-
 ဒါနဖလံ၊ ကျောင်းဆောက်လုပ်၍ လှူဒါန်းရခြင်း၏အကျိုးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ။
 ဟိ ဘဗ္ဗံ၊ ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ကမ္မသရိက္ခကဖလံ၊ ကံနှင့်
 တူသောအကျိုးကို။ လဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။ သံဃဿ ပန ပရိစ္စတ္တတ္ထာထိ
 ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သံဃိကဝိဟာရမေဝ၊ သံဃာတော်၏ဥစ္စာဖြစ်သော ကျောင်းကို
 သာလျှင်။ ပဓာနဝသေန၊ ပြဇာန်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။
 ဝဒကိ၊ ။ ယေ ယေသော သံဃိကဝိဟာရေနာမ၊ ဤသံဃိကကျောင်း မည်
 သည်။ စာတုဋ္ဌိသံ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ၌နေသော။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်စူး
 ရည်ဆန်၍။ ကတဝိဟာရော၊ ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းတည်း။ ယံ၊

အကြင်စာတုဒ္ဒိသသံဃိကကျောင်းကို။ သန္ဓာယ။ ရှိ။ ပဒဘာဇနီယံ၊ ပဒဘာ-
ဇနီဉ်(ဝါ) ပုဒ်ကိုဇေဇန်ရာဉ်။ သံဃိကောနာမ။ပ။ ပရိစ္စတ္ထောတိ၊ ဟူ၍
(ဝါ)ပရိစ္စတ္ထော ဟူသော ပဒဘာဇနီကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သံဃိ
ကော၊ သံဃာတော်ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝိဟာရောနာမ၊ ကျောင်းမည်သည်။
သံဃဿ၊ အား။ ဒိန္နော၊ ပေးလှူအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိစ္စတ္ထော၊ စွန့်အပ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဤကား သာဓကအနက်။) ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ
ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ယတ္ထ၊ အကြင်စာတုဒ္ဒိသသံဃိကကျောင်း၌။
စေတိယံ၊ ပူဇော်အပ်သော စေတီတော်သည်။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်ထားသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဓမ္မဿဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို။ ဂရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။
စတုဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဒိသာဟိ၊ အရပ်မျက်နှာတို့မှ။ ဘိက္ခု၊ တို့
သည်။ အာဂန္တော၊ လာလတ်၍။ အပ္ပဋ္ဌိပ္ပဋ္ဌိတောယေဝ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော
သူကို မပန်ကြားမူ၍သာလျှင်။ ပါဒေါ၊ ခြေတို့ကို။ ဇောဝိတော၊ ဆေးပြီး၍။
ကုဉ္ဇိကာယ၊ သံကောက်ဖြင့်။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ဝိဝရိတော၊ ဖွင့်ပြီး၍။ သေနာ၊
သနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို။ ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိတော၊ သုတ်သင်ပြီး၍။ ယထာ ဗာသုကံ၊
ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာ (ဝါ) ချမ်းသာသည်အားလျော်စွာနေ၍။ ဂစ္ဆန္တိ
သွားကုန်၏။ သော ဝိဟာရော၊ ထိုသံဃိကကျောင်းသည်။ အန္တမသော၊
ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့် (ဝါ) အယုတ်ဆုံး၌ဖြစ်သောအားဖြင့်
(သဒ္ဓတ္ထ)။ စတုရတနိကာပိ၊ လေးတောင်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဏ္ဏသာလာ၊
သစ်ရွက်မိုးသော ဇရပ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ စာတုဒ္ဓိသံ၊ အရပ်
လေးမျက်နှာ၌နေသော။ သံဃံ၊ ကို။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရှိ။ ကတဝိဟာရောတော၊
ဆောက်လုပ်အပ်သော ကျောင်းဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၃၅၁။ လောဘံ၊ တပ်နှစ်သက်အပ်သောလောဘကို။ နိဂ္ဂဟိတု၊
နှိပ်နှင်းခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တဿ၊ မစွမ်းနိုင်သောသူအား (ဝါ) သည်။
ဒုပ္ပရိစ္စတော၊ စွန့်နိုင်ခဲ့၏။ ကေဘိက္ခုဿ ဝါ တိအာဒိ၊ ကို။ ဥပါသကာနံ၊
တို့၏။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမာဒါနေ၊ သရဏဂုံကို
ယူရာ၌။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဠတရံ၊ မြဲမြံစွာ။
သမာဒါနဉ္စ၊ ဆောက်တည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း (ဝါ) သရဏဂုံယူခြင်းကို
လည်းကောင်း။ ဒဿတု၊ ငှာ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊
အာစရိယဝါဒကို ဆိုဦးအံ့။ သရဏံ၊ သရဏဂုံသည်။ တေသံ ဥပါသကာနံ၊
တို့၏။ သာမံ၊ ကိုယ်တိုင်။ သမာဒိန္နမ္ပိ၊ ဆောက်တည်ခြင်းသည်လည်း (ဝါ)
ယူခြင်းသည်လည်း။ သမာဒိန္နမေဝ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်သာလျှင် (ဝါ)

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၀၉

ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ သံဃဿ ဝါ၊ ဇာလည်းကောင်း။ ဂဏဿ ဝါ၊ ဂိုဏ်း၏
 လည်းကောင်း။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။
 တတ္ထာတိ၊ ကား။ ယထာဂဟိတေ၊ အကြင်အကြင်ယူအပ်ပြီးသော။ သရဏေ၊
 သရဏဂုံ၌။ တဿာတိပိ၊ တဿ-ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။
 ယထာဂဟိတသရဏဿ၊ အကြင်အကြင် ယူအပ်ပြီးသောသရဏဂုံ၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ နတ္ထိ ပုနပုနံ ကတ္တဗ္ဗတာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။
 ဝိညူဇာတိကေ၊ ပညာရှိသော သဘောရှိကုန်သော သူတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
 ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ ဝိညူဇာတိကနမေဝ၊ ပညာရှိသောသဘောရှိသည်
 သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ သရဏာဒိအတ္ထကောသလ္လ္လာနံ၊ သရဏအစရှိသည်တို့၏
 အနက်၌ လိမ္မာကုန်သော သူတို့အား (ဝါ) သရဏစသည်တို့၏အကျိုး၌ လိမ္မာ
 ကုန်သော သူတို့အား။ သုဝဏ္ဏသဇ္ဈေ၊ ရွှေအိုး၌။ ပက္ခိတ္တာ၊ ထည့်အပ်သော။
 သီဟဝသ၊ ခြင်္သေ့ဆီသည်။ တိဋ္ဌတိ ဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့။ အကပ္ပံ၊ မပျက်သည်။
 ဟုတ္တာ၊ ရှိ။ သရဏဂမနံ၊ သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဇီဝိတပရိစ္စာဂမယံ ပုညန္တိ
 စ ဣဒံ၊ ဇီဝိတပရိစ္စာဂမယံ ပုည-ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ ယထာ ဂဟိတံ၊
 ယူတိုင်းသော (ဝါ) ယူအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ သရဏံ၊ ကို။ တံ၊ သင်
 သည်။ သစေ န ဘိန္နိဿတိ၊ အကယ်၍မဖျက်သည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့
 မဖျက်သည်ရှိသော်။ အဟံ၊ သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ မာရေမိ၊ သတ်အံ့။ ဣတိ၊
 သို့။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုငြားအံ့ (ထည့်)။
 ကောစိ၊ သည်။ တိဏှေန၊ အသွားထက်သော။ သတ္ထေန၊ ဓားဖြင့်။ ဇီဝိတာ၊
 အသက်မှ (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ကာမံ ဝေါရောပေယျ၊ အကယ်၍ချငြားအံ့။
 တထာပိ၊ ထိုဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချသော်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ န ဗုဒ္ဓေါတိ၊
 ဘုရားမဟုတ်ဟူ၍။ နေဝ ဝဒါမိ၊ မဆို။ ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဓမ္မောတိ၊ တရားမဟုတ်
 ဟူ၍။ နေဝ ဝဒါမိ၊ မဆို။ သံဃံ၊ ကို။ န သံဃောတိ၊ သံဃာမဟုတ်ဟူ၍။
 နေဝ ဝဒါမိ၊ မဆို။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠတရံ၊ အလွန်မြဲမြံသည်ကို။ ဂတု၊ ရှိ။
 ဂဟိတသရဏဂမနဿ၊ ယူအပ်ပြီးသော သရဏဂုံ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။
 သဂ္ဂသမ္ပတ္တိံ ဒေတိတိ ဧတံ ဝစနံ၊ သည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ ညွှန်ပြကာမျှ
 သာတည်း (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဿ
 သရဏဂမနဿ၊ ဇာ။ ဖလာနိသံသာနိ၊ အကျိုးအာနိသင်တို့ကို။ သရဏဂမန
 ဝဏ္ဏနာယံ၊ သရဏဂုံ၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တာနေဝ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသည်သာလျှင်
 တည်း။

၃၅၂။ ဝက္ခမာနနယေန၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝေရဟေတုတာယ၊ ရန်၏အကြောင်း၏အပြစ်ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာဒိပါပဓမ္မော၊ ပါဏာတိပါတ စသော အကုသိုလ်တရားကို။ ဇေရံ၊ ဝေရဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ၊ ထိုဝေရဟု ဆိုအပ်သော အကုသိုလ်တရားကို။ မယိ၊ ငါသည်။ ဣမ၊ ဤဝေရဟုဆိုအပ် သော အကုသိုလ်တရား၌။ ဌိတာယ၊ တည်သည်ရှိသော်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ အာဂစ္ဆသိ၊ လာသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဇ္ဇေန္တိ ဝိယ၊ ခြိမ်းခြောက်ကုန်သကဲ့သို့။ မဏတိနိဝါရေတိ၊ တားမြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နှာ-၃၂၁) ဝေရမဏိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တောယ၊ ထိုဝိရတိဖြင့်။ တတော ပါပဓမ္မတော၊ ထိုအကုသိုလ်တရားမှ။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ ဝိရတိ၊ သည်။ ဝိရမဏိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်ပါလျက်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ဣကာရဿ၊ ဣ- အက္ခရာ၏။ ကောရံ၊ ဧ-အက္ခရာကို။ ကတော၊ ၍။ ဝေရမဏိတံ၊ ဟူ၍။ ငုတ္တံ၊ ၏။ ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကဘာယံ ပန၊ ၌ကား။ “ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ၊ ဝိရမဏိသိက္ခာ- ပဒန္တိ ခွံဓာ သဇ္ဈာယံ ကရောန္တိ”တိ၊ ကရောန္တိဟူ၍။ အာဟ၊ ဆို၏။ (အနက်ကား) ဝေရမဏိသိက္ခာပဒန္တိ၊ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိရမဏိသိက္ခာပဒန္တိ၊ ဝိရမဏိသိက္ခာပဒံ - ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ခွံဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ သဇ္ဈာယံ၊ သရဇ္ဈာယံခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ-ဟူသော သိက္ခာပုဒ်အရာ၌။ ကုသလစိတ္တသမ္ပယုတ္တာဝ၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိစေတသိက်ကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဖုလသမ္ပယုတ္တာ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝိရတိ၊ ကို။ န အဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ယညာဓိကရုဏတော၊ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၏ အရာဖြစ်သော ကြောင့်တည်း။ အသမာဒိန္ဒသီလဿ၊ မဆောက်တည်အပ်သော သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမ္ပတ္တဇော၊ ရှေ့မှောက်ရောက်လာသော။ ယထာ ယေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပဋ္ဌိတဝီတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုတော၊ အနီး၌တည်သော လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုမှ။ ဝိရတိ၊ ကြဉ်ခြင်းသည်။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ မည်၏။ သမာဒါနဝသေန၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊ သည်။ သမာဒါနဝိရတိ၊ မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ကို။ သေတု၊ သေတု ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တပုရိယာပန္နာ၊ ထိုအရိယာမဂ်၌ အကျုံးဝင်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ပါပဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ တမုစ္ဆေဒဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။

သာတနပ္ပဝတ္ထာ၊ သတ်သောအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊ သည်။ သေတုသာတ
ဝိရတိ၊ မည်၏။ အညကြ၊ ပတ်ပါးကုန်သောကျမ်းတို့၌။ သမုဇ္ဈေဒဝိရတိတိပိ၊
ဟူ၍လည်း၊ ဝုတ္တံ၊ ကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ၌။ တာ ဝိရတိယော၊ တို့ကို။ သရူပတော၊
သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေကံ၊ ငှါ။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ပ။ ဒိနိတိ၊ ကား။ အပဒိသိတဗ္ဗဇာတ်၊ ဂေါတ္တကုလဒိနိ၊ ညွှန်ပြ
အပ်ကုန်သော ဇာတ်၊ အနွယ်၊ အမျိုးအစရှိသည်တို့ကို။ အာဒိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။
ဝယဗာဟုသစ္စာဒိနံ၊ အရွယ်၊ များသောအကြားအမြင်ရှိသော သူ၏အဖြစ်
အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ၏။ ပရိဟရတိတိ၊ ကား။ အဝိ-
တိက္ကမဝသေန၊ မလွန်ကျူးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဝဇ္ဇေတံ၊ ကြဉ်၏။ သိဟဠ-
ဒိပေ၊ သိဟိဠကျွန်း၌။ စက္ကနဥပါသကဿ၊ စက္ကနဥပါသက၏။ ဝိရတိ ဝိယ၊
ဝိရတိကဲ့သို့။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

“ပါဏံ န ဟနာမိ” တိအာဒိသု၊ တို့၌။ အာဒုတ္တေန၊ အာဒိအနက်ရှိသော။
ဣတိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိကပ္ပတ္တေန၊ ဝိကပ်အနက်ရှိသော။ ဝါသဇ္ဇေန၊
ဖြင့်။ အဒိန္န၊ အရှင်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို။ နာဒိယာမိ၊ မခိုးယူအံ့။ အဒိန္နာဒါနာ၊
အရှင်မပေးအပ်သော ဥစ္စာကိုခိုးယူခြင်းမှ။ ဝိရမာမိ၊ ကြဉ်ရှောင်ပါ၏။ ဝေရ-
မဏံ၊ ကြဉ်ရှောင်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်
တည်ပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။
အတ္တာနံ၊ တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗော၊ ၏။ ဝေဉ္ဇ ကတော ဣမိနာ ကာရ
ဏေန၊ ကြောင့်။ သိက္ခာပဒမိစ္စေဝ၊ သိက္ခာပဒ်ဟူ၍သာလျှင်။ အဝတော၊ ဧက
ဝုစ်ဖြင့်မဆိုမူ၍။ သိက္ခာပဒါနိတိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုဝစနဝသေန၊ ဗဟုဝစ်၏အစွမ်းဖြင့်။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာ၊ သူ၏အသက်ကို လျင်ငှာချခြင်းမှ။ ဝေရမဏံ၊
ကြဉ်ရှောင်ကြောင်းဖြစ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။
ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ သမာဒိယာမိတိ၊ ကား။ သမ္ပာ၊ ကောင်းစွာ (ဝါ)မဖောက်
မပြန်။ အာဒိယာမိ၊ ယူပါ၏။ အဝိတိက္ကမာမိပ္ပိယေန စ၊ မလွန်ကျူးလိုသော
အလိုအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဇဏ္ဏာဆိဒ္ဓါကမ္မာသာသဗလကာရိတာယ စ၊
မကျိုးမပေါက် မပျောက်မကျားသည်ကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဂဏှာမိ၊ ယူပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဥတ္တရဝစုမာနပဗ္ဗတဝါသီဥပါသကဿ၊ ဥတ္တရဝစုမာနတောင်၌ နေလေ့ရှိသော
သီတင်းသည် ဒါယက၏။ ဝိရတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ သမာဒါနဝိရတိ၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗာ၊ ၏။

မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာတိ၊ ကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာဒိမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစ
ရှိသောမဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောအဋ္ဌကထာတို့၌။
ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကောဋ္ဌာသတော၊ အစုအားဖြင့်
လည်းကောင်း။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝေဒနာတော၊
ဝေဒနာအားဖြင့် လည်းကောင်း။ မူလတော၊ မူလအားဖြင့်လည်းကောင်း။
အာဒါနတော၊ ယူခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘေဒတော၊ အပြားအားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ အနေကော၊ တစ်ပါး
မကများသောအပြားအားဖြင့်။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော။ ဝိနိစ္ဆယေသု၊
အဆုံးအဖြတ်တို့တွင်။ သင်္ခေပေနေဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အာရမ္မ-
ဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။
အာဇရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုရိမာ ဒွေတိ၊ ကား။ သမ္ပတ္တသမာဒါနဝိရတိ
ယော၊ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါနဝိရတိတို့သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိဝတ္ထုတိ၊ ကား။
ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ပါဏော၊ အသက်ကို (ဝါ) ဇီဝိတိန္ဒြေကို။
ဝုတ္တော၊ ၏။ ပညတ္တိတော ပန၊ ပညတ်အားဖြင့်ကား။ သတ္တာဒိဝတ္ထု၊ သတ္တဝါ
အစရှိသောဝတ္ထုတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊
ဤသို့ပညတ်အားဖြင့် သတ္တဝါစသည်ကိုဆိုသည်ရှိသော်။ သတ္တေယေဝ၊ သတ္တဝါ
၌သာလျှင်။ အာရဘိတော၊ အားထုတ်ပြီး၍ (ဝါ) အာရုံပြုပြီး၍။ ပါဏာတိ
ပါတာ၊ သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချခြင်းမှလည်းကောင်း။ အဗြဟ္မစရိယာ စ၊
မမြတ်သောမြို့ရွာသူတို့၏အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းမှလည်းကောင်း။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ခုဒ္ဒကာဂမဋ္ဌကထာဝစနေန၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။
သံသန္ဓတိ၊ နှီးနှော၏။ သမေတိ၊ ညီ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်
ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ-ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိ-ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဇ္ဇေန၊ ဖြင့်။ (နှာ-၃၂၂)
သတ္တသင်္ခါရဝသေန၊ သတ္တဝါသင်္ခါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ အဒိန္နဝတ္ထု၊ အဒိန္နာဒါနံဝတ္ထု
လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝတ္ထု၊ လည်းကောင်း။
ဝိတထဝတ္ထု၊ ဝိတထဝတ္ထုလည်းကောင်း။ (ဝါ) ချွတ်ယွင်း ဖောက်ပြန်
မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုလည်းကောင်း။ သင်္ခါရဝသေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။
သုရာမေရယဝတ္ထု၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ထိုဝတ္ထုတို့ကို။
သင်္ဂဟော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တံ အာရမ္မဏံ ကတာပုဝတ္တန္တိတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တံ၊
အကြင် အကြင်ဆုံအပ်ပြီးသော။ ဝိတိက္ကမဝတ္ထု၊ လွန်ကျူးအပ်သောဝတ္ထုကို။
အာလမ္ဗိတော၊ အာရုံပြုပြီး၍။ ဝိတိက္ကမန စေတနာ သင်္ခါတ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတော၊

၃

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနိက္ခလယညဝဏ္ဏနာ

၂၁၃

လွန်ကျူးခြင်း စေတနာဟုဆိုအပ်သော ကြည်အပ်သောဝတ္ထုမှ။ ဝိရမဏဝသေန၊
 ကြည်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဉ္စမာတိ၊ ကား။ သေတု-
 ဃာတဝိရတိ၊ သည်။ တထာပိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုသော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်လည်း။ ကိစ္စသာဓနတော၊ ကြည်ခြင်းကိစ္စ၏ပြီးခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏာဝ၊
 နိဗ္ဗာန်အာရုံရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမိနာ၊ ဤနိဗ္ဗာနာရမ္မ-
 ဏာဝ-ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌သာလျှင်။ အာဂ-
 တေသု၊ လာကုန်သော။ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒေသု၊ အာစရိ-
 ယဝါဒတို့တွင်။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော အာစရိယဝါဒတို့ကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊
 မြစ်ပြီး၍။ ဧကေသေဝ၊ တစ်ခုသော အာစရိယဝါဒအားသာလျှင်။ အနုဇာနနံ၊
 ခွင့်ပြုခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤအာစရိယဝါဒသုံးပါးသည် ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ သိက္ခာပဒ-
 သုတ်အဖွင့် ဝိရတိအခန်း၌သာ၏။ ၎င်းအာစရိယ ဝါဒသုံးပါးကို
 ယင်းအဋ္ဌကထာမှယူ၍ ဋီကာဆရာသည်ပင်လျှင် အကျယ်ပြ-
 လာတုံ။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းအဋ္ဌကထာပါဠိကို ဆောင်၍မပြတော့ပြီ
 ဟု မှတ်။

ဟိ ဝိတ္ထာရယိဿာမိ၊ ယင်းစကားကို ချဲ့ဦးအံ့။ သမ္ပတ္တဝိရတိ စ၊ သည်
 လည်းကောင်း။ သမာဒါနဝိရတိ စ၊ သည် လည်းကောင်း။ ယဒေဝ၊ အကြင်
 အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ပဇဟုတိ၊ စွန့်၏။ အတ္တနော၊ ၏။ တံ ပါဏာတိပါတာဒိ
 အကုသလမေဝ၊ ထိုပါဏာတိပါတ စသောအကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ
 ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကမိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 သမာဒါနဝိရတိ၊ သည်။ ယတော၊ အကြင် ပါဏာတိပါတစသောအကုသိုလ်မှ။
 ဝိရမတိ၊ ကြဉ်၏။ အတ္တနော ဝါ၊ မိမိ၏လည်းကောင်း။ ပရေသံ ဝါ၊ သူတစ်
 ပါးတို့၏လည်းကောင်း။ တံ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။
 အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သည်။
 ယတော၊ အကြင်ပါဏာတိပါတစသည်မှ။ ဝိရမတိ၊ ၏။ တေသံ ပါဏာတိပါတာ
 ဒိနံ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာနေဝ၊ အာရုံရှိကုန်သည်သာ
 လျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 အပရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 ဧတံ ဒွယမ္ပိ၊ ထိုသမ္ပတ္တဝိရတိ၊ သမာဒါနဝိရတိ နှစ်ပါးတို့၏အပေါင်းသည်လည်း။
 ယတော ပါဏာတိပါတာ ဒိအကုသလတော၊ အကြင် ပါဏာတိပါတ-စသော
 အကုသိုလ်မှ။ ဝိရမတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုပါဏာတိပါတ စသောအကုသိုလ်တို့၏။

အာရမ္မဏဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထု၊ မေဝ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ အာလမ္ဗဏံ ကတော၊ ၍။ ပဝတ္တတိ၊ ၍။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ ပုရိမပုရိမပဒတ္တံ၊ ရှေးရှေး၌ဖြစ်သော ပုဒ်၏အနက်ဖြစ်သော။ ဝိတိက္ကမဝတ္ထု၊ လွန်ကျူးအပ်သောဝတ္ထုကို။ အာလမ္ဗဏံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမပဒတ္တတော၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်သော ပုဒ်၏အနက်ဖြစ်သော။ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတော၊ ကြဉ်အပ်သောဝတ္ထုမှ။ ဝိရမတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ အညေ၊ တစ်ပါးကုန်သောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ပုရိမပုရိမပဒတ္တအရကို ပါဏာတိပါတာ စသော ရှေးပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုမှတ်။ ပစ္ဆိမပစ္ဆိမပဒတ္တအရကို ဝေရမဏိ-ဟူသော နောက်ပုဒ်တို့၏ အနက်ကိုမှတ်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တွေ့ တေသု အာစရိယဝါဒေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမဝါဒေါ၊ သည်။ အယုတ္တောယေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တော၊ မသင့်သနည်း။ အတ္တနော၊ ၍။ တဿ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလဿ၊ ထိုပါဏာတိပါတာ စသောအကုသိုလ်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာဘာဝတော စ၊ ပစ္စုပ္ပန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဗဟိဒ္ဓါဘာဝတော စ၊ အဗဟိဒ္ဓမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အယုတ္တောယေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ သိက္ခာပဒဝိဘဂံ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်း၌။ ပဉ္စန္ဒ၊ ငါးပါးကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနံ၊ တို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နရမ္မဏတာ စ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါရမ္မဏတာ စ၊ ဗဟိဒ္ဓအာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ၊ ထိုအတူ။ ဒုတိယဝါဒေါပိ၊ သည်လည်း။ အယုတ္တောယေဝ၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တော၊ နည်း။ ပုရိမဝါဒေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အာစရိယဝါဒနှင့်။ သမ္ဘိယတ္တာ စ၊ ရောနှောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏။ ပါဏာတိပါတာဒိအကုသလာရမ္မဏဘာဝေ၊ ပါဏာတိပါတာ စသော အကုသိုလ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်၌။ အနေကန္တိကဟ္တာ စ၊ မုချကေန္တမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပါဏာတိပါတာစသောပုဒ်၊ ဝေရမဏိပုဒ်တို့၏။ အာလမ္ဗဏပုဘေဒဝစနတော စ၊ အာရုံ၏ အပြားကိုဆိုခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အယုတ္တောယေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ မသင့်သောဝါဒမှတစ်ပါး သင့်သောဝါဒကိုဆိုဦးအံ့။ တတိယဝါဒေါ၊ တတိယဖြစ်သည့် အာစရိယဝါဒသည်။ ယုတ္တော၊ သင့်မြတ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သဗ္ဗဘာဏကာနံ၊ အလုံးစုံသော နိကာယ်ကို တတ်ကုန်သော

သတ္တ

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၁၅

ဆရာတို့၏။ အဘိမတော၊ အလိုဖြစ်သောကြောင့်တည်း (ဝါ)အယူဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုတတိယ အညေဝါဒကိုသာလျှင်။ အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြု၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “တိသု အာစရိယဝါဒေသု ဒွေ ပဋိဗာဟိတွာ ဧကသေဝါနုဇာနနံ ဝေဒိတဗုဒ္ဓိ”၊ ဝေဒိတဗု-ဟူသော စကားကို။ မယာ၊ ငါဋီကာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဧတ္ထ ဌာနေ၊ ဤ ဝိရတိ အာရုံပြုသောအရာ၌။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ကိံ အာဟ၊ အဘယ်သို့ဆိုသနည်းဟူမူကား။ ဧတံ ဝိရတိဒွယံ၊ ထိုသမ္ပတ္တ၊ သမာဒါနဝိရတိ နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိ-ဝိတိက္ကမိတဗ္ဗဝတ္ထုမေဝ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေအစရှိသော လွန်ကျူးအင်သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံ ကတာ၊ ရှိ။ ယဒိ ပဝတ္ထေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အညံ၊ တစ်ပါးသောအမှုကို။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသောသူသည်။ အညံ၊ ကြံသည်မှတစ်ပါးသောအမှုကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာ၏။ ယဉ္စ၊ အကြင်တရားကိုလည်း (ဝါ) အကြင်အမှုကိုလည်း။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ တံ၊ ထိုစွန့်သောတရားကို (ဝါ) ထိုစွန့်သောအမှုကို။ န ဇာနေယျ၊ မသိရာ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနဓိပ္ပေတော၊ အလိုမရှိအပ်သော။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏(ဝါ)ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပရိဟာရော၊ အဖြေကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ကိစ္စသာဓနဝသေန၊ ကြီးခြင်းကိစ္စ ပြီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထေန္တော၊ ဖြစ်သော။ အညံ၊ ကို။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသောသူသည်။ အညံ၊ ကို။ နကရောတိ၊ မပြု။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ယဉ္စ၊ အကြင်တရားကိုလည်း။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ တံ၊ ထိုစွန့်သောတရားကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ဥပမာဖြင့် တင်ရှားပြဦးအံ့။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိ ယထာ၊ စွန့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိဝတ္ထာရမ္မဏံ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ အစရှိသော ဝတ္ထုလျှင် အာရုံ ဖြစ်သော။ ဧတံ ဝိရတိ ဒွယံ။ ထိုသမ္ပတ္တ၊ သမာဒါနဝိရတိ နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပါဏာတိ ပါတာဒိနိ။ ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်သော။ ဒုဿီလျာနိ၊ သီလမရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ကို။ ပဇဟတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ပေါရာဏာ။ ရှေး အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်။ “အာရတိတွာန အမတံ။ ပ။ မဂ္ဂဋ္ဌောအရိယ ပုဂ္ဂလော”တိ။ ပုဂ္ဂလောဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆိုကုန်ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ ယင်းဂါထာသည် ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၊ သိက္ခာပဒသုတ် အဖွင့်၌လာ၏။

(အနက်ကား) မဂ္ဂဋ္ဌော၊ မဂ်၌တည်သော။ အရိယပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အမတံ။ သေခြင်းမှ ကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရတိတောန၊ အာရုံပြုပြီး၍။ သဗ္ဗပါပကေ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်တို့ကို။ ဧဟန္တော၊ စွန့်ခြင်းသည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိရတိကြည်ရာ၌။ နိဓဿနံ၊ ဥဒါဟရုဏ်သည်။ ဘဝေ၊ ဖြစ်၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သင်္ခေပေနေဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ အာဒါနတော ဝါ၊ သီလကို ဆောက်တည် ခံယူသောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဘေဒတော ဝါ၊ သီလ ကျိုးပျက်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဧတ္ထာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စဂ်သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ သီလံ၊ ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ဆောက်တည်ပါ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကေတောကေဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ဂဏှာတိ၊ ဆောက်တည်ခံယူ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့တစ်ပေါင်းတည်း ဆောက်တည်ခံယူသော်လည်း။ ဧတာသံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့၏။ ပဉ္စဝိတော၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ကေဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ သမာဒိန္နတ္တာ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံသော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း။ သိန္နာနိ၊ ကျိုးပျက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုသီလ ကျိုးပျက်သောအခါ၌။ သီလဿ၊ ၏။ ပဉ္စဂ်ကတ္တံ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နသမ္ပဇ္ဇတိ၊ မပြည့်စုံ။ တု၊ စစ်စစ်သော်ကား။ ယံ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ဝိတိက္ကန္တံ၊ လွန်ကျူး၏။ တေနော၊ ထိုလွန်ကျူးသော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်လျှင်။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံနှင့်စပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊ တိအာဒိနာ၊ သမာဒိယာမိ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဧကေကံ၊ တစ်ခုတစ်ခုစီ။ ဝိသုဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဂဏှာတိ၊ ဆောက်တည်ခံယူ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒန္တိလ္လင်္ခံ၊ ပဒံဟူသောဤပုဒ်ကို။ သမာသဘာဝေန၊ သမာသ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကဇာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုသော်လည်း။ ပါဠိပေါတ္တကေသု၊ ပါဠိတော်ပေတို့၌။ ဗျာသဘာဝေန၊ အကျယ်၏အဖြစ်အားဖြင့်(ဝါ)ဝါကျ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝေရမဏိန္တိ၊ ဝေရမဏိဟူ၍။ နိဂ္ဂဟိတန္တမေဝ၊ နိဂ္ဂဟိတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်သည်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေဝစနံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ် ကျိုးပျက်သောစကားကို။

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၁၇

ဂဟဋ္ဌဝသေန၊ လူတို့အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ထိုမှတစ်ပါး။ သာမဏေရာနံ၊ သာမဏေတို့အား။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား။ သမာဒါနေ၊ ဆောက်တည်ရာ၌။ ဧကသ္မိံ၊ တစ်ခုသောသိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္ဒေ၊ ကျိုးပျက်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်လည်း။ ဘိန္ဒာနိ၊ ကျိုးပျက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပါရာဇိကပတ္တိတော၊ သာသနာတော်မှ ရှုံးခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကဇ္ဈ၊ တစ် ပေါင်း တည်းလည်း ကောင်း။ ပစ္စေကဉ္စ၊ အသီး အသီးလည်းကောင်း။ သမာဒါနေ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ရာ၌။ ဝိသေသော၊ အထူးကို။ ဣဓ၊ ဤသိက္ခာပုဒ် ကျိုးပျက်ရာ၌ (ဝါ) ဤ သီလကွန်အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကထာယံ ပန၊ ဌကား။ ဧကဉ္စ၊ တပေါင်းတည်း။ သမာဒိယတော၊ ဆောက်တည်ယူအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကောယေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝိရတိတစ်ခု စေတနာတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော်လည်း။ ကိစ္စဝသေန၊ ကြည်ခြင်းကိစ္စ၏အဖွမ်းဖြင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့၏(ဝါ) ထိုဝိရတိစေတနာတို့၏။ (ပါဌရှိတိုင်းယောဇနာသည်။) ပဉ္စဝိဓတ္ထံ၊ ငါးပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ သမာဒိယတော၊ ဆောက်တည် ခံယူအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဉ္စေဝ၊ ငါးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ စ၊ ကုန်သော။ စေတနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ ဝိသေသော၊ ဤအထူးကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဘေဒေပိ၊ သီလကျိုးပျက်ရာ၌လည်း။ ယထာ တထာ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား မူလည်း။ သမာဒိယန္တု၊ ဆောက်တည်သည် ဖြစ်စေကုန်။ သာမဏေရာနံ၊ တို့အား။ ဧကသ္မိံ၊ တစ်ခုသော သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္ဒေ၊ ကျိုးပျက်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ဘိန္ဒာနိ၊ ကျိုးပျက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေသံ သာမဏေရာနံ၊ တို့၏။ တာနိ၊ ထိုပါဏာတိပါတစသော ငါးပါးကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ပါရာဇိကဋ္ဌာနိယာနိ၊ ပါရာဇိကအရာ၌ တည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တု၊ ထိုသို့ပင် ကျိုးပျက်သော်လည်း။ ယံ၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဝိတိက္ကန္တံ၊ လွန်ကျူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေနေဝ၊ ထိုလွန်ကျူးသော သိက္ခာပုဒ်ဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဗဒ္ဓေါ၊ ကံနှင့်စပ်သည်(ဝါ)ကံဖြင့်ဖွဲ့သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ တို့အား။ ဧကသ္မိံ၊

တစ်ခုသော သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္ဒု၊ သေဉ်။ ကေမေဝ၊ တစ်ခုသော သိက္ခာပုဒ်
 သည်သာလျှင်။ ဘိန္ဒု၊ ကျိုးပျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေသံ ဂဟဋ္ဌာနံ၊
 ထိုလူတို့အား။ ယတော၊ အကြင်သိက္ခာပုဒ်မှ။ ဘိန္ဒု၊ ကျိုးပျက်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တံသမာဒါနေနေဝ၊ ထိုကျိုးပျက်သော သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်
 ပြန်သဖြင့်သာလျှင်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ သီလဿ၊ ၏။ ပဉ္စဂီကတ္တံ၊ အင်္ဂါငါးပါး
 ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ
 ဝုတ္တာပိ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့် ဆိုသော်လည်း။ ဒိဃဘာဏ-
 ကာနံ၊ ဒိဃနိကာယ်ကို တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏ (ဝါ) ဒိဃနိကာယ်ကို
 ဆောင်ကုန်သော ဆရာတို့၏။ ဝါဒေါ၊ ကို။ အပရေ ဝါဒေါ နာမ၊ အပရေ
 ဝါဒမည်သည်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုခန္ဓကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။

ပန၊ ပါး။ သေတုသတဝိရတိယာ၊ ၏။ ဘေဒေါ နာမ၊ ပျက်ခြင်းမည်
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပဋိပက္ခသမုစ္ဆန္တနေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်
 ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မှီ၍ အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်သဖြင့်။ အကုပ္ပ-
 သဘာဝတ္တာ၊ မပျက်ခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တဒေဝတ္ထံ
 တံ ဧဝံ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဒဿန္တေန၊ ပြတော်မူလိုသော အဋ္ဌ
 ကထာဆရာသည်။ “ဘဝန္တရေပီ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဘဝန္တ-
 ရေပီ အစရှိသောစကား၌။ ဘဝန္တရေပီတိ ဣဒံ၊ ဖြင့်။ အတ္ထဒနာ၊ ၏။ အရိယ-
 ဘာဝံ၊ အရိယာ၏ အဖြစ်ကို။ အဇာနန္တောပိ၊ မသိသော်လည်း။ ဣတိ အတ္ထံ၊
 ဤသို့သော အနက်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေ၏။ ဇီဝိတဟေတုပိ၊ အသက်
 ဟူသောအကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ နေဝ ဟနတိ၊ မသတ်။
 အသဟေတု၊ အသက်မှ တစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်
 ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ “နေဝ ပါဏံ” ဟနတိ န သုရံ ပိဝတိ”တိ ဣဒံ၊ ပိဝတိ-
 ဟူသောဤစကားသည်။ မဇ္ဈေပေယျာလနိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ မဇ္ဈေပေယျာလကို သွန်ပြသော
 စကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ မိဂပဒဝဋ္ဋဉ္စနနယေန၊ မိဂပဒဝဋ္ဋဉ္စန
 နည်းအားဖြင့်။ (နာ—၃၂၄) ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သုရန္တိ ပဒံ၊ သုရံ-
 ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ ညွှန်ပြကာမျှသာတည်း (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှ
 သာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သုရာမေရယမဇ္ဇ-
 ပမာဒဋ္ဌာနာနုယောဂံ၊ ယစ်ခြင်း မေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သုရာ
 ငါးပါး၊ မေရယငါးပါးကို သောက်ခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်းကို၊ နကဇေတိ၊ မပြု။
 ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ ဝစနေ၊ ဤသုရာမေရယ စသော စကား၌။ တဒေဝ ဥဘယံ၊ ထို
 သုရာ၊ မေရယနှစ်ပါးသည်သာလျှင်။ မဇ္ဇံ၊ မည်၏။ ဝါ ပန၊ တစ်နည်းသော်ကား။

၂၁၈

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၁၉

အညဗ္ဗိ၊ ဟစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ သုရာသဝဝိနိမုတ္တံ၊ သေအရက်မှ
 လွတ်သော၊ ယံ မဒနီယံ၊ အကြင် ယစ်တတ်သော ဝတ္ထုသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။
 ဣတိ၊ သို့။ သံယုတ္တမဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာယံ၊ သံယုတ် မဟာဝဂ်အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊
 ဤ။ ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကထာယဉ္စ၊ ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ တဒုဘယမေဝ၊
 ထိုသုရာ၊ မေရယ နှစ်ပါးသည်သာလျှင်။ မဒနီယဋ္ဌေန၊ ယစ်တတ်သော အနက်
 ကြောင့်။ မဇ္ဇံ၊ မဇ္ဇမည်၏။ ဝါ ပန၊ တစ်နည်းကား။ အညဗ္ဗိ၊ သော။ ယံ ကိဉ္စိ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ယံ မဒနီယံ၊ အကြင် ယစ်စေတတ်သော ဝတ္ထုသည်။ အတ္ထိ၊
 ဤ။ ယေန ပီတေန၊ အကြင် သောက်အပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ မတ္တော၊ ယစ်သည်။
 ပမတ္တော၊ မေ့လျော့သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣဒံ ဤမေ့လျော့စေတတ် ယစ်
 စေတတ်သော ဝတ္ထုကို။ မဇ္ဇံ၊ မဇ္ဇဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။
 “သစေ ပိဿာ”တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၌သာလျှင်။
 ဝိသေသဒဿနံ၊ အထူးကို ပြခြင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ခုဒ္ဒကပါဌအဋ္ဌကထာ၌ သစေ ပိဿ သုရဉ္စ ခီရဉ္စ စသော ဝါကျ
 သည်မရှိ။ ဤသီလက္ခန္ဓ် အဋ္ဌကထာကုဋ္ဌနန္တသုတ်အဖွင့်၌သာလျှင်
 ရှိ၏။ သို့ဖြစ်၍ ‘ဣဓေဝ-ဟု ပဋိသင်္ဃာတိ။ ခုဒ္ဒကပါဌ အဋ္ဌကထာ၌
 ရှိပါမူ တတ္ထေဝ-ဟု ရှိသင့်၏။ ယင်း၌မရှိသောကြောင့် မသင့်
 ဟုထင်ပေသည်။ ဆင်ခြင်။

အဇာနန္တဿပိ၊ မသိသော အရိယာသဘာဝကအားလည်း။ ခီရမေဝ၊ ခီရည်သည်
 သာလျှင်။ မုခံ၊ ခံတွင်းသို့၊ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ သုရာ၊ သေရည်သည်။ န ပဝိသတိ၊
 မဝင်။ ဇာနန္တဿ၊ သိသော အရိယာသဘာဝကအား။ ပဂေဝ၊ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ၌အံ့
 နည်း။ ကောဉ္စသကုဏာနန္တိ၊ ကား။ ကုန္တသကုဏာနံ၊ ကြိုးကြောငှက်တို့၏။ မုခေ
 ဌံ၊ ခီရမိဿကေ၊ ခီရည်နှင့် ရောကုန်သော။ ဥဒကေ၊ ရေတို့ကို။ သစေပိ ပက္ခိပန္တိ၊
 အကယ်၍လည်း ထည့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်။
 တ္ထေ၊ ဤဥပမာစကား၌။ ဥပမောပမေယျာနံ၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယူတို့၏။ သဗ္ဗ
 ဒ္ဓတာ၊ စပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 ကောဉ္စသကုဏာနံ၊ တို့၏။ ယောနိသိဒ္ဓတ္တာ၊ ယောနိဖြင့် ပြီးသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း (ဝါ) ပဋိသန္ဓေဖြင့် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ကောစိ၊ သည်။ ဝဒေယျ၊ ဆိုရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒန္တိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ ယောနိသိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။
 မနုဿတိရစ္ဆာနာနံ၊ လူတိရစ္ဆာန်တို့၏။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ တိရိယမေဝ၊ ဖိလာ
 သာလျှင်။ ဒီသတာ၊ ရှည်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ဝိယ စ၊ ပြီးသကဲ့သို့

လည်းကောင်း။ ဗကာနံ၊ ဥပ္ပါင်းတို့၏။ မေဃသဒ္ဓေန၊ မိုးသံဖြင့်။ ကုဏ္ဍုဒ္ဓိနံ၊
 ကြက်မတို့၏။ ဝါတေန၊ လေဖြင့်။ ဂဗ္ဘဂ္ဂဟဏံ၊ ကိုယ်ဝန်ကိုယူခြင်းသည်။ သိဒ္ဓံ
 ဝိယ စ၊ ပြီးသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဇာတိသိဒ္ဓံ၊ အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်ပြီးသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်။ စေ
 ဝဒေယျ၊ အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စေဝိ-
 တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌံ၊ ကို။ ဝတော၊ ၍။ သမုစ္စယတ္ထံ၊ သမုစ္စည်းအနက်ကို။
 ကေစိ၊ တို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဗောဓိသတ္တော၊
 ဘုရားလောင်းသည်။ ကုစ္ဆဂတော၊ မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ရောက်သည်ရှိသော်။
 ဗောဓိသတ္တမာတု သီလံ ဝိယ စ၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏ သီလကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ ဝိဇာတော၊ မယ်တော်ဝမ်းမှ ဖွားပြီးသည်ရှိသော်။ တဿာ
 ဗောဓိသတ္တမာတုယံ၊ ၏။ ဒိဝင်္ဂမနံ ဝိယ စ၊ နတ်ပြည်သို့ရောက်ခြင်းကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ဝါ၊ တနည်း
 ကား။ မဂ္ဂဓမ္မတာယ၊ မဂ်၏ဓမ္မတာအားဖြင့် (ဝါ) မဂ်၏ သဘောအားဖြင့်။
 အရိယမဂ္ဂါနုဘာဝေန၊ အရိယာမဂ်၏အစွမ်းအာနုဘော်အားဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေယျ၊ ဖြေဆိုရာ၏။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဒိဋ္ဌိဇုကရဏံ နာမ၊ အယူပညာကို ဖြောင့်စွာပြုရခြင်းမည်သည်။ ဘာရိယံ
 ဒုက္ကရံ၊ ခဲယဉ်း၏ (ဝါ) ပြုနိုင်ခဲ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရဏဂမနံ၊ သည်။
 သိက္ခာပဒသမာဒါနကော၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ရသောထက်။ မဟဋ္ဌတရ-
 မေဝ၊ အလွန်များသော ကိစ္စရှိသည်သာလျှင်တည်း။ န အပ္ပဋ္ဌတရံ၊ အလွန်
 နည်းသောကိစ္စရှိသည်မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ပုဏ္ဏားအလို
 တည်း။ ဧကန္တိ၊ ကား။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို။ ယထာ ဝါ တထာ ဝါ
 ဂဏန္တဿာပီတိ၊ ကား။ အာဒရံ၊ ရိုသေစွာ။ ဂါရဝံ၊ ရိုသေသည်ကို (ဝါ)
 အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော သူ၏အဖြစ်ကို။ အကတော၊ မပြုမူ၍။ သမာဒိ-
 ယန္တဿာပိ၊ ဆောက်တည်သောသူအားလည်းကောင်း။ သာဓုကံ ဂဏန္တဿာ-
 ပီတိ၊ ကား။ သက္ကန္တံ၊ ရိုသေစွာ။ သီလာနိ၊ တို့ကို။ သမာဒိယန္တဿာပိ၊
 အားလည်း။ အပ္ပဋ္ဌတရမေဝ၊ အလွန်နည်းသော ကိစ္စရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အပ္ပသမာရမ္ဘတရဉ္စ၊ အလွန်နည်းသော အဆောက်အဦရှိသည်လည်း(ဝါ)
 အလွန်နည်းသော သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်ခြင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဂုဏံ၊
 နှစ်ဆတက်။ ဥဿာဟော၊ အားထုတ်ခြင်းကို။ န ကရဏီယော၊ မပြုအပ်။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ သီလံ၊ သည်။
 အဘယဒါနတာယ၊ ဘေးမဲ့ကို ပေးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါနံ၊ မည်၏။

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၂၁

ဝါ၊ ကား။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ သတ္တနိကာယံ၊ သတ္တဝါအပေါင်းကို။ ဒယတိ ရက္ခတိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနံ၊ မည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအင်လတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤပဉ္စသီလ သဒ္ဓိသဿ ဒါနဿ-ဟူသောပုဒ်၌။ အဗ္ဗကထာ မုတ္တကနယော၊ အဗ္ဗကထာမှလွတ်သော နည်းတည်း။ သရဏံ၊ ရတနာသုံးပါးအား ကိုးကွပ်ခြင်းသို့ (ဝါ) သရဏံ သရဏံ ဣတိ၊ ကိုးကွပ်ရာဟူ၍။ ဥပဂတေန၊ ကပ်ရောက်သော ဒါယကာသည် (ဝါ) ဆည်းကပ်သော သူသည်။ ကာယဝါစာ စိတ္တေဟိ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်တို့ဖြင့်။ သက္ကစ္စံ၊ စွာ။ ဝတ္ထုတ္တယပူဇာ၊ ရတနာသုံးပါးဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထုတို့၏ သုံးပါးတို့၏အပေါင်းအား ပူဇော်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထိုသရဏဂုံ၌။ သံကိလေသော၊ ညှပ်ညှိုးခြင်းကို။ သာဓုကံ၊ စွာ။ ပရိဟရိတဗ္ဗာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်၏။ ပန၊ ပါး။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ သမာဒါနမတ္တဉ္စ၊ ဆောက်တည်ကာမျှလည်းကောင်း။ သမ္ပတ္တဝတ္ထုတော၊ ရှေးရှုမျက်မှောက်ရောက်လာသော ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုမှ။ ဝိရမဏမတ္တဉ္စ၊ ကြည်ခြင်းမျှလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သရဏဂမနတော၊ ထက်။ သီလဿ၊ ၏။ အပ္ပဋ္ဌတရတာစ၊ အလွန်နည်းသော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပသမာရမ္ဘတရတာစ၊ အလွယ်နည်းသော အဆောက်အဦ ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဇီဝိတဒါနာဒိနာ၊ အသက်အလှူပေးခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒဏ္ဍနိဓာနတော စ၊ ဒုတ်လက်နက်ကို ချထားခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သကလလော၊ ကိုယ်လောကုတ္တရဂုဏာဓိဋ္ဌာနတော စ၊ အလုံးစုံသော လောကီလောကုတ္တရာဂုဏ်တို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အဿ သီလဿ၊ ၏။ မဟပ္ပလတရတာ စ၊ အလွန်ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ မဟာနိသံသတရတာ စ၊ အလွန်အာနိသင် ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏ (ဝါ) ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ကောင်းတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

(၃၁-၃၂) တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်ဖြင့်။ သာဓေန္တော၊ ပြီးစေလိုသည်ဖြစ်၍။ “ဝုတ္တဉ္စေတ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိဝစနေ၊ ၌။ “အဂ္ဂါနိ”တိ၊ မြတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဉာတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂညာနိ၊ မည်ကုန်၏(ဝါ)မြတ်၏ဟူ၍သိအပ်ကုန်သော၊ စိရရတ္တတာယ၊ ကြာမြင့်သောညဉ့်ရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဉာတတ္တာ၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရတ္တညာနိ၊ မည်ကုန်၏

(ဝါ) ကြာမြင့်သော ညဉ့်ရှိန်ဟူ၍ သိအပ်ကုန်သော။ အရိယာနံ၊ အရိယာ
 ဖြစ်ကုန်သော။ သာဓုနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဝံသဒနိတိ၊ အနွယ်တို့ဟူ၍။
 ဥာတတ္ထာ၊ ကြောင့်။ ဝံသညာနိ၊ မည်ကုန်၏(ဝါ)အရိယာသူတော်ကောင်းတို့
 ၏ - အနွယ်တို့ဟူ၍ သိအပ်ကုန်သော။ ပုရိမကာနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ အာဒိ
 ပုရိသနံ၊ ကမ္ဘာဦးအစ၌ဖြစ်ကုန်သော ယောကျ်ားတို့၏။ တောနိ၊ ဥစ္စာတို့
 တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပေါရာဏာနိ၊ မည်၏ (ဝါ) ကမ္ဘာဦးအစ
 ရှေးသူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။
 ကေနစိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သော။ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ သာဓုဟိ၊ တို့သည်။
 န ကိဏ္ဍာနိ န ဆန္ဒိတာနိ၊ မစွန့်အပ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသံကိ
 ဏ္ဍာနိ၊ မည်ကုန်၏။ အယဉ္ဇ နယော၊ ဤအသံကိဏ္ဍာနိ-ဟူသောနည်းသည်။
 နေသံ သာဓုနံ၊ တို့အား။ အတီတေ၊ အတိတ်ကာလ၌။ ဟောတိ ယထာ၊
 ကဲ့သို့။ ဧဝံ ဝသော၊ တူ။ တေရဟိ စ၊ ယခုအခါ၌လည်းကောင်း။ အနာဂတေ
 စ၊ နောင်အခါ၌လည်းကောင်း။ ဟောတိ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 “အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။
 အတီတေ၊ ရှေးလွန်လေပြီးသော။ ကာလေ၊ ၌။ အသံကိဏ္ဍဘာဝဿ၊ ရှေးသူ
 တော်ကောင်းတို့သည် မစွန့်အပ်သည်၏အဖြစ်၏(ဝါ)ကို။ အသံကိဏ္ဍပုဗ္ဗာနိတိ၊
 ဟူ၍။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ သော။ ကာလေ
 ၌။ အသံကိဏ္ဍ ဘာဝဿ၊ ၏(ဝါ)ကို(လိုက်)။ န သင်္ကယန္တိတိ၊ ဟူ၍။
 နိဒဿနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဂတေ၊ သော။ ကာလေ၊ ၌။ အသံ
 ကိဏ္ဍဘာဝဿ၊ ၏။ (ဝါ)ကို(လိုက်)။ န သင်္ကယိ သန္တိတိ ဟူ၍။ နိဒဿနံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတောယေဝ၊ ထိုစွန့်ဆွဲပြီးစွန့်လွှတ်မဟုတ်သော
 ကြောင့်သာလျှင်။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ န ပဋိကုဋ္ဌာနိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ ဟိ သစ္စံ ၏။
 ကဒစိပိ၊ တစ်ခုတစ်ခုလည်း။ ဝိညူ၊ ပညာရှိကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်း
 ပုဏ္ဏားတို့သည်။ ဟိ သာဒိ ပါပဓမ္မံ၊ သတ္တဝါတို့အား သတ်ခြင်း ညည်းဆဲခြင်း
 အစရှိသော အကုသိုလ်တရားကို။ န အနုဇာနန္တိ၊ ခွင့်မပြုကုန်။ အပရိမာ
 ဏာနံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အဘယံ၊ ဘေးမဲ့ကို။
 ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဘူတေသု၊
 သတ္တဝါတို့၌။ နိဟိတဒဏ္ဍတ္တာ၊ ချအပ်ပြီးသော ဒုတ်လက်နက်ရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ သကလဿမိ၊ သော။ သတ္တနိကာယဿ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၏။
 ဘယာဘာဝံ၊ ဘေးမရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ၏။

သုတ္တံ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၂၃

အရိယသဘာဝကတော၊ မှ။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူဒား။ ဘယံ၊
 တေးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အဝေရန္တိ၊ ကား။ ဝေရာသာဝံ၊ ရန်မရှိ
 သည်ကို။ အဗျာပဇ္ဈန္တိ၊ ကား။ နိဒ္ဒုက္ခတံ၊ ဆင်းရဲမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ “အ
 ပရိမဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒတွာ”တိအာဒိ၊ ဒတွာ ဤသို့အစရှိသော
 စကားသည်။ အာနိသံသဒဿနံ၊ အာနိသင်ကိုပြုကြောင်းဖြစ်သော စကား
 တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဒတွာ ဟူသောပုဒ်၌၊ တွာသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဟေတုမ္ပိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ဝတ္ထတိ၊ ၏။ မာဝရံ သရိတွာ ရေဒတံ
 ယသာ၊ ရောဒတိ ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ မာတရံ၊ အမိကို။ သရိတွာ၊
 အောက်မေ့သောကြောင့်။ ရေဒတိ၊ ငို၏။

ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသည်။ ဇေနလက္ခဏံ၊ နေ့ခြင်းလက္ခဏာ၌၏။ တံ သဗ္ဗံ၊
 ထိုအလုံးစုံသည်။ ယညော၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒဉ္စ ပနာ
 တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ စောဒေမိ၊ အံ့။ ပဉ္စသီလံ၊
 ငါးပါးသီလသည်။ သဗ္ဗကာလိကံ၊ အလုံးစုံသောကာလ၌ရှိသည်။ ဟောတိ
 နန၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ အဗ္ဗုပ္ပါဒကောလေပိ၊
 ဘုရားမပွင့်သော ကာလ၌လည်း။ ဝိည၊။ တို့သည်။ တံ ပဉ္စသီလံ၊ ကို။ သမာဒိ
 ယန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် ဘုရားမပွင့်သောကာလ၌ ဆောက်တည်သော်
 လည်း။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဝိမုတ္တာယဘနံ၊ ကိလေသာမှလွတ်ခြင်း
 ၏အကြောင်းသည် (ဝါ)မဂ်ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဗာဟိရကနမ္ပိ၊ ဘုရားသာသနာတော်မှအပဖြစ်ကုန်
 သောတိတ္ထိတို့၏လည်း။ သမာဒိန္နက္ခာ၊ ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
 သရဏဂမနံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒဟေတုကံ၊ ဘုရားပွင့်တော်မူခြင်းလျှင်အကြောင်း
 ရှိသည်။ ဧကန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဝိမုတ္တာယတနဉ္စ၊ ကိလေသာမှလွတ်
 ခြင်းအကြောင်းရှိသည်လည်း(ဝါ)မဂ်ဖိုလ်၊နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်းသည်လည်း။
 ဟောတိနန၊ ထို့လော။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊
 ကြောင့်။ သရဏဂမနတော၊ သရဏဂုံထက်။ ပဉ္စသီလဿ၊ ၏။ မဟပ္ပလတာ၊
 အကျိုးကြီးမြတ်သည်၏အဖြစ်သည် (ဝါ) ကြီးသောအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်
 သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ စောဒေတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ “ကဉ္စာပိ”တိ
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဇေဋ္ဌကန္တိ၊ ကား။ မဟပ္ပလ
 ဘာဝေန၊ ကြီးမြတ်သောအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သည်။
 “သရဏဂမနေယေဝ ပတိဋ္ဌာယာ”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ တဿ သီလဿ၊ ထို
 ငါးပါးသီလ၏။ သရဏဂမနေန၊ ဖြင့်(ဝါ)သည်။ အဘိသင်္ခတတ္တာ၊ စီရင်အပ်

သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုသရဏဂုံထက်။ မဟပူလတံ၊ ကြီးမြတ်
 သောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) အကျိုးကြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿ
 တိ၊ ဇာ၊ တထာ၊ ထိုအတူ။ အနဘိသင်္ခတဿ၊ သရဏဂုံဖြင့် မစီရင်အပ်သော။
 သီလဿ၊ ဇာ၊ အပ္ပမလတဉ္စ၊ နည်းသောအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။
 ဒဿတိ၊ ဇာ။

၃၅၃။ ဤဒီသမေဝါတိ၊ ကာ။ သံကိလေသပဋိပက္ခမေဝ၊ သံကိလေသ၏
 ဆန့်ကျင်ဘက်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ စ စောဒေမိ၊ အံ။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိ-
 ယညာယေဝ၊ ပဌမဇ္ဈာန် အစရှိသော ယဇ်ကိုသာလျှင်။ ဒေသေတဗ္ဗာ နန၊
 ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်တုံလော။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော၊
 ဘုရားဖြစ်သည်မှ (ဝါ) ဘုရားပွင့်တော်မူသည်မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ဒေသနံ၊
 ဒေသနာတော်ကို။ အာရတတိ၊ အားထုတ်တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနု-
 ယောဂံ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ပရိဟရိတုံ၊ ပယ်ဖြေခြင်းငှာ။ “တိဝိဓ ဟပ။ ဒဿ-
 တုကာမော”တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ကာမော-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ တိဝိဓသီလပါရိပုရိယံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော
 သီလကိုဖြည့်ခြင်း၌ (ဝါ) သီလ၏ပြည့်စုံခြင်း၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်
 အား။ တေသံ ယညာနံ၊ ထိုဈာန်တည်းဟူသော ယဇ်တို့၏။ အပ္ပဋ္ဌတရတာ စ၊
 အလွန်နည်းသောကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ မဟပူလတရတာ စ၊
 အလွန်ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊
 ဇာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ယညံ၊ ထိုဈာန်ဟူသောယဇ်ကို။ ဒဿတုကာ-
 မတ္တာ၊ ပြတော်မူလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒတော၊ ဘုရားပွင့်တော်မူ
 သည်မှ။ ပဌာယ၊ ရှိ။ ဒေသနံ၊ ကို။ အာရတတိ၊ အားထုတ်တော်မူ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ တေန၊ ကြောင့်။ “တတ္ထာ”တိအာဒိ၊
 ကံ၊ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇာ။ (နာ-၃၂၆)ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တေဟိ ဂုဏ-
 ဟိတိ ဧတ္ထံ၊ ဌံ။ သော၊ ထိုကုဋ္ဌဒန္တပုဏ္ဏားသည်။ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားတော်ကို။
 သုတွာ၊ ကြားနာရသည်ရှိသော်။ တထာဂတေ၊ ဌံ။ သဒ္ဓံ၊ သဒ္ဓါတရားကို။
 ပဋိလတတိ၊ ရ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ (ပါဠိကိုငဲ့၍သော်လည်း ယောဇနာ)
 ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ သရဏဂမနံ၊
 သရဏဂုံလည်းကောင်း။ သီလသမ္ပဒါ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း လည်းကောင်း။
 ဣန္ဒြေယေသု၊ စက္ခု စသော ဣန္ဒြေတို့၌။ ဂုတ္တဒ္ဓါရတာ၊ လုံ့လှုံသောတံခါးရှိသည်
 ၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။
 ဂုဏာ၊ ဂုဏ်တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တော၊

လူထွာ]

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၂၅

ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ န ကိမလတိ၊ မပင်ပန်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ပုဒ်ကို
ယှဉ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏၊ တာနီတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနိ၊ မဌမဇ္ဈာန်
အစရှိသည်တို့သည်။ “ပဌမံ ဈာနံ” န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ ပဏီတာန-
မေဝ၊ မှန်မြတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ ဥက္ကဋ္ဌနိဇ္ဇေ-
သော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မန္တော၊ သိပြီး၍။ “ဧကံ ကပ္ပံ” အဋ္ဌ-
ကပ္ပေ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤဧကံ ကပ္ပံ-ဟူသော ပုဒ်၌။ မဟာကပ္ပဝသေန၊ မဟာကပ်၏
အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) မဟာကမ္ဘာ၏ အစွမ်း၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
ပန၊ ဆက်။ ဟိနံ၊ ယုတ်သော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ သည်။ အသင်္ချေယျကပ္ပဿ၊ ၏။
တတိယဘာဂံ၊ သုံးခုမြောက်အဖို့ ကာလပတ်လုံး။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အာယံ၊
အသက်ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ မဇ္ဈိမံ၊ အလတ်ဖြစ်သော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ သည်။
အသင်္ချေယျကပ္ပဿ၊ ၏ (လိုက်)။ ဥပခုကပ္ပံ၊ ထက်ဝက်သောကပ်ပတ်လုံး။
အာယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဟိနံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊ သည်။ ဒွေ ကပ္ပါနိ၊
နှစ်ကမ္ဘာတို့ပတ်လုံး။ အာယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ မဇ္ဈိမံ၊ သော။ ဒုတိယံ ဈာနံ၊
သည်။ စတ္တာရိ ကပ္ပါနိ၊ လေးကမ္ဘာတို့ ကာလပတ်လုံး။ အာယံ၊ ကို။
ဒေတိ၊ ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ နေတဗ္ဗော၊
ဆောင်အပ်၏။ အပိ စ အပရော နယော၊ ကို။ မယံ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ ဣမသ္မိ” အဓိကာရေ၊ ဤအရာ၌။ ပဏီတာနိယေဝ၊
မြတ်သည့်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။
ကသ္မာ၊ ကား။ ဒေသနာယ၊ ၏။ မဟပ္ပလတရတာဝဒသ နပရတ္တာ၊ အလွန်
အကျိုးကြီးသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းလျှင် လွန်ကဲခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ပဌမံ ဈာနံ ဧကံ ကပ္ပံ” န္တိအာဒိနာ၊ ကပ္ပံ
ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပဏီတာနေဝ၊ ကုန်သော။ ဈာနာနံ၊ တို့ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊
ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တဒေဝါတိ၊ ကား။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ၊ စတုတ္ထ ဈာန်သည်သာလျှင်။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ စတုတ္ထနယေန၊ စတုတ္ထနည်းအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ အာဂ-
တာ၊ ၏။ စတုတ္ထနယေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍
ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်
(ဝါ) ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပတာ၊ အာရုပ္ပ၏အဖြစ်သည်။
သိယာ၊ ဖြစ်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ စောဒေတဗ္ဗတော၊ ဤသို့ စောဒနာဖွယ်ရှိသော
ကြောင့်။ “အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိဝသေန အာဝိတ” န္တိ၊ အာဝိတံ။

ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ တထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ အာရပ္ပံ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဝိသတိကပ္ပသဟဿာဒိနိ၊ ကမ္ဘာနှစ်သောင်း အစရှိသော ကာလတို့ပတ်လုံး။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ၌။ အာယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ဧ။ ဣတိ အယံ၊ က။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အာစရိယဿ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာ၏။ မတိ၊ အယူတည်း(ဝါ) အလိုတည်း။ အထ ဝါ၊ ကား။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ အာရပ္ပသင်္ခါတံ၊ အာရပ္ပဟု ဆိုအပ်သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တံ၊ ထိုအာရပ္ပဟုဆိုအပ်သော စတုတ္ထဇ္ဈာန်သည်။ ကဿ၊ ကြောင့်။ ဝိသတိကပ္ပသဟဿာဒိနိ၊ ကမ္ဘာနှစ်သောင်းအစရှိသော ကာလတို့ပတ်လုံး။ အာယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ပေးသနည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ကြောင့်။ “အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိဝသေန ဘာဝိတန္တိ”၊ ဘာဝိတံဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတတ္တာ၊ ပွားအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ သို့။ အာယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ဧ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အပရော၊ သော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဧ။ တဒေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်သည်သာလျှင်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏(ဝါ)ရောက်ရာ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ အတ္ထံ၊ ထိုရူပါဝစရစတုတ္ထဇ္ဈာန်ဟူသော အနက်ကို။ နိဝုတ္တေတံ၊ နှစ်စေခြင်းငှါ။ “အာကာသာနဉ္စာယတနာဒိသမာပတ္တိဝသေန ဘာဝိတန္တိ”၊ ဘာဝိတံဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ တထာ၊ ထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဘာဝိတံ၊ ထင်စွာပြုအပ်သော။ အင်္ဂသမတာယ၊ ဈာန်အင်္ဂါတူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသင်္ခါတံ၊ သော။ အာရပ္ပဇ္ဈာနမေဝ၊ အာရပ္ပဈာန်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတံ၊ ဧ။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ နိစ္စသညာဒိပဋိပက္ခဝိမေန ဝသေန၊ နိစ္စသညာအစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက်တရားကို ပယ်လွှင့်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗဘာဝိယေဝေ၊ မဂ်၏ရှေးအဖို့၌သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကို။ သမာနေန္တိ၊ ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော။ ဝိပဿနာ၊ သည်။ ဝိပဿကပုဂ္ဂလဿ၊ တေဉ္စမိကသင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စဒုက္ခအနတ္တဟူ၍တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနပ္ပကံ၊ အတိုင်းမသိ

သုတ္တ

နိစ္စဒါနအနုကုလယညဝဏ္ဏနာ

၂၂၇

သော(ဝါ) မနည်းသော(ဝါ)များသော။ ပီတိသောမနဿံ၊ ငီတိသောမနဿံ
 ကို(ဝါ)နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို။ သမာဝဟတိ၊ ကောင်းစွာဆောင်တတ်
 ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဝိပဿနာ၊ ပ၊ မဟပ္ပလ”န္တိ၊ ဟူ၍(ဝါ)မလပ္ပ
 လံ-ဟူသောကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ယထာဟအနက်
 ပေးမြဲ) ဓမ္မရာဇော၊ တရားမင်းဘုရားသည်။ ဓမ္မပဒေ၊ ဓမ္မပဒပါဠိတော်၌။
 “ယတော ယတော သမ္မသတိ။ပ။အမတံ တံ ဝိဇာနတ”န္တိ၊ ဝိဇာနတံ ဟူ၍။
 အာဟ၊ ဟော်တော်မူ၏။

[ဣတိသဒ္ဓါ၊ အာကာရတ္ထ၊ နောက်၌ပြုမူ၊ အာဟ၏ ကံ၊ အမှန်
 ဆိတ်လေ မြဲ”ဟူသော နိယံနှင့်အညီ၊ အာကာရတ္ထ၊ ဣတိသဒ္ဓါ
 ရှိသောကြောင့် အာဟ၏ ကံဆိတ်ရကားဟူ၍ ယောဇနာသည်။]

(ပါဠိတော်အနက်ကား) ယတော ယတော၊ အကြင်အကြင်သို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ)အကြင်အကြင်အခါ၌။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့၏။ ဥဒယ
 ဗ္ဗယံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ပျက်ခြင်းကို။ သမ္မသတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်သုံးသပ်၏ (ဝါ)ရှု၏။
 တတော တတော၊ ထိုထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ)ထိုထိုသို့သော
 အခါ၌။ ပီတိပါမောဇ္ဇံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို(ဝါ)အားကြီးသောပီတိ၊
 နှုသောပီတိကို။ လတတိ၊ ရ၏။ တံ၊ ထိုနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဝိဇာ
 နတံ ဝိဇာနန္တာနံ၊ ပညာရှိတို့အား။ အမတံ၊ နိဗ္ဗာန်ပင်တည်း(ဝါ)နိဗ္ဗာန်သို့
 ရောက်ကြောင်းတည်း။

(နာ-၃၂၇) ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ဒေသနာ၊ ဤဒေ
 သနာတော်ကို။ ဣဒိနာနုက္ကမေန၊ ဤအစဉ်အားဖြင့်။ ဣမာနိ ဥာဏာနိ၊
 ဤဝိပဿနာဉာဏ်တို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တယ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဝတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်
 “ဝိပဿနာဉာဏေ ပတိဋ္ဌာယာ”တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိမံ ဟေဋ္ဌိမံ၊
 အောက်၌ဖြစ်သောဉာဏ် အောက်၌ဖြစ်သောဉာဏ်ကို။ ဥပရိမဿ ဥပရိမဿ၊
 အထက်၌ဖြစ်သောဉာဏ်၊အထက်၌ဖြစ်သောဉာဏ်၏။ ပတိဋ္ဌာဘူတံ၊ တည်ရာ
 ဖြစ်၍ဖြစ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာနရူပ
 နိမ္မာနံ နာမ၊ မိမိနှင့်တူသော ရုပ်ကိုဖန်ဆင်းခြင်းမည်သည်ကား။ မနောမယိဒ္ဓိ
 ယာ၊ မနောမယိဒ္ဓိအတိညာဉ်ဉာဏ်၏ (ဝါ)မှ။ အညေဟိ၊ တစ်ပါးကုန်သော
 အတိညာဉ်ဉာဏ်တို့နှင့်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသော။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စတည်း
 (ဝါ)သည်။ သမာနရူပနိမ္မာနံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

“အတ္တနော။ပ။မဟပ္ပလာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟတ္ထိအဿာဒိဝိဝိဓရူပကရဏံ၊ ဆင်မြင်းအစရှိသော အထူးထူးအပြားပြားသော ရုပ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဝိကုဗ္ဗနံ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုဝိကုဗ္ဗနကို(ဝါ)ထိုဆင်မြင်း အစရှိသော အထူးထူးအပြားပြားသော ရုပ်ကို။ ဒဿနသမတ္တတာယ၊ ပြုခြင်း ငှါစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ နာမ၊ အလိုရှိအပ်သော အရုပ်မည်သည်။ ပုရိမဇောတိသု၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဘဝတို့၌။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ် အလိုရှိအပ်သော။ ခန္ဓပဒေသော၊ ခန္ဓာဟူသောအရုပ်တည်း (ဝါ)သည်။ ဣစ္ဆိတိစ္ဆိတဋ္ဌာနံ နာမ၊မည်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်၊ မဂ္ဂသုခံ၊ မဂ်ချမ်းသာသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီး၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အတိ ။ပ။မဟပ္ပလာန္တိ၊ မဟပ္ပလံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမာပေဇ္ဇောတိ၊ ကား။ ပရိယောသာပေဇ္ဇော၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍။

နိစ္စဝါနာနုကုလယညဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ကုဋ္ဌဒန္တဥပါသကတ္တ ပဋိဝေဒနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၄-ဂ။ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမာ” တိအာဒိ၊ ဘော၊ဂေါတမ ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဒေသနာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာ တော်၌။ ပသာဒဝစနံ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း (ဝါ)ကြည်ညို၍ ဆိုသောစကားတည်း။ ပန၊ ပါး။ “သောဟံ ဘဝန္တန္တိအာဒိ၊ သောဟံဘဝန္တံ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ သရဏဂမနဝစနံ၊ သရဏဂုံ ကိုဆိုသောစကားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တဒုတယသမ္ပန္နံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော စကားနှင့်စပ်ခြင်းကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ “ဒေသနာယာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟနုတိ၊ ကား။ ကာယိကစေတသိကသုခ သမုပဗျူဟတော၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သောချမ်းသာ၊ (စိတ်၌ဖြစ်သောချမ်းသာ၏ ပွားခြင်းအားဖြင့်။ မန္တော၊ နည်းသော (ဝါ) ညှင်းညှင်းလာသော (ဝါ)တော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်နှင့်စပ်)။ သဗ္ဗေ တေ ပါဏယောတိ၊ ကား။ “သတ္တ စ ဥသဘသတာနိတိအာဒိနာ၊ သတ္တ စ ဥသဘသတာနိ ဤသို့အစ ရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော၊ တေ ပါဏိနော၊ ထိုသတ္တဝါတို့ကို။ တံ ပဝတ္တိန္တိ၊ ကား။ တေသံ ပါဏိနံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။ မောစနာကာရံ၊ လွှတ်သော အခြင်းအရာကို။ အာကုလဘာဝေါတိ၊ ကား။

သုတ္တံ

ကုဋဒန္တပုပ္ဖသကတ္တပဋိဝေဒနာဒိကထာပဏ္ဏနာ

၂၂၉

ဘဂဝတော၊ ။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌၊ ဓမ္မဿ၊ ။ သုတတ္တာ၊ ကြားနာ
 အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါဏိသု၊ သတ္တဝါတို့၌၊ အနုဒ္ဓယံ၊ အစဉ်သနား
 ခြင်းကို၊ ဥပဋ္ဌပေတာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍၊ ဌိတဿ၊ တည်သောကုဋဒန္တပုပ္ဖာ၏၊
 စိတ္တေ၊ ၌(သမ္မာန်စပ်)၊ ကထံဉ္စိ နာမ၊ အဘယ့်ကြောင့်၊ မယာ၊ သည်၊ တာဝ၊
 ရှေးဦးစွာ၊ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော၊ ပါဏိနော၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ မာရဏတ္တာယ၊
 သတ်စေခြင်းအကျိုးငှါ၊ ဗန္ဓာပိတာ၊ နောင်ဖွဲ့စေအပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ သို့၊
 စိတ္တေ၊ ၌၊ ပရိဗျာကုလဘာဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှနှောင့်ယှက်သည်၏အဖြစ်သည်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ အတ္တိ၊ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ သည်၊ ဓမ္မံ၊ ကို၊
 န ဒေသေသိ၊ မဟော၊ ဣတိ၊ သို့၊ ယောဇနာ၊ ကို၊ ကာတဗ္ဗာ၊ ။ “ဥဒပါဒီ”
 တိပိ၊ ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော၊ သည်၊ အတ္တိ၊ ။ သုတုတိ၊ ကာ၊ ဘော၊ အရှင်၊
 တေ၊ ။ ပါဏယော၊ သတ္တဝါတို့ကို၊ မုတ္တာ၊ လွှတ်အပ်ကုန်ပြီ၊ ဣတိ၊ သို့၊
 အာရောစိတဝစနံ၊ ကြားအပ်သောစကားကို၊ သုတု၊ ကြားပြီး၍၊ (ဝါ)သော်၊
 စိတ္တစာရေတိ၊ ကာ၊ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကလ္လစိတ္တံ၊ ခန့်သော
 စိတ်လည်းကောင်း၊ မုဒုစိတ္တံ၊ နူးညံ့သောစိတ်လည်းကောင်း၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တံ၊
 နိဝရဏမှကင်းသော စိတ်လည်းကောင်း၊ ဥဒဂ္ဂစိတ္တံ၊ တက်ကြွသောစိတ်
 လည်းကောင်း၊ ပသန္တစိတ္တံ၊ ကြည်လင်သောစိတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ၊ သို့၊ ဣဒံ
 ပဒပဉ္စကံ၊ ဤပုဒ်ငါးပါးအပေါင်းကို၊ သန္ဓယ၊ ၍၊ “ကလ္လစိတ္တန္တိ အာဒိ” တိ၊
 အာဒိ- ဟူသောစကားကို၊ အာစရိယေန၊ သည်၊ ဝုတ္တံ၊ ။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊
 ထိုကလ္လစိတ္တံ အစရှိသော စကား၌၊ “ဒါနကထံ သီလကထ”န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်၊
 ဝုတ္တာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော၊ အနုပုဗ္ဗိကထာယ၊ အစဉ်အတိုင်းသော
 တရားစကားတော်၏၊ အာနုဘာဝေန၊ အစွမ်းအာနုဘော်ကြောင့်၊ ကာမစ္ဆန္တ
 ဝိဂမေန၊ ကာမစ္ဆန္တမှကင်းသဖြင့်၊ ကလ္လစိတ္တံ တာ အရောဂစိတ္တတာ စ၊ ကိလေသာ
 တည်းဟူသော အနာမရှိသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊
 ဗျာပါဒဝိဂမေန၊ ဒေါသဗျာပါဒမှကင်းသဖြင့်၊ မေတ္တာဝသေန၊ ဖြင့်၊ မုဒု-
 စိတ္တတာ အကထိနစိတ္တတာ စ၊ မကြမ်းတမ်းမခက်ထန်သော စိတ်ရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓကုက္ကုစ္စဝိဂမေန၊ ဥဒ္ဓကုက္ကုစ္စမှကင်းသဖြင့်၊
 ဝိက္ခေပါဘာဝတော၊ ပြန့်လွင့်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိနိဝရဏစိတ္တတာ
 စ၊ နိဝရဏမှကင်းသော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊
 တေဟိ၊ ထိုနိဝရဏတို့ကြောင့်၊ အမလီနစိတ္တတာ စ၊ မတွန့်တိုမဆုတ်နစ်သော
 စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း၊ ထိနမိဒ္ဓဝိဂမေန၊ ထိနမိဒ္ဓမှ

ကင်းသဖြင့်။ သမ္ပဂ္ဂဟဏဝသေန၊ ကောင်းစွာ ချီးမြှောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒဂ္ဂစိတ္တတာ၊ အလီနစိတ္တတာ စ၊ မတုန်တိုမဆုတ်နစ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာဝိဂမေန၊ ဝိစိကိစ္ဆာမှကင်းသဖြင့်။ သမ္ပာ- ပဋိပတ္တိယာ၊ မဖောက်မပြန်ကောင်းစွာသော အကျင့်ဖြင့်။ အဝိမုတ္တတာယ၊ ကိလေသာမှ လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပသန္နစိတ္တတာ အနာဝိလစိတ္တတာစ၊ မနောက်ကျသော စိတ်ရှိသည်၏အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အနုပုဗ္ဗိကထာနုဘာဝေန ဝိက္ခမ္ဘိတနိဝရဏတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ”န္တိ၊ ဝုတ္တံ- ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏ (အရောဂစိတ္တတာ စသောသံဝဏ္ဏနာသည် အဓိပ္ပာယ်တူကိုဖွင့်သည် ဟုမှတ်)။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကုဋဒန္တသုတ်၌။ ယံ ပဒံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အဝိဘတ္တံ၊ မဒေဝဖန်အပ်။ တံ ပဒံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလ္လယ်သည်သာလျှင်တည်း။ (တနည်း) တံ ပဒံ၊ ကို။ သုဝိညေယျမေဝ၊ ကောင်းစွာ သိအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

(နာ-၃၂၇) ဣတိ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်ရှိသော။ ပရမသုခမဂ္ဂမ္ဘိရဒုရုဇ္ဈဗောဓတ္ထပရိဒီပနာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲသော ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သော အနက်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်ထသော။ သုဝိမလဝိပုလပညာ ဝေယျတ္တိယဒနနာယ၊ ကောင်းစွာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော ပညာ၏ လျှင်သော အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ် ထသော။ ဒီဃနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၏။ သာဓုဝိလာသိ- နိယာ နာမ၊ မည်သော။ လိနတ္ထပ္ပကာသနိယာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်သော အနက်ကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာကျမ်း၌။ ကုဋဒန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ ကုဋဒန္တသုတ်အဖွင့်၏။ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်သော အနက်ကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ (အနက် အကျယ်ကို အောက်၌ ရေးခဲ့ပြီ)။

ကုဋဒန္တဥပါသကတ္ထပဋိဝေဒနာဒိကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ကုဋဒန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ကုဋဒန္တသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

၆-မမာခလိသုတ္တံ

***

ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထု ဝဏ္ဏနာ

(၇၁-၇၂) ၇၂၉။ ဧဝံ သိန္ဓိ (ဝါ) ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တနဗေဟန၊ ဖြင့်။ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ္တံ၊ ကိ။ သံဝဏ္ဏေတော၊ ဤ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ မဟာလိသုတ္တံ၊ မဟာလိသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာနု ပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း (ဝါ) အစဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏနောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။ ပတ္တဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ကား။ ကုဋ္ဌဒန္တသုတ္တံဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ မဟာလိသုတ္တဘာဝံ၊ မဟာလိသုတ်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသေတံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “ဧဝံ မေ သုတံ ။ပ။ ဧဝံသလိယန္တိ မဟာလိသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တဟူ၍။ သင်္ဂဟကာရော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အာဟ၊ ၏။ ပုနပ္ပုနံ ဝိသာလံ၊ ဘာဝုပဂမနတောတိ ဧတ္ထ၊ ဂမနတော ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့။ သည်ကား။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဗာရာဏသီရဓညော၊ ဗာရာဏသီမင်း၏။ အဂ္ဂမဟေသိယာ၊ မြတ်သော မိဖုရားကြီးအား။ မံသပေသိဂဗ္ဗေန၊ သားတစ်ကိုယ်သန်ဖြင့်။ ဓိတာ စ၊ သမီးလည်းကောင်း။ ပုတ္တော စ၊ သားလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဒါရကာ၊ သူငယ်တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေသံ ဒါရကာနံ၊ ထိုသူငယ်နှစ်ယောက်တို့အား။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိဝါဟေန၊ ထိမ်းမြားခြင်းဖြင့်။ သောဠသက္ကတ္တံ၊ တစ်ဆယ်ခြောက်ကြိမ်။ ပုတ္တဓိတုဝသေန၊ သားသမီး၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒေ၊ ဒေ၊ နှစ်ယောက်နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ဒါရကာ၊ တို့သည်။ ဝိဇာတာ၊ ပေါက်ဖွားကုန်ပြီ။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ ဝဇေန္တာနံ၊ ကြီးပွားကုန်သော။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။ သပရိဝါရာနံ၊ အခြံအရံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ ဒါရကာနံ၊ ထိုသူငယ်တို့၏ (အာရာမစသည်၌ သမ္ပုဏ္ဍိ)။ အာရာမယျာန၊ နိဝါသဋ္ဌာနပရိဝါရသမ္ပုတ္တံ၊ အာရာမ၊ ဥယျာဉ်၊ နေရာ အရပ်၊ အခြံအရံ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်းငှါ။ အပ္ပဟောနကတာယ၊ မလောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဂရံ၊ မြို့ကို။ တိက္ကတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ ဂါဝုတန္တရေန၊ ဂါဝုတန္တရေန၊ တစ်ဂါဝုတ်ခြားတစ်ဂါဝုတ်ခြားဖြင့်။ ပရိက္ခိပိယ၊ ခြံရံကုန်၏။ ဧဝံ သိန္ဓိ၊ တဿနဂရဿ၊ ထိုမြို့၏။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ တိပါကာရပရိက္ခေပေန၊ သုံးခုသော တံတိုင်း အခြံအရံဖြင့်။ ဝိသာလဘာဝံ၊ ကျယ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂတတ္တာ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံသလိတေဝ၊ ဧဝံသလိ-

ဟူ၍သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်သည်။ ဇာတံ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။
 “ပုနပုနံ ဝိသာလတာဝုပဂမနတော ဝေသာလီတိ လဒ္ဓနာမကေ နဂရေ” တိ၊
 နဂရေ-ဟူ၍ (ဝါ) နဂရေ ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဝေသာလီယံ-ဟူသောပုဒ်၌။
 ဝိတ္တာရကဏ၊ အကျယ်ဖြစ်သော စကားကို၊ မဟာသီဟနာဒ သုတ္တဝဏ္ဏနာယ
 စ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ ရတနသုတ္တဝဏ္ဏနာယ
 စ။ ရတနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်းကောင်း။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်၏။ ဗဟိန-
 ဂရေတိ၊ ကား။ နဂရတော၊ မှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ အမ္မပါလိဝနံ ဝိယ၊ အမ္မပါလိ
 ပြည့်တန်ဆာမ၏ သရက်ဥယျာဉ်ကဲ့သို့။ အန္တောနဂရသ္မိံ၊ မြို့တွင်း၌။ န၊
 မဟုတ်။ သယံဇာတန္တိ၊ ကား။ သယမေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ ဇာတံ၊
 ဖြစ်သော (ဝါ) ပေါက်ရောက်သော။ အရောပိမံ၊ လူတို့သည် မစိုက်ပျိုး
 အပ်သော။ မဟန္တဘာဝေနာတိ၊ ကား။ ရုက္ခဂစ္ဆာနံ၊ သစ်ပင်မြို့တို့၏။ ဌိတော-
 ကာသဿ၊ စ၊ တည်ရာအရပ်၏လည်း။ မဟန္တဘာဝေန၊ ကျယ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ တေနဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဟိမဝန္တေန သဒ္ဓိံ ကော ဗဒ္ဓံ
 ဟုတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ပြဦးအံ့။
 ဝေနယိကာနံ၊ ဝိနည်းကိုဆောင်ကုန်သော မထေရ်တို့၏။ မတေန၊ အယူအစား
 ဖြင့်။ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ “တတ္ထ မဟာဝနံ နာမ။ ပ။
 ဣဒံ တာဒိသံ န ဟောတိ” တိ၊ န ဟောတိ-ဟူ၍။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကား
 ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမတာဏကသံယုတ္တတာဏကာနမ္ပိ၊
 မဇ္ဈိမနိကာယကို ဆောင်ကုန်သောမထေရ်၊ သံယုတ္တနိကာယကို ဆောင်ကုန်
 သော မထေရ်တို့၏လည်း။ မတေန၊ အယူနှင့်။ သမာနကထာ၊ တူမျှသော
 စကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(ဝိနည်းအဋ္ဌကထာအနက်ကား) တတ္ထ၊ ထိုမဟာဝနေ-ဟူသော ပုဒ်၌။ မဟာ
 ဝနံ နာမ၊ မဟာဝနံတောမည်သည်။ သယံ၊ အလိုလို။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သော (ဝါ)
 ပေါက်ရောက်သော။ အရောပိမံ၊ လူတို့သည် မစိုက်ပျိုးအပ်သော။ သပရိစ္ဆေဒံ၊
 အပိုင်းအခြားရှိသော။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်သော။ ဝနံ၊ တောတည်း (ဝါ)
 သည်။ မဟာဝနံ နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ကပိလဝုတ္တု
 သာမန္တာ၊ ကပိလဝုတ္တုမြို့၏ ထက်ဝန်းကျင်၌။ မဟာဝနံ၊ မဟာဝနံတော
 သည်။ ဟိမဝန္တေန၊ ဟိမဝန္တာတောနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ကောဗဒ္ဓံ
 တစ်စပ်တည်းစပ်သည်။ အပရိစ္ဆေဒံ၊ အပိုင်းအခြားမရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍

သုတ္တံ]

ဗြာဟ္မဏဒူတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၃၁

မဟာသမုဒ္ဒါ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာသို့။ အာဟာရ၊ ထိ၍။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣဒံ၊ မဟာဝနံ၊ ဤမဟာဝနံတောသည်။ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ် (ဤကား ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ တတ်ယပါရာဇိကသိက္ခာပုဒ်အဖွင့် ပါဠိ၏အနက်တည်း)။

ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယဉ္ဇ၊ ဌိလည်းကောင်း။ သံယုတ္တဋ္ဌကထာ ယဉ္ဇ၊ ဌိလည်းကောင်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ကား။ ဒီဃဘာဏကာနံ၊ ဒီဃနိကာယ်ကို တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏။ မတေန၊ အယူအလိုအားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဝါ) ဧဝံ ဣမံ ဝစနံ၊ ဤမဟာဝနောတိ ဗဟိ နဂရေဟိ ။ပ။ မဟာဝနန္တိ ဝုစ္စတိ-ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ အဟုတောတိ၊ ဟူ၍။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောပေ၌။ ပါဠော၊ သည်။ ယဒိ ဒိဿတိ၊ အကယ်၍ထင်အံ့။ ဧဝံ၊ သတိ။ ဤသို့ထင်သည်ရှိသော်။ (နှာ-၃၃၀) သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော နိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော မထေရ်တို့၏လည်း။ သမာနဝါဒေါ၊ တူမျှသောအယူဝါဒသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ပရိသမာပနံ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီး သုတ်တည်း။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ သင်္ခေပေနာတိ၊ ကား။ ဟံသမဏ္ဍလာကာရ သင်္ခါတဟံသဝဇ္ဇကစ္ဆန္နေန၊ ဟင်္သာ၏ဝန်းဝိုင်းသော အခြင်းအရာဟုဆိုအပ်သော ဟင်္သာတောင်ကဲ့သို့ လည်၍မိုးသော။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာနိယာမေန၊ စုလစ် မွန်းချွန်တပ်သော ဇရပ်အမှတ်ဖြင့်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါသာဒေါယေဝ၊ ပြာသာဒ်ကိုသာလျှင်။ “ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တဗ္ဗေ- ဟာရေန၊ ထိုကုဋ္ဌာဂါရသာလာမည်သော ပြာသာဒ်၌ တင်စား၍ ခေါ်သော အားဖြင့်။ သကလော၊ အလုံးစုံသော။ သံဃာရာမောပိ၊ သံဃာ့အာရာမ်ကို လည်း။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝိနယဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဧဝံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မဟာဝနံ၊ မဟာဝုန်တောကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ကတေ၊ ပြုအပ်သော။ အာရာမေ၊ အာရာမ်၌။ ကုဋ္ဌာဂါရံ၊ စုလစ်မွန်းချွန် တပ်သောပြာသာဒ်ကို။ အန္တောကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဟံသဝဇ္ဇကစ္ဆန္နေန၊ ဟင်္သာတောင်ကဲ့သို့ လည်၍မိုးသဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သော။ သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နာ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊ စုလစ်မွန်းချွန်တပ်သော ဇရပ်ကို။ ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဂန္ဓကုဋီ၊ ဂန္ဓကုဋီ-ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကောသလောသု၊ ကောသလတိုင်းတို့၌။ ဇာတာ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့
 တည်း။ ကောသလော၊ ကောသလတိုင်းတို့၌ဖြစ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။
 တေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏တမန်သည်တို့အား။ တေသု၊ ထိုကောသလတိုင်းတို့၌။
 နိဝါသော၊ နေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏တမန်သည်တို့သည်။
 ကောသလကော၊ မည်ကုန်၏ (ပေမူစာအုပ်မူတို့၌ တေ ဝါ နိဝါသော-ဟုပါ၌
 ရှိ၏။ တေ ၌ သုအက္ခရာကျသည်။ တေသု ရှိမှန်မည်)။ ခေ၊ ဤအစူ။
 မာဂဓကော၊ မာဂဓမည်ကုန်၏ (မဂဓေသု ဇာတာ ဘဝါ။ တေသု နိဝါသော
 တေသန္တိ မာဂဓကော-ဟု ဝစနတ္ထပြ)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဇနပဒဝါစိနော၊ ဇနပုဒ်ကို
 ဟောကုန်သော သဒ္ဓါတို့သည်။ ပါယတော၊ များသောအားဖြင့်။
 ပုလ္လိဂ်ပုသုဝစနော၊ ပုလ္လိဂ်ဗဟုဝစတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယသ ကမ္မဿ၊
 အကြင်အမှုကို။ အကရဏေ၊ မပြုခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။
 မဟာဇနိယော၊ များစွာသော ရှုံးခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ ကရဏံ၊
 ထိုအမှုကိုပြုခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထို၏။ ဣတိ တသ္မော၊ ကြောင့်။ ကရဏီယန္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တေန ကြောင့်။ “အဝဿ” ကတ္တဗ္ဗကမ္မေနာ” တိ၊
 ကမေန-ဟူသောသံသရာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သမဝါယေ၊
 အကြောင်း၏ ညီနွှတ်ခြင်းသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ အကာတုမ္ပ၊
 မပြုခြင်းငှါလည်း။ ဝုစ္စတိ၊ သင့်၏။ တသ္မော၊ ကြောင့်။ သမဝါယေ၊ သည်။
 သတိ၊ သော်။ ကတ္တဗ္ဗတော၊ ပြုအပ်သောကြောင့်။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုအမှုကို။
 ကိစ္စန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

၃၆၀။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာထိုက်သော။ ယာ
 နာနတ္တသညာ၊ အကြင်အထူးထူးသော သညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာသံ
 နာနတ္တသညာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ “နာနာရမ္မဏစာရတောတိ၊ -ဟူ၍။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ “နာနာရမ္မဏပုဝတ္တိတော၊ အထူးထူးသော
 အာရုံ၌ ဖြစ်ခြင်းမှ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 သမ္ဘဝန္တဿေဝ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ပဋိသေခေါ၊ တားမြစ်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အသမ္ဘဝန္တဿ၊ ထင်ရှားမဖြစ်သည်ကို။ ပဋိသေခေါ၊
 သည်။န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပဋိက္ခမ္မာတိ၊ ကား။ နိဝတ္တေတွာ၊ နစ်စေ၍။ တထာ၊
 ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိတ္တံ၊ -ကို။ အနုပ္ပါဒေတွာ၊ မဖြစ်စေမူ၍။
 သလ္လိနောတိ၊ ကား။ ဈာနသမာပတ္တိယာ၊ ဈာန်သမာပတ်ဖြင့်။ ဧကတ္တာရမ္မဏံ၊
 တစ်ခုတည်းသော အာရုံရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အလ္လိနော၊ နေတော်မူ၏ (ဝါ)
 ကိန်းအောင်းတော်မူ၏။ နိလိနောတိ ပဒံ၊ နိလိနော ဟူသော ပုဒ်သည်။
 တဿေဝ၊ ထိုသလ္လိနော-ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစဖြစ်

သုတ္တံ

သြဋ္ဌဒ္ဒလိစ္ဆဝိဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၂၃၅

သောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဧကီဘာဝ” န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဤ။ သပရိဝါရတ္တာ၊ အခြံအရံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အချွေအရံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကောပိ၊ အချွေအရံများသော်လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဧကော ဝိယ၊ တစ်ယောက်တည်းကဲ့သို့။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကီဘာဝေါ၊ မည်၏။ တံ ဧကီဘာဝံ၊ ထိုတစ်ယောက်တည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသို့ (ဝါ) ထိုတစ်ယောက်တည်း၏ အဖြစ်သို့။ ယေန ယတ္ထ၊ ၌။ အာယသ္မာ နာဂိတော၊ အရှင်နာဂိတ မထေရ်သည်။ အတ္ထံ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုအရှင်နာဂိတမထေရ်ရှိရာအရပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “တသ္မာ ဌာနာ” တိ၊ တသ္မာ ဌာနာ - ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။

ဗြာဟ္မဏဒ္ဒတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သြဋ္ဌဒ္ဒလိစ္ဆဝိဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၃၆၁။ အဒ္ဓေါဋ္ဌတာယာတိ၊ ကား။ ဥပဇ္ဈောဋ္ဌတာယ၊ ထက်ဝက်သော နှုတ်ခမ်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကိရ၊ အဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား။ တဿ၊ ထိုမဟာလိမ္ပိတသော လိစ္ဆဝိမင်း၏။ ဥတ္တရောဋ္ဌဿ၊ အထက်နှုတ်ခမ်း၏။ အပ္ပကတာယ၊ လေးငယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) တိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တိရိယံ၊ ဖိလောကန်လန်။ ဖာလေတော၊ ခဲ့၍။ အနံ၊ ထက်ဝက်ကို။ အပနီတံ ဝိယ၊ ပယ်အပ်သကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်၏။ စတ္တာဇေ၊ လေးချောင်းကုန်သော။ ဒန္တေ စ၊ ရှေ့သွားတို့ကို လည်းကောင်း။ ဒေ၊ နှစ်ချောင်းကုန်သော။ ဒါဋ္ဌာ စ၊ အစွယ်တို့ကို လည်းကောင်း။ န ဆာဒေတိ၊ မဖုံးနိုင်။ တေန၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထိုမဟာလိမ္ပိတသောကို။ သြဋ္ဌဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ ဧကံ ပန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်ကား။ အဓောသဒ္ဓေန၊ အဓောသဒ္ဓါနှင့်။ ပါဌံ၊ ပါဌ်ကို။ ပရိကပ္ပေတော၊ ကြံ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ သြဋ္ဌဿ၊ နှုတ်ခမ်း၏။ သြလမ္ပကတာယ၊ တွဲရနွဲ့ကျသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သြဋ္ဌာဓော၊ နှုတ်ခမ်းတို့သော (ဝါ) အောက်၌ကျသော နှုတ်ခမ်းရှိသော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဧကံဆရာတို့ဆိုသော စကားသည်။ အယုတ္တမေ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပါဌဿ၊ ဤ။ အဒိဿနတော စ၊ မထင်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်း ဆရာသည် (စသဒ္ဓါဟိတ်ပါဌ်တို့ နောက်၌ ယှဉ်) အဝဏ္ဏိတတ္တာ စ၊ မဖွင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

အယံ၊ ဤလိစ္ဆဝီမင်းသည်။ ဥပေါသထိကော၊ ဥပုသ်ဆောက်တည်ခြင်းရှိသည်။
ဒါယကော၊ ပေးလှူတတ်သည်။ (နာ-၃၃၁) ဒါနပတိ၊ အလှူရှင်သည်။
သဒ္ဓေ၊ ရတနာသံပါး ကံကံ၏ အကျိုးကို ယုံကြည်ခြင်းရှိသည်။ ပသန္ဓော၊
ရတနာ သုံးပါး၌ ကြည်ညိုသည်။ ဗုဒ္ဓမာမကော၊ မြတ်စွာဘုရားကို မရက်မစက်
မြတ်နိုးသည်။ ဓမ္မသံဃမာမကော၊ တရားသံဃာတော်ကို မရက်မစက် မြတ်နိုး
သည်။ ဟောတိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပုရေဘတ္တ”န္တိအာဒိ၊
ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ခန္ဓကေ စ၊ မဟာဝါခန္ဓက၌
လည်းကောင်း။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ အာဂတနယေန၊
လာသောနည်းဖြင့်။ “နီလပီတာဒိ။ပ။ တာဝတိံသပရိသ သပ္ပဋိဘာဂါယာတိ”
ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ အယံ ဝေသာလိ၊ ဤဝေသာလိပြည်သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။
ကာလေ၊ လက်ထက်တော် ကာလ၌။ ဣဒ္ဓံ၊ စေ၊ ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။
ဝေပုလ္လပုတ္တာ စ၊ စည်ပင်ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်သည် လည်းကောင်း။
အဟောသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင်မှန်ပေစွ။ တတ္ထ၊
ထိုဝေသာလိပြည်၌။ ရာဇနမေဝ၊ မင်းတို့၏သာလျှင်။ သတ္တ သဟဿာနိ စ၊
ခုနစ်ထောင်တို့သည် လည်းကောင်း။ သတ္တာ သတာနိ စ၊ ခုနစ်ရာတို့သည်
လည်းကောင်း။ သတ္တ စ ရာဇာနေ၊ ခုနစ်ယောက်သော မင်းတို့သည်လည်း
ကောင်း။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ယုဝရာဇသေနာပဘိတဏှာဂါရိကပဘူတိနမ္ပ၊
အိမ်ရှေ့မင်း၊ စစ်သူကြီး၊ တဏှာစိုး အစရှိသည်တို့၏လည်း။ တထာ၊ ထို
အရေအတွက်အတူ။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပါသဒကုဉ္ဇာဂါရအာရာမပေါက္ခ-
ရဏီအာဒယောပိ၊ ပြဿဒံ၊ စုံလစ်မွန်ချွန်တပ်သောအိမ်၊ နန်းတော် အာရာမ၊
ရေကန် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ တပ္ပရိမာဏာယေဝ၊ ထိုမင်း အရေအတွက်
အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ ဗဟုဇနာ စ၊ များစွာသော
လူတို့သည် လည်းကောင်း။ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ၊ မြန်မာ၊ ကုလား၊ ရှမ်း တရုတ်
စသည် ဧပြေမင်းသော လူတို့သည် လည်းကောင်း။ သုဘိက္ခာ စ၊ ရလွယ်သော
ထမင်း ရှိကုန်သည် လည်းကောင်း။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။
“မဟတိယာ လိစ္ဆဝီပရိသာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
ပန၊ ဝါကျတစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့ (ဝါ)လိစ္ဆဝီမည်ကြောင်းကို ပြဦးအံ့။ တဿ
ကုလဿ၊ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းမျိုး၏။ အာဒိဘူတာနံ၊ အစအဦး ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။
ယထာဝုတ္တာနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ မိသပေသိယာ၊ သား
တစ်မျှ။ နိဗ္ဗတ္တဒါရကာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော သူငယ်တို့၏ (ဥဒရံ၌စပ်)။ တာပသေန၊

သုတ္တံ]

ဩဇ္ဇန္တလိစ္ဆဝိဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၃၇

မွေးမြူသော ရသေ့သည်။ ပါယိတံ၊ တိုက်အပ်သော။ ယံခီရံ၊ အကြင်နို့ရည်သည်။ ဥဒရံ၊ ဝမ်းသို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ တံ တဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသောနို့ရည်သည်။ မဏိတာ-
ဇနဂတံ ဝိယ၊ ပတ္တမြားခွက်၌ ရောက်သကဲ့သို့။ ဒိဿတိ၊ ထင်မြင်ရ၏။ ဧရိမက-
ဘဝေ၊ အဆုံးစွန်ဘုရားဖြစ်မည့်သဝဉ္စ။ ဗောဓိသတ္တေ၊ ဘုရားလောင်းသည်။
ကုစ္ဆိဂတေ၊ မယ်တော်ဝမ်းသို့သက်ရောက်သည်။ သတိ၊ သေင်္ဂ။ ဗောဓိသတ္တ-
မာတု၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်၏။ ဥဒရစ္ဆဝိ၊ ဝမ်းရေသည်။ အတိဝိပ္ပသန္နာ
ဝိယ၊ အလွန်ကြည်သကဲ့သို့။ ဥဒရစ္ဆဝိယာ၊ ဝမ်းရေ၏။ အတိဝိပ္ပသန္နတာယ၊
အလွန်ကြည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသုဇယံနှစ်ယောက်တို့သည်။ နိစ္ဆဝိ၊
အရေမရှိကုန်သည်။ အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ အပရေဝါဒင်္ဂပြဦးအံ့။ အပရေ-
တို့သည်။ သိဗ္ဗေတွာ၊ ချုပ်၍။ ဌပိတေ ဝိယ၊ ထားကုန်သကဲ့သို့။ နေသံ၊ ထိုသုဇယံ
နှစ်ယောက်တို့၏။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ လီနာ၊ တွန့်သော။ ဆဝိ၊ အရေ
သည်။ အဟေသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆိုကုန်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ တေ၊
ထိုသုဇယံနှစ်ယောက်တို့သည်။ နိစ္ဆဝိတာယ ဝါ၊ အရေမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ လီနစ္ဆဝိတာယ ဝါ၊ တွန့်သောအရေရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ လိစ္ဆဝိတိ၊ လိစ္ဆဝိဟူ၍။ ပညာယိ သု၊ ထင်ရှားကုန်ပြီ။ စ၊ ဆက်။
တ္ထေ ပဒေ၊ ဤလိစ္ဆဝိဟူသောပုဒ်၌။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်း
ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တဗ္ဗံသေ၊ ထိုလိစ္ဆဝိမင်းမျိုးအနွယ်၌။
ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံကုန်သောသူတို့သည်လည်း။ လိစ္ဆဝိ-
ယော နာမ၊ လိစ္ဆဝိမည်ကုန်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။
“လိစ္ဆဝိပရိသာယာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ လိစ္ဆဝိရာဇနံ၊
လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏။ ဝါ၊ ကား။ လိစ္ဆဝိဝံသဘူတာယ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏ အနွယ်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်နှင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
မဟန္တံ၊ များသော။ ယသံ၊ အခြံအရံကို။ လာတိ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ ဣတိ
တဿှာ၊ ကြောင့်။ မဟာလိ၊ မည်၏။ “ဘဒ္ဒါလိ” တံ ယထာ၊ ဘဒ္ဒါလိ-ဟူသော
ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း (ဘဒ္ဒ သန္တရံ လာတိ ဂဏှာတိတိ ဘဒ္ဒါလိ-ဟု ဝစနတ္ထပြ)။
မူလနာမန္တံ၊ ကား။ မာတာပိတူဟိ၊ မယ်တော်မည်းတော်တို့သည်။ ကတနာမံ၊
ပြုအပ်သောအမည်တည်း (ဝါ) မုည့်ခေါ်အပ်သောအမည်တည်း။

၃၆၂။ သာသနေ ယုတ္တပယုတ္တောတိ၊ ကား။ ဘာဝနံ၊ သမထဘာဝနာ၊
ဝိပဿနာဘာဝနာကို။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်တလဲလဲအားထုတ်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊
အလုံးစုံကုန်သောအမှုကိစ္စတို့၌။ သိဟသမာနဝုတ္တိနောပိ၊ ခြင်္သေ့နှင့်တူသော
ဖြစ်ခြင်းရှိသော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်သည်။ မဟတ္ထေ၊

များသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သေ။ တဒဗ္ဗာသယာနုပံ၊ ထိုပရိသတ်၏ အဗ္ဗာသယအားလျော်စွာ။ ပဝတ္တိယမာနာယ၊ ဖြစ်စေအပ်သော (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာတော်၏။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “မဟန္တေန ဥဿာဟေန ဓမ္မံ ဒေသေယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဝိဿာသိကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ၍။ အထ၊ ထိုသီဟသာမဏေ၏ (ဝါ) ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ တံ ဝိဿာသိကဘာဝံ၊ ထိုချစ်ကျွမ်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ယင်းစွာပြခြင်းငှါ။ “အယဉ္ဇ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝတ္ထု၊ ၏။ ထုလသရီရောတိ၊ ကား။ ဝဋ္ဋရသရီရော၊ ဆူဖြိုးသောကိုယ်ရှိသည်။ ထေရထ၊ အရှင်နာဂိတထေရ်၏။ ခိဏာသဝဘာဝတော၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာလသိယတာဝေါ၊ ပျင်းရိသည်၏အဖြစ်ကို။ အပ္ပ-ဟိနော၊ မပယ်အပ်။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္ထုဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦး အံ။ ဝါသနာလေသံ၊ ဝါသနာ၏အမြှောက်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဤသကံ၊ စဉ်းငယ်။ အပ္ပဟိနော ဝိယ၊ မပယ်အပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ သာဝကာနံ၊ တပည့်သာဝကတို့အား (ဝါ) တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏သို့။ သဝါသနာ၊ ဝါသနာနှင့်တကွကုန်သော။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ န ပဟိယန္တိ၊ မပယ်အပ်ကုန်။ ယထာဝုတ္ထံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပါသာဒမေဝ၊ ပြာသာဒ်ကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ကုဋ္ဌာဂါရမဟာဂေဟာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝတ္ထု၊ ၏။ ပါစိန-မုခါတိ၊ ကား။ ပါစိနပမုခါ၊ အရှေ့အရပ်၌ အဦးမျက်နှာရှိသည်။

(၃၁-၃၃၂) ၃၆၃။ ဝိနေယျဇနာနုပရောဓေန၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော သတ္တဝါ တို့အား မဆန့်ကျင်သဖြင့်။ ဘဂဝန္တာနံ၊ ဘုန်းရှိတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏ (ဝါ) တို့အား။ ပါဠိဟာရိယဝိဇ္ဇန္တံ၊ တန်ခိုးပြာဠိဟာ၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း သည် (ဝါ) ကုန်ပြီးတော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အထ ခေါ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ၏။ ဂန္ဓကုဋ္ဌိတော၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိတိုက်တော်မူ။ နိက္ခမနုဝေလာယံ၊ ထွက်တော်မူသော အခါ၌။ ဆဗ္ဗဏ္ဍာ၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်းရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓရသ္မိယော၊ ဘုရား၏ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ အာဝေဠာဝေဠာ၊ အသွယ် အသွယ်တို့သည်။ ယမလာယမလာ၊ အစုံအစုံတို့သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဧဝိသေသံ၊ အထူးနှင့်တကွ။ ပဘဿရာ၊ ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ ဝိနိစ္ဆရိယံ၊ ထွက်ကုန်၏။ တာဟိ၊ ထိုရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။

သုတ္တ

ဩဇ္ဇဒ္ဓလိစ္ဆဝိဝတ္ထုဇဏ္ဍနာ

၂၃၉

နိက္ခမတိ၊ ထွက်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာရောစိတမိဝ၊ ကြားအပ်သကဲ့သို့။
နိက္ခမနံ၊ ကျောင်းတော်မှ ထွက်တော်မူသည်ကို။ သဉ္ဇာနိံ သု၊ သိကုန်၏။
တေန၊ ကြောင့်။ “သံသုစိတနိက္ခမနော”တိ၊ မနော-ဟူ၍(ဝါ)မနော-ဟူသော
စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၃၆၄။ အဇ္ဇာတိ၊ အဇ္ဇ-ဟူ၍ (ဝါ) ယနေဟူ၍။ ဝုတ္တဒိဝသတော၊ ဆိုအပ်
သောနေ့မှ။ အတိတံ၊ လွန်လေပြီးသော။ အနန္တရံ၊ ရက်ခြားမရှိသော။ ဟိယျော-
ဒိဝသံ၊ ယမန်နေ့သည်။ ပုရိမံ နာမ၊ ပုရိမနေ့မည်၏ (ဝါ) ရှေး၌ဖြစ်သော
နေ့မည်၏။ တထာ၊ ထိုအံတူ။ ဟိယျောတိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ယမန်နေ့ဟူ၍။ ဝုတ္တ
ဒိဝသတော၊ ဆိုအပ်သောနေ့မှ။ ပရံ၊ တပါးသောနေ့သည်။ ပုရိမတရံ၊ ပုရိမ-
တရနေ့ မည်၏ (ဝါ) အလွန်အထူးအားဖြင့် ရှေး၌ဖြစ်သော နေ့မည်၏။ ကသ္မာ-
မူကား။ အတိသယေန၊ အလွန်အားဖြင့်။ ပုရိမတ္တာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဒိဝသေ သု၊ ဤနေ့
တို့၌။ ဝဝတ္ထိတော၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။
ပုရိမပုရိမတရဘာဝေါ၊ ပုရိမနေ့၊ ပုရိမတရနေ့၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) ရှေး၌ဖြစ်
သောနေ့၊ အလွန်အထူးအားဖြင့် ရှေး၌ဖြစ်သောနေ့၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ
ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့ (ထည့်)။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း။
ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ယံ ဒိဝသံ၊ အကြင်နေ့ကို။ “ပုရိမတရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တတော၊ ထိုပုရိမတရနေ့မှ။ ပဘုတံ၊ စ၍။ ယံ ယံ ဒိဝသံ၊ အကြင်အကြင်နေ့သည်။
ဩရံ၊ အတွင်း၌ဖြစ်၏ (ဝါ) ဤမှာဘက်၌ဖြစ်၏။ တံ တံ ဒိဝသံ၊ ထိုထိုနေ့သည်။
ပုရိမံ၊ ပုရိမနေ့မည်၏ (ဝါ) ရှေး၌ဖြစ်သော နေ့မည်၏။ ယံ ယံ ဒိဝသံ၊ အကြင်
အကြင်နေ့သည်။ ပရံ၊ နောက်၌ဖြစ်၏ (ဝါ) ထိုမှာဘက်၌ဖြစ်၏။ တံ တံ ဒိဝသံ၊
ထိုထိုနေ့သည်။ ပုရိမတရံ၊ ပုရိမတရ နေ့မည်၏ (ဝါ) အလွန်အထူးအားဖြင့်
ရှေး၌ဖြစ်သော နေ့မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ “တတော
ပဋ္ဌာယာ”တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
ဩရပါရတာဝဿ ဝိယ စ၊ ဤမှာဘက်ကမ်း ထိုမှာဘက်ကမ်း၏ အဖြစ်၏သို့
လည်းကောင်း။ ဒိသာဝိဒိသာတာဝဿ ဝိယ စ၊ တူရုဖြစ်သော အရပ်မျက်နှာ၊
အထောင့်ဖြစ်သော အရပ်မျက်နှာ၏အဖြစ်သို့ လည်းကောင်း။ ပုရိမပုရိမတရ-
တာဝဿ၊ ပုရိမနေ့၊ ပုရိမတရနေ့၏အဖြစ်ကို(ဝါ)ရှေး၌ဖြစ်သောနေ့အလွန်အထူး
အားဖြင့် ရှေး၌ဖြစ်သောနေ့၏အဖြစ်ကို။ အပေက္ခာ၊ ငဲ့သည်။ ဟုတူ၊ ၍။ သိဒ္ဓိ၊ ပြီး
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မူလဒိဝသတောတိ၊ ကား။ အာဒိဒိဝသတော၊ အစအစ
ဖြစ်သောနေ့မှ။ အဂ္ဂေတိ ဣဒံ စနံ၊ အဂ္ဂ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ယဒဂ္ဂေတိ မူလဒီဝသတော ပဋ္ဌာယ။ ပ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ-
ဟူသောအဋ္ဌကထာပါဠိကို ပဋ္ဌမဝိကပ်ယူ။ အထဝါ ယဒဂ္ဂေတိ
ယံ ဒီဝသံ အဂ္ဂံ ကတွာ ။ ပ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ-ဟူသောအဋ္ဌကထာ
ပါဠိကို ဒုတိယဝိကပ်ယူ။

သတ္တ

ဩဇ္ဇန္တိသံယောဂံ

၂၄၁

န စိရန္တိ တေ၊ နစိရံဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘာဝနပုံသကံ၊ ဘာဝနပုံတည်း (ဝါ) ဓာတုဝိသေသနတည်း (ဝါ) ကြိယာဝိသေသနတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အစူန္တိသံယောဂံ၊ အစူန္တိသံယောဂတည်း။

[နစိရံ၊ မကြာမြင့်မီ(ဘာဝနပုံ)။ နစိရံ၊ မကြာမြင့်သောကာလပတ်လုံး(အစူန္တိသံယောဂံ)၊ ဤသို့ယောဇနာစေလိုသည်။]

ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုမကြာမြင့်သော ကာလကို။ ပမာဏတော၊ အတိုင်းအရှည်ပမာဏအားဖြင့်။ ဝိသေသေတံ၊ အသွားပြုခြင်းငှါ။ “တီဏိ ဝဿာနီ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “နစိရံ ဝိဟာသိ တီဏိ ယေဝ ဝဿာနီ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။

အယန္တိ၊ ကား။ သုနက္ခတ္တော၊ သုနက္ခတ္တရဟန်းသည်။ ပိယဇာတိ ကာနီတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌသဘာဝါနိ၊ အလိုရှိအပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ သာတဇာတိ ကာနီတိ၊ ကား။ မခုရသဘာဝါနိ၊ သာယာအပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ မခုရသဒိသတာယ၊ ချိုသော ပျားအရသာနှင့် တူသည်အဖြစ်ကြောင့်။ မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိသော အာရုံကို။ “မခုရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကရောဇ္ဇေန၊ ပြုတတ်သော။ ကာမေန၊ ကိလေသာကာမနှင့်။ ဥပသံဟိတာနိ၊ စပ်ယှဉ်ကုန်၏ (ဝါ) ကပ်ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမူပသံဟိတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ (တစ်နည်း) အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကရောဇ္ဇေန၊ သော။ ကာမေန၊ ကိလေသာကာမသည်။ ဥပသံဟိတာနိ၊ ကပ်၍ယှဉ်အပ်ကုန်၏။ (ဝါ) ကပ်ရောက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမူပသံဟိတာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ကာမနီယာနိ၊ ကိလေသာကာမသည် အလိုရှိအပ်ကုန်သော ရူပါရုံစသည်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ရအပ်ကုန်၏ (ဤသို့ ကမ္မရုပ်တင်အောင် ယောဇနာ၊ သို့မှ ကာမနီယာနိ-ဟူသော အဘိဓေယျတ္တနှင့် လျော်မည်။ နောက်နည်းသင့်မြတ်၏)။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကာမဿာဒယုတ္တာနီ”တိ၊ ယုတ္တာနိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ အာရမ္မဏံကေန၊ အာရုံရှိသော(ဝါ) အာရုံကိုယူတတ်သော။ ကာမသင်္ခါတေန၊ ကိလေသာကာမဟုဆိုအပ်သော။ အဿာဒေန၊ သာယာခြင်းနှင့်။ သညုတ္တာနိ၊ ယှဉ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကာမသင်္ခါတဿ၊ သော။ အဿာဒဿ၊ သာယာခြင်းအား။ ယောဂျာနိ၊ လျောက်ပတ်ကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ သရီရသဏ္ဌာနေတိ၊ ကား။ သရီရဗိဓ္မေ၊ ကိုယ်၌။

မှတ်ချက်။ ။သရီရဿ သဏ္ဌာနံ သရီရသဏ္ဌာနံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ သရီရအရ
 နှင့်သဏ္ဌာနအရ မထူးသောကြောင့် အဘေဒဘေဒပစ္စာအားဖြင့်
 ဆိုသည်ကိုသိစေခြင်းငှါ သဏ္ဌာနသဒ္ဒါကို သရီရဝါစက ပရိယာယ်
 ဗိမ္ဗသဒ္ဒါနှင့် ဖွင့်သည်ဟုမှတ်။

၈။ ဆက်။ ဧတံ၊ ထိုသရီရသဏ္ဌာန-ဟူသောပုဒ်သည်။ အာဓာရေ၊ ဌ။
 ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓေနာတိ ပဒဿ၊ ဧ။
 တံ၊ ထိုကိုယ်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ တတော၊ ထိုကိုယ်၌မှီသောအားဖြင့်။ ဥပ္ပ
 န္ဓေန၊ ဖြစ်သော။ (နှာ-၃၃၃) သဒ္ဓေန၊ အသံသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။
 (ဘဝိတဗ္ဗံ-ဟူသောအဋ္ဌကထာ ပါဌ်နှင့်စပ်)။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော
 အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အဝိစ၊ တစ်နည်းကား။ ပါဌသေသံ၊ ပါဌ်ကြွင်းကို။
 ဝိနာ ဝဇ္ဇေက္ခာ၊ ကြဉ်၍။ ဘဝိတဗ္ဗပဒေနေဝ၊ ဘဝိတဗ္ဗံဟူသောပုဒ်နှင့်သာ
 လျှင်။ သမ္ပန္နိဘဗ္ဗံ၊ ပပ်အပ်၏။ မရုရေနာတိ၊ ကား။ ဣဋ္ဌေန၊ အလိုရှိအပ်
 သော။ သာတေန၊ သာယာအပ်သော။ ကဏ္ဍသက္ခလိယန္တိ၊ ကား။ ကဏ္ဍ
 ပဋိကာယံ၊ နားရွက်ပြား၌။

တောဝတာတိ၊ ကား။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏပရိကမ္မဿ၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ကို
 ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပွားခြင်း ပရိကံကို။ အကထနမတ္ထေန၊
 မဆိုကာမျှဖြင့်(ဝါ)မဟောကြားတာမျှဖြင့်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဥာတမ္ပိ၊
 သိအပ်သော်လည်း(ဝါ)သိအပ်သောတရားကိုလည်း။ န ကထေတိ၊ မဆို(ဝါ)
 မဟော။ ဣမဿ၊ ဤဂေါတမဘုရား၏။ သာသနေ၊ ဌ။ အဓိဋ္ဌာနေန၊
 တည်နေသဖြင့်။ ကံ ပယောဇနံ၊ အတယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ကုဗ္ဗန္တော၊ အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အာဇာတံ၊
 ရန်ငြိုးကို(ဝါ)အမျက်ကောဓကို။ ဗန္ဓိတော၊ ဖွဲ့၍။ ၈။ ဆက်။ ကုဗ္ဗနေနေဝ
 အမျက်ထွက်သည်သာလျှင်။ သဟ၊ တကွ(ဝါ)သဟ ကုဗ္ဗနေနေဝ၊ အမျက်
 ထွက်သည်နှင့်တကွသာလျှင်(ဝါ) အမျက်ထွက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်သာလျှင်။
 သေ သေသော သုနက္ခတ္တော၊ ဤသုနက္ခတ္တရဟန်းသည်။ ဈာနာဘိညာ၊
 ဈာန်အဘိညာဉ်မှ။ ပရိဟာယိ၊ ယုတ်ပြီ။ စိန္တေသီတိ၊ ကား။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ လော ဘဂဝါ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ မယံ၊ ငါ့အာ။ တံ ပရိ
 ကမ္ပံ၊ ထိုဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်၏ ပရိကံကို။ န ကသေသိန ခေါ၊ မဟောသနည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိစာရေန္တော၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ အယောနိသော၊
 မသင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ဥမ္ပုဇ္ဇနဝသေန၊ နှလုံးသွင်းသည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ စိန္တေသီ၊ ကြံပြီ။ အနုက္ကမေနာတိ၊ ကား။ ပါထိကသုတ္တေ ၈၊ ပါထိကသုတ်

သတ္တ]

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိဝဏ္ဏနာ

၂၄၃

၌လည်းကောင်း။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တေ စ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်၌လည်း
ကောင်း။ အာဂတနယေန၊ ဖြင့်။ တံ တံ အယုတ္တမေဝ၊ ထိုထိုမသင့်မြတ်
သည်ကိုသာလျှင်။ စိန္တေန္တော စ၊ ကြံသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ဘာသန္တော
စ၊ ဆိုသည်ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ ကရောန္တော စ၊ ပြုသည်ဖြစ်လည်းကောင်း။
အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ ဗဒ္ဒါဃာတတာယ၊ ဖွဲ့အပ်
သောရန်ငြိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာသနေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌံ၊ ထည်ရာကို။
အလဘန္တော၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဂိဟိဘာဝံ၊ လူ၏အဖြစ်သို့။ ပတုာ၊ ရောက်ပြီး
၍။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို(ဝါ)ထိုအကြောင်းကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။

ဩဋ္ဌဒ္ဓလိန္တဝိဝဏ္ဏဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဧကံသဘာဝိတသမာဓိဝဏ္ဏနာ

၃၆၆-၃၇၁။ ဧကံသာယာတိ ဝစနံ၊ ဧကံသာယ-ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ တဒတ္ထေ၊
အကျိုးတဒတ္ထသမ္ပဒါန်အနက်၌။ စတုတ္ထိဝစနံ၊ စတုတ္ထိဝိဘတ်အဆုံးရှိသော
သဒ္ဒါတည်း။ ဧကံသတ္ထံ၊ တစ်ခုသော အစုအဖွဲ့ အကျိုးငှာ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ရွေဝါကျ၌ အပြစ်တင်ငြား စောဒကစကားကို ပယ်ရှား
ဖြေချက် ဆက်၍ ပြဦးအံ့။ ဣ ပဒေ၊ ဤဧကံသာယ-ဟူသောပုဒ်၌။ အံသ-
သဒ္ဒေါ၊ သည်။ ကောဋ္ဌာသပရိယာယော၊ ကောဋ္ဌာသ- သဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော စ၊ ထိုကောဋ္ဌာသဝါစက အံသ-သဒ္ဒါကိုလည်း။
အဓိကာရတော၊ လိုက်သောအားဖြင့်။ ဒိဗ္ဗရူပဒဿနဒိဗ္ဗသဒ္ဓသဝနဝသေန၊ နတ်၌
ဖြစ်သော အဆင်းကို မြင်ခြင်း၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသံကို ကြားခြင်းတို့၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဧကကောဋ္ဌာ-
သာယာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဣ၊
ဤ ဒိဗ္ဗာနံ ဝါ ရူပါနံ-ဟူသောပါဌ်၌။ သမဘိနိဝိဋ္ဌော၊ သော။ ဝါသဒ္ဓေါ၊
သည်။ ဝိကပ္ပနေ၊ ဝိကပ်အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဧကံသ-
ယေဝ၊ တစ်ခုသော အစု၏သာလျှင် (ဝါ) ကိုသာလျှင်။ အဓိပေုတတ္ထာ၊
အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အနုဒိသာယာတိ၊ ကား။ ပုရုတ္ထိမဒက္ခိ-
ဏာဒိ ဘေဒါယ၊ အရှေ့တောင် စသည် အပြားရှိသော။ စတုဗ္ဗိဓာယ၊ သော။
အနုဒိသာယ၊ အထောင့်ဖြစ်သော အရပ်မျက်နှာ၌။ ဥဘယကောဋ္ဌာသာယာတိ၊
ကား။ ဒိဗ္ဗရူပဒဿနတ္ထု၊ နတ်၌ဖြစ်သော ရူပါရုံကို မြင်ခြင်း အကျိုးငှာလည်း
ကောင်း။ ဒိဗ္ဗသဒ္ဓသဝနတ္ထု၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသံကို ကြားခြင်း အကျိုးငှာ
လည်းကောင်း။ ဘာဝိတောတိ၊ ကား။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ အကြင်

သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ ပွားအပ်သည်ရှိသော်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု-
 ဉာဏ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည် လည်းကောင်း။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ။ သည်လည်း
 ကောင်း။ သမဓိဂတိ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ တထာ တေန
 အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝိတော၊ ပွားအပ်သော။ တယိဒံ တံ ဣဒံ ဉာဏံ၊ ထို
 ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ကို။ ဝိသု ဝိသု၊ အသီးအသီး။ ပရိကမ္မကရ-
 ဏေန၊ ပရိကံပြုခြင်းဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ ဣဇ္ဈန္တိသု၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့၌။ ငတ္တဗ္ဗံ၊
 ဆိုဖွယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ဣဇ္ဈန္တိသုပိ၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့၌
 လည်း။ ကမေနေဝ၊ အစဉ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ကိစ္စသိဒ္ဓိ၊ သည်။ ဘဝတံ၊ ဖြစ်၏။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ ဧကဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ကိစ္စသိဒ္ဓိယာ၊ အဘိညာဉ်ကိုစွဲပြီး
 ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပါဠိယမ္ပိ၊
 ပါဠိတော်၌လည်း။ “ဒိဗ္ဗာနဉ္စ ရူပါနံ ဒဿနာယ ဒိဗ္ဗာနဉ္စ သဒ္ဓါနံ သဝနာယာ”တိ
 ဣဒံ၊ သဝနာယ-ဟူသောဤစကားသည်။ ဧကဿ၊ တစ်ခုသောဉာဏ်၏။ ဥတယ-
 သမတ္တတာသန္ဓဿနမေဝ၊ နှစ်ပါးစုံသော နတ်၌ဖြစ်သော အဆင်းကိုမြင်ခြင်း၊
 နတ်၌ဖြစ်သော အသံကို ကြားခြင်းကို စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်
 သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧကဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ကိစ္စသိဒ္ဓိသမ္ဘဝသန္ဓဿနံ၊
 ကိစ္စပြီးခြင်း၏ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ပြခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ “ဧကံသဘာ-
 ဝိတော သမာဓိယောတူ”တိ ဣမိနာ၊ ဟေတု-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ သုနက္ခ-
 တော၊ သုနက္ခတ္တ ရဟန်းသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏာယ ဧဝံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏
 အကျိုးငှာသာလျှင်။ ပရိကမ္မဿ၊ ၏(ဝါ)ကို။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ၊
 ထင်ရှားရှိသော်လည်း။ ဒိဗ္ဗသဒ္ဓံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသံကို။ နာယောသိ၊ မကြား။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၏။

၃၇၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏတော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ထက်။ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏမေဝ၊
 ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်သည်သာလျှင်။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနေ၊
 မှတ်ထင်သည် ဖြစ်၍။ မဟာလိ၊ မဟာလိလိစ္ဆဝီမင်းသည်။ တေ မတ္ထံ၊ ထိုအနက်
 ကို (ဝါ) ထိုအကြောင်းကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးလျှောက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 “ဣဒံ ဒိဗ္ဗသောတေန၊ ပ။ မညေ”တိ-ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ အပဏ္ဏကန္တိ၊ ကား။ အဝိရုဇ္ဈနကံ၊ မချွတ်မယွင်းသော။ ဝါ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇံ၊

အပြစ်မရှိသော။ သမာဓိယော၊ သမာဓိသည်သာလျှင်။ ဘာဝေတဗ္ဗဋ္ဌေန၊
 ပွားအပ်သော အနက်ကြောင့်။ (၃၁-၃၃၄) သမာဓိဘာဝနာ၊ မည်၏။ ဒိဗ္ဗသော-
 တဉာဏံ၊ သည်။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနေန စ၊ အောက်မေ့
 မှတ်ထင်သဖြင့်လည်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ တေန ဒိဗ္ဗသောတေန၊

ထိုဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်နှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ တက္ခ၊ ဂဟေတွာ၊ ယုပြီး၍။ “တောသံ
နန ဘန္တေ”တိအာဒိနာ၊ ဘန္တေ ဤသို့အစရှိသော။ ပုထုဝစနေန၊ ဗဟုဝစ
စကားဖြင့်။ ပုစ္ဆိတံ၊ မေးလျှောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ “ဥဘယံ
သုဘာဝိတာနံ သမာဓိနံ”န္တိ၊ သမာဓိနံ—ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အနိယျာနိကတ္တာ၊ သံသရာဝဋ်မှ မထွက်မြောက်တတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ တော သမာဓိဘာဝနာ၊ ထိုသမာဓိ ဘာဝနာတို့သည်။ ဗာဟိရာ၊
သာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တာ၊
ထိုသမာဓိ ဘာဝနာတို့သည်။ ဣတော၊ ဤသာသနာတော်မှ။ ဗာဟိရကာနမ္ပိ၊
အပဖြစ်ကုန်တော့ တိတ္ထိတို့အားလည်း။ ဣဇ္ဈန္တိ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
သာမုက္ကံသိကဘာဝေန၊ သာမုက္ကံသိက ဒေသနာ၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) ကိုယ်
တိုင်ထုတ်၍ယူအပ်သော သယမ္မုဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်အပ်သော အရိယသစ္စာ
ဒေသနာတော် အဖြစ်အားဖြင့်။

[သာမုက္ကံသိကာတိ သာမံ ဥက္ကံသိကာ။ အတ္တနာယေဝ ဥဒ္ဓရိတွာ
ဂဟိတာ သယမ္မုဉာဏေန ဒိဿာ အသာဓာရဏာ အညေသန္တိ အတ္တော၊
ကာ ပန သာတိ။ အရိယသစ္စဒေသနာ— ဟူသော အဓမ္မသုတ် အဋ္ဌ
ကထာနှင့် အညီတည်း။]

အပ္ပဝေဒိတတ္တာ၊ မဟောကြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တိကာ၊
သာသနာတော်တည်းဟူသော အဇ္ဈတ္တိဖြစ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုသမာဓိဘာဝနာတို့သည်။ သစ္စာနိ ဝိယ၊ သစ္စာ
တို့ကိုသို့။ သာမုက္ကံသိကာ၊ သာမုက္ကံသိကဒေသနာတော်သည်။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ ယဒတ္တန္တိ၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင်အရိယာ ဖိုလ်တရားတို့၏။ အတ္တာယ၊
ငှါ။ တေ ဝစနံ၊ ထိုယဒတ္တံ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ အဘေဒေပိ၊ မပြားရာ၌လည်း။
ဘေဒဝစနံ၊ အပြားကိုဆိုကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။
ဝိသေသနဘူတဿ၊ အထူးပြုတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယဿ၊ အကြင်
အရိယာဖိုလ်တရား၏။ အတ္တာယ၊ ငှါ။ တေတိ၊ ကား။ အရိယဖလဓမ္မေ၊
အရိယာဖိုလ်တရားတို့ကို။ “တ”န္တိပိ၊ တံ-ဟူ၍လည်း။ အဓံနာ၊ ယခုအခါ၌။
ပါဌော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအရိယာဖိုလ်တရားတို့ကို။
သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်၏။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ယဒတ္တံ၊ အကြင်အကျိုးငှါ။ တံအတ္တံ၊
ထိုအကျိုးကို။ ဤသို့သာမညယောဇနာ၏။ ဂဏ္ဍိ၌ ယဒတ္တံ၊ အကြင်
အရိယာဖိုလ်ဟူသော အကျိုးငှါ။ တံ၊ ထိုအရိယာဖိုလ်ဟူသောအကျိုးကို
ဟုယောဇနာ၏။]

စ သစ္စံ၊ ဇာ။ “အတ္ထိ ခေါ မဟာလိ အညေဝ မေဃာ ။ပ။ ယေသံ သစ္စိ-
 ကိရိယာ ဟေတု ဘိက္ခု၊ မယိ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ”တိ ဣဒိနာ ပါဠိနု၊ ဖြင့်။
 သစ္စိကာတဗ္ဗမေဃာ၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ကုန်သော တရားတို့ကို။ ဣဓ၊
 ဤအရာ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။

ကေသဘာဝိတသမာဓိဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

~~~~~

စတုအရိယဖလဝဏ္ဏနာ

၃၇၃။ သံယောဇဇန္တိတိ၊ ကား။ ဗန္ဓေန္တိ၊ ဖွဲ့စေကုန်၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဉ္စဒုက္ခဘယေ၊ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခဟူသောဘေး၌။ သံယော
 ဇနတော၊ ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသံသရာဝဋ်ဒုက္ခ ဟူသောဘေး၌။
 သတ္တေ၊ သတ္တပါတို့ကို။ သံယောဇဇန္တိ နာမ၊ ယှဉ်စေသည်မည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကတ္ထစိ၊ အချို့သောပေတို့၌။ “ဝဇ္ဇဒုက္ခမယေ ရထေ”တိ၊ ရထေ-
 ဟူ၍။ ပါဠိနု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ ပေါရာဏော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ပါဠိနု၊
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တထာ၊ ထိုအတူ (ဝါ) ထိုသို့ဘော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်း ဆရာသည်။
 အဝဏ္ဏိတတ္တာ၊ မဖွင့်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ မဂ္ဂသောတံ၊ အရိယာ
 မဂ်တည်းဟူသော အလျင်သို့။ အာပန္နော၊ ရောက်ပြီးသည်။ ပသာဒါဒိ
 သောတံ၊ ကြည်ညိုခြင်းအားရှိသော အလျင်သို့။ န၊ အာပန္နော၊ ရောက်ပြီး
 သည်မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ “သောတောတိ ဘိက္ခဝေ အရိယမဂ္ဂသောတံ
 အဓိဝစန”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဇာ။ (အနက်ကား)ဘိက္ခဝေ
 တို့။ သောတောတံ တေ၊ သောတော-ဟူသော ဤအမည်သည်။ အရိယမဂ္ဂဿ၊
 အရိယာမဂ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ စ၊ ဆက်။ အာပန္နောတိ၊ အာပန္နော
 ဟူသည်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ပဇတ္တာ၊ ရောက်ပြီးသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အာဥပသဂ္ဂဿ၊ အာ-ဟူသောဥပသာရပုဒ်၏။
 အာဒိကမ္ပနိ၊ အစအမှု ဟူသောအနက်၌။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။
 ပန၊ ဆက်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤမဂ္ဂသောတံ အာပန္နော-ဟူသော စကားကို။
 ဖလဋ္ဌဝသေန၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ခို၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ တေ ဝစနံ၊
 ထိုအာပန္နော-ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အတိတကာလဝစနံ၊ အတိတ်ကာလကို
 ဟောကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဒါတည်း။ ပန၊ ပါး။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ဏေ၌။

မဂ္ဂသောတံ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသောအလျဉ်သို့။ အာပဇ္ဇတိ နာမ၊ ရောက်ဆဲ
မည်၏။ တေနေဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဒက္ခိဏဝိဘဏံ၊ ဒက္ခိဏဝိဘုဉ်းပါဠိတော်
၌။ “သောတာပန္နော ॥ပ။ ဒါနံ ဒေတီ”တိ၊ ဒေတိ-ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။
အာဟ၊ ပြီ။ (အနက်ကား။ သောတာပန္နော သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်
ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒါနံ၊ ပေးလှူအပ်သော အလှူဝတ္ထုကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။
သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကရိယာယ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း
အကျိုးငှါ။ ပဋိပန္နော ပဋိပန္နဿ၊ ကျင့်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊
၏။ အပတနဓမ္မောတိ၊ ကား။ အနုပပဇ္ဇနသဘာဝေါ၊ မရောက်ခြင်းသဘော
ရှိ၏။ ဓမ္မနိယာမေနာတိ၊ ကား။ ဥပရိမဂ္ဂဓမ္မနိယာမေန၊ အထက်၌ဖြစ်သော
မဂ်တရား၏ မြဲသောအားဖြင့် (ဝါ) အထက်၌ဖြစ်သော မဂ်တရားကို ရခြင်း
မြဲသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမန္တေန၊ အောက်၌ဖြစ်သော အဆုံးအား
ဖြင့် (ဝါ) အောက်၌ဖြစ်သော အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်။ သတ္တမဘဝတော၊
ခုနစ်ခုမြောက်သောဘဝမှ။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အနုပပဇ္ဇနဓမ္မတာယ၊ မဖြစ်လတ္တံ့
သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ နိယတော၊ မြဲသော။ ဣတိ အယံ၊
ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဋ္ဌကကာ မုတ္တကနယော၊ အဋ္ဌကကာမှ လွတ်သော
နည်းတည်း။ အဿ၊ ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပရံ အယနံ ပရာဂတိ၊
လဲလျောင်းရာသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
အနေနာတိ ဝစနံ၊ အနေန-ဟူသောစကားသည်။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ တတိယာသမာ-
သ ဝစနံ၊ တတိယာ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ကို ကြံဆိုကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။
စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအနေန-ဟူသောပုဒ်၌ (ဝါ) ဤဒုတိယဝိကပ်၌။ ဝါသဒ္ဓေါ၊
ကို။ လုတ္တနိဒ္ဓိဋ္ဌာ၊ ကျေခြင်းကိုညွှန်ပြအပ်၏။

တနုတ္တံ နာမ၊ ပါးသံည်၏အဖြစ်မည်သည်ကား။ ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။
မန္တတာ စ၊ နည်းသည်၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဝိရဋ္ဌတာ စ၊ ကျဲသည်၏
အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ တနုတ္တံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
တနုတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစင်ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကရဟစိတိ ပဒံ၊
ကရဟစိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ နိပါတ်ပုဒ်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ ကား။
ပရိယာယဝစနံ၊ ကဒါစိ-ဟူသောပုဒ်၏ ပရိယာယဝေဝုတ်တည်း။ “ဩရေန စေ
မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဝသိကသာဠိကစိဝရံ ပရိယေသေယျာ” တိ
အာဒိသု ဝိယ၊ ပရိယေသေယျ ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဠိတို့၌ကဲ့သို့။ ဩရသဒ္ဓေါ၊
သည်။ အတိရေကတ္ထော၊ အလွန်ဟူသောအနက်ရှိသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာသာဂိယာနန္တိ၊ ဘာဂိယာနံ-ဟူ၍။

အာစရိယော၊ သညှ။ အာဟ၊ နိ။ (ပါတိမောက်ပါဠိတော်အနက်ကား) ဂိမ္မာနံ၊ နေဥတုတို့၏။ မာသော၊ အဆုံးဟစ်လသည်။ သေသော၊ ကြွင်းသေး၏။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤသို့နုလုံးပြု၍။ ဩရေန၊ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှစ၍ နယုန်လကွယ်နေ့တိုင်အောင် ခုနစ်လအတွင်း၌။ ငယ်က သာဠိကစီဝရံ၊ မိုးရေခံသင်္ကန်းကို။ စေ ပရိယေသေယျ၊ အကယ်၍ရှာမှီး ငြားအံ့။

[ဩရေန စေ မာသော သေသော ဂိမ္မာနန္တိ ဂိမ္မာနံ ပစ္ဆိမမာသယ ဩရိမဘာဂေ။ ယာဝ ဟေမန္တယ ပဌမဒိဝသော။ တာဝါတိ အတ္ထော ဟူသော ကင်္ခါအဋ္ဌကထာ၌ ဩရေနကို ဩရိမဘာဂေ-ဟု ဖွင့်၏။ အတိရေကတ္ထကိုမဖွင့်။ သို့သော် မိုးလအဆုံးမှစ၍ လွန်သောခုနစ်လကို။ အဓိပ္ပာယ်အားဖြင့် အလွန်ဟုယူရသည်ကို ရည်သန်၍ သန္တာယဘာသိတ အားဖြင့် အတိရေကတ္ထ-ဟု ဋီကာဆရာဆိုသည်ဟု မှတ်။]

ဟေဋ္ဌာဘာဂဿ၊ အောက်အဖို့ရှိသော။ ကာမဘဝဿ၊ ကာမဘုံ၏ (ဝါ) အား။ ပစ္စယဘာဂေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) ကျေးဇူးပြုတတ် သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဟိတာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ (နှာ-၃၃၅) သုဒ္ဓါဝါသဘူမိယန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဘူမိယံ-ဟူသော ဤစကားသည်။ တေသံ၊ ထိုဩရမ္ဘာဂိယသံယောဇဉ်ကိုပယ်ကုန်ပြီးသောရဟန်း တို့၏။ ဥပပတ္တိဋ္ဌာနဒဿနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ ဩပပါတိကောတိ၊ ကား။ ဥပပါဝိကော၊ ကပ်၍ကျရောက်တတ်၏။ ဥပပါတနေ၊ ကပ်၍ကျခြင်း၌။ သာဓုကောရိ၊ ကောင်းစွာပြုလေ့ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သေသယောနိပဋိက္ခေပဝစနမေတ” ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သညှ။ အာဟ၊ နိ။

ပရိနိဗ္ဗာနဓမ္မောတိ၊ ကား။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်ကမ္မဇရုပ်အကြွင်း မရှိသော (ဝါ) ခန္ဓာငါးပါးသာလျှင် ကိလေသာတို့မှ အကြွင်းမရှိသော (ဝါ) ကိလေသာတို့မှကြွင်းသော ခန္ဓာငါးပါးမရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာနသဘာဝေါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိမုစ္စတိ၊ ကိလေသာမှ လွတ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။ စိတ္တဓေဝ၊ စိတ်သည် သာလျှင်၊ ဝိမုတ္တိ၊ ကိလေသာမှလွတ်ခြင်းတည်း။ စေတောဝိမုတ္တိ၊ စိတ်သည် သာလျှင်ကိလေသာမှလွတ်ခြင်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဝိတ္တဝိသုဒ္ဓိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာရိယေန၊ သညှ။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤလေသောဝိမုတ္တိ ဟူသောပုဒ်၌။ စိတ္တသိသေန၊ စိတ်ကိုခေါင်းတပ်သဖြင့်။ သမာဓိ၊ ကို။ ဂဟိတော၊

သတ္တ

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၄၉

ယူအပ်၏။ ကေသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ “သီလေ ပတိဋ္ဌာယ
 နရော သပ္ပညော၊ စိတ္တံ ပညဉ္စ ဘာဝယ” န္တိ အာဒိသု ဝိယ၊ ဘာဝယံ-အစရှိကုန်သော
 ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း။ သီလေ၊ ဌ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ သံပူဇညာ၊ တိဟိတ်
 ပဋိသန္ဓေပညာရှိသော။ နရော၊ လူသည်။ စိတ္တဉ္စ၊ သမာဓိကိုလည်းကောင်း။
 ပညဉ္စ၊ ပညာကိုလည်းကောင်း။ ဘာဝယံ ဘာဝယန္တော၊ ပွားသည်ဖြစ်၍ (ဤသို့
 အကျဉ်းမျှယောဇနာ။ အကျယ်ကိုဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖဂါထာ၌ကြည့်)။ ပညာဝိမုတ္တန္တိ
 တေ ပိ၊ ဌလည်း။ ဒေသေ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 တေန၊ ကြောင့်။ “အရဟတ္တဖလပညာဝ ပညာဝိမုတ္တိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟာ၊ ၏။ သာမန္တိ၊ ကား။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။
 အပရပ္ပစ္စယေန၊ သူတစ်ပါးဟူသောအကြောင်းမရှိသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္တော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သောအနက်တည်း။ အဘိဇာနိတွာတိ ဣမိနာ၊
 အဘိဇာနိတွာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာပုဒ်ဖြင့်။ တွာဒိပဇ္ဇယကာရိယဿ၊ တွာ အစ
 ရှိသော ပစ္စည်း၏ ကာရိယဖြစ်သော။ ယကာရဿ၊ ယ-အက္ခရာ၏။ လောပေါ၊
 ကျေခြင်းကို။ ဒဿိတော၊ ပြအပ်၏။ ပန၊ ပါး။ အဘိညာယာတိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ နာ-ဝစနကာရိယဿ၊ နာဝိတတ်၏ကာရိယဖြစ်သော။ ယ-ကာရဿ၊ ၏။
 လောပေါ၊ ကိုး။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဒဿိတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 ၏။ သစ္စိတိ ပဒံ၊ သစ္စိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ ပစ္စက္ခတ္ထေ၊ မျက်မှောက်ဟူသော
 အနက်၌။ နေပါတိကံ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ အနုဿဝါကာရပရိဝိတက္ကာဒိကေ၊
 အဆင့်ကောင်းကြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ကြံခြင်းအစရှိသည်တို့ကို။
 မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ အာရမ္မဏကရဏံ၊ အာရုံ
 ပြုခြင်းသည်။ ပဇ္ဇက္ခကရဏံ နာမ၊ မျက်မှောက်ပြုသည်မည်၏။

ဝတုအရိယပလဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၇၄-၅။ ဥပ္ပဘိတွာတိ၊ ကား။ အဘိဇာနိတွာ၊ ကောင်းကင်ခင်းဖြင့်၊
 နေတွာ၊ ပျံ့။ တောယ၊ ဤအကွင့်ဖြင့်။ အရိယသဘဝကော၊ သည်။ နိဗ္ဗာန၊
 သို့လည်းကောင်း။ အရိယပလ၊ သို့လည်းကောင်း။ ပရိပဋ္ဌတိ၊ တောင်တက်၏။
 ဣတိ တဿ၊ သို့လောက်ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ဂြိုဟ်ဖြင့်။ တောယာတိ ပဓာန၊
 ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒ္ဓာ၊ သင့်ပြီအပ်သော။ သာ ပရိပဋ္ဌံ၊ သည်။ ပရိပဋိ၊ မည်၏။ သာ ဝေ၊
 သို့လောက်သည်လည်း။ တဿ၊ သို့အရိယသဘဝ၏။ ပဋ္ဌဘာဝဂါ ဝေ၊ ရေးအပြန်

သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ၊ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ ကိ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ-
ပဋိပဒါနာမေန၊ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါ-ဟူသောအမည်အားဖြင့်။ ဣ၊ ဤအရာ၌။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဧ၊

[ပါဠိတော်၌ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျ-
ထိဒံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ။ပ။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ခေါ မဟာလိ မဂ္ဂေါ။ အယံ
ပဋိပဒါ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ သစ္စိကိရိယာယ-ဟူ၍ မဂ်သည်ပင်လျှင်
ပဋိပဒါ။ ပဋိပဒါသည်ပင်လျှင် မဂ်ဟု ဟောတော်မူ၏ဟုမှတ်။]

အာတတဝိတတာဒိဝသေန၊ အာတတစည်၊ ဝိတတစည် အစရှိသည်တို့၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဉ္စဂီကံ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ ဒိသာဝိဒိသာနိဝိဋ္ဌပဒေသေန၊
တူရှုဖြစ်သောအရပ်၊ အထောင့်ဖြစ်သောအရပ်၌ ဝင်သောအရပ်မျက်နှာအား
ဖြင့်။ အဋ္ဌဂီကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော (ဂါမော ဝိယန္တိစပ်)။ အဋ္ဌဂီကော၊
ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါမှ။ မုတ္တော၊ လွတ်သော။ အညော၊ တပါးသော။ ကောစိ၊
တံစုံတစ်ခုသော။ အဋ္ဌဂီကော၊ သော၊ မဂ္ဂေါ နာမ၊ မဂ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ “အဋ္ဌမတ္တောယေဝါ’တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊
သည်။ အယ၊ ဧ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ၊ အဝယဝဝိနိမုတ္တော၊ အစိတ်မှလွတ်သော။
ကောစိ၊ သော။ သမုဒါယော နာမ၊ အပေါင်းမည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊
သို့ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ၊ တဿ၊ ကြောင့်။ အယ မဂ္ဂယ၊ ထိမဂ်အား။ အဋ္ဌ၊
ရှစ်ပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
အယပဒတ္ထသမာသံ၊ အညပုဒ်အနက်ရှိသော ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသံကို။ အကတော၊
မပြုမူရ်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့ကား (ဝါ) အစိတ်တို့
တည်း။ အဋ္ဌင်္ဂါနိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သောအင်္ဂါတို့ (ဝါ) ရှစ်ပါးကုန်သောအစိတ်တို့။
အယ မဂ္ဂယ၊ အား။ တာနိ၊ ထိုရှစ်ပါးကုန်သော အင်္ဂါတို့သည် (ဝါ) အစိတ်
တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဋ္ဌဂီ-
ကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမာသဂဗ္ဗတဒ္ဓိတဝသေန၊ ဒိသမာသံအတုင်း
ငုပ်သော အယတ္ထိတဒ္ဓိတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧ၊
ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလက္ခိကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊
စ၊ ဆက်၍ပြဦးအံ့။ ဣ၊ ဤအဋ္ဌဂီကော ဟူသောပုဒ်၌ (ဝါ) အဋ္ဌဂီကော
ဟူသော ပုဒ်၏စနတ္တ၌။ အဓိပ္ပါယော၊ ကိ၊ ဝိန္တေတဗ္ဗော၊ ကြံအပ်၏။ ဟိ၊
အဘယ်ကဲ့သို့ကြံအပ်သနည်းဟူမူကား။ အညပဒတ္ထသမာသော၊ အညပဒတ္တ-
သမာသံကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အဋ္ဌင်္ဂအဋ္ဌဂီကာနံ၊ ရှစ်ပါးသော
အင်္ဂါ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသောမဂ်တို့၏။ ဘေဒေါ၊ အတူးကို။ အညမည်။

သုတ္တံ]

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၅၁

အချင်းချင်း။ ဝိပရိယာယံ၊ ပြန်လှန်သည်ကို။ ကတောပိ၊ ပြု၍လည်း။ နိယမေတံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း၊ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဗျဇ္ဇသေ၊ ဝါကျ၌။ ဥဘယပဒတ္ထပရတာဝေန၊ နှစ်ပုဒ်အနက်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ သင်္ချာပရိစ္ဆေဒေန၊ အဋ္ဌသင်္ချာအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ အတ္ထာပတ္တိတော၊ အနက်၏ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သမာသဂဗ္ဗေ၊ ဒိဂုသမာသ်အတိုင်းငုပ်သော။ ဘဒ္ဒိတေ၊ အသတ္တိတဒ္ဒိတ်ကို။ ကတေ၊ ပြုသည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုရုပ်ပါးသောအင်္ဂါ ရုပ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသောမဂ်တို့၏။ ဘေဒေါ၊ အထူးအပြားကို။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိပရိယာယံ၊ ပြန်လှန်သည်ကို။ ကတော၊ ပြု၍။ နိယမေတံ၊ မှတ်ခြင်းငှါ။ သက္ကာ ဝေ၊ တတ်ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) စွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သမာသေ၊ ဒိဂုသမာသ်၌။ ဥတ္တရပဒတ္ထပရတာဝေန၊ နောက်ပုဒ်အနက်ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်နှင့်။ ဝိနာဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ သင်္ချာပရိစ္ဆေဒေန၊ အဋ္ဌသင်္ချာအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ အတ္ထာပတ္တိတော၊ အနက်၏ရောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမာသော၊ သမာသ်သည်။ ကေတ္တိဘာဝလက္ခဏော၊ တခုတည်း၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော မှတ်အပ်မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတဗ္ဗော၊ ကြံအပ်၏။ ဓမ္မဒါယာဒသုတ္တန္တဋီကာယံ ပန၊ ဓမ္မဒါယာဒသုတ်ဋီကာ၌ကား။ အာစရိယေနဝ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်ပင်လျှင်။ ဧဝံဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (နာ-၃၃၆) မဂ္ဂင်္ဂသမုဒါယေ၊ မဂ္ဂင်္ဂအပေါင်း၌။ မဂ္ဂဝေါဟာရော၊ မဂ်ဟူသောခေါ်ဝေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သမုဒါယော စ၊ မဂ္ဂင်္ဂအပေါင်းသည်လည်း။ သမုဒါယိဟိ၊ အပေါင်းရှိသော မဂ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ မဂ္ဂဿ၊ ထိုမဂ်အား။ အတ္တနော၊ ၏။ အဝယဝဘူတာနိ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ အဋ္ဌဂီကော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသော နည်းတို့တွင်။ ပဌမနယေ၊ ၌။ အင်္ဂီနာ၊ အစိတ်အင်္ဂါရှိသော မဂ်ဖြင့်။ အင်္ဂဿ၊ အစိတ်အင်္ဂါ၏။ အဋ္ဌဂီကဘာဝေါ၊ အဋ္ဌဂီက၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဒုတိယနယေ ပန၊ ဒုတိယနည်း၌ကား။ အင်္ဂေန၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါဖြင့်။ အင်္ဂီနော၊ အစိတ်အင်္ဂါရှိသော မဂ်၏။ အဋ္ဌဂီကဘာဝေါ၊ အဋ္ဌဂီက၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတေသံ၊ ထိုပဌမနည်း၊ ဒုတိယနည်းတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

မှတ်ချက်။ ။နည်းနှစ်ပါးဟူသည် မဂ္ဂင်္ဂသမုဒါယေ မဂ္ဂဝေါဟာရော ဟောတံ။
ဟူသည်ကား ပဌမနည်း။ သမုဒါယော စ သမုဒါယီဟိ သမန္တာ-
ဂတော-ကား ဒုတိယနည်းဟုမှတ်။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အဋ္ဌကိကမဂ္ဂေ၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသောမဂ်၌။
လက္ခဏတော စ၊ သဘောလက္ခဏာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ကိစ္စဇဏာရမ္မဏ-
ဘေဒကမတော စ၊ ကိစ္စအပြား၊ ဇဏအပြား၊ အာရုံအပြား အစဉ်အားဖြင့်
လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ အဆုံးအဖြတ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ရှိ။ “တတ္ထာ”တိ
အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သမ္မာဒဿနလက္ခဏာတိ၊
ကား။ အဝိပရီတံ၊ မဖေါက်မပြန်။ ယာထာဝတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။
စတုန္တံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ပစ္စက္ခမေဝ၊ မျက်မှောက်
သာလျှင်။ ဒဿနသဘာဝါ၊ မြင်ခြင်းသဘောရှိ၏။ သမ္မာ အဘိနိရောပန
လက္ခဏာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသောအာရုံ၌။ စိတ္တဿ၊
၏ (ဝါ) ကို။ အဝိပရီတံ၊ မဖေါက်မပြန်။ အဘိနိရောပနသဘာဝေါ၊ ငွေ့ရှု
တင်ခြင်း သဘောရှိ၏။ သမ္မာ ပရိဂ္ဂဟဏလက္ခဏာတိ၊ ကား။ စတုရင်္ဂသမန္တာ
ဂတာ၊ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝါစာ၊ စကားသည်။ ဇနေ၊ လူတို့ကို။
သင်္ဂဟာတိ၊ ချီးမြှောက်တတ်၏။ ဣသံ၊ ကြောင့်။ တဗ္ဗိပက္ခတော၊ ထိုအင်္ဂါ
လေးပါးရှိသော ဝါစာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်။ ဝိရတိသဘာဝါ၊ ဝိရတိ
သဘောရှိသော။ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာဝါစာမဂ္ဂင်သည်။ ဘေဒကရမိစ္ဆာဝါစပု-
ဟာနေန၊ ကဲ့ပြားခြင်းကို ပြုတတ်သော မိစ္ဆာဝါစာကို ပယ်သဖြင့်။ ဇနေ စ၊
လူတို့ကိုလည်းကောင်း။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ စ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။
ပရိဂ္ဂဟန ကိစ္စဝတိ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း ကိစ္စရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။
အဝိပရီတံ၊ မဖေါက်မပြန်။ ပရိဂ္ဂဟဏသဘာဝါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်း သဘောရှိ၏။
သမ္မာ သမုဋ္ဌာပနလက္ခဏာတိ၊ ကား။ စီဝရကမ္မာဒိကော၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်း
အမှု အစရှိသော။ ကမ္မန္တော၊ ကမ္မန္တသည်။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ ကာတဗ္ဗံ၊
ပြုအပ်သောအမှုကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ ယထာ၊ ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကား။ တံတံ
ကိုရိယာနိပ္ပာဒကော၊ ထိုထိုကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော။ စေတနာသင်္ခါတော၊
စေတနာဟုဆိုအပ်သော။ ကမ္မန္တော၊ ကမ္မန္တသည်။ ဟတ္ထပါဒ စလနာဒိကံ၊
လက်ခြေလှုပ်ခြင်း အစရှိသော။ ကိရိယံ၊ အမှုအရာကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ ယထာ၊
ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သာဝဇ္ဇကတ္တဗ္ဗကိရိယာသမုဋ္ဌာပကမိစ္ဆာကမ္မန္တ
ပုဟာနေန၊ အပြန်နှင့်တကွပြုအပ်သော အမှုအရာကြိယာကို ဖြစ်စေတတ်သော
မိစ္ဆာကမ္မန္တကို ပယ်သဖြင့်။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တမဂ္ဂင်သည်။ နိရဝဇ္ဇ-

သုတ္တံ]

အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၅၃

သမုဋ္ဌာပနကိစ္စာ၊ အပြစ်ကင်းသော အမှုကို ဖြစ်စေခြင်းကိစ္စရှိသည်။ ဟောတိ။
 ၏။ သမ္ပယုတ္တံ စ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကိုလည်း။ သမုဋ္ဌာပေန္တော ဝေ၊ ဖြစ်စေ
 သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိပရိတံ၊
 ပြန်။ သမုဋ္ဌာပနသဘာဝေါ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိ၏။
 (ဝါ) အပြစ်မရှိသော အမှုအရာတို့ကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိ၏။ သမ္မာ ဝေါဒါ
 ပနလက္ခဏောတိ၊ ကား။ ကာယဝါစာနဉ္စ၊ ကိုယ်နှုတ်တို့၏ လည်းကောင်း။
 ခန္ဓသန္တာနဿ စ၊ ခန္ဓာအစဉ်၏လည်းကောင်း။ သံကိလေသဘူတမိစ္ဆာ ဇီဝပ္ပ-
 ဟာနန၊ သံကိလေသဖြ်၍ဖြစ်သော မိစ္ဆာဇီဝကို ပယ်သဖြင့်။ အဝိပရိတံ၊
 ပြန်။ ဝေါဒါပနသဘာဝေါ၊ ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိ၏။ ကမ္မာ ပဂ္ဂဟလက္ခ-
 ဏောတိ၊ ကား။ သသမ္ပယုတ္တဓမ္မဿ၊ သမ္ပယုတ်တရားနှင့် တကွသော။ စိတ္တဿ၊
 ကို။ သံကိလေသပက္ခေ၊ သံကိလေသတို့၏ အဖို့၌။ ပတိတုံ၊ ကျခြင်းငှါ။
 အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အဝိပရိတံ၊ မဖေါက်မပြန်။ ပဂ္ဂဟဏသဘာဝေါ၊
 ချီးမြှောက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ သမ္မာ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏာတိ၊ ကား။ တာဒိဘာဝ
 လက္ခဏေန၊ တာဒိဂုဏ်၏အဖြစ် လက္ခဏာဖြင့်။ အဝိပရိတံ၊ ပြန်။ တတ္ထ၊
 ထိုအာရုံ၌။ ဥပဋ္ဌာနသဘာဝေါ၊ ထင်ခြင်းသဘောရှိ၏။ သမ္မာ သမာဓာန-
 လက္ခဏောတိ၊ ကား။ ဝိက္ခေပဝိဒ္ဓံသနေန၊ ပြန်လွင့်ခြင်းကို ဖျက်ဆီးသဖြင့်။
 အဝိပရိတံ၊ ပြန်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ သမ္မာဒဟနသဘာဝေါ၊ အာရုံ၌ ကောင်းစွာ
 ထားခြင်းသဘောရှိ၏။

သဟဇေကဋ္ဌတာယ၊ တကွဖြစ်သော တစ်ခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်သည်၏။
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌေကဋ္ဌာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနှင့် တစ်ခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ တည်ကုန်
 သော။ အဝိဇ္ဇာဒယော၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသည်တို့သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတော။ မိစ္ဆာ-
 ဒိဋ္ဌိမှ။ အညေ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) မိမိဟု ဆိုအပ်သော
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏။ ပစ္စနီကကိလေသာ နာမ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာ
 တို့မည်ကုန်၏။ ပဿတိတိ၊ ကား။ ပကာသေတိ၊ ပြတတ်၏။ ကိစ္စပဋိဝေဓေန၊
 ကိစ္စကို ထိုးထွင်း၍ သိသဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ ထိုထွင်း၍သိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 “တပ္ပဋ္ဌိ”ပ။ အသမ္မောဟတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤပဿတိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ တဿ၊ ထိုသမ္မာ-
 ဒိဋ္ဌိ၏။ ပဿနာကာရဒဿနံ၊ မြင်သောအခြင်းအရာကို ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုဒ်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော။
 တေနော အင်္ဂေန၊ ထိုမဂ်အင်္ဂါဖြင့်သာလျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုမဂ်၌ (ဝါ) ထိုမဂ်-
 စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။

[တတ္ထာတိ မဂ္ဂေ မဂ္ဂစိတ္တပ္ပိဒေဝါ- ဟူသော အနုမုဒ္ဓိနှင့် အညီ
တည်း။ ဋီကာဟောင်း၌ အတ္ထပစ္စဝေက္ခဏာ-ဟု အတ္ထသဒ္ဓါနှင့်ရှိ၏။
မသင့်]။

‘ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ပုရိမာနိ၊ ရှေး၌
ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကိစ္စာနိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၊
နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုခြင်း ကိစ္စတို့သည်။ သဗ္ဗေသမေဝ၊ အသုံးစုံသော မဂ္ဂင်တို့၏
သာလျှင် (ဝါ) တို့နှင့်သာလျှင်။ သာဓာရဏာနိ၊ ဆက်ဆံကုန်၏။ ဣတိ လသ္မာ၊
ကြောင့်။ “သမ္မာသင်္ကပ္ပါဒယောပိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
၏။ တထေဝါတိ ဣမိနာ၊ တထေဝ-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အတ္တနော ပစ္စနိက-
ကိလေသေဟိ သဒ္ဓိ”န္တိ ဣဒံ၊ သဒ္ဓိ-ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ အနုကုမ္ပာ၊ ငင်၏။

(နှာ-၃၃၇) ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ကား။ ဥပစာရဘာဝနာဝသေန၊ ဥပစာရဘာဝ
နာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္တစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊
ဖြစ်သော စိတ္တက္ခဏ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနက္ခဏာ၊ အထူးထူးသော
ခဏရှိ၏။ အနိစ္စာဒိလက္ခဏဝိသယတ္တာ၊ အနိစ္စ အရှိသော လက္ခဏာလျှင် အာရုံ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာရမ္မဏာ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိ၏။ မဂ္ဂဿ၊
အရိယာမဂ်၏။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကတ္တာ၊ တစ်ခုသော စိတ္တက္ခဏရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဧကက္ခဏာ၊ တစ်ခုသောခဏရှိ၏။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်လျှင်
အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကာရမ္မဏာ၊ တစ်ခုသော အာရုံရှိ၏။ ကိစ္စ-
တောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌။ ဒုက္ခာဒိညဏေဟိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ
စသည်ကို သိကုန်သော ဉာဏ်သျှဖြင့် (ဝါ) တို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗေန၊ ပြုအပ်သော။
ဣမ၊ ဤမဂ်စိတ္တပ္ပိဒ်၌။ သာတိသယံ၊ အလွန်နှင့်တကွ။ နိဗ္ဗတ္တေန၊ ဖြစ်သော။
ကိစ္စေန၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဣမသေဝဉာဏဿ၊ ဤမဂ်ဉာဏ်၏သာလျှင်။
ဒုက္ခာဒိပ္ပကာသနကိစ္စေန၊ ဒုက္ခသစ္စာ စသည်ကို ထင်ရှားပြခြင်း ကိစ္စအားဖြင့်။
စတုဿ၊ ကုန်သော။ သစ္စေသု၊ တို့၌။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စနိပ္ပတ္တိတော၊ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏
ပြီးခြင်းကြောင့် (ဝါ) ပြုအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၊ သမုဒယ
သစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားစေ
ခြင်း ကိစ္စ၏ ပြီးခြင်းကြောင့်။ စတ္တာရံ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။
လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကာမသင်္ကပ္ပါဒိပ္ပဟာနနိပ္ပတ္တိတော၊ ကာမသင်္ကပ္ပ စသည်ကို
ပယ်ခြင်း၏ ပြီးခြင်းကြောင့် (မူ၌ နိပ္ပတ္တိတော ရှိ၏။ နိပ္ပတ္တိတော-ဟု ရှိမှ
သင့်မည်)။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ နာမာနိ၊ တို့ကို။ လဘတိ၊ ၏။

သုတ္တံ]

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၁၅

[အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ၊ ဝိဟိံ သသင်္ကပ္ပကိုယူ။တိဏိ နာမာ
နိအရကို နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပ၊ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပ၊ အဝိဟိံ သသင်္ကပ္ပကိုယူ။]

သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂေ၊ သိက္ခာပဒဝိဘင်းဉ္စ၊ ဝိရတိ စ၊ ဝိရတိကိုလည်းကောင်း။
စေတနာ စ၊ စေတနာကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာ စ၊
သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒါနီတိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ဟူ၍။
ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တတ္ထ၊ ထိုဝိရတိ၊ စေတနာ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ
သုံးပါးတို့တွင်။ ပဓာနာနံ၊ ပြဇာနီးကုန်သော။ ဝိရတိစေတနာနံ၊ ဝိရတိစေတနာ
တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ “ဝိရတိယာဝိ ဟောန္တိ စေတနာယောပိ”တိ၊ ဟူသော
စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

[အဋ္ဌကထာ၌ စေတနာဒယောပိ-ဟူ၍ အာဒိသဒ္ဓါနှင့် ပါဠိရှိ၏။
တတ္ထ ပန ပဓာနာနံ ဝိရတိစေတနာနံ ဝသေန-ဟူသော ဋီကာပါဠိကို
ထောက်လျှင် အာဒိသဒ္ဓါမလို။ စေတနာယောပိ-ဟူ၍သာပါဠိရှိသင့်၏။]

ဝါ၊ ကား။ မုသာဝါဒါဒီဟိ၊ မုသာဝါဒ အစရှိသည်တို့မှ။ ဝိရဏေကာလေ၊
ကြဉ်သော ကာလ၌။ ဝိရတိယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သုဘာသိတာဒိ
ဝါစာဘာသနာဒိကာလေ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သည် အစရှိသော စကားကို
ဆိုခြင်းအစရှိသော ကာလ၌။ စေတနာယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်အပ်ကုန်၏။ စေတနာနံ၊ တို့၏။ အမဂ္ဂဂတ္တာ၊
မဂ္ဂင်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဝိရတိယေဝါ”တိ-ဟူ၍။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဧကေသုဝ၊ တစ်ခုသာလျှင် ဖြစ်သော။
ဉာဏဿ၊ မဂ်ဉာဏ်၏။ ဒုက္ခာဒိဉာဏတာ ဝိယ စ၊ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်ကို
သိသော ဉာဏ်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧကေယေဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်
ဖြစ်သော။ ဝိရတိယာ၊ ၏။ မုသာဝါဒါဒိဝိရတိဘာဝေါ ဝိယ စ၊ မုသာဝါဒ
စသည်မှ ကြဉ်သည်၏ အဖြစ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧကေယ ဧဝ၊ တစ်ခုသာ
လျှင် ဖြစ်သော။ စေတနာယ၊ ၏ (သမ္မာဝါစာဒိဘာဝါသိဒ္ဓိတော။ အင်္ဂုတ္တယ-
တာသိဒ္ဓိတော-ဟူသော ဟိတ်ပါဠိ နှစ်ခု၌ သမ္မန်စပ်)။ သမ္မာဝါစာဒိကိစ္စတ္တယ-
သာဓနာသမ္ဘဝေန၊ သမ္မာဝါစာ အစရှိသည်တို့၏ ကိစ္စသုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို
ပြီးခြင်း၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။

[သာဓနသမ္ဘဝေန-ဟု နေ၌ ရဿနှင့် ပါဠိရှိ၏။ မသင့်။ သာဓနာ-
ဟု ဒိသနှင့် ရှိမှသင့်၏။ သာဓန+အသမ္ဘဝေန-ဟု ပဒစ္ဆေဒပြု။ ဋီကာ
ဟောင်း၊ မူလဋီကာတို့၌ သမ္မာဝါစာဒိကိစ္စတ္တယသာဓနသဘာဝါ-

ဘာဝါ-ဟု ဂိုဏ်း။ ၎င်းတို့ကို သမ္မာဝါဒသိတဝါသိဒ္ဓိတော-
ဟူသော ဟိတ်ပုဒ်၌စပ်။ ထို့ကြောင့် မနုဋ္ဌိကာ၌ သမ္မာဝါဒသိ-
ကိစ္ဆယသမာဓနသဘာဝါတိ ဧတံ သမ္မာဝါဒသိတဝါတံ သိဒ္ဓိတောတိ
ဧတသ ကာရုဏ်-ဟု ဖွင့်၏။]

သမ္မာဝါဒသိတဝါသိဒ္ဓိတော ဝ၊ သမ္မာဝါဒ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်၏
မပြီးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝ၊ ဟိတ်တစ်ပါးကိုအားထုတ်ဦးအံ့ (သိဒ္ဓိ-
ယဉ္ဇာတ် ဝသဇ္ဈေါ အာရဗ္ဗဇတ္တာ-ဟူသော မနုဋ္ဌိအညီတည်း)။ တံသိဒ္ဓိယာ
ထိုသမ္မာဝါဒ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်မပြီးခြင်းကြောင့် (အင်္ဂတ္တယတသိဒ္ဓိတော-
ဟူသော ဟိတ်တွင်သာစပ်။ ဋီကာဟောင်း၊ မူလဋီကာတို့၌ တံသိဒ္ဓိယဉ္ဇာ-ဟု
ပေါ်၍ရှိ၏)။ [ဆဋ္ဌမူလည်း တံ သိဒ္ဓိယဉ္ဇာ-ဟု ရှိ၏။] အင်္ဂတ္တယတသိဒ္ဓိတော
ဝ၊ သမ္မာဝါဒ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဝေဝဟုဆိုအပ်သော မဂ်အင်္ဂါသုံးခုတို့၏
အပေါင်း၏အဖြစ်၏ မပြီးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဧဝံ ဝေနံ၊ ဤသို့
“မဂ္ဂက္ခဏေ ပန ဝိရတိယေပါ”တိ၊ ဝိရတိယေဝ-ဟူသောစကားကို။ အာရိ-
ယေန၊ အဋ္ဌကဘာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ပဏ္ဍိတေန၊
သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ် နှစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသုတ်ဋီကာနှင့်စောင်၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးအဖွင့်သည် သမ္မော သမ္မာ-
ဝိဘင်းအဖွင့် မူလဋီကာနှင့်အတူပင်တည်း။ သို့ဖြစ်၍ အနု၊
မနုဋ္ဌိကာကိုဆောက်၍ ယောဇနာသည်။ မူတို့၌ သမ္မာဝါဒသိ-
တာဝသိဒ္ဓိတော-ဟုရှိ၏။ တာဝ၌ အာဝိယနှင့်မူမှန်သည်။
တံသိဒ္ဓိယာ ဝ ဌံ တံ အသိဒ္ဓိယာ၊ အင်္ဂတ္တယတသိဒ္ဓိတော၌
အင်္ဂတ္တယတ+အသိဒ္ဓိတော-ဟု ပဒေစ္ဆေဒ္ဌိပျံ။ သို့မှသာလျှင်
ဝေတနာ၏ မဂ္ဂင်မကုတ်သောကြောင့် မဂ်ဇာနည် ဝိရတိကို
သာလျှင် ဟု၍အပ်၏။ ဝေတနာကို ပာနာအားဖြင့် မယှဉ်အပ်
ဟူသော အင်္ဂုပ္ပါယ်ပြောဆိုမှုရှိသည်ဟုမှတ်။

ဝ၊ ဝေဝါကျဉ်းကပြန်အပ်ခြင်း ဂောဓကစကားကို ပယ်ရှား၍ချက် ဆက်၍
မြှီးတုံး၊ ဣဒ္ဓိယာ ပါသန္တု၊ ဤ ဝိရတိယောပိ ဟော၍ ဝေတနာဓယောပိ ဟော၍
ဟူသောပါဠိ၌ ဧတသ၊ ထိုဝိရတိဝေတနာတို့၏ ဝုပိဇာဉ္ဇ၊ ရှစ်ပါးအပြား
ရှိသည်၏အပြုပကိုလည်းကောင်း၊ အဘေတနာ၊ အထူးအပြားမရှိသည်၏
အပြုပကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသေဝါ၊ ခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ဝိရတိဝေတနာဟူ၍ ရှစ်ပါးပြားသော်လည်း ကြည့်ခြင်းကို
အားပြင်းပြား ဝေတနာသည် ဝိရတိနောက်သို့လိုက်၏ဟူလို။

သတ္တိ

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၅၇

သမ္ပပ္ပဓာနသတိပဋ္ဌာနဝသေနာတိ၊ ကား။ စတုသမ္ပပ္ပဓာနစတုသတိပဋ္ဌာန-
ဘာဝဝသေန၊ လေးပါးသော သမ္ပပ္ပဓာန်၏အဖြစ်၊ လေးပါးသောသတိပဋ္ဌာန်၏
အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။

သမာဓိဥပကာရကနံ၊ သမာဓိအားကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်သော။ အဘိနိရော-
ပနာနုမဇ္ဇနသမ္ပိယာယနုပဋိ။ ဟနသန္တာနံ၊ အာရုံသို့ရှေးရှုထင်ခြင်း၊ အာရုံကိုအဖန်
တလဲလဲ သုံးသပ်ခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ ချမ်းသာကုပ္ပားစေခြင်း၊ ငြိမ်သက်ခြင်း
ရှိကုန်သော။ ဝိတက္ကဝိစာရပီတိသုခေါပေက္ခာနံ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ပီတိ၊ သုခ၊
ဥပေက္ခာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ဈာနေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။
သမ္မာသမာဓိ၊ ကို။ ယဒိပိ ဝိဘက္ခော၊ အကယ်၍လည်း ဝေဖန်အပ်၏။ တထာပိ၊
ထိုသို့ဝေဖန်အပ်သော်လည်း။ ဝါယာမော၊ သမ္မာဝါယာမသည်။ အနုပ္ပန္နာ-
ကုသလာနုပ္ပါဒနာဒိစတုဝါယာမကိစ္စံ၊ မဖြစ်သေးသောအကုသိုလ်ကို မဖြစ်စေ
ခြင်းအစရှိသော လေးပါးသော ဝါယာမ၏ကိစ္စကို။ သာဓေတိ ဝိယ စ၊ ပြီးစေ
သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သဟိ၊ သတိသည်။ အသုဘာသုခါနိစ္စာနတ္တဘူတေသု၊
အသုဘ၊ အသုခ၊ အနိစ္စ၊ အနတ္တဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယာဒိသု၊ ကိုယ်ကာယ
အစရှိသည်တို့၌။ သုဘာဒိသညာပဟာနစတုသတိကိစ္စံ၊ သုဘအစရှိသော
သညာကိုပယ်သော လေးပါးသော သတိ၏ကိစ္စကို။ သာဓေတိ ဝိယ စ၊ ပြီးစေ
သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ တထာ၊ တူ (ထည့်)။ ဧကောဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်
ဖြစ်သော။ သမာဓိ၊ သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိကိစ္စံ၊ ဈာန်လေးပါးအပေါင်း၏
သမာဓိကိစ္စကို။ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေနိုင်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့မပြီးစေနိုင်သော
ကြောင့်။ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ၊ မဂ်၏ရှေ့အဖို့၌လည်း။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ၊ ပဌမဈာန်
သမာဓိသည်။ ပဌမဇ္ဈာနသမာဓိ ဧဝ၊ ပဌမဈာန်သမာဓိသည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ မဂ်ခဏ၌လည်း။ ပဌမဇ္ဈာန-
သမာဓိ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပ။ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ၊ ၌လည်း။
စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ၊ သည်။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ ဧဝ၊ သည်သာလျှင်။
ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ ၌လည်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာဓိ ဧဝ၊
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ပုဗ္ဗဘာဂေပိ
မဂ္ဂက္ခဏေပိ သမ္မာသမာဓိယေဝါတိ၊ ယေဝ-ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။
အာဟ၊ ၏။

တသ္မာတိ၊ ကား။ ပညာပဇ္ဇောတတ္တာ၊ ပညာဖြင့်ထွန်းလင်းတောက်ပ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇန္တကဓရံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်တိုက်ကို
(ဝါ) အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝိဓမ္မိတွာ၊ ဖျက်ဆီးပြီး၍ (ဝါ) ပယ်ဖျောက်ပြီး၍။

ပညာသတ္တတ္တာ၊ ပညာတည်းဟူသော ဓားလက်နက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကိလေသစောရေ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ခိုးသူတို့ကို။ သာတေဇ္ဇော၊
 သတ်သင့်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဒိမတိသံသာရေ၊ မသိအပ်သော အစရှိသော သံသရာ
 ၌။ ဣမိနာ ယောဂိနာ၊ ဤယောဂီရဟန်းသည်။ ကဒါစိပိ၊ တင်ရံတစ်ခါလည်း။
 အသမုတ္တိဋ္ဌိကပုဗ္ဗော၊ မသတ်ဖူးသော (ဝါ) ရေး၌မသတ်ဖူးသော။

(နာ-၃၃၈) ကိလေသဂဏော စ၊ ကိလေသာအပေါင်းသည်လည်းကောင်း။
 တဿ ကိလေသဂဏဿ၊ ထိုကိလေသာအပေါင်းကို။ သမုတ္တိဋ္ဌကော၊
 ဖျက်ဆီးသတ် ဖြတ်တတ်သော။ အရိယမဇ္ဈေ၊ စ၊ အရိယာမဂ်သည်
 လည်းကောင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရိယာ
 မဂ်၌။ သမဘိနိဝိဋ္ဌာ၊ ကောင်းစွာ အကျုံးဝင်သော။ အယံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ဤ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ ပရိညာဘိသမယာဒိဝသေန၊ ပရိညာအဘိသမယ အစရှိသည်
 တို့၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ပိုင်းခြား၍သိခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။
 ပဝတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဗ္ဗမာ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဗဟူပကာရာ၊ များသော ကျေးဇူးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တဒေဝ ဗဟူပကာရတံ၊ ထိုများသော ကျေးဇူးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။
 ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒိဿေတံ၊ ဌာ။ “ယောဂိနော
 ဗဟူပကာရတ္တာ”တိ၊ ပကာရတ္တာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

တဿာတိ၊ ကား။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာအား။ ဗဟူပကာရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။
 တံ ဗဟူပကာရတံ၊ ထိုကျေးဇူးများသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပမာယ၊ ဥပမာဖြင့်။
 ဝိတာဝေဇ္ဇော၊ ထင်စွာပြလိုသည် ဖြစ်၍။ “ယထာဟံ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အယတမ္မကံသာဒိမယတ္တာ၊ သံကြေးနီ စသည်
 ဖြင့် ပြီးသည်၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) သံကြေးနီစသည် ရော၍ ပြုအပ်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ ကုဋ္ဌော၊ စဉ်းလဲကောက်ကျစ်သော အသပြာတည်း။ တံ၊ ထိုသံ-
 ကြေးနီစသည်ကို။ ပရိဟရဏတော၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ မဟာသာရတာ၊ များ
 သောအနှစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဆေကော၊ ကောင်းသော အသပြာတည်း။
 (ဋီကာဟောင်း၌ အယံ တမ္မကံသာဒိမယတ္တာ ကုဋ္ဌော၊ အယံ သမသာရတာယ
 မဟာသာရတာယ ဆေကော-ဟု အဖွင့်ရှိ၏။ နှီးနှော၍ယူ)။ [ဆဋ္ဌမုဉ်လည်း
 အယံ-ဟု ရှိ၏။] ဝေန္တိ၊ ကား။ ဟေရညိကဿ၊ ငွေပန်းထိမ်သည်၏ (ဝါ)
 ငွေကိုသိသော ငွေမုတ်ပွဲစား၏။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။

သုတ္တံ]

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၂၅၉

ကဟာပဏဝိဘာဂဇာနနေ၊ အသပြာကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်း၌။ ဟတ္ထော၊
 လက်သည်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ကရဏန္တရံ၊ အကြင်သိခြင်း ကြိယာအထူးသည်။
 အတ္ထိ၊ ဤ (ကရိယတေ ကရဏံ—ဟူ ဘာဝသာဓန ပြု၍ ကရဏသဒ္ဓါကို
 ကြိယာဝါစကယူ)။ တဿ ကရဏန္တရဿ၊ ထိုသိခြင်းကြိယာ အထူးအား။
 ကိရိယာသာဓကတမဘာဝေန၊ သိခြင်းကြိယာကို အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်
 သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဗဟုကာရံ၊ များစွာကျေးဇူးပြုခြင်းကို။ ကရောတိ
 ယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့ (တစ်နည်း) ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ယော အယံ ဟတ္ထော၊
 အကြင်လက်သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ သော ဟတ္ထော၊ သည်။ ကရဏန္တရံ၊ လှည့်၍
 ပေးခြင်း ဟူသော ကြိယာအထူးကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုသဖြင့်။ တဿ၊
 ထိုအသပြာကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်းအား။ ကိရိယာသာဓကတမဘာဝေန၊
 ဖြင့်။ ဗဟုကာရံ၊ ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။
 ယောဂိနော၊ ယောဂီရဟန်း၏။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ သင်္ခါရဓမ္မံ၊
 တေဘူမက သင်္ခါရတရားကို (ထင်)။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်ရှုပြီး၍။
 ဓမ္မဝိဘာဂဇာနနေ၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရားကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်း၌။
 ဝိတက္ကော၊ ဝိတက်သည်။ ပုဗ္ဗစာရိဘာဝေန၊ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်
 အားဖြင့်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဓမ္မန္တရံ၊ အကြင် တရားအထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ တဿ
 ဓမ္မန္တရဿ၊ ထိုတရားအထူးအား။ (တစ်နည်း) ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဓမ္မန္တရံ၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ဤ။ တံ ဓမ္မန္တရံ၊ ကို။ ဝိတက္ကေန၊ ကြံသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုတေဘူမကသင်္ခါရ
 တရားကို ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်းအား။ ဗဟုကာရံ၊ များစွာကျေးဇူးပြုခြင်းကို။
 ကရောတိ၊ ပြု၏ (တစ်နည်း) ယဒိဒံ ယော အယံ ဝိတက္ကော၊ အကြင်ဝိတက်
 သည်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ သော ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဓမ္မန္တရံ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတရား
 အထူးကို။ ဝိတက္ကေန၊ ကြံသဖြင့်။ တဿ၊ ထိုတေဘူမက သင်္ခါရတရားအထူးကို
 ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍ သိခြင်းအား (နှစ်ပုဒ်ထည့်)။ ဗဟုကာရံ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။
 ကသ္မာ၊ ကား။ ဝိတက္ကေန၊ ဖြင့်။ ဝိတက္ကေတွာ၊ ကြံပြီး၍သာလျှင်။ ပညာယ၊
 ဖြင့်။ တဒဝဗောဓတော၊ ထိုသင်္ခါရတရား အထူးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း
 ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ အား။
 ဗဟုကာရော၊ များစွာ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။

မှတ်ချက် ။ ဤ ငွေပန်းထိမ်သည် ဥပမာသည် သမ္မောဟဝိနောဒနီအဋ္ဌ
 ကထာ သစ္စဝိဘင်းအဖွင့်၌ လည်းကောင်း၊ ဧကနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရ
 အဋ္ဌကထာ ဧကမ္မဝဂ်အဖွင့်၌ လည်းကောင်း လာ၏။ သို့လာ
 သော်လည်း ၎င်းတို့၏ ဒွိကာဘိဉ္ဇ ဤသီလက္ခန္ဓံ ဒွိကာဟောင်း၊

ဦးကာသစ်တို့၌ကဲ့သို့ အဖွင့်မရှိ။ သို့ဖြစ်၍ ၎င်းဦးကာပါဌ်၏အနက်
ယခု ယောဇနာခွဲသည်နည်းအပြင် ယုတ္တိရှိအောင် ကြံဆောင်
နိုင်ပါမူ ကြံဆောင်၍သာ မှတ်ယူကြပါ။ ဦးကာ၏ အာဘော်
ခဲယဉ်းစွာ။

ဒုတိယဥပမာယံ၊ ဒုတိယဥပမာ၌။ ဝေန္တိ၊ ကား။ တစ္ဆေကော၊ တံစည်းသမား
သည် (ဝါ) သင်ရွေးသမားသည်။ ပရေန၊ တစ်ပါးသောသူသည် (ဝါ) တပည့်
လက်သား ယောက်ျား တစ်ယောက်သည်။ ပရိဝတ္တေတွာ ပရိဝတ္တေတွာ၊
အထက်အောက်ပြန်လှန်၍။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်သော။ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရံ၊ သစ်တုံး အဆောက်
အဦကို။ ဝါသိယာ၊ ပဲကွပ်ဖြင့် (ဝါ) တံစည်းဖြင့်။ တစ္ဆေတွာ၊ ရွေ့၍။ ဂေဟာဒိ-
ကရဏကမ္မေ၊ အိမ်စသည်ကို ဆောက်လုပ်ခြင်းကို ပြုသောအမှု၌ (ဝါ) အိမ်
စသည်ကို ပြုလုပ်အပ်သော အမှု၌။ ဥပနေတိ၊ ယထာ၊ ဆောင်သကဲ့သို့။
ဝေ တထာ၊ တူ။ ယောဂီ၊ ယောဂီရဟန်းသည်။ ဝိတက္ကေန၊ သည်။ လက္ခ-
ဏာဒိတော၊ အနိစ္စလက္ခဏာ အစရှိသော အားဖြင့်။ ဝိတက္ကေတွာ၊ ကြံပြီး၍။
ဒိန္နေ၊ ပေးအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့ကို။ ယာထာ
ဝံတော၊ ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြားပြီး၍။ ပရိ-
ညာဘိသမယာဒိကကမ္မေ၊ ပရိညာအဘိသမယ အစရှိသောအမှု၌။ ဥပနေတိ၊
ဆောင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဝစီဘေဒဿ၊
နှုတ်မြှက်ခြင်းအား။ ဥပကာရကော၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ ဝိတက္ကော၊
သည်။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဝစီဘေဒေ၊ အပြစ်ရှိသော နှုတ်မြှက်ခြင်း၊ အပြစ်မရှိ
သောနှုတ်မြှက်ခြင်းတို့ကို။ နိဝတ္တနပဝတ္တနကရာယ၊ နစ်စေခြင်း၊ ဖြစ်စေခြင်း
တို့ကို ပြုတတ်သော။ သမ္မာဝါစာယပိ၊ သမ္မာဝါစာအားလည်း။ ဥပကာရ-
ကောဝ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။
“သွာယ”န္တိအာဒိ၊ ကို။ အာဇရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ “ယထာဟာ”တိ
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မဒိန္နာယ၊ ဓမ္မဒိန္နာအမည်ရှိသော။ ဘိက္ခုနီယာ၊ သည်။
ဝိသာဓဿ နာမ၊ ဝိသာဓအမည်ရှိသော။ ဂဟပတိနော၊ သူကြွယ်အား။
ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ စူဠဝေဒလ္လသုတ္တပဒံ၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်ပုဒ်ကို။ သာကေ-
ဘာဝေန၊ ပြီးစေတတ်သော သာကေ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဘိန္နတိ-
တိ၊ ကား။ နိစ္ဆာရေတိ၊ မြက်ဆီ၏။

ဝစီဘေဒနိယာမိကာ၊ ဝစီဘေဒကိုကြည့်တတ်သော (ဝါ) နှုတ်မြှက်ခြင်းကို
စောင့်စည်းခြင်းရှိသော။ ဝါစာ၊ စကားသည်။ ကာယိကကိရိယာ နိယာမ
ကဿ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော အမှုအရာကြိယာကို ကြည့်တတ်သော(ဝါ) ကိုယ်၌

အတ္ထု

အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂဏ္ဍနာ

၂၆၁

ဖြစ်သော အမ္မအယာကြိယာကိုစောင့်စည်းတတ်သော။ သမ္မာကမ္မန္တဿ၊ သမ္မာကမ္မန္တအား။ ဥပကာရိကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။

[ဤအနက်ကား ဝစီဘေဒနိယာမိကာ ဝါစာတိ ဝစီဒုစရိတ ဝိရတိမာဟ။ သာ ဟိ သမ္မာဝါစာဘူတာ မိစ္ဆာဝါစာသုသံယမိနိ။ တတ္ထ ယထာ ဝိသံဝါဒနာဒိ မိစ္ဆာဝါစာတော အဝိရဇကော မိစ္ဆာကမ္မန္တတောပိ န ဝိရမတေဝ၊ ယထာဟ ကေမ္မံ။ ပ။ အကာရိယန္တိ၊ တထာ အဝိသံဝါဒနာဒိနာ သမ္မာဝါစာယ ဌိတော သမ္မာကမ္မန္တမ္ပပူရေတိယေဝါတိ အာဟ ဝစီဘေဒနိယာမိကာ ဝါစာ။ ပ။ ဥပကာရိကာတိ-ဟူသော သမ္မာသစ္စဝိဘင်း အနုဋ္ဌိကာနှင့် အညီတည်း။

ကေမ္မံ အတိတဿ၊ မုသာဝါဒိဿ ဇန္တုနော။

ဝိတိဏ္ဏပရလောကဿ၊ နတ္ထိ ပါပံ အကာရိယံ—

ဟူသော ဓမ္မပဒပါဠိတော်လာ သာဓကပါဠိကို ပေယျာလဖော်လိုက်သည်။ ကေနိပါတ်အဂ္ဂတ္ထရဋ္ဌိကာ၌ ၎င်း အနုဋ္ဌိကာနှင့်အတူပင် လာသည်။]

ဣတိ၊ သို့။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ လောကတော၊ လောကအားဖြင့်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားစွာ။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ “ယသ္မာ မနာ”တိအာဒိ။ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဘယသုစရိတန္တိ၊ ကား။ ကယသုစရိတဉ္စ၊ ကာယသုစရိတ်လည်းကောင်း။ ဝစီသုစရိတဉ္စ၊ လည်းကောင်း။ စဟုဗ္ဗိမ ဝစီသုစရိတတိဝိဓကာယသုစရိတေဟိ၊ လေးပါးအပြားရှိသော ဝစီသုစရိတ်၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ကာယသုစရိတ်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သမ္မာအာဇီဝံ၊ သမ္မာအာဇီဝကို။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်ကို။ ကတာ၊ ပြုပြီး၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလံ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယကသီလသည်။ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလံ နာမ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယံ သီလံ၊ အကြင် အာဇီဝဋ္ဌမကသီလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ပုဗ္ဗေပ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဇ္ဈေါ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) အဿ ပုဂ္ဂဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုဗ္ဗေ ဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ (ခေါ ပန အနက် မရှိ)။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ သုပရိသုဇ္ဈံ၊ စင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ပရိသုဇ္ဈံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဇီဝေါ၊ အာဇီဝသည် (ဝါ) အသက်မွေးခြင်းသည်။ သုပရိသုဇ္ဈေါ၊ ကောင်းစွာစင်ကြယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒုဘယနန္တရန္တိ၊ ကား။ ဒုစရိတဒွယပ္ပဟာယကဿ၊ ဝစီဒုစရိတ် ကာယဒုစရိတ်နှစ်ပါးတို့၏အပေါင်းကို ပယ်တတ်သော။ သုစရိတဒွယပါရိပူရိ ဟေတုဘူတဿ၊ ဝစီသုစရိတ်၊ ကာယ သုစရိတ် နှစ်ပါးတို့၏ အပေါင်း၏

ပြည့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မာဝါစာသမ္မာကမ္မန္တဒယဿ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ နှစ်ပါးတို့၏အပေါင်း၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌ (ဝါ) အခြားမရှိသည်၌။ သုတ္တပမတ္တေနာတိ၊ ကား။ အပေါ့သကဲ့၊ ကြောင့်ကြမဲ့။ သုတ္တေန စ၊ အိပ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပမတ္တေန စ၊ မေ့လျော့ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣဒံ ဝီရိယန္တိ၊ ကား။ စတုပ္ပါဒ်၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ သမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယံ၊ သမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယံကို။ ကာယာဒိသုတိ၊ ကား။ ကာယဝေဒနာစိတ္တဓမ္မေသု၊ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ်၊ ဓမ္မဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယသမတောယော၊ သဒ္ဓါ၊ ပညာစသောဣန္ဒြေတို့၏ ညီမျှသည်၏ အဖြစ်အစရှိသည်တို့သည်။ သမာဓိဿ၊ အား။ ဥပကာရကာ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်ကုန်၏။ (နှာ-၃၃၉) တဗ္ဗိရော၊ ထိုသမာဓိအဦးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ အနုပကာရကာ၊ ကျေးဇူးမပြုတတ်ကုန်။ ဂတိယောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗတ္တိယော၊ ဖြစ်ခြင်းတို့ကို။ ဝါ၊ ကား။ ကိစ္စာဒိသဘာဝေ၊ ကိစ္စအစရှိကုန်သောသဘောတို့ကို။

မှတ်ချက် ။ ။စာအုပ်မှ ဋီကာဟောင်း ဋီကာသစ်တို့၌ ဂတိယောတိ နိဗ္ဗတ္တိယော။ ကိစ္စာနိ သဘာဝေ ဝါ ဟု ပါရှိ၏။ သမ္မာသစ္စဝိဘင်းမှလူဋီကာ၌ ဂတိယောတိ နိဗ္ဗတ္တိယော။ ကိစ္စာဒိသဘာဝေ ဝါ-ဟူ၍ အာဒိသဒ္ဓါနှင့် ရှိ၏။ အနုဋီကာ၌လည်း ဓမ္မာနံ ပဝတ္တိနိဋ္ဌာနာဘာဝတော ယဿ ဂတိတံ နိဗ္ဗတ္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ပဝတ္တိဘာဝတော။ ရသလက္ခဏာနိပိတိ အာဟ ကိစ္စာဒိသဘာဝေ ဝါတိ-ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ကိစ္စာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ရေးလိုက်သည်။ ပါရှိရှိတိုင်း ယောဇနာမူ။ ဝါ၊ ကား။ ကိစ္စာနိသဘာဝေ၊ ကိစ္စသဘောတို့ကို ဤသို့ ယောဇနာရာ၏။ ဤသို့ ယောဇနာလျှင် အလုတ္တသမာသံ ဖြစ်ရာ၏။ ကိစ္စာနိ၊ ကိစ္စတို့ကို လည်းကောင်း။ သဘာဝေ၊ သဘောတို့ကို လည်းကောင်း။ ဤသို့ ယောဇနာလျှင် ဝါသဒ္ဓါ ဝိကပ်အနက် ဖြစ်ရာ၏။ အနုဋီကာ၌ ရသလက္ခဏာနိပိ-ဟု အာဒိသဒ္ဓါ၏အရ ပိသဒ္ဓါနှင့် ဖွင့်သောကြောင့် ကိစ္စာဒိ-ဟု အာဒိသဒ္ဓါနှင့်ရှိသောပါဌ သင့်မြတ်သည်ဟု ထင်ပေသည်။ ဉာဏ်ဖြင့် နှိုင်းချိန်၍ သင့်ရာကိုယူ။

သမန္နေသိတာတိ၊ ကား။ ဥပဓာရေတွာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်သောကြောင့်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ အယံ တွာပစ္စယော၊ ဤတွာပစ္စည်းသည်။ ဟေတုမ္ပိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သုတ္တံ

ဒေဝပဗ္ဗဇိတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၂၆၃

ဒေဝပဗ္ဗဇိတဝတ္ထဝဏ္ဏနာ

၃၇၆-၇။ ကသ္မာ အာရဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုသန္တိကာရဏံ၊ အနုသန္တေအကြောင်းကို။ ပုစ္ဆိတေ၊ မေးပြီး၍။ တံ၊ ထိုအမေးကို။ ဝိဿဇ္ဇေတုံ၊ ဖြေခြင်းငှာ။ “အယံ ကိရာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေနပါဌေန၊ ထို အယံ ကိရာ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ အဇ္ဈာသယာနုသန္တိဝသေန၊ မဟာလိမင်း၏ အလိုနှင့် စပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အယံ ဒေသနာ၊ ဤ ဒေသနာတော်သည်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ လဒ္ဓိကတ္တာ၊ အယူရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာတိ၊ ကား။ လိစ္ဆဝိရညော၊ မဟာလိလိစ္ဆဝိမင်းအား။ ဒေသနာယန္တိ၊ ကား။ သဏ္ဌသုခုမာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နူးညံ့သော။ သုညတပဋိသညတ္တာယ၊ ကိလေသာမှ ဆိတ်သောကြောင့်။ သုညတမည်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နှင့်ယှဉ်သော။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေသိတဒေသနာယ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်၌။ နာဓိမ္မစတိတိ၊ ကား။ န သဒ္ဓဟတိ၊ မယုံကြည်။ န ပသိဒတိ၊ မကြည်ညို။ တန္တိဓမ္မံ နာမ ကထေန္တောတိ၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဓမ္မော၊ တရားတော်ကို။ ကထိယတိ၊ ဟောအပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုတရားဒေသနာတော်၌။ တေသံ သတ္တာနံ၊ တို့အား (ဝါ)တို့၏။ မဂ္ဂပ္ပဋိဝေဓေ၊ မဂ်ကို ထိုးထွင်းသိခြင်းသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ သာသနေ၊ ၌။ ပဝေဏီဘူတံ၊ အစဉ်အဆက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပရိယတ္တိဘူတံ၊ ပရိယတ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တန္တိဓမ္မံ၊ ပါဠိဓမ္မကို (ဝါ) အစဉ်တရားကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကထေန္တေ၊ ဟောတော်မူသည့် ရှိသော်။ တေန ပါဌေန၊ ထိုတန္တိဓမ္မံ နာမ ကထေန္တော- ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ တဒါ၊ ထိုတရားတော်ကို ဟောတော်မူသောအခါ၌။ တေသံ၊ ထိုတရားနာသော သတ္တဝါတို့၏။ မဂ္ဂပ္ပဋိဝေဓာတာဝံ၊ မဂ်ကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဝေရူပဿာတိ၊ ကား။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတ္တာ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင် အလုံစုံသော တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝိပရိတဒေသနာတာယ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဒေသနာတော်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပါကဋ္ဌဓမ္မကာယဿ၊ ထင်ရှားသော ဓမ္မကာယ ရှိတော်မူသော။ သတ္ထုနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ အဿာတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိသမဓိဂမေန၊ ပဌမဈာန် အစရှိသည်ကို ကောင်းစွာရသဖြင့်။

သမာဟိတစိတ္တဿ၊ တညကြည်သော စိတ်ရှိသော။ ကုလပုတ္တဿ၊ အမျိုး
 ကောင်းသား၏။ ဧတံ “တံ ဇီဝ”န္တိအာဒိနာ၊ ဇီဝံ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။
 ဥစ္ဆေဒါဒိဂဟဏံ၊ ဥစ္ဆေဒ အယူ စသည်ကို ယူခြင်းသည်။ အပိ န ယုတ္တံ၊ သင့်
 သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပန၊ ပါး။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူ၏။ ဈာနာဓိ-
 ဂမမတ္တေန၊ ဈာန်ကို ရကာမျှဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ န ဝိဝေစိတတ္တာ၊
 နိဝရဏမှ မဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသူ၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုတံ
 ဇီဝံ အစရှိသောစကားသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေဟိ၊ ထိုပရိဗိုဇ်၊
 ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဈာနလာဘိနောပိ၊ ဈာန်ကို
 ရသော ပုဂ္ဂိုလ်၏လည်း။ ဧတံ ဂဟဏံ၊ ထိုဥစ္ဆေဒဝါဒ၊ သဿတဝါဒကို ယူခြင်း
 သည်။ အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တံ ဥစ္ဆေဒပါဒံ ဝါ၊
 ထိုဥစ္ဆေဒဝါဒကို လည်းကောင်း။ တံ သဿတဝါဒံ ဝါ၊ ထိုသဿတဝါဒကိုလည်း
 ကောင်း။ “အဟံ ခေါ ပ။ န ဝဒါမိ”တိအာဒိနာ၊ န ဝဒါမိ ဤသို့အစရှိသည်
 ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်ပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ သာဓိပ္ပါယတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်နှင့်တကွ
 ဖြစ်သော အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တေန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနာဒိကံ၊ ပဌမဇ္ဈာန်အစရှိသည်သည်။ ဝေန္တိ၊ ကား။
 ယထာဝုတ္တနယေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အထ စ
 ပနာတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဇာနတော စ၊ သိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပဿ
 တော စ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိပဿကာဒိဒဿနမ္ပိ၊ အနိစ္စ
 လက္ခဏာ စသည်ကိုရှုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အစရှိသည်တို့၏ မြင်ခြင်းကိုလည်း။
 ပါဠိယံ၊ ဌံ။ ကာမံ ကတံ၊ အကယ်၍ပြုအပ်၏။

[ပါဠိတော်၌ ဉာဏဒဿနာယစိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။
 ယော ခေါ အာဝုသော ဘိက္ခု ဧဝံ ဇာနတိ ဧဝံ ပဿတိ စသည်ဖြင့်
 ဟောတော်မူ၏။ ဟူလိ။]

ပန၊ ထိုသို့ပင်ပြုသော်လည်း။ အရဟတ္တကုဋေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုအထွတ်
 တပ်သဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ နိဋ္ဌာပိတာ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဥတ္တရိ ခိဏာသဝံ ဒဿေတော”တိ၊ ဒဿေတော ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်
 ကုန်သော။ တေ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ထိုပရိဗိုဇ်၊ ရဟန်းတို့သည်။ ဝိပဿကတော၊
 ဝိပဿနာရှုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ “န ကလ္လံ တဿေတံ ဝစနာယာ”တိ၊
 ဝစနာယာ ဟူ၍။ အဝေါစုံ၊ လျှောက်ကြကုန်၏။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုရဟန်း၏။
 ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုတံ ဇီဝံ ဟူသောစကားကို။ ဝစနာယ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န ကလ္လံ၊

သို့

ဒေဝဗုဒ္ဓတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၅

မသင့်(ဝါ)မလျောက်ပတ် (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဣမဿာတိ၊ ကာ၊ ခိဏာသ
 ဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (ဝါ)အား။ “အတ္တမနာ အိဟေသု” န္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိ
 ယံ၊ ဌံ။ ကိဉ္ဇာပိ နံ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ကားဟောတော်မမူ။ ပန တထာပိ၊ သော
 လည်း။ “န ကလ္လ” န္တိအာဒိနာ၊ န ကလ္လံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြစ်။ ဝိဿဇ္ဇနာ
 ဝစနေနေဝ၊ ဖြေဆိုသောစကားဖြစ်သလျှင်။ တေသံ၊ ထိုပရိမိုဇ်၊ ရဟန်းနှစ်ဦး
 တို့၏။ အတ္တမနတာ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “တေ မမာ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ။ တတ္ထ၊ ထို တေ မမ စသောပါဌ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခိဏာသ
 ဝေါ၊ ကုန်ပြီးသောအာသဝေါရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဂတသမ္မော
 ဟော၊ ကင်းပြီးသော တွေဝေခြင်းရှိသည်။ တိဏ္ဏဝိစိကံ၊ လွန်မြောက်ပြီး
 သော ဝိစိကိစ္ဆာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုရဟန္တာ
 ပုဂ္ဂိုလ်အား။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။
 အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပန္နနိစ္ဆယတာယ၊ ဖြစ်ပြီးသောဆုံးဖြတ်ခြင်း
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ သုတု၊
 ကြားနာရသည်ရှိသော်(ဝါ) ကြောင့်။ အတ္တမနာ၊ နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကုန်
 သည်။ (နှာ-၃၄၀) အဟေသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ။
 သောပိ ခေါ လိစ္ဆဝိရာဇာ၊ ထိုမဟာလိ-လိစ္ဆဝိမင်းသည်လည်း။ တေ၊ ထိုပရိ
 မိုဇ်၊ ရဟန်းနှစ်ဦးတို့သည်။ အတ္တမနာ၊ ကုန်သည်။ အဟေသု ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်
 သကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဉ္ဇာတနိစ္ဆယတ္တာ၊
 ဖြစ်သောဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တမနေ၊ နှစ်သက်ဝမ်း
 မြောက်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဝေ ဝုတ္တေ
 သောပိ အတ္တမနေ အဟောသိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကလာပရာ
 သည်။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ သုတ္တေ၊ ဤမဟာလိသုတ်
 ၌။ ယံ ပဒံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို။ မယာ၊ ငါဋီကာဆရာသည်။ အတ္ထတော၊ ဖြင့်။
 အဝိဘတ္တံ၊ ဖွင့်ဆို၍မဝေဖန်အပ်။ တံ ပဒံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သည်
 သာလျှင်တည်း။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ အမည်ရှိသော။ ပရမသုခမဂ္ဂန္တိရဒုရနုဗောဓတ္ထ-
 ပရိဒီပနာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲသော ထိုးထွင်း၍ သိမြင်နိုင်ခဲ့သော
 အနက်ကိုထက်ဝန်းကျင်မှပြတတ်သော။ သုဝိမလဝိပုလပညာပေယျတ္တိယဇန-
 နာယ၊ ကောင်းစွာအညစ်အကြေးမှ ကင်းသော ပြန့်ပြောသောပညာ၏
 အထူးထူး အပြားပြားသော အနက်ကို သိတတ်သည်၏အဖြစ် တို့ကွ-
 ဝိသဒဂုဏ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ဒိဃနိကာယ်

၂၆၆

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၆-မဟာလိ

အဋ္ဌကထာ၌။ သာဓုဝိလာသိနိယံ နာမ၊ သာဓုဝိလာသိနိမညံသော။
 လိနတ္ထပ္ပကာသနိယာ၊ ဝုဏ်ကုယံတိမ်မြုပ်ကုန်သော အနက်တို့ကို ပြရာ
 ပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာကျမ်း၌။ မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ မဟာလိ
 သုတ်၏အနက်ကို ဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထပ္ပကာ
 သနာ၊ ဝုဏ်ကုယံတိမ်မြုပ်ကုန်သော အနက်တို့ကို နေလအသွင် ပေါ်လွင်ထင်
 ရှားအောင် ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာသည်။ ဣတိ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။
 (အနက်အကျယ်အောက်၌ရေးခဲ့ပြီ)။

ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတ၊ ပြီ။

မဟာလိသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

*****

ဓမ္မ-ဇာတိဗျူဟာ

သုတ္တံ

ဒေသနာဓမ္မဗျူဟာ

(နာ-၃၄၁) ၃၇၈။ ဧဝံ ဣဒံ ဓမ္မဗျူဟာ။ ဤသို့ဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်။ မဟာလိသုတ္တံ။ ကိ။ သံဝဏ္ဏေတော၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဇာလိယ သုတ္တံ၊ ဇာလိယသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်တော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ သည်။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏေနာကာသဿ၊ ဖွင့်ရာ အရပ်၏ (ဝါ) အခွင်၏။ ပတ္တဘာဝံ၊ ပျောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ မဟာလိသုတ္တဿ၊ ။ အနန္တရံ၊ အခြား မဲ့၌။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ။ ဇာလိယသုတ္တ ဘာဝံ၊ ဇာလိယသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ “ဧဝံ မေ သုတံ ။ပ။ ကောသမ္ဗိယန္တိ ဇာလိယသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံဟူ၍ (ဝါ) သုတ္တံ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အာဟ၊ ။ ဇောသိ တေနာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မဇ္ဈေလောပသမာသံ၊ ကတအလယ်ပုဒ်ကျသော တတ်ယာတပုရိသ်သမာသ်ကို။ ဒသေတိ၊ ။ ဇောသိတဿ၊ ဇောသိတ သေဋ္ဌေး၏။ အာရာမော၊ အာရာမတည်း။ ဇောသိတာရာမော၊ ဇောသိတ သုဋ္ဌေး၏အာရမ်။ ဣတိပိ၊ ဤသို့ဆဋ္ဌိတပုရိသ်သမာသ်ကိုလည်း။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ။ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ။ ဝေဓိ၊ ဤသို့ဆဋ္ဌိတပုရိသ်သမာသ်ဆိုသော်လည်း။ “အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ”တိအာဒိသု ဝိယ၊ အာရာမေ ဤသို့အစရှိသည် တို့၌ကဲ့သို့။ ဒါယကကိတ္တနံ၊ ဒါယကာကိုကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ။ ပန၊ ပါး။ ဧဝံ သို့။ ကိတ္တေန္တော၊ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ-ဟူ၍ကြားသော။ အာယသ္မာ အာနန္တော၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အညေပိ၊ တစ်ပါးကုန်သော သူတို့ကိုလည်း။ တဿ၊ ထိုကြားခြင်း၏။ ဒိဋ္ဌာနုဂတံအာပဇ္ဇနေ၊ မြင်ခြင်းကို အစဉ်လိုက်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၌။ နိယောဇေတိ၊ တိုက်တွန်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ အညတ္ထ၊ တစ်ပါးသောကျမ်းတို့၌။ ဝုတ္တံ၊ ။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထိုဇောသိတာရာမေ-ဟူသောစကား၌။ အယံ ဇောသိတသေဋ္ဌိ နာမ၊ ဤဇောသိတသေဋ္ဌေးမည်သည်။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ကထဉ္စ ကေန ကာရဏေန၊ အဘယ်သို့အကြောင်းဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ အနေန၊ ဤဇောသိတ သေဋ္ဌေးသည်။ အာရာမော၊ အာရာမကို။ ကာရိတော၊ ပြုအပ်သနည်း။ ကထံ ပန၊ အဘယ်သို့လျှင်။ တတ္ထ၊ ထိုဇောသိတအာရာမံ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိဟာသိ၊ သိတင်းသုံးနေတော်မူသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ဤသို့သောအမေး

၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ဝိဿဒ္ဓနံ၊ ထိုအဖြေကို။ သမုဒါဂမကော၊ စ၍ဖြစ်သည်မှ။
ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သင်္ခေပတောဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒသေန္တော၊ ၍။
ပုဗ္ဗေ ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၍။

အလ္လကပ္ပရဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဗဟုသု၊ များစွာကုန်သော။ ပေါတ္တကေသု၊ ပေတို့
၌၊ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ကတ္တဝိ ပန၊ အချို့သောပေတို့၌ကား ‘အ ခ္ဓိလရဋ္ဌ’ နှစ် စ၊
ဟူ၍လည်းကောင်း။ “ဒမိဋ္ဌရဋ္ဌ” နှစ် စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ လိခိတံ၊ ရေးအပ်
၏။ တတောတိ၊ ကား။ အလ္လကပ္ပရဋ္ဌတော၊ အလ္လကပ္ပတိုင်းပြည်မှ။ “ပုတ္တံ ။ပ။
အဂမာသိ” တိ ဣဒမ္ပိ၊ အဂမာသိ-ဟူသောစကားကိုလည်း။ တဿ၊ ထိုကောတု-
ဟလိကမည်သောယောက်ျား၏။ ဧတံ၊ ထိုသားကိုစွန့်ပစ်၍သွားခြင်းသည်။
ကမ္မံ၊ မကောင်းမှုကံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဉပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ၊ ၍။
တဒါတိ၊ ကား။ ဧတသံ၊ ထိုသုဆင်းရဲဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်တို့၏။ ဂါမံ၊
နှားကျောင်းသားရွာသို့။ ပဝိဋ္ဌဒိဝသေ၊ ဝင်သောနေ့၌။ ဗလဝပါယာသန္တိ၊
ကား။ ဂရုတရံ၊ အလွန်လေးသော (ဝါ) အလွန်လေးသော အရသာရှိသော။
ဗဟုပါယာသံ၊ များသောနို့သနာကို။ ဇီရာပေတုန္တိ၊ ကား။ သမဝေပါကိနိယာ၊
အညီအမျှကျက်စေတတ်သော။ ဂဟဏိယာ၊ ဝမ်းမီးတေဇောဘုတ်ဖြင့်။ ပက္ကာ-
ပေတုံ၊ ကျက်စေခြင်းငှါ။ အသန္တိဟိတေတိ၊ ကား။ ဂေဟတော၊ အိမ်မှ။ ဗဟိ၊
အပြတ်သော။ အညံ၊ တစ်ပါးသောအရပ်သို့။ ဂတေ၊ သွားသည်ရှိသော်။
ဘုဿတိတိ၊ ကား။ နဒတိ၊ ဟောင်၏။ ဘုဘု ဣတိ၊ ဘုဘု-ဟူသော။ သုနုခ-
သဒ္ဓံ၊ ခွေး၏အသံကို။ ကရောတိ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤဟောင်ခြင်းသည်လည်း။ အဿ၊ ဟိုခွေး၏(ဝါ)ထိုသောသံတ
သေဋ္ဌေး၏။ ဧကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံတည်း။ ပန၊ ပါး။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ၊
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်။ စိဝရကမ္ပတ္တဿ၊ သင်္ကန်းချုပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အညံ ဌာနံ၊
တစ်ပါးသောအရပ်သို့။ ဂတေ၊ ကြွသွားတော်မူသည်ရှိသော်။ သုနုခဿ၊ ခွေး
၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ ဖာလိတံ၊ ကွဲ၏။ ဧတေ တိရုစ္ဆာနာ နာမ၊
ထိုတိရုစ္ဆာနာတို့မည်ကုန်သည်။ ဥဇ္ဇာယိကာ၊ ခြောက်မတ်သောသဘောရှိကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အကုဋ္ဌိလ၊ မကောက်ကျစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ပန၊ ဗျဘိရိက်ကဲ့သို့ဦးအံ့။ နေဿ၊ လူဘို့သည်။ အညံ၊ တစ်ပါးကို။
ဟဒယေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇေန္တိ၊ ကြံကုန်၏။ အညံ၊ တစ်ပါးကို။ မုနေ၊
ခံတွင်းဖြင့်။ ကထေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ဂဟနုဉ္ဇေတံ
ဘန္တေ ယဒိဒံ မရဿ၊ ဥတ္တာနကဉ္ဇေတံ ဘန္တေ ယဒိဒံ ပသဝေါ” တိ၊ ပသဝေါ
ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုတ္တန္တပါဠိယံ၊ ၌၊ အာဟ၊ ၍။ (အနက်ကား) ဘန္တေ၊

သတ္တ

ဒေဝဗုဒ္ဓိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၆၉

အရှင်ဘုရား။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ကမ္မံ၊ အကြင်အမှုကို။
စေ ကရောတိ၊ အကယ်၍ပြုအံ့။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုအမှုကို။ ဂဟနံ၊ လျှို့ဝှက်သည်ကို
ပြု၏။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ ပဿဝေါ၊ သားတိရစ္ဆာန်တို့သည်။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ကမ္မံ၊
အကြင်အမှုကို။ စေ ကရောတိ၊ အကယ်၍ပြုအံ့။ တံ ကမ္မံ၊ ကို။ ဥတ္တာနကံ၊
ပေါ်သည်ကိုပြု၏။

ဣတိ၊ သို့။ သော သုနခေါ၊ ထိုခွေးသည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော၊ ဌ။ သိနေဟ
ဝသေန၊ ချစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ကြည်ညိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တာယ
ဥဇ္ဇဒိဋ္ဌတာယ၊ ထိုဖြောင့်မတ်သော အယူရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ တာယ
အကုဋ္ဌိလတာယ၊ ထိုမကောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ကလံ ကတာ၊
စုတေ၍။ တာဝတိံသဘဝနေ၊ တာဝတိံသနတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။
တံ၊ ထိုတာဝတိံသနတ်ပြည်၌ ဖြစ်သည်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “သော ။ပ။
နိဗ္ဗတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ကဏ္ဍမူလေ၊
နားရင်း၌ (ဝါ) နား၏အနီး၌။ ကထေန္တဿ၊ စကားဆိုသော။ တဿ၊ ထိုနတ်
သား၏။ သဒ္ဓေါ၊ အသံသည်။ (နာ-၃၄၂)သောဠသယောဇနဌာနံ၊ တစ်ဆယ့်
ခြောက်ယူဇနာရှိသော အရပ်ကို။ ဖရတိ၊ ပြန်နွံ၏။ ပကတိကထာသဒ္ဓေါ ပန၊
ပြကတေသော စကားသံသည်ကား။ သကလံ၊ သော။ ဒသယောဇနသဟယံ၊
ယူဇနာတစ်သောင်းရှိသော။ ဒေဝနဂရံ၊ တာဝတိံသနတ်မြို့သို့။ ဖရတိ၊ ပြန်နွံ
၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သရဗောသသမ္ပတ္တိယာ၊ ကျယ်သောအသံနှင့် ပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ “ဗောသကဒေဝပုတ္တော”တွေဝ၊ ဗောသက နတ်သားဟူ၍
သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အဿ၊ ထိုနတ်သား၏။
အယံ၊ ဤကျယ်သော အသံနှင့် ပြည့်စုံခြင်းသည်။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော၊ ဌ။ သိနေဟ-
ဝသေန၊ ချစ်ကြည်ညိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘုတ္တုဇ္ဈဏဿ၊ ဘုဘု-ဟူသော
အသံကို ပြုခြင်း၏ (ဝါ) ဟောင်သည်ကို ပြုခြင်း၏။ နိဿန္တော၊ အကျိုးဆက်
တည်း။ စဝိတွာတိ၊ ကား။ အာဟာရက္ခယေန၊ အစာအာဟာရ၏ ကုန်ခြင်း
ဖြင့်။ စဝိတွာ၊ စုတေပြီး၍။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒေဝလောကတော၊ နတ်ပြည်
လောကမှ။ ဒေဝပုတ္တော၊ တို့သည်။ အာယုက္ခယေန၊ အသက်၏ကုန်ခြင်းဖြင့်
လည်းကောင်း။ ပုညက္ခယေန၊ ကောင်းမှု၏ကုန်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဟာ-
ရက္ခယေန၊ အာဟာရ၏ ကုန်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ကောပေန၊ အမျက်ထွက်
ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတူဟိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊
အကြောင်းတို့ဖြင့် (ဝါ) တို့ကြောင့်။ ဝစန္တိ၊ စုတေကုန်၏။ ပန၊ အထူးကို
ဆိုဦးအံ့။ ကာမဂုဏေ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇတော၊ သုံးဆောင်ခံစားသော။

ဣမဿ၊ ဤဗောသက နတ်သားအား။ မုဋ္ဌဘာတိဿ၊ လွတ်သော သတိရှိသည် ဖြစ်၍။ အာဟာရက္ခယေန၊ အစာအာဟာရကုန်သဖြင့်။ စဝနံ၊ စုံတေခြင်း သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော ဒေဝပုတ္တော၊ ထိုဗောသက နတ်သားသည်။ ကောသမ္ဗိယံ၊ ကောသမ္ဗိပြည်၌။ နာဂရသေသဘိနိယာ၊ မြို့ကို တင့်တယ်စေ တတ်သော ပြည့်တန်ဆာမ၏။ ကုစ္ဆိသ္မိံ၊ ဝမ်း၌။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။ နာဂရသေသဘိနိယော၊ မြို့ကို တင့်တယ်စေတတ်ကုန်သော ပြည့်တန်ဆာမ တို့သည်။ ဓိတရံ၊ သမီးကို။ ပဋိဇဂ္ဂန္တိ ကိရ၊ စောင့်ရှောက်ကြကုန်သတတ်။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ န ပဋိဇဂ္ဂန္တိ၊ မစောင့်ရှောက်ကြကုန်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓိတရော၊ သမီးတို့သည်။ တာသံ၊ ထိုပြည့်တန်ဆာမတို့၏။ ပဝေဏိံ၊ အစဉ်အဆက်ကို။ သဋ္ဌယန္တိ၊ စပ်တတ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုပြည့်တန်ဆာမသည်လည်း။ တံ ပုတ္တံ၊ ထိုသားငယ်ကို။ သင်္ကာရ ကုဋေ၊ တံမြက်ချေးနှုန်းရာအရပ်၌။ ဆဇ္ဈာပေတိ၊ စွန့်ပစ်စေ၏။ အဿ၊ ထို ဗောသိတ သူဌေး၏။ အယံ၊ ဤအမှုကပ်ပုံ၌ စွန့်ပစ်ခြင်းခံရခြင်းသည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး လူဆင်းရဲဖြစ်သော အခါ၌။ ပုတ္တဆဇ္ဈနကမ္မဿ၊ သားငယ်ကို လမ်းခရီး၌ စွန့် ပစ်၍ ထားခဲ့သော မကောင်းမှုကံ၏။ နိဿန္နော၊ အကျိုးဆက်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတံ ပါပကမ္မံ နာမ၊ ထိုမကောင်းမှုကံမည်သည်ကို။ အပ္ပကန္တိ၊ အနည်း ငယ်ဟူ၍။ နာဝမညိတဗ္ဗံ၊ မအောက်မေ့အပ်။ တံ၊ ထိုအမှုကပ်ပုံ၌ ပြည့်တန် ဆာမ စွန့်ပစ်၍ထားသော သူငယ်ကို။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ မနုဿော၊ လူသည်။ ကာကသုနုပရိဝါရိတံ၊ ကျိုး၊ ခွေးတို့ဖြင့် ဝန်းရံသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ မေ မယာ၊ ငါသည်။ ပုတ္တော၊ သားကို။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤသို့လုံးပြု၍။ ဂေဟံ၊ အိမ်သို့။ နေသိ၊ ဆောင်၏။ ပန၊ ပါး။ တဿ၊ ထိုလူ၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ကောသမ္ဗကသေဋ္ဌိ၊ ကောသမ္ဗိသူဌေး သည်။ ကဟာပဏသဟဿံ၊ အသပြာတစ်ထောင်ကို။ ဒတွာ၊ ပေးပြီး၍။ အဂ္ဂ ဟေသိ၊ ဝယ်ယူ၏။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “ကောသမ္ဗိယံ ကေဿ ကုလဿ ဗုရေ နိဗ္ဗတ္တိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သတ္တက္ခတ္တံ၊ ခုနစ်ကြိမ်။ ဗာတာပနတ္တံ၊ သတ်စေခြင်းငှာ။ ဥပက္ကမကရဏမ္ပိ၊ အားထုတ်ခြင်းကို ပြုခြင်းသည်လည်း။ ပုတ္တဆဇ္ဈနကမ္မဿေဝ၊ လမ်းခရီး၌သား ငယ်ကို စွန့်ပစ်သော မကောင်းမှုကံ၏သာလျှင်။ နိဿန္နော၊ အကျိုးဆက်တည်း။ သေဋ္ဌိဓီတာယာတိ၊ ကား။ ဇနပဒသေဋ္ဌိနော၊ ဇနပုဒ်၌နေသော သူဌေး၏။ ဓီတာယ၊ သမီး၏။ ဝေယျတ္တိယေနာတိ၊ ကား။ ပညာဝေယျတ္တိယေန၊ ပညာဖြင့်

သုတ္တံ]

ဒေဝဗုဒ္ဓိတဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၂၇၁

အထူးထူးအပြားပြားသော အနက်ကို သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ပညာ၏ အထူးထူး အပြားပြား အကြောင်းအကျိုးကို သိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

မှတ်ချက် ။ ။ဝိဝိဓံ အတ္ထံ အယတိ ဇာနာတိတိ ဝိယျတ္တာ။ သုဌေးသမီး ရစေ။ ဝိပုဗ္ဗ အယဓာတ် တပစ္စည်း။ ယတ ဒွေဘော်ပြု။ ဝိယျတ္တာယ ဘာဝေါ ဝေယျတ္တိယံ၊ ပညာ ရစေ။ (တစ်နည်း) ဝိဝိဓံ အတ္ထာ နတ္ထံ ဟေတုဖလံ ဝါ အယတိ ဇာနာတိတိ ဝိယျတ္တာ၊ ပညာရစေ။ ဝိယျတ္တာယ ဘာဝေါ ဝေယျတ္တိယံ။ တိက္ခဘာဝ၊ ဝိသဒဘာဝဟုဆိုအပ်သော ပညာဂုဏ် ရစေ။ ဤသို့ဝစ်နတ္ထပြု။

ဟိ သစ္စံ၊ ၎်။ သာ၊ ထိုသုဌေးသမီးသည်။ တဿံ၊ ထိုသောသိတသူငယ်၏။ ပိတရာ၊ မွေးစားသော ကောသမ္ဘိ အဘသေဌေးသည်။ ပေသိတံ၊ ပို့သစေ အပ်သော။ မာရာပနပဏ္ဏံ၊ သတ်စေသောကမ္ပည်းစာကို (ဝါ) သတ်လိုက်ပါဟု ပေးလိုက်သော အမှာစာကို။ ဖာသေတွာ၊ ဆုတ်ဖဲ့ပြီး၍၊ ဝိဝါဟပဏ္ဏံ၊ သမီးနှင့် ထိမ်းမြားလိုက်ပါဟူသော ကမ္ပည်းအမှာစာကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ပုဆိုးစွန်း၌ ဖဲ့၍။ ဇီဝိတလဘံ၊ အသက်ရှည်ခြင်း၏ ရခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၎်။ တာယေဝ သရသမ္ပတ္တိယာ၊ ထိုအသံ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ သောသိတသေဌိ နာမ၊ သောသိတ သုဌေးမည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။

သရီရသန္တပ္ပနတ္တန္တိ၊ ကား။ ဟိမဝန္တေဝ၊ ဟိမဝန္တာ၌သာလျှင်။ မူလဖလာဟာရ၊ တာယ၊ သစ်မြစ်သစ်သီးအစာအာဟာရရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကိလန္တသရီရဿ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိသော သူ၏။ လောဏမ္ဗိလသေဝနေန၊ ဆား၊ အချဉ်ကိုမှီဝဲသဖြင့်။ ပိနနတ္ထံ၊ ကိုယ်ပြည့်ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှါ။ တသိတာတိ၊ ကား။ ပိပါသိတာ၊ မတ်သိပ်သည်ဖြစ်၍။ ကိလန္တာတိ၊ ကား။ ပရိယန္တကဿာ၊ ပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝဋ္ဋရက္ခန္တိ၊ ကား။ မဟာနိဂြောဓေက္ခန္တိ၊ ပညောင်ပင်ကြီးကို။ တေ၊ ထိုရသေ့တို့သည်။ တံ၊ ထိုပညောင်ပင်ကြီးသို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ တဿ မဟာနိဂြောဓေက္ခန္တဿ၊ ၎်။ မူလေ၊ အရင်း၌။ နိသိဒ္ဓိံ သုကိရ၊ နေကြံကုန်သတတ်။ အထ၊ ထိုသို့နေကြသောအခါ၌။ ဇေဋ္ဌကတာပသော၊ ရသေ့ကြီးသည် (ဝါ) အကြီးဖြစ်သောရသေ့သည်။ နိဂြောဓေက္ခန္တဿ၊ ပညောင်ပင်၏။ သောဘာသမ္ပတ္တိံ၊ တင့်တယ်ခြင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ပဿိတွာ၊ မြင်၍။ ဧတ္ထ၊ ဤပညောင်ပင်၌။ အဓိဝတ္တာ ဒေဝတာ၊ စိုးအုပ်၍ နေသောနတ်သည်။ မဟာနုဘာဝါ မညေ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသကဲ့သို့ ထင်၏ (ဝါ) တန်ခိုးကြီးရောင်တကား၊ အယံ ဒေဝတာ၊ ဤနတ်သည်။ ဣသိဂဏဿ၊

ရသေ့အပေါင်းအား။ ပါနီဟာဒိဒါနေန၊ သောက်ရေစသည်ကို ပေးသဖြင့်။ အဒါနပရိယမံ၊ ခရီး၏ ပင်ပန်းခြင်းကို (ငါ) အခွန်ရှည်သော ခရီးကို သွားရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပင်ပန်းခြင်းကို။ ဝိနောဒေယျ၊ ပယ်ဖျောက် မူကား။ သာဓုဝတ၊ ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ ကိရ၊ ကြံသတတ်။ ဒေဝတာပိ၊ နတ်သည်လည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စိန္တိတံ၊ ကြံသည်ကို။ ဥတု၊ သိ၍။ ဣသိဂဏဿ၊ ရသေ့အပေါင်းအား။ ပါနီယန္တာနကတောဇနာနိ၊ သောက်ရေ၊ ချိုးရေ၊ တောဇဉ်တို့ကို။ အဒါသိ၊ ပေးလှူပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ “တတ္ထာ”တိ အာဒိ၊ ကိုး အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဇေဋ္ဌကတာပသဿ၊ ရသေ့ကြီး၏။ တထာ တေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်းကို။ အဝိသေသတော၊ အထူးမှ ကင်းသောအားဖြင့်။ လဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံတို့၌။ အာရောပေတွာ၊ တင်ပြီး၍။ “သင်္ဂဟံ ပစ္စာသိသန္တာ”တိ၊ သန္တာဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဟတ္ထံ ပသာရေတွာတိ” ဣမိနာ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဟတ္ထပူသာရဏမတ္ထေန၊ လက်ကိုဆန့်တန်းကာမျှဖြင့်။ တဿ ဒေဝတာယ၊ ထိုညောင်စောင့် နတ်၏။ ယထိန္တိတနိဗ္ဗတ္တိံ၊ ထိုထိုအလိုရှိအပ်သော ဝတ္ထု၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဒေဝတာ အာဟာတံ၊ ကား။ သာ ဒေဝတာ၊ ထိုညောင်စောင့်နတ်သည်။ အတ္ထနေ၊ ၏။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှု၏။ ပရိကတ္တာ၊ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဇ္ဇာယ၊ ရှက်သဖြင့်။ ကထေတုံ၊ ပြောဆိုခြင်းငှါ။ အဝိသဟန္တိပိ၊ မဝန်သော်လည်း (ငါ) မစွမ်းနိုင်သော်လည်း။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ တေဟိ၊ ထိုရသေ့တို့သည်။ (နာ-၃၄၃) နိပ္ပဋိယမာနာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဧပံ၊ သို့။ အာဟ၊ ဆို၏။

သောတိ၊ ကား။ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ၊ အနာထပိဏ္ဍိသဌေးသည်။ ဘတကာနန္တိ၊ ကား။ ဘတိယာ၊ အခဖြင့်။ ဝေယျာဝစ္စံ၊ အမှုကြီးငယ်ကို။ ကရေန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော။ ဒါသပေသကမ္မကရာနံ၊ ကျွန်ုပ် အစေအပါးအမှုလုပ်ကုန်သောသူတို့အား။ ပကတိဘတ္တ ဝေတန မေဝိတံ၊ ကား။ ပကတိယာ၊ ပကတိအားဖြင့်။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တဝေတနမေဝ၊ ပေးအပ်သော ထမင်းလစာရိက္ခာကိုသာလျှင်။ တဒါ၊ ထိုနေ့၌။ ဥပေါသတိကတ္တာ၊ ဥပုသ်စောင့်သုံးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ အမှုကိစ္စကို။ အကရေန္တာနမ္ပိ၊ မပြုကုန်သော ကျေးကျွန်တို့အားလည်း။ ကမ္မကရဏဒိဝသေ၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်သောနေ့၌။ ဒါတဗ္ဗဘတ္တဝေတနမေဝ၊ ပေးအပ်သော ထမင်းလစာ ရိက္ခာကိုသာလျှင်။ တတော၊ အမှုကိစ္စကို ပြုလုပ်နေသော နေ့အောက်၊ ဦးနံ၊ ယုတ်သောထမင်းလစာရိက္ခာကို။ န ဒဒါတိ၊ မပေး။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်

သုတ္တံ]

ဒေဝဗုဒ္ဓိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၇၃

ဖြစ်သော အနက်တည်း (အပြည့်ပင် ပေး၏ဟူလို)။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။
 ခုဒ္ဒကဘာဏကာနံ၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော မထေရ်တို့၏။ မတေန၊
 အလိုအားဖြင့်။ သာယံ၊ ညချမ်းသော အခါ၌။ အာသတ္ထာယ၊ ထမင်းစားအံ
 သောငှါ။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤသီလက္ခန္ဓာ
 အဋ္ဌကထာ၌ကား။ ဒီသဘာဏကာနံ၊ ဒီသနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော
 မထေရ်တို့၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့်။ မဇ္ဈနိကော၊ မှန်းတည့်ကာလ၌။ ပါတရာ-
 သတ္ထာယ၊ နံနက်စာစားခြင်းအလို့ငှါ။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ကိဉ္စိတိ၊ ကား။ ကိဉ္စိပိဘတကံ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူရင်းငှါးကို
 (ဝါ) တစ်စုံတစ်ယောက် အခဖြင့် လုပ်သောသူကို။ ဝါ၊ ကား။ ကိဉ္စိပိ၊
 တစ်စုံတစ်ခုလည်းဖြစ်သော။ ဘတကကမ္မံ၊ သူစားအမှုကို (ဝါ) သူရင်းငှါး
 အမှုကို။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။
 မဇ္ဈနိကကာလတ္တာ၊ မှန်းတည့်ကာလရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဥပခုဒ္ဓိဝသော
 ဂတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တေန ပါဠေန၊
 ထိုဥပခုဒ္ဓိဝသော ဂတော-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဥပခုဒ္ဓိဝသမေဝ၊ ထက်ဝက်သော
 နေ့ပတ်လုံးသာလျှင်။ သမာဗိန္နတ္တာ၊ ဆောက်တည်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 “ဥပခုပေါသထော”တိ၊ ထက်ဝက်သော ဥပုသ်ဟူ၍။ တံ ဥပေါသထံ၊
 ထိုဥပုသ်ကို။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊
 ၏။ ဓမ္မပဒဋ္ဌကထာယံ၊ ဌံ။ ရတ္တိဘာဂေန၊ ညဉ့်အဖို့အားဖြင့်။ ဥပခုပေါသထော၊
 ထက်ဝက်သောဥပုသ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣဓ ပန၊ ဤသီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာ၌ကား။
 မဇ္ဈနိကတော၊ မှန်းတည့်ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဒိဝသဘာဂေနဝ၊ နေ့အဖို့
 အားဖြင့်သာလျှင်။ ဥပခုပေါသထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။
 တဒဝသေသဒိဝသရတ္တိဘာဂေန၊ ထိုနံနက်ကာလမှ ကြွင်းသော နေ့ညဉ့်အဖို့
 အားဖြင့်။ ဥပခုပေါသထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥပခုသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ အသမေပိ၊ မညီညွတ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဘာဂေ၊ အဖို့၌။ ပဝတ္တတိ၊
 ဖြစ်၏။ တဒဟေဝါတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ အရုဏဂ္ဂမနကာလံ၊ အရုဏ်တက်သော
 ကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

လောကသ္မိံ၊ ဌံ။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဘုရားဟူသော။ ယဒိဒံ ယော အယံ ဘောသော၊
 အကြင်အသံသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ သော ဘောသော၊ ထိုအသံသည်။ ခေါ၊ စင်စစ်။
 ဒုလ္လဘော၊ ကြားရခဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဉ္ဇာတပီတိပါမောဇ္ဇော၊ ကောင်းစွာ
 ဖြစ်သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ တဒဟေဝါတိ၊ ကား။
 ကောသမ္မိံ၊ ကောသမ္မိံမြို့သို့။ ပတ္တဒိဝသတော၊ ရောက်သောနေ့မှ။ ဒုတိယ-

ဒိဝသေယေဝ၊ နှစ်ရက်မြောက်သော နေ၌သာလျှင်။ တုရိတာတ္ထာတိ၊ ကား။
 တုရိတာ၊ ဆေးဆေးလျှင်လျှင် သွားကုန်သည်။ အတ္တ ဘဝထ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 တုမေ၊ အရှင်ရသေ့တို့သည်။ သီလယာယိနေ၊ လျှင်မြန်စွာ သွားကုန်သည်။
 ဘဝထ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိတိက္ခပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
 ဟိတိက္ခပဗ္ဗဇ္ဇာ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “ပဗ္ဗဇ္ဇိတာ”တိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇိတာ
 ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အရဟတ္တန္တိ၊ ကား။
 စတုပဋိသမ္ဘိဒါသမလင်္ကာတံ၊ လေးပါးကုန်သော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့ဖြင့်
 ကောင်းစွာ တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အရဟန္တာဘဝံ၊ ရဟန္တာ၏ အဖြစ်သို့။
 တေပိ သေဋ္ဌိနော၊ ထိုသေဋ္ဌေးသုံးယောက်တို့သည်လည်း။ သောတာပတ္တိဖလေ၊
 သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်ပြီး၍။ အစုမာသမတ္တံ၊ လခွဲမျှကာလ
 ပတ်လုံး။ ဒါနာနိ၊ အလှူတို့ကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူပြီး၍။ ပစ္စာဂမ္ပ၊ တစ်ဖန်
 ကောသမ္ဘိမ္မိသို့ ပြန်လတ်၍။ တယော ဝိဟာရေ၊ သုံးကျောင်းတို့ကို။ ကာရေသု၊
 ပြုစေကုန်၏(ဝါ)ဆောက်လုပ်စေကုန်၏။ ဘဂဝါ ပန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား။
 ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း။ ဧကေကသ္မိံ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော။ ဝိဟာရေ၊
 ကျောင်း၌။ ဝသတိ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယဿ၊ အကြင်
 သေဋ္ဌေး၏။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝုတ္ထော၊ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ တသေဝ၊ ထို
 သေဋ္ဌေး၏သာလျှင်။ ဃရေ၊ အိမ်၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလို့ငှါ၊ စရတိ၊ လှည့်လည်
 တော်မူ၏။ တဒါ ပန၊ ထိုအခါ၌ကား။ ဃောသိတဿ၊ ဃောသိတသေဋ္ဌေး၏။
 ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကောသမ္ဘိယံ
 ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ”တိ၊ ရာမေဟူသော စကားကို။ အာယသ္မတာ
 အာနန္ဓေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဗာဟိရသမယမတ္တေန၊ သာသနာတော်မှ အပဖြစ်ကုန်သော သူတို့၏ အယူ
 မျှဖြင့်။ ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်မည်၏။ သာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ
 တော်၌။ ဥပဇ္ဈာယလက္ခဏေန၊ ဥပဇ္ဈာယ်၏ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဥပဇ္ဈာယော
 ဝိယ၊ ဥပဇ္ဈာယ်မည်သကဲ့သို့။ န ဥပဇ္ဈာယော၊ ဥပဇ္ဈာယ်မမည်။ ဥပေစ္စ၊
 ကပ်၍။ ပရဿ၊ ဆန့်ကျင်သော။ ဝါစာယ၊ စကားဖြင့် (ပရေတိ ပဋိဝိရုဒ္ဓံ-
 သတ္တာ၊ ကဲ့သို့။ ပရသဒ္ဓါပဋိဝိရုဒ္ဓဝါစက)။ အာရမ္မနံ ဗာဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းတည်း။
 ဥပါရမ္ဘော၊ ကပ်၍ဆန့်ကျင်သော စကားဖြင့်နှိပ်စက်ခြင်း။ ဒေါသဒဿနဝသေန၊
 အပြစ်ဒေါသကို ပြသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဃန္ဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းတည်း(ဝါ)
 ချုတ်ချယ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။

သတ္တ]

ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၇၅

“ဝါဒံ အာရောပေတု၊ ကာမာ ဟုတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၏။ ဧတေန၊ ထိုဒေါသဖြင့်။ နိန္ဒာဝသေန၊ ကဲ့ရဲ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဒန္တိ ကထေန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆိုကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော ဒေါသော၊ သည်။ ဝါဒေ၊ မည်၏။ ဒေါသော၊ ဒေါသကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တံ ဒေါသံ၊ ကိုအပြစ် ဒေါသကို။ အာရောပေတုကာမာ၊ တင်လိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပတိဋ္ဌ-ပေတုကာမာ၊ တည်စေလိုကုန်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ အာရောပေတုကာမာ၊ တင်လိုကုန် သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ “ဣတိ ကိရာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ၊ ကား။ ယံ ဝတ္ထု၊ အကြင်ဝတ္ထုကို။ ဇီဝသညိတံ၊ ဇီဝဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ တဒေဝ၊ ထိုဇီဝဟူ၍ မှတ်အပ်သော ဝတ္ထုကိုသာလျှင်။ သရီရသညိတံ၊ ကိုယ်ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ အတ္တတော၊ အတ္တအားဖြင့် (ဝါ) အတ္တဟူ၍။ (နှာ-၃၄၄) သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တဝါဒံ၊ ဆိုအပ်သော ခိစ္ဆာဝါဒကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်ကိုလည်းကောင်း။ အတ္တာနဉ္စ၊ အတ္တကိုလည်းကောင်း (ဝါ) ကိုယ်ကိုလည်းကောင်း။ အဒ္ဓယံ၊ နှစ်ခုမရှိသည်ကို။ ဧကီဘာဝံ၊ တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သမနုပဿနဝသေန၊ အဖန်လဲလဲ ရှုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သတ္ထောတိ ဝါ၊ သတ္တဝါဟူ၍လည်း။ ဗာဟိရကပရိကပ္ပိတံ၊ သာသနာတော်မှ အပ ဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ဣဓေဝ သတ္ထော ဘိဇ္ဇတိ”တိ၊ ဘိဇ္ဇတိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿာတိ၊ ကား။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ဘိဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ နိရုဒယဝိနာသဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်းမရှိ ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ဖြစ်ခြင်းကင်းသော ပျက်စီးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနဿတိ၊ ပျက်စီး၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တေန ပဒေန၊ ထိုဘိဇ္ဇတိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဇီဝိတသရီရာနံ၊ တို့၏(ဝါ) အသက်ကိုယ်တို့၏။ အနညတ္တာနုဇာနုနတော စ၊ တစ်ပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ် ကို ခွင့်ပြုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သရီရဿ၊ ၏။ ဘေဒဒဿနတော စ၊ ပျက်ခြင်းကိုပြုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဇီဝ-သရီရပျက်ခြင်းကို ဆိုရာ၌။ ဒိဋ္ဌဘေဒဝတာ၊ မြင်အပ်သော ပျက်စီးခြင်းရှိသော။ သရီရတော၊ ကိုယ်မှ။ အနညတ္တာ၊ တစ်ပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဒိဋ္ဌောပိ၊ မမြင်အပ်သော်လည်း။ ဇီဝဿ၊ ၏။ ဘေဒေါ၊ ပျက်ခြင်းကို။

ဝုတ္တော ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အဒိဋ္ဌဘေဒဝတာ၊ မမြင်
 အပ်သော ပျက်ခြင်းရှိသော။ ဇီဝတော၊ ဇီဝမှ။ အနုညတ္တာ၊ တစ်ပါးမဟုတ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရဿာပိ၊ ကိုယ်၏လည်း။ အဘေဒေါ၊ မပျက်
 ခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊
 မတတ်ကောင်း။ တဿဘေဒဿ၊ ထိုပျက်ခြင်း၏။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓတ္တာ စ၊ မျက်မှောက်
 အားဖြင့် ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဘူတုပါဒါယ ရူပဝိနိ-
 မုတ္တဿ၊ ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်မှလွတ်သော။ သရီရဿ၊ ၏။ အဘာဝတော စ၊
 မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထု၊ ငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဣမိနာ ဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ “ဥစ္ဆေဒဝါဒေါ
 ဟောတိတိ”၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ၊ ကား။ အညဒေဝ၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။
 ဝတ္ထု၊ ကို။ ဇီဝသညိတံ၊ ဇီဝဟုမှတ်အပ်၏။ အညံ ဒေဝ၊ တပါးသာလျှင်
 ဖြစ်သော (ဒေသဒ္ဓါလိာ်)။ ဝတ္ထု၊ ကို။ သရီရသညိတံ၊ ကိုယ်ဟုမှတ်အပ်၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရူပဝန္တံ၊ ရုပ်ရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သမနုပဿတိ၊ ရှု၏။ ဣတိ
 အာဒိနယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဝါဒံ၊ ဤဝါဒကို။
 ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗိုဇ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ရူပဘေ
 ဒသေဝ၊ ရုပ်၏ပျက်စီးခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌတ္တာ စ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္တနိ၊ အတ္တ၌။ တဒဘာဝတော စ၊ ထိုပျက်စီးခြင်း
 မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ နိစ္စော၊ မြဲ၏။
 ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ အာပနောဝ၊ ရောက်သည်သာ
 လျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ ဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။
 “သတ္တော သဿတော အာပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၃၇၉-၃၈၀။ နေသံ၊ ထိုပရိဗိုဇ်တို့၏။ တယိဒံ တံ ဣဒံ ဝါဒံ၊ ထိုအယူဝါဒ
 သည်။ ဝဉ္စာပုတ္တဿ၊ မိန်းမမြို့မသား၏။ ဒိဿရဿတာဒိ၊ ပရိကပ္ပနသဒိသံ၊
 ရှည်သည်၏ အဖြစ် တိုသည်၏ အဖြစ် (ဝါ) အရပ်မြင့်သည်၏အဖြစ်၊ အရပ်နိမ့်
 သည်၏ အဖြစ် “အစရှိသည်ကို ကြံခြင်းနှင့်တူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ
 ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာကို။ ဌပနီယော၊ ထားအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သေ သေဝ
 ပဉ္စော၊ ဤပြဿနာသည်။ အတ္တနိဿိတော၊ အကျိုးကိုမှီသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ ဓမ္မနိဿိတော၊ အကြောင်းကိုမှီသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အာဒိဋ္ဌဟူ
 စရိယကော၊ မဂ်၏အစဖြစ်သော မြတ်သောအကျင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 နိဗ္ဗာဒါဒိအတ္ထာယ၊ သံသရာ၌ ငြီးငွေ့ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အကျိုးငှါ။

န သံဝတ္ထတိ၊ မပြစ်၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမပြေ မဆို ထားအပ်သော ပြဿနာဟု ဆိုရာ၌ (ဝါ) အကျိုးမရှိသော ပြဿနာဟုဆိုရာ၌။ ပေါဠပါဒသုတ္တံ၊ ပေါဠပါဒသုတ်သည်။ နိဒဿနံ၊ ဥဒါဟရုဏ်သက်သေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပရိမိဇ် တို့မေးလျှောက်သော ပြဿနာ၌၊ ရာဇနိမိလနံ၊ မင်းကဲ့သို့ မျက်စိမှိတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုပြီး၍။ “တေန ဟာဝုသော သုဏာထာ”တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္ထာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နေသံ၊ ထိုပရိမိဇ်တို့အား (ဝါ) တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ တံ ဓမ္မဒေသနံ၊ ထိုတရားဒေသနာတော်ကို။ အာရဘိ၊ အားယုတ်တော်မူပြီ။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ အထ ဘဂဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သဿတုစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော၊ သဿတအယူ၊ ဥစ္ဆေဒအယူတို့သည်။ ဒေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ အန္တ၊ အယုတ်တရားတို့ မည်ကုန်၏။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယာမဂ်သည်။ မဇ္ဈိမာ၊ အလယ်၌ဖြစ်သော (ဝါ) အလယ်အလတ်ဖြစ်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်မည်၏။ တဿာ ယေဝ ပဋိပဒါယာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာပဋိပဒါယ ဝေ၊ မိစ္ဆာအကျင့်ကိုသာလျှင် (ဝါ) မှူးယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သောအကျင့်ကို သာလျှင်။

[အဋ္ဌကထာ၌ တဿာပိ ဧဝံ ပဋိပဒါယ ဟု ပါဠိရှိ၏။ ဋီကာဟောင်း၌ တဿာ ဧဝါတိ မဇ္ဈိမာယ ပဋိပဒါယ ဟု အဖွင့်ရှိ၏။ ဋီကာသစ် ဆရာသည် ကလ္လံ န ခေါ် တဿေတံ ဝစနာယ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ တိ-ဟူသော ပါဠိတော်ကိုရည်၍ ပဋိပဒါယ အာဝိဘာဝတ္ထံ ဓမ္မံ ဒေသေမိတိ စိန္တေတွာ-ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ထောက်ပြီးလျှင် မိစ္ဆာပဋိပဒါယ ဧဝ-ဟုဖွင့်ဟန်ရှိသည်။ နှိုင်းချိန်၍ ယူ။]

သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿာတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါယ၊ ရတနာသုံးပါး၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုး ကို ယုံကြည်သဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတဿ၊ ရဟန်းပြုသော။ ဧဝံ၊ သို့ (ဝါ) ဧဝံ၊ ဤသို့ ရဟန်းပြုသည်ရှိသော်။ အဟံ၊ ဘညံ။ ဣတော ဝဋ္ဋဒုက္ခတော၊ ဤသံသရာဝဋ် ဆင်းရဲမှ။ နိဿရိဿာမိ၊ ထွက်မြောက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလွင်း၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့။ ဥပဂတဿ၊ ကပ်ရောက်သော။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တဒနုရူပံ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်အား လျှောက်ပတ်သော။ သီလံ၊ သီလကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စုံ စေပြီး၍။ ပဌမဇ္ဈာနေန၊ ပဌမဈာန်ဖြင့်။ သမာဟိတစိတ္တဿ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော။ တေန္တိ၊ ကား။ ကံလေသဝဋ္ဋပရိဝုဒ္ဓိဒိပနံ၊ ကံလေသဝဋ်၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပွားခြင်းကို ပြတော်သော။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိအာဒိကံ၊ တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ ဤသို့အစရှိသော။ ဒိဋ္ဌိသံကံလေသနိဿိတာဝစနံ၊ ဒိဋ္ဌိသံ-

ကိလေသကို မှီသောစကားကို။ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆော န ဟောတိတိ၊ ကား။ ဓမ္မေသု၊
တရားတို့၌။ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော၊ လွန်မြောက်ပြီးသော ယုံမှားခြင်းရှိသည်။ န
ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအာရုံ၌။ အာသပ္ပနပရိသပ္ပနဝသေန၊
ရှေးရှုရှေ့လျားခြင်း၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ရှေ့လျားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊
ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

(၅၁-၃၄၅) တေမေဝံ ဇာနာမိတိ၊ ကား။ ယေန ဓမ္မေန၊ အကြင်တရား
ဖြင့်။ သော ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပဌမံ ဈာနံ၊ ပဌမဈာန်သို့ (ဝါ) ကို။
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ၊ ကပ်ရောက်၍ (ဝါ) ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သသမ္ပယုတ္တံ၊
သမ္ပယုတ်တရားနှင့်တကွသော။ ဧတံ ဓမ္မံ၊ ထိုတရားသည်။ မဟဂ္ဂတစိတ္တံ၊
မဟဂ္ဂုတ်စိတ်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ သို့။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဇာနာမိ၊
သိတော်မူ၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်လျှင်။ “မဟဂ္ဂတစိတ္တမေတန္တိ-
သညံ ဌပေသိ”န္တိ၊ ဌပေသိ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
နော စ ဧဝံ ဝဒါမိတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌိဂတိကာ၊ မှားသောအယူရှိကုန်သောသူတို့
သည်။ သနိဿယံ၊ မှီရာနှင့်တကွသော။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ ထိုတရားသဘောကို
(ဝါ) ထိုဇီဝံ၊ သရီရ-ဟူသောတရားသဘောကို။ အဘေဒတော၊ အပြားအထူး
မှ ကင်းသောအားဖြင့်။ ဂဏန္တာ၊ ယူကုန်သည်ဖြစ်၍။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ၊
ဟူ၍။ ဝါ၊ ကား။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ဇီဝံ၊ သရီရကို။ ဘေဒတော၊
အထူးအပြားအားဖြင့်။ ဂဏန္တာ၊ ယူကုန်သည်ဖြစ်၍။ အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ၊
ဟူ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ မိစ္ဆာဂါဟံ၊ မိစ္ဆာအယူကို။ ပဝေဒေန္တိ ယထာ၊
ပြောကြားကုန်၏သို့ (ဝါ) သိစေကုန်၏သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ အဟံ၊
ငါဘုရားသည်။ န ဝဒါမိ၊ မဆို။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ ဓမ္မဿ၊ ထိုဇီဝံ၊
သရီရ-ဟူသောတရားကို။ သုပရိညာတတ္တာ၊ ကောင်းစွာပိုင်းခြား၍ သိအပ်
ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “အထ ခေါ”တိအာဒိ၊
ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဗာဟိရကာ၊ သာသနာတော်မှ
အပဖြစ်ကုန်သော ကမ္မဝါဒီတိတ္ထိတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။
ကသိဏဇ္ဈာနာနိ ဧဝ၊ ကသိုဏ်းဈာန်တို့ကိုသာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်
ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကသိဏပရိကမ္ပံ ဘာဝေန္တဿာ”တိ၊
ဘာဝေန္တဿ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘာဝနာ-
နုဘာဝေန၊ သမထဘာဝနာ၏ အစွမ်းအာနုဘော်အားဖြင့်။ ဈာနာဓိဂမော၊
ဈာန်ကိုရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာ စ၊ သမထဘာဝနာသည်လည်း။
ပထဝီကသိဏာဒိသဉ္ဇာနနမုခေန၊ ပထဝီကသိုဏ်းစသည်ကို သိခြင်းကိုအဦးပြု

သဖြင့်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ ဂတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ သညာ-
သိသေန၊ သညာကိုခေါင်းတပ်သဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိယတိ၊ ညွှန်းပြအပ်၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ သညာဗလေန၊ ဥပုသ်နဲ့ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ ပညာဗလေန ဥပုသ်-ဟုပါရှိ၏။ ဋီကာနှစ်စောင်
နှင့်မညီ။

တေန၊ ကြောင့်။ “ပထဝီကသိဏမေကော သညာနာတိ”တိအာဒိ၊ ကို။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ တတ္ထ ဝါရေ၊ ထိုထိုဝါရ၌။ အထ စ
ပနာဟံ န ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ဝစနံ၊ စကားတော်ကို။ ဥပဒေသံ၊
နည်းဥပဒေသကို။ ဂတော၊ ပြုပြီး၍။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသံကိလေသကိုမှီသော
စကားကို။ ဧကဝလိနာ၊ အလုံးစုံသော။ ဥတ္တမပုရိသေန၊ မြတ်သော
ယောက်ျားသည်။ န ဝုတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ် (ဝါ) မဆိုထိုက်။ ဣတိ အဓိပ္ပါယ်နာ၊
ဤသို့သောအလိုအားဖြင့်။ “န ကလ္လံ တသေတ”နို့၊ ဟူ၍။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်
ကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကာ၊ တို့သည်။ အာဟံသု ကိရ၊ ဆိုကြကုန်သတတ်။
သယံ၊ မိမိသည်။ ပဋိဘာနေန၊ သင်သောပညာဖြင့်။ န အာဟံသု၊ မဆိုကုန်။
ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငါ။ “မညမာနာ ဝဒန္တိ”တိ၊ ဝဒန္တိ-
ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သေသံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီး
သည်မှ ကြွင်းသောစကားသည် (ဝါ) ကို။ အနန္တရသုတ္တေ၊ အခြားမရှိသော
သုတ်၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ စ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
လည်းကောင်း။ ပါကဋ္ဌတ္တာ စ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) ကောင်းစွာသိအပ်သည်
သာလျှင်တည်း။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ ထသော။ ပရမသုခမဂ္ဂမ္ဘိရဒုရနုဗောဓတ္ထပရိ-
ဒီပနာယ၊ ထသော။ သုဝိမလဝိပုလပညာဝေယျတ္ထိယဇနနာယ၊ ထသော။
ဒီသနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ၌။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ မည်သော။ လိနတ္ထပ္ပ-
ကာသနိယာ၊ ၌။ ဇာလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာယ နာမ၊ မည်သော။ လိနတ္ထပ္ပကာသနာ၊
ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်ကုန်းသောအနက်တို့ကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာသည်။
ဣတိ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

ဒွေပဗ္ဗဇိတဝတ္ထုဏ္ဏနာ ပြီး၏
ဇာလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဇာလိယသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

၈-မဟာသီဟနာဒသုတ္တ

*****

အလေ့ကသပဝတ္ထုတ္တနာ

(၈-၃၄၆) ၃၈၁။ ဧဝံ သိ။ ဇာလိယသုတ္တံ၊ ကိ။ သံဝဏ္ဏေတွာ၊ ဤ။
 ဣဒါနိ၊ ဤ။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊
 ဖွင့်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ ဖွင့်စဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏေနောကာ-
 သဿ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။ ပတ္တဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။
 ဝါ၊ ကား။ ဇာလိယသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီ-
 ယနာတင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တဘာဝံ၊ မဟာသီဟ-
 နာဒသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ငှါ။ “ဧဝံ မေ သုတံ ။” ၁။ ဥရုညာယံ
 ဝိဟရတိတိ မဟာသီဟနာဒသုတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဧတဒေဝ နာမန္တိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ရဋ္ဌေ၊ အကြင်တိုင်း၌။ တံ နဂရံ၊ ထိုမြို့သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ တဿ ရဋ္ဌဿပိ၊ ထိုတိုင်း၏လည်း။ ယသ္မိံ နဂရေ၊ အကြင်မြို့၌။
 ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဟာသိ၊ သီတင်းသုံးနေတော်မူပြီ။ တဿ
 နဂရဿပိ၊ ၏လည်း။ ဥရုညာတွေဝ၊ ဥရုညာ-ဟူ၍သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်
 သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥရုညာယန္တိ ပဒဿ၊ ဥရုညာယံ-
 ဟူသောပုဒ်၏။ ဥရုညာနာမ ဇနပဒေ၊ ဥရုညာမည်သော ဇနပုဒ်၌။ ဥရုညာ-
 နာမ နဂရေ၊ မည်သောမြို့၌။ ဣတိ၊ သိ။ အာဝုတ္တံအာဒိနယေန၊ အာဝုတ္တံအစ
 ရှိသောနည်းဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤ ဥရုညာယံ-
 ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သောအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။
 ဇနပဒ ဝါစိသဒ္ဓါ၊ ဇနပုဒ်ကိုဟောသောသဒ္ဓါတို့သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
 ပါဠိတော်တို့၌။ နိယတပုလ္လိဂ်ပုထုဝစနာဝ၊ မြဲသောပုလ္လိဂ် ဗဟုဝစ်ဝိဘတ်ရှိကုန်
 သည်သာလျှင်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောအရာ၌ (ဝါ) အချို့
 သောပါဠိတော်တို့၌။ အနိယတပုလ္လိဂ်ပုထုဝစနာပိ၊ မမြဲသောပုလ္လိဂ်ဗဟုဝစ်ဝိဘတ်
 ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ပါဠိ၌ကဲ့သို့နည်းဟူ-
 ခြ်ကား။ အာဠဝိယံ ဝိဟရတိတိ ယထာ၊ အာဠဝိယံ ဝိဟရတိ-ဟူသောပါဠိကဲ့သို့
 တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။
 ဇနပဒမေဝ၊ ဇနပုဒ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထံ၊ ကိ။ (တစ်နည်း)ဇနပဒမေဝတ္ထံ၊
 ဇနပုဒ်ဟူသောအနက်ကိုသာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိတို့
 ဆိုသောစကားကို။ အပနေတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ “ဘဂဝါဟိ”တိ အာဒိ၊ ကိ။

အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ရမဏီယောတိ၊ ကား။ မနောဟရတုမိ
ဘာဂဘာယ စ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ကိုဆောင်တတ်သော မြေအဖို့ရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဆာယုဒကသမ္ပတ္တိယာ စ၊ အရိပ်ရေ၏ ပြည့်စုံ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဇနဝိဝိတ္တဘာယ စ၊ လူတို့၏ ဆိတ်ငြိမ်ရာ
အရပ်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မနောရမော၊ “နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်
ရှိသော။ ဧတ္ထ ဝနေ၊ ဤတော၌။ မိဂါနံ၊ သားတို့အား။ အဘယံ၊ ဘေးမဲ့ကို။
ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုဘေးမဲ့ပေးရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ ဝနံ၊
သည်။ မိဂဒါယော၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သောတိအာဒိ၊ ကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝုတ္တံ၊ ပုဆိုးအဝတ်သည်။ စေလံ၊
မည်၏။ အဿ၊ ထိုပရိဗိုဇ်အား။ တံ၊ ထိုပုဆိုးအဝတ်သည်။ နတ္ထံ၊ မရှိ။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အစေလော၊ မည်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “နဂ္ဂပရိဗ္ဗာဇကော”တိ၊ ဇကော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နာမန္တိ၊ ကား။ ဂေါတ္တ နာမံ၊ အနွယ်၏အမည်
တည်း။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ တပနံ သန္တပနံ၊ ပူပန်ခြင်းသည်။ ခေဒနံ၊ ပင်ပန်း
ခြင်းသည်။ တပေါ၊ တပမည်၏။ အဿ၊ ထိုနဂ္ဂပရိဗိုဇ်အား။ သော တပေါ၊
ထိုကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းသည် (ဝါ) ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းအကျင့်သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော နဂ္ဂပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ တပဿိ၊ မည်၏။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာဘူတော၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်ဖြစ်သည်။
ဟုတု၊ ဤ။ တပံ၊ ပူပန်ခြင်းကို (ဝါ) ပူပန်သောအကျင့်ကို။ နိဿိတော၊ မှီသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တပေါ၊ ကိုယ်၏ပူပန်ခြင်းသည်လည်း။ တံ နိဿိတော၊ ထိုပူပန်
ခြင်းကိုမှီသည် (ဝါ) ထိုပူပန်သောအကျင့်ကိုမှီသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ “တပနိဿိတက”န္တိ၊ တပနိဿိတကံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

မုတ္တာစာရာဒီတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ပရတော၊ နောက်မှ။ ပါဠိယံ၊
ပါဠိတော်၌။ အာဂဘာ၊ လာကုန်သော။ ဟတ္ထာပလေခနာဒယော၊ ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်ကို လက်ဖြင့်သုတ်သင်ခြင်းစသည်တို့ကို (ဝါ) ကျင်ကြီးကျင်ငယ်
ကို လက်ဖြင့်ခံ၍ လျှာဖြင့်လျက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း
ယူအပ်ကုန်၏။ လူခံ ဖရသံ၊ ကြမ်းကြုတ်စွာ။ သာဓုသမ္ပတာစာရာဝိရဟတော၊
သူတော်ကောင်းတို့သည် (ကောင်း၏ဟု) သမုတ်အပ်သော အကျင့်မှကင်း
သည်။ ဟုတု၊ ဤ။ အပသာဒနီယံ၊ ကြည်ညိုဖွယ်ကို မဆောင်တတ်သည်။
ဟုတု၊ ဤ။ အာဇီဝတိ ဝုတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ လူခါ-

ဇီဝိ၊ မည့်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းသည်။ အဋ္ဌကထာ မုတ္တက-
 နယော၊ အဋ္ဌကထာမှ လွတ်သောနည်းတည်း။ ဥပ္ပဏ္ဍေတိတိ၊ ကား။ ဥပဟ-
 သနဝသေန၊ ပြောင်လှောင် ရယ်မောခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိတာသတိ၊
 ပြက်ရယ်ဆို၏ (ဝါ) သရော်၏။ ဥပဝဒတိတိ၊ ကား။ အဝညာပုဗ္ဗကံ၊ အယုတ်
 အားဖြင့် သိအပ်သည် ရှေးရှိသော စကားကို။ အပဝဒတိ၊ ဆို၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ “ဟိဋ္ဌေတိ ဝမ္ဘေတိ”တိ၊ ဟိဋ္ဌေတိ ဝမ္ဘေတိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပဒ္ဓိသမ္ဘိဒါ”တိအာဒိသု-
 ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟေတုပရိယာယော၊ ဟေတုသဒ္ဓါ၏
 ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကာရဏဿ အနု-
 ကာရဏ’န္တိ၊ အနုကာရဏံ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ တထာ တေန ပကာရေန၊ ထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တ-
 သဒ္ဓတ္ထောယေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ ဟေတုဟူသော အနက်ကိုသာ
 လျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏ (တည့်) (၎င်းကြိယာထည့်မှ အဓိပ္ပာယ်
 ဖြောင့်မည်)။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ကာရဏသဒ္ဓဿ၊ ၏။
 ဟေတုဘာဝတော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) ဟေတု၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဒ္ဓပယောဂေါ၊ သဒ္ဓါကို ယှဉ်ခြင်းကို။ အတ္ထ-
 ဝသာ၊ အနက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပယုတ္တော၊ ယှဉ်အပ်၏ (အနက်ရှိမှ သဒ္ဓါ
 ကို ယှဉ်အပ်၏ဟူလို)။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သောယေဝ သဒ္ဓတ္ထော၊ ထိုသဒ္ဓါ၏
 အနက်ကိုသာလျှင်။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်
 ရှိသော်။ အနုကာရဏံ တဒနုရူပံ တဿဒိသံ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် တူသော
 အကြောင်းကို။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တတော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းမှ။
 ပစ္ဆာ ဝါ၊ နောက်၌မူလည်း။ ဝုတ္တကာရဏဘာဝတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပရေဟိတိ၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင်
 တစ်ပါးကုန်သော သူတို့၏။ ဣဒံ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ တုမေဟိ၊ သင်တို့
 သည် (ပါ) သင်အသျှင် ဂေါတမတို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေဟိ ပရေဟိ၊
 ထိုတစ်ပါးကုန်သော သူတို့သည်။ ဝုတ္တကာရဏေနာတိ၊ ကား။ (နှာ-၃၄၇)
 တေဟိ၊ ထိုတစ်ပါးကုန်သော သူတို့သည်။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။
 တထာ၊ အတူ။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ စေ န ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ မဆိုသည်ဖြစ်အံ့။
 ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့မဆိုသည်ရှိသော်။ တေဟိ၊ ထိုတစ်ပါးကုန်သော သူတို့သည်။
 ဝုတ္တကာရဏေန၊ ဆိုအပ်သောအကြောင်းဖြင့်။ သကာရဏော၊ အကြောင်း

သုတ္တံ

အဓိကကဿပဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၂၈၃

ရှိသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ တုမှာကံ၊ သင်အသျှင်ဂေါတမတို့၏။ ဝါဒေါ ဝါ၊ ဆိုခြင်းသည် လည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုအသျှင် ဂေါတမတို့ ဆိုပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ တဿ ကာရဏဿ၊ ထိုအကြောင်းအား။ အနုဝါဒေါ ဝါ၊ လျော်သောအကြောင်းကို ဆိုခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှသော်လည်း။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှင်တို့သည်။ ဂရဟိတဗ္ဗံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ ကာရဏံ ဌာနံ၊ အကြောင်းသို့။ နာဂစ္ဆေယျ၊ မရောက်ရာသလော။ ဧဝံ၊ သို့။ နာဂစ္ဆတိ ကံ၊ မရောက်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိတိအာဒိနာ၊ ဟောတိ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တဒေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၃၈၂။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယံ ဝိဘဇ္ဇဝါဒံ၊ အကြင်ဝိဘဇ္ဇဝါဒကို။ သန္နာယ၊ ရှိ။ တဂဝတာ၊ သည်။ “နမေတေ ဝုတ္တဝါဒိနော”တိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခေပေန၊ ဖြင့်။ ဝတော၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ တံ၊ ထိုဝိဘဇ္ဇဝါဒကို။ ဝိဘဇ္ဇိတော၊ ခွဲခြားဝေဖန်ပြီး၍။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ “ဣဓာဟံ ကဿပ”တိအာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ ဝစနံ၊ “ထို ဣဓာဟံ ကဿပ” အစရှိသော စကားကို။ ဝိဘာဂေန၊ ခွဲခြားဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ “ဣဓေ ကစ္စော”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဂဝါ၊ သည်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိသော။ အနုပသမသံဝတ္တနိကံ၊ ကိလေသာ၏ ငြိမ်းခြင်းကို မဖြစ်စေတတ်သော။ ကာယကိလမထံ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်းကို (ဝါ) ကိုယ်၏ပင်ပန်းကြောင်း ဖြစ်သောအကျင့်ကို။ “အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနပ္ပသံဟိတော”တိအာဒိနာ၊ သံဟိတော ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဂရဟတိ၊ ကဲ့ရဲ့တော်မူ၏။ (အနက်ကား) ဒုက္ခော၊ ဆင်းရဲသော (ဝါ) ကိုယ်၏ပင်ပန်းဆင်းရဲခြင်းကို ဆောင်တတ်သော။ အနရိယော၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာမဟုတ်သော (ဝါ) အရိယာမဟုတ်ကုန်သော ဟိတ္ထိတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ အနတ္ထသံဟိတော၊ အကျိုးစီးပွားနှင့် မစပ်ယှဉ်သော။ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်သော။ ယော စာယံ ယော စ အယံ အန္တော၊ ဤအယုတ်တရားအစုံသည် (ဤသို့ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနသုတ် သာကေပါဠိကို ပါဌသေသနှင့် ယောဇနာ)။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုပြီးအံ့။ သာဣကံ၊ အကျိုးရှိသော။ ဥပသမသံဝတ္တနိကံ၊ ကိလေသာ၏ ငြိမ်းခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကာယကိလမထံ၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကို။ “အာရညိကော ဟောကိ၊ ပံသုကူလိကော ဟေတိတိ”

၂၈၄

သီလက္ခဏာသင်္ခယ

ဂြဟဟာသီဟနာဒ

အာဒိနာ၊ ဟောတိ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝဏ္ဏေတိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။
 အပ္ပပုညတာယာတိ၊ ကား။ အပ္ပညတာယ၊ ဘုန်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 (ဝါ) ရှေးဦးပြုဖူးသော ကောင်းမှုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စ၊ ဆက်၍ဆို
 ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပပုညတာယ-ဟူသော ပုဒ်၌။ အပ္ပသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒုတ္တိ-
 ဆဒနဿ ပရိယာယံ အပ္ပဟရိတေ ဌိတေန အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗန္တိ အာဒိသု ဝိယ၊
 အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ-ဤသို့ အစရှိသော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့။ အဘာဝတ္ထော၊ အဘာဝ
 အနက်ရှိ၏ (အပ္ပဟရိတေ၌ အပ္ပသဒ္ဓါကိုယူ၊ ပါတိမောက်ပါဌ်တည်း)။ မိစ္ဆာ-
 ဒိဋ္ဌိဘာဝတော၊ မှားသောအယူရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မဇလံ၊ ကံ၏
 အကျိုးကို။ ပဋိက္ခိပန္နေန၊ တားမြစ်သဖြင့် (ဝါ) ၍။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော
 အလှူ၏ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ၊ ကို။
 ပုရက္ခတ္တာ၊ ရွှေသွားပြု၍။ ဇီဝိတဝုတ္တိဟေတု၊ အသက်မွေးခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကြောင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြား ထိုသို့သောအပြား
 အားဖြင့်။ ဒုစ္စရိတပူရဏံ၊ ဒုစ္စရိတ်ကို ဖြည့်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “တိဏိ
 ဒုစ္စရိတာနိ ပူရေတွာ”တိ၊ ပူရေတွာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘိယျောသော မတ္တာယာတိ၊ ကား။ မတ္တတော၊ အဘိုင်းအရှည်ထက်၊
 အတိရေကံ၊ လွန်စွာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘိယျောသောတိ ဣဒံ၊ ဘိယျောသော-
 ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဘိယျောသဒ္ဓေန၊ ဘိယျောသဒ္ဓါနှင့်။ သမာနတ္ထံ၊ တူသော
 အနက်ရှိသော။ နေပါတိ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ အနေသနဝသေနာတိ၊ ကား။ ကော-
 ဟညေ၊ အံ့ဖွယ်သရဲကို ဖြစ်စေခြင်း၌ (ဝါ) ကုဟနာတ္ထ၌။ ဌတ္တာ၊ တည်ပြီး
 ၍။ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းစေ
 ခြင်းငှာ အလိုရှိသဖြင့်။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား (ဝါ) အကြင်
 သို့သော အခြင်းအရာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တပံ၊ အကျင့်ကို
 (ဝါ) ပူပန်သောအကျင့်ကို ကဘ္ဘာ၊ ၍။ အနေသိတဗ္ဗံ၊ မရှာမှီးအပ်သည်ကို။
 သေနာဝသေန၊ ရှာမှီးသည် အစွမ်းဖြင့်။ မိစ္ဆာဒီဝေန၊ မှားသော အသက်
 မွေးခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယထာဝုတ္တနယေန၊
 အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဇီဝိတဝုတ္တိဟေတု၊ အသက်မွေး
 ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ဒုစ္စရိတာနိ၊ ကာယ
 ဒုစ္စရိတ်၊ ဝိဝိဿရိတ်၊ မနောဒုစ္စရိတ်တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စုံပြီး၍။ ဣမေ

ဒွေတိ၊ ကား။ အပ္ပပုညောတိ စ၊ အပ္ပပုညော-ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ပုည-
ဝါတိ စ၊ ပုညာ-ဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဝုတ္တေ၊ အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်ကုန်
သော။ ဒုစရိတကာရိနော၊ ဒုစရိတ်ကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော။ ခွေ၊ နှစ်ယောက်
ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။

ဒုတိယနယေ၊ ဌိ။ ဣမေ ဒွေတိ၊ ကား။ အပ္ပပုညောတိ စ၊ ဟူ၍လည်း
ကောင်း။ ပုညဝါတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုတ္တေ၊ သော။ သုစရိတကာ-
ရိနော၊ သုစရိတ်ကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေ၊ တို့ကို။

ပဌမဒုတိယနယေသု၊ တိဉ္စိ။ ဝုတ္တနံယေနဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ တတိယ စတုတ္ထ-
နယေသုပိ၊ တိဉ္စိလည်း။ ယထာဏ္ဏမံ၊ တိုင်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ ဧတေသု နယေသု၊ ဤလေးပါးကုန်သော နည်းတို့တွင်။
ပဌမတတိယနယေသု၊ ပဌမနည်း၊ တတိယနည်းတို့၌။ အဟေတုကာကံရိယ-
ဝါဒိနော၊ အဟေဟုကဝါဒီ၊ အကံရိယဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ပန၊ ပါး။ ဒုတိယ စတုတ္ထနယေသု၊ တိဉ္စိ။ ကမ္မကံရိယဝါဒိနော၊ ကမ္မဝါဒီ၊
ကံရိယဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

☞ (၂၄-၃၄၈) အပ္ပဒုက္ခဝိဟာရီတိ၊ ကား။ အပ္ပကံ၊ အနည်းငယ်။ ဒုက္ခေန၊
ဆင်းရဲခြင်းဖြင့်။ ဝိဟာရီ၊ နေလေ့ရှိသည်။ ဗာဟိရကာစာရယုတ္တောတိ၊ ကား။
သာသနာစာရတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၏ အကျင့်မှ။ ဗာဟိရ-
ကေန၊ ပြင်ပဖြစ်သော (ဝါ) အပ၌ဖြစ်သော။ တိတ္ထိယာစာရေန၊ တိတ္ထိတို့၏
အကျင့်နှင့်။ ယုတ္တောံ၊ ယှဉ်သော။ အတ္တာနံ၊ သုခေတွာတိ၊ ကား။ အဓမ္မိ-
ကေန၊ တရားနှင့် မယှဉ်သော (ဝါ) မတရားသဖြင့် ဖြစ်သော။ အနေသ-
နာယ၊ မရွာမိုးအပ်သော ရွာမိုးခြင်းဖြင့် (ဝါ) မသင့်သော ရွာမိုးခြင်းဖြင့်။
လဒ္ဓပစ္စယနိမိတ္တေန၊ ရအပ်သော ပစ္စည်းဟူသော အကြောင်းရှိသော။
သုခေန၊ ချမ်းသာဖြင့်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ သုခေတွာ၊ ချမ်းသာစေပြီး၍။
သုခံ၊ ချမ်းသာသည်ကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ သုခေ ဌပေတွာတိ၊ ဟူ၍။
အဓနံ၊ ယခုအခါ၌၊ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

“န ဒါနိ မယာ သဒိသောံ အတ္ထိ”တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိသခါ-
တာနံ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ တိဿန္တံ၊ သုံးပါးကုန်သော။
မညနာနံ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ခြင်းတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုစရိတပူရဏံ၊
ဒုစရိတ်ကို ဖြည့်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ လာဘသက္ကာရံ ဝါ၊ လာဘပူဇော်သကာ
ကိုမူလည်း။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက် (ဝါ) ၍။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ဒုစရိ-

၂၈၆

သီလက္ခန္ဓာဒီကာသင်္ခနိယယံ

[ဂ-မဟာသီဟနာဒ

တာနိ၊ တို့ကို။ ပူရေတာ၊ ပြည့်စေပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာ-
 တဗ္ဗော၊ ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေနာတိ၊ ကား။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။
 ဒေါသော၊ အပြန်သည်။ နတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ ခေ၊ သို့။ ပဝတ္ထမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝသေန၊
 ဖြစ်သောမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဗ္ဗာဒီကာဟာတိ၊ ကား။ ဗာဟိရပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
 သာသနာတော်မှ အပြန်သော ပရိဗ္ဗိဇရဟန်းမအဖြစ်သို့။ ဥပဂတာယ၊ ကပ်
 ရောက်သော။ တာပသဒါရိကာယ၊ ၆။ ရသေ့မသယ်၏ လည်းကောင်း။ ဆန္ဒ-
 ပရိဗ္ဗာဒီကာယ၊ ၈။ အဝတ်ဝတ်သော ပရိဗ္ဗိဇမ၏ လည်းကောင်း။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အပရောတိ ဧတ္ထာပိ၊ အပရော-ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ တာပသော ဝါ၊
 ရသေ့သည်လည်းကောင်း။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော ဝါ၊ အဝတ်ဆည်းသော
 ပရိဗ္ဗိဇသည်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိကာရော၊ လိုက်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဒဟရာယာတိ၊ ကား။ တရုဏာ သ၊ ငယ်သော (ဝါ) နုပျိုတင့်တယ်၊ အရွယ်
 အားဖြင့်ငယ်သော။ မုဒုကာယာတိ၊ ကား။ သုခမာလာယ၊ အတွေ့အားဖြင့်
 နူးညံ့သိမ်မွေ့သော။ လောမသာယာတိ၊ ကား။ တနုတမ္ပလောမတာယ၊ ပါး
 သော၊ နီသောအမွေးရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပလောမဝတိယာ၊ နည်းသော
 အမွေးရှိသော (ဒဟရာယ စသောသုံးပုဒ်သည် ပရိဗ္ဗာဒီကာယ-ဟူသောပုဒ်၏
 ဝိသေသနချည်းဟုမှတ်)။ ဧတိဿ၊ ထိုရသေ့ပရိဗ္ဗိဇမအား။ လောမံ၊ အမွေး
 သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုရသေ့ပရိဗ္ဗိဇမသည်။
 လောမသာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ လိင်္ဂတ္ထယေပိ၊ လိင်္ဂသုံးပါးတို့၏အပေါင်း
 ၌လည်း။ သပစ္စယေန၊ သပစ္စည်းဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိံ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊
 သဒ္ဓါမြင်သိ ပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ကာမေသုတိ၊ ကား။
 ဝတ္ထုကာမေသု၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ပါတဗ္ဗတန္တိ၊ ကား။ ပရိဘုဉ္ဇတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်
 ခြင်းသို့။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤပါတဗ္ဗတံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပါသဒ္ဓေါ၊
 ပါ-သဒ္ဓါသည်(ဝါ) ပါ-ခတ်သော်။ ပရိဘောဂတ္ထော၊ သုံးဆောင်ခံစားခြင်းအနက်
 ရှိ၏။ တဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ ၈။ တဗ္ဗသဒ္ဓါသည်လည်း (ဝါ) တဗ္ဗပစ္စည်းသည်လည်း။
 ဘာဝသာနော၊ ဘာဝသာနောည်း။ တာသဒ္ဓေါ ပန၊ တာ-သဒ္ဓါသည်ကား
 (ဝါ) တာ-ပစ္စည်းသည်ကား။ သကတ္ထော၊ သကတ်အနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။
 ဒေဝတာတိ ယထာ၊ ဒေဝတာ-ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပါတဗ္ဗ-
 တန္တိ၊ ကား။ ပရိဘုဉ္ဇနကံ၊ ခံစားသုံးဆောင်တတ်သောသူ၏အဖြစ်သို့။
 ၈။ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနောက်ဝိကပ်၌။ တဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကတ္ထု-
 သာနော၊ ကတ္ထုသာနောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့
 နည်းဟူမကား။ ဥပရိပဏ္ဏာသကေ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသကပါဠိတော်၌။ ပဉ္စတ္ထယ-
 သုတ္တေ၊ ပဉ္စတ္ထယသုတ်၌။

မှတ်ချက်။ ။ပစ္စတ္တယသုတ္တေ-ဟုပါဌ်ရှိ၏။ ကျောက်စာမူ၊ ပါဠိတော်တို့၌ ပဉ္စာယတနသုတ္တံ၊ ဒုတိယံ-ဟုပါဌ်ရှိ၏။ သဗ္ဗေ၊ တေ ဣမာနေဝ ပဉ္စာယတနာနိ အဘိဝဇ္ဇန္တိ-ဟူသော ၎င်းပါဠိတော်။ ဣမာနေဝ ပဉ္စာယတနာနိတိ ဣမာနေဝ ပဉ္စကာရဏာနိ-ဟူသော ၎င်း အဋ္ဌကထာတို့ကိုထောက်လျှင် ပဉ္စာယတနသုတ္တေ-ဟု ပါဠိရှိသင့် ၏။ ဋီကာဆရာသည် ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ ဟုတွာ တီဏိ ဟောန္တိ။ တီဏိ ဟုတွာ ပဉ္စ ဟောန္တိ အသမုဒ္ဒေ သော ပစ္စတ္တယဿ-ဟူသော ၎င်းပါဠိတော်၌ ပစ္စတ္တယဿသဒ္ဓါကိုယူ၍ ပစ္စတ္တယသုတ္တေ-ဟု ရေးလေသလော-ဟု တွေးတောဆင်ခြင်ရန် ရှိ၏။ သို့သော်လည်း သင့်မည်ဟူ၍မလင်။ ပဉ္စာယတနသုတ္တေ-ဟု ပါဠိရှိခြင်းသာသင့်မြတ်၏ဟုထင်ပေသည်။

“ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာ-
တဗ္ဗသင်္ခါရမက္ခေန တေဿ အာယတနဿ ဥပသမ္ပဒံ ပညပေန္တိ”တိ၊ ပညပေန္တိ-
ဟူ၍။ ဝုတ္တပါဌေ၊ ဟောတော်မူအပ်သောပါဠိ၌။ ဝိညာတဗ္ဗန္တိ ယထာ၊ ဝိညာ-
တဗ္ဗံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း (ဤသို့ပါဠိသေသနှင့် ယောဇနာ)။ (ပါဠိတော်
အနက်ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေ ဟိ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ၊ အလုံးစုံကုန်သော
သဏော ဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ၊ တို့သည်
လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗသင်္ခါရမက္ခေန၊ မြင်အပ်သောရူပါရုံကို
သိကာမျှ၊ ကြားအပ်သောသဒ္ဓါရုံကိုသိကာမျှ၊ တွေ့အပ်သောဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုသိကာမျှ၊ ရုန့်ရင်းသောသင်္ခါရဖြစ်ကာမျှဖြင့် (သဒ္ဓတ္ထ) (ဝါ)
ပဉ္စဒွါရ၌ဖြစ်သော သညာဖြစ်ကာမျှ၊ ရုန့်ရင်းသောသင်္ခါရ ဖြစ်ကာမျှဖြင့်
(အဓိပ္ပါယ်တူ)။ တေဿ အာယတနဿ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတန၏။
ဥပသမ္ပဒံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို (ဝါ) ရခြင်းကို။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏ (ဝါ)
အပြားအားဖြင့် သိစေကုန်၏။

[ဤပါဠိတော်အနက်ကား ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗသင်္ခါရမက္ခေနာတိ
ဒိဋ္ဌ ဝိညာတဗ္ဗမက္ခေန သုတဝိညာတဗ္ဗမက္ခေန မုတဝိညာတဗ္ဗမက္ခေန။
တ္ထေ ဝိဇာနာတိတိ ဝိညာတဗ္ဗံ။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗမက္ခေန ပဉ္စ-
ဒွါရိကသညာပဝတ္တိမက္ခေနာတိ အယံ ဟိ တ္ထေ ဒု-တ္ထော။ သင်္ခါရ-
မက္ခေနာတိ သြဋ္ဌာရိကသင်္ခါရပဝတ္တိမက္ခေနာတိ အတ္ထော။ တေဿာ-
ယတနဿာတိ တေဿ နေဝသညာနာသညာယတနဿ။ ဥပသမ္ပဒန္တိ

၂၈၈

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ခယ

[ဂ-မဟာသီဟနာဒ

ပဋိလာတံ-ဟူသော ၎င်းဥပရိပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာနှင့်အညီပင်တည်း။
ဝိညာတဗ္ဗံ-ဟူသောပုဒ်၌ တဗ္ဗပစ္စည်းသည် ကတ္တားအနက်၌ဖြစ်သကဲ့သို့
ပါတဗ္ဗကံ-ဟူသောပုဒ်၌ တဗ္ဗပစ္စည်းသည်လည်း ကတ္တားအနက်၌ဖြစ်၏
ဟူလို။]

တထာ ဟိ တတော ဧဝံ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ တဒဋ္ဌကထာယံ၊ ထိုဥပရိ-
ပဏ္ဏာသပဉ္စတ္ထယသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ “ဝိဇောနာတိတိ ဝိညာတဗ္ဗံ ။ပ။
အတ္ထော”တိ၊ အတ္ထော-ဟူသောစကားကို၊ သင်္ဂဟကားရေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
(အနက်ကား) ဝိဇောနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊
မည်၏။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတမတ္တေန၊ မြင်အပ်သောရူပါရုံကိုသိကာမျှ၊ ကြားအပ်
သော သဒ္ဓါရုံကိုသိကာမျှ၊ တွေ့အပ်သောဂန္ဓာရုံ ရသာရုံ ဖောဋ္ဌဗျာရုံကိုသိကာမျှ
ဖြင့်(ဤအဋ္ဌကထာ၌ ဝိညာတဗ္ဗမတ္တေန-ဟူရုံ၏)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရုံကသညာ-
ပဝတ္တိမတ္တေန၊ ပဉ္စဒ္ဓါရုံ၌ဖြစ်သောသညာဖြစ်ကားမျှဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊
ဤဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗမတ္တေန-ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော
အနက်တည်း။ တန္တု ကာယဉ္စ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ၏ ဋီကာ၌လည်း။ ယထာ နိယျ န္တိတိ
နိယျာနိကာတိ။ပ။ဝိညာတဗ္ဗန္တိ၊ ဝိညာတဗ္ဗံ ဟူသောစကားကို။ ဋီကာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) နိယျန္တိ၊ ထွက်မြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယျာနိကာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယျာနိကာသဒ္ဓေါ၊ သည်။
ကတ္တုသာမဓနော၊ သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဣဓ၊
ဤဝိညာတဗ္ဗံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝိညာတဗ္ဗသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကတ္တုသာမဓနော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဝိဇောနာတိတိ ဝိညာတဗ္ဗံ”န္တိ၊ ဝိညာ
တဗ္ဗံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟာသဒ္ဓေါ
ပန၊ တာသဒ္ဓါသည်ကား။ ဘာဝေ၊ ဘောအနက်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ အသာဒိယ-
မာနပက္ခေ၊ သာယာအပ်သောအဖို့၌။ ဌိတော၊ သော။ ကိလေသကာမောပိ၊
ကိလေသာ ကာမသည်လည်း။ ဝတ္ထုကာမပရိယာပနောယေဝ၊ ဝတ္ထုကာမ၌
အကျုံးဝင်သည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဝတ္ထုကာမ၌ အကျုံးဝင်သော
ကြောင့်။ တေသု၊ ထိုကိလေသာကာမ၊ ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ယထာရစိ၊ အလို
အားလျော်စွာ၊ ပရိဘူဉ္ဇန္တော၊ သုံးဆောင် ခံစားသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။

ဣဒန္တိ၊ ကား။ နယာတုက္ကဝသေန၊ နယာတုက္က၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) နည်း
လေးပါးအပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ အတ္ထပ္ပဘေဒဝိဘဇနံ၊
အနက်အထူးအပြားအားဖြင့် ဝေဖန်ခြင်းသည်။ တိတ္ထိယဝသေန၊ တိတ္ထိတို့၏

အစွမ်းဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ တထာ၊ ထိုသို့
 သော အပြားအားဖြင့်။ ဝိဘတ္တတ္တာ၊ ဝေဖန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ပန၊ ထိုသို့မင် ဆိုအပ်သော်လည်း။ တထာယေဝ၊ ထိုသို့သော အပြားအား
 ဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိယမ္ပိ၊ ဤလည်း။ ဝိဘတ္တံ၊ ဝေဖန်တော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သာသနေပီတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ သာသနေပီ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား
 သာသနာတော်၌လည်း။

(နာ-၃၄၉) ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ လဗ္ဘတံ၊ ရအပ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊
 ဤသို့သော အမေးကြောင့်။ ဧကစ္စော ဟိဝံ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ န လဘတိ မရ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေသနံ၊
 မသင့်သောရှာမှီးခြင်းကို။ ကတော၊ ဤ။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။
 အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အရဟတ္တံ ဝါ၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်ကို
 မူလည်း။ မေ၊ ငါအား။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာရတံ၊ တိုက်ရိုက်။ ပဋိ-
 ဇာနိတော၊ ဝန်ခံပြီး၍ (ဝါ) သိစေပြီး၍။ သာမန္တဗ္ဗုဒ္ဓပစ္စယပဋိသေဝန ဣရိယာ
 ပထသန္တိသိတသင်္ခါတာနိ၊ ပစ္စည်းလေးပါးကိုရခြင်း၏အနီး၌ဆိုခြင်း၊ ခေါင်းပါး
 သော ပစ္စည်းလေးပါးကို မှီဝဲခြင်း၊ ပြုပြင်သော ဣရိယာပုတ်ကို မှီခြင်းဟု
 ဆိုအပ်ကုန်သော။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ကုဟနဝတ္ထုနိဝါ၊ ကုဟနဝတ္ထု
 တို့ကိုမူလည်း (ဝါ) ချီးမွမ်းအံ့သြခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကိုမူလည်း။ ပဋိ-
 သေဝိတော၊ မှီဝဲပြီး၍။

တာဒိသော ဝါတိ၊ ကား။ ဓုတင်္ဂသမာဒါနဝသေန၊ ဓုတင်္ဂကို ဆောက်တည်
 ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်မူလည်း။ လူခါဇီဝိ ဝေ၊ ခေါင်းပါးသော အသက်မွေးခြင်း
 ရှိသည်သာလျှင်။ အနေသနဝသေနာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။
 နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အရဟတ္တပဋိဇာန
 နေန၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်ကို ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ဣတိ အာဒိပိ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ကို
 လည်း။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ၏။

ဒုဂ္ဂတိသု၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံတို့၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်သော သတ္တဝါ
 အား။ ဒုလ္လဘသုခေါ၊ ရခဲ့သော ချမ်းသာရှိသည် (ဝါ) ချမ်းသာကိုရခဲ့သည်။
 တဝိဿာမိ၊ ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ အသက္ကော-
 န္ဓောတိ ဧတ္ထံ၊ အန္တသဒ္ဓေါသည်။ ဘာဝလက္ခဏေ၊ ဘာဝလက္ခဏအနက်၌
 (ဝါ) ကြိယာတစ်ပါးဖြင့် ကြိယာတစ်ပါးကို မှတ်ရာ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ အသက္ကာ-
 ကမာနေ၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၃၈၃။ အသုကဋ္ဌာနတောတိ၊ ကား။ အသုကဘဝတော၊ ဤမည်သော
ဘဝမှ။ အာဂတာတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ
ပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ အာဂတာ၊ လာကုန်၏။ ဣဒါနိ ဂန္ထဗုဋ္ဌာနဉ္စာတိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိ-
ဝသေနဝ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။
ဂမိတဗ္ဗဘဝဉ္စ၊ သွားအပ်သော ဘဝကိုလည်း။ တတောတိ၊ ကား။ အတိတ
ဘဝတော၊ လွန်လေပြီးသောဘဝမှ။ ပုန ဥပပတ္တိန္တိ၊ ကား။ အာယတိံ၊ နောင်
အခါ၌။ အနန္တရဘဝေ၊ အခြားမရှိသောဘဝ၌။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိ-
သန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းကို။ တတော၊ ထိုဘဝမှ။ အနန္တရဘဝေပိ၊ အခြား
မရှိသောဘဝ၌လည်း။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား (ထည့်)။ ပုန ဥပပတ္တိန္တိ၊ ကား။
ပုနပုနံ၊ အဖန်တစ်လဲလဲ။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ကေန ကာရဏေန ဂရဟိဿာ
မိတိ ဧတ္ထံ၊ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ အဇာနန္တော၊ မသိသောသူသည်။ ဣစ္ဆာ
ဒေါသဝသေန၊ အလိုရမ္မက်ဒေါသ၏အစွမ်းဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသောသူကို (ဝါ)
အလုံးစုံသော အယူဝါဒကို။ ဂရဟေယျ၊ ကဲ့ရဲ့ရာ၏။ တထာ တေန အာကာ
ရေန၊ ဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ နဂရဟေယျ၊ မကဲ့ရဲ့ရာ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ အဟံ၊
ငါသည်။ ယထာဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်စွာ။ ဇာနန္တော၊ သိသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗပိ၊ အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်သော။ ဧတံ ဝါဒံ၊ ထိုအယူဝါဒကို။ ဂရဟေယျ၊ ရာ၏။ တေန ကာရ-
ဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ဂရဟိဿာ၊ ကဲ့ရဲ့အံ့။ သဗ္ဗဿပိ၊ အလုံးစုံ
လည်းဖြစ်သော။ တေဿ တပဿ၊ ထိုအကျင့်အား။ ဂရဟာယ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း၏။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ဣမံ အဓိပ္ပါယ်၊ ကို။
ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ဂရဟိတဗ္ဗမေဝါ”တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
အာဟ၊ ၏။ ဘဏ္ဍိကန္တိ၊ ကား။ ပုဋ္ဌဘဏ္ဍိကံ၊ အထုပ်ကို။ ဥပမာပက္ခေ၊ ဥပမာ
အဖို့၌။ ပရိသုဒ္ဓတာယ၊ ဖွပ်၍စင်ကြယ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓောတဉ္စ
ဖွပ်လျော်ပြီးသော အဝတ်ပုဆိုးကိုလည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်း
အရာအားဖြင့်။ အဓောတဉ္စ၊ မဖွပ်မလျော်အပ်သေးသောပုဆိုးကိုလည်းကောင်း။
ပန၊ ပါး။ ဥပမေယျပက္ခေ၊ ဥပမေယျအဖို့၌။ ပသံသိတဗ္ဗဂုဏတာယ၊ ချီးမွမ်း
အပ်သော ဂုဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓောတံ ပရိသုဒ္ဓန္တံ၊ စင်ကြယ်ပြီး
သည်ကို လည်းကောင်း။ တထာ၊ ဖြင့်။ အဓောတဉ္စ၊ မစင်ကြယ်သေးသည်ကို
လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်တည်း။ တမတ္ထန္တိ၊ ကား။
ဂရဟိတဗ္ဗဿ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သောသူအား (ဝါ) ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောသူအား။ ဂရဟ-
ဏဉ္စေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပသံသိတဗ္ဗဿ၊ ချီးမွမ်းအပ်သောသူအား
(ဝါ) ချီးမွမ်းထိုက်သောသူအား။ ပသံသနဉ္စ၊ ချီးမွမ်းခြင်းကိုလည်းကောင်း။

၃၀၄။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကဿ။ မျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်၊ အတ္တဘောဉ္စ ဖြစ်သော။
 အတ္တဿ စ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ သမ္မရာယိကဿ၊ တမလွန် လောက၌
 ဖြစ်သော။ အတ္တဿ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သာဓနဂဿန၊ ပြီးစေသည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ဂရုကတ္တာ၊ အလေးပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ န သာဓုတိ၊ မကောင်း
 ဟူ၍။ န ဝဒတိ၊ မဆို။ ပဉ္စဝိဓ ဝေရန္တိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိ၊ ပဉ္စဝိဓဝေရံ၊ ပါဏာတိ
 ပါတအစရှိသော ငါးပါးအပြားရှိသော ရန်ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုပါဏာတိ
 ပါတ အစရှိသော ငါးပါးအပြားရှိသောရန်ကို။ ပဉ္စဝိဿ၊ သော။ သီလဿ၊
 ၏။ ပဋိပက္ခဘာဝတော စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။
 သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝေရဟေတုတာယ စ၊ ရန်၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်
 လည်းကောင်း။ ဝေရန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တတော ဝေ စ၊ ထို့ကြောင့်သာ
 လျှင်လည်း။ တံ၊ ထိုပါဏာတိပါတ စသော ငါးပါးသောရန်ကို။ ကောစိ၊ အချို့
 သောသူသည်။ န သာဓုတိ၊ မကောင်းဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာဒိအတ္တာနံ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မိက
 အစရှိကုန်သော အကျိုးတို့ကို။ အသာဓနတော စ၊ မပြီးစေတတ်သောကြောင့်
 လည်းကောင်း။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သာဓုဘာဝဿ၊ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဒုသနတော စ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ နိရုန္တိတဗ္ဗန္တိ၊
 ကား။ ရူပဂ္ဂဟဏေ၊ ရူပါဠိကိုယူခြင်း၌။ နနိဝါရေတဗ္ဗိ၊ မမြစ်အပ်။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ စက္ခုပဋိလာဘော၊ စက္ခုကို ရခြင်းသည်။ ဒဿနီယ ဒဿနတ္ထော၊ ရှုမြင်
 အပ်သော ရူပါရုံကို မြင်ရခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်
 ကား။ တေသံ၊ ထိုတိတ္ထိပရိမိုဇ်တို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုတည်း။ (နာ-၃၅၀)
 သောတာဒိသုပိ၊ သောတ စသည်တို့၌လည်း။ အယမေဝ နယော၊ ဤနည်းကို
 သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုစသည်
 တို့ကို။ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ တဒဂ္ဂေန၊
 ထိုအဖို့ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော ဒွါရ်။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။
 န သာဓု၊ မကောင်း။ ဣတိ အဓိပ္ပာယော၊ ဤသို့သောအလိုသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ပုန ဥပ” အသံဝရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။

အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ“ယံ တေ ကေစ္စံ ဝဒန္တိ သာဓု-
 စသောပုဒ်၌။ အဋ္ဌကထာတော၊ အဋ္ဌကထာမှ။ အပရော၊ တစ်ပါးသော။
 နယော၊ နည်းတည်း။ ယံ တေ ကေစ္စံ ဝဒန္တိ သာဓုတိ၊ ကား။ တေ “ကေ

သမဏဗြာဟ္မဏာ”တိ၊ တေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ -ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်
 ကုန်သော။ တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ ယံ အတ္တကိလမထာနုယောဂါဒိ၊ အကြင်
 အတ္တကိလမထာနုယောဂ စသည်ကို (ဝါ) မိမိကိုယ်၏ ပင်ပန်းခြင်းကို အဖန်
 တလဲလဲ အားထုတ်ခြင်း စသည်ကို။ သာဓုတိ၊ ကောင်း၏ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်
 ၏။ တံ၊ ထိုအတ္တကိလမထာနုယောဂ စသည်ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ န
 သာဓုတိ၊ မကောင်းဟူ၍။ ဝဒါမ၊ ဆိုကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ယံ တေ၊ ပ။ န သာဓုတိ၊
 ကား။ ယံ အနဝဇ္ဇပစ္စယပရိဘောဂဉ္စ၊ အကြင်အပြစ်မရှိသော ပစ္စည်းလေးပါးကို
 သုံးဆောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ယံ သုနီဝတ္တသုပါရတာဒိသမ္မာပဋ္ဌိပတ္တိဉ္စ၊ အကြင်
 ကောင်းစွာဝတ်ဆင်ခြင်း၊ ကောင်းစွာ ရံခြင်း စသော ကောင်းသော အကျင့်ကို
 လည်းကောင်း။ န သာဓုတိ၊ မကောင်းဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုအပြစ်မရှိ
 သော ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်ခြင်း၊ ကောင်းစွာဝတ်ခြင်း၊ ကောင်းစွာ
 ရံခြင်း စသော ကောင်းသောအကျင့်ကို။ မယံ၊ ငါတုရားတို့သည်။ သာဓုတိ၊
 ကောင်း၏ဟူ၍။ ဝဒါမ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ မူ။
 အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။

ဣတိ၊ သို့။ ပရဝါဒမူလကံ၊ ပရဝါဒလျှင် မူလရှိသော။ ယံ စတုက္ကံ၊ အကြင်
 စတုက္ကကို။ အဂဝတာ၊ သည်။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ပုန၊ တစ်ဖန်။
 သကဝါဒမူလကံ၊ သကဝါဒလျှင် မူလရှိသော။ တဒေဝ စတုက္ကံ၊ ထို စတုက္က
 ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာ-
 ပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ ဝေန္တိအာဒိကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ယံ၊ အကြင်ဝါဒသည်။ ကိဉ္စ၊ အချို့သည်။ ဧကနစိ၊ အချို့နှင့်။ သမာနံ၊
 တူ၏။ တေနပိ၊ ထိုအချို့သော ဝါဒနှင့်လည်း။ တံ၊ ထိုအချို့သောဝါဒသည်။
 သမာနမေဝ၊ တူသည်သာလျှင်တည်း။ ယဉ္စ၊ အကြင်ဝါဒသည်လည်း။ ကိဉ္စ၊
 အချို့သည်။ ဧကနစိ၊ အချို့နှင့်။ အသမာနံ၊ မတူ။ တေနပိ၊ ထိုအချို့သော
 ဝါဒနှင့်လည်း။ တံ၊ ထိုအချို့သော ဝါဒသည်။ အသမာနမေဝ၊ မတူသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သမာနာသမာနတ”န္တိ၊ ဟူ၍။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသမာနာ-
 သမာနတံ-ဟူသောပုဒ်၌။ သမာနတန္တိ၊ ကား။ သမာနတာမတ္တံ၊ တူသည်၏
 အဖြစ်မျှတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနဝသောသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော
 အားဖြင့်။ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏။ ပဟာ-
 နဉ္စ၊ ပယ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း။ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ပြည့်စုံစေအပ်
 ကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့၏။ ဥပသမ္မာဒနဉ္စ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။

သုတ္တံ]

သမနယုညာပနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၆၃

သကဝါဒေ စ၊ သကဝါဒဋ္ဌိသာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ပရဝါဒေ၊ ပရဝါဒဋ္ဌိ။
န ဒိဿတိ၊ မထင်။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကျာဟံ ဥပသကံမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ”-
တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကဝါဒပရဝါဒါနုရူပံ၊ သကဝါဒ၊
ပရဝါဒ အားလျော်စွာ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပဉ္စသီလာဒိဝသေနော၊ ငါးပါးသော
သီလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝိဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အစေလကဿပဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သမနယုညာပနကထာဝဏ္ဏနာ

၃၅၈။ အန္တမိတိ၊ အန္တိ-ဟူသော သဒ္ဓါသည် (ဝါ) အန္တိ-ဟူသောဝိတ်တံ
သည်။ အာဏတ္တိယံ၊ စေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်းဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်
သော(ထည်)။ ပဉ္စမိအတ္တနောပဒံ၊ ပဉ္စမိအတ္တနောပုဒ် ဝိတတ်တည်း။

မှတ်ချက် ။ ။ တတ္ထ ဝိညသမနယုညန္တံ သမနဂါဟန္တံ သမနဘာသန္တံ သတ္တာရာ
ဝါ သတ္တာရံ သံဃေန ဝါ သံဃံ-ဟူသော ပါဠိတော်၌
သမနယုညန္တိန္တံ သမနယုညန္တိ-ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာဖွင့်ရာ၌
သမနယုညန္တိ-ဟူသော ပုဒ်၌ အန္တိသဒ္ဓါကို ဖွင့်သည်ဟုမှတ်။

လဒ္ဓိံ ပုစ္ဆန္တောတိ၊ ကား။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။
သံကိလေသဓမ္မော၊ သံကိလေသတရားတို့ကို။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းမဲ့၊ ပဟာယ၊
ပယ်၍။ ဝတ္ထတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော (ဝါ) ကျင့်သလော။ ဥဒါဟ၊ ထိုမှတစ်ပါး။
ပရော တစ်ပါးကုန်သော။ ဂဏာစရိယံ၊ ဂိုဏ်းဆရာတို့သည်။ သံကိလေသ-
ဓမ္မော တို့ကို။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝတ္ထတိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော
(ဝါ) ကျင့်သလော။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့မေးစိစစ်ရာ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ အတ္တနော၊
၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ဝဒေဟိ၊ ဆိုလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိညာတိ၊ ဝန်ခံ
အပ်သည်ကို။ သိဒ္ဓန္တံ၊ အယူအားဖြင့် ထင်ရှားသည်ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသော
သို့သည်။ ကာရဏံ ပုစ္ဆန္တောတိ၊ ကား။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်သာ
လျှင်။ သံကိလေသဓမ္မော တို့ကို။ အနဝသေသံ၊ မဲ့။ ပဟာယ၊ ၍။ ဝတ္ထတိ၊
ကျင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္ထော၊ သော်။ ကာရဏေနပိ၊ အကြောင်းအားဖြင့်လည်း။
ဧတမတ္ထံ၊ ထိုမေးသော အနက်ကို။ ဂါဟာယ၊ ယူ၍။ ဧတ္ထတိ၊ ကျင့်သနည်း။
ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတု၊ အကြောင်းကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးသောသို့သည်။ ဉာယံ
ပုစ္ဆန္တောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအယူဝါဒ၌။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သည်ကား။

ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝတော၊
 ဆိုပြီး၍။ ပဋိညာတေ၊ ဝန်ခံအပ်သော။ အတ္ထေ၊ အနက်ကို။ သာမိယမာနေ၊
 ပြီးစေအပ်သည်ရှိသော်။ အနွယတော၊ စ၊ အလျော်အားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဗျတိရေကတော၊ စ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့်- လည်းကောင်း။ ကာရဏံ၊
 အကြောင်းကို။ သမတ္ထေတု၊ ပြီးစေခြင်းငှာ။ သဒိသာသဒိသပွ ဘေဒ၊ တူသည်၏
 အဖြစ်၊ မတူသည်၏အဖြစ် အပြားရှိသော။ ဥပမောဒါဟရဏဒ္ဓယံ၊ ဥပမာ
 ဥဒါဟရဏ နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ပစ္စန္ဓော၊ မေးသော သူ သည်။
 အပိစ၊ တစ်နည်းသော်ကား။ ဟေတု ပမောဒါဟရဏဝသေန၊ ဟိတ်၊
 ဥပမာ၊ ဥဒါဟရဏ တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိလက္ခဏသမ္ပတ္တိယာ၊ သုံးပါးသော
 လက္ခဏာ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ယထာပဋိညာတေ၊ အကြင်အကြင် ဝန်ခံ
 အပ်ပြီးသော။ အတ္ထေ၊ အနက်ကို။ သာမိတေ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ သတိ၊ သော်။
 သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အနု ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ဘာသန္ဓေ၊ ဆိုသော
 သူသည်။ နိဂမေန္ဓာပိ၊ နိဂုံးအုပ်သည် ဖြစ်၍လည်း။ သမနုဘာသတိ နာမ၊
 ကောင်းစွာ နောက်၌ ဆိုသောသူ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဥပသံဟရိ-
 တော၊ ဆောင်ပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိသေသော၊ ပါဠိကြွင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။
 ကိံ တေတိအာဒိ၊ ကိံ တေ-ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ (နှာ-၃၅၁)
 ဥပသံဟရဏာကာရဒဿနံ၊ ဆောင်သော အခြင်းအရာကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော
 စကားတည်း။ ဒုတိယပဒေပီတိ၊ ကား။ သံသေန ဝါ သံသန္တိ ပဒေပိ၊ သံသ-
 ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ဝိစနိသေသဉ္စ၊ စကားကြွင်းကိုလည်းကောင်း။ ဥပ-
 သံဟရဏာကာရဉ္စ၊ ဆောင်သော အခြင်းအရာကိုလည်းကောင်း။ သန္တာယ၊ ၍။
 သေသဝ နယောတိ၊ နယော- ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။

တမတ္ထန္တိ၊ ကား။ ပဟာတဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ပယ်အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရား
 တို့၏။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသည်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်ပြီး၍။ ဝတ္တန-
 သင်္ခါတံ၊ ကျင့်သည်ဟု သိအပ်သော (ဝါ) ကျင့်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ တံ အတ္ထဉ္စ၊
 ထိုအနက်ကို လည်းကောင်း။ သမာဒါတဗ္ဗဓမ္မာနံ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်သော
 တရားတို့၏။ အနဝသေသံ၊ အကြွင်းအကျန် မရှိသည်ကို။ သမာဒါယ၊ ဆောက်
 တည်ပြီး၍။ ဝတ္တနသင်္ခါတံ၊ ကျင့်သည်ဟု သိအပ်သော (ဝါ) ကျင့်ခြင်းဟု
 ဆိုအပ်သော။ တံ အတ္ထဉ္စ၊ ထိုအနက်ကိုလည်းကောင်း။ ယောဇေတွာတိ၊ ကား
 အကုသလာဒိပဒေဟိ၊ အကုသလ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့နှင့်။ ယောဇေတွာ၊
 ယှဉ်၍။ အကောသလ္လသမ္ဘူတာဒိအတ္ထေန၊ မလိမ္မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်

သုတ္တံ]

သမနယုတ္တပနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၅

ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော အနက်ကြောင့်။ အကုသလာ စေဝ၊ အကုသိုလ်လည်း ဖြစ်ကုန်ထသော။ တတောယေဝ၊ ထိုအကောသလ္လသမ္ဘူတ စသော အနက် ကြောင့်သာလျှင်။ အကုသလာတိ စ၊ အကုသိုလ်ဟူ၍လည်း။ သင်္ခါတမ သိအပ်ကုန်ထသော။

မှတ်ချက်။ ။တတ္ထ အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာတိ အကုသလာ စေဝ အကုသလာတိ စ သင်္ခါတာ ဉာတ။ ကောဋ္ဌာသံ ဝါ ကတော ဌပိတာတိ အတ္ထောဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ၌ နိဿယဆရာ သည် တတ္ထ ပါဌေ၌။ အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာတိ၊ ကား။ အကုသလာ စေဝ၊ အကုသိုလ် တရားတို့သည် လည်းကောင်း။ အကုသလာတိ၊ ဟူ၍။ သင်္ခါတာ ဉာတ၊ သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကား။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အစုကို။ ကတော၊ ၍။ ဌပိတာ၊ ထားအပ် ကုန်သော။ ဣတိ အတ္ထော၊ တည်း။ ဤသို့ ဟောဇနာ၏။ ယေ ဣမေသံ ဘဝတံ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာ သာဝဇ္ဇာ သာဝဇ္ဇသင်္ခါတာ။ပ။ ဂဏှာဂဏှသင်္ခါတာ။ ကော ဣမေ ဓမ္မေ အနဝသေသံ ပဟာယ ဝတ္ထတိ-ဟူသော ပါဠိ တော်ကို ထောက်ပြီးလျှင် အကုသလာစသော ပုဒ်တို့သည် ယေ ဓမ္မာ-ဟူသော ပုဒ်၏ ဝိသေသနချည်းဖြစ်၍ အကုသလာ စသော ပုဒ်တို့ကို ဝိသေသနချည်းသာ ဟောဇနာ သင့်၏။ ဆင်ခြင်။

စ၊ ရွေးဝါကျ၌ အပြစ်တင်ငြား စောဒကစကားကို ပယ်ရှားဖြေချက် ဆက်၍ ပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ တေသ္မိ အကုသလသင်္ခါတာတိ ပဒေ၊ ဤအကုသလသင်္ခါတာ ဟူသော ပုဒ်၌။ သမာဓိနိဝိဇ္ဇော၊ သော။ သင်္ခါတမ ခွေ၊ သည်။ ဉာတတ္ထော စ၊ သိအပ်သော အနက်သည်လည်းကောင်း။ ကောဋ္ဌာသတ္ထော စ၊ အစုဟူသော အနက်သည်လည်းကောင်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဉာတ ကောဋ္ဌာသံ ဝါ ကတော ဌပိတာ”တိ၊ ဌပိတာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၍။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ တေသ္မိ ပဒေသု၊ ဤအကုသလာ အကုသလသင်္ခါတာ-ဟူသော နှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပုရိမေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ပဒေန၊ အကုသလာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ကေန္တာကုသလေ၊ စင်စစ်အကုသိုလ်တို့ကို။ ဝဒတိ၊ သိတော်မူ၏ (ဝါ) ဟောတော်မူ၏။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်၌ ဖြစ်သော။ ပဒေန၊

၂၉၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

[ဂ.မဟာသီဟနာဒ

အကုသလသင်္ခါတာ-ဟူသော ပုဒ်ဖြင့်။ တံသဟဂတေ စ၊ ထိုအကုသိုလ်နှင့်
 တကွဖြစ်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို လည်းကောင်း။ တပုဋ္ဌိပက္ခိယေ စ၊
 ထိုအကုသိုလ်အဖို့၌ဖြစ်ကုန်သော(ဝါ)ထိုကုသိုလ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော
 တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝဒတိ၊ ဤ (ဝါ) ဤ။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဝေ၊
 ဤသို့ဆိုသည်။ သတိ၊ သေချာ။ ကောဠာသကရဏေန၊ အစု၏ အကြောင်း
 အားဖြင့်။ ဌပနံ၊ ထားခြင်းသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊
 ဤ။ အကုသလပက္ခိကတာဝေန၊ အကုသိုလ်၏အဖို့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
 ဝဝတ္ထာပနံ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားခြင်းသည်။ ကောဠာသကရဏံ၊ အစုကို ပြုခြင်း
 မည်၏။ အဝဇ္ဇသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒေါသသဒ္ဓါ၏ အနက်ရှိ၏(ဝါ)အပြစ်
 ဟူသော အနက်ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဂါရယုပရိယာယတ္တာ စ၊ ဂါရယုသဒ္ဓါ၏
 ပရိယာယ်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အသဒ္ဓဿ၊ အ သဒ္ဓါ၏။ တဗ္ဘာဝ-
 ဝုတ္တိတော စ၊ တဗ္ဘာအနက်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒေါသတိ၊ သဒေါသ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ အရိယာ နာမ၊ အရိယာမည်ကုန်သည်။ နိဒ္ဒေါသ၊
 အပြစ်မရှိကုန်။ (တစ်နည်း) နိဒ္ဒေါသ၊ အပြစ်မရှိခြင်းတို့သည်။ အရိယာ နာမ၊
 မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဣမေ အကုသလာ၊ ဤအကုသိုလ်တို့သည်။
 ကထဉ္စိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ နိဒ္ဒေါသ၊ အပြစ်မရှိ
 ကုန်သည်။ န၊ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ နိဒ္ဒေါသဌေန၊ အပြစ်မရှိသော
 အနက်သဘောကြောင့်။ အရိယာ၊ အရိယာမည်ကုန်သည် (ဝါ) ဖြစ်သည်
 မည်ကုန်သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အလံ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊
 မဖြစ်ကုန်။ အသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။

၃၈၆-၃၉၂။ ယန္တိ ဧတံ၊ ယံ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ကရဏေ၊ ကာရဏ
 အနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်တည်း (ဝါ) ပဌမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသော
 ပုဒ်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ယေနာတိ ဣမိနာ၊ ယေန-ဟူသော ဤ
 ပုဒ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ဤ။ ယံ ဝါ ပနာတိ ဧတံ၊ ယံ ဝါ ပန
 ဟူသော စကားသည်။ အသမ္ဘာဝနာဝစနံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ ယံ ဝါ ပန ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ပဟာယ ဝတ္တန္တိတိ စ၊ ပဟာယ ဝတ္တန္တိ-ဟူသော ပုဒ်သည်
 လည်း။ အတ္ထာသော၊ အနက်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုထုဝစနဝိပရိဏာမော၊ ဗဟုဝစ
 ဝိဘတ်၏ ကေဝုန်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 “ယံ ဝါ တံ ဝါ အပ္ပမတ္တကံ ပဟာယ ဝတ္တန္တိ”တိ၊ ဝတ္တန္တိ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။

သုတ္တံ]

သမနုယုဉ္ဇာပနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၇

အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏(ပါဠိတော်၌ ဝုတ္တန္တိ-ဟု ရှိသင့်လျက် ဝုတ္တတိ-ဟု ရှိရကား ဝုတ်ပြန်၏ဟူလို။) စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပုရဏမက္ခလိအာဒယော၊ ပုရဏမက္ခလိ အစရှိကုန်သော တိတ္ထိဆရာတို့သည်။ ဂဏာစရိယာ၊ ဂဏာစရိယ တို့ မည်ကုန်၏။ သံဃဿ၊ သံဃာတော်၏။ သတ္ထုပဏ္ဍဝတ္တာ၊ ဘုရားလျှင် အမှန်ရှိသည်၏ အဖြေကြောင့်။ သံဃသမ္ပတ္တိယာပိ၊ သံဃာတော်၏ ပြည့်စုံခြင်း ဖြင့်လည်း။ သတ္ထု သမ္ပတ္တိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပြည့်စုံခြင်း ကိုလည်း။ ဓိဘာဝိယတိ၊ ထင်စွာပြအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သံဃံ ။ပ။ သိဒ္ဓိတော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သာ ပသံသာ၊ ထိုချီးမွမ်းခြင်းသည်။ ပသာဒဟေတုကာ၊ ကြည်ညိုခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပသာဒမုခေန၊ ကြည်ညိုခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ တံ၊ ထိုချီးမွမ်းခြင်းကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ “ပသိဒ္ဓမာနာပိ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ပဒေ၊ ထိုပသိဒ္ဓမာနာပိ-ဟူသော ပုဒ်၌။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္ထေန၊ ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိသော။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပသိဒ္ဓမာနာပိ၊ မကြည်ညိုကုန်သော သူတို့သည်လည်း။ ဧဝမေဝ၊ ကြည်ညိုသောသူ အတူသာလျှင်။ န ပသိဒ္ဓန္တိ၊ မကြည်ညိုကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပိဏ္ဏေတိ၊ ပေါင်း၏။ ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ အန္တယတော၊ အလျော် အားဖြင့်။ သတ္ထု သမ္ပတ္တိယာ၊ ဆရာ၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ သာဝကေသု စ၊ တပည့်တို့၌လည်းကောင်း။ သာဝကသမ္ပတ္တိယာ၊ တပည့်၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ သတ္ထရိ စ၊ ဆရာ၌လည်းကောင်း။ ပသာဒ၊ ကြည်ညိုခြင်းကို။ သမ္ပတ္တိယတိ ယထာ၊ ဆည်းအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဗျတိရေကတော၊ ဆန့်ကျင် ဘက်အားဖြင့်။ သတ္ထု ဝိပတ္တိယာ၊ ဆရာ၏ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ သာဝကေသု စ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ သာဝကဝိပတ္တိယာ၊ တပည့်၏ ပျက်စီးခြင်းဖြင့်။ သတ္ထရိ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ အပ္ပသာဒေါ၊ မကြည်ညိုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ ဟိတိအာဒိ၊ တထာ ဟိ ဤသို့အစရှိသည်သည်။ တဗ္ဗိဝရဏံ၊ ထိုပသိဒ္ဓမာနာပိ- စသောဝါကျ၏ အဖွင့်တည်း။ သင်္ခရသမ္ပတ္တိန္တိ၊ ကား။ ရူပသမ္ပတ္တိံ၊ အဆင်းတော်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ရူပကာယပါရိပူရိံ၊ ရူပကာယ တော်၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒံ ပဒံ၊ ဤသရီရသမ္ပတ္တိံ-ဟူသောပုဒ်ကို။ ရူပပ္ပမာဏေ၊ အဆင်းအတိုင်း အရှည်ရှိ ကုန်သော (ဝါ) အဆင်း၌ ကြည်ညိုကုန်သော။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဓမ္မဒေသနံ ဝါသုတာ”တိ ဣဒံ တု၊ ကိုကား။

သောသပ္ပမာဏော၊ ကုန်သော။ သတ္တေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မပ္ပမာဏော၊ ကုန်သော။ သတ္တေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ “ဘိက္ခုနံ ပနာစာရ ဂေါစရ”န္တိ အာဒိ ပန၊ ကိုကား။ ဓမ္မပ္ပမာဏော၊ ကုန်သော။ သတ္တေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ လူပုပ္ဖမာဏော၊ ကုန်သော။ သတ္တေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ သန္တာယ၊ ရှိ။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အာစာရဂေါစရာဒီဟိ၊ အကျင့်ကျက်စားခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် (ဝါ) အကျင့် ဆွမ်းခံခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဓမ္မော စ၊ အကျင့်တရားသည် လည်းကောင်း။ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ၊ ကောင်းသော အကျင့်ဖြင့်။ လူခေါ စ၊ ခေါင်းပါးခြင်းသည်လည်းကောင်း။ (နှာ-၃၅၂)ဟောတံ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော”တိ ပဌမပဒေ၊ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော ဟူသော ပဌမပုဒ်၌။ ရူပပ္ပမာဏာ စ၊ ရူပပ္ပမာဏရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း။ သောသပ္ပမာဏာ စ၊ သောသပ္ပမာဏရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မပ္ပမာဏာ စ၊ ဓမ္မပ္ပမာဏရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းကောင်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်အပ်ကုန်၏။ ဒုတိယပဒေ၊ ဘဝန္တိ ဝတ္တာရော သန္တိ ကာဝစရာနံ-ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၌။ ဓမ္မပ္ပမာဏာဝ၊ ဓမ္မပ္ပမာဏရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုသာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤပမာဏသရုပ်ကို-စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သိဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္နိ ။ ကတမေ စတ္တာရော။ ရူပပ္ပမာဏော ရူပပ္ပသန္တော။ သောသပ္ပမာဏော သောသပ္ပသန္တော။ လူပပ္ပမာဏော လူပပ္ပသန္တော။ ဓမ္မပ္ပမာဏော ဓမ္မပ္ပသန္တော။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ သန္တော သိဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိန္နိ-ဟူသော စတုတ္ထနိပါတ် အင်္ဂုတ္တရပါဠိတော်ဖြင့် မှတ်အပ်၏။

ကိဝရူပေါတိ၊ ကား။ ကိတ္တကဇာတိကော၊ အဘယ်သဘောရှိသည်။ သံဃဿ၊ အား။ ယာ ပသံသာ၊ အကြင်ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ ဣတံ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ပုဒ်ကိုဆောင်၍။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ ပါဌော၊ “ဤယာ သံဃဿ ပသံသာ”ဟူသော ပါဌသည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ဤ။

တတ္ထ တိဿံ ပသံသာယံ၊ ကိုသို့ချီးမွမ်းရာ၌။ ဗုဒ္ဓါနဉ္စ ဝေ၊ မြတ်စွာဘုရားထံသို့သာလျှင် လည်းကောင်း (ဝါ) တို့အား သာလျှင် လည်းကောင်း။ (ဧဝသဒ္ဓါကို နောက်ပုဒ်မှပြန်၍လျှင်)။ ဗုဒ္ဓသာဝကနမေဝ စ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သာဝကတို့၏ သာလျှင်လည်းကောင်း (ဝါ) တို့အားသာလျှင်လည်းကောင်း။

သုတ္တံ]

သမနယုညာပနကထာဝဏ္ဏနာ

၂၉၉

ကောင်း။ ပါသံသတာ စ၊ ချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။
 အညေသံ၊ ဗုဒ္ဓ၊ ဗုဒ္ဓသာဝကမှ တစ်ပါးကုန်သောတိတ္ထိ၊ တိတ္ထိသာဝကတို့အား။
 တဒဘာဝေါ စ၊ ထိုချီးမွမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 ဇောတိဇော၊ ထွန်းပြအပ်၏။ တံ ပါသံသတံ၊ ထိုချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။
 ဝိရတိပ္ပဟာနသံဝရဒ္ဓေသဝသေန၊ ကြည်ခြင်း၊ ပယ်ခြင်း၊ စောင့်စည်းခြင်းကို
 အကျဉ်းပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဟရိတော၊ ထုတ်ပြီး၍။ ဒဿေန္တော၊ ၍။
 “အယမဓိပ္ပါယော”တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာယ၊ ၍။ တတ္ထ
 တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထို အယမဓိပ္ပါယော - ဟူသော ပါကျဉ်း။ သေတုသာတ
 ဝိရတိယာ၊ သေတုသာတဝိရတိ၏ (ဝါ) မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဝိရတိ၏။ အရိယ
 မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တန္တာ၊ အရိယာမဂ်နှင့် အညီအညွတ် ကျေပွါဒ အစရှိသော
 အပြားအားဖြင့် ယှဉ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ‘သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ’တိ၊ နတ္ထိ-
 ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ အဋ္ဌသမာပတ္တိဝသေန၊
 ရှစ်ပါးသော သမာပတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနမတ္တံ၊ ခွါ၍ပယ်ကာမျှ
 သည်။ ဝိပဿနာမတ္တဝသေန၊ ဝိပဿနာမျှ၏အစွမ်းဖြင့်။ တဒဂ်ပ္ပဟာနမတ္တံ၊
 တဒဂ်ပဟာနံမျှသည်(ဝါ) ဝိပဿနာကုသိုလ်အင်္ဂါဖြင့် ထုံထိုအကုသိုလ်အင်္ဂါကို
 ပယ်ကာမျှသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ယထာလာဘံ၊ ရသင့်သည်အားလျော်စွာ။
 ယောဇဇေတဗ္ဗံ၊ ၍။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝိပဿနာမတ္တဝသေနာတိ၊ ကား အနိစ္စန္တိ
 ဝါ၊ အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝိဝိဓံ၊ အလွှားလွှား
 အပြားပြားကို။ ဒဿနမတ္တဝသေန၊ ရှုကာမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပန၊ ဗျတိရိုက်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ နာမရူပဝဝတ္ထာနပစ္စယပရိဂ္ဂဟနပဗ္ဗကံ၊ နာမ်ရုပ်ကိုပိုင်းခြားခြင်း၊ နာမ်
 ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်း ရှေးရှိသော။ လက္ခဏတ္ထယံ၊
 အနိစ္စစရှိသော လက္ခဏာသုံးခုတို့၏ အပေါင်းသို့။ အာရောပေတွာ၊ တင်ပြီး
 ၍။ သင်္ခါရာနံ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့ကို။ သမ္ပသနဝသေန၊ ကောင်းစွာ
 သုံးသပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ န၊ မဟုတ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ စ၊
 နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အနတ္တာနုပဿနာ စ၊ အနတ္တာ
 နုပဿနာသည်လည်းကောင်း(ဝါ) ကိုယ်မဟုတ်ဟု အဖန်ဖန်တလဲလဲရှုခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ဗာဟိရကာနံ၊ သာသနာတော်မှအပဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့
 အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတရာနိ၊ ဤမှတစ်ပါးကုန်သော။ တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။
 သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိနိဿရဏပ္ပဟာနာနိ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာနံ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိပဟာနံ
 နိဿရဏပဟာနံဘူသည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းဝပ်သိမ်း။ နတ္ထိ န သန္တိ၊ မရှိ

ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။ တေသံ၊ ထိုသုံးပါးသောပဟာန်တို့၏(ထည့်)။ မဂ္ဂဖလ-
 နိဗ္ဗာနတ္တာ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ လောကိယပဉ္စသီလတော၊
 လောက၌ထင်ရှားသော ငါးပါးသောသီလမှ။ အညော၊ တစ်ပါးသော။
 သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သီလသံဝရော၊ သီလသံဝရလည်းကောင်း။
 သီတဿ၊ အချမ်းကို။ ဥဏှဿ၊ အပူကို။ ခမော၊ သည်းခံသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။
 သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင်မှစင်ကြယ်သော။ ခန္တိသံဝရော၊ ခန္တိ-
 သံဝရလည်းကောင်း။ ဧတေ၊ ထိုတဏှာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ကိလေသာ၊ ဒုစ္စရိတ၊ အဝိဇ္ဇာ-ဟူ
 သော အလျဉ်းတို့ကို။ ပညာယ၊ မဂ်ပညာဖြင့်(ဝါ)သည်။ ပိဓိယျာရေ၊ ပိတ်ပင်
 တားမြစ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သော(ဤပါဠိတော်ကား
 သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်တည်း)။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆေဒကော၊ အကြွင်းမဲ့
 ပယ်ဖြတ်တတ်သော။ မဂ္ဂဉာဏသင်္ခါတော၊ မဂ်ဉာဏ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဉာဏ-
 သံဝရော၊ ဉာဏသံဝရလည်းကောင်း။ မနစ္ဆဋ္ဌာနံ၊ မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်
 ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့ကို။ ပိဒဟနဝသေန၊ ပိတ်သည်၏အစွမ်းအား
 ဖြင့်။ ပဝုတ္တော၊ ဖြစ်သော။ သုပရိသုဒ္ဓေါ၊ ကောင်းစွာ ထက်ဝန်းကျင်မှ စင်ကြယ်
 သော။ ဣန္ဒြိယသံဝရော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရလည်းကောင်း။ အနုပ္ပန္နာနံ၊ မဖြစ်ကုန်
 သေးသော။ ပါပကာနံ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်
 ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ အနုပ္ပါဒါယ၊ မဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ဝါယာမော၊ လုံ့လ
 ပြုခြင်းလည်းကောင်း(ထည့်)။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သော။ သမ္မပ္ပဓာန-
 သင်္ခါတော၊ သမ္မပ္ပဓာန်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝီရိယသံဝရော၊ ဝီရိယသံဝရ လည်း
 ကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ သံဝရပဉ္စကံ၊ ဤသံဝရ ငါးပါး အပေါင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ရည်၍ (ဝါ)ဉာဏ်ဖြင့်ကောင်းစွာဆောင်၍ (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်ကောင်းစွာ
 မှတ်၍။ “သေသံ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ နတ္ထိ”တိ၊ နတ္ထိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

“ပဉ္စ ခေါ ပနိမေ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသာ”တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်
 ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တသီလဿေဝ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော သီလကိုသာလျှင်။
 ပုန၊ ဖန်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်(အဝဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ၌ တုလျတ်၊ လိင်္ဂတ်စပ်)။
 သာသနေ၊ ၌။ သီလဿ၊ ၏။ ဗဟုဘာဝံ၊ များသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒုဿေတွာ၊
 ပြုပြီး၍။ တဒေကဒေသေ ဧဝ၊ ထိုသီလအစိတ်မျှကိုသာလျှင်။ ပရေသံ၊
 သာသနာတော်မှတစ်ပါးကုန်သော တိတ္ထိတို့အား။ အဝဋ္ဌာနဒဿနတ္ထံ၊ အယုတ်
 အားဖြင့်တည်ခြင်းကိုပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ “ဥပေါသထုဒ္ဓေသာ”တိ၊ ထုဒ္ဓေသာ-

သုတ္တံ]

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၀၁

ဟူ၍။ အရုနာ၊ ယခုအခါ၌။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္တံ၊ ဇာတိ။ ပညာယတိတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌိတဘာဝေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပါကဌော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မယာ ဟိ၊ ပ။ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။ သီဟနာဒန္တိ၊ ကား။ သေဋ္ဌနာဒံ၊ မြတ်သောစကားကို။ အဘိတနာဒံ၊ မကြောက်မရွံ့သောစကားကို။ ကေနစိ၊ တင်စုံတစ်ယောက်သောသူသည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယဝါဒံ၊ မမြစ်အပ်သောဝါဒကို(ဝါ)မတားမြစ်နိုင်သောဝါဒကို(ဝါ)မမြစ်ထိက်သောဝါဒကို။ နဒိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ (နာ-၃၅၃) “ဥတ္တရသ္မိံ ပဒေ ဗျုပ္ပ။ ပ။ ပုမေ သေဋ္ဌတ္ထဂေါစရာ”တိ၊ ဂေါစရာဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

(အနက်ကား) ဗျုပ္ပပုဂံဝေါသဘကုဉ္ဇရသီဟသဒ္ဓုလနာဂါဒျော၊ ဗျုပ္ပသဒ္ဓါ၊ ပုဂံဝသဒ္ဓါ၊ ဥသဘသဒ္ဓါ၊ ကုဉ္ဇရသဒ္ဓါ၊ သီဟသဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓုလသဒ္ဓါ၊ နာဂသဒ္ဓါ အစရှိသည်တို့သည်။ ဥတ္တရသ္မိံ ပဒေ၊ ဥတ္တရဟူသောပုဒ်၌ (ဝါ) အမြတ်အလွန်ဟူသောပုဒ်အနက်၌။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ သေဋ္ဌတ္ထဂေါစရာ၊ အမြတ်ဟူသောအနက်၌ ဖြစ်ကုန်မူကား (ဝါ) အမြတ်ဟူသောအနက် ကျက်စားရာဟူသောအနက်၌ဖြစ်ပါကုန်မူကား။ ပုမေ၊ ပုလ္လိင်၌။ ဝတ္တတိ၊ ဇာတိ။ တံ ဝစနံ၊ ကို၊ ယေဘုယျဝဒသန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဇာတိ။

[အဘိဓာန်၌-

ဥတ္တမော ပဝရော ဇေဋ္ဌော၊ ပမုခါ’နုတ္တရော ဝရော။
မုချော ပဓာနံ ပါမောက္ခော၊ ပရ မဂ္ဂည မုတ္တရံ။
ပဏိတံ ပရမံ သေယျော၊ ဂါမဏီ သေဋ္ဌ သတ္တမော။
ဝိသိဋ္ဌာ’ရိယ နာဂေ’ကော-သဘ’ဂ္ဂါ မောက္ခ ပုဂံဝါ။
သီဟ ကုဉ္ဇရ သဒ္ဓုလ-ဒီ တု သမာသဂါ ပုမေ-
ဟူ၍ အမြတ်ဟောသဒ္ဓါလာ၏။]

သမနုယုဉ္ဇာပနကတာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၉၃။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယထာဝုတ္တော၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ အယံ ဝါဒေါ၊ ဤအယူဝါဒသည်။ အဝိပရီတော၊ မဖောက်မပြန်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ ဇာ၊ တဿ၊ ထိုအယူဝါဒ၏။ ဝေံ၊ သို့။ အဝိပရီတဘာဝေါ၊ မဖောက်မပြန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣမံ မဂ္ဂံ၊ ဤမဂ်ကို။

ပဋိပဇ္ဇိတော၊ ရောက်ပြီး၍။ အပရပစ္စယတော၊ အခြားတစ်ပါးကို မယုံကြည်သောအားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အဝိပရီတဘာဝ၊ ဝဗောဓနတ္ထံ၊ မဖောက်မပြန်သည်၏အဖြစ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ “အတ္ထိကဿပါ”တိအာဒိယ၊ အတ္ထိ ကဿပ-ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌ်တို့၍။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်ပြီးသော။ (တစ်နည်း) မဂ္ဂံ၊ သို့။ ပဋိပန္နော၊ ရောက်ပြီးသော။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ ဤအရိယာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သာမိယေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အတ္ထပစ္စက္ခတော၊ မိမိ၏မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဥဿတိ၊ သိလတ္တံ့။ ဒက္ခတိ၊ မြင်လတ္တံ့။ သမဏော ဂေါတမော၊ သည်။ ဝဒန္တော၊ ဆိုတော်မူသည်ရှိသော်။ ယုတ္တပတ္တကာလေ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအခါကာလ၌။ တထဘာဝတော၊ မချွတ်မယွင်းမှန်သောအားဖြင့်။ ဘူတံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို။ ဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူတတ်၏။ ဧကံ သေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ဟိတာဝဟဘာဝတော၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကိုဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အတ္ထံ၊ အကျိုးကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဓမ္မတော၊ အကြောင်းတရားမှ။ အနပေတတ္တာ၊ သဘောအားဖြင့် မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မံ၊ အကြောင်းတရားကို (ဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါဟူသောပုဒ်၌ ဓမ္မသဒ္ဓါကဲ့သို့ ဤ၌ ဓမ္မသဒ္ဓါ ဟေတုဝါကေ)။ ဝိနယယောဂတော စ၊ ဝိနည်းနှင့်ယှဉ်သောအားဖြင့် လည်းကောင်း (ဝါ) ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို ဆုံးမခြင်းနှင့် ယှဉ်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့အား (ဝါ) တို့ကို။ ဝိနယနတော စ၊ ဆုံးမရ ဆုံးမကြောင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိနယံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

မှတ်ချက်။ ။ ဋီကာဟောင်း၌ ဤ-ဣတိသဒ္ဓါ၏နောက်၌ သာမိယေဝ အတ္ထပစ္စက္ခတော ဇာနိသတိ-ဟု ပါဌ်ရှိ၏။ ဤဋီကာသစ်၌ ယင်းဣတိ နောက်၌ မရှိသော်လည်း ရှေ့ကပါပြီးဖြစ်၍ ရွှေသို့ပြန်၍ ယောဇနာ။ သာမိယေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ အတ္ထပစ္စက္ခတော၊ မိမိ၏ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဥဿတိ၊ သိလတ္တံ့။ ဒက္ခတိ၊ မြင်လတ္တံ့။ ဤသို့ပြန်၍ ယောဇနာ။

ကဿပ၊ ကဿပ။ သော မယာ၊ ထို ငါဘုရားသည်။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍။ သစ္စိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုပြီး၍။ ပဝေဒိတော၊ သိစေအပ်ပြီးသော။ သကလဝဋ္ဋဒုက္ခနိဿရဏဘူတော။ အလုံးစုံသော သံသရာဝဋ္ဋဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဧဂ္ဂေါ၊ သည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဘဿ စ၊ ထိုမဂ်၏

သုတ္တံ]

အရိယံအဋ္ဌကိကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၀၃

လည်း (ဝါ) ကိုလည်း။ အဓိကမပါယဘူတာ၊ ရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗဘဝပဋိပဒါ၊ မဂ်၏ရှေ့အဖို့၌ဖြစ်သော အကုဋ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ “အတ္တိ ကဿပ မဂ္ဂေါ။ အတ္တိ ကဿပ ပဋိပဒါ။ ယဿပဋ္ဌိ-
ပန္နော သာမံယေဝ ဥဿတိ၊ သာမံယေဝ ဒက္ခတိ၊ သမဏော
ဂေါတမော ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္တဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယ-
ဝါဒီ”တိ-ဟူသော ပါဠိတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြသည်
ဟု မှတ်။

တေန ပါဠေန၊ ထိုအတ္တိ ကဿပ အစရှိသော ပါဠိတော်ပါဌ်ဖြင့်။ သမဏော
ဂေါတမော၊ သည်။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤအကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ဓာနဝသေသံ၊
အကြွင်းမဲ့ (ဝါ) အကြွင်းအကျန်မရှိ (ဝါ) အကုန်အစင်။ ပဟာယ၊ ပယ်ပြီး၍။
ဝတ္တတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိအာဒိနယပွဝတ္ထော၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့်ဖြစ်သော။
ဝါဒေါ၊ ကို။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သော လူနတ်၊ ဗြဟ္မာသည်။ အသမ္ပ-
ကမ္မိတော၊ မတုန်လှုပ်အပ် (ဝါ) မတုန်လှုပ်နိုင်။ ယထာဘူတ သံဟနာဒေါ၊
မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ ကြောက်မရွံ့ ဆိုတော်မူ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊
ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဒက္ခတိတိ
တ္ထေ၊ ဒက္ခတိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သတိသဓဇ္ဈန၊ သတိသဒ္ဓါဖြင့် (ဝါ) သတိ
ဝိဘတ်ဖြင့်။ ပဒသိဒ္ဓိ၊ ပုဒ်ပြီးခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ‘ကိ’ င်ယံ၊ အဘယ်
ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ “ယတြ ဟိ နာမ သာဝကော ။ပ။ ကရိယတိ”
တိအာဒိသ ဝိယ၊ ကရိယတိ ဤသို့ အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့တည်း (ဤ
သာကေပါဠိကား ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော် စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်ပါဠိတည်း)။ (အနက်
ကား) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယတြ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ သာဝကော၊ တပည့်သာဝက
သည်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသောသတ္တဝါကို။ ဥဿတိ ဝါ နာမ၊ သိလည်း
သိဘိ၏။ ဒက္ခတိ ဝါ နာမ၊ မြင်မူလည်းမြင်ဘိ၏။ သက္ကံ ဝါ ကရိယတိ နာမ၊
သက်သေကိုသော်လည်း ပြတုံဘိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကော၊ ဝါ၏
တပည့်တို့သည်။ စက္ခုဘူတာ၊ ဖြစ်သောဉာဏ်မျက်စိရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ
ဝတ၊ နေကုန်စွတကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာဝကော၊ တို့သည်။ ဉာဏဘူတာ၊
ဖြစ်သောဉာဏ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရန္တိ ဝတ၊ နေကုန်စွတကား။

[တသ္မာအရ ပါဠိတော်ကိုတည့်စွက်၍ ယောဇနာသည်။ ပါဠိတော်
အစုံကိုကား စက္ခုဘူတာ ဝတ ဘိက္ခဝေ သာဝကော ဝိဟရန္တိ။ ဉာဏ-

ဘူတာ ဝတ ဘိက္ခဝေ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ။ ယတြ ဟိ နာမ သာဝ-
ကော ဝေရူပံ ဥဿတိ ဝါဒကုတိ ဝါသန္တိ ဝါကရိယတိ-ဟုမ္ပတိ။]

“ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတိ”တိ အာဒိသုတ္တပဒေသုဝိယ၊
ဝေမေတံ ။ပ။ ပဿတိ-အစရှိသောသုတ်ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ်ကိုလည်း
ကောင်း။ ပဋိပဒဉ္စ၊ အကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကေတော၊ တစ်ပေါင်းတည်း။
ကတော၊ ပြုပြီး၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။

[ဣဒါနိ တံ ဒုဝိဓံ မဂ္ဂဉ္စ ပဋိပဒဉ္စ ဧကေတော ကတော ဒဿေန္တော-
ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိကို ဒေသနာသန္နိအားဖြင့် ဥပမာလောင်းစွက်၍
ပြသည်။ ဋီကာဟောင်း၌လည်း အတူပင်လာ၏။ ၎င်း၌ သမ္ပပ္ပညာယ
ပဿေန္တော-ဟုပါဠိရှိ၏။]

(ဥပမာပါဠိအနက်ကား) ဧဝံ သို့။ ဧတံ မဂ္ဂပဋိပဒံ၊ ထိုမဂ်အကျင့်ကို။
ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်စွာ။ သမ္ပပ္ပညာယ၊ ကောင်းသောပညာ
ဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုမြင်၏။ အယမေဝါတိ၊ အယမေဝဟူသော။ သာဝ-
ဓာရဏဝစနံ၊ အဝဓာရဏနှင့်တကွဖြစ်သောစကားကို (ဝါ) ဝေသဒ္ဓါနှင့်တကွ
ဖြစ်သောစကားကို။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်၏။ ပုထုဘာဝပဋိက္ခေပတ္တဉ္စ၊ များသည်၏
အဖြစ်ကိုပယ်ခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။ သဗ္ဗအရိယသာဓာရဏဘာဝဒဿ-
နတ္တဉ္စ၊ အလုံးစုံသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်း
အကျိုးငှါလည်းကောင်း။ သာသနော၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ ပါကဠ-
ဘာဝဒဿနတ္တဉ္စ၊ ထင်ရှားသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါလည်းကောင်း။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ကောယနော အယံ ဘိက္ခဝေ
မဂ္ဂေါ သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ”တိ စ၊ ဝိသုဒ္ဓိယာ-ဟူ၍လည်းကောင်း။

☞(နှာ-၃၅၄)သေဝ မဂ္ဂေါ နတ္ထညော၊ ဒဿနဿ ဝိသုဒ္ဓိယာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း
ကောင်း။ “ကောယနံ ဇာတိဓယန္တဒဿိ ။ပ။ တရိယန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃ”
န္တိ စ၊ ဩဃံ-ဟူ၍လည်းကောင်း။ မဟာဝဂ္ဂသတိပဋ္ဌာနသံယုတ္တေ၊ မဟာဝဂ်-
သတိပဋ္ဌာနသံယုတ်ပါဠိတော်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဂါထာ၌ ပဌမပါဒ၊ တတိယပါဒ ဥပေန္တဝဇီရာ။ ဒုတိယပါဒ
ဣန္ဒဝဇီရာ။ စတုတ္ထပါဒ၌ တရိယန္တိ ယေ စ တရန္တိ ဩဃံ-ဟု
ပါဠိရှိ၏။ ပါဠိတော်ကျောက်စာမှ၌ “ယေ စ”ဟု စသဒ္ဓါနှင့်
ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ စသဒ္ဓါ၏ဝါကျသမုစုည်း အနက်

သုတ္တ

အရိယအဋ္ဌကိကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ

၃၀၅

ယူသင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း “ယေ စ”ဟု စသဒ္ဓါနှင့် ရှိသင့်၏။ ယင်းစတုတ္ထပါဒ၌ ယဂိုဏ်း၊ ဇဂိုဏ်းနှစ်ခု ဂရုနှစ်နှင့် ပါဠိရှိသောကြောင့် ဣန္ဒြေပေန္တဝဇီရာဂါထာ၏ လက္ခဏာနှင့် မညီ။ တစ်ဆယ့်တစ်လုံးပွဲ ဂါထာမျိုးတို့၏ လက္ခဏာနှင့်လည်း မညီ။ သို့မညီသော်လည်း ဘုရားဟောဖြစ်၍ ဥပဇာတ်ဂါထာဟု အမည်ပေးသင့်၏။

(သာကေပါဠိတော်တို့၏အနက်ကား)ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ကောယနော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာ တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြစ်သော။အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤခရီးသည် (ဝါ) သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးဟူသော မဂ်ခရီးသည်။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါ တို့၏။ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ(ဝါ) နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်းငှါ(အဓိပ္ပာယ်တော်)။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဧသေဝ ဧသော ဧဝ၊ ဤသတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးသည် သံသလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောခရီးတည်း။ ဒဿနဿ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်း၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ စင်ကြယ်ခြင်းငှါ။ အညော၊ သတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါးမှတစ်ပါးသော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဇာတိဓယန္တဒဿိ၊ ဇာတိ၏ကုန်ရာ ဇာတိ၏အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို မြင်တော်မူတတ်သော (ဝါ) မြင်တော်မူလေ့ရှိသော။ ဟိတာနုကမ္ပိ၊ သတ္တဝါတို့၏အစီးအပွားကို စောင့်ရှောက်တော်မူတတ်သော (ဝါ) စောင့် ရှောက်တော်မူလေ့ရှိသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကောယနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာ တစ်ကြောင်းတည်းသော ခရီးဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ သတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးတည်း ဟူသော မဂ်ခရီးကို။ ပဇောနာတိ၊ အပြားအားဖြင့်သိတော်မူ၏။ ဧတေန မဂ္ဂေန၊ ထိုသတိပဋ္ဌာန်တရားလေးပါးတည်းဟူသော မဂ်ခရီးဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးလွန်လေ ပြီးသောအခါ၌။ ယေ၊ အကြင်ဘုရားအစရှိသော အရိယာသူတော်ကောင်း တို့သည်။ ဩဃံ၊ သံသရာတည်းဟူသော ရေအလျဉ်ကို။ အတရိသု စ၊ ကူးမြောက်လည်းကူးမြောက်ကုန်ပြီ (ဝါ) လွန်လည်းလွန်ကုန်ပြီ (ကျောက်စာ ပါဠိတော်၌ အတရိသု-ဟု ပါဠိရှိ၏။ တရဇာတ်ပင်တည်း။ တရိသုနှင့် အနက် တူ၏။ ယေ၊ တို့သည်။ ဩဃံ၊ ကို။ တရိသန္တိ စ၊ ကူးလည်းကူးကုန်လတ္တံ့ (ဝါ) လွန်လည်းလွန်မြောက်ကုန်လတ္တံ့။ ယေ၊ တို့သည်။ ဩဃံ၊ ကို။ တရန္တိ စ၊ ကူးလည်းကူးကုန်ဆဲ (ဝါ) လွန်လည်းလွန်မြောက်ကုန်ဆဲ။

[စသဒ္ဓါ ဝါကျသမုစည်းယောဇနာသည်။ ဋီကာ၌ တရိသန္တိယေဝ- ဟူသောပါဠိရှိတိုင်း ယောဇနာမှ သပ္ပုရိသာ၊ ဘုရားစသောအရိယာ သူတော်ကောင်းတို့သည် (ကတ္တားထည့်)။ ပုဗ္ဗေ ၌။ ဩဃံ၊ ကို။

အတရီ သုဝေ၊ ကူးကုန်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တရီသန္တိယေဝ၊ ကူးကုန်
 လတ္တံ့သည်သာလျှင်တည်း။ တရန္တိ ဝေ၊ ကူးကုန်ဆဲသာလျှင်တည်း။
 ဤသို့ယောဇနာသင့်၏။ ဤအနက်ကား။ ကောယနန္တိ ကေမဂ္ဂံ။
 ဇာတိဓယန္တိဒဿိဟိ ဇာတိယာ ခယောတိ စ အန္တောတိ စ
 နိဗ္ဗာနံ၊ တံ ပဿတိတိ အတ္ထော။ မဂ္ဂံ ပဇာနာတိတိ ကောယနသင်္ခါတံ
 ကေမဂ္ဂဘူတံ ပဇာနာတိ။ ကောယနမဂ္ဂေါ ဝုစ္စတိ သတိပုဋ္ဌာန
 မဂ္ဂေါ။ တံ ပဇာနာတိတိ အတ္ထော-ဟူသော ယင်းအဋ္ဌကထာနှင့် အညီ
 တည်း။]

သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ သုတ္တပဒေသေသု ဝေဝ၊ သုတ်အရပ်တို့၌ လည်း
 ကောင်း (ဝါ) သုတ်တစ်စိတ်တို့၌လည်းကောင်း။ အဘိဓမ္မပဒေသေသု စ၊ အဘိ
 ဓမ္မာအရပ်တို့၌လည်းကောင်း (ဝါ) အဘိဓမ္မာတစ်စိတ်တို့၌ လည်းကောင်း။
 ဧကောဝ၊ တစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အယံ မဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ္ဂသည်။ ပါကဇ္ဇော၊
 ထင်ရှား၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အရိယအဋ္ဌဂီကမဂ္ဂဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

=====

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၄။ တပေါယေဝ၊ အကျင့်သည်သာလျှင်။ ဥပက္ကမိတဗ္ဗတော အာရတိ
 တဗ္ဗတော၊ အားထုတ်အပ်သောကြောင့်။ တပေါပက္ကမာ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ “တပါရမ္မာ”တိ၊ တပါရမ္မာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤတပေါပက္ကမာ-ဟူသော
 ပုဒ်၌ (ဝါ) အကျင့်ကို အားထုတ်ရာ၌။ အာရမ္မနံ၊ အားထုတ်ခြင်းဟူသည်။
 တပကရဏမေဝ၊ အကျင့်ကိုပြုခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊
 ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ “တပေါကမ္မာနိ”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊
 သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သမဏကမ္မသင်္ခါတာတိ၊ ကား။ သမဏေဟိ၊ ရဟန်းတို့
 သည်။ ကတ္တဗ္ဗကမ္မသည်တော၊ ပြုအပ်သော အမှုဟု သိမှတ်အပ်ကုန်သော။
 ပြာဟ္မဏကမ္မသင်္ခါတာတိ ဧတ္ထပိ၊ သင်္ခါတာ-ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ သေဝ
 နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နိစ္စောလောတိ၊ ကား။ နိဿဋ္ဌ
 စောလော၊ မဆည်း မဝတ် စွန့်လွှတ်အပ်သော အဝတ်ပုဆိုးရှိသော။ သဗ္ဗေန
 သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ ပဋိက္ခိတ္တစောလော၊ ပယ်ချအပ်ပြီးသော အဝတ်ပုဆိုး
 ရှိသော။ စေလန္တိ စ၊ စေလံ-ဟူသော သဒ္ဒါသည်လည်းကောင်း။ စောလောတိ

စ၊ စောလော-ဟူသော သဒ္ဓါသည့်လည်းကောင်း။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယံ
 ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော တိတ္ထိသည်။ ဆိန္ဒုဘိန္ဒုပဋ္ဌ-
 ပိလောတိကဓရောပိ၊ ဓားဖြင့် ဖြတ်အပ်သော ပုဆိုး အဆင်းအားဖြင့်ပျက်သော
 ပုဆိုး ပုဆိုးနှမ်းကိုဆောင်သော် ဝတ်သော်လည်း။ ဒသန္တယုတ္တဿ၊ အမြတ်
 စွန်းနှင့်ယှဉ်သော။ ဝတ္ထဿ၊ အဝတ်ပုဆိုး၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။
 နိစ္စောလောတိ၊ နိစ္စောလ-ဟူ၍ (ဝါ) အဝတ်ပုဆိုး မရှိဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်
 သည်၏အဖြစ်ကို။ လဘောယျ၊ ရရာ၏။ တံ၊ ထိုဆိန္ဒုဘိန္ဒုပဋ္ဌပိလောတိကကို ဝတ်
 သောသူကို။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နှစ်စေခြင်းငှါ။ နဂ္ဂေါတိ၊ နဂ္ဂေါ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နဂ္ဂိယဝတသမာဒါနေ၊ အဝတ်မဆည်း အချည်း
 စည်းသောအကျင့်ကို ဆောက်တည်သဖြင့်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြား
 အားဖြင့်။ နဂ္ဂေါ၊ အဝတ်မဆည်း အချည်းစည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဟည်း။ လောကိယကုလပုတ္တာစာရဝိရဟိတတာဝ၊
 လောက၌ဖြစ်သော အမျိုးကောင်းသားတို့၏ အကျင့်မှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်
 သည်သာလျှင်။ ဝိဿဋ္ဌာစာရတာ၊ စွန့်အပ်သော အကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်မည်
 ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ “ဥစ္စာရကမ္မာဒိသု”တိအာဒိနာ၊ ကမ္မာဒိသု
 ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒေသတိ၊ ၏။ ကထံ၊ အဘယ်
 သို့လျှင်။ ဝိရဟိတော၊ ကင်းသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ “ဌိတကော
 ဝါ”တိအာဒိကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣဒဉ္စ၊ ဤဌိတကောဝ-
 အစရှိသော စကားသည်လည်း။ နိဒဿနမတ္ထံ၊ ညွှန်ပြကာမျှမတ္ထသာ ဖြစ်သော
 စကားတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝမိတော၊ ပျိုအန်ပြီး၍။ မုခဝိက္ခာလနာဒိ-
 အာစာရဿပိ၊ ခံတွင်းကိုဟတ်ခြင်း အစရှိသော အကျင့်၏လည်း(ဝါ)ကိုလည်း။
 တေန၊ ထိုအစေလကတိတ္ထိသည်။ ဝိဿဋ္ဌတ္တာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ အပလိခတိတိ၊ ကား။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ အဓောဝနတော၊
 မဆေးခြင်းကြောင့်။ အပလိဟတိ၊ လျက်၏။ သော၊ ထိုအစေလကတိတ္ထိသည်။
 ဒဏ္ဍတံ၊ တုတ်တံကို (ဝါ) ကနုတ်ကို။ သတ္တောတံ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ပညပေတိ
 ကိရ၊ ပညတ်သတတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ပဋိပဒံ၊ ထိုအကျင့်ကို။ ပူရေန္တော၊
 ဖြည့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံသ္မိ၊ ကနောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဥစ္စာရံ
 ဝါ”တိအာဒိကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥစ္စာရံ ဝါ-အစ
 ရှိသော ပါဌ်၌။ အပလိခတိတိ၊ ကား။ အပကသတိ၊ ခြစ်သုတ်၏။

ဘဒန္တော၊ အရှင်။ ဧဟိ၊ လာလှည့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။
 ဥပဂမနသင်္ခါတော၊ ကပ်ရောက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဝိခိ၊ အစီအရပ်သည်။

ဟေဟိန္ဒဝေဒနာမည်၏။ တံ၊ ထိုအရှင်ဟုဆိုအပ်သော အစီအရင်ကို။ စရတိ၊ ကျင့်
တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဟိန္ဒဝေဒနာမည်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။
ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤဟေဟိန္ဒဝေဒနာ-ဟူသော ပုဒ်၌။ ရဋ္ဌိသဒ္ဓေန၊ ရဋ္ဌိသဒ္ဓါ
အားဖြင့်။ တဒ္ဓိတသိဒ္ဓိ၊ တဒ္ဓိတ၏ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ ကိ၊
အတယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဟေဟိန္ဒဝေဒနာတိ ယထာ၊ ဟေဟိန္ဒဝေဒနာ-
ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ တပုဋ္ဌိက္ခေပေန၊ ထိုဟေဟိန္ဒဝေဒနာပုဒ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
အားဖြင့်။ န ဟေဟိန္ဒဝေဒနာမည်၏။ တဒေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။
“ဘိက္ခဝဟဏတ္ထ”န္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာရေယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။
န ဧတိတိ၊ ကား။ န အာဂစ္ဆတိ၊ မလာ (ဝါ) မသွား။ နတိဋ္ဌာဟေဟိန္ဒဝေဒနာတိ
ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သမဏေန နာမ၊ ရဟန်း
မည်သည်။ သယံဝစနကရေနေဝ၊ မိမိစကားကို မိမိလိုက်နာခြင်းသည်သာလျှင်။
ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်အပ်၏ (ဝါ) ဖြစ်ထိုက်၏။ ပရဝစနကရေန၊ သူတစ်ပါးတို့၏
စကားကို လိုက်နာခြင်းသည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်အပ် (ဝါ) မဖြစ်ထိုက် (ဝါ)
မဖြစ်ရာ (တဗ္ဗပစ္စည်း ဘာဝဝါစက)။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလို
အားဖြင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုလည်း ။ပ။ န ကရေတိ၊ မပြု (ဝါ)
မလိုက်နာ။ ပုရေတရန္တိ၊ ကား။ တံ ဌာနံ၊ ထိုဆွမ်းခံရာအရပ်သို့။ အတ္တနာ၊
သည် (ဋီကာဟောင်း၌ အတ္တနေဝ-ဟု ရှိ၏။ အတ္တနော၊ သင့်မြတ်၏)။ ဥပ-
ဂမနတော၊ အနီးသို့ ကပ်ရောက်သည်မူ။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာသော ထိုအစေ
လကတိတ္ထိသည်။ တံ ဘိက္ခု၊ ထိုဆွမ်းကို (န ဂဏှတိဋ္ဌစပ်)။ ဘိက္ခုနာ နာမ၊
ရဟန်းမည်သည်။ (နှာ-၃၅၅) ယာဒိစ္ဆကိ ဧဝ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိတိုင်း
သာလျှင်။ ဘိက္ခု၊ ဆွမ်းကို။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ခံယူအပ်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊
ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ န ဂဏှာတိ၊ မခံယူ။ ဥဒ္ဓိဿ၊ ရည်၍။ ကတံ၊
ပြုသောဆွမ်းကို (ပနသဒ္ဓါ ပက္ခန္ဓရဇောတက)။ မမ၊ ငါ၏။ နိမိတ္တဘာဝေန၊
အကြောင်းနိမိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အားဖြင့်။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။
ခုဒ္ဓကာ၊ ငယ်ကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ သင်္ဃဋ္ဌံ၊ ညည်းဆဲသတ်ဖြတ်
ခြင်းသို့။ အာပါဒိတာ၊ ရောက်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။
နာဓိဝါသေတိ၊ မသာယာ (ဝါ) သည်းမခံ။ နိမန္တနမ္ပိ၊ ပင့်ဖိတ်အပ်သောဆွမ်း
ကိုလည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ခံယူသည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုပင့်ဖိတ်သော ဒါယကာတို့
၏။ ဝစနံ၊ ကောင်းကို။ ကတံ၊ လိုက်နာအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။
ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ န သာဒိယတိ၊ မသာယာ။ ပက္ခန္ဓာဘိက္ခုပက္ခိတ္တကုမ္မော၊

ကျက်ပြီးသော ထမင်းကို ထည့်အပ်သောအိုးသည်။ ကုမ္ဘိတိ ကုမ္ဘိ နာမ၊ ထမင်း အိုးမည်၏။ ဘိက္ခာပစနကုမ္ဘော၊ ထမင်းချက်သောအိုးသည်။ ဥက္ခလိတိ ဥက္ခလိ နာမ၊ ဥက္ခလိမည်၏။ ဘိက္ခာပက္ခိတ္တပိဋကံ၊ ထမင်းထည့်အပ်သော တောင်းသည်။ ပစ္ဆိတိ ပစ္ဆိ နာမ၊ တောင်းမည်၏။ တတောပီတိ၊ ကား။ ကုမ္ဘိကဋ္ဌောပိတောပိ၊ ထမင်းထည့်သောအိုး ထမင်းချက်သောအိုး ထမင်းထည့်သော တောင်းမှလည်း။ ကုမ္ဘိအာဒိသုပိ၊ ထမင်းထည့်သောအိုး အစရှိသည်တို့ ချိလည်း။ သော၊ ထိုအစေလကတိတ္ထိသည်။ သတ္တသည်၊ သတ္တဝါဟု အမှတ် ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကုမ္ဘိကဋ္ဌောပိယော”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အယံ မန္တိအာဒိသုပိ၊ အယံ မ- ဤသို့ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့ချိလည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ဤဖွင့်ဆိုအပ်ပြီး သော နည်းကဲ့သို့သောနည်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဇ်။ အန္တရန္တိ၊ ကား။ ဥသိန္နံ၊ သူ နှစ်ယောက်တို့၏။ အန္တရာဋ္ဌံ၊ အကြားကို။

ကဗဠုန္တရာယောတိ၊ ကား။ အာလောပဿ၊ ထမင်းလုတ်၏။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤထမင်းလုတ်ချိလည်း။ သော၊ ထိုအစေလက- တိတ္ထိသည်။ သတ္တသည်၊ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုရိသန္တရ- ကတာယာတိ၊ ကား။ ပုရိသသမိပဂတာယ၊ ယောက်ျား၏အနီး၌ ရောက် သော မိန်းမ၏။ ရတိအန္တရာယောတိ၊ ကား။ ကာမရတိယာ၊ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း၏။ အန္တရာယော၊ သည်။ ဧတိဿာ ဘိက္ခာယ၊ ထိုထမင်းအား။ ဂါမသဘာဂါဒိဝသေန၊ ရှာသဘောတူ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ရှာတို့၏တူသောအဖို့ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သင်္ဂမ္မ၊ ပေါင်းစု၍။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ကိတ္တေန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကြားရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာ ဘိက္ခာ၊ ထိုထမင်းသည်။ သံကိတ္တိ၊ မည်၏။ တထာ တေန အာကာရေန၊ ထိုကြားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သံဟဠတဏှုလာ- ဒိသဉ္စယော၊ ပေါင်းစုအပ်သော ဆန်အစရှိသည်တို့၏ အပေါင်းသည် (ဝါ) ပေါင်းစုအပ်သော ဆန်စသည်တို့၏ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုပေါင်းစုအပ်သော ဆန်အစရှိသည်ဖြင့်။ ကတဘတ္တံ၊ ပြုအပ်သော ထမင်းကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သံကိတ္တေတာ ကတဘတ္တေသု”တိ၊ ဘတ္တေသု ဟူသော စကားကို။ အာစရိ- ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန သစ္စံ၊ ၏။ မဇ္ဈိမနိကာယေ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ၌။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တန္တဋီကာယံ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ် ဋီကာ၌။ အာစရိယေ- နေဝ၊ အရှင် ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်သာလျှင်၊ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊

ဤဆိုလတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ တောယ ဘိက္ခုယ၊ ထိုဆွမ်းဖြင့်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ သံကိတ္တယန္တိ၊ ကြားကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြားကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်၊ သာ ဘိက္ခု၊ သည်။ သံကိတ္တိ၊ မည်၏။ ဂါမဝါသီဟိ၊ ရွာ၌နေကုန်သော လူတို့သည်။ သမုဒါယဝသေန၊ ပေါင်းစုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိရိယမာနကိရိယာ၊ ပြုအပ်သော အမှုအရာ ကိရိယာကို (ဝါ) ပြုအပ်သော အမှုအရာ ကိရိယာရိသောဆွမ်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသံကိတ္တိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဘတ္တသံကိတ္တိ၊ ထမင်းကိုကြားခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတော၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သံကိတ္တေတာ ကတဘတ္တေသ္မ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဧ (ဣတိသဒ္ဓါတစ်လုံး ကျေသည်)။

မှတ်ချက်။ ။မဇ္ဈိမနိကာယ မူလပဏ္ဏာသ ပါဠိတော် မဟာသီဟနာဒသုတ် အဋ္ဌကထာ၏ အဖွင့်ဋီကာဟုမှတ်။ သံကိတ္တိယန္တိ တောယာတိ သံကိတ္တိ၊ ဂါမဝါသီအာဒိဟိ သမုဒါယဝသေန ကိရိယမာနကိရိယာ။ ဣဓ ပန ဘတ္တသံကိတ္တိ အဓိပ္ပေတောတိ အာဟ၊ “သံကိတ္တေတာ ကတဘတ္တေသ္မ”တိ၊ ဟူ၍ ဣသဒ္ဓါနှင့် ပါဠိရှိ၏။ ဋီကာဟောင်း၌ ယင်းအဖွင့်မျိုးမရှိ။ ဂါမသဘာဂါဒိဝသေန သင်္ဂမ္မ ကိတ္တေန္တိ တေဿာတိ သံကိတ္တိ။ တထာ သံဟတတဏှာလာဒိသဉ္ဇယော-ဟူ၍သာ အဖွင့်ရှိ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဣဒံ ပဋိပဒံ၊ ဤ နသံကိတ္တိသု-ဟူသောအကျင့်သည်။ တဿ၊ ထိုအစေလကတိတ္တိ၏။ ဥက္ကဋ္ဌပဋိပဒါ၊ မြတ်သောအကျင့်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ “ဥက္ကဋ္ဌော”တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ဧ။ စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤနသံကိတ္တိသု-ဟူသောအကျင့်၌(ဝါ)ရွာသူတို့သည် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သော ဆွမ်းကို မခံသောအကျင့်၌။ ဥက္ကဋ္ဌပဋိပဒါဒဿနံ၊ ကို။ ဒဿတိ ယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ “နဟေတဒ္ဓန္တိကော”တိ အာဒိသုပ္ပါ၊ န ဟေတဒ္ဓန္တိကော ဤသို့ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဥက္ကဋ္ဌပဋိပဒါဒဿနံ၊ ဥက္ကဋ္ဌအကျင့်ကို ပြခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဧ။ သာသဒ္ဓေါ၊ သာသဒ္ဓါသည်။ သုနခပရိယာယော၊ ခွေးဟောပရိယာယ် သဒ္ဓါတည်း။ တဿာတိ၊ ကား။ သုနဿ၊ ခွေးအား။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုအရပ်၌။ သမ္မဟသမ္မဟစာရိနိတိ၊ ကား။ သံဃသံဃစာရိနိ၊ အစုအစုသွားကုန်သည် (ဝါ) အပေါင်းအပေါင်း အစုအစု ကျက်စားကုန်သည်ဖြစ်၍။ မနုဿာတိ၊ ကား။ ဝေယျာဝစ္စကရမနုဿာ၊ အမှုကြီးငယ်ကို ပြုလုပ်ကုန်သော လူတို့သည်။

သုတ္တံ]

တပေါပက္ကမကသာဝဏ္ဏနာ

၃၁၁

သောဝီရကန္တိ၊ ကား။ ကဉ္စိကံ၊ ဆန်ပုံးရည်သည်။ လောဏသောဝီရကံ၊ လောဏသောဝီရက ဆေးရည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ သည်။ အယုတ္တဗေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ သဗ္ဗသဿသမ္ဘာရေဟိ၊ အလုံးစုံသော ကောက်အဆောက်အဦတို့ဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ လောဏသောဝီရကံ၊ လောဏသောဝီရကဆေးရည်ကို။ သဗ္ဗမစ္ဆမံသပုပ္ဖလောဒိသမ္ဘာရကတံ၊ အလုံးစုံသော ငါး၊ အမဲ၊ အပွင့်၊ အသီး အစရှိကုန်သော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ပြုအပ်၏။ သုရာပါနမေဝါတိ၊ ကား။ မဇ္ဇလက္ခဏပုတ္တာယ၊ မူးယစ်ခြင်း လက္ခဏာသို့ ရောက်သော။ သုရာယ၊ သေကို။ ပါနဗေဝ၊ သောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ မေရယမ္ပိ၊ အရက်ကိုလည်း။ ဧတ္တ၊ ဤသုရာပါန၌။ လက္ခဏဟာရေန၊ နေတ္တိကျမ်းလာလက္ခဏဟာရဖြင့် (ဝါ) လက္ခဏာအတူဆောင်သော လက္ခဏဟာရအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ပေါင်းယူအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ ကေသသနယေန၊ ကေသသနည်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတံ၊ ၏။ သဗ္ဗေသုဝီတိ၊ ကား။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇေသုပိ၊ အပြစ်ရှိသည် အပြစ်မရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကဉ္စိကသုရာဒိသု၊ ဆန်ပုံးရည်၊ သေအစရှိသည်တို့၌ယော အစေလကော၊ အကြင်အစေလကတိတ္ထံသည်။ ကောဂါရမေဝ၊ တစ်အိမ်တည်းသို့သာလျှင်။ ဘိက္ခာစရိယာယ၊ ဆွမ်းခံခြင်းငှါ (ဝါ) ဆွမ်းအကျိုးငှါ လှည့်လည်ခြင်းငှါ။ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်သော အစေလကော၊ သည်။ ကောဂါရိကော၊ မည်၏။ နိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ ပစ္စာဂစ္ဆတိ၊ တစ်ဖန်ပြန်လာ၏။ ဘိက္ခာလာဘော၊ ဆွမ်းကိုရသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တဒုတ္တရိ၊ ထိုတစ်အိမ်ထက်အလွန်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မသွား။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယော အစေလကော၊ သည်။ ကောလောပေနေဝ၊ ဆွမ်းတစ်လုတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝတ္တတိ၊ ကျင့်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်သော အစေလကော၊ သည်။ ကောလောပိကော၊ မည်၏။ တောယ ပါတိယာ၊ ထိုခွက်ဖြင့်။ ဒီယတိ၊ ပေးအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုပေးအပ်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာ ပါတိ၊ သည်။ ဒတ္တိ၊ မည်၏။ ဒုတ္တိအာလောပမတ္တဂ္ဂါဟိဓုဒ္ဓကံ ဘိက္ခာဒါနသာဇနံ၊ နှစ်လုတ်သုံးလုတ်စာကိုမျှ ယူတတ်သောငယ်သော ဆွမ်းလှူသောခွက်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဓုဒ္ဓကပါတီ”တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ပါတိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အဂ္ဂဘိက္ခန္တိ၊ ကား။ အနာမဋ္ဌဘိက္ခု၊ အဦး

မသုံးသပ်အပ်သေးသော ဆွမ်းကို။ ဝါ၊ ကား။ သမာဘိသင်္ခတတယ၊
 ကောင်းစွာ ပြုပြင်စီရင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တမဘိက္ခု၊ မြတ်သော
 ဆွမ်းကို။ ဧတယ၊ ထိုအာဟာရအား။ အဘူဉ္စနဝသေန၊ မစားသည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ (နှာ-၃၅၆) ကော အဟော၊ တစ်နေ့သည် (ဝါ) တစ်ရက်သည်။
 အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော အာဟာရော၊ သည်။ ကောဟိ-
 ကော၊ မည်၏။ အာဟာရော၊ ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တံ အာဟာရံ၊ ထိုမစား
 သည်၏ အစွမ်းဖြင့် တစ်ရက်ရှိသော အာဟာရကို။ အာဟာရေတိ၊ စားမျှတတ်
 ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သော
 အာဟာရော၊ ထိုကောဟိက မည်သော အာဟာရသည် (ဝါ) ထိုမစားသည်၏
 အစွမ်းဖြင့် တစ်ရက်ရှိသော အာဟာရသည်။ အတ္ထတော၊ သဘောအားဖြင့်။
 ကေဒိဝသလဿ်ကော၊ တစ်ရက်ကို ခုန့်ကျော်ပြီးသော အာဟာရတည်း။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကေဒိဝသန္တရိက”န္တိ၊ သန္တရိကံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ဒွါဟိက”န္တိအာဒိသုပိ၊ ဒွါဟိကံ- ဤသို့
 အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ယေ နယော၊ ဤကောဟိကံ-ဟူသောပုဒ်၌
 ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အပိစ-အပရော နယော၊ ကို။
 မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ကောဟံ၊ တစ်နေ့တစ်ရက်။ အဘူဉ္စိတွာ၊ မစား
 မူ၍။ ကောဟံ၊ တစ်နေ့တစ်ရက်။ ဘုဉ္စနံ၊ စားခြင်းတည်း။ ကောဟိကံ၊
 တစ်နေ့တစ်ရက်မစားမူ၍ တစ်နေ့တစ်ရက်စားခြင်း။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ကော
 ဟဝါရော၊ တစ်ရက်တစ်လှည့်။ ဘုဉ္စနံ၊ စားခြင်းတည်း။ ကောဟိကံ၊ တစ်ရက်
 တစ်လှည့်စားခြင်း(ဘုဉ္စနတဒ္ဒိတ်)။ (တစ်နည်း) ကောဟံ၊ တစ်နေ့၌။ အဘူဉ္စိ
 တွာ၊ ၍။ ကောဟံ၊ ၌။ ဘုဉ္စနံ၊ စားခြင်းတည်း။ ကောဟိကံ၊ တစ်နေ့၌
 မစားမူ၍ တစ်နေ့စားခြင်း (ကောဟံ ၌ အာဒိတော ဩ စ-ဟူသောသုတ်၌
 စ-သဒ္ဓါဖြင့် သွိ ဝိဘတ်ကို အံ-ပြ)။ ဝါ၊ ကား။ ကောဟဝါရော၊ တစ်နေ့တစ်လှည့်။
 ဘုဉ္စနံ၊ စားခြင်းတည်း။ ကောဟိကံ၊ တစ်နေ့တစ်လှည့်စားခြင်း။ ဒွိဟံ၊ နှစ်
 ရက်ပတ်လုံး။ အဘူဉ္စိတွာ၊ ၍။ ဒွိဟံ၊ နှစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဘုဉ္စနံ၊ စားခြင်းတည်း။
 ဒွါဟိကံ၊ နှစ်ရက်ပတ်လုံးမစားမူ၍နှစ်ရက်ပတ်လုံးစားခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ ဒွိဟ
 ဝါရော၊ နှစ်ရက်တစ်ကြိမ်(ဝါ)နှစ်ရက်တစ်လှည့်။ ဘုဉ္စနံ၊ စားခြင်းတည်း။
 ဒွါဟိကံ၊ နှစ်ရက်တစ်ကြိမ်စားခြင်း(ဝါ) နှစ်ရက်တစ်လှည့်စားခြင်း။ သေသ
 ဒ္ဓယေဝိ၊ ကြွင်းသော သတ္တာဟိကံ အစုမာသိကံ-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၌လည်း။
 အယံ နယော၊ ဤဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ပရိယာဘတ္တဘောဇနိကော၊ အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်ထမင်းကို စားလေ့ရှိ

သုတ္တံ]

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၁

သော။ ဥက္ကဋ္ဌော၊ မြတ်သောသူသည်(ဝါ)မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သောသူသည်။ ဒွိဟံ၊ နှစ်ရက်ပတ်လုံး။ အဘူတော၊ မစားမူ၍။ ကောဟမေဝ၊ တစ်ရက်၌သာလျှင်။ ဘုဉ္ဇတိ၊ စား၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ သေသဒ္ဓယေပိ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ ကောဟံ အဘူတော ကောဟံ ဘုဉ္ဇနံ ဒွိဟဝါရော၊ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသဝ နယော၊ ဥက္ကဋ္ဌော ပန ပရိယာယဘတ္တဘော ဇနိကော ဒွိဟံ အဘူတော ကောဟမေဝ ဘုဉ္ဇတိ။ သေသဒ္ဓယေပိ ဒေသဝ နယောဟုဖွင့်၏။ တိုက်ဆိုင်၍ကြည့်ရှုရန်ထည့်လိုက်သည်။]

မဇ္ဈိမာဂမဋ္ဌိကာယံ ပန၊ မဇ္ဈိမနိကာယံဋီကာ၌ကား။ ဧတဿ၊ ထိုစားခြင်းအား။ အန္တရဘူတံ၊ ရက်ခြားသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကောဟံ၊ တရက်သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဘုဉ္ဇနံ၊ သည်။ ကောဟံကံ၊ မည်၏။ သေသပဒေသုပိ၊ ဒွိဟံကံ သော ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေနယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ “ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒန္တိ ပရိယာယေနာ”တိအာဒိသု၊ ပရိယာယေန ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ပရိယာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝါရတ္ထော ဝိယ၊ ဝါရအနက်ရှိသကဲ့သို့(ဝါ)အလှည့်အကြိမ်ဟူသောအနက်ရှိသကဲ့သို့။ ပရိယာယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝါရတ္ထော၊ အလှည့်အကြိမ်ဟူသောအနက်ရှိ၏။ (အနက်ကား) ထေရာ၊ မထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဘိက္ခုနိယော၊ ရဟန်းမိန်းမတို့ကို။ ပရိယာယေန၊ အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်။ ဩဝဒန္တိ၊ ဆုံးမကုန်၏ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ကောဟဝါရေနာတိ၊ ကား။ ကောဟံကဝါရေန၊ တစ်ရက်၌မစားမူ၍ တစ်ရက်၌ စားသောအလှည့်အကြိမ်အားဖြင့် (ဝါ)တစ်ရက်ခြားစားအလှည့်အကြိမ်အားဖြင့် (ဝေါဟာရတ္ထ)။ “ကောဟံက”န္တိအာဒိနာ၊ ကောဟံကံ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝုတ္တဝိဒိမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ ပဋိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တဘာဝေန၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ပါဠိယံ၊ ၌။ “ဣတိ ဝေရူပ”န္တိအာဒိ၊ ဝေရူပံ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏှိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

(၃၉၅)။ ဂေါဓုမော၊ နတ်ကောက်ဆန်သည်။ သာမာကော နာမ၊ သာမာက မည်၏ (ဝါ) လမန်းဆန်မည်၏။ (ပေါရာဏဇေါဟာရတ္ထ)၊ (ဝါ) မြက်သီးဆန်မည်၏။ သယံဇာတာ ဝိဟိဇာတိတိ၊ ကား။ အရောပိမဝိဟိဇာတိ၊ လူတို့သည် မစိုက်ပျိုးအပ်သော ကောက်စပါးမျိုးတည်း။ ယဒေဝ ယံ

ဝေ၊ အကြင်ကောက်စပါးမျိုးကိုသာလျှင်။ ဝိဟိတိ၊ ကောက်စပါးဟူ၍။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ လိခိတွာတိ၊ ကား။ ကသိတွာ၊ ခြစ်၍။ သိလေသောပီတိ၊ ကား။ ကဏိကာရာဒိရက္ခန္ဓိယျာသောပိ၊ မဟာလေ့ခါးအစရှိကုန်သော သစ်ပင်တို့၏ အစေးကိုလည်းကောင်း။ တနုတရံ၊ အထူးသဖြင့်အလွန်သေးငယ်သော။ တဏှာလသကလံ၊ ဆန်အလုံးစုံသည်။ ကုဏှကန္တိကုဏှကံ နာမ၊ ဆန်ကွဲမည်၏။ တဏှာလခဏှကံ၊ ဆန်ကျိုးတည်း(ဝါ) ဆန်ကျိုးပိုင်းငယ်တည်း(ဝါ)ငယ်သောဆန်ကျိုးတည်း (ကသဒ္ဓါ ခုဒ္ဒကဝါစက)။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သြဒနေန၊ ထမင်းဖြင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော။ ကမ္ဘိယံ၊ ကစည်ရည်တည်း(ဝါ)ပုန်းရည်တည်း။ သြဒနကမ္ဘိယံ၊ ထမင်းဖြင့်ပြုအပ်သော ကစည်ရည်(ဝါ)ပုန်းရည်။

[နိဿယဂဏ္ဍိတို့၌ သြဒနကမ္ဘိယံ၊ ထမင်းနှင့်ရောသောပုန်းရည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထမင်းပုန်းရည်လည်းကောင်းဟူ၍ ယောဇနာ၏။]

ဝါသိတကေန၊ နံသာဖြင့် တုံအပ်သော။ ပိညာကေန၊ နှမ်းမှုန့်ညက်ဖြင့်။ နဟာယေယျ၊ ရေချိုးငြားအံ့။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဌ်တို့၌။ ပိညာကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တိလပိဋ္ဌပရိယာယော၊ နှမ်းမှုန့်ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပိညာကသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တိလပိဋ္ဌပရိယာယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ၏။ သာကေ၊ သော။ ယထာ ကိံ ဝစနံ၊ ကို။ တဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ “ပိညာကံ နာမ တိလပိဋ္ဌံ ဝုစ္စတိ”တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။ (အနက်ကား) တိလပိဋ္ဌံ၊ နှမ်းမှုန့်ကို။ ပိညာကံ နာမ၊ ပိညာကမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တရုဏကဒလိက္ခန္ဓမေဝ၊ နုသောငှက်ပျောတုံးသည်သာလျှင် (ဝါ)နုသောငှက်ပျောဖတ်သည်သာလျှင်။ ပိညာကံ၊ ပိညာကမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိတို့ဆိုသောစကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူအပ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကတ္ထစိပိ၊ အချိုသောပါဌ်တို့၌လည်း။ တထာ တေနံ၊ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ အဝစနတော၊ မဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။

၃၉၆။ သဏေဟိ သဏဝါကေဟိ၊ ပိုက်ဆန်လျော်တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတာနိ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့သည်။ သာဏာနိ၊ ပိုက်ဆန်လျော်တို့ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့။ အညေဟိ၊ တပါးကုန်သောလျော်တို့ဖြင့်။ မိဿကာနိ၊ ရောနှောကုန်သော။ သာဏာနိ ဝေ၊ ပိုက်ဆန်လျော်တို့ဖြင့် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့သည်လျှင်။ နိရုတ္တိနယေန၊ ဖြင့်။

သုတ္တံ]

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ

၃၁၅

မသာဏာနိ၊ မည်ကုန်၏ (မိဿသာဏာနိ-ဟု ဆိုအပ်လျက်၊ ဣဿကိုချေ၍။
 မသာဏာနိ၊ ပြီး၏ဟူလို)။ ဆစိဝရပရိယာပန္နာနိ၊ ခြောက်ထည်သော သင်္ကန်း၌
 အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဘင်္ဂါနိ၊ ခေါ်မချည်စသည်ဖြင့် ပေါင်းစု၍ ရက်အပ်
 ကုန်သော ဘင်္ဂါမည်ကုန်သော အဝတ်ပုဆိုးတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဂေစိ
 ပန၊ တို့သည်ကား။ စောဠဝိသေသာနိ၊ ပုဆိုးအထူးတို့သည်။ မသာဏာနိ
 နာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကပေတော၊ ကြံပြီး၍။ မဿကစောဠာနိတိ၊
 ဟူ၍။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုမဿကစောဠာနိ-ဟူ၍ ရွတ်ခြင်းသည်။
 အယုတ္တမေဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပေါရာဏေဟိ၊
 ရှေးဆရာတို့သည်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ အဝတ္တတ္တာ၊ မဆိုအပ်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ရေကတိဏာနိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
 အက္ကမကစိကဒလိင်္ဂါကာဒိနံ၊ မရိုးလျော်၊ သင့်ပေါင်းလျော်၊ ငှက်ပျောလျော်-
 အစရှိသည်တို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်း၍ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရေကာဒိဟိ၊ ပြတ်မြက်-အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကတာနိ၊ ပြုအပ်
 ကုန်သော။ ဆဝါနိ လာမကာနိ၊ ယုတ်ကုန်သော။ ဒုဿာနိ၊ ပုဆိုးတို့တည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လလန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဆဝဒုဿာနိ-ဟူသော ပုဒ်၌၊ ဆဝသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟိန-
 ဝါစကော၊ အယုတ်ဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ ပန၊ ပါး။ ပုရိမဝိကပေ၊ ရှေး၌
 ဖြစ်သော ဆဝဒုဿာနိတိ မတသရီရတော ဆဉ္စိတဝတ္တာနိ-ဟူသော ဝိကပ်၌။
 ဆဝသဒ္ဓေါ၊ သည်။ မတသရီရဝါစကော၊ သူသေ၏ ကိုယ်ဟူသောအနက်ကို
 ဟော၏။ ဆဉ္စိတနန္တကာနိတိ၊ ကား။ ဆဉ္စိတဝိလောတိကာနိ၊ စွန့်ပြစ်အပ်ကုန်
 သော ပုဆိုးနှမ်းတို့ကို။ အဇိနဿ၊ အဇိနမည်သော သား၏ (ဝါ) သစ်၏။
 ဣဒံ၊ ဥစ္စာတည်း။ အဇိနံ၊ အဇိနမည်သော သား၏ ဥစ္စာ (ဝါ) သစ်၏ဥစ္စာ။
 ပကတိအဇိနမိဂစမ္ပံ၊ ပကတိသော အဇိနမည်သောသား၏ အရေကို။ လဗ္ဘတိ၊
 ၏။ တဒေဝ၊ ထိုအဇိနမည်သောသား၏ အရေကိုသာလျှင်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။
 ဖာလိဘကံ၊ ဆုတ်ခွဲအပ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (နာ-၃၅၇)
 အဇိနဿ၊ အဇိနမည်သော သား၏ အရေ၏။ ခိပံ ဖာလိတံ၊ ဆုတ်ခွဲအပ်
 သော။ ဥပစုံ၊ ထက်ဝက်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဇိနက္ခိပံ၊ မည်၏။
 သခုရကန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ပပဉ္စသုဒ္ဓနိယံ၊ ပပဉ္စသုဒ္ဓနိအမည်ရှိသော ပဏ္ဏာသအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ ဒိန္တံ ဝါ၊ သစ်ရေနှစ်ချပ်တို့၏လည်းကောင်း၊ (ဝါ)တို့ကိုလည်းကောင်း။

တိဏ္ဍံ ဝါ၊ သင်္ခရေသုံးချပ်တို့၏ လည်းကောင်း (ဝါ) တို့ကိုလည်းကောင်း။ သမုဒိတံ၊ ပေါင်းအပ်သည်။ စေ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အဇိနက္ခိပံ၊ မည်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည် ကား။ တေသံ၊ ထိုဆရာတို့၏။ အဓိပါယော၊ အလိုတည်း။ ပန၊ ပါး။ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာသု၊ ဝိနည်းအဋ္ဌကထာတို့၌။ အဇိနမေဝ၊ အဇိနသည်ပင်လျှင် (ဝါ) အဇိနမည်သော သား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အရေသည်ပင်လျှင်။ အဘေဒတော၊ မပြားသောအားဖြင့်။ အဇိနက္ခိပံ၊ အဇိနက္ခိပမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကန္တိတာတိ၊ ကား။ ဥဇ္ဇဝုဇ္ဇဝေန၊ ဝင်ခြင်း၊ ဝင်ခြင်းဖြင့် (ဝါ) ဝန်ရိုးတံ၌ သွင်းခြင်း၊ သွင်းခြင်းဖြင့်။ ကန္တိတာ၊ ငင်ရုံ။ ဂန္ထေတွာတိပိ၊ ဂန္ထေတွာဟူ၍ လည်း။ ပါဠော၊ ပါဠိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ လုံး၍။ ဗန္တိတွာ၊ ထုံး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဂန္ထေတွာဟူသော ပုဒ်၏ အနက် တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အနက်ကိုယူသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖသကစီရေ၊ ပျဉ်ချပ်သင်္ကန်း၌။ နိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ အဇိတဝါဒဿ၊ အဇိတရသေ အယူဝါဒ၏။ ပဋိကိဋ္ဌတရတာဝေ၊ အလွန် အထူးစက်ဆုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဥပမာဒဿနတ္ထံ၊ ဥပမာကိုပြခြင်းငှါ။ ယဒေဝ ကေသကမ္မလံ၊ အကြင်လူ့ဆံပင်ဖြင့် ပြုအပ်သော ကမ္မလာကိုသာ လျှင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အင်္ဂုတ္တရာဂမေ၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ်၌။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တန္တာဝုတာနီတိ၊ ကား။ တန္တံ၊ ယက်ကန်းကို။ ပသာရေတွာ၊ ဖြန့်ခင်း ပြီး၍။ ဝိတာနိ၊ ယက်ကုန်သော။ ပဋိကိဋ္ဌာတိ၊ ကား။ ဟိနော၊ ယုတ်၏။ ကဿ၊ ကြောင့်။ ဟိနော၊ ယုတ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ “ကေသကမ္မလော”တိ အာဒိ၊ ကံ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဥဗ္ဗုဋ္ဌကောတိ တေဿ၊ ဥဗ္ဗုဋ္ဌကောဟူသော ပုဒ်၏။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖဝါး စွန့်၌ (ဝါ) ဖြင့်။ ဌိတကော၊ ရပ်သည်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ မဇ္ဈိမာဂမဋ္ဌကထာယံ၊ မဇ္ဈိမာနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ မဟာသီဟနာဒ သုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်၏အဖွင့်၌။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ပုတ်ချက်။ ။မဇ္ဈိမနိကာယ်၊ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်၊ အဖွင့် အဋ္ဌကထာဟုမှတ်။ ပါဠိတော်နိဿယ၌၊ ဥဗ္ဗုဋ္ဌကောပိ ဖနောင့်ဖြင့် သာရပ်သည်လည်း (ဝါ) ဖဝါးဦးဖြင့် ရပ်သည် လည်းဟု ဟောတနာ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ဇီ။ ဥဗ္ဘသဒ္ဓေါ၊ သည်။ “ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလ”န္တိ၊ ယထာ၊
 ဥဗ္ဘဇာဏုမဏ္ဍလံ၊ ဟူသောပုဒ်၌ ဥဗ္ဘသဒ္ဓါကဲ့သို့။ ဥပရ်အတ္ထေ၊ အထက်ဟူ
 သောအနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သော။ နေပါတိကော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။
 ဟိ သစ္စံ၊ ဇီ။ နိပါတာ၊ နိပါတ်ပုဒ်တို့သည်။ အနေကပရ်ဇာဏာ စ၊ များ
 သော အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ အနေကတ္ထာ စ၊ တစ်ပါး
 မက များသောအနက်ရှိကုန်သည်၊ လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မိစ္ဆာဝါယာမဝသေနော၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော- လုံ့လထုတ်ခြင်း၏
 အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဥက္ကုဋ္ဌိကဝတာနုယောဂေါ၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်သော
 အကျင့်ကို အားထုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဥက္ကု-
 ဋ္ဌိကဝီရိယံ အနုယုတ္ထော”တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) ယုတ္ထော- ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇီ။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နိသိန္ဓောယေဝ၊
 ထိုင်ခြင်းသည်သာလျှင်။ ဥက္ကုဋ္ဌိကော၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်ခြင်းသည်။ န၊
 မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဂစ္ဆန္တောပိ၊ သွားသော်လည်း။
 ဥက္ကုဋ္ဌိကောဝ၊ ဆောင့်ကြောင့်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ဇီ။ ဥပ္ပတိတွာ ဥပ္ပတိတွာ၊
 ခုန်၍ခုန်၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏ (ပေယျာလဖော်၍ ယောဇနာ)။ အယကဏ္ဍ-
 ကေတိ၊ ကား။ အယောမယကဏ္ဍကေ၊ သံဖြင့်ပြီးသော ဆူးငြောင့်တို့ကို (ဝါ)
 သံဖြင့်ပြုအပ်သော ဆူးငြောင့်တို့ကို။ ပကတိကဏ္ဍကေတိ၊ ကား။ သလက-
 ကဏ္ဍကေ၊ ဝါးခြမ်းစိတ် ဆူးငြောင့်တို့ကို။ ထဏှိလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥစ္စဘူမိယံ၊
 မြင့်သောမြေ၌။ ဝတ္တတိ၊ ဇီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဥစ္စေဘူမိဋ္ဌာနေ”တိ၊
 ဌာနေ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ အယံ ဤ
 ဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။
 သမာ၊ ညီညွတ်သော။ ပကတိဘူမိ၊ ပြကတေ့သောမြေကို။ “ထဏှိလ”န္တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဇီ။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌတို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။
 “ပတ္ထဏှိလေ ပါတုရဟောသိ”တိအာဒိသု ဝိယ၊ ရဟောသိ ဤသို့ အစရှိသော
 ပါဌတို့၌ကဲ့သို့တည်း။ (တစ်နည်း) “ပတ္ထဏှိလေ ပါတုရဟောသိ”တိအာဒိသု၊
 ရဟောသိ ဤသို့ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌။ ပတ္ထဏှိလေ ဝိယ၊ ပတ္ထဏှိလသဒ္ဓါ
 ကဲ့သို့တည်း (ပတ္ထဏှိလေ၊ ညီညွတ်သောမြေ၌။ ပါတုရဟောသိ၊ ထင်ရှားဖြစ်
 ပြီ။ ဤသို့ ယောဇနာ)။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇီ။ အမရကောသေပိ၊ အမရကောသကျမ်း၌
 လည်းကောင်း။ နိသန္ဓုသတ္ထေပိ၊ နိသန္ဓုကျမ်း၌လည်းကောင်း။ ဝေဒီ-
 ပရိက္ခတာဘူမိ၊ သမေ ထဏှိလံ စာတုရေ”တိ၊ စာတုရေ-ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။
 (အနက်ကား) ဝေဒီ ပရိက္ခတာ၊ ပုတ်လုံးပုတ်ဘိုင်ဖြင့် ခြံရံအပ်သော။ ဘူမိ၊ မြေ

သည့်လည်းကောင်း။ သမေ ထဏှိလံ၊ ညီညွတ်သောမြေသည် လည်းကောင်း။ စာတုရေ၊ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း၌။ သာဓ၊ ကောင်း၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ အနန္တရဟိတာယ၊ အခင်းမရှိသော။ ထဏှိလေ ပကတိဘူမိယံ၊ ပြကတေ သော မြေ၌ (ထဏှိလေကို ပကတိဘူမိယံဟု ဖွင့်သည်)။ သေယျမ္ပိ၊ အိပ်ခြင်းကို လည်း။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယံ၊ အကြင် အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ တတ္ထေဝ နိဿဏ္ဍသတ္ထေ၊ ထိုနိဿဏ္ဍကျမ်း၌သာ လျှင်။ “ယော ထဏှိလေ တေ ဝသာ၊ သေတေ ထဏှိလသယံ သော”တိ၊ သောဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) ယော၊ အကြင်အစေလကသည်။ ဝတ ဝသာ၊ အကျင့်၏အစွမ်းဖြင့်။ သေတေ၊ ဖြူသော (ဝါ) စင်ကြယ်သော။ ထဏှိလေ၊ ညီညွတ်သောမြေ၌။ ဧကယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ သော၊ ထိုအစေလကသည်။ ထဏှိလသယံ၊ ထဏှိလသယံမည်၏။ ရဇော ဝေ၊ မြူသည်သာလျှင်။ ဇလ္လံ မလိနံ၊ အညစ်အကြေးတည်း။ ရဇောဇလ္လံ၊ မြူသည်သာလျှင် အညစ်အကြေး။ တေန၊ ကြောင့်။ “သရိရံ န္တိအာဒိ၊ ကိံ၊ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝတ္တံ၊ ၏။ လဒ္ဓံ အာသနန္တိ၊ ကား။ နိဿိဒိတံ၊ ထိုင်ခြင်း ငှါ။ ယထာလဒ္ဓံ၊ အကြင်အကြင် ရအပ်သော (ဝါ) ရတိုင်းသော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ အကောပေတွာတိ၊ ကား။ အညတ္ထ၊ တစ်ပါးသောအရပ်သို့။ အနု- ပဂန္ဓာ၊ မကပ်ရောက်မူ၍။ တထာစ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ “တတ္ထေဝ နိဿိဒနသိလော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ နိဿိဒန္တော၊ ထိုင်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုနေရာကို။ အကောပေန္တော နာမ၊ မပျက်စေသည့်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ မဟာဝိကဋ္ဌေသု၊ မဟာဝိကဋ္ဌဆေးကြီးတို့တွင်။ ဂူထ- မေဝ၊ မစင်ကိုသာလျှင် (ဝါ) ကျင်ကြီးကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဂူထံ ဂုစ္စတိ”တိ၊ ဂုစ္စတိဟူသော အဖွင့်စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝတ္တံ၊ ၏။

[မဟာဝိကဋ္ဌ ဆေးကြီးလေးပါးသရုပ်ကို အနုဇာနာမိ ဘိက္ခုဝေ စတ္တာရိ မဟာဝိကဋ္ဌာနိ ဒါတုံ၊ ဂူထံ၊မုတ္တံ၊ ဆာရိကံ မတ္တိကန္တိ-ဟူ သော ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော် ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကပါဠိဖြင့်မှတ်ယူအပ်၏။]

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ ဂူထံ၊ ထိုမစင်ကို။ အာသယဝသေန၊ အလို၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိရူပံ၊ ဖောက်ပြန်စွာ။ ကဋ္ဌတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိကဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ဂုစ္စတိ၊ ၏ (ဋီကာဟောင်း၌ ဝိကဋ္ဌန္တိ ဂုစ္စတိ အာသယဝသေန ဝိရူပံ ဇောတန္တိ ကတော-ဟုဖွင့်၏)။ သာယံ တတိယန္တိ၊ ကား။ သာယန္တသမယသင်္ခါ-

တံ၊ ညနေချမ်းအခါဟု ဆိုအပ်သော။ တတိယသမယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အခါကာလသည်။ အဿာတိ၊ ကား။ ဥဒကောရောဟနာနုယောဂဿ၊ ရေသို့ သက်ဆင်းခြင်းကိုအားထုတ်ခြင်းအား။ ပါတောပဒေဝ၊ ပါတောဟူသောပုဒ်ကို သို့။ သာယံပဒံ၊ သာယံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ (နှာ-၃၅၈) နေပါတိကံ၊ နိပါတ်ပုဒ် တည်း။ ပန၊ ပါဌ်နေတစ်မျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ အနုသာရလောပေနေ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေ သောအားဖြင့်။ သာယတတိယကန္တိပိဟူ၍လည်း ပါဌောသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

၈၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအစေလကော ဟောတိ စသော ပါဌ်တော် ပါဌ်တို့တွင်။ “အစေလကော ဟောတိ”တိအာဒိနိ၊ အစေလကော ဟောတိ ဤ သို့အစရှိကုန်သော။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေ့လောက်။ “ထုသောဒကံ ပိဝတိ”တိ ပဒံ၊ ထုသောဒကံ ပိဝတိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေ့လောက်။ တောနိ ဝတပဒါနိ၊ ထိုအကျင့်ကို ပြုကုန်သော ပုဒ်တို့သည်။ ကေဝါရာနိ၊ တစ်ဝါရတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ “ကောဂါရိကော ဝါဟောတိ”တိ အာဒိနိ၊ ဟောတိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့သည်။ နာနာဝါရာနိ ပါ၊ အထူး ထူးကုန်သော ဝါရတို့သည်လည်းကောင်း။ နာနာကာလိကာနိ ဝါ၊ အထူးထူး သော ကာလရှိကုန်သည် လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ “သာကာဏော ဝါ ဟောတိ”တိအာဒိနိ ၈၊ ဟောတိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့သည်လည်း ကောင်း။ “သာဏာနိပိ ဓာရေတိ၊ မသာဏာနိပိ ဓာရေတိ”တိအာဒိနိ ၈၊ ဓာရေတိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့သည် လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ တည်း (နာနာဝါရ နာနာကာလိက ဖြစ်ကုန်၏ ဟူလို)။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ ဧတေသု ပဒေသု၊ ဤကောဂါရိကော ဝါ ဟောတိ စသော ပုဒ်တို့၌။ ဝါသဒ္ဓဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ဝါသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပိသဒ္ဓဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ပိသဒ္ဓါကို ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ဣဓ၊ ဤသာဏာနိပိ ဓာရေတိ စသောပုဒ်တို့၌။ ပိသဒ္ဓေါပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိကပ္ပတ္ထော ဝေ၊ ဝိကပ်အနက်ရှိ၏ ဟူ၍သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဗန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပုရိမေသု၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတပဒေသု၊ အစေလကော ဟောတိ စသော အကျင့်ကိုပြုသော ပုဒ်တို့၌။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ဝါသဒ္ဓါ၊ ပိသဒ္ဓါကို လည်း။ န ကတံ၊ မပြုအပ်။ ဧဝ္ဗ ကတာ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ “အစေလကော ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ သာဏာနိပိ ဓာရေတိ အာဒိ- ဝစနဿ ၈၊ ဓာရေတိ ဤသို့အစရှိသည်ကို ဆိုခြင်း၏ လည်းကောင်း။ “ရဇော- ဇလ္လ ဓဏေပိ ဟောတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာ၊ ၍။ “ဥဒကောရောဟနာနုယောဂ မနုယုတ္တော ဝိဟရတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဿ ၈၊ ဆိုခြင်း၏ လည်းကောင်း။

အဝိရောဓော၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထ
ဝါ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အစေလကတိတ္ထိတို့၏ အကျင့်ကို ဆိုရာ၌။ အဝိရောဓစိန္တာယ၊
မဆန့်ကျင်ခြင်းကို ကြံသာဖြင့်။ ကံ၊ ပယောဇနံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တိတ္ထိယဝါဒေါ၊ တိတ္ထိတို့၏ အယူဝါဒသည်။ ဥမ္မတ္တကပစ္ဆိ-
သဒိသော၊ သူရူး၏ တွေ့ရာဝတ္ထုထည့်သော ခြင်းတောင်းနှင့် တူ၏။ အပိစံ၊
တစ်နည်းသော်ကား။ အစေလကော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အာရတိတွာ၊ အား
ထုတ်ပြီး၍။ တပ္ပသင်္ဂေန၊ ထိုအကျင့်၌ လျဉ်းပါးဖွယ်ရှိသဖြင့်။ အညမညဝိရောဓ-
မော၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္တကိလမထာ-
နယောဂံ၊ ကိုယ်၏ပင်ပန်းခြင်း၌ အဖန်တလဲလဲယှဉ်ခြင်းကို (ဝါ) မိမိကိုယ်၏
ပင်ပန်းခြင်းကို အဖန်တလဲလဲ အားထုတ်ခြင်းကို။ ဒသေန္နေန၊ ပြသော။
တေန အစေလကသပေန၊ ထိုအစေလကသပသည်။ “သာဏာနိပိ
ဓာရေတိ”တိအာဒိ၊ ကိုး၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တပေါပက္ကမကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

တပေါပက္ကနိရတ္တကတောဓဏ္ဏနာ

၃၉၇။ သီလသမ္ပဒါဒိဟိတိ၊ ကား။ သီလသမ္ပဒါ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို
လည်းကောင်း။ သမာဓိသမ္ပဒါ၊ သမာဓိ၏ ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ ပညာ-
သမ္ပဒါ၊ ပညာ၏ ပြည့်စုံခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ လောကုတ္တရာဟိ၊
လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်သော။ ဣမာဟိ သမ္ပဒါဟိ၊ ဤပြည့်စုံခြင်းတို့နှင့်။ ဝိနာတိ၊
ကား။ ဝိရဟိတတ္တာ၊ ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ တာဟိ၊ ထို
သုံးပါးကုန်သော သမ္ပဒါတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကဒါစိပိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌လည်း။
သာမညံ ဝါ၊ ရဟန်း၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း၊ ဗြဟ္မညံ ဝါ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်
သည်လည်းကောင်း (ဝါ) ဗြဟ္မမည်သော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်သည်
လည်းကောင်း (ဗြဟ္မုနော ဗုဒ္ဓဿ အပစ္စံ ဗြဟ္မညံ-ဟု ဝစနတ္ထပြ)။ န သမ္ဘဝတိ၊
မဖြစ်။ တဿ၊ ကြောင့်။ ဟေသံ တပေါပက္ကမာနံ၊ ထိုတိတ္ထိအကျင့်ကို
အားထုတ်ခြင်းတို့၏။ နိရတ္တကတံ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေန္နေ၊
ပြလိုသည် ဖြစ်၍။ ဣတိ၊ သို့။ သပါဌသေသယောဇနာ၊ ပါဌကြွင်းနှင့်တကွ
ယောဇနာခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဒေါသဝေရဝိရဟိတန္တိ၊ ကား။ ဒေါသ-
သင်္ခါတဝေရတော၊ ဒေါသဟု ဆိုအပ်သော ရန်မှ၊ ဝိရဟိတံ၊ ကင်းသော။ ဟိ
သစ္စံ၊ ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤဒေါသဝေရဝိရဟိတံ-ဟူသောစကားကို။ ဒေါသဿ၊
၏။ မေတ္တာယ၊ မေတ္တာနှင့်။ ဥဇုပဋိပက္ခတော၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်သော

သံတ္တ]

တပေါပက္ကမနိရတ္တကတာဝဏ္ဏနာ

၃၂၁

ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အာစရိယေန၊ ဤရှင်ဓမ္မပါလ
 ဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ “ဒေါသဂ္ဂဟဏေန ဝါ ။ပ။ တဒဂ္ဂေန ဝေရရဟိတ”န္တိ၊
 ရဟိတံ—ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ (ဋီကာဟောင်း
 အနက်ကား)။ ဒေါသဂ္ဂဟဏေန ဝါ၊ ဒေါသသဒ္ဓါဖြင့် မူလည်း။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံ
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဈာနပဋိပက္ခာ၊ ဈာန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော။
 သံကံလေသဓမ္မာ၊ သံကံလေသတရားတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဝေရဂ္ဂ-
 ဟဏေန၊ ဝေရသဒ္ဓါဖြင့်၊ ပစ္စတ္တိကဘူတာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် ရန်သူဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်
 သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဟံ သစ္စံ၊ ဧ။
 ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ ဒေါသရဟိတံ၊ ဒေါသမှကင်း၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့
 ဖြင့်။ ဝေရရဟိတံ၊ ရန်သူမှကင်း၏ (ဤသို့ယောဇနာ)။ တဒေတံ တံ တေဝစနံ၊
 ထိုစကားကို။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ ဝေရသဒ္ဓယော၊ ဝေရသဒ္ဓါ၏သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊
 စ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌ။ တဒတ္ထ-
 မေဝ၊ ထိုဝေရသဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုသာလျှင်။ ဒယောတုံ၊ ဌာ။ ဒေါသသဒ္ဓယ၏။
 ဝုတ္တတ္တာ စ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စုံခမ်းဆင်
 ခြင်အပ်၏။

၃၉၈။ တွေ့ကမတ္တန္တိ၊ ကား။ နဂ္ဂစရိယာဒိမတ္တံ၊ အဝတ်မဆည်း အချည်း
 စည်းသော အကျင့်အစရှိသည်မျှသာတည်း။ ပါကဋ္ဌဘာဝေန၊ ထင်ရှားသည်၏
 အဖြစ်အားဖြင့်။ ကာယတိ အတ္ထံ ဂမေတိ၊ အနက်ကိုသိစေတတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပကတိ၊ မည်၏ (ကရဇာတ်၊ တိပစ္စည်း ဟေတုကတ္တုသာဓိ
 ဖြစ်၍ ဣပစ္စည်းနှင့် ကာယတိ-ဟု ဝါကျထားသည်)။ လောကသိဒ္ဓဝါဒေါ၊
 လောက၌ ထင်ရှားသောအယူဝါဒကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဧ။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပကတိ-
 ကထာ သော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ “တ္ထော သုခ-
 ပရိစ္စာဂါ”တိ အာဒိသု၊ မတ္တာ သုခပရိစ္စာဂါ ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌ်တို့၌။
 မတ္တာသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ မတ္တာသဒ္ဓါကဲ့သို့။ မတ္တာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အန္တောနီတံ၊
 အတွင်း၌ဆောင်အပ်သော။ အပ္ပတ္တံ၊ အနည်းငယ်ဟူသောအနက်ကို။ (နှာ-
 ၃၅၉)ကတွာ၊ ၍။ ပမာဏဝါစကော၊ အတိုင်းအရှည်ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဣမိနာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ဧ။ မတ္တာ၊ အနည်းငယ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သုခပရိစ္စာဂါ၊
 ချမ်းသာကိုစွန့်ခြင်းကြောင့် (ဤသို့ယောဇနာ)။ ပန၊ ပါး။ တေန ပမာဏေန၊ ထို
 အနည်းငယ်သောအကျင့် အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်။ ပကရဏပွတ္တော၊ အရာအား
 ဖြင့်ရောက်သော။ ပဋိပတ္တိက္ကမေ၊ အကျင့်၏အစဉ်ကို။ ပဟာတဗ္ဗော ဝေ၊

ပယ်အပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဣမိနာ “တပေါပက္ကမေနာ”တိ သဒ္ဓန္တရေန၊ ဤတပေါပက္ကမေန-ဟူသော သဒ္ဓါတစ်ပါးဖြင့်။ အဓိကတော၊ သီအပ် ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဘေတံ၊ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ “ပဋိပတ္တိက္ကမေနာ”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တတောတိ၊ ကား။ သာမညဗြဟ္မညဿ၊ ရဟန်း၏ အဖြစ်၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်၏။ အပ္ပမတ္တကေနော၊ အနည်းငယ်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပဋိပတ္တိက္ကမေန၊ အကျင့်အစဉ်ဖြင့်။ တဿ သုဒ္ဓက္ကရဘာဝတော၊ အလွန်ခဲယဉ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမံ ဟေတုသမ္ပန္နံ၊ ဤဟိတ်နှင့်စပ်ခြင်း ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “ပဒသမ္ပန္နေန သဒ္ဓိ”န္တံ၊ သဒ္ဓိ-ဟူသောစကားကို။ အာရေယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ အလုံးစုံကုန်သော ဝါရဟိန္ဒ။

၃၉၉။ အညထာတိ၊ ကား။ အစေလကဘာဝါဒိနာ၊ အဝတ် မဝတ်မဆည်း သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ဖြင့်။ သမညံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဗြဟ္မညံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ယဒိ အဘဝိဿ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ သာမည၊ ဗြဟ္မညဖြစ်သည်ရှိသော်။ သုဝိဇာနောဝ၊ သိလ္လယ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သမဏော၊ ရဟန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သုဝိဇာနောဝ၊ သော (ဝေလိက်)။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည် (ဝါ) မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမေ၊ အရှင် တို့သည်။ ဣတော၊ ဤအစေလက၏အဖြစ် အစရှိသည်မှ။ အညထာဝ၊ တစ်ပါး သောအပြားအားဖြင့်သာလျှင်။ သာမညံ၊ ကို။ ဝဒထ၊ ဆိုတော်မူကုန်၏။ အညထာ၊ ဖြင့်။ ဗြဟ္မညံ၊ ကို။ ဝဒထ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဇ္ဇာနောဝ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သမဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒုဇ္ဇာနောဝ၊ သော။ (ဝေလိက်)။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဘေန၊ ကြောင့်။ “ဣဒံ သန္ဓာယာဟာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တံ ပကတိဝါဒံ ပဋိက္ခိပိတောတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ့၌။ ပါကတိကံ၊ ပြကတေအားဖြင့်ဖြစ်သော။ ယံ သာမညဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ယံ ဗြဟ္မညဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဟဒယေ၊ စိတ်နှလုံး၌။ ဌပေတွာ၊ ထားပြီး၍။ တေန အစေလကဿပေန၊ ထိုအစေလကဿပသည် (ဝါ) အဝတ်မဆည်းသော ကဿပသည်။ ဒုက္ကရံ သုဒ္ဓက္ကရန္တံ၊ ဒုက္ကရံ သုဒ္ဓက္ကရံ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကိုအားထုတ်ဦးအံ့။ ဘဝတော၊ သည်။ တမေဝ၊ ထိုပါကတိက- သာမညဗြဟ္မညကိုသာလျှင်။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “ပကတိ ခေါ သော”တိအာဒိ၊ သော-ဤသို့အစရှိသောစကားကို။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣ၊ ဤ

သုတ္တံ]

သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါ ဝဏ္ဏနာ

၃၂၃

လောက၌။ ပါကတိကသာမညဗြဟ္မညဝိသယံ၊ ပြုကတေသတောအားဖြင့်
 ဖြစ်သော ရဟန်း၏အဖြစ်၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်အာရုံရှိသော (ဝါ) အရာရှိသော။
 တမေဝ ကလံ၊ ထိုအစေလကသပ၏စကားကိုသာလျှင်။ ပဋိသံဟရိတွာ၊ ပယ်ပြီး
 ၍။ သဘာဝတောဝ ပရမတ္ထတော ဝေ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်သာလျှင်။ သမဏဿ
 စ၊ ရဟန်း၏လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏဿ စ၊ ပုဏ္ဏား၏လည်းကောင်း။ ဒုဇ္ဇာန-
 ဘာဝံ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်၏အဖြစ်ကို။ အာဝိကဓရာန္တော၊ ထင်စွာပြုလိုသည်ဖြစ်၍။
 ပုနပိ၊ တစ်ဖန်လည်း။ ပကတိ ခေါ်တိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူ၏။ တတြာပီတိ၊ ကား။ သမဏဗြာဟ္မဏဝါဒေပိ၊ ရဟန်းပုဏ္ဏား
 တို့၏အယူဝါဒ၌လည်း။ ပဒသမ္ပန္နန္တိ၊ ကား။ ဟေတုပဒေန၊ ဟိတ်ပုဒ်နှင့်။
 သဒ္ဓိ၊ တကွ။ ပုဗ္ဗာပရဝါကျသမ္ပန္နံ၊ ရွှေ့နောက်ဝါကျ၏စပ်ခြင်းကို။

တပေါပက္ကမနိရတ္တကတာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

*****

သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါ ဝဏ္ဏနာ

၄၀၀-၁။ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ကား။ ဟေတုသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓေန၊ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ
 ဟူသောအကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်ပြီးသော။ ပဏ္ဍိစေန၊ ပညာရှိသည်၏
 အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ ကလံ ဥဂ္ဂဟေသိတိ၊ ကား။ ပရိပက္က-
 ဉာဏတ္တာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော ဉာဏ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဋ္ဌေ၊ အိုး၌။
 ပဒိပေန၊ ဆီမီးဖြင့်။ ဥဇ္ဇလတံ ဝိယ၊ တောက်ပ၏သို့။ အဗ္ဘန္တရေ၊ ကိုယ်၏
 အတွင်း၌။ သမုဇ္ဇလန္တေန၊ ကောင်းစွာတောက်ပသော။ ပညာဝေယျတ္တိယေန၊
 ပညာ၏ အထူးထူးအပြားပြားသော အနက်ကို သိတတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်
 (ဝိဝိဓံ အတ္ထံ အယတံ ဇေနာတိတံ ဝေယျတ္တာ၊ ပညာ။ တဿာ ဘာဝေါ
 ဝေယျတ္တိယံ။ ပညာယ ဝေယျတ္တိယံ ပညာဝေယျတ္တိယံ-ဟု ဝစနတ္ထပြု)။ တတ္ထ၊
 တတ္ထ၊ ထိုထိုဝါရတို့၌။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။
 အတ္ထံ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂဏန္တော၊ မှတ်ယူသည်ရှိသော်။ တံ ဒေသနံ၊ တို့ဒေသနာ
 တော်ကို။ ဥပဓာရေတိ သလ္လက္ခေတံ၊ မှတ်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဂ္ဂဟေသိ၊
 မှတ်၏ (ဝါ) မှတ်ယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဝိဒိတွာ၊ သိပြီး၍။ ဣတိ၊
 သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တဿ စာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်
 သူသည်။ အစေလကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော အစေလကော၊ ထို
 အစေလကသည် (ဝိဟရတိ၏ကတ္တားထည့်)။ ဥဒကောဓရာဟနာနုယောဂံ၊
 ရေသို့သက်ဆင်းခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်းကို။ ယာဝ အနုယုတ္တော၊ အားထုတ်သည်
 တိုင်အောင်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တဿ စ၊ ထိုအစေလကအားလည်း (ဝါ)

သညလည်း(အဘာဝိတာစသည့် ခုဋ္ဌိကတ္တားစပ်)။ ဝါ၊ ကား။ တဿ စေတိ၊ တဿ စေ-ဟူ၍။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဇာ၊ အဘာဝိတာ၊ မပွားအပ်သည်။ အသစ္စိကတာ၊ မျက်မှောက်မပြုအပ်သည်။ စေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ယာဟိ၊ အကြင်သီလ သမ္ပဒါ သမာဓိသမ္ပဒါ၊ ပညာသမ္ပဒါတို့ဖြင့်။ သမဏော စ၊ သညလည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏော စ၊ သညလည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ တာ သမ္ပတ္တိယော၊ ထိုသီလ၏ပြည့်စုံခြင်း၊ သမာဓိ၏ပြည့်စုံခြင်း၊ ပညာ၏ပြည့်စုံခြင်းတို့ကို။ ပုစ္ဆမိ၊ မေး၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အစေလကဿပ၏အလိုတည်း။ သီလသမ္ပဒါဒိဝိဇာနနန္တိ၊ ကား။ သီလသမ္ပဒါဒိဇာနနဟေတု၊ သီလ၏ပြည့်စုံ ခြင်းစသည်ကို သိလိုသောကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ “အထဿ ဘဂဝါ” ဟူသောဝါကျ၌။ အထသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာရဏော၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၌။ ဝုတ္တတိ၊ ဖြစ်၏ (အထ ကသ္မာ ကာရဏာ ပုစ္ဆတိ-ဟု ယောဇနာစေလို သည်)။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ အထသဒ္ဓဿ၊ ဇာ၊ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဇာ၊ သီလသမ္ပဒါယာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဒိအတ္ထော၊ အာဒိ အနက်ရှိ၏။ (နှာ-၃၆၀) ဝါ၊ ကား။ အယံ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပလက္ခဏ- နိဇ္ဈေသော၊ ဥပလက္ခဏနည်းကိုညွှန်ပြသည်။ ဟောတိ၊ ဇာ၊ တေန၊ ထိုဣတိသဒ္ဓါ ဖြင့်။ စိတ္တသမ္ပဒါယ၊ ပညာသမ္ပဒါယာတိ၊ ပညာသမ္ပဒါယ-ဟူသော။ ပဒဒ္ဓယံ၊ ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကို။ သင်္ဂဏှတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “သီလ- စိတ္တပညာသမ္ပဒါဟိ အညာ” တိ၊ အညာ-ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇာ၊ ဣမေဟိ စ၊ ဤသီလသမ္ပဒါစသည်တို့ဖြင့်လည်း။ အသေက္ခသီလာဒိက္ခန္တိယံ၊ အသေက္ခဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သီလစသော ကျေးဇူးသုံးပါးတို့၏အပေါင်း ကို။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အရဟတ္တဖလမေဝါ” တိ၊ အရဟတ္တဖလမေဝ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ၊ တတ္ထ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကိုရည်၍ဆိုရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ “အရဟတ္တ- ဖလပရိယောသာန” န္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ဇာ၊ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ၊ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤအရဟတ္တဖလပရိယောသာန-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ကာကောလောကနမိဝ၊ ကျိုး၏ကြည့်ခြင်းကဲ့သို့။ ဥဘယာပေက္ခဝစနံ၊ နှစ်ပါးစုံသောသဒ္ဓါကိုငဲ့သော သဒ္ဓါတည်း (သမ္ပဒါသဒ္ဓါ သာနေသဒ္ဓါနှစ်ပါးကို ငဲ့၏ဟူလို)။

သီလသမာဓိပညာသမ္ပဒါဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၂။ အနုတ္တရန္တိ၊ ကား။ အနညသဘာရဏတာယ စ၊ ဘုရားမှတစ်ပါး
 ကုန်သော ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
 ကောင်း။ အနညသဘာရဏတ္ထဝိသယတာယ စ၊ ဘုရားမှတစ်ပါးကုန်သော
 ဆိုတတ်ကုန်သောသူတို့နှင့်မဆက်ဆံသော အနက်လျှင် အရာရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုတ္တရံ၊ မိမိဆိုင်ခြင်းထက်လွန်မြတ်သော ဆိုင်ခြင်းမရှိ
 သော။ မဟာသီဟနာဒန္တိ၊ ကား။ မဟန္တံ၊ ကြီးမြတ်သော။ ဗုဒ္ဓသီဟနာဒံ၊
 မြတ်စွာဘုရား၏မြတ်သောဆိုတော်မူခြင်းကို(ဝါ)မြတ်စွာဘုရား၏မကြောက်မရွံ့
 ဆိုတော်မူခြင်းကို။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ အစူန္တဝိသုဒ္ဓတာယ၊ စင်စင်အညစ်
 အကြေးမှ အထူးသဖြင့်စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမဝိသုဒ္ဓံ၊ အလွန်
 စင်ကြယ်သော။ ပရမန္တံ၊ ကား။ ဥက္ကဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ တေန၊ ကြောင့်။
 “ဥတ္တမ”န္တိ၊ ဥတ္တမ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဥက္ကဋ္ဌပရိယာယော စ၊ ဥက္ကဋ္ဌသဒ္ဓါ၏ပရိယာယ်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပရမသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ တဿ၊ ထိုအရှင်
 ဓမ္မပါလဋီကာဆရာ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ သီလမေဝါတိ၊ ကား။
 လောကီယသီလမတ္တတ္တာ၊ လောကီသီလမျှ၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) လောက၌
 ထင်ရှားသော သီလမျှ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သီလသာမညမေဝ၊ သီလသာမည
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ လောကုတ္တရသီလံ၊ လောကုတ္တရာ
 သီလသည်။ သဝါသနပဋိပက္ခဓမ္မဝိဒ္ဓံသနတော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ ဆန့်ကျင်
 ဘက်ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်။ အနည-
 သဘာရဏံ၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့်မဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။
 ဧဝံ တထာ၊ တူ။ လောကီယသီလမ္ပိ၊ လောကီသီလသည်လည်း။ တဒန္တ-
 ဝိကဘာဝေန၊ ထိုလောကုတ္တရာသီလ အားလျော်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဝတ္ထ-
 တ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အကြောင်းကြောင့်။ အနညသဘာရဏမေဝ၊ သူတစ်ပါးတို့
 နှင့်မဆက်ဆံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊
 ဤသို့လောကီ၊ လောကုတ္တရာသီလနှစ်ပါးစုံကို အနညသဘာရဏအားဖြင့်ယူအပ်
 သည်ရှိသော်။ နာဟံ တတ္ထာတိ ပါဠိဝစနံ၊ နာဟံ တတ္ထ- ဟူသော ပါဠိတော်
 စကားသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ “ယာဝတာ ကဿပ အရိယံ
 ပရမံ သီလ”န္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သီလံ-ဟူသောဤစကားသည်။ “သီလဿ ဝဏ္ဏံ ဘာ-
 သန္တိ”တိ ဧတ္ထ၊ ဘာသန္တိ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ အာကာရဒဿနံ၊ အခြင်းအရာကို

ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားသည်။ ယဒိဒံ အဓိသီလန္တိ ဣဒံ ပန၊ ယဒိဒံ အဓိသီလံ-
ဟူသော ဤစကားကိုကား။ တတ္ထာတိ ပဒေသယ၊ တတ္ထ-ဟူသောပုဒ်နှစ်ခုတို့၏
အပေါင်း၌။ အနိယမဝစနံ၊ အနိယမစကားတည်း(ဝါ)အနိယမကို ဆိုကြောင်း
ဖြစ်သောစကားတည်း။ စ၊ဆက်ဦးအံ။ ယဒိဒံ အဓိသီလန္တိ ဣမိနာ၊ ယဒိဒံ အဓိ-
သီလံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ
၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓေပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ဗုဒ္ဓသီလံ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏သီလတော်ကို။ ဧကဉ္စ၊ ကပ်ပေါင်းတည်း။ က-တော၊ ပြုပြီး၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသဒ္ဓေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဥဘယသေဝ၊ နှစ်ပါးစုံသော
လောကီသီလ လောကုတ္တရာသီလကိုသာလျှင်။ ပရာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းသည်
(ဝါ)စုံခြင်းသည်၊ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ “တတ္ထ သီလေပိ
ပရမသီလေပိ” တိ အာဒိံ ။ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သမသ-
မန္တိ၊ ကား။ ဝိသေသနဘူတေန၊ ဝိသေသနဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမေန၊ တူသော။
သီလေန၊ နှင့်။ သမံ၊ တူ၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝိညာပေတုံ၊
သိစေခြင်းငှာ။ “မမ သီလသမေန သီလေန မယာ သမံ”န္တိ၊ သမံ-ဟူသော
စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မံ သီလေတိ၊ ကား။ ဒုဝိ-
ဓေပါး နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သီလေ၊ ၌။ ဣတိ ဣမန္တိ၊ ကား။
ဝေ၊ သို့။ ဣမံ သီလဝိသယံ၊ ဤသီလ၏အရာကို။ ပဌမန္တိ၊ ကား။ ဥပ္ပတ္တိက္ကမ-
တော၊ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ပဌမဘူတံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တပတိတိ၊ ကား။ ကိလေသေ၊
တို့ကို။ သန္တပ္ပတိ၊ ပူစေတတ်၏။ ဝိဓမတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ သန္တပ္ပတိပုဒ်၏အနက်တည်း။ တဒေဝါတိ ဣမိနာ၊ တဒေဝ-ဟူသော
ပုဒ်ဖြင့်။ တုလျာဓိကရဏသမာသံ၊ တုလျာဓိကရဏသမာသံကို (ဝါ)ကမ္မဓာရာယ-
သမာသံကို။ အာဟ၊ ၏။ ဇိဂုစ္ဆတိတိ၊ ကား။ ဟိဋ္ဌေတိ၊ နှိပ်စက်၏။ လာမက-
တော၊ အယုတ်အားဖြင့်။ ဌပေတိ၊ ထား၏။ ကိလေသေဟိ၊ ကိလေသာတို့မှ။
အာရကာ၊ ဝေးကုန်၏။ ဣတိ ဣမံ ဝစနတ္ထံ၊ ကိ။ ကတော၊ ၍ (ဝါ)ဣတိ ကတော
ဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်၊ နိဇ္ဈေသတ္တာ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အပြစ်မရှိ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အရိယာ၊ ဖြူငင်၏။ အာရမ္မဝတ္ထုဝသေနာတိ၊ ကား။
အဋ္ဌာရမ္မဝတ္ထုဝသေန၊ ရှစ်ပါးသော အာရမ္မဝတ္ထု၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပဿနာဝီရိယ
သင်္ခါတာတိ၊ ကား။ ဝိပဿနာသမ္ပယုတ္တဝီရိယသင်္ခါတာ၊ ဝိပဿနာနှင့်ယှဉ်သော
ဝီရိယဟုဆိုအပ်သော။ လောကီယမတ္တတ္တာ၊ လောကီမျှ၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ)

လောကီဝီရိယမျှ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တပေါဇိဂုစ္ဆာ၊ မည်သည်သာလျှင်တည်း
 (ဝါ)ကိလေသာကို ပူပန်စေတတ် စက်ဆုပ်တတ်သော ဝီရိယမည်သည်သာလျှင်
 တည်း။ မဂ္ဂဇလသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝီရိယသင်္ခါတာ၊ ဝီရိယဟု
 ဆိုအပ်သော။ တပေါဇိဂုစ္ဆာ၊ တပေါဇိဂုစ္ဆာသည်။ ပရမာ နာမ၊ မည်၏
 (ထည့်)။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိကာရဝသေန၊ ပုဒ်လိုက်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပန္နော၊
 ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ (နှာ-၃၆၁)သဗ္ဗုက္ကဋ္ဌဘာဝတော၊ အလုံးစုံသောဝီရိယ
 တို့ထက်မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမာ နာမ၊ မည်၏။ ယုဝိနေ၊ အရွယ်
 ရှိသောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ ယောတဗ္ဗနံယထာ၊ ယောတဗ္ဗနမည်
 သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဇိဂုစ္ဆိနေ၊ စက်ဆုပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေါ၊
 အဖြစ်တည်း။ ဇေဂုစ္ဆံ၊ စက်ဆုပ်တတ်သောသူ၏အဖြစ်။ ယဒိဒံအဓိဇေဂုစ္ဆန္တိ၊
 ကား။ သီလေ ဝိယ၊ သီလ၌ကဲ့သို့။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေန၊ လောကီ၊
 လောကုတ္တရာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓမ္မိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓ
 ဇေဂုစ္ဆံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ကိလေသာတို့ကို စက်ဆုပ်တတ်သော ဝီရိယသည်။
 တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဇေဂုစ္ဆေပိ၊ လောကီဇိဂုစ္ဆ၌လည်းကောင်း။ အဓိဇေဂုစ္ဆေပိ၊
 လောကုတ္တရာအဓိဇေဂုစ္ဆ၌လည်းကောင်း။ ကမ္မဿကတာ ပညာတိ၊ ကား။ ဒိန္နံ၊
 လှူအပ်သော အလှူ၏အကျိုးသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ယိဋ္ဌံ၊ မဟာဝိဇိတမင်းကဲ့သို့
 ယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ အကျိုးရှိ၏။ ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့အစ
 ရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ယထာ ယေန ပကာရေန၊
 အကြင်သို့သော အပြားအားဖြင့်။ “ကမ္မဿကတာပညာတိ။ ပ။ ဉာဏံ”န္တိ၊
 ဟူ၍။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တထာ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊
 သည်း။ ဝိဘင်္ဂေ၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်၌။ “တတ္ထ ကတရံ ကမ္မကဿတာ ဉာဏံ ။ပ။
 ဉာဏံ”န္တိ၊ ဉာဏံဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

(ပါဠိတော်အနက်ကား)။ တတ္ထ၊ ထိုဉာဏ်တို့တင်။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊
 ကမ္မဿကတာဉာဏ်သည်။ ကတရံ၊ အဘယ်နည်း။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သောအလှူ၏
 အကျိုးသည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ယိဋ္ဌံ၊ မဟာဝိဇိတမင်း၏ ယဇ်ကြီးနှင့်တူသော
 ယဇ်ကြီးပူဇော်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဟုတံ၊ ပင့်ဖိတ်၍ လှူဒါန်းပူဇော်
 ခြင်း ဧည့်သည်တို့အား လှူဒါန်း ပူဇော်ခြင်း၊ အာဝါဟ မင်္ဂလာစသည့်
 တို့၌ မင်္ဂလာအကျိုးငှါ လှူဒါန်း ပူဇော်ခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ အကျိုးရှိ၏။ သုကဋ္ဌ-
 ဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏။ ဖလံ၊ အကျိုးဆက်သည်။
 ဝိပါကော၊ သဒိသအကျိုးရင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ပ။ သစ္စာနုလောမိကံ၊ သစ္စာ
 လေးပါးကို သိခြင်းအားလျော်သော။ ဉာဏံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ကို။ ဌပေတွာ၊

ရုံ။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ အာသဝါ၊ အာသဝေါတရား၏ အာရုံ
ဖြစ်သော (ဝါ) အာသဝေါတရားနှင့် တကွဖြစ်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်
ဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ကမ္မဿကတာဉာဏံ၊ ကမ္မဿကတဉာဏ်မည်၏။
(ဤသို့ယောဇနာ)။

ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အကုသလံ၊ သည်။ အတ္တနောဝါ၊ မိမိ၏
မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ပရဿ ဝါ၊ သူတစ်ပါး၏မူလည်း။ ဟောတု၊
ဖြစ်စေ။ သကံနာမ၊ မိမိဥစ္စာမည်သည်။ န၊ မဟုတ်။ (တနည်း) န သကံ နာမ၊
မိမိဥစ္စာမမည်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္တ တဉ္စနတော စ၊ အကျိုးစီးပွားကို
ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အနတ္တဇနနတော စ၊ အကျိုး
စီးပွားမဲ့ကို (ဝါ) အကျိုးစီးပွား မရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်လည်း
ကောင်းတည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ သကံ
နာမ၊ မိမိဥစ္စာမည်၏ (တထာသစ္စါဖြင့်၊ အတ္တနော ဝါ ဟောတု ပရဿ ဝါ-
ဟူသောပုဒ်ကို ငင်သည်ဟုမှတ်)။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အနတ္တတဉ္စနတော စ၊
အကျိုးစီးပွားမဲ့ကို (ဝါ) အကျိုးစီးပွားမရှိသည်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်
လည်းကောင်း။ အတ္တဇနနတော စ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖြစ်စေတတ်သော
ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဿကတာဝေ၊ ကံသာလျှင် မိမိ
ဥစ္စာရှိသည်၏အဖြစ်၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ပညာ၊ သည်။ ကမ္မဿကတာ
ပညာ နာမ၊ မည်၏။ ဝိပဿနာပညာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂသစ္စဿ စ၊ မဂ္ဂသစ္စာအား
လည်းကောင်း။ ပရမတ္ထသစ္စဿ စ၊ ပရမတ္ထသစ္စာအား လည်းကောင်း။
အနုလောမတော၊ လျော်သောကြောင့်။ သစ္စာနုလောမိကသညိတာ၊ သစ္စာ
နုလောမိကဟု မှတ်သိအပ်သော။ ဝိပဿနာပညာ၊ သည်။ လောကီယမတ္တတော၊
လောက၌ ဖြစ်ကာမျှဖြင့်။ ပညာဝ၊ ပညာသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတ္ထိလိင်္ဂဿ၊
၏။ န ပုံသကလိင်္ဂဝိပရိယာယော၊ နပုလ္လင်္ဂပြန်ခြင်းသည်။ ဣမ၊ ဤအဓိပ္ပာယ်-
ဟူသောပုဒ်၌။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော၊ မည်၏။ ယာယံ အဓိပ္ပာယ်တိ၊ ကား။ သီလေ
ဝိယ၊ ၌ကဲ့သို့။ လောကီယ လောကုတ္တရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓာပိ၊ နှစ်ပါး
အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓပညာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပညာတော်သည်။
တတ္တာတိ၊ ကား။ ပညာယပိ၊ လောကီပညာတော်၌လည်းကောင်း။ အဓိပ္ပညာ
ယပိ၊ လွန်ကဲသော လောကုတ္တရာ ပညာတော်၌လည်းကောင်း။ ယထာရဟံ၊
ထိုက်သည်အားလျော်စွာ။ ပရိတ္တမဟဂ္ဂတဘာဝတော၊ ကာမမဟဂ္ဂုတ်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိယေဝ နာမ၊ ဝိမုတ္တိမည်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) ဝိမုတ္တိ
မည်ကာမျှသည်သာလျှင်တည်း။ မဂ္ဂဖလဝသေန၊ မဂ်ဖိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။

ကိုလေသနံ၊ တို့ကို။ သမုစ္ဆန္နပဋိပ္ပဿန္တနာနိ၊ အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်း၊ တဖန်ငြိမ်း
စေခြင်းတို့သည်။ သမုစ္ဆေဒ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိယော၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ-
ဝိမုတ္တိတို့ မည်ကုန်၏။ အထ ဝါ၊ ကား။ သမ္မာဝါစာဒိဝိရတိနံ၊ သမ္မာဝါစာ
အစရှိသော ဝိရတိတို့ကို။ အဓိသီလဂ္ဂဟဏေန၊ 'အဓိသီလသဒ္ဓါဖြင့် (ဂဟိတတ္တာ
၌စပ်)။ သမ္မာဝါယာမဿ၊ သမ္မာဝါယာမကို။ အဓိဇေဂ္ဂုစ္ဆဂ္ဂဟဏေန၊ အဓိဇေဂ္ဂုစ္ဆ
သဒ္ဓါဖြင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို။ အဓိပညာဂ္ဂဟေန၊ အဓိပညာသဒ္ဓါဖြင့်။
ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊ မယူအပ်သေး
သည်ကို ယူသဖြင့် (ဝါ) ယူအပ်ပြီးသည်ကို မယူသဖြင့်။ မဂ္ဂဖလဝရိယာပန္နာ၊
မဂ်-ဖိုလ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သတိသမာဓယော၊ သမ္မာ
သင်္ကပ္ပ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိတို့ကို။ သမုစ္ဆေဒပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိယော၊
သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိတို့ မည်ကုန်၏ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။
ပန၊ ပါး။ နိဿရဏဝိမုတ္တိ၊ နိဿရဏဝိမုတ္တိသည်။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်သည်သာ
လျှင်တည်း။ (တနည်း) နိဗ္ဗာနမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ နိဿရဏဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။
ယာ အယံ အဓိဝိမုတ္တိတိ၊ ကား။ သီလေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဒုဝိဓာပိ၊ သော။ အဓိဝိမုတ္တိ၊ အဓိဝိမုတ္တိသည်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝိမုတ္တိယာ
ပိ၊ လောကီဝိမုတ္တိ၌လည်းကောင်း။ အဓိဝိမုတ္တိယာပိ၊ တောကုတ္တရာအဓိဝိမုတ္တိ၌
လည်းကောင်း။

၄၀၃။ ယံ ကိဉ္စ၊ အလုံးစုံသော။ ဇနဝိဝိတ္တဋ္ဌာနံ၊ လူအပေါင်းတို့မှ ဆိတ်ငြိမ်
ရာအရပ်ကို။ သုညာဂါရံ၊ သုညာဂါရ-ဟူ၍။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။
တတ္ထ သုညာဂါရေ၊ ထိုဆိတ်ငြိမ်ရာကျောင်း၌။ နဒန္တေန၊ မကြောက်မရွံ့ဆိုသော
သူနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အညော၊ တစ်ပါးသော။ ဇနေ၊ လူသည်။ နတ္တိ၊
မရှိ။ ဣဘိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ “ကေတော ဝါ” တိအာဒိ၊ ကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏ (ဋီကာဟောင်း၌၊ တတ္ထ နဒန္တေန ဝိနာ နာဒေါ
နတ္တိတိ အာဟ ကေကောဝ နိသိဒ္ဓိတုဘိတိ-ဟုဖွင့်၏)။ အဋ္ဌသု ပရိသာသုတိ၊
ကား။ ခတ္တိယပရိသာ၊ မင်းပရိသတ်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏပရိသာ၊ ပုဏ္ဏား
ပရိသတ်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိပရိသာ၊ သူကြွယ်ပရိသတ်လည်းကောင်း။
သမဏပရိသာ၊ ရဟန်းပရိသတ်လည်းကောင်း။ စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ၊ စာ
တုမဟာရာဇိကနတ်ပရိသတ်လည်းကောင်း။ တာဝတိံသပရိသာ၊ တာဝတိံ
သာ နတ်ပရိသတ်လည်းကောင်း။ မာရပရိသာ၊ မာရ်နတ်ပရိသတ်လည်း
ကောင်း။ ဗြဟ္မပရိသာ၊ ဗြဟ္မာပရိသတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသု၊
ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာသု ပရိသာသု၊ ဤပရိသတ်တို့၌။

☞ (နှာ-၃၆၂။) တစ္ဆေ၊ ထိုအနက်ကို။ မဇ္ဈိမာဂမဝရေ။ မဇ္ဈိမနိကာယမြတ်၌။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တပဒေန၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်ပုဒ်ဖြင့်။ သာဓေန္တော၊ ၍။ “စတ္တာရိမာနိ” တိအာဒိံ၊ ကို။ အာရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၍။ တတ္ထ တိဿံ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝေသာရဇ္ဇာနီတိ၊ ကား။ ဝိသာရဒဘာဝါ၊ ရဲရင့်သည်၏အဖြစ်တို့သည် (ဝါ) ကင်းသောရှုံရှားခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်တို့သည် (သဒ္ဓတ္ထ)။ ဉာဏပုဟာနအန္တရာယိကနိယျာနိကဓမ္မဒေသနာနိမိတ္တံ၊ အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို သိတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ ကိလေသာ အာသဝေါတရား တို့ကို ပယ်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ ဈာန်ဖိုလ်၏အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သောတရား၊ သံသရာဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားကိုဟောရာ၌ တားမြစ်တတ်သော အကြောင်းနိမိတ်ကို။ အသမနုပဿန္တော၊ မြင်တော်မမူသည်ဖြစ်၍ (ထည့်)။ ကုတောစိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုမှလည်း(ဝါ)တစ်စုံတစ်ယောက်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာမှလည်း။ အသန္တဿနဘာဝါ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်တို့သည်။ နိဗ္ဗယဘာဝါ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်တို့သည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဝေသာရဇ္ဇာနိ-ဟူသောပုဒ်၏အနက်တည်း။

[တေမဟံ သိက္ခဝေ နိမိတ္တံ အသမနုပဿန္တော ခေမပ္ပတ္တော အဘယ ပ္ပတ္တော ဝေသာရဇ္ဇပ္ပတ္တော ဝိဟရာမိ- ဟူသော စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရ ပါဠိတော်ကိုမှီ၍ ယောဇနာသည်။ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်သရုပ်ကို ၎င်း ပါဠိတော်မှာ။ အကျဉ်းအားဖြင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ အန္တရာယိကဓမ္မဒေသနာဉာဏ်၊ နိယျာနိကဓမ္မ ဒေသနာဉာဏ် ဤ လေးပါးကိုယူ။ ဋီကာဟောင်း၌ ဝေသာရဇ္ဇာနီတိ ဝိသာရဒဘာဝါ၊ ဉာဏပုဟာန သမ္ပဒါနိမိတ္တံ ကုတောစိ အသန္တဿနဘာဝါ နိဗ္ဗယဘာဝါတိ အတ္ထော ဟုဖွင့်၏။ ၎င်းဋီကာနှစ်စောင်၏ ဝေသာရဇ္ဇသဒ္ဓါ၏ အဖွင့်မျိုး အဋ္ဌကထာထဲ၌ မတွေ့ဖူးချေ။ နှိုင်းချိန်စဉ်းစား၍ အနက်ကို လည်း မှတ်ယူအပ်၏

ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ “ဝေသာရဇ္ဇန္တိ” တေ နာမံ၊ ဝေသာရဇ္ဇ-ဟူသော ဤအမည် သည်။ စဘူသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌ (ဝါ) အမည်တို့၌။ သာရဇ္ဇာဘာဝံ၊ ကြွက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသည်ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ ဆင်ခြင် တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဥပ္ပန္နသောမနဿမယ ဉာဏဿ၊ ဖြစ်သော သောမနဿဖြင့်ပြီးသော ဉာဏ်၏(ဝါ) ဖြစ်သော သောမနဿကြောင့်ဖြစ် သော ဉာဏ်၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊ ပါး။ အညေဟိ၊ တစ်ပါးကုန်သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ သာဝကစသည်တို့နှင့်။ အသာဝေရဏတံ၊ မဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်

ကို။ ဒေသတံ၊ ငှါ။ “တထာဂတဿ တထာဂတဝေသာရဇ္ဇာနိ”တိ၊ ဝေသာရ-
ဇ္ဇာနိ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဝါ ကား။ ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊
ရှေ့၌ပွင့်တော်မူကုန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ ဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ဝေသာရဇ္ဇ-
ဉာဏ်တော်တို့သည်။ ပုညဿယသမ္ပတ္တိယာ၊ ကောင်းမှုတည်းဟူသော မှီရာ၏
ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။ အာဂတာနိ ယထာ၊ လာတော်မူကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ၊
ထိုအတူ။ အာဂတဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ လာကုန်သောဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တို့သည်။ ဣတိ
ဝါ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဒုတိယဿ တထာဂတသဒ္ဓဿ၊ ဒုတိယတထာဂတ
သဒ္ဓါ၏။ တုလျာဓိကရဏတ္တာ၊ တူသောတည်ရာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊
သို့။ (ဝါ) ဧဝံ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤတထာဂတဿ တထာဂတဝေသာရဇ္ဇာနိ၊ ဟူသော
စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အဠ-
ကထာနယော၊ အဠကတာနည်းတည်း။ ဝါ၊ အဠကထာ၌လာသောနည်းတည်း။
နေရုတ္တိကာပန၊ သဒ္ဓါကျမ်းတတ် ဆရာမြတ်တို့သည်ကား။ သမာသေ၊ သမာသ်
သည်။ ဘိဒ္ဓေ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ သာမညတ္တာ စ၊ သာမည၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း
ကောင်း။ (ဝါ) အမျှားနှင့်ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သညာ-
သဒ္ဓတ္တာ စ၊ သညာသဒ္ဓါ ၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ (ဝါ) အမည်သညာကို
ဟောသောသဒ္ဓါ၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြား
အားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ (တဒ္ဓိတဉ္စ သမာသေ စ၊
ဝါ၊ ကျဏ္ဍေသု ဝိသေသကာ။ ပသိဒ္ဓိယံ တု သာမညံ၊ တေလံ သုဂတစီဝရံ၊ ဟူသော
သဒ္ဓါငယ်ဂါထာနှင့်အညီပင်တည်း။) အာသဘံ ဌာနန္တိ၊ ကား။ သေဠဌာနံ၊
မြတ်သောအရာကို။ ဥတ္တမဌာနံ၊ မြတ်သောအရာကို။ ယေ ဗုဒ္ဓါ၊ အကြင်မြတ်စွာ
ဘုရားတို့သည်။ သဗ္ဗညုတံ၊ အလုံးစုံကုန်သော တရားတို့ကို သိတော်မူသောသဗ္ဗညု
ဘုရားအဖြစ်သို့။ ပဋိဇာနနဝသေန၊ ဝန်ခံတော်မူသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ)
သိစေတော်မူအပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိမုခံ၊ ရှေးရှု။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်
ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အဠပရိသံ၊ ရှစ်ပါးသောပရိသတ်သို့။ ဥပသင်္ကမန္တိ၊
ကပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အာသဘာ၊
မည်ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုအာသဘာမည်ကုန်သော
မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဌာနံ၊ အရာတည်း။ ဣတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်
ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဧ၊ အပိစ အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။
ဝုစ္စတေ၊ ဧ၊ ပုဂံဝါ၊ ပုဂံဝတို့သည် (ဝါ) ရွှေဆောင်နွားလားတို့သည်။ ဂဝသတ-
ဗေဠကော၊ နွားတစ်ရာတို့၏ အကြီးဖြစ်သောနွားသည်။ ဥသဘော၊ ဥသဘာ

မည်၏။ ဂဝသဟဿဇေဋ္ဌကော။ နွားတစ်ထောင်တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော နွားသည်။ ဝသဘော၊ ဝသဘမည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝဇသတဇေဋ္ဌကော၊ နွားခြံ တစ်ရာ၌ နွားတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သောနွားသည်။ ဥသဘော၊ မည်၏။ ဝဇ သဟဿဇေဋ္ဌကော၊ နွားခြံတစ်ထောင်တို့၌ နွားတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော နွားသည်။ ဝသဘော၊ ၏။

[သမ္မောဟဝိနောဒနီ အဋ္ဌကထာ ဉာဏဝိဘင်း၌ ဂဝဇသတဇေဋ္ဌ ကော ဝါ ဥသဘော။ ဂဝဇသဟဿဇေဋ္ဌကော ဝသဘော-ဟု ဂဝဇသဒ္ဓါ နှင့်ရှိ၏။ ၎င်းနိဿယ၌ ဂဝဇသတဇေဋ္ဌကော၊ နွားနောက်တစ်ရာတို့၏ အကြီးဖြစ်သော နွားနောက်သည်။ ဥသဘော၊ ဥသဘမည်၏။ ဤသို့ ယောဇနာ၏။ စတုက္ကနိပါတ်အင်္ဂုတ္တရအဋ္ဌကထာ မူလပဏ္ဏာသ ဟော သိနာဒသုတ်အဋ္ဌကထာတို့၌ ဝဇသဒ္ဓါနှင့်ရှိ၏။ ဝဇသဒ္ဓါ နွားခြံဟော ဖြစ်၍ နွားခြံတစ်ရာ၌ နွားတို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော နွားသည်-ဟု ယောဇနာသည်။]

ဝါကား။ ကေဂါမခေတ္တေ၊ တစ်ခုသော ဂါမခေတ်၌။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီး အမှူးဖြစ်သော နွားသည်။ ဥသဘော၊ ဥသဘမည်။ ဒွိယ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဂါမခေတ္တယု၊ ဂါမခေတ်၌။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးအမှူးဖြစ်သော နွားသည်။ ဝသဘော၊ မည်၏ (၎င်းဝိကပ်သည် သမ္မောဟ စသော အဋ္ဌကထာ သုံးစောင် တို့၌ မလာ ။ သဗ္ဗာဝသေဋ္ဌော၊ အလုံးစုံသော နွားတို့ထက်မြတ်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်၌။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးဖြစ်သော။ သဗ္ဗပရိယယ သဟော၊ အလုံးစုံကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို နှိပ်စက်ချင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော(ဝါ) သည်းခံနိုင်သော။ သေတော၊ ကိုယ်လုံးဖြူသော။ ပါသာဒိကော၊ ကြည်ညိုဖွယ် ရှိသော (ဝါ) ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ မဟာဘာရဝဟော၊ များစွာ သော ဝန်ကိုဆောင်နိုင်သော။ အသနိသတသဒ္ဓေဟိပိ၊ မိုးကြိုးသံ အရာတို့ဖြင့် လည်း (ဝါ) အရာသော မိုးကြိုးသံဘုံဖြင့်လည်း (ဝါ) တို့သည်လည်း။ အကမ္မ နိယော၊ မတုန်လှုပ်စေနိုင်သော။ ဂါဝေါ၊ နွားသည်(ထည့်)။ နိသဘော၊ နိသဘ မည်၏။ ဣတိသို့။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏ (သုံးပါး သရုပ် ကား-ဥသဘ၊ ဝသဘ၊ နိသဘ ဤသုံးပါးတည်း)။ ဣမ၊ ဤအာသဘဌာန အရာ၌။ နိသဘောဝ၊ နိသဘကိုသာလျှင်။ ဥသဘောတိ၊ ဥသဘောဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၏။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤနိသဘသဒ္ဓါသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုဥသဘသဒ္ဓါ၏။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဥသဘဿ၊ နွားလားဥသဘ၏။ ဣဒံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

အာသဘံ၊မည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣဒံ၊ ဤအာသဘာသည်း။ အာသဘံ
ဝိယ၊ နိသဘာမည်သော နွားလား၊ ဥသဘာနှင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ဤသို့သော ဝစနတ္ထကြောင့်။ အာသဘံ၊ အာသဘာမည်၏။
ဟိ တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားပြုဦးအံ့။ နိသဘာသင်္ခါတော၊
နိသဘာ-ဟုဆိုအပ်သော။ ဥသတော၊ ဥသဘာမည်သော နွားလားသည်။ ဥသဘာ
ဗလေန၊ ဥသဘာမည်သော နွား၏အားနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။
ဟုတွာ၊၍။ စတူဟိ၊ လေးချောင်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပဏဝံ၊
မြေကို။ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ၊ ကြပ်ကြပ်နင်း၍။ အစလဋ္ဌာနေန၊ မတုန်မလှုပ် ရပ်တည်
ခြင်းဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ ယထေဝ၊ ရပ်တည်သကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။
တထာဂတောပိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဒသတထာဂတဗလေန၊ နယ်ပါး
သော မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံတော်မူသည်။
ဟုတွာ၊၍။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝေသာရဇ္ဇပါဒေဟိ၊ ဝေသာရဇ္ဇ ဉာဏ်တော်
တည်းဟူသော ခြေတော်တို့ဖြင့်။ အဋ္ဌပရိသာပထဝိံ၊ ရှစ်ပါးသော ပရိသတ်
တည်းဟူသော မြေကို။ ဥပ္ပိဋ္ဌေတွာ၊ ကြပ်ကြပ်တင်းတင်း နင်းညှပ်တော်မူ၍။
သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကေ၌။ ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်
သော။ ပစ္စတ္ထိကေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို အလိုရှိသော။ ပစ္စာမိတ္တေန၊ ရန်သူ
သည်။ အကမ္ပိယော၊ မတုန်လှုပ်စေအပ်သည် (ဝါ) မတုန်လှုပ်စေနိုင်သည်။
ဟုတွာ၊၍။ အစလဋ္ဌာနေန၊ မတုန်မလှုပ်သော ရပ်တည်ခြင်းဖြင့်။ တိဋ္ဌတိ၊
ရပ်တည်တော်မူ၏။ ဧဝံ သို့။ တိဋ္ဌမာနောဝ၊ ရပ်တည်တော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်သာလျှင်။ တံ အာသဘံ ဌာနံ၊ ထိုမြတ်သောအရာကို (ဝါ) ထို
အာသဘာမည်သော ရွေးဘုရားတို့၏ အရာကို။ ပဋိဝိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏။
ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်တော်မူ၏။ န ပစ္စက္ခာတိ၊ စွန့်တော်မူ။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။
အာရောပေတိ၊ တင်တော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အာသဘံ ဌာနံ ပဋိဇာ
နာတိ”တိ၊ ပဋိဇာနာတိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။

သီဟနာဒံ နဒတိတိ၊ ကား။ သေဋ္ဌနာဒံ၊ မြတ်သောဆိုတော်မူခြင်းကို။
အဘိတနာဒံ၊ မကြောက်မရွံ့ ဆိုတော်မူခြင်းကို။ နဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ဣတိ၊
သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝုတ္တာဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။
အထ ဝါ၊ ကား။ သီဟနာဒသဒိသံ၊ ခြင်္သေ့၏ဟောက်ခြင်းနှင့်တူတော်မူသော။
နာဒံ၊ မကြောက်မရွံ့ ဆိုတော်မူခြင်းကို။ နဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ အယံအတ္ထော၊
ဤအနက်ကို။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္ထေ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်၌။ အာဂတေန၊ လာသော။
သီဟနာဒသုတ္တေန၊ သီဟနာဒသုတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ဝါ၊တစ်နည်း

ကား။ မိဂရာဇာ၊ သားအပေါင်းတို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သီဟော၊ ခြင်္သေ့ကို။
 (၅၁-၃၆၃) ပရိဿယာနံ၊ ဘေးရန်တို့ကို။ သဟနတော စ၊ သည်းခံနိုင်သော
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဂေါဏမဟံ သေတ္ထဝါရဏာဒိနံ၊ နွား၊ ကျွဲ၊ အမုန် ယစ်
 သော ဆင် အစရှိသည်တို့ကို။ ဟနနတော စ၊ ညည်းဆဲ သတ်ဖြတ်တတ်သော
 ကြောင့်လည်းကောင်း။ သီဟောတိ၊ သီဟဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့
 သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ မုနိရာဇာ၊ ရဟန်းတို့၏ မင်းဖြစ်တော်မူသော။ တထာ
 ဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ လောကဓမ္မာနံ၊ လောကဓံတရား ရှစ်ပါးတို့ကို။
 သဟနတော စ၊ သည်းခံတော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပရပ္ပဝါဒါနံ၊ သူ
 တစ်ပါးတို့၏ မိစ္ဆာအယူဝါဒကို။ ဟနနတော စ၊ ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့်
 လည်းကောင်း။ သီဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တဿ၊
 ဆိုအပ်သော။ သီဟဿ၊ သီဟမည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ နာဒံ၊
 ဆိုတော်မူခြင်းကို။ နဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဥပမာစကားရပ်၌။ မိဂသီ
 ဟော၊ သားဖြစ်သောခြင်္သေ့သည်။ သီဟဗလေန၊ ခြင်္သေ့၏အားနှင့်။ သမန္နာ
 ဂတော၊ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောအရပ်တို့၌။ ဝိသာရဒေါ၊
 ကြောက်ရွံ့ခြင်းမူကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတလောမဟံသော၊ ကင်းသော
 ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သီဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့၏ဟောက်ခြင်းကို။
 နဒတိ ယထာ၊ ဟောက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ တထာဂတသီဟော၊
 မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော ခြင်္သေ့မင်းသည်။ ဒသတထာဂတဗလေန၊
 ဆယ်ပါးသော မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ
 တော်မူသည်ဖြစ်၍။ အဋ္ဌဿ၊ ရှစ်ပါးကုန်အော။ ပရိသာသု၊ ပရိသတ်တို့၌။
 ဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသောကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝိဂတလောမဟံသော၊
 ကင်းသောကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ ရူပန္တိအာဒိနာ၊ ဣတိ
 ရုပ် ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နာနာဝိဓဒေသနာ ဝိလာသသမ္ပန္နံ၊
 အထူးထူးအပြားပြားရှိသော ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်
 သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ၍။ သီဟနာဒံ၊ သီဟ
 မည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ မကြောက်မရွံ့ ဆိုတော်မူခြင်းကို။ နဒတိ၊
 ဆိုတော်မူ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပရိသာသု သီဟနာဒံ နဒတိ”တိ၊ နဒတိ-
 ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဉ္စအဘိသင်္ခရိတူတိ၊ ကား။ ဥာတုံ၊ သံခြင်းငှါ။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်
 သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏဗလာနုရူပံ၊ ဉာဏ်တော်၏အစွမ်း
 အားလျော်စွာ။ အဘိသင်္ခရိတူ၊ ၍။ တင်္ခဏညေဝါတိ၊ ကား။ ပုစ္ဆိတက္ခဏေ

သုတ္တံ]

သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၅

ယေဝ၊ မေးအပ်သော ခဏ၌သာလျှင်။ ဌာနုပ္ပတ္တိကပဋိဘာနေန၊ ထိုခဏဖြစ်
သော ထင်သောဉာဏ်ဖြင့်(ပေါ်ရသော) (ဝါ)အကြောင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်
သော ထင်သောဉာဏ်ဖြင့်(ဌာနေန ဥပတ္တိ ဌာနုပ္ပတ္တိ၊ သာဓေ ဌာနုပ္ပတ္တိကံ
စနတ္တဟု ပြု)။ ဝိသုဒ္ဓေတိ၊ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ အဇ္ဈာသယာနုရူပဉ္စ၊ မေး
လျှောက်ကုန်သောသူတို့၏ အလိုအဇ္ဈာသယအား လျော်စွာလည်းကောင်း။
အတ္တဓမ္မာနုရူပဉ္စ၊ အကျိုးအကြောင်း အားလျော်စွာလည်းကောင်း။ ဝိသုဒ္ဓေန
တော၊ ဖြေဆိုတော်မူခြင်းကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏စိတ်ကို။ ပရိတော
သေတိယေဝ၊ နှစ်သက်စေတတ်သည်သာလျှင်တည်း။ အဿာတိ၊ ကား။ သမဏ
ဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ၊ ကား။ အဋ္ဌက္ခဏ
ဝဇ္ဇိတေန၊ ရှစ်ပါးသောဏေသည်ကြဉ်အပ်သော။ နဝမေန၊ ကိုးခုမြောက်
သော။ ခဏေန၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခဏ၌(ဝါ)ဖြင့်။ မနုဿတ္တဿ၊ လူတို့၏အဖြစ်၏(ဝါ)ကို
(ဘာဝသဗ္ဗန်ထည့်)။ လဗ္ဘမာနတ္တာ၊ ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ ဓမ္မံ
အကြင်တရားတော်ကို။ နော၊ ငါတို့အား။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊
မြတ်စွာဘုရားသည်(ဝါ) ကြောင်းကျိုးပြသ ဆုံးမတတ်သော မြတ်စွာဘုရား
သည်။ သာသတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ တံ ဓမ္မံ၊ ကို။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သော
ဿာမ၊ နာကုန်အံ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဒရဘာဝဇာတာ၊ ဖြစ်သော ရှိသေ
သည်၏အဖြစ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ မဟန္တေနော၊ များစွာသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဥဿာ
ဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ သောတဗ္ဗံ၊ နာအပ်၏ဟူ၍။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆိတဗ္ဗံ၊ ခံယူ
အပ်၏ဟူ၍(ဣတိကျေ)။ မညန္တိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်၏။ ကလ္လစိတ္တာ
မုဒ္ဓစိတ္တာတိ၊ ကား။ ပဿာဒါဘံဝုဒ္ဓိယာ၊ ကြည်ညိုခြင်း၏ အလွန်ပွားခြင်း
ကြောင့်။ ကလ္လစိတ္တာ၊ ခံသောစိတ်ရှိကုန်သည်။ ဝိဂတုပက္ခိလေသတာယ၊ ကင်း
ပြီးသောဥပက္ခိလေသရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မုဒ္ဓစိတ္တာ၊ နူးညံ့သောစိတ်ရှိကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏(ဤသို့ဟိတ်နှင့်ဖိုလ် အသီးသီးယှဉ်၍ ယောဇနာ။
မုဒ္ဓပုသန္နာတိ၊ ကား။ တုစ္ဆပုသန္နာ၊ အချည်းနှီးသော ကြည်ညိုခြင်းရှိကုန်
သည်။ နိရတ္တကပုသန္နာ၊ အကျိုးမရှိသော ကြည်ညိုခြင်းရှိကုန်သည်။ ပသန္တေဟိ၊
ကြည်ညိုကုန်သောသူတို့သည်။ ကာတဗ္ဗသက္ကာရော၊ ပြုအပ်သော ပူဇော်သက္ကာရ
သည်။ ပသန္နာကာရော နာမ၊ မည်၏(ဝါ)ကြည်ညိုသောအခြင်းအရာ
မည်၏။ သော၊ ထိုပသန္နာကာရသည်။ ဓမ္မာမိသပူဇာဝသေန၊ ဓမ္မပူဇာ၊ အာမိသ
ပူဇာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော
ပူဇာတို့တွင်။ အာမိသပူဇံ၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ၍။ “ပဏီတာနီတိ”အာဒိ၊ ကို။

အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ဓမ္မပူဇာ၊ ပန၊ ကိုကား။ ပါဠိယမေဝ၊ ဌိသာ
လျှင်။ “တထတ္ထာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ”တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒေသိတော၊ ပြတော်မူအပ်၏။
တထာဘာဝါယာတိ၊ ကား။ ယထာဘာဝါယ၊ အကြင်သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်
မြောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ယဿ ဝဗ္ဗဒုက္ခနိဿရဏဿ၊ အကြင်သံသရာဝဋ်ဆင်း
ရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဘဂဝတော၊ သည်(လည်း)။
ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တထာဘာဝါယ၊ ထိုသံသရာ
ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အကျိုးငှါ။ တဒေဝတ္ထံ တံ ဝေအတ္ထံ၊ ထို
အနက်ကိုသာလျှင် ဒေသေတုံ၊ ငှါ။ “ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိပရုဏတ္ထာယာ”တိ၊ တ္ထာ
ယ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။
ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်အား
လျော်စွာ အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းသည်။ ဝဗ္ဗဒုက္ခနိဿရဏပရိယောသာနာ၊
သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအဆုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သာဓမ္မာနု
ဓမ္မပဋိပတ္တိ ၈။ ထိုဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိကိုလည်း။ အနုပုဗ္ဗိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းဖြစ်
သော။ ယာယဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိယာ၊ အကြင် လောကုတ္တရာ
တရားကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊
ကျင့်အပ်၏။ ၈၊ ဆက်ဦးအံ့။ ပဋိပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကျင့်ကုန်သော သူတို့အား။ အဇ္ဈတ္တိ
ကင်္ဂသမဝါယေ၊ မိမိ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်ဖြစ်သောအကြောင်းအင်္ဂါ၏ညီညွတ်ခြင်း
သည်။ သတိ၊ သေဝံ၊ တဿ၊ ထိုဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပတ္တိ၏။ ဧကံသိကာ၊ စင်စစ်။
ပါရိပူရိ၊ ပြည့်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ တံ အနုပုဗ္ဗိ၊ ထိုအကျင့်အစဉ်
ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဤ။ “ဧကံ သရဏေသုတိအာဒိ”၊ ကို။ အာစရိယော၊
သည်။ အာဟ၊ ဧ။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။
ပူရေန္တော၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ပူရေတုံ၊ ပြည့်စေခြင်းငှါ။ သက္ကောန္တိ နာမ၊
စွမ်းနိုင်သည်မည်ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပူရဏံ၊
ပြည့်ကျင့်ခြင်းကို။ ဒေသေတုံ၊ ငှါ။ “အဗ္ဗာကာရေန ပန ပူရေန္တိတိ၊ ပူရေန္တိ-
ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

ဣမသ္မိ* ပနောကာသေတိ၊ ကား။ ပဋိပန္နာ ၈၊ ကျင့်သောသူတို့သည်
လည်း။ အာရာဓေန္တိ၊ နှစ်သက်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သီဟနာဒကိစ္စပါရိပူရိ
ဌပနေ၊ သီဟနာဒကိစ္စ၏ ပြည့်ခြင်းကို ထားရာဖြစ်သော။ ပါဠိပဒေသေ၊ ပါဠိ
အရပ်၌။ သမောဓာနေဘဗ္ဗာတိ၊ ကား။ သင်္ကလယိတဗ္ဗာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်
၏။ “ဧကံ ၈ပ။ ပဿာမိတိ”၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။
အသာဓာရဏော၊ သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ (နှာ-၃၆၄)အညေဟိ၊

တစ်ပါးကုန်သောသူတို့သည်။ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယော၊ မမြစ်စေနိုင်သော။ (ဝါ)
မတားမြစ်နိုင်သော။ သေဋ္ဌနာဒေါ၊ မြတ်သောဆိုခြင်းတည်း။ အဘိတနာဒေါ၊
မကြောက်မရွံ့ဆိုတော်မူခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတွာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊
ကြောင့်။ သီဟနာဒေါ၊ မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောသီဟနာဒပုဒ်တို့၌
လည်း။ သေ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အပရံ တပဿိန္တိ ပဒံ၊ အပရံ တပ
ဿိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဓိကာရော၊ လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိမာနံ
ဒသန္တန္တိ၊ ကား။ “ကေစ္စံ တပဿိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ ပဿာမိ”တိ၊ ပဿာမိ-ဟူ၍။
ဝုတ္တသီဟနာဒတော၊ ဟောတော်မူအပ်သော သီဟနာဒဗျူ၊ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။
“ဝိမုတ္တိယာ မယှံ သဒိသော နတ္ထိတိ”၊ ဟူ၍။ ယာဝ ဝုတ္တသီဟနာဒေါ၊ ဟော
တော်မူအပ်သော သီဟနာဒတိုင်အောင်။ ပရိမိကာနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။
ဒသန္တံ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သီဟနာဒါနံ၊ သီဟနာဒတို့တွင်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦး
အံ။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဒသန္တံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊ နိဒ္ဒါရဏအနက်၌။
သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “ဧကေက
ဿာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ “ပရိသာသု စ နဒတိတိ”
အာဒယော၊ နဒတိ-ဤသို့အစရှိကုန်သော။ “ပဋိပတ္တိယာဝ စ မံ အာရောဓေန္တိတိ”
ပရိဒယာသာနာ၊ အာရောဓေန္တိ-ဤသို့အဆုံးရှိကုန်သော။ ဒသ ဒသ၊ ဆယ်ပါး
ဆယ်ပါးကုန်သော။ သီဟနာဒေါ၊ သီဟနာဒတို့သည်။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံတို့
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကေစ္စံ တပဿိ နိရယေ နိဗ္ဗတ္တံ
ပဿာမိ”တိ၊ ဟူ၍။ သီဟနာဒံ၊ မြတ်သောဆိုခြင်းကို (ဝါ) မကြောက်မရွံ့
ဆိုတော်မူခြင်းကို(ဝါ)ခြင်သံ မင်း၏ဟောက်ခြင်းကဲ့သို့ ကြောက်ရွံ့မဲ့ကင်းရဲတင်း
စွာ ဆိုတော်မူခြင်းကို။ နဒန္တော၊ ဆိုတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိသာ
သု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော ပရိသတ်တို့၌။ နဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ဝိသာရဒေါ၊
ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နဒတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ။
တတ္ထ၊ ထိုသီဟနာဒတို့၌။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ပြဿနာကို။
ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဖြေဆိုတော်မူ၏။ ဝိဿဇ္ဇနေန၊ ပြဿနာကိုဖြေတော်မူသဖြင့်။
ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ အာရာဓေတိ၊ နှစ်သက်စေတော်မူ၏။ သုတွာ၊
ကြားနာရ၍(ဝါ)သော် (ဝါ)ကြောင့်။ သောတဗ္ဗံ၊ မှတ်နာအပ်၏ကဲ့၍။
မညန္တိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်ကုန်၏။ သုတွာ စ၊ ကြားနာပြီး၍လည်း။ ဘဂဝ
တော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပဿိဒန္တိ၊ ကြည်ညိုကုန်၏။ ပသန္တာ စ၊ ကြည်ညို
ကုန်သော သူတို့သည်လည်း။ ပသန္တာကာရံ၊ ကြည်ညိုသော အခြင်းအရာကို။
ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ယံ ပဋိပတ္တိံ၊ အကြင်အကျင့်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်
မူ၏။ တထတ္တာယ၊ ထိုအကျင့်အကျိုးငှါ(ဝါ)ထိုသံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်

မြောက်ခြင်း၏အကျိုးငှါ။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ ပဋိပတ္တိယာစ၊ အကျင့်ဖြင့်
လည်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ အာရာဇေန္တိ၊ နှစ်သက်စေကုန်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပရိဝါ
ရေဘူ၊ ခြံရံစေပြီး၍။ အတ္ထယောဇနာ၊ အနက်ကိုယှဉ်ခြင်းသည်။ သမ္ဘဝတိ၊
ဖြစ်သင့်၏။ နဝသု၊ ကိုးပါးကုန်သော။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသောသီဟနာဒတို့
၌လည်း။ အယမေဝ နယော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုသာလျှင်။ ပဏ္ဍိတ
န၊ သည်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ဝေန္တိအာဒိနာ၊ ဧဝံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ အကြင်အကြင်
ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ သီဟနာဒါနံ သီဟနာဒတို့ကို။ သက်လယ်တော၊ ပေါင်းစု
ရေတွက်ပြီး၍။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းတည်း။ တေ ဒသတိ၊ ကား။ “ပရိသာသု စ နဒ
တိ”တံအာဒယော၊ နဒတိ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။
သီဟနာဒါ၊ တို့သည်။ ပုရိမာနံ ဒဿန္တန္တိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။
မူလဘူတာနံ၊ မူလဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိမကာနံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။
ဒသသီဟနာဒါနံ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော သီဟနာဒတို့၏။ ပရိဝါရဝသေနာတိ၊
ကား။ မူလံ၊ မူလီကို(ဝါ)မူလရှိသည်ကို။ ကဘူ၊ ၍။ ပစ္စေကံ၊ အသီးသီး။
ပရိဝါရဝသေန၊ အခြံအရံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇိယမာနာ၊ ယှဉ်အပ်သည်
ရှိသော်။ သတံ၊ တစ်ရာသော။ သီဟနာဒါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ပုရိမာ စ ဒသတိ၊ ကား။ မူလမူလိယော၊ မူလမူလီတို့ကို။ ကဘူ၊
၍။ ပရိဝါရဝသေန၊ အခြံအရံ၏အစွမ်းဖြင့်။ အယောဇိယမာနာ၊ မယှဉ်အပ်
သည်ရှိသော်။ ပုရိမကာ၊ ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ စ၊ ဆယ်ပါး
တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဒသမိကံ၊ ဆယ်ခုအလွန်ရှိသော။ သီဟ-
နာဒသတံ၊ သီဟနာဒတစ်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အညသ္မိံ၊ ပန သုတ္တေတိ၊
ကား။ မဇ္ဈိမာဂမစ္စဋ္ဌသီဟနာဒသုတ္တာဒိမိ၊ မဇ္ဈိမနိကာယံ စူဠသီဟနာဒသုတ်
အစရှိသည်၌။ တေနာတိ၊ ကား။ သင်္ချာမဟတ္တေန၊ အရေအတွက် သင်္ချာအား
ဖြင့် များပြားခြင်းကြောင့်။ မဟာသီဟနာဒတ္တာ၊ များမြတ်သော မကြောက်
မရွံ့ ဆိုတော်မူသည့်အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ကို။ “မဟာသီဟနာဒ”န္တိ၊
ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဗျုတ်ရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။ မဇ္ဈိမနိကာယေ၊ ၌။ မဟာ-
သီဟနာဒသုတ္တမိဝ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်ကဲ့သို့။ စူဠသီဟနာဒသုတ္တံ၊ ကို။
ဥပါဒါယ၊ ထောက်၍။ “မဟာသီဟနာဒ”န္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

သီဟနာဒကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သုတ္တံ]

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၃၉

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၄။ ပဋိသေဓေတွာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ဘာဝါဘာဝဒဿနေန၊ ထိုသို့
သော အပြားအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်းကိုပြသဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ပယ်ပြီး
၍။ သဂဝါ၊ သည်။ ပါထိကဝဂ္ဂေ၊ ပါထိကဝဂ်၌။ ဥဒုမ္မရိကသုတ္တေ၊ ဥဒုမ္မရိက
သုတ်၌။ “ဣဓ နိဂြောဓ တပဿ” တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပက္ကိလေသဝိဘာဂဉ္စ၊
ဥပက္ကိလေသ၏ ဝေဖန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပါရိသုဒ္ဓိဝိဘာဂဉ္စ၊ ပါရိသုဒ္ဓိ၏
ဝေဖန်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ သပရိ-
သဿ၊ ပရိသတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ နိဂြောဓပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်၏။
ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ယံ သီဟနာဒံ၊ အကြင်သီဟနာဒကို။ နဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။
တံ သီဟနာဒံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ၄။ “ဣဒါနီ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နဒိတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဥဒုမ္မရိကသုတ္တေ၊ ၌။ အာဂတနယေန၊
လာသောအနည်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ နိဂြောဓပရိဗ္ဗာဇကဿ၊ နိဂြောဓ
ပရိဗိုဇ်အား။ သီဟနာဒံ၊ ကို (ထည့်)။ (နှာ-၃၆၅) နဒိတံ၊ ဆိုဖူးသော။
တပဗြဟ္မစာရီတိ၊ ကား။ ဥတ္တမတပစာရီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိ
သော။ ဝါ၊ ကား။ တပေန ဝီရိယေန၊ ဝီရိယဖြင့်။ ဗြဟ္မစာရီ၊ မြတ်သော
အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော။ ဣဒန္တိ၊ ကား။ “ရာဇဂဟေ ။ပ။ ပဉ္စံ အပုစ္ဆံ” တိ၊
အပုစ္ဆံ-ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အာဂဘဝစနံ၊ လာသောစကားကို။ ပန၊ အရှင်
ဓမ္မပါလ၏ ဝါဒကိုဆိုဦးအံ့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဦးကာဟောင်း ဆရာ
သည်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ အဋ္ဌကထာဝစနမေဝ၊
အဋ္ဌကထာစကားကိုသာလျှင် (ဝါ) ရာဇဂဟေ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တံ မံ
ပဉ္စံ ပုစ္ဆတိ-ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမဋ္ဌံ၊ သုံးသပ်အပ်၏
(ဝါ) နှံ့အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေ၊ ဤ ဣဒံသဒ္ဓါ၏အစွဲကိုပြရာ၌။ ယဒါ၊
အကြင်အခါ၌။ နိဂြောဓဘေ၊ နိဂြောဓပရိဗိုဇ်သည်။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ အပုစ္ဆံ၊
မေးပြီး။ ဘဂဝါ စ၊ သည်သည်။ အဿ၊ ထိုနိဂြောဓပရိဗိုဇ်အား။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊
ဖြေဆိုတော်မူပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ၊
ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌။ န ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ။ ရာဇဂဟသမိပေယေဝ၊ ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်၏အနီး၌သာလျှင်။ ဥဒုမ္မရိကာယ၊ ဥဒုမ္မရိကအမည်ရှိသော။ ဒေဝိယာ၊
မိဖုရား၏။ ဥယျာနေ၊ ဥယျာဉ်၌။ ကာမံ ဝိဟရတိ၊ အကယ်၍ကားနေ၏ရှင်။
ကသ္မာ၊ မူကား။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဥယျာဉ်၌သာလျှင်။ တထာ၊ ထိုသို့သောအပြား
အားဖြင့်။ ပုစ္ဆိတတ္တာ စ၊ မေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဝိဿဇ္ဇိ-
တတ္တာ စ၊ ဖြေဆိုတော်မူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ တထာပံ၊

ထိုသို့ယျာဉ်၌သာနေတော်မူသော်လည်း။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတော၌။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ ဝိဟာရော၊ နေတော်မူခြင်းသည်။ န တာဝ ဝိစ္ဆိန္နော၊ မပြတ်သေး။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌နေတော်မူခြင်း မပြတ်သေးသောကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိ
 တော်၌။ တတြ မန္တိအာဒိဝစနဉ္စ၊ တတြ မံ-ဤသို့အစရှိသော စကားကို လည်း
 ကောင်း။ အဋ္ဌကထာယ၊ ၌။ တတြ ရာဇဂဟေ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တံ
 မန္တိအာဒိဝစနဉ္စ၊ မံ-ဤသို့အစရှိသောစကားကို လည်းကောင်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမမတ္ထမ္ပိ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ယံ တံ ဘဂဝါတိအာ-
 ဒိနာ၊ ယံ တံ ဘဂဝါ-ဤသို့အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဒဉ္ဇဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုဂိဇ္ဈ-
 ကုဋ်တောင်၌။ ကတဝိဟာရံ၊ ဆောက်လုပ်အပ်သောကျောင်းကို။ သန္ဓာယ၊
 ရည်ချယ်၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ “ဂိဇ္ဈကုဋေ မဟာဝိဟာ-
 ရေတိ” ဣမိနာ၊ ဝိဟာရေ-ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာသည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဥဒုမ္မရိကာယာတိ၊ ကား။ တန္နာမိကာယ၊ ထိုဥဒုမ္မရိကအမည်ရှိသော။
 ဥယျာနေတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထိုဥယျာဉ်၌။ ကတပရိဗ္ဗာဇကောရာမံ၊
 ပြုလုပ်အပ်သောပရိဗ္ဗိဇ်အာရာမကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာ-
 ဇကော၊ အဝတ်ဝတ်ဆည်းသောပရိဗ္ဗိဇ်သည်။ နိဂြောဓောနာမ၊ မည်၏။
 ပဉ္စပပါသကသတပရိဝါရော၊ ဥပါသကာငါးရာ အခြံအရံရှိသော။ အနာဂါမိ-
 ဥပါသကော၊ အနာဂါမိဖြစ်သော ဥပါသကာသည်။ သန္ဓာနောနာမ၊ သန္ဓာန
 မည်၏။ ကသာသလ္လပန္နိ၊ ကား။ “ယဇ္ဇေ ။ပ။ သလ္လပတိ”တိအာဒိနာ၊ သလ္လ-
 ပတိ- ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သလ္လပကထံ၊ ပြောဟောသော စကားကို။
 (ယဇ္ဇေ- စသော ပါဠိ၏အနက်ကား) ဂဟပတိ၊ သူကြွယ် (ဝါ) ဒါယကာ။
 ယဇ္ဇေ၊ ငါတိုက်တွန်းပါ၏။ ဇာနေယျာသိ၊ သိလော။ သမဏော၊ ရဟန်း
 ဖြစ်သော။ ဂေါတမော၊ သည်။ ကေန၊ အဘယ်သူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။
 သလ္လပတိ၊ - ကားပြောဟောသနည်း။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ ပရန္တိ ပဒံ၊
 ပရံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အတိသယတ္ထေ၊ အလွန်ဟူသောအနက်၌။ ပဝတ္ထော၊
 သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ ဝိယာတိ ပဒံ၊ ဝိယ-ဟူသောပုဒ်သည်။
 ပဒပူရဏမတ္ထေ၊ ပုဒ်ပြည့်ကာမျှ၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။
 ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား၊ တံ အတိ ဝိယာတိ ယထာ၊
 တံ အတိဝိယ-ဟူသော ပုဒ်၌ ဝိယဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ အန္ဓဗာလန္တိ၊
 ကား။ ပညာစက္ခုနာ၊ ပညာမျက်စိဖြင့်။ အန္ဓံ၊ ကန်းသော။ ဗာလဇနံ၊ မိုက်သော

သုတ္တံ]

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ

၃၄၁

သုက္ကိ။ ယောဂေတိ၊ ကာမံ၊ နယေ၊ ဒုက္ခမ္ပံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၌။
ဒုက္ခနိဿရဏုပါယေ၊ ဒုက္ခမ္ပံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း၌။ ဣတိ အယံ၊
ကာမံ၊ အတ္ထော၊ နယေ-ဟူသော ပုဒ်၏အနက်တည်း။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ -ယောဂေ- အကျိုးစီးပွားရှိရာ၌ဟု ယော-
ဇနာ၏။ ဋီကာနှစ်စောင်နှင့်မညီ။]

၄၀၅။ အနေနာတိ၊ ကာမံ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ခန္ဓကေတိ၊ ကာမံ၊ မဟာ-
ဝဏ္ဏေ၊ ဝိနည်းမဟာဝဂ်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓကေ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓက၌။ ယံ ပရိဝါသံ၊ အကြင်
ပရိဝသ်ကို။ ပရိဝသတိ၊ နေ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကာမံ၊ ယောဇနာ၊ တည်း။
ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ အညတိတ္ထိယော၊ သာသနာတော်မှတပါးဖြစ်သော တိတ္ထိ
သည်။ ဘူတော၊ ဖြစ်ဖူးသည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညတိတ္ထိယာ
ပုဗ္ဗော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာရိယသာရိပုတ္တတ္ထေရေန၊ ဆရာဖြစ်သော
သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေ
အဖြစ်ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ယူပြီး၍သာလျှင်။ ပရိဝသတိ၊ ပရိဝသ်နေ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သာမဏေရဘူဝံ ဌိတော”တိ၊ ဌိတော-ဟူ၍ အာစရိ-
ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တန္တံ၊ ကာမံ၊ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊
အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ပရိဝါသံ၊ ပရိဝသ်ကို။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တံ၊
ကာမံ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်သာမဏေ၏ အဖြစ်ကို။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ အာကင်္ခတိ
ဥပသမ္ပဒန္တံ၊ ဧတ္ထ၊ ဌိ။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပဗ္ဗဇ္ဇဂ္ဂဟဏံ၊ ရှင်၏အဖြစ်ကို
ယူခြင်းကို။ ဥတ္တရိဒိရတ္တတိရတ္တံ၊ သဟသေယံ၊ ကပ္ပေယျာတိ၊ ဧတ္ထ၊ ကပ္ပေယျ-
ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ဒိရတ္တဂ္ဂဟဏံ၊ ဒိရတ္တသန္ဓါကို။ ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေနော၊
သဒ္ဓါပြေပြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဝိယ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။
ဝစနသိလိဋ္ဌတာဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမဏေရဘူမိယံ၊ သာမဏေ၏ဘုံ၌။ ဌိတေနော၊
တည်သောသူသည်သာလျှင်။ ပရိဝသ်ဗ္ဗံ၊ ပရိဝသ် နေအပ်၏။ ဂိဟိဘူတေန၊
လူဖြစ်၍ ဖြစ်သောသူသည်။ န ပရိဝသ်တဗ္ဗံ၊ ပရိဝသ်မနေအပ်။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ အပရိဝသ်တွာယေဝ၊ ပရိဝသ်မနေမူ၍သာလျှင်။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ကို။
လတတိ၊ ရ၏။ န ဂါမပ္ပဝေသနာဒီနီတိ၊ ဧတ္ထ၊ ဌိ။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ န ဝေ
သိယာဝိဝေတိလုလ္လကုမာရိကပဏ္ဍကဘိက္ခုနီဂေါစရတာ၊ ပြည့်တန်ဆာမ၊ မုဆိုးမ-
အပျိုဟိုင်းကြီး၊ ပဏ္ဍုက်၊ ဘိက္ခုနီမတို့၏ အထံ၌ ဆွမ်းမခံသည်၏ အပြစ်
လည်းကောင်း။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ သီတင်းသုံးဖော် ငါးယောက်တို့၏။ ကိံ ကရဏီ-
ယေသ၊ တစ်စုံတစ်ခု ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌။ ဒက္ခာနလသာဒိတာ၊ လိမ္မာခြင်း မပျင်း
မရိခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အပြစ်လည်းကောင်း။

မှတ်ချက်။ ။ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ယာနိတာနိ သဗြဟ္မစာရီနံ ဥစ္စာဝစာနိ ကရဏီယာနိ။ ဝတ္ထု ဒက္ခော ဟောတိ။ အနုလသော။ တတြုပါယာယ ဝိမံသာယ သမန္တာဂတော အလံ ကာတုံ အလံ သံဝိဓာတုံ။ ဝေဗ္ဗိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော အာရာဓကော ဟောတိ-ဟူသော ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော် ပဗ္ဗဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိကိုမိ၍ အကျဉ်းချုံး၍ ရေးသော်လည်း ကရဏီယာနိ၌ ကိံသဒ္ဓါမပါ။ သို့ဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ခု ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌ဟု သာမညယောဇနာသည်။ ဆင်ခြင်။

(တစ်နည်း)။ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ ဝိ၏။ ကရဏီယာနိ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတော၊ ရှိ။ ကရဏီယေသု၊ တို့၌။ ဒက္ခာနုလသာဒိတာ၊ လိမ္မာခြင်း မပျင်းမရိခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

[ဤသို့ ပါဠိသေသနှင့် ယောဇနာလျှင် သင့်ဟန်ရှိ၏။ ဒက္ခာနုလသာဒိတာ၌ အာဒိသဒ္ဓါ၏ အာဒိဝန်ကို ပါဠိတော်၌လာသော တတြုပါယာယ ဝိမံသာယ သမန္တာဂတော အလံ ကာတုံ အလံ သံဝိဓာတုံကိုယူ။]

ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒိသု၊ ပါဠိသင်ခြင်း အဋ္ဌကထာသင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ တိဗ္ဗုစ္ဆန္တတာ၊ ထက်သော ကုသိုလ်ဆန္ဒ ရှိသည်၏အဖြစ် လည်းကောင်း။ ယဿ၊ အကြင် တိတ္ထိဆရာ၏။ (နာ-၃၆၆) တိတ္ထာယဝနတော၊ တိတ္ထိတို့၏ နေရာအရပ်မှ (အာယတနသဒ္ဓါ နိဝါသဝါစက)၊ (ဝါ) တိတ္ထိတို့၏ဘောင်မှ။ ဣဓ၊ ဤဘုရားသာသနာတော်သို့။ အာဂတော၊ လာ၏။ တဿ၊ ထိုတိတ္ထိဆရာ၏။ အဝဏ္ဏဘဏနေ၊ ကျေးဇူးမဲ့ ကဲ့ရဲ့သော စကားကို ဆိုခြင်း၌။ အတ္တမနတာ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။

[ဝိနည်းမဟာဝါ ပါဠိတော်၌ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ယဿ တိတ္ထာယတနာသင်္ကန္တော ဟောတိ။ တဿ သတ္ထုနော တဿ ဒိဋ္ဌိယာ တဿ ခန္တိယာ တဿ ဇုစိယာ တဿ အာဒါယ အဝဏ္ဏ ဘညမာနေ အတ္တမနော ဟောတိ။ ဥဒ္ဓဂ္ဂေါ အဘိရဒ္ဓေါ-ဟူ၍ တဿ သတ္ထုနော-သဒ္ဓါနှင့် ဟောတော်မူသောကြောင့် ယဿ သတ္ထုနော-ဟု တိတ္ထိဆရာကို စွဲ၍ ယောဇနာသည်ဟုမှတ်။]

ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ မြတ်စွာဘုရား အရှေ့သည်တို့၏။ အဝဏ္ဏဘဏ္ဍာ၊ ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း။ အနတ္တမနတာ၊ မနှစ်သက် ဝမ်းမမြောက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ယဿ၊ ၏။ တိတ္ထာယတနတော၊ မှ။ ဣမ၊ သို့။ အာဂတော၊ ၏။ တဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍာ၊ ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း။ အနတ္တမနတာ၊ မနှစ်သက် ဝမ်းမမြောက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါဒိနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝဏ္ဏဘဏ္ဍာ၊ ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း။ အနတ္တမနတာ၊ မနှစ်သက် ဝမ်းမမြောက်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ သတ္တဝတ္တာနံ၊ ဤခုနစ်ပါးကုန်သော ဇာတ်တို့၏။ သင်္ဂဟော၊ ရေတုက်ခြင်းကို (ဝါ) ပေါင်း၍ ယူခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပုဇေန္တေန ပရိဝသိတဗ္ဗန္တံ၊ ကား။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ပရိဝသတိ၊ ပရိဝတ်နေ၏။ တဒါ၊ ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း ချီးမွမ်းသော စကားကိုဆိုခြင်း။ ပုဇေမာနေန၊ ဖြည့်သဖြင့်။ ပရိဝသိတဗ္ဗံ၊ ၏။ အဠာ၊ ဝတ္ထုပုရဏောနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ အဠာ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ပုရဏေန၊ ဖြည့်သဖြင့်။ ဧတ္တာတိ၊ ကား။ ပရိဝါသေ၊ ပရိဝတ်၍။ ဝါ၊ ကား။ ဥပသမ္ပဒါယ၊ ပဉ္စင်းအဖြစ်၌။ ဗသံသိတော၊ ကောဇ္ဇော၊ တောတိ၊ ကား။ အဠာသယဝိမံသနဝသေန၊ အလိုကို စုံစမ်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သုဝဏ္ဏံ ဝိယ၊ ရွှေကဲ့သို့။ ဗသံသေတော၊ ပုတ်တိုက်၍။ ကောဇ္ဇောတော၊ ခတ်ကြိတ်၍။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ ညွှန်ပြကောမျသတည်း (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျသတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဥပသမ္ပဒါပိ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းပဉ္စင်း အဖြစ်ကိုလည်း။ တေန၊ ထိုပဗ္ဗဇ္ဇာယသမ္ပဒါဖြင့်။ သင်္ဂယုတိ၊ ပေါင်းယူအပ်၏။

ဂဏမဇ္ဈေ နိသီဒိတောတိ၊ ကား။ ဥပသမ္ပဒါကမ္မဿ၊ ဥပသမ္ပဒကံအား။ ဂဏပုဟောနကာနံ၊ ဂိုဏ်းအားလောက်ကုန်သော။ တိက္ခုနံ၊ တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ သံသတ္ထေရော ဝိယ၊ သံသာဇာဏေရ်ကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုအစေလကဿပအား။ အနက္ကဟတ္တံ၊ ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းငှာ။ တဂဝါ၊ သည်။ နိသီဒိတော၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒွိကာဟောင်း ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဗဟ္မသုပိ၊ များစွာလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပေါတ္ထကေ၊ ပေတို့၌။ တံ နိသီဒါပေတောတိ၊ ဟူ၍။ ကာရိတဝသေန၊ ကာရိက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပါဠော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ရင်၏။ အစိရမုပသမ္ပန္နဿ အဿာတိ၊ ကား။ အစိရမုပသမ္ပန္နော၊ မကြာမြင့်သော ရဟန်းဖြစ်ခြင်းရှိသည် (ဝါ) ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမြင့်သေးသည်။ အတ္တမတ္တံ ပန၊ အနက်မျှကိုကား (ဝါ) အနက်မျှကိုသာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ဥပသမ္ပန္နော ဟုတော နစိရမေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

[ပါဠိတော်၌ အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ် ပနာယသ္မာ ကဿပေါ-စသည်
ဖြင့် အစိရူပသမ္ပန္နောတိ ဥပသမ္ပန္နော ဟုတွာ နစိရမေဝ-ဟူ၍သာပါဠိ
ရှိ၏။ ဋီကာ၏ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပုဒ်မျိုးမရှိ။ ထို့ကြောင့် ဆင်ခြင်အပ်၏။]

ကာယစိတ္တဝိဝေကော၊ ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကကိုသာလျှင်။ ဣမ၊
ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဥပဓိဝိဝေကတ္ထံ၊
ဥပဓိဝိဝေက အကျိုးငှာ။ ပဋိပဇ္ဇနာဓိကာရတ္တာ၊ ကျင့်သောအရာ၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယေန စေဝ စိတ္တေန စာတိ
စိတ္တေန စ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ ယည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝုပကဋ္ဌောတိ၊
ကား။ ဝိဝိတ္တော၊ ဆိတ်၏။ တာဒိသဿ၊ ထိုသို့တဘောရှိသောသူအား။ သီလ-
ဝိသောဓနေ၊ သီလကို သုတ်သင်ခြင်း၌။ အပ္ပမာဒေါ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းသည်။
အဝုတ္တသိဒ္ဓေါ၊ မဆိုအပ်ဘဲပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကမ္မဋ္ဌာနေ၊ ၌။ အပ္ပမာဒမေဝ၊ မမေ့မလျော့ခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿတိ၊
၏။ ပေသိတစိတ္တောတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတိ ပေသိတစိတ္တော၊
ရှေးရှုစေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ တန္တိန္နော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သည်။
တပေါဏော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ကိုင်းသည်။ တပ္ပဗ္ဗာရော၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရှိင်းသည်။
ဟုတွာ၊ ၍။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဧဝံ ဝုတ္တော စ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်လည်း (ဝါ) ဤသို့နိဗ္ဗာန်သို့ညွတ်သော
ကိုင်းသော ရှိုင်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်သော်လည်း။ တထာ တေန အာကာ-
ရေန၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနပေက္ခတာယ၊ တစ်ပါးကိုငဲ့ကွက်
ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဿဇ္ဇိတကာယော နာမ၊ စွန့်လွှတ်အပ်
သော ကိုယ်ရှိသည်မည်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပာယ်၊ ဤသို့သောအဓိပ္ပာယ်ကို။ အာဝိ-
ကာတံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ။ ဝိဿဇ္ဇအတ္တဘာဝေါတိ၊ ဘာဝေါ-ဟူသော သံဝဏ္ဏ
နာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤပဟိ-
တတ္ထော-ဟူသော ပုဒ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ အတ္တာတိ၊ အတ္တ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်
၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ရူပကယဿ၊ ရူပကာယ၏။ အဝိသယတ္တာ၊ အရာမဟုတ်
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယဿာတိ၊ ကား။ အရဟတ္တဖလဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ ဇာတိကုလ-
ပုတ္တာဝိ၊ ဇာတိကုလပုတ္တတို့သည်လည်း။ အာစာရသမ္ပန္နော ဧဝ၊ အကျင့်နှင့်
ပြည့်စုံကုန်သော်သာလျှင်။ အရဟတ္တာဓိကမာယ၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်ကို ရခြင်းငှါ။
ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို ငဲ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
ဟသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတပိ ဇာတိကုလပုတ္တော၊ ထိုဇာတိကုလပုတ္တတို့ကိုလည်း။

သုတ္တံ]

တိတ္ထိယပရိဝါသကဏ္ဍာနာ

၃၄၅

တေဟေဝ အာစာရကုလပုတ္တေဟိ။ ထိုအာစာရကုလပုတ္တတို့ဖြင့်သာလျှင်။
 ကေသင်္ဂဟေ၊ တူသောရေတွက်ခြင်းတို့ကို (ဝါ) တစ်ခုတည်းသော ရေတွက်
 ခြင်းတို့ကို။ ကရောဓန္တာ၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ “အာစာရကုလပုတ္တာ”တိ၊ ဟူ၍။
 အာစရိယော၊ သည်၊ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣမိနာ၊ ဤအာစာရကုလ-
 ပုတ္တာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ အာစာရသမ္ပန္နာ၊ အကျင့်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ ဇာတိ-
 ကုလပုတ္တာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ အာစာရသမ္ပန္နာနမေဝ၊ အကျင့်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော ကုလပုတ္တတို့၏
 သာလျှင်။ အဓိပ္ပေတတာဝေါ စ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ သမ္မ-
 ဒေဝါတိ သမ္ပန္တရေန၊ သမ္မဒေဝ-ဟူသော သဒ္ဓါတစ်ပါးဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊
 သိအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ “ဩတိဇ္ဈောမိ ဇာတိယာ”တိအာဒိနာ၊ ဇာတိယာ
 ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ သံဝေဂပုဗ္ဗိကံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းရှေးရှိသော။
 ယထာနုသိတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုးမအပ်သော။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို။
 သန္တာယ၊ ၍။ “သမ္မဒေဝါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ “ဟေတုနာဝ ကာရဏေနေဝါ”တိ၊ နေဝ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ တိဿံ သံဝဏ္ဏနာယံ၊ ထိုဟေတု
 နာ စသော သံဝဏ္ဏနာ၌။ ဟေတုနာတိ၊ ကား။ နယေန ဥပါယေန၊ နည်း
 အကြောင်း ဥပါယ်ဖြင့်။ ကာရဏေနေဝါတိ ဝစနံ၊ ကာရဏေနေဝ- ဟူသော
 စကားသည်။ (နှာ-၃၆၇)တဗ္ဗိဝရဏဝစနံ၊ ထိုဟေတုနာ- ဟူသော ပုဒ်၏အနက်
 ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။ တန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တဖိုလံ၊ အရဟတ္တ
 ဖိုလ်ကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဒေဝ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ အနုတ္တရံ၊
 လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော။ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနန္တိ၊ သာသနာတည်း
 ဟူသော မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဟူ၍။ ဝတ္တံ၊ ဆိုအပ်ခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊
 ထိုက်၏။ ကဿ၊ မူကား။ အညေသံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ တစ်ပါးကုန်သော
 တရားတို့၏။ တဿ တေန အာကာရေန၊ ထိုဗြဟ္မစရိယ ပရိယော-
 သာန-ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ယံ တံ သဒ္ဓါ၊ ယံသဒ္ဓါ၊ တံ သဒ္ဓါတို့သည်။ နိစ္စသမ္ပန္နာ၊ အမြဲ
 စပ်ခြင်း ရှိကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓနယေနပိ၊ သဒ္ဓါနည်းအား
 ဖြင့်လည်း။ တဒတ္ထံ တံ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ “တဿ ဟိ”တိအာဒိနာ၊ တဿ
 ဟိ-ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။
 “ယဿတ္တာယ ။ပ။ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ” တိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇန္တိ - ဟူ၍။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။

ဓုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ တဿ အရဟတ္တဖလဿ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၏။ အတ္တဿ၊ အကျိုးငှာ။ ကုလပုတ္တာ၊ တို့သည်။ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ရှင်ရဟန်းပြုကုန်၏။ တဿ၊ ထိုသို့အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှာ ရှင်ရဟန်းပြုခြင်းကြောင့်။ အရဟတ္တ-
ဖလံ၊ ကို။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်
၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ယဿ၊ အကြင်အစေလကဿပ
အား။ တဿ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သန္တိကရဏေ၊ နိဗ္ဗာန်ကို
မျက်မှောက်ပြုခြင်း၌။ ပစ္စယော၊ ယုံကြည်အပ်သော။ ပရော၊ ဘုရားမှ တစ်ပါး
သော။ ဇနော၊ လူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုအစေ-
လကဿပသည်။ အပရပစ္စယော၊ မည်၏။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရာ
၌ ဘုရားမှတစ်ပါး ယုံကြည်အပ်သောသူ မရှိသည်ကို။ ဥပသဒ္ဓေါ ဝိယ၊
ဥပသဒ္ဓါကဲ့သို့။ သံသဒ္ဓေ'ပိ၊ သံ သဒ္ဓါသည်လည်း။ ဓာတုသဒ္ဓါနုဝတ္တကော၊
ဓာတုသဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။
ပါပုဏိတာတိ၊ ပါပုဏိတာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဓုတ္တံ၊
၏။ ပတွာ၊ ရောက်ပြီး၍။ အဓိဂန္ဓာ၊ ရပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဝိ၊ ကား။ ဥပသဒ္ဓေါ၊ ဥပသဒ္ဓါသည်။ ဓာတုသဒ္ဓါနုဝတ္တကော၊ ပဒ-
ဟူသော ဓာတုသဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သံ သဒ္ဓေါ ပန၊
သံသဒ္ဓါသည်ကား။ ဓာတုဝိသေသကော၊ ပဒဓာတ်ကို အထူးပြုသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ‘သမ္မာဒေတွာ’တိ၊ သမ္မာဒေတွာ- ဟူသော
သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အသေက္ခာ၊ အသေက္ခာ
ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ သီလသမာဓိပညာ-
ယော၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတို့ကို။ နိဗ္ဗာဒေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ ပရိပုရေတွာ၊
ပြည့်စုံစေပြီး၍သာလျှင်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

နိဋ္ဌာပေဘုန္တိ၊ ကား။ နိဂမနဝသေန၊ အပြီးအဆုံး နိဂုံးအပ်သည်၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ ပရိယောသာပေတုံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှာ။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယ-
ပရိယောသာနံ။ပ။ ဝိဟာသိ’တိ ဣဒိနာ ဝေ၊ ဝိဟာသိ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်
သာလျှင်။ အရဟတ္တနိက္ခဋေန၊ အရဟတ္တဖိုလ် တည်းဟူသော အထွတ်ဖြင့် (ဝါ)
အရဟတ္တဖိုလ်ကို အထွတ်တပ်သဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်ကို။ ဘဂဝတာ၊
သည်။ ပရိယောသာပိတာ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူအပ်၏။ ပန သစ္စံ၊ ၏ (ပနသဒ္ဓါ၊
ဟိသဒ္ဓါ အနက်ရှိ၏)။ တံ၊ ထိုဒေသနာတော်ကို။ နိဂမေတုံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းငှာ
(ဝါ) နိဂုံးအပ်ခြင်းငှာ။ ‘အညတရော၊ ပ။ အဟောသိ’တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ)
အဟောသိ-ဟူသောစကားကို။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း

တရားတော်ကို သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သော ရဟန္တာမထေရ်တော်တို့သည်။ ငုတ္တံ၊ ဆိုတော်မူအပ်၏။ ဧကတောဝ၊ တစ်ယောက်ဖြင့်သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ အညတရော၊ အညတရမည်၏။ ပန၊ ဗျတ်ရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ နာမဂေါတ္တာဒီဟိ၊ အမည် အနွယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အပါကဋ္ဌတော၊ မထင်ရှားသောကြောင့်။ န အညဟရော၊ အညတရမမည်။ အရဟန္တာနန္တိ ဧတံ၊ အရဟန္တာနံ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ဥဗ္ဗာဟနေ စ၊ ပုထုဇဉ်သေက္ခကို ထုတ်ပယ်၍ တားမြစ်ကြောင်း တားမြစ်ခြင်းဟူသော အနက်၌သာလျှင် (ဝါ) နိဒ္ဒါရဏအနက်၌သာလျှင် (စ သဒ္ဓါကား ဝေတ္တ)။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ စ သစ္စံ၊ ၏။ တထာ ဥဗ္ဗာဟိတတ္တာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပုထုဇဉ် သေက္ခကို ထုတ်ပယ်၍ တားမြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတသံ၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ အဗ္ဘန္တရော၊ တစ်ယောက်အတွင်းဝင်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ အာပန္နော၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယ်၊ ကို။ ဒသောန္တော၊ ၍။ “သဂဝတောတိအာဒိ” ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အညံ ဥဒ္ဓရိက္ခာ ဗာဟတိ ပဋိသေဓေတိ ဧတေနာတိ ဥဗ္ဗာဟနံ။ ဧတေန သဒ္ဓေန၊ ဤအရဟန္တာ သဒ္ဓါဖြင့်။ အညံ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တစ်ပါးသော ပုထုဇဉ် သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဒ္ဓရိက္ခာ၊ ထုတ်ပယ်၍။ ဗာဟတိ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့တားမြစ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ အရဟန္တာသဒ္ဓါ၊ သည်။ ဥဗ္ဗာဟနံ၊ မည်၏။ (တစ်နည်း) အညံ ဥဒ္ဓရိက္ခာ ဗာဟနံ ပဋိသေဓနံ ဥဗ္ဗဟနံ-ဟု သာဝသာဓနသော်လည်းပြီ။ ဥပုဗ္ဗ ဗာဓောတု ယုပစ္စည်း။ ဥဗ္ဗာဟနဟူသည်။ နိဒ္ဒါရဏပင်တည်းဟု မှတ်အပ်၏။ သာမုတ္တေ ဟေတုယောဂေ စ၊ ကတ္ထုကမ္ပေ စ ကရဏေ။ အဝမျာနာဒရတ္ထေသု၊ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုဓမ္မပိ စ၊ ကဒတ္ထေကာဒသတ္ထမ္ပိ၊ ဆဋ္ဌိယာ ဝါစကာ မတာ” ဟူ၍ ဝိဘတ္တုတ္ထသဒ္ဓါငယ်၌ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်၏ တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော အနက်ကိုသာပြသောကြောင့် ဤအရာ၌ နိဒ္ဒါရဏဟု မှတ်အပ်၏။

ပန၊ ဧကဝိဝါဒကို ဆိုဦးအံ့။ ဧကဝိ၊ ထိုသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အရဟန္တာနန္တိ စ ဧတံ၊ အရဟန္တာနံ-ဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်း။ သမ္ပန္နေယေဝ၊ သမ္ပန်အနက်၌သာလျှင်။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။

အတော ၈၊ ထိုသာမိဝိဘတ် အဆုံးရှိသောကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရ-
န္တာနိ-ဟူသော ဝါကျ၌။ ပါဌသေသေန၊ ပါဌကြိုင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အဓိပ္ပါယ်
မတ္တံ၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သော အနက်ကို။ ဒသေတံ၊ ငှါ။ “ဘဂဝတောတိ” အာဒိ၊
ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

[ပါဌတော်၌-အညတရော ခေါ် ပနာယသွာ ကဿပေါ၊ အရဟတံ
အဟောသီတိ၊ အညတရော ခေါ် ပနာယသွာ ကဿပေါ အရဟတံ
အဟောသီတိ-ဟူ၍ပါဌရှိ၏။]

ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ သုတ္တေ၊ ဤမဟာသီဟနာဒသုတ်၌။ ယံ ပဒံ၊
အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်။ အတ္တတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဖြင့်။ န ဝိဘတ္တံ၊ မငေ့ဖန်အပ်။ တံ
ပဒံ၊ သည် (ဝါ) ကို။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ)
ဖွင့်ဆိုပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်၍ ကောင်းစွာ သိအပ်သည်သာလျှင်
တည်း။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သော။ ပရမသုရမဂမ္ဘီရဒရနုဗောဓတ္ထပရိဒီပ-
နာယ၊ သော။ သုဝိမလဝိပုလပညာ ဝေယျတ္တိယဇနနာယ၊ သော။ ဒီသနိကာ
ယ ဋ္ဌကထာယ၊ ၏။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ မည်သော။ လိနတ္ထပ္ပကာသ
နိယာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်သော အနက်ကိုပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာ၌
(ဝါ)၏။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်အဋ္ဌကထာ၏။
လိနတ္ထပ္ပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ်သော အနက်ကို ပြရာပြကြောင်း ဋီကာသည်။
ဣတိ သမတ္တာ၊ ဤတွင်ပြီးပြီ။

တိတ္ထိယပရိဝါသကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

မဟာသီဟနာဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

***

၉-ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ

ပေါ်ဌပါဒပရိဗ္ဗာဏကဝတ္ထုဝဏ္ဏ နာ

(နှာ-၃၆၈) ၄၀၆။ ဧဝံ၊ သူ။ မဟာသီဟနာဒသုတ္တံ၊ ကိ။ သံဝဏ္ဏေတွာ၊
 ရှိ။ ဣဒါနိ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ယခုအခါ၌။ ပေါ်ဌပါဒ
 သုတ္တံ၊ ပေါ်ဌပါဒသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာနုပဋ္ဌံ၊
 အစဉ်အတိုင်း (ဝါ) အစဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏနောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။
 ပတ္တဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ငှါ။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။
 မဟာသီဟနာဒသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌ (ဝါ) အခြားမရှိသော
 ကာလ၌။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ ပေါ်ဌပါဒ-
 သုတ္တဘာဝံ၊ ပေါ်ဌပါဒသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ငှါ။ “ဧဝံ မေ သုတ်
 ။ပ။ သာဝတ္ထိယန္တိ ပေါ်ဌပါဒသုတ္တ”န္တိ၊ သုတ္တံ-ဟူ၍ (ဝါ) သုတ္တံ-ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သာဝတ္ထိယန္တိ ဣဒံ၊ သာဝတ္ထိယံ ဟူသော
 ဤပုဒ်သည်။ သမိပတ္တေ၊ သမိပအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိတတ်အဆုံးရှိသော
 ပုဒ်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိ။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ “သာဝတ္ထိ” ဥပနိဿယာ”
 တိ၊ နိဿယာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စိဝရာဒိ-
 ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓတာယ၊ သင်္ကန်းအစရှိသော ပစ္စည်းနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။
 ဥပနိဿယံ၊ မှီရာကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ရာဇာကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ဇေတော နာမ၊ ဇေတမည်၏။ (တစ်နည်း)
 ဇေတော နာမ၊ မည်သော။ ရာဇကုမာရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တေန၊
 ထိုဇေတမည်သော မင်းသားသည်။ ရောပိတတ္တာ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝဓိတတ္တာ၊ ကြီးပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပါလိ
 တတ္တာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇေတဿ၊ ဇေတမင်းသား
 ၏။ ဝနံ ဥပဝနံ၊ ဥယျာဉ်တည်း။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။
 “ဇေတဿ ကုမာရဿ ဝနေတံ ဣမိနာ၊ ဝနေ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာဟ၊
 ၏။ သုဒတ္ထော နာမ၊ သုဒတ္တအမည်ရှိသော။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်သည်။ အနာ
 ထာနံ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိကုန်သော သူဆင်းရဲဘို့အား။ ပိဏ္ဍဿ၊ ထမင်းစိုက်ကို။
 ဒါယကတ္တာ၊ ပေးတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာထပိဏ္ဍိကော၊ အနာထ-
 ပိဏ္ဍိကမည်၏။ တေန၊ ထိုအနာထပိဏ္ဍိသုဌေးသည်။ ဇေတဿ၊ ဇေတမင်းသား
 ၏။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ အဋ္ဌာရသဟိရညကောဋီသန္တရဏေန၊ ငွေအသပြာ

တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေကို စပ်ခါအောင် ခင်းသဖြင့်။ တံ ဝနံ၊ ထိုဥယျာဉ်ကို၊ ကိဏ္ဍိ-
 တွာ၊ ဝယ်ပြီး၍။ အဋ္ဌာရသ ဟိရညကောဋ္ဌိဟေဝ၊ ငွေအသပြာ တစ်ဆယ့်ရှစ်
 ကုဋေတို့ဖြင့်သာလျှင်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေပြီး၍
 (ဝါ) ဆောက်လုပ်စေပြီး၍။ အဋ္ဌာရသဟိရညကောဋ္ဌိဟေဝ၊ ထို့ဖြင့်သာလျှင်။
 ဝိဟာရမဟံ၊ ကျောင်းလွှတ်ပူဇော်ခြင်းကို (ဝါ) ကျောင်းရေစက်ချပူဇော်ခြင်း
 ကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေပြီး၍။ ဧဝံ သို့။ စတုပညာသဟိရညကောဋ္ဌိပရိစ္စာ
 ဂေန၊ ငါးဆယ့်လေးကုဋေကုန်သော ငွေအသပြာတို့ကို စွန့်သဖြင့်။ သော
 အာရာမော၊ ထိုအာရာမ်ကို။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
 ရဟန်းသံဃာတော်အား။ နိယျာတိတော၊ ဆောက်နှင်းအပ်၏။ တေန၊
 ထို့ကြောင့်။ “အနာထပိဏ္ဍိကေန ဂဟပတိနာ အာရာမော ကာရိတော”တိ၊
 ကာရိတောဟူ၍။ အာရမိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပုပ္ဖဗလပလ္လဝါဒိဂုဏ-
 သမ္ပတ္တိယာ ဝါ၊ အပွင့်၊ အသီး၊ အရွက် အညွန့် အစရှိသော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါ၊ ဟိနော၊ သတ္တဝါ၏။ နိဝါသဖာသုတာဒိနာ ဝါ၊ နေခြင်း
 ၏ ချမ်းသာသည်၏ အဖြူအစရှိသည်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသေသေန၊ အထူး
 အားဖြင့်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းတို့သည်။ တတော၊ တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ အာဂမ္မ၊
 လာလတ်၍။ ဧတ္ထ၊ ဤအရပ်၌။ ရမန္တိ၊ မွေ့လျော်တတ်ကုန်၏။ အနုက္ကဏ္ဍိတော၊
 မဆန့်ကျင်ကုန်သည့် (ဝါ) မပျင်းမရိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဌ။ နိဝသန္တိ၊
 နေကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့မွေ့လျော်ရာ နေရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။
 သော ပဒေသော၊ သည်။ အာရာမော၊ မည်၏။ အတ ဝါ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တ
 ဂုဏသမ္ပတ္တိယာ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်။
 တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရပ်သို့။ ဂတေပိ၊ သွားသော်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
 အဗ္ဗန္တရေ၊ ကိုယ်စိတ်၏အတွင်း၌။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ရမေတိ၊ မွေ့လျော်
 စေတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရာမော၊ မည်၏။

ယဿ၊ အကြင်ပရိဗိုဇ်၏။ ပါဒေသု၊ ခြေတို့၌။ ဖောဋ္ဌော၊ ဖောရောင်ခြင်း
 သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။ (တစ်နည်း) ဇာတော၊ ဖြစ်သော။ ဖောဋ္ဌော၊ သည်။
 အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ပေါဠပါဒေါ၊
 မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဖောဋ္ဌော၊ ဖောဋ္ဌသဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ပေါဠော၊ ပေါဠ
 သဒ္ဓါလည်းကောင်း။ ဣတိ ဣဒံ သဒ္ဓဒ္ဓယံ၊ ဤသဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းသည်။
 ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်တည်း။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗိုဇ်သည်။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာ-
 ဇကော၊ အဝတ်ဝတ်ဆည်းသော ပရိဗိုဇ်လည်းကောင်း။ အတ္တန္တပရိဗ္ဗာဇကော၊
 အဝတ်မဝတ်မဆည်းသော ပရိဗိုဇ်လည်းကောင်း။ ဣတိ သို့။ ဒုဝိဇော၊ နှစ်ပါး

အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ယောက်ကုန်သော ပရိဗ္ဗိတံတို့တွင်။
 အတ္တန္တပရိဗ္ဗာဇကောပိ၊ သည်လည်း။ အစေလကော၊ အစေလကပရိဗ္ဗိတံလည်း
 ကောင်း။ အာဇီဝကော၊ အာဇီဝကပရိဗ္ဗိတံလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒုဝိဇော၊
 နှစ်ယောက်သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တေသု၊ ထိုနှစ်ယောက်ကုန်သော ပရိဗ္ဗိတံ
 တို့တွင်။ အစေလကော၊ အစေလကပရိဗ္ဗိတံသည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းပင်သိမ်း
 နဂေါ၊ အဝတ်မဆည်း အချည်းစည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ပန၊ ပါး။ အာဇီ-
 ဝကော၊ အာဇီဝကပရိဗ္ဗိတံသည်။ ဥပရိ၊ အထက်ကိုယ်၌။ ဧကမေဝ၊ တစ်ထည်
 သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ ဥပကတ္တကန္တရေ၊ လက်ကတီးကြား
 အတွင်း၌။ ပဝေသေတွာ၊ သွင်းပြီး၍။ ပရိဟရတိ၊ ဆောင်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ ခါးမှ
 အောက်ကိုယ်၌။ နဂေါ၊ အဝတ်မဆည်း အချည်းစည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။
 ပန၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အယံ၊ ဤပေါဠပါဒပရိဗ္ဗိတံသည်။ ဒုဝိဇောပိ၊ နှစ်ပါး
 အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဧသ ဧသော ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဤအတ္တန္တပရိဗ္ဗိတံ
 သည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မ၊ ကြောင့်။ “ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇ-
 ကော”တိ၊ ဧကော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။
 ဝတ္ထုစွာယာဆာဒနပဗ္ဗဇ္ဇပဂတတ္တာ၊ အဝတ်တည်းဟူသော အရောင်ဖြင့်
 ဖုံးလွှမ်းခြင်းရှိသော ပရိဗ္ဗိတံရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကသင်္ချံ၊ ဆန္ဒပရိဗ္ဗိတံဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂတော၊ ရောက်၏။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလောတိ၊ ကား။
 မဟာဝိဘဝတာယ၊ များစွာသော စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 မဟာသာရတိ၊ များစွာသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ပတ္ထော၊ ရောက်
 သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားတည်း။ (နှာ-၃၆၉) ဂဏာစရိယောတိ၊ ကား။
 သာပေက္ခတာယ၊ ဂဏသဒ္ဓါကို ငဲ့ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမာသော။
 သမာညံသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ သမယန္တိ နိဇ္ဈေသော၊ သမယံ-ဟူသောနိဇ္ဈေသ
 သည်။ သမညနိဇ္ဈေသော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဧကသေသနိဇ္ဈေသော၊ တည်း။
 (ဝါ) တစ်ခုကြွင်းကိုပြုသော နိဇ္ဈေသတည်း။ တံ တံ သမယံ၊ ထိုထိုအယူကို။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပဝေန္တိတိ၊ ကား။ ပကာရတော၊
 အပြားအားဖြင့်။ ဝေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အတ္တနာ အတ္တနာ၊ မိမိ၊ မိမိသည်။ ဥဂ္ဂ-
 ဟိတနိယာမေန၊ သင်ယူအပ်သော အမှတ်အားဖြင့်။ ယထာ တထာ၊
 ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား (ပေါရာဏ)၊ (ဝါ) အကြင်သို့သော အပြား ထိုသို့သော
 အပြားအားဖြင့်။ သမယံ၊ အယူကို။ ဝေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။

အတ္တော၊ တည်း။ တာရုက္ခောတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏။ နာမံ၊ အမည်
 တည်း။ ပဘုတိသဒ္ဓေန၊ ပဘုတိသဒ္ဓ၊ ဖြင့်။ တောဒေယျဇာဏသောဏီသောဏ-
 ဒဏ္ဍကုဋ္ဌဒန္တာဒိကေ၊ တောဒေယျပုဏ္ဏား၊ ဇာဏသောဏီပုဏ္ဏား၊ သောဏဒဏ္ဍ-
 ပုဏ္ဏား၊ ကုဋ္ဌဒန္တပုဏ္ဏား အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အာဒိ-
 သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓပရိဗ္ဗာဇကောဒိကေ၊ ခန္ဓပရိဗ္ဗိဇ်အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဏာတိ၊
 ၏။ ကာဠကုန္ဒရုက္ခော၊ မည်းနက်သော ငင်စည်ရှိသော သစ်ပင်သည်။ တိန္ဒြ-
 ကော နာမ၊ တိန္ဒြကမည်၏ (ဝါ) တည်ပင် မည်၏။ စီရန္တိ၊ ကား။ ပန္တိ၊ အစဉ်
 တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤဥယျာဉ်၌။ တိန္ဒြကံ စီရံ၊ တည်ပင်အစဉ်တို့သည်။
 သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝနံ၊ သည်။ တိန္ဒြကစီရော၊
 မည်၏။ တဿ၊ ထိုအတူ။ ဧတ္ထ၊ ဤဥယျာဉ်၌။ ကော၊ တစ်ခုသော
 (ဝါ) တစ်ဆောင်သော။ သာလာ၊ ဇရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တံ ဝနံ၊ သည်။ ကေသာလကော၊ ကေသာလကမည်၏။ ဘူတပုဗ္ဗ-
 ဂတိယာ၊ ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသောနည်းအားဖြင့် (ဂတိသဒ္ဓါသည် ပါဠိဂတိစသည်
 တို့၌ကဲ့သို့ နယဝါစကမ္ပတ်)။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိတ္ထာရတေ၊ အကျယ်
 အားဖြင့်။ ဒဿန္တော၊ ဤ။ ယသ္မာတ်အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ ဣတိ ကတာတိ၊ ကား။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော
 အကြောင်းကြောင့်။ တသ္မိန္တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ယထာပါဌံ၊ ပါဌ်အားလျော်စွာ။
 ဝိဘတုန္တဒဿနံ၊ ဝိဘတ်၏အဆုံးကို ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနေကာကာရာနိသေသဉေယျတ္ထဝိဘာဂတော စ၊ တစ်ပါးမကများစွာသော
 အခြင်းအရာရှိသော အကြွင်းအကျန်မရှိ သိအပ်သောအနက်တို့ကို ထင်စွာ
 ပြတတ်သောကြောင့် လည်းကောင်း။ အပရာပရုပ္ပတ္တိတော စ၊ အဆင့်ဆင့်
 အဆက်ဆက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သဗ္ဗ-
 ဉာဏဉာဏ်တော် သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ပတ္ထဋ္ဌမိဝ၊ ပြန့်နှံ့သကဲ့သို့။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သဗ္ဗညုတညာဏံ ပတ္ထရိတွာတ်”
 ပတ္ထရိတွာတ်ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယတော
 ယသ္မာ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏။
 ဉာဏဇာလတာ၊ ဉာဏ်ကွန်ရက်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝေနေယျာနံ၊ ဆုံးမ
 အပ်သောသတ္တဝါတို့၏ (ဝါ) ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့၏။ တဒန္တောဂ-
 ဘာဝေါ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အတွင်း၌ ဝင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊
 အောက်၌ (ဝါ) အောက်ဖြစ်သော ဗြဟ္မဇာလသုတ်၏ အဖွင့်၌။ ဝုတ္တောဝ၊
 ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ ဝေနေယျသတ္တပရိဂ္ဂဟတ္ထံ၊ ဆုံးမထိုက်ကုန်

သုတ္တံ

ပေါဠပါဒပရိဗ္ဗာဓကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၃၃

သော သတ္တဝါတို့ကို ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ယူတော်မူခြင်းငှါ။ သမန္နာဟာရော
 နှလုံးသွင်းတော် မူခြင်းကို (ဝါ) ကောင်းစွာစိတ်၌ အလုံတလုံလဲဆောင်တော်မူ
 ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ စွာ၊ နေသံ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏။
 ဝေနေယျတာဝေနေဝ၊ ဆုံးမထိုက်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဥပဋ္ဌာနံ၊
 ဉာဏ်၌ ထင်သည် (ဝါ) ဉာဏ်တော်၏အနီး၌တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အထာ၊
 ထိုသို့ဉာဏ်တော်၌ ထင်သောအခါ၌။ သရဏဂမနာဒိဝသေန၊ သရဏကို
 အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိစ္စနိပ္ပတ္တိ၊ ကိစ္စ၏ပြီးခြင်းကို။ ဝိမံသိယတိ၊ စုံစမ်း
 ဆင်ခြင်တော်မူ၏။ ဇ္ဇုတိ တဿ၊ ကြောင့်။ “ကိန္ဒု ခေါဘဝိဿတိတိ ဥပပရိ-
 က္ခန္ဓော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ....နိရောဓန္တိ၊ ကား။
 သညာနိရောဓံ၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းကို။ နိရောဓော ဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ တတော၊
 နိရောဓတော၊ ထိုသညာ၏ ချုပ်ခြင်းမှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းကို။ သညုပ္ပတ္တိံ၊
 သညာ၏ဖြစ်ခြင်းကို။ (ဝါ) ဝုဋ္ဌာနံ သညုပ္ပတ္တိံ ၊ သညာ၏ဖြစ်ခြင်းကို၊ (ဝုဋ္ဌာနံ
 ကို၊ သညုပ္ပတ္တိံ-ဟု ဖွင့်သည်။) သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ ဉာဏေန သံသန္တိတောတိ၊ ကား။
 တေဗုဒ္ဓါ၊ ထိုဗုဒ္ဓတို့စွာဘုရားတို့သည်။ နိရောဓဉ္စ၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ နိရောဓတော၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းမှ။ (ဝါ) ချုပ်ပြီးသောသညာမှ။
 ဝုဋ္ဌာနဉ္စ၊ ထခြင်းကိုလည်းကောင်း (ဝါ) သညာ၏ ဖြစ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 ဗျာကရိံသု ယထာ စ၊ ကြားကုန်ပြီး၏သို့လည်းကောင်း။ ဗျာကရိံသန္တိ ယထာ
 စ၊ ကြားကုန်လတ္တံ့၏ သို့လည်းကောင်း။ တထာ၊ တူ။ ဗျာကရဏဝသေန၊
 ကြားသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သံသန္တိတော၊ နှီးနှောပြီး၍။ ကတိပါဟစူယေနာတိ၊
 ကား။ ဒွိဟတိဟစူယေန၊ နှစ်ရက်သုံးရက်လွန်သဖြင့် (ဝါ) ၌။ ဟိ၊ သစ္စံ၊
 ၏။ ပါဠိယမေဝ၊ ပဋ္ဌိတော်၌ သာလျှင်။ ဣမမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဝိက္ခတိ၊
 ဟောတော်မူလတ္တံ့။ သရဏံ ဂမိဿတိတိ၊ ကား။ “သရဏ”မိတိ၊ ရတနာ
 သုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂမိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ဟတ္ထိသာရိ-
 ပုတ္တောတိ၊ ကား။ ဟတ္ထိသာရိနော၊ ဆင်ဆရာ၏။ ပုတ္တော၊ သားတည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဒ္ဓိကာဟောင်း ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ အဓနာ ပန၊ ယခုအခါ ၌ကား။ “စိတ္တော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော” တောဝ၊
 စိတ္တော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော-ဟူ၍သးလျှင်။ ပါဠော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်
 ၏။ စိတ္တော နာမ၊စိတ္တ-မည်သည်။ ဟတ္တာစရိယဿ၊ ဆင်ဆရာ၏။ပုတ္တော၊
 သားတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ ဖည်း။

သုရတ္တဒုပဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ရဇနေန၊ ဆိုးရည်ဖြင့်။ သမ္မာ ရတ္တံ၊ ကောင်းစွာ
 တပ်စွန်းအပ်သော (ဝါ) ကောင်းစွာဆိုးအပ်သော။ ဒိဂုဏံ၊ နှစ်ထပ်သော။

အန္တရဝါသကံ၊ ခါးဝတ်သင်းပိုင်ကို။ ပရိဝတ္တနဝသေန၊ အထက်အောက် ပြန်
လှန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်ပြီး၍။ ယုဂန္ဓရပဗ္ဗတံ ပရိက္ခိပိတွာတိ
ဣဒံ ဝစနံ၊ ပရိက္ခိပိတွာ-ဟူသော ဤစကားသည်။ ပရိဘပ္ပဝစနံ၊ ကြံဆ၍
ဆိုသောစကားတည်း။ တာဒိယော၊ ထိုသို့သော သဘောရှိသည်(ဝါ) ထိုကဲ့သို့
ရှိမြင်အပ်သည်။ စေ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ရှိသည်
ရှိသော်။ တံ ဝိယ၊ ထိုယုဂန္ဓရ်တောင်ကို ရစ်ပတ်ခြံရံ၍တည်သော မိုးတိမ်
ကဲ့သို့။ ဣတိအယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဌဗ္ဗော၊ ၏။ မေဃဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ ရတ္တမ-
ဃဝဏ္ဏံ၊ နီသော မိုးတိမ်အဆင်းရှိသော။ သဉ္ဇျာပဘာနုရဉ္စတမေဃသင်္ကာသံ၊
ဆည်းဆာရောင်ဖြင့် တပ်နှင်းအပ်သော မိုးတိမ်နှင့်တူသော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်၍ ခံဦးအံ့။ ဣတ္ထ ဇေတသုဒ္ဓိသု ပဒေသု၊ ဤဌိတမဟာ
မေဃံ ဝိယ မေဃဝဏ္ဏံ-ဟူကုန်သော နှစ်ပုဒ်တို့တွင်။ ပဌမေန၊ ရှေးဦးစွာသော
ဌိတမဟာမေဃံ ဝိယ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ သဏ္ဌာနသမ္ပတ္တိံ၊ သဏ္ဌာန်၏ ပြည့်စုံ
ခြင်းကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဒုတိယေန၊ နှစ်ခုမြောက်သော မေဃဝဏ္ဏံ-ဟူသော
ပုဒ်ဖြင့်။ ဝဏ္ဏသမ္ပတ္တိံ၊ အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဧကံသဝရ-
ဂတန္တိ၊ ကား။ ဝါမသဝရပုဝတ္ထံ၊ မြတ်သော လက်ဝဲပခုံးတော်၌ ဖြစ်သည်ကို။
တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ သုတ္တနိပါတဌကထာယံ၊ ၌။
ဝင်္ဂီသသုတ္တဝဏ္ဏနာယံ၊ ဝင်္ဂီသသုတ်၏အဖွင့်၌။ (နှာ-၃၇၀) “ဧကံသန္တိ စ
ဝါမံသံ၊ ပ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) ဧကံသန္တိ၊ ကား။ ဝါမံသံ လက်ဝဲပခုံးတော်ကို။
ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ-ဟူသော စကားသည်။ ပါရုပိတွာ၊ ခြံရံ
တော်မူပြီး၍။ ဌိတဿ၊ တည်သောသင်္ကန်းတော်၏။ အဓိပစနံ၊ အမည်တည်း။
ယတော၊ အပြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ခြံရံပြီး၍တည်သော သင်္ကန်းတော်၏
အမည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်
ပြုတော်မူသည်ရှိသော်။ ဝါမံသံ၊ လက်ဝဲပခုံးတော်ကို။ ပါရုပိတွာ၊ ၍။ ဌိတံ၊
တည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ စီဝရံ၊ ကို။ ကတွာ၊
ပြုတော်မူပြီး၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ-ဟူသောပုဒ်၏။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာပါဌ၌။ တေန္တိ၊
ကား။ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာတိ ဝစနံ၊ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ-ဟူသော စကား
သည်။ ယတောတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တဝစနာယ၊ အပြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီး
သော။ ပါရုပိတွာ၊ ၍။ ဌိတဿေဝ၊ တည်သောသင်္ကန်းတော်၏သာလျှင်။

၉၂၀

သုတ္တံ]

ပေါဠပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၁၅

အဓိဝစနတ္တာ၊ အမည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံသို့။ အဿ၊ ထိုကေသံ စီဝရံ ကံတွာ-
 ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗန္ဓော၊ ကို။
 ကာတဗျော၊ ၏။ ပစ္စန္ဓန္တိ၊ ကား။ ဧကံ၊ တစ်လုံးတည်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အနုဓိ-
 ဌိတကာလေ၊ မဓိဌာန်သောကာလ (ဝါ) ဓိဌာန်တော်မမူသေးသောကာလ၌။
 ပါဠေက္ကံ၊ အသီးအသီး။ မဟန္တံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သော။ ဝါ၊ ကား။ ပစ္စန္ဓံ
 အဘိနဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ အဗ္ဗုဏှေ၊ တစ်ဏှေ။ ထိုဏှ၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သော။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထံ၊ ဤနှစ်ပါးသော
 အတ္ထဝိကပ်တို့တွင်။ ပုရိမံ၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော။ အတ္ထဝိကပုံ၊ ဧကံ ကတွာ အနုဓိဌိတ
 ကာလေ ပါဠေက္ကံ မဟန္တံ-ဟူသော အတ္ထဝိကပ်ကို။ ဧကံ၊ ထိုသည်။ န ဣစ္ဆန္တိ၊
 အလိုမရှိကုန်။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ အာစရိယေ
 နေဝ၊ အရှင်ဓမ္မပါလ အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်သာလျှင်။ ဥဒါနဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။
 “ပစ္စန္ဓေတိ အဘိနဝေ။ ပ။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ စာ”တိ၊ စ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 (အနက်ကား) ပစ္စန္ဓေတိ၊ ကား။ အဘိနဝေ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ပစ္စေကံ၊
 အသီးအသီး။ မဟန္တတာယ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စန္ဓေ၊
 အသီးအသီး အဖိုးများစွာထိုက်သော။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။
 ဧကံ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့
 ဆိုသောစကားသည်။ န သုန္နရံ၊ မကောင်း။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝန္တော၊
 ဘုန်းရှိတော်မူကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ မဟန္တံ၊ အဖိုးများစွာထိုက်သော
 သပိတ်ကို (ဝါ) အဖိုးများစွာထိုက်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းကို။ န ပဋိဂ္ဂဏန္တိ စ၊
 ခံလည်း မခံကုန်။ န-ပရိဘုဉ္ဇန္တိ စ၊ သုံးလည်း မသုံးဆောင်ကုန်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ န သုန္နရံ၊ မကောင်း။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ ဣဓာပိ ဣမသ္မိံ ပဒေ၊
 ဤပစ္စန္ဓံ-ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ ပစ္ဆိမောယေဝ၊ နောက်၌သာလျှင်ဖြစ်သော။
 အတ္ထင်္ဂကပ္ပေါ၊ ပစ္စန္ဓံ ဝါ အဘိနဝံ ဟူသော အတ္ထဝိကပ်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူ
 အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ “အဘိနဝတာယ ပစ္စန္ဓ”န္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ပစ္စန္ဓံ
 ဟူသော ဤစကားကို။ အာဒိတော၊ အစ၌။ တထာ၊ ထိုသို့သော ဒ၊ ခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ လဒ္ဓဝေါဟာရေန၊ ရအပ်သော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအားဖြင့်။
 အနညပရိဘောဂတာယ စ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် မသုံးဆောင်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ သတ္ထု၊
 မြက်စွာဘုရား၏။ အဓိဌာနေန၊ ဓိဌာန်တော်မူခြင်းကြောင့် (ဝါ) ဖြင့်။ တံ
 ပတ္တံ၊ ထိုသပိတ်ကို။ သဗ္ဗကာလံ၊ အခါခပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံသော ကာလ
 ပတ်လုံး။ ပစ္စန္ဓန္တေဝ၊ အသစ်ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သေလမယပတ္တန္တိ၊
 ကား။ မဂ္ဂဝဏ္ဏသိလာမယံ၊ ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော။

၉၅၆

သီလကွန်ဦးကာသစ်နိဿယ

[၉-ပေါ်ဥပါဒ်

စာတုမဟာရာဇဒတ္တိယံ၊ စာတုမဟာရာနတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်လှူအပ်
သော။ ပတ္တံ၊ သင်္ဃိတံ၊ ဟိ တဒေဝ သစ္စံ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အယ
မေဝ ပတ္တော၊ ဤသပိတ်ကို သာလျှင်။ နိစ္စပရိဘုတ္တော၊ အမြဲ သုံးဆောင်တော်
မူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သမစိတ္တသုတ္တဝနာဒိသုပိ၊ သမစိတ္တသုတ်အဖွင့်
အစရှိသည်တို့၌လည်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

၄၀၇။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ရုစိဝသေန
အပ္ပာယယဝသေန၊ အလိုဆန္ဒတော်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့
သည်။ ဥဿာဟိတော၊ တိုက်တွန်းအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ “အတိပ္ပဂဘာဝမေဝ ဒိသ္မာ” တိ စ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဒိသ္မာ-
ဟူသော ဤစကားသည်လည်း။ ဘူတကထနံ၊ ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုသော
စကားတည်း။ (ဝါ) ဟုတ်မှန်သည်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။
တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဘိက္ခာစရဏဝေလံ၊ ဆွမ်းအကျိုးငှါ လှည့်လည်သွားလာ
သော အချိန်အခါသို့။ အသမ္ပတ္တံ၊ မရောက်သေး။ ဣတိ အတ္တံ၊ ဤသို့သော
အနက်ကို။ ဒဿနတ္တံ၊ ပြခြင်းငှါ။ န ကထနံ၊ ဆိုသောစကားမဟုတ်
(ဝေလသမ္ပတ္တာတိကို ဝေလံ+အသမ္ပတ္တံ+ဣတိ-ဟုပဒစ္စေဒပြ)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
ဘဂဝါ၊ သည်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဣလဿေဝ၊ စောစောကသာလျှင်။ ဝါ
သနာဘင်္ဂိယာယ၊ ဝါသနာအာဂိယအကျိုးငှါ (ဝါ) ကုသိုလ်တရား၌
လေ့လာ ခြင်း၏ အငြိမ်းခြင်း အကျိုးငှါ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာတော်
ဖြင့်။ ပေါဥပါဒံ၊ ပေါဥပါဒပရိဗ္ဗိတံကို။ အနုဂ္ဂဏှိယာမိတိ၊ ချီးမြှောက်တော်
မူအံ့ဟူ၍။ ဝိဟာရတော၊ ကျောင်းတော်မှ။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်တော်မူ၏။
ပါဠိယံ၊ ၌။ အတိပ္ပဂေါ ခေါတ် တွေ့၌။ “ပဂေါ” တိ ဣဒံ ပဒံ၊ ပဂေါ-
ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ ကစ္စာယနမတေန၊ ကစ္စည်းမထေရ်၏ အလိုအား
ဖြင့် (ဝါ) ကစ္စည်းကျမ်း၏ အလိုအားဖြင့်။ ပဏ္ဏုပသဂ္ဂတော၊ ပ-
ဟူသော ဥပသာရုဒ်နောက်မှ။ ဩကာရဂကာရာဂမနေ၊ ဩအက္ခရာ၊ ဂအက္ခရာ
လံာခြင်း၌။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပသဒ္ဓေါယေဝ၊ ပ-သဒ္ဓါသည်သာ
လျှင်။ ပါတောအတ္ထံ၊ စောစောဟူသော အနက်ကို (ဝါ) ပါတောသဒ္ဓါ၏
အနက်ကို။ ငဒတိ၊ ဟော၏။ ပန၊ အယူတစ်ပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အညေသံ၊
တစ်ပါးကုန်သော။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓနံ၊ သဒ္ဓါကို သံကုန်သော ပညာ၌တို့၏။ မတေန၊
အလိုအားဖြင့်။ ပဂေါတိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည် (လိုက်)။ ပါတောပဒမိဝ၊ ပါတော
ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့။ နေပါတိကံ၊ နိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တေနော၊ ထိုကြောင့်သာ

သုတ္တ

ပေါဠပါဒပရိဗ္ဗာဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၅၇

လျှင်။ တတ္ထ တတ္ထ အဋ္ဌကံဗာသု၊ ထိုထိုအဋ္ဌကထာတို့၌။ “အတိပ္ပဂေါ ခေါတိ အတိဝိယ ပါတော”တိ၊ ပါကောဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဖုင်ဆိုင်တော်မူအပ်၏။ (အနက် ကား)။ အတိပ္ပဂေါ ခေါတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ပါတော၊ စောသေး၏။ အပိစ၊ စဉ်းငယ်ဆိုဖွယ်ရှိသေး၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒိဝသဘာဝေန၊ နေ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ ပဝဏ္ဏတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ တသ၊ ကြောင့်။ ပဂေါ၊ မည်၏။ ဣတိဣမံ နိဗ္ဗစနံ၊ ဤဂြိုဟ်ကို။ ဣမိနာ၊ ဤအတိဝိယ ပါတောဟူသော သံဝဏ္ဏနာပါ၌ဖြင့်။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ခလေသဒ္ဓေါ၊ သည်း။ နာမနိပါတဝသေန၊ နာမ်၊ နိပါတ်၏ အစွမ်းဖြင့် (ထည့်)။ ဒုဝိ ဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ဖြစ်၏သို့။ ပဂေါဝိသဒ္ဓေါ၊ ပဂေါဟူသော သဒ္ဓါသည်။ နာမနိပါတောပသဂ္ဂဝသေန၊ နာမ်၊ နိပါတ်၊ ဥပသာရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤနာမ်၊ နိပါတ် ဥပသာရကို ယူသည်ရှိသော်။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ “အတိပ္ပဂဘာဝမေဝ ဒိသ္မာ”တိ ဝစနံ၊ ဒိသ္မာ-ဟူသောစကားသည်။ ဥပပန္နံ၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

☞ (နာ-၃၇၁) ယန္တုနာတိ၊ ယန္တုန-ဟူသော။ သေ သေသော နိပါတော၊ ဤနိပါတ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါသည်။ အညတ္ထ၊ တစ်ပါးကုန်သော အရာတို့၌။ သံသယပရိဒီပနော၊ ယုံမှားခြင်းသံသယကဲ့ ပြတတ်သော သဒ္ဓါတည်း (ဝါ) ပြ ကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဣ၊ ပန၊ ဤအရာ၌ကား (ဝါ) ဤပေါဠပါဒသုတ်၌ကား။ သံသယပတိရူပကပရိဒီပနောဝ၊ ယုံမှားခြင်း သံသယ အကုန်ကို ပြသော သဒ္ဓါသည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သံသယပရိဒီပနော”တိ၊ ဒီပနောဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အ-စရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်း သံသယသည်။ နတ္ထိ နန၊ မရှိသည် မဟုတ်တုံလော။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ကြောင့်။ “ဗုဒ္ဓါနန္တာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဗောဓိမူလေ ဝေ၊ ဗောဓိပင်၏ အနီး၌သာလျှင်။ တဿ၊ ထိုယုံမှားခြင်းသံသယဝိစိကိစ္ဆာကို။ သမုက္ခိဋ္ဌိတတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပယ်သတ်အပ်ဦးသော်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား (ထည့်)။ သံသယော နာမ၊ ယုံမှားခြင်းသံသယမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရိဝိတက္ကပဗ္ဗဘာဂေါတိ၊ ကား။ အဓိပ္ပေတကိစ္ဆဿ၊ အလိုရှိတော်မူအပ်သောကိစ္စ၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ ပဝတ္ထပရိဝိဘက္ခော၊ ဖြစ်သော အကြံအစည်တော်သည်။ သောတိ၊ ကား။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ န ကရိဿာမ၊ မပြုကုန်အံ့။ ဣတိအာဒိကော၊ ဤသို့

အစရှိသော။ သေ ဇေသော စိတ္တာစာရော၊ ဤသို့ စိတ်တော်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ အလုံးစုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ သဗ္ဗဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ကဿ၊ မူကား။ ဝိစာဒုဏ္ဍဝသေနေဝ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်တော်မူသည့်အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ သံသယဝသေန၊ ယုံမှားခြင်းသံသယ၏ အစွမ်းဖြင့်။ န ပဝတ္တနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တေနာဟာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်သို့သောအကြောင်းကြောင့်။ သေ ဇေသော စိတ္တာစာရော၊ ကို။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့(ဝါ) ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤယန္တုနာဟံ-ဟူသော စကားကို။ အာဟာဒဝေါစ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမေဝ ပါဠိ၊ ဤယန္တုနာဟံ ဟူသော ပါဠိကိုသာလျှင်။ ဣမဿ အတ္ထဿ၊ ဤအနက်၏။ သာဓကံ၊ ပြီးစေကြောင်းဖြစ်သော သက်သေသာဓကကို။ ကဇေတိ၊ ရှိ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ မူ။ အပရော၊ တစ်ပါးသော။ နယော၊ နည်းတည်း။ ယန္တုနာဟံသဒ္ဓေါ၊ ယန္တုနာဟံဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ပရိကပ္ပနေ၊ ကြံခြင်းဟူသောအနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ (ဝါ) ဟိယ သွား ကြောင့်။ “ဥပသင်္ကမေယျ” နှိုက်ရိယာပဒေန၊ ဥပသင်္ကမေယျ-ဟူသော ကြံသာပုဒ်ဖြင့်။ ဝုစ္စမာနော ယေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ အနေနသ ဒွေန၊ ဤ ယန္တုနာဟံဟူသော သဒ္ဓါဖြင့်။ ဇောတိယတိ၊ ထွန်းပြအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ယန္တုနာ ယဒိ ပန ဥပသင်္ကမေယျ၊ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ရမူကား။ သာဓု ဝတ၊ ကောင်းလေ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗာ၊ ရှိ၏။ ယဒိ ပနာတိ ဣဒမ္ပိ၊ ယဒိ ပန-ဟူသော ဤပုဒ်သည်လည်း။ တေန ပဒေန၊ ထို ယန္တုနာဟံဟူသောပုဒ်နှင့်။ သမာနတ္ထံ၊ တူသောအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ယဒိ ပနာဟန္တိ အတ္ထော”တိ၊ အတ္ထော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ရှိ၏။

၄၀၈။ အဿာတိ၊ ကား။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ၊ ပရိဗ္ဗိတံ ပရိသတ်အား။ ဥဒ္ဓိဂမနဝသေနာတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓိဂမဟုလတာယ၊ အထက်သို့ တက်ရောက်သော အသံများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဂန္တော ဥဂန္တော၊ တက်၍တက်၍။ ပဝတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒိသာသု ပတ္တဋ္ဌဝသေနာတိ၊ ကား။ ဝိပုလဘာဝေန၊ ပြန့်ပြောသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဘူတပရမ္ပရာယ၊ မဟာဘုတ်အဆက်ဆက်အားဖြင့်။ သဗ္ဗဒိသာသု၊ အလုံးစုံကုန်သော အရပ်ဆယ်မျက်နှာတို့၌။ ပတ္တရဏဝသေန၊ ပျံ့နှံ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ

သုတ္တ

ပေါဠပါဒပရိဗ္ဗာဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၅၉

ပါဠိယံ၊ ဤပါဠိတော်၌။ ဥန္နတပါယော၊ ပဲ တင်ထပ်သော (ငါ) အကက်သို့
 တက်ခြင်းများသော (ဝါ) များသောအားဖြင့် အကက်သို့တက်သော။ သဒ္ဓေါ၊
 အသံသည်။ ဥန္နာဒေါ၊ ဥန္နာဒမည်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ
 ဝထာ၊ ထူ။ ဝိပုလဘာဇေန၊ ပြန့်ပြောသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥပရူပရိ၊
 အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္ထောပိ၊ ဖြစ်သော အသံသည်လည်း။ ဥန္နာဒေါယော၊ ဥန္နာဒ
 မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော
 အသံကို။ ဧကဇ္ဈံ၊ တစ်ပေါင်းတည်း။ ကတု၊ ဤ။ “ဥန္နာဒိနိယာ”တိ၊ ဥန္နာဒိ-
 နိယာ ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝဟာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဝဒုဘယ
 မေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော အသံကိုသာလျှင်။ ဝိဘာဝံ၊ ခွဲခြမ်း ငွေဖန်ခြင်းကို။
 ကတု၊ ပြုတော်မူ၍။ “ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓိယာ”တိ၊ သဒ္ဓိယ-ဟူသော
 စကားကို။ ဘဂဝဟာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတော ဝသ္မာ၊ ကာရဏ၊ ကြောင့်။
 ပဋိနိယာနုရူပမေဝ၊ ပါဠိတော်နည်းအားလျော်စွာသာလျှင်။ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဝိဝေတိ၊ ဖွင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ပရိဗ္ဗာဏပရိသာယ၊ ပရိဗ္ဗာဏ
 ပရိသတ်၏။ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓိတကာရဏဉ္စ၊ မြင့်သော အသံရှိသည်၏ အကြောင်း၊
 ကျယ်သောအသံရှိသည်၏အဖြစ်၏အကြောင်းကိုလည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုဥစ္စာ
 သဒ္ဓမဟာသဒ္ဓိ၏။ ပဝတ္ထိအာကာရဉ္စ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို လည်းကောင်း။
 ဒဿန္တော၊ ဤ။ “တေသဉ္စိတိအာဒိ”၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ဗာလာဝပေတိ၊ ကား။ အဘိနုဂ္ဂတသ္မရိယာဝပေ၊ ထွက်သစ်စ ဖြစ်သော
 နေပူ၌။ ကာမဂုဏဿ၊ ဒေါ၊ ကာမဂုဏ်၌ သာယာခြင်းသည်။ ကာမဿာဒေါ
 နာမ၊ မည်၏။ ကာမရာဂါဒိသဟဂတော၊ ကာမရာဂ အစရှိသည်တို့နှင့် တကွ
 ဖြစ်သော။ ဘဝေသု၊ ဘဝတို့၌။ အဿာဒေါ၊ သာယာခြင်းသည်။ ဘဝဿာဒေါ
 နာမ၊ မည်၏။

သုရိယုဂ္ဂမနေ၊ နေထွက်သောအခါ၌။ ခဇ္ဇောပနမိဝ၊ ပိုး မြေမြူးကဲ့သို့
 (ဝါ) ပိုးစုန်းကြူးကဲ့သို့။ နိပ္ပတတံ၊ အရောင်မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္တ ယ၊ ဤ။
 “ခဇ္ဇောပနကူပမာ ဇာတာ”တိ၊ ဇာတာ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နော၊ ငါတို့အား။ လာဘသက္ကာရေပိ၊ လာဘပူဇော်သကဲ့သို့
 သည်လည်း။ ပရိဟိနေ၊ ယုတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။
 ဗာဝေရုဇာတကေန၊ ဗာဝေရုဇာတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗော၊ ပြအပ်၏။ ပရိသဒေါ-
 သောတိ၊ ကား။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ပဝတ္ထဒေါသော၊ ဖြစ်သောအဖြစ်သည်။

၄၀၉။ သဏ္ဌပေသိတိ၊ ကား။ သညမနဝသေန၊ စောင့်ရှုခြင်းစေခြင်း
 အစွမ်းဖြင့်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဌပေသံ၊ ထားစေ၏။ စ၊ ရက်၍

၃၆၀

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၉-ပေါဋ္ဌပါဒ

ဆိုဦးအံ့။ ဧတေ၊ ဤသဏ္ဌပေသိ-ဟူသောပုဒ်၌၊ သဏ္ဌပနံ၊ ကောင်းစွာ၊ ထားစေခြင်းသည်။ တိရစ္ဆာန်ကဏ္ဍာယ၊ မဂ်ဖိုလ်မှ ဖိလာဖြစ်သော စကားဖြစ်။ အညမညသ္မိံ၊ အချင်းချင်း (ဝါ) တစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်၌။ အဂါရဝဿ၊ မရိသေခြင်းကို။ စဘပနဝသေန၊ စန့်စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဒွာ-၃၇၊)

အာစာရသိက္ခာပဒဉ္စ၊ အကျင့်သိက္ခာပုဒ်သည်လည်းကောင်း။ ယထာဝုတ္တဒေါဿ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသောပရိသတ်၏အပြစ်ကို။ နိဂူဟနဉ္စ၊ လျှို့ဝှက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သိက္ခာပေသိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ နန္တိ၊ ကား။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ အပ္ပသဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ နိသဒ္ဓံ၊ အသံမရှိသည်ကို။ ဥစ္စာသဒ္ဓမဟာသဒ္ဓါဘာဝံ၊ မြင့်သောအသံ၊ ကျယ်စွာသောအသံ မရှိသည်ကို။ “ဧကော နိသီဒတိ”တိအာဒိ၊ ဧကော နိသီဒတိ-ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ အတ္တာပတ္တိဒဿနံ၊ အနက်ရောက်သောအားဖြင့် ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားဝည်း။ ဓုဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ လာဘဂုံဏဝုဒ္ဓိံ၊ လာဘ်၊ ဂုဏ်၏ပွားခြင်းကို။ ပတ္တယမာနောတိ၊ ကား။ ပတ္တယဟေတု၊ တောင့်တခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မာနန္တေ၊ မာနပစ္စည်း၊ အန္တပစ္စည်းတို့ကို။ လက္ခဏေစ၊ လက္ခဏအနက်၌လည်းကောင်း။ ဟေတုမှိ စ၊ ဟိတ်အနက်၌လည်းကောင်း။ သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါမြင်သိပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္စန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ဣဒါနိ၌၊ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဝိတ္တာရေတံ၊ အကျယ်ချဲ့ခြင်းငှါ။ “ပရိဘုဇကာ ကိရာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အရဒ္ဓံ၊ အားထတ်တော်မူအင်၏။ အပရဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ အပရဇ္ဈိတံ၊ ပြစ်မှားအပ်သနည်း။ နပ္ပမဇ္ဇန္တိတိ၊ ကား။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ အဂါရဝံ၊ မရိသေခြင်းကို။ န ကရေန္တိ၊ မပြုကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၄၁၀။ နော အာဂတေ အာနန္ဓောတိ၊ ကား။ အမှောက်၊ ငါတို့အား။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အာဂတေ၊ ကြွလာတော်မူသည်ရှိသော်။ အာနန္ဓော မိတိ၊ နှစ်သက်ဝမ်း၊ မြှောက်ခြင်းပီတိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စိရဿံ ခေါ၊ ကြာမြင့်မှသာလျှင်။ ဣမံ ပရိယာယံ၊ ဤပရိပိုင်အာရာမ်သို့ ကြွလာတော်မူသော အလှည့်အကြိမ်ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဣတိ ငစနံ၊ ဤသို့သော စကားသည်။ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေးအခါ၌လည်း။ တတ္ထ၊ ပရိပိုင်အာရာမ်သို့။ အာဂတပုဗ္ဗတ္ထာ၊ ကြွလာတော်မူဖူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တဝစနမိဝ၊ ဆိုသောစကားကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သောစောဒနာခြင်းကို။ သမုဠာပေတု၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ ပရိဟရန္တော၊ ပယ်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ “ကသ္မာ အာဟာ”တိအာဒိ၊ ကို။

သုတ္တံ]

ပေါဠပါဒပရိပ္ပာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၃၆၁

အာစင်္ဈိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ ပိယသမုဒါစာရာတိ၊ ကား။ ပိယာလာပါ၊
ချစ်ဖွယ်သောစကားကိုဆိုခြင်းတို့သည်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့သော
အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပိယသမုဒါစာရဿ၊ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုခြင်း၏။
ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ အယမေဝ၊ ဤပေါဠ-
ပါဒပရိပ္ပာဇသည်သာလျှင်။ အပစိတိံ၊ ရှိသေခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြသည်။
န၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အညေပိ၊ ပေါဠပါဒပရိပ္ပာဇမှတစ်ပါး
လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသော
အားဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ အား။ အပစိတိံ၊ ရှိသေခြင်းကို။ ကရောန္တေ
ကရောန္တိ ဧဝ၊ ပြုကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒညေ-
သမ္ပိ၊ ထိုပေါဠပါဒပရိပ္ပာဇမှတစ်ပါးကုန်သော သူတို့၏လည်း။ ဗာဟုလ္လကမ္ပေန၊
များသောအားဖြင့် ပြုခြင်းဖြင့်။ တဒတ္ထံ၊ ထိုအရိုအသေပြုခြင်းအနက်ကို။
သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ “ဘဂဝန္တဉ္စ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ ဝံ၊ ညံ။
ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုဘဂဝန္တဉ္စ-စသောပါဌ်၌။ ကာဏေ၊ အကြောင်းကို။ “ဥစ္စာ-
ကုလီနတာယာတိ”ဣမိနာ၊ တာယ-ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်။ အာဟ၊ ဤ။ မဟာ-
သမ္ပတရာဇတော၊ မဟာသမ္ပတမင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အသမ္ဘိန္ဒခတ္တိယကုလ-
တာယ၊ တစ်ပါးကုန်သော အမျိုးတို့နှင့်မစပ် မရောနှောသော မင်းမျိုး၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ လျှင်။
သောဏဒဇ္ဇေန၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတ-
မော ။ပ။ အသမ္ဘိန္ဒခတ္တိယကုလာ”တိ၊ ကုလာ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။
(အနက်ကား) ဘော၊ ဒို့အရှင်တို့။ သမဏောဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။
ဥစ္စာကုလာ၊ မြင့်မြတ်သော သာကီဝင်မင်းမျိုးမှ။ အသမ္ဘိန္ဒခတ္တိယကုလာ၊ တစ်ပါး
ကုန်သော အမျိုးတို့နှင့် ရောနှောစပ်ယှက်ခြင်းမရှိသော မင်းမျိုးမှ။ နိက္ခမိတွာ၊
ထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိတော ခလု၊ ရဟန်းပြုသတဲ့။ (ဤသို့ယောဇနာ)။ တေန ပါဠေန၊
ထိုဥစ္စာကုလီနတာယ-ဟူသောဟိတ်ပါဌ်ဖြင့်။ သာသနေ၊ ၌။ အပ္ပသန္နာနမ္ပိ၊
မကြည်ညိုကုန်သော သူတို့၏လည်း။ ကုလဂါရဇေန၊ မင်းမျိုး၌ရှိသောဖြင့်။
ဘဂဝတိ၊ ၌။ အပစိတိံ၊ ရှိသေခြင်းကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။ တေသ္မိံ၊ အန္တရေ
ကာ နာမ ကထာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပရိစ္ဆေဒဗ္ဗန္တရေ၊ အကြင်ဒ ကြင်
ဆိုအ ပြီးသော အပိုင်းဒ ခြားအတွင်း၌။ ကိဒိသာ နာမ၊ အဘယ်သို့သဘော
ရှိသော။ ကထာ၊ စကားသည်။ ဝိပ္ပကတာတိ၊ ကား။ အာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်
သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ အပရိယောသိတာ၊ အပြီးအဆုံးသို့မရောက်သေးသနည်း။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကာ ကထာ၊ အဘယ်စကားသည်။ ဝိပွကတ၊ အပြီး
 အဆုံးသို့မရောက်သေးသနည်း။ (တစ်နည်း) ဝိပွကတ၊ အပြီးအဆုံးသို့
 မရောက်သေးသောစကားသည်။ ကာကထာ၊ အဘယ်စကားနည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝဒန္တော၊ ဆိုသည်ရှိသော် (ဝါ) ဆိုသေးသည့်သည်။ ဗတ္ထတော၊ အနက်သဘော
 အားဖြင့်။ တဿ၊ ထိုစကား၏။ ပရိယောသာပနံ၊ ပြီးဆုံးစေခြင်းကို။
 ပရိဘာနာတိ နာမ၊ ဝန်ခံသည်မည်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကာ ကထာတိ
 ဣဒံ၊ ကာ ကထာ-ဟူသောဉာဏ်ဖြင့်။ အဝိသေသစောဒနာ၊ သာမညအား
 ငြင့် စောဒနာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊ တဿ၊
 ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော။ သဗ္ဗဿာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ကထာယ၊ ၏။
 ပရိယောသာပနံ၊ ကို။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တည ပဋိဇာနနံ၊
 ထိုနာမ်ခြင်းသည်လည်း။ ပဒေသညနေ၊ တစိတ်တစ်ဒေသကို သံသောသု၏။
 အဝိသယံ၊ အရာမဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ယာဝ ဥပ၊ သဗ္ဗညုတ-
 ပဝါရဏံ ပဝါရေသီ”တိ၊ ဟူ၍။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သောတိ၊
 ကား။ ပရိဗ္ဗာဇကပရိသာယ၊ ပရိဗ္ဗိဇပရိသတ်၌။ ကထိတ၊ ဆိုအပ်သော။
 ရာဇကထာဒိကာ၊ ရာဇကထာအစရှိသည်သည်။ နိဿာရာတိ၊ ကား။ နိရတ္ထက-
 ဘာဝေန၊ အကျိုးမရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ သာရရဟိတ၊ အနှစ်မဲ့
 ကင်းကုန်၏။

ပေါဠပါဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အဘိသညာနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁။ တိဋ္ဌတေသတိ တေသ၊ တိဋ္ဌတေသာ-ဟူသောပုဒ်၏။ အာပန္နမတ္ထံ၊
 ရောက်သောအနက်ကို။ ဒဿန္တော၊ ၍။ သစေတိဒေသိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ သုကာရဏန္တိ၊ ကား။ သုန္ဒရံ၊ ကောင်းသော။ အတ္ထာဝဟံ၊
 အကျိုးကိုဆောင်တတ်သော။ ဟိတာဝဟံ၊ အစီးအပွားကို ဆောင်တတ်သော။
 ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ယတ္ထာတိ၊ ကား။ (နှာ-၃၇၃)အညတရိယံ။ အမှတ်
 မရှိတစ်ခုခုသော(ဝါ)အမှတ်မရှိ တစ်ဆောင်ဆောင်သော။ သလ္လယံ၊ ဇရင်၌။
 နာနာတိပ္ပသင်္ခါတာသု၊ အထူးထူးသော အယူဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ လဒ္ဓိသု၊
 အယူတို့၌။ နိယုတ္တံ၊ ယှဉ်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣယ
 သဒ္ဓေန၊ ဣယသဒ္ဓါဖြင့်(ဝါ)ဣယပစ္စည်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဣကသဒ္ဓေန၊ ဣက-
 သဒ္ဓါဖြင့်(ဝါ)ဣကပစ္စည်းဖြင့်။ ကကာရဿ၊ ကအက္ခရာ၏။ ယကာရံ၊ ယအက္ခရာ
 ကို။ ကတော၊ ၍။ နာနာတိတ္ထိယာ၊ မည်၏။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့

သုတ္တ

အဘိသညာနိရောဓကထာ

၃၆၃

နည်းဟူမူကား။ “အန္တိယော” တိ ယထာ၊ အန္တိယော- ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း
 (အန္တိ နိယုတ္တော အန္တိယော- ဟုဝစနတ္ထပြ)။ ဧတ္ထ၊ ဤဇရပ်၌။ အယံ၊ ဤသူ
 သည်။ ကိံ၊ အဘယ်စကားကို။ ဝဒတိ၊ ဆိုသနည်း။ အယံ၊ သည်။ ကိံ၊ ကို။ ဝဒတိ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကုတူဟလံ ကောလာဟလံ၊ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်စကား
 သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ သာလာ၊ သည်းကောတူဟလာ၊
 မည်။ သာဝေ၊ ထိုကောတူဟလသည်ပင်လျှင်။ သာလာ၊ ဇရပ်တည်း။ ကောတူ-
 ဟလသာလာ၊ ကောတူဟလသည်ပင်လျှင် ဇရပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 “ကောတူဟလပ္ပတ္တိဋ္ဌာနတော” တိ၊ ဌာနတော-ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ အဘိဘိ ပဒံ။ အဘိ- ဟူသောပုဒ်သည် (ထည့်)။ ဓာတုဋ္ဌာန-
 ဝတ္ထနတော၊ ဤ ဓာတ်၏ အနက်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့်။ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊
 ဥပသာရပုဒ်မျှသာတည်း။ သညာသီသေန၊ သညာကိုအရင်းပြုသဖြင့် (ဝါ)
 သညာကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ အယံ ဒေသနာ၊ ဤဒေသနာတော်သည်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာသဟဂတော၊
 သညာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊
 သမ္မယုတ်တရားတို့ကို။ ဂယန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တတ္ထံ၊ ထို
 သမ္မယုတ်တရားတို့တွင်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပဓာနံ၊ ပြဓာန်း၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ “စိတ္တနိရောဓေ” တိ၊ နိရောဓေ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပဟာနဝသေန၊ ပယ်သည်၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ အစူန္တနိရောဓဿ၊ စင်စစ်ချုပ်ခြင်း၏(ဝါ)ကို။ တေဟိ၊ ထိုသညာနိရောဓ
 တို့ဖြင့်။ အနဓိပ္ပေတတ္တာ စ၊ အလိုမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အပိ-
 သယတ္တာ စ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ “ခဏိက-
 နိရောဓေ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သောပိ၊ ထိုခဏိက
 နိရောဓသည်လည်း။ တေသံ၊ ထိုသညာနိရောဓတို့၏။ အဝိသယောဝ၊ အရာမဟုတ်
 သည်သာလျှင်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကုသိုလ်ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ပင်
 ဖြစ်သော်လည်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အာ ဖြင့်။ နိရောဓကထာ၊ နိရောဓကထာ
 ကို။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်သည်နှင့်သော်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုခဏိကနိရောဓ၌သာလျှင်။
 တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထာပတ္တိမတ္တံ၊ အနက်ရောက်ကာမျှကို။
 ပတိ၊ စွဲ၍။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်(ဝါ)တထာ တံ ဝစနံ၊
 ထိုခဏိကနိရောဓေဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တဿာတိ၊ ကား။ အဘိသညာနိရောဓကထာယ၊ အဘိသညာနိရောဓ
ကထာ၏။ ကိတ္တိဃောသောတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏
တန်ခိုးအာနုဘော်သည်။ အယော၊ ခြေအံ့၊ ဩဇာယံ၊ ဩဇာပေစွ။ ဘဝန္တရပဋိစ္စနမ္ပိ၊
ဘဝတစ်ပါး၌ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။
ဟတ္ထာမလကံ၊ လက်၌ရောက်သော သျှစ်သျှားသီးကို။ ဒသေတိဝိယ၊ ပြသကဲ့
သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။
သဘဝကေ စ၊ တပည့်သဘဝကတို့ကိုလည်း။ ဧဒိသေ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သံဝရံ
သမာဒါနေ၊ စောင့်စည်းခြင်းသံဝရကို ဆောက်တည်ခြင်း၌။ ပပိဋ္ဌာပေတိ၊
တည်စေတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ထုတိဃောသော၊ ချီးမွမ်းကျော်စောသံသည်။
ယဘဝ ဘဝဂ္ဂါ၊ ဘဝဂ်ဘုံတိုင်အောင်။ (ဝါ) နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံတိုင်
အောင်။ ပတ္ထရတိ၊ ပြန်နွဲ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ
ဋီကာဟောင်း ဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါကာလ၌ကား။
“သကလဇမ္ဗုဒ္ဓိပေ ဘဂဝတော ကထာ ကိတ္တိ ဃောသော ပတ္ထရတိ” တိ၊
ပတ္ထရတိ-ဟူ၍။ ပါဠော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏ (အနက်ကား)။ သကလဇမ္ဗု
ဒ္ဓိပေ၊ အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒ္ဓိပျက်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကထာကိတ္တိဃော-
သော၊ တရားစကားကို ချီးမွမ်းသော ကျော်စောသံသည်။ ပတ္ထရတိ၊
ပြန်နွဲ့၏။ ပဋိဘာဂကိရိယန္တိ၊ ကား။ ပဋ္ဌာသဝသေန၊ အပြိုင်ပြသည်၏
အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အတူပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဘာဂဘူတံ၊ အတူဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ပယောဂံ၊ တရားဟောင်း လုံ့လပယောဂကို။ ဘဝန္တရသယေန္တိ၊ ကား။
တတြ တတြ၊ ထိုထိုဘဝ၌။ ဝုဋ္ဌာနသမယံ၊ ဖြစ်သောအယူကို။ အဘူတပရိကပ္ပိတံ၊
မဟုတ်မမှန်သောအားဖြင့် ကြံဆအပ်သော။ ကိဉ္ဇိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဥဿရိ-
ယဝတ္ထု၊ အထက်၌အောက်မှအပ်သောဝတ္ထုကို (ဋီကာဟောင်း၌ ကိဉ္ဇိ ဥပ္ပါဒိယံ
ဝတ္ထု-ဟုပါရှိ၏)။ အတ္တနော၊ ၏။ သမယံ၊ အယူကို။ ကတော၊ ၍။ ကဇေန္တိ၊
ဆိုကုန်၏ (ဝါ) ဟောကုန်၏။ ကိဉ္ဇိဒေဝ သိက္ခာပဒန္တိ၊ ကား။ လေမူဂေန၊
လူအသည် (ဝါ) စကားမဆိုတုဏှိဘာဝလူအသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏
(ကေမူလကေနဟုပါရှိ၏။ ပါဠိပျက် ပါဠိမှားတည်း)။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်း
အရှည် ရှိသော။ ဝေလံ၊ အခါကာလပတ်လုံး။ ကေသ္မိယေဝ ဌာနေ၊ တစ်ခု
သော အရပ်၌သာလျှင်။ နိသိဒိတဗ္ဗံ၊ နေအပ်၏။ ဣတိ ဝေမာဒိကံ၊ ဤသို့
အစရှိသော။ ကိဉ္ဇိဒေဝ၊ တစ်စုံတစ်ခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်း
ကို။ သိက္ခာကောဋ္ဌာသံ၊ သိက္ခာအစုကို။ ကတော၊ ၍။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏။
နိရောဓကထန္တိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိကထံ၊ နိရောဓသမာပတ်စကားကို။

သတ္တိ

အဘိသညာနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၅

တေသုတိ၊ ကား။ ကောတုဟလသလသံ၊ ကောတုဟလမည်သောဇရပ်၌ (ဝါ) အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်စကားကို ဆိုရာဇရပ်၌။ သန္တိပတိတေသု၊ စည်းဝေးကုန်သော။ နာနာတိတ္ထိယသမဏဗြာဟ္မဏေသု၊ အထူးထူးသော အယူရှိကုန်သော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့တွင်။ ဧကစေတိ၊ ကား။ ဧကေ၊ အချို့ကုန်သောရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည်။ ပုရိမောတိ၊ ကား။ အဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းမရှိဘဲ။ အပစ္စယာ၊ ဥပဿန္တကအကြောင်းမရှိဘဲ။ ပုရိသဿ၊ သတ္တဝါ၏ (ဝါ) ယောက်ျား၏။ သညာ၊ သညာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိပိ၊ ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တဝါဒိ၊ ဆိုအပ်သော အယူရှိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားသည်။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ စတုသု၊ လေးယောက်ကုန်သော။ ဝါဒီသု၊ အယူကို ဆိုကုန်သော ရဟန်း ပုဏ္ဏား တို့တွင်။ ယှာယံ ယော အယံ ပုဂ္ဂလော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤပဉ္စဝေါကာရတုံ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ သမာပတ္တိန္တိ၊ ကာ။ အသညိဘဝါဝဟံ၊ သညာမရှိသော အသညသတ်တို့သို့ ဆောင်ဟတ်သော။ ဝါယောကသိဏပရိကမ္ပံ ဝါ၊ ဝါယောကသိုဏ်းပရိကမ္ပံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ အာကာသကသိဏပရိကမ္ပံ ဝါ၊ အာကာသကသိုဏ်း ပရိကမ္ပံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနသမာပတ္တိံ ဝါ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန်သမာပတ်ကို လည်းကောင်း။ ပဉ္စမဈာနသမာပတ္တိံ ဝါ၊ ပဉ္စမဈာန်သမာပတ်ကိုလည်းကောင်း။ နိရောဓေတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သညာနိရောဓေ၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်း၌။ ဟေတု အပဿန္တောတိ၊ ကား။ ယေန ဟေတုနာ၊ အကြင်ဇနကအကြောင်းကြောင့်။ အသညိဘဝေ၊ သညာမရှိသော အသညသတ်တို့၌။ သညာယံ၊ ၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းကို။ သဗ္ဗသော သဗ္ဗပကာရေန၊ ခပ်သိမ်းသော အပြားအားဖြင့်။ အနုပ္ပဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းကို (အပဿန္တော၌စပ်)။ ယေန စ၊ အကြင်ဇနကအကြောင်းကြောင့်လည်း။ တတော၊ ထိုအသညသတ်တို့မှ။ စုံတဿ၊ စုတေသောသတ္တဝါ၏။ (နှာ-၃၇၄) ဣဓ ပဉ္စဝေါကာရသဝေ၊ ဤပဉ္စဝေါကာရတုံ၌။ သညာယ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ တဒုဘယမ္ပိ ဟေတု၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ဇနကအကြောင်းကိုလည်း။ အဝိသယတာယ၊ အရာမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဉာဏ်၏အာရုံ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။

ဒုတိယောတိ၊ ကား။ ဘော၊ အိုအရှင်တို့။ သညာ ဟိ သညာ ဝေ၊ သညာသည်သာလျှင်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။

၃၆၆

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၉-ပေါ်ဌပါဒ

ဝုတ္တဝါဒီ၊ ဆိုအပ်သော အယူရှိသောရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်များသည်။ နန္ဒိ၊ ကား။ ပဌမဝါဒီ။ ပဌမဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို(ဝါ) ပဌမပုဂ္ဂိုလ်၏အယူဝါဒကို။ နိသေဒေတွာတိ၊ ကား။ တော၊ အိုအရှင်။ ဧတံ သညာနိရောဓံ နာမ၊ ထိုသညာ၏ချုပ်ခြင်းမည်သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သင်ဆိုတိုင်း။ န ခေါ်ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ငယ် ပြီး၍။ မိဂသိင်္ဂတာပသဿာတိ၊ ကား။ ဧဝံနာမေကတာပသဿ၊ ဤသို့မိဂသိင်္ဂ အမည်ရှိသောရသေ့၏။ ကိရ၊ အဆင့်စကား ကြားဖူးသည်ကား။ တဿ၊ ထို မိဂသိင်္ဂရသေ့၏။ မတ္ထကေ၊ ထိပ်ထက်၌။ မိဂသိင်္ဂါကာရေန၊ သမင်၏ဦးချိုနှင့် တူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒွေ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ စူဠာ၊ ဦးစွန်းတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟိံ သု၊ ထကုန်၏ (ဝါ) ဖြစ်ကုန်၏။ “ဣသိသိဂေါ” တံပိ၊ ဣသိသိဂံဟူသော အမည်သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုမိဂသိင်္ဂရသေ့၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ အသညာ- ကဘာဝန္တိ၊ ကား။ မုဉ္ဇာပတ္တိယာ ကိရိယာမယသညာဝသေန၊ တွေဝေ မိန်း မောခြင်းသို့ရောက်သော ကြိယာဖြင့်ပြီးသော သညာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဂတ- သညိဘာဝံ၊ ကင်းသောသညာရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝိသညီ ဟုတွာတိ၊ ဟူ၍။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ စတ္တာလီသနိပါတေ၊ စတ္တာလီသနိပါတ် ၌၊ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းအားဖြင့်။ မိဂသိင်္ဂတာပသဝတ္ထံ၊ မိဂသိင်္ဂ ရသေ့၏ဝတ္ထုကို။ သင်္ခေပတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “မိဂသိင်္ဂတာပသော ကိရာ” တိအာဒိ၊ ကို၊ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ကိလေ သာတို့ကို ခွါသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ သန္တာပနတော၊ ပူစေ တတ်သောကြောင့် (ဝါ) ပယ်တတ်သောကြောင့်။ အတ္တန္တပေါ၊ မိမိကိုယ်ကို ပူပန်စေတတ်သော အကျင့်ရှိသည်။ ဒုက္ကရတပတာယ၊ ပြုနိုင်ခဲ့သော အကျင့် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့်ပြုအပ်သောအကျင့်ရှိသည်၏ အဖြစ်-ကြောင့်။ တိဗ္ဗတပေါ၊ လွန်ကဲပြင်းထန်သောအကျင့်သည်။ သောရတပေါ၊ မည်၏။ နိဗ္ဗိသေဝနဘာဝါပါဒနေန၊ အမြဲအထူးအားဖြင့် မှီဝဲသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့် (ဝါ) ကိလေသာ တည်း ဟူ သော အ ဆိပ် မရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ အ ချင်း ခပ် သိမ်း (ဝါ) အလုံးဝသောအပြားအားဖြင့်။ မိလာပိတစက္ခာဒိတိက္ခိန္ဒိယတာယ၊ ညှိုးနွမ်း စေအပ်သော စက္ခုစသော ဣန္ဒြိယထက်သောပညိန္ဒြိရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရမဒိတိန္ဒြိယော၊ လွန်မြတ်သော တည်ကြည်ခြင်း သမာဓိန္ဒြိရှိသည်။ သက္က ဝိမာနန္တိ ဣဒံ ဝနံ၊ ကို။ ပဏ္ဍုကမ္မလသီလာသနံ၊ ပဏ္ဍုကမ္မလာ ကျောက် နေထုကို။ သန္တာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊

သုတ္တံ

အဘိသညာနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၆၇

၏။ တံ၊ ထိုပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာသည်။ တထာရူပပစ္စယာ၊ ထိုသို့သဘော
ရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ကဒါစိ၊ တစ်စုံတစ်ခါ။ ဥက္ကံ၊ ပူသည်။ ကဒါစိ၊ ခါ။
ထဒ္ဓံ၊ ကြမ်းတမ်းခက်မာသည်။ ကဒါစိ၊ ခါ။ စလိတံ၊ လှုပ်သည်။ ဟောတိ ၏။
သက္ကမ္ပ၊ ပ။ ပစ္ဆေတိတိ၊ ကား။ အသောနိသော၊ မသင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။
စိန္တေတွာ၊ ရှိ။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်၏။ ဘဂ္ဂေါတိ၊ ကား။ ဘဉ္စိတကုသလဇ္ဈာ
သယော၊ ချိုးဖျက်အပ်သော ကုသိုလ်ဆန္ဒအဇ္ဈာသယ ရှိသည်ဖြစ်၍။ အရုနာ
ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ လဂ္ဂေါတိ ပါဌံ၊ လဂ္ဂေါဟူသောပါဌကို။ လိခန္တိ၊ ရေး
ကုန်၏။ ဘေန ဒိဗ္ဗဗေဒနာတိ၊ ကား။ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏမတ္ထဒိဗ္ဗဗေဒန၊ လက်ကို
ကိုင်ကာမျှဖြစ်သော နတ်၌ဖြစ်သော အတ္ထေဖြင့်။ တန္တိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သညာပဋိလာတံ၊ သညာကိုရခြင်းကို။ ဝေ
မာဟာတိ၊ ကား။ ဘော၊ အိုအရွှင်။ ဝေ၊ သို့။ သညာ ဟိ သညာ ဝေ၊ သညာ
သည်သလျှင်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ အတ္တာ၊ တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိ
သော။ အာကာရေန၊ ဖြင့်။ သညာနိရောဓံ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။ ဣမိနာဝ နယေန၊
ဖြင့်သာလျှင်။ ဣတော၊ ဤဌာနမှ။ ပရေသု၊ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိသု၊ ကုန်
သော။ ဌာနေသုပိ၊ အရပ်ဌာနတို့၌လည်း။ ပါဠိ*၊ ပါဠိတော်ကို။ အာဟရိတွာ၊
ဆောင်ပြီး၍။ ယောဇနာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တတိယောတိ၊ ကား။ ဘော၊ အိုအရွှင်။ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ သန္တိ ဟိ သန္တိ ဝေ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တဝါဒီ၊ ဆိုအပ်သော အယူရှိသော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ အာထဗ္ဗဏပယောဂန္တိ၊ ကား။ အာထဗ္ဗဏဝေဒဝိဟိတံ၊ အာထဗ္ဗဏ
ဗေဒင်ကျမ်း၌ စီရင်အပ်သော။ အာထဗ္ဗဏိကာနံ၊ အာထဗ္ဗဏဗေဒင်ကိုတတ်ကုန်
သောသူတို့၏။ ဝိသညီဘာဝါပါဒနပ္ပယောဂံ၊ ကင်းသော သညာရှိသည်၏
အဖြစ်သို့ ရောက်စေသတ်သော လုံ့လပယောဂကို။ အာဟရဏံ၊ ဆောင်ခြင်း
သည်။ ဥပကစုနံ၊ ဥပကစုနမည်၏ (ဝါ) ဆွဲငင်သည်မည်၏။ အပဟရဏံ၊
ပယ်ခြင်းသည်။ အပကစုနံ၊ အပကစုနမည်၏ (ဝါ) ဖယ်သည်မည်၏။ အာထဗ္ဗဏံ
ပယောဇေတွာတိ၊ ကား။ အာထဗ္ဗဏဝေဒေ၊ အာထဗ္ဗဏဗေဒင်၌။ အာဂတံ၊ လာ
သော။ အဂ္ဂိဇ္ဇဟနပုဗ္ဗာ၊ မီးပူဇော်ခြင်း ရှေးရှိသော။ မန္တပဒံ၊ မန္တန်ပုဒ်ကို။
ပယောဇေတွာ၊ ယှဉ်ပြီး၍ (ဝါ) စုတ်မန်းပြီး၍။ သိသစ္စန္တိတာဒိဒဿနေန၊
ဦးခေါင်းပြတ်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်ကို ပြသဖြင့်။ သညာနိရောဓံ၊ သညာ၏
ချုပ်ခြင်းကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ တထာတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်သတ္တဝါ၏။
သိသစ္စန္တိတာဒိ၊ ဦးခေါင်းပြတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်၏။
တထာ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။

၃၆၈

သီလက္ခန္ဓာသစ် နိဿယ

[၉-ပေါဋ္ဌပါဒ

စတုတ္ထောတိကား။ ဘော၊ အရှင်။ မဟိဒ္ဓိကာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိကုန်
 သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ ဟိ သန္တိ ဝေ၊ ရှိကုန်သည်သာလျှင်
 တည်း။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တဝါဒိ၊ ဆိုအပ်သော အယူရှိသော ရဟန်း
 ပုဏ္ဏားသည်။ ယက္ခဒါသိနန္တိကား။ ဒေဝဒါသိနံ၊ နတ်ကျွန်မတို့၏ (ပါ) နတ်ဝင်
 မတို့၏ (ဝါ) နတ်ကတော်တို့၏ (ဝေါဟာရတ္ထ)။ ယာ၊ အကြင်နတ်ဝင်မတ်ကို။
 “ယောဂဝတိယောတိ” ပိ၊ ယောဂဝတိယဟူ၍လည်း (ဝါ) အားထုတ်ခြင်း
 ရှိသော မိန်းမတို့ဟူ၍လည်း (ဝါ) နတ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းရှိသောမိန်းမတို့ဟူ၍လည်း။
 ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (နာ-၃၇၅) “ယောဂိနိယောတိ” ပိ၊ ယောဂိမတို့ဟူ၍လည်း။
 လောကောဋ္ဌံ၊ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ မဒနိဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ သုရာမဒနိမိတ္တတံ၊
 သုရာယစ်မှူးခြင်းအကြောင်းရှိသော။ သုပနံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ဒေဝတပဟာရန္တိ၊
 ကား။ နစ္စနဂါယနာဒိနာ၊ ကခြင်း၊ သိခြင်း အစရှိသည်ဖြင့် (ဝါ) ကခြင်း
 နတ်သံသစ်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့အား။ ပုဇံ၊ ပုဇေ ခြင်္ကို
 (ဝါ) ပသတင်မြှောက်ခြင်းကို။ သုရာပါတိန္တိကား။ ပါတိပုဏ္ဏံ၊ ခွက်၌ပြည့်သော။
 သုရံ၊ သုရာကို (ဝါ) ပါတိပုဏ္ဏံ သုရံ၊ သုရာပြည့်သောခွက်ကို။ ဒိဝါတိ၊ ကား။
 အတိဒိပါ၊ အလွန်နေမြင့်သောအခါ၌။ ဥဿူရေ၊ နေမြင့်သောအခါ၌။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊ ကား။ တထာ၊ တေန အာကာရေန၊
 ဖြင့်။ သုပိတွာ၊ အိပ်ပြီး၍။ ဝုဋ္ဌဟနံ၊ ထသည်ကို။ သုတ္တကာလေ၊ အိပ်သော
 ကာလ၌။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ သညာပကစ္ဆနဝသေန၊ သညာကို ပယ်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓံ၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းသို့။ သမာပန္နာ၊ ရောက်၏။ ပဗ္ဗုဒ္ဓ
 ကာလေ၊ အိပ်ရာမှ နိုးသောကာလ၌။ သညာပကစ္ဆနဝသေန၊ သညာကို ဆွဲငင်
 သည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) သညာကို ဆောင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓာ၊
 သညာ၏ချုပ်ခြင်းမှ။ ဝုဋ္ဌိတာ၊ ထ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ အောက်မေ့
 မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

ဧဇ္ဈမဂ္ဂကထာ ဝိယာတိ၊ ကား။ ပဏ္ဍိတမာနီနံ၊ ငါပညာရှိဟု မှတ်ထင်ကုန်
 သော။ ဣမေသံ၊ ဤရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့၏။ ကထာ၊ နိရောဓသမာပတ် စကား
 သည်။ အန္တမာလကထာသဒိသံ၊ ပညာမျက်စိကန်းကုန်သော သူမိုက်တို့၏
 စကားနှင့်တူ၏။ စတ္တာရော နိရောဓေတိ၊ ကား။ အညမညဝိရုရေ၊ အချင်း
 ချင်း ဆန့်ကျင်ကုန်သော။ စတ္တာရောပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
 နိရေဓေ၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းတို့ကို။ ဧကေန ဘဝိဘဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဧကသ-
 ဘာဝေနေဝ၊ တူသောသဘော ရှိသည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ န
 ဗဟုနာတိ၊ ကား။ အညမညဝိရုဒ္ဓေန၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သော။ ဗဟုဝိဓေန

သုတ္တံ]

အဘိသညာနိရောဓကထာဝဏ္ဏံနာ

၃၆၉

နာနာသဘာဝေန၊ အထူးထူးသော သဘောရှိခြင်းသည်။ န ၈ ဘဝိတဗ္ဗံ၊
 ဖြစ်လည်းမဖြစ်ရာ။ တေနာပိ၊ ကေနာတိ၊ ကား။ ကေသဘာဝဘူတေန၊
 တူသော (ဝါ) တစ်ခုသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ တေနာပိ
 နိရောဓေန၊ ထိုသညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်လည်း။ အညေနေဝါတိ၊ ကား။ တေဟိ၊
 ထိုလေးယောက်ကုန်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝုတ္တာကာရတော၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသောအခြင်းအရာမှ။ အညာကာရေနော၊ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်
 သာလျှင် (ဝါ) သည်သာလျှင်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ သောတိ၊ ကား။ ကေသ-
 ဘာဝဘူတော၊ တူသောသဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နိရောဓော၊ သညာ၏
 ချုပ်ခြင်းသည်။ အညတြသဗ္ဗညုနာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓံ၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ
 ဘုရားကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဣဓာတိ၊ ကား။ ကောတူဟလသာလင်္ဂယ၊
 အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်စကားကို ဆိုရာဖြစ်သော ဇရပ်၌။ အယံနိရောဓော
 အယံ နိရောဓောတိ၊ အယံ နိရောဓောဟူ၍ (ဝါ) နိရောဓောဟူသော။ ဒွိက္ခတ္တံ၊
 နှစ်ကြိမ်။ ဗျာပနိစ္ဆာဝစနံ၊ ပြားသော အနက်တို့ကို နှံစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်
 ဖြစ်၍ ဆိုသော ဝိစ္ဆာစကားကို။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္တနော၊ ဤ။
 ဒေသနာဝိလာသေန၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်ဖြင့်။ အနေကာကာရဝေါကာရံ၊ တစ်ပါးမက များစွာသော အခြင်း
 အရာတို့ဖြင့် ပြောင်းသော။ နိရောဓံ၊ သညာ၏ ချုပ်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝေယတိ၊
 ထင်စွာ ပြလတ္တံ့။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿနတ္တံ၊ ငှါ။ ပေါဠပါဒေန၊ သည်၊
 ကတံ၊ ဤ။

[ဋီကာဟောင်း၌ အယံ နိရောဓော အယံ နိရောဓောတိ အာမေ-
 ခိဘဝစနံ သတ္တာ။ပ။ ဒဿနတ္တံ ကတံ-ဟု အာမေခိဘဝစနံ သဒ္ဓါနှင့်
 ဖွင့်ဆို၏။]

အဟော နန္ဒာတိ ဧတ္ထ၊ အဟော နန္ဒ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အဟောတိ
 ဧသော သဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္ထရိယေ၊ လက်ဖျစ်ခတ်တီး အံချီးအပ်သော
 အနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ နန္ဒာတိ ဧသော သဒ္ဓေါ၊
 သည်။ အနုဿရဏေ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း အနက်၌။ ပဝတ္ထော၊
 သော။ နိပါတော၊ နိပါတ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဂဝါ၊
 သည်။ အဟော နန္ဒ၊ ဩော် အံ့ဖွယ်ရှိစွာကား (ဝါ) နှစ်ရာတောင်လောက်
 တအောက်မေ့မေ့ စေ့စေ့တူးပြီး လက်ဖျစ်တီးလျက် ဝံ့ချီးထော့မနာ အံ့ဩ
 ဖွယ်ရာ ကောင်းပေစွာကား။ ဣတိ၊ သို့။ အနညသဘာဝရဏဒေသနတ္တာ၊ ပစ္စေက
 ဗုဒ္ဓါသာဝက စသော သူတစ်ပါးတို့နှင့် မဆက်ဆံသော ဒေသနာတော်၏

အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိရောဓမ္မ၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းကိုလည်း။ အဟော
 အတ္တရိယံ၊ ဩဠာအံဇ္ဈာန်ရှိသည်ကို။ ကတော၊ ပြုတော်မူ၍။ အာရာဇေယျ၊ မညေ၊
 နှစ်သက်စေရောင်တကား။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပေါဠပါဒ
 ပရိဗိုဇ်၏ အလိုကည်း (ဋီကာဟောင်း၌ ကထေယျ၊ မညေ-ဟု ပါရှိ၏)။
 အဟော နန္ဒ သုဂတောတိ ဣတ္ထာပိ၊ ဌလည်း။ ဧသေ နယော၊ ဤနည်း
 ကဲ့သို့သော နည်းကို။ ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဣတ္ထာ၊ ဤအဟော
 နန္ဒ ဘဂဝါ၊ အဟော နန္ဒ သုဂတော-ဟူသောပုဒ်၌ (ဝါ) ဣ
 တေသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ အတ္တရိယဝိဘာဝနတော ဧဝ၊ အံဇ္ဈာန်ကို
 ထင်စွာပြုခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အဟောနန္ဒဘဂဝါ အဟော နန္ဒ သုဂတောတိ၊
 ဟူ၍ (ထည့်)။ ဒိက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ အာမေဓိတဝစနံ၊ အာမေဓိတ်
 စကားကို။ ပေါဠပါဒေန၊ ပေါဠပါဒပရိဗိုဇ်သည်။ ကတံ၊ ၏ (ဤသို့ထည့်၍
 စပ်)။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အတ္တရိယဣတ္ထာပိ၊ အတ္တရိယအနက်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။
 ဧသ ဧသော အဟောသဒ္ဓေါ၊ ဤအဟောသဒ္ဓါကို။ အနုဿရဏမုခေနေဝ၊
 အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ပေါဠပါဒေန၊
 ပေါဠပါဒပရိဗိုဇ်သည်။ ဂဟိတော၊ ယူအင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အနုဿရ-
 ဏတ္ထေ နိပါတဒ္ဓယ” န္တိ၊ ဒွယံ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ၏။ တေနာတိ၊ ကား။ အနုဿရဏတ္ထမုခေန၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ခြင်း
 အနက်ကို အဦးပြုသဖြင့်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ “အဟော ။ပ။
 သုဂတော”တိ ဝေနေန၊ သုဂတော-ဟူသော စကားဖြင့်။ ဧတံ ဧသော ပရိ-
 ဝိတက္ကော၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 ယောဇနာ၊ တည်း။ ယံတံသဒ္ဓါ၊ ယံသဒ္ဓါ၊ တံသဒ္ဓါတို့သည်။ နိစ္စသမ္ပန္နာ၊
 အမြဲအားဖြင့် စပ်ခြင်းရှိကုန်၏။ ဣတိ သို့။ သာဓိပ္ပါယံ၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွ
 သော။ ယောဇနံ၊ ပုဒ်ကိုယှဉ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “ယော ဧတေသ” န္တိ
 အာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကာလဒေသပုဂ္ဂလာဒိဝိဘာ-
 ဝေန၊ ကာလဒေသပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ဗဟုဘေဒတ္တာ၊
 များသော အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဣမေသံ နိရောဓဓမ္မာန” န္တိ
 ဟူ၍။ ဗဟုတ္ထေ၊ ဗဟုဝစ်အနက်၌ (ဝါ) များသော အနက်၌။ သမိဝစနံ၊ သာမိ-
 ဝိဘတ်ကို။ ကတံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုသာမိဝိဘတ်ကို။ ကုသလ-
 သဒ္ဓယောဂေ၊ ကုသလသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမိအနက်၌။
 ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ “ကုသလော နိပုဒဏာ ဆေကော”တိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကုသလော
 နိပုဏော ဆေကော-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ပရိယာယဝစနံ၊ ပရိယာယ်ဝေဝစ

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၁

ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ အဟော နန္ဒကယေယျာတိ၊ ကား။ အတ္ထရိယံ၊ အံသြ ဖွယ်ကို။ ကတော၊ ချီ။ ကထေယျ မညေ၊ ဟောရောင်တကား (ဝါ) ဟောရာ၏ ဟု အောက်ခမ္မမှတ်ထင်၏။ သော သုဂတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိ၊ ခို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ စိဏ္ဏဝသိတာယာတိ၊ ကာ။ နိရောဓ- သမာပတ္တိယံ၊ ဦး။ စိဏ္ဏဝသိဘာဝတ္ထော၊ လေ့ကျက်အပ် ပြီးသော ဝသိဘောသို့ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဘာဝံ ဇာနာတိတိ၊ ကား။ နိရောဓသဘာဝံ၊ သညာ ၏ချုပ်ခြင်းသဘောကို။ ယထာဝတော၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သော သဘော အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

အဘိသညာ နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

☸

(နာ-၃၇၆) ၄၁၂။ သရမဇ္ဈယေဝ ပက္ခလိတာတိ၊ ကား။ သရတော၊ အိမ်မှ။ ဗဟံ၊ အပသို့။ ဂန္ထကမာ၊ သွားလိုကုန်သော (ဝါ) သွားခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော။ ပုရိသာ၊ ယောကျ်ားတို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ အနောတရိတွာ၊ မသက်ရောက်သေးမူ၍။ သရဝိဝရေ၊ အိမ်ကြမ်းပေါက်၌။ သမတလေ၊ ညီမျှ သော အပြင်ရှိသော။ ဝိဝဋ္ဋိဂဏေ ဝေ၊ ဟင်းလင်းပွင့်သော အပြင်၌သာလျှင် (ဝါ) ဟင်းလင်းပွင့်သော အိမ်ဦးကြမ်းပြင်၌သာလျှင်။ ပက္ခလနံ၊ ချောချွတ် ခြင်းသို့။ ပတ္တာ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဣဒံ သမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော အကြောင်းသည်။ ဟေတု၊ ဟေတု အကြောင်းမည်၏။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသော အကြောင်းသည်။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယအကြောင်းမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေမာဒိဝိဘာဂေါ၊ ဤသို့အစရှိသော ဝေဖန်ခြင်းကို။ အညတြ၊ တပါးကုန်သောအရာတို့၌။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဆိုအပ်သော်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ တေန ဝိဘာဂေန၊ ထိုအသာဓာရဏ၊ သာဓာရဏဟူ၍ ဝေဖန်ခြင်းဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ စောဒနာယ၊ စောဒနာခြင်း၏။ သညာယ၊ ၏။ အကာရဏဘာဝပဋိက္ခေပပရတ္တာ၊ အကြောင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်း၏ နောက်၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ကာရဏ- သေဝ နာမ”န္တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) နာမံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ “သဟေတူ ဟိ ပေါဠပါဒ သပ္ပစ္စယာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပိ နိရုဇ္ဈန္တိပိ”တိ၊ ပိ-ဟူသော။ ယံ ဝစနံ၊

အကြင်စကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊
 ထိုသဟေတု ဟိ အစရှိသော စကားတော်၌။ သဟေတု၊ ဇနက အကြောင်း
 ရှိကုန်သည်။ သပ္ပစ္စယာ၊ ဥပတ္တမ္ဘကအကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ သညာ၊
 တို့သည်။ (ထည့်)။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။
 ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သောသညာတို့သည်။ နိရုဇ္ဈန္တိယေဝ၊ ချုပ်ကုန်သည်သာလျှင်
 တည်း။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ အမြဲမတည်ကုန်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။
 “နိရုဇ္ဈန္တိပီ”တိ ဝစနံ၊ နိရုဇ္ဈန္တိပီ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တု၊ ထိုမှတစ်ပါး
 (ဝါ) ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ နိရောဓော၊ သညာချုပ်ခြင်း၏။ သဟေတုသပ္ပစ္စ-
 ယတာဒဿနတ္ထံ၊ ဟေတု-အကြောင်းရှိသည်၏အဖြစ်၊ ပစ္စယ-အကြောင်း
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ နိရုဇ္ဈန္တိပီတိ ဝစနံ၊ ကို (လိုက်)။ န ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မမူ။ (ပါဠိတော်အနက်ကား) ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ။ ဟိ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သဟေတု၊ ဇနကအကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ သပ္ပစ္စယာ၊
 ဥပတ္တမ္ဘကအကြောင်းရှိကုန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပုရိယ၊ ၏။ သညာ၊ တို့သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိပီ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်ကုန်၏။ နိရုဇ္ဈန္တိပီ၊ ချုပ်လည်းချုပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ အပရစ္ဆာ၊
 ချတ်သွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏ (ဤသို့ပါဌသေသနှင့်တကွယောဇနာ)။ ဟိ
 တဒေဝ သစ္စံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင် မှန်ပေစွ။ ဥပ္ပါဒေါယေဝ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်
 သာလျှင်။ သဟေတုကော၊ ဇနကအကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိရောဓော၊
 ချုပ်ခြင်းသည်။ သဟေတုကော၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ၊ လဒ္ဓ ခေါ်သ
 ကိုဆိုဦးအံ့။ နိရောဓောပိ၊ ချုပ်ခြင်းသည်လည်း။ သဟေတုကော၊ ဇနက
 အကြောင်းရှိသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။
 တဿပိ၊ ထိုနိရောဓ၏လည်း (ဝါ) ချုပ်ခြင်း၏လည်း။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ နိရောဓေန၊
 ချုပ်ခြင်းသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။
 အင်္ဂုရာဒိနံ၊ အညွန့်အစရှိသည်တို့၏။ ပုန၊ တဖန်။ အင်္ဂုရာဒိနာ၊ အညွန့်အစရှိ
 သည်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ ဝိယ၊ ဖြစ်ရာသကဲ့သို့တည်း။ တဿ၊ ထိုချုပ်ခြင်းနိရောဓ၏။
 ပုန၊ တစ်ဖန်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ န စ အတ္ထိ၊ ရှိလည်းမရှိ။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြစ်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်
 ဖြစ်သောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အယဉ္ဇ နယော၊ ဤနည်းကိုလည်း။
 ခဏနိရောဓဝသေန၊ ခဏနိရောဓ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ယထာပရိစ္ဆိန္န ကာလဝသေန၊ အကြင်အကြင်
 ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလ၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။
 ယော အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ အကြင်တစ်ဖန်မဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၃

၏။ သော၊ ထိုတဖန်မဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းသည်။ သဟေတုကော၊
အကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကသ္မာ၊
မူကား။ တထာရူပါယ၊ ထိုသညာချုပ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ပဋိပတ္တိယာ၊
အကျင့်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊
ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “သိက္ခာ ကော သညာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သိက္ခာ ကော သညာ
နိရုဇ္ဈတိ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟော်တော်မူ၏။ (အနက်ကား) သိက္ခာ သိက္ခာယ၊
သိက္ခာကြောင့် (ဝါ) သိက္ခာသုံးပါးကို ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ ကော၊ အချို့သော။
သညာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သိက္ခာ သိက္ခာယ၊ ကြောင့်။ ကော၊ သော။
သညာ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတော ဝေ စ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်လည်း။
အဋ္ဌကထာယမ္ပိ၊ ဤလည်း။ “သညာယ သဟေတုကံ ဥပ္ပါဒနိရောဓံ ဒီပေတု” န္တိ၊
ဒီပေတု၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
ဧတံ ပါဠိဝစနဉ္စ၊ ထိုပါဠိတော်စကားကိုလည်းကောင်း။ ဧတံ အဋ္ဌကထာဝစနဉ္စ၊
ကိုလည်းကောင်း။ အနုပ္ပါဒနိရောဓံ၊ တဖန်မဖြစ်သောချုပ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊
၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ သိက္ခာတိ ဣဒံ၊ သိက္ခာဟူသော ဤပုဒ်
သည်။ ဟေတုတ္ထေ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ် အဆုံးရှိသည့်
ပုဒ်တည်း။ ဝါ၊ ကား။ “သင်္ခါပိ တမ္မာဝနပတ္တာ ပက္ကမိတဗ္ဗ” န္တိအာဒီသု၊ တဗ္ဗံ
ဤသို့အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ သင်္ခါသဒ္ဓေါ၊ ဝိယ၊ သင်္ခါသဒ္ဓါကဲ့သို့။ ယကာရ-
ယောပေါ၊ ယအက္ခရာကျေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (သင်္ခါပိဟုပါဠိရှိ၏၊ ပါဠိ
ပျက်တည်း။ သင်္ခါပိရှိမှမှန်သည်)။ (သကေပါဠိအနက်ကား) သင်္ခါပိ သင်္ခါယပိ၊
ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍လည်း။ တမ္မာ ဝနပတ္တာ၊ ထိုတောကျောင်းမှ။ ပက္ကမိတဗ္ဗံ၊
ဖဲသွားအပ်၏ (ဤသို့ယောဇနာ)။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ အဿ၊ ထိုသိက္ခာ၏။
ဟေတုဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဧ ကေသဒ္ဓေါ စ၊ သည်လည်း။ အညပရိယာယော၊ အည-
သဒ္ဓါ၏ ဝေဝုဇ်ပရိယာယ် သဒ္ဓါတည်း။ သင်္ခါဝါစိ၊ တစ်ခုဟူသော အရေအတွက်
သင်္ခါကို ဟောသောသဒ္ဓါသည်။ န၊ မဟုတ်။ ကိံ သု၊ ဝိယ၊ အဘယ်ပါဠိတို့၌ကဲ့သို့
နည်းဟူမူကား။ ဣတ္ထေကေ သတော သတ္တဿာတိအာဒီသု၊ သတ္တဿ- ဤသို့
အစရှိကုန်သော ပါဠိတို့၌။ ကေသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ကေသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ (သကေ
အနက်ကား) ကေ၊ အချို့သော။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမသည်။ သတ္တဿ၊ သတ္တဝါသည်။
သတော သတဿ၊ ဖြစ်ပါလျက် (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
သိက္ခာယ ကေစ္စာ သညာ ဇာယန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
သေသပဒေသုပိ၊ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၄၁၃။ ဝိတ္ထာရေတုကာမတာတိ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရေတုကာမတာယ၊ ချဲ့ခြင်း
 ငှါအလိုရှိတော်မူသဖြင့်။ ပုစ္ဆာဝသေနာတိ၊ ကား။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ
 ဝသေန၊ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) ဖြေခြင်းငှါအလိုရှိသောသူ၏
 အဖြစ်တည်းဟူသော မေးတော်မူခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိတ္ထာရေတုကမ္ပ-
 တာပုစ္ဆာဝသေန၊ ချဲ့ခြင်းငှါအလိုရှိသော သူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော မေးတော်
 မူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ သမာသော၊ တုလျာဓိကရဏသမာသ်ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အယံ ပုစ္ဆာ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ပေါဒ္ဒပါဒဿေဝ၊ ပေါဒ္ဒပါဒပရိမိုဇ်
 ၏သာလျှင်။ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာတည်း။ ဣတိ အာသင်္ကာယ၊ ဤသို့ယုံမှားဖွယ်ရှိ
 သောကြောင့်။ “ဘဂဝါ အဝေါစာ”တိ၊ အဝေါစ-ဟူသောစကားကို။ ပါဠိယံ၊
 ခုတ္တံ၊ ၏။ သညာယ၊ သညာ၏။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းရှိသော။ ဥပ္ပါ-
 ဒနိရောဓံ၊ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို။ ဒီပေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ဝ၊ ထိုသုံးပါးကုန်သော
 သိက္ခာတို့ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြလျက်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ပ(နာ-၃၇၇)
 ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ပေယျလကို ဖော်၍ ယောဇနာသည်)။ တတ္ထတိ၊ ကား။
 ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝက္ခမာနာယ၊ ဟောတော်မူအပ်လတ္တံ့သော။ တဿံ ဒေသ-
 နာယံ၊ ထိုဒေသနာတော်၌။ တတိယာတိ၊ ကား။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ အဓိပညာ
 သိက္ခာသည်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။
 ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ “အယံ ပ။ ဒေသိတော တိ”တ္ထေ၊ ဒေသိတော-ဟူသော ဤ
 ပါဠိ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဂတာ၊ လာ၏။ ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်။ အာဂတာ၊ လာသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ ပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍
 မေးငြားအံ့။ ပရိယာပန္နတ္တာ၊ အကျိုးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဂတာ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသန္တေတဗ္ဗာ၊ ဖြေအပ်၏။ သဘာဝတော စ၊ သဘောအား
 ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥပကာရတော စ၊ ကျေးဇူးပြုသောအားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ယထာရဟံ၊ စွာ။ ပညာက္ခန္ဓေ၊ ၌။ အဝရောတ္တော၊ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်
 သာလျှင်။ စူဠဝေဒလ္လသုတ္တေ၊ မူလပဏ္ဏာသပိဋ္ဌိတော် စူဠဝေဒလ္လသုတ်၌။ “ယာ
 စာဝုသော ဝိသာခ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ယော စ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ပညာက္ခ-
 န္ဓေ သင်္ဂဟိတာ”တိ၊ ဟူ၍ (ဝါ) သင်္ဂဟိတာ-ဟူသော စကားကို။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ခုတ္တံ၊ ၏။ (ပါဠိတော်အနက်ကား) အာဝုသော ဝိသာခ၊ ငါ့ရှင်ဒါယကာ
 ဝိသာခ၊ ယာ စ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင်သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်လည်းကောင်း။ ယော စ

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၅

သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ၊ အကြင်သမ္မာသင်္ကပ္ပသည် လည်းကောင်း၊ အတ္ထိ၊ ဤ။ ဣမေ၊ ဓမ္မော၊
 ဤသမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပတရားတို့ကို။ ပညာက္ခန္ဓေ၊ ပညာက္ခန္ဓေန၊ ပညာက္ခန္ဓာ
 ဖြင့်၊ သင်္ကဟိတာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသိက္ခာဟူသော
 ပုဒ်အရာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တိဿောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သိက္ခာ
 တို့သည်။ ကာမံ၊ အာဂတာ၊ အကယ်၍ ကားလာကုန်၏နှင့်။ တထာပိ၊ ထိုသို့လာ
 ကုန်သော်လည်း။ အဓိစိတ္တသိက္ခာယ၊ ဝေ၊ အဓိစိတ္တသိက္ခာဖြင့်သာလျှင်။ အဘိ
 သညာနိရောဓော၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းကို။ (အဘိသဒ္ဓါအနက်မရှိ)။ ဒဿိသော၊
 ပြအပ်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ပြအပ်သော်လည်း။ ဣတံရာ၊ ဤအဓိစိတ္တသိက္ခာမှတစ်ပါး
 ကုန်သောအဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိပညာသိက္ခာတို့သည်။ တဿ၊ ထိုအဓိစိတ္တသိက္ခာ
 ၏။ သမ္မာရတာဝေန၊ အခြံအရံအဆောက်အဦး၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အာနိတာ၊
 ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ပါဠိဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

ပဉ္စကမဂုဏ်ကရာဂေါတိ၊ ကား။ ပဉ္စကမကောဠောသေ၊ ငါးပါးသော
 ကမဂုဏ်အစုတို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကရာဂေါ၊ ဖြစ်သော ရာဂ
 တည်း (ဝါ) သည်။ ပဉ္စ ကမဂုဏ်ကရာဂေါတိ ပဉ္စ ကမဂုဏ်ကရာဂေါ နာမ၊
 မည်၏။ အသမုပ္ပန္နကမစာရောတိ၊ ကား။ ဝတ္ထမာနုပ္ပန္နတာဝသေန၊ ဝတ္ထမာ-
 နုပ္ပန္န၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်(ဝါ) ပဗ္ဗုပ္ပန်ကလ၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။
 နသမုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော။ ယော ကောစိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကမ-
 စာရော၊ ကိလေသာကမ၏ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ယာ ကာစိ၊ အမှတ်မရှိသော။
 လောဘုပ္ပတ္တိ၊ လောဘ၏ဖြစ်ခြင်းတည်း(ဝါ) သည်။ အသမုပ္ပန္နကမစာရောတိ
 အသမုပ္ပန္နကမစာရော နာမ၊ မည်၏။ အဓနာ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။
 အသမုပ္ပန္နကမရာဂေါတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော ပါဠော၊
 သည်။ အယုတ္တောဝ၊ မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္ထ-
 ကော၊ အနက်အားဖြင့်။ ဝိရုဒ္ဓိတ္တာ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကမဂုဏ်ကရာဂေါဟူသောပုဒ်၌။ ကမရာဂေါ၊
 ကို။ ဝိသယဝသေန၊ အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိယမိတတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ကမဂုဏာရမ္မဏောဝ၊ ကမဂုဏ်အာရုံ ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်
 သော။ လောဘော၊ လောဘဟူ၍ (ဣတိ-တျေ)။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။
 ကမစာရော၊ ကို။ ဈာနနိက္ခိဘဝရာဂါဒိပ္ပဘေဒေါ၊ ဈာန်၌ တပ်နှစ်သက်
 တတ်သော ဘဝရာဂ စသည်အပြားရှိသော။ သဗ္ဗောပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်
 သော။ လောဘစာရော၊ လောဘ၏ဖြစ်ခြင်းဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။ ကမ-
 နုဠေန စ၊ အလိုရှိတတ်သောအနက်သဘောကြောင့်လည်းကောင်း။ ကမေသု၊

ဝတ္ထုကာမတို့၌။ ယဝတ္ထုနဋ္ဌေန၊ စ၊ ဖြစ်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်
လည်းကောင်း။ ကာမစာရော၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း
ဖြစ်ကုန်သော။ တေဘူမကမ္မော၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။
ကာမနိယဋ္ဌေန၊ ကိလေသာကာမသည် အလိုရှိအပ်သော အနက်ကြောင့်။
ကာမာ၊ မည်ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဘယေသမ္ပိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော
ကာမဂုဏ်ကရာဂ၊ အသမုပ္ပန္နကာမစာရတို့၏လည်း။ သဟစရဏဉာယေန၊ သဟ-
စရဏနည်းအားဖြင့်။ ကာမသညာဘာဝေါ၊ ကာမသညာ၏ အဖြစ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာမသညာတိ၊ ဟူ၍။ ပဒုဒ္ဓါရံ၊ ပုဒ်ကို
ထုတ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ရှိ။ တဒုဘယမေဝ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော ကာမဂုဏ်ကရာဂ၊
အသမုပ္ပန္နကာမစာရကိုသာလျှင်။ အာစရိယေန၊ သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြတော်မူအပ်
၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

တတ္ထာတိအာဒိ၊ တတ္ထ-ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ အသမုပ္ပန္နကာမစာရ-
စော၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ကာမစာရမှ။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂဿ၊ ငါးပါးသော
ကာမဂုဏ်၌ဖြစ်သောရာဂ၏။ ဝိသေသဒဿနံ၊ အထူးကိုပြသော စကားတည်း
(ဝါ)ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဝါ၊ ကား။ အသမုပ္ပန္နကာမစာရသေဝ၊
ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ကာမစာရ၏သာလျှင်။ ဣဓ၊ ဤ ကာမသညာဟူသော
ပုဒ်၏အရာ၌၊ အဓိပ္ပေတဘာဝဒဿနံ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းတည်း
(ဝါ)ပြကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ အသမုပ္ပန္နော ဝေ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂေါပိ၊ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်၌ ဖြစ်
သော ရာဂကိုလည်း။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်သည်။ ကာမံ သမုဉ္ဇဂ္ဂိ-
ယတိ၊ အကယ်၍ကားသတ်အပ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့ပင်သတ်အပ်သော်လည်း။
တသ္မိံ၊ ထိုအသမုပ္ပန္နပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂကို။ သမုဉ္ဇဂ္ဂိတေပိ၊ အနာဂါမိမဂ်သည်
သတ်အပ်သော်လည်း။ သဗ္ဗော၊ သော။ ရာဂေါ၊ သည်။ သမုဉ္ဇဂ္ဂံ၊ အကြွင်းမဲ့
သတ်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ၊ ထိုအသမုပ္ပန္နပဉ္စ-
ကာမဂုဏ်ကရာဂ၏ (ဝါ) ကို။ အဂ္ဂမဂ္ဂေန၊ မြတ်သောအရဟတ္တမဂ်သည်။
သမုဉ္ဇဂ္ဂိတတ္ထာ၊ အကြွင်းမဲ့သတ် အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂဂ္ဂဟဏေန၊ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂ သဒ္ဓါဖြင့်၊
ဣတရဿ၊ ဤပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂမှတစ်ပါးသော။ သဗ္ဗဿ၊ သော။ ရာဂဿ၊
ကို (ထည့်)။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသောပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂ၊ အသမုပ္ပန္နကာမစာရ၌။
သဘာရဏေန၊ ဆက်ဆံသော။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ဥဘယ-

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၇

မေဝ၊ နှစ်ပါးသော ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂ၊ အသမုပ္ပန္နကာမစာရကိုသာလျှင်။
 သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူပြီး၍။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ ကာမသညာဂဟဏံ၊ ကာမသညာ
 သဒ္ဓါကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ အတော တသ္မာ ကာရဏာ၊
 ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂ၊ အသမုပ္ပန္နကာမစာရ
 ကို။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသေသတော စ၊
 အထူးအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိကဘာဝတော၊
 အလုံးစုံသောရာဂကို သိမ်းယူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “အသမုပ္ပန္နကာမစာရော
 ပန ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝဇ္ဇတိ”တိ၊ ဝဇ္ဇတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ တသ္မာတံ၊ ကား။ အသမုပ္ပန္နကာမစာရသေဝ၊ ဖြစ်ဆဲ
 မဟုတ်သောကာမစာရ၏သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤကာမသညာဟူသောပုဒ်၏အရာ၌။
 ဝဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ အယမတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ (နာ-၃၇၈)
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ ယောဇနာတည်း။
 တဿာတံ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂီနေ၊ ပဌမဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော။
 ပုဂ္ဂလဿ၊ ၍။ သဒိသတ္တာတံ၊ ကား။ ကာမသညာဒိဘာဝေန၊ ကာမသညာ
 အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်နှင့်။ သမာနတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေန
 ပဒေန၊ ထိုသဒိသတ္တာ-ဟူသောဟိတ်ပုဒ်ဖြင့်။ ပါဠိယံ၊ ဤ။ ပုရိမာတိ ဣဒံ၊
 ပုရိမာ-ဟူသောဤပုဒ်ကို။ သဒိသကပ္ပနာဝသေန၊ တူသည်ကိုကြံခြင်း၏အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၍။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၍။ အနာဂတာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော သညာသည်။ ဣမ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်
 ဖြစ်သောကာလ၌။ နိရုဇ္ဈတံ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 အနုပ္ပါဒဿ၊ တစ်ဖန်မဖြစ်ခြင်း၏ (ဝါ) ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဂတမေဝ၊ အနာဂတ်သည်ကို
 သာလျှင်။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ “အနုပ္ပန္နာဝနုပ္ပဇ္ဇတိ”တိ၊ နုပ္ပဇ္ဇတိ-ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

ဝိဝေကဇပိတိသုခသင်္ခါတာတံ၊ ကား။ ဝိဝေကဇပိတိသုခေဟိ၊
 ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အက္ခာတာ၊
 ဆိုအပ်သော။ ဝိဝေကဇပိတိသုခါနီတိ၊ ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော
 ပီတိသုခတို့ဟူ၍။ န အက္ခာတာ၊ မဆိုအပ်သော။ ဟိ သစ္စံ၊ ၍။
 တံသမ္ပယုတ္တာ၊ ထိုပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်လော။ သညာယေဝ၊ သညာကိုသာလျှင်။
 ဣမ၊ ဤသညာအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဝိဝေကဇပိတိသုခါနိ၊
 ဝိဝေကကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ပီတိသုခတို့ကို။ န အဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုမရှိအပ်

ကုန်။ အထံဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဝိဝေကဇပိတိသုခကောဋ္ဌာသိကာ၊ ဝိဝေက
 ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော ဝိတိသုခတို့၏အစွန့်ဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤဝိဝေကဇပိတိသုခသင်္ခါတာ-ဟူသော
 ပုဒ်၌။ သင်္ခါတသဒ္ဓေါ၊ သင်္ခါတသဒ္ဓါသည်။ ကောဋ္ဌာသတ္ထော၊ အစုဟူသော
 အနက်ရှိ၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်သဒ္ဓါကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အဒိန္နံ ယေယျသင်္ခါတံ
 အာဒိယေယျာတိအာဒိယ၊ အာဒိယေယျ ဤသို့အစရှိကုန်သောပါဌတို့၌။
 သင်္ခါတသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ သင်္ခါတသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပုဟာန-
 ဝသေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒအစရှိသော ရုန့်ရင်းသော အင်္ဂါကိုပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 နာနတ္တသညာ ပဋိသသညာဟိ၊ နာနတ္တသညာ၊ ပဋိသသညာတို့သည်။ နိပုဏ-
 တာယ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဓမ္မာ၊ မည်၏ (ဝါ) သိမ်မွေ့သော
 သညာမည်၏။ ဘူတတာယ၊ ဟုတ်မှန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သစ္စာ၊ မည်၏(ဝါ)
 မှန်သောသညာမည်၏။ တဒေဝတ္ထံ တံဝေ အတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဘူတာတိ
 ဣမိနာ၊ ဘူတာ-ဟူသောဤပါဌဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သုခမဘာဝေန စ၊
 သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ကြောင့်လည်းကောင်း။
 ပရမတ္ထဘာဝေန စ၊ ပရမတ္ထ၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ကြောင့်
 လည်းကောင်း။ အဝိပရိတသဘာဝါ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိ၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဧဝံ သို့။ ဗျာသဝသေန၊ အကျယ်၏အစွမ်း
 အားဖြင့်။ ယထာပါဌံ၊ ပါဌ်ရှိတိုင်း (ဝါ) ပါဌ်အားလျော်စွာ။ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဒဿေတွာ၊ ၍။ သမာသဝသေနပိ၊ အကျဉ်း၏အစွမ်းဖြင့်လည်း။ ယထာပါဌ-
 မေဝ၊ ပါဌ်အားလျော်စွာသာလျှင်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ အထ
 ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာရေယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမာ-
 သဗျာသဝသေန၊ အကျဉ်းအကျယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအား
 ဖြင့်။ ပါဌော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိဩဋ္ဌာရိကင်္ဂပုဟာနဝသေ-
 နာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ၊ သညာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော သမ္ပယုတ်တရား
 တို့၏။ ဘာဝနာနုဘာဝသံဇ္ဈိ၊ ဘာဝနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်ပြီးသော။
 သညာယ၊ ၏။ သဏ္ဌသုခမတာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ကို။ နိဝရဏ-
 ဝိက္ခမ္ဘနဝသေန၊ ကာမစ္ဆန္ဒစသော နိဝရဏတရားတို့ကို ခွာသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဘူတတာယတိ၊
 ကား။ သုခမဘာဝေန စ၊ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ပရမတ္ထဘာဝေန စ၊ ပရမတ္ထ၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ အဝိပရိတတာယ၊
 မဖောက်မပြန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဇ္ဇမာနတာယ၊ ပရမတ္ထ

ဆုတ္တ]

အဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၉

အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဝေကဇေဟိဟိ၊ ကား။ နိဝရဏ-
 ဝိဝေကတော၊ နိဝရဏတရားမှဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ ဇာတေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။
 ဣဒါနိ၊ ဤ။ ဈာနသမဂ္ဂိဝသေန၊ ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဝုတ္တဿ၊ သော။ ဒုတိယပဒဿ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုခုမသစ္စသည်ဟူသော
 ပုဒ်၏။ အတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငါ။ သာ အသာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ အလုံးစုံကုန်သော
 ဝါရတို့၌။

သမာပဇ္ဇနာဓိဋ္ဌာနံ ဝိယ၊ ဈာန်ကိုဝင်စားခြင်း အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းကဲ့သို့။ ဝုဋ္ဌာနမ္ပိ၊
 ဈာန်မှထခြင်းသည်လည်း။ ဈာနေ၊ ဈာန်၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား (တံ သဒ္ဓါအနက်
 မရှိ)။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားတို့၏။ ဘင်္ဂက္ခဏော၊ ဘင်္ဂဏသင်္ဃာတိ။
 ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ပရိယာပန္နော၊ အကျုံးဝင်သည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။
 တည်း။ ပန၊ ပါး။ အာဘဇ္ဇနပစ္စဝေက္ခဏာနိ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ဆင်ခြင်ခြင်းတို့
 သည်။ ဈာနပရိယာပန္နာနိ၊ ဈာန်၌အကျုံးဝင်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနပရိယာပန္နမေဝ၊ ဈာန်၌အကျုံးဝင်သောတရား
 သာလျှင်။ ဝသီကရဏံ၊ လေ့လာခြင်းကိုပြုခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ “သမာ-
 ပဇ္ဇန္တော၊ အဓိဋ္ဌဟန္တော၊ ဝုဋ္ဌဟန္တော စ သိက္ခတိ”တိ၊ သိက္ခတိ-ဟူသောစကား
 ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တန္တိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ကို။ တေန ။ပ။
 ဈာနေနာ”တိ ဣဒမ္ပိ၊ တေန ။ပ။ ဈာနေန-ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ သိက္ခတိ
 တေဿ၊ သိက္ခာဟူသောပုဒ်၏။ သိဝဏ္ဏနာပဒံ၊ ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သောပုဒ်တည်း။
 စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တေနာတိ ဣဒံ၊ တေန-ဟူသောဤပုဒ်သည်။ ဟေတုမ္ပိ၊
 ဟိတ်အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်တည်း (ဝါ) ကရိုဏ်းဝိဘတ်အဆုံး
 ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်ဖြစ်သော။ ပဌမဇ္ဈာနေန၊ ပဌမဈာန်
 ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊
 ဤအရာ၌။ ဈာနဿ၊ ၏။ ဝိဝေကဇေဟိတိသုခသုခုမသစ္စသညာယ၊ နိဝရဏမှ
 ကင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော ပီတိသုခနှင့်ယှဉ်သော သိမ်မွေ့သော ဟုတ်မှန်သော
 (ဝါ) ပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှားရှိသော သညာ၏။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။
 သဟဇာတာဒိပစ္စယဘာဝေါ၊ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်။
 ဟေတုဘာဝေါ၊ ဟိတ်၏အဖြစ်မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ကာမသညာယ၊ ၏။
 နိရောဓာယ၊ ချုပ်ခြင်း၌။ ဥပနိဿယပစ္စယဘာဝေါ၊ ဥပနိဿယပစ္စည်း၏
 အဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟေတုဘာဝေါ၊ မည်၏ (လည်၍ပေ)။ သော စ၊

ထိုဥပနိဿယပစ္စည်း၏အဖြစ်သည်လည်း။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သုတ္တန္တပရိယာယေန၊ သုတ္တန်ဒေသနာတော်အားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ စေဝ၊ ထိုကြောင့် သာလျှင်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ (နှာ-၃၇၉) တထာရူပါယ ပဋိပတ္တိယာ ဝိနာ အဘာ-ဝတော”တိ၊ ဟူ၍ (ငါ) အဘာဝတော-ဟူသော သံသန္တနာကို။ သံဝဏ္ဏိတံ၊ ဖွင့်အပ်ပြီ။ ဧတေနပါယေနာတိ၊ ကား။ ပဌမဇ္ဈာနတပုဋိပက္ခသညာဝသေန၊ ပဌမဇ္ဈာန်၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သညာ၏အစွမ်းဖြင့်။ သိက္ခာ ကော သညာ ဥပဇ္ဇတိ၊ သိက္ခာ ကော သညာ နိရုဇ္ဈတိတိ ဧတ္ထ၊ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသောဤပါဠိတော်၌။ ယာယံ ယော အယံ နယော၊ အကြင်နည်းကို။ မယာ၊ ငါအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဧတေန နယေန၊ ထိုနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္တာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဝါရေ၊ အလုံးစုံသော ဈာန်ဝါရ၌။

၄၁၄။ ဣဒါနိ၊ ဌ။ အာကိဉ္ဇညာယတနပရမာယ ဝေ၊ အာကိဉ္ဇညာယတန ဈာန်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သညာယ၊ သညာကို။ ဒဿနေ၊ ပြခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝိဘာဝေန္တော၊ ထင်စွာပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ယသ္မာ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ သညာတိ၊ သညာ သညာ-ဟူ၍။ ဧဝံ သို့။ အင်္ဂတော၊ အင်္ဂါအားဖြင့်။ ဣဒဉ္စ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းကို။ ဥဒ္ဓဋ္ဌံ၊ ထုတ်တော်မူအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏ (ပေယျာလ ဖော်၍ယောဇနာသည်)။ ပန၊ ပါး။ ကေသံ၊ အတယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အင်္ဂတော၊ ဈာန်အင်္ဂါအားဖြင့်။ ဣဒိ သမ္မသနံ၊ ဤသုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အင်္ဂတောတိ၊ ကား။ ဈာန်ဂတော၊ ဈာန်အင်္ဂါအားဖြင့်။ ဟိ သန္တံ၊ ၏။ ဣဒိ ဝစနံ၊ ဤအင်္ဂတော-ဟူသောစကားသည်။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနာယ၊ ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့် သင်္ခါရတရားတို့ကို ဝိပဿနာရှုရာ၌။ လက္ခဏဝစနံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ၊ ပုဒ်အစဉ်အားဖြင့် တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ-ဟူ၍ ရှုခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ ပြသောယောဂီရဟန်းသည်။ သမာပတ္တိံ၊ သမာပတ်သို့ (ဝါ) ဈာန်သမာပတ်သို့။ ပတှာ၊ နောက်၍။ အင်္ဂတောဝ၊ ဈာန်အင်္ဂါအားဖြင့်သာလျှင်။ သမ္မသနံ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ သညာ၊ သည်။ သမာပတ္တိယာ၊ ဈာန်သမာပတ်၏။ ကိဉ္ဇိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ အင်္ဂံ၊ အစိတ်အင်္ဂါသည်။ န စဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်။ အထ စ ပန၊ ဤသို့ပင်ဈာန်သမာပတ်၏ တစ်စုံ

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၁

တစ်ခုသော အင်္ဂါမဖြစ်သော်လည်း။ “ဣဒဉ္စ သညာ သညာတိ ဧဝံ အင်္ဂတော သမ္ပသနံ ဥဒ္ဓုဒ္ဓ” ဟူသော။ ဧတံ ဝစနံ၊ ကိံ။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအင်္ဂတော-ဟူသောစကားသည်။ လက္ခဏဝစနံ၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း (အထ စပန-ဟူသောဝါကျ သည်။ အနွယဝါကျ၊ တသ္မာဝါကျသည် လဒ္ဓဂုဏ်ဟုမှတ်။) ဝါ၊ ကား။ အင်္ဂတောတိ၊ ကား။ အဝယဝတော၊ အစိတ်အားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနုပဒဓမ္မတော၊ တောဘူမကသင်္ခါရတရား အစိတ်အစုအား ဖြင့်။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ကလာပတောတိ၊ ကား။ သမ္ပဟတော၊ အပေါင်းအားဖြင့်။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသညာကိုသုံးသပ်ရာ၌။ သမာပတ္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ တံတံသညာနံ၊ ထိုထိုသညာတို့၏။ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း ကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အင်္ဂဝသေန၊ ဈာန်အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်။ သော၊ ထိုသညာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းသည် (ဝါ) ကို။ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒဉ္စာတိ အာဒိနာ၊ ဣဒဉ္စ-ဤသို့အစရှိသည် ဖြင့်။ အင်္ဂတောဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ သမ္ပသနံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ဇီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဇီ။ တသ္မာတိ၊ ကား။ သညာဝသေနော၊ သညာ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အင်္ဂတော၊ ဖြင့်။ သမ္ပသနဿ၊ ဇီ (ဝါ) ကို။ ဥဒ္ဓုဒ္ဓတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒေဝါတိ၊ ကား။ အာကိဉ္ဇ-ညာယတနမေဝ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သည်သာလျှင်။ နေဝသညာနာသညာ-ယတနံ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌။ ပဉ္စသညာတာဝတော၊ ထင်သော သညာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ယောတိ၊ ယော-ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်ပါလျက်။ ယတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဇီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ယော နာမာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇီ။ ယထာ ကိံ၊ ဥဒါဟရုဏ်အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အာဒိမ္ပိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထဗ္ဗေ၊ လျက်။ အာဒိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္ထေ၊ ကို။ ပရိဂ္ဂယမာနေ၊ ထက်ဝန်း ကျင်မှ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ ယထာယုတ္တဝိတတ္ထိယံ၊ အကြင်အကြင်သင့် လျော်သော ဝိဘတ်ဖြင့်သာလျှင်။ တောသဒ္ဓဿ၊ တော-သဒ္ဓါ၏(ဝါ)ကို။ လဗ္ဗနတော၊ ရခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဝါကျတစ်ပါးကိုအားထုတ်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤယော နာမ-ဟူသောပုဒ်၌။ နာမသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ခေါသဒ္ဓေါ ဝိယ၊

ခေါ-သဒ္ဓါကဲ့သို့။ ဝါစာသိလိဋ္ဌတာပေတ္တံ၊ စကားပြေပြစ် ချောမောသည်၏အ
 ဖြစ်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သဿ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဣဒံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သော
 ဈာန်တည်း။ သကံ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သော ဈာန်။ အတ္တနာ၊ သည်။ အဓိဂတ
 ဈာန်၊ ရအပ်သောဈာန်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုမိမိဥစ္စာဖြစ်သောဈာန်
 ၌။ အတ္တနာ၊ သည်။ အဓိဂတဈာန်၊ ရအပ်သောဈာန်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 တသ္မိံ၊ ထိုမိမိဥစ္စာဖြစ်သောဈာန်၌။ ပဂတ္တာ၊ ဖြစ်သော(ထည့်)။ သညာ၊
 သညာတည်း။ သကသညာ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဈာန်၌ဖြစ်သောသညာ။
 တေဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သာ၊ ထိုသကသညာသည် (ဝါ)ထိုမိမိဥစ္စာဖြစ်
 သော ဈာန်၌ဖြစ်သောသညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သကသညိ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 “အတ္တနော ပဌမဈာနသညာယ သညဝါ”တိ၊ သညဝါ-ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတ္ထ၊ သကသညိ-ဟူ
 သောပုဒ်၌။ ဤကာရော၊ ဤအက္ခရာကို(ဝါ)ဤပစ္စည်းကို။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
 ဝုစ္စမာနနိရောဓပါဒကတယ၊ ဆိုအံ့လတ္တံ့သောသညာချုပ်ခြင်း၏ အခြေကို
 ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာတိသယာယ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွသော။
 ဈာနသညာယ၊ ဈာန်၌ဖြစ်သော သညာ၏။ အတ္ထိဘာဝဇောတကော၊
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ထွန်းပြတတ်၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တေနော၊ ထိုကြောင့်
 သာလျှင်။ “အနုပုဗ္ဗေန သညဂ္ဂံ ဖုသတိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဈာန်၌။ သကသညိတာဂ္ဂဟ
 နော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ဈာန်၌ဖြစ်သောသညာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ယူသဖြင့်။
 တသ္မိံ တသ္မိံ ဈာနော၊ထိုထိုဈာန်၌။ သဗ္ဗသော၊ ခပ်သိမ်းဥဿုံ အလုံးစုံသော အပြား
 အားဖြင့်။ သုစိဏ္ဏဝသိဘာဝေါ၊ ကောင်းစွာလေ့ကျက်အပ်ပြီးသော ဝသိဘော
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

လောကီယာနန္တိ ဣဒံပဒံ၊ လောကီယာနံ-ဟူသောကျိပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါရဏေ၊
 ၌။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ သာမိအတ္ထေ ဧဝ၊ သာမိအနက်၌သာ
 လျှင်။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ (ဝါ)ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဒ
 ဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့အားဖြင့်။ တေသု၊ ထိုလောကီဈာန်တရားတို့တွင်။ တံ၊
 ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သည်။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ဆိုအဖို့အစုံ
 အားဖြင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုဈာန်တို့၏လည်း။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်
 (ဘာဝပ္ပဓာန)။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာမိအတ္ထေ ဧဝ၊
 ၌သာလျှင်။ သာမိဝစနံ၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။ ဝိတတ္တာဝဓိအတ္ထေ၊ ဝိတတ္ထိ

ဆွတ္တံ အဟေတုကသညဉ္စပွါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၃

အပါဒါနိအနက်၌။ သာမိဝံစနံ၊ ဘည်း။ (နှာ-၃၈၀) ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။
 ဧတ္ထ ဝါကျေ၊ ဤလောဘိယာနံ-ဟူသောဝါကျ၌။ လောကိယာနန္တိ၊ လောကီ
 လောကိယာနံ-ဟူသော။ ဝိသေသနံ၊ ကို(ဝါ)အထူးပြုခြင်းကို၊ လောကုတ္တရ
 သမာပတ္တိဟိ၊ လောကုတ္တရာသမာပတ်တို့ထက်။ တဿ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတ
 နုဈာန်၏။ အသေဋ္ဌဘာဝတော၊ မမြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်
 ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ “သေသံ ကိစ္စကာရကသမာပတ္တိန”န္တိ၊ သမာပတ္တိနံ
 ဟူသော။ ဝိသေသနံ၊ ကို(အဋ္ဌကထာနှင့် ဋီကာ ဟောင်းတို့၌ သေသံသဒ္ဓါ
 မပါ)။ အကိစ္စကာရကသမာပတ္တိတော၊ နိရောဓသမာပတ်ကိစ္စကိုမပြီး စေတတ်
 သော နေဝသညာနာသညာယတနုဈာန်သမာပတ်ထက်။ တဿ၊ ထိုနိရောဓသ
 မာပတ်ကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သော အာကိဉ္ဇညာယတနုဈာန်၏။ အသေဋ္ဌဘာဝ
 တော၊ မမြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊
 ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ အဿ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ်ကိစ္စကို မပြီးစေတတ်
 သော နေဝသညာနာသညာယတနု ဈာန်သမာပတ်၏။ အကိစ္စကာရကတော၊
 နိရောဓသမာပတ်၏ကိစ္စကို မပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကို (ဝိညာယတံ၌ပင်။
 ဋီကာဟောင်း၌အကိစ္စကာရကတော စသ ပဋ္ဌသညာကိစ္စာ ဘာဝဝစနတော
 ဝိညာယတံ-ဟူရှိ၏)။ ဟိ တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြုဦးအံ။
 တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနုဈာန်၌၊ သညာ၊ သညာသည်။ အတ္ထိ
 ယထေဝ၊ ရှိသကဲ့သို့သာလျှင်။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဖဿာဒယောပိ၊ ဖဿစသော
 သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အစုအဖို့ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနု
 ဈာန်၌။ ဓမ္မာ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့သည်။ သင်္ခါရာဝသေသဘာဝပ္ပတ္တိယာ၊
 သင်္ခါရတရားတို့၏ကြွင်းသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ပကတိဝိပဿ
 ကာနံ၊ ပြကတေသဘောအားဖြင့် ဝိပဿနာရှုကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား(ဝါ)တို့
 ၏။ သမ္ပသိတုံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကုဏေယျရူပေန၊ မစွမ်းနိုင်သော
 သဘောအားဖြင့်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အားဖြင့်။ ဟေဋ္ဌိ
 မသမာပတ္တိဓမ္မာ ဝိယ၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော သမာပတ်တရားတို့ကဲ့သို့။
 ပဋ္ဌကိစ္စကာရကသမတ္တာပိ၊ ထင်သောဝိပဿနာကိစ္စကိုပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်
 လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ အဋ္ဌကထာသု၊
 တို့၌။ ပဋ္ဌသညာကိစ္စာ ဘာဝဝစနတော၊ ထင်သောသညာကိစ္စ
 မရှိသည်၏အဖြစ်ကို ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

သွာယမတ္ထော သော အယံ အတ္ထော၊ ထိုအနက်ကို။ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသံသယ
နာမ၊ ပရမတ္ထမဉ္ဇူသံသယအမည်ရှိသော။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋီကာယ၊ ဌိ။ အာရုံပွကထာယံ၊
အာရုံပွကထာဌိ။ အာရုံရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဆရာသည်။ သဝိသေသံ၊
အထူးနှင့်တကွ။ ဝုတ္တော၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဋီကာဌိ။
ဝုတ္တနယေနော၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ပန၊
ကေမိပါဒကို ဆိုဦးအံ။ ကေမိ၊ ထိုသည်။ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။
ဟေဋ္ဌိမာ၊ ကုန်သော (ဝါ) ဟေဋ္ဌိမာ ဟေဋ္ဌိမာ၊ အောက်၊ အောက်၌ ဖြစ်ကုန်
သော။ သမာပတ္တိယော၊ ထိုသည်။ ဥပရိမာနံ၊ အထက်၌ဖြစ်ကုန်သော။
ဥပရိမာနံ၊ ကုန်သော (ဝါ) ဥပရိမာနံ ဥပရိမာနံ၊ အထက်၊ အထက်၌ဖြစ်ကုန်
သော။ သမာပတ္တိနံ၊ ထို၏။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ တည်ခြင်းကိစ္စကို။ သာဓေန္တိ
ယထာ၊ ပြီးစေကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ နေဝသညာနာသညာယတန၊
သမာပတ္တိ၊ သည်။ ကဿပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောဈာန်၏လည်း။ အဓိဋ္ဌာနံ၊ တည်
ခြင်းကို။ န သာဓေတိ၊ မပြီးစေတတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုနေဝသ-
ညာနာသညာယတနဈာန်သမာပတ်သည်။ အကိစ္စကာရိကာ၊ နိရောဓသမာပတ်
၏ ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိသည် (ဝါ) မပြီးစေတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတရာ၊
ဤမှတစ်ပါးကုန်သော ဈာန်သမာပတ်တို့သည်။ ကိစ္စကာရိကာ၊ နိရောဓ
သမာပတ်၏ကိစ္စကို ပြုလေ့ရှိကုန်သည် (ဝါ) ပြီးစေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ တံ၊ ထိုကေမိတို့ဆိုသော စကားသည်။
အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်သနည်း။ တဿာပိ၊ ထို
နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သမာပတ်၏လည်း။ ဝိပဿနာစိတ္တပရိဒမနာ-
ဒိနံ၊ ဝိပဿနာစိတ်ကို ဆုံးမခြင်းအစရှိသည်တို့၏။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စသာနေတော၊
အဓိဋ္ဌာန်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစေတတ်သောကြောင့်တည်း (ဝါ) တည်ခြင်းကိစ္စကို
ပြီးစေတတ်သောကြောင့်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမောယော၊ ရွှေ့သာ
လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ စ၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သည်။ တေသံ၊ ထိုလောကီဈာန်တရားတို့ထက်။
အဂ္ဂံ၊ မြတ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ဤသို့သောအမေးကြောင့်။ “အာကိဉ္ဇ-
ညာယတနသမာပတ္တိယ” နှိအာဒိ၊ ကို။ အာရုံရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။
ဣတိတိ၊ ဣတိဟူ၍။ ဝတော၊ ဤ။ “လောကီယာနံ။ ပ။ အဂ္ဂတ္တာ” တိ၊ ဟူသော။
တဿ ဟေတုပဒဿ၊ ထိုဣတိ-ဟူသော ပတ်ပတ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊
၏။ ဝါ၊ ကား။ တေပဒံ၊ ထိုဣတိ-ဟူသောပုဒ်သည်။ အဂ္ဂတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ အဂ္ဂတ္တာ
ဟူသောပုဒ်၌။ နိဒဿနံ၊ နိဒဿနတည်း။

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၇၅

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ္တိဟူ၍ ။ ၁။ နိရောဓဗ္ဗိသမာပဇ္ဇတိတိ-ဟူသောဂါကျ၌ သမာပဇ္ဇတိဟူသော အာချာတ်ပုဒ်၏ နောက်၌ရှိသော ဣတိသဒ္ဓါကိုရည်ရွယ်၍ ဖွင့်သည်ဟု မှတ်။

ပကပေတိတိ၊ ကား။ သံဝိဒဟတိ၊ စိရင်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တော၊ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဈာနသုခံ၊ ဈာန်ချမ်းသာကို။ အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ သံဝိဒဟတိ နာမ၊ စိရင်သည်မည်၏။ အဘိသင်္ခရေတိတိ၊ ကား။ အာယူဟတိ သမ္ပိဏ္ဏတိ၊ ပေါင်း၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမုဒါယတ္တော၊ အပေါင်းဟူသောအနက်သည်။ သမ္ပိဏ္ဏနတ္တော၊ မည်၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိကန္တိဝသေန၊ ဈာန်၌တပ်နှစ်သက်ခြင်း တဏှာ၏အစွမ်းဖြင့်။ စေတနာ၊ သည်။ ကိစ္စဿ၊ ၏။ မတ္တကပ္ပတ္တိ၊ အထွတ်အတိပ်သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလူပဇာရေန၊ ပလူပစာရအားဖြင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “နိကန္တိ” ။ ပ။ နာမာ” တိ၊ နာမ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာတိ၊ ကား။ ဣဒါနိ၊ ၌။ လဗ္ဗမာနာ၊ ရအပ်သော။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာတို့သည် (နိရုဇ္ဈေယျံ၌စပ်)။ တံ၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသညာကို။ သမတိက္ကမေနော၊ လွန်သဖြင့်သာလျှင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဈာနတ္ထာယ၊ ဈာန်အကျိုးငှါ။ စေတနာဘိသင်္ခရဏသမ္ပဝတော၊ စေ့ဆော်ခြင်း ပြုပြင်ခြင်း စီရင်ခြင်း၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ နိရုဇ္ဈေယျံ၊ ချုပ်ကုန်ရာ၏။ အညာတိ၊ ကား။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာဟိ၊ တို့မှ။ အညာ၊ တစ်ပါးကုန်သော။ ဩဋ္ဌာရိကာတိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနသညာထက်။ ထူလတရာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် ရွံ့ရင်းကုန်သော။ တာ သညာ၊ ထိုသညာတို့သည်။ ကာ ပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ “ဘဝဂံသညာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့။ အာကိဉ္ဇညာယတနတော၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ ဝေ၊ ၁ ပြီး၍သာလျှင်။ ဥပရိဈာနတ္ထာယ၊ အထက်၌ဖြစ်သော နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်အကျိုးငှါ။ စေတနာဘိသင်္ခရဏာနိ၊ စေ့ဆော်အားထုတ်ခြင်း ပြုပြင်စီရင်ခြင်းတို့သည်။ ဘဝေယျံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဝေဉ္စ၊ ဤသို့ဖြစ်သော်သာလျှင်။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၊ တို့သည်။ နိရုဇ္ဈေယျံ၊ ချုပ်ကုန်ရာ၏။ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ၊ အာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်မှ ထခြင်းသည်လည်း။ ဘဝဂံဝသေန၊ ဘဝင်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဈာန်မှထသည်။ ပရမိ၊ နောက်၌လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်ရှေ့

လောကံ။ ဥပရိ၊ ဌ။ ဈာနသမာပဇ္ဇနံ၊ ဈာန်ကိုဝင်စားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။
တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်လောကသပတ်လုံး။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။
ဘဝံသညာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တာ စ၊ ထိုဘဝသညာ
တို့သည်လည်း။ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာဟိ၊ တို့ထက်။ ဩဋ္ဌာရိကာ၊ ရှန်
ရင်းကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

☞ (နှာ-၃၈၁) စေတေန္တောဝါတိ၊ ကား။ နေဝသညာနာသညာယတနဇ္ဈာနံ၊
ကို။ ဧကံ စိတ္တဝါရိပိ၊ စိတ်တစ်ကြိမ်ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဒေ စိတ္တဝါရေပိ၊
စိတ်နှစ်ကြိမ်တို့ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ (တစ်နည်း)။ ဧကံ ဒေ စိတ္တဝါရေပိ၊
တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်သော ဇောစိတ်ဝါရ၌လည်း။ သမာပဇ္ဇနဝသေန၊ ဝင်စား
သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ပကပ္ပေန္တော ဝေ၊ စီရင်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ န စေတေ
တိတိ၊ ကား။ တဏှာ၊ ထို့သို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။
ဟေဋ္ဌိမဈာနေသု ဝိယ၊ အောက်၌ဖြစ်သော ဈာန်တို့၌ကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗာ ဘောဂါ
ဘာဝတော၊ ရှေး၌နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ပကပ္ပေတိ
နာမ၊ စီရင်သည်မမည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပုဗ္ဗာ ဘောဂဝသေန၊ ရှေး၌ နှလုံးသွင်း
သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဈာနံ၊ ကို။ ပကပ္ပေန္တော၊ စီရင်ခြင်းကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
စေတေတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ အဘိသင်္ခရေန္တောဝါတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို
ဈာန်၌။ အပ္ပဟိနနိကန္တိကတာဝသေန၊ မပယ်အပ်သော တပ်နှစ်သက်ခြင်း
တဏှာရှိသည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာယူဟန္တော ဝေ၊ အားထုတ်သည်
ဖြစ်၍သာလျှင်။ နာဘိသင်္ခရေတိတိ၊ ကား။ တဏှာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။
ဝါ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမဈာနေသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ပုဗ္ဗာဘောဂါဘာဝတော၊
ကြောင့်။ နာယူဟတိ နာမ၊ အားမထုတ်သည်မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ
ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဧတံ ဈာနံ၊ ထိုဈာန်ကို။ နိဗ္ဗုတ္တေမိ၊ ဖြစ်စေအံ့။
ဥပသမ္မာဒေမိ၊ ပြည့်စုံစေအံ့။ သမာပဇ္ဇာမိ၊ ဝင်စားအံ့။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ အဘိ
သင်္ခရဏံ၊ အားထုတ်ခြင်းသည် (ဝါ) ပြုပြင်ခြင်းသည်။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန်၌။
သာလယသေဝ၊ တပ်ခြင်းအာလယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်။ ဟောတိ၊
၏။ အနာလယဿ၊ တပ်ခြင်း အာလယမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ န ဟောတိ၊
မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧကဒ္ဓိစိတ္တက္ခဏိကမ္ပိ၊ တစ်ချက်၊ နှစ်ချက်သော
စိတ္တက္ခဏရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ကို။ ပဝုတ္တေန္တော၊ ဖြစ်စေသော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တတ္ထ၊ ထိုဈာန်၌။ အပ္ပဟိနနိကန္တိကတာယ၊ မပယ်အပ်သေးသော
တပ်နှစ်သက်ခြင်း တဏှာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိသင်္ခရေန္တော ဝေ၊ တိ၊
အားထုတ်၏ဟူ၍သာလျှင် (ဝါ) ပြုပြင်၏ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ပန၊ ပါး။

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညုပ္ပါဒနိရောဓကတာဝဏ္ဏနာ

၃၇၇

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ ဘိက္ခုနော၊ ထိုယောဂါဝစရ ရဟန်းအား။ တထာ
 တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌိမဈာနေသု ဝိယ၊ အောက်၌ဖြစ်ကုန်
 သော ဈာန်တို့၌ကဲ့သို့။ တတ္ထ၊ ထိုနေဝသညာနာသညာယတနဈာန်၌။ ပုဗ္ဗာ
 တောဂေါ၊ ရှေး၌နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န အဘိ
 သင်္ခရေတိတိ၊ အားမထုတ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣမဿ ဘိက္ခုနောတိအာဒိ၊
 ဣမဿ ဘိက္ခုနော-ဤသို့ အစရှိသော စကားသည်။ ဝုတ္တဿေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ အနက်ကို။ ဝိဝရဏံ၊ ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါဂေ၊ ထို“ဣမဿ ဘိက္ခုနော”စသောဝါကျ၌။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမဿ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပ။ အတ္ထိ၊ ၏ (အဋ္ဌကထာပါဠိ
 သုံးကြောင်းကို ပေယျာလထားသည်။)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န စေတေတိ၊
 မစေ့ဆော် (ဝါ) မစီရင်။ နာဘိသင်္ခရေတိ၊ အားမထုတ် (ဝါ) မပြုပြင်။
 ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။
 အာဘောဂသမန္နာဟာရေတိ၊ ကား။ အာဘောဂသင်္ခါတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်း
 ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ကား။ အာဘောဂဝသေန၊ နှလုံးသွင်းသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏာဘိမုခံ၊ အာရုံသို့ရှေးရှု။ ဝါ၊ ကား။ အာရမ္မဏဿ၊
 ၏။ စိတ္တာဘိမုခံ၊ စိတ်သို့ရှေးရှု။ အန္နာဟာရော၊ လျော်စွာဆောင်ခြင်းသည်။
 သွာယမတ္ထောတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဒေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ ဥပမာယ၊
 ဖြင့်။ ပဋိပါဒေတိ၊ ပြီးစေ၏။ ပုတ္တသရာစိက္ခဏေနာတိ၊ ကား။ ပုတ္တသရဿ၊
 သား၏အိမ်ကို။ အာရောစနနယေန၊ ကြားသောနည်းအားဖြင့်။

ဂန္ထာ၊ သား၍။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။
 ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ပစ္စာဘာဂေတိ၊ ကား။ အာသနသာလာယ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်၏။
 ပစ္စိမဒိသာယံ၊ အနောက်မျက်နှာအရပ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သော။ ပိတုသရဿ၊
 အဘအိမ်၏။ ပစ္စာဘာဂေါနောက်အဖို့၌။ တတောတိ၊ ကား။ ပုတ္တသရတော၊
 သား၏အိမ်မှ။ လုဒ္ဓသရမေဝါတိ၊ ကား။ အနေန ဒဟရေန၊ ဤပဉ္စင်းငယ်
 ရဟန်းသည်။ ယတော၊ အကြင်သား၏အိမ်မှ။ ဘိက္ခာ၊ ဆွမ်းကို။ လုဒ္ဓါ၊ ရအပ်၏။
 တမေဝ သရံ ပုတ္တဂေဟမေဝ၊ ထိုသား၏အိမ်ကိုသာလျှင်။ အာသနသာလာ
 ဝိယ၊ ဆွမ်းစားဇရပ်ကဲ့သို့။ အာဂံဉ္စညာယတနသမာပတ္တိ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ တတော၊ ထိုဆွမ်းစားဇရပ်မှ။ ပိတုသရပုတ္တသရဌာနိယာနံ၊
 အဘ၏အိမ်၊ သား၏အိမ်ရှိရာအရပ်တို့သို့။ ဥပဂန္တဗ္ဗော ဝိယ၊ ကပ်ရောက်အပ်
 သကဲ့သို့။ (ထည့်)။ တတော၊ ထိုအာဂံဉ္စညာယတနဈာန်မှ (တတောလိုက်)။
 နေဝသညာနာသညာယတန နိရောဓသမာပတ္တိနံ၊ နေဝသညာနာသညာ-

ယတနဈာန်နိရောဓသမာပတ်တို့သို့။ ဥပဂန္တုဗ္ဗတော၊ ကပ်ရောက်အပ်သော
 ကြောင့်တည်း (ဤသို့ ယောဇနာမှ အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်မည်)။ ပိတုဂေဟံ
 ဝိယ၊ အတ၏ အိမ်ကဲ့သို့။ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိ၊ ကို။
 ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အမနသိကာတဗ္ဗတော စ၊ နှလုံးမသွင်းအပ်
 သောကြောင့်လည်းကောင်း။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဌိတတ္တာ စ၊ တည်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ပုတ္တဂေဟံ ဝိယ၊ သား၏အိမ်ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗေဓ
 သမာပတ္တိ၊ ကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ မနသိကာတဗ္ဗတော စ၊ နှလုံးသွင်း
 အပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ ပရိယန္တေ၊ အဆုံး၌။ ဌိတတ္တာ စ၊ တည်
 သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ပိတုသရုံ အမနသိကရိတွာတိ၊
 ကား။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်ပြီး၍။ သမတိက္ကန္တမ္ပိ၊ လွန်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပိတု
 သရုံ၊ အတ၏အိမ်ကို။ အမနသိကရိတွာ၊ နှလုံးမသွင်းမူ၍။ ပုတ္တသရဿေဝ၊
 သား၏အိမ်ကိုသာလျှင်။ အာစိက္ခဏံ ဝိယ၊ ကြားခြင်းကဲ့သို့။ ဧကံ ဒွေ စိတ္တ
 ဝါရေ၊ တစ်ခုနှင့်ခုသော စိတ်အကြိမ်ဝါရ၌ (ဝါ) ဗတ်လုံး။ သမာဇ္ဇိတဗ္ဗမ္ပိ၊
 ဝင်စားအပ်သော်လည်း။ နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ ကို။ အမနသိကရိတွာ၊
 ၍။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ နိရောဓသမာပတ္တတ္ထာယ ဧဝ၊ နိရောဓသမာပတ်အကျိုးငှါ
 သာလျှင်။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို(ဝါ) စိတ်၌ပြုခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗာ၊ ၏။
 ဧဝံ၊ သို့။ အမနသိကာရသမညေန စ၊ နှလုံးမသွင်းသော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ မနသိကာရသမညေန စ၊
 နှလုံးသွင်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ဥပမော ပမေယျတာ၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျမံ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ အာစိက္ခဏေနပိ၊ သား၏အိမ်ကို ကြားခြင်းဖြင့်လည်း။ မနသိကာရ
 သေဝ၊ ၏သာလျှင်(ဝါ)ကိုသာလျှင်။ ဇောတနတော၊ ထွန်းပြခြင်းကြောင့်
 တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မနသိကာရေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 အာစိက္ခဏံ၊ ပြောကြားခြင်းသည်။ န သမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်သင့်။

(နာ-၃၈၂) တာ ဈာနသညာတိ၊ ကား။ ဧကံ ဒွေ စိတ္တဝါရေ၊ တစ်ခု
 နှစ်ခုသော စိတ်အကြိမ်ဝါရ၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ နေဝသညာနာသညာယတန
 ဈာနသညာ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သညာသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 နိရောဓသမာပတ္တိယံ၊ ၌။ ဟိထာရဟံ၊ အနာဂါမိ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အလိုက် ထိုက်
 သည်အားလျော်စွာ။ စတုတ္ထာရူပကုသလင်္ဂရိယဇေနံ၊ စတုတ္ထအရူပကုသိုလ်
 ကြိယာဇောသည်။ ဒိက္ခတ္ထုမေဝ၊ နှစ်ကြိမ်သာလျှင်။ ဇဝတိ၊ စောင့်(ဝါ)လျှင်
 စွာပြစ်၏။ တဒုတ္တရံ၊ ထိုနှစ်ကြိမ်ထက်အလွန်။ န ဇဝတိ၊ မစော(ဝါ)လျှင်စွာ

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၈၉

မဖြစ်။ နိရုဇ္ဈန္တိတိ၊ ကား။ သရသဝသေနေဝ၊ မိမိသဘောကိစ္စ၏အစွမ်းဖြင့်
သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဗလေန၊ ရှေး၌
အားထုတ်ခြင်း အဘိသင်္ခါရ်အစွမ်းဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အနုပ္ပါဒေါ၊ သညာ
မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဈာနသညာနံ၊ ဈာန်သ
ညာတို့၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊
တူ။ ဣတရသညာနမ္ပ၊ ဈာန်သညာမှ တစ်ပါးကုန်သော သညာတို့၏လည်း။
အနုပ္ပါဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညာ စာတိ
အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ယထာပရိစ္ဆန္ဒကာလံ၊ အကြင်
ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလပတ်လုံး။ နပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဧဝံ ဧဝံ ပဋိပန္နော ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တော၊
အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော (ဝါ)ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။ သညဂ္ဂေ၊
သညာ၏အဆုံး၌။ ဌာဘာဝေန၊ တည်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဋိပန္နော၊
ကျင့်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်း
သည်။ အနာဂါမိ ဝါ၊ အနာဂါမိရဟန်းသည်လည်းကောင်း(ဝါ)အနာဂါမိဖိုလ်
၌တည်သော ရဟန်းသည်လည်းကောင်း။ အရဟတဝါ၊ ရဟန္တာဖြစ်သော ရဟန်း
သည်လည်းကောင်း။ ဒွိဟိ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊
အရဟတ္တဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂမော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိန္တံ၊ သုံးပါး
ကုန်သော။ သင်္ခါရာနံ၊ ကာယသင်္ခါရ၊ ဝစီသင်္ခါရ၊ ဝိတ္တသင်္ခါရတို့၏။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓါငြိမ်း
ခြင်းလည်းကောင်း။ သောဠသဝိဓာ၊ တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးအပြားရှိသော။ ဉာဏ-
စရိယာ၊ ဉာဏ်တည်းဟူသော အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်းလည်းကောင်း။ နဝဝိဓာ၊ ကိုးပါး
အပြားရှိသော။ သမာဓိစရိယာ၊ သမာဓိတည်း ဟူသောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း
လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ၊ ဤအကျင့်တရားတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်း
ဖြင့်။ နိရောဓပဋိပါဒန ပဋိပတ္တိံ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ပြီးစေတတ်သော အကျင့်
ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သောရဟန်းသည်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်
ဖြစ်သောအနက်တည်း။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓဝသေန၊ အစဉ်အတိုင်းချုပ်ခြင်း၏အစွမ်း
ဖြင့်။ စိတ္တဧတသိကာနံ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏။ အပ္ပဝတ္တိယေဝ၊ မဖြစ်ခြင်းကို
သာလျှင်။ သညာဝေဒနာသိသေန၊ သညာဝေဒနာကို ပဓာနပြုသဖြင့် (ဝါ)
သညာဝေဒနာကိုဦးခေါင်းတပ်သဖြင့်။ “သညာဝေဒယိတနိရောဓ” န္တိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဖုသတိတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ဖုသနံ နာမ၊ ဧတေထိခြင်းမည်သည်။ ဝိန္နနံ
ပဋိလမ္ဘိ၊ ရခြင်းတည်း။ ဣတိ ဣဒံ အတ္ထံ၊ ကို။ “ဝိန္နတိ ပဋိလဘတိတိ ဣမိနာ၊
ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒုဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ အတ္ထတော၊

၃၉၀

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၉-ပေါဠပါဒ

သရုပ်သဘောအားဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ယထာပရိစ္ဆိန္နကာလံ၊ အကြင်
အကြင်ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလပတ်လုံး။ စိတ္တစေတသိကာနံ၊ တို့၏။
သဗ္ဗသော၊ အရင်းခပ်သိမ်း။ အပ္ပဝတ္တိယေဝ၊ မဖြေခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။

နိရုတ္တကတာယ၊ အနက်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိတိ ပဒံ၊ အဘိ-ဟူ
သောပုဒ်သည်(လည်း)။ ဥပသဂ္ဂမတ္တံ၊ ဥပသာရပုဒ်မျှသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သညာ ဣစ္စေဝ၊ သညာ ဟူ၍သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။
ဒဠဗ္ဗော၊ ၏။ နိရောဓပဒေန၊ နိရောဓပုဒ်နှင့်။ ကနန္တရိကံ၊ အခြားမရှိသည်
ကို။ ကတာ၊ ၍။ သမာပတ္တိပဒေ၊ သမာပတ္တိပုဒ်ကို။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ဆိုအပ်
လျက်။ ခွိန္နံ၊ နှစ်ခုကုန်သော။ ဝေသံ ပဒါနံ၊ ထိုနိရောဓပုဒ်၊ သမာပတ္တိပုဒ်
တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ သမ္မဇာနပဒံ၊ သမ္မဇာနပုဒ်ကို။ ဌပိတံ၊ ထားအပ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ထားအပ်သောကြောင့်။ “နိရောဓ။ ပ။ ဝုတ္တ”န္တံ၊ ဟူ၍။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အနု။ ပ။ အတ္ထော”တိ
အတ္ထော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တေန
ဝါကျေန၊ ထိုအနု။ပ။ အတ္ထော စသောဝါကျဖြင့်။ အယံ ယထာရုတပါဌော၊
ဤတို့ကိရိက်ဟောတော်မူအပ်သောပါဌ်သည်။ အယုတ္တသမာသောဝ အယုတ္တ
သမာသ်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တကြာပိတိ၊ ကား။
ယထာပဒံ၊ သမာသ်ပုဒ်အားလျော်စွာ။ တသ္မိံ အနုပုဗ္ဗိယပနေပိ၊ ထိုအစဉ်
အတိုင်းထားခြင်း၌လည်း။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဝိသေသတ္ထော၊
ထူးသောအနက်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ သမ္မဇာန-
န္တဿာတိ၊ ကား။ တံ တံ သမာပတ္တိံ၊ ထိုထိုစဉ်သမာပတ်ကို။ သမာပဇ္ဇိ-
တောဝင်စားပြီး၍။ ကတော၊ ထိုဝင်စား ပြီးသော ဗျာန်မှ(လည်း)။ ငဠာယ၊
ထပြီး၍။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုဝင်စားပြီးသောဗျာန်၌။ သင်္ခါရာနံ၊ သင်္ခါရ
တရားတို့ကို။ သမ္မသနဝသေန၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု သုံးသပ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ပဇာနန္တဿ၊ အပြားအားဖြင့် သိသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အန္တေတိ၊
ကား။ ယထာဝုတ္တာယ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ နိရောဓပဋိပါဒနပဋိ-
ပတ္တိယာ၊ နိရောဓသမာပတ်ကို ပြီးစေတတ်သော အကျင့်၏။ ပရိယောသာ-
နေ၊ အဆုံး၌။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ ဒုတိယဝိကပ်၌။ သမ္မဇာနန္တဿာတိ၊ ကား။
သမ္မဇာနကာရိနေ၊ ပညာ အဆင်အခြင်ကို ပြုလေ့ရှိသော (ဝါ) ထက်ဝန်း
ကျင်မှ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းကို ပြုလေ့ရှိသော။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤသမ္မ-
ဇာနန္တဿ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနကဿ၊ နိရောဓသမာ
ပတ်ကိုဝင်စားတတ်သော။ တိက္ခုနေ၊ ၏။ အာဒိဟော၊ အစမှ။ ပဠာယ၊ စ၍။

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၁

သဗ္ဗပါဠိဟာရိကပညာယ၊ အလုံးစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြုတတ်သော ပညာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အတ္တသာမိကာ၊ လိုအပ်သော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သော။ ပညာ၊ ကို။ ကိစ္စတော၊ ကိစ္စအားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပဏ္ဍိတဿ ဘိက္ခုနော”တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝိကပ္ပ၊ ဝိကပ်တို့၏။ ဝစနသေသာ ပေက္ခာနပေက္ခတာ၊ စကားကြွင်းကို ငဲ့သည်၏အဖြစ်၊ မင့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။

သံဝဏ္ဏနာကသညပ္ပါဒတော၊ ဖွင့်ဆိုရာအရပ်အစဉ် ရောက်ခြင်းကြောင့်။ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ၊ ကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ။။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ နိရောဓသမာပတ္တိယာ၊ ။။ သရူပဝိသေသော၊ သရုပ်အထူး လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနတော၊ ဝင်စားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနဌာနံ၊ ဝင်စားရာ အရပ်လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနကာရဏံ၊ ဝင်စားခြင်း၏ အကြောင်း လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနာကာရော၊ ဝင်စားသော အခြင်းအရာ

လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ (နှာ-၃၈၃)သဗ္ဗပ္ပကာရေန၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ။။ ကထိတတောဝါတိ၊ ကား။ ကထိတဌာနတော ဝေ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အရပ်မှ သာလျှင်။ တေဝိသတိမပရိစ္ဆေဒတော၊ နှစ်ဆယ့်သုံးခုမြောက်သော ပရိစ္ဆေဒမှ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣမ၊ ဤသီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ၌။ တံ၊ ထိုနိရောဓသမာပတ္တိကထာကို။ ပုနရုတ္တိဘာဝတော ဟ၊ တစ်ဖန်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ဂန္ထဂရုကဘာဝတော ဟ၊ ကျမ်းလေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ န ဝဒါမ၊ မဖွင့်ဆိုကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။

ပါဠိယံ၊ ။။ ဧဝံ ခေါ် အဟန္တိ ဧတ္ထ၊ အဟံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ အာကာရတ္ထော၊ အာကာရအနက်ရှိသော။ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဂ္ဂဟိတာကာရဒဿနံ၊ မှတ်ယူအပ်သော အခြင်းအရာကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ (တစ်နည်း)ဥဂ္ဂဟိတာကာရဒဿနံ၊ မှတ်ယူအပ်သော အခြင်းအရာကို ပြခြင်းတည်း။ ဣတိ ကတွာ ဣဒိနာ၊ ကာရဏေန၊ ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာကာရတ္ထော၊ အာကာရအနက်ရှိ၏။ ပန၊ ပါး။ ဧဝံပေါဋ္ဌပါဒါတိ ဧတ္ထ၊ ပါဒါ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆနတ္ထော၊ စကားကိုဝန်ခံခြင်းအနက်ရှိသော။ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ သည်(လိုက်) တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်(ဝါ)ထိုမှတ်ယူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် သာ

လျှင်။ အနုဇာနနံ၊ ခွင့်ပြုကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကတော၊
 ဤ။ (တစ်နည်း) တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်(ဝါ)ဖြင့်သာလျှင်။ အနုဇာနနံ၊
 ခွင့်ပြုခြင်းတည်း။ ဣတိ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 သမ္ပုဋ္ဌိန္နနတ္ထော၊ စကားကိုဝန်ခံခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့် “သုညဂ္ဂ-
 ဟိတံ တယာတိအနုဇာနန္တော”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၄၁၅။ ဧတ္ထ၊ ဤအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်၌။ သညာ၊ သညာသည်။ အဂ္ဂါ၊
 အဆုံးသည်(ဝါ)အမြတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊
 ထိုအာကိဉ္ဇညာယတနဈာန်သည်။ သညဂ္ဂံ၊ မည်၏။ အာကိဉ္ဇညာယတနံ၊ ကို။
 လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အဝသေသမာပတ္တိသုပိ သညဂ္ဂံ အတ္ထိတိ ဧတ္ထ၊
 အတ္ထိ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သညဂ္ဂဘာဝေါ၊ သညဂ္ဂ၏အဖြစ်ကို (ဝါ)သညာ
 အဆုံးရှိသည်၏အဖြစ်ကို(ဝါ)မြတ်သော သညာ၏အဖြစ်ကို။ သညဂ္ဂန္တိ၊ သည-
 ဂ္ဂံ-ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ သညာယေဝ၊ သညာ သည်သာလျှင်။ အဂ္ဂံ၊ အဆုံး
 တည်း(ဝါ)အမြတ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တုလျာဓိကရဏသမာသော၊ တုလျာဓိ
 ကရဏသမာသ်ကို(ဝါ)တူသော တည်ရာရှိသော ကမ္မဇာရာယ် သမာသ်ကို။
 ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပုထူတိ အယံ၊ ပုထုဟူသောဤသဒ္ဓါသည်။ လိင်္ဂဝိပလ္လာသော
 နပုလ္လိင်ကို ပုလ္လိင်ပြန်သောသဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ နိကာရလောပေါ၊ နိအက္ခ
 ရာကျေသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဗဟူနီတိ”၊ ဗဟူနိ-
 ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာတိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ ကရဏပ္ပကာရသင်္ခါတော၊ အကြောင်းအပြားဟုဆိုအပ်သော။ ပကာရဝိ
 သေသော၊ အပြားအထူးကို။ ဂဟိတော၊ ယူအင်၏။ ပကာရသာမညံ၊
 အပြားသာမညကို။ န ဂဟိတံ၊ ယူအပ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထိ၊ ကို။ “ပထဝီက
 သိဏာဒိသု”တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဣဒံ
 ဝုတ္တံ ဟောတိတိအာဒိ၊ ဟောတိ ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ပ.ဗွိဝရဏံ၊
 ထိုပထဝီကသိဏာဒိသုအစရှိသော အကျဉ်းစကား၏ အကျယ်ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်
 သော စကားတည်း။ တာဝ၊ ကသိုဏ်းတို့၏ ရွေးဦးစွာ။ ဈာနာနံ၊ ဈာန်တို့
 ၏။ ကရဏဘာဝေါ၊ ကရိုဏ်း၏အဖြစ်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ကသ္မာ၊
 ဟူမူကား။ သညာနိရောဓဗုသနဿ၊ သညာချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၏ (ဝါ)
 ကို။ သာကေတမဘာဝတော၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ကသိဏာနံ၊ ကသိုဏ်းတို့၏။ ကရဏဘာ
 ဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည်။ ကထံ ကေန ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ ယုတ္တော၊
 သင့်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ တေသမ္ပိ၊ ထိုကသိုဏ်းတို့

သုတ္တံ]

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကသာဝဏ္ဏနာ

၃၉၃

၏လည်း။ ကရုဏာဘာဝေါ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သည် (ထည့်)။ ယုတ္တော ဧဝံ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ အံ။ ယဒဂ္ဂေန၊ အကြင်အဖို့ဖြင့်။ ဈာနာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဓယနဿ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်း၏(ဝါ)ကို။ သာမကတမဘာဝေါ၊ အထူးသဖြင့် ပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့ဖြင့်။ ကသိဏာနဗ္ဗိ၊ ကသိုဏ်းတို့၏လည်း။ တဒဝိနာဘာဝတော၊ ထိုဈာန်နှင့်ကင်း၍ မဖြ်ခြင်းကြောင့်။ ယုတ္တော ဧဝံ သင့်သည်သာ သာလျှင်တည်း(ပြန်၍စပ်)။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ အနေကကရုဏာပိ၊ များသောအကြောင်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကိရိယာ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ပါဌ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ “အညေန မဂ္ဂေန ယာနေန ဒီပိကာယ ဂစ္ဆတိတံ” ယထာ၊ ဂစ္ဆတိဟူသော ပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ (အနက်ကား)အညေန၊ တစ်ပါးသော။ မဂ္ဂေန၊ ခရီးဖြင့်။ ယာနေန၊ ယာဉ်ဖြင့်။ ဒီပိကာယ၊ ဆီမီးတိုင်ဖြင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။

ကေဝါရန္တိ၊ ကား။ သကိံ၊ တကြိမ်။ ပုရိမသညာနိရောဓန္တိ၊ ကား။ ကာမသညာနိရောဓံ၊ ကာမသညာ၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ ပန၊ ဗျုတ်ရိတ်ကိုဆိုဦးအံ။ နိရောဓသမာပတ္တိသညိတံ၊ နိရောဓသမာပတ်ဟုမှတ်အပ်သော။ သညာ နိရောဓံ၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းသည်။ န၊မဟုတ်။ ဧကံ သညာဂ္ဂန္တိ၊ ကား။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ သညာဘူတံ၊ သညာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဂ္ဂံ၊ အမြတ်သည်။ ဝါ။ ကား။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ သညဂ္ဂဘာဝေါ၊ သညဂ္ဂ၏အဖြစ်သည်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်၌ဖြစ်သော။ သညာယ၊ သညာထက်။ ဥက္ကဋ္ဌဘာဝတော၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သညာ စ၊ သညာသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ၊ ထိုသညာဟူသည်။ အဂ္ဂဉ္စ၊ မြတ်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သညဂ္ဂံ၊ မည်၏။ သညာသု၊ သညာတို့တွင်(ဝါ)တို့ထက်။ အဂ္ဂံ၊ မြတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ ဧတ္ထံ၊ ဤအာ ကိဉ္စညာယတနုဈာန်၌။ သညာ၊ သညာသည်။ အဂ္ဂေါ၊ အဆုံးသည် (တစ်နည်း)အဂ္ဂေါ၊ မြတ်သော။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစ နက္ခေန၊ ဤသို့သော ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ်ဝစနတ္ထကြောင့်။ အာကိဉ္စညာယတနံ၊ အာကိဉ္စညာယတနုဈာန်သည်။ သညဂ္ဂံ ယထာ၊ သညဂ္ဂမည်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ သေသဈာနဗ္ဗိ၊ ကြွင်းသော ဈာန်သည်လည်း။ သညဂ္ဂံ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ။ ယေန နိမိတ္တေန၊ အကြင်အကြောင်းနိမိတ်ဖြင့်။ ဈာနံ၊ ကို။ သညဂ္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သညာသင်္ခါတံ၊ သညာဟုဆိုအပ်သော။

တဒေဝ နိမိတ္တံ၊ ထိုအကြောင်းနိမိတ်ကိုသာလျှင်။ ဘာဝလောပေန၊ ဘော
 ကျေသောအားဖြင့်(ဝါ)ဘာဝသဒ္ဓါကို ချေသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဘာဝပု
 ဓာနေန၊ ဘောပြဇာန်းသောအားဖြင့်။ ဣမ၊ ဤသညဂ္ဂ-ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိ
 ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ခေ ဝါရေတိ၊ ကား။ ခွံက္ခတ္တံ၊ နှစ်ကြိမ်။ သတသဟ
 သံ သညဂ္ဂနိတိနိဒ္ဒေသော၊ သတသဟသံ သညဂ္ဂါနိ-ဟူသောနိဒ္ဒေသသည်။ မိဂ
 ပဒဝဋ္ဌာနနိဒ္ဒေသော၊ မိဂပဒဝဋ္ဌာနနည်းအားဖြင့် ညွှန်ပြသော နိဒ္ဒေသတည်း။
 သေသကသိဏေသုတိ ဣမိနာ၊ သေသကသိဏေသု-ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ကသိ
 ဏာနမေဝ၊ ကသိုဏ်းတို့၏သာလျှင် (ဝါ) တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်း
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကလ္လော၊ မူကား။ နိရောဓကထာယ၊ နိရောဓကထာ၏။
 အဓိကတတ္တာ၊ အရာ၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ)အလွန်ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနိရောဓသမာပတ်အရာ၌။
 တတော ဝေ၊ ထိုကသိုဏ်းတို့ကိုယူခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဈာနဂ္ဂဟဏေနပိ၊
 ဈာနသမ္ပါဖြင့်လည်း။ ကသိဏဇ္ဈာနာနိ ဝေ၊ ကသိုဏ်းဈာန်တို့ကိုသာလျှင်။
 ဂဟိတနိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပထဝီကသိဏေန ကရဏံ
 ဘူတေနာတိ၊ ဟူ၍။ တဒါရမ္မဏိကံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းလျှင် အာရုံရှိသော။ ဈာနံ၊
 ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ (နာ-၃၀၄)
 ဝေ တထာ၊ တူ။ ပဌမဇ္ဈာနေန ကရဏဘူတေနာတိ၊ ဟူ၍။ တဒါရမ္မဏံ၊
 ထိုဈာန်၏အာရုံဖြစ်သော ပထဝီကသိုဏ်းကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍
 အာရုံရှိသော၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိတိအာဒိနာ၊ ဣတိ-ဤသို့အစရှိသော
 ပါဠိဖြင့်။ တဒေဝတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကိုသာလျှင်။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ နိဂ
 မနံ၊ နိဂုံးကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သဗ္ဗမိတိ၊ ကား။ ကေဝါရံ သမာပန္နဇ္ဈာနံ၊ သညမ္ပိ၊
 တစ်ကြိမ်ဝင်စားသော ဈာန်သညာကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာန
 နလက္ခဏေန၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်းလက္ခဏာအားဖြင့်။ တံသဘာဝါနံတိဝတ္တန
 တော၊ ထိုအမှတ်ပြု၍ သိခြင်းသဘောကို မလွန်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ဂဟံ၊ ကို။
 ကတွာ၊ ၍။ သမာပဇ္ဇနဝသေန စ၊ ဝင်စားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 သဗ္ဗာနနလက္ခဏေန စ၊ ကောင်းစွာသိခြင်းမှတ်ကြောင်း လက္ခဏာဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ ကေတာ၊ တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်သည် (ဝါ) တူသည်၏ အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပရာပရန္တိ၊ ကား။
 ပုနပုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဗဟူနိ၊ များစွာကုန်သော။ သညာဂ္ဂါနိ၊ သညာအဆုံး
 တို့သည် (ဝါ) မြတ်ကုန်သောသညာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သို့တည်း

အဟေတုကသညပွါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၄၉၅

၄၁၆။ ပဌမနယော၊ ပဌမနည်း၌။ စျာနပဉ္စာနံ၊ စျာန်လျှင် နီးစွာသော
 အကြောင်းရှိသော။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေန္တဿ၊ ပူးသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ သညာဉာဏာနိ၊ သညာ၊ ဉာဏ်တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်
 ၏။ ဒုတိယနယော ပန၊ ဒုတိယနည်း၌ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပဿနံ၊ ကို။
 ဥဿုက္ကာပေတွာ၊ ကြောင့်ကြအားထုတ်စေပြီးရုံ။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်နှင့်။ သဇ္ဇေန္တဿ၊
 စပ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ မဂ္ဂညာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဝိပဿနာမဂ္ဂဝသေန၊ ဝိပဿနာ မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သညာဉာဏာနိ၊
 တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ကုန်၏။ တတိယန ယေစ၊ တတိယနည်း၌လည်း။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပဌမနယော၊ သည်။ ဩဠာရိကော၊ ရုန့်ရင်း၏။ ဒုတိယနယောပိ၊
 ဒုတိယနည်းသည်လည်း။ မိဿကော၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ ရော၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒဘယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ပဌမနည်း၊ ဒုတိယနည်းကို။
 အသမ္ဘာဝေတွာ၊ မချီးမွမ်းမှု၌။ အစူန္တသုခမဂ္ဂမ္ဘိရံ၊ စင်စစ်သိမ်မွေ့နက်နဲသော။
 နိဗ္ဗတ္တိတလောကုတ္တရမေဝ၊ မုချဆတ်ဆတ်သော လောကုတ္တရာကိုသာလျှင်။
 ဒဿေတံ၊ ငါ။ မဂ္ဂဖလဝသေန၊ ဖြင့်။ သညာဉာဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊
 ကုန်၏။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ နယော၊ ထိုနည်း
 တို့ကို။ မဂ္ဂသောနေဝသေန၊ မဂ်ကိုသုတ်သင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿိတာ၊
 ပြအပ်ကုန်၏။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု န ယေသု၊ ဤသုံးပါးကုန်သော
 နည်းတို့တွင်။ အယံ၊ ဤတတိယနည်းသည်။ သာရော၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ။ တိပိဋကမဟာသိဝဇ္ဇေရဝါဒေါ၊ ပိဋကသုံးပုံကို
 ဆောင်သော မဟာသိဝဇ္ဇေရ်၏ အယူဝါဒကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာ-
 ဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။ တထာ ဟိ တတော ဧဝ၊ လျှင်။ အရဟတ္တဖလ-
 သညာယ ဥပ္ပါဒါတိအာဒိနာ၊ ဥပ္ပါဒါ-ဤသို့ အစရှိသဖြင့်။ ထေရဝါဒါနုကုလ-
 မေဝ၊ တိပိဋကမဟာ သိဝဇ္ဇေရ်၏ အယူဝါဒအား လျော်စွာသာလျှင်။ ဥပရိ၊
 အထက်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ သံဝဏ္ဏိတော၊ ဖွင့်အပ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣမေ ဘိက္ခုတိ၊ ကား။ ပုရိမဝါဒိနော၊ ပုရိမ
 အယူရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဒိဃနိကာယတန္တံ
 ပရိဝတ္တန္တေ၊ ဒိဃနိကာယ်ပါဠိကို ပြန်ကုန်သေး။ ဣမံ ဌာနံ၊ ဤသညာနိရောဓ
 အရပ်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ ယထာဝုတ္တပဋိပဋိယာ၊ အကြင်ကြင်ဆိုအပ်ပြီး
 သော အစဉ်အားဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ နယော၊ နည်းတို့ကို။
 ကထေန္တေ၊ ဆိုကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ထေရော၊

၃၉၆

သီလက္ခန္ဓာသိဝိသယ

[၉-ပေါဠပါဒ

တိပိဋကမဟာသိဝိသယသံသယ။ ဝေတိ၊ နိရောဓံ၊ သညာ၏ချုပ်ခြင်းကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးပြီး၍။ တသ္မိံ၊ ထိုသညာ၏ ချုပ်ခြင်းကို။ ကထိတေ၊ ဖြေဆို အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ တဒန္တရံ၊ ထိုသညာချုပ်ပြီးသည်၏ အခြားမဲ့၍။ သညာ- ဉာဏပုတ္တိ၊ သညာ၏ဖြစ်ခြင်း၊ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်ဖြစ်၍။ အတ္တတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ နိရောဓော၊ နိရောဓ- သံမာပတ်မှ။ ဝုဠာနံ၊ ထခြင်းကို။ ပုစ္ဆတိ နာမ၊ မေးသည်မည်၏။ နိရောဓတော စ၊ နိရောဓသမာပတ်မလည်း။ ဝုဠာနံ၊ ထခြင်းသည်။ အရဟတ္တဖလပုတ္တိယာဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ အနာဂါမိဖလပုတ္တိယာဝါ၊ အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တတ္ထ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်ခြင်း၌။ သညာ ပဓာနာသညာ၊ ပြဇာနီးသည်။ ဟောတိ၊ နိ။ တဒန္တရံ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်သည်၏ အခြား မဲ့လည်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုတယံ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သညာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ကို။ နိဒ္ဒါရေန္တော၊ ထုတ်လိုသည်ဖြစ်၍။ တေရော၊ တိပိဋကမဟာသိဝိသယသံသယ။ “ပေါဠပါဒေါ ဟေဠာ”တိ အာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ နိ။ တတ္ထ တသ္မိံဝါကျေ၊ ထို ပေါဠပါဒေါ ဟေဠာ စသောဝါကျ၌။ ဘဂဝါတိဝစနံ၊ ဘဂဝါ-ဟူသော စကားသည်။ အာလပနဝစနံ၊ အာလုပ်စကားတည်း။

မဂ္ဂဝီထိယံ၊ မဂ္ဂဝီထိ၌။ မဂ္ဂဖလဉာဏေသု၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ မဂ္ဂဖလပစ္စ- ဝေက္ခဏာဉာဏာနိ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်ကုန်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဖလသမာပတ္တိဝီထိယံ၊ ဖလသမာပတ္တိဝီထိ၌။ ဖလပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏံ၊ ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆာ ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ဣဒံ အရ- ဟတ္တ ဖလန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဣဒံ အရဟတ္တဖလံ-ဟူသော ဤစကားသည်။ ပစ္စဝေက္ခ- ဏာ ဉာဏဿ၊ နိ။ ဥပ္ပတ္တိအာကာရဒဿနံ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ အယမေဝ၊ ဤသည်သာလျှင်။ ပစ္စယော၊ အကြောင်း တည်း။ မကာရဿ၊ မအက္ခရာ၏။ ဒကာရံ၊ ဒအက္ခရာကို။ ကတော၊ ဤ။ ဣဒပုစ္စ- ယော၊ ဤသည်သာလျှင်အကြောင်း။ ဒကာရေနပိ၊ ဒအက္ခရာဖြင့်လည်း။ ပကတိ ပဒံ၊ ပကတိသော ဣဒပုစ္စယဟူသောပုဒ်ကို။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။

သုတ္တ

အဟေတုကသညပ္ပါဒနိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ

၃၉၇

သဒ္ဓဝိဒ္ဓ၊ သဒ္ဓါကိုသိကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ သော၊ ထိုဣဒ္ဓပုစ္စယသည်။ (နာ-၃၇၅) ထေရဝါဒေ၊ တိပိဋက မဟာသိဝ-
မထေရ်၏ဝါဒ၌။ ဖလသမာဓိသညာ ဧဝံ၊ ဖလသမာဓိနှင့်တကွဖြစ်သော သညာ သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဖလသမာဓိသညာပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အရဟတ္တဖလသမာဓိသဟဂတသညာ ပစ္စယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိနှင့်တကွဖြစ်သော သညာဟူသော အကြောင်း ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကိရာတိ၊ ကား။ အနုဿရ-
ဏတ္ထေ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မွေခြင်းဟူသော အနက်၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ နိပါတော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ယထာဓိ-
ဂတဓမ္မာနုဿရဏပက္ခိယာ၊ အကြင်အကြင် ရအပ် သိအပ်ပြီးသော မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်တရားကို အဖန်တလဲလဲ အောက်မွေခြင်း အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဖလသမာဓိသညာပစ္စယာ ဟူသောပုဒ်၌ (ဝါ) ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြစ်ရာ၌။ သမာဓိသိသေန၊ သမာဓိကို ပခာနုပြုသဖြင့်(ဝါ) သမာဓိကို ခေါင်းတပ်သဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ အရဟတ္တဖလံ၊ ကို။ သဟစရဏ-
ဉာယေန၊ သဟစရဏနည်းအားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ တသ္မိံ၊ ထိုအရဟတ္တ ဖိုလ်သည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝေါ၊ မဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ဤဣဒ္ဓပုစ္စယာတိ၊ ဣဒ္ဓပုစ္စယာ ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဣဓ၊ ဤသီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ၌ (ဝေမိဒ-ဟု ပါဠိရှိ၏။ ကေမိဒါဟံကဲ့သို့ စတုတ္ထက္ခရာ ခေါ် တတိယက္ခရာပြုသည်။ ပေမ္မ၌ ဧဝံ ဣဓ ဟု ပါဠိရှိ၏။ သင့်သည်ချည်းပင်)။ ဒီဃဘာဏကနံ၊ ဒီဃနိကာယ်ကို တတ်ကုန် သော မထေရ်တို့၏။ မတေန၊ အယူအလိုအားဖြင့်၊ ဖလပစ္စဝေက္ခဏာယ၊ ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏။ ဧကန္တိကတာ၊ မုချဧကန္တရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်၏။

ပန၊ ပါး။ စူဠဒုက္ခက္ခန္ဓသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သာ ပန၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာသည်ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပရိပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏(ဝါ) ဟိဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ (ဒဠိဝိတ္ထာရ ဖြစ်သင့်၏)။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဟိနကိလေသမေဝ၊ မဂ်ဖြင့်ပယ်ဖျပ် ပြီးသော ကိလေသာကို သာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဧကော၊ သည်။ အဝသိဋ္ဌကိလေသမေဝ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်ဖျပ်သေးသဖြင့် ကြွင်းကုန်သော ကိလေ-

သာကိသာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၏။ ဧကော၊ သည်။ မဂ္ဂမေဝ၊ မဂ်ကိုသာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၏။ ဧကော၊ သည်။ ဖလမေဝ၊ ဖိုလ်ကိုသာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၏။ ဧကော၊ သည်။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၏။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ ဣမာသု၊ ပစ္စဝေက္ခဏာသု၊ ဤပစ္စဝေက္ခဏာတို့တွင်။ ကေဝါ၊ တစ်ခုကိုလည်းကောင်း။ ဓမ္မေ ဝါ၊ နှစ်ခုတို့ကိုလည်းကောင်း။ နော၊ ငါတို့အား။ လဒ္ဓိ၊ ရခြင်းငှာ။ န ဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ တိတိ။ တဒေတံ တံတေ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ထိုပစ္စဝေက္ခဏာကို။ မဇ္ဈိမတာဏကာနံ၊ မဇ္ဈိမနိကာယ်ကို တတ်ကုန်သော မထေရ်တို့၏။ မတေန၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ တိတိ။ ပန၊ ပါး။ အဘိဓမ္မိကာ၊ အဘိဓမ္မာကိုဆောင်ကုန် သိကုန်တတ်ကုန်သော မထေရ်တို့သည်။ “မဂ္ဂံ ဖလဉ္စ နိဗ္ဗာနံ” ပ။ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါ န ဝါ” တိ၊ န ဝါ-ဟူ၍(ဝါ)န ဝါ-ဟူသောစကားကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

(ဂါထာအနက်) ပဏ္ဍိတော၊ မဂ်ဖိုလ်ကိုရပြီးသော ပညာရှိသည်။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ်ကိုလည်းကောင်း။ ဖလဉ္စ၊ ဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ မုချေန၊ မုချအားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဟိနေ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ကိလေသေ စ၊ ကိလေသတို့ကိုလည်းကောင်း။ သေသေ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ ကိလေသေ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခတိ ဝါ၊ ဆင်ခြင်မှုလည်း ဆင်ခြင်၏။ န ဝါ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ မဆင်ခြင်မှုလည်း မဆင်ခြင်။

အဟေတုကသညပေါဒနိရောကေယာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သညာအတ္တကတဝဏ္ဏနာ

၄၁၇။ ဂါမသုကရောဘိ ဣမိနာ၊ ဂါမသုကရော-ဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ ဝနသုကရံ၊ တောဝက်ကို (ဝါ) တော၌နေသောဝက်ကို။ အပနေတိ၊ ပယ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဂါမသုကရ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့် တောဝက်ကို ပယ်သည်ရှိသော်။ ဥပမာဝစနံ၊ ဥပမာစကားသည်။ သုပပန္နံ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏။ သက္ကာယဝေန၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) ကြောင့်။ သာရမ္ဘမက္ခဏဿာဒိလေဝိသောနေတော၊ သာရမ္ဘ၊ မက္ခ၊ ဣဿာ အစရှိသော အညစ်အကြေးတို့ကို သုတ်သင်တတ်သောကြောင့်(ဝါ)ချုပ်ချယ်ခြင်း၊ သူကျေးဇူးကို ချေဖျက်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့၏စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ငြုစုစောင်းမြောင်း

သုတ္တံ]

သညာအတ္တကထာဝဋ္ဌနာ

၃၉၉

ခြင်းစသော အညစ်အကြေးတို့ကို သုတ်သင်တတ်သောကြောင့်။ သုတမယ-
 ဉာဏ်၊ သုတမယဉာဏ်သည် (ဝါ) ကြားနာအပ်သောကြောင့်ဖြစ်သော ဉာဏ်
 သည်။ နှာပိတံ ဝိယ စ၊ ရေချိုးအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုခမဘာဝေန၊
 သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ အနုဝိလိတ္တံ ဝိယ စ၊ နံ့သာဖြင့်လိမ်းကျံအပ်
 သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တိလက္ခဏဗ္ဗာဟတတာယ၊ အနိစ္စစသော သုံးပါးသော
 လက္ခဏာကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ကုဏ္ဍလ၌ ချာလက်ကဲ့သို့သိတံ
 ဝိယ စ၊ နားတောင်းအစရှိသော တန်ဆာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သကဲ့သို့
 လည်းကောင်း။ ဟောတိ။ ။ တဒနုပဝိသတော၊ ထိုနိရောဓကထာ၌ လျော်စွာ
 သက်ဝင်တတ်သော။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်၏။ တထာဘာဝါ၊ ထိုသို့သက်ဝင်သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့် မရှိခြင်းကြောင့်။ တံသမဂီနော၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအယူနှင့်
 ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလဿ စ၊ အားလည်း။ တထာဘာဝပတ္တိ၊ ထိုသို့နိရောဓ
 ကထာ၌သက်ဝင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်း
 သည်။ ဟောတိ။ ။

[တဒနုပဝိသတော ။ပ။ တထာဘာဝါပတ္တိဟူသော ဝါကျသည်
 အနက်အဓိပ္ပါယ် နက်နဲသိမ်မွေ့၏။ ကြံဆင်ခြင်အပ်၏။ ဋီကာဟောင်း၌
 လည်း ၎င်းအတူပင်ပါရှိ၏။]

နိရောဓကထာယ၊ ။ အဿ၊ ထိုပေါ်ဌပါဒပရိဇိုဇ်၏။ သုခဿ၊ ချမ်းသာကို
 (ထည့်)။ နိဝေဒနဉ္စ၊ မရခြင်းသည်လည်း။ (ဋီကာဟောင်း၌ နိဝေဒနဉ္စဿ-ဟု
 ပါရှိ၏။ အဓိပ္ပါယ်ဖြောင့်၏။) သိရိသယနေ၊ ကျက်သရေရှိသောနေရာ၌။
 ပဝေသနသဒိသံ၊ ဝက်ကဲ့သွင်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “သဏ္ဌ-
 သုခမ ။ပ။ အာရောပိတောပိ”တိ၊ ဟူ၍၊ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ။
 တတ္တာတိ၊ ကား။ တံသံ နိရောဓကထာယ၊ ထိုနိရောဓကထာ၌။ မန္တဗုဒ္ဓိတာယ၊
 သေးနံ့သော ပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာကို။ န ဝိန္ဒန္တော
 အလဘန္တော၊ မရသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။
 ဒေသနာယ၊ ဒေသနာတော်၏ (သမ္မုန်ထည့်)။ မလင်္ဂဒူသတတာယ၊ ကံလေသာ
 ဟူသော အညစ်အကြေးကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂူထဌာနသ-
 ဒိသံ၊ မစင်ရှိရာအရပ်နှင့်တူ၏။ အတ္တနောလဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကို။
 အနုမတိ၊ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ မနုညံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
 ဒေသိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မေ ငါ၏။ အတ္တာ၊ ကိုယ်တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ အနုဇာနာပေတွာ၊ လျော်စွာ သိစေပြီး၍။ အတ္တနော၊ ။ လဒ္ဓိယံ၊
 အယူ၌။ ပတိဌာပေတွာ၊ တည်စေပြီး၍။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။
 ဂုတ္တံ ဂုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ။ ။

(၅၁-၃၀၆) ပါဠိယံ၊ ပဋိတေသံ။ ကံ ပနာတိ၊ ကာမံ။ အတ္တော၊ သည်။
 သြဋ္ဌာရိကော၊ ရုန့်ရင်း၏။ မနောမယော၊ စိတ်ဖြင့်ပြီး၏။ အရူပိ၊ ရုပ်မရှိ။
 ဣတိ၊ သို့။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အတ္တဝါဒါနံ၊ အတ္တဝါဒတို့၏။ ဝသေန၊
 ဖြင့်။ တိဝိဓေသု၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော။ အတ္တာနေသု၊ အတ္တဝါဒတို့တွင်။
 ကတရံ၊ အတယ်မည်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တဝါဒကို။ ပစ္စေသိ၊ ယုံကြည်သနည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကာမံ။ အတ္တော၊ တည်း။ ဒေသနာယ သုကုသလောတိ ဣမိနာ၊
 ပါဠိဖြင့်။ အဝဿံ၊ မချွတ်မယွင်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။
 ငိဒ္ဓံသေသတိ၊ ဖျက်ဆီးလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုပေါဋ္ဌပါဒပရိဗိုဇ်၏။
 မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ ပရိဟရန္တောတိ၊ ကာမံ။
 ဝိဒ္ဓံသနတော၊ အယူကိုဖျက်ဆီးခြင်းမှ။ အပနေန္တော၊ ပယ်လိုသည်ဖြစ်၍။
 အတ္တော၊ အတ္တသည် (ဝါ) ကိုယ်သည်။ အရူပိ၊ ရုပ်မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနေ၊
 မိမိ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ နိဂ္ဂဟန္တော၊ လျှိုငှက်လိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊
 ကာမံ။ အဓိပ္ပါယော၊ ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗိုဇ်၏အလိုတည်း။ ပါဠိယံ၊ ဌံ။ သြဋ္ဌာရိကံ
 ခေါတိအာဒိမ္မိ၊ သြဋ္ဌာရိကံ ခေါ-ဤသို့အစရှိသော။ ပရိဗ္ဗာဇကဝစနေ၊
 ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗိုဇ်၏ကားဌံ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကာမံ။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စတုသန္တတိရူပပုဗ္ဗန္တံ၊ စတုသန္တတိရုပ်အစဉ်ကို(ဝါ)
 လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော စတုသန္တတိရုပ်အစဉ်ကို။
 ဧကတ္တဝသေန၊ တစ်ခုတည်း၏အဖြစ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။
 ရူပိဘာဝတော၊ ရုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တော၊ ကိုယ်သည်။ သြဋ္ဌာရိကော၊
 ရုန့်ရင်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တဝါဒိ၊ အတ္တဟုအယူရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စေတိ၊
 ယုံကြည်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဿ အတ္တဿ၊ တို့ကိုယ်အတ္တ၏။ အနုပါနေ၊
 ပဋ္ဌာနတံ၊ ထမင်းအဖျော်၏တည်ရာ၏အဖြစ်ကို။ ပရိကပ္ပေဘွာ၊ ကြံဆ၍။
 သဿတော၊ မြ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညတိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ စ၊ ထိုမှ
 တစ်ပါး။ ရူပိဘာဝတော ဝေ၊ ရုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ သညာယ၊
 ၏။ အညတ္တံ၊ တစ်ပါး၏အဖြစ်ကို။ ဉာယာဂတမေဝ၊ အသင့်အားဖြင့် သိအပ်
 သည်သာလျှင်တည်း။ ယံ၊ အကြင်အတ္တကို။ ဝေဒဝါဒိနေ၊ ဗေဒင်အယူရှိကုန်
 သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အနုမယော၊ ထမင်းဖြင့်ပြီး၏။ ပါနမယော၊ အဖျော်ဖြင့်
 ပြီး၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝေါဟရန္တိ၊
 ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပေါဋ္ဌပါဒပရိဗိုဇ်သည်။
 အတ္တဝါဒိမတံ၊ အတ္တပါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်ယူအပ်သော (ဝါ) အတ္တဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်

သုတ္တံ]

သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၁

ကြံဆရုံသိအပ်သော။ တံ အတ္တာနံ၊ ထိုကိုယ်အတ္တကို။ သန္ဓာယ၊ မှန်းထဲမှ ရည်ရွယ်ရုံ။ “ဩဠာရိကံ ခေါ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပေါဠပါဒပရိဗုဒ္ဓိ၏အလိုတည်း (လည်၍စပ်)။

“ဩဠာရိကော စ ဟိ တေ ပေါဠပါဒ အတ္တာ အဘဝိဿာ”တိအာဒိမ္ပိ၊ အဘဝိဿ-ဤသို့အစရှိသော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝစနေ စ၊ ဟောတော်မူအပ်သော စကားတော်၌လည်း။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရားအလိုတော်တည်း။ အတ္တာ၊ ကိုယ်အတ္တသည်။ ရူပံ၊ ရုပ်ရှိသည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ အတ္တသည် ရုပ်ရှိသည်ရှိသော်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္တာ၊ ကိုယ်အတ္တသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သညီ၊ သညာရှိသည်။ န စ သိယာ၊ မဖြစ်ပေ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သညာယ၊ ၏။ အရူပဘာဝတော စ၊ နာမ်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏။ အသညာနနသဘာဝတ္ထာ စ၊ မသိခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ စ၊ ထိုမှတပါး။ ရူပံ၊ ရုပ်ရှိသည် (ဝါ) ရုပ်ရှိသောအတ္တသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တဝ၊ သင်၏။ မတေန၊ အလိုအားဖြင့် (ဝါ) အယူအားဖြင့်။ နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သညာ စ၊ သညာသည်လည်း။ အပရာပရံ၊ အဆင့်ဆင့် (ဝါ) အဆက်ဆက်။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုစိတ္တက္ခဏ၌။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေဒသမ္ပဝတော၊ ပျက်ခြင်း၏ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ သိယာ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော်လည်း။ သညာ၊ သည်။ အညာ၊ တပါးတည်း။ အတ္တာ၊ သည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သညာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တာ၊ သည်။ အစေတနောဝ၊ စိတ်မရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ ဇေသော အတ္တာ၊ ဤအတ္တသည်။ ကမ္မဿ၊ ကံဘုံ။ န ကာရကော၊ မပြုတတ်။ ဖလဿ၊ ကံ၏အကျိုးကို။ န စ ဥပဘုဉ္ဇနကော၊ သုံးလည်းမသုံးဆောင်တတ်။ ဣတိ၊ ဒေါသံ၊ ဤသို့သောအပြစ်သည်။ အာပန္နမေဝ၊ ရောက်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ဒေါသံ၊ ဤအပြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဩဠာရိကော စာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဘုရားအလိုတော်တည်း (ပြန်၍စပ်)။ တတ္ထာတိ၊ ကား။ ရူပံ အတ္တာတိ ဝါဒေ၊ ရူပံ အတ္တာဟူသောဝါဒ၌။ ပစ္စာဂစ္ဆတောတိ၊ ဣဒံ၊

ပစ္စာဂစ္ဆတော-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သေသကိယောပေက္ခာယ၊ ကြွင်းသော ကြိယာကို ငဲ့သည်ရှိသော်။ ကမ္မတ္ထေယေဝ၊ ကံအနက်၌သာလျှင်။ ဥပယောဂ-ဝေန၊ ဒုတိယာဝိဘတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ကား-ပစ္စာဂစ္ဆတော-ဟူသောပုဒ်၏နောက်၌ ပစ္စေတိ-ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မညတိ - ဟူ၍လည်းကောင်း ပါ၍ကြွင်း ကြိယာကိုငဲ့သည်ရှိသော် ပစ္စာဂစ္ဆန္တိ ဟု ကံအနက်ကို ဒုတိယာဝိဘတ် ဖြစ်သင့်၏ဟူပြသည်။ ထို့ကြောင့် ဧဝံ သန္တံ အတ္တာနံ ပစ္စာဂစ္ဆတော တဝါတိ အယံ ဝါ ဧတ္ထ အတ္ထော - ဟူသော အဋ္ဌကထာဝါကျ၌ ပစ္စာဂစ္ဆန္တိ ဟု ပါ၍ရှိစေလို၏။ ဋီကာ၏အလို အနက်ကား-ဝါ၊ ကား။ ဧဝံ သန္တံ၊ ဤသို့ဖြစ်သော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ပစ္စာဂစ္ဆတော ပစ္စာဂစ္ဆန္တိ၊ ပြော၍တစ်ဖန်သံခြင်းကို။ ပစ္စေတိ၊ ယုံကြည်၏။ မညတိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ ပစ္စာဂစ္ဆတော ပစ္စာဂစ္ဆန္တိ၊ သိသော။ တဝါ၊ သင်၏။ မတိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤ ဧဝံ သန္တံ-ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တကွသော အနက်တည်း။ ဤသို့ ယောဇနာစေလို၏။ ပစ္စာဂစ္ဆတော ပုဒ်ကို ကာကောလောကန နည်းအားဖြင့် ထပ်၍ ယောဇနာ၊ ထို့ကြောင့် ပစ္စာဂစ္ဆတောတိ စ ပစ္စာဂစ္ဆန္တိ ဇာနန္တိယ-ဟု ဆင့်၍ဖွင့်၏။ ငြိဆင်ခြင်၍ယူ။ လွယ်သည်မဟုတ်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပစ္စာဂစ္ဆတောတိ၊ ကား။ ပစ္စာဂစ္ဆန္တိ ဇာနန္တိယ၊ သိသော။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိစ္စ၊ ငဲ့၍။ ဝါဒေန၊ အယူဝါဒအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယ၊ ဖြစ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ “အညာ စ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ အညာ စ သညာ နိရုဇ္ဈန္တိ”တိ၊ နိရုဇ္ဈန္တိ-ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဥပ္ပါဒပုဗ္ဗကော၊ ဖြစ်ခြင်းရှေးရှိသော။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော တရားသည်။ အနိရုဇ္ဈနကံ နာမ၊ မချုပ်သောတရားမည်သည်။ န စ ဒ၊ တို့၊ ရှိလည်းမရှိ။ ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှာ။ “စတုန္နံ ခန္ဓာန”န္တံ အပဒါ၊ ကို။ အာရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နေသံ၊ ထိုခန္ဓာတို့၏။ ကောလ မ္ဗဏဝတ္ထုကဘာဝေ၊ တူသောအာရုံ၊ တူသော နိရုဇ္ဈာန်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပဋိ၊ ရှိသော်လည်း။ ဥပ္ပါဒနိရောဓာဓိကာမုတ္တာ၊

ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း၏အရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကေပုပါဒနိရုဓာတာဝေါ၊ တူသော
ဖြစ်ခြင်း၊ တူသော ချုပ်ခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တော၊ ခေါ်။ အပရု-
ပရန္တိ၊ ကား။ ပေါခါနုပေါခံ၊ အဆင့်ဆင့်။

၄၁၈-၄၂၁။ ပါဠိယံ၊ ဌ။ မနောမယန္တိ၊ ကား။ ဈာနမနသော၊ ဈာန်
စိတ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မနောမယံ၊ မည်၏(ဝါ)ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီး၏။ ဟိ တဒေဝ
ယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်သာလျှင်သင့်စွ။ ယော အတ္တာ၊ အကြင်အတ္တသည်။
ဗာဟိရပစ္စယနိရပေက္ခော၊ အပဉ္စဖြစ်သော အကြောင်းကို ငဲ့ခြင်းရှိသည်။
ဟောတိ၊ ခေါ်။ သော အတ္တာ၊ သည်။ မနသော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။
နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်၏(ဝါ)ပြီး၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနောမယော၊ မည်၏။
ရူပလောကေ၊ ရူပဗြဟ္မာဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တသရီရံ၊ ဖြစ်သောကိုယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။
ဝဒတိ၊ ခေါ်။ ယံ၊ အကြင်အတ္တကို။ ဝေဒပါဒိနော၊ ဗေဒင်ကိုဆိုလေ့ရှိကုန်သော
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (နာ-၃၇၇) အာနန္ဒမယော၊ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်ဖြစ်၏ (ဝါ)
ပြီး၏။ ဝိညာဏမယော၊ ဝိညာဉ်ဖြင့်ဖြစ်၏ (ဝါ)ပြီး၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။
ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ တတြာပိတိ၊
ကား။ မနောမယော အတ္တာတိ ပါဒေပိ၊ မနောမယော အတ္တာ ဟူသောဝါဒ၌
လည်း။ ဒေါသေ ဒိန္နောတိ၊ ကား။ အညာဝ သညာ ဘဝံသတိတိအာဒိနာ၊
ဖြင့်။ ဒေါသေ၊ အပြစ်ကို။ ဒိန္နော၊ ပေးသည်ရှိသော်။ အတ္တနော၊ ခေါ်။ လဒ္ဓိ-
ယေဝ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိအယူကိုသာလျှင်။ ဝဒန္တော၊ ဆိုလိုသည်ဖြစ်၍(ဝါ)ဆိုလိုသော
ပေါဠပါဒပရိသတ်သည်။ အရူပိံ ခေါ်တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းတည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤ မနောမယ
အတ္တဝါဒ၌လည်း။ ပုရိမဝါဒေ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဩဠာရိကအတ္တဝါဒ၌။
ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အတ္တာ၊ သည်။ မနောမယော၊ ဈာန်
စိတ်ဖြင့်ပြီးသည်။ သဗ္ဗင်္ဂပဉ္စဂီ၊ အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်နှင့်ပြည့်စုံသည်။
အဟိနိန္ဒြိယော၊ မယုတ်သော စက္ခုစသော ဣန္ဒြိယရှိသည်။ ယဒိ တဝေယျ၊
အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္တာ၊ သည်။
သိယာ၊ ခေါ်။ သညိ၊ သညာရှိသည်။ န စ သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ ကား။
သညာယ၊ ခေါ်။ အရူပဘာဝတော၊ ရုပ်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း(ဝါ)
နာမ်ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊
သော။ ဒေါသဒဿနံ၊ အပြစ် ချုပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ခေါ်။ ဟိ သစ္စံ၊ ခေါ်။
တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော။ ဘဂဝံ၊ သည်။
“မနောမယော စ ဟိ တေ ပေါဠပါဒါ”တအာဒိံ၊ ကို။ အ-ဝါ၊ မိန့်တော်မူ

၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဤပေါ်ဌပါဒ ပရိဗိုဇ်သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းသော။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ပဋိဇာနိတော၊ ဝန်ခံဗျူ။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ထိုအယူကို။ ဝိဿဇ္ဇတော၊ စွန့်လွှတ်ပြီး၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ မနောမယံ၊ ဈာန်စိတ်ဖြူ ပြီးသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံပြန်သနည်း။ ဧဗ္ဗိ၊ ထိုမနောမယအတ္တဝါဒကိုလည်း။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အရူပိံ၊ ရုပ်မရှိသော။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံပြန် သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ စ၊ အဖြေကို ဆို၍။ အံ၊ ဧတ္ထ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ “တတော သော အရူပိံ အတ္တံ တံ ဝေလဒ္ဓိကော သမာနောပိ ။ ဟ။ အာဒိ” မဟာတိ၊ အာဒိမဟာ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ ဧထာပိ၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ ဣမေ တိတ္ထိယာ နာမ၊ ဤတိတ္ထိတို့မည်ကုန်သည်။ အနဝဋ္ဌိတစိတ္တာ၊ အမြဲမငြိမ် ကုန်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ထုသရာသံမှိ၊ ဖွဲ့စုဖွဲ့ပုံ၌။ နိခါတခါဏုကော၊ စိုက်မြုပ်အပ်သော သစ်ငုတ်သည်။ စဉ္စလတိ ယထာ၊ တုန်လှုပ်သကဲ့သို့။ စဉ္စ လာ၊ တုန်လှုပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏန္တရမ္ပိ၊ အကြောင်းတစ်ပါးကိုလည်း။ ဒသေတုံ၊ ငှာ။ “ယထာ နာမာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သညာ နပ္ပတိဋ္ဌာတိတိ၊ ကား။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ၌။ သညာနနဝသေန၊ မှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) အမှတ်ပြု၍ သိသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သညာ၊ အမှတ် သညာသည်။ န ပတိဋ္ဌာတိ၊ မတည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ သညံ၊ အမှတ်သညာကို။ န ကရေတံ၊ မပြုတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတံ၊ ၏။ သညာပတိဋ္ဌာနကာလေတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ အယံ နယော၊ ကို။ ဒဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတြာပိတိ၊ ကား။ အရူပိ အတ္တာတိ ဝါဒေပိ၊ အရူပိ အတ္တာ-ဟူသော ဝါဒ ၌လည်း။ သညာယာတိ၊ ကား။ ပကတိသညာယ၊ ပြကတေသောသညာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဒ္ဒန္တဓမ္မပါလဧတ္ထရေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အညသ္မိံ၊ ဘုရားသာသနာတော်မှတစ်ပါးသော။ တိတ္ထာယတနေ၊ တိတ္ထိ တို့၏နေရာကျောင်း၌ (ဝါ) တိတ္ထိဘောင်၌။ ဥပ္ပ ဒနိရောဓံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း ကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ ရှေ့ပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းတည်း။ တေန ပါဠေန၊ ထိုတိတ္ထာယတနေ စသောပါဌ်ဖြင့်။ ဝေဒိကာနံ၊ ဗေဒင်အယူ ဝါဒရှိကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မတေန၊ အယူအားဖြင့်။ နာနက္ခဏေ၊ အထူးထူး သောခဏ၌။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်သော။ နာနာရမ္မဏာယ၊ အထူးထူးသော အာရုံ ရှိသော။ သညာယ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒနိရောဓံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလို

ရှိ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကိံ။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ အချို့သော ဆရာ
 တို့သည်ကာ၊။ အာစရိယသညာယာတိ၊ ဟူ၍။ ပဇန္တိ၊ ရွတ်ကုန်၏။ တံ၊ ထို
 အာစရိယသညာယဟူ၍ ရွတ်ခြင်းသည်း။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 အတ္တဿ၊ ၏။ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ စ၊ ဆန့်ကျင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်း ကောင်း။
 ထေရေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလထေရ်သည်။ အနုဒ္ဓုတ္တာ စ၊ မဟုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။

[ယခုကာလ အဋ္ဌကထာမူတို့၌ အာစရိယသညာယ-ဟူသော ပါဠိ
 သည်ရှိကြ၏။ နိဿယ၊ဂဏ္ဍိတို့၌လည်းရှိကြ၏။ နိဿယ၌ “အာစရိယ-
 သညာယ၊လောကျက်သောသညာ၏”ဟု ယောဇနာ၏၊ဂဏ္ဍိ၌“ဆရာတို့၏
 ပကတိသညာ၏ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာသစ်အလို အာစရိယသဒ္ဓါမပါ။
 သညာယ-ဟူ၍သာ ပါဠိရှိသင့်၏။]

အပရာပရံ၊အဆင့်ဆင့်(ဝါ)အဆက်ဆက်။ ပဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်သော။ သညာယ၊
 ၏။ ဥပ္ပါဒဝယဒဿနတော၊ဖြစ်ခြင်း၊ပျက်ခြင်းကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ဥပ္ပါဒနိရောဓံ၊
 ဖြစ်ခြင်း၊ချုပ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ၊အလိုရှိ၏။ တထာပိ၊ထိုသို့ပင်အလိုရှိသော်လည်း။
 သညာ သညာတိ၊ သညာ သညာ-ဟူ၍။ ပဝတ္ထသမညံ၊ ဖြစ်သော အမည်
 သညာကို။ အတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူခြင်း၌။ တဿ၊ ထိုသညာဟူသော
 အတ္တ၏။ အဝိစ္ဆေဒံ၊ မပြတ်ခြင်းကို။ ပရိကပ္ပေန္တော၊ကြံဆသည်ဖြစ်၍။ သဿတံ၊
 မြဲ၏ဟူ၍။ မညတံ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အတ္တာနံ ပန၊
 သဿတံ မညတံ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တသ္မတံ၊
 ကား။ အပရာပရံ၊ အဆက်ဆက်။ ပဝတ္ထသညာယ၊ ဖြစ်သောသညာ၏။
 နာမမတ္တေန၊ အမည်မျှဖြင့်။ သဿတံ၊ မြဲ၏ဟူ၍။ မညနတော၊ အောက်မေ့
 မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်။ သညာယ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒနိရောဓမတ္တော၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း
 မျှ၌။ အဋ္ဌတွာ၊ မတည်မူ၍။ တဒုတ္တရံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း၊ ချုပ်ခြင်းထက်အလွန်။
 သဿတဂ္ဂါဟဿ၊ မြဲ၏ဟူ၍ယူခြင်းကို။ ဂဟဏတော၊ ယူခြင်းကြောင့်။ ဒေါသံ၊
 အပြစ်ကို။ သဂါ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါ-
 ယော၊ တည်း။ တကေဝါတိ၊ ကား။ ရူပီ အတ္တာတိ စ၊ ရူပီ အတ္တာ ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ မနောမယော အတ္တာတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝါဒဒ္ဓယော၊
 အယူဝါဒ နှစ်ခုရှိ၏ အပေါင်း၌။ အတ္တနော၊ ၏။ အသညတာ စ၊ သညာ
 မရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဧဝံ သို့။ အဿ၊ ထိုအပ္ပ၏။
 အကေတနတာ စ၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဣတိအာဒိ၊ဤသို့ အစရှိသော။ ဒေါသပ္ပသင်္ဂေ၊ အပြစ်၌ လျဉ်းပါးခြင်းသည်။

၄၀၆

သီလက္ခန်တို့ကသင်နိဿယ

[၉-ပေါဠပါဒ

☞ (နှာ-၃၀၈) ဒုန္နိဝါရော၊ မကေတင်းသော တားမြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ တထေဝ၊ ထို့ အတူသာလျှင်။ ဣမသ္မံ ပိ ဝါဒေါ၊ ဤသညာမယ-အတ္တဝါဒ၌လည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ မိစ္ဆာဒဿနေနာတိ၊ ကား။ အတ္တဒိဋ္ဌိသင်္ခါတေန၊ အတ္တဒိဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသေန၊ မှားယွင်းဖောက်ပြန်သော နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။

အဘိဘူတတ္တာတိ၊ ကား။ အနာဒိကာလဘဝိတဘာဝေန၊ အစမရှိသော ကာလပတ်လုံး ပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌတ္တာ၊ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဝါရိတဉာဏစာရတ္တာ၊ ပိတ်ပင်တာမြစ် အပ်သော ဉာဏ်၏ ကျက်စားခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဉာဏ်၏ ကျက်စားခြင်းကို ပိတ်ပင်တာမြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယေန သန္တတိဃနေန စ၊ အကြွင်း အစဉ်တခဲနက်သည် လည်းကောင်း။ ယေန သမူဟဃနေန စ၊ အကြွင်းအပေါင်း တခဲနက်သည် လည်းကောင်း။ ဝဉ္ဇိတော၊ လှည့်ပတ်အပ်သော။ ဗာလော၊ သူမိုက်သည်။ ပဗန္ဓ-ဝသေန၊ ရုပ်နာမ်အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမန္တံ၊ နှံ့ဖြစ်သော။ ဓမ္မသမူဟံ၊ ရုပ်နာမ် တရားအပေါင်းကို။ မိစ္ဆာဂါဟဝသေန၊ မှားယွင်းဖောက်ပြန်သော ယူခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တာတိ စ၊ အတ္တ-ဟူ၍ လည်းကောင်း။ နိစ္စောတိ စ၊ မြဲ-ဟူ၍ လည်း ကောင်း။ အဘိနိဿ၊ နှလုံးသွင်း၍။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဆို၏။ ကေတ္တသညိတံ၊ တစ်ခုတည်း၏ အဖြစ်ဟုမူတ်အပ်သော။ တံ သန္တတိဃနဉ္စ၊ ထိုအစဉ်တခဲနက် ကိုလည်းကောင်း။ တံ သမူဟဃနဉ္စ၊ ထိုအပေါင်းတခဲနက်ကို လည်းကောင်း။ ဝိနိဘုဇေ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ဖောက်ခွဲ၍ (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်ဝေဖန်ပြီး၍။ ယာထာဝတော၊ မဖောက်မငြိန် ဟုတ်မှန်သောအားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ ဃနင်္ဂနိဗ္ဗော-ဂေါ၊ မည်၏။ သော စ၊ ထိုဃနင်္ဂနိဗ္ဗောဂသည်လည်း။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်း ခပ်သိမ်း။ တိတ္ထိယာနံ၊ တိတ္ထိတို့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုဃနင်္ဂနိဗ္ဗောဂမရှိ သောကြောင့်။ အယမ္ပိ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ဤပေါဠပါဒပရိပိုင်သည်လည်း။ တာဒိ-တဿ၊ ထိုသို့ဘဝောရှိသော။ ဉာဏပရိပါကဿ၊ ဉာဏ်ရင့်ကျက်ခြင်း၏။ အဘာ-ဝတော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တေနမ္ပိ ဟောတေသ္မံ အပ်သော်လည်း။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ နာညာသိ၊ မသိပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “တံ နာနတ္ထံ အဇာနန္တော”တိ၊ ဟူ၍။ အဘရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ အယံ သညာ နာမ၊ ဤသညာမည်သည်။ နာနာရမ္ပဏာ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နာနာက္ခဏော၊ အထူးထူးသောစေ့၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ်၏။ ဝေတိ ငါ၊ ကင်းပျောက်လည်း ကင်းပျောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။

ဝေဒိကာနံ၊ ဗေဒင်္ဂအယူရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ မတံ၊ အယူဖြစ်သော။ သညာယ၊ ၏။ ဥပ္ပဒနိရောဓံ၊ ကို။ ပဿန္တောပိ၊ မြင်သော်လည်း။ သညာမယံ၊ သညာဖြင့်ပြီးသော။ သညာဘူတံ၊ သညာဖြစ်၍ စံသော။ အတ္တနံ၊ ကို။ ပရိကပေတော၊ ကြံစားပြီး၍။ ယထာဝုတ္တဗနဝိနိဗ္ဗောဂါဘာဝတော၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော သန္တတိဗန၊ သမ္မဟဗနကို ဉာဏ်ဖြင့် ခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိစ္စမေဝ၊ မြဲသည်ကိုသာလျှင်။ ကဟ္မာ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌိမညနာယ၊ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အောက်မေ့မှတ်ထင်ခြင်းအားဖြင့်။ မသတိ၊ အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တထာဘူတဿ၊ ထိုသို့သော အခြား အရာအားဖြင့် ဖြစ်သော။ ကဿဓမ္မဿ၊ ထိုပရမတ္ထတရား၏။ သဏ္ဌသုခမပရမဂမ္ဘီရတ၊ နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်၊ အလွန် နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ န ဉာယတေဝ၊ မသိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ ကာရဏံ၊ ဤ အကြောင်းကို။ ပဿန္တေန၊ မြင်တော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ “ဒုဗ္ဘာနံ ခေါ တိအာဒိ၊ ကို။ ဣတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “အသဿ ဘဂဝါ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဒိဋ္ဌိအာဒိသု၊ ဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့တွင်။ ဝေမေတန္တိ၊ ဝေမေတံဟူ၍။ (တစ်နည်း) တေ၊ ဤအတ္တဝါဒ အယူသည်။ ဝေ၊ ဤသို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဿနံ အဘိနိဝိသနံ၊ မှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း သည်။ ဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ကဿ ဝေ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ၏သာလျှင်။ ပုဗ္ဗဘာဂဘူတံ၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဝေမေတန္တိ၊ ဟူ၍ (တစ်နည်း) တေ၊ ဤအတ္တဝါဒ အယူသည်။ ဝေ၊ ဤသို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နိဗ္ဗာနဝေနေ၊ ရှုသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ခမနံ၊ သည်းခံခြင်းသည် (ဝါ)အလိုသည်။ ခန္တိ၊ မည်၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ရောစနံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ရုစံ၊ မည်၏။ အညထာယေဝါတိအာဒိ၊ အညထာယေဝ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ တေသံ ဒိဋ္ဌိအာဒိနံ၊ ထိုဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိဘဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်းဝေဖန်၍။ ဒဿနံ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တတ္ထံ၊ ထို အညထာယေဝ ယေဝါကျ၌။ အညထာယေဝါတိ၊ ကား။ ယထာ အရိယဝိနယေ၊ အကြံပြုစွာတရား၏ သာသနာတော်၌ (ယထာသဒ္ဓါ ယံ အနက်ရှိ ၏။ ဝိနယသဒ္ဓါ သာသနဝါစက)။ အန္တဒ္ဓယံ၊ ကာသုခလ္လိကာနုယောဂ အတ္တကိလမထာနုယောဂ-ဟူသော အယုတ်တရားနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ အနုပဂမ္မ၊ မကင်မရောက်မှန်။ ဗေဒိပေဋိပဒါငရေ န၊ အလယ်အဝတ် ဖြစ်သော ဒ ကျင့်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုမြတ်စွာတရား၏

သာသနာတော်မူ။ အညထာယောဝံ၊ တစ်ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာ
 လျှင်။ အညဒေဝါတိ၊ ကား။ ယံ ခန္ဓာယတနာဒိ၊ အကြင်ခန္ဓာ အာယတနအစ
 ရှိသည်သည်။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် (ဝါ) မဖောက်ပြန် မြတ်သော
 အနက်အားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇတိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ တဿ စာပိ၊ ထိုပရမတ္ထအားဖြင့်ထင်ရှား
 ရှိသော ခန္ဓာ၊ အာယတနစသည်၏လည်း။ ယံ အနိစ္စတာဒိ၊ အကြင်မမြဲသည်၏
 အဖြစ်အစရှိသည်သည်။ အတ္တိ၊ တတော၊ ထိုခန္ဓာ၊ အာယတန အစရှိသည်၏
 မမြဲသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်မှ။ အညဒေဝ၊ တစ်ပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။
 ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အတ္တသဿတာဒိကံ၊
 အတ္တသဿတစသည်ကို။ တယာ၊ သင်ပေါဠပါဒပရိပိုင်သည်။ ခမတေ စေဝ၊
 ဆည်းလည်းသည်းခံအပ်၏(ဝါ)လိုလည်းလိုအပ်၏။ ရုစတေ စ၊ နှစ်သက်လည်း
 နှစ်သက်အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အာ ဘုသော၊ လွန်စွာ။
 ယုဉ္ဇနံ၊ အားထုတ်ခြင်းတည်း။ အာယောဂေါ၊ လွန်စွာအားထုတ်ခြင်း။ တေန၊
 ကြောင့်။ “ယုတ္တပယုတ္တတာ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 ပဋိပတ္တိယာတိ၊ ကား။ ပရမတ္ထစိန္တနာဒိ၊ ပရမတ္ထဇနပဋိပတ္တိယာ၊ မှန်မြတ်သည်၏
 အဖြစ်ကိုကြံခြင်းအစရှိသော ပရိပိုင်တို့၏အကျင့်၌။

အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ အာစရိယကံ၊ ဆရာ၏၊
 အဖြစ်။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားသော ။ ဩဝါဒါနုသာသနံ၊ ဩဝါဒ
 အနုသာသနကို(ဝါ) ဆုံးမခြင်း ကန်မြစ်ခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ ၏။ အဿ၊ ထိုပေါဠ
 ပါဒပရိပိုင်အား။ တံ၊ ထိုဆရာ၏အဖြစ်သည် (ဝါ) ထိုဩဝါဒ၊ အနုသာသန
 သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပရိဘုဇကော၊ သည်။
 အာစရိယကော၊ မည်၏။ သဒ္ဓေါ ယထာ၊ သဒ္ဓေါ-ပူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။
 (သဒ္ဓေါ အဿ အတ္တိတိ သဒ္ဓေါ-ဟု အဿတ္တိတဒ္ဓိတ် ဝစနတ္တုပ္ပရသကဲ့သို့ဟူလိ)။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အညတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ အညသ္မိံ၊ သာသနာတော်မှတစ်ပါးသော။ တိတ္ထာယတနေ၊ တိတ္ထိတို့၏
 ဘောင်၌ (ဝါ) တိတ္ထိတို့၏နေရာကျောင်း၌။ တ၊ သင်၏။ အာစရိယဘာဝေါ၊
 ဆရာ၏အဖြစ်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။
 တေနာတိအာဒိ၊ တေန ဤသို့အစရှိသော စကားသည်။ ယောဇနာယ၊ ပုဒ်ကို
 ယှဉ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ယထာဝါကံ၊ အကြင်အကြင်သို့သော ဝါကျကို
 (ဝါ) ဝါကျအားလျော်စွာ။ ဒဿနံ၊ ပြခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ပြကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရမတ္ထော၊ ပရမတ္ထတည်း။ အယံ၊ ကား။
 သမ္မုတိ၊ သမ္မုတိတည်း (ဝါ) လူသို့၏ ခေါ်ဝေါ်ပညတ်သမုတ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊

သုတ္တံ]

သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၀၉

သို့။ ဣမဿ ဝိဘာဂဿ၊ ဤသို့ဝေဖန်ခြင်း၏။ ဒုဗ္ဗိဘာဂတ္တာ၊ ဝေဖန်နိုင်ခဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဆင်းရဲငိုငြိသဖြင့် ဝေဖန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတံ နာနတ္ထံ၊ ဤအထူးထူး၏ အဖြစ်သည်။ ဒုဇ္ဇာနံ၊ သိနိုင်ခဲ့၏။ ဧတံ နာနတ္ထံ၊ ဤနာနတုသည်။ ဒုဇ္ဇာနံ၊ သိနိုင်ခဲ့သည်။ ယဒိ သိယာ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကြားအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တိဋ္ဌတု၊ ထားဦး (ဝါ) ရှိ စဦး။ အညံ၊ နာနတ္ထမှ တစ်ပါးသော။ အတ္ထံ ပန၊ အနက်ကိုကား။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးဦးအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတော၊ ကြံငြိမ်း၍။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဋိပန္နတံ၊ ကျင့်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။

ဒဿေတုံ၊ ၄။ (နှာ-၃၈၉) “အထပရိဗ္ဗာဇကော” တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ အညော ဝါ သညာတောတိ၊ ကား။ သညာသဘာဝ-တော၊ သညာသဘောမှ။ အတ္တာ၊ ကိုယ်အတ္တသည်။ အညသဘာပေါ ဝါ၊ တစ်ပါးသောသဘောရှိသည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အနုနာ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ အညာ ဝါ သညာတိ ပါဌော၊ အညာ ဝါ သညာဟူသောပါဌသည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏ (ဝါ) မြင်၏။ အဿာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏ (မိမိ၏ဟုမပေးနှင့်)။

တ္ထေ၊ ဤကိုယ်အတ္တ၌၊ ပုညပါပည၊ ကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုသည်လည်းကောင်း။ တဗ္ဗိပါကော စ၊ ထိုကောင်းမှု၊ မကောင်းမှု၏ အကျိုးသည် လည်းကောင်း။ လောကီယတိ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဝါ၊ ကား။ လောကီယတိ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ တက်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထင်ရာတည်းရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော အတ္တာ၊ သည်။ လောကော၊ မည်၏။ အတ္တာ၊ အတ္တကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သော အတ္တာ၊ ထိုအတ္တသည်။ အဿ၊ တုံပုညပါပ၊ တဗ္ဗိပါကကို။ ကာရကောစ၊ ပြုလည်ပြုတတ်၏။ ဝေဒကော စ၊ ခံစားလည်း ခံစားတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဒိဋ္ဌိဂတန္တိ၊ ကား။ အတ္တာ စ၊ သည် လည်းကောင်း။ လောကော စ၊ သည်လည်းကောင်း။ သဿတော၊ မြ၏။ ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ၊ ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မှားသော အယူသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သေ သော ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသော၊ ဤမှားသော အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌမ္မိကာဒိအတ္တနိဿိတော၊ ဒိဋ္ဌမ္မိက စသော အကျိုးကိုမှီသည် (ဝါ) မျက်မှောက်ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘော၌ဖြစ်သော အကျိုးကို မှီသည် (ဝါ) မျက်မှောက် ပစ္စုပ္ပန်အတ္တဘောဖြစ်သော အကျိုး အစရှိသော အကျိုးကိုမှီသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဒသံဝတ္တနတော၊ ထိုဒိဋ္ဌမ္မိက စသော အကျိုးကို မဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊

၏။ ယော အဘိနိဝေသော၊ အကြင်နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ တံ သံဂုဏ်နကော၊
 ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မကစသော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်၏။ သော အဘိနိဝေသော၊
 ထိုနှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ တံ နိဿိတော၊ ထိုဒိဋ္ဌဓမ္မကစသော အကျိုးကိုမှီ၏။
 ဣတံ၊ သို့၊ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘေယျ၊ ရရာ၏။ ယထာ
 ကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပုညဉာဏသမ္ဘာရော၊ ပုညဉာဏသမ္ဘာရသည်
 (ဝါ) ပုညဉာဏတည်းဟူသော အဆောက်အဦသည်။ အတ္တနိဿိတောတံ၊
 အကျိုးကို မှီ၏ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ကို။ လဘေယျ၊ ယထာ၊ ရသကဲ့သို့တည်း။
 ဧတေနော နယေန၊ ဤနည်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဓမ္မနိဿိတတာပိ၊ လောကုတ္တရာ
 တရား ကိုးပါးကို မှီသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗာ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။

[ဋီကာဟောင်း၌ ဧတေနော တဿ န ဓမ္မနိဿိတတာပိ သံဝဏ္ဏိတာ
 ဒဋ္ဌဗ္ဗာ-ဟု တဿသဒ္ဓါ၊ နသဒ္ဓါနှင့် ဖွင့်၏။ ဋီကာသစ်၌ တဿသဒ္ဓါ၊
 နသဒ္ဓါ မပါ။ ဋီကာသစ်ဆရာသည် အသက်ဝါကျ၌ရှိသော ပုညဉာဏ-
 သမ္ဘာရော-သဒ္ဓါကိုထောက်၍ န သဒ္ဓါကိုချ၍ ဖွင့်ဟန်ရှိသည်။ န ဓမ္မ-
 သံဟိတန္တိ န နဝလောကုတ္တရဓမ္မနိဿိတံ- ဟူသော အဋ္ဌကထာကို
 ထောက်လျှင် ဋီကာဟောင်းအဘိုင်း နအက္ခရာရှိခြင်း သည် သင့်မြတ်
 ၏ဟု ထင်ပေသည်။ နှီးနှောဆင်ခြင်၍ယူ။]

ဗြဟ္မစရိယဿ၊ သိက္ခာသုံးပါးဟုဆိုအပ်သော မြတ်သောအကျင့် (ဝါ)မြတ်
 သော သာသနာတော်၏။ အာဒိ၊ အစတည်း။ အာဒိဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးပါး
 ဟုဆိုအပ်သော မြတ်သောအကျင့်၏(ဝါ)မြတ်သော သာသနာတော်၏အစ။
 တဒေဝ၊ ထိုအာဒိဗြဟ္မစရိယသည်ပင်လျှင်။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ မည့်၏။
 ယထာ ကံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ဝိနယော ဝေ ဝေနယိကောတိ
 ယထာ၊ ဝေနယိကော-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ “သိက္ခတ္တယ-
 သင်္ခါတဿာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ မေး သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံး
 စုံလည်းဖြစ်သော။ ဝါကံ၊ ဝါကျသည်။ အန္တောဂဓာဝဓာရဏံ၊ အတွင်းဝင်
 သော ဝေသဒ္ဓါရှိ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ ဝါကျဿ၊ ထိုသိက္ခတ္တယသင်္ခါ-
 တဿ-ဟူသောဝါကျ၏။ အဝဓာရဏဖလတ္တာ၊ ဝေသဒ္ဓါ၏ အကျိုးရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အာဒိမတ္တ”န္တိ၊ အာဒိမတ္တ-
 ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအာဒိမတ္တသည်။
 ဣမ၊ ဤအရာ၌(ဝါ) ဤ န အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ- ဟူသော ပုဒ်၌။ အဓိသီလ-
 သိက္ခာဝ၊ အဓိသီလသိက္ခာသာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုအဓိသီလ
 သိက္ခာသည်။ သိက္ခတ္တယသင်္ဂဟိတော၊ သိက္ခာတို့၏ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြင့်

ရေကွက်အပ်သော။ သာသနဗြဟ္မစရိယော၊ သာသနာတည်းဟူသော မြတ်
 သောအကျင့်၌။ အာဒိဘူတာ၊ အစပြစ်၍ ဖြစ်၏။ အညတ္တ ဝိယ၊ တပါးသော
 အရာတို့၌ကဲ့သို့။ အာဇီဝမဋ္ဌကာဒိ၊ အာဇီဝမဋ္ဌက အစရှိသော(ဝါ) အာဇီဝလွင်
 ရှစ်ခုမြောက်သော သီလအစရှိသော။ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ၊ အာဒိဗြဟ္မစရိယက
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ “အဓိသီလသိက္ခာမတ္တ”န္တိ ဣမိနာ၊
 ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။

နိဗ္ဗိန္ဒနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ဥက္ကဏ္ဍိတဘာဝိယ၊ ငြီးငွေ့ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်
 အကျိုးငှာ။ အဘိဇာနနာယာတိ၊ ကား။ ဉာတပရိညာဝသေန၊ ဉာတပရိညာ၏
 အစွမ်းဖြင့်(ဝါ)သိအပ်သောနာမ်ရုပ်တရားကို ပိုင်းခြား၍သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။
 အဘိဇာနနတ္ထာယ၊ အထူးအားဖြင့် သိခြင်းအကျိုးငှာ။ သမ္မုဇ္ဈနတ္ထာယာတိ၊ ကား။
 တိရုဏပဟာန ပရိညာဝသေန၊ တိရုဏပရိညာ၊ ပဟာနပရိညာ၏အစွမ်းဖြင့်။
 သမ္မောဓနတ္ထာယ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣတိ၊ သို့။
 အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ အပိစ၊ တစ်နည်းသော်ကား။ အဘိဇာနနာ-
 ယာတိ၊ ကား။ အဘိညာပညာဝသေန၊ အဘိညာဉ်ပညာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာန-
 နာယ၊ သိခြင်းအကျိုးငှာ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တံ၊ ထိုအဘိညာဉ်ပညာ၏
 အစွမ်းဖြင့် သိခြင်းသည်။ ဝဇ္ဇာယ၊ သံသရာဝဋ်၏ (ဝါ) ကို။ ပစ္စက္ခကရုဏမေဝ၊
 မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 “ပစ္စက္ခကရိယာယာ” တိ၊ ယာယ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ၏။ သမ္မုဇ္ဈနတ္ထာယာတိ၊ ကား။ ပရိညာဘိသမယဝသေန၊ ပရိညာပညာ
 ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဝေဓတ္ထာယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း
 အကျိုးငှာ။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသယ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း၏။ သံသာ-
 ဝဇ္ဇော၊ သံသရာဝဋ်၌။ နိဗ္ဗိဒါဝိရာဂနိရောဓပသမာသံဝတ္တနံ၊ ငြီးငွေ့ခြင်း၊
 တပ်ခြင်းမှကင်းခြင်း၊ ချုပ်ခြင်း၊ ငြိမ်းခြင်း၏ မဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ၊ ထိုဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသ၏။ ဝဇ္ဇန္တောဂတ္တာ စ၊ ဝဋ်၌
 အကွင်းဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝဇ္ဇသမ္ပန္နနတော စ၊ ဝဋ်နှင့်
 စပ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ တဿ၊ ထိုအတူ။ အဘိညာသမ္မောဓ
 နိဗ္ဗာနာသံဝတ္တနံ၊ အဘိညာဉ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၊ ငြိမ်းအေးခြင်း၏
 မဖြစ်ခြင်းကိုလည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

တဏှာပိ၊ တဏှာသည်လည်း။ ဒုက္ခသဘာဝိ ဝေ၊ ဒုက္ခသဘောရှိသည်
 သာသျှင်။ ကာမံ ဟောတိ၊ ကာမံ၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပန တဏှာပိ၊ ထိုသို့ပင်
 ဖြစ်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုတဏှာ၏။ သမုဒယဘာဝေန၊ ဒုက္ခဖြစ်

ကြောင်း၏အဖြစ်အပျက်ဖြစ်၍ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အသိ၊ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအင်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “တဏှံ ဌပေတွာ” တိ၊ တဏှံ ဌပေတွာ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဉ္စာဝနတောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒနတော၊ ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပဉ္စာဝေန္တိပိ၊ ဖြစ်စေ၊ ပွားစေသော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယန္တရသဟိတာ ဝေ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိ သော အကြောင်းပစ္စည်းတစ်ပါးနှင့် တကွသာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဉ္စာဝေတိ၊ ဖြစ်ပွားစေ၏။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ (ဝါ) တစ်ပါးသောအကြောင်းပစ္စည်း နှင့် မရောမယှက် မိမိတဏှာချည်းသက်သက်သာလျှင်။ န ပဉ္စာဝေတိ၊ မဖြစ် စေ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သပ္ပစ္စယာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အပ္ပဝတ္တိတိ၊ ကား။ အပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တံ၊ မဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနိဗ္ဗာန်၌။ ဒုက္ခသမုဒယာ၊ ဒုက္ခသမုဒယ တို့သည် (ဝါ) ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာတို့သည်။ န ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ဝါ) တစ်နည်းကား။ အဓိဂတေ၊ ရအပ်သိအပ်သော။ ဧတသ္မိ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ ဒုက္ခသမုဒယာ၊ တို့သည်။ န ပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့မဖြစ် ရာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မည်၏။ ဒုက္ခနိရောဓံ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော (ဝါ) ဒုက္ခ၏မဖြစ်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ တဒတ္တဉ္စ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ခြင်း အကျိုးငှါလည်း။ သာ၊ ထိုအကျင့်သစ်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ နိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ၊ မည်၏။

[ဤကား အတုသာတည်း။ အစစ်ကား နတ္ထိ နိရောဓော စာရော ဧတာတိ နိရောဓံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ၊ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ ပဋိပဒါ၊ ဒုက္ခ နိရောဓဂါမိနီ၊ စ သာ ပဋိပဒါ စာတိ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိပဋိပဒါ-ဟု ဝိဂ္ဂဟိ စစ်ပြု။]

(နာ-၃၉၀) မဂ္ဂပါတုဘာဝေတိ၊ ကား။ မဂ္ဂသမုပ္ပါဒေါ၊ မဂ်ဖြစ်ခြင်း သည်။ ဖလသစ္စာကိရိယာတိ၊ ကား။ ဖလသ္မာဓိဂမဝသေန၊ ဖိုလ်ကိုရသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စက္ခကရဏံ၊ မှက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ တံ အာဂာရန္တိ၊ ကား။ တဏှာဘာဝသင်္ခါတိ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ တံ ဂမနလိင်္ဂံ၊ ထိုကြွသွားတော်မူသောအသွင်ကို။ အာရောစေန္တော ဝိယ၊ ကြားသကဲ့သို့။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ အဘိမုခံ၊ ရွေး၍။ န အာရောစေတိ၊ မကြား။

၄၂၁။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ နိဂ္ဂဏှနဝသေန၊ နှိပ်သည်၏အစွမ်း ဖြင့်။ တောဒနံ ဝိနုနံ၊ နှုတ်လှံထိုးခြင်းတည်း။ သန္တိတောဒကံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ နှိပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် နှုတ်လှံထိုးခြင်း။ မနောဂဏာဒိနံ၊ မနောဂိုဏ်းအစရှိသည်

သုတ္တံ

သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ

၄၁၉

တို့၏။ ဝိသေသနဿ၊ ဝိသေသန၏ (ဝါ) အထူးပြုခြင်း၏ (ဝါ) ကို။ နပုံသက-
လိင်္ဂန၊ နပုလ္လိင်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ၊ ညွှန်ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါစာယ
သန္နိတောဒကေနာတိ၊ ဒကေန-ဟူသောစကားကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝစနပတောဒကေနာတိ၊ ဒကေန-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အထ၊ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဝါစာယာတိ
ဣဒံ၊ ဝါစာယ-ဟူသော ဤပုဒ်ကို။ သန္နိတောဒကေနာတိ ဣတ္ထ၊ ဒကေန-
ဟူသော ဤပုဒ်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ကို (ဝါ) တတိယာဝိဘတ်ကို။
ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝစနပတောဒကေနာတိ ဣတ္ထ၊ ဒကေန-ဟူသော
ဤပုဒ်၌။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ ပတောဒကေန၊ နှုတ်လှံထိုးခြင်းဖြင့်။ ဣတိ၊
သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝါစာယာတိ ဣဒံ၊ ဝါစာယ-
ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ သမ္ပန္နံ၊ သမ္ပန်အနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်
အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ဝါစာယ၊ စကား၏။ သန္နိတောဒနကိရိယာယ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ နှိပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ထိုးခြင်းကိရိယာဖြင့်။ သဇ္ဈဗ္ဗရိတံ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှ အလွန်ပြည့်သည်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍ (ထည့်)။ အကံသု၊
နှုတ်လှံထိုးခြင်းကိုပြုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ သဇ္ဈဗ္ဗရိတန္တိ
တေဿ၊ သဇ္ဈဗ္ဗရိတံ-ဟူသောဤပုဒ်၏။ သံ အဓိ အဘိ အရိတန္တိ၊ သံ၊ အဓံ၊ အဘိ၊
အရိတံ-ဟူ၍။ ပဒဇ္ဈဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ သမန္တတော၊
မူ။ တုသံ၊ ပြင်းပြစွာ။ အရိတံ၊ ပြည့်သည်ကို။ ဣတိ အယံ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ သတမတ္တေဟိ၊ တစ်ရာဒေတိုင်း အရှည်ငုံကုန်သော။ တုတ္တကေဟိ၊
တုတ်တို့၌။ တုဒိံသု ဝိယ၊ ထိုးကုန်သကဲ့သို့။ ဝိဝိဓေဟိ၊ အထူးထူးအပြားပြား
ရှိကုန်သော။ ပရိဗ္ဗာဓကဝါစာတောဒနေဟိ၊ ပရိဗ္ဗိတံ၏ စကားဖြင့် နှုတ်လှံ
ထိုးခြင်းတို့ဖြင့် (ဝါ) ပရိဗ္ဗိတံ၏ စကားတည်းဟူသော နှုတ်လှံထိုးခြင်းတို့ဖြင့်။
တုဒိံသု၊ ထိုးကုန်ပြီ။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ “ဥပရိ ဝိဇ္ဇိံသု” တိ
ဝိဇ္ဇိံသု-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဘာဝတော
ဝိဇ္ဇမာနန္တိ၊ ကား။ ပရမတ္ထသဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗ-
မာနံ၊ ရအပ်သော။ ပကတိအာဒိ ဝိယ၊ ပကတိအစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အနုပ-
လဗ္ဗမာနံ၊ မရအပ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ စန္ဒန္တိ၊ ကား။ သစ္စံ၊ မှန်သော။
တထန္တိ၊ ကား။ အဝိပရိတံ၊ မဖောက်မပြန်သော။ တံ ပဒတ္တယံ၊ ထိုဘုတ်၊ တစ္ဆံ၊
တထံ-ဟူသောပုဒ်သုံးခုတို့ အပေါင်းသည်။ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။

ဝေဝဏနမေဝ၊ ဝေဝဏ်သည်သာလျှင်တည်း (ပဒတ္တယံ ဌိ ပုဒ်ခြားရှိရမည်။ တံဌိ ပုဒ်ခြားရှိခြင်းသည် မသင့်)။ နဝလောကုတ္တရဓမ္မသုတိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ ဝိသယေ၊ တည်ရာဟူသောအနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိ ဝိဘတ်အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ တေ ဓမ္မေ၊ ထိုလောကုတ္တရတရားကိုးပါးတို့ကို။ ဝိသယံ၊ တည်ရာကို။ ကတ္တာ၊ ရှိ (ဒေသန္တရာဝစ္ဆေဒင်္ဂသယာဓာရဟူလို)။ ဌိတသဘာဝန္တိ၊ ကား။ အဝဌိတသဘာဝံ၊ အမြဲတည်ခြင်း သဘော ရှိသော။ တနုပ္ပါဒကံ၊ ထိုလောကုတ္တရတရား၏ တစ်ဖန်ဖြစ်ခြင်းမရှိသော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပာယ်ဖြစ်သော အနက်တည်း။ လောကုတ္တရဓမ္မနိယာမနိယတန္တိ၊ ကား။ လောကုတ္တရဓမ္မသမ္ပာပနနိယာမေန၊ လောကုတ္တရတရားသို့ ကောင်းစွာရောက်ခြင်း၌ မြဲသောအားဖြင့်။ နိယတံ၊ မြဲသော။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ လောကုတ္တရဓမ္မနိယာမတန္တိ၊ ဟူ၍၊ ပါဌော၊ ပါဌ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော၊ ပါဌော၊ ထိုပါဌ်သည်။ ပေါရာဏော၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ပါဌော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဌိကာဟောင်း ဆရာသည်။ အနုဒ္ဓုတ္တာ၊ မထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပဋိပဒါ၊ ဤအကျင့်သည်။ ဓမ္မဌိတတာ၊ လောကုတ္တရတရား၌ တည်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဓမ္မနိယာမတာ၊ လောကုတ္တရတရား၌ မြဲသည်၏အဖြစ်သည် (ဝါ) လောကုတ္တရတရားသို့ရောက်ခြင်း၌ မြဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ “ဗုဒ္ဓိနဉ္စိ”တံအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သာတိ၊ ကား။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ ဒေသိသာတိ၊ ကား။ ဓမ္မဌိတတန္တိအာဒိနာ၊ ဓမ္မဌိတတံ-ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားရှိသော။

သညာအတ္တကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

=====

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တ ပေါဠပါဒဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၂၂။ ယော ဟတ္တာစရိယော၊ အကြင်ဆင်ဆရာသည်။ ဟတ္ထိံ၊ ဆင်ကို။ သာရေတိ ဒမေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဟတ္တာစရိယော၊ သည်။ ဟတ္ထိသာရိ၊ မည်၏။ ဟတ္တာစရိယော၊ ဆင်ဆရာကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ သုခမေသု အဟန္တရေသုတိ၊ ကား။ ခန္ဓာယတနာဒိသု၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန အစရှိကုန်သော။ သုခမဉာဏဂေါစရေသု၊ သိမ်မွေ့သောဉာဏ်၏ကျက်စားရာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ပရမတ္ထတရားတို့၌။ သေ သေသော ဟတ္ထိသာရိပုတ္တော၊ ဤဆင်ဆရာ၏သားသည်။ အာသိဓမ္မိကော၊ အဘိဓမ္မာကိုသိသည် (ဝါ)

အဘိဓမ္မာဆောင်သည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ကုသလောတိ၊ ကား၊ ပုဗ္ဗေပိ၊ ရှေးအခါ၌လည်း။ ဗုဒ္ဓသာသနော၊ ကဿပ ဗြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ ကတပရိဝေယဘာယ၊ ပြုအပ်ပြီးသော လေ့ကျက်ခြင်း ရှိသည်၏ အ ဖြစ် ကြောင့်။ ဆေ ကော၊ လိမ္မာ သည်။ တာ ဒိ သေ စိတ္တေတိ၊ ကား။ ဂိဟိဘာဝစိတ္တော၊ လူ၏အဖြစ်၌ ငဲ့ကွက်သောစိတ်သည်။ ပန၊ ပါး။ ဣတရော၊ ဤသာသနာတော်၌ မဇ္ဇိမ္မလျော်သော ရဟန်းသည်။ တံ ဝစနံ၊ ထိုဩငါဒကောင်းကို။ သုတောဝ၊ ကြား၍သာလျှင် (ဝါ)ကြားသော ကြောင့်သာလျှင်။ န ဝိဗ္ဗမိ၊ လူမထွက်။ ဝဗ္ဗဇ္ဇာယမေဝ၊ ရဟန်းအဖြစ်၌သာ လျှင်။ အဘိရမိ၊ မွေ့လျော်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဂိဟိဘာဝေ အာနိသံသကဿာယ ကထိတတ္တာတိ ဧတ္ထ၊ ကထိတတ္တာ-ဟူသော ဤပုဒ်၌။ သီလဝန္တယ၊ သီလရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏(ဝါ)ကို။ တထာ၊ ထိုသို့ သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကဏ နေန၊ ပေးသဖြင့်။ ဝိဗ္ဗမနေ၊ လူနဲ့တောင်သို့ ပြန်လည်ခြင်း၌(ဝါ)လူထွက်ခြင်း၌။ နိယောဒိတတ္တာ၊ တိုက်တွန်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သယမ္ပိ၊ မိမိသည်လည်း။ သီလဝါဝေ၊ သီလရှိသည်သာလျှင်။ ဟုတော၊ ၍။ (နာ-၃၉၁) ဆ ဝါရေ၊ ခြောက်ကြိမ်။ ဝိဗ္ဗမိ၊ လူထွက်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မသရိယကေန၊ ပြုအပ်သောကံနှင့်တူသော။ ကမ္မဖလေန၊ ကံ၏ အကျိုးသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကထေန္တာနန္တိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ အနာဒရေ၊ မရှိသေခြင်းဟူသောအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ် အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။ မဟာသာဝကဿ ကထိတေတိ၊ ကား။ မဟာသာဝက ဘူတေန၊ မဟာသာဝက ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မဟာကောဠိကတ္တေရေန၊ မဟာ ကောဠိကထေရ်သည်။ အပသာဒနဝသေန၊ မောင်းမဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတေ၊ ဟောသည်ရှိသော်။ ကထနနိဗ္ဗတ္တံ၊ ဟောပြောသော ကောင်းနိုး တ် ကို (ဝါ) ဟောပြောသော တရားစကားဟူသော အာရုံကို။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည် ခြင်းကို။ လဒ္ဓံ၊ ရခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်း နိုင် သည် ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ ဝိဗ္ဗမိတော ဂိဟိ ဇာ တော တိဣဒံ၊ ဇာတောဟူသော ဤစကားကို။ သတ္တမဝါရေဝ၊ ခုနစ်ကြိမ်ကဲ့သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဆိုသော်လည်း။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာပုဉ္ဇ၊ ၌လည်းကောင်း။ ကုဒါလပဏ္ဍိတဇာတကေ စ၊ ကုဒါလပဏ္ဍိတဇာတ်၌လည်းကောင်း။ ဆက္ခတ္တု- မေဝ၊ ခြောက်ကြိမ်သာလျှင်။ ဝိဗ္ဗမနဝါရော၊ လူထွက်သောအကြိမ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဂိဟိသဟာယကောတိ၊ ကား။ ဂိဟိကာလေ၊ လူဖြစ်စဉ်အခါ၌။ သဟာယကော၊ အဆွေခင်ပွန်းသည်။ အပသက္ကန္တောပိ နာမာတိ၊ ကား။ အပိ

နာမ အပသက္ကန္တော၊ ဖဲခဲဘိသနည်း (ဝါ) ရဟန်းအကျင့်ကို အားမထုတ် လှူ၏ဘောင်သို့ ပြန်လည်၍ ဆုတ်ခဲဘိသနည်း။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထိုအပသက္ကန္တောပိ နာမ-ဟူသော စကားသည်။ ဂါရယုဝစနံ၊ ပေါဠပါဒ၏ ကဲ့ရဲ့သော စကားတည်း။ ပဗ္ဗဇိတုံ ဝဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ ရဟန်း၏ အဖြစ်သည်။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

၄၂၃။ ပညာစက္ခုနော နတ္ထိ တယာတိ၊ ကား။ သုဝုတ္တဒရုတ္တသမဝိသမ- ဒဿနသမတ္တဿ၊ ကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သောစကား၊ မကောင်းသဖြင့်ဆိုအပ် သော စကား၏ ညီညွတ်သည် မညီညွတ်သည်ကို သိမြင်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သော။ ပညာစက္ခုနော၊ ပညာတည်းဟူသော စက္ခု၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့် (ဝါ) မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယာဒိသေန၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ စက္ခုနာ၊ ပညာစက္ခုဖြင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ စက္ခုမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ တံ တာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော စက္ခုကို။ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ “သုဘာသိတာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အပရော၊ တစ်ပါးသော။ နယော၊ နည်းတည်း။ ဧကံသိကာတိ၊ ကား။ ဧကန္တိကာ၊ စင်စစ်မှချ ကေန္တဖြစ် သော။ နိဗ္ဗာနာ ဝဟဘာဝေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နိစ္စိ ကာ၊ မြဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညတ္တာတိ၊ ကား။ ဝဝတ္ထပိတာ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ်ကုန်သနည်း။ န ဧကံသိကာတိ၊ ကား။ န ဧကန္တိကာ၊ စင်စစ်မှချ ကေန္တမဟုတ် ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာဝဟဘာဝေန၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်တတ် သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ န နိစ္စိတာ၊ မြဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝဇ္ဇန္တောဂဓဘာဝတော၊ သံသရာဝဋ်၌ အတွင်းဝင်သည်၏အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ တည်း။ ဟိ တဒေဝ ယုတ္တံ၊ ထိုစကားသည်လျှင် သင့်စွ။ အယံ အတ္ထော၊ ဤဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်။ (သံသန္ဓတံ သမေတိ၌စပ်)။ “ကသ္မာ စေတေ ပေဠပါဒ မယာ ဧကံသိကာ ဓမ္မာ ဒေသိတာ ပညတ္တာ၊ ဧတေ ပေါဠပါဒ အတ္ထသံဟိတာ ။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ”တိ အာဒိသုတ္တပဒေဟိ၊ သံဝတ္တန္တိ ဤသို့အစရှိကုန်သော သုတ်ပုဒ်တို့နှင့်။ သံသန္ဓတံ၊ နှီးနှော၏။ သမေတံ၊ ည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။ (ပါဠိတော် အနက် ကား) ပေါဠပါဒ၊ ပေါဠပါဒ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧကံသိကာ၊ စင်စစ်မှန်သော အဓိပ္ပာယ်ကုန်သော (အဋ္ဌကထာ၏အလို) (ဝါ) စင်စစ်မှချ ကေန္တဖြစ်သော (ဋီကာ၏အလို)။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုသစ္စာလေးပါး

သုတ္တံ

ဧကံသိကဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၄၁၅

တရားတို့ကို။ ဒေသိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ ပညတ္တာ၊ ထားအပ်ကုန်သနည်း (အဋ္ဌကထာ၏အလို)။ (ပါ) ပညတ္တာ ဝဝတ္ထုပိတာ၊ ပိုင်းခြားမှတ်သားကုန်သနည်း (ဋီကာ၏အလို)။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုသစ္စာလေးပါး တရားတို့သည်။ အတ္ထသံဟိတ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မက သမ္ပရာယိက ဖြစ်သော အကျိုးစီးပွားနှင့် စပ်ကုန်၏ (ဝါ) အကျိုးစီးပွားကို မှီကုန်၏ ။ပ။ နိဗ္ဗာနာယ၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ပေယျာလကို ပါဠိတော်မှယူ)။

စိတ္တဟတ္ထိသာရိပုတ္တပေါဋ္ဌပါဒဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သုတ္တံအကျဉ်း

ဧကံသိကဓမ္မဝဏ္ဏနာ

၄၂၅။ ကသ္မာ၊ အတယ်ကြောင့်။ အာရဘိ၊ အားထုတ်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ပုစ္ဆိတု၊ မေးပြီး၍။ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ။ အာရဘိ၊ အားထုတ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ပယောဇနံ၊ အကျိုးကို။ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ဖလေ၊ အကျိုးသည်။ သိဇ္ဈေ၊ ပြီးသည်ရှိသော်။ ဟေတုပိ၊ အကြောင်းသည်လည်း။ သိဇ္ဈေ၊ ပြီးသည်။ ဟေတိ၊ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇိတံ၊ ။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကားသည်။ အာစရိယမတိ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာ၏အလိုတည်း(ဝါ)အယူတည်း။ ပန၊ အပရေဝါဒကိုဆိုဦးအံ။ အပရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ဒေသေသု၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော အရာတို့၌။ အတ္ထသဇ္ဈေ၊ သည်။ ကာရဏေ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၌။ ဝတ္ထုတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟေတုတ္ထေ စ၊ ဟိတ်အနက်၌လည်း။ ပစ္စတ္တဝစနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်သည်။ ဝတ္ထုတိ၊ ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အနိယျာနိကဘာဝဒဿနန္တိ ဧတ္ထ၊ ။ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနကာရဏာ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညာပိတနိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။ ပဝေဒိတဝိမုတ္တိမဂ္ဂဿ၊ သိစေအပ်ပြီးသော ကိလေသာမှ လွတ်သော မဂ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ တောယ၊ ထိုဝိမုတ္တိဖြင့်၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခပရိယောသာနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်တတ်၏။ ဣတိ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိကို။ (ဝါ)မဂ်ကို။ နိဋ္ဌာတိ၊ နိဋ္ဌာဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဂေါဋ္ဌာ ပတိဋ္ဌိတဂါဝေါတိ၊ ပတိဋ္ဌိတဂါဝေါ-ဟူသော။ မဟာသီဟနာဒသုတ္ထပဒေ၊ မဟာသီဟနာဒသုတ်ပုဒ်၌။ ဌာသဒ္ဓဿ၊ ။ ဂတိအတ္ထေ၊ ။ ပဝတ္ထုတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ ဌာသဒ္ဓဿ၊ ။

ဂတိအတ္ထေ၊ ဤ။ ပဝတ္ထနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ နိဗ္ဗာမဂ္ဂေါ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံး နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ကိုလည်း။ ဣဓ၊
 ဤနိဗ္ဗာ- ဟူသောပုဒ်၌။ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ မဂ္ဂ-ဟူသော နောက်ပုဒ်ကျသော
 အားဖြင့်။ နိဗ္ဗာတိ၊ နိဗ္ဗာ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဿေဝ၊
 ထိုနိဗ္ဗာမည်သော မဂ်၏သာလျှင်။ နိယျာနိကာဘာ စ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်
 ကြောင်း၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ (၅၁-၃၉၂) အနိယျာနိကာဘာ စ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။
 ဝုစ္စတိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏အဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း
 ဖြစ်သောမဂ်၏။ အနိယျာနိကာဘာ၊ ကို။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ နိယျာတိ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ယကာရဿ၊ ၏။
 ကကာရံ၊ ကအက္ခရာကို။ ကတွာ၊ ၌။ နိယျာနိကာ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ အနိယသဒ္ဓေါ၊ အနိယသဒ္ဓါသည် (ဝါ) အနိယပစ္စည်းသည်။ ဗဟုလံ
 ဗဟုလေန၊ များသောအားဖြင့်။ ကတ္ထုတ္တဘိဓာယကော၊ ကတ္ထာအနက်ကို
 ဟောတတ်၏။ နိယျာနိကာ၊ ထွက်မြောက်တတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အနိယျာ
 နိကာ၊ ထွက်မြောက်တတ်သည်မဟုတ်။ တဿ၊ ထိုအနိယျာနိက၏။ ဘာဝေါ၊
 အဖြစ်တည်း။ တထာ အနိယျာနိကဘာဝေါ၊ အနိယျာနိက၏အဖြစ်။ ဝါ၊ ကား။
 နိယျာနံ နိဂ္ဂမနံ နိဿရဏံ၊ ထွက်ခြင်းတည်း။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဝူပသမော
 ငြိမ်းခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သောအနက်
 တည်း။ နိယျာနမေဝ၊ နိယျာနသည်ပင်လျှင်။ နိယျာနိကံ၊ မည်၏။ နိယျာနိကံ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ အနိယျာနိကံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ
 ထွက်မြောက်ခြင်းမဟုတ်။ သော ဝေ၊ ထိုအနိယျာနိကသည်ပင်လျှင်။ ဘာဝေါ
 သဘာဝေါ၊ သဘောတည်း။ အနိယျာနိကဘာဝေါ၊ အနိယျာနိကသည်ပင်လျှင်
 သဘော။ ဝဿ၊ အနိယျာနိကသာဝကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ ဣတိ၊ သို့။
 ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သဗ္ဗေ ဟိတိအာဒိ၊ သဗ္ဗေ ဟိ-ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ တဒတ္တဝိဝ-
 ရဏံ၊ ထိုအနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ- ဟူသော ပုဒ်၏အနက်ကို အကျယ်ဖွင့်
 ကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ အမတံ၊ သေခြင်းမှကင်းရာဖြစ်သော (ဝါ)
 စုတေခြင်းမရှိသော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိဗ္ဗံ၊ အဆုံးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပည-
 ပေတိ ယထာ၊ ပညတ်သကဲ့သို့။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗန္ဓော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊
 ၏။ လောကသုပိကာဒိဝသေန နိဗ္ဗံ ပညပေန္တိတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနန္တိ၊
 နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနံ-ဟူသော။ ဝစနသမညမတ္တံ၊ သဒ္ဓါသာမညမျှကို။ ဂဟေတွာ၊

ယူ၍။ တထာ၊ ထိုဘုရားအတူ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ တို့သည်။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်
 ကုန်၏ (ဝါ) သိစေကုန်၏။ လောကဿ၊ ၏။ ထူပိကသဒိသတာ၊ ပရိကပ္ပ-
 နေန၊ အထွတ်ထူပိကာနှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို ကြံဆသဖြင့်။ ဗြဟ္မဘူမိ၊ ဗြဟ္မာ-
 တုံကို။ လောကထူပိကာ၊ နာမ၊ လောကထူပိကမည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဂေ၊ စိ-
 ပန၊ အချို့ကုန်သော ဆရာတို့သည်။ နေဝသညာနာသညာယတနဘူမိ၊ နေဝ-
 သညာနာသညာယတနဘုံသည်။ လောကထူပိကာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိအရာတို့ ဆိုသောစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ အဋ္ဌကထာယ၊ တို့၌။ တထာ၊ ထိုအတူ(ဝါ)တထာ၊ တေနာ-
 ကာရေန၊ ဖြင့်။ အဝစနတော၊ မဆိုခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 ဧတ္ထ၊ ဤလောကထူပိကာဒိဝသေန - ဟူသောပုဒ်၌။ အာဒိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။
 ပုရိသော၊ ယောက်ျားသည်။ အညော၊ တစ်ပါးတည်း။ ပကတံ၊ သဘော-
 သည်။ အညာ၊ တစ်ပါးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပကတိပုရိသန္တရာဝဗောဓော၊
 သဘောသည်တခြားတစ်ပါး၊ ပုရိသသည်တခြားတစ်ပါးဟုထိုးထွင်း၍ သိခြင်း
 သည်။ မောက္ခော၊ မောက္ခမည်၏။ ဗုဒ္ဓိအာဒိဂုဏဝိနိမုတ္တဿ၊ ပညာအစရှိ
 သော ဂုဏ်မှလွတ်သော။ အတ္တနော၊ အတ္တ၏။ အသကတ္တနိ၊ မိမိဥစ္စာမဟုတ်
 သောအတ္တ၌။ အဝဋ္ဌာနံ၊ တည်ခြင်းသည်။ မောက္ခော၊ မည်၏(ဝါ)သံသရာမှ
 လွတ်သည်မည်၏။ ကာယဝိပတ္တိကတိဘေတိဗန္ဓာနံ၊ ကိုယ်၏ပျက်စီးခြင်း၊ ပြုခြင်း
 ဖြစ်ခြင်း၊ ဖွဲ့ခြင်းတို့ကို။ အပဝဇ္ဇနဝသေန၊ ကြည်သည်၏အမွှမ်းဖြင့်။ အပုဝတ္တော၊
 မဖြစ်ခြင်းသည်။ မောက္ခော၊ မည်၏။

[ဋီကာဟောင်းစာအုပ်မှ၌-ကာယပဝတ္တိကတိဘေတိဗန္ဓာနံ အပမဇ္ဇန-
 ဝသေန အပုဝတ္တော မောက္ခော-ဟုပါရှိ၏။ ပေမူ၌ကား-ကာယဝိပတ္တိ
 ကတ္တိဘေတိဗန္ဓနံ အပမဇ္ဇနဝသေန အပုဝတ္တော မောက္ခော-ဟုရှိ၏။
 စာအုပ်မှမှာ ပါရှိမှားဟုယူသင့်၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ]

ပရေန၊ တစ်ပါးသော။ ပုရိသေန၊ ယောက်ျားသည် (ဝါ) သတ္တဝါသည်
 ပလောကတာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ မောက္ခော၊ ၏။ တံသမိပတာ၊
 ထိုဖျက်ဆီးတတ်သောယောက်ျားနှင့် နီးသည်၏အဖြစ်သည်။ မောက္ခော၊ မည်
 ၏။ တံ သမာယောဂေါ၊ ထိုယောက်ျား၏ အားထုတ်ခြင်းသည်(ဝါ)ထိုဖျက်ဆီး
 တတ်သော ယောက်ျားနှင့် ကောင်းမွန်ပေါင်းယှဉ်ခြင်းသည်။ မောက္ခော၊ ၏။
 (ဝါ)သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှလွတ်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဗာဒိနံ၊ ဤသို့အစရှိ
 ကုန်သောအယူတို့၏(ဝါ)တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကို (ဝါ)ရေတွက်ခြင်း
 ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏ (တိတ္ထိပါဒဖြစ်သောကြောင့် အမွန်ကိုသိနိုင်ခဲ့၏။ အနက်ကို။

ဆင်ခြင်၍ယူ)။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာတိ၊ တဿိ၊ တဿိ၊ သမယော၊ ထိုထို တိတ္ထိတိန္တိ
 အယုဉ်။ နိဋ္ဌ၊ အဆုံးကို။ အပညပေန္တော နာမ၊ မပညတ်အပ်သည်မည်သည်။
 နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဗြဟ္မဏာနံ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏။ ဝါဒေ၊ အယုဉ် (ထည့်)။ ပဌမဇ္ဈာန-
 ဗြဟ္မလောကော၊ ပဌမဈာန် ဗြဟ္မာ့ပြည်လောကသည်။ နိဋ္ဌာ၊ နိဋ္ဌာမည်၏။
 (ဝါ) အဆုံးမည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာတိ၊ တဿိ၊ ထိုပဌမဈာန်ဗြဟ္မာ့ပြည်လောက၌။
 နေသံ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏။ နိဇ္ဈာတိနိဝေသော၊ မြဲ၏ဟူ၍ မှားသောအားဖြင့်
 နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။
 ဗကဿ၊ ဗကမည်သော။ ဗြဟ္မဇ္ဇော၊ ဗြဟ္မာ၏။ နိဇ္ဈာတိနိဝေသော ယထာ၊
 မြဲ၏ဟူ၍ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသကဲ့သို့တည်း (တံသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။
 ဝေဓနသဒ္ဓိတာပသနံ၊ ဝေဓနသ အစရှိကုန်သော ရသေ့တို့၏။ ဝါဒေ၊ ဤ။
 အာဘဿရာ၊ အာဘဿရဗြဟ္မာသည်။ နိဋ္ဌာ၊ မည်၏။ သဉ္ဇယာဒိပရိပ္ပာဇကောနံ၊
 သဉ္ဇည်းအစရှိကုန်သော ပရိဗုဒ္ဓတို့၏။ ဝါဒေ၊ ဤ။ သုဘကိဏှာ၊ သုဘကိဏှာ
 ဗြဟ္မာသည်။ နိဋ္ဌာ၊ မည်၏။ အာဇီဝကာနံ၊ အာဇီဝကတို့၏။ ဝါဒေ၊ ဤ။
 အနန္တမာနသော၊ အဆုံးဖြစ်သောစိတ်မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတော၊ ကြံဆ
 သောအားဖြင့်။ အသညိတဝေါ၊ သညာမရှိသော အသညသတ်ဘုံသည်။
 နိဋ္ဌာ၊ မည်၏ (ဝါ) အဆုံးမည်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣမသ္မိံ
 သာသနော၊ ဤမြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ အရဟတ္တံ၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်
 သည်။ နိဋ္ဌာ၊ အဆုံးမည်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုတိတ္ထိပရိဗုဒ္ဓတို့သည်။ ခိဋ္ဌိဝသေန၊ မှားသောအယူ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကောဒိနိ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်လောက အစရှိသည်တို့ကို
 (ပညပေန္တိဉ္စပ)။ အရဟတ္တမညနာယ၊ ရဟန္တာ၏အဖြစ်ဟု အောက်မေ့မှတ်
 ထင်သဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ နိဗ္ဗာနံ-ဟူသော။ ဝစနသာမညမတ္တံ၊
 သဒ္ဓါသာမညမျှကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တထာ၊ ထိုဘုရားအတူ (ဝါ) တထာ
 တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ပညပေန္တိ၊ ပညတ်ကုန်၏ (ဝါ) သိစေကုန်၏။ ပန၊
 ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ န ပညပေန္တိ၊ မပညတ်
 ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။ နေသံ၊ ထိုတိတ္ထိပရိဗုဒ္ဓတို့၏။ သမယော၊ အယုဉ်။
 နိဗ္ဗာနပညာပနဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်ဟူ၍ ပညတ်ခြင်း၏ (ဝါ) ကို။ လဗ္ဘနတော၊
 ရခြင်းကြောင့်တည်း(ဝါ) ရအပ်သောကြောင့်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သာ၊ စ န နိယျာနိကာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇာတိ။
 ယထာပညတ္တာတိ၊ ကား။ ယေန ယေန ပကာရေန၊ အကြင်အကြင်သို့သော

အပြာအားဖြင့်။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပညတ္တပုကာရာ၊
 ပညတ်အပ်သောအပြားရှိသည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
 တည်း။ န နိယျာတိတိ၊ ကား။ ယေနာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ နိဋ္ဌာ၊ အဆုံးသို့။ ပါပဏိယတိ၊ ရောက်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 တေဟိ၊ ထိုတိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့သည်။ ပဝေဒိတာ၊ ကြားအပ်ကုန်၏ (ဝါ) သိစေအပ်
 ကုန်၏။ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ တဿာ၊ ထိုနိဋ္ဌာကို (ဝါ) ထိုအဆုံးကို။
 အပတ္တဗ္ဗတာယ၊ မရောက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န နိယျာတိ၊ မထွက်
 မြောက်တတ်။ ပဏ္ဍိတေဟိ ပဋိကိတ္တာတိ၊ ကား။ အယံ ပဋိပဒါ၊ ဤအကျင့်
 သည်။ နိဋ္ဌာ၊ အဆုံးသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကဿာ၊ ကား။ ဝန္တဿ၊
 သံသရာဝဋ်၏ (ဝါ) ကို။ အနတိက္ကမနတော၊ မလွန်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ဗုဒ္ဓါဒိဟိ၊ ဘုရားအစရှိကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ ပဋိကိတ္တာ၊
 ပယ်အပ်ကုန်၏။ နိဝတ္တတိတိ ဣဒံ၊ နိဝတ္တတိ-ဟူသောစကားသည်။ ပဋိကေပ-
 ကာရဏဝစနံ၊ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ဆိုသောစကားတည်း။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဟိ၊ ထိုတိတ္ထိပရိဗိုဇ်တို့သည်။ ပညတ္တာ၊ ပညတ်အပ်သော။
 (၃၁-၃၉၃) ပဋိပဒါ၊ အကျင့်သည်။ နိဋ္ဌာ၊ အဆုံးသို့။ န နိယျာတိ န
 ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ အညဒတ္ထ၊ စင်စင်သော်ကား။ တံသမဂီနံ၊ ထိုနိဋ္ဌာအကျင့်
 နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သံသာရေ ဝေ၊ ဌိသာလျှင်။ ပရိဗ္ဗမာပေန္တိ၊
 လည်စေလျက်။ နိဝတ္တတိ၊ ဆုတ်နုတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊
 တို့သည်။ ပဋိကိတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တန္တိ၊
 ကား။ အနိယျာနိကတာဝံ၊ မထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။

ဇာနိံ၊ ပဿန္တိ စ၊ ဇာနိံ ပဿံ-ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ ပုထုဝစန-
 ဝိပရိယာယော၊ ဗဟုဝုဇ်မှကေဝုဇ်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဇာနန္တာ ပဿန္တာတိ၊ ပဿန္တာ-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဂစ္ဆန္တာဒိသဒ္ဓါနံ၊ ဂစ္ဆန္တ-အစ
 ရှိသောသဒ္ဓါတို့၏။ ဝိပရိယာယော၊ ဝုဇ်လိင်ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏ (ထည့်)။ ယာ ပန ဘိက္ခုနီ၊ အကြင်ရဟန်းမိန်းမသည်။ ဇာနိံ ဇာနန္တိ၊
 သိလျက်။ သတိက္ခကံ၊ ရဟန်းရှိသော။ အာရာမံ၊ အာရာမသို့။ အနာပုစ္ဆာ၊
 မပန်ကြားမူ၍။ ပဝိသေယျ၊ ဝင်ငြားအံ့။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော
 ပါဌ်တို့၌။ လိဂံဝသေန၊ ဣတ္ထိလိင်၏အဖွမ်းဖြင့်။ ဝိပရိယာယော၊ နှုလွှင်ပြန်-
 ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဇာနန္တိ၊ သိလျက်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ယာစံ ယာစန္တဿ၊ တောင်းဆောသူအား။ အဒဒံ၊

မပေးသောသူကို။ အပ္ပိယော၊ မုန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိသု၊
 တို့၌။ ဝိဘတ္တိဝသေန၊ စတုတ္ထဝိဘတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပရိယာယော၊
 ပဌမာဝိဘတ်ပြန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယာစန္တဿ၊ တောင်းသောသူအား။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဣမ၊ ဤဇာန်
 ပဿိ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပထဝစနဝသေန၊ ဗဟုဝစ်ဝိဘတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပရိယာ
 ယော၊ ကေဝုစပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ ပဓာနံ၊ ပြဇာန်း
 သော။ ဇာနနံ နာမ၊ သိခြင်းမည်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ ဇာနနဿ၊
 ထိုသိခြင်း၏။ ဇေဋ္ဌဘာဝတော၊ အကြီး၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဒဿနံ၊ မြင်
 ခြင်းသည်။ အပ္ပဓာနံ၊ မပြဇာန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ
 ဒဿနဿ၊ ထိုမြင်ခြင်း၏။ သံသယာနုဗန္ဓတ္တာ၊ ယုံမှားခြင်းသံသယသို့ အစဉ်
 လိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ “ဇာန ပဿ” ၏။ ဇာန
 ပဿိ-ဟူသော။ အယံ ကမော၊ ဤအစဉ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။
 ဧတ္ထံ၊ ဧတေသု၊ ဤသိခြင်း၊ မြင်ခြင်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဇာနနေန၊ မျက်မှောက်သိ
 ခြင်းဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းကို။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။

[ဋီကာဟောင်း၌။ ပဓာနံ ဇာနနံ နာမ ပစ္စက္ခတော ဇာနနံ၊ တဿ
 ပမာဏဇေဋ္ဌဘာဝတော၊ ‘ဣတဿ သံသယာ နုဗန္ဓတ္တာတိ ဝုတ္တံ’ ဇာန
 ပဿိ။ တေနတ္ထံ ဒဿနေန ဇာနနံ ဝိသေသေတိ ဟုဖွင့်၏။ ဋီကာ
 ဟောင်း၌ ဒဿနဖြင့် ဇာနနကို အထူးပြု၏ဟုဆို၏။ ဋီကာသစ်၌ ဇာန
 န ဖြင့် ဒဿနကိုအထူးပြု၏ဟုဆို၏။ ပြလတ္တံသောဋီကာဟောင်း၊ ဋီကာ
 သစ်တို့၏ နောက်ဝါကျများကို ထောက်လျှင် ဆရာနှစ်ပါးတို့၏ ဝါဒ
 သည် မိမိတို့၏အာဘောဂအားလျော်စွာ အသင့်ချည်းပင်တည်း ဟု
 ထင်ပေသည်။]

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့မျက်မှောက်သိခြင်းဖြင့် မြင်ခြင်းကို
 အထူးပြုသည်။ သတိ၊ သေဝံ၊ တသ္မိံ လောကေ၊ ထိုလောက၌။ မနုဿာနံ၊
 တို့၏။ သရီရသဏ္ဌာနာဒိနိ၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်အစရှိသည်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ၊ မြင်ဖူး
 ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌကထာစရိယဿ၊ ၏(ထည့်)။ ဧကတော၊
 တစ်ပေါင်းတည်း (ဝါ)တစ်ပြိုင်နက်။ အဓိပ္ပါယဒဿနံ၊ အလိုကိုပြခြင်းသည်။
 သူပပန္နံ၊ ကောင်းစွာပြည့်စုံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။
 ဧတ္ထံ၊ ဤဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ စသောပါဌ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊
 တည်း။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ ဧကန္တသုခေ၊ စင်စစ်ချမ်းသာသော။ လောကေ၊

၌။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဉာဏဒဿနံ၊ ဉာဏ်အမြင်သည်။ အတ္တိ
 ကိံ၊ ရှိသလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝါ၊ ကား။
 ဇာနန္တိ ဣမိနာ၊ ဇာနိ-ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ တဿ လောကဿ၊ ထိုလောက၏။
 အနုမာနဝိသယတံ၊ ဆရ်သိအပ်သော အာရုံ၏အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။
 ပဿန္တိ ဣမိနာ။ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဝိသယတံ၊
 သိအပ်သောအာရုံ၏အဖြစ်ကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။
 ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟေသံတိ၊ ၏။ တုမှာကံ၊ သင်တို့သည်။ လောကော၊
 ကို။ ပစ္စက္ခတော၊ ဖြင့်။ အပိ ဉာတော၊ သိအပ်သလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့
 မဟုတ်။ အနုမာနတော၊ ထောက်ဆသောအားဖြင့်။ အပိ ဉာတော၊ သိအပ်
 သလော။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကေ၊ ၌။ ပစ္စက္ခဘူတော၊ မျက်မှောက်
 ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အတ္တော၊ သည်။ ဣန္ဒြိယ ဂေါစရဘာဝေန၊ စံက္ခုစသော
 ဣန္ဒြေတို့၏ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပါကဋ္ဌေန၊ ထင်ရှားသော။ အတ္တေန၊ ဖြင့်။ အဓိပ္ပါယံ၊
 ကို။ ဒဿတုံ၊ ငှါ။ “ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။
 ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ဒိဋ္ဌပဒေန၊ ဒိဋ္ဌပုဒ်ဖြင့်။ ဒဿနဉ္စ၊ သိမြင်ခြင်းကိုလည်း
 ကောင်း။ တဒနုဂတံ၊ ထိုမြင်ခြင်းသို့အစဉ်လိုက်သော။ ဇာနနဉ္စ၊ သိခြင်းကို
 လည်းကောင်း။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တဒုဘယေန၊ ထိုမြင်ခြင်း သိခြင်းနှစ်ပါးစုံ
 သော။ အတ္တေန ဝေ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အဓိပ္ပါယံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြ
 ခြင်းငှါ။ ဧဝံ ဣမံ ဝစနံ၊ ဤ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိ စသော စကားကို (ဧဝံသဒ္ဓါ ဣမံ
 အနက်၌ဖြစ်၏။) အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ ပဏ္ဍိ-
 တေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာနိတိ ပဒဿ၊ ၏။ ဒဿနေန စ၊
 မြင်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ တဒနုဂတေန၊ ထိုမြင်ခြင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော။
 ဉာဏေန စ၊ ဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂဟိတပုဗ္ဗာနိ၊ ယူအပ်ဖူးကုန်သလော
 (ဝါ)ယူဖူးကုန်သလော။ ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝဉ္စ ကတွာ
 ဣမိနာ ကာရုဏေန၊ ကြောင့်။ သရီရသဏ္ဌာနာဒီနိတိ၊ ဒီနိ-ဟူသော။ သမရိ
 ယာဒဝစနံ၊ အပိုင်းအခြားနှင့်တကွဖြစ်သော စကားသည်။ သမတ္ထိတံ၊ ပြည့်စုံ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပါဋ္ဌိဟိရကတန္တိ အယံ နိဗ္ဗေသော၊ အပ္ပါဋ္ဌိဟိရကတံ-
 ဟူသော ဤနိဗ္ဗေသသည်။ အနုနာသိကလောပနိဗ္ဗေသော။ နိဂ္ဂဟိတံကျေ
 သော နိဗ္ဗေသသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပါဋ္ဌိဟိရကံ
 တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။

အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကံ၊ အလွန်မှကင်းသည်။ သမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည့်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဤ။ အပ္ပိဋ္ဌိဟိရပဒေ၊ အပ္ပိဋ္ဌိဟိရ ပုဒ်၌။ အနုနာသိကလောပေါ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ကတန္တိ စ၊ ကတံ-ဟူသောပုဒ်သည်လည်း။ ကေ၊ တစ်ခုသော။ ပဒံ၊ ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံဝနံ၊ ထိုကေစိ ဆရာတို့ဆိုသောစကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သမာသ သမ္ပဝတော စ၊ သမာသ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမာသေ၊ ၌ (ထည့်)။ အနုနာသိကလောပဿ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေခြင်း၏(ဝါ)ကို။ အဝတ္ထဗ္ဗတ္တာ စ၊ မဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ

အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝဏ္ဏယန္တိ၊ ဖွင့်ကုန်၏။ ပဋိပက္ခဟရဏတော၊ ဆန့် ကျင်ဘက်စကားကို ပယ်တတ်သောကြောင့်။ ပဋိဟာရိယံ၊ မည်၏။ တဒေဝ၊ ထို ပဋိဟာရိယသည်ပင်လျှင်။ ပါဋိဟာရိယံ၊ မည်၏။ အတ္တနာ၊ မိမိထက်။ ဥတ္တရံ၊ ဝိရဟိတဝစနံ၊ အလွန်မှကင်းသော စကားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ ပါဋိဟာရိယမေဝ၊ ပါဋိဟာရိယကိုပင်လျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ပါဋိဟိရကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ ဝုစ္စမာနဥတ္တရေဟိ၊ ဆိုအပ်သောစကားအလွန် တို့ဖြင့်။ သဥတ္တရတ္တာ၊ အလွန်နှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဋိဟိရကံ၊ ဆန့် ကျင်ဘက်စကားကို ပယ်တတ်သော လွန်သောစကားသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကံ၊ မည်၏။ (နှာ-၃၉၄) စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအပ္ပိဋ္ဌိဟိရကံ-ဟူသောပုဒ်၌။ အသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝိရဟတ္ထော၊ ကင်းခြင်း အနက်ရှိ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ပဋိဟရဏဝိရဟိတ”န္တိ၊ ဝိရဟိတံ-ဟူသော-

သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဥတ္တရံ၊ အလွန်ရှိသော (ဝါ) အလွန်နှင့်တကွဖြစ်တော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ တေန ဥတ္တရ- ဝစနေန၊ ထိုလွန်သော စကားဖြင့်။ ပဋိဟရိယတိ၊ ပယ်အပ်၏။ ဝိပရိဝတ္တိယတိ၊ လည်စေအပ်၏ (ဝါ) နစ်စေအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရဝစနံ၊ လွန်သော စကား သည်။ ပဋိဟရဏံ နာမ၊ မည်၏။ တတော၊ ထိုလွန်သောစကားမှ။ ဝိရဟိတံ၊ ကင်းသည်တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဓဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ တသ္မာ ဧဝ၊ ထိုသို့ လွန်သောစကားမှကင်းသော ကြောင့်သာလျှင်။ နိယျာနဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သော။ ပဋိဟရဏမဂ္ဂဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ် သော (ဝါ) ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာကို ပယ်တတ်သောမဂ်၏။ အဘာဝတော၊

မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိယျာနိကန္တိ၊ ဟရ်၊ ဝတ္ထဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “အနိယျာနိက”န္တိ၊ အနိယျာနိက- ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “အပ္ပိဋ္ဌိဟိရံကတံ ပဋိဟရဏဝိရဟိတံ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တတ်သော သဘောမှ ကင်းသော” ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာနှစ်စောင်လုံးနှင့်မညီ။ ဂဏ္ဍိ၌ “အပ္ပိဋ္ဌိဟိရံ၊ လွန်ကဲခြင်းကင်းသည်ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပရိဟရဏ- ဝိရဟိတံ၊ လွန်ကဲခြင်းမှ ကင်းသည်ဖြစ်၍” ဟု ယောဇနာ၏။ ဋီကာ နှစ်စောင်နှင့်ညီ၏။ ဋီကာသစ်ကေစိဝါဒနှင့်လည်းညီ၏။ ဋီကာ နှစ်စောင်နှင့်အညီယောဇနာမှ “အပ္ပိဋ္ဌိဟိရံကတံ ပဋိဟရဏဝိရ- ဟိတံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်စကားကို ပယ်တတ်သော လွန်သောစကား မှ ကင်းခြင်းသည်” ။ ဤသို့ယောဇနာသင့်၏။ နနု ဧဝံ သန္တေ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ ဘာသိတံ သမ္ပဇ္ဇ- တိတိ-ဟူသောပါဠိတော်ရင်းကိုထောက်၍ ကတ္တားယောဇနာ သည်။ ကူးသန်းကြီးမြို့ နေရင်းရွာ၊ မနောရမ္မာကျောင်း အရိယာ လင်္ကာရ နေရင်းဆရာတော်ရေးသော ၎င်းနိဿယ၌ “ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေသံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ ဘာသိတံ၊ စကားသည်။ အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ၊ အံ့ဖွယ်မရှိ သည်၏အဖြစ်သည် (ငဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်သည်၏အဖြစ် သည်လည်းဟူ)။ သမ္ပဇ္ဇတိ နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်တုံလော။” ဤသို့ ယောဇနာ၏။ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာတို့နှင့်မညီ။ ကျောက်စာမှ ပါဠိတော်၌ “အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကထံ” ဟု ဒန္တဇဒုတိယကွရာထနှင့်ရှိ၏။ “အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကထံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်စကားကို ပယ်တတ်သော အလွန်မှကင်းသော စကားသည်” ဟု ယောဇနာသင့်၏။ ပါဠိ- ဟာရိယမေဝတ္ထ ပါဠိဟိရကန္တိ ဝုတ္တံ။ ပရေဟိ ဝုစ္စမာနဥတ္တရေဟိ သဥတ္တရတ္တာ စ န ပါဠိဟိရကန္တိ အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကံ-ဟူသောဋီကာကို ထောက်လျှင် အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ-ဟူ၍သင့်၏။ တ၊ ပစ္စည်းအနက် မရှိ။ အနုနာသိကလောပနိဇ္ဈေသ-ဟု ဋီကာနှစ်စောင်ဖွင့်သည်ကို ထောက်ပြန်လျှင် ကျောက်စာမှရှိတိုင်း အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကထံ-ဟု ရှိသင့်သည်ဟု ယူဆရန်ရှိ၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။

၄၂၆

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

မြို့-ပေါ်ဌာပါစ

၄၂၆။ ဣတ္ထိလီဌာ၊ မိန်းမတို့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းသည်။ ဝိလာသော၊ ဝိလာသမည်၏။ ယော၊ အကြင်တင့်တယ်စံပယ်ခြင်း ဝိလာသကို။ သိင်္ဂါရုဘာဝော၊ သိင်္ဂါရုဘာဝကြောင့်ဖြစ်သော။ ကိရိယာတိပိ၊ အမူအရာကြိယာဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကေသဗန္ဓဝတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိအာကာရဝိသေသော၊ ဆံကိုဖွဲ့ခြင်း၊ အာတ်ကိုယူခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာအထူးသည် (ဝါ) ဆံထိုးခြင်း၊ အဝတ်ဝတ်ဆည်းခြင်းအစရှိသော အခြင်းအရာအထူးသည်။ အာကပေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝေသသံဝိဓာနံ၊ အသွင်အပြင်ကို စီရင်ခြင်းသည်။ အာကပေါ၊ မည်၏။ အာဒိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ ဟာဝါဒီနံ၊ ဟာဝ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ စာတုရိယံ၊ စံပယ်ခြင်းကို။ ဟာဝါတိ၊ ဟာဝဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ကေသိကဓမ္မဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

~~~~~

တယောအတ္တပဋ္ဌလဘဝဏ္ဏနာ

၄၂၇။ ဧတ္တဣအတ္တဘောဋ္ဌံ။ အဟံမာနေ၊ ငါ ဟူသော မာနကို (ဝါ) မာန်တကြားကြား ငါတကားဟု ထောင့်လွှားခြင်းကို။ အာဟိတော အာရောပိတော၊ တင်အပ်၏ (ဝါ) ဘဝဂ်မိုးစွန့် တံခွန်အသွင် စိုက်ထူတင်အပ်၏ (မာနတံခွန်၊ လူရည်ချွန်၊ မိုးတွင်အထွတ်၊ ကြယ်ကိုဆွတ်-ကိုထောက်)။ (တစ်နည်း)။ အာဟိတော ဓာရိတော၊ ဆောင်အပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အဟံမာနကို တင်အပ်ရာ ဆောင်အပ်ရာ ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော အတ္တဘာဝေါ၊ သည်။ အပ္ပာ၊ အတ္တမည်၏။

[အဓိကရဏသုခန၊ အာပုဗ္ဗ ဓာဓာတု မန်ပစ္စယော တုပစ္စယော ဝါ။ အာဟိတောဋ္ဌံ အာပုဗ္ဗ ဓာဓာတ် တပစ္စည်း။ ဣအာဂုံ။ အာပုဗ္ဗဓာဓာတ် ကား ရောပနတ္ထဟုမှတ်။

ထို့ကြောင့်—

ဝိပုဗ္ဗော ဓာကရောတုဇ္ဈေ၊ အဘိပုဗ္ဗော တု ဘာသနေ။
 နျာသံ ပုဗ္ဗော ယထာယောဂံ၊ နာသာရောပနသန္ဓိသု-
 ဟုသဒ္ဓနိတိဉ္စိဆို၏။ ကစ္စည်းကျမ်း၌ သုခဒုက္ခံ အဒတိ ဗကွတိတိ အတ္တာ။ ဇာတိ ဇရာမရဏာဒိဟံ အဒိယတေ ဘက္ခိယတေတိ ဝါ အတ္တာ-ဟုဆို၏။]

အတ္တဘာဝေါ၊ အတ္တဘောကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အတ္တဘာဝပဋိလာဘော” ဟိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကထံ ဒဿေတိ၊ အဘယ်သို့ပြသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့မေးအပ်သောကြောင့်။ “ဩဠာရိကတ္တဘာဝပဋိလာဘောနာ” ဟိ၊ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတဘောဝဒ္ဓယတ္တဘာဝတော၊ ဤကာမဘဝမှ တစ်ပါးသော ရူပဘဝ၊ အရူပဘဝ နှစ်ပါးအပေါင်း၌ ဖြစ်သော အတ္တဘောထက်။ ဩဠာရိကတ္တာ၊ ရှန်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမဘဝံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဈာနမနေန၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ရူပိဘာဝေန၊ ရုပ်ရှိသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘနတော၊ ရအပ်သောကြောင့်။ ရူပဘဝံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အရူပိဘာဝေန၊ ရုပ်မရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘနတော၊ ကြောင့်။ အရူပဘဝံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တဒဘာဝေ၊ ထိုအကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်မရှိသည်ရှိသော်။ ကဿစိ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား။ သံကိလေသဿ၊ ညစ်ညူးခြင်း၏ (ဝါ) ပူပန်ခြင်း၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ဒွါဒေသ အကုသလ စိတ္တုပ္ပါဒါ၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့သည်။ သံကိလေသိကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ နာမ၊ ဓမ္မတို့မည်ကုန်၏။ ဇာသံ၊ ထိုသမထဝိပဿနာတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းချပ်သိမ်း။ စိတ္တဝေါဒါနဿ၊ စိတ်၏ ဖြူစင်ခြင်း၏။ သိဇ္ဈနတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ သမထဝိပဿနာ၊ သမထဝိပဿနာတို့သည်။ ဝေါဒါနိယာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ ဓမ္မာ နာမ၊ မည်ကုန်၏။

၄၂၉။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့၏ (ဝါ) တို့ကို။ အသမုဇ္ဈဒေ၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြစ်သည် (ဝါ) ကောင်းစွာ မဖြတ်အပ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ကဒါစိပိ၊ တစ်ရံဘစ်ခါ၌လည်း။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ ဝါ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော ကုသိုလ်တရားတို့၏ မူလည်း။ ပါရိပူရီ ဝါ၊ ပြည့်စုံခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဝေပုလ္လံ ဝါ၊ ပြန့်ပြောခြင်းသည်လည်း ကောင်း။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုပြီးအံ့။ ပဋိပက္ခဓမ္မာနံ၊ တို့၏ (ဝ) တို့ကို။ (လိုက်)။ သမုဇ္ဈဒေ၊ ကောင်းစွာအကြွင်းမဲ့ဖြတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပါရိပူရီ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝေပုလ္လံ ဝါ၊ သည်လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂဖလောညာန မေဝ၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော ပညာတို့၏သာလျှင် (ဝါ) တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တာ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော ပညာတို့သည်။ သကိံ၊ တစ်ကြိမ်။ ပရိပုဏ္ဏာပိ၊ ပြည့်စုံကုန်သော်လည်း။ အပရိဟိနဓမ္မတ္တာ၊

မယုတ်သောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏာ ဝေ၊ ပြည့်စုံကုန်သည် သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တရုဏပီတိတိ၊ ကား။ ဥပန္နမတ္တာ၊ ဖြစ်ကာမျှ ဖြစ် သော။ အလဒ္ဓါသေဝနာ၊ မရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသော (ဝါ) အာသေဝနပစ္စည်းကို မရသော။ ဒုဗ္ဗလပီတိ၊ အားနည်းသော ပီတိသည်။ ဗလဝတုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ပုနပ္ပုနံ၊ အဖန်တစ်လဲလဲ။ ဥပုတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ လဒ္ဓါ- သေဝနာ၊ ရအပ်သော အာသေဝနပစ္စည်းရှိသော။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိသေသာ- ဓာမဿ၊ စွာန်မဂ်ဖိုလ်တရား အသူးကို ရခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတာ၊ အကြောင်း ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ထိရတရာ၊ အထူးသဖြင့် အလွန်မြဲမြံခိုင်ခန့်သော။ ပီတိ၊ သည်။ ဣဒါနံ၊ ၌။ သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ပိဏ္ဍတ္တံ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ကိ” ဝုတ္တံ”န္တိအာဒိ”ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၍။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝါကျေ၊ ထို ကိ” ဝုတ္တံ-အစရိယောဝါကျ၌။ “သယံ” ပ။ ဝိဟရိယတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ယံ ဝိဟာရံ၊ အကြင်နေခြင်းကို။ မယံ၊ တို့သည်။ အဝေါစုမှ၊ ဆိုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မန္တော၊ ပုဒ်စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၍။ ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ သံကိလေ- သိကဝေါဒါနိယဓမ္မာနံ၊ သံကိလေသိက ဝေါဒါနိယဓမ္မတို့၏။ ပဟာနာဘိဝုဒ္ဓိ- နိဋ္ဌံ၊ ပယ်ခြင်း၊ အလွန်ပွားခြင်း၏ အဆုံးဖြစ်သော။ ပညာယ၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့် ယှဉ် သော ပညာ၏။ ပါရိပုရိ ဝေပုလ္လတူတံ၊ ပြည့်စုံပြန့်ပြောသည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော (ဝါ) ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြန့်ပြောခြင်းသို့ရောက်သော။ ယံ ဝိဟာရံ၊ အကြင်နေ ခြင်းကို။ ဣမသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ ဤအတ္တဘောဌ်သာလျှင်။ အပရ- ပုစ္စယေန၊ သော။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ (နာ-၃၉၅) သမ္မာဒေတွာ၊ ပြီးစေပြီး၍။ ဝိဟရိယတိ၊ နေလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ မယံ၊ တို့သည်။ ကထယိမှ၊ ဆိုကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။

တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ဝိဟာရေ၊ ထိုသို့နေခြင်း၌။ တဿာတိ၊ ကား။ ဩဝါဒကရဿ၊ ဆုံးမဩဝါဒကို လိုက်နာတတ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ဧဝံ ဝိဟာရတောတိ၊ ကား။ ဝုတ္တပ္ပကာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဝိဟရဏဟေတု၊ နေခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ ဝိဟရန္တဿ၊ နေသော။ တဒ္ဓိမိတ္တံ၊ ထိုနေခြင်းအကြောင်းနိမိတ်ရှိသော။ ပါမောဇ္ဇဉ္စ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပမောဗုပ္ပဘဝါ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းအမွန် ရှိသော။ ပီတိ စ၊ ပီတိသည်လည်းကောင်း။ တပုစ္စယဘူတံ၊ ထိုပီတိလျှင် အကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယဉ္စ၊ ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိ

သုတ္တံ]

တယောအတ္တပဋိလဘဝဏ္ဏနာ

၄၂၆

နှစ်ပါးတို့၏အပေါင်းသည်လည်းကောင်း။ တထာ၊ ထိုအတူ။ သူပဋိတ၊
 ကောင်းစွာထင်သော။ သတိ စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥက္ကံသဂတတာယ၊
 အလွန်အကဲသို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ္တမဉာဏဉ္စ၊ မြတ်သော
 မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်သည်လည်းကောင်း။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသော။ ဝိဟာရော စ၊
 နေခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 ယောဇနာ၊ တည်း။ ကာယစိတ္တပဿဒ္ဓိဟိ၊ ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ္တပဿဒ္ဓိတို့ဖြင့်။
 ပဿဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ၊ ဤပဿဒ္ဓိဟူသော ပါဌ်
 သည်သာလျှင်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နာမကာယပဿဒ္ဓိတိပိ၊ နာမကာယပဿဒ္ဓိဟူ၍
 လည်း။ အာစရိယာ၊ ထို့သည်။ ပဌန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုပဌ်သည်။ အယုတ္တမေဝ၊
 မသင့်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပဿဒ္ဓိဒ္ဓယဿ၊ ကာယပဿဒ္ဓိ၊
 စိတ္တပဿဒ္ဓိနှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၏။ အဝိနာဘာဝတော၊ မကင်းသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ နေသော ဝိဟာရော၊ ဤ
 နေခြင်းသည်။ သုခေါ ဝိဟာရော၊ သုခဝိဟာရမည်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊
 ကြောင့်။ “သဗ္ဗဝိဟာရေသု”တိအာဒိ၊ ကိုး။ အာဟ၊ ၏။ သဗ္ဗေသုပိ၊ အလုံးစုံ
 လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣရိယာပထဝိဟာရောဒိသု၊ ဣရိယာပထဝိဟာရအစရှိသည်
 တို့တွင်။ သန္တပဏိတတာယ၊ ငြိမ်သက်မှုန်မြတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။
 ဣမဿေဝ၊ ဤဝိဟာရ်၏သာလျှင်။ သုတ္တော၊ သုခ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုခေါ
 ဝိဟာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။
 ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကထံ၊
 အသို့လျှင်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 “ဥပသန္ဓော ပရမမရုံရော”တိ၊ မရုံရော-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပဋိလဒ္ဓမတ္တေ၊ ရကမ္ပဖြစ်သော။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ၌။ ဟိနဘာဝတော၊
 ယုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပီတိ၊ သည်။ ဒုဗ္ဗလ၊ အားနည်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ပါမောဇ္ဇပက္ခိကာ၊ ပါမောဇ္ဇအဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အနွယ်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ တသ္မိံ၊ ထိုပဌမဇ္ဈာန်ကို။ သုဘာဝိတေ၊ ကောင်းစွာပွားအပ်သည်
 ရှိသော်။ ပဂုဏေ၊ လေ့လာအပ်သည်ရှိသော်။ သာ ပီတိ၊ ထိုပီတိသည်။
 ပဏိတ၊ မွန်မြတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗလဝဘာဝတော၊ အားရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပုဏ္ဏကိစ္စာ၊ ပြည့်စုံသောကိစ္စရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ
 တသ္မိံ၊ ကြောင့်။ “ပဌမဇ္ဈာနေ ပါမောဇ္ဇာဒယော ဆပိ ဓမ္မာ လဗ္ဗန္တိ”တိ၊
 လဗ္ဗန္တိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပါမောဇ္ဇ

နိဝတ္တတိတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလပီတိသင်္ခါတံ၊ ဒုဗ္ဗလပီတိ-ဟုဆိုအပ်သော (ဝါ)
 အားနည်းသောပီတိဟုဆိုအပ်သော။ ပါမောဇ္ဇံ၊ သည်။ ဆယ့် ဓမ္မေသု၊
 ခြောက်ပါးကုန်သော တရားတို့၌။ နိဝတ္တတိ ဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောသဝိရဟိတေန၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတည်းဟူသော ချောက်ချား
 ခြင်းမှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ စတုက္ကနယဝိသုတ္တေ၊ စတုက္ကနည်းဖြင့်ဝေဖန်အပ်
 သော။ ဒုတိယဇ္ဈာနေ၊ ၉။ သဗ္ဗဒါ၊ အချင်းခပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံသော
 ကာလ၌။ ပီတိ၊ သည်။ ဗလဝတိ ဧဝ၊ အားရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ပဌမဇ္ဈာနေ ဝိယ၊ ပဌမဈာန်၌ကဲ့သို့။ ကင်္ခါဝိ၊ တင်ရံတစ်ခါ။ ဒုဗ္ဗလ၊
 အားနည်းသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ သို့ (ဝါ)
 ဧဝံ ဣမံ ဝစနံ၊ ဤ “ဒုတိယဇ္ဈာနေ ဒုဗ္ဗလပီတိသင်္ခါတံ ပါမောဇ္ဇံ နိဝတ္တတိ”
 ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တပ္ပဟာနေနေဝ၊
 ယုံပီတိကိုပယ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ တတိယဇ္ဈာနသ၊ ၏ (ဝါ) ကို။
 လဗ္ဘနတော၊ ရခြင်းကြောင့် (ဝါ) ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပီတိ၊ သည်။
 နိဝတ္တတိ၊ နစ်၏ (ဝါ) ယုတ်၏။ သုခေါ ဝိဟာရေတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သမာဓိ၊
 သမာဓိကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “တထာ
 စတုတ္ထ”တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝန၊ အာစရိယဝါဒကို
 ဆိုဦးအံ့။ ယေ အာစရိယာ၊ အကြိုင်ဆာရာတို့သည်။ “သုခေါ ဝိဟာရေ”တိ
 တေန ပဒေန၊ ဖြင့်။ သုခံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
 တေသံ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ မတေန၊ အယူအားဖြင့်။ သန္တဝုတ္တိတယ၊
 ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပေက္ခာပိ၊ ကိုလည်း။
 စတုတ္ထဇ္ဈာနေ၊ ၉။ သုခမိစ္ဆေဝ၊ သုခဟူ၍သာလျှင်။ ကာသိတာ၊ ဆိုအပ်၏။
 ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ကတော၊ ၍။ တကာ တေန ပကာရေန၊
 ထိုသုခံ ဂဟိတံ-ဟူသောအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။
 ဣမသ္မိံ ယေဝ ဒိသနိကာယေ၊ ဤဒိသနိကာယ၌သာလျှင်။ အာဂတံ၊ လာသော။
 အနေကဓာ၊ တစ်ပါးမက များသောအပြားအားဖြင့်။ ဒေသနာနယံ၊
 ဒေသနာနည်းကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ပြီး၍။ ဣဓ၊ ဤပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၌။ ဒေသိတ-
 နယံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောနည်းကို။ နိယမေတုံ၊ ဖွတ်ခြင်းငှာ။ “ဣမေ-
 သူ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

သုဋ္ဌံ ။ပ။ ကထိတန္တိ၊ ကား။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ အကထေတွာ၊
 မဟောမူ၌။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝိပဿနာပါဒကံ၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေဖြစ်
 သော။ ဈာနံ ဧဝ၊ ကိုသလျှင်။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တေဟံ ။ပ။

ကထိတာတိကား။ ဝိပဿနာပါဒကဘာဝေန၊ ဝိပဿနာ၏ အခြေ၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ကထေတွာ၊ ဤ။ တတော၊ ထိုဝိပဿနာပါဒက ဈာန်တို့ကို ဟောတော်မူပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝိပဿနာပုဗ္ဗကာ၊ ဝိပဿနာ ရှေးရှိကုန်သော။ စတ္တာဗျေပိ၊ လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ မဂ္ဂါ၊ မဂ်တို့ကို။ ကထိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ စတုတ္ထ ။ပ။ ကထိတာတိကား။ ပဌမ- ဇ္ဈာန်ကာဒိကာ၊ ပဌမဈာန်ရှိသည်အစရှိကုန်သော (ဝါ) ပဌမဈာန်နှင့် ယှဉ် သည် အစရှိကုန်သော။ ဖလသမာပတ္တိယော၊ ဖလသမာပတ်တို့ကို။ အကဓထ- တွာ၊ မဟောမူ၍။ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကာ ဧဝ၊ စတုတ္ထဈာန်ရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော (ဝါ) စတုတ္ထဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ ကထိတာ၏။ ပီတိဝေဝစနမေဝ ကတူတိ၊ ကား။ ဗွိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။

(၃၁-၃၉၆) ပီတိနံ၊ ပါမောဇ္ဇပီတိတို့၏။ ဧကသ္မိံ၊ စိတ္တုပ္ပါဒေ၊ တစ်ခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပါမောဇ္ဇံ၊ ကို။ ပီတိဝေဝစန- မေဝ၊ ပီတိ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်ကိုသာလျှင်။ ကတူ၊ ဤ။ တဒုတယံ၊ ထိုနှစ်ပါး သော ပါမောဇ္ဇပီတိကို။ အသေဒတော၊ မပြားသောအားဖြင့်။ ကတူ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပီတိသုခါနံ၊ ပီတိ၊ သုခတို့၏။ အပရိစ္ဆတ္တတာ စ၊ မစွန့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သုခေါ ဝိဟာ- ရောတိ ဧတ္ထ ပဒေ၊ သုခေါ ဝိဟာရော-ဟူသောပုဒ်၌ (ဧတ္ထ ပဒေထည့်)။ သတိ- သယံ၊ အလွန်နှင့်တကွသော။ သုခဝိဟာရယ၊ ၏ (ဝါ) ကို။ ဂဟိတတ္တာ စ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ “ဒုတိယဇ္ဈာန်ကဖလသမာပတ္တိ နာမကထိတာ”တိ၊ ကထိတာဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပဌမဇ္ဈာနေပိ၊ ၌လည်း။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့ကို။ ကာမံ လဗ္ဘန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရအပ်ကုန်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ တာနိ ပီတိသုခါနံ၊ တို့သည်။ ဝိတက္ကဝိစာရက္ခောဘေန၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရတည်းဟူသော ချောက်ချားခြင်း ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဌမဈာန်၌။ သန္တပဏီတာနိ၊ ငြိမ်သက်မှုန်မြတ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ စ၊ အန္တယကိုဆိုဦးအံ့။ ဣ၊ ဤဒုတိယဈာန်၌။ သန္တ- ပဏီတာနေဝ၊ ငြိမ်သက်မှုန်မြတ်ကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပီတိသုခါနံ၊ တို့ကို(ထည့်)။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယဇ္ဈာန်ကာ ဧဝ၊ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်၏။ ပဌမဇ္ဈာန်ကာ၊ ပဌမဈာန်နှင့်ယှဉ်သော။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ န ဂဟိတာ၊ ယူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၄၃၂-၄၃၃။ ဝိဘာဝနတ္ထောတိ၊ ကား။ ပကာသနတ္ထော၊ ထင်စွာပြခြင်း အနက်ရှိ၏။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နိရူပနတ္ထော၊ မဖောက်ပြန်ခြင်းအနက် ရှိ၏။ ကိံ သု ဝိယ၊ အတယ်ပါ၌တို့ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ “န သမဏော ဂေါ-
တမော ဗြာဟ္မဏေ ဇိဏ္ဏေ ။ပ။ အဘိဝါဒေတိ ဝါ ပစ္စုပ္ပန်တိ ဝါ အာသနေန ဝါ နိမဇ္ဇေတိ” တိအာဒိသု၊ နိမဇ္ဇေတိ-ဤ သို့အစရှိကုန်သောပါ၌တို့။ ဝါသဒ္ဓေါ၊ ဝိယ၊ ဝါသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း (ပါရာဇိကဏ်ပါဠိတော်)။ (အနက်ကား) သမဏော ဂေါဟမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ ဇိဏ္ဏေ၊ အိုမင်းကုန်သော ။ပ။ ဗြာဟ္မဏေ၊ ပုဏ္ဏားတို့ကို။ န အဘိဝါဒေတိ ဝါ၊ ရှိခိုးမူလည်း ရှိမခိုး။ န ပစ္စုပ္ပန်တိ ဝါ၊ နေရာမှသ၍ ခရီးဦးကြိုလည်း မကြိုဆို။ အာသနေန ဝါ၊ နေရာဖြင့်မူလည်း။ န နိမဇ္ဇေတိ၊ မပင့်ဖိတ် (ဤကားအနက်)။ တေန၊ ကြောင့်။ အယံ သောတိ- အာဒိကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အယံ အတ္တပဋိလာတော၊ ဤ အတ္တဘောကိုရခြင်းသည်။ သော ဝေ၊ ထိုအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လျှင်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဝိဘာဝေတွာ ပကာသေတွာ၊ ထင်စွာပြပြီး၍။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယန္တိ ဣမိနာ၊ အယံ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ တဂ္ဂ- တာ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူသော။ အတ္တပဋိလာတံ၊ အတ္တ- ဘောကို ရခြင်းကို။ အာသန္န ပစ္စက္ခဘာဝေန၊ အနီးမျက်မှောက်၏ အဖြစ်အား ဖြင့်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏ (ဝါ) စွဲ၏။ ပန၊ ပါး။ သောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ ပုစ္ဆိယမာနံ၊ မေးအပ်သော။ အတ္တပဋိလာတံ၊ ကို။ ပရမ္ပုဘောဇေန၊ မျက်ကွယ်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏ (ဝါ) စွဲ၏ (ပုဒ်လိုက်၍ ယောဇနာ)။ န နံ ဧဝံ ဝဒါမာဟိ ဇတ္ထု၌၊ နန္တိ၊ ကား။ ဩဠာရိကံ၊ ရှန်ရင်းသော။ အတ္တပဋိလာတံ၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းကို။ သပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတန္တိ ဇတ္ထ၊ ကတံ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌ (ဝါ) ရှေး၌ဖြစ်သော အပ္ပိဋ္ဌိဟိရကတံ-ဟူ သောပုဒ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဟိ ဝိသေသော၊ အထူးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ ၏ (ဝါ) အံ့။ ပရေဟိ၊ သူတစ်ပါး တို့သည်။ စောဒိတဝစနပဋိဟာရကံ၊ စောဒနာအပ်သော စကားကို ပယ်တတ်သော။ သဉ္ဇတ္တရဝစနံ၊ အလွန်နှင့်တကွဖြစ်သော စကားသည်။ သပ္ပိဋ္ဌိဟိရကံ၊ မည်၏။ အယဓမဝ၊ ဤဆို ခပ်ပြီးသော စကားသည်သာ လျှင်။ ဝိသေသော၊ ထူး၏။ တုတ္ထောတိ၊ ကား။ မုသ၊ ချွတ်ယွင်းသည်။ အဘူတော၊ မဟုတ်မမှန်သည်။ သောတိ၊ ကား။ မနောမယော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့် ပြီးသော (ဝါ) ဈာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကား။ အရူမေါ၊ ရုပ်မရှိသော။

အတ္တပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကိုရခြင်းသည်။ သေဝါတိ။ ကား။ ဩဠာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ သော ဝေ အတ္တပဋိလာဘော။ ထိုအတ္တဘောကိုရခြင်းသည် သာလျှင်။ တသ္မိံ သမယေ သစ္စော ဟောတိတိ။ ကား။ တသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္နသမယေ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်အခါကာလ၌။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အတ္တပဋိ-
 လာဘော တေဝ နိယျာတေသိတိ ဧတ္ထ၊ နိယျာတေသိ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ အတ္တ-
 ပဋိလာဘသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ တထာ ဝေ၊ ထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်သာလျှင်။
 ပရိယာသာပေသိ၊ ပြီးဆုံးစေပြီ။ ပန၊ ပါး။ နံ အတ္တပဋိလာဘောတိ သင်္ချံ၊
 ထိုအတ္တဘောကို ရ၏ဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဣတိ၊ သို့။
 ပညတ္တိံ၊ ဝေါဟာရပညတ်ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နိဟရိတွာ၊
 ထုတ်၍။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ရူပါဒ-
 ယော စေတ္ထ ဓမ္မာတိ၊ ကား။ ရူပဝေဒနာဒယော ဝေ၊ ရုပ်ဝေဒနာ အစရှိသည်
 တို့သာလျှင်။ ဧတ္ထ လောကေ၊ ဤလောက၌။ သဘာဝဓမ္မော၊ ပရမတ္ထသဘော
 ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့တည်း။ နာမ မတ္တမေတန္တိ။ ကား။ အတ္တပဋိလာဘောတိ
 တေ၊ အတ္တပဋိလာဘော ဟူသော ဤစကားသည်။ ရူပါဒကေ၊ ရုပ်အစရှိ
 ကုန်သော။ ပဉ္စက္ခန္ဓေ၊ ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။
 နာမပညတ္တိမတ္တံ၊ နာမပညတ်မျှသာတည်း (ဝါ) အမည်ကို ပညတ်ကာမျှ
 သာတည်း။ ဝေရူပံ ဝေါဟာရာတိ၊ ကား။ ဩဠာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။
 အတ္တပဋိလာဘော အတ္တကိုရခြင်းတည်း။ ဣတိအာဒိဝေါဟာရာ၊ ဤသို့
 အစရှိကုန်သော၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းတို့သည်။ နာမပဏ္ဏတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။
 နာမဘူတပညတ္တိမတ္တဝသေန၊ အမည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော ပညတ်မျှ၏အစွမ်းဖြင့်။
 အတ္တပဋိလာဘောတိ၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းဟူ၍။ သင်္ချံ။ ရေတွက်ခြင်းသို့
 (ဝါ) ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ။ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နိယျာတနတ္တံ၊
 ပြီးဆုံးစေခြင်းငှာ။ သင်္ချံ။ သို့။ ဂစ္ဆတိ။ ၏။ (ပြန်၍စပ်)။

၄၃၈။ ဝေဉ္စ ပန ဝဘ္ဘာတိ၊ ကား။ အတ္တပဋိလာဘောတိ တေ၊ သည်။ ရူပါ-
 ဒိကေ၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တိမတ္တံ၊ ပညတ်ကာ
 မျှတည်း။ ဣမ မတ္တံ။ ဤအနက်ကို။ ယသ္မိံ စိတ္တ သမယေတိအာဒိနာ၊ သမယေ-
 ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝဘ္ဘာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ (နှာ-၄၉၇)ပဋိပုစ္ဆိတွာတိ၊
 ကား။ ယထာ ယေန အာကာရေန၊ ဖြင့်။ ပရေ၊ သူတစ်ပါးတို့သည်။ ပုစ္ဆေယျ၊
 မေးကုန်ရာ၏။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ကာလဝိဘာဂတော၊ ကာလကို
 ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ပဋိပဒါနိ၊ အကျင့်တို့တို့။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီး၍။ ဝိနယ
 နတ္တန္တိ။ ကား။ ယထာပုစ္ဆိတဿ၊ အကြင် အကြင် မေးအပ်သော။ အတ္တဿ။
 ကို။ ဉပနဝသေန၊ သိစေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိနယနတ္ထာယ၊ ဆုံးမခြင်း

အကျိုးငှာ။ ယေတေ အတိတာ ဓမ္မာတိ။ ကား။ အတိတသမယေ၊ လွန်လေပြီး
သောအခါ၌။ အတိတတ္ထပဋိလာဘဿ၊ လွန်လေပြီးသော အတ္တဘောကို ရခြင်း
၏။ ဥပါဒါဘူတာ၊ စွဲလမ်း၍ ယူကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒယော၊
ရူပက္ခန္ဓာအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ပရမတ္ထတရားတို့သည်။ အတ္တိ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
တေ ဓမ္မာ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာစသော တရားတို့သည်။ ဧတရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန် အခါ
ကာလ၌။ နတ္ထိ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တေသံ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာစသော
တရားတို့၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ချုပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တတော ဝေ၊
ထိုချုပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
သင်္ခံ၊ သို့၊ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ဥပါဒါနဿ၊ စွဲလမ်း၍
ယူကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာ၏။ အတိတ သ္မိံ ယေဝ သမယေ၊ လွန်လေပြီးသော
အတိတ်ကာလ၌ သာလျှင်။ လဗ္ဘနတော၊ ရခြင်းကြောင့်။ သောပီတိ၊ ကား။
တဒုပါဒါနော၊ ထိုခန္ဓာကို စွဲ၍ ယူအပ်သော။ မေ၊ ငါ၏။ သေ သော အတ္တ
ပဋိလာဘောပီ၊ ဤအတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်း။ တသ္မိံ ယေဝ သမယေတိ၊
ကား။ အတိတေ ဝေ သမယေ၊ လွန်လေပြီးသောကာလ၌ သာလျှင်။ သစ္စော
အဟောသီတိ၊ ကား။ ဘူတော ဝိဇ္ဇမာနော ဝိယ၊ ထင်ရှားရှိသကဲ့သို့။ အဟော
သိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနန္တိ၊ ကား။ ဥပါဒါနဘူတာနံ၊ စွဲလမ်း၍ ယူ
အပ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အနာဂတာနံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒိ
ဓမ္မာနဉ္စေ၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစရှိကုန်သောတရားတို့၏လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊
ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒိဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏လည်းကောင်း။ တဒါဘာဝါတိ၊
ကား။ တသ္မိံ အတိတသမယေ၊ ထိုအတိတ်ကာလ၌။ အဘာဝါ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊
ထင်ရှားမရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဒုပါဒါနဘူတော၊ ထိုခန္ဓာကို စွဲ၍ ယူအပ်
သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘော စ၊
အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော
စ၊ သည်လည်းကောင်း။ တသ္မိံ အတိတသမယေ၊ ၌။ မောဃော တုစ္ဆော၊
အချဉ်းနှီးသည်။ မုသော၊ ချွတ်ယွင်းသည်။ ဟေတိ၊ ၏။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အတ္တတောတိ၊ ကား။ ပညတ္တိအတ္တတော၊
ပညတ်အနက်အားဖြင့်။ နာမမတ္တမေဝါတိ၊ ကား။ သမညာမတ္တိမေဝ၊ အမည်
သညာမျှသည်သာလျှင်။ ပရမတ္တတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ အနုပလဗ္ဗမာနတ္တာ၊
မရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တပဋိလာဘံ၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းကို။
ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။

သေဝ နယောတိ ဣမိနာ၊ သေဝ နယော-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အနာ
ဂတော၊ ကုန်သော။ ယေ တေ ဓမ္မာ၊ အကြင်ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည်။ အတ္တိ
သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုအနာဂတ်ဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး တရားတို့
သည်။ တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ နတ္ထိ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
မရှိသော်လည်း။ ဘဝိယန္တိတိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ဟူ၍။ သင်္ချံ၊ သို့။ ဂတော၊ ရောက်
ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေ၊ ငါ၏။ သောပိ အတ္တပဋိလာဘော၊ ထိုအတ္တဘောကို
ရခြင်းသည်လည်း။ တသ္မိံ ယေဝ သမယေ၊ ထိုအနာဂတ်ကာလ၌သာလျှင်။
သစ္စော၊ ထင်ရှားရှိသည်။ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ပန၊ ပါး။ အတိတပစ္စုပ္ပန်နံ၊
အတိတပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာစသော တရားတို့၏။ တဒါ၊ ထို
အနာဂတ်ကာလ၌။ အဘာဝိ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ယင်ရှားမရှိသည်၏အကြောင့်။
တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုအနာဂတ်ကာလ၌။ အတိတော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊
သည်။ မောဃောတုစ္စော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။
အတ္တပဋိလာဘော၊ အတ္တကိုရခြင်းသည်။ (ထည့်)။ မောဃော၊ အချည်းနှည်း
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္တတော၊ ဖြင့်။ နာမ မတ္တမေဝ၊ အမည်
မျှသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ ပစ္စုပ္ပန်နာ၊
ကုန်သော။ ယေ ဣမေ ဓမ္မာ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ စသောတရားတို့သည်။ အတ္တိ
သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော ရူပက္ခန္ဓာစသော တရားတို့
သည်။ တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ အတ္တိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ သင်္ချံ၊ သို့။ ဂတော၊
ရောက်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မေ၊ ငါ၏။ ယူယံ ယော အယံ အတ္တပဋိ-
လာဘော၊ အကြင် အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သော အတ္တပဋိ-
လာဘော၊ ထိုအတ္တဘောကိုရခြင်းသည်။ ဣဒါနံ၊ ဤ။ သစ္စော၊ ထင်ရှားရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ အတိတနာဂကာလံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ
စသောတရားတို့၏။ အနုနာ၊ ယခုအခါ၌။ အဘာဝိ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။
တေရဟိ၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌။ အတိတော၊ သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။
မောဃော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ အတ္တ
ပဋိလာဘော၊ သည် (ထည့်)။ မောဃော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
အတ္တတော၊ ဖြင့်။ နာမ မတ္တမေဝ၊ အမည်မျှသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာ
ဘော၊ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမ မတ္တံ၊ ကို။ အတိဒိယတိ၊ ညွှန်ပြ၏။

၄၃၉-၄၄၃။ သံသန္တိတုန္တိ၊ ကား။ သမာနေတုံ၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်းငှာ
(ဝါ)ညီမျှစွာ နှိုးနှော၍ ဆောင်ခြင်းငှာ။ ဂဝါတိ၊ ကား။ ဂါဝိတော၊ နွားမွေ။
တတ္ထာတိ၊ ကား။ ခိရာဒိသု၊ နို့ရည်အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စဂေါရလေသု၊ ငါးပါး

ကုန်သော နှားနှိုအရသာတို့တွင်။ ယသ္မိံ သမယေ ခီရံ ဟောတီတိ၊ ကား။
ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ ဘူတုပါဒါယသညိတံ၊ ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ်ဟု
မှတ်အပ်သော။ ဥပါဒါနဝိသေသံ၊ စွဲလမ်း၍ယူခြင်းအထူးကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။
ခီရပညတ္တိ၊ နှားနှိုဟူသော ပညတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မိံ သမယေ၊
ထိုနှိုရည်ဖြစ်သောအခါ၌။ ဒဓိတိ ဝါ၊ နှိုခမ်းဟူ၍လည်းကောင်း။ နဝနီတာဒိသု၊
ဆီဦး အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရန္တိ ဝါ၊ တပါးပါးဟူ၍ လည်းကောင်း။
သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ နိရုတ္တိံ၊ အနက်ကိုထုတ်၍ ဆိုခြင်းသို့။ နာမံ၊ အမည်သို့။
ဝေါဟာရံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်(ပေယျာလဖော်၍ ယောဇ-
နာသည်)။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်သနည်း(တည့်)။ ခီရပညတ္တိ၊
နှိုရည်ဟူသောပညတ်ခြင်းသည်။ ဥပါဒါနဿ၊ စွဲလမ်း၍ယူအပ်သော။ ဘူတုပါ-
ဒါယရူပဿ၊ ဘူတရုပ်ဥပါဒါရုပ်၏။ ဒဓိအာဒိပညတ္တိယာ၊ နှိုခမ်းအစရှိသော
ပညတ်၏(ဝါ)ကို။ အနုပါဒါနတော၊ စွဲ၍မယူအပ်သောကြောင့်။ ဒဓိတိ ဝါ၊
ဟူ၍လည်းကောင်း။ နဝနီတာဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။
သင်္ချံ၊ သို့။ နိရုတ္တိံ၊ သို့။ နာမံ၊ သို့။ ဝေါဟာရံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်(လိုက်)။
ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိနိယဘဝတ္ထုကာ၊ တစ်ဖန်မှတ်အပ်သောဝတ္ထုရှိသော(ဝါ)အသီး
အသီးမှတ်အပ်သော အကြောင်းရှိသော။ တော ပညတ္တိ၊ ထိုနှိုရည်၊ နှိုခမ်း
စသောပညတ်သည်။ လောကသမညာ၊ လူတို့သည်ခေါ်ဝေါ်သမှတ်အပ်သော
အမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “ယေ ဓမ္မေ ဥပါဒါယာ”
တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တောယ ပညတ္တိယာ၊ ထိုပညတ်
ဖြင့်။ သင်္ခါယတိ ကထိယတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ကြောင်း
ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာ ပညတ္တိ၊ သည်။ သင်္ခါ၊ မည်၏(သင်္ခါ ဝေ သင်္ချာ-
ဟုဆိုလိုသည်)။ တောယ ပညတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ အတ္တံ၊ ကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်၍။
ဥစ္စန္တိ ဝဒန္တိ၊ ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆိုကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိ
ကြောင့်။ သာ ပညတ္တိ၊ သည်။ နိရုတ္တိ၊ မည်၏။ တေန၊ ထိုအမည်နာမဖြင့်။
သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ တံ တဒတ္တံ၊ ထိုထိုအနက်သို့။ နမန္တိ၊ ညွတ်တတ်ကုန်
၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ညွတ်ကြောင်း ဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တံ၊ ထိုအမည်
သည်။ နာမံ၊ မည်၏။ (နှာ-၃၉၈)တေန ဓမ္မေန၊ ထိုပညတ္တိဓမ္မဖြင့်။ တထာ၊
တူ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့
ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော ဓမ္မော၊ ထိုပညတ္တိ
ဓမ္မသည်။ ဝေါဟာရော၊ မည်၏။ ပညတ္တိယော၊ ပညတ်ခြင်းကိုသာလျှင်။

၂၉

သတ္တိ

တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၄၃၇

လဗ္ဗတိ၊ ဧ။ ယသ္မိံ သမယေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ခိရေ၊ နိရုဉ်း၊ ဝုတ္တနယံ၊ ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းကို။ ဒဓိအာဒိသပိ၊ နိဓမ္မံ အစရှိသည်တို့၌လည်း။ “ဓေ နယော သဗ္ဗတ္တာ” တိလ္လမိနာ၊ ဓေ နယော သဗ္ဗတ္တ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ အတိဒိဿတိ၊ ညွှန်၏။

သမနုဇာနနမတ္တကာနိတိ၊ ကား။ လ္လင်္ခံ ခိရံ လ္လင်္ခံ ဒဓိတိအာဒိနာ၊ ဒဓိ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တာဒိဓေသ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဘူတုပါဒါယ- ရူပဝိသေသေသု၊ ဘူတရုပ်၊ ဥပါဒါရုပ် အထူးတို့၌။ လောကေ၊ ၌။ ပရမ္မရာဂတံ၊ အဆက်ဆက်လာသော။ ပညတ္တိံ၊ ပညတ်ခြင်းကို (ဝါ) နာမပညတ်ကို။ အပ္ပ- ဌိက္ခိပိတော၊ မပယ်ခူ၍။ သမနုဇာနနံ ဝိယ၊ အခွင့်ပြုသကဲ့သို့။ ပစ္စယဝိသေသ- ဝိသိဋ္ဌံ၊ အကြောင်းထူးအားဖြင့် ထူးသော။ ရူပါဒိခန္ဓသမူဟံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ အစ ရှိသော ခန္ဓာအပေါင်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သြဠာရိကော၊ ရုန့်ရင်းသော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ လ္လတိ စ၊ ဤသို့ လည်းကောင်း။ မနောမယော၊ ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော (ဝါ) ဈာန်စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ လ္လတိ စ၊ ဤသို့လည်း ကောင်း။ အရူပေါ၊ ရုပ်မရှိသော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ လ္လတိ စ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ တထာ တထာ၊ ထိုသို့သို့သော အပြားအား ဖြင့်။ သမနုဇာနနမတ္တကာနိ၊ ကောင်းစွာခွင့်ပြုကာမျှတို့တည်း (ဝါ) သညီဒြပ် ကို သိစေကာမျှတို့တည်း။ တဗ္ဗိနိမုတ္တော၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးမှ လွတ်သော။ ဥပါ- ဒါနတော၊ စွဲလမ်း၍ယူခြင်းမှ။ အညော၊ တစ်ပါးသော။ ကောစိ၊ တစ်စုံတစ်ခု သည်။ ပရမတ္တတော၊ အားဖြင့်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ လ္လတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ နိရုတ္တိမတ္တကာနိတိ၊ ကား။ သဒ္ဓနိရုတ္တိယာ၊ သဒ္ဓါနိရုတ္တိ ဖြင့်။ ဂဟဏူပါယမတ္တကာနိ၊ ယူခြင်း၏ အကြောင်းမျှတို့တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဧ။ သတ္တော၊ သတ္တဝါ။ ဖဿော၊ ဖဿ။ လ္လတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ သဒ္ဓဂ္ဂဟဏူတ္တရကာလံ၊ သဒ္ဓါကိုယူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ (ဝါ) အသံကို သောတဝိညာဏဝိသိဖြင့် ယူပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌။ တဒန္တဝိဒ္ဓပဏ္ဏတ္တိဂ္ဂဟဏ- မုခေနေဝ၊ ထိုသောတဝိညာဏဝိသိသို့ အစဉ်သျှောက်၍ သိအပ်သော နာမ ပညတ်ကို တဒန္တဝတ္တက မနောဒွါရဝိသိဖြင့် ယူခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်သာလျှင်။ တဒတ္တာဝဗောဓော၊ ထိုနာမပညတ္တိ သဒ္ဓါ၏အနက်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တထာ စ တတော ဝေ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ပဌမံ သဒ္ဓိံ သောတေန- တိတံ ဒုတိယတေသာ (နာမံ တတိယ- စိတ္တေန) အတ္တံ စတုတ္ထတေသသတိ၊ စေတသာ-ဟူသော စကားကို။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

(ဂါထာအနက်) ပဌမံ စသံ သန္ဓံ အဆံကို (ဝါ) သဒ္ဓါကို။ သောတေန၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ ဇာနာတံ၊ ဇာ။ အတိတံ၊ အတိတံဖြစ်သော သဒ္ဓါရုံကို။ ဒုတိယစေတသ၊ ဒုတိယစိတ်ဖြင့် (ဝါ) ဒုတိယဖြစ်သော မနောဒွါရဝိသိတံ ဖြင့်။ ဇာနာတံ၊ ဇာ။ နာမံ၊ နာမပညတ်ကို။ တတိယစိတ္တေန၊ တတိယစိတ်ဖြင့် (ဝါ) တတိယဖြစ်သော မနောဒွါရဝိသိတံဖြင့်။ ဇာနာတံ၊ ဇာ။ အတ္ထံ၊ နာမပညတ္တိ သဒ္ဓါ၏အနက်ကို။ စတုတ္ထစေတသ၊ စတုတ္ထစိတ်ဖြင့် (ဝါ) စတုတ္ထမနောဒွါရဝိသိတံဖြင့်။ ဇာနာတံ၊ ဇာ (ဤကားအနက်)။

ဝစနပထမတ္တကာနီတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဝစနပထမတ္တကာနီ-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ တဿေဝ၊ ထိုနိရုတ္တိမတ္တကာနီ- ဟူသော သဒ္ဓါ၏သာလျှင်။ ဝေဝစနံ၊ ဝေဝစ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ နိရုတ္တိယေဝ၊ သဒ္ဓါသည်ပင်လျှင် (ဝါ) အနက်ကိုထုတ်၍ ဆိုကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါသည်ပင်လျှင်။ အညေသမ္ပိ၊ တစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌာနဂတိံ၊ မြင်ခြင်းကို အစဉ်လိုက်ခြင်းသို့။ အာပဇ္ဇန္တာနံ၊ ရောက်ကုန်သောသူတို့၏။ ကာရဏဋ္ဌေန၊ အကြောင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝစနပထေ၊ မည်၏။ ဝေါဟာရမတ္တကာနီတိ၊ ကား။ တဿာ တဿ၊ ထိုထိုသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဝေါဟာရမတ္တကာနီ၊ ခေါ်ဆိုပညတ်ကာမျှတို့တည်း။ နာမပညတ္တိမတ္တကာနီတိ သော သဒ္ဓါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုဝေါဟာရမတ္တကာနီ-ဟူသော ပုဒ်၏သာလျှင်။ ပရိယာယေဝ၊ ပရိယာယ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ တံဘံနမပညာပနမတ္တကာနီ၊ ထိုထိုအမည်တို့ကို ပညတ်ကာမျှတို့တည်း (ဝါ) ထိုထိုအမည်တို့ကို သိစေကာမျှတို့တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထေဝ၊ တည်း။ သဗ္ဗမေတန္တံ၊ ကား။ အတ္ထပဋိလာဘောတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သတ္တောတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ပေါသောတိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း (ဝါ) ယောက်ျားဟူ၍ လည်းကောင်း။ ဧတံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသည်။ ဝေါဟာရမတ္တကံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကာမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဟာရမတ္တကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ သို့။ စေ ပုဏ္ဏယျ၊ အကယ်၍ မေးငြားအံ့။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ အနုပလဗ္ဗနတော၊ မရခြင်းကြောင့်။ ဝေါဟာရမတ္တကံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ ယသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇာ။ သုညောတံ၊ ကား။ ပရမတ္တတော၊ ပရမတ္ထမှ (ဂါ) မဖောက်မပြန် မြတ်သောသဘောမှ။ ဝိဝိတ္ထော၊ ဆိတ်၏။

လောကော၊ သတ္တလောကသည်။ သုညော၊ ပရမတ္ထမှဆိတ်သည်။ ယဒိ၊ သိယာ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် (ယဇ္ဇေဝံ... ကို ယဒိ+ဧဝံ-ဟု ပဒေစ္စဒပြု)။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ကဿ၊ ဤလောက

သုတ္တံ

တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၄၃၉

သမ္ပုတိကထာကို။ ဗုဒ္ဓေဟိပိ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်သနည်း (ဝါ) ဟောတော်မူအပ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနံ၊ ကို။ သောဓေန္တော၊ သုတ်သင်လိုသည်ဖြစ်၍။ “ဗုဒ္ဓါနံ ပနာ”တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ သမ္ပုတိယာ ဝေါဟာရဿ၊ လူတို့၏ ဝေါဟာရပညတ်ကို။ ကထနံ၊ ဟောခြင်းတည်း။ သမ္ပုတိကထာ၊ လူတို့၏ ဝေါဟာရပညတ်ကို ဟောခြင်း။ ပရမတ္ထဿ သဘာဝဓမ္မဿ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော သဘောတရားကို။ ကထနံ၊ ဟောခြင်းတည်း။ ပရမတ္ထကထာ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော သဘောတရားကို ဟောခြင်း။ ပရမတ္ထသန္နိသိတကထာဘာဝတော၊ ပရမတ္ထကိုမှီသော စကား၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိစ္စံဒိကထာပိ၊ အနိစ္စ အစရှိသောစကားကိုလည်း (ဝါ) အနိစ္စအစရှိသောဒေသနာတော်ကိုလည်း။ ပရမတ္ထကထာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ပရမတ္ထဓမ္မောယေဝ၊ ပရမတ္ထ တရားကိုသာလျှင်။ အနိစ္စောတိ စ၊ အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ သမ္ပုတိဓမ္မော၊ သမ္ပုတိပညတ် တရားကို။ အနိစ္စောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဒုက္ခောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ န ဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။

ပန၊ အနွယကို ဆိုဦးအံ။ “အနိစ္စာ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ၊ ဒုက္ခာ နတ္တာ စ သင်္ခတာ။ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ ပညတ္တိ၊ အနတ္တာ ဣတိ နိစ္ဆယာ”တိ၊ နိစ္ဆယာ-ဟူ၍။ ပရိဝါရော၊ ပရိဝါပါဠိတော်၌။ ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်။ သေသော သမ္ပုတိဓမ္မော၊ ထိုသမ္ပုတိပညတ် တရားကို။ အနတ္တာတိ၊ အနတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။

(ဂါထာအနက်ကား)။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော (ဝါ) အလုံးစုံကုန်သော၊ သင်္ခါရာ၊ တေဘူမကသင်္ခါရတရားတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခတာ၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ-ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည် ပြုပြင်အပ်ကုန်သော သင်္ခတတရားတို့သည်။ ဒုက္ခာ စ၊ ဆင်းရဲကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အနတ္တာ စ၊ ကိုယ်အတ္တမဟုတ်ကုန်သည်လည်း (ဝါ) အစိုးမရကုန်သည်လည်း (ဝါ) မိမိအလိုသို့ မလိုက်မပါတတ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိဗ္ဗာနဉ္စေဝ၊ နိဗ္ဗာန်ကို လည်းကောင်း။ ပညတ္တိ စ၊ ပညတ်ကို လည်းကောင်း။ အနတ္တာ ဣတိ၊ အနတ္တ-ဟူ၍။ နိစ္ဆယာ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ (ဤကားအနက်)

ပန၊ ပါး။ ခန္ဓာဒိပညတ္တိ၊ ခန္ဓာအစရှိသော ပညတ်သည်။ တဇ္ဇာပညတ္တိ၊ ဝိယ၊ တဇ္ဇာပညတ်ကဲ့သို့။ ပရမတ္ထသန္နိသယာ၊ ပရမတ္ထကို မှီသော်ဖြစ်၍။ အာသန္နတရာ စ၊ နီးမြတ်သည်လည်း (ဝါ) အလွန် အထူးသဖြင့်နီးသည်လည်း။

ဟောတိ၊ ဧ၊ (တရုပစ္စည်း အတိသယတ္ထ)။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိအာဒယော ဝိယ၊
 ပုဂ္ဂလပညတ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ ဒုရေ၊ ဝေးကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မပြင်ကုန်။
 (နာ-၃၉၉) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓာဒိကထာပိ၊ ခန္ဓာ အစရှိသော စကားကို
 လည်း။ ပရမတ္ထကထာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တာ၊ ဧ၊ ဝါ၊ ကား။ ခန္ဓာဒိသိသေန၊
 ခန္ဓာ စသည်ကို အဦးပြုသဖြင့်။ တဒုပါဒါနသဘာဝဓမ္မာ ဝေ၊ ခန္ဓာ စသည်ကို
 စွဲ၍ ယူအပ်သော ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်
 ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ဧ၊ စ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ သဘာဝဓမ္မာပိ၊
 ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့ကိုလည်း။ သမ္မုတိမုခေနေဝ၊ သမ္မုတိပညတ်ကို
 အရင်းပြုသဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသနံ၊ ဒေသနာတော်သို့။ အာရေဟန္တိ၊ တင်ကုန်
 ၏။ ပရမတ္ထမုခေန၊ ပရမတ္ထကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ဒေသနံ၊ သို့။ န အာရေဟန္တိ၊
 မတင်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဒေသနာ၊
 သည်။ သမ္မုတိကသာဝ၊ သမ္မုတိကထာသည်သာလျှင်။ သိယာ နန၊ ဖြစ်ရာ
 သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ
 စောဒက ဆရာဆိုသော စကားကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာဆိုတိုင်း။
 န ဒဠဗ္ဗံ၊ မမှတ်အပ်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကထေတဗ္ဗဓမ္မဝိဘာဂေန၊ ဟောတော်
 မူအပ်သော တရားတော်ကို ဝေဖန်သောအားဖြင့်။ ကထာဝိဘာဂဿ၊ ပရမတ္ထ
 ကထာ၊ သမ္မုတိကထာ-ဟူ၍ ဒေသနာကထာကို ဝေဖန်ခြင်း၏ (ဝါ) ကို။
 အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ကေနစိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ပဝတ္တိနိမိတ္တေန၊ သဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း
 နိမိတ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အတ္ထံ၊ ကို န စ ပကာသေတိ၊ ပြလည်းမပြ
 တတ်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတစ်ရပ် အပြီးသတ်တည်း။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 တို့၏။ ဒုဗ္ဗိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ကထာ၊ ဒေသနာစကားတော်သည်။
 ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့သော မေးစစ်စစ်ခြင်းကို။
 ကာရဏဝိဘာဝနေန၊ အကြောင်းကို ထင်စွာပြသဖြင့်။ ပရိဟရိတံ၊ ပယ်ဖြေ
 ခြင်းငှါ။ “တတ္ထ ယော”တိအာဒိ။ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊
 အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဇာနိတံ၊ သိခြင်းငှာ။ စတုသစ္စံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။
 ပဋိဝိဇ္ဇိတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်ခြင်းငှါ။ ဝဇ္ဇတော၊ သံသရာဝဋ်မှ။
 နိယျာတံ၊ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ အရဟတ္တသင်္ခါတံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟု
 ဆိုအပ်သော။ ဇယက္ကံ၊ အောင်လံတံခွန်ကို ယူခြင်းကို။ ဂဟေတံ၊ ယူခြင်းငှါ။
 သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထကထာယ ဝေ၊ ပရမတ္ထ

သုတ္တံ]

တမယာအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၄၄၁

ဒေသနာတော်စကားဖြင့်သာလျှင်။ သစ္စသမ္ပဒ္ဓိဝေဓော၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို
 ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ အရိယသစ္စကထာ စ၊
 အရိယသစ္စဒေသနာတော်စကားသည်လည်း။ သိခါပတ္တာ၊ အထွတ်အထိပ်သို့
 ရောက်သော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသ္မာ၊
 ထို့ကြောင့်။ ဝိနေယျပုဂ္ဂလဝသေန၊ ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဒိတော၊
 အစမှ (ဝါ) ဌ။ သမ္မုတိကထံ၊ သမ္မုတိဒေသနာကထာကို။ ကထေန္တောပိ၊
 ဟောတော်မူသော်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရတော၊ နောက်၌။
 ပရမတ္ထကထမေဝ၊ ပရမတ္ထဒေသနာကထာကိုသာလျှင်။ ကထေတိ၊ ဟောတော်
 မူ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ အာဒိတောဝ၊ အစ၌သာလျှင်။ သမ္မုတိကထာ၊
 ကို။ ကထေတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောဆရာသည်။ ပရတော၊
 မှ (ဝါ) ဌ။ ပရမတ္ထကထမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကထေတိ၊ ဤ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊
 ကို။ ဒီပေတိ၊ ဤ။ ပန၊ ပါး။ ဣတရတ္ထ၊ ဤသမ္မုတိကထာမှ တစ်ပါးသော
 ပရမတ္ထကထာ၌။ အာဒိတောဝ၊ ၌သာလျှင်။ ကထေတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။
 အဝဒန္တော၊ မဆိုသောဆရာသည်။ သဗ္ဗတ္ထပိ၊ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထကထာ
 သမ္မုတိကထာ၌လည်း။ ကထေတိ၊ ဤ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သော
 အနက်သဘောကို။ ဒီပေတိ၊ ဤ။ တထာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ကထာဒ္ဓယကထနေ၊
 ကထာနှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကို ဟောတော်မူရာ၌။ ပရိယာယန္တရံ၊ ပရိယာယ်
 တစ်ပါးကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ဗောဓေတွာတိ၊
 ကား။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ၊ ဆုံးမအပ်သော ဝေနေယျတို့၏ အဇ္ဈာသယ
 အားလျော်စွာ။ တထာတထာ တေန တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဒေသေတမ္ပံ၊
 ဟောအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဇာနာပေတွာ၊ သိစေတော်မူ၍။ ပန၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို
 ဆိုဦးအံ့။ ဣမိနာ ပဒေန၊ ဤဗောဓေတွာ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဣမတ္ထံ၊ ဤ
 ဆိုလတ္တံ့သောအနက်ကို။ ဒေသေတိ၊ ဤ။ ကတ္တမိ၊ အချို့သောဒေသနာတော်၌။
 ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယဝသေန၊ ဓမ္မပုဂ္ဂိုဟကပုဂ္ဂိုလ်၏ အလို၏အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မုတိ-
 ကထာနုပုဗ္ဗိကာ၊ သမ္မုတိ-ကထာရွှေသွားရှိသော။ ပရမတ္ထကထာ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဤ။ ကတ္တမိ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယာသေန၊ ဖြင့်(လုံက်)။ ပရမတ္ထကထာ၊
 နုပုဗ္ဗိကာ၊ ပရမတ္ထကထာရွှေသွားရှိသော။ သမ္မုတိကထာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝေနေယျ-ဓမ္မကုသလဿ၊ ဆုံးမအပ်သော ဝေနေယျတို့ကိုဆုံးမတော်
 မူခြင်း၌ လိမ္မာတော်မူသော။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယ

သေန၊ ဝေနေယျတို့၏အလို၏အစွမ်းဖြင့်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒေသတိ၊ ၏။ ပန၊ ပါး။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံကုန်သော ဒေသနာတော်တို့၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မတံ၊ ပရမတ္ထသဘောတရား၏အဖြစ်ကို။ အဝိဇ္ဇာဟန္တာ ဝေ၊ မစွန့်သည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ သမ္မုတိံ၊ သမ္မုတိပညတ်သို့။ အနဝတ္တတိ၊ အစဉ်လိုက်တော်မူ၏။ သမ္မုတိံ၊ ကို။ အပရိစ္ဆာဒန္တာယေဝ၊ မစွန့်မူ၍သာလျှင်။ ဓမ္မတံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြတော်မူ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မုတိပညတ်၌။ အသိနိဝေသာတိဓာဝနာနိ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း လွန်၍ပြေးသွားခြင်းတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ “ဇနပဒနိရုတ္တိံ နာဘိနိဝေသေယျ၊ သမညံ နာတိဓာဝေယျာ”တိ၊ ဓာဝေယျဟူသော၊ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (အနက်ကား) ဇနပဒနိရုတ္တိံ၊ ဇနပဒ၌ဖြစ်သော နိရုတ္တိသဒ္ဓါကို။ နာဘိနိဝေသေယျ၊ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးမသွင်းရာ (ဝါ) သတ္တပုဂ္ဂလသည် ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏ဟူ၍ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးမသွင်းရာ။ သမညံ၊ လောကဝေါဟာရကို (ဝါ) လူတို့သည်ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်သောနာမပညတ်ကို။ နာတိဓာဝေယျ၊ လွန်၍မပြေးသွားရာ(ဝါ) ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏ဟူ၍ အလွန်မပြေးသွားရာ(ဝါ) ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိ၏ဟူ၍ မှားသောအားဖြင့် နှလုံးမသွင်းရာ (ဤကား သာဓကအနက်)။

ပန၊ ပါး။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သမ္မုတိကထာကထနံ၊ သမ္မုတိကထာကို ဟောတော်မူခြင်းသည် (မူ၌ ကထံ၌ နံအက္ခရာကျသည်)။ ဝေနေယျဝသေန၊ ဖြင့်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်တော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တံ အာစိဏ္ဏံ၊ ထိုအလေ့အကျက်တော်ကို။ ကာရဏေန၊ အကြောင်း နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဒေသန္တော၊ ၍။ “ပကတိယာ ပနာ”တိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယောသည်။ အာဟ၊ ၏။ လူခါကာရာတိ၊ ကား။ ဝေနေယျာနံ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ အနဘိသမ္မုဇ္ဈနဝသေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်ကို ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ လူခသဒိသာ၊ ခေါင်းပါးသည်နှင့်တူသည့် (ဝါ) ကြမ်းတမ်းသည်နှင့်တူသည်။ ဟောဘိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး(စသဒ္ဓါ ပက္ခန္ဓရဇောတက)။ သမ္မုတိနာမ၊ သမ္မုတိပညတ်မည်သည်။ ပရမတ္ထတော၊ ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာမာနတ္တာ၊ ထင်ရှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘူတာ နန၊ မဟုတ်မမှန်သည် မဟုတ်လော။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်မမှန်သည်ဖြစ်လျက် (ထည့်)။ ကသံ ကေန ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသမ္မုတိကထာကို။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ကထေန္တိ၊ ဟောတော်မူကုန်သနည်း။ ဣတိ

စောဒနာယ၊ ဤသို့သော စောဒနာကြောင့်။ “သမ္မုတိကထံ ကထေန္တာပီ”တိ။ အာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဇိ။ သစ္စမေဝါတိ၊ ကား။ (နာ-၄၀၀) တထမေဝ၊ မှန်သည်ကိုသာလျှင်။ သဘာဝမေဝါတိ၊ ကား။ သမ္မုတိဘာဝေန၊ လောကသမ္မုတိ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ တံ သဘာဝမေဝ၊ ထိုလောကသမ္မုတိသဘောကိုသာလျှင်။ တေန၊ ကြောင့်။ အမုသဝါတိ၊ အမုသဝ-ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်း။ အာဟ၊ ဇိ။ ပန၊ အနုယကို ဆိုဦးအံ့။ ပရမတ္ထဿ၊ ပရမတ္ထ၏ (ဝါ) မဖောက်မပြန်မြတ်သော အနက်သဘော၏။ သစ္စာဒိဘာဝေ၊ သစ္စာ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်၌။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ၊ ဆိုဖွယ်သည်သာလျှင်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ ပါး။ ဣမေသံ သမ္မုတိပရမတ္ထဓမ္မာနံ၊ ဤသမ္မုတိပညတ် ပရမတ္ထတရားတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ယသ္မိံ၊ အကြင်အမည်သည်ကို။ ဘိန္နော၊ ဖျက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓိယာ၊ အသိဉာဏ်ပညာဖြင့်။ အဝယဝဂိဗ္ဗောဂေ၊ အစိတ်အစိတ် ကသီးအသီးခွဲခြမ်းဝေဖန်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ တံ သညာ၊ ထိုအမည်သည်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဆဋ္ဌပဋ္ဌာဒိပ္ပဘေဒေါ၊ ဆဋ္ဌ၊ ပဋ္ဌစသည်အပြားရှိသော။ သော သဒ္ဓေါ၊ ထိုသဒ္ဓါသည်။ သမ္မုတိ၊ သမ္မုတိမည်၏။ တဗ္ဗိပရိယာယတော၊ ထိုသမ္မုတိမှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ပရမတ္ထော၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇိ။ ကက္ခဋ္ဌဗုသနာဒိသဘာဝေ၊ ကက္ခဋ္ဌဗုသန အစရှိသော သဘော၌ (ဝါ) ပထဝီ၏ ကက္ခဋ္ဌသဘော၊ ဖဿ၏ ဖုသနသဘော အစရှိသောသဘော၌။ အယံ နယော၊ ဤနည်းကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့မရအပ်သည် ဖြစ်သော်လည်း။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သမ္မုတိ စ၊ သမ္မုတိပညတ်သည်လည်း။ သစ္စသဟာဝါ ဝေ၊ မှန်သော သဘောရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဗုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသီ”တိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယော၊ သည်း။ အာဟ၊ ဇိ။ တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ၊ ထိုဗုဝေ သစ္စာနိ အစရှိသော ဂါထာ၌။ ဗုဝေ သစ္စာနိ အက္ခာသီတိ၊ ကား။ နာနာဒေသဘာသကုသလော၊ အထူးထူးသော အရင်၌ ပြောဆိုသော ဘာသာ၌ လိမ္မာသော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝေဒါနံ၊ ဗေဒင်တို့၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏကော၊ အနက်ကိုဖွင့်တတ်သော။ အာစရိယော ဝိယ၊ ဆရာကဲ့သို့။ နာနာဝိသေသမ္မုတိပရမတ္ထကုသလော၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော သမ္မုတိပရမတ္ထ၌ လိမ္မာတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်း။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုရူပံ၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအဇ္ဈာသယ အားလျော်စွာ။ ဗုဝေယေဝ၊ နှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ သမ္မုတိသစ္စာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာတို့ကို။ အက္ခာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၄၄၄

သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ

[၉-ပေါဠပါဒ

တံ၊ ထိုနှစ်ပါးသောသစ္စာကို။ သရူပတော စ၊ သရုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။
 ပရိမာဏတော စ၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ “သမ္မုတိ ပရမတ္ထဉ္စ၊
 တတိယံ နုပလဗ္ဗတိ”တိ ဣမိနာ၊ လဗ္ဗတိ- ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။
 ဝေတံ ဝရောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ဝဒန္တနံ၊ ဆိုတတ်ကုန်သော
 သူတို့ထက်။ ဝရော၊ မြတ်တော်မူသော။ လောကသင်္ကေတမတ္ထသိဒ္ဓါ၊ လူတို့၏
 အမှတ်သင်္ကေတ ပညတ်မျှဖြင့်ပြီးသော သဒ္ဓါစကားသည် (ဝါ) ကမ္ဘာဦးသူ
 လူပညာရှိတို့၏ အမှတ်သင်္ကေတပညတ်မျှဖြင့် ပြီးသော သဒ္ဓါစကားသည်။
 သမ္မုတိ၊ မည်၏။ ပရမော ဥတ္တမော၊ မြတ်သော။ အဝိပရီတော၊ မဖောက်
 မပြန်သော။ ယထာဘူတသဘာဝေါ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောသည်။ ပရမတ္ထော၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ဤ။ နေသံ၊ ထိုသမ္မုတိပရမတ္ထတို့၏။ သစ္စသဘာဝံ၊ သစ္စာသဘော
 ကို (ဝါ) မှန်သောသဘောကို။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။
 ဒဿတုံ၊ ငှာ။ သင်္ကေတဝစနန္တိ ဂါသာ၊ သင်္ကေတဝစနံ-ဟူသော ဂါထာကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကသမ္မုတိကာရဏံ၊
 လောကသမ္မုတိ ပညတ်၏အကြောင်းသည် (ဝါ)လူတို့ ခေါ်ဝေါ် သမုတ်အပ်
 သော သဒ္ဓါပညတ်၏ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သင်္ကေတဝစနံ၊ လူတို့၏ အမှတ်သင်္ကေတ ပညတ်စကားသည် (ဝါ)သတ္တပုဂ္ဂလ
 စသော ကမ္ဘာဦးသူ လူပညာရှိတို့၏ အမှတ်သင်္ကေတပညတ်စကားသည်။ သစ္စံ၊
 မှန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ရူပဝေဒနာအစရှိကုန်သော
 ပရမတ္ထ တရားတို့၏။ ဘူတလက္ခဏံ၊ ဟုတ်မှန်သော ရူပနဝေဒယိတစသော
 သဘောလက္ခဏာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထဝစနံ၊ ခန္ဓာ
 အာယတနစသော ပရမတ္ထစကားသည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 ယောဇနာ၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ လောကသမ္မုတိကာရဏန္တိ၊ ကား။ သင်္ကေတ
 ဝစနဿ၊ ကမ္ဘာဦးသူ လူပညာရှိတို့၏ အမှတ်သင်္ကေတစကား၏။ သစ္စာသဘာ-
 ဝေါ၊ မှန်သောသဘော၌။ ကာရဏဒဿနံ၊ အကြောင်းကိုပြသောစကားတည်း။
 လောကသိဒ္ဓါ၊ လောကဝေါဟာရအားဖြင့်ပြီးသော။ သမ္မုတိ၊ သမ္မုတိပညတ်
 သာ။ သင်္ကေတဝစနဿ၊ ၏။ အဝိသံဝါဒနာဘယ၊ မချွတ်မယွင်းသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဟိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ ဝိသံဝါဒနာဘာဝတော၊ မချွတ်မယွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သင်္ကေတဝစနံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ဝုတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဓမ္မာနံ ဘူတလက္ခဏန္တိ ဣဒံ၊
 ဝစနံ၊ သည်။ ပရမတ္ထဝစနဿ၊ ပရမတ္ထ ဖြစ်သောစကား၏။ သစ္စာဘာဝေါ၊ ဤ။

သုတ္တံ]

တံယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ

၆၄၅

ကာရဏဒဿနံ၊ အကြောင်းကို ပြသော စကားတည်း။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ ရူပဝေဒနာ စသော ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့၏။ ဘူတော၊ ဟုတ်မှန်သော။ အဝိပရိတော၊ မဖောက်မပြန်သော။ ယော သဘာဝေါ၊ အကြင်သဘောတရားသည်။ အတ္တံ၊ ၏။ တဿ သဘာဝဿ၊ ထိုမဖောက်မပြန်သော သဘောကို။ လက္ခဏံ အင်္ဂနံ ဉာပနံ၊ သိခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ယာတာဝတော စ၊ ဟုတ်မှန်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ အဝိသံဝါဒနဝသေန၊ မချွတ်မယွင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တနတော စ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း။ ပရမတ္ထဝစနံ၊ သည်။ သစ္စံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ဂါထာ၏ အဓိပ္ပာယ်တည်း။ ပန၊ ဝါဒအထူးကို ဆိုဦးအံ့။ အနဂ်ဏသုတ္တဋီကာယံ၊ မူလပဏ္ဏာသအနဂ်ဏသုတ်ဋီကာ၌။ အာစရိယေနော၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဆရာသည်ပင်လျှင်။ နိဿက္ကဝစနေန၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်ဖြင့်။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ဥလ္လိဂေတော၊ ခုန်ကျော်၍။ လောကသမ္ပုတိကာဏောတိ၊ ကား။ လောကသမညံ၊ လူတို့၏ ပညတ်အမည်ကို (ဝါ) လူတို့သည် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်သော အမည်ပညတ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဓမ္မာနန္တံ၊ ကား။ သဘာဝဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထသဘောတရားတို့၏။ ဘူတကာရဏာတိ၊ ကား။ ယထာဘူတသဘာဝံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ပရမတ္ထသဘောကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ပန၊ ပါ။ အညတ္ထံ၊ တစ်ပါးသော ဝိနည်းဋီကာတို့၌။ “တဿ ဝေါဟာရကုသလဿ။ ပ။ မုသာဝါဒေါန ဇာယတိ” တိ၊ န ဇာယတိ-ဟူသော (နှာ-၄၀၁) အယမှိ ဂုဏပရိဒီပနီ ဂါထာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကို ပြသော ဂါထာသည်လည်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

(ဂါထာအနက်ကား) တဿ၊ ထိုသို့ သစ္စာနှစ်ပါး အပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ထိုလောကသင်္ကေတဝစ၏ မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေါဟာရကုသလဿ၊ လောကဝေါဟာရ၌ လိမ္မာတော်မူထသော။ လောကနာထဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူထသော။ သမ္ပုတိံ၊ လောကသမ္ပုတိပညတ်ကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ဟောတော်မူထသော။ သတ္ထုနော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ မုသာဝါဒေါ၊ မုသာဝါဒသည် (ဝါ) ချွတ်ယွင်းသောစကားသည်။ န ဇာယတိ၊ မဖြစ်။

တတ္ထ တိဿံ ဂါထာယံ၊ ဋီ။ တဿာတိ၊ ကား။ သစ္စဿ၊ သစ္စာ၏။ ဒုဝိတ္ထော၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကား။ သင်္ကေတဝစနဿ၊ ၏။ သစ္စဘာဝတော၊ မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပုတိံ၊ ဝေါဟရန္တဿာတိ၊

ကား။ ပုဂ္ဂလော သတ္တောတိအာဒိနာ၊ ပုဂ္ဂလော သတ္တော- ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ လောကသမညံ၊ လူတို့၏ သမ္မုတိပညတ်ကို။ ဂ.ထေန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား။ မုသာဝါဒေါ နာမ၊ မည်သည်။ န ဇာယတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ အယံ၊ ကာ။ အတ္ထောဂါထာ၏ အနက်တည်း။ အပိစ အပရောနယော၊ နည်းတစ်ပါးကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ဟိရောတ္တပုဒိပနတ္ထု၊ ဟိရိသြတ္တပုကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ကမ္မဿ ကတဒိပနတ္ထု၊ ကံသာလျှင် ဥစ္စာရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ပစ္စတ္တပုရိသကာရဒိပနတ္ထု၊ အသီးဖြစ်သော ယောကျ်ားဟူသော မာန်ပြခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ အာနန္တရိယဒိပနတ္ထု၊ အာနန္တရိယကံကို ပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဗြဟ္မဝိဟာရဒိပနတ္ထု၊ ဗြဟ္မဝိဟာရကို ပြခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဒိပနတ္ထု၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိဒိပနတ္ထု၊ အလှူ၏ ဇင်ကြယ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ လောကသမ္မုတိယာ အပ္ပဟာနတ္ထု၊ လောကသမ္မုတိပညတ်ကို မပယ်ခြင်း အကျိုးငှာ လည်းကောင်း။ ဣတိ သို့၊ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ (ဣတိသဒ္ဓါ တစ်လုံးကျေသည်) တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုအဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တကာရဏမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော အကြောင်းကိုလည်း။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်ပြီး၍။ ဣဓ၊ ဤသမ္မုတိကထာကို ဟောတော်မူရာ၌။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ ကို။ သမ္မဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ အဘိသမ္ပုဇ္ဈိတွာ၊ ကိုယ်တော်တိုင် ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီး၍။ ဌိတောပိ၊ တည်သော်လည်း။ လောကသမညာဘူတံ၊ လူတို့သည် ခေါ်ဝေါ်သမုတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ ကို။ ဂဟေတွာဝ၊ ယူပြီး၍သာလျှင်။ ယဒိ ဝဒတိ၊ အကယ်၍ ဟောတော်မူသည် ဖြစ်အံ့။ ဝေဉ္စ သတိ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ သမ္မုတိသစ္စာကို ဟောတော်မူရာ၌။ လောကီယမဟာဇနေဟိ၊ လောက၌ အကျိုးဝင်ကုန်သော များစွာကုန်သော လူတို့နှင့်။ ကော ဝိသေသော၊ အဘယ်သို့ ထူးသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ဤသို့မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ယာဟိတံအာဒိ၊ ကို။ အာရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ပါဠိယံ၊ ၌။ သမ္ပန္နော၊ ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းတည်း။

မှတ်ချက် ။ ။ပါဠိတော်၌ ယာဟိ တထာဂတော ဝေါဟရတိ အပရာမသန္တိ။ ဤမျှသာ ပါဠိရှိ၏။

ဣဒံ အယံ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။
 လောကီယဟောဇနော၊ လောက၌ အကျဉ်းဝင်သော လူအပေါင်းသည်။
 အပ္ပဟိနပရာမာသတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသော ပရာမာသရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ မမ၊ ငါ၏။ တေ၊ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။
 ပရာမသန္ဓော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဆို
 ၏။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ တလာဂဟော၊ သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းပေ
 သိမ်း။ ပဟိနပရာမာသတ္တာ၊ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ပရာမာသ ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အပရာမသန္ဓောဝ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်ခြင်းမရှိသည်
 ဖြစ်၍သာလျှင်။ ဝေါဟရတိ၊ ဟောတော်မူ၏ (ဝါ) ဆိုတော်မူ၏။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ လောကသမညာဟိ၊ လူတို့၏သမ္မုတိ ပညတ်တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 လောကီယော၊ လောက၌ဖြစ်သော။ အတ္တော၊ ကို။ လောကေန၊ လောက
 သည်(ဝါ)လူသည်။ ဒုဗ္ဘိညေယျော၊ သိနိုင်ခဲ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာဟိ၊
 ထိုလောကသမ္မုတိပညတ်တို့ဖြင့်။ တံ သမ္မုတိသစ္စံ၊ ထိုသမ္မုတိသစ္စာကို။ ဝေါဟ
 ရတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တထာ၊ တေန ပကာရေန၊ ဖြင့်။ ဝေါဟရန္တော၊ စ၊
 ဟောတော်မူသော်လည်း။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏။ ဒေသနာ
 ဝိလာသေန၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ်စံပယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 တော်ဖြင့်။ ဝေနေယျသတ္တော၊ ဆုံးမထိုက်သော သတ္တဝါတို့ကို။ ပရမတ္ထသစ္စော၊
 ပရမတ္ထသစ္စာ၌။ ပတိဋ္ဌာပေတိ၊ တည်စေတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပာယော၊
 သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပါဠိယံ၊
 ၌။ သမ္မန္တော၊ တည်း။ (ဣတိသဒ္ဓါတစ်လုံးကျေသည်။ သမ္မန္တောသို့ပြန်၍စပ်)။
 ဒေသနံ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာတိ၊ ကား။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တာယ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သော။ ဒိဋ္ဌာဘိနိဝေသပဋိသညတ္တာယ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းနှင့်
 စပ်ယှဉ်သော။ ဝဇ္ဇကထာယ၊ ဝဋ်စကားမှ။ ဝိနိဝဇ္ဇေတွာ ဝိဝေစေတွာ၊
 နစ်စေ၊ ကင်းစေ၊ ဆိတ်စေပြီး၍။ အရဟတ္တနိက္ခဒဋ္ဌန နိဋ္ဌာပေသီတိ၊ ကား။
 အာရာမသန္တိတိ ဣမိနာ ပဒေန၊ အပရာမသန္တိဟူသောဤပါဠိတော်ပုဒ်ဖြင့်။
 တဏှာမာနပရာမာသပ္ပဟာနကိတ္တနေန၊ တဏှာမာနပရာမာသကို ပယ်ခြင်းကို
 ကြားတော်မူသဖြင့်။ တပ္ပဟာယက အရဟတ္တသင်္ခါတကူဇ္ဇေန၊ ထိုတဏှာမာန၊
 ပရာမာသကို ပယ်တတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဟုဆိုအပ်သော အထွတ်အဖူးဖြင့်။
 ဒေသနံ၊ ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်ဒေသနာတော်ကို။ ပရိယောသာပေသိ၊ ပြီးဆုံးစေ
 တော်မူပြီ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ သုတ္တော၊ ဤပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၌။ ယံပဒံ၊
 အကြင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ မယာ၊ သည်။ န ဝိဘတ္တံ၊ မဝေဖန်အပ်။
 တံပဒံ၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။

ဤတီ ဣမိနာ ဝုတ္တက္ခမေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ် အားဖြင့်။ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။ ပရမ သုခမဂ္ဂဓီရဒုရုဇောဓတ္တပရိဒီပနာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲသော ထိုထွင်း၍ ဆီနိုင်ခဲ့သော အနက်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်သော။ သုဝိမလ ဝိပုလ ပညာဝေယျတ္ထိယဇနနာယ၊ အလွန်ကင်းသော မောဟတည်းဟူသောအညစ် အကြေးရှိသော အထူးထူးအပြားပြားဖြစ်တတ်သောပညာ၏ တိက္ခဝိသဒအဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒီဃနိကာယဥ ကထာယ၊ ဒီဃနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ သာဓုဝိလာ သိနိအမည်ရှိသော။ လိနတ္ထပကာသနိယာ၊ ကွယ်ဝှက်သောအနက်တို့ကို ပေါ် လွင်ထင်ရှားစွာ ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာကျမ်း၌။ ပေါဠပါဒသုတ္တဝဏ္ဏ နာယ၊ ပေါဠပါဒသုတ်၏အနက်ကိုဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်း ဖြစ်သောအဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်သောအနက်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာ ပြရာပြကြောင်း ဖြစ်သောဋီကာသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ (အနက်အကျယ်ကို အောက်ကရေးခဲ့ပြီ)။

တယောအတ္တပဋိလာဘဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ပေါဠပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ပေါဠပါဒသုတ္တဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ဣဒံ မေ ပုညံ ဓမ္မခာတုပစ္စယော ဟောတု။

ခဏ-ခဏအခဏ

~~~~~

သုတမာဏဝကဝတ္ထုဝတ္ထု

(နှာ-၄၀၂) ၄၄၄။ ဧဝံ၊ သို့။ ပေါဠပါဒသုတ္တံ၊ ကိံ။ သံဝဏ္ဏေတော၊ ဖွင့်ပြီး
 ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သုတသုတ္တံ၊ သုတသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်တော်မူလင့်သည်
 ဖြစ်၍။ ယထာနုပဗ္ဗံ၊ သုတ်အစဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏနောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာ
 အရပ်၏။ ပုတ္တဘဝံ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းငှါ။
 ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ပေါဠပါဒသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂ-
 တဿ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော၊ သုတ္တဿ၊ သုတ်၏။ သုတသုတ္တဘဝံ၊
 သုတသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတံ၊ ပြုခြင်းငှါ။ “ဧဝံ မေ သုတံ ။ပ။ သာဝ-
 တိယန္တိ သုတသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ အနန္တသံကလောပေန၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေသောအားဖြင့်။ အစိရပရိနိဗ္ဗု-
 တေတိ၊ ဟူ၍။ အဂ္ဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကိံ။ အစိရံ
 ပရိနိဗ္ဗုတေတိ ဣဒိနာ၊ ပရိနိဗ္ဗုတေ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ အာစရိယော၊
 သည်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ယထာ ကိံ၊ အသယံပါဌ်ကဲ့သို့နည်း ဟူမူကား။ ပေါဠ-
 ပါဒသုတ္တံ၊ ဤ။ အပ္ပါဠိဟိရကတံ ဘာသိတံ သမ္ပဇ္ဇတိတိ ယထာ၊ သမ္ပဇ္ဇတိ-
 ဟူသော ပါဌ်ကဲ့သို့တည်း။ (တစ်နည်း) အပ္ပါဠိဟိရကတံဘာသိတံ သမ္ပဇ္ဇတိတိ
 တော၊ သမ္ပဇ္ဇတိဟူသောပါဌ်၌။ အပ္ပါဠိဟိရကတန္တိ ယထာ၊ အပ္ပါဠိဟိရကတံ-
 ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

[အပ္ပါဠိဟိရကတံ-ဟုဆိုအပ်လျက် နိဂ္ဂဟိတ်ကိုချေ၍ အပ္ပါဠိဟိရ
 ကတံ-ဟု ဟောသကဲ့သို့ဟူလို။ ၎င်းပါဠိအနက်ကို အောက်ကရေးခဲ့ပြီ။]

ဝါ၊ ကား။ ပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသော။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရားအား။ အစိရံ၊ မကြာမြင့်ခြင်းသည်။ အတ္ထံ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သော အဂ္ဂဝါ၊ သည်။ အစိရ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မည်၏။ ယထာ ကိံ၊ အသယံပုဒ်
 ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အစိရပက္ကန္တော၊ မာသဇာတောတိ ယထာ၊ အစိရပက္က-
 န္တော-ဟူသော ပုဒ်၊ မာသဇာတော-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။

မှတ်ချက်။ ။စိရံ ပက္ကန္တဿ အဿာတိ စိရပက္ကန္တော။ မာသော ဇာတဿ
 အဿာတိ မာသဇာတော-ဟူသော ဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသိ
 ကဲ့သို့။ ဗာဟိရတ္ထဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသိဟူလို။

ပန၊ ထိုသို့ ဝစနတ္ထပြုသင့်သော်လည်း။ အတ္တမတ္တံ၊ အနက်မျှကို။ ဒဿေတုံ၊
ငါ။ ဧဝံ၊ သို့(ဝါ) ဧဝံ လူဒံ ဝစနံ၊ ဤ“အစိရံ ပရိနိဗ္ဗုတေ”ဟူသော စကားကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေတိ
ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝဿ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု
တော်မူသည်၏ အဖြစ်၏။ စိရကာလတာ ပဋိက္ခေပေန၊ ကြာမြင့်သောကာလ
ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပယ်သဖြင့်။ အာသန္နတာမတ္တံ၊ နီးသည်၏ အဖြစ်မျှကို။
ဒဿိတံ၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ပန၊ ဗျတ်ရိက်ကို ဆိုဦးအံ့။ ကာလပရိစ္ဆေဒေါ၊
ကာလအပိုင်းအခြားကို။ န ဒဿိတော၊ ပြောအပ်။ တံ ကာလံ၊ ထိုကာလကို။
ဒဿေန္တော၊ ၍။ “ပရိနိဗ္ဗာနတော”တိ အာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
အာဟ၊ ၏။ ဝိသာဒပုဏ္ဏမိတော၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ယာဝ
ယတ္ထကံ ကာလံ၊ အကြွင်းမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ဇေဋ္ဌပုဏ္ဏမိ၊ နယုန်
လပြည့်နေ့သည်။ အတ္တံ၊ ရှိ၏။ တာဝ တတ္ထကံ ကာလံ၊ ထိုမျှလောက်သော
ကာလကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ မာသမတ္တေတိ၊ မာသမတ္တေ-ဟူသောစကား
ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ မတ္တသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။
တဿ ကာလဿ၊ ထိုတစ်လမျှသောကာလ၏။ ကိဉ္စ၊ စိုးစဉ်း။ အသမ္ပုဏ္ဏတံ၊
မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇောတေတိ၊ ထွန်းပြ၏။ တေဿ၊ ထိုတောဒေယျ-
ပုဏ္ဏားအား။ တုဒိသညိတော၊ တုဒိအမည်၌သော (ဝါ) တုဒိ-ဟူ၍မှတ်အပ်
သော။ ဂါမော၊ ရွာသည်။ နိဝါသော၊ နေရာအရပ်သည်။ အတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ တောဒေယျော၊ မည်၏။ ပန၊
ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သေ သော ပြာဟ္မဏော၊ ဤတောဒေယျ ပုဏ္ဏားသည်။ တံ
ဂါမံ၊ ထိုတုဒိမည်သောရွာကို (အဇ္ဈာဝသတံ၌ စပ်)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။
သောဏဒဏ္ဍော၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏားသည်။ ဓမ္မံ၊ စမ္မာမည်သောရွာကို။ အဇ္ဈာ
ဝသတိ ဝိယ စ၊ စိုးအုပ်၍ နေ၏ သို့လည်းကောင်း။ ကုဋ္ဌဒန္တော၊ ကုဋ္ဌဒန္တ-
ပုဏ္ဏားသည်။ ခါဏမတံ၊ ခါဏမတမည်သောရွာကို။ အဇ္ဈာဝသတိ ဝိယ စ၊
စိုးအုပ်၍ နေ၏သို့လည်းကောင်း။ အဇ္ဈာဝသတိ၊ စိုးအုပ်၍နေ၏။ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ တဿ အဓိပတိတ္တာတိ၊ အဓိပတိတ္တာ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိ-
ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣဿရဘာဝတော၊ အဖိုးရသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အယမ္ပိ၊ ဤတောဒေယျ
ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ ပသေနဒိကောသလဿ၊ ပသေနဒိကောသလ အမည်ရှိ
သော။ ရညော၊ မင်းကြီး၏။ ပုရောဟိတပြာဟ္မဏော၊ ပုရောဟိတပုဏ္ဏားသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ပုတ္တမ္ပိ အာဟာတိ၊ ကား။ သုတံ မာဏဝမ္ပိ၊ သုတလုလင်ကိုလည်း။
ဩဝဒန္တော၊ ဆုံးမလိုသည်ဖြစ်၍။ အာဟ၊ ဆို၏။

ဆုတ္တ]

သုဘမာဏဝကဝတ္ထု[ပဏ္ဏနာ

၄၅၁

အဉ္ဇနာနန္တိ၊ ကား။ အက္ခိအဉ္ဇနတ္ထာယ၊ မျက်စဉ်းအကျိုးငှါ (ဝါ) မျက်စဉ်း
 ခပ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သံသိတအဉ္ဇနာနံ၊ သွေးအပ်သော မျက်စဉ်းတုံးတို့၏။ ဝမ္မိ-
 ကာနန္တိ၊ ကား။ ကိမိသမာဟဉ္ဇဝဋ္ဌိကာနံ၊ ပိုးရွချပုန်း အပေါင်းရှိသော တောင်
 ပို့တို့၏ (ဝါ) ပိုးရွချပုန်းသည် ကောင်းစွာ ပေါင်းစုအပ်သော တောင်ပို့တို့၏။
 သဉ္ဇယံ၊ မြေအပေါင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္မန္တော၊
 ရှေ့ပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့၏ စပ်ခြင်းတည်း။ မဇ္ဇနန္တိ၊ ကား။ မက္ခိကမဇ္ဇနံ၊ ယင်ပျား
 တို့၏။ သမာဟာရန္တိ၊ ကား။ မကရန္တသန္တိစယံ၊ အနည်းငယ်အားဖြင့် ပေါင်းစု
 ခြင်းကို (မကရန္တသန္တိ အပ္ပဝါစက)။ ပဏ္ဍိတော သရမာဝသေတိ၊ ကား။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပတရပ္ပတရေပိ၊ အနည်းငယ်၊ အနည်းငယ်ကိုသော်လည်း။
 ဂယုမာနေ၊ ယူသည်ရှိသော်။ ဘောဂါ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည်။ ခိယန္တိ၊
 ကုန်ကုန်၏။ အပ္ပတရပ္ပတရေပိ၊ အနည်းငယ်၊ အနည်းငယ်ကိုသော်လည်း။
 သဉ္ဇိယမာနေ၊ စုဆောင်းဆည်းပူးသည်ရှိသော်။ ဝစုန္တိ၊ တိုးပွားကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ယထာဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဥပမတ္တယံ၊ ဥပမာ
 သုံးခုတို့၏ အပေါင်းကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဝိညုဇာတိကော၊
 ပညာရှိသော သဘောရှိသောသူသည်။ ကိဉ္ဇိပိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသော ဥစ္စာကို
 လည်း။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ အာယမေဝ၊ ဥစ္စာပွားခြင်း
 ကိုသာလျှင်။ ဥပ္ပါဒေန္တော၊ ဖြစ်စေလျက်။ သရေဝသေ၊ အိမ်၌။ သရာဝါသံ၊
 အိမ်၌နေခြင်းကို။ အနုတိဋ္ဌေယျ၊ တည်စေရာ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လောဘာ
 ဒေသိတပဋိပတ္တိံ၊ လောဘကိုညွှန်ကြားအပ်သော အကျင့်ကို။ ဥပဒိသတိ၊
 ညွှန်ကြား၏ (ဝါ) ညွှန်ပြဆုံးမ၏။

အဒါနမေဝ၊ မပေးလှူခြင်းကိုသာလျှင်။ သိက္ခာပေတွာ၊ သင်စေပြီး၍။
 သိက္ခာပနဟေတု လောဘာဘိက္ခုဘယာယ၊ သင်စေခြင်းအကြောင်းရှိသော
 လောဘသည် နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တသ္မိံယေဝ သရေ၊
 ထိုမိမိအိမ်၌သာလျှင်။ သုနခေါ၊ ခွေးသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ လောဘဝသိကဿ၊ လောဘ၏အလိုသို့ လိုက်ခြင်းရှိသော
 သူအား။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိဘဝကို။ (နှာ-၄၀၁) ပါဠိကနံ၊ အလိုရှိအပ်၏။
 နေဝသတော နာမ၊ နေဝသဘမည်သော။ ယက္ခော၊ ဘီလူးသည်။ ဟုတွာ၊
 ၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ခန္ဓေ၊ ဤပါဌ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကိုး
 ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ပုဗ္ဗပရိစယေန၊ ရှေးဘဝ၌ လေ့ကျက်ခဲ့ဖူးသောကြောင့်။
 အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝိယာယတိ၊ ချစ်အပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ “ပုဗ္ဗေဝ
 သန္တိဝါသေနာ”တိအာဒိ၊ ကိုး ဘဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ပုဗ္ဗေဝ သန္တဝါသေန၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟိတေန ဝါ။
 ဧဝံ တံ ဇာယတေ ပေမံ၊ ဥပ္ပလံ ယထောဒကေ—
 ဟူသော ဒုကနိပါတ်၊ သာကေတဇာတ်ပါဠိကိုအာဒိသဒ္ဓါ
 အရ ဆက်၍ယူ။

(အနက်ကား) ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဥပ္ပလံ ဝါ၊ ကြာသည့်လည်းကောင်း၊
 သေသံ၊ ကြာမှကြွင်းသော။ ဇာယတေ ပေမံ ဝါ၊ ရေ၌ဖြစ်သော ပန်းသည်လည်း
 ကောင်း။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ ဇာယမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥဒကဉ္စ၊ ရေကို
 လည်းကောင်း။ ဣလလဉ္စ၊ ညွှန်ကိုလည်းကောင်း။ ဣမာနိ ဒေ၊ ကာရဏာနိ၊
 ဤနှစ်ခုကုန်သော အကြောင်းတို့ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ဇာယတိ ယထာ၊
 ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ ထိုအတူ။ တံ ပေမံ၊ ထိုချစ်ခြင်းသည်။ ဇာယမာနံ၊
 ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဘဝ၌သာလျှင်။ သန္တဝါသေန ဝါ၊ အတူတကွ
 နေဖူးခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စုပ္ပန်ဟိတေန ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ အစီး
 အပွားကို ဆောင်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဣမေဟိ ဒွိဟံ၊ ကာရဏေဟိ၊
 ဤနှစ်ပါးကုန်သော အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဇာယတေ၊ ဖြစ်၏။ (ဤကား
 သာကေဂါယာ၏အနက်) နိက္ခန္ဓတိ၊ ကား။ ကေနစိဒေဝ၊ ကရုဏ်ယေန၊
 တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်။ ဗဟိ၊ အပသ္မိ၊ နိဂ္ဂတေ၊ ထွက်သည်ရှိသော်။
 သုဘံ၊ သုဘမည်သော။ မာဏဝံ၊ လုလင်ကို။ အနုဂ္ဂဏိတုကမေ၊ ချီးမြှောက်
 တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ကေကောဝ၊ တစ်ပါးတည်းသာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလုံ့ငှါ။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ဘုက္ကာရန္တံ၊ ကား။ ဘုဘူတံ
 သုနသဒ္ဓကရဏံ၊ ဘုဘု—ဟူသော ခွေး၏အသံကို ပြုခြင်းကို။ ဘော ဘောတိ၊
 ဘော ဘော—ဟူ၍။ ပြာဟ္မဏသမုဒါစာရေန၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအား
 ဖြင့်။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ ပရိဘဝိတွာ ပရိဘဝနဟေတု၊ နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့်။
 ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ “ဘောဝါဒိ နာမ သော ဟောတိ၊ သစေ ဟောတိ သကိဉ္ဇ-
 နော”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သကိဉ္ဇနော၊ ရာဂတည်းဟူ
 သော ကြောင့်ကြခြင်းရှိသည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ သော
 ပြာဟ္မဏော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ ဘောဝါဒိ နာမ၊ ဘောဝါဒိမည်သည်(ဝါ)ဘော
 ဘော—ဟု ဆိုလေ့ရှိသည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏ (ပုဏ္ဏာသပါဠိတော်)။
 စ စောဒေမိ၊ အံ့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ အဒါနမေဝ၊ မပေးလှူခြင်းကိုသာ
 လျှင်။ သိက္ခာပေတွာ၊ သင်စေသောကြောင့်။ သုနခေါ၊ ခွေးသည်။ ဟုတ္တု၊
 ၍။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာဟ-နန၊ ဆိုပြီးသည်မဟုတ်လော။
 ပန၊ ထိုသို့ ဆိုပြီးသည်ဖြစ်ပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ၌။ ပုဗ္ဗေပိ၊
 ရှေးဘဝ၌လည်း။ မံ၊ ငါဘုရားကို။ ဘော ဘောတိ၊ ဘော ဘော—ဟူ၍။

သုတ္တံ]

သုဘမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၅၃

ပရိဘဝိတော၊ နိပိစက်သောကြောင့်။ သုနခေါ၊ ခွေးသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ဆိုပြန်
 သနည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ တထာ၊ ထိုသို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ခွေးဘဝ၌ဖြစ်ခြင်း၏။ တဒုဘယသဘာ-
 ရဏဖလက္ခာ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော မကောင်းမှုကံနှင့်ဆက်ဆံသော အကျိုးရှိသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဝဒတိ၊ ထပ်၍ဆိုပြန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊
 အကျဉ်းအဖြေတည်း (ထည့်)။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ အာနိသံသဖလံ၊
 အာနိသင်ဖြစ်သော အကျိုးသည်။ သာဓာရဏကမ္မေနပိ၊ ဆက်ဆံသော
 ကံကြောင့်လည်း။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဝိပါကဖလံ ဝိယ၊ ဝိပါကအကျိုးကဲ့သို့။
 ကေကမ္မေနော၊ တစ်ခုသောကံကြောင့်သာလျှင်။ န ဇာတံ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊
 ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ကတောကာသဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော
 အခွင့်ရှိသော။ ကမ္မဿ၊ အကုသိုလ်ကံကို။ ပဋိဗာဟိတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။
 အသက္ကုဏေယျဘာဝတော၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဝီစိ၊ အဝီစိ
 ရေသို့။ ဂမိဿတိ၊ ရောက်ရလတံ။ မံ၊ ငါ့ကို။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်း
 ဂေါတမသည်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိပုဋ္ဌိသာရီ၊ နှလုံးမသာမယာ
 သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဥဒ္ဓနန္တရေတိ၊ ကား။ စုလ္လိကန္တရေ၊ ခုံလောက်ကြား၌။ နန္တိ၊
 ကား။ သုနခံ၊ ခွေးကို။

တံ ပဝတ္တိန္တိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ယထာဝုတ္တကာရဏံ၊ အကြင်
 အကြင်ခန့်ဆိုတော်မူအပ်သော အကြောင်းကို။ ဗြာဟ္မဏစာရိတ္တဿ၊ ပုဏ္ဏား
 တို့သည်ကျင့်အပ်သော အကျင့်၏(ဝါ)ကို။ အပရိဟာပိတတံ၊ မဆုတ်မယုတ်
 စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တထာ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့၏အကျင့်ဟူသော
 အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပိတရံ၊ အဘကို။ ဥက္ကံသေန္တော၊ ပင့်မြှောက်လိုသည်-
 ဖြစ်၍။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သုဘ
 မာဏဝေါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မုခါရုဠန္တိ၊ ကား။ သယံ၊ မိမိသည်။ ပဋိဘာနဝသေန၊
 ထင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်(ဝါ)ထင်သော ပညာ၏အစွမ်းဖြင့်။ မုခံ၊ ခံတွင်းသို့။
 အာရုဠံ၊ တက်ရောက်သော စကားကို။ တံ ပဝတ္တိံ ပုစ္ဆိတိ၊ ကား။ တော
 ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ မယံ၊ ငါ၏။ ပိတာ၊ အဘသည်။ သုနခေါ၊ ခွေးသည်။
 ဟုတော၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တုမေဟိ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော၊ ဇေတံ ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်၏။
 ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ သစ္စံ ဝါ ကိံ၊ မှန်မှုလည်းမှန်သလော။ အသစ္စံဝါ ကိံ၊
 မမှန်မှုလည်း မမှန်သလော။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်၏။ တထေဝ

ဝတ္ထုတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ သုနဿ၊ ခွေးအား။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ မိန့်ဆိုတော်မူသကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဝတ္ထု၊ မိန့်ဆိုတော်မူပြီး၍။ အဝိသံဝါဒနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သစ္စာပနတ္ထံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်စေခြင်းငှာ။ တောဒေယျဗြာဟ္မဏော၊ တောဒေယျပုဏ္ဏားသည်။ သုနခေါ၊ သည်။ ဟုတ္ထာ၊ ၍။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ၏။ ဣတိ ဝစနဿ၊ ဤသို့ဆိုတော်မူသောစကား၏။ အဝိသံဝါဒနေန၊ မချွတ်မယှင်းသဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏ (ဝါ) ကိုယ်တော်မြတ်ဘုရား၏။ အဝိသံဝါဒိဘာဝဒဿနန္တံ၊ မချွတ်မယှင်းသောစကားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှာ။ ဣတိ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပ္ပေါဒကန္တိ၊ ကား။ အပ္ပကေန၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဥဒကေန၊ ရေဖြင့်။ သမ္မာဒိတံ၊ ကျိုးချက်စီရင်အပ်သော။ မဓုပါယာသန္တိ၊ ကား။ သာဒုရသံ၊ ကောင်းသောအရသာရှိသော (ဝါ) သာယာအပ်သော အရသာရှိသော။ ဝါ၊ ကား။ မဓုယောဇိတံ၊ ပျားနှင့်ယှဉ်အပ်သော။ ပါယာသံ၊ နို့ဓာနာကို။ ယထာ၊ အကြင်သို့သောအခြားအားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ မိန့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ သဗ္ဗံ ဒဿေသိတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ မြတ်ဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော်တော်အားဖြင့်။ သုနခေါ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ နေံ၊ ထိုဥစ္စာကို။ နေတ္တာ၊ ဆောင်ပြီး၍။ ဒဿေသိ၊ ပြုပြီ။ ဇာတိဿရတာယ၊ ဘဝဟောင်းကို အောက်မေ့နိုင်သည့်၏ အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) ဇာတိဿရဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ န ဒဿေသိ၊ မပြ။ ပန၊ ပါး။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘုက္ကရဏံ၊ ဟောင်ခြင်းသည် (ဝါ) ခွေးတို့၏ ဘုဘု-ဟူသောအသံကို ပြခြင်းသည်။ ပုရိမာဇာတိသိဒ္ဓဝါသနာဝသေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ပုဏ္ဏားဇာတ်အားဖြင့်ပြီးသော ဝါသနာ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဥပရိပဏ္ဏာသကေ၊ ဥပရိပဏ္ဏသက၌။ စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တဋ္ဌကထာယံ၊ စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်အဋ္ဌကထာ၌။ သုနခေါ၊ ခွေးသည်။ ဣမိနာ၊ ဤရဟန်းဂေါတမသည်။ ဉာတော၊ သိသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပရောဒိတွာ၊ ငိုကြွေးပြီး၍ (ဋီကာ၌ ရောဒိတွာ)။ (နှာ-၄၀၄) ဟံ ဟန္တိ၊ ဟံ ဟံ ဟူသောအသံကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ နနိဓာနဌာနံ၊ ဥစ္စာမြင်နှံရာအရပ်သို့။ ဂန္တော၊ ၍။ ပါဒေန၊ ခြေဖြင့်။ ပထဝီ၊ မြေကို။ ခဏိတွာ၊ တူး၍ (ဝါ) ယက်၍။ သညံ၊ အမှတ်သညာကို။ အဒါသိ၊ ပေး၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဇာတိဿရာကာရံ၊ ဇာတိဿရအခြင်းအရာကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ ဝိမံသိတွာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ၏။

သုတ္တ]

သုဘမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၅၅၅

မှတ်ချက်။ ။စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ်အဋ္ဌကထာဟုဆိုသော်လည်း သုဘသုတ်ပင် တည်းဟုမှတ်။

ဘဝပဋိစ္ဆန္နံ၊ ဘဝတစ်ပါးဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအင်သော။ ဝေရူပံ နာမ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်မည်သော။ သုနခပဋိသန္ဓိအန္တရံ၊ ခွေ၏ပဋိသန္ဓေ အထူးသည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမအား။ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှား၏။ သေ သော သမဏော ဂေါတမော၊ ဤရဟန်းဂေါတမသည်။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်စင်စစ်။ သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံသော တရားအပေါင်းကို သိတော်မူသော ဘုရားတည်း။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤ။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ပသန္နစိတ္တော၊ ကြည်ညို သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ကိရ၊ ကြားဖူးသည်ကား။ သေ သော သုဘမာဏဝေါ၊ သည်။ အင်္ဂဝိဇ္ဇာပါဌကော၊ အင်္ဂဝိဇ္ဇာအတတ်ကို တတ်သော သူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တေန၊ ထိုအင်္ဂဝိဇ္ဇာကိုတတ်သောကြောင့်။ အဿ၊ ထိုသုဘလုပ်အား။ ဧတံ ပရိဝိတက္ကနံ၊ ဤသို့သောအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣမံ ဓမ္မပဏ္ဏာကာရံ၊ ဤတရားတည်းဟူသောလက်ဆောင်ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ သမဏံ ဂေါတမံ၊ ကို။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ၊ မေးလျှောက်အံ့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ ပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တတော၊ ထိုသို့ ကြံပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သော၊ ထိုသုဘလုပ်သည်။ စုဒ္ဓသ ပဉ္စေ၊ တစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော ပြဿနာတို့ကို။ အဘိသင်္ခရိတွာ၊ စီရင်ပြီး၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ စုဒ္ဓသ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတွာတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထို“စုဒ္ဓသ ပဉ္စေ ပုစ္ဆိတွာ”ဟူသောစကား၌။ စုဒ္ဓသ ပဉ္စေတိ ဧတ္ထ၊ စုဒ္ဓသ ပဉ္စေ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဟိ ဝိတ္ထာရော၊ အကျယ်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ဧတာ ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ လောကေ၊ ၌။ (ထည့်) အပ္ပါယုကာ၊ နည်းသောအသက်ရှိကုန်သော (ဝါ) အသက်တို့ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့ သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ ဒိဿာယုကာ၊ ရှည်သော အသက် ရှိကုန်သော (ဝါ) အသက်ရှည်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗဒ္ဓါ-ဗာဓာ၊ များသောအနာရှိကုန်သော (ဝါ) အနာရောဂါ များကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပါဗာဓာ၊ နည်းသော အနာရှိကုန် သော (ဝါ) အနာရောဂါကင်းကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ မကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်သော (ဝါ) အဆင်းမလှကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဏ္ဏဝဇ္ဇော၊ ကောင်းသောအဆင်းရှိကုန် သော (ဝါ) အဆင်းလှကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။

၄၅၆

သီလက္ခန္ဓာသစ်နိဿယ

[၁၀-သုတ်]

အပ္ပေသက္ခာ၊ နည်းသော တန်ခိုးရှိကုန်သော (ဝါ) တန်ခိုးမရှိကုန်သော။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟေသက္ခာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်
သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပတောဂါ၊ နည်းသော
စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိကုန်သော (ဝါ) စည်းစိမ်ချမ်းသာ မရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊
တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ မဟာတောဂါ၊ များသော စည်းစိမ်ချမ်းသာ
ရှိကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ နိစ္စကုလီနာ၊ ယုတ်နိမ့်
သောအမျိုးရှိကုန်သော (ဝါ) အမျိုးယုတ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။
ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥစ္စာကုလီနာ၊ မြတ်သောအမျိုးရှိကုန်သော (ဝါ) အမျိုး
မြတ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာမရှိကုန်
သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ပညဝန္တော၊ ပညာရှိကုန်သော။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဟေတု၊
အကြောင်းကား။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့
အကြောင်းကား။ ကော န ခေါ၊ နည်း။ ယေန၊ အကြွင်းအကြောင်းအထောက်
အပံ့ဖြင့်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ လူဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာနံယေဝ၊ လူတို့
အားသာလျှင်။ သတံ၊ အမြဲ(ဝါ)မပြတ်။ ဟိနပဏီတတော၊ ယုတ်သည်၏
အဖြစ်၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တော၊ သုတ်၌။ အာဂတော၊ လာကုန်သော။ စုဒ္ဓသ၊
တစ်ဆယ့်လေးပါးကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စေ၊ ဤပြဿနာတို့ကို။

မာဏာ၊ လူလင်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊ ကံသာလျှင် မိမိ
ဥစ္စာရှိကုန်၏။ ကမ္မဒါယာဒါ၊ ကံသာလျှင် အမွေခံရှိကုန်၏။ ဣတိအာဒိနာ၊
ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ သင်္ခေပတော စ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် လည်းကောင်း။
ဝိတ္တာရတော စ၊ အကျယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိဿန္တနပရိယောသာနေ၊
ဖြေတော်မူပြီးသည်၏ အဆုံး၌။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ခြင်းသို့။
ဂတော၊ ရောက်၏။ (တစ်နည်း)။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ ဂတော၊ ဆည်းကပ်
ခြင်းသို့ရောက်၏။ အင်္ဂသုဘတာယ၊ ကိုယ်အင်္ဂါကြီးငယ် တင့်တယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သုဘောတိ၊ သုဘဟူ၍။ အဿ၊ ထိုလူလင်၏။ နာမံ၊ အမည်
သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သုဘမည်သော်လည်း။ မာဏဝေါ-
တိ၊ ဟူ၍။ မဟလ္လကကာလေပိ၊ ကြီးသောအခါကာလ၌လည်း။ တရုဏ
ဝေါဟာရေန၊ ငယ်သောဝေါဟာရဖြင့်။ နံ၊ ထိုသုဘလူလင်ကို။ ဝေါဟရတိ၊

သုတ္တံ]

သုဘမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၆၅၅

ခေါ်ဆို၏။ အတ္တနော ဘောဂဂါမတောတိ၊ ကား။ တုဒိဂါမတော၊ တုဒိရ္ဗာမ။ အာဂန္တော၊ လာလတ်၍။ တန်ဏိကံ၊ ထိုကိစ္စကိုပြုသော ခဏကာလပတ်လုံး။ ဝသတိ၊ နေ၏။ တေဓနဝ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ ပါဠိယံ၊ ဌိ။ “ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

၄၄၅။ ကော စ မေ၊ ကင်္ခါ၊ အတ္ထိတိ၊ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပုစ္ဆိယ၊ မာနဿ၊ မေးအပ်လတ္တံ့သော။ ပဉ္စဿ၊ ပြဿနာ၏။ ပဂေဝ၊ ရှေးဦးကပင်လျှင်။ တေန၊ ထိုသုဘလုလင်သည်။ အဘိသင်္ခတဘာဝံ၊ စီရင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ မာဏဝကန္တိ၊ ကား။ နုဒ္ဒကမာဏဝံ၊ လုလင်ငယ်ကို။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကေပုတ္တကော၊ ပိယပုတ္တကောတိအာဒိယု၊ ဝိယ၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ကသဒ္ဓဿ၊ ကသဒ္ဓါ၏ (ဝါ) ကပစ္စည်း၏။ နုဒ္ဒကတ္ထေ၊ အငယ် ဟူသောအနက်၌။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ကေပုတ္တကော၊ တစ်ယောက်တည်းသော သားငယ်။ ပိယပုတ္တကော၊ ချစ်အပ်သော သားငယ် (ဤသို့ယောဇနာ)။ ဝိသဘာဂဝေဒနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ သည်။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ သာ၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာကို။ ကုသလကမ္မနိဗ္ဗတ္တေ၊ ကုသိုလ် ကံကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကသုခဝေဒနာ၊ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိသဘာဂဝေဒနာတိ စ၊ ဝိသဘာဂဝေဒနာဟူ၍လည်းကောင်း။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့ (ဝါ) ရူပကာယသို့။ ဂါဠော၊ သက်ဝင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဗာနေတော၊ ပိဋန- တော၊ နှိပ်စက်တတ်သောကြောင့်။ အာဗာဓောတိ စ၊ အာဗာဓဟူ၍ လည်း ကောင်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ပန၊ ပါး။ သာ၊ ဝေဒနာ၊ ထိုဒုက္ခဝေဒနာသည်။ ကိဒိသာ၊ အဘယ်သို့သဘောရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ယာ၊ ကေဒေသေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကေဒေသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာတိ၊ ကား။ သရီရေကဒေသေ၊ ကိုယ်တစ်စိတ်အရပ်၌။ ဥဠဟိတွာပိ၊ ထ၍လည်း။ အပရိဝတ္တိဘာဝကရဏတော၊ ထိုမှ ဤမှ မပြန်လွန်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သောကြောင့်။ အယပဇ္ဇေန၊ သံပြားဖြင့်။ အာဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဂဏှာတိ၊ ဝိယ၊ ယူသကဲ့သို့။ ဂဏှာတိ၊ ယူတတ်၏။ ဣမိနာ၊ ပါဠေန၊ ဤကေ ဒေသေ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ စသောပါဌ်ဖြင့်။ ဗလဝရောဂေါ၊ အားကြီးသော အနာ ရောဂါသည်။ အာဗာဓော၊ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကံစ္ဆ- ဇီဝိတကရောတိ၊ ကား။ အသုခဇီဝိတာဝဟော၊ မချမ်းသာသော အသက်ရှည် ခြင်းကို ဆောင်တတ်၏။ ဣမိနာ၊ ပဒေန၊ ဤကိစ္စဇီဝိတကရောဟူသော ပုဒ် ဖြင့်။ ဒုပ္ပလော၊ အားနည်းသော (ဝါ) အားမရှိသော။ အပ္ပမတ္တကော၊

အနည်းငယ်မျှသာဖြစ်သော။ ရောဂေါ၊ အနာရောဂါသည်။ အာတကော နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ (နှာ-၄၀၅) သယနနိသဇ္ဇာဒိတော၊ အိပ်ခြင်း၊ ထိုင်ခြင်းအစရှိသည်မှ။ ဥဋ္ဌဟနံ၊ ထခြင်းတည်း။ တေန၊ ထိုဥဋ္ဌာန-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြား။ အာရာပရံ၊ အဆက်ဆက် (ဝါ) အဆင့်ဆင့်။ သရီရဿ၊ ကိုယ်၏။ ပရိဝဇ္ဇနံ၊ ပြန်လွန်နိုင်ခြင်းကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဂရုကန္တိ၊ ကား။ ဘာရိယံ၊ ဝန်လေးသည်။ အကိစ္စသိဒ္ဓိကံ၊ ကိစ္စကို မပြီးစေတတ်သည်။ ဂိလာနဿေဝ၊ နာသောသု၏သာလျှင်။ ကာယေ၊ ကိုယ်၌။ ဗလံ၊ အားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ် (ဝါ) မရှိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ သမ္ပန္နော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့လျှောက်ရာ၌။ လဟုဋ္ဌာနေန၊ လျင်စွာ ထကြွနိုင်ခြင်းဖြင့်။ ဂေလညာဘာဝေါ၊ နာခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ စတုဟိ ပဒေဟိ၊ အပွါဗာဓံ၊ အပွါတက် ၊ လဟုဋ္ဌာနံ၊ ဗလံ-ဟူသော လေးပုဒ်တို့ဖြင့်။ အဖာသုဝိဟာရာဘာဝံ၊ အဖာသုဝိဟာရမရှိသည်၏အဖြစ်ကို (ဝါ) မချမ်းသာသောနေခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆိတွာပိ၊ မေးပြီး၍လည်း။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ ဖာသုဝိဟာရာဘာဝံ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ သဝိသေသော၊ အထူးရှိသော။ ဖာသုဝိဟာရော၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အတိသယတ္ထဇောတနေ၊ လွန်သောအနက်ကို ထွန်းပြတတ်သော။ သဒ္ဓေ၊ တရ၊ တမ-စသော သဒ္ဓါသည် (ဝါ) ပစ္စည်းသည်။ အသတိဝိ၊ မရှိသော်လည်း။ အတ္တာပတ္တိတော၊ အနက်ရောက်သော အားဖြင့်။ အတိသယတ္ထော၊ အတိသယအနက်ကို။ လဗ္ဗတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ယထာ ကိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ အဘိရူပဿကညာ ဒါတဗ္ဗာတိ ယထာ၊ ဒါတဗ္ဗာ-ဟူသော ဥဒါရုဏ်ကဲ့သို့တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ အဘိရူပဿ၊ အလွန်အဆင်းလှသော သတို့သားအား။ ကညာ၊ အလွန်အဆားလှသော သတို့သမီးကို။ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပေးအပ်၏။ ဤဥဒါဟရုဏ်၌။ ကညာ-၌။ အဘိရူပသဒ္ဓါ မပါသော်လည်း အဘိရူပ-ဟူသော အတိသယတ္ထကို အတ္တာပတ္တိနည်းအားဖြင့်။ ယူအပ်သကဲ့သို့ဟူလို။

တေန၊ ကြောင့်။ ဂမနဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော စကားသည်။ အာဏာပနဝစနံ၊ စေခိုင်းသော စကားတည်း။ ဣဒံ ပန၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သော စကားသည်ကား။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ-

သုတ္တံ]

သုတမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၅၉

ကာရဒဿနံ၊ မေးအပ်သော အခြင်းအရာကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဣမေသံ၊ ဤရွှေစကား၊ နောက်စကားတို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အထဿာတိအာဒိနာ၊ အဘဿ ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

၄၄၇။ ဥပသင်္ကမနဿ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်း၏။ ယုတ္တပတ္တကာလော၊ လျှောက်ပတ်သော အခါကာလသည်။ ကာလော နာမ၊ မည်၏။ တဿေဝ၊ ထိုလျှောက်ပတ်သော အခါကာလ၏သာလျှင်။ ပစ္စယသမဂ္ဂိ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သမယော နာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ဆက်ရှိဆိုဦးအံ့။ သေ သေသော၊ ဤကာလသမယသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့် (ဝါ) သရုပ်အားဖြင့်။ တဇ္ဇံ၊ ထိုသွားခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော။ သရီရဗလဉ္ဇေဂ၊ ကိုယ်အားသည်လည်းကောင်း။ တပ္ပစ္စယ ပရိယယာဘာဝေါ စ၊ ထိုသွားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဘေးရန်မရှိသည်၏ အဖြစ်သည် လည်းကောင်း။ သမယော နာမ၊ မည်၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုကာလသမယတို့ကို။ ဂဟဏံ သလ္လက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ ဥပါဒါနံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သေ ဂမနကာလော ဘဝိယတိတိ ဣမိနာ၊ ဘဝိယတိ-ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ကာလံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ကာယေတိအာဒိနာ၊ ကာယေ ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ သမယဉ္ဇ၊ သွားခြင်းအကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကိုလည်း။ သရူပတော၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဖရိယတိတိ၊ ကား။ ဖရဏဝသေန၊ ပြန့်နှံ့သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဌာယတိ၊ တည်လတ္တံ့။

၄၄၈။ စေတိယရဋ္ဌေတိ၊ ကား။ စေတိယရဋ္ဌေ၊ စေတိတိုင်း၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယကာရေန၊ ယအက္ခရာဖြင့်။ ပဒံ၊ စေတိရဋ္ဌပုဒ်ကို။ ဝဇေတွာ၊ ပွား၍။ ဝေ၊ ဤသို့ စေတိယရဋ္ဌဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စေတိရဋ္ဌတော၊ စေတိတိုင်းမှ။ အညံ၊ တစ်ပါးသော။ ဝိသုယေဝ၊ အသီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧကံ၊ တစ်ခုသော။ ရဋ္ဌံ၊ စေတိယတိုင်းတည်း။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မရဏံ နာမ၊ သေခြင်းမည်သည်။ တာဒိသာနံ၊ ထိုသို့သဘော ရှိကုန်သော။ ဒသဗလာနံ၊ အားတော်ဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်တော်ဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူကုန်သောမြတ်စွာဘုရားတို့အား။ ရောဂဝသေနော၊ အနာရောဂါ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေန ရောဂေန၊ အကြင်အနာရောဂါဖြင့်။ တံ မရဏံ၊ ထိုသေခြင်းသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ တဿ ရောဂဿ၊ ထိုအနာရောဂါကို။ သရူပပုစ္ဆာ

၇၆၈

ဆီလကွန်ဦကာသစ်နိဿယ၊

[၁၀:သုတ

သရုပ်ကိုမေးခြင်း လည်းကောင်း။ ကာရဏပုစ္ဆာ၊ အကြောင်းကို မေးခြင်း လည်းကောင်း။ မရဏဟေတုကစိတ္တသန္တာပပုစ္ဆာ၊ သေခြင်းဟူသောအကြောင်း ရှိသောစိတ်၏ ပူပန်ခြင်းကို မေးခြင်းလည်းကောင်း (ဝါ) ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု တော်မူခြင်းဟူသော အကြောင်းရှိသော စိတ်၏ပူပန်ခြင်းကို မေးခြင်းလည်း ကောင်း။ တဿ စ သန္တာပဿ၊ ထိုစိတ်၏ ပူပန်ခြင်း၏လည်း။ သဗ္ဗလောက သာဓာရဏတံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောကနှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ် လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မရဏဿ စ၊ သေခြင်း၏လည်း။ အပ္ပဋ္ဌိ ကရဏတံ၊ ဆေးမကုစားကောင်းသည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း (ဝါ) ဆေးဖြင့် မကုစားအပ်သည်၏ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိ သည်ဖြင့်။ မရဏပဋိသညုတ္တံ၊ သေခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ သမ္မောဒနီယံ ကသံ၊ ဝမ်းမြောက်အပ်သော (ဝါ) ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေအပ်သော စကားကို။ ကထေသိ၊ ပြောဟောပြီ (ဝါ) ဆိုပြီ။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့ သော အနက်သဘောကို၊ ဒဿတုံ၊ ငှာ။ ဘော အာနန္ဒာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိဒယန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ကော နာမာတိအာဒိနာ၊ ကော နာမ ဤသို့ အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်။ ရောဂံ၊ အနာရောဂါကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကိံ ဘဂဝါ ပရိဘုဉ္ဇိတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ကာရဏံ၊ ရောဂါဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ အပိစာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စိတ္တသန္တာပံ၊ စိတ်၏ပူပန်ခြင်း ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ သတ္တာ နာမာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုစိတ်ပူပန်ခြင်း ၏။ သဗ္ဗလောကသာဓာရဏတံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောကနှင့် ဆက်ဆံသည် ၏အဖြစ်ကို။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ ကော ဒါနီတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မရဏဿ၊ သေခြင်း၏။ အပ္ပဋ္ဌိကရဏတံ၊ ဆေးမကုစားကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို (ဝါ) ဆေးဖြင့် မကုစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ မဟာဇာနိတိ၊ ကား။ မဟာဟာနိ၊ ကြီးစွာသော ယုတ်ခြင်းတို့ သည် (ဝါ) ရှုံးခြင်းကြီးတို့သည်။ ယတြာတိ၊ ကား။ ယေန ကာရဏေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့ ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောကြောင့်။ ဒါနိ၊ ယခု အခါ၌။ အညော၊ ဘုရားမှတစ်ပါးသော။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ မရဏာ၊ သေခြင်းမှ။ မုစ္စိဿတိ၊ လွတ်လိမ့်သတည်း။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိ သည်ဖြင့်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣဒါနီတိ စ၊ ဣဒါနိဟူသော စကားကိုလည်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မနသိကာရံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဝေါဟာရ-

သုတ္တံ]

သုတမာဏဝကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၆၁

မတ္တေန၊ လောကဝေါဟာရမျှဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ ဇီ။ လဇ္ဇိယတိတိ၊ ကား။ လဇ္ဇော
 ဝိယ၊ ရှက်သကဲ့သို့၊ ဘဝိယတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ နည်း။ ဝိဇ္ဇိယတိ၊ ကြည်လတ္တံ့ နည်း။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ (နှာ-၄၀၆) အတ္ထော၊ တည်း။ ပီတဘောသဇ္ဇောနုပံ၊
 သောက်အပ်သော ဝမ်းနှုတ်ဆေး အားလျော်စွာ။ အာဟာရဘောဇနံ၊
 အာဟာရကို စားခြင်းသည်။ ပေါရာဏာစိတ္တံ၊ ရှေးသူဟောင်းတို့၏ အလေ့
 အကျင့်တည်း (ဝါ) ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော လူတို့၏ အလေ့ အကျင့်တည်း။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ပီတံ ပပ၊ ဒတူတံ”၊ ဒတူ- ဟူသောစကားကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇီ။

ဟုတူတိ၊ ကား။ ပါဠိသေသော၊ ပါဠိကြွင်းတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 သန္တိကာဝစရဘာဝဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ ကျင်လည်ကျက်စားသည်၏
 အဖြစ်၏။ ဝိသေသနတော၊ ဝိသေသန၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။
 ပါပိမာ၊ ဟုတ်မာစွာသော။ မာဇေ၊ မာရ်ဇင်းသည်။ ရန္တဂဝေသိ ဝိယ၊
 အပြစ်ကို ရှာသကဲ့သို့။ ရန္တဂဝေသိ၊ အပြစ်ကို ရှာလေ့ ရှိသည်။ န၊ မဟုတ်။
 ဥတ္တရမာဏဝေါ၊ ဥတ္တရလုလင်သည်။ ဝိမံသနာဓိပ္ပါယော ဝိယ၊ စုံစမ်းခြင်းငှာ
 အလိုရှိသကဲ့သို့။ ဝိမံသနာဓိပ္ပါယော စ၊ သည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ အပိ တု
 ဇေ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥပဋ္ဌာကော၊ လုပ်ကျွေးလိုသည်။ ဟုတူ၊ ဤ။
 သန္တိကာဝစရော၊ အနီး၌ ကျင်လည်ကျက်စားသည်။ ဟောတိ၊ ဇီ။ ဣတိ
 ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏ (ဟံသဒ္ဓါ ဝိတ္တာရဇဇောတကမှတ်)။
 န ရန္တဂဝေသိတိ၊ ကား။ ဆိဒ္ဓ္ဌဂဝေသိ၊ အပြစ်အပေါက်ကို ရှာလေ့ ရှိသည်။
 န၊ မဟုတ်။ ယေသု ဓမ္မေသုတိ၊ ကား။ ဝိမောက္ခုပါယေသု၊ ဝိမောက္ခ၏
 အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော (ဝါ) မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော
 နိယျာနိကဓမ္မေသု၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော တရား
 တို့၌။ ရေန္တိတိ၊ ကား။ အဓုနာ၊ ယခုအခါ၌။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကုန်သလော။
 ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

၄၄၉။ သဒ္ဓပယောဂဿ၊ သဒ္ဓါကိုယှဉ်ခြင်း၏။ အတ္ထတော၊ အနက်နှင့်။
 ပယုတ္တတာယ၊ ယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဒ္ဓပဗန္ဓလက္ခဏာနိ၊ သဒ္ဓါ
 အစဉ်ဖြင့် မှတ်အပ်သော လက္ခဏာရှိကုန်သော။ တီဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။
 ပိဋကနိ၊ ပိဋကတို့ကို။ တဒတ္ထဘူတေဟိ၊ ထိုပိဋက၏ အနက်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်
 သော။ သီလာဒီဟိ၊ သီလအစရှိကုန်သော (ဝါ) သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ-ဟု
 ဆိုအပ်ကုန်သော။ တီဟိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ၊ တရားအစုတို့ဖြင့်
 (ဝါ) တရားကျေးဇူးတို့ဖြင့်။ သင်္ဂယန္တိ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ တိဏ္ဍိ ပိဋကနိ တိယိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟေတွာတိ၊ သင်္ဂဟေတွာ-ဟူ
 သော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သဒ္ဓိတ္တေန ကထိတန္တိ၊
 ကား။ တိဏ္ဍိ ခေါ် မာဏဝ ခန္ဓာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ ဂဏနတော စ၊ အရေ
 အတွက်အားဖြင့် လည်းကောင်း။ သာမညတော စ၊ သာမညအားဖြင့် လည်း
 ကောင်း။ သင်္ခေပေနော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊ ဟောအပ်
 သည်ကို။ ကတမေသံ တိဏ္ဍန္တိ၊ တိဏ္ဍိ-ဟူသော။ အယံ ပုစ္ဆာ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။
 အဒိဋ္ဌဇော တနာပုစ္ဆာယေဝ၊ အဒိဋ္ဌဇောတနာ ပုစ္ဆာသည်သာလျှင်တည်း (ဝါ)
 မသိမမြင်၍ မေးသော ပုစ္ဆာသည်သာလျှင်တည်း (ဝါ) မသိမြင်သည်ကို ထွန်း
 ပြကြောင်းဖြစ်သော ပုစ္ဆာသည်သာလျှင်တည်း။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊
 ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာသည် (ဝါ) ဖြေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်
 မေးသောပုစ္ဆာသည်။ န၊ မဟုတ်၊ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ အယံ ပုစ္ဆာ၊ “ဤကတမေ-
 သာနံ ဘော အာနန္ဒ” စသောပုစ္ဆာသည်။ မာဏဝယေဝ၊ သုတလုလင်၏
 သာလျှင်၊ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏။ န ပုစ္ဆာ၊
 အမေးမဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာဏဝေါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ အညတ္ထ ပန၊ တပါးသောကျမ်း၌ကား။ ဤဒိသေသု၊
 ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာ၌၌။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ-
 ယေဝ၊ ကထေတုကမ္ပတာ ပုစ္ဆာသည်သာလျှင်။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ အဒိဋ္ဌဇော-
 တနာပုစ္ဆာ၊ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာသည်။ န ဒိဿတိ၊ မထင်။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
 မထင်သော်လည်း (ဝါ) ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။ ဣမ၊ ဤပုစ္ဆာအရာ၌။
 အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ယံ ဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒေတံ တံ တေ
 ဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ အဋ္ဌကထာပမာဏတော၊ အဋ္ဌကထာ အတိုင်းအရှည်
 ပမာဏအားဖြင့်။ ပစ္စေကဗ္ဗံ၊ ယုံကြည်အပ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။
 ပဝတ္ထမာနံ၊ ဖြစ်သောစကားကို။ ပစ္စက္ခံ၊ မျက်မှောက်ကို။ ကတွာ၊ ၍။
 အဋ္ဌကထမ္ပိ၊ အဋ္ဌကထာကိုလည်း။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂါယနာသို့။ အာရောပိ သု၊
 တင်တော်မူကြကုန်ပြီ။ ပန၊ လဒ္ဓဇေါသကို ဆိုဦးအံ့။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ-
 ဘာဝေ၊ ကထေတုကမ္ပတာ ပုစ္ဆာ၏အဖြစ်ကို။ ဂယုမာနေ၊ သော်။ အဿ
 ထေရဿေဝ၊ ထိုအရှင်အာနန္ဒာ မထေရ်၏သာလျှင်။ ဝစနတာ၊ စကား၏အဖြစ်
 သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ဆူ၏။

သုတမာဏဝက ဝတ္ထုဝတ္ထနာ ပြီး၏။

သုတ္တံ]

သီလက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၆၃

သီလက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၅၀-၄၅၃။ သီလက္ခန္ဓဿာတိ ဧတ္ထ၊ သီလက္ခန္ဓဿ-ဟူသောပုဒ်၌။ ပဒတ္ထ-
 ဝိပလ္လာသကာရီ၊ ပုဒ်အနက်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော (ဝါ) ပြုလေ-
 ရှိသော။ ဣတိ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ လုတ္တော၊ ကျေ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္ထနိဇ္ဇေ-
 သော ဝိယ၊ အတ္ထနိဇ္ဇေသကံသို့။ သဒ္ဓနိဇ္ဇေသော သဒ္ဓနိဇ္ဇေသတည်း။ စ၊
 ထိုမှတစ်ပါး။ ယထာရုတော၊ တိုက်ရိုက်ဆိုအပ်သော။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။
 အာဒျုတ္တော၊ အာဒိအနက်ရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပကာရတ္တော၊ ပကာရအနက်ရှိ
 ၏ (ဝါ) အတူဟူသော အနက်ရှိ၏။ တေန ဣတိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အရိယဿ
 သမာဓိက္ခန္ဓဿ ။ပ။ ပတိဋ္ဌပေသိတိ၊ ပတိဋ္ဌပေဘိ-ဟူသော။ အယံ ပါဠော၊
 ဤပါဠိကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊
 ကြောင့်။ တေသု ဒဿိတေသုတိ၊ ဒဿိတေသု-ဟူသောစကားကို။ အာစရိ-
 ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တီသု၊ ကုန်သော။ တေသု ခန္ဓေသု၊ ထိုတရားအစု
 တို့ကို (ဝါ) ထိုတရားကျေးဇူးတို့ကို။ ဥဇ္ဈေသဝသေန၊ အကျဉ်းပြုအပ်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဒဿိတေသု၊ ပြုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္တော၊ တည်း။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တနယေနဝါတိ၊ ကား။ သာမညဖလသု၊
 သာမညဖလသုတ် အစရှိသည်တို့၌။ ဒေသိတနယေနဝ၊ ဟောတော်မူအပ်
 သော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ တေန ပါဠေန၊ ထို“ဘဂဝတာ ဝုတ္တနယေနဝ”ဟူ
 သော ပါဠိဖြင့်။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ဤသုဘသုတ်၏။ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာဝံ၊
 ဘုရား ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ သာသနေ န သီလမေဝ သာရောတိ၊ ကား။ အရိယမဂ္ဂ-
 သာရေ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော အနှစ်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာသနေ၊
 သာသနာတော်၌။ ယထာဒဿိတံ၊ အကြင်အကြင် ပြုအပ်သော (ဝါ) အကြင်
 သို့သော အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်သော။ သီလံ၊ သည်။ သာရော ဝေ၊ အနှစ်
 သည်သာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်သေး။ ကသ္မာ၊ မူကား။ သာရဝတော၊
 အနှစ်ရှိသော။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ ရုက္ခဿ၊ သစ်ပင်၏။ (နာ-၄၀၇)
 ပပဋိကဋ္ဌာနိကတ္တာ၊ အခေါက်၊ အပွေး၊ အကာအရာ၌ တည်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အဋ္ဌာနပယုတ္တော၊ အရာဟုတ်သည်နှင့်ယှဉ်အပ်
 သော။ ဇေသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ယထာဋ္ဌာနေ၊ ထားမြဲတိုင်းသော အရာ၌။ န ယော-
 ဇေတဗ္ဗာ၊ အပ်။

သီလံ၊ သည်။ သာရော ဝေ၊ သည်သာလျှင်။ ယဒိ န ဟောတိ၊ အကယ်
 ရှိမဖြစ်အံ့။ ဝေ သတိ၊ ဤသို့ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ သီလံ၊
 ကို။ ဣ၊ ဤအရာ၌။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ စောဒနာယ၊ ဤသို့

သော စောဒနာကြောင့်။ ကောလန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ခါ။ သီလံ၊ သည် (ထည်)။ စာနာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မေ၊ စာနာဒိဥတ္တရိမနုဿ တရားတို့ကို။ အဓိဂန္တုကာမဿ၊ ရခြင်းငှာ အလိုရှိသောသူ၏။ အဓိဋ္ဌာနမတ္တံ၊ တည်ရာမျှသည်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တတ္ထ၊ ထိုသီလ၌။ အပ္ပတိဋ္ဌိတဿ၊ မတည်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တေသံ၊ ထိုစာနာဒိဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့၏။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ဘစုံ၊ ခါ။ သီလေ ပဓိဋ္ဌာယနရော၊ သပညောတိအာဒိ၊ ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ အထဝါ၊ ကား။ သာသနေန သီလမေဝ သာရောတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ သာသနေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ မဂ္ဂုလသီလသင်္ခါဟံ၊ မဂ်ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သီလဟုဆိုအပ်သော။ လောကုတ္တရသီလမ္ပိ၊ လောကုတ္တရာသီလသည်လည်း။ သာရမေဝ၊ အနှစ်သည်သာလျှင်။ ကာမုဟောတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ သော်လည်း။ သီလက္ခန္ဓော၊ သီလက္ခန္ဓာဖြစ်သော။ သာရော၊ ဝေ၊ အနှစ်သည်သာလျှင်။ နှံဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ သမာဓိက္ခန္ဓောပိ၊ သမာဓိ ကျေးဇူးသည် လည်းကောင်း။ ပညာက္ခန္ဓောပိ၊ ပညာကျေးဇူးသည် လည်းကောင်း။ သာရော၊ ဝေ၊ အနှစ်မည်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဝေဓမ္မိ၊ သို့လည်း။ ဧတ္ထ ပဒေါ၊ ဤ“သာသနေ န သီလမေဝ သာရော” ဟူသောပုဒ်၌။ ယထာပယုတ္တေန၊ ယှဉ်တိုင်းသော (ဝါ) အကြင်အကြင် ယှဉ်အပ်သော။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ခါ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်သ်အပ်သော်လည်း။ ပုရိမောယေဝ၊ ရှေး၌သာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ယုတ္တတရော၊ သင့်မြတ်၏။ တထာ၊ ဟိတတော ဝေ၊ လျှင်။ ဣတော ဥတ္တရိယံအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။ အညမ္ပိ၊ ကတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ သေသန္တဒ္ဓယံ၊ သီလက္ခန္ဓာမှ ကြွင်းသောသမာဓိက္ခန္ဓာ ပညာက္ခန္ဓာ နှစ်ပါးအပေါင်းသည်။

သီလက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၅၄။ ပန၊ ပါး။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသို့ ဖြေဆိုရာ၌။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်သည်။ သမာဓိက္ခန္ဓံ၊ သမာဓိကျေးဇူးကို။ ပုဋ္ဌောပိ၊ မေးပါသော်လည်း။ ဣန္ဒြိယသံဝရာဒိကေ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ အစရှိသည်တို့ကို။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ ဖြေဆိုဘိသနည်း။ ဝေ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ အမ္ပံ၊ သရက်ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ လဇ္ဇတံ၊ တောင်ပိန္နကို။ ဗျာက-

သုတ္တံ

သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၆၅

ရောဇ္ဇော ဝိယ၊ ဖြေကြားသောသံကဲ့သို့။ အညံ၊ တစ်ပါးကို။ ပုဠော၊
မေးပါလျက်။ အညံ၊ မေးသည်မှ တစ်ပါးကို။ ဗျာကရောဇ္ဇော၊
ဖြေကြားခြင်းသည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည် မဟုတ် လော။ ဣတိ၊
ကြောင့်။ ဤဒိသိ စောဒနာ၊ ဤသို့ စောဒနာခြင်းသည်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။
အနာကာသာ၊ အခွင့်မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿန္တော၊ ရှိ။ ကထဉ္စ၊ ပ။
အာရဘီတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဇာ။ တေန ပါဠေန၊
ထိုကထဉ္စ၊ ပ။ အာရဘိ” ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဣန္ဒြိယသံဝရာ-
ဒယောပိ၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သမာဓိဥပကာရကတံ၊
သမာဓိအား ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သမာဓိက္ခန္ဓ-
ပက္ခိကဘာဝေန၊ သမာဓိကျေးဇူး၏အဖို့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဥဒ္ဓိဋ္ဌာ၊
ညွှန်ပြတော်မူအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿတိ၊ ပြ၏။ ဣန္ဒြိယသံဝရာ-
ဒယော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ အစရှိကုန်သော။ ယေ တေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရား
တို့သည်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ရူပါဝစရ-
စတုတ္ထဈာနဒေသနာနန္တရံ၊ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာန် ဒေသနာတော်၏ အခြားမဲ့၌။
အဘိညာဒေသနာယ၊ အဘိညာဒေသနာတော်၏။ အဝသရော၊ သက်ဝင်ခြင်း
သည်။ ဟောတိ၊ ဇာ။ ဣတိ ကတော ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ရူပဈာနာ-
နေဝ၊ ရူပဈာန်တို့သည်သာလျှင်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ အရူပဈာနာနိ၊
အရူပဈာန်တို့သည်။ န အဂတာနိ၊ လောကုန်။ ဟိ သစ္စံ၊ ဇာ။ သပရိတဏှာနိ၊
အခြံအရံနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ခပိ၊ ခြောက်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
အဘိညာယော၊ အဘိညာဉ်တို့သည်။ ရူပါဝစရစတုတ္ထဈာနပါဒိကာ၊ ရူပါဝစရ-
စတုတ္ထဈာန်လျှင် အခြေရှိကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကီယာ-
ဘိညာယော၊ လောကီအဘိညာဉ်တို့သည်။ ဣဇ္ဈမာနာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်
ရှိသော်။ အဋ္ဌသု၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ သမာပတ္တိသု၊ သမာပတ်တို့၌။ စုဒ္ဓသ-
ဝိဓေန၊ တစ်ဆယ်လေးပါး အပြားရှိသော။ စိတ္တပရိဒမနေန၊ စိတ်ကိုဆုံးမ
ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဣဇ္ဈန္တိ၊ မပြည့်စုံကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိ-
ညာသု၊ အဘိညာဉ်တို့ကို။ ဒေသိယမာနာသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်
ရှိသော်။ အရူပဈာနာနိပိ၊ အရူပဈာန်တို့သည်လည်း။ ဒေသိတာနေဝ၊ ဟော
တော်မူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ နာနန္တရိက-
ဘာဝတော၊ အထူးအသီးအခြား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) အရူပ
ဈာန်နှင့် ကင်း၍ ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) နာနန္တရိက

၄၆၆

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ခယ

[၁၀-သုဘ

နည်းအားဖြင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အာနေတော
 ပန ဒီပေတဗ္ဗာနီတိ၊ ဒီပေတဗ္ဗ-နိ-ဟူသော စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။
 အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒေသိတာနေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်
 တို့ကိုသာလျှင်။ ကတွာ၊ ချ်။ သံဝဏ္ဏကေဟိ၊ ဖွင့်ကုန်သောဆရာတို့သည်။ ပကာ-
 သေတဗ္ဗာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အဋ္ဌကထာယံ
 ပန၊ ဌ်ကား။ စတုတ္ထဇ္ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတီတိ ဣမိနာဝ၊ ဝိဟရတိ-ဟူသော
 ဤငါ့ဖြင့်သာလျှင်။ အရူပဇ္ဈာနမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟိတံ၊ ရေတွက်အပ်၏။
 ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနေန ဟိတိအာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရူပငါးရာဘာဝနာဝသေန၊
 ရုပ်၌ တပ်ခြင်းကင်းသော ဘာဝနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သော။ စတုတ္ထ-
 ဇ္ဈာနမေဝ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာန်ကိုသာလျှင်။ အရူပဇ္ဈာနန္တိ၊ အရူပဇ္ဈာန်ဟူ၍။
 ဝုတ္တတိ၊ ၏။

၄၇၁-၄၈၀။ န စိတ္တေကဂ္ဂဘာမတ္တကေနဝါတိ ဧတ္ထ၊ ဌ်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ်။
 ဝုတ္တနယာနုသာရေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့် (ဝါ)
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းကို အစဉ်လျှောက်၍ ကြံအောက်မေ့သဖြင့်။ ဌာနာဌာန-
 ပယုတ္တယ၊ အရာဟုတ်သည်အရာမဟုတ်သည်၌ ယှဉ်အပ်သော။ ဝေသဒ္ဓယ၊ အား။
 အနုရူပံလျော်စွာ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏(နှာ-၄၀၈)။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။
 လောကီယသမာဓိက္ခန္ဓာ၊ လောကီဖြစ်သော သမာဓိကျေးဇူး၏(ဝါ)ကို။
 အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ ကြောင့်။ န စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ ပ။ အတ္ထိတိ၊ အတ္ထိ-ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အရိယော
 သမာဓိက္ခန္ဓာတိ ဧတ္ထ၊ သမာဓိက္ခန္ဓော- ဟူသော ဤပုဒ်၌ အရိယသဒ္ဓါ၊
 သည်။ သုဒ္ဓမတ္ထပရိယာယောဝ၊ ဝေကြယ်ကာမျှ ပရိယာယ်သဒ္ဓါသည်သာ
 လျှင်တည်း။ လောကုတ္တရပရိယာယော၊ လောကုတ္တရာ ပရိယာယ်သဒ္ဓါသည်။
 န၊ မဟုတ်။ ဝ၊ ဆက်မူဆိုပြီးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ 'အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော'
 ဟူသောပုဒ်၌ ဝေဒိတဗ္ဗော ယထာ၊ သိအပ်၏သို့။ တသ၊ တူ။ အရိယော
 သီလက္ခန္ဓာတိ ဧတ္ထပိ၊ ဌ်သည်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတောသိ၊ ကား။ ပညာ-
 ကွန္ဓတော၊ မှ။ သော ဝ၊ သိပညာကွန္ဓာသည်လည်း။ ဥက္ခန္ဓတော၊ အမြတ်အားဖြင့်။
 အရဟတ္တဒမ္မပရိယာယန္နော ဝေ၊ အရဟတ္တဒိဿ၌အကျုံးဝင်သည်သာလျှင်တည်း။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တပရိယောသာနန္တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ လောကီယသမ္ပိသဒ္ဓါဒိ၊ လောကီ
 ဖြစ်သော အာဟိသ္မိသဒ္ဓါဒိတို့နှင့် ဝိနာသိ၊ ကင်း၍လည်း။ အရဟတ္တော၊

သုတ္တံ]

သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ

၄၆၇

အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိဂတေ၊ ရသည်ရှိသော်။ ဥတ္တရိ၊ အထက်၌(ဝါ)အလွန်။ ကရဏီယံ၊ ပြုအပ်သော ပြုဖွယ်ကိုစွဲသည်။ နတ္ထေဝ နတ္ထိ ဝေ၊ မရှိသည်သာလျှင် တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝတ္တံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင်အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ် အကျိုးငှာ၊ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿတိ၊ သုံး၏။ တဿ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ သိဒ္ဓတ္တာ၊ ပြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ လောကီယာဘိညာယောပိ၊ လောကီအဘိညာဉ်တို့သည်လည်း။ အာဂတာ ယေဝ၊ လာကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤသုဘသုတ်၌။ သေသံ၊ ဖွင့်ဆိုပြီးသည်မှ ကြွင်းသော စကားသည် (ဝါ)ကို။ သုဝိညေယျံ၊ သိလွယ်၏(ဝါ) ကောင်းစွာသိအပ်သည် သာလျှင်တည်း။

ဣတိ ဣမိနာ ဓုတ္တက္ကမေန၊ ဖြင့်။ သုမဂ်လဝိလာသိနိယာ၊ ထသော။ ပရမ-
အုမဂမ္ဘီရဒုရဗောဓတ္ထပရိဒီပနာယ၊ အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲသော ထိုးထွင်း၍
သိနိုင်ခဲ့သော အနက်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်ထသော။ သုဝိမလဝိပုလပညာ-
ဝေယျတ္ထိယဇနနာယ၊ အလွန်ကင်းသော မောဟတည်းဟူသော အညစ်အကြေး
ရှိသော အထူးထူး အပြားပြား ဖြစ်တတ်သောပညာ၏ တိက္ခဝိသဒဟု ဆိုအပ်
သော အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ နိဗ္ဗာနိကာယဥကဇာယ၊ ၏။
သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ မည်သော။ လိနတ္ထပ္ပကာသနိယာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်
မြုပ်သော အနက်ကို ပြုရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာ၌။ သုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊
သုတသုတ်၏ အနက်ကို ဖွင့်ရာဖွင့်ကြောင်းဖြစ်သော အဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထ-
ပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ် တိမ်မြုပ်သော အနက်တို့ကို ပြုရာပြကြောင်း ဖြစ်သော
ဋီကာသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

သမာဓိက္ခန္ဓဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဣဒံ မေ ပုညံ ဓမ္မဓာတုယာ ပစ္စယော ဟောတု။

သုဘသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

=====

ကောဝုဇ္ဈသုတ္တံ

ကောဝုဇ္ဈဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

(၇၁-၄၀၉)။ ၄၀၁။ ဧဝံ သို့။ သုဘသုတ္တံ၊ ကိံ။ သံဝဏ္ဏေတော၊ ချံ။
 ဣဒါနိ၊ ချံ။ ကောဝုဇ္ဈသုတ္တံ၊ ကောဝုဇ္ဈသုတ်ကိံ။ သံဝဏ္ဏေန္တော၊ ဖွင့်လို့သည်ဖြစ်၍။
 ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ သုတ်အစဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏနောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာ
 အရပ်၏။ ပတ္တဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ယင်းစွာပြခြင်းငှာ။
 ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ သုဘသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့သောကာလ၌။
 သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ ကောဝုဇ္ဈသုတ္တဘာဝံ၊ ကောဝုဇ္ဈ
 သုတ်၏ အဖြစ်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဧဝံ မေ သုတ်။ ပ။ နာဠန္ဒာယန္တိ
 ကောဝုဇ္ဈသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပါဝါရိကဿာတ်၊
 ကား။ ဧဝံနာမကဿ၊ ဤပါဝါရိကဟု အမည်ရှိသော။ သေဌိနော၊ သေဌေး၏။
 အဗ္ဗုဒ္ဓေတိ၊ ကား။ အဗ္ဗုဒ္ဓကုဗဟုလေ၊ သရက်ပင်များသော။ ဥပဝနေ၊ ဥယျာဉ်
 ၌။ တံ ဥယျာနံ၊ ထိုသရက်ဥယျာဉ်ကို။ သော သေဌိ၊ ထိုပါဝါရိကသေဌေး
 သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ အနုစ္ဆဝိကံ၊ လျောက်ပတ်သော။
 ဂန္ဓကုဋ္ဌိံ စ၊ ဂန္ဓကုဋ္ဌိကိုလည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာတော်၏
 (ဝါ) ရဟန်းအပေါင်း၏။ ရတ္တိဌာနဒိဝါဌာနကုဋ္ဌိမဏ္ဍပါဒိနိ စ၊ ညဉ့်နေရာအရပ်၊
 နေနေရာအရပ်၊ ကုဋ္ဌိမဏ္ဍပအစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သမ္မာဒေတော၊ ဂီရင်
 စေပြီး၍ (ဝါ) ဆောက်လုပ်စေပြီး၍။ ပါကာရပရိက္ခိတ္တံ၊ တံတိုင်းဖြင့်ခြံရံအပ်
 သည့်ကို လည်းကောင်း။ ဒွါရကောဌကသမ္ပန္နံ၊ တံခါးမုခ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ကို
 လည်းကောင်း။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ သံဃဿ၊
 သံဃာတော်အား။ နိယျာတေသိ ကိရ၊ ဆောက်နှင့်သတတ်။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦး
 အံ။ ပုရိမဝေါဟာရေန၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဝေါဟာရအားဖြင့်။ သေ သေသော
 ဝိဟာရော၊ ဤကျောင်းကို။ ပါဝါရိကဗ္ဗုဒ္ဓန္တော၊ ပါဝါရိကဗ္ဗုဒ္ဓ ဟူ၍သာလျှင်။
 ဝုစ္စာတိ၊ ၏။ ကောဝုဇ္ဈာတိဒံ ကောဝုဇ္ဈာတိ ဣဒံ၊ ကောဝုဇ္ဈာ—ဟူသောဤအမည်
 သည်။ နာမမတ္ထံ၊ အမည်မျှသာတည်း။ ကဿ၊ မူကား။ ကောဝုဇ္ဈဟံ၊ တံငါ
 သည်တို့သည်။ သံရက္ခိတတ္တာ၊ စောင့်ရှောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
 ဝါ၊ ကား။ ကေသံ၊ ထိုတံငါသည်တို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ သမ္ပုဒ္ဓတ္တာ၊
 ကြီးပွားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေစိ၊ အချို့သော
 ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂဟပတိပုတ္တဿာတိ ဧတ္ထံ၊ ၌။ သေ သေသော
 ကောဝုဇ္ဈာ၊ ဤကောဝုဇ္ဈသည်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဂဟပတိဌာနေ၊ သေဌေး
 အရာ၌။ ကာမဉ္စ ဌိတော၊ အကယ်၍ကား တည်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့

သုတ္တ]

ကောဝိဒ္ဓိကဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝတ္ထုနာ

၄၆၉

တည်သော်လည်း။ တဿ၊ ထိုကောဝိဒ္ဓိ၏။ ပိတု၊ အဘဇနာဌေး၏။ အစိရကာလ
 ကတဿ၊ သေ၍ မကြာမြင့်သေးဘဲ။ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရိမသမညာယ၊
 ရေး၍ဖြစ်သော အမည်အညာအားဖြင့်။ ဂဟပတိပုတ္တောတောဝ၊ ဟူ၍သလျှင်။
 ဝေါဟရိယတိ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဂဟပတိမဟာသာလောတိ၊
 ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မဟာဝိဘဝတာယ၊ များသော
 စည်းစိမ်ချမ်းသာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာရော၊ များသောဥစ္စာ
 နှစ်ရှိသော။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ပန၊ ဆက်။ ရကာရဿ၊ ရ၊ အက္ခရာ၏။ လကာရံ၊ လ-အက္ခရာကို။ ကတွာ၊
 ၍။ မဟာသာလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ ကံ၊ အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်း
 ဟူမူကား။ ပလိဗုဒ္ဓေါတိ ယထာ၊ ပလိဗုဒ္ဓါ-ဟူသောပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ သဒ္ဓေါ
 ပသန္နောတိ၊ ကား။ ပေါထုဇ္ဇနိကသဒ္ဓါဝသေန၊ ပုထုဇ္ဇနိသန္ဓာန်၌ဖြစ်သော
 သဒ္ဓါ၏ စွဲမဲဖြင့်။ ရတနတ္ထယသဒ္ဓါယ၊ ရတနာတို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌ဖြစ်
 သောသဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏ တတောယေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။
 ရတနတ္ထယပုသန္နော၊ ရတနာတို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌ကြည်ညိုခြင်းရှိ၏။ ဝါ၊
 ကား။ ကမ္မကမ္မဗသသဒ္ဓါယ၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်သောသဒ္ဓါဖြင့်။ သဒ္ဓေါ၊
 ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကိုယုံကြည်ခြင်းရှိ၏။ ရတနတ္ထယပုသသဒ္ဓါဟုလတဿ၊ ရတနာ
 တို့၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌ကြည်ညိုခြင်းများသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပသန္နော၊
 ကြည်ညိုခြင်းရှိ၏(ဝါ) ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သဒ္ဓါဓိကတ္တာယေဝါတိ ဣဒံ၊
 သဒ္ဓါဓိကတ္တာယေဝ-ဟူသော ဤစကားသည်။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။
 စိန္တာယ၊ ကြံခြင်း၏။ ဟေတုဝစနံ၊ အကြောင်းကိုပြသောစကားတည်း။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏ သဒ္ဓါဓိကော၊ သဒ္ဓါလွန်ကဲသောသူသည် (ဝါ) လွန်ကဲသောသဒ္ဓါ
 ရှိသောသူသည်။ ဥမ္မာဒပ္ပတ္တော ဝိယ၊ ရူးသွပ်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။
 ဟောတိ၊ ၏။

သဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ ဣဒ္ဓါ၊ ပြည့်စုံ၏။
 ဝိဘဝသမ္ပတ္တိယာ၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာပြည့်စုံခြင်း၏။ ဝေပုလ္လပုတ္တာ၊ ပြန်ပြော
 ခြင်းသို့ရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ပုဏ္ဏာ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤနာဠန္ဒ
 မြို့၌။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အာကိဏ္ဏာ၊ ပြွမ်း
 ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အံသကုဋေ
 နာဟိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟေ၊
 လာလှည့်။ တံ၊ သင်သည်။ အနုဒ္ဓမာသံ ဝါ၊ လခွဲတစ်ကြိမ်လည်းကောင်း
 (ဝါ) လခွဲတိုင်းလခွဲတိုင်းလည်းကောင်း။ အနုမာသံ ဝါ၊ တစ်လတစ်ကြိမ်

လည်းကောင်း(ဝါ)လတိုင်းလတိုင်းလည်းကောင်း။ အနုသံဝတ္ထရံ ဝါ၊ တစ်နှစ်
တစ်ကြိမ်လည်းကောင်း(ဝါ)နှစ်တိုင်းနှစ်စဉ်လည်းကောင်း။ မနုဿာနံ၊ လူတို့၏။
ပသာဒါယ၊ ကြည်ညိုစေခြင်းငှာ။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဠိဟာကို။
ကရောဟိ၊ ပြုလေ့(ဝါ)မြဲလေ့။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကေဿ၊ တစ်ပါးသော။
ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်းအား။ အာဏာပနမေဝ၊ စေခိုင်းတော်မူခြင်းသည်သာ
လျှင်။ သမာဒိသနံ၊ သမာဒိသနမည်၏(ဝါ)ညွှန်သည်မည်၏(ဝါ) စေခိုင်းတိုက်
တွန်းခြင်းမည်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ တံ သမာဒိသနံ၊ ထိုညွှန်ခြင်း၊
စေခိုင်းတိုက်တွန်းခြင်းသည်။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုရာထူး၌။ ဌပနံ နာမ၊
ထားသည်မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌာနန္တရေ ဌပေတူတိ၊ ဌပေတု-
ဟူသောသံဝတ္ထနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဥတ္တရိမနုဿာ-
နန္တိ၊ ကား။ ပကတိမနုဿေဟိ၊ ပကတိသောလူတို့ထက်။ ဥတ္တရိတရာနံ၊ လွန်
မြတ်ကုန်သော။ ဥတ္တမပုရိသနံ၊ မြတ်သောယောကျ်ားဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ-
ဒိနဉ္စ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏လည်းကောင်း။ ဈာယီနဉ္စ၊ ဈာနလာဘီပုဂ္ဂိုလ်
တို့၏လည်းကောင်း။ အရိယာနဉ္စ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်းကောင်း။ ဓမ္မ-
တောတိ၊ ကား။ အဓိဂမဓမ္မတော၊ ရအပ်သောတရားတွင်။ (၅၁-၄၁၀)
ဈာနာဘိညာမဂ္ဂဖလဓမ္မတော၊ ဈာန်အဘိညာဉ်မဂ်ဖိုလ်တရားတွင်။ ဣတိ အယံ၊
ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ၈၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ့။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဓမ္မတောဟူသော
ပုဒ်သည်။ နိဒ္ဒါနဏေ၊ နိဒ္ဒါနဏအနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဘတ်အဆုံး
ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဈာန်အဘိညာဉ်မဂ်ဖိုလ်တရားမှ။
ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဠိဟာကို။ နိဒ္ဒါရေတိ၊ ထုတ်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ ဥတ္တရိသဒ္ဓံ၊ ဥတ္တရိသဒ္ဓါကို။ မနုဿသဗ္ဗေန၊ နှင့်။ ကေပဒံ၊ တစ်
ခုသောသမာသိပုဒ်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ပါဠိဟာရိယသဗ္ဗေန၊ နှင့်။
သမ္ပဇ္ဈိတဗ္ဗံ၊ စပ်အပ်သော။ ဝိသုမေဝ၊ အသီးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ပဒံ၊ ဥတ္တ-
ရိဟူသောပုဒ်ကို။ ကရောဇန္တော၊ ပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ ဒသကုသလသင်္ခါတတော
ဝါတိအာဒိံ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မနုဿဓမ္မတောတိ၊
ကား။ ပကတိမနုဿဓမ္မတော၊ ပကတိသောလူတို့၏ ကုသလကမ္မပထတရား
ဆယ်ပါးထက်။ ပဇ္ဇလိတပဒီပေါတိ၊ ကား။ ပဇ္ဇလန္တပဒီပေါ၊ ထွန်းတောက်
ပသောဆီမီးသည်။ တေလဓမ္မာနန္တိ၊ ကား။ တေလဓမ္မစနံ၊ ဆီသွန်းလောင်း၍
ထည့်ခြင်းကို။ ရာဇဂဟသေဠိဝတ္ထုသ္မိန္တိ၊ ကား။ ရာဇဂဟသေဠိနော၊ ရာဇ
ဂြိုဟ်သေဠေး၏။ စန္ဒနပတ္တဒါနဝတ္ထုမ္ပိ၊ စန္ဒကူးသင့်တ်လှူသောဝတ္ထု၌။ သိက္ခာ-
ပဒံ ပညာပေသိတိ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဂိဟိနံ၊ လူတို့အား။ ဥတ္တရိ

သုတ္တံ

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၁

မနုဿဓမ္မံ၊ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဠိဟာကို။
န ဒဿေတဗ္ဗံ၊ မပြုအပ်။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဒဿေယျ၊ ပြုငြားအံ့။
တဿ ဘိက္ခုနေ၊ အား။ ဒုက္ကဋ္ဌဿ၊ ဒုက္ကဋ္ဌအာပတ်သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊
ရောက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိပဋ္ဌိက္ခေပကံ၊ ဝိကုဗ္ဗန-
တန်ခိုးကိုပယ်တတ်သော။ ဣဒ္ဓိ သိက္ခာပဒံ၊ ဤသိက္ခာပုဒ်ကို။ ပညပေသိ၊
ပညတ်စေသ်မူပြီ(ဝါ)တားတော်မူပြီ။

၄၇၂။ ဂုဏသမ္ပတ္တိတော၊ သီလသမာဓိစသောဂုဏ်၏ပြည့်စုံခြင်းမှ။ အစာ-
ဝနံ၊ မရွေ့လျော့ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤ“န ခေါ် အဟံ”
အစရှိသောစကားကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္တဇာတံ၊ ဤ
သို့သောအနက်သဘောကို။ န ဂုဏဝိနာသနေနာတိ ဣမိနာ၊ ဟူသောဤပါဠိ
ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သီလစေဒန္တိ-
အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ဝိသဟန္တော နာမ
နတ္ထိတိ၊ ကား။ နိဝါရိတဋ္ဌာနေ၊ မြစ်အပ်သောအရာဌာန၌။ ဥဿဟန္တော
နာမ၊ စွမ်းနိုင်သောသူမည်သည် (ဝါ) အားထုတ်နိုင်သောသူမည်သည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ။ ဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့မရှိသော်လည်း။ ဣမိနာ ကာရဏန္တရေန၊ ဤအကြောင်း
တစ်ပါးဖြင့်။ အယံ၊ ဤကေဝဋ္ဌသည်။ ဥဿဟန္တော၊ အားထုတ်၏။ ဣတိ ဣမံ၊
အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ဌာ။ အယံ ပနာတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဿာသိကော၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဿာသံ၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သည်ကို။ ဝဇေတော၊ ပွားစေပြီး၍။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဝဇေတုတိ၊ ကား။
ဗြူဟေတော၊ ပွားစေ၍။ ဝိဘူတံ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကတော၊ ၍။
ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

ကေဝဋ္ဌဂဟပတိပုတ္တဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၃-၄။ အာဒိနဝန္တိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ကထံ ကေန ကာရဏေန
ဖြင့်။ တေန၊ ထိုဂန္ဓာရမည်သောရသေ့သည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဝါ၊
ကား။ ကတ္ထ၊ အဘယ်မည်သောတိုင်း၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိ
တဗ္ဗဘော၊ ကြောင့်။ ကတ္ထ ကိရတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။
အာဟ၊ ၏။ ဧကေနာတိ၊ ကား။ ဂန္ဓာရေန နာမ၊ ဂန္ဓာရအမည်ရှိသော။

ဣသိနာဝ၊ ရသေ့သည်သာလျှင်။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုပြီးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့
 ဂန္ဓာရ ရသေ့ကိုယူသည်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေန၊ ရှေ့စကားနှင့်။ အပရံ၊ နောက်စကား
 သည်။ သံသန္တတိ၊ နှိုးနှော၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဂန္ဓာရီ နာမ၊
 ဂန္ဓာရီမည်သော။ သော ဝိဇ္ဇာ၊ ဤအတတ်သည်။ စူဠဂန္ဓာရီ၊ စူဠဂန္ဓာရီအတတ်
 လည်းကောင်း။ မဟာဂန္ဓာရီ၊ မဟာဂန္ဓာရီအတတ်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဒုဝိဓော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ တာသု ဝိဇ္ဇာသု၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သော
 အတတ်တို့တွင်။ တိဝဿတော၊ သုံးနှစ်မှ။ ဩရံ၊ အတွင်း၌။ မတသတ္တာနံ၊
 သေကုန်သောသတ္တဝါတို့၏။ ဥပပန္နဋ္ဌာနဇာနာ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ကိုသိတတ်သော
 (ဝါ)ကပ်ရောက်ရာအရပ်ကို သိတတ်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ အတတ်သည်။ စူဠဂန္ဓာရီ
 နာမ၊ မည်၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤစူဠဂန္ဓာရီအတတ်၌။ ဝဂီသဝတ္ထု၊ ဝဂီသ-
 ပုဏ္ဏား၏ဝတ္ထုသည်။ သာဓကံ၊ သက်သေတည်း။ တဿ၊ ထိုသေကုန်သော
 သူတို့၏ဖြစ်ရာအရပ်ကို။ ဇာနနာ စေဝ၊ သိခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တတုတ္တရံ၊
 ထိုထက်အလွန်။ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇေဏကမ္မဿ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇေဏ၏အမှုကို။ သာဓိကာ၊ ပြီး
 စေတတ်သော။ ဝိဇ္ဇာ စ၊ အတတ်သည်လည်းကောင်း။ မဟာဂန္ဓာရီ နာမ၊
 မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ သော ဝိဇ္ဇာ၊
 ဤမဟာဂန္ဓာရီအတတ်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇေဏကိစ္စံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇေဏ၏ကိစ္စကို။
 သာဓေတိ၊ ပြီးစေတတ်၏။ ကိရ၊ အဆင့်စကားကြားဖူးသည်ကား။ တဿာ
 ဝိဇ္ဇာယ၊ ထိုမဟာဂန္ဓာရီအတတ်ကို။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်သော။ ပုဂ္ဂ-
 လော၊ သည်။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သတောရှိသော။ ဒေသေ စ၊ အရပ်၌လည်း
 ကောင်း။ ကာလေ စ၊ အခါကာလ၌လည်းကောင်း။ မန္တံ၊ ဂါထာမန္တန်ကို။
 ပရိဇေပေတွာ၊ စုပ်မန်း၍(ဝါ)ရွတ်၍။ ဗဟုဓာပိ၊ များသောအပြားအားဖြင့်
 လည်း။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဟတ္ထိအာဒိနိပိ၊ ဆင်အစ
 ရှိသည်တို့ကိုလည်း။ ဒဿေတိ၊ ၏။ အဒဿနိယောပိ၊ မမြင်အပ်သည်လည်း
 (ဝါ)ကိုယ်ပျောက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဂ္ဂိထမ္ဘမ္ပိ၊ မီး၌ခိုင်မာသည်
 ကိုလည်း(ဝါ)မီးမလောင်သည်ကိုလည်း။ ကရေတိ၊ ပြ၏။ ဇလထမ္ဘမ္ပိ၊ ရေ၌
 ခိုင်မာသည်ကိုလည်း(ဝါ)ရေ၌မနစ်သည်ကိုလည်း။ ကရေတိ၊ ၏။ အာကာ-
 သေပိ၊ ကောင်းကင်၌လည်း။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ
 ကို။ ဣန္ဒြဇာလသဒိသံ၊ သိကြား၏ကွန်ရက်နှင့်တူ၏ဟူ၍။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ အဇ္ဈော-
 တိ၊ ကား။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဗာဓိတော၊ နှိပ်စက်အပ်
 သည်။ တေန၊ ကြောင့်။ ပိဋ္ဌိတောတိ၊ ပိဋ္ဌိတောဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာပြီး၏။

သုတ္တံ]

အာဒေသနာ ပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၃

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

(နာ-၄၁၁) ၄၈။ စေတသိကန္တိလ္လဒံ၊ စေတသိကံ-ဟူသောဤစကား သည်။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ စေတသိ၊ စိတ်၌။ နိယုတ္တာ၊ ယှဉ် ကုန်၏။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ အညီအညွတ်အပြားအားဖြင့်ယှဉ်ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ ထိုစိတ်နှင့်ယှဉ် ကုန်သောတရားတို့နှင့်။ သာဓာရဏဝစနံ၊ ဆက် ဆံသောစကားသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပန တဏှာပိ၊ သော်လည်း။ သာဓာရဏေ၊ ဆက်ဆံသောစကားကို။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်သည် ရှိသော်။ စိတ္တဝိသေသော၊ စိတ်အထူးကို။ ဒဿိတော နာမ၊ ပြအပ်သည်မည် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာမညဇောတနာ စ၊ သာမညအားဖြင့်ထွန်းပြခြင်းသည် လည်း။ ဝိသေသေ၊ အထူး၌။ အဝတိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စေတသိကာဒဿ၊ စေတသိကဟူသောပုဒ်၏။ ယထာဓိပ္ပေတံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ သောမနဿ- ဒေါမနဿံ အဓိပ္ပေတန္တိ၊ အဓိပ္ပေတံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ တေသု ပဒေသု၊ ဤသောမနဿ၊ ဒေါ မနဿ-ဟူသောပုဒ်တို့တွင်။ သောမနဿဂ္ဂဏေန၊ သောမနဿသဒ္ဓါဖြင့်။ တဒေ ကဋ္ဌာ၊ ထိုသောမနဿနှင့်တစ်ခုသောစိတ္တုပ္ပါဒ်၌တည်ကုန်သော။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ အကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ သဒ္ဓါ- ဒယော၊ သဒ္ဓါအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ ကုသိုလ်တရားတို့သည်လည်းကောင်း။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေါမနဿဂ္ဂဟဏေန၊ ဒေါမနဿ သဒ္ဓါဖြင့်။ ဒေါသာဒယော၊ ဒေါသအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဒဿိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ သရူပေနေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ ပိသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝတ္ထဗ္ဗသမ္ပိဏ္ဏနတ္ထော၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကိုပေါင်းခြင်းအနက်ကို။ သုဝိညေ- ယျော၊ ကောင်းစွာသိအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝတ မနောတိ၊ မနော ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣမိနာ ပကာ ရေန၊ ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်။ တဝ၊ သင်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကေန ပကာရေန၊ အဘယ်သို့သောအပြားအားဖြင့်။ ပဝတ္ထော၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊ ကြောင့်။ သောမနဿိတော ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ငုတ္တံ၊ ၏။

ဝေမ္ပိတေ မနောတိ ဣဒံ၊ မနော-ဟူသောဤစကားသည်။ သောမနဿိ တဏှာဒိမတ္တဒဿနံ၊ သောမနဿိတ၏အဖြစ်အစရှိသည်မျှကို ပြသော စကား တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ယေန စိတ္တေန၊ အကြင်စိတ်ဖြင့်။ သော-

မနုဿိတော ဝါ၊ သောမနဿဝေဒနာနှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဒေါမနုဿိတော ဝါ၊ ဒေါမနဿဝေဒနာနှင့်ယှဉ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တံ စိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ န ဒဿနံ၊ ပြသောစကား မဟုတ်။ တံ စိတ္တံ၊ ကို။ ဒဿတံ၊ ပြတော်မူခြင်းငှါ။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ ဣတိပိ တေ စိတ္တန္တိ၊ စိတ္တံ-ဟူသောစကားကို၊ ဘဂဝတ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ “ဣတိပိ တေ စိတ္တံ” ဟူသောပါဌ်၌။ ဣတိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဒဿနတ္ထော၊ နိဒဿနအနက်ရှိ၏ (ဝါ) ညွှန်ပြခြင်းအနက်ရှိ၏။ ကိံ သု ဝိယ၊ အဘယ်ပါဌ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ အတ္တိတိ ခေါ ကစ္စာန အယမေကော အန္တောတိ အာဒိသု၊ အန္တော ဤသို့အစရှိကုန်သော ပါဌ်တို့၌။ ဣတိသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ဣတိသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ (အနက်ကား) ကစ္စာယန၊ ကစ္စာယန။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကော၊ တစ်ခုသော။ အယံ အန္တော၊ ဤအယုတ်တရားသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ အတ္တန္တိ၊ အတ္တံ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဣဓာပိ၊ ဤ “ဣဓာပိ တေ စိတ္တံ” ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဝုတ္တသမ္ပိန္နာနတ္ထော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို ပေါင်းခြင်းအနက်ရှိ၏။ တောယ ဝိဇ္ဇာယ၊ ထိုအတတ်ဖြင့်။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ စိန္တံ၊ အကြံအစည်ကို။ မနတိ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သိကြောင်းဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သာ ဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နကာရဿ၊ နအက္ခရာ၏။ ဣကာရံ၊ ကို။ ကတု၊ ပြု၍။ စိန္တာမဏိ၊ မည်၏။ သာ ဝေ၊ ထိုစိန္တာမဏိ သည်ပင်လျှင်၊ ပုဗ္ဗပဒံ၊ ရှေ့ဖြစ်သောစိန္တာဟူသောပုဒ်ကို။ အန္တရေန ဝေဇ္ဇေတု၊ ကြပ်၍။ မဏိကာ၊ မဏိကမည်၏။ စိန္တာ နာမ၊ ကြံခြင်းမည်သည်။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ န ဘာတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရေသံ စိတ္တံ ဇာနာတိတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကိရ၊ တစ်ဆင့် စကားကြားဖူးသည်ကား။ တဿာ ဝိဇ္ဇာယ၊ ထိုစိန္တာမဏိ အတတ်ကို။ သာဓကော၊ ပြီးစေတတ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တာဒိသေ၊ ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ဒေသေ စ၊ အရပ်၌လည်းကောင်း။ ကာလေ စ၊ နက္ခတ်ကောင်းသောအခါကာလ၌လည်းကောင်း။ မန္တံ၊ ဂါထာမန္တန်ကို။ ပရိဇ္ဇပ္ပိတု၊ စုပ်မန်းပြီး၍(ဝါ) ရွတ်ပြီး၍။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ စိတ္တံ၊ ဖြစ်သောစိတ်ကို။ ဇာနိတုကာမော၊ သိလိုသည် (ဝါ) သိခြင်းငှါအလိုရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ဒိဋ္ဌသုတာဒိဝိသေသသဉ္ဇာနနမုခေန၊ မြင်ခြင်း၊ ကြားခြင်းအစရှိသော အထူးကို သိခြင်းကို အဦးပစာနပြုသဖြင့်။ စိတ္တာစာရံ၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။

အနုမိနန္တော၊ နှိုင်းယှဉ်ထောက်ဆသည်ဖြစ်၍။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။
 ကေစိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါစံ၊ စကားကို။ နိစ္ဆာရေတွာ၊
 မြက်ဆုံစေ၍။ တတ္ထ၊ ထိုမြက်သောကောင်း၌။ အက္ခရသလ္လက္ခဏဝသေန၊ အက္ခရကို
 မှတ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ အပရေ၊ တို့သည်။
 ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ သာ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုစိန္တာမဏိအတတ်ကို။
 ပဒကုသလဇောကကေန၊ ပဒကုသလဇာတ်ဖြင့်။ ဒီပေတဗ္ဗာ၊ ပြအပ်၏။

အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၈၆။ ပဝတ္တန္တာတိ၊ ကား။ ပဝတ္တနကာ၊ ဖြစ်စေကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။
 ပဝတ္တနဝသေန၊ ဖြစ်စေသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိတက္ကေထ၊ ကြံကြကုန်လော့။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဝေန္တိ၊ လူမိနာ၊ ဧဝံ-
 ဟူသောဤပုဒ်ဖြင့်။ ယထာနုသိဋ္ဌာယ စ၊ အကြင်ကြင်ဆုံးမကန်မြစ်ခြင်းကို
 လည်းကောင်း။ ယထာအနုသာသနီယာ၊ အကြင်အကြင်ဆုံးမကန်မြစ်ခြင်း၏
 (ယထာလိုက်)။ ဝိဓိဝသေန စ၊ စီရင်သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။
 ပဋိယေခဝသေန စ၊ မြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဝတ္တိအာကာရ-
 ပရာမသနံ၊ ဖြစ်သောအခြင်းအရာကိုသုံးသပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာ စ
 အနုသာသနီ၊ ထိုဆုံးမကန်မြစ်ခြင်းသည်လည်း။ သမ္မာဝိတက္ကနဉ္စ၊ ကောင်း
 သောအကြံတို့၏လည်းကောင်း။ မိစ္ဆာဝိတက္ကနဉ္စ၊ ဖောက်ပြန်မှားယွင်းသော
 အကြံတို့၏လည်းကောင်း။ ပဝတ္တိအာကာရဒဿနဝသေန၊ ဖြစ်သောအခြင်း
 အရာကိုပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မာဝိတက်၊ မိစ္ဆာဝိတက်တို့၌။ အာနိသံ-
 သဿ စ၊ အကျိုးအာနိသင်ကိုလည်းကောင်း။ အာဒိနဝဿ စ၊ အပြစ်ကို
 လည်းကောင်း။ ဝိဘာဝနတ္ထံ၊ ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ အနိစ္စ
 သညမေဝ၊ မမြဲသောအနိစ္စသညာကိုသာလျှင်။ မနသိကရေထ၊ နှလုံးသွင်းကြ
 ကုန်လော့။ နိစ္စသည်၊ မြဲ၏ဟူသောအမှတ်သညာကို။ န မနသိကရေထ၊
 နှလုံးမသွင်းကုန်လင့်(ကြံယာထည့်၍စပ်)။ (နာ-၄၁၂) ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ပဋိယေခဝ-
 နိဝတ္တနတ္ထံ၊ ပဋိယေခဝကိုနှစ်စေခြင် ငှါ။ ဧဝံသဒ္ဓါကိုလည်း ခြင်း
 ကို။ ကတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤ“ဧဝံ မနသိကရေထ”ဟူသောပုဒ်၌လည်း။
 ဧဝံ သဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထော စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပယောဇနဉ္စ၊ အကျိုးကို
 လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဝိတဉ္စ၊
 ၏။ ဣဒံ ဂဟဏေပိ၊ ဣဒံသဒ္ဓါကို ယူခြင်း၌လည်း။ ဒေသေ နယော၊ ဤနည်း

ကဲ့သို့သောနည်းကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂန္တိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနနည်းမျှသာတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဒညရာဂဿ ဝေဝ၊ ထိုကာမဂုဏ်နှင့် ယှဉ်သော ရာဂမှတပါးသော ရာဂကို လည်းကောင်း။ ဒေါသာဒီနဉ္စ၊ ဒေါသအစရှိသည်တို့ကို လည်းကောင်း။ ပဟာနဿ၊ ပယ်ခြင်း၏။ ဣတ္ထိတတ္တာ စ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း။ တပ္ပဟာနဿ၊ ထိုကာမဂုဏ်ကရာဂကိုပယ်ခြင်း၏။ တဒသ- ရာဂါဒိခေပနဿ၊ ထိုကာမဂုဏ်ကရာဂမှတပါးသော ရာဂအစရှိသည်တို့၏ ကုန်ခြင်း၏။ ဥပါယဘာဝတော စ၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် လည်းကောင်း တည်း(စသ၍ အဋ္ဌာနပယောဂ)။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နားဟူမူကား။ ဒဋ္ဌလော- ဟိတဝိမောစနဿ၊ မကောင်းသောသွေးကို ထုတ်ပစ်ခြင်း၏။ ပုဗ္ဗဒဋ္ဌမိသခေပန္တ- ပါယတာ ဝိယ၊ ပြည်၊ မကောင်းသော အသားကုန်ခြင်း၏အကြောင်း၏အဖြစ် ကဲ့သို့တည်း။ လောကုတ္တရဓမ္မမေဝါဟိ ဧတ္ထ၊ ဤ။ အဓဓာရဏံ၊ မြစ်ခြင်းအနက် ရှိသောဝေသဒ္ဓါကို။ ပဋိပက္ခဘာဝတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဝဇ္ဇဓမ္မနိဝတ္တနပရံ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားကိုနှစ်စေခြင်း နောက်၌ရှိသည်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တဿ၊ ထိုလောကုတ္တရာ တရားကို။ အဓိဂမုပါယာနိသံသဘူတာနံ၊ ရခြင်း၏အကြောင်းအကျိုးအာနိ- သင်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ တဒသေသံ၊ ထိုလောကုတ္တရာတရားမှတစ်ပါးကုန် သော။ အနဝဇ္ဇဓမ္မာနံ၊ အပြစ်မရှိကုန်သောကုသိုလ်တရားတို့၏။ နာနန္တရိက- ဘာဝတော၊ ကင်းရဲဖြစ်ခြင်းမရှိသသ်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဝါ) နာနန္တရိက နည်းအားဖြင့် ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ နာနန္တရိကဘာဝတော-ဟူသောဟိတ်ပါဌ်၏ အဓိပ္ပါယ်အကျယ် ကို သုဘသုတ်၌ ခြိုကာပြခဲ့ပြီ။

ဣဒ္ဓိယေဝ၊ ဣဒ္ဓိသည်ပင်လျှင်။ ပါဠိဟာရိယံ၊ ပါဠိဟာရိယမသ်၏။ ဣတိ ကတွာ ဣမံနာ 'ကာရဏေ'န၊ ဤသို့သောအကြောင်းကြောင့်။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ဣဒ္ဓိ- ပါဠိဟာရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒသေတိ၊ ၏။ သေသပဒေယေပါ ကြွင်းသော အနုသာယနီပါဠိဟာရိယ၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်း၌လည်း။ ဒေသဝ နယော၊ ဤနည်းသည်သာလျှင် နည်းရှိ၏။

ပန၊ ပါး။ ပါဠိဟာရိယပဒဿ၊ ပါဠိဟာရိယဟူသောပုဒ်၏။ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ပဋိ- ပက္ခဟရဏတော ရာဂါဒိကိလေသာပနယနတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောရာဂ အစရှိကုန်သော ကိလေသာတို့ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ပါဠိဟာရိယန္တိ၊ ဟူ၍။

သုတ္တံ]

အနုသာသနိပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၇၇

ဝေန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်
၌ (ထသ္မိ)။ ပဋိပက္ခာ၊ ကုန်သော။ ရာဂါဒယော၊ တို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။
ယေ၊ အကြင်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော ရာဂအစရှိကုန်သော ကိလေသာတို့
ကို။ ဟရိတဗ္ဗာ၊ ပယ်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ယေသဒ္ဓါ၏ နိယမကို နောက်၌ပြုလတ္တံ့သော တတ္ထသဒ္ဓါဟုမှတ်။

ပုထုဇ္ဇနာနမ္ပိ၊ ပုထုဇဉ်တို့အားလည်း။ ဝိဂတုပက္ခိလေသေ၊ ကင်းပြီးသော
ဥပက္ခိလေသရှိသော။ အဋ္ဌင်္ဂဂုဏသမန္နာဂတေ၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါဂုဏနှင့်
ပြည့်စုံသော။ ဟတပဋိပက္ခေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာ
နဲ့သော။ စိတ္တေ၊ သမာပတ်ဈာန်စိတ်၌။ ဣဒ္ဓိဝိဓံ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓသည်။ ပဝတ္တတိ၊
ဖြစ်၏။ တဿ၊ ကြောင့် (ဝါ) ထိုသို့ပုထုဇဉ်တို့အားလည်း ဆန့်ကျင်ဘက်
ကိလေသာကို ပယ်အပ်ပြီးသောဈာန်စိတ်၌ ဣဒ္ဓိဝိဓဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
တတ္ထ၊ ထိုပယ်အပ်ပြီးသောဆန့်ကျင်ဘက်ကိလေသာတို့၌။ ပဝတ္တဝေါဟာရေန စ၊
ဖြစ်သော ဝေါဟာရအားဖြင့်လည်း။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ ပါဠိဟာရိယံ၊ မည်၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ အလျော်ကို
ဆိုပြီးအံ့။ မဟာကဝရုဏိကဿ၊ ကြီးမြတ်သော ကရုဏာတော်ရှိတော်မူသော။
ဘဂဝတော၏ (ဝါ) အား။ ဝေနေယျဂတေ၊ ဝေနေယျတို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်
ကုန်သော။ ကိလေသာ စ၊ တို့သည်လည်း။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့သည်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဝေနေယျတို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်ကုန်သော ဆန့်ကျင်
ဘက် ဖြစ်ကုန်သော ကိလေသာတို့ကို။ ဟရဏတော၊ ပယ်တတ်သောကြောင့်။
ပါဠိဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သစေ ဝုတ္တံ၊ အကယ်၍ဆိုအံ့။ ဧဝံ သတိ၊
ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်။ တေ ဝစနတ္ထံ၊ ထိုဆရာတို့ဆိုသော ဝစနတ္ထသည်။ ယုတ္တံ၊
သင့်မြတ်၏ (ဝါ) သင့်မြတ်ရာ၏။

အထ ပုဗ္ဗော နယော၊ ရှေ့နားသည်။ ယုတ္တော ဝါ၊ သင့်သည်မှပည်း။
ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ အယုတ္တော ဝါ၊ မသင့်သည်မှလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။
ဝါ အပရော နယော၊ နည်းတစ်ပါးကို။ မယာ၊ ငါဋီကာဆရာသည်။ ဝုစ္စတေ၊
ဆိုပြီးအံ့။ ဘဂဝတော စေဝ၊ မြတ်စွာဘုရား၏လည်းကောင်း။ သာသနဿ စ၊
သာသနာတော်၏လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်
ကျင်ဘက်၌သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုဘုရားသာသနာတော်၏
ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော တိတ္ထိတို့ကို။ ဟရဏတော၊ ပယ်တတ်သောကြောင့်။
ပါဠိဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဒိဋ္ဌိဟရဏဝသေန၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်သည်အစွမ်းဖြင့်။
ဒိဋ္ဌိပကာသနေ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပြခြင်း၌။ အသမ္ဘတာဝေ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏

အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တေဟိဗ္ဗုဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနီဟိ၊ ထိုဗ္ဗုဒ္ဓိ ပါဠိဟာရိယ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယတို့ဖြင့်။ ဟရိတာ အပနီတာ၊ ပယ်အပ်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင်။ အပရောသော၊ နယော၊ တည်း။

[*ဆဋ္ဌမ္ပန္တ “တေ ဟိ ဒိဋ္ဌိဘရဏဝသေန၊ ဒိဋ္ဌိပ္ပကာသနေ အသ-
မတ္တဘာဝေန စ ဗ္ဗုဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနီဟိ ဟရိတာ
အပနီတာ ဟောန္တိ”ဟု ပါဠိရှိ၏။]

ဝါ၊ ကား။ ပဋိတိ အယံသဒ္ဓေါ၊ ပဋိ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ပစ္စာတိ
တေသ၊ ပစ္စာ-ဟူသော ဤပုဒ်၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဗောဓေတိ၊ သိစေ၏။ ကံ ဝိယ၊
အဘယ်ပုဒ်ကဲ့သို့နည်းဟူမကား။ တသ္မိံ ပဋိပဝိဋ္ဌမိ၊ အညော အာဂစ္ဆိ ဗြာဟ္မ-
ဏောတိ၊ ဗြာဟ္မဏော-ဟူသော။ ပါရာယနသုတ္တပဒေ၊ ပါရာယနသုတ်ပုဒ်၌။
ပဋိသဒ္ဓေါ ဝိယ၊ ပဋိသဒ္ဓါကဲ့သို့တည်း။ (သာကေအနက်ကား) တသ္မိံ၊ ထို
ပုဏ္ဏားသည်။ ပဋိပဝိဋ္ဌမိ၊ နောက်မှဝင်သည်ရှိသော်။ အညော၊ တစ်ပါးသော။
ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အာဂစ္ဆိ၊ လာပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဝါ) ထိုပဋိသဒ္ဓါ
ပစ္စာအနက်ရှိသောကြောင့်။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ သမာပတိတေ၊ တည်ကြည်
လတ်သည်ရှိသော်။ ဝိဂတုပက္ခိလေသေ၊ ကင်းပြီးသော ကိလေသာ ရှိလတ်
သော်။ ကတကိစ္စေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။
ဟရိတဗ္ဗံ ပဝတ္ထေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဟာရိယံ၊
မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဥပက္ခိလေသေသု၊ စိတ်ကိုညစ်ညူးစေတတ်
ကုန်သော ဥပက္ခိလေသတရားတို့ကို။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမဂ္ဂေဟိ၊ စတုတ္ထဈာန်မဂ်တို့
သည်။ ဟရိတေသု၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ(ဝါ) ၌။
ဟရဏံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပဋိဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဗ္ဗုဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနီယော
စ၊ ဗ္ဗုဒ္ဓိ၊ အာဒေသနာ၊ အနုသာသနီတို့သည်လည်း။ ဝိဂတုပက္ခိလေသေန၊
ကင်းပြီးသော ဥပက္ခိလေသရှိသော။ ကတကိစ္စေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စ
ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တဟိတတ္ထံ၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားအကျိုးငှာ။
ပုန၊ တစ်ဖန်။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ အတ္တနော၊
၏။ ဥပက္ခိလေသေသု၊ ဥပက္ခိလေသတို့ကို။ ဟရိတေသု၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီးသည်
ရှိသော်။ ပရသတ္တာနံ၊ တစ်ပါးကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။ ဥပက္ခိလေသဟရ-
ဏာနိ၊ ဥပက္ခိလေသကို ပယ်ခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ကြောင့်။ ပဋိဟာရိယာနိ နာမ၊ မည်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဋိဟာရိယမေဝ၊
သည်ပင်လျှင်။ ပါဠိဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိဟာရိယေ၊ ပဋိဟာရိယ

ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနီသမုဒါယေ၊ ဣဒ္ဓိ၊ အာဒေသနာ၊ အနုသာသနီအပေါင်း၌။ ဘဝံ၊ ဖြစ်သော။ ဧကေကံ၊ တစ်ခုတစ်ခုသော ဈာန်မဂ်ကို။ ပါဠိဟာရိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဤ။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိဟာရိယံ၊ ပဋိဟာရိယမည်သော။ စတုတ္ထဈာန်၌၊ စတုတ္ထဈာန်သည်လည်းကောင်း။ မဂ္ဂေါ၊ စ၊ မဂ်သည်လည်းကောင်း။ ပဋိပက္ခဟရဏတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဥပက္ခိလေသကို ပယ်တတ်သောကြောင့်။ နိမိတ္တဘူတေ၊ အကြောင်းနိမိတ်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တတ္ထ၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်မဂ်၌။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ တတော၊ ထိုစတုတ္ထဈာန်မဂ်မှ။ အာဂတံ၊ လာသည်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ (နာ-၄၁၃) ပါဠိဟာရိယံ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိအာဒေသနာနုသာသနီဟိ၊ ဣဒ္ဓိ၊ အာဒေသနာ၊ အနုသာသနီတို့ဖြင့်။ ပရသန္တာနေ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ သန္တာန်၌။ ပသာဒါဒိနံ၊ ကြည်ညိုခြင်းအစရှိသည်တို့၏။ ပဋိပက္ခဿ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော။ ကိလေသဿ၊ အသဒ္ဓိပစ္စသော ကိလေသကို။ ဟရဏတော၊ ပယ်တတ်သောကြောင့်။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ပါဠိဟာရိယံ၊ မည်၏။ သတတံ၊ မေ့ဒေသနာတံ၊ ကား။ သဗ္ဗကာလံ၊ အလုံးစုံသောကာလပတ်လုံး။ ဒေသေတဗ္ဗမေ့ဒေသနာ၊ ဟောတော်မူအပ်သောတရားကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။

ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေနာတိ ဣဒ္ဓံ၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယေန-ဟူသောဤသဒ္ဓါသည်။ သဟာဒိယောဂေ၊ သဟာဒိယောဂအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်အဆုံးရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ တေန၊ ထိုဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္က။ အာစိဏ္ဏံ၊ လေ့ကျက်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထေ၊ တည်း။ ဣတရတ္ထာပိ၊ ဤမှတစ်ပါးသော အာဒေသနာပါဠိဟာရိယေန၊ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယေန ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ မေ့သေနာပတိဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏။ အာစိဏ္ဏံ၊ အလေ့အကျက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ဤ။ တတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ ခန္ဓကဝတ္ထုနာ၊ စူဠဝါခန္ဓကဝတ္ထုဖြင့်။ သာဓေန္တော၊ ပြီးစေလိုသည်ဖြစ်၍။ ဒေဝဒတ္တေတိအာဒိံ၊ ကို။ အင်္ဂရိယော၊ သည်။ အဘူဟ၊ ဤ။ ဂယာသီသေတိ၊ ကား။ ဂယာဂါမဿ၊ ဂယာရွာ၏။ အဝိဒူရေ၊ မနီးမဝေးသောအရပ်၌။ ဂယာသီသနာမကော၊ ဂယာသီသအမည်ရှိသော။ ဟတ္ထိကုမ္မသဒိသော၊ ဆင်၏ဦးကင်းနှင့်တူသော။ ပိဋ္ဌိပါသာဏော၊ ကျောက်ဖျာသစ်။ အတ္ထိ၊ ဤ။ ယတ္ထ၊ အကြင်ကျောက်ဖျာ၌။ ဘိက္ခုသဟဿဿပိ၊ ရဟန်းတစ်ထောင်၏လည်း။ ဩကာသော၊ နေရာအရပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသ္မိံ၊ ပိဋ္ဌိပါသာဏေ၊ ထိုကျောက်ဖျာ၌။ စိတ္တစာရံဥစ္စာဘိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အင်္ဂဒေ

သနာပါဠိဟာရိယံ၊ ကိ(ဝါ)သုတစ်ပါးတို့၏ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကိုညွှန်သောတန်ခိုး
 ပြာဠိဟာကို။ ဒဿေတိ၊ ။ ဓမ္မံ ဒေသေသီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အနုသာသနီ
 ပါဠိဟာရိယံ၊ ကိ(ဝါ)သတ္တဝါတို့ကိုဆုံးမကုန်မြှုပ်သောတန်ခိုးပြာဠိဟာကို။ ဒဿေ
 တိ၊ ။ ဓမ္မံ ဝိကုဗ္ဗနံ ဒဿေတာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ ကိ(ဝါ)
 အထူးထူးအပြားပြားဖန်ဆင်းခြင်းဟူသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို။ ဒဿေတိ၊ ။ ။
 မဟာနာဂါတိ၊ ကား။ မဟာခီဏာသဝါ၊ ကြီးကျယ်သော ကုန်ပြီးသောအာသ
 ဝေါရှိကုန်သော၊ အရဟန္တာ၊ ရဟန္တာကြီးတို့သည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ။ ဧတဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ အာဂူ ပါပံ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်သည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ ကတာ ဣမိနာ ဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ နာဂေါတိ နာမံ၊ နာဂေါ-ဟူ
 သောအမည်သည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။

မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဝစနဿ၊ ။ သာဓကံ၊ သော။ ယသာ ကိံ ဝစနံ၊
 ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ နည်း။ သုတ္တနိ ဝါတေ၊ ဌှိ။ သဘိယသုတ္တေ၊ ဌှိ အာဂူ
 နကရောတိကံဉ္စိ လောကေ။ ပ။ နာဂေါ တာဒိ ပဝုစ္စတေ တထတ္တာတိ၊ တထ
 တ္တာ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ။

(အနက်ကား)သဘိယ၊ သဘိယ။ ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ လောကေ၊
 ဌှိ။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်မျှသော။ အာဂူ၊ မကောင်းမှုအကုသိုလ်
 ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ သဗ္ဗသယောဂေ၊ အလုံးစုံသောသံသရာဝဋ်၌ဖွဲ့တတ်
 သော သံယောဇဉ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဗန္ဓနာနိ၊ အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို(ဝါ)နှောင်
 အိမ်နှောင်ကြီးတို့ကို(တစ်နည်း) ဗန္ဓနာနိ၊ သံသရာဝဋ်၌ နှောင်ဖွဲ့တတ်ကုန်သော။
 သဗ္ဗသယောဂေ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇ၊ ဂေါဉာဏ်ဖြင့်ပယ်
 ချဲ့နှံ့ပစ်၍။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောခန္ဓာစသည်တို့၌။ န သဇ္ဇေတိ၊ မငြိကပ်။
 ဝိမုတ္တော၊ သံသရာဝဋ်မှကင်းလွတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တာဒိ၊ တာဒိဂုဏ်
 ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ တထတ္တာ၊ ထိုမှန်သောအနက်သဘောကြောင့်။ သော
 ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နာဂေါ၊ နာဂမည်၏ဟူ၍။ ပဝုစ္စတေ၊ ဆိုအပ်၏
 (ဤကားအနက်)။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ဌှိ။ ဓမ္မသေနာတိ
 ဿ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏။ ဓမ္မဒေသနံ၊
 တရားဒေသနာတော်ကို။ သုတွာ၊ ကြားနာရသောကြောင့်။ ပဉ္စသတာ တိက္ခံ၊
 ငါးရာကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။
 ပတိဋ္ဌဟိံ သု၊ တည်ကုန်ပြီ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနဿ၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန် ။
 ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တဖလေ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌။

သုတ္တံ]

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာ

၄၈၁

ပတိဋ္ဌဟိံ သု၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ သံသဘေဒ ကက္ခန္ဓကပါဠိယံ ပန၊
 ဌ်ကား။ အထခေါ၊ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မတာ၊ ရှည်သောသက်တော်ရှိသော။
 သာရိပုတ္တေန၊ သည်။ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယာနုသာသနီယာ၊ အာဒေသနာ
 ပါဠိဟာရိယဟုဆိုအပ်သော ဆုံးမခြင်းဖြင့်။ အာယသ္မတာ၊ သော။ မဟာ-
 မောဂ္ဂုလ္လာနေန၊ သည်။ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယာနုသာသနီယာ၊ ဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယဟုဆို
 အပ်သောဆုံးမခြင်းဖြင့်၊ ဩဝဒိယမာနာနံ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်သော။ အနုသာသိယ-
 မာနာနံ၊ ကန့်မြစ်အပ်ကုန်သော။ တေသံ ဘိက္ခုနံ၊ ထိုငါးရာကုန်သောရဟန်း
 တို့အား။ ဝိရဇံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသောမြို့မှကင်းသော (ဝါ) ကင်းသောမြို့ရှိ
 သော။ ဝီတမလံ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးမှကင်းသော(ဝါ)
 ကင်းသောအညစ်အကြေးရှိသော။ ဓမ္မစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခုဟုဆိုအပ်သော သောတာ
 ပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခတ
 တရားအပေါင်းသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံ
 သောသင်္ခတတရားအပေါင်းသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏(ဝါ) ယျက်
 ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘိန္ဒုမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေရာနံ၊ မထေရ်တို့၏။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရားဒေသနာတော်
 ဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုငါးရာကုန်သောရဟန်းတို့၏။ ဓမ္မစက္ခုပဋိလာဘောဝ၊ ဓမ္မ
 စက္ခုတည်းဟူသော သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ရခြင်းကိုသာလျှင်။ ဒဿိတော၊
 ပြတော်မူအပ်၏။ တယိဒိ တံ ဣဒိ ဝိသဒိသဝစနံ၊ ထိုပါဠိတော်နှင့်အဋ္ဌကထာ
 မတူသောစကားကို။ ဒီသဘာဏကာနိဉ္စ၊ ဒီသနိကာယ်ကို ဆောင်ကုန်သော
 မထေရ်တို့၏လည်းကောင်း။ ခန္ဓကဘာဏကာနိဉ္စ၊ ဝိနည်းခန္ဓကကို ဆောင်ကုန်
 သောမထေရ်တို့၏လည်းကောင်း။ မတိဘေဒေန၊ အယူအလိုအထူးအားဖြင့်။
 ဒဿိတော၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ နိ။ ဟိ သစ္စံ၊ နိ။ အယံ ပါဠိ၊ ဤဝိနည်းခန္ဓက
 ပါဠိကို။ သင်္ဂါဟကဘာသိတာ၊ သင်္ဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည် ဆိုအပ်၏။ အဋ္ဌ-
 ကထာ စ၊ အဋ္ဌကထာကိုလည်း။ တေဟေဝ၊ ထိုသင်္ဂါယနာတင်မထေရ်တို့သည်
 သာလျှင်။ သင်္ဂဟံ၊ သင်္ဂါယနာသို့။ အာရောငိတာ၊ တင်အပ်၏။ အပိစ၊ တစ်
 နည်းသော်ကား။ ပါဠိယံ၊ ဌ်။ ဥပရိမဂ္ဂုဖလမ္ပိ၊ အထက်၌ဖြစ်သောမဂ်ဖိုလ်ကို
 လည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ပေါင်းယူ၍။ (နှာ-၄၁၄)ဓမ္မစက္ခုဥဒပါဒိတိ၊ ဥဒပါဒိ
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ ယထာ ကိံ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဗြဟ္မာယုသုတ္တေစ၊
 ဗြဟ္မာယုသုတ်၌လည်းကောင်း။ ဇူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တေ စ၊ စူဠရာဟုလော
 ဝါဒသုတ်၌လည်းကောင်း။ ဥပရိမဂ္ဂုဖလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ သင်္ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဓမ္မစက္ခု
 ဥဒပါဒိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နိ။

မှတ်ချက်။ ။ဥပရိပဏ္ဏာသ ရာဟုလောဝါဒသုတ်အဋ္ဌကထာ၌ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဥပါလိံ ဩဝါဒဒိဿနသုတ္တေသု အာသိဝိသုပဿသုတ္တေသု ပဌမမဂ္ဂေါ ဓမ္မစက္ခုန္တိဝုတ္တော၊ ဗြဟ္မာယုသုတ္တေ တိဏိ ဖလာနိ၊ ဣမသ္မိသုတ္တေ စတ္တာရော မဂ္ဂေါ စတ္တာရိ ဖလာနိ ဓမ္မစက္ခုန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ-ဟုပြတော်မူ၏။ ၎င်းအဋ္ဌကထာကိုထောက်လျှင် ဝိနည်းခန္ဓကပါဠိတော်နှင့် ကောဝုဒ္ဓသုတ်အဋ္ဌကထာညီညွတ်သည် သာလျှင်တည်း။ မှတ်သင့်၏။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ ပန ဗုဒ္ဓါနံ သတတံ ဓမ္မဒေသနာတိ ဣဒံ၊ ဓမ္မ ဒေသနာ-ဟူသောစကားကို။ သတတိသယတာယ၊ အလွန်အကဲရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်(ဝါ)အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ယထာ- ဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ ပတိရူပကေန၊ အတူအားဖြင့်။ ဥပါရမ္ဘိတဗ္ဗတော၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဥပါရမ္ဘာနိ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ပရာရောပိတဒေါသာသမုစ္ဆန္တိ- နဿ၊ သူတစ်ပါးတို့သည် တင်အပ်သောအပြစ်ကို ကောင်းစွာပယ်ဖြတ်ခြင်း၏။ အနုပါယဘာဝတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဒေါသာနိ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်ကုန်သည်။ သဒေါသတ္တာ ဝေ၊ အပြစ်နှင့်တကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဒ္ဓါနံ၊ ရှည်သောအခွန်ကာလပတ်လုံး။ န တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်ကုန်။ စိရကာလဋ္ဌာယီနိ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလပတ်လုံး တည်လေ့ရှိကုန် သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အဒ္ဓါနံ အတိဋ္ဌနတော န နိယုန္တိတိ၊ ကား။ ဖလေန၊ အကျိုးနှင့်။ ဟေတုနေ၊ အကြောင်း၏။ အနုမာနံ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်း တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤသံဝဏ္ဏနာသည် အဓိပ္ပါယ်တ္ထသာတည်း။ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ န နိယုန္တိ၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို မဆောင်တတ်ကုန်-ဟု ယောဇနာ၏။

ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ အနိယျာနိကတာယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာနိ၊ ထိုဣဒ္ဓိပါဠိဟာရိယံ၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယံတို့သည်။ အနုဒ္ဓနိယာနိ၊ အရှည်မခံကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိသုဒ္ဓိပ္ပတဝတော စ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏အမှုန်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ) ကိလေသာမှစင်ရာ နိဗ္ဗာန်၏အကြောင်းအမှုန်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဝိသုဒ္ဓိနိဿယတော စ၊ စင်ကြယ်ခြင်း၏မှီရာ၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း (ဝါ)ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုသာသနီပါဠိဟာရိယံ၊ သည်။ အနုပါရမ္ဘံ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်ခြင်းမရှိသည်(ဝါ)

သုတ္တံ]

ဘူတနိရောဓသေကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၈၃

ချုပ်ချယ်ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတောယေဝ၊
 ထိုဥပါရမ္မမရှိသောကြောင့်သာလျှင်။ နိဒ္ဒေါသံ၊ အပြစ်မရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုအနုသာသနီပါဠိဟာရိယဉ်။ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓာဒိ-
 ဒေါသသမ္ဘဝေါ၊ ရွှေနောက်ဆန့်ကျင်ခြင်းအစရှိသောအပြစ်ဒေါသ၏ ဖြစ်သင့်
 ခြင်းသည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။ နိဒ္ဒေါသတ္တာ ဝေ၊ အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်
 သာလျှင်။ အဒ္ဓါနံ၊ ရှည်သောအခွန်ကာကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ ပရပ္ပဝါဒပါတေဟိ စ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲခြင်းဟုဆိုအပ်ကုန်သော
 လေတို့သည်လည်းကောင်း။ ကိလေသဝါတေဟိ စ၊ ကိလေသတည်းဟူသော
 လေတို့သည်လည်းကောင်း။ အနုပဟန္တဗ္ဗတော၊ ကပ်ရောက်၍ မနှိပ်စက် မဖျက်
 ဆီးအပ်သောကြောင့်တည်း။ အဒ္ဓါနံ တိဋ္ဌနတော နိယျာတိတိ ဣဓာပိ၊ နိယျာ-
 တိ-ဟူသောဤပုဒ်၌လည်း။ ဖလေန၊ အကျိုးနှင့်။ ဟေတုနော၊ အကြောင်း
 ၏။ အနုမာနံ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းတည်း (ဝါ) လျော်စွာစပ်စေခြင်းတည်း။ ဟိသစ္စံ၊
 မှန်၏။ နိယျာနိကတာယ၊ ငွေဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအနုသာသနီပါဠိဟာရိယသည်။ အဒ္ဓနိယံ၊ အရှည်ခံသည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တကရဏတော၊ အကြင်အကြင်
 ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေန ပဒေန၊ ထို
 တသ္မာဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ဥပါရမ္မာဒိဉ္စ၊ ဥပါရမ္မစသည်ကိုလည်းကောင်း။ အနု-
 ပါရမ္မာဒိဉ္စ၊ အနုပါရမ္မစသည်ကိုလည်းကောင်း။ ဣတံ သို့၊ ဥဘယံ၊ နှစ်ပါး
 စုံကို။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဥဘယဉ္စ၊ နှစ်ပါးစုံသောဥပါရမ္မ၊ အနုပါရမ္မ
 တို့၌။ ဂါရယုပါသံသဘာဝါနံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ် ချီးမွမ်းအပ်သည်၏အဖြစ်
 တို့၏။ ဟေတုဘာဝေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏
 (ဝါ)စွဲ၏။

အနုသာသနီပါဠိဟာရိယဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ဘူတနိရောဓသေကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၈၇။ အနိယျာနိကတာဝဒဿနတ္ထန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟာ-
 ဘူတပရိယေသကော၊ မဟာဘူတ်ကိုရှာတတ်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပုရိမေသု၊
 ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပါဠိဟာရိယေသု၊ ဣဒ္ဓိပါဠိ-
 ဟာရိယ၊ အာဒေသနာပါဠိဟာရိယတို့၌။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ လေ့လာခြင်းသို့ရောက်
 သည်။ သုကုသလော၊ အလွန်လိမ္မာသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။
 မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘူတ်တို့၏။ အပရိသေသနိရောဓသင်္ခါတံ၊ အကြောင်း

အကျန်မရှိချုပ်ရာဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာန်၊ ကို။ နာဝဋ္ဌဗ္ဗိ၊ မသိ။ တသ္မာ၊
 ထိုသို့နိဗ္ဗာန်ကိုမသိသောကြောင့်။ တဒုဘယာနိ၊ ထိုနှစ်ပါးကုန်သောလူဒွိပါဋ္ဌိ-
 ဟာရိယ၊ အာဒေသနာပါဋ္ဌိဟာရိယတို့သည်။ နိယျာနာဝဟတ္တာဘာဝတော၊ ဝဋ်
 ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ် မရှိသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ အနိယျာနိကာနိ၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထိုလူဒွိပါဋ္ဌိဟာ-
 ရိယ၊ အာဒေသနာပါဋ္ဌိဟာရိယတို့၏။ အနိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ
 မထွက်မြောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ နိယျာနိကဘာဝဒဿ-
 နတ္ထန္တိ၊ ကား။ အနုသာသနီပါဋ္ဌိဟာရိယံ၊ သည်။ တက္ကရဿ၊ ထိုဝဋ်ဆင်းရဲမှ
 ထွက်မြောက်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အနုသာသနီပါဋ္ဌိဟာရိယ၏။ ဧကန္တတော၊
 စင်စစ်အားဖြင့်။ နိယျာနာဝဟံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ခြင်းကိုဆောင်တတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုအနုသာသနီ-
 ပါဋ္ဌိဟာရိယ၏သာလျှင်။ နိယျာနိကဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ နိယျာနိက၏အဖြစ်ကိုပြခြင်း
 အကျိုးငှါ(ဝါ)ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဧတိဿာ ဒေသနာယ၊ ထိုအနုသာသနီပါဋ္ဌိဟာရိယ ဒေသနာ
 တော်၏။ မုချပယောဇနံ၊ မုချအကျိုးကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဤ။
 အနုသဂီကပယောဇနံ၊ အနုသဂီကအကျိုးကို။ ဒဿေတံ၊ ငှါ။ အပိစာတိ-
 အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ၏။ ဧတိဿာ ဒေသနာယ၊ ထိုအနုသာသနီပါဋ္ဌိဟာရိယဒေသနာတော်
 ၏။ နိယျာနမေဝ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ခြင်းသည်သာလျှင်။ မုချပယော-
 ဇနံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုမုချပယောဇနံ၏။
 တဒတ္ထဘာဝတော၊ ထိုအနုသာသနီပါဋ္ဌိဟာရိယ ဒေသနာတော်၏ အကျိုး၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ပါး။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ မဟန္တဘာဝေါ၊ မြတ်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ အနုသဂီကပယောဇနံ၊ မည်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ အတ္ထာပတ္တိ-
 ယာဝ၊ အနက်ရောက်သောအားဖြင့်သာလျှင်။ ဂန္တဗ္ဗတော၊ သိအပ်သော
 ကြောင့်တည်း။ ဧသ ဧသော ဘိက္ခု၊ ဤရဟန်းသည်။ ကိဒိသော နာမ၊
 အဘယ်သို့သောသဘောရှိသည်မည်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။
 ယောမဟာဘူတေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပရိယေ-
 သန္တောတိ၊ ကား။ (၃၁-၄၁၅) အပရိယေသံ၊ မရှာအပ်သည်ကို။ နိရုဇ္ဈာ-
 ဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ မဟာဘူတေ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဂဝေသန္တော၊
 ရှာသည်ဖြစ်၍။ တေသံ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့၏။ အနဝေသသနိရောဓံ၊ အကြွင်း
 အကျန်မရှိချုပ်ရာအရပ်ကို။ ဝိမံသန္တော၊ စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ

၂၁

သတ္တ

ဘူတနိရောဓသေကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၈၅

အဓိပ္ပါယော၊ သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိစရိတွာတိ၊ ကား။
ဓမ္မတာယ၊ ဓမ္မတာသဘောအားဖြင့်(ဝါ)သည်။ စောဒိယမာနော၊ တိုက်တွန်း
အပ်သည်ဖြစ်၍(ဝါ)ကြောင့်။ ပရိစရိတွာ၊ လှည့်လည်သွားလာပြီး၍။ အဘိ-
ဇာတိယံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မီးရှူးသန့်စင် ပွားမြင်တော်မူသောအခါ၌။ မဟာ-
ပထဝီကမ္မာဒိ၊ ကြီးစွာသောမြေလှုပ်ခြင်းအစရှိသည်သည်။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓံ၊ ဓမ္မတာ
သဘောအားဖြင့်ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊
ထိုအတူ။ တဿ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ ဝိစရဏံ၊ အကြင်လှည့်လည်
သွားလာခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတံ ဝိစရဏံ၊ ထိုလှည့်လည်သွားလာခြင်း
သည်။ ဓမ္မတာသိဒ္ဓံ၊ ဓမ္မတာသဘောအားဖြင့်ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ ကိရ၊
ဖြစ်သတတ်။ ဝိဿဇ္ဇောကာသန္တိ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇောနံ၊ ဖြေဆိုရာအရပ်ကို။
ဝိဿဇ္ဇကရန္တိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဝိဿဇ္ဇကံ၊ ဖြေဆို
တတ်သောသူကို။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။
ဗုဒ္ဓမေဝ၊ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင်။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးပြီး၍။ နိက္ကခိတ္တာ၊ ယုံမှား
မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿေဝ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏သာလျှင်။ ပုစ္ဆာယ၊
ကို(ထည့်)။ ဝိဿဇ္ဇိတုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ သဒတ္ထတာယ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဟန္တဘာဝပ္ပ-
ကာသနတ္ထန္တိ၊ ကား။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လေဝံကေ၊ ၌။ အနည-
သာဓာရဏဿ၊ တပါးကုန်သောသူတို့နှင့် မဆက်ဆံသော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။
မဟန္တဘာဝဿ မဟာနုဘာဝတာယ၊ ကြီးမြတ်သောတန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣဒဉ္စ ကာရဏန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊
အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သာသနေ၊ ၌။ ဒေသိသော၊ ဤသို့
သဘောရှိသော။ ဧကော၊ တစ်ယောက်သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ တဒါနုဘာဝပ္ပ-
ကာသကော၊ ထိုတန်ခိုးအာနုဘော်ကိုပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ဣမမ္ပိ ကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းသည်လည်း။

ကတ္တာတိ ဣဒံ၊ ကတ္ထ-ဟူသောဤပုဒ်သည်။ နိမိတ္တော၊ နိမိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊
သတ္တဒီပိတတ်အဆုံးရှိသောပုဒ်တည်း။ ကာရဏဘူတေ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်
သော။ ကသ္မိံ ဌာနေ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္တံ၊ ဤသို့သော
အနက်ကို။ ဒသေတုံ၊ ငှါ။ ကိံ အာဂမ္မာတိ၊ ကိံ အာဂမ္မ-ဟူသောစကားကို။
အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပစ္စယဘူတံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။
ကိံ အာရမ္မဏံ၊ အဘယ်အာရုံကို။ အဓိဂန္ဓာ၊ ရသောကြောင့်။ အဓိဂမန-
ဟေတု၊ ရခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊

၄၀၆

သီလက္ခန္ဓာသိက္ခာသင်္ခယ

[၁၁-ကေဝလ

တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိံ ပတ္တဿာတိ၊ ပတ္တဿ-ဟူသောကားကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ ကိမာရမ္ဗဏံ၊ အဘယ်အာရုံသို့။ ပတ္တဿ၊
 ရောက်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ သမ္ပန္နော၊ တည်း။ တေ၊ ထိုပတ္တဿ ဟူသောဝိသေသနသည်။ ဟေတု-
 ဂဗ္ဘဝိသေသနံ၊ ဟိတ်အတွင်းဝင်သောဝိသေသနတည်း။ တေတိ၊ ကား။ မဟာ-
 ဘူတာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဝတ္တိဝသေနာတိ၊ ကား။ ပုန၊ တစ်ဖန်။ အနုပ္ပဇ္ဇန-
 ဝသေန၊ မဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗာကာရေနာတိ၊ ကား။ ဝစနတ္ထလက္ခဏ-
 ရသပစ္စုပဋ္ဌာနပဒဋ္ဌာန သမုဋ္ဌာနကလာပ စုဏ္ဏနာနတ္ထေကတ္တဝိနိဗ္ဗောဂါဝိနိဗ္ဗော-
 ဂသတာဂဝိသတာဂအဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရသင်္ဂဟပစ္စယ သမန္နာဟာရပစ္စယဝိဘာဂါ-
 ကာရတော စ၊ မဟာဘူတတို့၏ ဝစနတ္ထ၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပဋ္ဌာန်၊ ပဒဋ္ဌာန်
 ဖြစ်ကြောင်း၊ သမုဋ္ဌာန်အပေါင်းအစည်းအစိတ်အလူးထူး၏အဖြစ် တစ်စုတည်း၏
 အဖြစ် အသီးအသီးခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်း၊ အသီးအသီးမခွဲခြမ်း မဝေဖန်ခြင်း၊
 သဘောတူခြင်း၊ သဘောမတူခြင်း၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်ခြင်း၊ အပ၌ဖြစ်ခြင်း၊
 ပေါင်းစုခြင်း၊ ပစ္စည်းပြုခြင်း၊ နှလုံးမသွင်းခြင်း၊ အကြောင်းပစ္စည်းကို ဝေဖန်ခြင်း
 ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့် လည်းကောင်း။ သသမ္ဘာရသင်္ခေပ၊ သသမ္ဘာရ-
 ဝိဘတ္တိ၊ သလက္ခဏသင်္ခေပ၊ သလက္ခဏဝိဘတ္တိအာကာရတော စ၊ သမ္ဘာရနှင့်တကွ
 အကျဉ်းချုံးခြင်း၊ သမ္ဘာရနှင့်တကွ ဝေဖန်ခြင်း၊ သဘောလက္ခဏာနှင့်တကွ
 အကျဉ်းချုံးခြင်း၊ သဘောလက္ခဏာနှင့်တကွဝေဖန်ခြင်းဟူသော အခြင်းအရာ
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေန၊ သော။ အာကာရေန၊
 အခြင်းအရာအားဖြင့် (ဤကား အကျဉ်းဆုံးဖြစ်သောအနက်တည်း)။

၄၀၇။ ဧတ္ထ၊ ဤနတ်ပြည်၌။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ ကာမဂုဏေဟိ၊ ကာမ
 ဂုဏ်တို့နှင့်။ သမင်္ဂီဘူတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ ဒိဗ္ဗန္တိ ဝိစရန္တိ၊ အထူး
 အားဖြင့်ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ကိဋ္ဌန္တိ စ၊ မွေ့လျော်ပျော်ကြူး မြူးထူးလည်းမြူးထူး
 တတ်ကုန်၏(ဝါ) မြူးထူးပျော်ပါးကစားလည်းကစားတတ်ကုန်၏။ ဇောဝေန္တိ
 စ၊ ထွန်းပလည်း ထွန်းပတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့မြူးထူးပျော်ပါး
 ကစားထွန်းပရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော၊ ထိုနတ်ပြည်သည်။ ဒေဝါ၊
 ဒေဝမည်ကုန်၏။ ဒေဝလောကာ၊ နတ်ပြည်လောကတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဧတေန ဉာဏေန၊ ထိုဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဏ်ဖြင့်။ တေ၊ ထိုနတ်ပြည်လောကတို့သို့။ ယန္တိ
 ဥပဂစ္ဆန္တိ၊ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကပ်ရောက်ကြောင်း
 ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တာနိ ဉာဏာနိ၊ ထိုဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဏ်တို့သည်။ ဒေဝ-
 လာနိယော၊ မည်ကုန်၏။ နိယျာနိကာတိ ဧတ္တ၊ ၌။ အနိယသဒ္ဓေါ၊ သည်။

သုတ္တ

ဘူတနိရောဓသေကပတ္ထဝဏ္ဏနာ

၄၇၇

ကတုတ္ထေ၊ ကံတ္တာဒေနကံ၌၊ ဝတ္တတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။
 ဣမ၊ ဤဒေဝယာနိယော-ဟူသောပုဒ်၌။ အနိယသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကဏ္ဍေ၊
 ကရိုဏ်းအနက်၌။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာဟိ တတော
 ဝေ၊ လျှင်။ တေန ဟေသတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။
 ဝသံ ဝတ္ထေန္တောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယထိန္ဒကဋ္ဌာနဂမနံ၊ အကြင်အကြင်အလိုရှိအပ်
 သောအရပ်သို့သွားခြင်းသည်။ ဝသဝတ္တနံ နာမ၊ မည်၏(ဝါ)အလိုသို့လိုက်ခြင်း
 မည်၏။ တန္တိ၊ ကား။ ဣဒ္ဓိဝိဓညဏံ၊ ကို။ ဧကေသံ ဒေဝါနံ၊ ထိုနတ်တို့အား။
 ဣဿရာ၊ အစိုးရကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။ မဟာ-
 ရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ အတ္ထိ၊ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ပန၊ ပါး။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ ဧသေ၊ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမိပေ၊ အနီး၌။ ဌိတံ၊
 တည်သော။ သဒေဝကလောကပဇ္ဇောတံ၊ နတ်နှင့်တကွသော လောက၌
 ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူသော။ ဘဂဝန္တိ၊ ကို။ အပ္ပတ္တိတော၊ မမေးမူ၍။
 ဒူရေ၊ ဝေးကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့သို့။ ဥပသကံမိ၊ ချဉ်းကပ်သနည်း။
 ဣတိ စောဒနံ၊ ဤသို့သောစောဒနာခြင်းကို။ သမိပေ ဌိတန္တိအာဒိနာ၊ ဌိတံ-
 ဤသို့အစရှိသောပါဌိဖြင့်။ အပနေတိ၊ ပပံ၊ ၏။ ယေ ဒေဝါ၊ အကြင်နတ်တို့
 သည်။ မဂ္ဂဗလလာဘိနော၊ မဂ်ဖိုလ်ကိုရကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ
 ဒေဝါ၊ ထိုနတ်တို့သည်လည်း။ တမတ္ထံ၊ ထိုပြဿနာ၏အနက်ကို။ ဧကဒေသေန၊
 တစ်စိတ်အားဖြင့်။ ဇာနေယျံ၊ သိကုန်ရာ၏။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်သိသော်
 လည်း။ ဣမိနာ ဘိက္ခုနာ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဗုဒ္ဓဝိသယော၊ ဘုရားအရာ
 ဖြစ်သော။ အယံ ပဉ္စေ၊ ဤပြဿနာကို။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 (နှာ-၄၁၆) စိန္တေတော၊ ကြံပြီး၍။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ န ဇာနာမ၊ မသိကုန်။
 ဣတိ သို့။ အာဟံသု၊ ဆိုကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဝိသယောတိအာဒိ၊ ကို။
 အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ န လဗ္ဘာတိ၊ ကား။ န သက္ကာ၊ မစွမ်းနိုင်။
 ဧတ္ထ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ ပုစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ အဇ္ဈောက္ခရဏံ
 နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုနပုနံ ပုစ္ဆတီတိ၊ ပုစ္ဆတိ-ဟူသော
 ဤစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟတ္ထတော မောစေသောမာတိ
 ဣဒံ၊ ဟူသောဤစကားကို။ ဝေါဟာရဝသေန၊ လောကဝေါဟာရ၏အစွမ်းဖြင့်။
 အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟန္တ၊ ယခု။ နံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဒူရံ၊
 အဝေးသို့။ အပနေဿာမ၊ ဆောင်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။

၄၈၈

သီလက္ခန္ဓာသီလနိဿယ

[၁၁-ကောဝုဒ္ဓ

ဟောတိ၊ ဧ၊ အဘိက္ကန္တတရတိ၊ ဧတ္ထ၊ ဌ။ အဘိသဒ္ဓေါ၊ သညံ။ အဘိသဒ္ဓတ္ထော၊
 အဘိသဒ္ဓါ၏အနက်ရှိ၏ (ဝါ) အလွန်ဟူသောအနက်ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အဘိက္ကန္တတရတိ၊ အဘိက္ကန္တတရ-ဟူဘော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယော၊ သညံ။ အာဟ၊ ဧ။ ရူပသမ္ပတ္တိယာ၊ ဝေဝ၊ အဆင်း၏ပြည့်စုံ
 ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညာပဋိဘာနာဒိဂုဏေဟိ စ၊ ပညာဖြင့်ထင်ခြင်း
 အစရှိကုန်သောဂုဏ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အမေ၊ ငါတို့ကို။ အဘိဘုယျ၊
 နှိပ်စက်၍။ ပရေသံ၊ တစ်ပါးကုန်သောနတ်တို့ထက်။ ကာဇနိယတရာ၊ အလွန်
 အလူးသဖြင့်အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ပဏီတတရတိ၊ ကား။ ဥဋ္ဌာရတရာ၊ အလွန်အလူးသဖြင့်မြတ်ကုန်သော။
 တေန၊ ကြောင့်။ ဥတ္တမတရတိ၊ ဥတ္တမတရာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။
 အာစရိယေန၊ သညံ။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။

၄၉၁-၄၉၃။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ သဟဿက္ခော၊ တစ်ထောင်သောမျက်စိ
 ရှိသော။ သက္ခော၊ သိကြားမင်းသည်။ အဘိသမေတာဝိ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို
 ထိုးထွင်း၍သိပြီးသည်။ အာဂတဖလော၊ လာပြီးသော သောတာပတ္တိဖိုလ်
 ရှိသည်။ ဝိညာတသာသနော၊ သိအပ်ပြီးသော သာသနာတော်ရှိသည်။
 ဟောတိ၊ ဧ။ သော သက္ခော၊ ထိုသိကြားမင်းသည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တံ ဘိက္ခု၊ ထိုရဟန်းကို။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဥပါယ်အားဖြင့်။
 နိဗ္ဗယာဇေသိ၊ တိုက်တွန်းသနည်း။ ဣတိ အနုယောဂံ၊ ဤသို့သောမေးစိစစ်
 ခြင်းကို။ အယံ ပန ဝိသေသောတိအာဒိနာ ပါဌေန၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊
 ပယ်၏။

ခန္ဓောပနကန္တိ၊ ကား။ ရတ္တိ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ဇလန္တိ၊ တောက်ပသော။
 ခုဒ္ဒကကိမိ၊ ပိုးငယ်ကို (ဝါ) ပိုးမြေမြူးကို (ဝါ) ပိုးစုန်းကြူးကို။ ဓမ္မေန္တော
 ဝိယာတိ၊ ကား။ မုခဝါတံ၊ ခံတွင်းလေကို။ ဒေန္တော ဝိယ၊ ပေးသကဲ့သို့။ အတ္တိ
 စေဝါတိ၊ ကား။ နေသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မဟာဘူတပရိယေသကော၊
 မဟာဘူတကိရ္ရာတတ်သော။ ပုဂ္ဂလော နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဝိဇ္ဇမာနော
 ဝေ၊ ရှိသည်သာလျှင်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မယာ၊ ငါသည်။ အပေသိတော-
 ယေဝ၊ မစေအပ်သော်သာလျှင်။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဇနိယတိ၊ သိလတ္တံ။
 ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သိကြား၏အလိုတည်း။ တတောတိ၊ ကား။
 တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဗိန္တနတော၊ ကြံပြီးသည်မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇ-
 ဉာဏဿေဝ၊ ဣဒ္ဓိဝိဇ္ဇာဏ်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝယာနိယသဒိသောဝ၊ နတ်ပြည်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော

သုတ္တံ]

ဘူတနိရောဓသေကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

၄၈၉

ခရီးနှင့်တူသည်သာလျှင်တည်း။ ဒေဝယာနိယမဂ္ဂေါတိ ဝါ၊ မဂ္ဂေါဟူ၍ လည်းကောင်း။ ပ။ အဘိညာဉာဏန္တိ ဝါ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ သော။ ဇေတံ နာမံ၊ ထိုအမည်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိညာဏသေဝ၊ ဤသာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ကို။ ပါဠိယဉ္ဇ၊ ဤလည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထာသု စ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ တတ္ထ၊ တတ္ထ၊ ထိုထိုအရာတို့၌။ အာဂတရုဋ္ဌိနာမဝသေန၊ လာသောရုဋ္ဌိအမည်၏အစွမ်းဖြင့်။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗာသုပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဘိညာသု၊ တို့၌။ ဒေဝယာ- နိယမဂ္ဂါဒိကေစိတ္တက္ခဏံကအပ္ပနာဒိနာမံ၊ ဒေဝယာနိယမဂ္ဂအစရှိသည်တို့၏အမည် တစ်ခုသောစိတ္တက္ခဏရုံသောအပ္ပနာစျာန်အစရှိသည်တို့၏အမည်သည်။ ယထာ- ရဟံ၊ စွာ။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။

၄၉၄။ အာဂမနပုဗ္ဗဘာဂေ နိမိတ္တန္တိ၊ ကား။ ပြဟု၊ နော၊ ပြဟွာ၏။ အာဂမနဿ၊ လာခြင်း၏။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကနိမိတ္တံ၊ ဖြစ်သော နိမိတ်ကို။ ဥဒယတော၊ နေထွက်သည်မှ။ ပုဗ္ဗဘာဂေ၊ ရှေးအဖို့၌။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒံ၊ ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ သမ္ဗန္ဓော၊ စပ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမေတိ၊ ကား။ ပြဟုကာယိကာ၊ ပြဟွာအပေါင်းတို့သည်။ ဝေယျာကရဏေ- နာတိ၊ ကား။ ဗျာကရဏေန၊ ဖြေကြားသဖြင့်။ အနာရဒ္ဓစိတ္တောတိ၊ ကား။ အနာရုဓိတစိတ္တော အတုဉ္စစိတ္တော၊ မနှစ်သက်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝါဒန္တိ၊ ကား။ ဒေါသံ၊ အပြစ်သို့။ ဝိက္ခေပန္တိ၊ ကား။ ဝါစာယ၊ စကားဖြင့်။ ပိဝိဓာ ခေပနံ၊ အထူးထူးအပြားပြားပစ်ချခြင်းကို။

၄၉၅။ ကုဟကတ္တာတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဘူတတော၊ မဟုတ် မမှန်သောအားဖြင့်။ အညေသံ၊ သူတစ်ပါးတို့၏။ ဝိမ္မာပေတုကာမတ္တာ၊ အံ့ဩ စေခြင်းငှာအလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာနိဿယ၊ ဂဏှိတို့၌ ကုဟကတ္တာ၊ လျှို့ဝှက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်-ဟု ယောဇနာ၏။

ကုဟကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိတု၊ ရွတ်ပြီး။ ဂုယိတုကာမက္ခာ၊ လျှို့ဝှက် အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထမိ၊ ဤသို့သောအနက်ကိုလည်း။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘူတနိရောဓသေကဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

တိရစ္ဆာန်သက္ကာပမာဏနာ

(နာ-၄၁၇) ၄၉၇။ ပဒေသေနာတိ၊ ကား။ ကေဒေသေန၊ တစ်စိတ်
 အားဖြင့်။ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နေန၊ သတ္တဝါတို့၏သန္တာန်၌အကျုံးဝင်သော။
 ဥပါဒိန္နကေန၊ ဥပါဒိန္နကရုပ်ဖြင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 အနုပါဒိန္နကေပိတိ၊ ကား။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓေပိ၊ ဣန္ဒြေနှင့်မစပ်သောရုပ်၌လည်း။
 နိပ္ပဒေသတောတိ၊ ကား။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသော
 အားဖြင့်။ တသ္မာတိ၊ ကား။ တထာ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပုစ္ဆိ-
 တတ္ထာ၊ မေးအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ မေးခြင်း၏။ အယုတ္တ-
 တာဝတော၊ မသင့်မလျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ပုစ္ဆာမုဠောတိ၊ ကား။ ပုစ္ဆိတုံ၊ မေးခြင်းငှာ။ အဇာန-
 နတော၊ မသိခြင်းကြောင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ ဌ။ သမ္မုဠော၊ တွေဝေသော။ ဟိ သစ္စံ၊
 ၏။ ဝိတထပဉ္စော၊ ချွတ်ချော်သောပြာသာနာရိသောသုက္ကံ။ ပုစ္ဆာမုဠောတိ၊
 ဟူ၍။ ပုစ္ဆိတိ၊ ၏။ မဂ္ဂမုဠော ယထာ၊ ခရီး၌တွေဝေသောသုက္ကံသို့တည်း။
 ဣတိ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုစ္ဆာယ ဒေါသံ ဒေယတောတိ၊ ကား။ တေန ဘိက္ခုနာ၊
 သည်။ ကတပုစ္ဆာယ ပုစ္ဆိတကကရေ၊ မေးအပ်သည်ကိုပြုခြင်း၌။ ဒေါသံ၊
 အပြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတွာ၊ ထင်စွာပြုပြီး၍။ ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇေနန္တိ၊ ကား။ တထာ
 တေနာကကရေန၊ ဖြင့်။ သိက္ခာပိတာယ၊ သင်စေအပ်ပြီးသော။ အဝိတထ-
 ပုစ္ဆာယ၊ မချွတ်မချော်သောပုစ္ဆာ၏ (ဝါ) ကို။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဖြေဆိုခြင်းသည်။
 (အာစိဏ္ဏံဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌စပ်)။ ပုစ္ဆာသဘာဝေန၊ ပုစ္ဆာသဘော
 အားဖြင့် (ဝါ) ပုစ္ဆာနှင့်တူသောအဖို့အားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗတော၊ ဖြေဆိုအပ်
 သောကြောင့်။ ဝိဿဇ္ဇနံ နာမ၊ အဖြေမည်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 ပုစ္ဆာနုရူပံ၊ ပုစ္ဆာအားလျော်စွာ။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကိုဆိုဦးအံ့။
 တထာဂတာ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည်။ ဝိရဇ္ဈိတွာ၊ ချွတ်ယွင်း၍။ ကတပုစ္ဆာ-
 နုရူပံ၊ ပြုအပ်သောပုစ္ဆာအားလျော်စွာ။ ဝိရဇ္ဈိတွာဝ၊ ချွတ်ယွင်း၍သာလျှင်။
 န ဝိဿဇ္ဇေနန္တိ၊ ဖြေဆိုတော်မမူကုန်။ စ၊ အကြောင်းတစ်ပါးကိုဆိုဦးအံ့။
 ဝိဿဇ္ဇနဿ၊ အဖြေ၏။ အတ္ထသဘာဂတာယ၊ မေးသောအနက်နှင့်တူသော
 အဖို့ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုစ္ဆကာ၊ မေးတတ်သောသုက္ကံသည်။ တဒတ္ထံ၊
 ထိုပုစ္ဆာ၏အနက်၊ ဝိဿဇ္ဇနာ၏အနက်ကို။ အနဝဗုဇ္ဈန္တာ၊ ထိုတွင်း၍မသိကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ ယသ္မာ၊ ကြောင့် (လျက်)။ သမ္မုယန္တိ၊ တွေဝေကုန်၏။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ပုစ္ဆံ၊ ကို။ သိက္ခာပေတွာ၊ သင်စေပြီး၍။ အဝိတထပုစ္ဆာယ၊ မချွတ်
 မယွင်းသောပုစ္ဆာ၏(ဝါ)ကို။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဖြေဆိုတော်မူခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။

သုတ္တံ]

တိရစ္ဆာန်သုတ္တံပထမဝဏ္ဏနိပါတ်

၄၉၁

အစိတ္တံ၊ အလေအကျက်တော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ တေန၊
ကြောင့်။ ကသ္မာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။
ဒုဝိညာပယောတိ၊ ကား။ ယသာဝုတ္တကာရဏေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော
အကြောင်းအားဖြင့်။ ဒုဝိညာပေတဗ္ဗော၊ မကောင်းသဖြင့် သိစေအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ဤ။

၄၉၀။ န ပတိဋ္ဌာတိတိ၊ ကား။ ပစ္စယံ၊ အကြောင်းကို။ ကတော၊ ရှိ။
န ပတိဋ္ဌဟတိ၊ မတည်။ ကတ္တာတိ ဣဒံ၊ ကတ္တုဟူသောဤပုဒ်သည်။ နိမိတ္တော၊
နိမိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမိဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
ကိံ အာဂမ္မာတိ၊ ကိံ အာဂမ္မ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။
အာဟ၊ ဤ။ အပ္ပတိဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အပ္ပစ္စယာ၊ အကြောင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။
သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ သမုစ္ဆန္တကာရဏာ၊ ကောင်းစွာ မင်ဖြင့်
ဖြတ်အပ်ပြီးသောအကြောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
တည်း။ ဥပါဒိန္နိယေဝါတိ၊ ကား။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမေဝ၊ စက္ခုစသောဣန္ဒြေနှင့်
စပ်သောရုပ်ကိုသာလျှင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဒိသာတိမုခံ၊ တစ်ခုသော
အရပ်သို့ရှေးရှု။ သန္တာနဝသေန၊ သန္တာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုဓာ၊ များသော
အပြားအားဖြင့်။ သဏ္ဌိတေ၊ တည်သော။ ရူပပ္ပဗန္ဓေ၊ ရုပ်အစဉ်၌။ ဒီသသညာ၊
ရှည်၏ဟူသောအမှတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုဒီသသညာကို။
ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တတော၊ ထိုရှည်၏ဟူသော အမှတ်သည်။ အပ္ပကံ
အပ္ပကေန၊ အနည်းငယ်အားဖြင့်။ သဏ္ဌိတေ၊ တည်သော။ ရူပပ္ပဗန္ဓေ၊ ၌
(လိုက်)။ ရဿသညာ၊ တို၏ဟူသော အမှတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။
တဒုတယဉ္စ၊ ထိုဒီသရုပ်၊ ရဿရုပ် နှစ်ပါးကိုလည်း။ ဝိသေသတော၊ အထူး
အားဖြင့်။ ရူပဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ရုပ်ကိုယူခြင်းကို ပခာနပြုသဖြင့်။ ဂယတိ၊ ယူအပ်
၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္တာနဝသေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ဤ။ အပ္ပပရိမာဏေ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ ရူပသင်္ခာတေ၊ ရုပ်
အပေါင်း၌။ အဏုသညာ၊ သိမ်မွေ့သေးငယ်၏ဟူသော အမှတ်သည်။
ဟောတိ၊ ဤ။ တံ၊ ထိုအဏုသညာကို။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ တတော၊ ထိုသိမ်မွေ့
သေးငယ်သောရုပ်ထက်။ မဟတိ၊ ကြီးသောရုပ်ကို။ ထူလသညာ၊ ရှန်ရင်း၏ဟု
အမှတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣဒမ္ပိ ဒွယံ၊ ဤအဏု ထူလ ရုပ်နှစ်ပါး
အပေါင်းကိုလည်း။ ဝိသေသတော၊ ဖြင့်။ ရူပဂ္ဂဟဏမုခေန၊ ရုပ်ကိုယူခြင်းကို
အရင်းပြုသဖြင့်။ ဂယတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာပီတိအာဒိ၊ ကို။
အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ ဧ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဣမိနာပီ-

ဟူသောပုဒ်၌။ သမဘိနိဝိဇ္ဇေန၊ ကောင်းစွာအကျုံးဝင်သော။ ပိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ သဏ္ဌာနဝသေန ဥပါဒါရူပံ ဝုတ္တန္တိ တောပိ၊ ဝုတ္တံ-ဟူသော ဤပုဒ်၌လည်း။ ဝဏ္ဏမတ္တမေဝ၊ အဆင်းမျှကိုသာလျှင်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမမတ္တံ၊ ဤအနက်ကို။ သမုစ္စိနာတိ၊ ပေါင်းဆည်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝဏ္ဏမတ္တမေဝ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဝဏ္ဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရူပါယတနပရိယာယောဝ၊ ရူပါယတနသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယံ ဆည်သာလျှင်တည်း။

သုတန္တိ၊ ကား။ သုန္ဓရံ၊ ကောင်းသော။ ဣဉ္ဇံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ အသုတန္တိ၊ ကား။ အသုန္ဓရံ၊ မကောင်းသော။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌာရမ္မဏံ ပနေဝံ ကထိတန္တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဒီဃံ ရဿံ၊ ဒီဃ၊ ရဿလည်းကောင်း။ အဏုံ ထူလံ၊ အဏုထူလလည်းကောင်း။ သုတာသုတံ၊ သုတ၊ အသုတလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ ဌာနတို့၌။ ရူပါယတနမုနေ၊ ရူပါယတနကိုအရင်းပခာနပြုသဖြင့်။ ဥပါဒါရူပသေဝ၊ ဥပါဒါရုပ်၏သဘလျှင် (ဝါ) ကိုသာလျှင်။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဘူတရူပါနိ၊ တို့၏။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကတ္ထ အာပေါ စ ပထဝီ၊ တေဇော ဝါယော န ဂါတီတိ၊ န ဂါတီ-ဟူ၍။ ဘူတရူပါနိ၊ တို့ကို။ ဝိသုံ၊ အသီး။ ဂယန္တိ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ နာမန္တိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒိက္ခန္ဓာတုက္ကံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအစရှိသော နာမက္ခန္ဓာလေးပါးအပေါင်းသည်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တံ နာမံ၊ ကို။ အာမုဗ္ဗဏာဘိမုခံ၊ အာရုံသို့ရှေးရှု၊ နမနတော စ၊ ညွတ်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ နာမကရဏတော စ၊ အမည်ကိုပြုတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း။ နာမန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဖေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ (၄၁-၄၁၈) ဒီဃံ ရဿန္တိအာဒိနာ၊ ဒီဃံ၊ ရဿံ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောဥပါဒါရုပ်ကိုသာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌ (ဝါ) ဤ ရူက္ခဟူသောပုဒ်၌။ ရုက္ခဒ္ဓေန၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ရူပသညာယ၊ ရုပ်ဟူသော အမှတ်သညာအားဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒီဃာဒိဘေဒန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသောတိ၊ ၏။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အာပါဒိနဉ္စ၊ အာပေါဓာတ်အစရှိသည်တို့ကိုလည်း။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်အပ်၏ (ဝါ) ပေါင်း၍ယူအပ်၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။

သုတ္တံ]

တိရစ္ဆာန်သိသကုဏ္ဍပမာဝဏ္ဏနာ

၄၉၃

ဒိဿာဒိဿမညာ၊ ဒိဿအစရှိသောအမည်သညာသည်။ ရူပါယတနဝတ္ထုကာဝ၊
 ရူပါယတနလျင်တည်ရာ အကြောင်းရှိသည်သာလျှင်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။
 အထ ခေ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဘူတရူပဝတ္ထုကဘိ၊ - ဘူတရုပ်လျင်တည်ရာ
 အကြောင်းရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဤ။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ လျှင်။
 သဏ္ဌာနံ၊ ဒိဿ၊ ရဿ စသောသဏ္ဌာန်ကို။ ဖုသနမုဒေနပိ၊ တွေ့ထိခြင်းကို
 အရင်းပခာနပြုသဖြင့်လည်း။ ဂယုတိ၊ ယူအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဿ-
 ရဿာဒိဂ္ဂဟဏေန၊ ဒိဿ၊ ရဿ စသည်ကိုယူသဖြင့်။ ဘူတရူပမ္ပိ၊ ကဲ့လည်း။
 ဂယုတေဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဝိညာ-
 ပေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ ဒိဿာဒိဘေဒံ ရူပမိစ္ဆေဝ၊ ဒိဿာဒိဘေဒံ ရူပံ-ဟူ၍
 သာလျှင်။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ကိ အာဂမ္မာတိ၊ ကား။ ကိ၊
 အဘယ်ကို။ အဓိဂန္ဓာ၊ ရသောကြောင့် (ဝါ) သိသောကြောင့်။ ကိဿ၊
 အဘယ်ကို။ အဓိဂမနဟေတု၊ ရခြင်း၊ သိခြင်းဟူသောအကြောင်းကြောင့်။
 ဥပရုဇ္ဈတိတိ ဣဒံ၊ ဥပရုဇ္ဈတိ-ဟူသော ဤစကားကို။ အနုပ္ပါဒနိရောဓံ၊ တစ်ဖန်
 မဖြစ်သော ချုပ်ခြင်းရှိသော နိဗ္ဗာန်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ခဏနိရောဓံ၊ ဘင်ဟုဆိုအပ်သော ခဏအားဖြင့်ချုပ်ခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသေသမေတံ
 နပ္ပဝတ္တတိတိ၊ နပ္ပဝတ္တတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။

၄၉၉။ တတြ ဝေယျာကရဏံ ဘဝတိတိ ဧတ္ထ၊ ဘဝတိ-ဟူသောဤပါဌ၌
 (အဓိပ္ပါယောဉ်စပ်)။ အနုသန္တိဝစနမတ္ထံ၊ အနုသန္ဓေစကားမျှဖြစ်သော။ စုဏ္ဏိယ-
 ပါဌံ၊ စုဏ္ဏိယပါဌ်ကို။ ဝတ္တာ၊ ၍။ ဝေယျာကရဏဝစနဘူတံ၊ ဖြေအပ်သော
 စကားဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိညာဏန္တိအာဒိ သိလောကံ၊ ဝိညာဏံ အစရှိသော
 ဂါထာကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဝိညာတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝိသိဋ္ဌေန၊ ထူးသော။ ဉာဏေန၊
 အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ သဗ္ဗဉာဏုတ္တမေန၊ အလုံးစုံသော
 လောကီဉာဏ်တို့ထက်မြတ်သော။ အရိယမဂ္ဂဉာဏေန၊ အရိယမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။
 ပစ္စက္ခတော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
 အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနသေတံ နာမန္တိ၊ နာမံ-ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ နိဒဿိယတေ၊ မြင်အပ်ရှုအပ်
 ၍။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဒဿနံ၊ ဤ။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့်
 သိအပ်သောရူပါရုံကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ နိဒဿနံ၊ မြင်အပ်ရှုအပ်သည်။ န၊
 မဟုတ်။ အနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်ရှုအပ်သည်မဟုတ်။ အက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခု

ဝိညာဏ်ဖြင့်မသိအပ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဥပမာ၊ ဥပမာသည်။ နိဒဿနံ၊ မည်၏။ တေဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အား။ တံ၊ ထိုနှိုင်းယှဉ်ခြင်း ဥပမာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အနိဒဿနံ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စဿ၊ မြဲလ သော။ ကေဘူတဿ၊ တစ်ခုတည်းသာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အစ္စန္တပဏီတ သဘာဝဿ၊ စင်စစ်မှန်မြတ်သောသဘောရှိသော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ အား။ သဒိသံ၊ တူသော။ နိဒဿနံ၊ ဥပမာကို။ ကုတေ၊ စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအရပ်မှ။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိဒဿနံ၊ မည်၏ (ပြန်၍စပ်)။ ယံ သင်္ခတံ၊ အကြင်သင်္ခတတရားသည်။ အဟုတွာ၊ ရှေး၌ထင်ရှားမရှိမူ၍ (ဝါ) ရှေး၌ထင်ရှားမဖြစ်မူ၍။ သမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ပဋိဝေတိ၊ ပျက်၏။ တံ သင်္ခတံ၊ ထိုသင်္ခတတရားသည်။ ဥဒယဝယန္တဟိ၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းအဆုံးအပိုင်းအခြားတို့ဖြင့် (ဝါ) ဥပါဒ်၊ တင် အဆုံးအပိုင်းအခြား တို့ဖြင့်။ သအန္တံ၊ သအန္တံမည်၏ (ဝါ) ဥပါဒ်၊ တင်ဟုဆိုအပ်သော အဆုံးအပိုင်း အခြားနှင့်တကွဖြစ်၏။ ပန၊ ကား။ အသင်္ခတဿ၊ အသင်္ခတဖြစ်သော။ နိစ္စဿ၊ မြဲသော။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်အား။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေ အန္တာ၊ ထိုဥပါဒ်၊ တင်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော အဆုံးအပိုင်းအခြားတို့သည်။ န သန္တိ၊ မရှိကုန်။ တကော ဧဝ၊ ထိုဥပါဒ်၊ တင်ဟုဆိုအပ်သော အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိသောကြောင့်သာလျှင်။ နဝဘာဂါပဂမသင်္ခါတာ၊ အသစ် ဖြစ်ခြင်းမှ ကင်းခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဧရတာပိ၊ ရင့်ခြင်းသည်လည်း (ဝါ) ဌိသည်လည်း။ တဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပါဒန္တော ဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ တသ္မိံ ဝစနေ၊ ထို့ “ဥပ္ပါဒန္တော ဝါ” အစရှိသောစကား၌။ ဥပ္ပါဒါ ဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်အခိုက်အတန့်သည်။ ဥပ္ပါဒန္တောတိ ဥပ္ပါဒန္တော နာမ၊ မည်၏။ ဘဂံဝတ္ထာ၊ ပျက်ခြင်းတင်အခိုက်အတန့်သည်။ ဝယန္တောတိ ဝယန္တော နာမ၊ မည်၏။ ဧရတာ၊ ရင့်ခြင်းကို။ ဌိတဿ၊ တည်ခြင်း၏ (ဝါ) ဌိ၏။ အညတတ္ထန္တောတိ၊ ဥပါဒ်၊ တင်မှတစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် အဆုံးအပိုင်းအခြားဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။ အဝသေသဂ္ဂဟဏေန၊ အဝသေသသဒ္ဓါဖြင့်။ ဌိတာဝတ္ထာ၊ ဌိအခိုက်အတန့်သည်။ အနုညာတာ၊ ခွင့်ပြု အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိတ္ထဿာတိ၊ ကား။ ပါနတိတ္ထဿ၊ ရေဆိပ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပသံ-ဟူသောပုဒ်၌။ နိဗ္ဗစနံ၊ ဝိဂြိုဟ်ကို။ တဌိတိအာဒိနာ၊ တဌိ

သုတ္တ]

တိရစ္ဆာန်သက္ကဏ္ဍပမာဝဏ္ဏနာ

၄၉၅

ဤသို့အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ ပပန္နိ၊
 ကား။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။ တဿ၊ ဟိ
 တတော ဧ၊ ထို့ကြောင့်သာလျှင်။ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်း
 ဆရာသည်။ “ပပန္နိ ဧတ္ထေတိ ပပန္နိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ဟိ ပပန္နိ ပါနတိတ္ထ” န္တိ၊
 တိတ္ထံ-ဟူသောစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ (သကောအနက်ကား) ဧတ္ထ၊ ဤဆိပ်၌။
 ပပန္နိ၊ သောက်ကုန်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ပပန္နိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။
 ဟိ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပပန္နိ ဧတ္ထေတိ ပပ-ဟူသောပါဠိ၌။ ပပန္နိ၊ ဟူသည်
 ကား။ ပါနတိတ္ထံ၊ သောက်ရေဆိပ်တည်း။ နိရုတ္တိနယေန၊ နိရုတ္တိနည်းအားဖြင့်။
 ဝါ၊ ကား။ ယထာရုတလက္ခဏေန၊ တိုက်ရိုက်ဆိုအပ်သော သဒ္ဓလက္ခဏာ
 အားဖြင့်။ ပ-ကာရဿ၊ ပ-အက္ခရာ၏။ ဘ-ကာရော၊ ဘ-အက္ခရာကို။ ကတော၊
 ပြုအပ်၏။ သဗ္ဗတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗကမ္မဋ္ဌာနမုခတော၊ အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာန်း
 ဝဖြင့်(ဝါ)အလုံးစုံသောကမ္မဋ္ဌာန်းတည်းဟူသော ခံတွင်းဝဖြင့်။ တေန၊ ကြောင့်။
 အဋ္ဌတံ သာယ၊ ကမ္မဋ္ဌာနေသူ ယေန ယေန မုခေနာတိ၊ မုခေန-ဟူသော
 စကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။
 အဋ္ဌကထာတော၊ အဋ္ဌကထာမှ။ အပရော၊ တင်ပါသော။ နယော၊ နည်း
 တည်း။ ပကာရေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဘာသနံ ဇောတနံ၊ ထွန်းလင်း
 တောက်ပခြင်းတည်း။ ပဘာ၊ အပြားအားဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်း။
 အဿ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်အား။ သဗ္ဗတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ (ဝါ) အလုံးစုံသောအရပ်မှ။
 ပဘာ၊ အပြားအားဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ ဣတိ
 တဿ၊ ကြောင့်။ တံ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ သဗ္ဗတောပတံ၊ မည်၏။ ကေနစိ၊
 တစ်စုံတစ်ခုသောကိုလေသာဖြင့် (ဝါ) သည်။ အနုပက္ခိလိဋ္ဌတာယ၊ ညစ်နွမ်း
 စေအပ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။
 ပဘဿရံ၊ ပြုံးပြုံးပြက်ပြက်ထွက်သောအရောင်ရှိ၏။ ဝိသုဒ္ဓံ၊ အထူးသဖြင့်
 စင်ကြယ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဝစနတ္ထ၏အနက်တည်း။ ဧတ္ထ
 နိဗ္ဗာနေတိ၊ ဧတ္ထ နိဗ္ဗာနေ-ဟူသောဤပုဒ်၌။ နိမိတ္တော၊ နိမိတ်အနက်၌။ ဘုမ္မံ၊
 သတ္တမိဝိဘတ်ကို။ ဣဒံ နိဗ္ဗာနံ အာဂမ္မာတိ ဣမိနာ၊ အာဂမ္မ ဟူသောပါဠိဖြင့်။
 အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ဧ။ (နှာ-၄၁၉) ယေန ဉာဏေန၊ အကြင်
 အရိယမဂ်ညဏ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အဓိဂတံ၊ သိအပ်၏။ တံသန္တတိပရိယာ-
 ပန္နာနယော၊ ထိုအရိယမဂ်ညဏ်အစဉ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော တရားတို့၏သာ
 လျှင်။ ဣဓ၊ ဤအရာ၌။ အနုပ္ပါဒနိရောဓော၊ တစ်ဖန်မဖြစ်သောချုပ်ငြင်းကို။

၉၁၉

အဓိပ္ပေတော၊ ဧ၊ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဥပါဒိန္နကမ္မဇာတံ နိရုဇ္ဈတိ၊ အပ္ပဝတ္တံ ဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူသောစကားကို၊ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊

တတ္ထာဝရံ၊ ကား၊ ဝိညာဏဿ နိရောဓေနာတိ၊ နိရောဓေန-ဟူ၍၊ ယဒေတံ ယံ ဧတံ ပဒံ၊ အကြင်ပုဒ်ကို၊ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တသ္မိံ ပဒေ၊ ထို “ဝိညာဏဿ နိရောဓေန” ဟူသောပုဒ်၌။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်ကို။ ဥဒ္ဓရတိ၊ ထုတ်၏။ တဿ ဝိညာဏဿ၊ ထိုဝိညာဏ်ကို။ ဝိဘဇ္ဇိတဗ္ဗတာ၊ ဝေဖန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စရိမကဝိညာဏန္တိ၊ ကား၊ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ စုတိစိတ္တသင်္ခါတံ၊ စုတိစိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနစိတ္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသောစိတ်သည်။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏန္တိ၊ ကား၊ ပုညာဒိအဘိသင်္ခါရစိတ္တံ၊ ပုညအစရှိသော ပြုပြင်စီရင်တတ်သောစိတ်သည် (ဝါ) ပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အပုညာဘိသင်္ခါရ၊ အာနုညာဘိသင်္ခါရစိတ်သည်။ ဧတ္ထေတံ ဥပရုဇ္ဈတိတိ၊ ကား၊ ဧတသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်၌။ ဧတံ နာမရူပံ၊ ထိုနာမ်ရုပ်သည်။ အနုပါဒိသေသယ၊ ကိလေသာတို့မှကြွင်းသော ခန္ဓာငါးပါး မရှိသေး။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဈာတံ ။ပ။ ဘာဝံ ယာတိတိ၊ ယာတိ-ဟူသောစကားကို၊ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ၊ ဝိဇ္ဈာတဒီပသိခါ ဝိယာတိ၊ ကား၊ နိဗ္ဗုတဒီပသိခါ ဝိယ၊ ငြိမ်းပြီးသောဆီမီးလျှံ ကဲ့သို့။ အဘိသင်္ခါရဝိညာဏဿာပိတိအာဒိနာ၊ ဝိညာဏဿာပိ ဤသို့အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သုဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတုမုဓေန၊ ကိလေသာတို့မှ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာကမ္မဇရုပ်အကြွင်းရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို အဦးပဓာနပြုသဖြင့်။ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုမေဝ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာကမ္မဇရုပ်အကြွင်းမရှိသော နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို သာလျှင်။ ဝဒတိ၊ ချေ၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ အနဝသေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ ဥပရုဇ္ဈနဿ၊ ချုပ်ခြင်း၏ (ဝါ) ကို။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလုံရှိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ အနုပါဒဝသေန ဥပရုဇ္ဈတိတိ၊ ဥပရုဇ္ဈတိ-ဟူသောစကားကို၊ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ၊ သေတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏေနာတိ ဣဒံ၊ ဉာဏေန ဟူသောဤပုဒ်သည်။ ကတ္တရိ၊ ကတ္တားအနက်၌။ ဝါ၊ ကား။ ကရဏေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိုဏ်းဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း (ဝါ) တတိယာ ဝိဘတ်ရှိသောပုဒ်တည်း။ ပန၊ ပါး။ နိရောဓေနာတိ ဣဒံ ပဒံ၊ သည်။ ဟေတုမ္ပိ၊ ဟိတ်အနက်၌။ ကရဏဝစနံ၊ တည်း။ ဧတ္ထာတိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနေ၊ ။

သုတ္တံ

တိရစ္ဆာန်သုက္ကပမာဝဏ္ဏနာ

၄၉၇

သေသံ၊ ဖွင့်ခဲ့ပြီးသိည်မကြွင်းသောစကားသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့၌။ ဥတ္တာနုတ္ထမေဝ၊ နေလအသွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိသည်သာလျှင် တည်း။

သုမဂ်လဝိလာသိနိယာ၊ ထသော။ ပရမသုခမဂ္ဂမ္ဘိရဒုရနုဗောဓတ္ထပရိ-
ဒီပနာယ၊ ထသော။ သုဝိမလဝိပုလပညာဝေယျတ္ထိယဇနနာယ၊ ထသော။
ဒီသနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ၌။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ သာဓုဝိလာသိနိယာ
အမည်ရှိသော။ လိနတ္ထပကာသနိယာ၊ မထင်မရှားဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်အတွင်း
လုပ်သောအနက်တို့ကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သောဋီကာကျမ်း၌။ ကေဝဇ္ဇသုတ္တ-
ဝဏ္ဏနာယ၊ ကေဝဇ္ဇသုတ်အဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထပကာသနာ၊ မထင်မရှားသော
အနက်တို့ကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သောဋီကာသည်။ ဣတိ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ
(အနက်အကျယ်အောက်ကရေးခဲ့ပြီ)။

တိရစ္ဆာန်သုက္ကပမာဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ကေဝဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဣဒံ မေ ပုညံ ဓမ္မဓာတုယာ ပစ္စယော ဟောတု။

ကေဝဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

~~~~~

၁၂-လောဟိစ္ဆသုတ္တ

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ

(၁၂-၄၂၀) ၅၀၁။ ဧဝံ သိ။ ကေဝဇ္ဇသုတ္တံ၊ ကေဝဇ္ဇသုတ်ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ လောဟိစ္စသုတ္တံ၊ လောဟိစ္စသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏန္တော၊ ဖွင့်တော်မူလှသောအဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ သံဝဏ္ဏနောကာသဿ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။ ပတ္တဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ကား။ ကေဝဇ္ဇသုတ္တဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂီတဿ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော (ဝါ) ပေါင်း၍ ရှုတ်သော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ လောဟိစ္စသုတ္တဘာဝံ၊ လောဟိစ္စသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ငှာ။ ဧဝံ မေ သုတံ ။ပ။ ကောသလေသုတိ လောဟိစ္စသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံ-ဟူသောစကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ သာလဝတိကာတိ၊ ကား။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ အန္တရေန ဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြဉ်၍။ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေန၊ ဖြင့်။ တဿ ဂါမဿ၊ ထိုရွာ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဂါမဏိကာဘာဝေန၊ ရွာသူကြီးမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) ဖြင့်။ သာလဝတိကာတိ သာလဝတိကာ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သိ။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝတိယာတိ၊ ကား။ ဂဏ္ဍကသင်္ခါဒိဝတိယာ၊ ဆူးခက်အစရှိသောစောင်ရန်းဖြင့်။ လောဟိတော နာမ၊ လောဟိတမည်သည်။ တဿ၊ ထိုပုဏ္ဏား၏။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ ပုဗ္ဗပုရိသော၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်သောယောက်ျားတည်း။ တဗ္ဗံသဝသေန၊ ထိုလောဟိတပုဏ္ဏား၏အနွယ်၏အစွမ်းဖြင့်။ လောဟိတဿ၊ လောဟိတပုဏ္ဏား၏။ အပစ္စံ၊ သားတည်း။ လောဟိစ္စော၊ လောဟိတပုဏ္ဏား၏သား။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ ၏။ ဂေါတ္တတော၊ အနွယ်မှ။ အာဂတနာမံ၊ လာသောအမည်တည်း။

၅၀၂။ ပရော၊ တစ်ပါးသောသူသည် (ပါ) တစ်ယောက်သောသူသည်။ ပရဿ၊ တစ်ပါးသောသူအား (ဝါ) တစ်ယောက်သူအား။ ကိဉ္စိ၊ ကရိယတိ၊ အဘယ်သို့ ပြုနိုင်လတ္တံ့နည်း (ဟိသဒ္ဓါ အနက်မရှိ)။ ဣတိ၊ သိ။ ငရုနုကမ္မာ ဝိရဟိတတ္တာ၊ သူတစ်ပါးတို့အားအစဉ်သနားခြင်းမှကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လာမကံ၊ ယုတ်မာသော (ပါဠိတော်၌ ဒိဋ္ဌိဂတံ-ဟူသောပုဒ်နှင့်ဝိလေသနစပ်)။ တု၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ဥစ္ဆေဒဿတနံ၊ ဥစ္ဆေဒအယူ သဿတအယူတို့တွင်။ အညတရဿ၊ တစ်ပါးပါး၏။ လာမကံ၊ ယုတ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊

ပြီ။ ဟံ သစ္စံ။ ၎်။ လဒ္ဓိမတ္တံ။ အယုမ္မကို။ ဒိဋ္ဌိဂတန္တံ။ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ။ အပ်၏။ အညဿာ။ တစ်ပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထေ။ ကို။ ဂယုမာနေ။ သော်။ ဥစ္ဆေဒသဿတဂ္ဂါဟဝိနိမုတ္တော။ ဥစ္ဆေဒအယု သဿတ အယုမ္မလွတ်သော။ ကောစိ။ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဒိဋ္ဌိဂ္ဂါဟော နာမ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို စုံလမ်း၍ယူခြင်းမည်သည်။ နတ္ထံ။ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ။ ကြောင့်။ တေသံ။ ထို ဒိဋ္ဌိအယုတို့တွင်။ အညတရံ။ တစ်ပါးသည်။ သံယာ။ ဖြစ်ရာ၏။ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိ ဣဒံ ဝစနံ။ သည်။ မနသိ စ။ စိတ်၌လည်းကောင်း။ ဝစသိ စ။ စကား၌ လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နတာသာဓာရဏဝစနံ။ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်နှင့်ဆက်ဆံသော စကားတည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇောတံ။ ဤသို့သောအနက်သဘောကို။ န ကေဝလဉ္စတိအာဒိနာ။ ဖြင့်။ ဒေသေတိ။ ၎်။ သော ကိရူ။ ပ။ ဘာသတိ- ယေဝါတိ စ။ ဘာသတိယေဝ-ဟူသောဤပါဌ်ဖြင့်လည်း။ တဿာ လဒ္ဓိယာ။ ထိုအယု၏။ လောကေ။ ၌။ ပါကဋ္ဌဘာဝံ။ ထင်ရှားသည့်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒေတိ။ ဆို၏။ ပန။ ပါး။ ယသ္မာ။ ကြောင့်။ အတ္ထတော။ ဖြင့်။ အညော။ တစ်ပါး သောသူသည်။ ပရော။ တစ်ပါးသည်။ ဟောတိ။ ၎်။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ ယဏာ ယေန ပကာရေန။ ဖြင့်။ အနုသာသကတော။ ဆုံးမတတ်သောကြောင့်။ အနုသာသိတဗ္ဗော။ ဆုံးမအပ်သောသူသည်။ ပရော။ ပရမည်၏။ ဧဝံ တထာ။ ထိုသို့သောအပြားအားဖြင့်။ အနုသာသိတဗ္ဗတောပိ။ ကြောင့်လည်း။ အနုသာ- သကော။ ဆုံးမတတ်သောသူသည်။ ပရော။ ပရမည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ။ ကို။ ဒေသေတံ။ ဌာ။ ပရောတိအာဒိ။ ကို။ အာစရိယေန။ သည်။ ဝုတ္တံ။ ၎်။ စ။ ရှေးဝါကျ၌ အပြစ်တင်ဖွယ် ပယ်၍ခွဲခွဲ စကားဆက်ကို ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ တေသ္မိံ ဝါကျေ။ ဤ ပရော အစရှိသောဝါကျ၌။ ကိံ သဒ္ဓါပေက္ခာယ။ ကိံ သဒ္ဓါကိုငဲ့သဖြင့်။ ကရိယတိတိ။ ဟူ၍။ အနာဂတကာလဝစနံ။ အနာဂတ် ကာလရှိသောဝိဘတ်ကို (ဝါ) အနာဂတ်ကာလရှိသောသဒ္ဓါကို။ ကတံ။ ၎်။ ဝါ။ ကား။ အနာဂတောပိ။ နောင်အခါ၌လည်း။ တေန။ ထိုတစ်ပါးသောသူသည်။ တဿ။ ထိုတစ်ပါးသောသူအား။ ကာတဗ္ဗံ။ ပြုအပ်သောပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ နတ္ထံ။ မရှိ။ ဣတိ။ သို့။ ဒဿနတ္ထံ။ ဌာ။ အနာဂတကာလဝစနံ။ ကို။ ကတံ။ ၎်။ ကုသလံ ဓမ္မန္တံ။ ကား။ အနုဝဇ္ဇဓမ္မံ။ အပြစ်မရှိသောတရားကို။ နိက္ကိလေသ- ဓမ္မံ။ ကိလေသာမရှိသောတရားကို။ ဝိမောက္ခဓမ္မံ။ ကိလေသာမှလွတ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားကို။ ဣတိ အယံ။ ကား။ အတ္ထော။ တည်း။ ပရေသံ။ တစ်ပါးကုန်သောသူတို့အား။ ဓမ္မံ။ ကို။ ကထေသာမိတိ။ ဟောအံ့

ဟူ၍။ တေဟိ၊ ထိုတစ်ပါးကုန်သော သူတို့ဖြင့်။ အတ္တနံ၊ မိမိကို။ ပရိဝါရာ-
ပေက္ခာ၊ ခြံရံစေပြီး၍။ ဝိစရဏံ၊ လှည့်လည်ခြင်းသည်။ ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ်
အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အာသယဝုဒ္ဓဿပိ၊ အလိုဆန္ဒ၏ ပွားခြင်း၏လည်း။ အနု-
ရောဓေန၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ တံ၊ ထိုအလိုဆန္ဒ၏ ပွားခြင်း
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တနာ၊ ပ။ ဝိဟာတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝဒတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ ပါပကံ လောဘဓမ္မံ ဝဒါမိတိ၊ ဟူ၍။
ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူပြီ။

၅၀၄။ ဣတ္ထိလိင်္ဂဝသေနာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပုလ္လိဂီကဿပိ၊ ပုလ္လိင်ရှိသည်
လည်း ဖြစ်သော။ အတ္ထဿ၊ ၏။ ဣတ္ထိလိင်္ဂသမညာ၊ ဣတ္ထိလိင်္ဂ အမည်သည်
သည် (ဝါ) ဣတ္ထိလိင်္ဂဟု သမုတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထိ၊ ကို။
ဒဿေတိ၊ ၏။ သောတိ၊ ကား။ လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘာရောတိ၊
ကား။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိသဗာဟုလ္လတ္တာ စ၊ ပရိသတ်များ
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ ၏။ ဗဟုကိစ္စကရဏီယတ္တာ စ၊
များစွာသော ပြုအပ်သောကိစ္စကို ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။
ဂဇ္ဈ၊ ဝန်လေး၏။ ဒုက္ကရံ၊ ပြုနိုင်ခဲ့၏ (ဝါ) ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်၏။

(၅၀၄-၄၂၁) ၅၀၅။ ကထာဖာသုကတ္တန္တိ၊ ကား။ ကထာသုခတ္ထိ၊ စကားချမ်းသာ
ခြင်းငှာ (ဝါ) စကားဆိုခြင်း၏ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ သုဓေန၊ လွယ်သဖြင့် (ဝါ)
ချမ်းသာသဖြင့်။ ကထေတုဉ္ဇေ၊ စကားဆိုခြင်းငှာလည်းကောင်း။ သောတုဉ္ဇေ၊
ကြားနာခြင်းငှာလည်းကောင်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဗ္ဗော၊ တည်း။ အယံ
ဥပါသကောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ရောသိကနာပိတံ၊ ရောသိကဆတ္တာသည်ကို။
အာဟ၊ ဆို၏။ အပ္ပေဝ နာမ သိယာတိ ဧတ္ထ၊ ဤ၊ မိတိဝသေန၊ ပီတိ၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ အာမေဋ္ဌိတံ၊ အာမေဋ္ဌိတံကို။ ဒဗ္ဗဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သည်။ ဟိ သစ္စံ၊
၏။ တံ အာမေဋ္ဌိတံ၊ ထို “အပ္ပေဝ နာမ သိယာ ရောသိကေ အပ္ပေဝ နာမ
သိယာ ရောသိကေ” ဟူသော အာမေဋ္ဌိတံစကားကို။ ဗုဒ္ဓဂဇ္ဈိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
ဟိ ယုတ္တံ၊ ထိုစကားသင့်စွ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဤဒိသေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်
သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ပီတိသောမနဿ
ဇာတော၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊
ထိုသို့ပီတိသောမနဿဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပီတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။
ဂဇ္ဈတိ၊ ကြုံးဝါးတော်မူ၏။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ အနုဂဇ္ဈတိ၊
အဆင့်ကြုံးဝါးတော်မူ၏။ ဂဇ္ဈနမနုဂဇ္ဈနံ၊ ရှေးဦးစွာ ကြုံးဝါးတော်မူခြင်း၊
အဆင့်ကြုံးဝါးတော်မူခြင်းသည်။ ကိ ဝိသေသံ၊ အဘယ်သို့ထူးသနည်း။ ဣတိ

သုတ္တံ]

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၅၀၁

ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ အယန္တိအာဒိ၊ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ အာဒေါ၊ အစဉ်။ ဘာသနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ အလ္လာပေါ၊ မည်၏။ ပရေ၊ နှောင်းသော၊ သညောဂေ၊ သံယုဂ်ကြောင့်။ ရသော၊ ရသာသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ (အာဒေါ လပနံ အလ္လာပေါ-ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြသည်။)။ တဒုတ္တရိ၊ ထိုထက်အလွန်။ သဟ၊ တကွ။ ဘာသနံ၊ ဆိုခြင်းသည်။ သလ္လာပေါ၊ မည်၏။ (သဟ လပနံ သလ္လာပေါ-ဟူသော ဝစနတ္ထကိုပြသည်။ သံ ပုနပုနံ လပနံ သလ္လာပေါ-ဟူ၍လည်း ဆရာကြီးတို့ပြုကုန်၏)။

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏဝတ္ထုဝဏ္ဏနာ၊ ပြီး၏။

*****

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၅၀၉။ သမုဒယသဉ္ဇာတိတိ၊ ကား။ အာယုပ္ပါဒေါ၊ အခွန်အတုတ်ကို ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ ဇူတိ၊ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဘောဂုပ္ပါဒေါတိ၊ ဘောဂုပ္ပါဒေါ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

[အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “သမုဒယသဉ္ဇာတိတိ၊ ကား။ သမုဒယဿ၊ စည်းစိမ်အပေါင်း၏။ သဉ္ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဘောဂုပ္ပါဒေါ၊ စည်းစိမ်အပေါင်း၏ဖြစ်ခြင်းကို” ဟုယောဇနာ၏။ ဋီကာတို့နှင့်မညီ။ ဋီကာတို့၏ အလိုအားဖြင့်—“သမုဒယဿ၊ အခွန်အတုတ်၏”ဟု ယောဇနာသင့်၏။ ပါဠိတော် နိဿယ၌ “ယာ သမုဒယသဉ္ဇာတိ၊ အကြင် အခွန်အတုတ်အပေါင်းသည်”ဟု ဋီကာတို့နှင့်အညီ ယောဇနာ၏။

တတောတိ၊ ကား။ သာလဝတိကာယ၊ သာလဝတိကာရွာမှ။ လာဘန္တရာယ၊ ကရောတိ၊ ကား။ နေဓညလာဘဿ၊ ဥစ္စာစပါးကိုရခြင်း၏။ အန္တရာယကရော၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်၏။ အနုပုဗ္ဗော၊ အနုသဒ္ဓါရှေးရှိသော။ ကပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာကခံနတ္ထော၊ အလိုရှိခြင်းအနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ အတ္ထံ၊ ကို။ ဣစ္ဆတိတိ၊ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ဧ။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့ သည်ကား။ အဋ္ဌကထာတော၊ မှ။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။ သာတိသယေန၊ အလွန်နှင့်တကွဖြစ်သော။ ဟိတေန၊ အစီးအပွားဖြင့်။ အနုကမ္ပကော၊ အနုဂုဏ္ဏနကော၊ ချီးမြှောက်ခြင်းသည်။ ဟိတာနုကမ္ပိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ အပရော၊ သော။ နယော၊ တည်း။ သမ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ကား။ အာသေဝနလာဘေန၊ အာသေဝနပစ္စည်းကို ရသဖြင့် (ဝါ) အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းကိုရသဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဗလ

ဝတီ၊ အားရှိသည်၊ ဟောတိ၊ ခါ။ အဝဂ္ဂဟော၊ အယုတ်အားဖြင့်ယူခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ခါ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ နိယတာ
ဟောတိတိ၊ ဟောတိ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ခါ။

၅၁၀။ ဒုတိယံ ဥပပတ္တိန္တိ၊ ကား။ နန္ဒ ရာဇာ ပသေနဒိကောသလောတိ
အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဥပပတ္တိံ ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်ကို။
ဟိ သစ္စံ၊ ခါ။ ယုတ္တိကာရဏံ၊ သင့်သောအကြောင်းကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဥပမာ-
မုနေ၊ ဥပမာကို အရင်းပြုသဖြင့်။ ဒသေတိ၊ ခါ။ [*မှတ်ချက်ဆဋ္ဌမ္မ၌ ဥပပတ္တိံ
ဌာနံယုတ္တိံ ။ ကာရဏံ စသည်ရှိ၏။] စ၊ ဆက်ဦးအံ။ ဣမာယ ဥပပတ္တိယာ၊ ဤ
ဖြစ်ရာအရပ်၌ (ဝါ) ပဋိသန္ဓေဖြင့်။ တုမေ၊ စေ၊ သင်တို့ကို လည်းကောင်း။
အညေ၊ စ၊ တစ်ပါးကုန်သောသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ လောဟိစ္စမ္ပိ၊
လောဟိစ္စပုဏ္ဏားကိုလည်း။ အန္တောကတ္တာ၊ အတွင်းပြု၍။ သံဝေဇနံ၊ ထိတ်
လန့်ခြင်းသည် (ဝါ)ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်သည့်။ ဟောတိ၊ ခါ။ ယေ၊ စ ဣမေ
ကုလပုတ္တာ၊ အကြင်အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ ဒိဗ္ဗာ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။
ဂဗ္ဘာ၊ ပဋိသန္ဓေတို့ကို။ ပရိပါစေန္တိ၊ ရင့်စေကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။
ယောဇနာ၊ တည်း (ဝါ) ပုဒ်ကိုယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ ဝါ၊
မဂ်ဖိုလ်ကိုရခြင်း၏ အားကြီးသောအကြောင်း ကောင်းမှု၏ပြည့်စုံခြင်း၏ လည်း
ကောင်း။ ဉာဏပရိပါကဿ ဝါ၊ ပါရမီညဏ်ရင့်ခြင်း၏ လည်းကောင်း။ အဘာ
ဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသက္ခောန္တာ၊ မပွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မပဒေန၊
ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာ-ဟူသော ကံပုဒ်နှင့်။ အတုလျှာဓိကရဏတ္တာ၊ တူသောတည်ရာ
မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိပါစေန္တိကိရိယာယ၊ ပရိပါစေန္တိ- ဟူသော
ကြိယာကြောင့်။ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသေန၊ ဝိဘတ် ဖောက်ပြန်သောအားဖြင့်။
ဥပယောဂတ္ထေ၊ ဒုတိယာအနာ၌။ ပစ္စတ္တဝဇနံ၊ ပဌမာဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊
ခါ။ ပန၊ အယူတစ်ပါးကို ဆိုဦးအံ။ ယေ အာစရိယာ၊ ငါ့သည်။ ပရိပစ္စန္တိတိ၊
ဟူ၍။ ကမ္မရူပေန၊ ကံသဘောအားဖြင့် (ဝါ) ကမ္မရုပ်အားဖြင့်။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်
ကုန်၏။ တေသံ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ဧတေ၊ အလို၌။ ဝိဘတ္တိဝိပလ္လာသေန၊
ဖြင့်။ ပယောဇနံ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကမ္မကတ္တ
ဘာဝတော၊ ကမ္မကတ္တား၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ။ အဿ၊ ထို
“ဒိဗ္ဗာ ဂဗ္ဘာ-ပရိပါစေန္တိ”ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ၊ ၌။
ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဒါနာဒိပုညဝိသေသော၊ ဒါနံ စသော ကောင်းမှုအထူးကို။
ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ခါ။ အဟိတာနုကမ္မာဒိတာ စ၊ အဟိတာနုကမ္မ အစရှိသည်တို့၏
အဖြစ်သည်လည်း (ဝါ) အစီးအပွားမရှိသည်ကို အလိုရှိခြင်းအစရှိသည်တို့၏

သတ္တ]

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝဏ္ဏနာ

၅၀၃

အဖြစ်သည်လည်း။ တဿ၊ ထိုသတ္တဝါ၏။ တံသမင်္ဂီသတ္တဝေသေန၊ ထိုအစီး
 အပွား၊ မရှိသည်ကို အလိုရှိခြင်း၊ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်နှင့် ပြည့်စုံသောသတ္တဝါ
 တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဝိနတ်၌ (ဝါ) နတ်ပြည်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်
 သည်တည်း။ ဒိဗ္ဗာနတ်၌ဖြစ်သည် (ဝါ) နတ်ပြည်၌ဖြစ်သည်။ ပရိပစ္စနဝေသေန၊
 ရင့်ကျက်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနိမိမိ၌။ ဂဗ္ဘန္တိ ပဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့တတ်ကုန်၏။
 ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဗ္ဘာမည်ကုန်၏။ ဒေဝလောကာ၊ နတ်ပြည်လောက
 တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆန္တိ ဒေဝလောကာနန္တိ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဒေဝလောကာနံ-
 ဟူသော ဤစကားသည်။ နိဒဿနဝစနံ၊ ညွှန်ပြခြင်းကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ (ဝါ) နိဒဿနနည်းမျှကိုဆိုကြောင်းဖြစ်သောစကားတည်း။ ဟိ
 သစ္စံ၊ ဗြဟ္မလောကဿာပံ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်လောက၏လည်း။ ဒိဗ္ဗဂဗ္ဘဘာဝေါ၊
 ဒိဗ္ဗဂဗ္ဘ၏အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။
 ဒိဗ္ဗဝိဟာရဟေတုကတ္တာ၊ ဒိဗ္ဗဝိဟာရ၏အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝေဉ္စ
 ကတ္တာ ဣမိနာ ဘာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဘာဝနံ ဘာဝယမာနာတံ ဣဒမ္ပိ ဝစနံ၊
 မာနာဟူသော ဤစကားသည်လည်း။ (နာ-၄၂၂) သမတ္ထိတံ၊ ပြီးပြည့်စုံ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒေဝလောကဂါမိနိံ ပဋိပဒိ ပူရယမာနာတံ၊ ဟူ၍။
 ဝတ္တာ၍။ တံ ပဋိပဒိ၊ ထိုအကျင့်ကို။ သရူပတေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒသေတံ၊
 ငှါ။ ဒါနံ ဒေမာနာတံအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတ္ထိမိမာန်၌။
 ယထာရုံ၊ အလိုအားလျော်စွာ။ သုဓမ္မပုတာ၊ ကာမဂုဏ် ချမ်းသာနှင့်
 ပြည့်စုံကုန်သောနတ်တို့သည်။ ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့
 ဖြစ်ရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုမိမာန်တို့သည်။ ဘဝါ၊ မည်ကုန်၏။
 ဝိမာနာနိ၊ မိမာန်တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒေဝဘာဝါဝဟတ္တာ၊ နတ်၏အဖြစ်ကို
 ဆောင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဗ္ဗာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်
 သာလျှင်။ ဂဗ္ဘာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒါနာဒယော၊ ဒါန အစရှိကုန်သော။ ဒေဝ-
 လောကသံဝတ္တနိကပုညဝိသေသာ၊ နတ်ပြည်လောက၌ ဖြစ်တော်ကုန်သော
 ကောင်းမှုအလုံးတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗာ ဘဝါတိ ဣမ၊ ဒိဗ္ဗာ ဘဝါ-
 ဟူသောဤပုဒ်၌။ ဒေဝလောကပရိယာပန္နာ၊ နတ်ပြည်လောက၌ အကျုံးဝင်
 ကုန်သော။ ဥပပတ္တိဘဝိ၊ ဥပပတ္တိဘဝတို့ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။
 တဒါဝဟော၊ ထိုနတ်ပြည်လောကသို့ ဆောင်တတ်သော။ ကမ္မဘဝေါ၊ ကမ္မဘဝ
 ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဂဟိတေဝ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝလော-
 ကေ ဝိပါကက္ခန္ဓာတံ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

လောဟိစ္စဗြာဟ္မဏာနုယောဂဝဏ္ဏနာပြီး၏။

တယောစောဒနာရဟဝဏ္ဏနာ

၅၁၃။ အနိယာမိတေနဝါတိ၊ ကား။ အနိယမိတေနဝ၊ မမှတ်အပ်သည်
 သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနတ္တဿ၊ အကျိုးမဲ့ကို။
 ကာရကော၊ ပြုတတ်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနုဒ္ဓေသိကေနဝ၊ ညွှန်ပြခြင်းမရှိ
 သဖြင့်သာလျှင်။ တံ၊ သင်လောဟိစ္စပုဏ္ဏားသည်။ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိကော၊ ဤသို့အယူရှိ၏။
 သဗ္ဗလောကပတ္တဋ္ဌာယ၊ အလုံးစုံသော လောက၌ ပျံ့နှံ့သော။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူ
 ဖြင့်။ သမုပ္ပဇ္ဇနတော၊ ကောင်းစွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယာဝ ဘဝဂ္ဂါ၊ ဘဝင်္ဂဘုံ
 တိုင်အောင်။ (တစ်နည်း)။ ဘဝဂ္ဂါ၊ ဘဝ၏အဆုံးဖြစ်သော နေဝသညာနာသ-
 ညာယတနဘုံကို။ ယာဝ အန္တောကတော၊ အတွင်းပြု၍။ ဥဂ္ဂတံ၊ အထက်၌
 ရောက်သော (ဝါ) တက်ကြွသော (မာနံ၊ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌စပ်)။
 မာနန္တိ၊ ကား။ ဧတံ၊ ဤတရားကို။ အဟံ၊ သည်။ ဇာနာမိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤတရားကို။
 အဟံ၊ သည်။ ပဿာမိ၊ မြင်၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဝတ္ထံ၊ သော။ ပဏ္ဍိတမာနံ၊
 ငါပညာရှိ၏ဟူသော မာန်မာနကို။ ဘိန္ဒူတုတိ၊ ကား။ ဝိဓေတော၊ ဖျက်ဆီး
 ပြီး၍။ ဇဟာပေတော၊ စွန့်စေပြီး၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 တယော သတ္တာရေတိ၊ ကား။ အသမ္မာဒိတအတ္တဟိတော၊ မပြီးစေအပ်သော
 မိမိအကျိုးစီးပွားရှိသော။ အနောဝါဒကရသဘဝကော စ၊ မိမိ၏ ဆုံးမစကားကို
 မလိုက်နာသော တပည့်ရှိသောဆရာလည်းကောင်း။ အသမ္မာဒိတအတ္တဟိတော၊
 မပြီးစေအပ်သော မိမိအကျိုးစီးပွားရှိသော။ ဩဝါဒကရသဘဝကော စ၊ မိမိ၏
 ဆုံးမစကားကို လိုက်နာသော တပည့်ရှိသော ဆရာလည်းကောင်း။ သမ္မာဒိတ
 အတ္တဟိတော၊ ပြီးစေအပ်ပြီးသော မိမိအကျိုးပွားရှိသော။ အနောဝါဒ-
 ကရသဘဝကော စ၊ မိမိ၏ဆုံးမစကားကို မလိုက်နာသော တပည့်ရှိသော ဆရာ
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာရေ၊ ဤဆရာ
 တို့ကို။ ပန၊ စောဒနာခြင်းကို မထိုက်သော ဆရာကို ဆိုဦးအံ့။ စတုတ္ထော၊ လေး
 ယောက်မြောက်သောဆရာဖြစ်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ စောဒနာရဟော၊ စောဒနာခြင်းကိုထိုက်သော ဆရာသည်။ န ဟောတိ၊
 မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ သတ္တာရံ၊ ထိုဆရာကို။ တေန၊ ထိုလောဟိစ္စ
 ပုဏ္ဏားသည်။ ပုစ္ဆိတော ဧဝ၊ မေးလျှောက်အပ်သည် ဖြစ်၍သာလျှင်။
 ကထေသာမိတိ၊ ဖြေဆိုအံ့ဟူ၍။ စောဒနာရဟော၊ စောဒနာခြင်းငှာ ထိုက်
 သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးယောက်ကုန်သော။ သတ္တာရေ၊
 တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။
 စတုတ္ထံ၊ လေးယောက်မြောက်သော။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍

သတ္တ

တယောစေဒနာရဟဇ္ဇနာ

၅၀၅

ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ဧတေသု စတုသု သတ္ထာရေသု၊ တို့တွင်။ စတုတ္ထော၊ သော။
 သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ ကော၊ တစ်ယောက်သည်။ အဒုတိယော၊ အဖော်
 မရှိသည်။ အနညသဘာရဏော၊ တစ်ပါးသောဆရာတို့နှင့် မဆက်ဆံသည်။
 ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်သော်လည်း။
 သော သတ္တာ၊ ထိုဆရာကို။ ယေသံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ၊ အကြင်ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ
 တို့၏ (ဝါ) အကြင်လူတို့၏ ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးထက် လွန်မြတ်
 ကုန်သော စျာန်မဂ်ဖိုလ်တရားတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မမယော၊ တရားဖြင့်
 ပြီးသော။ ကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဧ။ တေသံ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မာနံ၊ ထို
 ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတို့၏။ သမုဒါယဘူတာပိ၊ အပေါင်းဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်
 သော။ တေဂုဏာဝယဝေ၊ ထိုဂုဏ်အစိတ်တို့ကို။ သတ္ထု၊ ဆရာ၏။ ဌာနိယေ၊
 အရာ၌။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 အယမ္ပိ ခေါ် လောဟိစ္စ သတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

အညာတိ အယံ နိဇ္ဇေသော၊ ဤအညာဟူသော နိဇ္ဇေသသည်။ သယံ
 အဘိညာတိအာဒိသု ဝိယ၊ သယံ အဘိညာ ဤသို့အစရှိကုန်သောပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။
 ယကာရလောပနိဇ္ဇေသော၊ ယအက္ခရာကျေသော နိဇ္ဇေသတည်း။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။
 တေ ပဒံ၊ ထိုအညာယ-ဟူသောပုဒ်သည်။ တဒတ္ထေ၊ အကျိုးတဒတ္ထသမ္ပဒါနံ
 ဟူသောအနက်၌ (ဝါ) ထို၏အကျိုးဟူသောအနက်၌။ သမ္ပဒါနဝစနံ၊ သမ္ပဒါနံ
 ဝိဘတ်တည်း (ဝါ) သမ္ပဒါနံဝိဘတ် အဆုံးရှိသော ပုဒ်တည်း။ ဣတိ ဣမံ
 အတ္ထံ၊ ကို။ အညာယာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ သာဝကတ္ထံ၊ တပည့်၏
 အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနိတွာ၊ ဝန်ခံပြီး၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကေဒေသေန၊ တစ်စိတ်အားဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဆရာ၏။ သာသနံ၊ ဆုံးမခြင်းကို။
 ကရေန္တိ၊ လိုက်နာကုန်၏ (ဝါ) လိုက်နာခြင်းကို ပြုကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နိရန္တရံ တဿ သာသနံ အကတွာတိ၊ ဟူ၍။ အာစရိ၊ ဝေ၊ သည်။
 အာဟာပြီ။ ဥက္ကမိတွာ ဥက္ကမိတွာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။
 တထာ ကရဏဉ္စ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။
 ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ။ တထာ အကရဏဉ္စ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်
 မပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း။ သန္တာယ၊ ၍။ ဝိစ္ဆာဝစနံ၊ နှစ်ကြိမ်ဆိုသော ဝိစ္ဆာ
 စကားတည်း။ ယဒိစ္စိတံ၊ အကြင်အကြင် အလိုရှိအပ်သည်ကို။ ကရေန္တိ၊
 ပြုကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ (နာ-၄၂၃) အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ပဋိက္က
 မန္တိယာတိ၊ ကား။ အနဘိရတိယာ၊ မမွေ့လျော်သဖြင့်။ အဂါရဝေန၊ မရှိသေး
 သဖြင့်။ အပဂစ္ဆန္တိဗာ၊ ဖဲသွားသဖြင့် (ဝါ) မကပ်ရောက်နိုင်သဖြင့်။ တေန

၂၂

ကြောင့်။ အနိစ္စန္တိယတိအာဒိ၊ ကိ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဇနိ၊ ကောယတိ၊ ကား။ အဒုတိယာယ၊ အဖော်မဟုတ်သော။ ဣတ္ထိယာ၊ နှင့်။ သမ္ပယောဂန္တိ၊ ကား။ မေထုနဓမ္မသမာယောဂံ၊ မေထုနအကျင့်၌ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကို။ ကော ဣစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ အဒုတိယော၊ အဖော်မဟုတ်သော (ဝါ) လင်မဟုတ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သမ္ပယောဂံ၊ မေထုနအကျင့်၌ ပေါင်းယှဉ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆေယျ၊ အလိုရှိရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတာ၊ ပုဒ်ကိုဆောင်၍။ သမ္ပန္နော၊ ကိ။ ကာတဗ္ဗော၊ ဇနိ။ သြသက္ကနာဒိမုခေန၊ ဆုတ်နစ်ခြင်း စသည်ကိုအရင်းပြုသဖြင့်။ ဣတ္ထိပုရိသသမ္ပန္နနိဒဿနံ၊ မိန်းမယောက်ျားတို့၏ ပေါင်းစပ်ခြင်းကို ပြခြင်းသည် (ဝါ) မိန်းမယောက်ျားတို့၏ ပေါင်းစပ်ခြင်း ဥပမာသည်။ ဂေဟသိတာ ဂေဟသိတအပေက္ခာဝယေန၊ အိမ်၌မီသည် အိမ်၌မမီသည်ကို ဝဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့် (ဝါ) တဏှာကို မှီသည် တဏှာကို မမှီသည်ကို ဝဲသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ တဿ သတ္တုနော၊ ထိုဆရာ၏။ သာဝကေသု၊ တပည့်တို့၌။ ပဋိပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ အကျင့်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိ၏။ အတိဝိရတ္တဘာဝတော၊ အလွန်တပ်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒဠုမ္ပိ၊ ရှုမြင်ခြင်းငှာလည်း(ဝါ)ကိုလည်း။ အနိစ္စမာနံ၊ အလိုမရှိသော။ ပရမ္ပန္နိံ ဌိတံ၊ မျက်နှာယ်၌တည်သော။ ဣတ္ထိံ၊ မိန်းမကို။ လောဘောနာတိ၊ ကား။ ပရိဝါရံ၊ အခြံအရံကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇနကလာဘသက္ကာရလောဘေန၊ ဖြစ်သောလာဘသက္ကာရကို လိုချင်သော လောဘဖြင့်။ ဤဒိဓ ဟတိ၊ ကား။ ဧဝံသဘာဝေါ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ ယေနာတိ၊ ကား။ လောဘဓမ္မေန၊ လောဘတရားဖြင့်။ ဟတ္ထသမ္ပာဒေဟိတိ၊ ကား။ တသ္မိံ ပဋိပတ္တိဓမ္မေ၊ ထိုအကျင့်တရား၌။ ပတိဋ္ဌိလံ၊ တည်သည်ကို။ ကတု၊ ၍။ သမ္ပာဒေဟိ၊ ပြီးစေဦးလော့ (ဝါ) ပြည့်စုံစေဦးလော့။ ကာယဝင်္ကာဒိဝိဝါမေန၊ ကိုယ်၏ ကောက်ခြင်း အစရှိသည်မှကင်းသဖြင့်။ ဥဇ္ဇံ၊ ဖြောင့်စွာ၊ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။

၅၁၄။ သဿဂ္ဂပကာနိ တိဏာနိတိ၊ ကား။ သဿသဒိသာနိ၊ ကောက်နှင့် တူကုန်သော။ နိပါဏဒိတိဏာနိ၊ သမန်း အစရှိကုန်သော မြက်တို့သည်။

၅၁၅။ ဧဝံ စောဒနံ အရဟတိတိ၊ ကား။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သာဝကေသု၊ တပည့်တို့၌။ အပ္ပေါသုက္ကဘာဝါပါဒနေ၊ ကြောင့်ကြအားထုတ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်၌ ရောက်သဖြင့်။ နိယောဇနဝယေန၊ တိုက်တွန်းသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ စောဒနံ၊ ကိ။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ပဌမော ဝိယ၊ ရှေးဦးစွာသော ဆရာကဲ့သို့။ စာဝ၊ သင်္ခါရာ၏။ လောဘဓမ္မော၊ လောဘတရားသည်။ ဝေဂ္ဂပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ဣတိဘာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ စောဒနံ၊ ကိ။ န အရဟတိ၊

သတ္တ]

နစောဒနာရဟသတ္တဝါဝဏ္ဏနာ

၅၀၇

မထိုက်။ ဒုတိယော ဝိယံ၊ နှစ်ယောက်မြောက်သောဆရာကဲ့သို့။ အတ္တနမေဝ၊ မိမိကိုယ်ကိုသာလျှင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ တတ္ထ၊ ထိုအကျင့်တရား၌။ သမ္မာဒေဟိ၊ ပြီးပြည့်စုံစေဦးလော့။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ စောဒနံ၊ ကို။ န စ အရဟဟိ၊ ထိုက်လည်းမထိုက်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ တတိယဿ၊ သုံးယောက်မြောက်သော ဆရာ၏။ သမ္မာဒိတအတ္တဟိတတာယ၊ ပြီးစေအပ်ပြီးသော မိမိအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

တယောစောဒနာရဟဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

န စောဒနာရဟသတ္တဝါဝဏ္ဏနာ

၅၁၆။ န စောဒနာရဟောတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ စောဒနာရဟ-
တာ နာမ၊ စောဒနာခြင်းကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ သတ္တု၊ ဆရာ၏။
ဝိပ္ပဋိပတ္တိယာ ဝါ၊ ဖောက်ပြန်သော အကျင့်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သာဓက
ဝိပ္ပဋိပတ္တိယာ ဝါ၊ ဗ ပည့်၏ဖောက်ပြန်သော အကျင့်အားဖြင့် လည်းကောင်း။
ဥဘယဝိပ္ပဋိပတ္တိယာ ဝါ၊ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက်တို့၏ ဖောက်ပြန်သောအကျင့်
အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။
ဘယိဒံ တံ ဣဒံ၊ ထိုဖောက်ပြန်သော အကျင့်သည်။ ဣမသ္မိံ သတ္တရိ၊ ဤ
ဆရာ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စောဒနာရဟော၊ စောဒနာခြင်းကိုထိုက်
သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဣမမတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ အပဉ္စိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
ယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အဿဂါဟံ၊ ကား။ ပဋိယဝါ၊ ရှေးရှုလိုက်နာကုန်သည်
(ဝါ) ရှိသေစွာ နားထောင်ကုန်သည်။

၅၁၇။ မယာ ဂဟိတာယ ဒိဋ္ဌိယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း
(ဝါ) အလုံးစုံသော အဖို့အားဖြင့်။ အနဝဇ္ဇေ၊ အပြစ်မရှိသော (ဝါ) အပြစ်မဲ့
ကင်းသော။ အနုပဝဇ္ဇေ၊ အလွန်အပြစ်မဲ့ကင်းသော (ဥပသဒ္ဓါ ဘုသတ္တ)။
သမ္မာပဋိပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့်၌ (ဝါ) မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော
အကျင့်၌။ ပရေသဉ္စ၊ သူတစ်ပါးတို့အားလည်း။ သမုဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာ
လျှင်။ သမ္မာပဋိပတ္တိံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်ကောင်းမြတ်သော အကျင့်ကို။
ဒသေဇ္ဇန္တ၊ ပြုတတ်သော။ သတ္တရိ၊ ဆရာ၌။ အဘူတဒေါသာရောပနဝသေန၊
မဟုတ်မမှန်သော အပြစ်ကို တင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မိစ္ဆာဂဟိတာယ၊ ဖောက်
ပြန် မှားယွင်းသဖြင့် ယူအပ်သော။ နိရယဂါဇိနိယာ၊ ငရဲသို့ ရောက်စေတတ်
သော။ ပါပဒိဋ္ဌိယာ၊ ယုတ်မာသောအယူဖြင့်။ နရကပပါတန္တိ၊ ကား။ နရက

သင်္ခါတံ၊ နရကဟုဆိုအပ်သော (ဝါ) ရဲဟုဆိုအပ်သော။ မဟာပပါတံ၊ ကြီးစွာသော။ ကမ်းပါးပြတ်ချောက်ကြီးသို့။ ဟံ သစ္စံ၊ အမှန်။ ဧတ္ထ၊ ဤ။ ငရဲဟု ဆိုအပ်သောချောက်၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပပတန္တိ၊ ကျတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကျရာဖြစ်သောသတ္တိကြောင့်။ သော နိရယော၊ သည်။ ပပါတော၊ မည်၏။ ဓမ္မဒေသနာဟတ္ထေနာတိ၊ ကား။ ဓမ္မဒေသနာသင်္ခါတေန၊ ဓမ္မဒေသနာဟု ဆိုအပ်သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ သဂ္ဂမဂ္ဂထလေတိ၊ ကား။ (နာ-၄၂၄) သဂ္ဂဂါမိမဂ္ဂဘူတေ၊ နတ်ပြည်သို့သွားကြောင်းခရီးဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုညဓမ္မထလေ၊ ကောင်းမှုပုညတရားတည်းဟူသော ကြည်းကုန်း၌။ ဝါ၊ ကား။ စာတုမဟာရာဇိကာဒိသဂ္ဂသောတာပတ္တိအာဒိမဂ္ဂသင်္ခါတေ၊ စာတုမဟာရာဇ် အစရှိသော နတ်ပြည်သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ထလေ၊ ကြည်းကုန်း၌။ သေသံ၊ အကြွင်းသည် (ဝါ)ကို။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလွယ်သည်သာလျှင်တည်း။ (ဝါ) ကောင်းစွာသိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

သုမဂ်လဝိလာသိနိယာ နာမ၊ သုမဂ်လဝိလာသိနိ အမည်ရှိသော။ ပရမသုမဂ္ဂမ္ဘိရဒုရုဇ္ဈာဓမ္မာပရိဒီပနာယ၊ မြတ်သော သိမ်မွေ့ နက်နဲသော ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သောအနက်ကို ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်သော။ သုဝိမလ ဝိပုလပညာဝေယျတ္ထိယဇနနာယ၊ ကောင်းစွာ အညစ်အကြေးမှ ကင်းသော ပြန့်ပြောသောပညာ၏လျင်ခြင်းထင်ခြင်း အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဒီသနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ဒီသနိကာယ်အဋ္ဌကထာ၌။ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမ၊ သာဓုဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။ လိနတ္ထပကာသနိယာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ် အတွင်းငုပ်သော အနက်တို့ကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော ဋီကာ၌။ လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ လောဟိစ္စသုတ်အဋ္ဌကထာ၏။ လိနတ္ထပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်အတွင်းငုပ်သော အနက်တို့ကို ထင်ရှားပြခြင်းသည်။ ဣတိ သမတ္တာ၊ ဤတွင်ပြီးပြီ။

နစောဒနာရဟသတ္တဝဏ္ဏနာပြီး၏။

လောဟိစ္စသုတ္တဝဏ္ဏနာပြီး၏။

ခရု-မောင်မိမိသုတ္တံ

(၇၁-၄၂၅) ၅၁၈။ ဧဝံ သိ။ လောဟိစ္စသုတ္တံ၊ လောဟိစ္စသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏေတု၊ ဖွင့်ပြီး၍။ ဣဒါနိ ဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဤအခါ၌။ တေဝိဇ္ဇသုတ္တံ၊ တေဝိဇ္ဇသုတ်ကို။ သံဝဏ္ဏန္တော၊ ဖွင့်တော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အစဉ်အတိုင်း (ဝါ) သုတ်အစဉ်အားလျော်စွာ။ သံဝဏ္ဏနောကာသယ၊ ဖွင့်ရာအရပ်၏။ ပတ္တဘာဝံ၊ ရောက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိဘာဝေတုံ၊ ထင်စွာပြခြင်းငှါ။ ဝါ၊ ကား။ လောဟိစ္စသုတ္တယ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ သင်္ဂီတယ၊ သင်္ဂီယနာတင်အပ်သော (ဝါ) ပေါင်း၍ ရွတ်အပ်သော။ သုတ္တယ၊ ၏။ တေဝိဇ္ဇသုတ္တဘာဝံ၊ တေဝိဇ္ဇသုတ်၏အဖြစ်ကို။ ပကာသေတုံ၊ ငှါ။ ဧဝံ မေ သုထံ။ ပ။ ကောသလေသုတိ တေဝိဇ္ဇသုတ္တန္တိ၊ သုတ္တံ ဟူသောကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ နာမန္တိ၊ ကား။ နာမမတ္တံ၊ အမည်မျှသာတည်း။ ဒိသာဝါစိသဒ္ဓတော၊ မြောက်အရပ်ကိုဟောသော ဥတ္တရသဒ္ဓါမှ။ ပရိ၊ နောက်၌ (ထည့်)။ ပယုဇ္ဇမာနော၊ ယှဉ်အပ်သော။ နေသဒ္ဓေါ၊ နေသဒ္ဓါကို။ အဒ္ဓရတ္ထေ၊ အနီးဟူသောအနက်၌ (ဝါ) မနီးမဝေးသောအနက်၌။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ စ၊ ရွှေဝါကျ၌ အပြစ်တင်ငြား စောဒကစကားကို ပယ်ရှားဖြေချက်ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ တပုယောဂေန၊ ထိုနေသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ပဉ္စမိယတ္ထေ၊ ပဉ္စမအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ မနသာကဋ္ဌဿ-ဟူသောပုဒ်၌ သာမိဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တရေနာတိ ပဒေန၊ ဖြင့်။ အဒ္ဓရတ္ထဇောတနဉ္စ၊ အဒ္ဓရတ္ထကို ထွန်းပြခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စမိယတ္ထေ၊ သာမိဝစနဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ မနသာကဋ္ဌတော အဝိဒ္ဓရေဥတ္တရပဿေတိ၊ ဥတ္တရပဿေ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဥတ္တရေန မနသာကဋ္ဌဿ-ဟူသော ပါဠိတော်၌ ဥတ္တရေန-ဟူသော ပုဒ်၌ နေသဒ္ဓါသည် အဒ္ဓရတ္ထဝါစကဖြစ်သောကြောင့် မနသာကဋ္ဌဿ၌ သဝိဘတ်သည် အပါဒါနိအနက်၌ဖြစ်၏ဟူလို။]

ဒိသာဝါစိသဒ္ဓတော၊ မြောက်အရပ်ကို ဟောသော ဥတ္တရသဒ္ဓါနောင်မှ။ ပဉ္စမိဝစနယ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်၏။ အဝိဒ္ဓရတ္ထဇောတနတော၊ အဝိဒ္ဓရအနက်ကို ထွန်းပြသောကြောင့်။ အဒ္ဓရတ္ထံ၊ မနီးမဝေးဟူသောအနက်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ နေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤသို့မနသာကဋ္ဌတော ဥတ္တရေ ပဿေ- ဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတံ ပဒံ၊ ထိုဥတ္တရေန-ဟူသောပုဒ်သည်။ သတ္တမိ-

ယတ္ထေဝံ။ တတိယာဝစနံ၊ တတိယာဝိဘတ်တည်း (ဝါ) တတိယာဝိဘတ်အဆုံး ရှိသောပုဒ်တည်း။ ကိံသု ဝိယ၊ အဘယ်ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ပုဗ္ဗေန ဂါမံ ရမဏီယန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ ရမဏီယံ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌ ကဲ့သို့ တည်း။ ဗုဗ္ဗေန၊ ရှေးအခါ၌။ ဂါမံ၊ ရွာသည်။ ရမဏီယံ၊ မေ့လျော့ဖွယ်ရှိ၏။ ပန၊ ဝါဒတစ်ပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အက္ခရစိန္တကာ၊ အက္ခရာကိုသိကုန်သောဆရာတို့သည်။ နေသဒ္ဓယောဂေါ၊ နေသဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သည်ရှိသော်။ အဝဓိဝါစိနိပဒေ၊ ပိုင်းခြားခြင်းအနက်ကို ဟောသောပုဒ်၌ (ဝါ) အပါဒါန်အနက်ကိုဟောသောပုဒ်၌။ ဥပယောဂဝစနံ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဒုတိယာဝိဘတ်ကိုအလိုရှိကုန်သော်လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ သာမိဝသေနေဝ၊ သာမိ၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣစ္ဆိတော၊ အလိုရှိအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဇ္ဇ၊ ဤမနသာကဋ္ဌ-ဟူသောပုဒ်၌။ သာမိဝစနဝသေနေဝ၊ သာမိဝိဘတ်၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဘဂဝကာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ အာစရိယမတိ၊ အရှင်ဓမ္မပါလဋီကာဟောင်းဆရာ၏အလိုတည်း။

[ဋီကာဟောင်း၌—ဥတ္တရေနာတိ ဧတ္ထ နေသဒ္ဓေါ ဒိသာဝါစိသဒ္ဓတော ပဉ္စမိအန္တတော အဒ္ဓရတ္ထေ ဣစ္ဆိတော၊ တသ္မာ ဥတ္တရေနသဒ္ဓေန အဒ္ဓရတ္ထဇောတနံ ဒဿေန္တော အဒ္ဓရေ ဥတ္တရပဒဿေတိ အာဟ၊ အက္ခရစိန္တကာ ပန နေသဒ္ဓယောဂေ အဝဓိဝါစိနိပဒေ ဥပယောဂဝစနံ ဣစ္ဆန္တိ၊ အတ္ထော ပန သာမိဝသေနေဝ ဣစ္ဆိတောတိ ဣဇ္ဇ သာမိဝစနဝသေနေဝ ဝုတ္တံ ဟူ၍ဆို၏။ နှီးနှောတိုက်ဆိုင်၍ယူ။]

တရုဏအဓမ္မရက္ခသဏ္ဍေတိ၊ ကား။ တရုဏဗ္ဗရက္ခသမူဟေ၊ နုပျိုသောသရက်ပင်အပေါင်း၌။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ရက္ခသမုဒါယဿ၊ သစ်ပင်အပေါင်း၏။ ဝနသမညာ၊ တောဟူသော အမည် သညာသည် (ဝါ) တောဟုသမုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၁၉။ ကုလစာရိတ္တာဒိသမ္ပတ္တိယာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ မန္တဇ္ဈေနာဘိရူပတာဒိသမ္ပတ္တိ၊ ဗေဒင်ကို သရဇ္ဈာယ်သည်၏အဖြစ် အလွန်အဆင်းလှသည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ပြည်စုံခြင်းကို။ သင်္ဂဏာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ တတ္ထ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တသ္မံ တသ္မံ ဒေသေ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဝါ၊ ကား။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ တေ ပြာဟ္မဏေ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့ကို။ နိဝါသဋ္ဌာနေန၊ နေရာအရပ်အားဖြင့်။ ဝိသေသေန္တော၊ အတူးပြုလိုသည်ဖြစ်၍။ တတ္ထာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ မန္တသဇ္ဈာယကရုဏတ္တန္တိ၊ ကား။

သုတ္တံ

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၁

အာထဗ္ဗဏမန္တာနံ၊ အာထဗ္ဗဏဖြစ်သောဗေဒင်တို့ကို။ သဇ္ဈာယကရဏတ္ထံ၊ သဇ္ဈာယ်ခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ တေန၊ ကြောင့်။ အညေသံ ဗဟူနံ ပဝေသနံ နိဝါရေတွာတိ၊ နိဝါရေတွာဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ နဒီတီရေတိ၊ ကား။ အစိရဝတိယာ၊ အစိရဝတိမည်သော။ နဒီယာ၊ ၏။ တီရေ၊ ကမ်းနား၌။

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၀။ ဇဗ္ဗံစာရန္တိ၊ ကား။ စက်မေန၊ စကြံဖြင့်။ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှဤမှလည်း(ဝါ)ဤမှထိုမှလည်း။ ဝိစရဏံ၊ တုံ ခေါက်ပြန်လည်သွားလာခြင်းတည်း (ဝါ) ကို။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ သော၊ တုံ ခေါက်ပြန်လည်သွားလာခြင်းကို။ ဇဗ္ဗံသု၊ မြင်းခေါင်းတို့၌။ ကိလမထဝိနောဒနဏ္ဍံ၊ ပင်ပန်းခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ။ စရဏတော၊ သွားခြင်းကြောင့်။ ဇဗ္ဗံဝိဟာရေတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဇဗ္ဗံစာရေတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဝုတ္တော၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနုစက်မန္တာနံ အနုဝိစရန္တာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စုဏ္ဏမတ္တိကာဒိန္နာနိယသမ္ဘာရော၊ မြေညက်မှန် အစရှိသော ရေချိုးခြင်း၏ အဆောက်အဦသည်။ တေန ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဥဘောသုပိ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သောဝါသေဥပဏ္ဍား၊ ဘာရခွါဇပုဏ္ဍားတို့၌လည်း။ အနုစက်မနာနုဝိစရဏာနံ၊ တုန့်လည်ပြန်ခေါက်စကြံလျှောက်ခြင်း တစ်ယောက်သည်တစ်ယောက်သို့ အစဉ်လိုက်၍သွားခြင်းတို့၏ (ဝါ)တို့ကို။ လဗ္ဘနတော၊ ရခြင်းကြောင့်။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ စ၊ ဝါကျဘစ်ပါးကို အားထုတ်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂ-ဟူသောပုဒ်၌။ ဗြဟ္မလောကဂမန္နပါယပဋိပဒါဘူတော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ သွားရခြင်း၏ အကြောင်းအကျင့်ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဖြောင့်မတ်သောခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေန မဂ္ဂေန၊ ထိုခရီးဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိအပ်သောအရပ်သို့။ ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်စွာ။ မဂ္ဂတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော မဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နှာ-၄၂၆) မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ တဒညော၊ ထိုဖြောင့်မတ်သော ခရီးမှတစ်ပါးသောခရီးသည်။ အမဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝုဒ္ဓိအတ္ထော၊ ဝုဒ္ဓိအနက်ရှိသော။ အသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ ဟိ တတော ဝေ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ကတမံ န ခေါ်တိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ မဂ္ဂဗေဝ၊ ဖြောင့်သော ခရီးကိုသာလျှင်။ ဒသေတိ၊ ၏။ ပဋိပဒန္တိ၊ ကား။ ဗြဟ္မလောကဂါမိမဂ္ဂဿ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောခရီး၏။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒံ၊ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သော အကျင့်ကို။

၀၀၀

အဗ္ဗသယနောတိ၊ ကား။ ဥဇ္ဇမဂ္ဂဿ၊ ပြောသောခရီး၏။ ဝေဝေနံ၊ ဝေဝေတည်း။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ပဒဋ္ဌာနန္တိ ယထာ၊ ပဒဋ္ဌာနံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့။ ပရိယာယဒ္ဓယဿ၊ ပရိယာယသဒ္ဓါနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်း၏။ အတိရေကတ္တဒီပနတော၊ လွန်သောအနက်ကိုပြခြင်းကြောင့်တည်း။ ဒုတိယဝိကပေ၊ ဤ။ အဗ္ဗသသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဇ္ဇကပရိယာယော၊ ဥဇ္ဇကသဒ္ဓါ၏ပရိယာယတည်း။ နိယျာတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယျာနိယော၊ မည်၏။ သော ဝေ၊ ထိုနိယျာနိယသည်ပင်လျှင်။ နိယျာနိကော၊ မည်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ နိယျာယန္တောတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အာစရိယော၊ သည်။ ဒဿေတိ၊ ၏။ နိယျာနိကောတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ နိယျာတိတိ စ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ကေန္တနိယျ နံ၊ စင်စစ်သွားခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးကို။ နိယျာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်သနည်း။ သေ သေသော မဂ္ဂေါ၊ ဤခရီးသည်။ ဂမနေ၊ သွားခြင်း၌။ အဗျာပါရော၊ ကြောင့်ကြ အားထုတ်ခြင်းဗျာပါရ မရှိသည်။ ဟောတိ နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ သစ္စံ၊ ဗျာပါရမရှိသည်မှန်ပေ၏။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ပင်မှန်သော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ နိယျာတပုဂ္ဂလဝသေန၊ သွားတတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းဖြင့် (ဋီကာ၌ နိယျာတု-ဟူ၍ရှိ၏)။ နိယျာနဘာဝေါ၊ သွားခြင်း၏အဖြစ်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယျာယန္တပုဂ္ဂလဿ၊ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇနဝသေန၊ ကျင့်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နိယျာယန္တော၊ သွားကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးကို။ နိယျာတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္ထော၊ ၏။ ကရေတိတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၊ သန္တာန်၌။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တထာ တေနာကာရေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒေန္တောယေဝ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်သာလျှင်။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထိုခရီးသို့။ ပဋိပဇ္ဇတိ နာမ၊ သွားသည်မည်၏။ သဟ၊ အတူတကွ။ ဗျေတိ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဗျော၊ မည်၏။ သဟဝတ္တနကော၊ တကွဖြစ်သည်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုအတူတကွ ဖြစ်သည်၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်သည်။ သဟဗျတာ၊ အတူတကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဘာဝါယာတိ၊ သဟဘာဝါယ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ သလောကတာ၊ ပြဟွာပြည်လောက၌တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကို။

ဝါ၊ ကား။ သမိပတာ၊ အနီး၌ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဟဿဝေါတိ၊ ဟူ၍။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ စ တတော ဝေ၊ ကြောင့်လျှင်။ ကေဠာနေ ပါတုဘာဝါ-
 ယာတိ၊ ဘာဝါယ-ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။
 သကမေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အာစရိယေန၊ ဆရာဖြစ်သော။ ပေါက္ခရ-
 သာတိနာ၊ ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်။ ကထိတမေဝ၊ ဆိုအပ်သောခရီးကို
 သာလျှင်။ ထောမေတွာတိ၊ ကား။ အယမေဝ၊ ဤပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏားသည်
 ဆိုအပ်သောခရီးသည်သာလျှင်။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဖြောင့်သောခရီးတည်း။ အယံ
 ဝေ၊ သည်သာလျှင် (ဝေလိုက်)။ အဉ္ဇသယနေ၊ ဖြောင့်သောခရီးတည်း။
 ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသည်ဖြင့်။ ပသံသိတွာ၊ ချီးမွမ်းပြီး၍။ တထာ
 ဝေ၊ နာကားရေန၊ ဖြင့်။ ပဂ္ဂဏှိတွာ၊ ချီးမြှောက်ပြီး၍။ ဘာရဒ္ဒါဇောပိ၊ ဘာရ-
 ဒ္ဒါဇပုဏ္ဏားလုလင်သည်လည်း။ သကမေဝ၊ မိခဉ္စာသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တ-
 နော၊ ၏။ အာစရိယေန၊ သော။ တာရုက္ခေန၊ တာရုက္ခပုဏ္ဏားသည်။ ကထိတ-
 မေဝ၊ ဆိုအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အာစရိယဝါဒ၊ ကို။ ထောမေတွာ၊
 ချီးမွမ်းပြီး၍။ ပဂ္ဂဏှိတွာ၊ ချီးမြှောက်ပြီး၍။ ဝိစရတိ၊ လှည့်လည်၏။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ တေန ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ ယထာ တထာ ဝါ၊
 ဟုတ်ဟုတ်ငြားငြားမူလည်း (ဝါ) အကြင်သို့သောအပြား ထိုသို့သောအပြား
 အားဖြင့်မူလည်း။ အဘိနိဝိဋ္ဌဘာဝေန၊ အလွန်နှလုံးအကျွမ်းဝင်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့် (ဝါ) သိစေခြင်းငှာစွမ်းနိုင်ဟု နှလုံးသွင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
 (သဒ္ဓတ္ထ ဝိသ၊ ပဝေသနေ-ဟူသောသဒ္ဓနီတိနှင့် အညီတည်း)(ဝါ)အလွန် ဥဇု-
 မဂ္ဂကိုမဆုံးဖြတ်နိုင်သည်အဖြစ်ကြောင့် (အဓိပ္ပါယ်တွ)။ ပါဠိယံ၊ ၌။ နေဝ ခေါ
 အသက္ခံ ဝါသေဠောတိအာဒိ၊ ကုံ(ကံထည့်)။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

[ဝါသေဠလုလင်နှင့် ဘာရဒ္ဒါဇလုလင်သည် သဟာယဖြစ်၍ ဝါသေဠ
 လုလင်သည် ဘာရဒ္ဒါဇလုလင်ကို ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား၏ အယူဝါဒ
 ဥဇုမဂ္ဂကိုသိစေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ဟူလို (ဝါ) ဥဇုမဂ္ဂအမဂ္ဂကို မဆုံးဖြတ်
 နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဝါသေဠလုလင်သည် ဘာရဒ္ဒါဇလုလင်ကို
 ပေါက္ခရသာတိပုဏ္ဏား၏ အယူဝါဒ ဥဇုမဂ္ဂကို သိစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 ဟူလို။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုရည်၍ သုံးနည်းယောဇနာသည်။ သင့်ရာဆင်ခြင်
 ၍ယူ]

၅၂-၂။ အနိယျာနိကာဝါတိ၊ ကား။ အပ္ပါဋ္ဌိဟာရိကာဝ၊ အချင်းချင်း
 ဆန့်ကျင်ဘက်ကို မပယ်ဖျောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း။ အညဉ္ဇေယျာ၊ တစ်
 ယောက်သည်တစ်ယောက်၏။ ဝါဒေ၊ အယူ၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒသေတွာ၊

၅၁၄

သီလက္ခန္ဓာနိကာသစိနိဿယ

[၁၃-တေဝိဇ္ဇ

၍။ အဝိပရိတတ္ထဒဿနတ္ထံ၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောအနက်ကိုပြခြင်းငှာ။ ဥတ္တရရဟိတာဒေဝ၊ လွန်မြောက်ခြင်းမှကင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်ချက်။ ။အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ “အနိယျာနိကာဝ၊ အံဇ္ဇယံ မရှိသာလျှင် ကတည်း။ အကျိုးစီးပွားကို မဆောင်တတ်သာလျှင်ကတည်း” လည်းဟူ။ ဤသို့ယောဇနာ၏ ဋီကာတို့နှင့်မညီ။ “အနိယျာနိကာဝ၊ မလွန်မြောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း (ဝါ)အယူဝါဒမှ မထွက်မြောက်နိုင်သည်သာလျှင်တည်း(ဝါ) လွန်မြောက်ခြင်းမှ ကင်းသည်သာလျှင်တည်း။” ဤသို့အကျဉ်းအားဖြင့် ယောဇနာ သင့်၏။

တုလန္တိ၊ ကား။ မာနပတ္ထတုလံ၊ နှိုင်းချင့်အပ်သောခွက်ချိန်ကို။ အညမညဝါဒဿ၊ အချင်းချင်းတစ်ယောက်သည် တစ်ယောက်၏ အယူဝါဒ၏။ အာဒိတောဝ၊ အစမှသာလျှင် (ဝါ)ဦးသာလျှင်။ ဝိရုဒ္ဓဂ္ဂဟဏံ၊ ဆန့်ကျင်သောစကားကိုယူခြင်းသည်။ ဝိဂ္ဂဟော၊ မည်၏။ သေဝ သော ဒေ၊ ထိုဝိဂ္ဂဟသည်ပင်လျှင်။ ဝိဝဒနဝယေန၊ ဆန့်ကျင်သောစကားကို ဆိုခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် (သဒ္ဓတ္ထ)၊(ဝါ) ငြင်းခုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့် (ဝေါဟာရတ္ထ)။ အပရာရံ၊ အစင့်ဆင့် (ဝါ) အဆက်ဆက်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သောငြင်းခုံခြင်းသည်။ ဝိဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဗ္ဗုပ္ပတ္တိကောတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဒုဝိဇောပိ ဒေသောတိ၊ ကား။ ဝိဂ္ဂဟော၊ လည်းကောင်း။ဝိဝါဒေါ၊လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဝုတ္ထောပိ၊ ဆုံအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဒေသော ဝိရောဓော၊ ဤဆန့်ကျင်ခြင်းသည် (ဝါ) ဤဆန့်ကျင်သောဝါဒသည်။ နာနာအာစရိယာနံ ဝါဒတောတိ၊ ကား။ နာနာရူပိကာနံ၊ အထူးထူးအလိုရှိကုန်သော။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ ဝါဒဘာဝတော၊ အယူဝါဒ၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာဝိဇော၊ အထူးထူး အပြားပြားရှိသော။ ဝါဒေါ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနတ္ထံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ နာနာဝါဒေါ၊ မည်၏။ အဓုနာ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ နာနာအာစရိယာနံ ဝါဒေါ နာနာဝါဒေါတိ၊ ဝါဒေါဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။

နာ-၄၂၇-၅၂၃။ ကေသာပိတိ၊ ကား။ ဒွိသု၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တုမေသု၊ သင်တို့တွင်။ ကေသာပိ၊ တစ်ယောက်၏လည်း။ ကေသိန္တိ၊ ကား။ သကဝါဒပဝါဒေသု၊ သကဝါဒ၊ ပရဝါဒတို့တွင်။ ကေသိမ္မိ၊ တစ်ခုသောပါဒ၌လည်း။ သံသယော နတ္ထိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂေါ န ခေ၊ ခရီးဟုတ်သလော။

သုတ္တံ]

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၅

န မဂ္ဂေါ န ခေါ၊ ခရီးမဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းသည်
 (ဝါ)စုံစမ်းဆင်ခြင်ခြင်းသည်(ဝါ)စိတ်ပင်ပန်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ဆက်
 ရှိဆိုဦးအံ့။ အဉ္ဇသာနဉ္ဇသာဘာဝေ၊ ခရီးဟုတ်သည် ခရီးမဟုတ်သည်၏အဖြစ်
 ခြုံ။ သံသယော၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧသ ကိရာ-
 တိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဧဝံ သတိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထံ၊
 အလုံးစုံတို့၌။ မဂ္ဂသည်နော၊ ခရီးဟုမှတ်ထင်ကုန်သည်။ ယဒိ ဟောန္တိ၊ အကယ်၍
 ဖြစ်ကုန်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကိသ္မိံ၊ အဘယ်ခရီး၌။
 ဝေါ၊ သင်တို့အား(ဝါ)တို့၏။ ဝိဂ္ဂဟော၊ ငြင်းခုံခြင်းသည် (ဝါ) ဆန့်ကျင်သော
 ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားကို။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏ (ဣတိသဒ္ဓါ အာချတ္ထ)။ စ၊ ရှေးဝါကျ၌ အပြစ်
 တင်ငြား စောဒကစကားကို ပယ်ရှားဖြေချက် ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ ပဒေ၊ ဤ
 ဝိဂ္ဂဟောတိ ဟူသောပုဒ်၌။ သမာနိဝိဇ္ဇေန၊ သော။ အာချတ္ထေန၊ အာဒိအနက်
 ရှိသော။ ဣတိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဝါဒေါ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ နာနာဝါဒေါ
 စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂဟိတော၊ ရေတွက်အပ်၏ (ဝါ) ပေါင်း၍ယူအပ်၏။

၅၂၄။ ဧတေန ဥဇုမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ဣစ္ဆိတဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိအပ်သော အရပ်သို့။
 ဥဇုကံ၊ ဖြောင့်စွာ။ မဂ္ဂတိ ဥပဂစ္ဆတိ၊ ကပ်ရောက်တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ထိုသို့ကပ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ သော ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ထိုဖြောင့်
 သောခရီးသည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဥဇုမဂ္ဂေါ၊ ဖြောင့်သောခရီးကို။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 တဒညော၊ ထိုဖြောင့်သောခရီးမှ တစ်ပါးသောခရီးသည်။ အမဂ္ဂေါ၊ မည်၏(ဝါ)
 ခရီးမဟုတ်၊ ဝါ၊ ကား။ အသဒ္ဓေါ၊ အမဂ္ဂေါ၌ အသဒ္ဓါကို။ ဝုဒ္ဓိအတ္ထော၊ ဝုဒ္ဓိ
 အနက်ရှိ၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။
 အယမတ္ထော အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္ထောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။
 အနုဇုမဂ္ဂတိ ဧတ္ထာပိ၊ ၌လည်း။ ဝုဒ္ဓိအတ္ထော၊ ဝုဒ္ဓိအနက်ရှိသော။ အသဒ္ဓေါ
 စ၊ သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ တမေဝဝတ္ထုန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံး
 စုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ မဂ္ဂဿ၊ ခရီး၏။ မဂ္ဂဘာဝသင်္ခါတံ၊
 ခရီး၏ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထု၊ ၉၊ ကိုလည်းကောင်း။ သကမ္ပဿ၊ မိမိခရီး
 ၏။ ဥဇုမဂ္ဂဘာဝသင်္ခါတံ၊ ဖြောင့်သောခရီး၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝတ္ထု၊ ၉၊
 ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗေ တေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ တေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။
 နာနာစရိယေဟိ၊ ဆရာအမျိုးမျိုးတို့သည်။ ဝုတ္တမဂ္ဂေါ၊ ဆိုအပ်ကုန်သောလမ်း
 တို့တည်း။ ယေ၊ ယင်းလမ်းတို့ကို။ ပါဠိယံ၊ ပါဠိတော်၌။ အဋ္ဌရိယာ ဗြာဟ္မ-
 ကာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ အယံ၊ သည်ကား။

ဧတ္ထံ ဌာ၊ ပါဠိအတ္ထော၊ ပါဠိတော်၏ အနက်တည်း။ အဒ္ဓရော နာမ၊ အဒ္ဓရမည် သည်ကား။ ယညဝိသေသော၊ ယဇ်အထူးတည်း (ဝါ) သည်။ အဒ္ဓရော နာမ၊ မည်၏။ တဒုပယောဂိဘာဝတော၊ ထိုယဇ်အထူး၌ အားထုတ်ခြင်း လုံ့လ ပယောဂရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယဇ္ဇနိ၊ ယဇ်တို့ကို (ဝါ) ယဇ်ပူဇော်ခြင်း တို့ကို။ အဒ္ဓရိယာနိ၊ အဒ္ဓရိယတို့ဟူ၍ (ဣတိကျေ)။ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ၊ အကြင်ပုဏ္ဏားတို့သည်။ တာနိ ယဇ္ဇနိ၊ ထိုယဇ်ပူဇော်ခြင်းတို့ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယံတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ အဒ္ဓရိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ယဇ္ဇဝေဒိနော၊ ယဇ်ဗေဒင်ကို တတ်ကုန်သော ပုဏ္ဏား တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ယေ မန္တာ၊ အကြင်ဗေဒင်တို့ကို။ တိတ္ထိရိနာ နာမ၊ တိတ္ထိရိအမည်ရှိသော။ ဣသိနာ၊ ရသေ့သည်။ ကတာ မန္တာ၊ ပြုအပ်ကုန်သော ဗေဒင်တို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ မန္တာ၊ တို့သည်။ တိတ္ထိရာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တေ၊ ထိုတိတ္ထိရမည်သော ဗေဒင် တို့ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တိတ္ထိရိယာ၊ မည်ကုန်၏။ ယဇ္ဇဝေဒိနော၊ ယေ၊ ယဇ်ဗေဒင် တတ်ကုန် သော ပုဏ္ဏားတို့ကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ဟိ။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံ မန္တံ၊ အကြင်ဗေဒင်တို့ကို။ တိတ္ထိရန္တံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟိ။ သော၊ ဤတိတ္ထိရ ဗေဒင်တို့ကို။ ယဇ္ဇဝေဒသခါ၊ ယဇ်ဗေဒင် ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ သာမဝေဒေါ၊ သာမဗေဒင်ကို။ ဆန္ဒော၊ ဆန္ဒဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဟိ။ ယေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုသာမဗေဒင်ကို။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ကာယန္တိ၊ ရွတ်ဆိုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဆန္ဒောကာ၊ မည်ကုန်၏ သာမဝေဒိနော၊ သာမဗေဒင်ကို တတ်ကုန် သော ပုဏ္ဏားတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဆန္ဒောဂါတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ တတ်ယက္ခ ရေန၊ ကဏ္ဍတတိယဂအက္ခရာဖြင့်။ ပဌန္တိ၊ ရွတ်ကြကုန်၏။ သော ဝေတ္ထော သော ဝေ အတ္ထော၊ ထိုရွတ်ဆိုခြင်းသည်သာလျှင် အနက်တည်း။ ဧတ္ထံ ဤ ဗေဒင်၌။ ဗဟပေါ၊ များသော။ ဣရိယော ထောမနာ၊ ချီးမွမ်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ဟိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဝေဒေါ၊ သည်။ ဗဒ္ဓာရိ၊ မည်၏။ ဣရု ဝေဒေါ၊ ဣရုဗေဒင်ကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဟိ။ ယေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုဣရု ဗေဒင်ကို။ အဓိယန္တိ၊ သင်တတ်ကုန်၏ (ဝါ) သရဇ္ဈာယံတတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ပြာဟ္မဏာ၊ တို့သည်။ ဗဒ္ဓာရိဇ္ဈာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ကိဉ္ဇာပိ ဘော ဂေါတမ ပြာဟ္မဏာ နာနာမဂ္ဂေ ပညာပေန္တိ၊ အဒ္ဓရိယာ ပြာဟ္မဏာ၊ တိတ္ထိရိယာ ပြာဟ္မဏာ၊ ဆန္ဒောကာ ပြာဟ္မဏာ၊ ဗဒ္ဓာရိဇ္ဈာ ပြာဟ္မဏာ—ဟူသော ပါဠိတော်ကို ဋီကာ ဆရာဖွင့်သည်။ အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်မရှိဟုမှတ်။

သုတ္တံ]

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၇

ဗဟူနိတိ ဧတ္ထ၊ ဗဟူနိ-ဟူသော ဝါကျ၌။ အယံ၊ ဤဆီလတို့သည်ကား။ ဥပမာသံသန္ဓနာ၊ ဥပမာ နှိုးနှောခြင်းတည်း။ တေ နာနာမဂ္ဂါ၊ ထို အထူးထူးသော ခရီးတို့သည်။ ဧကံသတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ တဿ ဂါမဿ ဝါ၊ ထုံရွာ၏လည်းသောင်း။ တဿ နိဂမဿ ဝါ၊ ထိုနိဂုံး၏ လမ်းကောင်း။ ပဝေသာယ၊ ဝင်ခြင်းငှာ။ ဟောန္တိယထာ၊ ငြိမ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ တို့သည်။ ပညာပိယမာနာပိ၊ ပညတ်ကုန်သော်လည်း။ နာနာမဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ ဧကံသတော၊ အားဖြင့်။ ဗြဟ္မလောကူပဂမနာယ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်လောကသို့ ကပ်ရောက်ခြင်းငှာ။ ဗြဟ္မာနာ၊ နင့်။ သဟဗျတာယ၊ အတူတကွဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဥပမာသံသန္ဓနာ၊ တည်း။

၅၂၅။ ပဋိဇာနိတော ပစ္ဆာ နိဂ္ဂယမာနာ အဝဇာနန္တိတိ၊ ကား" ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ နိဓ္ဓေါသတံ၊ အပြင်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခမာနာ၊ မှတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပဋိဇာနိတော၊ ဝန်ခံပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌ (ဝါ) မှ။ သဒေါသဘာဝေန၊ အငြိမ်ရှိသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ နိဂ္ဂယမာနာ၊ နှိပ်သည်ရှိသော်။ ဧတံ ဝစနံ၊ ဤ ကားသည်။ မမ၊ ငါ၏။ န ဝစနံ၊ စကားမဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝဇာနန္တိ န ပဋိဇာနန္တိ၊ ဝန်ခံကုန် (ဝါ) ပယ်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

(နာ-၄၂၁)၅၂၇-၉။ တေ တေဝိဇ္ဇာတိ၊ ကား။ တေဝိဇ္ဇကာ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကို တတ်ကုန်သော။ တေ ဗြာဟ္မဏာ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝေသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ ဘ ပိတေ၊ သိစေအပ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဣမ၊ ဤ "တေဝိဇ္ဇာ" ဟူသော ဂါဠိတော်ပုဒ်၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ငကာရော၊ ဝအက္ခရာကို။ ဂဟိတော၊ ယူအင်၏။ စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ သော ဝကာရော၊ သည်။ အနတ္ထကောစ၊ အနက်ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ အာဂမ္မဗန္တိ၊ မတ္တန္တိ ဣမိနာ ဖြင့်။ ဒဿတိ၊ ၏။ ဝဏ္ဏာဂမေန၊ အက္ခရာလာသောအားဖြင့်။ ပဒန္တရသန္တိမတ္တံ၊ ပုဒ်တစ်ပါးနှင့် စပ်ကာမျှကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ အန္တပဝေဏိတိ၊ ကား။ အန္တပန္တိ၊ သူကန်းအစဉ်သည်။ ပဏ္ဏာသသဋ္ဌိ အန္တာတိ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ တဿ အန္တပဝေဏိသ၊ ထိုသူကန်းအစဉ်၏။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ ဂစ္ဆဂ္ဂမ္ဘာ၊ ခြုံအပေါင်း၏။ အနုပရိဂမနယောဂျတာဒဿနံ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ လှည့်လည်၍ သွားခြင်းအား လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြကြောင် ဖြစ်သော စကားတည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ပြသည်။ သတိ၊ သော်။ တေ အန္တာ၊ ထိုသူကန်းတို့သည်။ သုစိရံ၊ အလွန်ကြာမြင့်စွာ။ ဝေလံ၊ အပိုင်းအခြားရှိသော။

မဂ္ဂံ၊ ခရီးသို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားရကုန်၏။ ဣတိ သညိနော၊ ဤသို့ မှတ်ထင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပရမ္ပရသံ၊ ဣဝစနေန၊ အဆက်ဆက် ငြိကပ်ဆွဲကိုင်ခြင်းကို ဆိုခြင်းဖြင့်။ ယဠိဂါဟက ဝိရဟတာ၊ လှံတံ တောင်ဝှေးကို ဆွဲကိုင်တတ်သောသူမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ် ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ယဠိဂါဟကေနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တဒုဒါဟရဏံ၊ ထိုဥဒါဟရဏ်ကို။ ဒဿေန္တေန၊ ပြလိုသော ကြောင့်။ ဧကော ကိရာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အား ထုတ်တော်မူအပ်၏။ အနုပရိဂန္ဓာတိ၊ ကား။ ကဉ္စိ ကာလံ၊ စိုးစဉ်းသောကာလ ပတ်လုံး။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ကစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ကစ္ဆဗန္ဓုဒယကဏ္ဍံ၊ အောက်ပိုးဖွဲ့သော (ဝါ) အောက် ပိုးကျိုက်သော ပုဆိုးစွန်းကို။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ကစ္ဆံ ဗန္ဓန္တိတိအာဒိသု ဝိယ၊ ကစ္ဆံ ဗန္ဓန္တိ ဤသို့အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့။ ကစ္ဆသဒ္ဓေါ၊ သည်။ နိဗ္ဗသန- ဝိသေသပရိယာယော၊ ဝတ်ဆည်းခြင်းအထူး၏ ပရိယာယ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိစ အညံ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္တိ၊ တစ်ပါးသော ဆိုဖွယ်စကားရှိသေး၏။ ကစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဥပကစ္ဆကဋ္ဌာနံ၊ လက်ကတိ၊ ကြားအရပ်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သမ္ပာဓော- နာမ ဥဘော ဥပကစ္ဆကာ မုတ္တကရဏန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ကစ္ဆသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကာယေကဒေသဝါစကော၊ ကိုယ်တစ်စိတ်ကို ဟောသော သဒ္ဓါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စက္ခုမာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ယဠိဂါဟကံ၊ လှံတံတောင်ဝှေးကို ဆွဲကိုင်သော ယောက်ျားကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပုရိမောတိအာဒိ၊ ပုရိမော ဤသို့ အစရှိသည်ကို။ ယထာဝုတ္တကမေန၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အစဉ်အား ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နာမကညေဝါတိ၊ ကား။ အတ္တာဘာဝတော၊ အနက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာမတ္ထေမေဝ၊ နာမည်မျှသည်သာလျှင်တည်း။ ပန၊ ဆက်ဦးအံ့။ တေဟိ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်။ တံ ဘာသိတံ၊ ထိုဆိုအပ်သောစကား သည်။ သာရသညိတမ္ပိ၊ အနှစ်ရှိ၏ဟု မှတ်ထင်သော်လည်း။ နာမမတ္တတာယ၊ နာမာမျှ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အသာရဘာဝတော၊ အနှစ်မရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ နိဟိနမေဝ၊ ယုတ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထမတ္တံ၊ အနက် မျှကို။ လာမကယေဝါတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဒဿေတိ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌကထာ၌ လာမကညေဝါတိ လာမကယေဝ-ဟု ပါဠိရှိ၏။ ပါဠိတော်၌ နာမကညေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ-ဟု ပါဠိရှိသောကြောင့် လည်းကောင်း။ နာမကယေဝါတိ အတ္တာဘာဝတော နာမသဒ္ဓ- မတ္တမေဝ-ဟူ၍ ဋီကာနှစ်စောင်ဖွင့်သောကြောင့်လည်းကောင်း။

သတ္တ]

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ

၅၁၉

အဋ္ဌကထာ၌ နာမကညေဝါတိ လာမကံယေဝ-ဟူ၍ ပါဠိဝိသင်
၏။ ဤကား နာမကညေဝါတိ-ဟု သံဝဏ္ဏောကဗျာ၌ ရှိသင့်၏။

၅၁၀။ ယောတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မလောကော၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် လောကကို။ ယာတောတိ
ဣဒံ ဝစနံ၊ သည်။ ဘုမ္မတ္ထေ၊ သတ္တမိအနက်၌။ နိဿက္ကဝစနံ၊ ပဉ္စမိဝိဘတ်အဆုံး
ရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ သာမညဇောတနာယ၊ သာမညအားဖြင့် ထွန်းပြခြင်း
၏။ ဝိသေသေ၊ အထူး၌။ အဝဟိဋ္ဌနတော၊ တည်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသေသပရာ-
မသနံ၊ အထူးကို သုံးသပ်သည်ကို (ဝါ) အထူးကိုစွဲသည်ကို။ ဒေသေတုံ၊ ငှာ။
ယသ္မိံ၊ ကာလေတိ၊ ကာလေဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။
ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဥဂ္ဂမနုကာလေတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပကရဏာဓိဂတံ၊ အရာအားလျော်
စွာ ကာလသဒ္ဓါလိုက်သည်ကို။ အာဟ၊ ဆို၏။ အာယာစန္ဒီတိ၊ ကား။ ဥဒ္ဓမနံ၊
နေလထွက်ခြင်းကို။ ပတ္တေန္တိ၊ တောင့်တကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပတ္တေန္တိ၊
တောင့်တကြကုန်သနည်း။ လောကဿ၊ လောက၏ (ဝါ) လူ၏။ ဗဟုကာရ-
ဘာဝတော၊ များစွာကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပတ္တေန္တိ၊
ကုန်၏။ ထောမနာဒိသု၊ ချီးမွမ်းခြင်း အစရှိသည်တို့၌လည်း။ တထာ၊
ထိုအတူတည်း။ သောမ္မောတိ၊ ကား။ သီတလော၊ ချမ်းအေးသော။ အယံ၊
ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဗြဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ ကိရ၊ အယူဖြစ်သတတ်။ ပုဗ္ဗေ၊
၌။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့၏။ အာယာစနာယ၊ တောင့်တခြင်းကြောင့်။ နန္ဒိမသ္မ-
ရိယာ၊ လှနေတို့သည်။ ဂန္ဓာ၊ ထွက်လာ၍။ လောကေ၊ ၌။ ဩဘာသံ၊ အရောင်
အလင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဟောတိကိုရ၊
ဖြစ်သတတ်။

၅၁၂။ ဣဓ ဇန ကိံ ဝတ္ထဗုဒ္ဓိ၊ ကား။ အပုစ္စက္ခဘူတဿ၊ မျက်ကွယ်ဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ ဗြဟ္မာနော၊ ဗြဟ္မာ၏။ သဟဗျတာယ၊ အတူတကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်
အကျိုးငှာ။ ဣမသ္မိံ ပန မဂ္ဂဒေသနေ၊ ဤခရီးကို ဟောခြင်း၌။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊
ဗေဒင်သုံးပုံကိုတတ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ ထိုအား။ ဝတ္ထဗုဒ္ဓိ၊ ဆိုဖွယ်သည်။ ကိံ
အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ယေ ဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပစ္စက္ခ-
ဘူတာနမ္ပိ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စန္ဒမဒုရိယာနံ၊ တို့၏။
သဟဗျတာယ၊ အတူတကွဖြစ်သည်၏ အဖြစ် အကျိုးငှာ။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ ဒေသေတုံ၊
ဟောခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊
တည်း။ ယတ္ထာတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ဣဓာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဝုတ္တံ ဝေ အတ္ထံ၊
ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ ပစ္စာမသတိ၊ သုံးသပ်၏ (ဝါ) စွဲ၏။

မဂ္ဂါမဂ္ဂကထာဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

အစိရဝတီနဒီဥပမာကထာ ဘဝဏ္ဏနာ

(နာ-၄၂၉) ၅၄၂။ သမဘရိတာတိ၊ ကား။ သမ္ပန္နာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ပြည့်သော။ တတော ဝေ၊ ထိုထက်ဝန်းကျင်မှ ကမ်းနှင့်အမျှ ပြည့်သောကြောင့် သာလျှင်။ ကာကပယျာ၊ ကျိုးသောက်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟေတု၊ ၏။ ဝါဆုတိ၊ ကား။ ပါရိမတီရပါ၊ ထိုမှတစ်ကမ်း။ တေ ပဒံ၊ ထိုပါရ-ဟူသော ပုဒ်သည်။ အာလပနံ၊ ရွေးချေခေါ်သောအာလုပ်ပုဒ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသေတံ၊ ငှာ။ အမ္ဘောတိ၊ အမ္ဘော-ဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အပါရန္တိ၊ ကား။ ဩရိမတီရံ၊ ဤမှတစ်ကမ်းကို။ ဟေတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆာဟိ၊ လာလော့။ ဝတတိ၊ ကား။ ကေသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်၊ အထ ဂမိဿသိ၊ အကယ်၍သွားသည်ဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့သွားသည်ရှိသော်။ ဟေ၊ လာလော့။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ အတ္ထိမေတိအာဒိ၊ အတ္ထိမေ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ အဂ္ဂါနကာရဏံ၊ ခေါ်ခြင်းကိုပြုကြောင်း ဖြစ်သောစကားတည်း။

၅၄၄။ ယမနိယမာဒိဗြာဟ္မဏဓမ္မာနံ၊ ယမနိယမအစရှိကုန်သောပုဏ္ဏားတရား တို့၏ (ဝါ) ကြည်ခြင်းအားဖြင့် မြဲခြင်း အစရှိကုန်သော ပုဏ္ဏားတရားတို့၏။ ဧဒန္တောဂဓတာဝတော၊ ထိုသို့အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဉ္စသီလ- ဒသကုသလကမ္မပထဘေဒါ၊ ငါးပါးသီလ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထတရား အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗြာဟ္မဏကာရကာ၊ ပုဏ္ဏား၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏ (ဤသို့အဋ္ဌကထာပါဠိပေယျာလ ကို ဖော်၍ယောဇနာ)။ ဧဗ္ဗိပရိတာတိ၊ ကား။ ပဉ္စသီလာဒိဝိပရိတာ၊ ပဉ္စသီလ စသည်တို့မှ ပြန်အပ်ကုန်သော။ ပဉ္စဝေရ ဒယော၊ ငါးပါးကုန်သော ရန်အစရှိသည် တို့သည်(ပါဏာတိပါတသိက္ခာပုဒ်စသည်တို့ကို လွန်ကျူးခြင်းဝေရစသည်ကိုယူ)။ ဣန္ဒန္တိ၊ ကား။ ဣန္ဒနမကံ၊ ဣန္ဒအမည်ရှိသော။ ဒေဝပုတ္တံ၊ နတ်သားကို။ ဝါ၊ ကား။ သတ္တံ၊ သံဃာတို့၏။ အစိရဝတိဟာ တိရေ နိသိန္ဒောတိ ဣမိနာ။ ဖြင့်။ ယဿာ၊ အကြင်အစိရဝတိဖြစ်၏။ တိရေ၊ ကမ်းနား၌။ နိသိန္ဒော၊ နေတော် မူလျက်။ တဒေဝ ဥပမံ၊ ထိုမြတ် ဥပမာကိုသာလျှင်။ ဣတွာ၊ ၍ ဓမ္မရာဇာ၊ တရာမင်းဘုရားသည်။ အာဟာနတိ၊ ဆောင်တော်မူ၏။ ဣသ္မာ၊ မူကား။ ဓမ္မဓာ- တုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်၏(ဝါ)သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏။ သပ္ပင်္ဂဝိဒ္ဓတ္တာ၊ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒသေတံ၊ ၏။

သုတ္တံ]

အစိရဝတီနဒီဥပမာကထာဝဏ္ဏနာ

၅၂၁

ပုနပီတိ၊ ပုနပီ-ဟူ၍။ ဝတု၊ ဆိုပြီး၍။ အပရမ္မိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာဆိုတော်မရင်းသည်။ ဣတရာယပိ၊ ဤမှတစ်ပါးလည်းဖြစ်သော။ နဒီ ဥပမာယ၊ မြစ်ဥပမာကို။ သင်္ဂဏနတ္ထံ၊ ပေါင်း၍ယူခြင်းအကျိုးရှိ၏။

၅၄၆။ ကာမယိတဗ္ဗဋ္ဌေနတိ၊ ကား။ ကာမနိယတာဝေန၊ အလိဂ္ဂိအပ်သည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗန္ဓနဋ္ဌေနတိ၊ ကား။ ကာမယိတဗ္ဗတေ၊ အလိဂ္ဂိအပ်သော ကြောင့်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏ (ဝ) ကို။ အာဗန္ဓနတာဝေန၊ ဖွဲ့တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ။ အယံ ဂုဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အတ္တန္တရေသုပိ၊ အနက်တစ်ပါးတို့၌လည်း။ ဒိဋ္ဌပယောဂေါ၊ မြင်အပ်သော ပြယုဂ်ရှိသည်။ ကာမံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ကားဖြစ်၏ရှင်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကာမဂုဏာဟူသောပုဒ်၌။ တေသံ၊ ထိုဗန္ဓနတ္ထမှတစ်ပါး ကုန်သောအနက်တို့၌။ အသမ္ဘဝတော၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ပါရိသေသ ဉာယန၊ အကြွင်းကိုယူသော ပါရိသေသနည်းအားဖြင့်။ ဗန္ဓနဋ္ဌောယေဝ၊ ဗန္ဓနအနက်သည်သာလျှင်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထဇာတံ၊ ဤ အနက်သဘောကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ အယမတ္ထုဒ္ဓါရော၊ ဤအနက်ကိုတုတ်ခြင်း ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ အာရဒ္ဓေါ၊ အားထုတ်အပ်၏။ အဟတနန္တိ၊ ကား။ အခေတာနံ၊ မဖွပ်အပ်ကုန်သေးသော။ အဘိနဝါနံ၊ အသင်္ခါဇ် ကုန်သော။ ဧတ္ထတိ၊ ကား။ ခန္ဓကပါဠိပဒေ၊ စိရက္ခန္ဓကပါဠိတော်ပုဒ်၌၊ ပဋ္ဌလဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ပဋ္ဌလသဒ္ဓဿ၊ ပဋ္ဌလသဒ္ဓါ၏။ ဝါ၊ ကား။ ပဋ္ဌလသင်္ခါ တော၊ ပဋ္ဌလ-ဟုဆိုအပ်သော (ဝါ) အထပ်အလွှာဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဂုဏဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ဂုဏသဒ္ဓဿ၊ ၏။ အတ္ထော နာမ၊ အနက်မည်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းလောပုဒ်တို့၌လည်း။ သေ နယော၊ ဤနည်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ အစ္စေန္တိတိ၊ ကား။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတ္ထတိ၊ ကား။ သောမနဿဇာတကပါဠိပဒေ၊ သောမနဿဇာတံ ပါဠိတော်ပုဒ်၌။ ဒက္ခိဏာတိ၊ ကား။ တိရစ္ဆာနဂတေ၊ တိရစ္ဆာန်၌ (ဝါ) အား။ ဒါနစေတနာ၊ ပေးလှူအပ်ကြောင်းဖြစ်သော ဒါနစေတနာသည်။ ဧတ္ထတိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏ ဝိဘင်္ဂသုတ္တပဒေ၊ ဒက္ခိဏဝိဘင်းသုတ်ပုဒ်၌။ မာလာဂုဏေတိ၊ ကား။ မာလာဒါမေ၊ ပန်းကုန်း၌။ ဧတ္ထတိ၊ ကား။ သတိပဋ္ဌာန ဓမ္မပဒပါဠိပဒေသု၊ သတိပဋ္ဌာနသုတ် ဓမ္မပဒပါဠိတော်ပုဒ်တို့၌။ ဧ၊ ဆက်၍ဆိုပြီးအံ။ တေ ဝစနံ၊ ထိုဂုဏသဒ္ဓါ၏ အတ္ထုဒ္ဓါရကို ဆိုသောကားသည်။ နိဒဿနမတ္တံ၊ နိဒဿနည်း မှသည်။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ကောဠာသာယောနသီလာဒိသုက္ကာဒိသမ္ပဒါဓိယသုပိ၊ အသုက္ကာ သောအနက် မပြဓာန်းခြင်းဟူသော အနက်၊ သီလစသောအနက်၊ ဖြစ်ခြင်း

ဟူသောအနက်၊ ပြည့်စုံခြင်းဟူသောအနက်၊ လေးညှိ - ဟူသောအနက်တို့၌လည်း။
 ဂုဏသဒ္ဓဿ၊ ဤ (သမ္ပန္နိယသံ)။ ပဝတ္ထနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ စ၊
 အကျယ်မှတစ်ပါးအကျဉ်းကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤဂုဏသဒ္ဓါ၏ အနက်ကိုထုတ်ဖော်၌။
 ဂုဏော ပဋ္ဌလရာသာနိ။ပ။ သမ္ပဒါယ ဗိယာယ စာတိ၊ စ-ဟူသော။ သင်္ဂဟော၊
 အကျဉ်းချုံးသောသင်္ဂဟဂါထာသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

(အနက်ကား) ဂုဏော၊ ဂုဏသဒ္ဓါသည်။ ပဋ္ဌလရာသာနိသံသေ စ၊
 အထပ်အလွှာဟူသောအနက်၊ အပေါင်းဟူသောအနက် အာနိသင်ဟူသော
 အနက်၌လည်းကောင်း။ ကောဋ္ဌာသဗန္ဓနေ စ၊ အစုဟူသောအနက်၊ ဖွဲ့ခြင်း
 ဟူသောအနက်၌လည်းကောင်း။ သီလသုက္ကာဒျပဓာနေ စ၊ သီလစသော
 အနက် ဖြစ်ခြင်းစသောအနက်၊ မပြဓာန်းခြင်း အနက်၌ လည်းကောင်း။
 သမ္ပဒါယ စ၊ ပြည့်စုံခြင်းအနက်၌လည်းကောင်း။ ဗိယာယ စ၊ လေးညှိ
 ဟူသော အနက်၌လည်းကောင်း။ ဝတ္ထတိ၊ ဖြစ်၏။

☞ (နှာ-၄၃၀) ဧဝေဝါတိ၊ ကား။ ဗန္ဓနဋ္ဌော ဝေ၊ ဖွဲ့ခြင်းအနက်သည်
 သာလျှင်တည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ရူပါဒိနံ၊ ရူပါရုံစသည်တို့၏။ ကာမေတဗ္ဗတာဝေ၊
 အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုဗ္ဗမာနေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ပဋ္ဌလဋ္ဌော၊
 အထပ်အလွှာ ဟူသော အနက်သည်။ န ယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကသ္မာ၊
 မူကား။ တတ္ထ၊ ထိုအထပ်အလွှာ ဟူသော အနက်၌။ ကာမေတဗ္ဗတာယ၊
 အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်၏ (ဝါ)ကို။ အနဓိပ္ပေတတ္ထာ၊ အလိုမရှိအပ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ရာသဋ္ဌာဒိသုပိ၊ အပေါင်းဟူသော အနက်အစရှိသည်တို့
 ၌လည်း။ ဧဝေဝ နယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဤ။ ပန၊ အနွယ်ကို ဆိုဦးအံ့။
 ပါရိသေသတော၊ အကြွင်းကိုယူသော ပါရိသေသနည်း အားဖြင့်။ ဗန္ဓနဋ္ဌောဝ၊
 သည်သာလျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ (ဝါ) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဒဂ္ဂေန၊
 အကြင်အဖို့အစုအားဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုရူပါရုံ စသည်တို့၏။ ကာမေတဗ္ဗတာ၊
 အလိုရှိအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တဒဂ္ဂေန၊ ထိုအဖို့အစုအားဖြင့်။
 ဗန္ဓနဘာဝေ၊ နှောင်ဖွဲ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊
 ဪောင့်။ ဗန္ဓနဋ္ဌောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ဤ။

စ၊ ဆက်ဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကာမဂုဏာ ဟူသောပုဒ်၌။ ကောဋ္ဌာသဋ္ဌောပိ၊
 အစုအဖို့ဟူသော အနက်သည်လည်း။ ယုဇ္ဇတေဝ၊ သင့်သည်သာလျှင်တည်း။
 ကသ္မာ၊ မူကား။ ကွေရိညေယျာဒိကောဋ္ဌာသဘာဝေန၊ စက္ခုရိညာဏ်ဖြင့် သိ
 အပ်သည်အစရှိသောအစုအဖို့တို့၏အဖြစ်အားဖြင့် (ဝါ) စက္ခုရိညာဏ်အစရှိသည်
 သည်သိအပ်သောအစုအဖို့၏အဖြစ်အားဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုရူပါရုံစသည်တို့၏ (ဝါ)

သုတ္တံ]

အဝိရုဇတိနဒိဥပမာကထာဝဏ္ဏနာ

၁၂၃

တို့ကို။ ကာမေတဗ္ဗတော၊ အလိဂ္ဂိအပ်သောကြောင့်တည်း (ဝါ) အလိဂ္ဂိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝ သဝ္ဓိ၊ ထိဝကားမှန်၏။ ဂုဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒိဂုဏံ ဝဇေတဗ္ဗန္တိအာဒိသု ဝိယ၊ တို့၌ကဲ့သို့။ ကောဠာသော၊ အစုအဖွဲ့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဒိဂုဏံ၊ နှစ်ဆဟူသော အစုအဖွဲ့ကို။ ဝဇေတဗ္ဗံ၊ ပွားစေအပ်၏။

ပန၊ သမ္ပဒါအနက်၏ ဥဒါဟရုဏ်ကိုဆိုဦးအံ့။ အသင်္ချေယျာနိ နာမာနိ ။ပ။ အဝိနာမသဟဿတောတိအာဒိသု၊ သဟဿတော ဤသို့အားရှိသည့် တို့၌။ ဂုဏသဒ္ဓေါ၊ သည်။ သမ္ပဒါနုဋ္ဌော၊ ပြည့်စုံခြင်းအနက်ရှိ၏။ သောပိ၊ ထိုပြည့်စုံခြင်းအနက်သည်လည်း။ ဣမ၊ ဤကာမဂုဏ်အရာ၌(ဝါ)ကာမဂုဏော-ဟူသောပုဒ်၌။ န ယုဇ္ဇေထိ၊ မသင့်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာစရိယေန၊ သည်။ အနုဗ္ဗဋ္ဌော၊ မထုတ်အပ်။

(ဂါထာဒ်အနက်ကား) မဟေသိနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ဝါ) သီလက္ခန္ဓစသည်ကျေးဇူးဂုဏ်အတူးကိုဆည်းပူးရှာမှီးတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ နာမာနိ၊ အမည်တော်တို့သည်။ သဂုဏေန၊ မိမိဂုဏ်အားဖြင့် (ဝါ) မိမိမိပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်။ အသင်္ချေယျာနိ၊ မရေတွက်အပ်ကုန်သည် (ဝါ) မရေတွက်နိုင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂုဏေန၊ ပြည့်စုံခြင်းအားဖြင့်။ နာမံ၊ ဂုဏ်အမည်တော်ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိသည်။ ဥဒ္ဓေယျံ၊ ထုတ်အပ်ရာ၏။ နာမသဟဿတော အပိ၊ ဂုဏ်အမည်တော် အတောင်အားဖြင့်လည်း။ ဥဒ္ဓေယျံ၊ ၏။ (ဤကားဂါထာဒ်အနက်)။

ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဝိဘေနံ၊ သိခြင်းသနား။ ဒဿနမေဝ၊ မြင်ခြင်းသည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဿိတဗ္ဗာတိ၊ ပဿိတဗ္ဗာ ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ြိ။ သောတဝိညာဏေန၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ သောတဗ္ဗာ၊ နားကောင်အပ်ကုန်သော။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ အတ္တံ၊ ကို။ ဧတေနုပါယေနာဟိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ အတ်ဒိသတိ၊ ညွှန်ပြ၏။ ဂဝေသိတာပိ၊ ရွာမှီးအပ်သည်ကိုလည်း။ ဣဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန တဟာပိ၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်သော်လည်း(ထည့်)။ တေ၊ ထိုရှာမှီးအပ်သည်တို့ကို(ဝါ)ရှာမှီးအပ်သော အာရုံတို့ကို။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ နာမံပေတော၊ အလိမ္မတ္တိအပ်ကုန်။ ဣတိ ဣမံ အတ္တံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ငှား။ ပရိယိဋ္ဌာဝါ ဟောန္တု၊ မာဝါတိ၊ မာ ဝါ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ သဝ္ဓိ၊ ၏။ ဣစ္စိတာ ဝေ၊ အလိဂ္ဂိအပ်သော အာရုံတို့သည်သာလျှင်။ ဣမ၊ ဤအရာ၌။ ဣဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣဋ္ဌာရမ္မ

ဏဘူတာတိ၊ ဘူတာဟူသောသံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။ သုခါရမဏဘူတာ၊ သုခါရုံဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဇ္ဈော၊ တည်း။ ကာမနီယာတိ၊ ကား။ ကာမေတဗ္ဗာ၊ အလိမ္မိအပ်ကုန်သော။ ယေ ရူပါ အကြင်ရူပါရုံတို့သည်။ ဣဋ္ဌာဘာဝေန၊ အလိမ္မိအပ်သည်၏ အဖြစ်အားဖြင့် မနံ၊ စိတ်ကို။ အပ္ပယန္တိ ဝစေန္တိ၊ ပူးစေကတ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ရူပါ၊ တို့သည်။ မနာပါ၊ မည်ကုန်၏။ ပိယဇာတိကာတိ၊ ကား။ ပိယသတာပါ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏံ ကတောတိ၊ ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတော၊ ၍။ ကမ္မဘူတေ၊ ကံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏေ၊ သည်။ သတိ၊ သော။ ရာဂေါ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုအာရုံကို။ ကာရဏဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ နိဒဿေန္တော၊ ညွှန်ပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ရာဂုပ္ပတ္တိကာရဏ ဘူတာတိ၊ ဘူတာ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဧ။

ဂေဓေနတိ၊ ကား။ လောဘော၊ လောဘသည်။ အတိဘူတာ၊ နှိပ်စက် အပ်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ၍။ ပဉ္စကာရေဏေ၊ ငါးပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးဆောင်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။ မုစ္ဆာ- ကာရန္တိ၊ ကား။ မောဟနာကာရံ၊ တွေဝေသောအခြင်းအရာသို့။ အဓိဩသန္ဓာ- တိ၊ ကား။ အဓိဂယ၊ အလွန်ယူ၍။ အဇ္ဈောသာယ၊ မျှသဖြင့်။ အဝသန္ဓာ၊ သက်ဝင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ တေန၊ ကြောင့်။ သြဂါဠာတိ၊ သြဂါဠ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဧ။ သာနန္တိ၊ ကား။ အဝသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။

မှတ်ချက်။ ။ သာနန္တိ အဝသာနံ-ဟူ၍ကားဖွင့်သောကြောင့် ဣဒံ သာရန္တံ ပရိ နိဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ ဟုတော-ဟူသော အဋ္ဌကထာပိဋိ၌ ဣဒံ သာ နန္တံ ဟူ၍ ပါဠိရှိသင့်၏။ အဋ္ဌကထာ နိဿယ၌- “ဣဒံ၊ ဤအမှု သသံ။ သာရံ၊ မြတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိနိဋ္ဌာနပ္ပတ္တာ၊ အပြီး ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဟုတော၊ ၍။” ဟုယောဇနာ၏။ အဇ္ဈောသာနာ- ဟူသော ပုဒ်များကိုထောက်လျှင် ဌိကာဆရာ ဖွင့်တိုင်း ဣဒံ သာနန္တိ-ဟူသော ပါဠိသင့်၏။ ဆင်ခြင်၍ယူ။

ပရိနိဋ္ဌာနပ္ပတ္တာတိ၊ ကား။ ဂိလိတော၊ မျှီ၍။ ပရိနိဋ္ဌာပနဝသေန၊ ပြီးဆုံး စေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဥယျာတာ၊ ရောက်ကုန် သည်ဖြစ်၍။ အာဒိနဝန္တိ၊ ကား။ ကာမပရိဘောဂေ၊ ကာမဂုဏ်ကိုသုံးဆောင် ခံစားခြင်း၌။ သမ္ပတံ စ၊ ယခုအခါ၌လည်းကောင်း။ အာယတိဉ္စ၊ နောင်အခါ၌

လင်းကောင်း။ ဒေါသံ၊ ကာမဂုဏ်၏အပြစ်ကို။ အပဿန္တာ၊ မငြင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဇေတန ဓမ္မဇာတေန၊ ထိုတရားသဘောဖြင့်။ သာသတ္ထာဒနာဒိသမ္ဘောဂ နိမိတ္တသံကိလသတော၊ မှ။ နိဿရန္တိ အပဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ဣတိ ဝ. သွာ၊ ထိုသို့ ကင်းကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ဓမ္မဇာတံ၊ သည်။ နိဿရဏံ၊ မည်၏။ သာသတ္ထာဒနာဒိသမ္ဘောဂနိမိတ္တံ၊ စားခြင်းဝတ်ဆည်းဖုံးလွှမ်းခြင်း အစရှိသော သုံးဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းနိမိတ်ကို။ ယောနိသော၊ သင့်လောအကြောင်း အားဖြင့်။ ပစ္စဝေက္ခိတော၊ ဆင်ခြင်ပြီး၍။ တေသံ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပရိ-
 တောဂပညာ၊ သုံးဆောင်တတ်သောပညာကို။ လဗ္ဗတိ၊ ၏။ တဒတာဝတော၊ ထိုဆင်ခြင်၍သုံးဆောင်တတ်သောပညာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိဿဇေတ ပညာ၊ မည်၏။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ၍။ ဣဒ မေတ္တာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ပစ္စဝေက္ခဏ ပရိ-
 တောဂဝိရဟိတာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တပုဝေက္ခဏဉာဏေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဆင်ခြင်တတ်သောဉာဏ်ဖြင့်။ ပရိတောဂတော၊ သုံးဆောင် ခြင်းမှ။ ဝိရဟိတာ၊ ကင်းကုန်သည်ဖြစ်၍။

(နာ-၄၃၁) ၅၄၀-၉။ အာဝရန္တိတိ၊ ကား။ ကုသလဓမ္မပုတ္တိံ၊ ကုသိုလ် တရား၏ဖြစ်ခြင်းကို။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ဝါရေန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ နိဝါရေ န္တိတိ၊ ကား။ နိရဝသေသတော၊ အကြွင်းမကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ ဝါရ-
 ယန္တိ၊ တားမြစ်ကုန်၏။ ဩနန္တိတိ၊ ကား။ ဩဂါဟန္တာ ဝိယ၊ သက်ဝင်ကုန် သကဲ့သို့။ ဆာဒေန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်၏။ ပရိယောနန္တိတိ၊ ကား။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းစပ်သိမ်း။ ဆာဒေန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းကုန်၏။ အာဝရဏာဒိနိဝသေနာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တာနံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော။ အာဝရဏာဒိအတ္တာနံ၊ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်း အစရှိကုန်သောအနက်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ တေ၊ ထိုအာဝရဏအစရှိသည်တို့သည်(ဝါ)ထိုအာဝရဏ၊ နိဝရဏ၊ ဩနန္တ၊ ပရိ-
 ယောနန္တတို့သည်။ အာဝေဝနဗလဝတာယ၊ အာဝေဝနပစ္စည်း အားကြီး သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် (ဝါ) အဖန်တလဲလဲ မှီဝဲခြင်းအားကြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပုရိမပုရိမေဟိ၊ ရွေးရွေး၌ဖြစ်ကုန်သော အာဝရဏစသည်တို့ထက်။ ပစ္စိမာပစ္စိမာ၊ နောက်နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော နိဝရဏစသည်တို့သည်။ ဒဠတရ-
 တမာဒိဘာဝပုတ္တာ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် မြဲမြံခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အစိရဝတိနဒီဥပမာကထာ ဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

သံသန္ဓနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၅၀။ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေ၊ မိန်းမကိုသိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ပဉ္စကာမဂုဏပရိဂ္ဂဟော၊ ငါးပါးကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏော ဝေ၊ ပြည့်စုံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန သပရိဂ္ဂဟောတိ၊ သပရိဂ္ဂဟောဟူသော စကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတ္ထိပရိဂ္ဂဟေန အပရိဂ္ဂဟောတိ စ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်လည်း။ တေဝိဇ္ဇာဗြာဟ္မဏေသု၊ ဗေဒင်သုံးပုံကိုတတ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့၌။ ဒိဿမာနပရိဂ္ဂဟာနံ၊ ထင်ရှားကုန်သော သိမ်းဆည်းခြင်းတို့၏။ ဒုဋ္ဌုလ္လတမပရိဂ္ဂဟာ ဘာဝဒဿနံ၊ အလွန်အထူးသဖြင့် ရုံ့ရင်းသည်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသည်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း (တမပစ္စည်း အတိသယတ္ထ)။ (ဝါ) မကောင်းသည်ကို မှီဝဲသော အားဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသည်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း (တမပစ္စည်း သောတ္ထ)။ ဧဝံဘူတာနံ၊ ဤသို့ဖြစ်ကုန်သော။ တေဝိဇ္ဇာနံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကိုတတ်ကုန်သော။ ဗြာဟ္မဏာနံ၊ တို့အား။ ဗြဟ္မာနာ၊ ဗြဟ္မာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္ဓနာ၊ နှီးနှောခြင်းသည်။ ကာ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိနိုင်အံ့နည်း။ ပန၊ အနွယ်ကိုဆိုဦးအံ့(ဝါ) စင်စစ်သော်ကား။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာသည်။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း၊ အပရိဂ္ဂဟော၊ မိန်းမကာမဂုဏ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေရစိတ္တေန၊ ဝေရဟုဆိုအပ်သော ဒေါသနှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် (ဆန့်ကျင်ဘက်မေတ္တာကိုင်သည်)။ (ဝါ)ပါဏာတိပါတစသောရန်နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် (ပဉ္စဝေရကိုရည်သည်)။ အဝေရော၊ ရန်မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဗြဟ္မာအား။ ဝေရပယောဂေါ၊ ရန်၌အားထုတ်ခြင်း ပယောဂသည်။ ကုတော အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စိတ္တဂေလညသင်္ခါတေနာတိ၊ ကား။ စိတ္တုပ္ပါဒ ဂေလညသည်တေန၊ စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ ကျင်နာသည်၏ အဖြစ်ဟုမှတ်အပ်သော။ ဣမိနာ၊ ဤစိတ္တဂေလညသင်္ခါတေနဟူသော မုဒ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုဗြဟ္မာ၏။ ရူပကယဂေလည ဘာဝေ၊ ရူပကယ၏ ကျင်နာသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဗျာပဇ္ဈေနာတိ၊ ကား။ ဒုက္ခေန၊ ဆင်ရဲခြင်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာဒိတိတိ ဧတ္ထ၊ ။ အာဒိသဗ္ဗေန၊ ဖြင့်။ တဒေကဋ္ဌာသံကိလေသဓမ္မာ၊ ထိုဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စနှင့်တစ်ခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၌တည်ကုန်သော သံကိလေသတရားတို့ကို။ သင်္ဂယန္တိ၊ ကုန်၏။ အတောယေဝ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဧတ္ထ၊ ဤအရာ၌။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဘာဝတောတိ၊ ဘာဝတော - ဟူ၍။ တဒုဘယဘာဝ မတ္တဟေတုဝစနံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံ

ကုန်သော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စသံကိလေသဓမ္မတို့၏ မရှိခြင်းမျှကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားသည်။ သမတ္ထိတံ။ ပြီးပြည့်စုံသည်။ ဟောတံ၊ ၏။ အပ္ပဋ္ဌိပတ္တိဟေတု ဘူတာယ၊ မကျင့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဝိစိကိစ္ဆာယ၊ သည်။ သတံ၊ သော်။ ကဒါစိ၊ တစ်ရံတစ်ခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ပုရိသဿ၊ ၏။ ဝသေ၊ အလို၌။ န ဝတ္ထတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျှောက်ဆိုဦးအံ့။ ဇာယ၊ ထိုဝိစိကိစ္ဆာ ကို။ ပဟိနာယံ၊ ပယ်အပ်သည်ရှိသော်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ပုရိသဝသေ၊ ယောက်ျား၏ အလို၌။ ဝတ္ထနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည် (ဝါ) လိုက်ခြင်းသည်။ သိယ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဝိစိကိစ္ဆာယာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ စိတ္တာတိကတံ၊ ကား။ စိတ္တဝသိကာ၊ စိတ်၏အလိုသို့ လိုက်ကုန်သည်(ဝါ)စိတ်၏အလို၌ဖြစ်ကုန်သည် (စိတ္တဿ ဝသံ ဝတ္တန္တိတိ စိတ္တဝ သိကာ၊ စိတ္တဿ ဝသေ ဝါ ပဝတ္တန္တိတိ-စိတ္တဝသိကာ-ဟုဝစေနတ္ထပြ)။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တဿ ဝသေ ဝတ္တန္တိတိ၊ ဝတ္တန္တိ-ဟူသော စကားကို ။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ န တာဒိသေတံ၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏာ ဝိယ၊ ပုဏ္ဏားတို့ကဲ့သို့။ စိတ္တဝသိကော၊ စိတ်၏အလိုသို့ လိုက်သည်။ (ဝါ) စိတ်အလို၌ဖြစ်သည်။ န ဟောတံ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝသိဘူတဈာနာဘိညတာယ၊ လေ့လာအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သောဈာန်အဘိညာဉ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသေ၊ အလို၌။ ဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏ (ဝါ) လိုက်စေတတ်၏။ ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ ဝသဝတ္ထိ၊ မည်၏။

၅၅။ ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂေတိ၊ ကား။ ဗြဟ္မလောကဂါမိမဂ္ဂေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည် သို့သွားကြောင်းဖြစ်သောခရီး၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗေ၊ ကျင့်အပ်သောခရီး၌။ ဝါ၊ ကား။ ပညာပေတဗ္ဗေ၊ ပညတ်အပ်သောခရီး၌။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထိုခရီးကို။ ပညပေန္တာ၊ ပညတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဥပဂန္ဓာတိ၊ ကား။ မိစ္ဆာပဋိပတ္တိယာ၊ မဟုတ်မမှန် ဖောက်ပြန် မှားယွင်းသောအကျင့်အား ဖြင့်။ ဥပသကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်ပြီး၍။ ဝါ၊ ကား။ ပဋိဇာနိတွာ၊ ဝန်ခံပြီး၍။ သမတလန္တိ သညာယာတိ၊ ကား။ မတ္တကေ၊ ညွှန်၏သိပ်၌။ ကေဂုံလံ ဝါ၊ လက်တစ်သစ်သည်လည်းကောင်း။ ဥပခုဂုံလံ ဝါ၊ လက်ငါးသစ်ဝက်သည် လည်းကောင်း။ သုက္ခတာယ၊ သွေ့ခြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမတလန္တိ သညာယ၊ ညီမျှသောအပြင်ဟူသောအမှတ်သညာဖြင့်။ ပကံ၊ ဩတိဏ္ဏာ ဝိယာတိ၊ ကား။ အနေကပေါရိသံ၊ တစ်ပါးမက များစွာသော အသူအရာရှိ သော (ဝါ) အသူအရာမကများစွာနက်သော။ မဟာပကံ၊ ကြီးစွာသော ချွံညွန့်ဗျက်သို့။ ဩတိဏ္ဏာ ဝိယ၊ သက်ဝင်ကုန်သကဲ့သို့။ အနုပ္ပဝိန္နိတိ၊ ကား။

အပါယမဂ္ဂံ၊ အပါယ်ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော ခရီးလမ်းကို။ ဗြဟ္မလောက-
မဂ္ဂသညာယ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်ကြောင်း ခရီးလမ်းဟူသော အမှတ်သညာ
ဖြင့်။ ဩဂါဟန္တိ၊ သက်ဝင်ကုန်၏။ တတော ဝေ၊ ထိုသို့သက်ဝင်သောကြောင့်
သာလျှင်။ သံသီဒိတွာ၊ နစ်မြုပ်ပြီး၍။ ဝိသဒ္ဓါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်ပျက်စီးခြင်းသို့။
ပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏ (ဝိသဒ္ဓါ အင်္ဂါမင်္ဂသံဘဉ္ဇနံ ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်
နှင့်အညီတည်း)။ ဝေန္တိ၊ ကား။ သမတလန္တိအာဒိနာ၊ သမတလံ ဤသို့အစရှိ
သော။ ဝုတ္တနုယေန၊ ဖြင့်။ သံသီဒိတွာတိ၊ ကား။ နိမဇ္ဇိတွာ၊ ဝပ်၍ (ဝါ)
နစ်မြုပ်၍။ မရိစိကာယာတိ၊ ကား။ ကတ္တုဘူတာယ၊ ကတ္တားဖြ်၍ဖြစ်သော။
မိဂတဏှိကာယ၊ တံလျှပ်သည်။ ဝဉ္ဇေတွာတိ၊ ကား။ နဒီသဒိသံ၊ မြစ်နှင့်တူသည်
ကို။ ပကာသနေန၊ ပြသဖြင့်။ ဝဉ္ဇေတွာ၊ လှည့်ပတ်ပြီး၍။ ဝါယမာနာတိ၊
ကား။ ဝါယမမာနာ၊ အားထုတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ကား။ အယမေဝ ပါဠော၊
ဤဝါယမမာနာ-ဟူသောပါဠိသည်သာလျှင်။ အပ္ပိ၊ ဇ်။ သုက္ခတရဏံ မညေ
တန္တိတိ၊ ကား။ သုက္ခနဒီတရဏံ၊ ရေမရှိ သွေ့ခြောက်သော မြစ်ကိုကူးခြင်း
ကို။ တဗျန္တိ မညေ၊ ကူးရောင်တကား (ဝါ)ကူးသကဲ့သို့။ ဧတံ ဝစနံ၊ ထို“သုက္ခ-
တရဏံ မညေ တဗျန္တိ” ဟူသောစကားသည်။ အဘိန္ဒေပိ၊ မပြားရာ၌လည်း။
ဘေဒဝစနံ၊ အပြားကိုဆိုသောစကားတည်း။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဝိဇ္ဇာ၊ ဗေဒင်သုံးပုံကိုတတ်ကုန်သောပုဏ္ဏားတို့သည်။ အမဂ္ဂမေဝ၊
ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ရောက်ကြောင်း ခရီးမဟုတ်သည်ကိုသာလျှင်။ မဂ္ဂေါတိ၊ ဗြဟ္မာ့
ပြည်သို့ရောက်ကြောင်းခရီးဟူ၍။ ဥပဂန္တော၊ မိစ္ဆာအကျင့်ဖြင့်ကပ်ရောက်ပြီး၍
(ဝါ)ဝန်ခံပြီး၍။ သံသီဒန္တိ၊ နစ်မြုပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယထာ တေတိ၊
ကား။ သမတလန္တိ သညာယ၊ ညီညွတ်သောအပြင်ဟူသောအမှတ်သညာဖြင့်။
ပကံ၊ ရှိညွှန်သို့။ ဩတိဏ္ဏာ၊ သက်ဝင်ကုန်သော။ ဝေ သတ္တာ၊ ထိုသတ္တဝါ
တို့သည်။ ဟတ္ထပါဒါဒိနံ၊ လက်ခြေအစရှိသည်တို့၏။ သံဘဉ္ဇနံ ပရိဘဉ္ဇနံ၊
ထက်ဝန်းကျင်မှပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏန္တိ ယထာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။

ဣဇေဝ စာတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ စ အတ္တဘာဝေ၊ ဤအတ္တဘော၌သာလျှင်။
သုခံ ဝါ သာတံ ဝါ န လဘန္တိတိ၊ ကား။ ဈာနသုခံ ဝါ၊ ဈာန်ချမ်းသာကို
လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာသာတံ ဝါ၊ ဝိပဿနာဖြင့် သာယာအပ်သည်ကို
လည်းကောင်း (ဝါ) ဝိပဿနာဖြင့်ရအပ်သောသာယာခြင်းကို လည်းကောင်း။
န လဘန္တိ၊ မရကုန်။ မဂ္ဂသုခံ ဝါ၊ မဂ်ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာန-
သာတံ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ဖြင့် သာယာအပ်သည်ကို လည်းကောင်း (ဝါ) နိဗ္ဗာန်ဖြင့်
ရနိုင်အပ်သောသာယာခြင်းကို လည်းကောင်း။ ကုတော လဘတိ၊ အဘယ်မှာ

ရုဋ်ခံနည်း။ ဣတိ အသံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယ်၊ တည်း။ မဂ္ဂဒီပကန္တံ၊ ကား။
 မဂ္ဂဒီပကမ္ပိစေတီ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့ရောက်ကြောင်းခရီးကိုပြတတ်၏ ဟူ၍သာလျှင်။
 တေဟိ၊ ထိုပုဏ္ဏားတို့သည်။ အဘိမတံ၊ သိအပ်သော (ဝါ) အလွန်အလှို
 ရှိအပ်သော (ဋီကာဟောင်း၌။ မဂ္ဂဒီပကန္တံ မဂ္ဂဒီပကာဘိမတံ-ဟုဖွင့်၏။) တေ-
 ဝိဇ္ဇကန္တံ၊ ကား။ တေဝိဇ္ဇတ္တဉာပကံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံ၏အနက်ကိုသိစေတတ်သော။
 ပါဝစနန္တံ၊ ကား။ ပကဋ္ဌဝစနသမ္ပတံ၊ မြတ်သောစကားဟူ၍သမ္ပတံအပ်သော။
 ပါဌံ၊ ရွတ်ဆိုအပ်သောပါဌ်သည်။ တေဝိဇ္ဇာနံ ဗြဟ္မဏာနန္တံ ပဒံ၊ သည်။
 သမ္ပန္နော၊ သမ္ပန်အနက်၌။ သာဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣရိ၊ နန္တံ ဣဒံ နာမံ၊ ဣရိဏံ-
 ဟူသောဤအမည်သည်။ အရညာနိယာ၊ တေ၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။
 ဣတိ တဿ၊ ကြောင့်။ အဂါမကံ မဟာရသန္တံ၊ မဟာရည်-ဟူသော သံဝဏ္ဏ-
 နာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ အနုပဘောဂရုက္ခေဟိတံ၊ ကား။
 မိဂရုရု အာဒိနမ္ပိ၊ သားသမင် ဆတ် အစရှိသည်တို့၏လည်း။ အနုပဘောဂါရု-
 ဟေဟိ၊ သုံးဆောင်ခြင်းသာမသိုက်ကုန်သော။ ကံ ပက္ခာဒိဝိသရုက္ခေဟိ၊ ကံ
 ပက္ခအစရှိကုန်သော အဆိပ်ပင်တို့၌။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာဟောင်း၌ သိလုရဟိတံ ပါကာဒိသု အနုပဘောဂရုက္ခေဟိ
 ဟု ရှိ၏။ ပေမူ၌ သိလုရဟိတံ ပါပကာဒိသု အနုပဘောဂရုက္ခေ-
 ဟိ-ဟူ၍။ ပ-အက္ခရာတစ်လုံးအပိုနှင့်ပါဌ်ရှိ၏။ ဤသို့ဖွင့်ခြင်း
 သည် အနက်ယောဇနာရန် လွန်စွာပင်ခဲယဉ်း၏။ ဆင်ခြင်၍
 သာမှတ်ယူအပ်၏။ ကံ ပက္ခသဒ္ဒါသည် အဆိပ်ပင် အဆိပ်သီး
 ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။

ထို့ကြောင့် ကေကနိပါတ် ကံ ပက္ခဘေတ်၌-

အာယတိံ ဒေါသံ နာညာယ၊ ယော ကာမေ ပဋိသေဝတိ။
 ဝိပကန္တေ ဟနန္တိ နံ၊ ကံ ပက္ခမိဝ ဘက္ခိတံ-
 ဟု ဟောတော်မူ၏။

(အနက်ကား) ယော၊ အကြင်သူသည်။ အာယတိံ၊
 နောင်အခါ၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ နာညာယ၊ မသိမူ၍။
 ကာမေ၊ ကာမဂုဏ်တို့ကို။ ပဋိသေဝတိ၊ မှီဝဲ၏။ ဘက္ခိတံ၊ စား
 အပ်သော။ ကံ ပက္ခမိဝ၊ အဆိပ်သီးကဲ့သို့။ နံ၊ ထိုကာမဂုဏ်ကို
 မှီဝဲသောသူကို။ တေ၊ ထိုကာမဂုဏ်တို့သည်။ ဝိပါကန္တေ၊
 အကျိုးကိုဖြစ်စေသောအဆုံး၌။ ဟနန္တိ၊ သတ်တတ်ကုန်၏။

ယတ္ထာတိ၊ ကား။ ယသ္မိံ ဝနေ၊ အကြင်တော၌။ ဟောကဏ္ဍကဏ္ဍ
ဂဟနတာယ၊ များစွာဆူးရှိသောချုံတော ရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။
ပရိဝတ္တိတုမ္ပိ၊ လည်လည်ခြင်းငှာလည်း။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ န ဟောန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်။ ဉတိနံ၊ အဆွေအမျိုးတို့၏။ ဗျသနံ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးခြင်း
တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉတိဗျသနံ၊ မည်၏။ ဘောဂသီလဗျသ-
နေသုပိ၊ ဘောဂဗျသန၊ သီလဗျသနတို့၌လည်း။ ဧဝံ၊ ဤအတူတည်း။
ဧကေ၊ ဧဝံ၊ အနာရောဂါသည်သာလျှင်။ ဗျသတိ ဝိဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။
ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရောဂဗျသနံ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဒိဋ္ဌိဗျသနေပိ၊
၌လည်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

၅၅၄။ ဇာတသဒ္ဓေနဝ၊ ဇာတသဒ္ဓါဖြင့်သာလျှင်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤ
ကြီးပွားခြင်းအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ နန၊ ပြီးသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ စောဒနံ၊
ဤသို့သော စောဒနာခြင်းကို။ ယော ဟိတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ အပနေတိ၊ ပယ်
၏။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည် (ဝါ) မွေးဖွားသည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ သံပဇ္ဇိတော၊
ကြီးပွားသည်တည်း။ ဇာတသံဝဇ္ဇော၊ ဖြစ်သည် (ဝါ) မွေးဖွားသည်ဖြစ်၍
ကြီးပွားသည်။ ဣတိ သ္မိံ၊ အာစရိယေန၊ အရှင်ဓမ္မပါလ ဋီကာဟောင်းဆရာ
သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏(ဋီကာဟောင်း၌ ဇာတသံဝဇ္ဇောတိ ဇာတော ဟုတု၊ ဝဇ္ဇိတော-
ဟူ၍ ယာ အဖွင့်ရှိ၏။ အာဘောဂကိုရည်၍ ဆိုဟန်ရှိသည်။)။ ပန၊ သင့်သည်ကို
ဆိုဦးအံ့။ ဇာတော စ၊ ဖြစ်သည်လည်း (ဝါ) မွေးဖွားသည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ သော၊ ထိုဖြစ်၏ဟူသည်။ သံပဇ္ဇော စ၊ ကြီးပွားသည်လည်း။ ဟောတိ၊
၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုသို့နှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ ဇာတသံဝဇ္ဇော၊ မည်၏။
ဣတိ ဣမ ဝစနဿိ၊ သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ကသ္မာ၊ မူကား။ ဝိသေသန-
ပရနိပါတတ္ထာ၊ ဝဇ္ဇဟူသော ဝိသေသနပုဒ်နောက်၌ ကျသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ပရိယာဘာဝတော၊ လေ့ကျက်ခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗ-
သော၊ အချင်းခပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံအားဖြင့်။ ပစ္စက္ခာ၊ မျက်မှောက်တို့သည်။
န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ စိရနိက္ခန္ဓောတိ၊ ကား။ နိက္ခန္ဓော၊ ရွာမှထွက်သည်။
ဟုတု၊ ရှိ။ စိရကာလော၊ ကြာမြင့်သောကာလရှိသည်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။
နိက္ခန္ဓဿ၊ ရွာမှထွက်သော။ အဿ ပုရိသဿ၊ ထိုယောက်ျားအား။ စိရံ၊
ကြာမြင့်သောကာလသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုရိ-
သော၊ သည်။ စိရနိက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဇာတသံဝဇ္ဇောတိ ပဒေသယေန၊ ဇာတ-
သံဝဇ္ဇောဟူသော ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းဖြင့်။ အတ္ထဿ၊ အနက်၏။ ပရိ-
ပုဏ္ဏာဘာဝတော၊ ပြည့်စုံခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တမေနန္တိ ကမ္မပဒံ၊

သုတ္တံ]

သံသန္တနကထာဝဏ္ဏနာ

၅၃၁

တမေနံ ဟူသော ကံပုဒ်ကို။ တာဝဒေဝ အဝသဋ္ဌန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုန၊ တစ်ဖန်။
ဝိသေသေတိ၊ အထူးပြု၏။ (တစ်နည်း) တာဝဒေဝအဝသဋ္ဌန္တိဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပုန၊
တစ်ဖန်။ ဝိသေသေတိ၊ ၏။ ဣတံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[တမေနံ မနသာကဋ္ဌတော တာဝဒေဝ အဝသဋ္ဌံ မနသာကဋ္ဌဿ
မဂ္ဂံ ပုစ္ဆေယျံ-ဟူသော ပါဠိတော်၌ “မနသာကဋ္ဌတော၊ မနသာကဋ္ဌ-
ရွာမှ။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခရီး၌ပင်လျှင်။ အဝသဋ္ဌံ၊ လွက်လာသော။
တမေနံ တံ နေံ ပုရိသံ၊ ထိုယောက်ျားကို။ မနသာကဋ္ဌဿ၊ ၏။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ ပုစ္ဆေယျံ၊ မေးကုန်ရာ၏”။ ဤသို့ အဝသဋ္ဌပုဒ်ကို တမေနံ-ဟူ
သောပုဒ်၏ ဝိသေသနပြု၍ ယောဇနာစေလိုသည်။]

ဒန္တာယိတတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိသဇ္ဇနေ၊ မေးသောခရီးကို ဖြေဆိုခြင်း၌။ မန္တုတ္တံ၊
နုန့်နုန့်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သဏ်ကဝုတ္တံ၊ ဖြည်းဖြည်းနုန့်နုန့်ကို ဖြစ်ခြင်း
သည်။ ပန၊ ပါး။ တံ မဂ္ဂံ၊ ထိုမေးအပ်သော ခရီးကို။ သံသယဝသေန၊ ယုံမှား
သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိရာယနံ နာမ၊ ကြာမြင့်သည်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတံ တသ္မံ၊ ကြောင့်။ ကခါဝသေန စိရာယိတတ္တန္တိ၊ တတ္တံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ
ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဝိတ္ထာယိတတ္တန္တိ၊ ကား။ သာရဇ္ဇိ-
တတ္တံ၊ ရှိရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒဠကဏာယံ ပန၊ ဦးကား။ ဝိတ္ထာယိတတ္တံ
နာမ၊ ဝိတ္ထာယိတတ္တမည်သည်။ ထမ္မိတတ္တံ၊ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိသည်၏ အဖြစ်
တည်း။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလုံအားဖြင့်။ ထဒ္ဒဘာဝဂ္ဂဟဏန္တိ၊
ဂ္ဂဟဏံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသေဝ၊
ထို၊ ဗုညတညာဏ်တော်၏သလျှင်။ အနာဝရဏ ဉာဏဘာဝတော၊ အနာဝရဏ
ဉာဏ်တော်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပဋိဟတဘာဝံ၊ အပိတ်အပင် အဆီးအတား
မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒသေတိ၊ ၏။ တေမ္ပိ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်သည်လည်း။
အန္တရာယပဋိဟတံ၊ အန္တရာယ်သည် တားမြစ်အပ်သည်။ သိယာ နနု၊ ဖြစ်ရာ
သည်မဟုတ်လော။ ဣတံ၊ သို့။ အာသကံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ တဿ ဟိတိအာ-
ဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရိဟရတိ၊ ပယ်ဖြေ၏။ မာရာဝန္ဒနာဒိဝသေနာတိ ဇေဋ္ဌံ၊ ဦး။
စက္ခုမောဟမုစ္ဆာကာလာဒိ၊ မျက်စိတွေဝေခြင်း မိန်းမောသောကာလ အစရှိ
သည်ကို။ အဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့် (ထည့်)။ သင်္ဂယတိ၊ ၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။
အနန္တရာယိကဓမ္မေသု၊ အန္တရာယ်ပြုခြင်း မရှိကုန်သော တရားတို့၌။ တဿ၊
ဗုညတညာဏဿ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်တော်၏ (သမ္မုန်ထည့်)။ ပရိယာပနဘာ-
ဝတော၊ အကျိုးဝင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် (နှာ-၄၃၄) တဿ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ
ညာဏ်တော်၏။ အန္တရာယော၊ ကို။ ကေနစိ၊ တင်စို့တင်ယောက်သောသူ
သည်။ ကာတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

၅၅၅။ ဥက္ကစ္စပသဂ္ဂယောဂေါ ဥဟူသော ဥပသာရပုဒ်နှင့် ယှဉ်သည်ရှိသော်။ လုမ္ဗသဒ္ဓေါ၊ လုမ္ဗသဒ္ဓါသည်။ ဝါ၊ ကား။ လုပိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဒ္ဓရဏတ္ထော၊ ထုတ်ဆောင်ပြင်းအနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဓရတူတိ၊ ဥဒ္ဓရတူ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ဟိ သစ္စံ၊ ဤ။ ဥပသဂ္ဂဝိသေသေန၊ ဥပသာရပုဒ် အထူးအားဖြင့်။ ဓာတုသဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အတ္ထဝိသေသဝုတ္တိနော၊ အနက်ထူး၌ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဂါနန္တိ ယထာ၊ အာဂါနံ-ဟူသော ပုဒ်ကဲ့သို့တည်း။ ပဇာသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ပကရဏာဓိဂတတ္တာ၊ အရာဌာနကို သိအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒါရကသယော၊ သူငယ်အေးရာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပြာဟ္မဏဒါရကန္တိ၊ ပြာဟ္မဏဒါရကံ-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။

သံသန္ဓနကထာ ဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

ဗြဟ္မလောကမဂ္ဂဒေသနာဝဏ္ဏနာ

၅၅၆-၇။ အပုဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတာကာရဏံ၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၏ အဖြစ်အကြောင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ဤ။ ယဿ ပုရိသဿ၊ အား။ အတိသယေန၊ အလွန်အားဖြင့်။ ဗလံ၊ အားသည်။ အတ္ထံ၊ ဤ။ သော ပုရိသော၊ သည်။ ဗလဝါ၊ မည်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗလသမ္ပန္နောတိ၊ ဗလသမ္ပန္နော-ဟူသော သံဝဏ္ဏနာကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ ယော ပုရိသော၊ သည်။ သင်္ခံ၊ ခရုသင်းကို။ ဓမေတိ၊ မှတ်လတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ပုရိသော၊ သည်။ သင်္ခမေကော၊ ဤ။ သင်္ခံ၊ ကို။ ဓမ္မိတော၊ မှတ်ပြီး၍။ တတော၊ မှတ်ရာအရပ်မှ။ သဒ္ဓပဝတ္ထကော၊ ခရုသင်းသံကို ဖြစ်စေတတ်သော ယောက်ျားကို။ လဗ္ဘတိ၊ ဤ။ ဗလဝါတိ အာဒိဝိသေသနံ၊ ဗလဝါ ဤသို့ အစရှိသော ဝိသေသနသည်။ ကိမတ္ထိယံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတဗ္ဗတော၊ ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလောဟိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ဤ။ ပန၊ ပါး။ ဗလဝတော၊ အားရှိသော ယောက်ျား၏။ သင်္ခသဒ္ဓေါ၊ ခရုသင်းသံသည်။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဤ (ပါဌသေသကြောင့် သမ္ပန္နောထားသည်)။ ပဋိပက္ခတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နိဝရဏတရားမှ။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာသာလျှင်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိမုတ္တိဘာဝတော၊ လွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပနာဝ၊ အပ္ပနာသည်သာလျှင် (ဝါ) အပ္ပနာဈာန်သည်သာလျှင်။ ဝနုတိ၊

သို့။

ဗြဟ္မာလောကမဂ္ဂဒေသနာစက္ကနာ

၅၃၃

သင့်၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ ဝစနံ၊ ဤ“အပ္ပနာဝ ဝဇ္ဇတိ” ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပမာဏကတံ၊ အတိုင်းအရှည်အားဖြင့် ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ နာမ၊ ကံမည်သည်ကို။ ကာမာဝစရံ၊ ကာမဝစရံဟူ၍။ ဝုတ္တတိ၊ ၏။ ကသွာ၊ မူကား။ ပမာဏကရာနံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို ပြုတတ်ကုန်သော (ဝါ) နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ သံကိလေသဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဝိက္ခမ္ဘနတော၊ မခွာခြင်းကြောင့်တည်း။ တထာ တံ ဝစနံ၊ သင်။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဗြဟ္မာဝိဟာရပုဗ္ဗဘာဂဘူတံ၊ ဗြဟ္မာဝိဟာရ၏ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုကာမာဝစရကုသိုလ်ကံသည်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏဖြစ်သော အကုသိုလ်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ သြဒိဿကာနောဒိဿကဒိသာဖရဏဝသေန၊ ရည်ညွှန်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မရည်ညွှန်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ် အရပ်ကို ပြန်နဲ့သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇေတုံ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း (ဝါ) မစွမ်းနိုင်။ ပန၊ ပါး။ ဝုတ္တဝိပရိယာယတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ ရူပါရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ၊ ကုသိုလ်ကံသည်။ အပ္ပမာဏကတံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသောအားဖြင့် ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တဉ္စိတိ အာဒိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရကံ နှစ်ပါးတို့တွင်။ အရူပါဝစရေ၊ အရူပါဝစရကံ၌။ သြဒိဿကာနောဒိဿကဝသေန၊ ရည်ညွှန်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ မရည်ညွှန်းအပ်သောပုဂ္ဂိုလ် ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဖရဏံ၊ ပြန်နဲ့ ခြင်းကို။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တထာ၊ ထိုအတွက် ဒိသာဖရဏဉ္စ၊ အရပ်မျက်နှာအားဖြင့် ပြန်နဲ့ခြင်းကိုလည်း။ န လဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ကေစိ ပန၊ အချို့သောဆရာတို့သည်ကား။ တံ၊ ထိုသြဒိဿက၊ အနောဒိဿက ဖရဏ၊ ဒိသာဖရဏကို။ အာဂမနဝသေန၊ ရောက်ကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ ဝစနံ၊ ထိုကေစိဆရာတို့ ဆိုသော စကားသည်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်။ ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အယုတ္တံ၊ မသင့်သနည်း (ထည့်)။ ဟိ ယသွာ၊ ကြောင့်။ အာရုပ္ပံ၊ အာရုပ္ပဇာန်သည်။ ဗြဟ္မာဝိဟာရနိဿန္ဓေ၊ ဗြဟ္မာဝိဟာရ၏ အကျိုးဆက်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ အထ ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ ကာဝိဏနိဿန္ဓေ၊ ကသိုဏ်း၏ အကျိုးဆက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ သုဘာဝိတံ ဝသီဘာဝံ၊ ကောင်းစွာ ပွားအပ်ပြီးသောဝသီဘော်သို့။ ပါပိတံ၊ ရောက်စေအပ်ပြီးသော။ ယံ အာရုပ္ပံ၊ အကြင်အာရုပ္ပဇာန်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ အာရုပ္ပံ၊ ထိုအာရုပ္ပဇာန်သည်။

အပ္ပမာဏကတံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသောအားဖြင့် ပြုအပ်သော။ ကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဠဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝါ၊ တစ်နည်းကား။ သာတိသယံ၊ အလွန် အကဲနှင့်တကွ။ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာယ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရဘာဝနာသည်။ အဘိသင်္ခတေန၊ ပြုပြင်အပ်သော။ သန္တာနေန၊ သန္တာန်သည်။ ယံ အာရပ္ပံ၊ အကြင် အာရပ္ပဈာန်ကို။ နိဗ္ဗတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ ဗြဟ္မဝိဟာရသမာပတ္တိတော၊ ဗြဟ္မဝိဟာရသမာပတ်မှ။ ဝုဠာယ၊ ထပြီး၍။ သမာပန္နံ၊ ဝင်စားသော။ ယဉ္စ အရူပါဝစရဇ္ဈာနံ၊ အကြင်အရူပါဝစရဈာန်သည်လည်း။ ဇ၊ ဧတ္ထိ၊ ၏။ တံ အရူပါဝစရဇ္ဈာနံ၊ ထိုအရူပါဝစရဈာန်သည်။ ဣမိနာ ပရိယာယေန၊ ဤပရိယာယအားဖြင့်။ ဖရဏပမာဏဝသေန၊ ပြန်နဲ့သော အတိုင်းအရှည် ပမာဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အပ္ပမာဏကတံ၊ သော။ ကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာရေ၊ တစ်ပါးကုန်သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိမသိတွာ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ရူပါဝစရရူပါဝစရကမ္မေတိ၊ ကား။ ရူပါဝစရကမ္မေ စ၊ ရူပါဝစရကံသည်လည်းကောင်း။ အရူပါဝစရကမ္မေ စ၊ ကံသည်လည်းကောင်း။ သတိ၊ သော။ န ဩဟိယတိ န တိဋ္ဌတိတိ ကား။ ကတုပစိတမ္ပိ၊ ပြုလုပ်ဆည်းပူးအပ်သော်လည်း။ ကာမာဝစရကမ္မံ၊ သည်။ ယထာဓိဂဇေ၊ အကြင်အကြင်ရအပ်ပြီးသော။ မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနေ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဈာန်သည်။ အပရိဟိနေ၊ မယုတ်သည်ရှိသော်။ တံ၊ ထိုမဟဂ္ဂုတ်ဈာန်ကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ လွမ်းမိုး၍။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်ပြီး၍။ သယံ၊ မိမိသည် (ဝါ) မိမိဟုဆိုအပ်သော ကာမာဝစရကံသည်။ ဩဟိယကံ၊ ယုတ်သည် (ဝါ) ကျန်ရစ်သည်။ (နှာ-၄၃၄) ဟုတွာ၊ ၍။ ပဋိသန္နံ၊ ကို။ ဒါတု၊ ပေးခြင်းငှာ။ သမတ္ထဘာဝေ၊ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်၌။ န တိဋ္ဌတိ၊ မတည်။ ဟိ၊ သစ္စံ၊ ၏။ န ဩဟိယတိတိ၊ ထွန် ဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ န အဝသိသတိတိ ဧတဿ၊ န အဝသိသတိ-ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထဝစနံ၊ အနက်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်းဖြစ်သော စကားတည်း။ တဒေတံ တံ ဧတံ ဝစနံ၊ ထို“န အဝသိသတိ”ဟူသောစကားသည်။ န အဝတိဋ္ဌတိတိ ဧတဿ၊ န အဝတိဋ္ဌတိ-ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိသေသနဝစနံ၊ ဝိသေသနဖြစ်သော စကားတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ပရိယာယ ဝစနံ၊ ပရိယာယဖြစ်သော စကားတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိဘိအာဒိ၊ ကို။ အစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၊ ၏။

မှတ်ချက်။ ။န ဩဟိယတိ-ဟူသောပါဠိသည် ပါဠိတော်၌ လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌကထာ၌ လည်းကောင်း မရှိ။ အဋ္ဌကထာ၌ န သိသတိ နတိဋ္ဌတိ-ဟူ၍သာ ရှိ၏။ ဣဒ္ဓိကာဟောင်း၌လည်း န ဩဟိယတိ

ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ န အဝသိဿတိတိ တေဿ ဟိ အတ္ထဝစနံ န
 ဩ ဟိယတိတိ တဒေတံ န အဝတိဋ္ဌတိတိ တေဿ ဝိဓသန-
 ဝစနံ ပရိယာယဝစနံ ဝါ—ဟူသော ဋီကာဒဋ္ဌိ စကားကိုထောက်
 လျှင် န တံ တတြာဝသိဿတိ န တံ တတြာဝတိဋ္ဌတိ-ဟူသော
 ပါဠိတော် သံဝဏ္ဏတဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ် န အဝသိဿတိ-ပုဒ်ကို န ဩဟိ-
 ယတိ ပုဒ်ဖြင့်ဖွင့်သည်ဟု ယူသင့်ရကား အဋ္ဌကထာ၌ န ဩဟိ-
 ယတိ န တိဋ္ဌတိ-ဟု ပါဠိရှိသင့်၏။ ဤသို့ပါဠိမိလျှင် ဋီကာ
 နှစ်စောင်နှင့်ညီ၏။ ယခုအခါ၌ န သိဿတိ န တိဋ္ဌတိ-ဟူသော
 ပါဠိသည်သာလျှင် ထင်၏။ ဆင်ခြင်၍ ယူအပ်၏။

လဂ္ဂိတုန္တိ၊ ကား။ အာဝရိတုံ၊ ပိတ်ပင်ခြင်းငှာ။ နိသေဓေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှာ။
 ငှာတုန္တိ၊ ကား။ ပဋိဗလံ၊ စွမ်းနိုင်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်း
 ငှာ။ ဖရိတောတိ၊ ကား။ ပဋိဖရိတော၊ အဖန်တလဲလဲပြန်နွဲ့၍။ ပရိယာဒိယံတော-
 တိ၊ ကား။ တဿ ကမ္မဿ၊ ထိုရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရကံ၏။ သာမတ္ထိယံ၊
 အစွမ်းသတ္တိကို။ ခေပေတော၊ ကုန်စေပြီး၍။ ဩကာသံ ဂဟေတောတိ၊ ကား။
 ဝိပါကဒါနောကာသံ၊ အကျိုးပေးခွင့်ကို။ ဂဟေတော၊ ယူပြီး၍။ ဣမိနာ
 ပါဠေန၊ ဤ“ဩကာသံ ဂဟေတော” ဟူသောပါဠိဖြင့်။ လဂ္ဂိတုံ ဝါ ငှာတုံ
 ဝါတိ ဝစနမေဝ၊ လဂ္ဂိတုံပါဠာတုံ ဝါ-ဟူသော စကားကိုသာလျှင်။ ဝိတ္ထာမေတိ၊
 ချဲ့၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အထ ခေါတိအာဒိ၊ အထ ခေါ ဤသို့ အစရှိ
 သောစကားသည်။ အတ္ထာပတ္တိဒဿနံ၊ အနက်ရောက်သည်ကို ပြကြောင်းဖြစ်
 သော စကားတည်း (ဝါ) အတ္ထာပတ္တိ နည်းအားဖြင့် ပြကြောင်းဖြစ်သော
 စကားတည်း။ ကမ္မဿ၊ ၏။ ပရိယာဒိယနံ နာမ၊ ကုန်ခြင်းမည်သည်။ တဿ၊
 ထိုကာမာဝစရကံ၏။ ဝိပါကုပ္ပါဒနံ၊ အကျိုးကံ ဖြစ်စေခြင်းကို။ နိသေဓေတော၊
 တားမြစ်ပြီး၍။ အတ္ထနော၊ ၏။ ဝိပါကုပ္ပါဒနမေဝ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း
 သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿာတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ-
 ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ တဿာတိ၊ ကား။ ကမ္မာဝစရကမ္မဿ၊ ၏။
 ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိဗဟိတော၊ တားမြစ်၍။ သယမေဝါတိ၊ ကား။ ရူပါရူပါ-
 ဝစရကမ္မမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဗြဟ္မသဟဗျတံ၊ ဗြဟ္မာနှင့် အတူတကွဖြစ်သည်
 ၏ အဖြစ်သို့ (ဝါ) ဗြဟ္မာ၏ အပေါင်းအဘော်၏ အဖြစ်သို့။ ဥပနေတိ၊ ဆောင်
 ၏။ တာဒိသာနံ၊ ထိုသို့ သဘော ရှိ ခုန်သော။ မဟဂ္ဂတကမ္မိကာနံ၊ မဟာပုတ်
 ကံရိုကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား (ထည့်)။ စေတောပဏိခိဝိသေယေ၊ စိတ်၏ကမ
 တို့ကို တောင်တခြားအထူးသည်။ အသတိ၊ မရှိသည်ရှိသော်။ ဗြဟ္မသဟဗျတံ၊
 သို့။ ဥပနေတိ၊ ၏ (လိုက်)။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ တည်း။ ဟိ

တံ ပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ ထိုစကားကို ဥပမာအားဖြင့် ဖင်ရှားပြုဦးအံ့။ တိဿ-
 ဗြဟ္မာဒီနံ၊ တိဿဗြဟ္မာ အစရှိကုန်သော (ဝါ) မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်၏
 အလောင်း တိဿဗြဟ္မာ အစရှိကုန်သော။ မဟာပုညာနံ၊ ကြီးသောဂရုကံ
 ကောင်းမှု ရှိကုန်သော သူတို့၏။ စေတောပဏိဓိဝိသေသေန၊ စိတ်၏တောင့်တ
 ခြင်း အထူးအားဖြင့်။ မဟဂ္ဂတကမ္မံ၊ သည်။ ပရိတ္တကမ္မဿ၊ နည်းသောကမ္မာ
 စရေကုသိုလ်ကံ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ န ပဋိဗာဟတံ ဝိယ၊ မတားဖြစ်သကဲ့သို့။
 မဟာပုညာနံ၊ တို့၏။ စေတောပဏိဓိဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ မဟဂ္ဂတကမ္မံ၊ သည်။
 ပရိတ္တကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ န ပဋိဗာဟတံ၊ မတားဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။
 ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏ (ဤသို့ ဥပမာန ဥပမေယျညီအောင် ထင်၍
 ယောဇနာ)။

အထ စောဒေမိ၊ စောဒနာဦးအံ့။ မဟဂ္ဂတဿ၊ မဟဂ္ဂုတ်ဖြစ်သော။ ဂရုက-
 ကမ္မဿ၊ ဂရုကံ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ ၍။ ပရိတ္တံ၊ အာနုဘော်
 နည်းသော။ လဟကကမ္မံ၊ ပေါသော ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံသည်။ ကထံ
 ကေန ကဇရဏေန၊ အဘယ်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ အတ္တနော၊ ၏။
 ဝိပါကဿ၊ ၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကရေတိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ အယံ၊
 ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ ကိရ၊ အဖြေကို ဆိုဦးအံ့ (ကိရသဒ္ဓါ ပက္ခန္ဓရ-
 ဇောတက)။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနယဂဏ္ဍိပဒေသု၊ ဝိနည်း
 ဂဏ္ဍိပုဒ်တို့၌။ ဝေ၊ ဣမိနာ ဝုစ္စမာနနယေန၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။
 ဝုတ္တံ၊ ၏။ နိကန္တိဗလေနော၊ ကမ္မဘုံ၌ တင်သောတဏှာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ
 လျှင်။ ဈာနံ၊ သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်၏။ တတော ပရိဟိနဈာနတ္တာ၊
 ထိုသို့ယုတ်သော ဈာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တကမ္မံ၊ နည်းသောအာနု-
 ဘော်ရှိသော ကာမာဝစရ ကုသိုလ်ကံသည်။ လဒ္ဓေါကာသံ၊ ရအပ်သောအခွင့်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေစိ ပန၊ တို့သည်ကား။
 အနိဝရဏာဝတ္ထာယ၊ နိဝရဏမှကင်းသော အနိဂ်အတန်ရှိသော။ နိကန္တိယာ၊
 ကမ္မဘုံ၌ တပ်ခြင်းတဏှာကြောင့်။ ဈာနဿ၊ ၏။ ပရိဟာနိ၊ ယုတ်ခြင်းတို့ကို။
 ဝိသေတု၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ ဧတေ၊ ဤအရာ၌။ ယုတ္တတရကရဏံ၊
 အထူးသဖြင့် အလွန်သင့်မြတ်သော အကြောင်းတည်း။ မဟဂ္ဂတကမ္မုနော၊ ၏။
 ဝိပါကပဋိဗာဟနသမတ္ထေ၊ အကျိုးကို တားမြစ်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ ပရိတ္တ-
 ကမ္မေ၊ ကာမာဝစရကံသည်။ အသတိပိ၊ မရှိသော်လည်း။ ဣဇ္ဈတိ ဘိက္ခဝေ
 သီလဝတော စေတောပဏိဓိ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ သီလဿတိ၊ သီလဿဟူ၍။ ဝစန-
 တော၊ ဘုရားဟောတော် မူသောကြောင့်။ ကမ္မဘဝေ၊ ကမ္မဘုံ၌။ စေတော-
 ပဏိဓိ၊ စိတ်၏ တောင့်တခြင်းသည်။ မဟဂ္ဂတကမ္မဿ၊ ၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။

ပဋိဗာဟိတော၊ ဤ။ ပရိတ္တကမ္မုနော၊ ဤ။ ဝိပါကောကသံ၊ အက္ခိန္ဒိအခွင့်
 ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ ။
 (ပါဠိတော်အနက်ကား) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သီလဝတော၊ သီလရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 စေတောပဏိဓိ၊ စိတ်၏ တောင့်တခြင်းသည်။ ဣဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ကသ္မာ၊
 အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမကား။ သီလဿ၊ ဤ။ ဝိသုဒ္ဓတ္တာ၊ စင်ကြယ်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်တည်း (ဤကား ပါဠိတော်နက်)။ ဧဝံ မေတ္တာဒိဝိဟာရီတိ၊
 ကား။ ငုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အပ္ပနာပတ္တာနံ၊ အပ္ပနာသို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော။
 မေတ္တာဒီနံ၊ မေတ္တာ အစရှိကုန်သော။ ဗြဟ္မဝိဟာရနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဝိဟာရိ၊ နေလေ့ရှိသော။

၅၅၉။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော သရဏဂုံကို။ ဥပနိဓာယ၊ ထောက်၍။ ဒုတိယံ၊
 နှစ်ခုမြောက်သော။ သရဏဂမ္မံ၊ သည်။ ဧတံ အယံ၊ ထိုဒုတိယသရဏဂုံသည်။
 ကိံ၊ အဘယ်သရဏဂုံကို။ ဥပနိဓိယတိ၊ ထောက်အပ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယ၊
 ဤသို့သော အမေးကြောင့်။ ပဌမမေဝါတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော၊ ဤ။ သင်္ဂီတံ၊ သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော။
 ဣတိ၊ သို့။ သင်္ဂီတန္တံ ပဒံ၊ သင်္ဂီတံ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ အဇ္ဈာဟရိတော၊ ဆောင်၍။
 သမ္ပန္နော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ဤ။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ သရဏဂမ္မံ၊
 သရဏဂုံသည် (ဝါ) ရတနသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ခြင်းသည်။
 ဒဠတရဉ္စ၊ အထူးသဖြင့် မြဲမြံသည် လည်းကောင်း။ မဟပ္ပလတရဉ္စ၊ အထူး
 သဖြင့် အကျိုးကြီးမြတ်သည် လည်းကောင်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဤ။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်းဖြစ်သော။ သရဏဂမ္မံ၊ ကို။
 ကာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ကတိပါဟစ္စယေနာတိ၊ ကား။
 ဒွိဟတိဟစ္စယေန၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်ကို လွန်သဖြင့်။ (နာ-၄၃၅)၊ ပဗ္ဗဇိတောတိ၊
 ကား။ သာမဏေရပဗ္ဗဇံ၊ သာမဏေရှင်အဖြစ်ကို။ ဂဟေတော၊ ယူပြီး၍။
 အဂ္ဂညသုတ္တမ္ပိ၊ အဂ္ဂညသုတ်ကိုလည်း။ အမုယေဝ ဝါသေဌံ၊ ဤဝါသေဌပုဏ္ဏား
 လုလင်ကိုသာလျှင်။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကထေသိ၊
 ဟောတော်မူပြီး။ အညံ၊ တပါးသောသူကို။ အာရဗ္ဗံ၊ ဤ။ န ကထေသိ၊
 မဟော။ ဣသံ၊ သို့။ ဉပေတုံ၊ ဌာ။ အဂ္ဂညသုတ္တေတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိယေန၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဤ။ တတ္ထ၊ ထိုအဂ္ဂညသုတ်၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်း
 ဖြင့်။ ဥပသမ္ပဒေဝေ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်သည်ကိုလည်း
 ကောင်း။ အရဟတ္တဉ္စ၊ ရဟန္တာအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အလတ္ထံ၊ ပဋိလတ်
 သူ၊ ရကုန်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

[အဋ္ဌကထာ၌ လန္တု-ဟုပါဌ်ရှိ၏။ ဋီကာဟောင်းနှင့် နိကာသစ်တို့၌
 အလတ္ထံ ပဋိလတ် သူ-ဟုပါဌ်ရှိ၏။ ကေဝေနန္တနှင့် အလတ္ထံ-ဟုဆိုသော

ပါဠိသင်္ဂဟန်ရှိသည်။ ပါဠိတော်ရင်းမရှိ၍ နှစ်သက်ရာကိုယူ၊ အဓိပ္ပါယ် မပျက်။]

တ္ထေ၊ ဤတေဝိဇ္ဇာသုတ်၌။ ယံ ပဒံ၊ အကြိုင်ပုဒ်ကို။ အတ္ထတော၊ အနက် အားဖြင့်။ မယာ၊ ငါဋီကာဆရာသည်။ န ဝိဘတ္တံ၊ မဝေဖန်အပ်။ ဧဒေတံ တံ တေ ပဒံ၊ ထိုပုဒ်သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ သိလ္လယ်သည်သာလျှင်တည်း။ (တစ်နည်း) တဒေတံ တံ တေ ပဒံ၊ ကို။ ယထာဝုတ္တံ၊ နုသ ရဏေန၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသည်ကို အစဉ်လျှောက်၍ ကြံအောက်မေ့သဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ သုဝိညေယျမေဝ၊ ကောင်းစွာသိအပ်သည်သာလျှင်တည်း။

သုမင်္ဂလဝိလာသိနိယာ၊ သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ မသ်ထသော (ဝါ) ကောင်းစွာ ဆိုအပ်သော သုဘာသိတမင်္ဂလာဖြင့် ပညာရှိတို့၏ စိတ်နှလုံးကို အထူးသဖြင့် နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်ရှိထသော (ဝါ) ကောင်းစွာဆိုအပ်သော သဒ္ဓ ဂ်လာ အတ္ထမင်္ဂလာ၊ ဝိနိစ္ဆယမင်္ဂလာတို့ဖြင့် ပညာရှိ တို့၏ စိတ်နှလုံးကို ယူကြုံးမရ နှစ်သက်စေတတ် တင့်တယ်စေတတ်သောကြောင့် သုမင်္ဂလဝိလာသိနိ အမည်ရှိထသော (လာသ ကန္တိယံ၊ သဒ္ဓနီတိ)။ ပရမသုရမဂ္ဂမ္ဘီရ ဒုရနုဗောဓတ္ထပရိဒီပနာယ၊ မြတ်သော သိမ်မွေ့ နက်နဲသော ဉာဏ်ပညာဖြင့် လျော်စွာထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သောအနက်ကို လက်ဝန်းကျင်မှ ပြတတ်ထသော (ဝါ) အလွန်သိမ်မွေ့ နက်နဲသည်ဖြစ်၍ ဆင်းရဲငြိုငြင် စွာ ဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော အနက်ကို ပိုင်းခြား၍ ပြတတ် ထသော (ဝါ) မြတ်သော သိမ်မွေ့ နက်နဲသော ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ ဉာဏ်ဖြင့် လျော်စွာထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောအနက်ကို ပိုင်းခြား၍ ပြရာပြကြောင်း ဖြစ်ထသော (သဒ္ဓတ္တုချည်းပင်)။ သုဝိမလဝိပလ ပညာဝေယျတ္ထိယဇနနာယ၊ ကောင်းစွာ အညစ်အကြေးမှကင်းသော ပြန့်ပြောသောပညာ၏ လျင်စွာ ဖြစ်ခြင်း ထင်ခြင်းအစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေတတ်ထသော (ဝါ) အလွန်ကင်းသော မောဟတည်းဟူသော အညစ်အကြေးမရှိသော အထူးထူးအပြားပြားအားဖြင့် ဖြစ်တတ်သောပညာ၏ တိကွပ်သဒ္ဓ အဖြစ်ဟုဆိုအပ်သော အစွမ်းသတ္တိကို ဖြစ်စေ တတ်ထသော။ ဒိဃနိကာယဋ္ဌကထာယ၊ ဒိဃနိကာယ် အဋ္ဌက ထာ၌ (တေဝိဇ္ဇာ သုတ္တဝဏ္ဏာယ၌ အာဓာရစပ်)။ အဇ္ဈဝမဒ္ဓဝသောရဇ္ဈေ ခွါသတိဓိတ်ဗုဒ္ဓိဇ္ဇန္တိ ဝိရိယာဒိဓမ္မသမင်္ဂီနာ၊ ဓိတ်ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်၊ စိတ်နှလုံးနူးညံ့သိမ်မွေ့ သည်၏အဖြစ်၊ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော ကာယကံ ဝဇီကံတရား၌ မွေ့လျော် တတ်သောသူ၏အဖြစ်၊ သဒ္ဓါသတိ သမာဓိပညာသည်းခံခြင်း ခန္တဝီရိယသော တရားတို့နှင့် ပြည့်စုံခြင်းရှိထသော (ဝါ) ရာဂစသည်ဖြင့် မကောက်မကျစ် ဖြောင့်မတ်သည်၏အဖြစ်၊ မာနဒေါသဖြင့် ကြမ်းတမ်းခြင်းမရှိ လဲဝါဂွမ်းကဲ့သို့ သိမ်မွေ့နူးညံ့တည်၏အဖြစ်၊ ကောင်းမြတ်တင့်တယ်သော ကာယကံ ဝဇီကံ

တရား၌ မွေ့လျော်တတ်သော သူ၏အဖြစ်၊ သဒ္ဓါသတိ သမာဓိပညာ ခန္တီဝီရိယ အစရှိကုန်သော တရားတို့နှင့် အမြဲမကွာ ကိုယ်ခန္ဓာ၌ လေ့လာစွဲထုံ ပြည့်စုံခြင်း ရှိထသော (ထေရေန၌ ဝိသေသနစပ်)။ သာဠကထေ၊ အဠကထာနှင့်တကွ သော။ ပိဋကတ္တထေ၊ ပိဋကသုံးပုံ၌။ အသင်္ဂါသံဟီရဝိသာဒေဉာဏစာရိနာ၊ ငြိကပ်ခြင်းမရှိ တွန့်တိုဆတ်နစ်ခြင်း မရှိသင်္ဃာဖြစ်၍ ရဲရင့်သောဉာဏ်ဖြင့် ကျက်စားလေ့ရှိထသော (ဝါ) ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းရှိထသော (ဝါ) ဉာဏ်ဖြင့်ဖြစ်လေ့ ရှိထသော။ အနေကပ္ပဘောဒသကသမယသမန္တရဂဟနဇ္ဈောဂါဟိနာ၊ တစ်ပါး မက များသောအပြားရှိသော သကသမယတည်းဟူသော တောအုပ်၊ သမယန္တရတည်းဟူသော တောအုပ်သို့ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် သက်ဝင်နိုင်ထသော (အကျဉ်းသာ)။ မဟာဂဏိနာ၊ တပည့်လက်သားများသော ဂိုဏ်းရှိထသော (ဝါ) များစွာသော ဂိုဏ်းအပေါင်း သံဃာတို့၏ အရှင်ဖြစ်ထသော (ဝါ) များစွာ သော ဂိုဏ်းသံဃာတို့ကို အစိုးရထသော။ မဟာဝေယျာကရဏေန၊ ဗျာကရုဏ်း သဒ္ဓါကျမ်းကြီးကိုတတ်ထသော (ဝါ) များစွာကုန်သော ဗျာကရုဏ်းသဒ္ဓါကျမ်း တို့ကို တတ်ထသော။ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂရနာ၊ မြတ်သောတရားကို စောင့် ကုန်သော မင်းတို့ထက် ဘုန်းပညာစသည်တို့ဖြင့် လွန်ကဲသော ဘိုးတော် မင်းတရား၏ ဆရာဖြစ်ထသော (ဝါ) စည်းစိမ်ချမ်းသာ ကြီးမြတ်ကုန်သော မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးရှိကုန်သော မင်းတို့ကို အစိုးရသော ဘိုးတော်မင်းတရား သည် ကျောက်ထီးအတူအလေးမူအပ်သော မင်း၏ဆရာဖြစ်ထသော။ ဉာဏာ ဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိနာမထေရေန၊ ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိ အမည်ရှိသော သာသနာပြု မဟာထေရ်သည် (ဝါ) မောင်းထောင် သာသနာပိုင် မဟာထေရ်သည်။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ သာဓုဝိလာသိနိယာနာမ၊ သာဓုဝိလာသိနိအမည်ရှိသော (ဝါ) ပညာရှိအပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေတတ်သောကြောင့် သာဓုဝိလာသိနိ အမည်ရှိသော။ လိနတ္ထပကာသနိယာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ်ကုန်သောအနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကို ထင်ရှား ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သောဦးကာ၌။ တေဝိဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာယ၊ တေဝိဇ္ဇသုတ် အဋ္ဌကထာ၏(ဝါ)တေဝိဇ္ဇသုတ်အဖွင့်၏။ လိနတ္ထပကာသနာ၊ ဝှက်ကွယ်တိမ်မြုပ် အတွင်းဝပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အလွယ်သိမြင် ကောင်းကင်ပြင်၌ နေလ အသွင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင်ပြခြင်းသည်။ ဣတိ သမတ္တာ၊ ဤတွင်ပြီးပြီ။

ဗြဟ္မလောက မဂ္ဂဒေသနာ ဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

တေဝိဇ္ဇသုတ္တဝဏ္ဏနာ ပြီး၏။

တကြံ တသ္မိံ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမာတိ ဝစနေ၊ ထိုသာဓုဝိလာသိနိယာ နာမဟူသောစကား၌။ သာဓုဝိလာသိနိယာ၊ သာဓုဝိလာသိနိအမည်သော

ဋီကာ၏။ ဣဒံ သာဓုဝိလာသိနိတ္တသ္မိံ၊ ဤသာဓုဝိလာသိနိ၏ အဖြစ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ (တစ်နည်း) တကြ တသ္မိံ သာဓုဝိလာသိနိယာ နာမာတိ
 ဝစနေ၊ ဤ။ ဣဒံ ဤဆိုလတ္တံ့သည်ကား။ သာဓုဝိလာသိနိယာ၊ ၏။ သာဓု-
 ဝိလာသိနိတ္တသ္မိံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏ (သာဓုဝိလာသိနိတ္တသ္မိံ-ဟူသောပုဒ်၌
 သ္မိံဝိဘတ်သည် ဣဒမ္ပိ သီလသ္မိံ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌ကဲ့သို့ ပစ္စုပ္ပန်အနက်၌
 သက်သော သတ္တမိဝိဘတ်ဟူမှတ်)။

စ၊ ရှေးဝါကျ၌ အပြစ်တင်ငြား စောဒကစကားကို ပယ်ရှားဖြေချက်
 ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤသာဓုဝိလာသိနိ မည်သောဋီကာ၌။ သဗ္ဗထာ
 သဗ္ဗေန ပကရေန၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်။ သာဓကေန၊ ပြီးစေ
 ကြောင်းဖြစ်သော သက်သေသာဓကနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဝုတ္တော၊ ဖွင့်ဆို
 အပ်သော။ ဗျဉ္ဇနဉ္စေ၊ သဒ္ဓါသည်လည်းကောင်း။ အုတ္တော စ၊ အနက်သည်
 လည်းကောင်း။ ဝိနိစ္ဆယော စ၊ အဆုံးအဖြတ်သည်လည်းကောင်း။ ယတော
 ယသ္မာ ကာရဏာ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော တသ္မာ
 ကာရဏာ။ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ သာယံ သာ အယံ ဋီကာ၊ ထိုဋီကာသည်။
 သမ္ပယာတံ သမ္ပယန္တာနံ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် ကြည့်ရှုကုန်သော။ သုမိမတံ
 သုမိမန္တာနံ၊ ကောင်းသော ပညာရှိကုန်သော။ သာဓုနံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏
 (ဝါ) မိမိအကျိုး၊ သူတစ်ပါး၏အကျိုးကို ပြီးစေတတ်ကုန်သော သူတော်
 ကောင်းတို့၏။ စိတ္တတောသနံ၊ စိတ်နှလုံး၏နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဝိဝိဓံ၊ အထူးထူး
 အပြားပြား။ ကရောတိ၊ ပြုတတ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ပညာရှိ သူတော်ကောင်း
 တို့၏ စိတ်၏နှစ်သက်ခြင်းကိုပြုတတ်သောကြောင့်။ သာဓုဝိလာသိနိတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏ (သာဓုနံ စိတ္တံ ဝိလာသိယတိ ကန္တာယတိတိ
 သာဓုဝိလာသိနိ-ဟု ဝစနတ္ထပြုစေ)။

နိဂမနကထာ

စ၊ အပြီးအဆုံး နိဂုံးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္တာဝတာ ဧတ္တကေန ဝစနတ္ထက္ကမေန၊
 ဤမျှသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့် (ဝါ) ဧတ္တာဝတာ ဧတ္တာဝန္တေန
 ဝစနတ္ထက္ကမေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သဒ္ဓါအစဉ် အနက်အစဉ်ဖြင့်။
 သဒ္ဓမ္မေ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏တရား၌။ ပါဠဝတ္ထာယ စ၊ ထင်ရှားသည်၏
 အဖြစ်အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သာသနဿ၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၏။
 ဝုဒ္ဓိယာ စ၊ တစ်နေ့တခြား ကြီးပွားခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သီလက္ခန္ဓ-
 ကတာယ၊ သီလက္ခန္ဓာအဋ္ဌကထာ၏။ ယာ ဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်ဖွင့်ကြောင်းဖြစ်
 သော ဋီကာကို။ မယာ၊ ငါသည်။ သမာရဒ္ဓါ၊ ကောင်းစွာအားထုတ်အပ်ပြီ။
 သာဓုဝိလာသိနိ နာမ၊ သာဓုဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။ သာ ဝဏ္ဏနာ၊ ထိုဋီကာ

သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့ရောက်ပြီ။
ဝဏ္ဏာ၊ အကွဉ်တို့သည်။ ဘာဏဝါရပ္ပမာဏတော၊ ဘာဏဝါရ ၈ တိုင်းအရှည်
အားဖြင့်။ ပဏ္ဏာသယ သာမိကယ၊ ငါးရာတစ်ဆယ့်ငါးခု အလွန်အားဖြင့်။
ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနေကသေဘိဘိန္ဒော၊ တစ်ပါးမကများစွာသော ဆင်ဖြူကိုအစိုးရထသော။
အနန္တဗလဝါဟနော၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါ ဆင်မြင်း
ရှိထသော။ နာနာရဋ္ဌိယရော၊ အထူးထူးသောတိုင်းပြည်ကို အစိုးရထသော။
သီရိပဝရာဒိနာမော၊ သီရိပဝရာအစရှိသော အမည်ရှိထသော (ဝါ) သီရိပဝရာ-
ဝိဇယာနန္တယသတြိဘာနာဒိတျာဓိပတိ ပဏ္ဍိတမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇာ အမည်
ရှိထသော။ ယော ရာဇာ၊ အကြင်ဘိုးတော်မင်းတရားသည်။ ဓမ္မဒီပတလေ၊
ဓမ္မဒီပကျွန်းအပြင်၌။ ရဓမ္မ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ရေဖြစ်သော။ မရဓ္မဝိသယေ၊
မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ (ဝါ) မြန်မာလူမျိုးတို့၏ တည်နေရာမြန်မာနိုင်ငံတော်၌။
တမ္မဒီပရဇ္ဈေ၊ တမ္မဒီပတိုင်း၌။ အမရပူရနာမကံ၊ အမရပူရအမည်ရှိထသော
(ဝါ) မသေကုန်သော လူတို့ဖြင့်ပြည့်ရာဖြစ်သောကြောင့် အမရပူရအမည်ရှိထ
သော။ မဏ္ဍလာစသသာမန္တ၊ မန္တလေးတောင်၏အနီး၌ဖြစ်ထသော (ဝါ) မဏ္ဍလာ
တောင်နှင့် နီးထသော။ ဧရာဝတီနဒိယိတံ၊ ဧရာဝတီမြစ်ကိုမှီထသော။ နာနာ-
ဇနာနံ၊ ထူးထူးအပြားပြားကုန်သောလူတို့၏။ အာဝါသံ၊ နေရေဖြစ်ထသော။
ဟေမပါသာဒလကံတံ၊ ရွှေပြာသာဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ထသော။ ပူရံ၊
မြို့ကို။ အကာ၊ ပြုလေပြီ (ဝါ) တည်ထောင်ဖန်ဆင်းလေပြီ။

တတြ တသ္မိံ ပုရေ၊ ထိုအမရပူရ အမည်ရှိသောမြို့တော်၌။ အဘိသေက-
ပတ္တော၊ အဘိ သိက်သို့ရောက်ပြီးသော (ဝါ) အဘိသိက်သွန်းခြင်းသို့ရောက်ပြီး
သော။ ဇော ရာဇာ၊ ထိုဘိုးတော်မင်းတရားသည်။ ဓမ္မတော၊ တရားသဖြင့်
(ဝါ) တရားအားဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရေသိ၊ ပြုပြီ။ သမ္ပသာဒနံ၊
ကြည်ညိုဖွယ်ရှိသော(ပါ)ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော (ဝါ) ကြည်ညိုဖွယ်
ကို ဆောင်တတ်သော။ ရာဇာဂါရမဟာထူဝံ၊ မင်းကွန်းပုထိုးတော်ဌေးကို(ဝါ)
မင်းကွန်းစေတီတော်ကြီးကို။ အကာသိ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏အကျိုးငှာ
တည်ထားပြုတော်မူပြီ။

ဥဒ္ဓမ္မဉ္စ၊ သုတ်အဘိဓမ္မာမဟုတ်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ဥဗ္ဗိနယဉ္စ၊ ဝိနည်း
မဟုတ်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ပဟာယ၊ ဗယ်ပြီး၍။ ဇိနသာသနံ၊ မြတ်စွာ
ဘုရား၏သာသနာတော်ကို။ သတတံ၊ အမြဲမပြတ်။ ဒဠမာနသော၊ မဖောက်
မပြန် မြဲမြံသော စိတ်နှလုံးဖြင့်။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ(ဝါ)
ဟုတ်မှန်သည်အားလျော်စွာ။ ဝိသောဓေသိ၊ သုတ်သင်လေပြီ။

တေနေဝ၊ ထိုဘိုးတော်မင်းတရားသည်သာလျှင်။ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ်ခြင်းကိုပြုအပ်သော။ ရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ရာဖြစ်ထသော။ ဆာယုဒကသမပ္ပိတေ၊ အရိပ်ရေနှင့်ပြည့်စုံထသော။ ခွိပါကာရပရိက္ခိတ္တေ၊ တံတိုင်းနှစ်ထပ်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်ထသော။ ဘာဝနာဘိရတာရဟေ၊ ဘာဝနာတို့ဖြင့် အလွန်မွေ့လျော်ခြင်းကို ထိုက်ထသော။ မဟာမုနိသမညာ၊ မဟာမုနိဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ်သမုတ်အပ်သော (ဝါ) မဟာမုနိ အမည်တော်ရှိသော။ သမ္မုဒ္ဓသမ္မုခါ၊ သက်တော်ထင်ရှား မြတ်စွာသုတရား၏ မျက်မှောက်တော်၌။ ကတ၊ သွန်းထူလုပ်ခြင်းကိုပြုအပ်သော။ ယာ ပဋိမာ၊ အကြင်ဘုရား ရုပ်ပွားဆင်းတုတော်မြတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံပါသာဒမ္ပာ၊ ထိုမဟာမုနိ ရုပ်ပွားတော်မြတ် ကိန်းဝပ်တော်မူရာ ရွှေပြာသာဒ်တော်မှ။ ဥဇ္ဇအာသန္နဒက္ခိဏေ၊ ဖြောင့်ဖြောင့် အနီးတောင်အရပ်၌။ အသောကာရာမအာရာမေ၊ အသောကာရာမ အာရာမတော်၌ (ဝါ) စိုးရိမ်ခြင်းမရှိ မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော အာရာမတော်၌။ ကတေ၊ ဆောက်လုပ်အပ်သော။ ရတနဘူမိကိတ္တိဝုယေ၊ ရတနဘုံကျော်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော။ ဓမ္မပါသာဒလကံတေ၊ တရားပြာသာဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော (ဝါ) တရားဖြင့် မွေ့လျော်နေထိုင်ရာပြာသာဒ်ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ပဉ္စဘူမိမဟာလယေ စ၊ ဘုံငါးဆင့်ရှိသော ကျောင်းတော်ကြီး၌လည်းကောင်း (ရာဇဝင်ကျမ်း၌ ဘုံကိုးဆင့်ရှိသော ကျောင်းဟုဆို၏)။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဒက္ခိဏဒေဝိယာ၊ တောင်ညာတင်တား လက်ယာမိဖုရားသည် (ဝါ) သီရိပဝရမဟာရာဇိန္ဒာမင်္ဂလာ ရတနာဒေဝီ ဘွဲ့ချီနာမာ တောင်ညာတင်တား လက်ယာမိဖုရားသည် (ဝါ) တောင်နန်းမတော် မိဖုရားသည်။ နဂရသမီပေ၊ အမရပူရမြို့၏အနီး၌ (ဝါ) အနီးဖြစ်သော။ ပုဗ္ဗုတ္တရေ၊ အရှေ့မြောက်ထောင့် အရပ်၌။ ကတေ၊ ဆောက်လုပ်အပ်သော။ ဇယဘူမိကိတ္တာဘိဓာနကေ၊ ဇယျာဘုံကျော် အမည်ရှိသော။ သောဏ္ဍဝိဟာရေ စ၊ ရွှေကျောင်းတော်၌လည်းကောင်း (ပိစသဒ္ဓါ အနက်မရှိ နိပါတ်မျှသာ)။

တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ ဥတ္တရဒေဝိယာ၊ မြောက်နန်းမတော် မိဖုရားသည် (ဝါ) သီရိမဟာစန္ဒာဘိရတနာဒေဝီ ဘွဲ့ချီနာမာ အမည်ရသော မြောက်လက်ယံတံတား မိဖုရားသည်။ နဂရပုဗ္ဗုတ္တရေ၊ မြို့တော်၏အတွင်း၌။ သောဏ္ဍဂူဟထူပန္နိကေ၊ ရွှေဂူပုထိုးစေတီတော်၏အနီး၌။ ကတေ၊ ဆောက်လုပ်အပ်သော။ ပရိမဏကနာမကေ၊ ပရိမာဏက အမည်ရှိသော။ သောဏ္ဍဝိဟာရေ စ၊ ရွှေကျောင်းတော်၌လည်းကောင်း။ တထာ စ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ ဥပရာဇေန၊ သားတော်အိမ်ရှေ့မင်းသည် (ဝါ) သီရိမဟာဓမ္မာဘိဇယသီဟသူရဘွဲ့ချီသော သားတော်အိမ်ရှေ့မင်းသည်။ နဂရပုဗ္ဗိမေ၊ အမရပူရမြို့တော်၏ အနောက်အရပ်၌။ မဟာဂူဟထူပန္နိကေ၊ ဂူကြီးပုထိုးစေတီတော်၏အနီး၌။ ကတေ၊ ဆောက်

နိဂမနကထာ

၅၄၃

လုပ်အပ်ပေ။ မင်္ဂလာဝါသနာမကေ၊ မင်္ဂလာဝါသအမည်ရှိသော (ဝါ)
မင်္ဂလာကျောင်း အမည်ရှိသော။ သောဏ္ဍဝိဟာရေ စ၊ နွေကျောင်းတော်၌
လည်းကောင်း။

ဣတိ၊ သို့။ အနေကေသု၊ များစွာကုန်သော။ သောဏ္ဍဝိဟာရေသု၊
ရွှေကျောင်းတော်တို့၌။ ဝါရတော၊ အလှည့်အကြိမ်အားဖြင့်။ ဝသံ ဝသန္တော၊
သီတင်းသုံးနေတော်မူထသော။ သဗ္ဗရာဇနံ၊ အလုံးစုံကုန်သော မင်းတို့သည်။
သက္ကတော၊ အရိုအသေပြုအပ်ထသော။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ ဉာဏာဘိဝံသ-
ဓမ္မသေနာပတိတံ၊ ဉာဏာဘိဝံသဓမ္မသေနာပတိဟူ၍။ လဗ္ဗလဉ္စနေ၊ ရအပ်
သော တံဆိပ်နာမံတော်ရှိထသော။ သုဝိချာတော၊ ကောင်းစွာ အထူးသဖြင့်
သာသနာပိုင်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်ထသော။ ဒွေဝိဘင်္ဂါဒိခရဏာ၊ နှစ်ပါးကုန်သော
ဘိက္ခုဝိဘင်း၊ ဘိက္ခုနီဝိဘင်း စသည်တို့ကိုဆောင်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဤ။
ဥပဇ္ဈာစရိယတံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအဖြစ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီးထသော။ လင်္ကာ-
ဒီပါဂတာနမ္မိ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှလာသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပရဒီသန်ဝါသိနံ၊
ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းမှ တစ်ပါးသော သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊
ရဟန်းတို့အား။ ဓမ္မံ၊ သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်းတရားကို။ ဝါစကော၊ သင်ကြား
ပို့ချတတ်ထသော။ ပဋိပတ္တိံ၊ အကျင့်တရားကို။ နိယောဇကော၊ ထိုက်တွန်း
တတ်ထသော။ သော မဟာထေရော၊ သို့မောင်းထောင်သာသနာပြုမဟာထေရ်
တော်သည် (သော'ကာသိ-ဟူသောပုဒ်မှ သောကိုယူ)။ သေ သေသော ဘူပတိ၊
ဤမြေကြီးကိုအစိုးရသော ဘိုးတော်မင်းတရားကို။ နိဿာယ၊ အမှီပြုပြီး၍။
ယံ သာသနံ၊ အကြင်မြတ်ဗုဒ္ဓဘုရား သာသနာဟော်ကို။ ဝိသောဓေသိ၊ သုတ်
သင်ပြီ။ အတ္ထဗျဉ္ဇနသမ္ပန္နံ၊ အနက်သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဣမံ သံဝဇ္ဇနံ၊ ဤ
သာဓုဝိလာသိနီမည်သောဋီကာကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။

သာ ဝဏ္ဏနာ၊ ထိုသာဓုဝိလာသိနီမည်သောဋီကာသည်။ သမ္ပုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာနာ၊
မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံလွန်တော်မူသည်မှ။ အဗ္ဗကေ၊ အခွန်ကာလသည်။
ပဉ္စတာလိသကေ စ၊ လေးဆယ့်ငါးနှစ်သည် လည်းကောင်း။ တိသကေ စ၊
သုံးရာသည်လည်းကောင်း။ ဒွိသဟသေ စ၊ နှစ်ထောင်သည်လည်းကောင်း။
သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ သုနိဋ္ဌိဘာ၊ အန္တရာယ်မရှိ ကောင်းစွာ ပြီးသုံး
ခြင်းသို့ရောက်ပြီ။

ပေဋကကလင်္ကာရဝုယံ၊ ပေဋကကလင်္ကာရ-ဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော။ သုဘံ၊
အနက်သဒ္ဓါနှင့်ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ တင့်တယ်ကောင်းမြတ်သော။ နေတ္ထိသံဝဏ္ဏနံ၊
နေတ္ထိဋီကာသစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဣမဉ္စ သံဝဇ္ဇနံ၊ ဤသာဓုဝိလာသိနီ အမည်
ရှိသော သီလက္ခနီဋီကာသစ်ကိုလည်းကောင်း။ သင်္ခရေဇ္ဇနံ၊ ပြိုင်ကိုင်သော
မဟာ ငါသည်။ ယံ ပုညံ၊ အကြင်ကောင်းမှုကို။ ပသုဘံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီ။

အညမ္ဘ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ယံ ပုညံ၊ ကိ။ ပသုတံ၊ ပြီ။ တေန ပုညေန၊ ထိုကောင်းမှုကြောင့်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သို့။ ပတွာန၊ ရောက်ပြီး၍။ ဗဟူ၊ များစွာကုန် သော။ သတ္တေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ တာရယိတွာ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထုတ်ဆယ်ကယ် တင်ပြီး၍ (ဝါ) သံသရေပြင်ကျယ် ရေငင်လယ်မှ ကူးတက်စေပြီး၍။ သဝဗန္ဓနာ၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ-ဟူသော သဝတည်းဟူသော အနှောင်အဖွဲ့မှ။ မောစေယျံ၊ လွတ်စေရလိမ့်။

ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ ဓမ္မေနော၊ တရားသဖြင့်သာလျှင်။ ဣမံ ပဇာ ဤသတ္တဝါအပေါင်းကို။ သဒါ၊ အခါဝပ်သိမ်း။ ရက္ခန္တု၊ စောင့်ရှောက်ကြစေ ကုန်သတည်း။ ပုညကမ္မေသု၊ ကောင်းမှုကံတို့၌။ နိရတာ၊ အမြဲမပြတ် မွေ့လျော် ကြကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ ဗိနုဿသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်သည်။ ဇောတေန္တု၊ နေရောင်၊ လရောင်ကဲ့သို့ ထွန်းပြောင် တောက်ပပါစေကုန်သတည်း။

သဗ္ဗေ၊ ကြွင်းမဲ့ချက်ကုန် အလုံးစုံကုန်သော။ ဣမေ စ ပါဏိနော၊ ဤ သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါဝပ်သိမ်း (ဝါ) အလုံးစုံသော အခါကာလ ၌။ နိရုပဒ္ဒဝါ၊ ဘေးရန်ဥပဒ္ဒဝေါ မရှိကုန်သည် (ဝါ) ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်ကုန် သော ဘေးဥပဒ္ဒဝေါ မရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြစေကုန်သတည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ကလျာဏသကံပွ၊ ကောင်းသော အကြံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ တည်း။ အမတံ၊ သေခြင်းမှကင်းရာဖြစ်သော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်သို့။ ပပေါန္တု၊ ရောက်ကြ ပါစေကုန်သတည်း။ ဣတိ ပရိသမာပနံ၊ ဤသည်လျှင် အပြီးအဆုံး နိဂုံးခါးပတ် အပြီးသတ်တည်း။

ဣတိ ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဒီသနိကာယ- ဌကသာယ၊ ဒီသနိကာယ် အဋ္ဌကထာ၌ (ဝါ) တွင်။ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂသံဝဏ္ဏနာယ၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်အဖွင့်၏။ သာဓုဝိလာသိနိ နာမ၊ သာဓုဝိလာသိနိအမည်ရှိသော။ အဘိနဝဋ္ဋိကာ၊ အသစ်ဖြစ်သောဋီကာသည်။ သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။

ဣဒံ မေ ပုညံ ဓမ္မဓာတုယာ ပစ္စယော ဟောတု
သီလက္ခန္ဓာသင်္ခါယ ပြီး၏။

[၁၃၀၀-ခု၊ နှောင်းတန်ခူးလပြည့်၊ တနင်္လာနေ့၊ နာရီ-နှစ်ချက်နှင့် ၁၅-မိနစ်အချိန် အပြီးသို့ရောက်သည်။]